Kallelse till kommunstyrelsens sammanträde

Datum och tid: **2025-10-07 kl. 17:00**
Plats: **Rådhuset, lokal Ture Petersson**

Förhinder anmäls till Helena Heintz, helena.heintz@eslov.se, 0413-621 23

Ärenden

1	Val av justerare	
2	Information från Kävlingeåns vattenråd avseende verksamhet och förslag till nytt huvudmannaavtal	
3	Barn- och familjenämndens redovisning till kommunstyrelsen avseende aktuella frågor, mål och resultat samt väsentliga framtidsfrågor i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna	2025/31
4	Antagande av vattentjänstplan för Eslövs kommun	2023/468
5	Förslag till revidering av taxebestämmelse avseende servering av alkohol med mera	2025/541
6	Antagande av riktlinje mot hot, våld och otillåten påverkan	2025/556
7	Information om kommunens styrdokument	
8	Godkännande av Sydarkiveras förslag till ny förbundsordning	2025/305
9	Yttrande över Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne	2025/413
10	Yttrande över Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037	2025/441
11	Yttrande över Höörs kommuns översiktsplan 2026, samrådsförslag	2025/515
12	Delårsbokslut per 2025-08-31 för Eslövs kommun	2025/558
13	Revidering av riktlinjer för flaggning i Eslövs kommun	2025/525
14	Revidering av kommunstyrelsens delegeringsordning avseende överprövning och sekretessbeslut vid upphandling	2025/565
15	Yttrande över motion från Ted Bondesson (SD) avseende utökad hantering av kontanter	2025/290
16	Redovisning av ej slutbehandlade motioner per oktober 2025	2025/160
17	Information angående huvudmannaavtal Ringsjöns vattenråd	
18	Kommundirektören informerar	
19	Redovisning av delegeringsbeslut	
20	Anmälningar för kännedom	

Ordförande
Johan Andersson (S)

ESLÖVS KOMMUN

KS 2023/468

2025-08-26
Sanna Perlborn
+4641362036
sanna.perlborn@eslov.se

Kommunstyrelsen

Beslut om antagande av Eslövs kommuns vattentjänstplan

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta Eslövs kommun vattentjänstplan.
- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att upphäva Eslövs kommuns VA-utbyggnadsplan och dess bilaga antagnt av kommunfullmäktige 2015 som styrande dokument i samband med antagandet av Eslövs kommuns vattentjänstplan.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 6 maj 2025, § 76 att hålla Eslövs kommuns vattentjänstplan tillgänglig för granskning. Planen har varit på granskning under perioden 26 maj – 27 juni 2025. Berörda myndigheter samt fastighetsägare utifrån VA-utbyggnadsplanen har fått information om vattentjänstplanen skickad till sig och därmed fått möjlighet att lämna synpunkter på planen. Under granskningstiden har totalt 16 yttrande inkommit, varav 9 yttrande är med erinran och 7 utan erinran. Mindre revideringar har gjorts utifrån inkomna synpunkter från granskningen och ett granskningsförslag finns nu tillgänglig.

Beslutsunderlag

- Vattentjänstplan – Eslövs kommun
- Undersökning av betydande miljöpåverkan
- Vattentjänstplan granskningsutlåtande
- Kommunstyrelsens beslut § 76, 2025 *Beslut om granskning för Eslövs kommuns vattentjänstplan*
- Vattentjänstplan samrådsredogörelse
- Kommunstyrelsens beslut § 138, 2024 *Beslut om samråd för Eslövs kommuns vattentjänstplan*
- Kommunstyrelsens beslut § 149, 2023 *Framtagande av vattentjänstplan för Eslövs kommun*

Beredning
I juni 2022 beslutade Sveriges riksdag, som en följd av propositionen Vägar till hållbara vattentjänster (2021/22:208), om ändringar av lag om allmänna vattentjänster (LAV). Till 6 § LAV gjordes tillägg som innebär att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan. Planen ska enligt den lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 2023 redogöra för:

- Kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.
- Kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Syftet med Eslövs kommuns vattentjänstplan är att tydliggöra utvecklingen av en långsiktig VA-försörjning. Vattentjänstplanen ska också verka som underlag för kommunens planering och tydliggöra ansvarsfördelningen kopplat till allmänt VA mellan Eslövs kommun, VA SYD och fastighetsägare. Planen lyfter därmed behovet, förutsättningar, status och utveckling för allmänna vattentjänster vad gäller försörjning av dricksvatten samt bortledande och rening av spillvatten och dagvatten, både vad gäller i befintliga områden och i samband med exploatering. Utifrån detta beskriver planen förutsättningarna för ny bebyggelse i kommunens orter. Vattentjänstplanen inkluderar även en VA-utbyggnadsplan som utifrån 6 § LAV redogör för områden som är i behov av utbyggnad av allmänna vattentjänster. Eslövs kommun befintliga VA-utbyggnadsplan från 2015 kommer ersättas av vattentjänstplanen. Eftersom vattentjänstplanen omfattar tillhandahållande av vattentjänster enligt LAV (dricks-, spill-, och dagvatten) ingår exempelvis inte brand- och släckvatten i planen.

Beslut om vattentjänstplanen ska tas i kommunfullmäktige och en bedömning av planens aktualitet ska göras minst var fjärde år. Planen är inte juridiskt bindande. Planen omfattas även av miljöbalkens sjätte kapitel om strategisk miljöbedömning. En undersökning om betydande miljöpåverkan har utförts och den samlade bedömningen är att vattentjänstplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eftersom åtgärder i planen endast beskrivs på en övergripande nivå.

Vattentjänstplanen har arbetats fram tillsammans med en projektgrupp med representanter från Kommunledningskontoret, Miljö och samhällsbyggnad samt VA SYD. Arbetet har skett inom ramen för Eslövs vatten. Eslövs vatten är en strategisk chefsgrupp för samordning och långsiktig gemensam planering kopplat till kommunens och VA-systemets utveckling samt för ökad transparens mellan Eslövs kommun och VA SYD. I planförslaget har åtgärderna inga prioriteringar eller tidsplaner utan är beskrivna utifrån vad som ska åtgärdas inom ramen för vattentjänstplanens tidshorisont på 12 år och vad som är planerat till efter 2037. Eslövs vatten är ansvariga för att arbeta vidare med vattentjänstplanens åtgärder vad gäller dialog om tidsplaner för VA SYDs åtgärder och kommunens bebyggelseutveckling, samt att årligen återrapportera status på åtgärderna till KSAU.

Utifrån inkomna synpunkter under granskningen har endast mindre justeringar gjorts, som framför allt handlar om förtydligande. De främsta ändringarna omfattar:

- *En tydligare beskrivning av reningsverken, deras kapacitet och utmaningar*
- *Syftet med åtgärder kopplat till reningsverken har förtydligats på ett sätt som gör att det går att utläsa om justeringar krävs på grund av ex. ålder, ökad belastning eller för att uppfylla ändrande reningskrav som åtgärder planeras*
- *Kompletterande information om att det finns bräddpunkter på ledningsnätet och möjlighet till förbiledning på vissa ARV.*

Beslutet skickas till
Kommunledningskontoret, Tillväxtavdelningen
Miljö och Samhällsbyggnad
VA SYD
Kommunfullmäktige

Eva Hallberg	Anita Wallin
Kommundirektör	Tillväxtchef

ESLÖVS KOMMUN

VATTENTJÄNSTPLAN – ESLÖVS KOMMUN

Eslövs kommuns vattentjänstplan sträcker sig till 2037.

Innehåll

Ordlista **6**

Sammanfattning **9**

Inledning **14**

Allmänna vattentjänster 14

Vattentjänstplan 15

Syfte med Eslövs vattentjänstplan 15

Vattentjänstplanens tidshorisont 15

Uppföljning av vattentjänstplanen 15

Processen för framtagande av vattentjänstplanen 16

Eslövs vattentjänstplan och Eslövs kommande klimatanpassningsplan ..17

Eslövs vatten 17

Faktorer som påverkar behovet av utbyggnad, förändring och förnyelse av den allmänna VA-anläggningen 19

Befolkningen ökar och bebyggelsen förändras i Eslövs kommun 19

VA-anläggningens återstående livslängd 20

Lagstiftning och styrande regelverk 21

Klimatförändringar 22

Ansvar kopplat till den allmänna VA-anläggningen 23

Kommunens ansvar 23

VA-huvudmannens ansvar 24

Sydvattens ansvar 25

Fastighetsägarens ansvar 25

Länsstyrelsens ansvar 25

Status på och utveckling av den befintliga anläggningen **25**

Dricksvatten 25

Nuläge....25
Långsiktig plan för den allmänna dricksvattenanläggningen....28
Sammanfattning av åtgärder för dricksvattenförsörjning som påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont (2037):....30
Spillvatten....32
Nuläge....32
Långsiktig plan för den allmänna spillvattenanläggningen....36
Sammanfattning av åtgärder för spillvattenhantering som påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont (2037):....39
Sammanfattning av åtgärder för spillvattenhantering efter 2037:....41
Dagvatten....43
Nuläge....43
Långsiktig plan för den allmänna dagvattenanläggningen....46
Sammanfattning av åtgärder för dagvattenhantering som påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont (2037):....47
Risk- och kontinuitetsarbete inklusive skyfallsplanering....48
Skyfallsåtgärder för att upprätthålla allmänna VA-anläggningens funktion....48
Vattenverk....49
Ledningsnät för dricksvatten....50
Avloppsreningsverk....50
Ledningsnät för spill....50
Ledningsnät för dagvatten samt öppna dagvattenanläggningar....51
Åtgärder utanför den allmänna VA-anläggningen....53
Skyfallssäkring av fastighetsägarens egna VA-installation....53
VA-förutsättningar i kommunens orter och byar....54
Billinge - nuläge....54
Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Billinge....54
Eslövs tätort - nuläge....54
Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Eslövs tätort....55
Flyinge och Gårdstånga – nuläge....55

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Flyinge och Gårdsstånga .56
Harlösa – nuläge 57
Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Harlösa.....58
Hurva - nuläge 58
Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Hurva 59
Kungshult – nuläge.....59
Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Kungshult 60
Löberöd – nuläge.....60
Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Löberöd 61
Marieholm – nuläge.....61
Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Marieholm 62
Stehag - nuläge 63
Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Stehag 64
Stockamöllan - nuläge 64
Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Stockamöllan.....65
Örtofta, Väggarp och Toftaholm – nuläge 65
Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Örtofta, Väggarp och Toftaholm 66
VA-utbyggnadsplan.....67
Metodik.....67
Spillvatten.....70
Dricksvatten.....71
Dagvatten.....72
Kommunövergripande karta.....73
Tidsplan för VA-utbyggnadsområden.....74
Tidsplan för utredningsområdena.....74
VA-utbyggnadsområde.....75
Arup/Kungabacken.....77
Berga (Kastberga/Nr-3vägen) 79
Bosarps Jär.....82

Högseröd....85
Östra Karaby....88
Brödåkra/Utteröd....91
Utredningsområde....93
Stehags Kyrkby....94
Uppföljningsområde....96
Billinge Norra....97
Östra strö....99
Öslöv....101
Hunneberga....103
Öslövs Ry....105
Gullarp närliggande....107
Västra Strö närliggande....110
Stabbarp närliggande....113
Vattentjänstplanens konsekvenser....115
Ekonomiska konsekvenser....115
Miljökonsekvenser....116
Sociala konsekvenser....117
Lagstiftning och styrande regelverk....117
Lag om allmänna vattentjänster....118
Plan- och bygglag....119
Miljöbalken....119
EU:s vattendirektiv....119
EU:s dricksvattendirektiv....119
EU:s förordning om återanvändning av vatten....120
EU:s avloppsdirektiv....120
Ökad beredskap för att säkerställa en robust och kontinuerlig leverans av vattentjänster....120

Ordlista

Allmän VA-anläggning är en anläggning för vatten eller avlopp som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV). De samlade VA-anläggningarna (för produktion, distribution och omhändertagande) inom en kommuns gränser, för vilka en kommun är huvudman, benämns ”den allmänna VA-anläggningen”. En allmän VA-anläggning kan även benämnas kommunal VA-anläggning. Kommunen ska enligt LAV ha bestämmande inflytande över den allmänna VA-anläggningen. Den måste därmed helt eller till största delen ägas och bestämmas över av kommunen.

Allmän VA-försörjning avser VA-försörjning inom allmänt verksamhetsområde för VA. Allmän VA-försörjning kan även benämnas kommunal VA-försörjning.

ARV är en förkortning på avloppsreningsverk.

Avloppsvatten är samlingsnamn för spillvatten och dagvatten.

Avtalsanslutning innebär att ett eller flera hushåll är anslutna till allmänt vatten och/eller avlopp och har ett avtal som styr nyttjandet av tillhandahållna VA-tjänster. Hushåll med avtalsanslutning ligger inte inom verksamhetsområde för allmänt VA.

Dagvatten är tillfälligt, avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten.

Dikningsföretag är en form av samfällighet där fastighetsägare har gått ihop för att avvattna mark. Dikningsföretag har bildats sedan 1800-talets slut för att dränera landskapet och göra det mera ekonomiskt användbart (oftast för odling). Området som genom avvattningen har ökat i ekonomiskt värde kallas för båtnadsområde. Idag bildas nästan inga nya dikningsföretag, men bestämmelser i äldre företag gäller tills de officiellt har ändrats eller upphävts.

Enskild VA-försörjning avser VA-försörjning utanför allmänt verksamhetsområde för VA.

Enskild VA-anläggning är en anläggning eller annan anordning för vatten eller avlopp som inte ingår i kommunal VA eller allmän VA. Enskilda anläggningar kan finnas för ett hushåll, för flera hushåll tillsammans eller för samfälligheter och föreningar.

Kombinerat ledningsnät innebär att spillvatten och dagvatten leds till samma ledningar. Idag byggs inte ledningsnätet på det viset utan dagvatten och spillvatten avleds i olika ledningar. Dock finns många kombinerade områden kvar.

LAV Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, den lag som reglerar allmänna vattentjänster.

Recipient är en sjö eller ett vattendrag som får motta dagvatten, bräddvatten och renat avloppsvatten.

Redundans i dricksvattenförsörjningen innebär att försörjningssystemet klarar att förse området med dricksvatten även om det inträffar ett avbrott någonstans i systemet.

Skyfall är kraftiga regn som kommer under en kort tid. De är större än vad den allmänna VA-anläggningen ska kunna hantera och innebär därför att vatten rinner på ytan.

Spillvatten är förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, arbetsplats, serviceanläggning m.m.

Statusklassning av vattenförekomster innebär att tillståndet i vattenförekomsten bedömts utifrån kriterier och gränsvärden som fastlagts i vattendirektivet. För grundvattenförekomster bedöms kemisk och kvantitativ status (vattentillgång) och för ytvattenförekomster bedöms kemisk och ekologisk status. Målet är att vattenförekomsterna ska uppnå ”god status” i samtliga avseenden.

VA är ett samlingsnamn för vatten och avlopp.

Vattenförekomst är, enligt vattenförvaltningsförordningen, den minsta enheten för beskrivning och bedömning av vatten. Vattenförekomster presenteras i den nationella databasen VISS (VattenInformationssystem i Sverige). I databasen finns uppgifter om bland annat statusklassificeringar,

miljökvalitetsnormer, riskbedömningar och bedömningar av vattenmiljöproblem.

Grundvattenförekomster är grundvattenmagasin där det pågår eller är möjligt att göra vattenuttag som är större än 10m^3/dygn eller som förser minst 50 personer med dricksvatten.

Ytvattenförekomster är sjöar med en yta större än 0,5 km^2 eller vattendrag som har ett tillrinningsområde större än 10 km^2.

Vattentjänster innebär dricksvattenförsörjning och bortledande och omhändertagande av avlopp. Dricksvattenförsörjning är tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning. Avlopp är bortledande och omhändertagande av dagvatten och dränvatten från ett område med samlad bebyggelse eller från en begravningsplats, bortledande av spillvatten eller bortledande av vatten som har använts för kylning. Allmänna vattentjänster brukar ibland kallas för ”kommunalt vatten och avlopp” för att skilja det från till exempel privat brunn och enskild avloppsanläggning.

Verksamhetsområde är ett av kommunfullmäktige fastställt geografiskt definierat område, inom vilket kommunen är huvudman för vatten- och/eller avloppsförsörjning samt och/eller dagvatten. Inom verksamhetsområdet gäller kommunal VA-taxa.

Sammanfattning

En vattentjänstplan innehåller kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Eslövs vattentjänstplan pekar i huvudsak ut åtgärder som ska påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont, det vill säga till 2037, men redovisar även förändringar som planeras på längre sikt. Planeringen görs för att möta de behov som uppstår till följd av befolkningsförändringar, förändringar i lagstiftning, klimatförändringar samt att VA-anläggningen har en begränsad livslängd och kapacitet. Planen innehåller även var verksamhetsområde för vattentjänster behöver utökas och allmänt VA ska byggas ut. Vidare innehåller planen en bedömning av vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Verksamhetsområde för spillvatten föreslås införas i områdena:

- Bosarps Järr
- Arup/Kungabacken
- Högseröd
- Berga
- Östra Karaby
- Brödåkra/Utteröd

Vattentjänstplanen redovisar dels vilka områden som har behov av att lösa en eller flera vattentjänster genom den allmänna VA-anläggningen och dels tidsplan för utbyggnad av allmänt VA.

Vattentjänstplanen beskriver åtgärder som ska genomföras av såväl VA SYD som av kommunen och av Sydvatten AB. De åtgärder som genomförs av Sydvatten AB beskrivs kort i denna plan, men beslutas inom ramen för den politiska styrningen av Sydvatten AB. Åtgärder som ska genomföras av VA SYD beskrivs också i denna plan men beslutas inom ramen för den politiska styrningen av VA SYD. Nedan presenteras en sammanfattning av åtgärder kopplat till den långsiktiga planeringen för dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Åtgärderna beskrivs närmare i kapitlet *Status och utveckling av den befintliga anläggningen*. I nedanstående lista har aktiviteter som genomförs kontinuerligt i linjeverksamheten uteslutits.

Kommunens långsiktiga planering för dricksvattenförsörjning omfattar följande åtgärder:

VA SYDs åtgärder som påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont (2037):

- Ny överföringsledning för dricksvatten Södra Sandby-Flyinge-Hurva. Nedläggning av Hurva Vattenverk. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Förnyelse av dricksvattennätet (pågår). Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Förstärkningar inom östra Eslövs tätort. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Förstärkningar i samband med exploatering. Ansvaret ligger inom VA SYDs ansvar.
- Sammankoppling av dricksvattensystemet i sydöstra kommundelen. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ta fram dimensionsplan för dricksvattennätet i kommunen. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ta fram strategiska ledningsnätsplaner för Eslövs tätort och systemet i sydöstra kommundelen. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Kartering av anläggningsdelar som är utsatta vid skyfall samt åtgärdsplanering för att minska riskerna. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar men åtkomst till anläggningsdelar behöver utredas och åtgärdas i samverkan med Eslövs kommun.

Sydvattens åtgärder:

- Säkra kvaliteten på befintliga råvattentäkter. Denna åtgärd behöver olika aktörer arbeta med men den åtgärd som åsyftas här ligger inom Sydvattens ansvarsområde.
- Öka robustheten på överföringssystemet mellan produktion och Eslövs kommun. Åtgärden ligger inom Sydvattens ansvarsområde.
- Verka för att minska vattenanvändningen. Åtgärden ligger inom Sydvattens ansvarsområde men behöver ske i samverkan med VA SYD och Eslövs kommun.

Kommunens långsiktiga planering för spillvattenhantering omfattar följande åtgärder:

VA SYDs åtgärder som påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont (2037):

- Utreda och fortsätta åtgärda tillskottsproblematiken i kommunen. Detta gäller för alla orter i kommunen utom Eslövs tätort. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar men kräver även åtgärder av privata fastighetsägare på deras egna VA-installation.
- Förnyelse av spillvattennätet (pågår). Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Separering av ledningsnätet i Eslövs tätort (pågår). Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utreda och utföra tillfälliga lösningar för Harlösa ARV. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ny överföringsledning för spillvatten Harlösa-Södra Sandby. Nedläggning av Harlösa ARV. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ny överföringsledning och pumpstation för spillvatten Södra Sandby-Flyinge-Hurva. Nedläggning av Flyinge ARV. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Förstärkningar i samband med exploatering. Ansvaret ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utreda och utföra ombyggnad av Södra Sandby ARV (i Lunds kommun) inom befintligt tillstånd. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ta fram strategiska ledningsnätsplaner för Eslövs tätort och systemet i sydöstra kommundelen. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Tillståndsprocess för utökning av Södra Sandby ARV (i Lunds kommun). Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Tillståndsprocess för utökning av Ellinge ARV. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utbyggnad av spillvatten till Arup/Kungabacken. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utbyggnad av spillvatten till Berga. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utbyggnad av spillvatten till Bosarps Jär. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.

- Utbyggnad av spillvatten till Högseröd. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utbyggnad av spillvatten till Östra Karaby. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utbyggnad av spillvatten till Brödåkra/Utteröd. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Kartering av anläggningsdelar som är utsatta vid skyfall samt åtgärdsplanering för att minska riskerna. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar men åtkomst till anläggningsdelar behöver utredas och åtgärdas i samverkan med Eslövs kommun.
- Fortsätta testa strategier och metoder för återanvändning av spillvatten. Åtgärden genomförs av VA SYD.

VA SYDs övriga åtgärder efter vattentjänstplanens tidshorisont:

- Överföringsledning för vatten och spillvatten Hurva-Löberöd samt nedläggning av Hurvas och Löberöds ARV. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ombyggnad av Södra Sandby ARV (i Lunds kommun) inom nytt tillstånd. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ombyggnad av Ellinge ARV inom nytt tillstånd. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.

Kommunens långsiktiga planering för dagvattenhantering omfattar följande åtgärder:

VA SYDs åtgärder som påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont (2037):

- Genomförande av åtgärder för dagvattenrening uppströms Långakärr. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Genomförande av åtgärder för rening av dagvatten från Eslövs tätort vid Krondammen. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Förstärkningar i samband med exploatering för att skapa förutsättningar för den nya bebyggelsen. Ansvaret ligger inom VA SYDs ansvar.
- Kartering av anläggningsdelar som är utsatta vid skyfall samt åtgärdsplanering för att minska riskerna. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar men åtkomst till anläggningsdelar behöver utredas och åtgärdas i samverkan med Eslövs kommun.

Åtgärder med delat ansvar mellan Eslövs kommun och VA SYD:

- Genomföra översyn av kapacitet, ansvarsförhållanden och driftsfrågor för dikningsföretag som används för avledning av dagvatten och renat spillvatten. Ansvar för åtgärden ligger på VA SYD och Eslövs kommun.
- Utredning av ansvar för öppna dagvattenanläggningar. Ansvar för åtgärden ligger på VA SYD och Eslövs kommun.

Läshänvisning

Vattentjänstplanen är indelad i 6 kapitel.
Kapitel 1 - Inledning, finns grundläggande information om allmänna vattentjänster, vattentjänstplanens syfte samt process för framtagande.
Kapitel 2 - Befintlig anläggning, beskriver nuläget och den långsiktiga utvecklingen för den befintliga allmänna VA-anläggningen. I detta kapitel beskrivs också åtgärder för att upprätthålla den allmänna VA-anläggningens funktion vid skyfall.
Kapitel 3 - Beskriver VA-förutsättningar i kommunens orter och byar kopplat till kommunens översiktsplanering.
Kapitel 4 - Kommunens VA-utbyggnadsplan med bedömning av vilka områden som har eller inte har ett behov av en eller flera allmänna vattentjänster men även vilka områden där behovet behöver utredas vidare.
Kapitel 5 - Beskriver vattentjänstplanens miljömässiga, ekonomiska och sociala konsekvenser.
Kapitel 6 - Lagstiftning och styrande regelverk, beskriver de lagar och regelverk som påverkar allmänt VA.

Inledning

Allmänna vattentjänster

Kommunen har enligt Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) skyldighet att ordna vattenförsörjning och avlopp för viss bebyggelse. Skyldigheten gäller om det finns ett behov sett till människors hälsa och behovet av att skydda miljön. Det är kommunfullmäktige i kommunen som fattar beslut om vilka fastigheter som har behov av tillgång till allmänt (kommunalt) vatten och avlopp. Den bedömningen görs med stöd av LAV. Det område där kommunen har beslutat att det finns behov av kommunalt vatten och avlopp kallas för verksamhetsområde.

Kommunen förser fastigheter inom verksamhetsområdet med vatten och avlopp genom en allmän VA-anläggning som ägs, byggs ut och underhålls av kommunens VA-huvudman. Det kan vara kommunen själv eller en annan organisation, till exempel ett aktiebolag eller ett förbund, men kommunen måste ha ”rättsligt bestämmande inflytande” över VA-anläggningen. Det innebär att kommunen ensam eller tillsammans med andra kommuner alltid ska ha en majoritet av beslutsmakten över VA-huvudmannen. I Eslövs kommun är det sedan 2012 kommunalförbundet VA SYD som är huvudman för den allmänna VA-anläggningen.

Kommunen kan välja att bygga ut vatten och avlopp utöver det som man har ett strikt ansvar för enligt LAV. Då inrättas inte verksamhetsområde och fastigheterna som ansluts blir istället avtalsanslutna. Avtalsanslutna omfattas inte av bestämmelserna i Lag om allmänna vattentjänster utan rättigheter och skyldigheter regleras istället genom separata avtal mellan VA SYD och fastighetsägaren.

VA-verksamheten finansieras genom avgifterna i VA-taxan. Avgifterna är uppdelade i anläggningsavgiften och brukningsavgiften. Anläggningsavgifter ska täcka kostnader för anslutning av nya kunder och är en engångsavgift. Brukningsavgiften ska täcka kostnaden för drift och underhåll av den allmänna VA-anläggningen, till exempel ledningsnät, reningsverk och andra anläggningar. Avgiften ska också täcka kostnader för investeringar i den allmänna VA-anläggningen.

Vattentjänstplan

I juni 2022 beslutade Sveriges riksdag, som en följd av propositionen Vägar till hållbara vattentjänster (2021/22:208), om ändringar i lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Till 6 § LAV gjordes tillägg som innebär att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan. Planen ska enligt den lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 2023 redogöra för:

- Kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.
- Kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Vattentjänstplanen är inte juridiskt bindande.

Syfte med Eslövs vattentjänstplan

Vattentjänstplanens syfte är att tydliggöra utvecklingen av en långsiktig VA-försörjning i enlighet med lagkravet. Vattentjänstplanen ska också verka som underlag för kommunens planering och tydliggöra ansvarsfördelningen kopplat till allmänt VA mellan Eslövs kommun, VA SYD och fastighetsägare.

Vattentjänstplanens tidshorisont

Vattentjänstplanen har en tidshorisont på 12 år. Enligt lagstiftningen ska planen ange kommunens långsiktiga planering och förarbetena till lagändringen anger att 12 år är en lämplig tidshorisont. Huvuddelen av de åtgärder som redovisas planeras att påbörjas under dessa 12 år, men några åtgärder som beskrivs planeras att påbörjas efter vattentjänstplanens tidshorisont.

Uppföljning av vattentjänstplanen

Enligt LAV 6 a§ ska vattentjänstplanens aktualitet prövas av Kommunfullmäktige minst vart fjärde år. Detta ska ske i början av varje mandatperiod, i samband med att Eslövs kommun följer upp kommunens översiktsplan. Vattentjänstplanen innehåller en rad åtgärder, som är beskrivna utifrån vad som ska påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont 2037 och vad som ska utföras efter. För att vattentjänstplanen ska kunna verka som ett underlag för kommunens långsiktiga planering är det av vikt att arbeta vidare med åtgärdslistorna, där kommunen och VA SYD tillsammans tittar på möjliga tidsplaner och prioriteringar för att synka

organisationernas arbete så mycket som möjligt. Det är även viktigt att åtgärdslistorna sedan följs upp och kontinuerligt uppdateras för att fånga upp eventuella ändringar. Arbetet med att titta närmare på vattentjänstplanens åtgärder, både vad gäller prioritering, tidsaspekter och uppföljning ska ske inom ramen för Eslövs vatten. Eslövs vatten har ansvar för att årligen återkomma med uppföljning av arbetet med åtgärder i vattentjänstplanen till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Processen för framtagande av vattentjänstplanen

Vattentjänstplanen tas fram genom ett samarbete mellan Eslövs kommun och VA SYD. Från Eslövs kommun har förvaltningarna Kommunledningskontoret och Miljö och Samhällsbyggnad medverkat. Den långsiktiga planeringen av allmänna vattentjänster är komplex och ett nära samarbete mellan parterna har därmed varit en väsentlig del i framtagandeprocessen. Planen har ställts ut för samråd enligt 6 c § LAV för att samla in synpunkter från berörda fastighetsägare, myndigheter och grannkommuner. Samrådssynpunkterna har sammanställts och besvarats i en samrådsredogörelse, vilket föranledde till några justeringar i vattentjänstplanen. Därefter har planen ställts ut för granskning och inkomna synpunkter har bearbetats på samma sätt som under samrådet. Inkomna synpunkter under granskningen bidrog till att några mindre förtydligande har gjorts i planen.

Eslövs vattentjänstplan och Eslövs översiktsplan

Vattentjänstplanen är ett viktigt underlag för såväl kommunens arbete med översiktsplanering som detaljplanering då den visar vilka förutsättningar det finns för kommande exploateringen utifrån ett VA-perspektiv. Om kommunen i översiktsplanen har med utbyggnadsområden där det inte finns kapacitet i det allmänna VA-nätet behöver det framgå vilka investeringar som behövs för att en exploatering ska vara möjlig och efterföljande detaljplaneprocesser behöver sedan hantera frågan. Samtidigt fungerar översiktsplanen som ett underlag till vattentjänstplanen genom att visa vilka områden som kommunen, utifrån ett planeringsperspektiv, vill prioritera för VA-utbyggnad.

Eslövs vattentjänstplan och Eslövs kommande klimatanpassningsplan

Eslövs kommun är i processen att ta fram en klimatanpassningsplan som syftar till att utveckla klimatanpassningsarbetet och därigenom öka kommunens förmåga att hantera klimatrelaterade väderhändelser. Vattentjänstplanen och kommande klimatanpassningsplan angränsar till varandra i några avseende. I syfte att tydliggöra gränsdragningarna för de två planerna vad gäller skyfallsåtgärder kopplat till de allmänna VA-anläggningarna beskrivs åtgärder som helt ägs av VA SYD, vad gäller skydd för själva anläggningen, i vattentjänstplanen. Åtgärder som ägs av kommunen som handlar om åtgärder utanför den allmänna VA-anläggningen, exempelvis åtgärder som att identifiera framkomlighet till och från anläggningen, beskrivs i kommande klimatanpassningsplan. Det är viktigt att vid revideringar av planerna se över hur de förhåller sig till varandra och uppdatera vid behov.

Eslövs vatten

Eslövs vatten är en strategisk chefsgrupp för samordning, långsiktig gemensam planering kopplat till kommunens och VA-systemets utveckling och för ökad transparens mellan Eslövs kommun och VA SYD. År 2019 beslutade Eslövs vatten att fem strategiska planer skulle arbetas fram, VA-utbyggnadsplan, dagvatten- och översvämningsplan, nödvattenplan, sjö- och vattendragsplan samt vattenförsörjningsplan. Alla planerna är inte framtagna än. Eslövs vatten ansvarar för att kontinuerligt se över behov, revidering och uppföljning av vattenstrategiska planer som berör både VA SYD och Eslövs kommun. Utifrån lagkravet på att alla kommuner ska ha en aktuell vattentjänstplan, inkluderas även vattentjänstplanen inom ramen för Eslövs vatten. Nedan beskrivs planerna inom Eslövs vatten närmare.

Vattentjänstplan

Vattentjänstplanen syftar till att tydliggöra utvecklingen av den långsiktiga VA-försörjningen och verka som ett underlag för kommunens planering. Planen ska också tydliggöra ansvarsfördelningen kopplat till allmänt VA mellan Eslövs kommun och VA SYD. En del av den långsiktiga planeringen för VA-försörjning omfattar var VA behöver byggas ut och verksamhetsområde för VA behöver utökas. Därför omfattar vattentjänstplanen även det som nuvarande VA-utbyggnadsplan innehåller.

VA-utbyggnadsplan

När vattentjänstplanen antas i kommunfullmäktige ersätter den Eslövs kommun befintliga VA-utbyggnadsplan från 2015 och dess bilaga i sin helhet.

Dagvatten- och översvämningsplan

Eslövs kommunfullmäktige antog dagvatten- och översvämningsplan för Eslövs kommun 2020. Syftet med planen är att hitta bättre sätt att hantera dagvatten och skyfall i både planering och genomförande. Planen syftar också till att uppnå samsyn och en tydlig ansvarsfördelning kring dagvatten- och översvämningsfrågor mellan VA SYD och Eslövs kommun. Dagvatten- och översvämningsplanen innehåller flertal viktiga ställningstagande och strategier som i olika utsträckning har koppling till åtgärder i vattentjänstplanen. För att undvika dubbelstyrning har strategierna i dagvatten- och översvämningsplanen inte inkluderats i vattentjänstplanen. Planerna angränsar dock till varandra och därmed är det viktigt att vid revideringar av planerna se över hur de förhåller sig till varandra och uppdatera vid behov.

Nödvattenplan

Eslövs kommun har sedan 2023 en nödvattenplan. Syftet med nödvattenplanen är att tydliggöra ansvarsfördelning mellan VA SYD och Eslövs kommun avseende nödvatten och en övergripande plan på hur samhällets skyddsvärden ska upprätthållas vid en störning i dricksvattenleveransen.

Sjö- och vattendragsplan

Arbetet med att ta fram en sjö- och vattendragsplan påbörjades inom ramen för Eslövs vatten. När Eslövs kommun sedan började arbeta fram en miljöstrategi med tillhörande naturplan, miljöplan och klimat- och energiplan togs beslutet att delar av sjö- och vattendragsplanen i stället skulle omarbetas till ett kunskapsunderlag och finns som bilaga 2c till miljöstrategin, *Vattenmiljö i Eslövs kommun – kunskapsunderlag.*

Vattenförsörjningsplan

En vattenförsörjningsplan är inte framtagen. Vattenförsörjningsplanen ska redovisa hur vattenförsörjningen inom och utanför verksamhetsområde för dricksvatten ska säkerställas. Vattentjänstplanen omfattar delar av vattenförsörjningsplanen angående de områden som ligger inom gällande eller föreslaget verksamhetsområde för dricksvatten.

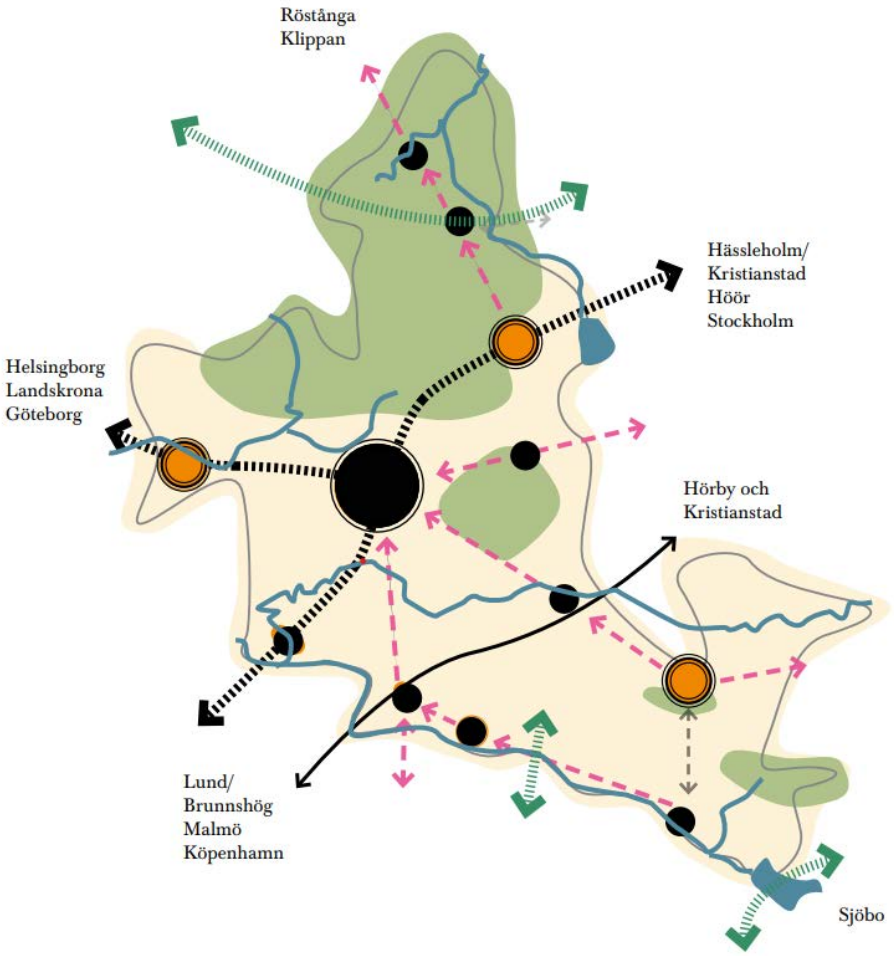
Faktorer som påverkar behovet av utbyggnad, förändring och förnyelse av den allmänna VA-anläggningen

Flera faktorer skapar ett behov av att förändra och förnya den allmänna VA-anläggningen. Faktorerna är beskrivna utifrån läget i Eslövs kommun men det är faktorer Eslövs VA-anläggning delar med stora delar av Sverige och världen. Nedan beskrivs dessa faktorer kort. Sist i planen finns mer information om lagstiftning och regelverk som styr förvaltningen och utvecklingen av den allmänna VA-anläggningen.

Befolkningen ökar och bebyggelsen förändras i Eslövs kommun

Ny bebyggelse planeras i flera av kommunens orter. Eslövs tätort ska kunna växa med 2800 bostäder fram till 2035 och ytterligare 950 bostäder i Östra Eslöv efter 2035. Dessutom planeras ett nytt verksamhetsområde nordost om Eslöv tätort. Kommunens orter planeras också att kunna växa och tillkommande planerad bebyggelse finns i bland annat Väggarp, Marieholm, Gårdstånga, Stehag, Löberöd och Flyinge (Översiktsplan för Eslöv, antagen 2018).

När kommunens invånare blir fler innebär det att den allmänna VA-anläggningen behöver anpassas för att till exempel kunna leverera mer dricksvatten samt avleda och rena mer spillvatten. Ökad befolkning genom att nya områden byggs eller genom förtätning inom befintlig bebyggelse innebär också oftast att marken hårdgörs mer än innan vilken ökar belastningen på dagvattensystemet. Ny bebyggelse påverkar VA-anläggningen i olika utsträckning beroende på var den tillkommer och vilka förutsättningar som finns på platsen. Kapacitet i ledningsnätet, förutsättningarna i diken och vattendrag som tar emot dagvatten och spillvatten och reningsverkens storlek skiljer sig åt i kommunens olika orter. I avsnittet *VA-förutsättningar i kommunens orter och byar* beskrivs VA-anläggningens status och förutsättningar för ytterligare bebyggelse.

Övergripande utvecklingsstrategi för Eslövs kommun, från översiktsplan 2018.

VA-anläggningens återstående livslängd

Den allmänna VA-anläggningen som är i bruk idag i Eslövs kommun har byggts ut under en period på mer än hundra år, framför allt under femtio-, sextio- och sjuttiotalet. Anläggningen åldras och underhåll, förnyelse och uppgradering är nödvändigt för att kunna leverera vatten och avlopp även i framtiden. När förnyelsearbetet inte genomförs i rätt tid ökar risken för läckor både in i och ut ur ledningarna. Ledningar som inte underhålls innebär också risk för plötsliga driftsstörningar, vilket innebär att akuta och dyra reparationsarbeten måste göras. Ur ett samhällsekonomiskt och

miljömässigt perspektiv är det alltså viktigt att genomföra förnyelsearbeten i rätt tid. Ett mått på i vilken grad förnyelse sker är den så kallade förnyelsetakten. I Eslövs kommun var förnyelsetakten för spillvatten- och dricksvattenledningar 0,36% under perioden 2017-2021 och 0,17% på dagvattenledningarna under samma period. Takten har varierat över tid, beroende på tillståndet på det befintliga ledningsnätet; vilken ålder det är på ledningarna inte den enda parametern som skapar ett förnyelsebehov. Gamla ledningar kan vara minst lika väl fungerande som nya. Förnyelsetakten i Eslövs kommun har ökat de senaste åren jämfört med tidigare men takten behöver fortsätta öka för att investeringsskulden inte ska öka.

Ledningsnätet åldras och måste förnyas

Lagstiftning och styrande regelverk

Allmänna vattentjänster styrs av både svensk och europeisk lagstiftning och direktiv. Svensk lagstiftning som styr allmänna vattentjänster är framför allt Lag om allmänna vattentjänster, Livsmedelslagen, Miljöbalken samt Plan- och bygglagen. Under den långa tid som samhället har tagit hand om vattenförsörjning och hantering av avlopp har lagstiftning och krav ändrats väsentligt. Svensk lagstiftning ska även integrera Europaparlamentets och Europarådets direktiv. När parlamentet antar direktiv som rör vattentjänster och som innebär hårdare krav jämfört med svensk lagstiftning eller praxis så

innebär detta att förutsättningarna för att leverera vattentjänster förändras. VA-anläggningen byggs för att fungera i upp emot 100 år. Därför är det viktigt att vid nybyggnation och förnyelse ta både nuvarande lagstiftning och kommande förändringar i lagstiftning som det finns kunskap om i beaktande.

Klimatförändringar

Mänskligheten går mot en framtid där den pågående globala uppvärmningen kommer medföra större problem för människor och samhällen runt om i världen. Den direkta konsekvensen är fler perioder med extremväder, såsom torka eller kraftig nederbörd med översvämningar som följd. Stora fluktuationer i vädret kommer inträffa allt oftare. Detta leder till ökad belastning på och krav på klimatanpassning av VA-systemet. Flera av dessa problem upplever vi redan idag men med ett förändrat klimat ökar både intensiteten i extremhändelser och antalet tillfällen det sker på.

De klimatförändringar som framför allt i närtid kommer att påverka den allmänna VA-anläggningen i Eslövs kommun är ökad nederbörd under vissa perioder och torka under andra perioder. Den ökade nederbörden innebär i första hand att dagvattenledningsnätet överbelastas. Dagvattenledningar i befintliga områden är byggda med en mindre kapacitet än de ledningar som läggs idag. Kombinationen av att äldre dagvattenledningar byggdes med en mindre kapacitet och framtidens kraftigare regn innebär att det finns risk att det oftare kommer att ske marköversvämningar, det vill säga att ledningsnätet är överfullt. Det finns inga lagkrav på att anpassa det befintliga ledningsnätet till dagens standard och framtidens kraftigare regn. Om det finns felkopplingar inne på privata fastigheter och dagvatten därmed leds till spillvattenledningar kan även spillvattennätet överbelastas med källaröversvämningar, bräddningar på ledningsnätet och i pumpstationer samt försämrad rening på reningsverken till följd. Detta är redan idag ett problem i Eslövs kommun men ökade regnmängder i samband med klimatförändringar kommer att förvärra dessa problem.

Klimatförändringarna ökar även risken för riktigt stora regn, skyfall. Hur den allmänna VA-anläggningen påverkas och åtgärder för att säkra den allmänna VA-anläggningens funktion vid ett skyfall behandlas i denna plan (se mer under delkapitlet *Kontinuitetsarbete inklusive skyfallsplanering*).

Även höga vattennivåer i sjöar och vattendrag i kommunen skapar utmaningar för VA-anläggningen, både idag och på sikt. Det handlar framför allt om att förutsättningarna för avledning av dagvatten och renat spillvatten förändras.

I nuläget innebär torka i första hand att efterfrågan på vatten ökar. Konsekvensen av detta är att efterfrågan kan överskrida kapaciteten för att bereda och distribuera dricksvatten. På längre sikt kan torka ge större problem med vattentillgång. Utöver torkans påverkan på dricksvattenförsörjningen kan klimatförändringen i form av höjda temperaturer och förändrade nederbördsmönster resultera i kvalitetsförändringar på råvatten som kan medföra behov av annan beredningsprocess för att producera ett bra dricksvatten. Torka påverkar även tillgången till grundvatten, i Hurva finns det problemet redan idag. Låga nivåer av grundvatten kan medföra att tillgången på råvatten påverkas, eftersom den konkurrerar med uttag av vatten för bevattning av jordbruksmark. Det kan göra att områden i kommunen som idag bedöms kunna lösa sin dricksvattenförsörjning med enskilda brunnar, i framtiden behöver allmänt dricksvatten. Kraftiga förändringar av grundvattennivåer, såväl låga som höga nivåer, kan även innebär att markstabiliteten blir sämre. Detta påverkar livslängden på ledningar och innebär ökade underhållskostnader.

Ansvar kopplat till den allmänna VA-anläggningen

Kommunens ansvar

Kommunen har enligt Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) skyldighet att ordna vattenförsörjning och avlopp för viss bebyggelse. Skyldigheten gäller om det finns ett behov sett till människors hälsa och behovet av att skydda miljön. Det är kommunfullmäktige i kommunen som fattar beslut om vilka fastigheter som har behov av tillgång till allmänt vatten och avlopp. Det område där kommunen har beslutat att det ska finnas kommunalt vatten och avlopp kallas för verksamhetsområde.

Kommunen förser fastigheter inom verksamhetsområdet med vatten och avlopp genom en allmän VA-anläggning som ägs, byggs ut och underhålls av kommunens VA-huvudman.

Kommunen kan själv vara VA-huvudman, men uppdraget kan också läggas ut på ett bolag eller ett förbund. I Eslöv är det VA SYD som är VA-

huvudman. VA SYD är ett kommunalförbund och ägs förutom av Eslövs kommun även av Burlövs kommun, Lomma kommun, Lunds kommun, Malmö stad och Svedala kommun. Oavsett vilken typ av organisation som är VA-huvudman ska kommunen ensam eller tillsammans med andra kommuner alltid ha en majoritet av beslutsmakten över VA-huvudmannen.

Förutom det ansvar som kommunen har enligt LAV är kommunen också fastighetsägare och har där samma ansvar och rättigheter som övriga fastighetsägare, se nedan under Fastighetsägares ansvar.

Plan- och bygglagen, PBL (2010:900), reglerar kommunens fysiska planering av mark och vatten i form av översiktsplanering och detaljplanering. Varje kommun har ett ansvar och planmonopol för att planera sina mark- och vattenområden. Mark och vatten ska användas till det som är mest lämpligt och hänsyn ska tas till både enskilda och allmänna intressen. Lokalisering av bebyggelse ska ske med hänsyn till möjligheterna för vatten- och avloppsförsörjning.

Kommunen ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken på bland annat mindre avloppsreningsverk, enskilda avlopp och ledningsnät.

VA-huvudmannens ansvar

VA SYD är VA-huvudman i Eslövs kommun. Som VA-huvudman ansvarar VA SYD för den allmänna VA-anläggningen. Den allmänna VA-anläggningen består bland annat av ledningar, pumpstationer, tryckstegringsstationer, avloppsreningsverk, vattenverk och öppna dagvattenanläggningar. Som VA-huvudman ska VA SYD se till att den allmänna VA-anläggningen fungerar, med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. Dricksvatten är ett livsmedel som ska klara högt ställda kvalitetskrav och det ska vara tillräckligt bra tryck i ledningarna. Spillvatten ska kunna ledas bort från fastigheter och renas enligt de krav som tillsynsmyndigheten ställer. Dagvatten ska också ledas bort så att det inte orsakar översvämningar under normala förhållanden och även renas vid behov. Det finns inga lagkrav på att anpassa det befintliga ledningsnätet till dagens standard och framtidens kraftigare regn. Om en fastighetsägare får skador på sin fastighet utreds orsaken och om den allmänna VA-anläggningen visat sig ha brister kan VA SYD behöva betala ersättning för hela eller delar av den ekonomiska skada som fastighetsägaren lidit.

Sydvattens ansvar
Eslövs kommun är sedan 1966 delägare i Sydvatten. Bolagets uppdrag är att producera dricksvatten till de 17 ägarkommunerna med totalt 1 miljon invånare. Sydvatten äger och driver Bolmentunneln, de två vattenverken Ringsjöverket och Vombverket samt huvudledningssystemet för distributionen av dricksvatten. Sydvatten distribuerar vatten till bolagets delägarkommuner som ansvarar för ledningsnätet inom respektive kommun.

Fastighetsägarens ansvar
Fastighetsägaren har ansvar för ledningar och egna vatten- och avloppsinstallationer inom fastigheten. Med fastighet menas hela tomten, inte bara byggnader. Detta gäller också anordningar för skydd mot inträngande avloppsvatten, till exempel bakvattenstopp av olika slag. Ansvaret gäller från anslutningspunkten i gatan som brukar ligga ungefär en halv meter utanför tomtgränsen. Fastighetsägaren har ansvar för att avvattna sin tomt. Det innebär att ta hand om vattnet som faller på den egna fastigheten och leda det till anslutningspunkten.

Länsstyrelsens ansvar
Länsstyrelsen utövar tillsynen över att kommunen fullgör skyldigheten enligt 6 § att tillgodose behovet av vattentjänster, det vill säga att kommunen bygger ut allmänt VA där det finns behov.

Status på och utveckling av den befintliga anläggningen

I detta kapitel beskrivs nuläget och den långsiktiga planen för den allmänna VA-anläggningen som tjänar bebyggelsen i Eslövs kommun. De åtgärder som beskrivs i den långsiktiga planen ska genomföras av VA SYD om inget annat nämns. Åtgärderna kräver dock samarbete med bland annat Eslövs kommun.

Dricksvatten

Nuläge
Merparten av det dricksvatten som VA SYD distribuerar i Eslövs kommun produceras av Sydvatten. Eslövs kommun är sedan 1966 delägare i Sydvatten. Bolagets uppdrag är att producera dricksvatten till de 17

ägarkommunerna med totalt 1 miljon invånare. Sydvatten äger och driver Bolmentunneln, de två vattenverken Ringsjöverket och Vombverket samt huvudledningssystemet för distributionen av dricksvatten. Sydvatten distribuerar vatten till bolagets delägarkommuner som ansvarar för ledningsnätet inom respektive kommun.

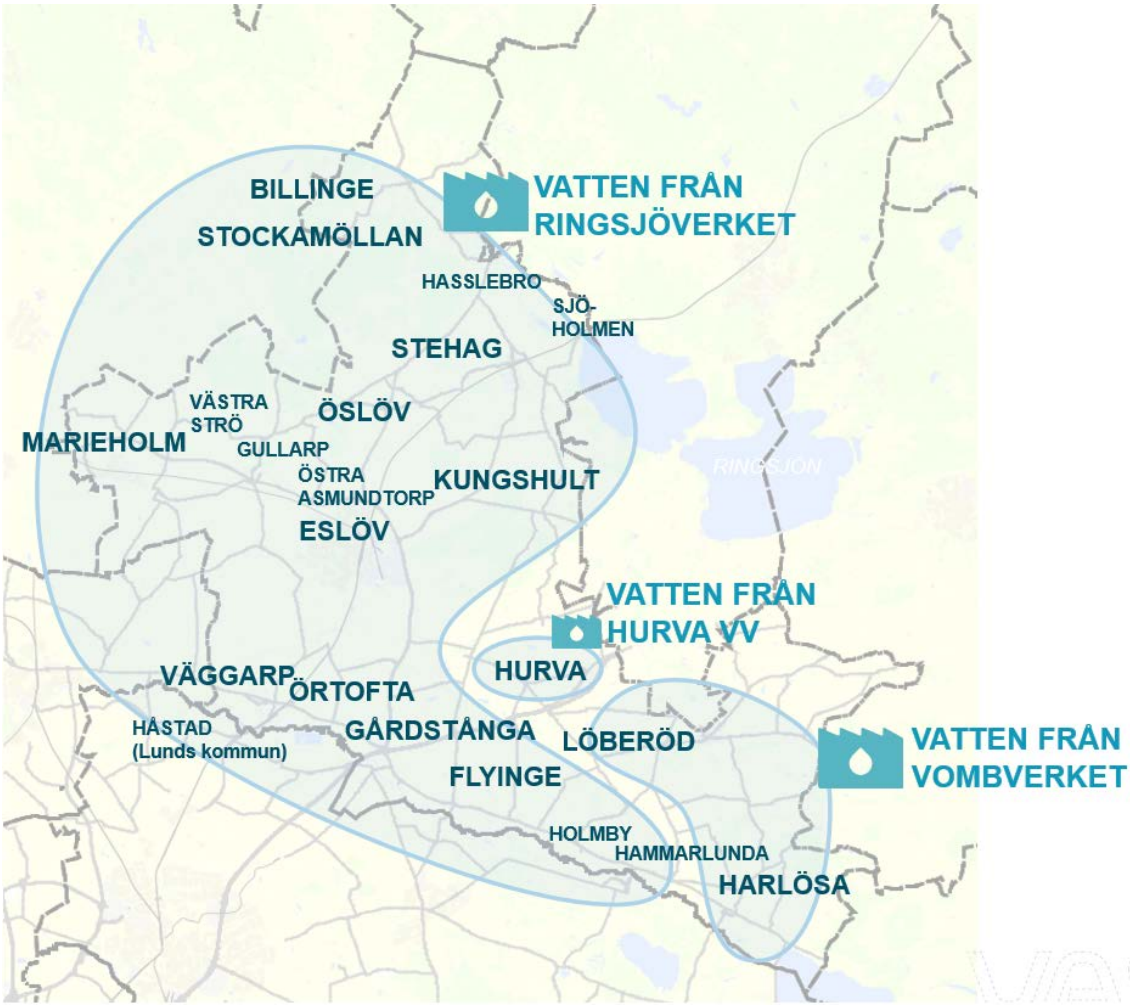
VA SYD förser kunder i Eslövs kommun med knappt 3 miljoner m^3 dricksvatten årligen. Ungefär hälften av vattnet förbrukas av hushåll och hälften av verksamheter.

Eslövs tätort, Billinge, Stockamöllan, Hasslebro, Stehag, Sjöholmen, Marieholm, Örtofta/Väggarp, Kungshult, Flyinge, Gårdstånga, Västra Strö, Gullarp, Stabbarp, Holmby och Hammarlunda får vatten som har producerats vid Sydvattens anläggning Ringsjöverket i Stehag i Eslövs kommun. Här renas råvatten som kommer från sjön Bolmen i södra Småland. Löberöd och Harlösa får vatten från Vombverket i Lunds kommun. Där renas råvatten från den intilliggande Vombsjön.

Orten Hurva har ett eget vattenverk som hämtar råvatten från en brunn belägen i tätorten. Brunnen kan i nuläget inte försörja samhället under sommartid om inte bevattningsförbud införs. Förutsättningarna för att borra en ny brunn är dåliga enligt de bedömningar som gjorts.

Samtliga råvattentäkter som används för produktion av dricksvatten till VA SYDs kunder i Eslövs kommun är skyddade med vattenskyddsområde.

Den äldsta kända ledningen för dricksvatten som är i bruk är från 1922 och den ligger i Eslövs tätort. Dricksvattenledningsnätet i Eslövs kommun har i huvudsak byggts ut sedan 40-talet med en topp under 60-talet. Även under 2000-talet har en stor utbyggnad av dricksvattenanläggningen skett i samband med att bebyggelsen har byggts ut i Eslövs olika orter och byar.

Bilden visar från vilka vattenverk de olika orterna i Eslövs kommun får sitt dricksvatten.

Generellt är dricksvattenförsörjningen för VA SYDs kunder i Eslövs kommun, förutom till Hurva (se ovan), tillfredsställande. Systemet är byggt så att försörjningen är säker, både vid normala förhållanden och om vatten till exempel behöver stängas av på något ställe. Billinge och Stockamöllan hade tidigare egna vattenverk men dessa har ersatts av dricksvatten från Ringsjöverket. Åtgärder har även gjorts för att förbättra redundansen i dricksvattenförsörjning för Eslövs tätort.

För Gårdstånga finns begränsad kapaciteten i ledningsnätet. Det får som konsekvens att det finns problem med trycket hos vissa kunder.

Status på VA SYDs dricksvattenledningsnät i Eslövs kommun har bedömts utifrån hur mycket vattenförluster som finns på ledningsnätet. 2023 var vattenförlusterna drygt 10% från det allmänna ledningsnätet. Vattenförluster beror i huvudsak på skicket på ledningarna som i sin tur beror på till exempel ledningarnas ålder, hur ledningsnätet har skötts, om det utsatt för till exempel snabba temperatursvängningar och om ledningarna utsatts för rörelser i marken. Oftast behöver vattenförlusterna åtgärdas genom att ledningarna förnyas. Det finns ett behov av förnyelse av ledningsnätet men ledningsnätets status är sällan något som märks för VA SYDs kunder utan detta påverkar framför allt VA SYD i form av kostnader för vatten som läcker ut innan det når kunderna. Förnyelsetakten i Eslövs kommun de senaste åren har varit 0,9 km/år eller 0,36 % av vattenledningsnätet (snittvärde 2017–2021). Det nationella snittet på förnyelse av dricksvattennätet är 0,52%[1]. Med den förnyelsetakt som finns idag ökar riskerna för skador på ledningar och mark men även, om delar av ledningsnätet blir trycklöst, att grundvatten läcker in och förorenar dricksvattnet.

Nödvattenförsörjning

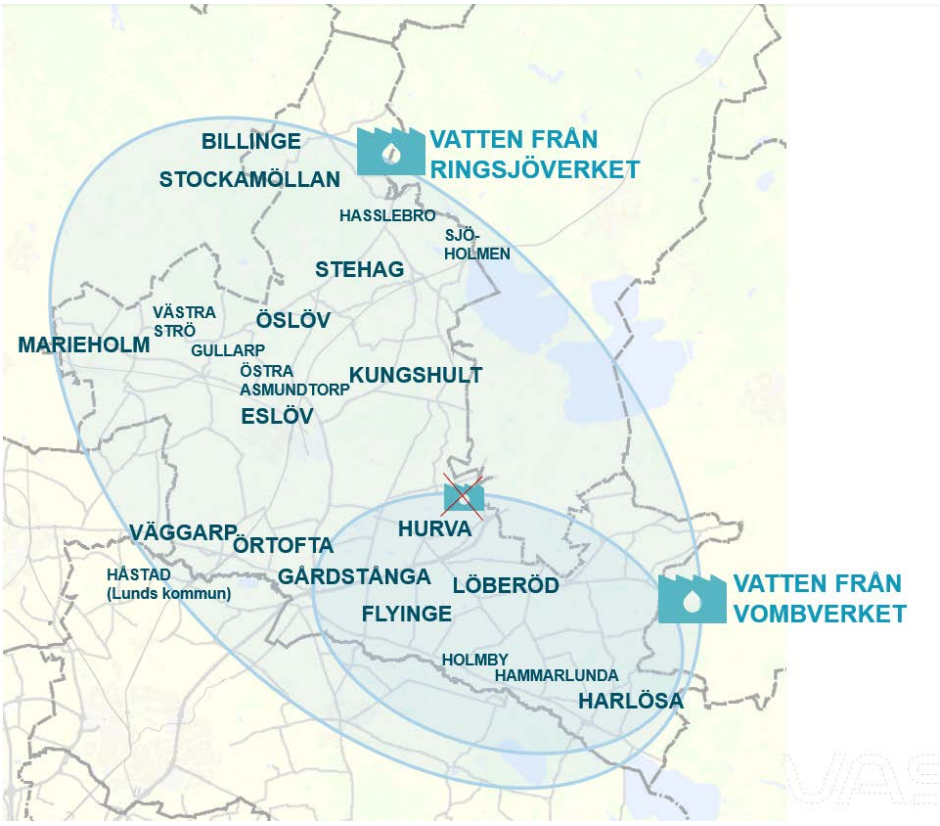
Vid händelse av att den ordinarie dricksvattenanläggningen inte fungerar, är ur bruk eller att vattnet är förorenat och föroreningen inte kan kokas bort, kan vatten behöva distribueras på annat sätt för att i möjligaste mån upprätthålla dricksvattenförsörjning till allmänhet och prioriterade verksamheter. Sedan hösten 2023 har Eslövs kommun en nödvattenplan som ska användas som stöd inför, under och efter ett avbrott i vattenleveransen. Nödvattenplanen har tagits fram gemensamt av kommunen och VA SYD.

Långsiktig plan för den allmänna dricksvattenanläggningen

Sydvatten arbetar med att säkra kvaliteten på och skyddet av råvattnet samt med att med att skapa ett robust system för överföring till VA SYD. Vidare planerar Sydvatten för att Bolmen ska bli den primära råvattentäkten för båda sina vattenverk varvid Vombsjön kommer ha funktionen av en reservvattentäkt. Skyddet av råvattnet innebär att vattenskyddet runt råvattentäkterna ska utvecklas genom samarbete med kommuner och övriga intressenter kring vattentäkter. Övervakning av föroreningar i vattenmiljön,

[1] Svensk vattens investeringsrapport 2023

till exempel PFAS, är en viktig strategi. Även forskning om hur markanvändning och klimatförändringar påverkar vattenkvalitén är viktiga åtgärder. Sydvatten arbetar för en god redundans i leveransen till kommunerna genom att öka kapaciteten för beredning av vatten vid vattenverken samt genom att öka kapaciteten för att ha flera alternativa vägar för att distribuera vattnet till kommunerna. Sydvatten arbetar också med att förbättra skalskyddet genom att försvåra intrång till såväl produktionsanläggningarna som yttre anläggningar.

Bilden visar kommunens långsiktiga plan för dricksvattenförsörjning.

På kort sikt planeras VA SYDs vattenverk i Hurva att läggas ner och Hurva planeras att kopplas samman med orter som redan i dag får sitt dricksvatten från Vombverket. På lång sikt planeras en omkoppling av distributionsnätet i sydöstra delen av Eslövs kommun. Orterna Löberöd, Harlösa, Flyinge, Gårdstånga, Hammarlunda och Holmby kommer då att försörjas från både Ringsjöverket och Vombverket. Åtgärderna syftar till att öka dricksvattenförsörjningens robusthet i orterna och att Hurva ska få lika god tillgång till dricksvatten som övriga orter i kommunen.

Förnyelsetakten på ledningsnätet behöver öka de kommande åren för att minska risken för driftstörningar och avbrott och för att inte investeringsskulden ska öka. En ökad förnyelsetakt syftar också till att minska vattenförlusterna.

VA SYD arbetar med olika planer för planering av åtgärder på den allmänna VA-anläggningen i Eslövs kommun. Bland annat kommer VA SYD att ta fram en dimensionsplan för dricksvattennätet i Eslövs kommun. Dimensionsplanen ska identifiera de delar av ledningsnätet där åtgärder behöver göras och även ge förslag på om ledningar behöver annan dimension. De förstärkningar som behöver göras bör till stor del sedan kunna genomföras i samband med exploateringar och andra projekt, till exempel ombyggnad av gator eller omläggning av andra ledningar. VA SYD tar även fram en strategisk ledningsnätsplan för samtliga vattenslag. Ledningsnätsplanen identifierar var större åtgärder behövs för att upprätthålla ledningsnätets funktion.

I samband med exploateringar behöver ofta förstärkningar på dricksvattennätet utföras. Detta gäller bland annat i östra Eslöv och Väggarp.

Både Sydvatten och VA SYD har ett långsiktigt arbete med att minska dricksvattenförbrukningen.

Sammanfattning av åtgärder för dricksvattenförsörjning som påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont (2037):

- Ny överföringsledning för dricksvatten Södra Sandby-Flyinge-Hurva. Nedläggning av Hurva Vattenverk. Åtgärden syftar till att lösa stabil vattentillgång för Hurva samt att skapa större redundans för orternas dricksvattenförsörjning. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Förnyelse av dricksvattennätet. Åtgärden syftar till att minska läckage och risker för driftsstörningar. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Förstärkningar inom östra Eslövs tätort. Åtgärden syftar till att möjliggöra utbyggnaden av östra Eslöv. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Förstärkningar i samband med exploatering för att skapa förutsättningar för den nya bebyggelsen. Ansvaret ligger inom VA SYDs ansvar.

- Sammankoppling av dricksvattensystemet i sydöstra kommundelen. Åtgärden syftar till att öka redundansen för dricksvattenförsörjningen i orterna. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ta fram dimensionsplan för dricksvattennätet i kommunen. Åtgärden syftar till att ge vägledning för VA SYDs åtgärder på dricksvattennätet. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ta fram strategiska ledningsnätsplaner för Eslövs tätort och systemet i sydöstra kommundelen. Åtgärden syftar till att identifiera strategiskt viktiga åtgärder på ledningsnätet. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Kartering av anläggningsdelar som är utsatta vid skyfall samt åtgärdsplanering för att minska riskerna. Åtgärden syftar till att upprätthålla den allmänna VA-anläggningens funktion även vid skyfall. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar men åtkomst till anläggningsdelar behöver utredas och åtgärdas i samverkan med Eslövs kommun.
- Säkra kvaliteten på befintliga råvattentäkter. Denna åtgärd behöver olika aktörer arbeta med men den åtgärd som åsyftas här ligger inom Sydvattens ansvarsområde
- Öka robustheten på överföringssystemet mellan produktion och Eslövs kommun. Åtgärden ligger inom Sydvattens ansvarsområde
- Verka för att minska vattenanvändningen Åtgärden ligger inom Sydvattens ansvarsområde men behöver ske i samverkan med VA SYD och Eslövs kommun.

Spillvatten

Nuläge

Rening av spillvatten

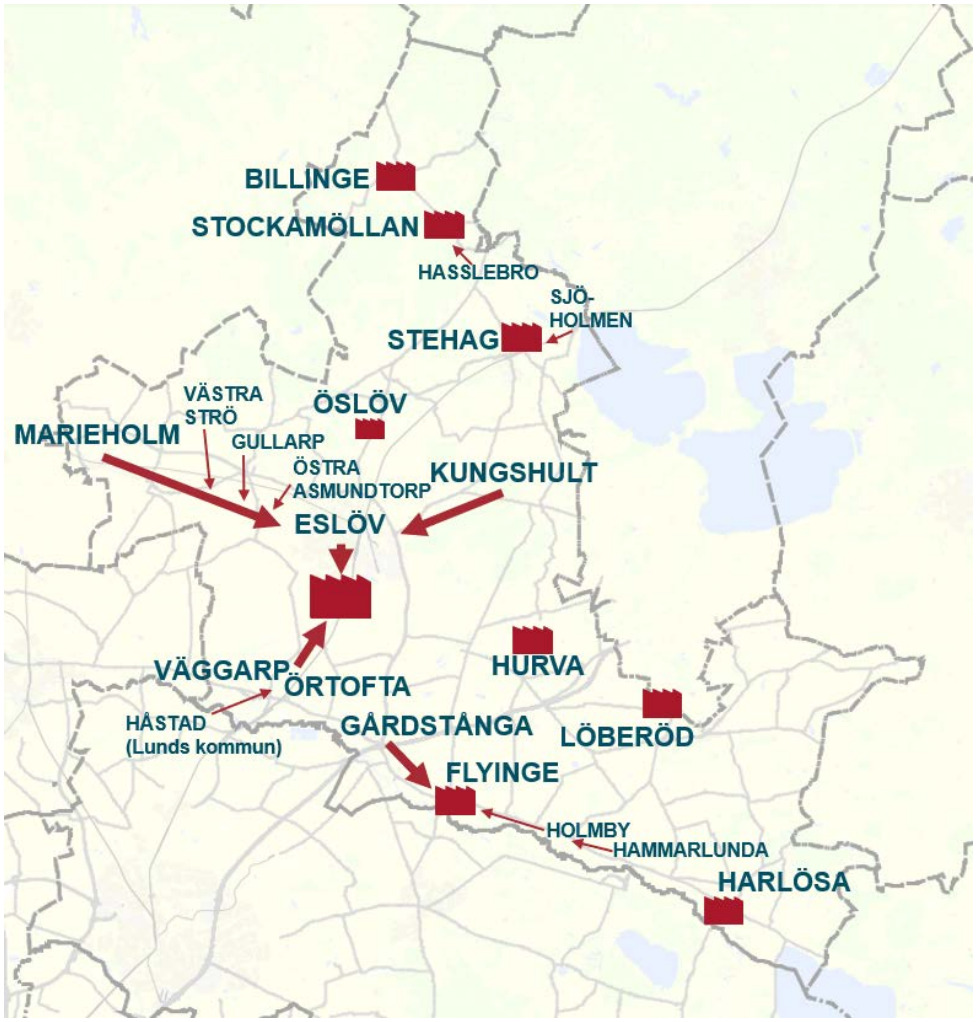
I Eslövs kommun finns ett flertal avloppsreningsverk, ARV, av olika storlekar. Ellinge är kommunens största avloppsreningsverk och det tar emot spillvatten från Eslövs tätort, Gullarp, Östra Asmundtorp, Stabbarp, Västra Strö, Kungshult, Marieholm och Örtofta. Inom upptagningsområdet finns även verksamheter som har stor påverkan på Ellinge, framför allt Orkla food.

I Eslövs kommun finns även åtta mindre avloppsreningsverk, alla byggda under 1960- och 70-talet. Dessa verk är mycket olika stora, från Öslövs ARV med drygt 35 anslutna personer till Flyinge ARV med knappt 1500 personer anslutna (siffror från 2024). Det renade vattnet från avloppsreningsverken leds till vattendragen Eslövsbäcken, Bråån, Rönne å och Kävlingeån. På ledningsnätet finns även punkter där avloppsvatten kan brädda vid höga flöden. Detta finns för att inte överbelasta ledningsnätet nedströms och orsaka till exempel översvämning i bebyggelsen. På avloppsreningsverken finns vid mycket höga flöden möjlighet att leda avloppsvatten förbi vissa reningssteg. På vissa verk finns möjlighet att leda avloppsvatten förbi alla reningssteg. Detta sker endast vid mycket höga flöden då avloppsvattnet är mycket utspätt. Mer information om kommunens avloppsreningsverk, bräddpunkter och hur väl avloppsreningsverken klarar de krav som ställs på dem finns att läsa i de miljö- och årsrapporter som tas fram årligen. Dessa går att hitta på VA SYDs hemsida.

Nya, hårdare krav på rening och ökande belastning innebär att Eslövs avloppsreningsverk behöver byggas om. Det arbetet har pågått sedan 2018. De flesta avloppsreningsverken är endast byggda för avskiljning av organiskt material medan det idag som minst även krävs rening av fosfor. Ombyggnad har skett av Billinge ARV, Stockamöllans ARV och Löberöds ARV.

Ellinge ARV har idag en bra rening och uppfyller de krav som ställs på verket. Bedömd ökad belastning från både ny bebyggelse, utökning av Orkla Food samt EUs nya avloppsdirektiv innebär dock att verket behöver byggas om på sikt.

Till verken leds, förutom spillvatten, också stora mängder regn- och grundvatten, så kallat tillskottsvatten (se mer om tillskottsvatten under ledningsnät nedan). Stora mängder tillskottsvatten innebär att allt vatten som kommer in till verken inte kan renas. Avloppsreningsverken behöver antingen byggas för att kunna hantera stora flöden eller så behövs åtgärder på ledningsnätet. I vissa fall behövs båda dessa åtgärder eftersom det inte helt går att bygga bort problemen med tillskottsvatten.

Bilden visar var spillvatten från orterna i Eslövs kommun renas.

Ledningsnät

Ledningsnätet för spillvatten består av ledningar och pumpstationer och dessa ska leda bort spillvatten från enskilda fastigheters förbindelsepunkt till avloppsreningsverken. Spillvatten fördröjs i vissa orter i magasin för att inte överbelasta pumpstationer och ledningar nedströms.

Ett åldrande ledningsnät

Stora delar av ledningsnätet byggdes under 1960 och 1970-talet men det finns även betydligt äldre ledningar. Det material som använts för spillvatten historiskt är betong. På senare år har andra material börjat användas i större skala, bland annat för att kunna utföra schaktfri renovering av ledningarna. Allteftersom ledningarnas ålder ökar, ökar problemen med tillskottsvatten och eftersom ledningarna är av betong finns även risk för att ledningarna ska kollapsa när de åldras. Förnyelsetakten i Eslövs kommun de senaste åren har varit 0,7 km/år eller 0,36% av det spillvattennätet (snittvärde 2017–2021). Det nationella snittet på förnyelse av spillvattenledningar är 0,51%[2]. Om förnyelsetakten fortsätter att ligga på samma nivå även framåt så ökar risken för att ledningarna kollapsar men framför allt ökar problemen med tillskottsvatten.

De östra delarna av Eslövs tätort utreddes specifikt i samband med framtagandande av fördjupningen av översiktsplanen för östra Eslöv. Utredningen bekräftar bilden av ett stort behov av ökad förnyelse av ledningsnätet.

Kombinerade områden

Ledningsnätet för spillvatten ska oftast inte ta emot regn men i vissa områden är ledningsnätet byggt för att ta emot både spillvatten och dagvatten. Ledningar där både spillvatten och regn och dräneringsvatten går till samma ledningar kallas kombinerat ledningsnät. Kombinerade ledningsnät byggdes fram till 1960-talet. Eslövs tätort, Löberöd, Billinge och Harlösa har områden med kombinerat ledningsnät. Totalt är 16% av ledningsnätet i Eslövs tätort kombinerat. I Löberöd, Billinge och Harlösa handlar det om enstaka gator. I Eslövs tätort har separering gjorts i samband med andra arbeten. Detta har tydligt avlastat de stora ledningsstråken i orten.

---

[2] Svenskt vattens investeringsrapport 2023

Tillskottsvatten

Regn och dräneringsvatten men även grundvatten kan ta sig in i spillvattennätet även om det inte är avsikten. Detta kallas för tillskottsvatten. Orsaken till tillskottsvatten kan vara felkopplade husgrundsdräneringar, felkopplade tak- och gatuytor och otäta ledningar på både privat och allmän mark. Tillskottsvatten innebär stor belastningar på pumpstationer och avloppsreningsverk men ökar även risken för källaröversvämningar och bräddningar av orenat avloppsvatten till recipienten. I Eslövs kommun är spillvattennätet starkt påverkat av tillskottsvatten vilket även påverkar avloppsreningsverken. Värst är det i Billinge där ca 90% av det vatten som kommer in till avloppsreningsverket är tillskottsvatten men många andra av kommunens verk har runt 80% tillskottsvatten. I Marieholm innebär mängderna tillskottsvatten att det sker bräddning av stora mängder spillvatten vid Marieholms pumpstation.

Tillskottsvatten är en av de största utmaningarna för VA-anläggningens funktion i Eslövs kommun. Vissa åtgärder har gjorts på det allmänna spillvattenledningarna men undersökningar i områden med mycket tillskottsvatten visar att det behövs ett fortsatt förnyelsearbete på allmänna ledningar och åtgärder inne på enskilda fastigheter. I samband med att åtgärder för att minska tillskottsvatten utreds behöver även påverkan på dagvattensystemet undersökas så att problemet förvärras någon annan stans.

Återvinning av slam

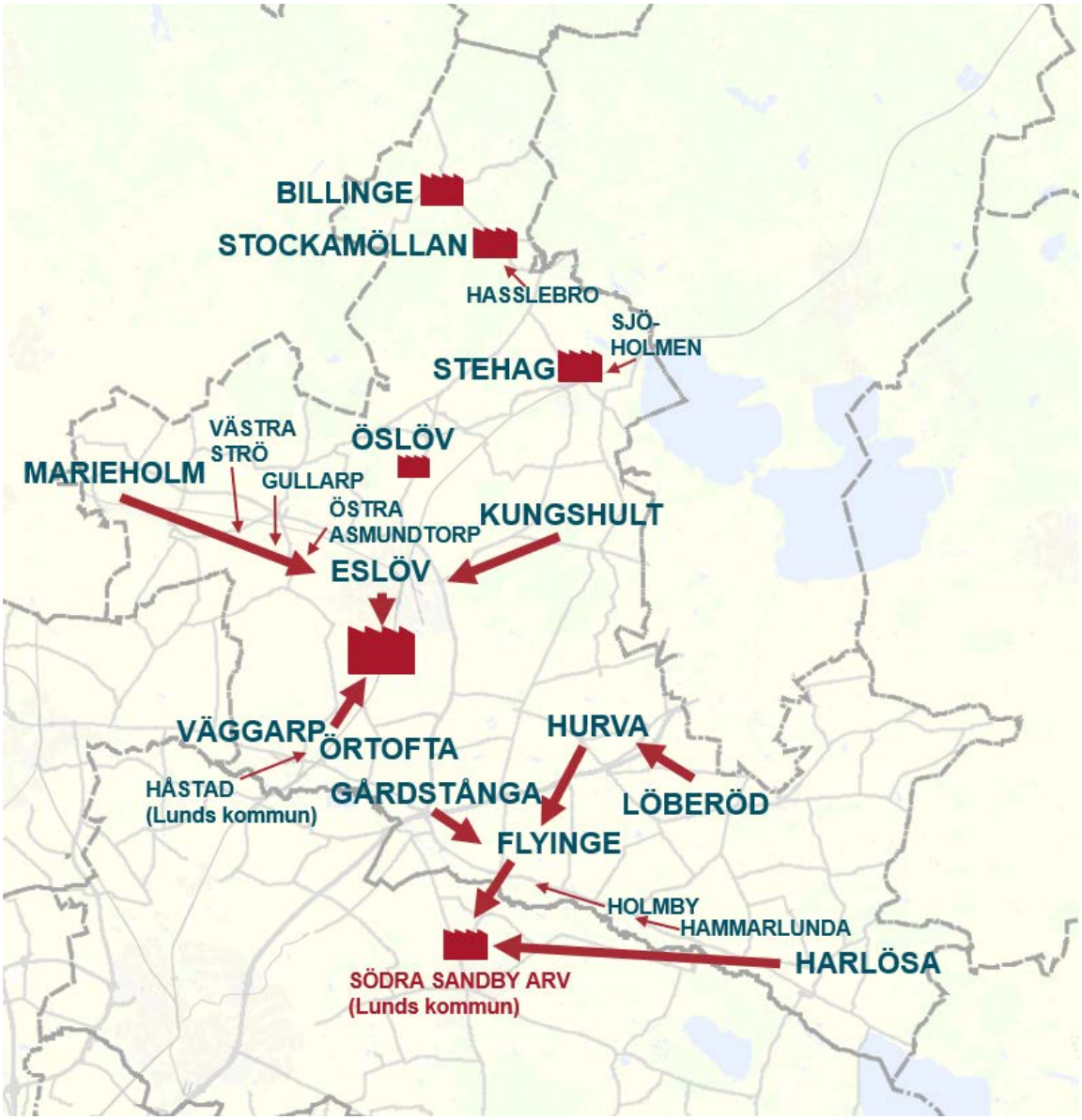
Ellinge har under 2023 mottagit slam från övriga ARV i kommunen men även från stora livsmedelsindustrier och från Sjölunda ARV, Källby ARV och Södra Sandby ARV. På Ellinge ARV pågår ett projekt, testbed Ellinge, vars huvudsakliga syfte är att skapa underlag till svenska VA-verks vägval för hållbar slamhantering- och avsättning. Projektet är en pilotstudie där torkning och pyrolys[3] ska ske av avloppsslam från olika avloppsreningsverk. Projektet ska:

- Erhålla drifterfarenheter och optimera driftbetingelser för torkning och pyrolys av olika typer av avloppsslam.

[3] Pyrolys är en upphettning av organiskt material i en syrefri miljö där fosforn stannar kvar i slammet och där en del av kolet inte försvinner som koldioxid och bidrar till växthusgasutsläpp.

- Skapa nya, bättre marknadsanpassade gödselprodukter av avloppsslam.
- Skapa en innovationsplattform för framtida, alternativ slamhantering.

Långsiktig plan för den allmänna spillvattenanläggningen

Bilden visar kommunens långsiktiga plan för hantering av spillvatten.

Avloppsreningsverk

VA SYDs långsiktiga plan för spillvattenrening är att ha kvar de mindre avloppsreningsverk som finns i norra delen av kommunen, det vill säga Billinge ARV, Stockamöllan ARV och Stehags ARV. De har eller ska byggas om för att klara dagens krav på rening, befolkningsökning och även för att till viss del kunna ta emot en del tillskottsvatten. Stockamöllan ARV klarar reningskraven för dagens och planerad bebyggelse men åtgärder för att komma tillrätta med tillskottsvatten behöver göras för att undvika ännu en ombyggnad av verket på sikt. Stehags ARV planeras byggas om för att både klara en ökad befolkningsökning och för utökad rening. Verket har BOD-rening idag och viss fosforrening i en tillhörande salixplantering och klarar inte dagens reningskrav. Även Öslövs ARV planeras behållas men anläggningen behöver åtgärdas, vilket är under utredning.

I södra kommundelen föreslås Ellinge ARV finnas kvar. Utredning om framtida Ellinge ska starta de närmaste åren. Behovet av eventuell tillbyggnad beror till stor del på livsmedelsindustrin Orkla, vars spillvatten behandlas på Ellinge. Så länge befolkningsökning sker som prognostiserat och om Orkla inte utökar eller ändrar sitt innehåll i avloppsvattnet (framförallt kväveinnehåll) så behöver Ellinge ARV inte byggas om inom vattentjänstplanens tidshorisont, det vill säga inte innan 2037. Ökade reningskrav på till exempel läkemedelsrening och förändrad belastning kan innebära att verket behöver stå klart tidigare och arbetet med nytt tillstånd behöver komma igång innan 2037.

I sydöstra kommundelen planeras alla avloppsreningsverk att på sikt läggas ner och spillvatten ska föras över till Södra Sandbys avloppsreningsverk i Lunds kommun. De åtgärder som ligger inom vattentjänstplanens tidshorisont är nedläggning av Flyinge och Harlösa ARV men på sikt planeras även Löberöds och Hurva ARV att läggas ner. För att klara befolkningsökningen inom vattentjänstplanens tidshorisont, ökade reningskrav och stora mängder tillskottsvatten har Löberöds ARV byggts om, en ombyggnad som slutförs under 2025. Det kommer även att behövas åtgärder på Harlösa ARV i väntan på överföringen till Södra Sandby ARV.

Södra Sandby ARV planeras renoveras och byggas om. Syften med ombyggnaden detta är flera. Dels har verket ett stort renoveringsbehov men det behöver också utökas för att kunna rena spillvatten från fler invånare när både Södra Sandby och orterna i Eslövs kommun växer. En av åtgärderna som planeras finns även byte av recipient för verket, från Sularpsbäcken till

den större och mindre känsliga Kävlingeån. En första ombyggnad av Södra Sandby ARV sker inom det tillstånd som finns för avloppsreningsverket men som inte tagits i bruk. Denna första etapp planeras inom vattentjänstplanens tidshorisont och behövs dels för att verket ska klara befolkningsökningen i Södra Sandby men även för att kunna klara att ta emot spillvatten från Flyinge, Gårdstånga och Harlösa i Eslövs kommun och från Revinge och Revingehed i Lunds kommun. På sikt behövs ett nytt tillstånd för Södra Sandby ARV för att verket ska klara den planerade befolkningsökningen i anslutna orter och för att kunna ta emot spillvatten från Löberöd och Hurva. När den andra ombyggnaden behöver ske beror på hur befolkningsökningen blir i orterna. Arbetet med att söka nytt tillstånd kommer att behöva startas inom vattentjänstplanens tidshorisont.

Ledningsnät

Det har genomförts ett flertal utredningar för att definiera problem och föreslå åtgärder för ledningsnätet i Eslövs kommun. VA SYD ska ta fram en strategisk ledningsnätsplan för Eslövs tätort och även för sydöstra kommundelen, vilket på sikt kommer öka kunskapen om det långsiktiga behovet som finns för ledningsnätet i kommunen. Den strategiska ledningsnätsplanen kommer också ge möjlighet att testa hur olika scenarier, som till exempel minskning av tillskottsvatten från kringliggande orter eller separering av det kombinerade ledningsnätet. I samband med exploateringar behöver ofta förstärkningar på spillvattennätet utföras.

Ett åldrande ledningsnät

Förnyelsebehovet beror på ledningarnas status. Förnyelsetakten behöver fördubblas de kommande åren för att minska risken för driftstörningar och avbrott. En ökad förnyelsetakt syftar också till att minska problemen med tillskottsvatten. Förnyelse sker ofta i samverkan med kommunens omgestaltning av gator.

Kombinerat ledningsnät

För att Eslövs tätort ska kunna fortsätta att expandera, inte minst i östra Eslöv, behöver separering av kombinerade ledningar fortsätta.

Tillskottsvatten

Ortsspecifika mätningar och utredningar avseende tillkottsvatten har genomförts i Marieholm och Stehag där tillskottsvattenproblematiken är stor. Andra orter som har ett utrednings- och åtgärdsbehov är Hurva, Stockamöllan, Löberöd, Harlösa, Billinge och Kungshult. Generellt finns det ett stort behov av att minska mängden tillskottsvatten i ledningsnätet. Innan överföring av spillvatten till Södra Sandbys ARV kan ske bör åtgärder för att minska tillskottsvatten i orterna i sydöstra kommundelen utföras. För Kungshult behöver tillskottsvattenproblematiken minska för att utbyggnad av Berga (Kastberga/Nr 3-vägen) ska kunna ske.

VA-utbyggnad

Ett antal samhällen eller bebyggelsegrupper har konstaterats ha ett behov av allmänt spillvatten. Till dessa områden ska spillvatten byggas ut. Se vidare om denna bedömning i delen om VA-utbyggnad.

Sammanfattning av åtgärder för spillvattenhantering som påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont (2037):

- Utreda och fortsätta åtgärda tillskottsproblematiken i kommunen. Detta gäller för alla orter i kommunen utom Eslövs tätort. Åtgärden syftar till att minska belastningen på avloppsreningsverk, minska bräddningar och minska risk för källaröversvämningar. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar men kräver även åtgärder av privata fastighetsägare på deras egna VA-installation.
- Förnyelse av spillvattennätet. Åtgärden syftar till att minska tillskottsvattenproblematiken och risken för driftsstörningar. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Separering av ledningsnätet i Eslövs tätort. Åtgärden syftar till att minska flödesbelastningen på Ellinge ARV och minska risken för källaröversvämningar i Eslövs tätort. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ny överföringsledning för spillvatten Harlösa-Södra Sandby. Nedläggning av Harlösa ARV. Åtgärden syftar till att skapa en långsiktig lösning för spillvattenhanteringen för Harlösa och förbättra status på recipienten Kävlingeån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Nedläggning av Flyinge ARV. Åtgärden syftar till att skapa en långsiktig lösning för spillvattenhanteringen för Flyinge och

Gårdstånga och förbättra status på recipienten Kävlingeån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.

- Förstärkningar i samband med exploatering för att skapa förutsättningar för den nya bebyggelsen. Ansvaret ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utreda och utföra tillfälliga lösningar för Harlösa ARV. Åtgärden syftar till att förbättra reningen innan överföring till Södra Sandby ARV kan ske och på så sätt förbättra statusen på recipienten Kävlingeån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Färdigställa ombyggnaden av Löberöds ARV. Åtgärden syftar till att förbättra reningen så att avloppsreningsverket klarar krav på rening och på så sätt förbättra status på recipienten Bråån. Ombyggnaden syftar också till att möjliggöra för den befolkningsökning som pekas ut i översiktsplanen utan att recipientens status försämras. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utreda ombyggnad av och bygga om Stehags ARV. Åtgärden syftar till att förbättra reningen så att avloppsreningsverket klarar krav på rening och på så sätt förbättra status på recipienten Rönne å. Ombyggnaden syftar också till att möjliggöra för den befolkningsökning som pekas ut i översiktsplanen utan att recipientens status försämras. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utreda och utföra ombyggnad av Södra Sandby ARV inom befintligt tillstånd. Åtgärden syftar till att åtgärda det behov av underhåll som finns på verket, att öka verkets kapacitet så att den befolkningsökning som pekas ut i områdes de kommande 10-15 åren möjliggörs utan att status på recipienten försämras. Åtgärden syftar också till att byta recipient till den mindre känsliga Kävlingeån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ta fram strategiska ledningsnätsplaner för Eslövs tätort och systemet i sydöstra kommundelen. Åtgärden syftar till att identifiera strategiskt viktiga åtgärder på ledningsnätet. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Tillståndsprocess för utökning av Södra Sandby ARV. Åtgärden syftar till att skapa en långsiktig lösning för spillvattenhanteringen för orterna kring Kävlingeån i Eslövs och Lunds kommun för att klara ökande befolkning och förbättra status på recipienten. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Tillståndsprocess för utökning av Ellinge ARV. Åtgärden syftar till att skapa förutsättningar för bebyggelse- och verksamhetsutveckling

inom Ellinges upptagningsområde samt att klara nya krav på rening och förbättra status på recipienten. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.

- Utbyggnad av spillvatten till Arup/Kungabacken. Åtgärden syftar till att förbättra vattenkvalitén i Bråån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utbyggnad av spillvatten till Berga/Kastberga. Åtgärden syftar till att förbättra vattenkvalitén i Saxån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utbyggnad av spillvatten till Bosarps Järr. Åtgärden syftar till att förbättra vattenkvalitén i Saxån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utbyggnad av spillvatten till Högseröd. Åtgärden syftar till att förbättra vattenkvalitén i Bråån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utbyggnad av spillvatten till Östra Karaby. Åtgärden syftar till att förbättra vattenkvalitén i Bråån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Utbyggnad av spillvatten till Brödåkra/Utteröd. Åtgärden syftar till att förbättra vattenkvalitén i Kävlingeån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Kartering av anläggningsdelar som är utsatta vid skyfall samt åtgärdsplanering för att minska riskerna. Åtgärden syftar till att upprätthålla den allmänna VA-anläggningens funktion även vid skyfall. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar men åtkomst till anläggningsdelar behöver utredas och åtgärdas i samverkan med Eslövs kommun.
- Fortsätta testa strategier och metoder för återanvändning av spillvatten. Åtgärden genomförs av VA SYD.

Sammanfattning av åtgärder för spillvattenhantering efter 2037:

- Överföringsledning för vatten och spillvatten Hurva-Löberöd samt nedläggning av Hurvas och Löberöds ARV. Åtgärden syftar till att skapa en långsiktig lösning för spillvattenhanteringen för Hurva och Löberöd. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Ombyggnad av Södra Sandby ARV inom nytt tillstånd. Åtgärden syftar till att skapa en långsiktig lösning för spillvattenhanteringen

för orterna kring Kävlingeån i Eslövs och Lunds kommun. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.

- Ombyggnad av Ellinge ARV inom nytt tillstånd. Åtgärden syftar till att skapa förutsättningar för bebyggelse- och verksamhetsutveckling inom Ellinges upptagningsområde. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.

Dagvatten

Nuläge

Avledning av dagvatten i ledningar och öppna lösningar

Dagvattnet samlas upp och avleds via ledningar och diken till de olika recipienterna i kommunen. Dagvatten avleds idag till kommunens alla större vattendrag samt till mindre bäckar, diken och privata ledningar. Dagvattensystemen är lokala och dagvatten från en ort leds inte till en annan, som spillvatten, utan via ett eller flera utlopp till närliggande vattendrag och diken.

Bilden visar till vilka vattendrag som dagvatten leds till från de olika orterna i kommunen.

Dagvattensystemen i Eslövs kommun är utbyggda i många olika etapper och av olika aktörer. Det innebär att det är mycket olika status för dagvattenanläggningen i kommunen. I en del av byarna, till exempel Flyinge, Gårdsstånga, Kungshult och Harlösa, är inte dagvattennätet utbyggt i hela verksamhetsområdet eller så är fastigheter inom verksamhetsområdet inte anslutna till dagvattennätet. I vissa fall avleds dagvatten istället från fastigheterna via spillvattennätet vilket är en av orsakerna till kommunens problem med tillskottsvatten.

Dagvattenledningar i befintliga områden är byggda med en mindre kapacitet än de ledningar som läggs idag eftersom andra krav ställt historiskt på kapaciteten i ledningsnätet. Kombinationen av att äldre dagvattenledningar byggda utifrån andra krav, att mer bebyggelse har kopplats in och framtidens regn förväntas bli kraftigare innebär att det oftare kommer att ske marköversvämningar, det vill säga att ledningsnätet är överfullt. Det är därför viktigt att göra så mycket som möjligt för att inte öka avrinningen till ledningsnätet så att dagvattenanläggningen belastas ytterligare.

Störst utbyggnad av dagvattennätet skedde på 1960 och 1970-talet, och det material som främst användes är betong. Det är först på senare år som andra material har börjat användas i större skala på dagvattennätet vilket till stor del är relaterat till användningen av schaktfria metoder vid förnyelse. Förnyelsetakten i Eslövs kommun de senaste åren har varit 0,3 km/år eller 0,17 % av det dagvattenförande ledningsnätet (snittvärde 2017–2021). Det nationella snittet på förnyelse av spillvattenledningar är 0,29%[4].

Det finns ett 40-tal öppna dagvattendammar och diken för fördröjning dit dagvatten från VA SYDs ledningsnät leds. Ägandeskap för en del av dessa är oklart, och det är inte säkert att de faller under VA SYDs ansvar. Strax under hälften är placerade i Eslövs tätort, resterande finns i byarna. Det finns ett stort behov av åtgärder i de öppna anläggningarna på grund av historiskt eftersatt underhållsarbete. Det arbetas löpande med underhållsarbete och prioritering sker av de största behoven, till exempel rensning av sediment, röjning/gallringsbehov på grund av igenväxning samt lagning av erosionsskador.

En hel del dagvatten i Eslövs kommun, i synnerhet från byarna, leds till recipienter via dikningsföretag. Status och ägandeskap för dessa

[4] Svenskt vattens investeringsrapport 2023.

dikningsföretag är inte alltid kartlagt. Även Bråån och Saxån är till viss del dikningsföretag, detta gäller även Kävlingeån fram till Håstad. Hur dikningsföretag ska hanteras behöver utredas, bland annat vad gäller kapacitet, ansvarsförhållanden och driftsfrågor.

Vid separering av det kombinerade ledningsnätet i Eslövs tätort behöver dagvatten fördröjas för att inte riskera ökade problem med översvämning inne i tätorten och skador på recipienten.

Dagvattenkvalitet

När dagvatten rinner över en yta för det med sig de föroreningar som ansamlats på den ytan. Dagvattens sammansättning varierar och beror bland annat på markanvändning, trafikintensitet, mänsklig aktivitet och vilka byggnadsmaterial som används. Föroreningshalterna varierar också beroende på årstid, mellan olika regn och t.o.m inom ett och samma regntillfälle. Exempel på föroreningar som finns i dagvattnet är näringsämnen, tungmetaller och oljor. När dagvattnet leds till recipienterna kan dagvattenföroreningar bidra till en negativ påverkan på recipientens ekosystem. Fosfor används som indikatorparameter för föroreningar i dagvatten eftersom det är en låg mätosäkerhet och det finns många referensvärden på fosfor från olika markanvändning. Mätningar visar att höga fosforhalter ofta korrelerar med höga halter av andra föroreningar.

Flera av recipienterna i Eslöv är så kallade vattenförekomster som klassats enligt EUs ramdirektiv för vatten. Direktivet syftar till att vi ska ta hand om våra vattenresurser så att denna och kommande generationer ska få tillgång till vatten av bra kvalitet i tillräcklig mängd. För vattenförekomsterna finns det miljökvalitetsnormer som anger vilken kvalitet vattenförekomsten ska ha nått vid en viss tidpunkt. Vattenförekomsterna i Eslöv ska nå en god status till år 2027. Idag uppnår ingen av vattenförekomsterna en god status, en av anledningarna till detta är att näringsämnena är för höga i jämförelse med miljökvalitetsnormerna. Då vattenförekomster ofta sträcker sig över kommungränser utförs mycket av Eslövs kommuns vattenförvaltningsarbete i samverkan med andra kommuner och aktörer, bland annat genom vattenråd. Eslövs kommun är aktiv i fyra vattenråd: Ringsjöns vattenråd, Kävlingeåns vattenråd, Saxån-Braåns vattenråd och Rönne ås vattenråd. I vattenråden samlas olika aktörer för att gemensamt arbeta för bättre ekologisk status i vattenförekomsterna.

Dagvattnet anges som en av flera betydande påverkanskällor till att en god status inte nås, och därför behöver mängden dagvattenföroreningar till recipienten minskas. Detta kan ske antingen genom rening av dagvatten eller åtgärder för att undvika att förorenat dagvatten uppstår från första början.

Från hela Eslövs kommun (all markanvändning) släpps 17 000 kgP/år. Av denna mängd beräknas dagvatten från Eslövs tätort stå för 590 kg fosfor per år, dagvatten från Marieholm för drygt 60 kg fosfor per år och dagvatten från övriga orter mellan 6 och 40 kg fosfor per år.

Utbyggnad enligt översiktsplanen kommer att bidra med ytterligare 100 kg fosfor per år, från dagvatten, i hela kommunen, varav 61 kg fosfor per år från dagvatten från Eslövs tätort.

Det finns inga befintliga reningsanläggningar för dagvatten i Eslövs kommun, den rening som sker gör det som en positiv bieffekt av fördröjning av dagvatten.

Långsiktig plan för den allmänna dagvattenanläggningen

Avledning av dagvatten i ledningar och öppna lösningar

Liksom ledningsnätet för dricksvatten och spillvatten behöver dagvattenledningarna förnyas. Förnyelsetakten i förhållande till dagens takt behöver mer än fördubblas. Dagvattennätet är generellt yngre än spillvattennätet och det är först på lite längre sikt som det stora förnyelsebehovet finns. Dagvatten har dessutom en mindre påverkan på materialet än spillvatten har vilket gör att livslängden på ledningarna är längre. Förnyelsen syftar, liksom för dricksvatten- och spillvattenledningar, till att minska risken för driftstörningar och avbrott.

Eftersom dikningsföretag är en mycket viktig del av avledningen av dagvatten men det finns oklarheter både kring förvaltning av dikningsföretag i dag och framtiden behöver dessa utredas. Även ägandeskapet för vissa öppna anläggningar behöver utredas.

I samband med exploateringar behöver ofta förstärkningar på dagvattensystemet utföras.

VA SYD har utrett behovet av rening av dagvatten från befintlig bebyggelse i Eslövs tätort. Tillsammans med Eslövs kommun har platser för reningsanläggningar för dagvatten pekats ut. Åtgärd för att minska föroreningsbelastningen till Långakärr är prioriterad eftersom det är ett Natura 2000-område. Därefter är Krondammen prioriterad. Eftersom föroreningsbelastningen från befintlig bebyggelse är så låg i kommunens övriga orter och byar finns inga planer på reningsanläggningar för dagvatten utöver de som planeras i Eslövs tätort.

Eslövs kommun har som beskrivits tidigare en dagvatten- och översvämningsplan som antogs av kommunfullmäktige 2020. Dagvatten- och översvämningsplanen innehåller många viktiga strategier men för att undvika dubbelstyrning har vattentjänstplanen inte inkluderat dem i sin helhet. I arbetet med dagvatten är det viktigt att förhålla sig till både vattentjänstplanen och dagvatten- och översvämningsplanen i syfte att skapa förbättrade dagvatten- och skyfallslösningar i befintlig miljö och säkerställa en hållbar dagvattenhantering vid ny bebyggelse genom ett helhetsperspektiv.

Återanvändning av dagvatten

VA SYD har flera projekt där återanvändning av dagvatten testas, både för användning av hushåll och av VA SYD och medlemskommunerna. Det arbetet behöver fortsätta för att minska belastningen på dagvattenanläggningen och även för att minska dricksvattenanvändningen.

Sammanfattning av åtgärder för dagvattenhantering som påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont (2037):

- Genomförande av åtgärder för dagvattenrening uppströms Långakärr. Åtgärden syftar till att förbättra vattenkvalitén i Natura 2000-området och recipienten Bråån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Genomförande av åtgärder för rening av dagvatten från Eslövs tätort vid Krondammen. Åtgärden syftar till att förbättra vattenkvalitén i recipienten Saxån. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar.
- Förstärkningar i samband med exploatering för att skapa förutsättningar för den nya bebyggelsen. Ansvaret ligger inom VA SYDs ansvar.
- Genomföra översyn av kapacitet, ansvarsförhållanden och driftsfrågor för dikningsföretag som används för avledning av dagvatten och renat spillvatten. Åtgärden syftar till att skapa en

säkrare och effektivare förvaltning av dikningsföretag som används för avledning av vatten från bebyggelsen. Ansvar för åtgärden ligger på VA SYD och Eslövs kommun.
- Utredning av ansvar för öppna dagvattenanläggningar. Åtgärden syftar till att säkerställa rätt åtgärder och skötsel av anläggningarna. Ansvar för åtgärden ligger på VA SYD och Eslövs kommun.
- Kartering av anläggningsdelar som är utsatta vid skyfall samt åtgärdsplanering för att minska riskerna. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar men åtkomst till anläggningsdelar behöver utredas och åtgärdas i samverkan med Eslövs kommun.

Risk- och kontinuitetsarbete inklusive skyfallsplanering

Risk- och kontinuitetshantering inom VA SYD handlar om att planera för att upprätthålla leveransen av allmänna vattentjänster på en acceptabel nivå. Både genom att förebygga risker och att ha planer om det förebyggande arbetet inte räcker. Oavsett vilken störning verksamheten utsätts för, till exempel översvämning, strömavbrott, uteblivna leveranser av nödvändig materiel, ska VA SYD ha en beredskap för att leverera vattentjänster. Med en planering för kontinuitetshantering kan organisationen snabbare återhämta sig från och mildra konsekvenserna av en händelse. Det innebär kortare störningsperioder och minskar förlust av personella, ekonomiska, funktionella eller andra värden.

Planeringen för att upprätthålla den allmänna VA-anläggningens funktion vid skyfall är en del av risk- och kontinuitetsarbetet. Eftersom det finns ett uttalat krav på att vattentjänstplaner ska innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall, beskrivs skyfallsplanering specifikt nedan. På lite längre sikt måste VA-anläggningen anpassas för att hantera även torka, stigande havsnivåer och eventuellt andra klimatförändringar. Det är därför angeläget att dessa risker utreds till kommande aktualisering av vattentjänstplanen.

Skyfallsåtgärder för att upprätthålla allmänna VA-anläggningens funktion

Vid ett skyfall ska VA-anläggningens avsedda funktion upprätthållas: avloppsreningsverk ska fortsätta rena spillvatten, dricksvatten ska levereras, avloppsledningar, såväl spillvattenledningar som dagvattenledningar, ska kunna avleda de volymer de är dimensionerade för. Därför behöver vissa skyfallsåtgärder genomföras på den allmänna VA-anläggningen. De största

riskerna för att den allmänna VA-anläggningen vid skyfall är överbelastning på det spillvattenförande ledningsnätet på grund av kombinerade områden och felkopplingar, översvämningar av vissa anläggningsdelar till exempel elinstallationer i pumpstationer samt att personal inte kommer fram till viktiga anläggningsdelar för att vägar är översvämmade.

En del skyfallsåtgärder kan bara genomföras utanför den allmänna VA-anläggningen. Därför är det viktigt att kommunens skyfallsplanering är väl samordnad med VA SYDs behov av att förebygga störningar till följd av skyfall.

Inga detaljerade utredningar är gjorda för åtgärderna. I åtgärderna pekas inte några enskilda anläggningar ut. Åtgärderna beskrivs istället nedan per anläggningstyp.

Faktaruta - Kraftiga regn och skyfall
Skyfall är kraftiga regn som kommer under en kort tid. De är större än vad den allmänna VA-anläggningen ska kunna hantera och innebär därför att vatten rinner på ytan. Skyfall orsakar ofta översvämningar. I och med klimatförändringarna kommer tillfällen med skyfall att komma oftare och de kommer även att bli kraftigare.

Översvämningar kan också uppstå genom att det regnar mycket under en lång period och marker blir mättade. Under vintern kan det förstärkas av att marken är frusen.

Ett skyfall definieras av SMHI som ett mycket intensivt regn där det faller minst 50 mm regn på en timme eller en mm per minut. Vid planläggning enligt PBL brukar ett så kallat 100-årsregn användas som ett värsta scenario.

Vattenverk
Risker för störningar i produktionen hänger framför allt ihop med marköversvämningar inom verken.

Åtgärder för att upprätthålla dricksvattenproduktionen vid skyfall:

- Åtgärda eventuella marköversvämningar inom vattenverken som påverkar verkens funktion. Hurva vattenverk ska på sikt läggas ner. VA SYD ansvarar för skyfallssäkring av Hurva vattenverk fram tills

det är nedlagt. Sydvatten ansvarar för skyfallssäkring av Ringsjöverket och Vombverket.

Ledningsnät för dricksvatten

Riskerna för dricksvattennätet vid skyfall bedöms som små. Utsatta delar är ventilkammare, reservoarer och tryckstegringsstationer som kan översvämmas.

Åtgärder för att upprätthålla dricksvattendistributionen vid skyfall:

- Identifiera anläggningsdelar som är utsatta vid skyfall och vid behov ta fram platsspecifika åtgärder.

Avloppsreningsverk

Eftersom ledningsnätet för spillvatten påverkas av regnvatten även vid skyfall kommer större flöden att ledas till avloppsreningsverken vid dessa tillfällen. Verken är inte utformade för att klara extrema mängder vatten och har olika säkerhetsanordningar för att hantera detta. Till exempel leds inkommande avloppsvatten till tillfälliga dammar men i vissa fall leds även orenat avloppsvatten förbi avloppsreningsverket och direkt ut i recipienten vid mycket kraftiga regn.

Vid skyfall kan marken inom och intill avloppsreningsverken översvämmas vilket kan innebära att vatten ytledes rinner in i reningsanläggningen och begränsar dess funktion.

De avloppsreningsverk som ligger nära vattendrag riskerar att översvämmas när vattennivån i vattendragen stiger.

Åtgärder för att upprätthålla avloppsrening vid skyfall:

- I viss mån säkerställa reservvolymer så att orenat avloppsvatten som trots separering och åtgärder mot tillskottsvatten leds till avloppsreningsverken, inte leds till recipienten. Det går dock inte att helt säkerställa att förbiledning inte kommer att ske vid skyfall.
- Åtgärda eventuella marköversvämningar inom avloppsreningsverken som påverkar verkens funktion.
- Skydda avloppsreningsverken mot höga flöden i intilliggande vattendrag.

Ledningsnät för spill

Vid kraftig nederbörd finns risk för att spillvattennätet fylls med dagvatten. Detta sker genom att ytvatten leds ner i spillvattensystemet via brunnar i källartrappor och liknande på privata fastigheter. Det kan också rinna ner i

spillvattenledningar via det gatubrunnar i områden med kombinerat ledningsnät. Konsekvenserna blir att ledningsnätet överbelastas och översvämningar sker i enskilda fastigheter och i extrema fall att avloppsvatten tränger upp genom brunnar i t ex gator. Vid lokala regn kan dämning ske i ett par fastigheter eller i ett kvarter, men vid större skyfall kan hela stadsdelar påverkas.

Pumpstationer för avloppsnätet

Pumpar riskerar att hamna under vatten då pumpstationer får ta emot för mycket vatten. Pumparna är ofta dränkbara, däremot tål inte elutrustningen att hamna under vatten. Elinstallationer måste säkras på de pumpstationer som riskerar att hamna under vatten vid ett skyfall. Vissa pumpstationer har bräddutlopp som ligger så högt att det inte sker någon bräddning förrän stora delar av pumpstationens avrinningsområde står under vatten. Detta innebär att bräddning måste ske genom pumpning för att undvika källaröversvämning via spillvattennätet.

Åtgärder för att upprätthålla spillvattendistributionen vid skyfall:

- På lång sikt bör det spillvattenförande nätet anpassas så att inte dagvatten leds in till spillvattenledningar. Framför allt handlar det om att bygga bort kombinerade ledningar.
- Det behövs även åtgärder på enskilda fastigheter så att dagvatten inte är inkopplat på spillvattennätet.
- Pumpstationer som riskerar att påverkas vid skyfall behöver identifieras och åtgärdas.
- VA SYDs reservkraftsstrategi för pumpstationer behöver uppdateras och ses över.

Ledningsnät för dagvatten samt öppna dagvattenanläggningar

Dagvattenanläggningen ska vara anpassat för att hantera normala regn. Tidigare har systemet byggts för att kunna hantera ett regn som faller i genomsnitt var tionde år. Nya delar av anläggningen byggs för att klara regn om faller i genomsnitt var tionde-trettionde år, beroende på typ av bebyggelsen. Detta är alltså VA-huvudmannens ansvar. Större regn än vad den allmänna VA-anläggningen ska hantera kommer att stanna kvar på markytan och rinna till lågpunkter. Det finns inte lagkrav på att den allmänna VA-anläggningen ska vara anpassad för kraftigare regn, så kallade skyfall. Det hade varit oerhört kostsamt om ledningsnätet dimensionerades upp så att det kunde avleda ett skyfall. Vid kraftig nederbörd kommer dagvattenledningar att fyllas så vatten antingen inte kan rinna ner i brunnar eller så att vatten trycker upp genom brunnar. Själva ledningsnätet kommer att avleda de mängder det är dimensionerat för och vid skyfall går det inte

att undvika att det sker marköversvämningar, på privata fastigheter och på till exempel allmänna gator. Vid kraftiga regn kan även vatten tränga in i dränering in i hus på privata fastigheter. Där dagvatten avleds till diken kan kraftiga regn innebära att vattnet får höga hastigheter och orsakar erosionsskador i diket. Det kan till och med innebära att diket rasar helt och att avledningen inte kan ske och att vattnet istället svämmar över på marken kring diket.

Vid skyfall kan även öppna anläggningar för fördröjning och rening av dagvatten sättas igen genom att jord och vegetation samlas vid in- och utlopp. Detta kan i sin tur leda till att avledningen inte kan ske. Höga flöden till anläggningar som renar dagvatten kan även innebära att förorenat sediment spolas ut i recipienten.

Vid kraftiga regn kan vattennivån i de vattendrag, dammar och sjöar som dagvatten leds till, bli så höga att dagvattnet inte kan rinna ut från ledningsnätet. Istället trycker vatten från recipienten upp i ledningsnätet och orsakar översvämningar i bebyggelsen. Detta sker även vid långvariga regn som orsakar höga vattennivåer i recipienter.

Åtgärder för att upprätthålla dagvattenavledning, fördröjning och rening vid skyfall:

- Förebyggande åtgärder bör göras där det erfarenhetsmässigt finns en risk för igensättning av in- och utlopp.
- Diken behöver utformas så att de inte skadas av höga flöden. Det kan till exempel handla om att göra om konventionella diken till tvåstegsdiken. Generellt behöver diken skötas och slänter som skadas behöver åtgärdas så att de inte riskerar att kollapsa. Många gånger är det dikningsföretag som ska utföra dessa åtgärder.
- Dammar för rening och fördröjning behöver utformas och skötas så att de inte skadas vid skyfall.
- Utlopp till recipienter där vattennivån riskerar att orsaka stora skador på bebyggelsen om vatten trycker upp behöver förses med bakvattenstopp och det behöver troligen även installeras pumpar som vid höga flöden pumpar dagvatten förbi bakvattenstoppen till recipienten.
- I vilken grad dagvattenanläggningen ska åtgärdas behöver bli föremål för en diskussion mellan kommunen och VA SYD utifrån vilka konsekvenser skyfall och efterföljande höga flöden i vattendrag får. Till exempel kan det vara prioriterat att minska översvämningar från dagvattennätet i byggnader framför marköversvämningar från dagvattennätet på gator. Detta är en

avvägning mellan målen att minska störning på samhället och att begränsa utgifterna för förnyelse eller förbättring av ledningsnätet.

Åtgärder utanför den allmänna VA-anläggningen

Utöver de åtgärder som kan behövas på den allmänna VA-anläggningen kan det behövas åtgärder som styr undan vatten från anläggningsdelar och som säkrar personalens framkomlighet. Att säkra skydd av och framkomligheten till samhällsviktig verksamhet är i huvudsak kommunens ansvar men VA SYD har kunskapen om vilka delar av VA-anläggningen som är kritiska och VA SYD behöver därför identifiera sådana åtgärder så att de kan bli en del av kommunens klimatanpassningsarbete.

Övriga åtgärder för att upprätthålla VA-anläggningens funktion vid skyfall:

- Identifiera behov av att styra bort vatten från viktiga anläggningsdelar. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar men behöver sedan användas i kommunens klimatanpassningsarbete för att skydda samhällsviktig verksamhet.

- Identifiera åtkomstvägar till viktiga anläggningsdelar som behöver vara farbara även vid skyfall. Åtgärden ligger inom VA SYDs ansvar men behöver sedan användas i kommunens klimatanpassningsarbete för att skydda samhällsviktig verksamhet.

Skyfallssäkring av fastighetsägarens egna VA-installation

Fastighetsägaren har ansvar för att säkerställa funktionen för ledningar och vatten- och avloppsinstallationer inom fastigheten. Ansvaret gäller från förbindelsepunkten som brukar ligga ungefär en halv meter utanför fastighetsgränsen. Fastighetsägaren ansvarar för att avvattna sin tomt, det vill säga att ta hand om vattnet som faller på fastigheten och leda det till förbindelsepunkten. Fastighetsägaren ansvarar även för anordningar för skydd mot inträngande avloppsvatten, till exempel bakvattenstopp av olika slag. För att förhindra att undvika att dagvatten tränger upp i dräneringsledningarna runt huset bör dräneringsvatten pumpas, detta gäller framförallt fastigheter med källare. Fastighetsägaren ska separera avloppssystemet inom fastigheten om VA SYD anlagt separerat system i gatan. Detta innebär att dagvatten inte längre får belasta spillvattenledningsnätet. Fastighetsägaren har ansvar för att vidta förebyggande åtgärder och skydda sin fastighet, även mot ytligt rinnande vatten.

VA-förutsättningar i kommunens orter och byar

I detta avsnitt av vattentjänstplanen beskrivs det övergripande läget för den allmänna VA-anläggningen i Eslövs tätorter. Dessutom beskrivs förutsättningarna för bebyggelseutveckling enligt Översiktsplan för Eslövs kommun avseende vatten och avlopp:

Billinge - nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Billinge produceras i Ringsjöverket som har god kapacitet under normala förhållanden. Även ledningsnätet har god kapacitet generellt men det finns ett behov av förnyelse av ledningsnätet.

Spillvatten

Spillvatten från Billinge renas i Billinge ARV. Avloppsreningsverket byggdes om och stod klart 2023. Ledningsnätets status är oklar men den mycket stora mängden tillskottsvatten till Billinge ARV tyder på ett förnyelsebehov.

Dagvatten

Större delen av Billinge är verksamhetsområde för dagvatten. Dagvatten avleds till största delen till Rönne å men ett mindre område avleds till Billabäck via ett dikningsföretag. Dikningsföretagets status och begränsningar är oklara.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Billinge

Det finns, med vissa lokala åtgärder, förutsättningar för bebyggelseutveckling i enlighet med enligt gällande översiktsplan i Billinge. Vid förtätning eller bebyggelseutveckling som avleds till dikningsföretaget behöver begränsningar för vad som får ledas till detta utredas. Dikningsföretagets begränsningar innebär troligtvis att fördröjning av dagvatten behöver ske. Översiktsplanen anger 40 nya bostäder. Det finns inget pågående planuppdrag.

Eslövs tätort - nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Eslövs tätort produceras i Ringsjöverket som har god kapacitet under normala förhållanden. Även ledningsnätet har god kapacitet

generellt men det finns ett behov av förnyelse av ledningsnätet. Redundansåtgärder har genomförts för att trygga Eslövs vattenförsörjning. En ny tryckstegringsstation i södra Eslövs tätort kvarstår att uppföra.

Spillvatten

Spillvatten från Eslövs tätort leds till Ellingeverket som har god kapacitet i dagsläget men på sikt behöver verket byggas om för att klara ökad belastning och nya reningskrav.

Ledningsnätet har till vissa delar begränsad kapacitet och behov av förnyelse, särskilt i centrala och östra Eslöv. Problem finns med tillskottsvatten och kombinerade ledningar. Mycket av tillskottsvattnet kommer från Marieholm.

Dagvatten

Eslövs tätort har platser som drabbas av översvämningar och ett dagvattensystem vars kapacitet är begränsat. Delar av Eslöv saknar också separerat dagvattensystem, istället finns här kombinerade system där dagvatten leds tillsammans med avloppsvatten.

Dagvatten från befintlig bebyggelse i Eslövs tätort behöver renas innan det når recipienterna Bråån och Saxån.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Eslövs tätort

På ett övergripande plan finns det förutsättningar för bebyggelseutveckling i enlighet med gällande översiktsplan men det behövs i de flesta fall lokala åtgärder på samtliga distributionsnät i samband med exploatering. I östra Eslöv behövs större åtgärder vilket utbyggnaden behöver samordnas med.

Översiktsplanen anger 2800 nya bostäder för Eslövs tätort och detaljplaneprocesser pågår i såväl västra som östra Eslöv. Det är därmed viktigt att åtgärder synkas med pågående och kommande projekt.

Flyinge och Gårdstånga – nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Flyinge och Gårdstånga produceras i Ringsjöverket som har god kapacitet under normala förhållanden.

Försörjningen av dricksvatten till Flyinge är tillfredställande men det finns kapacitetsproblem till Gårdstånga. Behov finns även av förnyelse av ledningsnätet.

Spillvatten

Spillvatten från Flyinge och Gårdstånga renas i Flyinge ARV som också renar spillvatten från Hammarlunda och Holmby. Verket har till viss del problem med att klara de krav på rening som ställs och det finns även problem med tillskottsvatten som kommer till verket. På sikt planeras spillvatten från Flyinge föras över till Södra Sandby ARV i Lunds kommun. Överföringsledning från Flyinge är byggd men för att kunna lägga ner Flyinge ARV behöver Södra Sandby ARV byggas om.

Ledningsnätet i Flyinge och Gårdsgånga är till stora delar ett duplikatsystem som är byggt på 1960-talet. Det finns problem med tillskottsvatten även om problemet inte är lika stort som i många andra orter i Eslövs kommun. För att kunna dimensionera det nya avloppsreningsverket i Södra Sandby för en rimlig belastning bör mängden tillskottsvatten minska.

Ledningsnätets status är oklar men mängden tillskottsvatten tyder på ett förnyelsebehov.

Dagvatten

Större delen av Flyinge och Gårdstånga är verksamhetsområde för dagvatten men det är oklart i vilken grad fastigheter har anslutits till dagvattennätet eller om de istället är anslutna till spillvattennätet alternativt avleder dagvatten direkt till Kävlingeån eller diken. Hammarlunda och Holmby är inte verksamhetsområde för dagvatten. Dagvatten från Flyinge avleds till stora delar via ett dikningsföretag som går igenom byn, till Kävlingeån. Dagvatten från Gårdstånga avleds direkt till Kävlingeån.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Flyinge och Gårdsstånga

På grund av statusen på Flyinge ARV finns det inte förutsättningar för ytterligare bebyggelse i anslutna orter i dagsläget, utöver den bebyggelse som redan föreslås i pågående detaljplaner 2024. Ytterligare bebyggelse kan troligen komma till först efter att Flyinge och Gårdstånga är anslutna till Södra Sandby ARV. För ny bebyggelse i Gårdstånga behövs dessutom förstärkningar på dricksvattennätet. Dikningsföretagens utsläppskrav kräver omfattande fördröjning av dagvatten för nya områden.

Flyinge är en ort där kommunen har något högre planeringstakt än vad översiktsplanen anger. I dagsläget finns drygt 200 nya bostäder i pågående planer, medan översiktsplanen anger upp till 150 nya bostäder till 2035. Översiktsplanen konstaterar, på samma sätt som vattentjänstplanen, att det inte finns någon kapacitet för spillvatten innan Flyinge blir kopplat till Södra Sandbys ARV. Översiktsplanen beskriver att Flyinge ska kopplas till Södra Sandbys ARV efter 2020.

I Gårdstånga har kommunen tagit fram en detaljplan som medger 30 bostäder där exploatering pågår. Översiktsplanen anger ytterligare 20 nya bostäder. Översiktsplanen konstaterar, på samma sätt som vattentjänstplanen, att det inte finns någon kapacitet för spillvatten innan Gårdstånga blir kopplat till Södra Sandbys ARV. Översiktsplanen beskriver att Gårdstånga ska kopplas till Södra Sandbys ARV efter 2020. Översiktsplanen anger också att kapaciteten på dricksvatten i Gårdstånga är god, vilket skiljer sig från vattentjänstplanens slutsats om att det finns kapacitetsproblem.

Harlösa – nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Harlösa produceras i Vombverket som har god kapacitet under normala förhållanden.

Även ledningsnätet har god kapacitet generellt men det finns ett behov av förnyelse av ledningsnätet.

Spillvatten

Spillvatten från Harlösa har tidigare renats på P7 Revingehed i Lunds kommun. Harlösa har stora mängder tillskottsvatten som vilket tidvis ger kraftigt förhöjda flöden till avloppsreningsverket. Avtalet om överföring av spillvatten till P7 sades upp och sedan 2023 finns en tillfällig lösning i Harlösa. På sikt ska spillvatten från Harlösa ledas till Södra Sandby ARV men det krävs både en ny överföringsledning och ombyggnad av Södra Sandby ARV innan det kan ske. Nya tillfälliga lösningar för spillvattenhanteringen från Harlösa kommer att behövas.

Ledningsnätet i Harlösa är till stora delar ett duplikatsystem. Det finns stor påverkan av tillskottsvatten. För att kunna dimensionera det nya

avloppsreningsverket i Södra Sandby för en rimlig belastning bör mängden tillskottsvatten minska.

Ledningsnätets status är oklar men mängden tillskottsvatten tyder på ett förnyelsebehov.

Dagvatten

Större delen av Harlösa är verksamhetsområde för dagvatten men det är oklart i vilken grad fastigheter har anslutits till dagvattennätet eller om de istället är anslutna till spillvattennätet. Dagvatten från Harlösa avleds till stora delar via ett dike längs gamla järnvägen till Kävlingeån. Mindre delar avleds till Harlösabäcken som delvis går igenom privata fastigheter. Harlösabäcken leder sedan ut i Kävlingeån.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Harlösa

På grund av statusen på Harlösa ARV finns det inte förutsättningar för ytterligare bebyggelse. Ytterligare bebyggelse kan först komma till efter att Harlösa är anslutet till Södra Sandby ARV.

Översiktsplanen anger 40 nya bostäder. Sedan dess har cirka 100 lägenheter blivit byggda på befintliga planer. Kommunen har inga pågående detaljplaneprocesser. Översiktsplanen konstaterar, precis som vattentjänstplanen, att det inte finns kapacitet för spillvatten men att åtgärder för att lösa kapacitetsfrågan är prioriterade.

Hurva - nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Hurva produceras i Hurva vattenverk som har problem med att förse bebyggelsen med tillräckliga mängder vatten under sommarhalvåret. Det finns ett behov av förnyelse av ledningsnätet.

Spillvatten

Spillvatten från Hurva renas i Hurva ARV. Avloppsreningsverket klarar utsläppskraven, men de stora mängderna tillskottsvatten gör dock att vatten leds förbi reningssteg i avloppsreningsverket.
Ledningsnätets status är oklar men mängden tillskottsvatten tyder på ett förnyelsebehov.

Dagvatten

Större delen men inte hela Hurva är verksamhetsområde för dagvatten. I södra delen av orten hanteras dagvatten enskilt. Det dagvatten som hanteras av VA SYD leds till Bråån via ett dikningsföretag. Dikningsföretagets status och begränsningar är oklara.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Hurva

På grund av dricksvattenproblem är det inte lämpligt med mer bebyggelse i Hurva förrän orten är inklopplat på det övergripande dricksvattennätet och orten inte längre är beroende av vatten från Hurva vattenverk.

Vid förtätning eller bebyggelseutveckling behöver även dikningsföretaget som tar emot dagvatten från orten utredas. Dikningsföretagets begränsningar innebär troligtvis att fördröjning av dagvatten behöver ske.

Översiktsplanen anger 50 nya bostäder, men konstaterar precis som vattentjänstplanen att det inte är möjligt med någon exploatering innan både dricksvatten och spillvatten har fått en ökad kapacitet.

Kungshult – nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Kungshult produceras i Ringsjöverket som har god kapacitet under normala förhållanden. Även ledningsnätet har god kapacitet generellt men det finns ett behov av förnyelse av ledningsnätet.

Spillvatten

Spillvatten från Kungshult renas i Ellingeverket som har god kapacitet i dagsläget men på sikt behöver verket byggas om för att klara ökad belastning och nya reningskrav.

Spillvatten från Kungshult pumpas till Ellingeverket. Ledningsnätet i byn bedöms vara kraftig påverkat av tillskottsvatten vilket innebär att det inte finns tillräcklig kapacitet i överföringen av spillvatten in till Eslövs tätort. Åtgärder som minskar kapacitetsproblemet behöver genomföras för att minska problem som finns i Kungshult idag för att kunna koppla in VA-utbyggnadsområdet Kastberga. Ledningsnätets status är oklar.

Dagvatten

Större delen av Kungshult är verksamhetsområde för dagvatten. Dagvatten avleds till ett dikningsföretag med oklar status och begränsning.

En del fastigheter inom verksamhetsområde för dagvatten är eventuellt inte anslutna till dagvattennätet.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Kungshult

På grund av kapacitetsproblem i överföringsledningen för spillvatten är det inte lämpligt med ytterligare bebyggelse eller inkopplingar i Kungshult eller mellan Kungshult och Eslövs tätort. Det innebär att VA-utbyggnad till Berga behöver invänta åtgärder som ökar kapaciteten på överföringsledningen.

Avledning av dagvatten från Kungshult behöver utredas innan ytterligare bebyggelse kan kopplas på dagvattensystemet i orten.

Översiktsplanen anger 20 nya bostäder. Översiktsplanen konstaterar liksom vattentjänstplanen att det finns en kapacitetsbrist i överföringsledningar för spillvatten och att det måste bli åtgärdat innan en eventuell exploatering.

Löberöd – nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Löberöd produceras i Vombverket som har god kapacitet under normala förhållanden. Även ledningsnätet har god kapacitet generellt men det finns ett behov av förnyelse av ledningsnätet.

Spillvatten

Spillvatten från Löberöd renas i Löberöds ARV. Verket har problem med att klara de krav på rening som ställs och verket ska byggas om. Det nya avloppsreningsverket planeras vara i drift 2025. På längre sikt planeras spillvatten från Löberöd föras över till Södra Sandby ARV i Lunds kommun.

Löberöds ledningsnät är till stora delar ett duplikatsystem som är byggt på 1960-talet. Kombinerat system finns i ett par gator. Trots att dagvattensystemet finns i större delen av Löberöd bedöms spillvattennätet vara kraftigt påverkat av tillskottsvatten. Det nya avloppsreningsverket i

Löberöd kommer att byggas för att ta emot de stora mängderna tillskottsvatten. På sikt behöver tillskottsvattenmängderna i ledningsnätet minska för att stora mängder vatten inte ska behöva hanteras i Södra Sandby ARV.

Ledningsnätets status är oklar men mängden tillskottsvatten tyder på ett förnyelsebehov.

Dagvatten

Större delen av Löberöd är verksamhetsområde för dagvatten. Dagvatten från östra halvan av Löberöd leds via ett dikningsföretag till Bråån och västra halvan via ett dikningsföretag till Kävlingeån. En del fastigheter inom verksamhetsområde för dagvatten är troligen inte anslutna till dagvattennätet utan leder sitt dagvatten till spillvattennätet.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Löberöd

I och med att Löberöds ARV inom kort är ombyggt finns förutsättningar för ytterligare bebyggelse i orten. Det finns också förutsättningar för att ansluta de två VA-utbyggnadsområdena Arup/Kungabacken och Högseröd.

Översiktsplanen anger 170 nya bostäder och det finns pågående planer/exploateringsprojekt för cirka 60 stycken. Översiktsplanen konstaterar att det inte finns någon kapacitet för spillvattnet innan åtgärder genomförs på avloppsreningsverket. Ombyggnaden av Löberöds ARV färdigställs under 2025.

Marieholm – nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Marieholm produceras i Ringsjöverket som har god kapacitet under normala förhållanden. Även ledningsnätet har god kapacitet generellt men det finns ett behov av förnyelse av ledningsnätet. Åtgärder har gjorts för att förstärka dricksvattendistributionen för orten.

Kopplat till utvecklingen av Tegelbruksområdet behövs en del förstärkningar. Dessa behöver göras innan utbyggnaden av bebyggelse inom Tegelbruksområdet.

Spillvatten

Spillvatten från Marieholm renas i Ellingeverket som har god kapacitet i dagsläget men på sikt behöver verket byggas om för att klara ökad belastning och nya reningskrav.
Marieholm avleds med självfall till Marieholms pumpstation där det pumpas till Eslöv. Närliggande Reslöv avleds med självfall till Reslövs pumpstation där spillvatten lyfts till Marieholms ledningsnät.

I Marieholm finns mycket stor andel tillskottsvatten vilket medför källaröversvämningar, bräddning vid Marieholms pumpstation och att VA SYD pumpar stora mängder vatten till Ellinge. Tillskottsvatten påverkar även ledningsnätet i Eslövs tätort negativt när det leds genom tätorten till Ellinge.

Ledningsnätets status är oklar men den mycket stora mängden tillskottsvatten tyder på ett förnyelsebehov.

Dagvatten

I princip hela Marieholm är verksamhetsområde för dagvatten. Dagvattensystemet består av många små avrinningsområden som avleds med självfall till Ottabäck eller Saxån. Flera fastigheter har egen avledning till respektive recipient. En del fastigheter inom verksamhetsområdet är därför inte anslutna till dagvattennätet. Vid Saxån har dikningsföretag problem med höga flöden.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Marieholm

På grund av de stora mängderna tillskottsvatten i spillvattennätet är det inte lämpligt att ansluta fler innan åtgärder har genomförts. Vilka åtgärder som ska genomföras behöver utreds men det handlar med stor sannolikhet om både åtgärder på den allmänna VA-anläggningen och inne på privata fastigheter.

Exploateringsområden nära Saxån är problematiska ur ett dagvattenperspektiv eftersom avledningen till Saxån riskerar att sättas ur spel vid höga flöden i ån. Detta innebär dyra och energikrävande lösningar för VA SYD men det innebär även risker för översvämning via dagvattensystemet för enskilda fastighetsägare. Vid exploatering längs Saxån behöver möjligheten att avleda dagvatten undersökas.

Översiktsplanen anger upp till 250 nya bostäder i Marieholm fram till 2035. Enligt översiktsplanen är kapaciteten för spillvatten god. Detta skiljer sig från vattentjänstplanen, som konstaterar att det inte finns tillräckligt med kapacitet för spillvattnet.

Stehag - nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Stehag produceras i Ringsjöverket som har god kapacitet under normala förhållanden.

Visst behov finns av förnyelse av ledningsnätet. En del områden har lägre tryck än andra eftersom Stehag har stor höjdvariation. Det finns inget behov av att åtgärda detta i dagsläget.

Spillvatten

Spillvatten från Stehag renas i Stehags ARV. Dit leds även spillvatten från Ringsjöbaden och Sjöholmen. Stehags ARV klarar inte de reningskrav som finns på verket och verket planeras byggas om för att klara dagens och ökad belastning. Stehags ARV belastas även av tillskottsvatten.

Utredning för ombyggnation pågår. Nytt ARV beräknas kunna tas i drift 2028. För att kunna dimensionera det nya avloppsreningsverket för en rimlig belastning behöver mängden tillskottsvatten minska.

Ledningsnätets status är oklar men mängden tillskottsvatten till Stehags ARV tyder på ett förnyelsebehov.

Dagvatten

Större delen av Stehag är verksamhetsområde för dagvatten. Huvuddelen av dagvatten avleds till Blegebäcken som rinner igenom orten, bäcken är delvis kulverterad.

Dagvatten från del av ortens södra delar avleds till en mindre bäck. Dagvatten från ytterligare ett område avleds till åkerdränering med oklart ansvarsförhållande.

En del fastigheter inom verksamhetsområde för dagvatten är eventuellt inte anslutna till dagvattennätet.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Stehag
På grund av statusen på Stehags ARV finns det inte förutsättningar för ytterligare bebyggelse i Stehag förrän åtgärder har genomförts på avloppsreningsverket.

Översiktsplanen anger 180 nya bostäder till 2035. Det pågår en detaljplan för cirka 170 bostäder. I översiktsplanen står det att spillvattnet har begränsad kapacitet och att uppgradering av avloppsreningsverket planeras. I översiktsplanen framgår det dock inte om det är möjligt med någon exploatering innan uppgraderingen är gjord eller inte, eller när i tiden uppgraderingen är planerad till. Att utreda ombyggnad av och bygga om Stehags ARV är utpekad som en hög prioritet i vattentjänstplanen och arbetet har påbörjats.

Stockamöllan - nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Stockamöllan produceras i Ringsjöverket som har god kapacitet under normala förhållanden.

Även ledningsnätet har god kapacitet generellt men det finns ett behov av förnyelse av ledningsnätet.

Spillvatten

Spillvatten från Stockamöllan renas i Stockamöllan ARV. Dit leds även spillvatten från Hasslebro och från Ringsjöanstalten. Stockamöllan ARV klarar de krav som ställs på verket av rening av BOD och totalfosfor, men har svårt att klara de mängder tillskottsvatten som kommer in till verket. För att undvika att ARV behöver byggas ut behöver mängden tillskottsvatten minska.

Ledningsnätets status är oklar men den mycket stora mängden tillskottsvatten till Stockamöllans ARV tyder på ett förnyelsebehov.

Dagvatten

Större delen av Stockamöllan är verksamhetsområde för dagvatten. Dagvatten avleds till största delen direkt till Rönne å men ett område avleds till Pysslingabäcken. För ett tredje område är avledningen oklar.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Stockamöllan
Det finns, med vissa lokala åtgärder, förutsättningar för bebyggelseutveckling i enlighet med enligt gällande översiktsplan, i Stockamöllan. Översiktsplanen anger 30 nya bostäder men det finns inget pågående planuppdrag.

Örtofta, Väggarp och Toftaholm – nuläge

Dricksvatten

Dricksvatten till Örtofta, Väggarp och Toftaholm produceras i Ringsjöverket som har god kapacitet under normala förhållanden.

Även ledningsnätet har relativt god kapacitet men det finns ett behov av förnyelse. Förslag finns att förstärka dricksvattenförsörjningen i samband med att området mellan Väggarp och järnvägen byggs ut. Förstärkningen syftar till att både skapa bra förutsättningar för ny bebyggelse men även för att öka redundansen i Örtofta, Väggarp och Toftaholm generellt.

Spillvatten

Spillvatten från Örtofta, Väggarp och Toftaholm renas i Ellingeverket som har god kapacitet i dagsläget men på sikt behöver verket byggas om för att klara ökad belastning och nya reningskrav.

Spillvatten från Örtofta, Väggarp och Toftaholm avleds med självfall till Örtofta pumpstation och pumpas därifrån till Ellinge. Till pumpstationen kommer stor andel tillskottsvatten och tillskottsproblematiken har ökat i och med att spillvatten från Håstad i Lunds kommun leds via Örtofta till Ellinge ARV.

Det finns behov av lokala åtgärder på ledningsnätet, bland annat bör en ledning under Bråån ersättas.

Ledningsnätets status är oklar men mängden tillskottsvatten tyder på ett förnyelsebehov.

Dagvatten

Större delen av Örtofta/Väggarp och även närliggande Toftaholm är verksamhetsområde för dagvatten. Dagvatten från Örtofta och Toftaholm leds direkt till Kävlingeån. Dagvatten från Väggarp avleds till Bråån.
En del fastigheter inom verksamhetsområde för dagvatten är eventuellt inte anslutna till dagvattennätet.

Förutsättningar för bebyggelseutveckling i Örtofta, Väggarp och Toftaholm

I och med utbyggnaden av orterna behövs lokala förstärkningar på både spillvatten- och dricksvattennätet. Det finns, med vissa lokala åtgärder, förutsättningar för bebyggelseutveckling i enlighet med enligt gällande översiktsplan, i Örtofta, Väggarp och Toftaholm. Sedan översiktsplanen antogs har ytterligare förslag på ett stort antal bostäder kommit till i området. Förutsättningarna för denna ökade utbyggnad behöver studeras vidare ur ett VA-perspektiv och den stora utbyggnaden bedöms innebära stora och kostsamma åtgärder på VA-systemet. Övergripande åtgärder behöver genomföras innan den nya bebyggelsen kan anslutas.

Översiktsplanen anger 70 nya bostäder. I Väggarp pågår ett planprogram för 150-400 bostäder, vilket är en högre planeringstakt än vad översiktsplanen anger. Det är därmed väsentligt att utredningar och eventuella åtgärder kopplat till VA synkas med det pågående planprogrammet.

VA-utbyggnadsplan

VA-utbyggnadsplanen har tagits fram i syfte att identifiera områden med befintlig bebyggelse som är i behov av utbyggnad av allmänna vattentjänster. VA-utbyggnadsplanen har därmed en viktig funktion i att tydliggöra för kommuninvånaren om kommunens ansvar att ordna allmänna vattentjänster enligt 6 § LAV.

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster enligt 6 § LAV:

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.

De olika områdena i VA-utbyggnadsplanen klassificeras utifrån utbyggnadsområde, utredningsområde eller uppföljningsområde, utifrån respektive vattentjänst (spillvatten, dricksvatten och dagvatten).
Nedan följer en kort beskrivning av respektive indelning.

VA-utbyggnadsområde: VA-utbyggnadsområde är de områden där kriterierna i 6 § LAV bedöms uppfyllas, där kommunal skyldighet att ordna en eller flera vattentjänster föreligger.
Utredningsområde: Om underlag saknas, är bristfälligt eller om det finns indikationer på problem med någon vattentjänst, behöver området utredas vidare för att kunna avgöra om kriterierna i 6 § LAV uppfylls eller inte.
Uppföljningsområde: Uppföljningsområden är de områden som inte bedöms uppfylla kraven i 6 § LAV. Områdena bevakas dock och om ny information tillkommit eller om förutsättningarna ändrats vid en revidering av planen kan en ny bedömning komma att göras.

Metodik

Bedömningsgrunder

Utifrån 6 § LAV har följande bedömningsgrunder tillämpats för att avgöra om kommunalt ansvar om allmänna vattentjänster föreligger för en viss bebyggelse eller inte:

Samhälle: Det ska vara ett större sammanhang (Enligt praxis menas ett större sammanhang ofta en samlad bebyggelse av 20 till 30 fastigheter och att avståndet mellan fastigheternas adresspunkter inte bör överstiga 100 meter, men det kan variera beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Hänsyn tas också till eventuellt fler planerade bostäder i området)

Miljö: Det ska finnas behov ur miljösynpunkt (Bedöms utifrån utsläppens belastning på recipienten, recipientens känslighet samt vilka naturgivna förutsättningar som råder för enskilda spillvattenanläggningar samt hantering av dagvatten)

Hälsa: Det ska finnas behov ur hälsoskyddssynpunkt (Bedöms utifrån dagvattnets samt enskilda spillvattenanläggningars påverkan på enskilt dricksvatten och skyddade dricksvattentäkter samt dricksvattnets kvalitet och kvantitet)

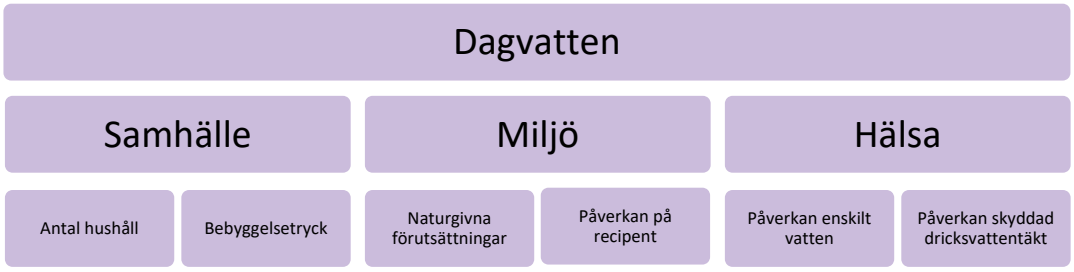
Eslövs kommuns VA-utbyggnadsplan från 2015 har fungerat som utgångspunkt för de inventerade och analyserade områdena, men för att fånga upp förändringar i bebyggelsen har en ny GIS-analys utförts. GIS-analysens utgångpunkt är 100 meter mellan fastigheternas adresspunkt i respektive område. Varje område är samtidigt unikt och 100 meter är därmed mer en riktlinje där utvärderingar har gjorts i varje enskilt fall för att bedöma rimligheten i vad som inkluderas i en samlad bebyggelse. Mer detaljerade gränsdragningar för vilken bebyggelse som inkluderas eller inte i va-utbyggnadsområdena, görs senare i processen när ett verksamhetsområde ska inrättas. Gränsdragningar för verksamhetsområde tas fram gemensamt av kommun och VA SYD men det är kommunfullmäktige som tar det slutgiltiga beslutet.

Vattentjänsterna spill-, dricks-, och dagvatten har bedömts separat. Utgångspunkten i bedömningarna är Lagen om allmänna vattentjänster.

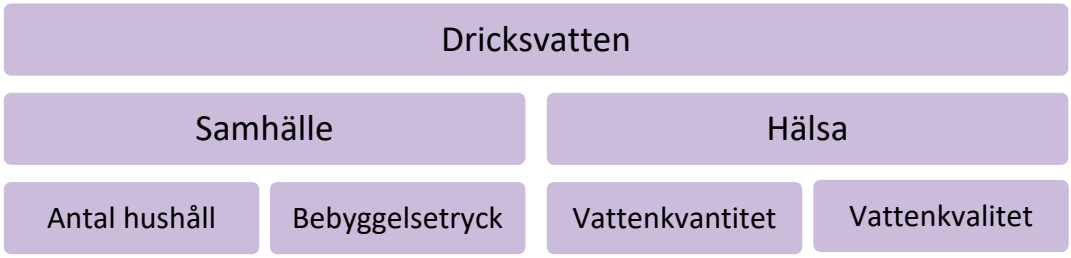
Modell för bedömning av spillvatten:

Modell för bedömning av dagvatten:

Modell för bedömning av dricksvatten:

Ovanstående modeller tydliggörs ytterligare i tabellerna nedan.

Spillvatten

Samhälle - Spillvatten			
Antal hushåll		**Bebyggelsetryck**	
Bebyggelse ska ligga samlad och bör inte överstiga mer än 100 meter mellan adresspunkter.		Utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, området har pågående eller planerade detaljplaner, eller planerad tillkommande bebyggelse.	
<20	Antalet fastigheter i området är färre än 20 stycken	Lågt	Bebyggelsetrycket i området är lågt och förväntas inte öka
20-60	Antalet fastigheter i området är mellan 20 och 60 stycken	Måttligt	Bebyggelsetrycket i området är måttligt
>60	Antal fastigheter i området är fler än 60 stycken	Högt	Bebyggelsetrycket i området är högt

Miljö - Spillvatten			
Naturgivna förutsättningar		**Recipientens känslighet**	
Naturgivna förutsättningar baseras på fastigheternas storlek, topografin i området, markförhållanden och generellt de fysiska förutsättningarna för möjlighet till att anordna enskilda spillvattenanläggningar. Exempelvis har mindre fastigheter, områden med en backig topografi och med en hög eller låg infiltrationskapacitet ofta sämre förutsättningar för att anordna enskilda spillvattenanläggningar.		Eslövs kommuns vattendrag och sjöar har idag stora miljöproblem på grund av övergödning, vilket bland annat beror på utsläpp av näringsämnen som kväve, fosfor och BOD, där enskilda utsläpp från spillvattenanläggningar är en stor bidragande faktor. Inga vattendrag i Eslövs kommun uppnår idag god ekologisk eller kemisk status. EUs ramdirektiv för vatten har som mål att alla vattenförekomster ska uppnå god ekologisk och kemisk status till år 2027. Hänsyn i bedömningen för recipientens känslighet tas därmed utifrån recipientens ekologiska och kemiska status, huruvida recipienten är nationellt värdefull eller särskilt nationellt värdefull utifrån natur och/eller fiske, samt närheten till skyddade områden enligt miljöbalken kap 7 (Ex. naturreservat eller Natura 2000).	
Lämpligt	Området har de naturgivna förutsättningarna för att anordna enskilda spillvattenanläggningar.	Mindre känslig	Recipienten är mindre känslig.
Måttligt lämpligt	Området har delvis de naturgivna förutsättningarna för att anordna enskilda spillvattenanläggningar.	Känslig	Recipienten är känslig.
Olämpligt	Området har inte de naturgivna förutsättningarna för att anordna enskilda spillvattenanläggningar.	Mycket känslig	Recipienten är mycket känslig.

Hälsa - Spillvatten			
Påverkan enskilt vatten		**Påverkan skyddad dricksvattentäkt**	
Påverkan på enskilt vatten baseras på i vilken utsträckning som enskilda spillvattenanläggningar kan komma att påverka enskilda dricksvattenanläggningar. Exempelvis kan genomsläpplig mark medföra risk för negativ påverkan på enskild brunn.		Påverkan på skyddad dricksvattentäkt är baserad på i vilken utsträckning som enskilda spillvattenanläggningar kan komma att påverka skyddade dricksvattentäkter. Desto närmare avstånd till en skyddad dricksvattentäkt, desto större risk för påverkan.	
Låg	Låg påverkan	Låg	Låg påverkan
Måttlig	Måttlig påverkan	Måttlig	Måttlig påverkan
Stor	Stor påverkan	Stor	Stor påverkan

Dricksvatten

Samhälle - Dricksvatten			
Antal hushåll		**Bebyggelsetryck**	
Bebyggelse ska ligga samlad och bör inte överstiga mer än 100 meter mellan adresspunkter.		Utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, området har pågående eller planerade detaljplaner, eller planerad tillkommande bebyggelse.	
<20	Antalet fastigheter i området är färre än 20 stycken	Lågt	Bebyggelsetrycket i området är lågt och förväntas inte öka
20-60	Antalet fastigheter i området är mellan 20 och 60 stycken	Måttligt	Bebyggelsetrycket i området är måttligt
>60	Antalet fastigheter i området är fler än 60 stycken	Högt	Bebyggelsetrycket i området är högt

Hälsa - Dricksvatten			
Vattenkvantitet		**Vattenkvalitet**	
Beaktar eventuella problem som är förknippade med vattenkapaciteten		Beaktar eventuella problem som är förknippade med vattenkvaliteten	
Tillräcklig kapacitet	I området finns tillräcklig kapacitet	Inga kända kvalitetsproblem	I området finns inga kända kvalitetsproblem
Delvis tillräcklig kapacitet	I området finns delvis tillräcklig kapacitet	Måttliga kvalitetsproblem	I området finns måttliga kvalitetsproblem
Otillräcklig kapacitet	I området råder otillräcklig kapacitet	Stora kvalitetsproblem	I området finns stora kvalitetsproblem

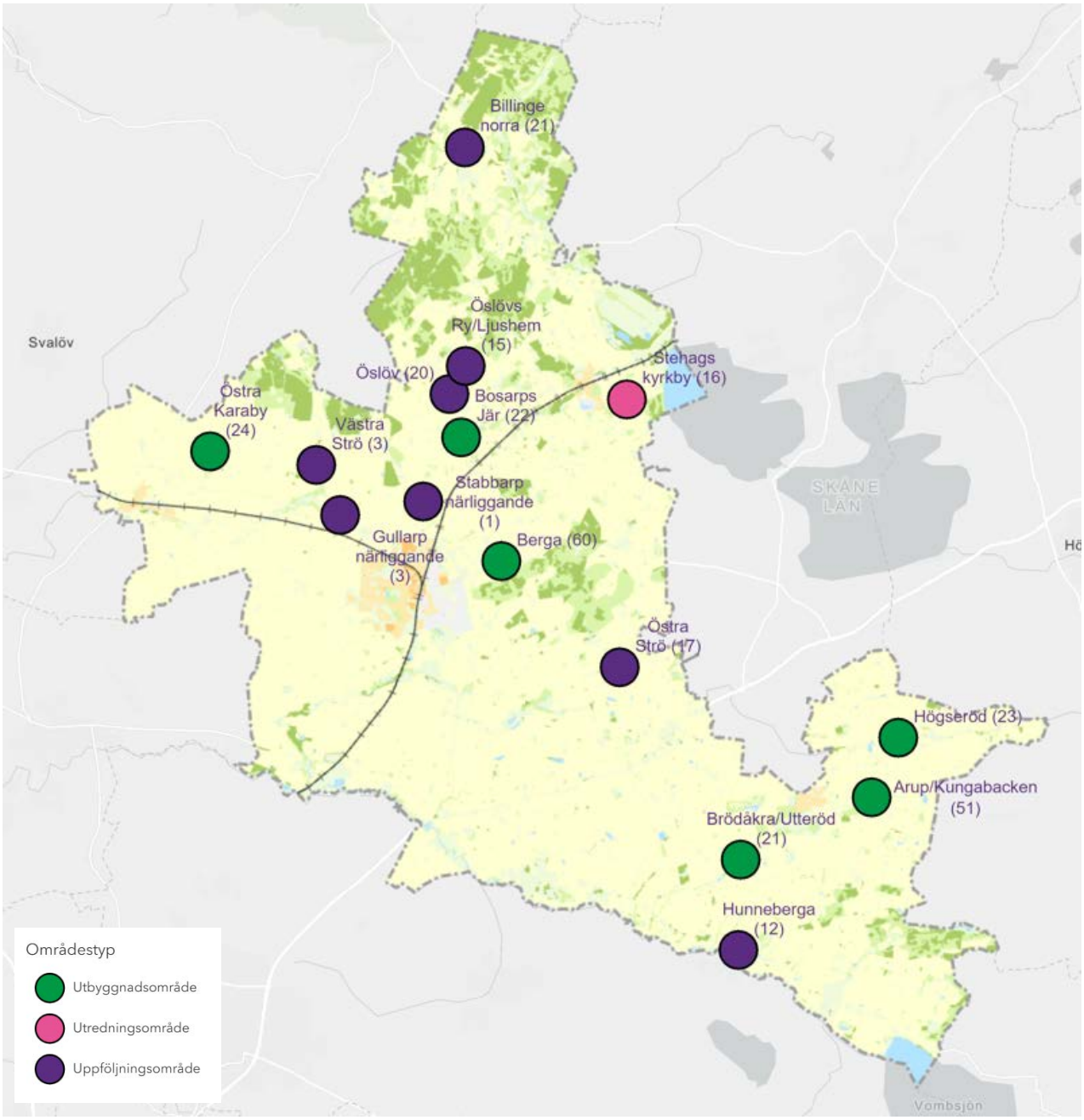
Dagvatten

Samhälle - Dagvatten			
Antal hushåll		**Bebyggelsetryck**	
Bebyggelse ska ligga samlad och bör inte överstiga mer än 100 meter mellan adresspunkter		Utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, området har pågående eller planerade detaljplaner, eller planerad tillkommande bebyggelse.	
<20	Antalet fastigheter i området är färre än 20 stycken	Lågt	Bebyggelsetrycket i området är lågt och förväntas inte öka
20-60	Antalet fastigheter i området är mellan 20 och 60 stycken	Måttligt	Bebyggelsetrycket i området är måttligt
>60	Antalet fastigheter i området är fler än 60 stycken	Högt	Bebyggelsetrycket i området är högt

Miljö - Dagvatten			
Naturgivna förutsättningar		**Påverkan på recipient**	
Baseras på infiltrationskapaciteten i området som bedöms utifrån vilka jordarter som finns i området, hur dagvattnet inom området påverkar annan angränsade bebyggelse genom exempelvis rinnvägar, huruvida det finns fastigheter med kända problem med dagvatten samt utifrån eventuella problem med stående vatten vid dimensionerande regn.		Eslövs kommuns vattendrag och sjöar har idag stora miljöproblem på grund av övergödning och inga vattendrag i kommunen uppnår god ekologisk eller kemisk status. Bedömningen baseras på dagvattnets utsläpp i fosfor som är beräknat på totala ytan av respektive område. Recipienterna är precis som vid bedömningen för spillvatten mycket känsliga men dagvattnets utsläpp i förhållande till spillvattnet är små och har därmed en betydligt lägre påverkan på recipienterna. Bedömningen för dagvatten är därmed baserad på dess påverkan på recipienten.	
Lämpligt	Området har de naturgivna förutsättningarna att ta hand om dagvattnet på respektive enskild fastighet.	Låg påverkan	Utsläppen är så små att påverkan på recipienten är låg.
Måttligt lämpligt	Området har delvis de naturgivna förutsättningarna att ta hand om dagvattnet på respektive enskild fastighet.	Måttlig påverkan	Utsläppen är ganska stora vilket har en måttlig påverkan på recipienten.
Olämpligt	Området har inte de naturgivna förutsättningarna att ta hand om dagvattnet på respektive enskild fastighet.	Stor påverkan	Utsläppen är stora vilket har en stor påverkan på recipienten.

Hälsa - Dagvatten			
Påverkan enskilt vatten		**Påverkan skyddad dricksvattentäkt**	
Påverkan på enskilt vatten baseras på i vilken utsträckning som dagvattnet kan komma att påverka enskilda dricksvattenanläggningar.		Påverkan på skyddad dricksvattentäkt är baserad på i vilken utsträckning som dagvattnet riskerar att förorena skyddade dricksvattentäkter.	
Låg	Låg påverkan	Låg	Låg påverkan
Måttlig	Måttlig påverkan	Måttligt	Måttlig påverkan
Stor	Stor påverkan	Stor	Stor påverkan

Kommunövergripande karta

Kommunövergripande karta över identifierade områden för VA-utbyggnadsplanen.

Tidsplan för VA-utbyggnadsområden

VA-utbyggnad spillvatten		
2026-2030	**2031-2035**	**2036-2040**
Bosarps Järr	Arup/Kungabacken Högseröd	Berga Östra Karaby Brödåkra/Utteröd

Tabellen ovan redogör tidsplan för när fastighetsägare i respektive VA-utbyggnadsområde kommer anslutas till allmänt VA. Tidsplanen är beskriven i en 5-års intervall eftersom förutsättningarna att ansluta sig till den befintliga anläggningen kan se olika ut, vad gäller exempelvis markförhållande, tillståndsansökningar och närhet till det befintliga nätet. VA SYD kommer kontakta berörda fastighetsägare när det är dags att påbörja projekteringen för respektive område.

Områdenas utbyggnadsordning grundar sig i behovsbedömningen som VA-utbyggnadsplanen redovisar och är därmed baserat på hur stort behovet är. Utbyggnadsordningen måste samtidigt koordineras och förhålla sig till andra projekt så att en så ekonomisk samhällsnytta som möjligt uppnås. Exempelvis innebär det att Arup/Kungabacken och Högseröd kommer utredas parallellt då de geografiskt ligger nära varandra och kan komma att ha en inverkan på varandra. Bergas utbyggnad är beroende av att åtgärder med tillskottsvatten genomförs i Kungshult, vilket innebär att utredningen av Berga måste samordnas med det.

Tidsplan för utredningsområdena

Utredningsområde dricksvatten
2026
Berga Östra Karaby Stehags Kyrkby

Utredningsområdena för dricksvatten innebär att kommunen under 2026 kommer att undersöka områdena vidare vad gäller behovet av allmänt

dricksvatten, vilket handlar om att samla in information kring hur dricksvattnets kvalitet och kvantitet från fastigheter i respektive område ser ut.

VA-utbyggnadsområde

Utbyggnadsområden är de områden som bedöms ha behov av en eller flera allmänna vattentjänster och som då omfattas av kommunalt ansvar enligt 6 § LAV. Ett område kan bedömas som utbyggnadsområde inom en vattentjänst men exempelvis uppföljningsområde inom en annan vattentjänst. För samtliga områden som har bedömts som utbyggnadsområden har endast behov av allmänt spillvatten konstaterats. Inget område har bedömts omfattas av kommunalt ansvar för dagvatten eller dricksvatten. Under samrådet inkom uppgifter som indikerar på problem med dricksvatten i några områden, där Berga, Östra Karaby och Stehags Kyrkby därmed har lagts som utredningsområde vad gäller dricksvatten. Det innebär att mer information från områdena måste samlas in för att kunna göra en bedömning om det finns behov av allmänt dricksvatten eller inte. Områdena som bedömts som VA-utbyggnadsområde för spillvatten är Arup/Kungabacken, Berga, Bosarps Järr, Högseröd, Brödåkra/Utteröd och Östra Karaby. Nedan följer en beskrivning och motivering till bedömning av respektive område.

I väntan på utbyggnad

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har tillsynsansvar för enskilda avloppsanläggningar vilket innebär att ställa krav på tillräckligt bra rening av avloppsvatten. För de områden som omfattas av utbyggnad krävs därmed riktlinjer kring vad som gäller för anläggningarna i väntan på utbyggnad. Tillsynsplanen för miljöbalkstillsynen innehåller följande riktlinjer:

- I ett föreslaget VA-utbyggnadsområde, där utbyggnad beräknas ske inom en femårsperiod, ställs inga åtgärdskrav på befintliga avloppsanläggningar, om det inte finns särskilda omständigheter som motiverar krav i det enskilda fallet.

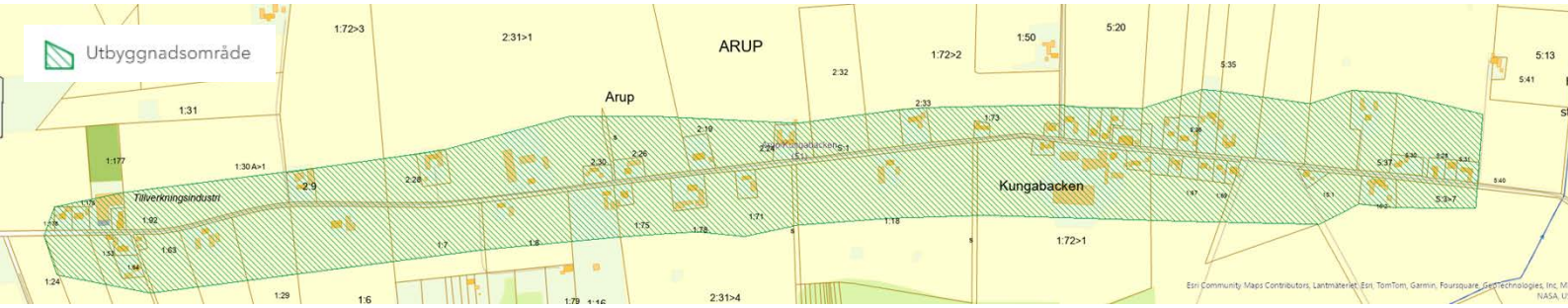
- Vid behov av nyanläggning av enskild avloppsanläggning i ett föreslaget VA-utbyggnadsområde, där utbyggnad beräknas ske inom en femårsperiod, är utgångspunkten att i första hand rekommendera sökanden att avvakta tills den kommunala lösningen finns på plats. Om ny anläggning ändå ska tillåtas är en förutsättning att det inte

ska medföra ytterligare risk för olägenheter i området eller belastning på recipienten, och tillstånd kan komma att tidsbegränsas.

- I föreslaget VA-utbyggnadsområde, där utbyggnad beräknas ske inom 5-10 år, är det motiverat att ställa krav på tillräcklig rening i väntan på kommunal lösning. Bedömning ska dock ske i varje enskilt fall baserat på belastning och eventuell befintlig anläggnings reningseffekt och förutsättningarna på platsen. Vid nyanläggning kan tillstånd tidsbegränsas, och valet av avloppslösning får inte medföra oacceptabel risk för olägenheter i området eller belastning på recipienten.

Arup/Kungabacken

Området är beläget i sydöstra delen av kommunen och ingår inte i något verksamhetsområde för spill-, dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har enskilda spillvattenanläggningar och egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Arup/Kungabacken (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Arup/Kungabacken bedöms ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Arup/Kungabacken bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Arup/Kungabacken bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

Spillvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 51 fastigheter.	51
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av sandig morän. Topografin i området är relativt platt. Fastigheterna i området är av varierad storlek, några är större med bättre förutsättningar för enskilda lösningar, medan andra fastigheter ligger mer samlat med sämre förutsättningar för enskilda lösningar.	Måttligt lämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienterna Kävlingeån och Bråån uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Kävlingeån klassas som nationellt särskilt värdefull ur fiskesynpunkt med arter som abborre, storvuxen gädda, havsöring, sandkrypare, lax, ål, utter och kungsfiskare. Bråån klassas som nationellt särskilt värdefull ur naturvårdssynpunkt med arter som lax, utter, kungsfiskare, grönling, sandkrypare, ål, tjockskalig målarmussla och toppig hattsnäcka.	Mycket känslig

Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			VA-utbyggnadsområde

Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 51 fastigheter.	51
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av sandig morän. De flesta fastigheter är stora och dagvattnet anses inte ha någon påverkan på angränsande bebyggelse. Någon fastighet kan ha stående vatten vid dimensionerande regn, men med små vattendjup och det finns inga uppgifter att någon fastighet skulle ha problem.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Berga (Kastberga/Nr-3vägen)

Området är beläget öster om Eslövs tätort och ingår inte i något verksamhetsområde för spill-, dricks- eller dagvatten. En del av fastigheterna är redan anslutna till det kommunala spillvattennätet via avtal. Resterande fastigheter har enskilda spillvattenanläggningar och egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Berga (Kastberga/Nr-3vägen) (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Berga bedöms ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Berga behöver utredas vidare innan en bedömning om behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster finns eller inte.
- Dagvatten: Berga bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

Spillvatten

Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 60 fastigheter.	60
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av morängrovlera och lerig morän och har en viss genomsläpplighet. Topografin i området är relativt platt. Fastigheterna i området är av varierad storlek, några är större med bättre förutsättningar för enskilda lösningar, medan andra fastigheter ligger mer samlat med sämre förutsättningar. Vissa fastigheter har risk för översvämningsytor och vatten som rinner in från omkringliggande jordbruksmark.	Måttligt lämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienten Saxån uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Saxån klassas som nationellt särskilt värdefull ur natursynpunkt med arter som grönling, sandkrypare, havsöring, ål, tjockskalig målarmussla, kungsfiskare, utter	Mycket känslig
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			VA-utbyggnadsområde

Dricksvatten

Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 60 fastigheter.	60
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns indikationer på kvantitetsproblem.	Delvis tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns indikationer på kvalitetsproblem.	Måttliga kvalitetsproblem
Bedömning			Utredningsområde

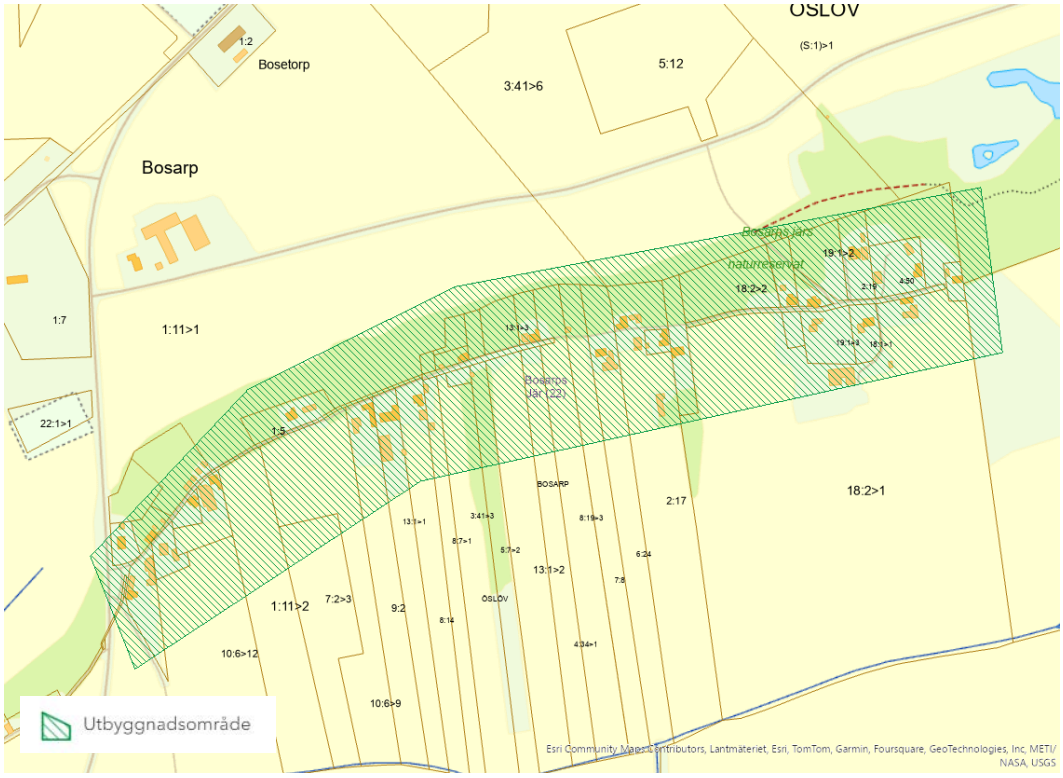
Dagvatten

Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 60 fastigheter.	60
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg

Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av morängrovlera och lerig morän. Det finns rinnsstråk över en del fastigheter som kommer från omkringliggande jordbruksmark. Många fastigheter är stora men några kan ha stående vatten vid dimensionerande regn.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Bosarps Järr

Området är beläget en bit norr om Eslövs tätort och ingår inte i något verksamhetsområde för spill-, dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har enskilda spillvattenanläggningar och egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Bosarps Järr (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Bosarps Järr bedöms ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Bosarps Järr bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Bosarps Järr bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

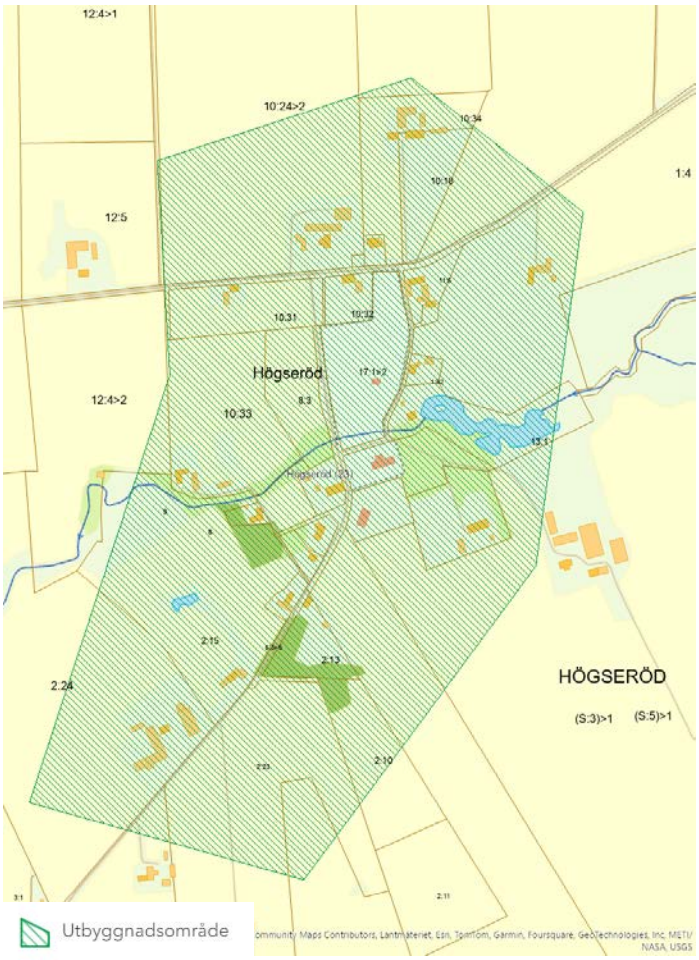
Spillvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 22 fastigheter.	22
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av glacial lera och isälvssediment grus och sand med genomsläpplig mark. Området har också periodvis högt grundvatten vilket kan påverka spillvattenanläggningarnas funktion negativt, vilket i sig medför en högre risk för utsläpp av föroreningar. Topografin i området präglas av en grusås. En del fastigheter är vattenmättade vissa delar av året, troligtvis på grund av utströmmande vatten från rullstensåsen. De flesta fastigheter är stora, men väldigt långsmala.	Olämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienten Saxån uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Saxån klassas som nationellt särskilt värdefull ur natursynpunkt med arter som grönling, sandkrypare, havsöring, ål, tjockskalig målarmussla, kungsfiskare, utter.	Mycket känslig
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Den genomsläppliga marken kan medföra risk på negativ grundvattenpåverkan.	Måttlig
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			VA-utbyggnadsområde

Dricksvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 22 fastigheter.	22
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns inga kända uppgifter att det skulle finnas några kapacitetsproblem.	Tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns inga kända uppgifter om problem med dricksvattnets kvalitet.	Inga kända kvalitetsproblem
Bedömning			Uppföljningsområde

Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 22 fastigheter.	22
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av glacial lera och isälvssediment grus och sand. De flesta fastigheterna är stora, men långsmala. En del fastigheter kan ha problem med stående vatten vid dimensionerat regn, men med relativt små vattendjup. Finns inga uppgifter på att någon fastighet skulle ha problem.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Högseröd

Området är beläget i sydöstra delen av kommunen och ingår inte i något verksamhetsområde för spill-, dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har enskilda spillvattenanläggningar och egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Högseröd (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Högseröd bedöms ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Högseröd bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Högseröd bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

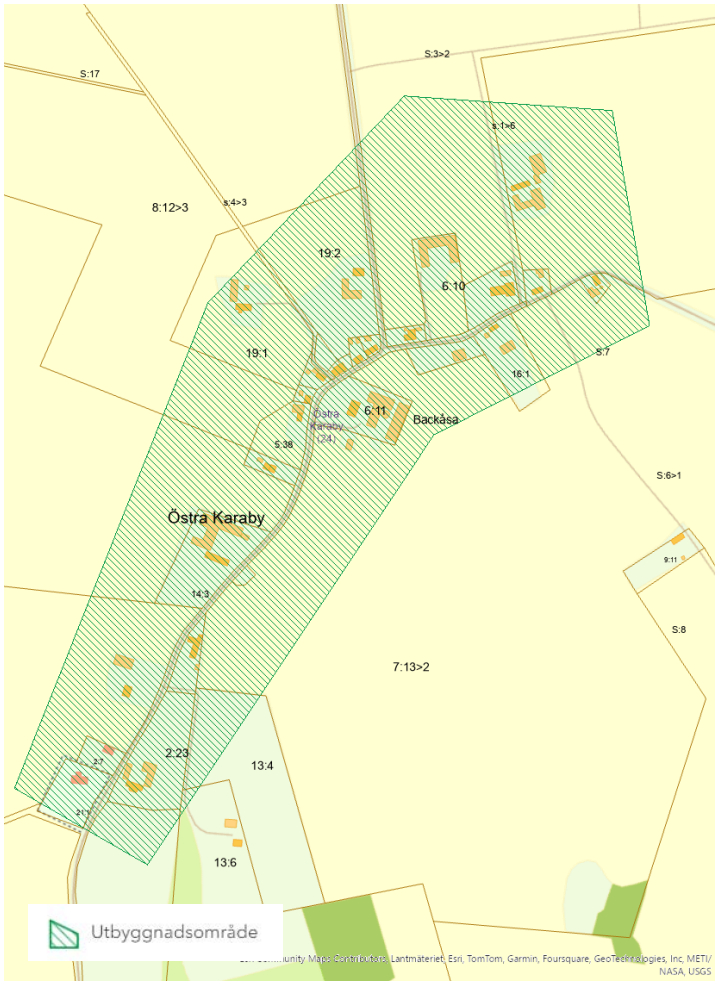
Spillvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 23 fastigheter.	23
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av sandig morän. Topografin i området är tämligen platt. Området ligger i direkt anslutning till Bråån. Fastigheterna i området är av varierad storlek, några är större med bättre förutsättningar för enskilda lösningar, medan andra fastigheter ligger mer samlat med sämre förutsättningar för enskilda lösningar.	Måttligt lämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienten Bråån uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Bråån klassas som nationellt särskilt värdefull ur natursynpunkt med arter som lax, utter, kungsfiskare, grönling, sandkrypare, ål, tjockskalig målarmussla och toppig hattsnäcka.	Mycket känslig
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			VA-utbyggnadsområde

Dricksvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 23 fastigheter.	23
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns inga kända uppgifter att det skulle finnas några kapacitetsproblem.	Tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns inga kända uppgifter om problem med dricksvattnets kvalitet.	Inga kända kvalitetsproblem
Bedömning			Uppföljningsområde

Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 23 fastigheter.	23
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består sandig morän. Någon fastighet kan ha rinnstråk över deras fastighet. En del fastigheter kan ha problem med stående vatten vid dimensionerat regn, men med relativt små vattendjup. Finns inga uppgifter på att någon fastighet skulle ha problem.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Östra Karaby

Området är beläget i västra delen av kommunen och ingår inte i något verksamhetsområde för spill-, dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har enskilda spillvattenanläggningar och egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Östra Karaby (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Östra Karaby bedöms ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Östra Karaby behöver utredas vidare innan en bedömning om behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster finns eller inte.
- Dagvatten: Östra Karaby bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

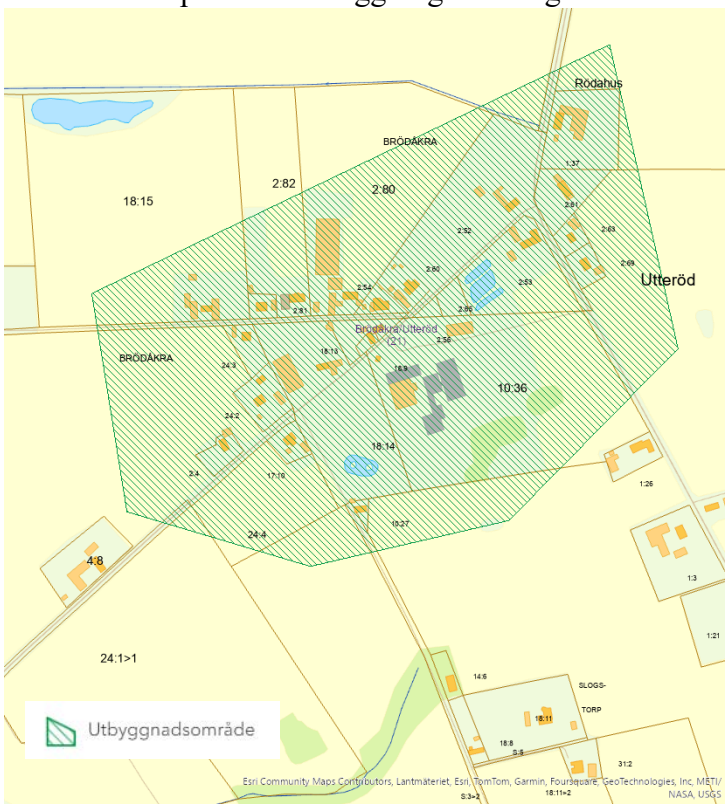
Spillvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 24 fastigheter.	24
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av moränfinlera. De flesta fastigheter är stora. Topografin i området är backig. En del fastigheter är stora och ligger glest med bättre förutsättningar för enskilda lösningar, medan andra fastigheter är mindre och ligger mer samlat med sämre förutsättningar för enskilda lösningar.	Måttligt lämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienten Saxån uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Saxån klassas som nationellt särskilt värdefull ur natursynpunkt med arter som grönling, sandkrypare, havsöring, ål, tjockskalig målarmussla, kungsfiskare, utter.	Mycket känslig
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt	Låg
Bedömning			VA-utbyggnadsområde

Dricksvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 24 fastigheter.	24
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns indikationer på kvantitetsproblem.	Delvis tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns indikationer på kvalitetsproblem	Måttliga kvalitetsproblem
Bedömning			Utredningsområde

Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 24 fastigheter.	24
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av moränfinlera. Dagvattnet har låg påverkan på angränsande bebyggelse och finns inga kända uppgifter med problem på någon fastighet. För några fastigheter finns risk för stående vatten vid dimensionerande regn, men med små vattendjup.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Brödåkra/Utteröd

Området är beläget i sydöstra delen av kommunen och ingår inte i något verksamhetsområde för spill-, dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har enskilda spillvattenanläggningar och egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Brödåkra/Utteröd (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Brödåkra/Utteröd bedöms uppfylla kriterierna enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Brödåkra/Utteröd bedöms inte uppfylla kriterierna enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Brödåkra/Utteröd bedöms inte uppfylla kriterierna enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

Spillvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 21 fastigheter.	21
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av sandig morän. Topografin i området är platt. De flesta fastigheterna är stora men några är små och dessa har sämre förutsättningar för enskilda lösningar.	Måttligt lämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienten Kävlingeån uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Kävlingeån klassas som nationellt särskilt värdefull ur fiskesynpunkt med arter som abborre, storvuxen gädda, havsöring, sandkrypare, lax, ål, utter och kungsfiskare.	Mycket känslig
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			VA-utbyggnadsområde

Dricksvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 21 fastigheter.	21
	Bebyggelseutveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns inga kända uppgifter att det skulle finnas några kapacitetsproblem.	Tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns inga kända uppgifter om problem med dricksvattnets kvalitet.	Inga kända kvalitetsproblem
Bedömning			Uppföljningsområde

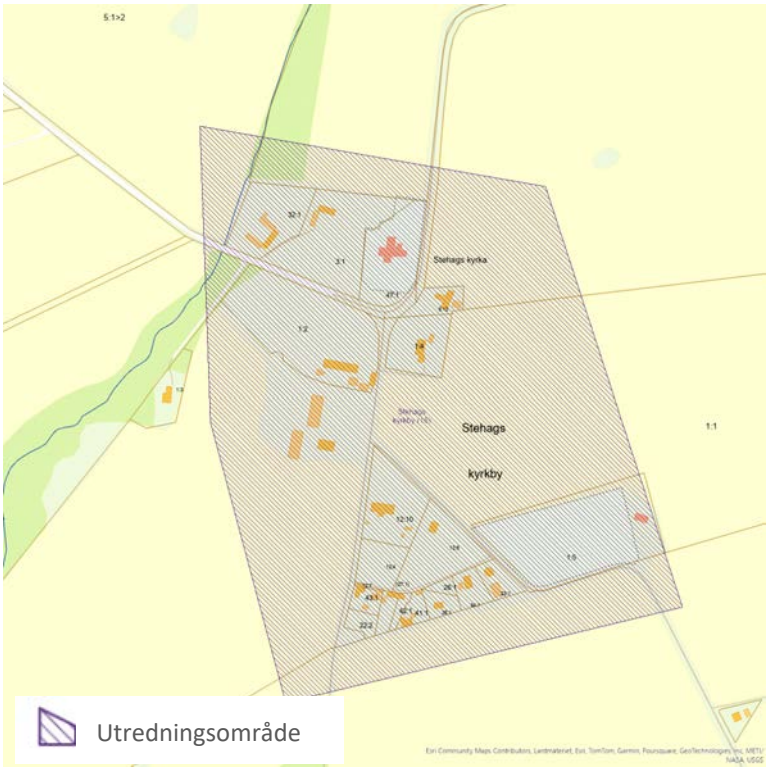
Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 21 fastigheter	21
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av sandig morän. Dagvattnet har låg påverkan på angränsande bebyggelse och finns inga uppgifter med problem på någon fastighet. För några fastigheter finns risk för stående vatten vid dimensionerande regn.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Utredningsområde

Utredningsområde är de områden som det finns indikationer på problem med någon vattentjänst, men inte tillräckligt för att kunna avgöra om området uppfyller kriterierna i 6 § LAV eller inte. Områdena behöver därmed utredas vidare innan beslut kan tas. Under denna rubrik presenteras Stehags Kyrkby som är utredningsområde för dricksvatten. Östra Karaby och Berga är även de utredningsområde för dricksvatten men de presenteras i sin helhet i rubriken under VA-utbyggnadsområde eftersom de omfattas av utbyggnad för spillvatten.

Stehags Kyrkby

Området är beläget i norra delen av kommunen och ingår inte i något verksamhetsområde för spill-, dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har enskilda spillvattenanläggningar och egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Stehags Kyrkby (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Stehags Kyrkby bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Stehags Kyrkby behöver utredas vidare innan en bedömning om behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster finns eller inte.
- Dagvatten: Stehags Kyrkby bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

Spillvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 16 fastigheter.	16
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av morängrovlera. Topografin i området är backig. Området består av en del stora fastigheter som ligger mer glest med bättre förutsättningar för enskilda spillvattenlösningar men några fastigheter är mindre, ligger mer samlat och har något sämre förutsättningar för enskilda spillvattenlösningar	Måttligt lämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienten Rönne å uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Rönne å klassas som nationell särskilt värdefullt ur både natur- och fiskesynpunkt med arter som lax, havsöring, ål, sandkrypare, kungsfiskare och utter.	Mycket känslig
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Dricksvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 16 fastigheter.	16
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns indikationer på kvantitetsproblem	Delvis tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns indikationer på kvalitetsproblem	Måttliga kvalitetsproblem
Bedömning			Utredningsområde

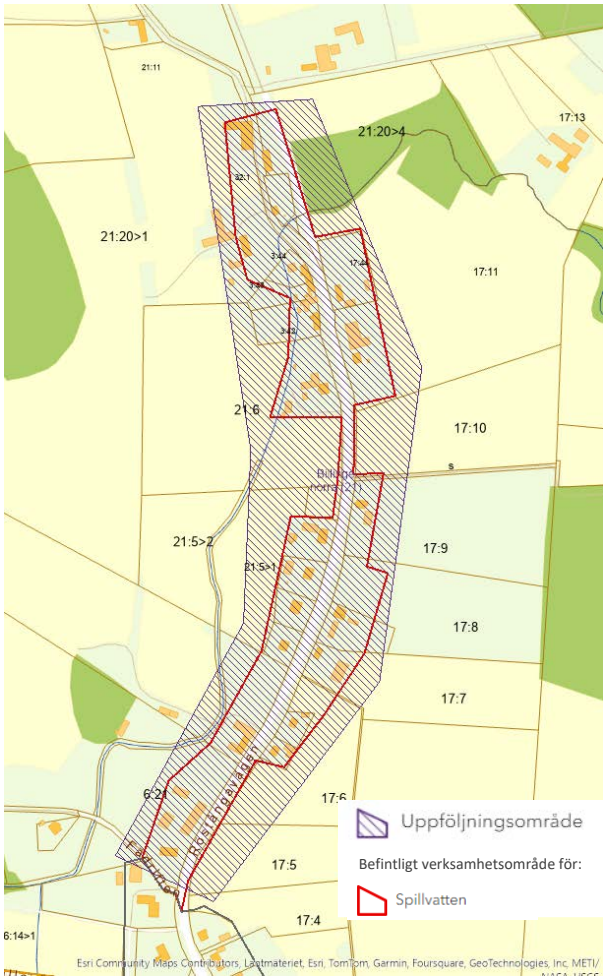
Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 16 fastigheter.	16
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av morängrovlera. Dagvattnet kan ha påverkan på någon angränsande bebyggelse men det finns inga uppgifter på några fastigheter med kända problem och de flesta fastigheter är stora. För några fastigheter finns dock risk för stående vatten vid dimensionerande regn, men med små vattendjup.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Uppföljningsområde

Uppföljningsområde är de områden som idag inte anses uppfylla kraven för 6 § LAV, men som bevakas och följs upp vid en revidering av planen. Om förutsättningarna eller behovet för ett område då har ändrats, kan en annan bedömning komma att bli aktuell. Områdena som bedömts som uppföljningsområde är Billinge Norra, Östra Strö, Öslöv, Hunneberga, Öslövs Ry/Ljushem, Gullarp närliggande, Västra Strö närliggande och Stabbarp närliggande. Nedan följer en beskrivning och motivering till bedömning av respektive område.

Billinge Norra

Området är beläget i norra delen av kommunen och ingår i verksamhetsområde för spillvatten men inte för dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Billinge Norra (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

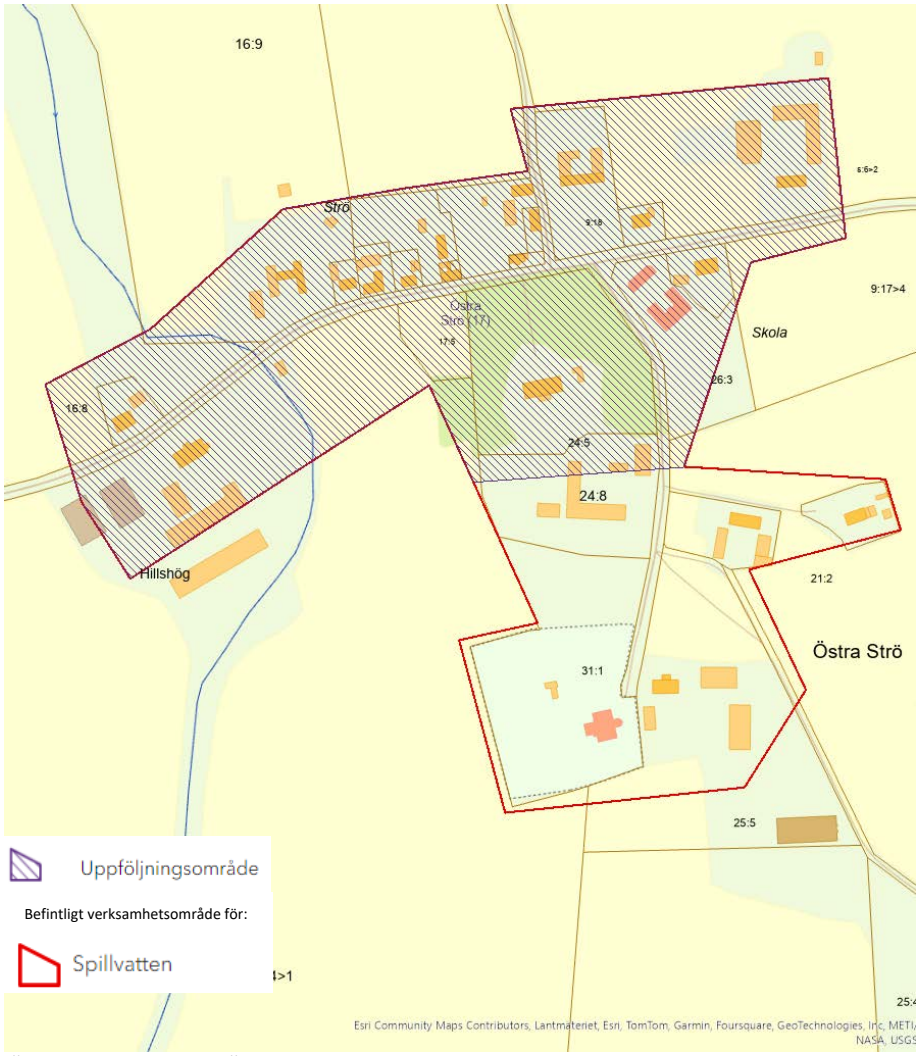
- Spillvatten: Ingår i verksamhetsområde för spillvatten.
- Dricksvatten: Billinge Norra bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Billinge Norra bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

Dricksvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 21 fastigheter.	21
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns inga kända uppgifter att det skulle finnas några kapacitetsproblem.	Tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns inga kända uppgifter om problem med dricksvattnets kvalitet.	Inga kända kvalitetsproblem
Bedömning			Uppföljningsområde

Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 21 fastigheter.	21
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av lerig morän och svämsilt/lerslit. Dagvattnet avleds till obebyggd mark och finns inga kända uppgifter med någon fastighet som skulle ha kända problem. För några fastigheter finns dock risk för stående vatten vid dimensionerande regn, men med små vattendjup.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Östra strö

Området är beläget öster om Eslövs tätort och ingår i verksamhetsområde för spillvatten men inte för dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Östra Strö (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Ingår i verksamhetsområde för spillvatten.
- Dricksvatten: Östra Strö bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Östra Strö bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

Dricksvatten

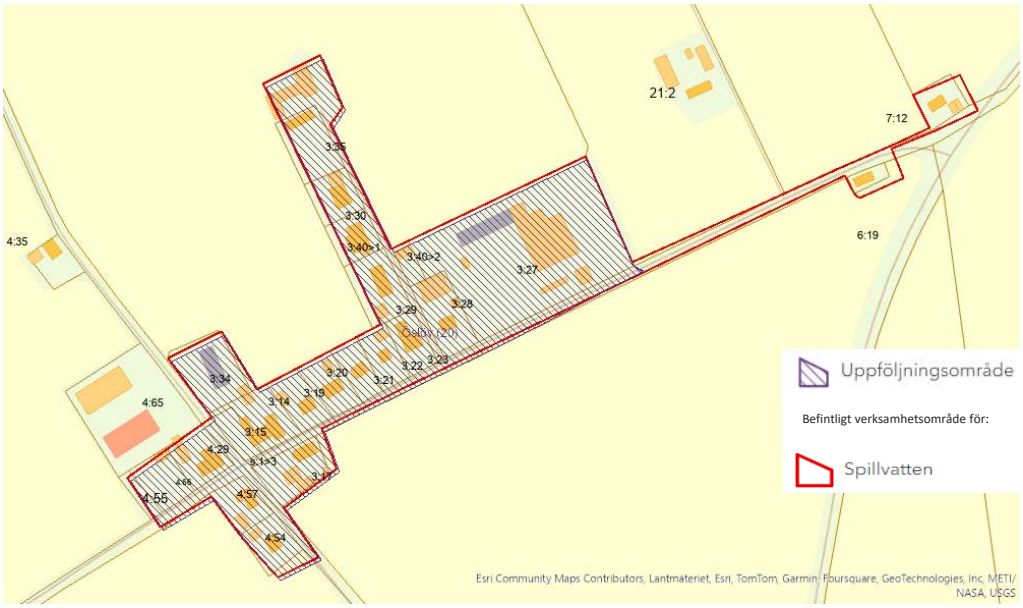
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 17 fastigheter.	17
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns inga kända uppgifter att det skulle finnas några kapacitetsproblem.	Tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns inga kända uppgifter om problem med dricksvattnets kvalitet.	Inga kända kvalitetsproblem
Bedömning			Uppföljningsområde

Dagvatten

Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 17 fastigheter.	17
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av sandig morän. Dagvattnet avrinner till obebyggd mark. För några fastigheter finns risk för stående vatten vid dimensionerande regn, men med små vattendjup och fastigheterna är relativt stora.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Öslöv

Området är beläget norr om Eslövs tätort och ingår i verksamhetsområde för spillvatten men inte för dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Öslöv (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

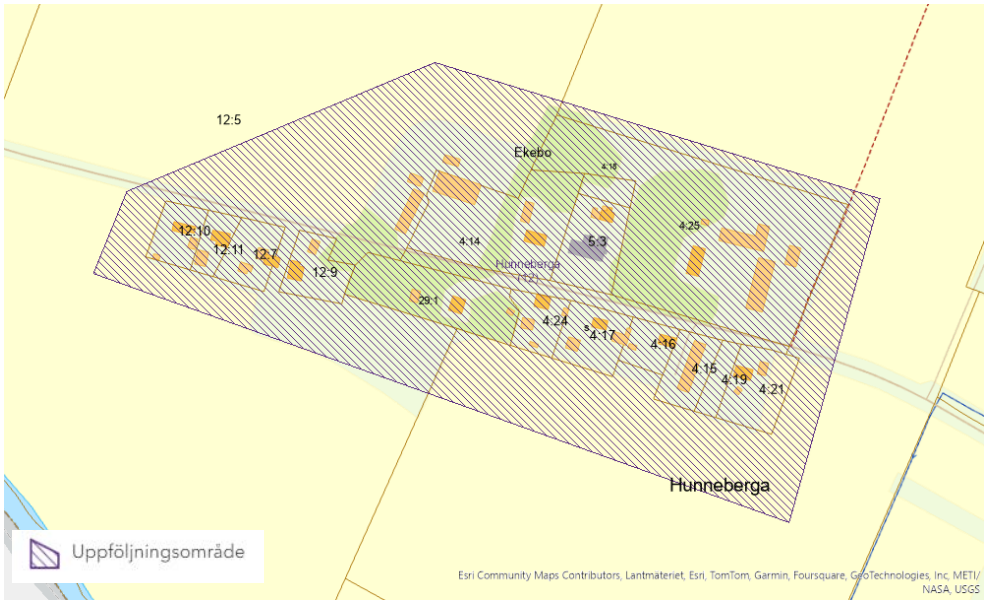
- Spillvatten: Ingår i verksamhetsområde för spillvatten.
- Dricksvatten: Öslöv bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Öslöv bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

Dricksvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 17 fastigheter.	17
	Bebyggelseutveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns inga kända uppgifter att det skulle finnas några kapacitetsproblem	Tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns inga kända uppgifter om problem med dricksvattnets kvalitet	Inga kända kvalitetsproblem
Bedömning			Uppföljningsområde

Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 17 fastigheter.	17
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av lerig morän. Dagvattnet avrinner till obebyggd mark. För några fastigheter finns risk för stående vatten vid dimensionerande regn, men med små vattendjup och fastigheterna är relativt stora.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Hunneberga

Området är beläget i sydöstra delen av kommunen och ingår inte i något verksamhetsområde för spill-, dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har enskilda spillvattenanläggningar och egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Hunneberga (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Hunneberga bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Hunneberga bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Hunneberga bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

Spillvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 12 fastigheter.	12
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg

Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av moränggrovlera. Områdets topografi är relativt platt. Fastigheterna är stora med goda förutsättningar för enskilda spillvattenlösningar.	Lämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienten Kävlingeån uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Kävlingeån klassas som nationellt särskilt värdefull ur fiskesynpunkt med arter som abborre, storvuxen gädda, havsöring, sandkrypare, lax, ål, utter och kungsfiskare.	Mycket känslig
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Dricksvatten

Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 12 fastigheter.	12
	Bebyggelseutveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns inga kända uppgifter att det skulle finnas några kapacitetsproblem.	Tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns inga kända uppgifter om problem med dricksvattnets kvalitet.	Inga kända kvalitetsproblem
Bedömning			Uppföljningsområde

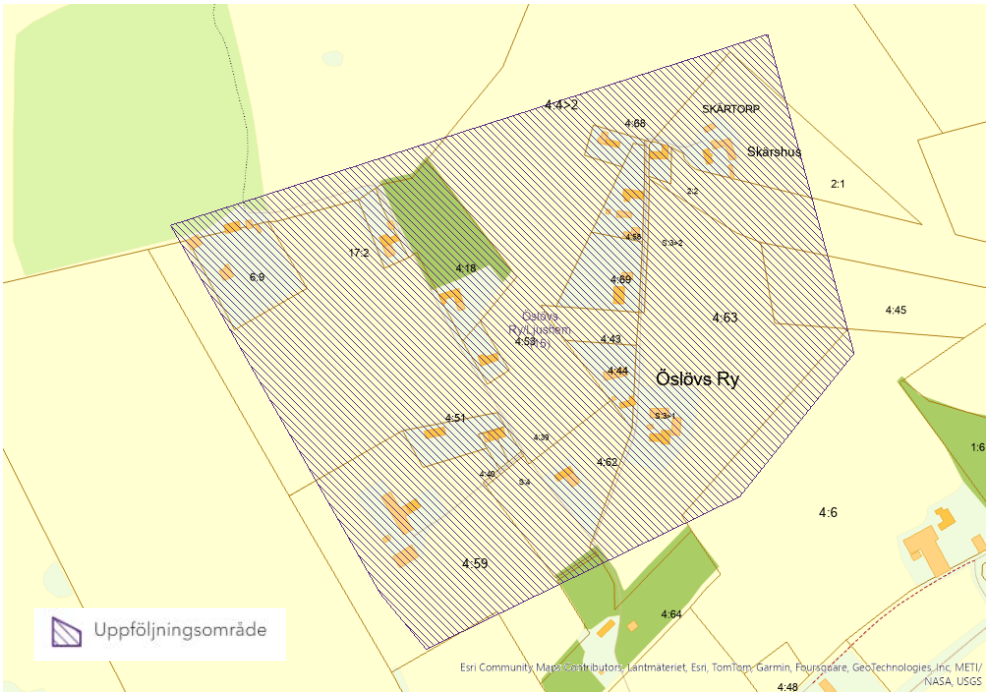
Dagvatten

Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 12 fastigheter.	12
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av morängrovlera. Fastigheterna är relativt stora och dagvattnet anses inte har någon påverkan på angränsade bebyggelse. Någon fastighet kan ha stående vatten vid dimensionerad regn, men med små vattendjup och det finns inga kända uppgifter att någon fastighet skulle ha problem.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg

	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Öslövs Ry

Området är beläget en bit norr om Eslövs tätort och ingår inte i något verksamhetsområde för spill-, dricks- eller dagvatten. Samtliga fastigheter har enskilda spillvattenanläggningar och egna dricksvattentäkter.

Översiktskarta över Öslövs Ry/Ljushem (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Öslövs Ry bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Öslövs Ry bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Öslövs Ry bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

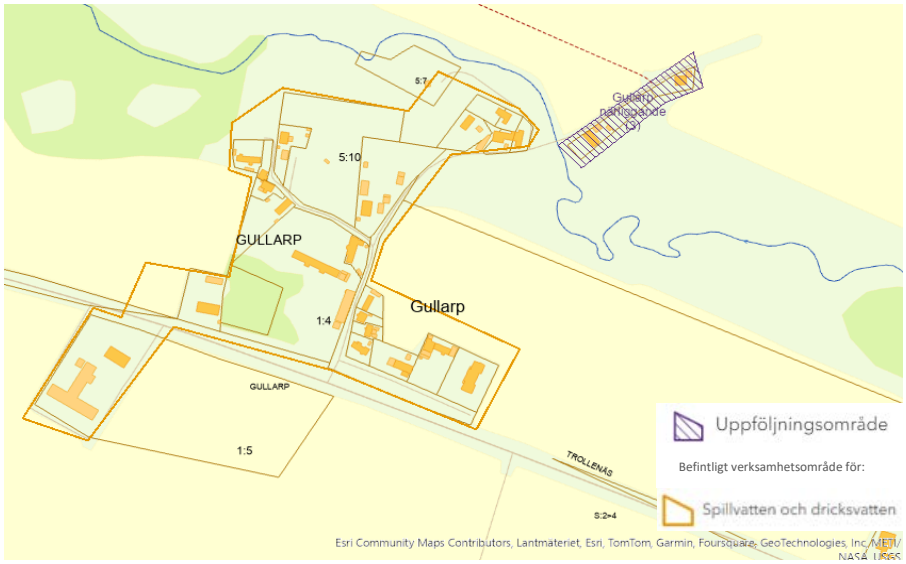
Spillvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 15 fastigheter.	15
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av morängrovlera. De flesta fastigheterna är stora och ligger väldigt glest med goda förutsättningar för enskilda spillvattenanläggningar.	Lämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienten Saxån uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Saxån klassas som nationellt särskilt värdefull ur natursynpunkt med arter som grönling, sandkrypare, havsöring, ål, tjockskalig målarmussla, kungsfiskare, utter.	Mycket känslig
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Dricksvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 15 fastigheter.	15
	Bebyggelseutveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns inga kända uppgifter att det skulle finnas några kapacitetsproblem.	Tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns inga kända uppgifter om problem med dricksvattnets kvalitet.	Inga kända kvalitetsproblem
Bedömning			Uppföljningsområde

Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 15 fastigheter.	15
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av morängrovlera. Dagvattnet har ingen påverkan på angränsade bebyggelse och det finns inga uppgifter om fastigheter med kända problem. För några fastigheter finns risk för stående vatten vid dimensionerande regn, men med små vattendjup och fastigheterna är relativt stora.	Lämpligt
	Påverkan på recipienten	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	toppig hattsnäcka. Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Gullarp närliggande

Området är beläget nordväst om Eslövs tätort. De tre fastigheter som har utretts har idag enskilda spillvattenanläggningar och enskilda dricksvattentäkter. Övriga fastigheter i byn ingår i verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Översiktskarta över Gullarp (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Gullarp närliggande bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Gullarp närliggande bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Gullarp närliggande bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

Spillvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 3 fastigheter.	3
	Bebyggelseutveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av moränfinlera och morängrovlera. Fastigheterna är stora med goda förutsättningar för enskilda spillvattenlösningar.	Lämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienten Saxån uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Saxån klassas som nationellt särskilt värdefull ur natursynpunkt med arter som grönling, sandkrypare, havsöring, ål, tjockskalig målarmussla, kungsfiskare, utter.	Mycket känslig
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

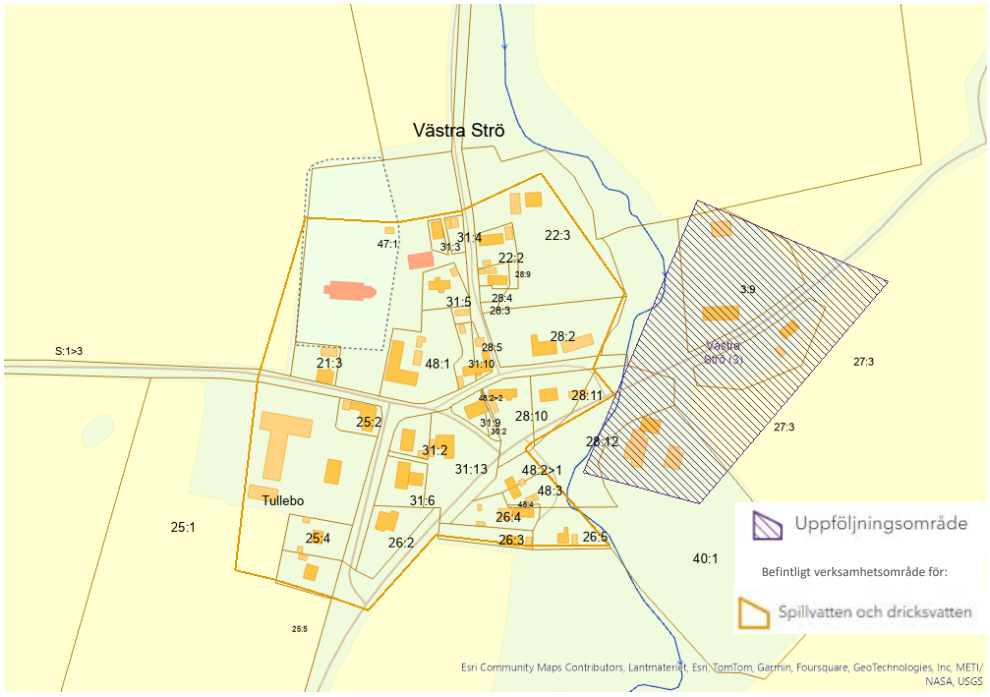
Dricksvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 3 fastigheter.	3
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns inga kända uppgifter att det skulle finnas några kapacitetsproblem	Tillräcklig kapacitet

	Vattenkvalitet	Finns inga kända uppgifter om problem med dricksvattnets kvalitet	Inga kända kvalitetsproblem
Bedömning			Uppföljningsområde

Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar ca 25 fastigheter (Bedömningen för dagvatten är utförd på hela Gullarp)	25
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av moränfinlera och morängrovlera. Kan finnas rinnstråk över fastigheter men flesta fastigheter är stora och finns inga kända problem med någon fastighet. För några fastigheter finns risk för stående vatten vid dimensionerande regn, men med små vattendjup.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	toppig hattsnäcka. Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Västra Strö närliggande

Området är beläget nordväst om Eslövs tätort. De tre fastigheter som har utretts har idag enskilda spillvattenanläggningar och enskilda dricksvattentäkter. Övriga fastigheter i byn ingår i verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Översiktskarta över Västra Strö (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Den samlade bedömningen:

- Spillvatten: Västra Strö närliggande bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dricksvatten: Västra Strö närliggande bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.
- Dagvatten: Västra Strö närliggande bedöms inte ha behov enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster.

Spillvatten

Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 3 fastigheter.	3
	Bebyggelseutveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av lerig morän. Fastigheterna är stora med goda förutsättningar för enskilda spillvattenlösningar.	Lämpligt
	Recipientens känslighet	Recipienten Saxån uppnår inte god ekologisk eller kemisk status. Saxån klassas som nationellt särskilt värdefull ur natursynpunkt med arter som grönling, sandkrypare, havsöring, ål, tjockskalig målarmussla, kungsfiskare, utter.	Mycket känslig
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Dricksvatten

Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar 3 fastigheter.	3
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Hälsa	Vattenkvantitet	Finns inga kända uppgifter att det skulle finnas några kapacitetsproblem.	Tillräcklig kapacitet
	Vattenkvalitet	Finns inga kända uppgifter om problem med dricksvattnets kvalitet.	Inga kända kvalitetsproblem
Bedömning			Uppföljningsområde

Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar ca 30 fastigheter (Bedömningen för dagvatten är utförd på hela Västra Strö)	30
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av lerig morän. Kan finnas rinnstråk över fastigheter men flesta fastigheter är stora och finns inga kända problem med någon fastighet.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Stabbarp närliggande

Stora delar av Stabbarp har befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten och några fastigheter har endast verksamhetsområde från dricksvatten.

Översiktskarta över Stabbarp (observera att markerat område eventuellt kan komma att ha andra gränser vid ett framtida verksamhetsområde)

Stabbarp pekades ut som uppföljningsområde i VA-utbyggnadsplanen från 2015 utifrån dels några enstaka fastigheter som inte hade verksamhetsområde för spill- eller dricksvatten i utkanten av byn men även utifrån möjlig utbyggnad av spillvatten till de fastigheter som omfattades av verksamhetsområde för dricksvatten. Den uppdaterade GIS-analysen visar att fastigheterna som undersöktes, utom en, har stora avstånd från byn och kan därmed inte inkluderas i samlad bebyggelse och bedömningen. Därmed

är det endast en fastighet som det idag rör sig om. Fastigheten verkar vara ansluten via kommunalt vatten och avlopp via avtal. Bedömningen för dagvatten har utförts på hela Stabbarp:

Dagvatten			
Samhälle	Antal fastigheter	Omfattar ca 30 fastigheter (Bedömningen för dagvatten är utförd på hela Stabbarp)	30
	Bebyggelse-utveckling	Området är inte utpekat som utvecklingsområde i översiktsplanen, det finns inga pågående eller planerade detaljplaner. Bebyggelsetrycket i området är därmed lågt och förväntas inte öka.	Låg
Miljö	Naturgivna förutsättningar	Området består av lerig morän. Kan finnas rinnstråk över fastigheter men flesta fastigheter är stora och finns inga kända problem med någon fastighet.	Lämpligt
	Påverkan på recipient	Dagvattnet tillför enligt en översiktlig beräkning så pass små föroreningar att det inte finns skäl att rena.	Låg påverkan
Hälsa	Påverkan på enskilt vatten	Inga kända uppgifter på att det skulle finnas en påverkan på det enskilda dricksvattnet.	Låg
	Påverkan skyddad dricksvattentäkt	Området ligger inte nära en skyddad dricksvattentäkt.	Låg
Bedömning			Uppföljningsområde

Vattentjänstplanens konsekvenser

I detta kapitel beskrivs konsekvenserna av Eslövs vattentjänstplan. Det är i huvudsak beslut om utbyggnad av VA till befintlig bebyggelse som fastställs av vattentjänstplanen. Utredningar och åtgärder för den befintliga VA-anläggningen beskrivs i vattentjänstplanen men beslutas i andra sammanhang och konsekvenserna av dessa beskrivs därför mer översiktligt.

Ekonomiska konsekvenser

Utbyggnaden av VA till utpekad bebyggelse kommer att innebära kostnader för VA SYD och för de fastigheter som ansluts. Utbyggnaden finansieras med de anslutningsavgifter som fastighetsägarna betalar i och med att de ansluts till VA-anläggningen. Avgiften speglar ett snitt av kostnader för utbyggnad av VA-anläggningen och ett utbyggnadsområde kan bli dyrare eller billigare än snittet. Om kostnaden för utbyggnad av VA till befintlig bebyggelse såväl som till ny bebyggelse till exempel ökar i kommunen kommer även anslutningsavgifterna att öka.

För de områden där VA inte kommer att byggas ut kommer fastighetsägarna i många fall behöva åtgärda sina enskilda spillvattenanläggningar. Detta innebär en kostnad för respektive fastighetsägare. Tillsyn över enskilda anläggningar innebär även kostnad för kommunen och för fastighetsägarna som betalar avgifter för tillsynen. Den löpande driften av de enskilda anläggningarna innebär kostnader för fastighetsägarna. Att provta enskilt dricksvatten är också en kostnad för fastighetsägaren. Kommunen har inte någon tillsyn över enskilda dricksvattenbrunnar och har därför inte några kostnader för detta.

Den befintliga VA-anläggningen har behov av förbättring och förnyelse i alla delar. De största kostnaderna finns på avloppsreningsverken och på ledningsnätet. Ansvaret för detta ligger på VA SYD och kostnaden hanteras inom Eslövs taxekollektiv för VA. Det stora behovet av åtgärder på den allmänna VA-anläggningen kommer att innebära höjd VA-taxa i Eslövs kommun. Denna utveckling ser likadan ut i resten av Sverige. Om inte åtgärder sker i tid ökar investeringsskulden och kostnader skjuts till kommande generationer.

Tillskottsvatten är en av de stora utmaningarna i Eslövs kommun. För att minska problemet behöver VA SYD åtgärda det allmänna ledningsnätet men det kommer även att krävas åtgärder på fastighetsägarnas installationer/anläggning. Detta kommer att innebära kostnader för enskilda

fastighetsägare. Att minska tillskottsvattnet kommer å andra sidan att minska kostnaderna för att pumpa spillvatten och även kostnader för ombyggnader av avloppsreningsverken och ledningsnäten för att kunna hantera tillskottsvattnet. En minskning i behovet av investeringar kan på sikt påverka hur VA-taxan behöver förändras.

Miljökonsekvenser

Eslövs kommuns vattendrag och sjöar har idag stora miljöproblem på grund av övergödning, vilket bland annat beror på utsläpp av näringsämnen som kväve, fosfor och BOD, där enskilda spillvattenanläggningar är en bidragande faktor. Inga vattendrag i Eslövs kommun uppnår idag god ekologisk eller kemisk status samt att de innehåller en del rödlistade och skyddade arter. EU:s ramdirektiv för vatten har dessutom som mål att alla vattenförekomster ska uppnå god ekologisk och kemisk status till år 2027. Utbyggnad av kommunalt VA innebär att små enskilda spillvattenanläggningar, vissa med dålig reningskapacitet, tas ur bruk. Istället renas spillvatten i större kommunala avloppsreningsverk med högre reningseffekt och med kontinuerlig tillsyn och kontroll. Detta medför minskade utsläpp av näringsämnen vilket bidrar till att recipienterna ges bättre förutsättningar att uppnå god ekologisk status, framför allt avseende övergödning. Risken för lokal förorening av grundvatten minskar också. Vad gäller utpekade åtgärder kopplat till den befintliga VA-anläggningen, är detta också faktorer som på sikt kommer vara positivt för miljön, exempelvis genom att ökade krav på rening av fosfor kommer att ske innebär bättre rening av spillvatten och förbättrad status på recipienterna.

EU införde nyligen ett nytt avloppsdirektiv. VA Syd har preliminärt bedömt de konsekvenser som avloppsdirektivet kan få på avloppsreningsverken i Eslövs kommun. Det är främst Ellinge ARV som träffas av det nya direktivet som bedöms innebära krav på kvartär rening och skärpta krav på kväverening, båda krav som kan förbättra status på recipienten. Direktivet innebär också krav på energibesiktningar och att klimatpåverkan ska rapporteras. Båda dessa kan innebära minskad klimatpåverkan från den allmänna VA-anläggningen. Viktigt att notera är dock att direktivet är ett minimidirektiv vilket innebär att den svenska implementeringen kan bli hårdare än vad direktivet anger. Vidare så ställer direktivet krav på Sverige som nation och när krav kan träffa olika reningsverk är ännu inte fastställt.

Resterande reningsverk i Eslövs kommun är antingen för små för att beröras av det reviderade avloppsdirektivet eller så uppfyller de redan de reningskrav som ställs genom att deras försiktighetsmått idag är hårdare än kraven i direktivet.

Åtgärders miljöpåverkan beror på hur åtgärderna genomförs. Miljökonsekvenserna behöver därför bedömas i det fortsatta arbetet med respektive åtgärd. Vattentjänstplanen omfattas av 6 kap. i miljöbalken och därmed har en separat bedömning kring om planen bedöms ha en betydande miljöpåverkan eller inte utförts.

Sociala konsekvenser

Målbilden med vattentjänstplanen är att tydliggöra den långsiktiga VA-planeringen för alla aktörer, där förhoppningen är att det ska generera en större trygghet hos alla parter. När det kommer till VA-utbyggnadsplanen så tydliggör den vad som gäller kring kommunens långsiktiga planering av dricks-, spill-, och dagvatten. I de områden där allmänt VA kommer byggas ut kommer fastighetsägare inte längre ha enskild spillvattenanläggning och/eller dricksvattenbrunn. Den enskilde behöver då inte längre ta egna vattenprover för att vara säker på att deras dricksvatten uppnår god kvalitet och då kvalitetskraven på kommunalt vatten är högre samt omfattar mer regelbunden kontroll än för enskilda dricksvattentäkter kommer anslutna hushåll få en säkrare dricksvattenförsörjning. Den enskilde behöver inte heller ansvara för att ha tillräcklig rening av sitt spillvatten. Färre enskilda spillvattenanläggningar och dricksvattentäkter minskar risken för förorening av dricksvattentäkter och genererar därmed positiva effekter för det allmänna hälsotillståndet. Samtidigt kan anslutning till allmänna VA-tjänster också innebära stor oro för den enskilde när det gäller finansieringen. VA SYD erbjuder således berörda att ansöka om en avbetalningsplan. Vattentjänstplanen anses inte direkt ha någon påverkan utifrån ett barnperspektiv.

Lagstiftning och styrande regelverk

Vattentjänster styrs i första hand av svensk lagstiftning genom Lag om allmänna vattentjänster, Plan- och bygglagen samt Miljöbalken. Svensk lagstiftning ska integrera Europaparlamentets och Europarådets direktiv. När parlamentet antar direktiv som rör vattentjänster och som innebär hårdare krav jämfört med svensk lagstiftning eller praxis så innebär detta att förutsättningarna för att leverera vattentjänster förändras. VA-anläggningen

byggs för att fungera i upp emot 100 år. Därför är det viktigt att nybyggnation och förnyelse anpassa både för nuvarande lagstiftning och för de kommande förändringar i lagstiftning som det finns kunskap om.

Vattenförvaltning är ett samlingsord för det arbete som görs av svenska myndigheter och kommuner för att både säkra tillgången på dricksvatten och bevara naturliga vattenmiljöer. Det knyter ihop EU-direktiv med svensk lagstiftning genom miljökvalitetsnormer, krav på kvaliteten i vattnet.

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt styrinstrument för myndigheter och kommuner när de tillämpar lagar och bestämmelser på miljöområdet, till exempel vid tillståndsprövning och tillsyn. Normerna är även styrande för den fysiska planeringen i kommunerna. De säger vilken status en vattenförekomst ska ha vid en viss tidpunkt. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå god status, undantag kan lämnas i specifika fall. Det är förbjudet att försämra statusen och att vidta åtgärder som försämrar möjligheten att nå god status framöver.

Arbetet med vattenförvaltning sker i cykler på sex år. Den nuvarande löper 2021–2027. De åtgärdsprogram som tas fram till varje ny förvaltningscykel beskriver hur arbetet för att förbättra vattenmiljön ska genomföras.

Faktaruta Miljökvalitetsnormer
Miljökvalitetsnormer beskrivs med ekologisk och kemisk kvalitet. Den ekologiska kvaliteten hos en ytvattenförekomst klassificeras som ”hög”, ”god”, ”måttlig”, ”otillfredsställande” eller ”dålig”. Den kemiska kvaliteten hos en ytvattenförekomst klassificeras som ”god” eller ”uppnår ej god”. Normerna för Skåne beslutas av länsstyrelsen Kalmar län som är vattenmyndighet för Södra Östersjöns vattendistrikt.
Läs mer om miljökvalitetsnormer på Havs- och vattenmyndighetens webbplats: www.havochvatten.se
Läs mer om statusen på vattnet i kommunen på Vatteninformationssystem Sverige: https://viss.lansstyrelsen.se/

Lag om allmänna vattentjänster

Lagen syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. Ett större sammanhang innebär normalt att det ska vara en samlad bebyggelse som omfattar minst 20 fastigheter. Det är kommunen

som gör bedömningen av inom vilket område det behövs kommunalt vatten och avlopp för att skydda människors hälsa eller miljön. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet och kan ställa krav på att kommunen reviderar sin bedömning. Där det finns ett behov av kommunalt vatten och avlopp är det kommunens VA-huvudman som har ansvar för att bygga ut vatten och avlopp.

Plan- och bygglag

Lagen syftar bland annat till att främja en samhällsutveckling med en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. I lagen anger att det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Planläggningen ska bland annat ta hänsyn till naturvärden, miljö- och klimataspekter genom att tillgodose möjligheterna att ordna vattenförsörjning och avlopp.

Miljöbalken

Lagen syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Miljöbalken ska användas för att skydda människors hälsa och miljön.

EU:s vattendirektiv

Vattendirektivet innebär att alla medlemsländer ska använda samma regelverk för att förvalta sina vatten. I Sverige är EU-direktivet till största delen infört i miljöbalken, vattenförvaltningsförordningen, genom Havs- och vattenmyndighetens samt Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter (avseende grundvatten) och vattenmyndigheternas instruktioner. Inom arbetet med EU:s vattendirektiv har Sveriges sjöar, vattendrag och kustnära hav delats in i mindre enheter som kallas vattenförekomster, vattendirektivet gäller alla dessa vattenförekomster. För vattenförekomsterna görs en övergripande bedömning av hur vattnet mår. Öppet hav förvaltas enligt EU:s havsmiljödirektiv. Kravet på att förvalta vattenresursen innebär i förlängningen krav på avloppsreningsverk och på att rena dagvatten.

EU:s dricksvattendirektiv

Dricksvattendirektivet avser kvaliteten på dricksvatten för alla inom den Europeiska unionen. Målen med direktivet är att skydda människors hälsa från skadliga effekter av alla slags föroreningar av dricksvatten genom att säkerställa att vattnet är hälsosamt och rent samt att förbättra tillgången till dricksvatten. Direktivet ställer krav på medlemsstaterna att göra en bedömning av vattenläckagenivåer och potentialen för att minska dessa.

Medlemsstaterna ska införa en riskbaserad metod för vattensäkerhet. Metoden ska omfatta alla faser i vattenproduktionskedjan. Hur klimatförändringarna påverkar vattenresurserna ska också beaktas. Metoden ska innefatta en riskbedömning och riskhantering när det gäller tillrinningsområdena för uttagspunkterna för dricksvatten och för varje försörjningssystem som innefattar uttag, beredning, lagring och distribution av vatten till leveranspunkten som utförs av vattenleverantörerna.

EU:s förordning om återanvändning av vatten

Målet med förordningen är att skapa förutsättningar för att återanvända vatten genom att reglera minimikrav för vattenkvalitet och övervakning samt bestämmelser om riskhantering, för en säker användning av vattnet. Bakgrunden till direktivet är att skapa en mer robust vattenförsörjning där renat avloppsvatten används som en resurs.

EU:s avloppsdirektiv

Det direktiv som gäller i nuläget är från 1991. Men den 26 oktober 2022 presenterade Europeiska kommissionen ett förslag till omarbetat avloppsdirektiv. Direktivet syftar till att skydda miljön från skadlig inverkan till följd av utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse och vissa industrisektorer. Direktivet innehåller krav på att samla upp och rena avloppsvatten från tätbebyggelse över en viss storlek.
Enligt förslaget ska direktivet utökas till att, utöver nuvarande skydd för miljön, även innefatta skydd av människors hälsa, minskade växthusgasutsläpp, ökad styrning och transparens av sektorn, bättre tillgång till sanitet och övervakning av hälsoparametrar. Direktivet ska även bidra till bättre resursanvändning och att gradvis minska utsläpp av växthusgaser från avloppsreningsverk och öka energihushållningen.

Ökad beredskap för att säkerställa en robust och kontinuerlig leverans av vattentjänster

Regeringen beslutade den 18 augusti 2022 att en särskild utredare ska se över regelverk och ansvarsfördelning för att trygga leveransen av vattentjänster som dricksvatten och rening av avloppsvatten. Syftet är att höja beredskapen mot extremväder och stärka förmågan att leverera vattentjänster i händelse av kris och höjd beredskap, ytterst krig. Detta innebär ett ökat krav på att minska sårbarheten i hela systemet och bygga en ökad redundans, för att säkerställa leverans även vid underhållsarbeten eller andra driftsstörningar.

Granskningsutlåtande

Vattentjänstplan, Eslövs kommun

Kommunstyrelsen beslutade den 6 maj 2025, § 76 att hålla Vattentjänstplan för Eslövs kommun tillgänglig för granskning. Planen har varit på granskning under perioden 26 maj – 27 juni 2025. Under granskningstiden har totalt 16 yttrande inkommit, varav 9 yttrande är med erinran och 7 utan erinran. Ytterligare en synpunkt med erinran, som inkom efter granskningstidens slut, har inkluderats. Berörda myndigheter samt fastighetsägare utifrån VA-utbyggnadsplanen har fått information om vattentjänstplanen skickad till sig och därmed fått möjlighet att lämna synpunkter på planen.

Yttranden

Inkomna yttranden med erinran (m.e) redovisas nedan efter tabellen. Länsstyrelsen yttrande redovisas i sin helhet medan resterande har sammanfattats. Kommunens kommentarer till yttrandena redovisas med kursiv indragen text efter respektive yttrande. Inkomna yttranden med ingen erinran (i.e) redovisas enbart i tabellen nedan.

1. Statliga myndigheter och regioner

1.1	Länsstyrelsen	m.e
1.2	Vattenmyndigheten Södra Östersjön	m.e
1.3	Boverket	i.e
1.4	Naturvårdverket	i.e

2. Kommunens nämnder, bolag och andra kommuner

2.1	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	m.e
2.2	Kultur- och fritidsnämnden	i.e
2.3	Vård- och omsorgsnämnden	i.e
2.4	Servicenämnden	i.e
2.5	Svalövs kommun	i.e
2.6	Mitt Skåne	i.e

3. Sakägare och övriga berörda

3.1	Privatperson 1	m.e
3.2	Privatperson 2	m.e
3.3	Privatperson 3	m.e
3.4	Privatperson 4	m.e
3.5	Privatperson 5	m.e

3.6	Privatperson 6	m.e
3.7	Privatperson 7	m.e

1. Statliga myndigheter och regioner

1.1 Länsstyrelsen

Sammanfattning

Länsstyrelsen Skåne anser att vattentjänstplanen är välskriven och ser positivt på att merparten av länsstyrelsens tidigare synpunkter har beaktats och införlivats i planen. Planen ger en över lag god bild över såväl dagens VA-status i kommunen som kommande behov på ett kommunövergripande plan, men länsstyrelsen saknar fortsatt i viss mån information på anläggningsnivå i planen eller hänvisning till andra dokument där sådan information finns. Vidare noteras att planen fortfarande ej innehåller kommunens bedömning av vilka anläggningsspecifika åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall, varför planen ej kan anses till fullo uppfylla kraven enligt 6b § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen saknar perspektiv om släckvatten i planen.

> *Kommentarer: Eftersom denna plan är en vattentjänstplan som omfattar tillhandahållande av vattentjänster enligt LAV ingår brand- och släckvatten inte. VA SYD tillhandahåller brandvatten om det finns kapacitet och uttag av brandvatten kan göras i större delen av kommunens orter, dock inte överallt. Det har påbörjats en diskussion mellan Eslövs kommun, VA SYD och Räddningstjänst SYD om en brand- och släckvattenplan*

Förutsättningar för en effektiv uppföljning

Det är positivt att det tydligt framgår att planen årligen ska följas upp till kommunstyrelsens arbetsutskott, samt att det nu tillkommit en prioriteringsordning för VA-utbyggnaden. Det kan dock noteras att det fortsatt saknas tidsättning för, eller prioritering mellan, merparten av övriga åtgärder enligt planen, utöver den samlade tidshorisonten till 2037. För att möjliggöra en effektiv åtgärdsuppföljning bör sådan prioritering och tidsättning finnas med i planen. Om detta ej är möjligt i dagsläget, eller om man särskilt behöver beakta flexibilitet i prioriteringen, bör man i alla fall beskriva hur sådan planering avses hanteras i anknytande styr- eller arbetsdokument.

> *Kommentarer: Vattentjänstplanens syfte är att på ett övergripande plan visa på vilka större åtgärder som krävs för att även i framtiden tillhandahålla vattentjänster utifrån behovet av skydd av människors hälsa och miljön.*

Tidplan för åtgärderna bedöms inte lämplig att skriva ut eftersom tidplaner för VA SYDs åtgärder inte kan bestämmas av kommunfullmäktige i Eslövs kommun utan beslutas inom ramen för VA SYDs styrning enligt förbundsordningen. Information om VA SYDs detaljerade planering av åtgärder och prioriteringar delas med kommunen inom ramen för Eslövs vatten och andra samarbetsforum mellan VA SYD och Eslövs kommun. Eslövs vatten ansvarar för vidare diskussion av prioritering och tidsplaner för åtgärder i vattentjänstplanen.

Skyfall

Länsstyrelsen har tidigare framfört att en vattentjänstplan enligt lag ska innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall, samt att sådan information saknas i det aktuella planförslaget. Utifrån samrådsredogörelsen framgår att Eslövs kommun anser att det är olämpligt att redogöra detta i en offentlig handling då det rör sårbarheter i samhällsviktig infrastruktur. Länsstyrelsen har förståelse för detta perspektiv. För att kommunen ändå ska kunna påvisa att man uppfyller sina skyldigheter gällande det uttryckliga kravet på vattentjänstplanens innehåll behöver man dock i alla fall redogöra för huruvida ett sådant underlag finns, till exempel i form av hänvisningar till anknytande dokument och ickeoffentligt arbetsmaterial, eller om underlaget saknas i dagsläget. En beskrivning av sådant slag bör också redogöra för när underlaget senast reviderades och hur det ska följas upp.

Kommentarer: VA SYD har inte någon sammanställning av de åtgärder som krävs för att hantera de risker kopplat till skyfall som finns för den allmänna VA-anläggningen som tjänar kunder i Eslövs kommun. Därför anges en kartläggning av dessa åtgärder som en åtgärd i vattentjänstplanen. Detta ligger i linje med det pågående risk- och kontinuitetsarbetet som sker på VA SYD. Det finns relativt god kännedom om risker hos personalen som hanterar de olika anläggningsdelarna och en beredskap att agera vid skyfall. Arbetet som behövs är därför främst att sammanställa denna kunskap.

Utöver de risker som finns i direkt anslutning till den allmänna VA-anläggningen finns även risker kopplat till framkomlighet på vägar till viktiga anläggningsdelar. Att kartlägga dessa risker behöver göras i ett samarbete mellan kommunen och VA SYD, något som också pekas ut som en åtgärd i vattentjänstplanen.

Kommande revideringar av vattentjänstplanen kan komma att innehålla tydligare åtgärder, under förutsättning att det inte utgör en säkerhetsrisk att offentliggöra informationen.

Beskrivning av befintliga VA-anläggningar

Det vore positivt om respektive avloppsreningsverk och vattenverk inom kommunens gränser beskrevs mer utförligt och samlat under nulägesbeskrivningen, med form av separata stycken för respektive anläggning. En sådan beskrivning bör

i alla fall omfatta dagens belastning på respektive anläggning och bedömt kapacitetstak utifrån anläggningens gällande tillstånd/beslut och dagens dimensionering så att det mer tydligt framgår hur stora förnyelse- och utvecklingsbehov som finns i förhållande till den förväntade befolkningsutvecklingen.

> *Kommentarer: Beskrivningen av verken, deras kapacitet och utmaning har utvecklats något. Angående belastning så ändras den i och med t ex ökad befolkning. Aktuell belastning och hur väl varje avloppsreningsverk klarar de krav som ställs blir inaktuell snabbt och varierar från år till år beroende på regnmängder och därför hänvisas istället till de årliga miljö- eller årsrapporter som tas fram.*

I det aktuella planförslaget framgår kommunens behovsbedömning i dessa frågor delvis i sammanfattningarna av åtgärder samt under avsnittet om VA-förutsättningar i kommunens orter och byar. Detta dock utifrån ett orts-, snarare än anläggningsperspektiv och utan numerär beskrivning av dagens belastning och kapacitet. Utöver ovanstående borde respektive anläggningsbeskrivning även innefatta mer utförliga beskrivningar av eventuella kända problem och väsentliga underhållsbehov i anläggningen för att mer tydligt illustrera vilka tryckande investeringsbehov som finns för att vidhålla en god status. I likhet med frågan om åtgärdsbehov kopplat till skyfall kan även detta teoretiskt ersättas med en hänvisning till andra dokument eller arbetsmaterial om materialet anses för känsligt för offentlig publikation.

> *Kommentarer: Syftet med åtgärder har förtydligats så att det går att utläsa om det är på grund av ålder, ökad belastning eller för att uppfylla ändrade reningskrav som åtgärder planeras.*

Recipientpåverkan från spillvattenanläggningar

Länsstyrelsen har tidigare framfört att vattentjänstplanen behöver redovisa vilka vattenförekomster som påverkas av avlopps- och spillvattenutsläpp samt till vilka bräddningar sker. Detta har ej införlivats och i samrådsunderlaget hänvisar man i stället till respektive anläggnings miljörapport. Information om recipienter för orternas dagvatten framgår redan i stycket om VA-förutsättningar i kommunens orter och byar. Motsvarande information rörande recipienter för avloppsreningsverk och ledningsnätens bräddpunkter bör finnas i planen. För bräddpunkter är detta av särskild vikt om bräddning kan ske till annan vattenförekomst än avloppsreningsverkets recipient.

> *Kommentarer: Vattentjänstplanen innehåller information om vilka recipienter som spillvatten och dagvatten leds till i kapitlet om den befintliga anläggningen, under rubrikerna spillvatten och dagvatten. Vattentjänstplanen har även kompletteras med information om att det finns bräddpunkter på*

ledningsnätet och möjlighet till förbiledning på vissa ARV. Bräddmängder varierar från år till år och i det avseendet hänvisas till miljö- och årsrapporter för reningsverken där även bräddningar på ledningsnätet ingår samt hänvisning till miljö- och årsrapporter för ytterligare information.

I ett bredare perspektiv är det viktigt att även beakta hur de redovisade utbyggnadsplanerna och den planerat ökade belastningen på Södra Sandbys avloppsreningsverk kan komma att påverka miljökvalitetsnormerna i den därefter mer tungt belastade recipienten för det aktuella reningsverket. Detta är något som alltid behöver beaktas i omprövningar av anläggningars tillstånd och fysisk planering varför redovisningen inte enbart kan bygga på historiska utsläpp i miljörapporter.

Kommentarer: VA SYD är väl medvetna om att utspädningen av renat avloppsvatten i Sularpsbäcken är begränsad vilket innebär att miljökvalitetsnormerna kan påverkas om belastningen på reningsverket och i förlängningen recipienten skulle öka. I de framtida planer som finns för Södra Sandbys reningsverk planerar VA SYD därför att flytta utsläppunkten till Kävlingeån. Miljötillstånd för detta finns, men har ännu inte tagits i bruk. Vattentjänstplanen har kompletterats med denna information.

Konsekvensanalys
Konsekvensanalysen bör uppdateras i fråga om beskrivningen av det nya avloppsdirektivet då detta nu har antagits.

Kommentarer: Konsekvensanalysen har kompletterats med information om avloppsdirektivets påverkan på miljön.

Information
Länsstyrelsens yttrande begränsar inte Länsstyrelsens möjligheter att framgent ställa krav enligt lag (SFS 2006:412) om allmänna vattentjänster om uppgifter framkommer eller omständigheter uppstår som föranleder sådana krav.

1.2. Vattenmyndigheten Södra Östersjön
Vattenmyndigheten konstaterar att Eslövs kommuns vattentjänstplan innehåller mycket bra information och att arbetet som ligger till grund för vattentjänstplanen kommer att hjälpa er i det kommande arbetet. Vattenmyndigheten konstaterar dock att Eslövs kommun har många olika VA-relaterade dokument som är beslutade vid olika tillfällen vilket kan skapa motstridigheter.

Kommentarer: Eslövs kommun har samlat sina strategiska VA-relaterade dokument inom ramen för Eslövs vatten. Eslövs vatten ansvarar för

samordning och uppföljning av planerna för att säkerställa att de hålls aktuella och förhåller sig till varandra.

Vattenmyndigheten menar att det är oklart i vilket skede prioriteringar mellan olika åtgärder kommer att göras och för att planen ska bli mer konkret användbar bör en prioriteringsdiskussion inledas redan nu.

Kommentarer: Vattentjänstplanens syfte är att på ett övergripande plan visa på vilka större åtgärder som krävs för att även i framtiden tillhandahålla vattentjänster utifrån behovet av skydd av människors hälsa och miljön. Tidplan för åtgärderna bedöms inte lämplig att skriva ut eftersom tidplaner för VA SYDs åtgärder inte kan bestämmas av kommunfullmäktige i Eslövs kommun utan beslutas inom ramen för VA SYDs styrning enligt förbundsordningen. Information om VA SYDs detaljerade planering av åtgärder och prioriteringar delas med kommunen inom ramen för Eslövs vatten och andra samarbetsforum mellan VA SYD och Eslövs kommun. Eslövs vatten ansvarar för vidare diskussion av prioritering och tidsplaner för åtgärder i vattentjänstplanen.

Vattenmyndigheten menar att det på flera ställen hade varit lämpligt att redovisa vilken påverkan åtgärder i vattentjänstplanen har på miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten samt vilken hänsyn som tagits till miljökvalitetsnormerna i de bedömningar som gjorts. Vidare belyser vattenmyndigheten att dagvattenåtgärderna saknar tidsplan och är förhållandevis otydliga. När det gäller åtgärder på reningsverken finns det inte en automatik i att det minskar påverkan på recipienterna utan en sådan analys behöver göras i varje enskilt fall.

Kommentarer: Arbete med miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten pågår genom bland annat de fyra vattenråden som Eslövs kommun är aktiva inom (Kävlingeåns vattenråd, Rönne å vattenråd, Ringsjöns vattenråd och Saxån-Braåns vattenråd). Vattentjänstplanen har förtydligats avseende orsaken till åtgärder på avloppsreningsverken samt förtydligande av syfte med åtgärder för rening av dagvatten. Avseende tidplan för åtgärder så beslutas dessa inom ramen för VA SYDs politiska styrning och det har bedömts olämpligt att tidsätta åtgärder i vattentjänstplanen som beslutas av Eslövs kommunfullmäktige. Utöver tider för VA-utbyggnad på landsbygden så innehåller därför inte vattentjänstplanen några tider för genomförande av åtgärder.

2. Kommunens nämnder

2.1 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Miljö och samhällsbyggnad önskar en större tydlighet i beskrivningarna av åtgärderna i planen, bland annat när de ska genomföras. Exempelvis är det problematiskt att VA SYD inte har någon målförnyelsetakt för nätet samtidigt som

det är konstaterat att förnyelsetakten behöver fördubblas den kommande 10-årsperioden för att bibehålla ledningsnätets nuvarande status och för att minska risken för akuta driftstörningar.

> *Kommentarer: Eftersom tiderna för VA SYDs åtgärder beslutas inom ramen för VA SYDs politiska styrning har det inte bedömts lämpligt att föra in tider i vattentjänstplanen som beslutas av kommunfullmäktige i Eslövs kommun. Tidpunkter för genomförande av åtgärderna beslutas i VA SYDs budget- och verksamhetsplaneringsprocess, där Eslövs kommunpolitiker deltar. VA SYD arbetar med att förbättra förutsättningarna för den politiska styrningen och samverkan med kommunens övriga politiska styrning och det är möjligt att kommande vattentjänstplaner kan vara tydligare även avseende tidpunkter för genomförande av åtgärder. Detta gäller även förnyelsetakten på ledningsnätet.*

Vattentjänstplanen beskriver att föroreningsbelastningen från befintlig bebyggelse är så låg från vissa orter att det inte finns några planer på reningsanläggningar för dagvatten utöver de som planeras i Eslövs tätort. Miljö och samhällsbyggnad vill här se ett förtydligande kring redovisning av hur och om det har utretts alternativt att det behöver utredas för att bedöma behov av rening.

> *Kommentarer: För de mindre orterna i Eslövs kommun har det inte gjorts likartade långtgående utredningar som för Eslövs tätort. Bedömningen av föroreningsbelastning har gjorts genom schablonberäkningar utifrån bebyggelsens yta. Detta bedöms ge en tillräckligt god bild av föroreningsbelastningen för att kunna prioritera var åtgärder behöver vidtas i första hand. Slutsatsen är att det är i Eslövs tätort som det avgjort största åtgärdsbehovet finns.*

Miljö och samhällsbyggnad vill se ett förtydligande kring vem som är ansvarig för att skyfallssäkra Hurva vattenverk till dess att det är nedlagt.

> *Kommentarer: Planen har kompletterats med information om att VA SYD är ansvarig för Hurva VVs drift inklusive skydd om skyfall till det läggs ner.*

3. Sakägare och övriga berörda

Berga

3.1 Privatperson 1

Yttrandet gäller Berga och hänvisar till yttrandet som gjordes till samrådsskedet, se samrådsredogörelse 3.12 (som belyser att flertal fastigheter i området är nöjda med sin nuvarande dricks- och spillvattenanläggning och ser inget behov av allmänt VA). Fastighetsägaren tydliggör ytterligare att de inte har några problem med sitt dricksvatten och att de inte vill ha eller behöver någon utbyggnad av dricksvatten.

Kommentarer: Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. Bedömningen som gjorts grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten. Under samrådet inkom dock synpunkter från området som indikerar att det kan finnas problem med dricksvattnet och området är därmed klassificerat som ett utredningsområde vad gäller dricksvatten. Det innebär att kommunen under 2026 ska utreda dricksvattensituationen vidare innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut allmänt dricksvatten eller inte.

3.2 Privatperson 2

Yttrandet gäller Berga och är inkommen efter granskningstidens slut. Fastighetsägaren belyser att informationen om granskningen kom till den tidigare fastighetsägaren och därmed är synpunkten inlämnad efter granskningsskedets slut. Synpunkten belyser att fastigheten vid flera tillfällen under sommaren haft problem med dricksvattnet, att vattnet inte räcker och brunnen kan bli tom. Hushållet uppger ha normal förbrukning av sitt dricksvatten.

Kommentarer: Kommunen tackar vad gäller information kring dricksvattnets status och beklagar att informationen om granskningen inte nått er. Området Berga är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten. Det har dock inkommit synpunkter från området som indikerar att det kan finnas problem med dricksvattnet och området är därmed klassificerat som ett utredningsområde vad gäller dricksvatten. Det innebär att kommunen under 2026 ska utreda dricksvattensituationen vidare innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut allmänt dricksvatten eller inte.

Högseröd

3.3 Privatperson 3

Yttrandet gäller Högseröd och hänvisar till yttrandet som gjordes till samrådsskedet, se samrådsredogörelse 3.6 (som belyser att fastighetens egna dricks- och spillvattenanläggning fungerar bra och ser inget behov av allmänt VA). Fastighetsägaren kompletterar yttrandet med att bifoga bilder på Bråån samt belyser att de inte ser någon anledning till att vattentjänstplanen ska genomföras.

Kommentarer: Bedömningen att Högesröd omfattas av utbyggnad vad gäller spillvatten grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten då det inte finns några indikationer på eventuella problem med vare sig kvaliteten eller kvantiteten. I samband med utbyggnad av spillvatten kommer behovet att dricksvatten dock ses över. Skulle

förutsättningar på något sätt har ändrats så att det finns indikationer på risk för människors hälsa kan dricksvatten också komma att byggas ut.

3.4 Privatperson 4

Yttrandet gäller Högseröd där fastighetsägaren önskar att Högseröd kopplar på sig till det allmänna VA-nätet i den sista etappen (2036-2040) och om det inte är möjligt, önskas att det tas i slutet av etapp 2 (2031-2036).

Kommentarer: Prioriteringen av utbyggnadsområden baseras på behovets omfattning samt i förhållande till samordning av andra projekt, för att uppnå största möjliga samhällsekonomiska nytta. Exempelvis kommer utbyggnadsområdena Arup/Kungabacken och Högseröd utredas parallellt då de geografiskt är belägna nära och kan komma att ha en inverkan på varandra. Tidsplanen för utbyggnad av spillvatten till Högseröd är mellan perioden 2031-2036.

Östra Karaby

3.5 Privatperson 5

Yttrandet gäller Östra Karaby och belyser att det finns fastigheter i området med enskilda brunnar i området vars vatten är otjänligt varav en av dem är fastighetsägarens egen brunn. Brunnen är borrad på drygt 80 meter och vattnet är otjänligt på grund av hög halt arsenik. Även järnhalten och hårdheten är väldigt hög. Fastigheten i fråga ligger utanför det området som är föreslaget i vattentjänstplanen men undrar om det är uteslutet för fastigheten att ingå i föreslaget område ändå. Fastighetsägaren har bifogat vattenprov som visar att vattnet är otjänligt.

Kommentarer: Kommunen tackar för informationen vad gäller status på dricksvattnet. I bedömningen av behov av allmänna vattentjänster förhåller sig kommunen till lagen om allmänna vattentjänster 6 §, vilket bland annat innebär att förhålla sig till att bebyggelsen ska ligga samlad, även om det kan variera beroende på omständigheterna. Östra Karaby är kategoriserat som ett utredningsområde vad gäller dricksvatten. Det innebär att kommunen under 2026 ska utreda dricksvattensituationen vidare innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut allmänt dricksvatten eller inte. Fastigheten i fråga ligger en bit utanför området Östra Karaby som omfattas i planen. Det finns dock alltid möjlighet att kontakta VA SYD för att kolla närmare på förutsättningarna att ansluta sig via avtal även om fastigheten då ligger utanför föreslaget område. Beroende på förutsättningarna görs en bedömning fall till fall.

3.6 Privatperson 6

Yttrandet gäller Östra Karaby och ställer sig positivt till vattentjänstplanen. Önskar att Östra Karaby får utbyggt vatten och avlopp så fort som möjligt eftersom dricksvattnet inte är bra. Fastighetsägaren använder dubbla filter för att vattnet ska bli drickbart och skriver att det även är problem med vattenkvantiteten.

Kommentarer: Kommunen tackar för informationen vad gäller dricksvattnets status. Östra Karaby är kategoriserat som ett utredningsområde vad gäller dricksvatten. Det innebär att kommunen under 2026 ska utreda dricksvattensituationen vidare innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut allmänt dricksvatten eller inte. Vad gäller spillvatten är Östra Karabys tidsplan att anslutas till det allmänna spillvattennätet 2036-2040.

3.7 Privatperson 7

Yttrandet gäller Östra Karaby och belyser att fastigheten har egen brunn och att vattnet är bra.

Kommentarer: Kommunen tackar för informationen vad gäller dricksvattnets status. Eftersom det inkommit en del synpunkter från Östra Karaby vad gäller problem med dricksvattnet, har området klassificerats som ett utredningsområde vad gäller dricksvatten. Det innebär att kommunen under 2026 ska utreda dricksvattensituationen vidare innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut allmänt dricksvatten eller inte.

Kommunledningskontoret,
Tillväxtavdelningen

Anita Wallin	Mikael Vallberg	Sanna Perlborn
Avdelningschef	Plan- och exploateringschef	Verksamhetsutvecklare
Tillväxtavdelningen	Tillväxtavdelningen	Administrativa avdelningen

Bilaga till Eslövs kommuns vattentjänstplan

- *Undersökning av betydande miljöpåverkan*

Innehåll

Inledning....2
Vattentjänstplanen....3
Undersökning....3
Sammanvägd bedömning....6

Inledning

Eslövs kommun har i samverkan med VA SYD tagit fram en vattentjänstplan som beskriver en långsiktig planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Vattentjänstplanen omfattas av 6 kap. i miljöbalken och därmed syftar denna undersökning att fastställa om vattentjänstplanen antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte. Om planen bedöms innebära en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning upprättas. Undersökningen om vattentjänstplanen antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte har utförts parallellt med framtagandet av vattentjänstplanen och bedömningen kommer ställas ut för samråd samtidigt som vattentjänstplanen.

Vattentjänstplanen

I juni 2022 beslutade Sveriges riksdag, som en följd av propositionen Vägar till hållbara vattentjänster (2021/22:208), om ändringar av lag om allmänna vattentjänster (LAV). Till 6 § LAV gjordes tillägg som innebär att varje kommun senast 1 januari 2024 ska ha en aktuell vattentjänstplan. Planen ska enligt den lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 2023 redogöra för: kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses, samt kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Undersökning

Enligt miljöbalken 6 kap. 6 § ska kommunen göra en bedömning av om vattentjänstplanen antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om undersökningen visar att planen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan behöver ingen strategisk miljöbedömning tas fram. Om undersökningen istället visar att vattentjänstplanen antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning tas fram.

Undersökningen om vattentjänstplanen antas ge upphov till betydande miljöpåverkan har gjorts utifrån 2-4 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966) och miljöbalkens 6 kap. 5-7§. För att tydliggöra vilka aspekter som har bedömts har en checklista använts och resultatet redovisas i Tabell 1 nedan.

Bedömning miljöpåverkan	Negativ	Ingen	Positiv	Kommentar
Globala mål, Agenda 2030			x	Vattentjänstplanen antas bidra till målen: rent vatten och sanitet för alla, hållbara städer och samhällen, ekosystem och biologisk mångfald samt hav och marina resurser
Regionala planer			x	Vattentjänstplanen antas bidra till en rad av Region Skånes miljömål, som är samma mål som för de nationella miljökvalitetsmålen.
Översiktsplan		x		Vattentjänstplanen påverkar möjligheten av genomförandet av översiktsplan och därmed är det viktigt att de synkas.
Nationella miljökvalitetsmål			x	Vattentjänstplanen antas bidra till målen: Ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet. Bidrar indirekt till en rad av de andra målen.
Naturreservat		x		Ingen direkt påverkan, möjligtvis en viss positiv påverkan på Bosarps Järr naturreservat.
Vattenskyddsområde		x		Vattentjänstplanen antas inte ha någon påverkan på något vattenskyddsområde.
Biotopskyddsområde		x		Vattentjänstplanen antas inte ha någon påverkan på något biotopskyddsområde. I enskilda projekt behöver frågan bevakas eftersom det kan finnas påverkan beroende på exempelvis en ny överföringsled placeras.
Djur- och växtskyddsområde		x		Vattentjänstplanen antas inte ha någon påverkan på något djur- och växtskyddsområde. I enskilda projekt behöver frågan bevakas eftersom det kan finnas påverkan beroende på exempelvis en ny överföringsled placeras.
Yt- och grundvatten-påverkan			x	Vattentjänstplanen antas ha en positiv yt- och grundvattenpåverkan utifrån bland annat att områden i VA-utbyggnadsplanen ansluts till kommunalt VA med bättre rening.
Våtmarker		x		Vattentjänstplanen antas inte ha någon påverkan på våtmarker.
Strandskydd	x			VA-anläggningar inom strandskyddsområde kan komma att påverkas av vattentjänstplanen. I enskilda projekt behöver frågan bevakas eftersom arbeten kan behöva utföras inom områden som omfattas av strandskydd.
Miljökvalitetsnormer vatten			x	Vattentjänstplanen antas ha en positiv påverkan för miljökvalitetsnormer för vatten.

Förorenad mark		x		Vattentjänstplanen antas inte ha någon påverkan kopplat till förorenad mark.
Översvämning		x		Vattentjänstplanen i sig antas inte ha någon påverkan kopplat till översvämningar. Enskilda projekt kan minska problem med översvämningar men då främst inne på fastigheter.
Skred, ras och erosion		x		Vattentjänstplanen antas inte ha någon påverkan kopplat till skred, ras och erosion.
Kulturvärden		x		Åtgärder i vattentjänstplanen ligger inom område för särskilt värdefull kulturmiljö, men åtgärderna anses inte ha någon direkt påverkan på kulturvärdena. Detta undersöks närmare vid projektering.
Fornminnen		x		Beroende på projektering kan åtgärder i vattentjänstplanen vara inom område för fornminnen. I enskilda projekt behöver frågan bevakas eftersom det kan innebära en påverkan beroende på var exempelvis en ny överföringsled placeras. Detta undersöks närmare vid projektering.
Landskapsbild		x		Vattentjänstplanen antas inte ha någon påverkan på landskapsbilden.
Riksintresse friluftsliv		x		Vattentjänstplanen antas inte ha någon påverkan på riksintresseområde för friluftsliv.
Riksintresse naturvård			x	Bosarps Jär ligger inom område för riksintresse naturvård. Vattentjänstplanen pekar ut Bosarps Jär som ett utbyggnadsområde och därmed kan det antas få positiva effekter för naturvården.
Natura 2000-område		x		Åtgärder för rening av dagvatten innan det släpps till Långa kärr, som är ett Natura 2000-område, kan förbättra föroreningsbelastningen i området. Eftersom vattentjänstplanen inte anger detaljerna för dessa åtgärder går det inte att bedöma påverkan på Natura 2000-området. Detta behöver undersökas i det specifika projektet. Inget övrigt Natura 2000-område anses påverkas av vattentjänstplanen.
Riksintresse totalförsvar		x		Vattentjänstplanen innehåller åtgärder som ligger inom område för riksintresset totalförsvar hinderfrihet, men antas inte ha någon påverkan.

Tabell 1. *Bedömning om Eslövs kommun vattentjänstplanen antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte.*

Sammanvägd bedömning

Den sammanvägda bedömningen är att vattentjänstplanen inte kommer medföra en betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning behöver därmed inte upprättas. I specifika projekt som vattentjänstplanen beskriver, till exempel ombyggnader av avloppsreningsverk och anläggande av överföringsledningar, kommer miljökonsekvenser att behöva utredas och bedömas i det fortsatta arbetet med respektive åtgärd.

§ 76 **KS 2023/468**

Granskning av Eslövs kommuns vattentjänstplan

Beslut
- Vattentjänstplan granskningshandling – Eslövs kommun ska hållas tillgänglig för granskning.
- Granskningsperioden ska avslutas senast den 11 juli 2025.

Ärendebeskrivning
Kommunstyrelsen beslutade den 1 oktober 2024, § 138 att hålla vattentjänstplan för Eslövs kommun tillgänglig på samråd. Planen har varit på samråd under 30 oktober 2024 - 8 januari 2025. Berörda myndigheter samt fastighetsägare utifrån VA-utbyggnadsplanen har fått information om vattentjänstplanen skickad till sig och därmed fått möjlighet att lämna synpunkter på planen. Under samrådstiden har totalt 36 yttranden inkommit, varav 31 yttranden är med erinran och 5 utan erinran. Planförslaget har reviderats utifrån inkomna synpunkter från samrådet och ett granskningsförslag finns nu tillgängligt.

Beslutsunderlag
- Tjänsteskrivelse, Granskning av Eslövs kommuns vattentjänstplan
- Kommunstyrelsens beslut § 149, 2023
- Kommunstyrelsens beslut § 138, 2024
- Vattentjänstplan granskningshandling – Eslövs kommun
- Undersökning av betydande miljöpåverkan
- Vattentjänstplan samrådsredogörelse

Beredning
I juni 2022 beslutade Sveriges riksdag, som en följd av propositionen Vägar till hållbara vattentjänster (2021/22:208), om ändringar av lag om allmänna vattentjänster (LAV). Till 6 § LAV gjordes tillägg som innebär att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan. Planen ska enligt den lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 2023 redogöra för:

- Kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.
- Kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Utöver dessa krav är det upp till respektive kommun att anpassa planen utifrån egna behov och förutsättningar. Syftet med Eslövs kommuns vattentjänstplanens är att tydliggöra utvecklingen av en långsiktig VA-försörjning. Vattentjänstplanen ska också verka som underlag för kommunens planering och tydliggöra ansvarsfördelningen kopplat till allmänt VA mellan Eslövs kommun, VA SYD och fastighetsägare. Planen lyfter därmed genomgående behovet, förutsättningar, status och utveckling för allmänna vattentjänster vad gäller försörjning av dricksvatten samt bortledande och rening av spillvatten och dagvatten, både vad gäller i befintliga områden och i samband med exploatering. Utifrån detta beskriver planen förutsättningarna för ny bebyggelse i kommunens orter. Vattentjänstplanen inkluderar även en VA-utbyggnadsplan som utifrån 6 § LAV redogör för områden som är i behov av utbyggnad av allmänna vattentjänster. Eslövs kommun befintliga VA-utbyggnadsplan från 2015 kommer ersättas av vattentjänstplanen.

Beslut om vattentjänstplanen ska tas i kommunfullmäktige och en bedömning av planens aktualitet ska göras minst var fjärde år. Planen är inte juridiskt bindande.

Planförslaget ska samrådas med myndigheter och berörda fastighetsägare och ska ställas ut för granskning under en period av minst fyra veckor. Planen omfattas även av miljöbalkens sjätte kapitel om strategisk miljöbedömning. En undersökning om betydande miljöpåverkan har utförts och den samlade bedömningen är att vattentjänstplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eftersom åtgärder i planen endast beskrivs på en övergripande nivå.

Vattentjänstplanen har arbetats fram tillsammans med en projektgrupp med representanter från Kommunledningskontoret, Miljö och Samhällsbyggnad samt VA SYD. Arbetet har skett inom ramen för Eslövs vatten, som också är styrgrupp. Eslövs vatten är en strategisk chefsgrupp för samordning, långsiktig gemensam planering kopplat till kommunens och VA-systemets utveckling och för ökad transparens mellan Eslövs kommun och VA SYD. Vattentjänstplanen innehåller en rad åtgärder vad gäller utveckling och underhållningsarbete av VA-anläggningar. I planförslaget har åtgärderna inga prioriteringar eller tidsplaner utan är beskrivna utifrån vad som ska åtgärdas inom ramen för vattentjänstplanens tidshorisont på 12 år och vad som är planerat till efter 2037. Eslövs vatten är ansvariga för att arbeta vidare med vattentjänstplanens åtgärder vad gäller dialog om tidsplaner för

VA SYDs åtgärder och kommunens bebyggelseutveckling, samt att årligen återrapportera status på åtgärderna till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Planförslaget har reviderats utifrån inkomna synpunkter under samrådet. Revideringarna består huvudsakligen av förtydliganden, mindre justeringar samt redaktionella ändringar. De huvudsakliga ändringarna som har gjorts innebär bland annat:

- En tydligare definition av Eslövs vattens roll och ansvar vad gäller uppföljning av vattentjänstplanen samt det fortsatta arbetet med dialog om tidsplaner för VA SYDs åtgärder och kommunens bebyggelseutveckling.
- Förtydligande har gjorts kring att åtgärderna planeras att påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont, innan 2037.
- Åtgärd om att arbeta med tillskottsvatten har justerats, utifrån att alla orter i kommunen behöver utredas, och i olika grad åtgärdas.
- Förtydligande hur vattentjänstplanen förhåller sig till andra kommunala styrdokument, så som översiktsplanen, dagvatten- och översvämningsplanen samt kommande klimatanpassningsplan.
- För att undvika dubbelstyrning har de strategier som tidigare hämtats i sin helhet från dagvatten- och översvämningsplanen tagits bort, och i stället görs en hänvisning till planen.
- VA-utbyggnadsplanen har kompletterats med ett tidsspann för när fastighetsägare i VA-utbyggnadsområdena för spillvatten bedöms anslutas.
- Utifrån inkomna uppgifter om indikationer på problem med dricksvatten har Berga, Östra Karaby och Stehags Kyrkby ändrats från uppföljningsområde till utredningsområde för att utredas närmare om ett behov av allmänt dricksvatten föreligger eller inte.

Yrkanden
Janet Andersson (S) och Catharina Malmborg (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till
Kommunledningskontoret, Tillväxtavdelningen
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
VA SYD

Samrådsredogörelse

Vattentjänstplan, Eslövs kommun

Kommunstyrelsen beslutade den 1 oktober 2024, § 138 att hålla Vattentjänstplan för Eslövs kommun tillgänglig för samråd. Planen har varit på samråd under tiden 30 oktober 2024 - 8 januari 2025. Berörda myndigheter samt fastighetsägare utifrån VA-utbyggnadsplanen har fått information om vattentjänstplanen skickad till sig och därmed fått möjlighet att lämna synpunkter på planen. Under samrådstiden har totalt 37 yttranden inkommit, varav 31 yttranden är med erinran och 6 utan erinran.

Yttranden

Inkomna yttranden med erinran (m.e) redovisas nedan efter tabellen. Länsstyrelsen yttrande redovisas i sin helhet medan resterande har sammanfattats. Kommunens kommentarer till yttrandena redovisas med kursiv indragen text efter respektive yttrande. Inkomna yttranden med ingen erinran (i.e) redovisas enbart i tabellen nedan.

1. Statliga myndigheter och regioner

1.1	Länsstyrelsen	m.e
1.2	Region Skåne	m.e
1.3	Boverket	i.e
1.4	Havs- och vattenmyndigheten	i.e

2. Kommunens nämnder, bolag och andra kommuner

2.1	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	m.e
2.2	Kultur- och fritidsnämnden	i.e
2.3	Vård- och omsorgsnämnden	i.e
2.4	Barn- och familjenämnden	i.e
2.5	Servicenämnden	i.e
2.6	Sydvatten	m.e
2.7	Malmö stad	m.e

3. Sakägare och övriga berörda

3.1	Privatperson 1	m.e
3.2	Privatperson 2	m.e
3.3	Privatperson 3	m.e
3.4	Privatperson 4	m.e
3.5	Privatperson 5	m.e
3.6	Privatperson 6	m.e
3.7	Privatperson 7	m.e
3.8	Privatperson 8	m.e

3.9	Privatperson 9	m.e
3.10	Privatperson 10	m.e
3.11	Privatperson 11	m.e
3.12	Privatperson 12	m.e
3.13	Privatperson 13	m.e
3.14	Privatperson 14	m.e
3.15	Privatperson 15	m.e
3.16	Privatperson 16	m.e
3.17	Privatperson 17	m.e
3.18	Privatperson 18	m.e
3.19	Privatperson 19	m.e
3.20	Privatperson 20	m.e
3.21	Privatperson 21	m.e
3.22	Privatperson 22	m.e
3.23	Privatperson 23	m.e
3.24	Privatperson 24	m.e
3.25	Privatperson 25	m.e
3.26	Privatperson 26	m.e

1. Statliga myndigheter och regioner

1.1 Länsstyrelsen

Allmänna synpunkter

Det är bra att ni har ett syfte med vattentjänstplanen och det framgår att den ska tydliggöra VA-försörjningen, verka som underlag för kommunens planering och inkluderar även en reviderad va-utbyggnadsplan.

I vissa delar av planen blir det något otydligt om de problem ni beskriver eller de åtgärder som föreslås är tänkt för Eslövs kommun eller generellt för VA i Sverige. Ni kan nu korta planen genom att fokusera på de problem som ska lösas i Eslövs kommun.

> *Kommentarer: I huvudsak beskrivs läget för VA-anläggningen i Eslövs kommun, de utmaningar och behov som tas upp är det som är aktuellt för Eslövs kommun. Texten har förtydligats och kortats något.*

Det är något oklart om avsikten är att alla de konkreta åtgärder som listas inom ramen för vattentjänstplanens tidshorisont kommer vara slutförda till år 2037.

> *Kommentarer: Åtgärderna planeras att påbörjas inom vattentjänstplanens tidshorisont. Alla kommer inte att vara slutförda innan 2037. Planen har förtydligats avseende detta.*

En vattentjänstplan ska innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. I planen presenteras inga åtgärder för anläggningarna i Eslövs kommun.

> *Kommentarer: Kontinuitetsarbetet är en prioriterad fråga för VA SYD. Den allmänna VA-anäggningen är en samhällsviktig verksamhet och VA SYD arbetar med att identifiera behov av åtgärder och genomföra dessa, så den allmänna VA-anläggningen ska fortsätta fungera även vid olika typer av störningar, till exempel skyfall. Vissa av dessa åtgärder behöver genomföras på själva VA-anläggningen och vissa behöver utföras utanför, för att skydda viktiga delar av VA-anläggningen. Det bedöms inte lämpligt att mer ingående beskriva sårbara delar av VA-anläggningen i en offentlig handling. Däremot behöver det fortsätta finnas en diskussion mellan kommunen och VA SYD om åtgärder för att säkerställa tillgången till rent vatten och hantering av avlopp vid olika typer av störningar.*

Miljöbedömning

Det framgår av bilaga till vattentjänstplanen att Eslövs kommun har undersökt enligt § 5 i Miljöbedömningsförordningen om planen medför betydande miljöpåverkan.

Förvaltningsövergripande arbete

Det är bra att vattentjänstplanen har tagits fram genom ett samarbete mellan Eslövs kommun och VA SYD samt att det från kommunen har varit flera förvaltningar med i arbetet. Det är viktigt att ni försätter arbeta tydligt med ansvarsfördelningen och säkerställa att alla frågor som berör VA kommer ni arbete vidare med inom de enskilda förvaltningar eller de kommunala bolag.

Översiktsplan och detaljplanering

Det är bra att det framgår at vattentjänstplanen för Eslövs kommun kommer har en koppling till kommunens översiktsplan och planarbete. Det kan dock framgå tydligare hur de båda processerna är tänkta att koordineras samt att det framgår tydligare att det inte går att planlägga för nya områden om det tex inte finns kapacitet i spillvattennätet eller tillräckligt med dricksvatten. Det är viktigt att framöver också koppla arbetet med vattentjänstplanen till det klimatanpassningsarbete som kommunen har påbörjat.

> *Kommentarer: Planen har kompletterats med ett förtydligande kring hur vattentjänstplanen förhåller sig till kommunens översiktsplan samt kommande klimatanpassningsplan.*

Dricksvatten

Vattentjänstplanen inkluderar en informativ nulägesbeskrivning av dricksvatten, samt den långsiktiga planen framåt, vilket ger en bra överblick. Det är något oklart om avsikten är att alla åtgärder som listas för dricksvatten inom ramen för vattentjänstplanens tidshorisont kommer vara slutförda till år 2037.

> *Kommentarer: Angivelsen handlar om att åtgärderna planeras ha påbörjats inom vattentjänstplanens tidshorisont. Texten har förtydligats avseende detta.*

Länsstyrelsen gör bedömningen att vissa av åtgärderna behöver exempelvis ske mer omgående än andra Det kan tex handla om skydd av råvatten.

> *Kommentarer: De primära vattentäkterna som förser Eslövs kommun med dricksvatten, Bolmen och Vombsjön, är skyddade med vattenskyddsområde. Även vattentäkten i Hurva omfattas av vattenskyddsområde. Vattentjänstplanen har kompletterats med information om vattenskyddsområden för de primära vattentäkterna. Sydvatten som producerar dricksvatten för merparten av VA SYDs kunder i Eslövs kommun, arbetar på flera sätt med att säkra vattenkvalitén i råvattentäkterna.*

Det är positivt att det framgår att nu gör ett långsiktigt arbete för att minska vattenförbrukningen. Som tillägg till nödvattenförsörjning behöver situationer med höjd beredskap också tas hänsyn till, vilket nämns i det allra sista stycket i planen. Följande skulle kunna läggas till i planen:

- Information om val av tidshorisont, år 2037.
- Information om vattenskyddsområden i kommunen.
- Hur stora vattenförlusterna generellt är på ledningsnätet.
- Tidshorisont för åtgärder för att upprätthålla dricksvattenförsörjningen vid skyfall

> *Kommentarer: Ett nytt avsnitt har lagts till som förklarar vattentjänstplanens tidshorisont. Vattenskyddsområden i kommunen finns för vattentäkten i Hurva. Texten om nuläge för dricksvatten är kompletterat med att de vattentäkter som används primärt för försörjning i kommunen är skyddade med vattenskyddsområde. Vattenförlusterna på dricksvattenledningsnätet var drygt 10% 2023 och har legat strax över 10% de senaste tre åren dess förinnan. Vattentjänstplanen har kompletterats med information om vattenförluster. Både VA SYD och Sydvatten arbetar med att säkra tillgången till dricksvatten, både vid normala driftsförhållanden och vid störningar, till exempel skyfall.*

Spillvatten

I vattentjänstplanen finns en bra nulägesbeskrivning av spillvattenanläggningarna samt den långsiktiga planen framåt. Tillskottsvatten är en av de största

utmaningarna Eslövs kommun. Vissa åtgärder har gjorts på det allmänna spillvattenledningarna men det är viktigt att saneringsplanen som det hänvisas till blir klar. Vattentjänstplanen behöver redovisa det största bidragen från avlopps- och spillvatten till respektive vattenförekomst samt vilken påverkan befintliga och framtida utsläpp kan innebära för respektive förekomst. I denna sammanställning bör det framkomma var bräddningar sker samt påverkan på recipienter vilket framöver kan påverka kommunens möjligheter för att släppa ut spillvatten från befintliga reningsverk eller om eventuella nyetableringar i kommunen kommer att krävas. Det därför ett viktigt underlag för om vattentjänstplanen ska kunna användas i framtiden för den fysiska planeringen.

> *Kommentarer:*
> *VA SYD rapporterar årligen hur avloppsverksamheten har fungerat till tillsynsmyndigheten. För Ellinge ARV sker rapporteringen till Länsstyrelsen och för övriga avloppsreningsverk sker rapporteringen till Eslövs kommun. Detaljer kring miljöpåverkan finns i dessa miljö- och årsrapporter.*

Dagvatten och skyfall

Det framgår att 2020 antog Eslövs kommunfullmäktige en ”Dagvatten- och översvämningsplan! för Eslövs kommun. Det framgår dock att det i Eslövs kommun saknas detaljerade utredningar gjorda för åtgärderna kopplade till skyfall. I förslag till åtgärder pekas inte några enskilda anläggningar ut. Åtgärderna beskrivs i stället mera generellt. Det är viktig att kommunen kommer i gång med det långsiktiga arbetet för att ha en hållbar hantering av dagvatten och skyfallsäkring av va-anläggningarna. Ni kan tex i den klimatanpassningsplan som kommunen arbetar med ta med konkreta tidsatta åtgärder kopplade till va-anläggningarna.

> *Kommentarer: VA SYD arbetar med kontinuitetsplanering för att identifiera behov av åtgärder och genomföra dessa, så den allmänna VA-anläggningen ska fortsätta fungera även vid olika typer av störningar, till exempel skyfall. Vissa av dessa åtgärder behöver genomföras på själva VA-anläggningen och vissa behöver utföras utanför, för att skydda viktiga delar av VA-anläggningen. Det bedöms inte lämpligt att mer ingående beskriva sårbara delar av VA-anläggningen i en offentlig handling. Däremot behöver det fortsätta finnas en diskussion mellan kommunen och VA SYD om åtgärder för att säkerställa tillgången till rent vatten och hantering av avlopp vid olika typer av störningar. Eslövs vatten har ett ansvar för att arbeta vidare med vattentjänstplanens åtgärder vad gäller prioritering och tidsplaner samt årligen redovisa en uppföljning av åtgärderna till KSAU.*

Utbyggnad på landsbygden

I samrådshandlingen visas bara vilken bebyggelse som har ett behov av allmänt VA, inte prioritering av utbyggnad. Detta kommer att kompletteras inför granskningsskedet av vattentjänstplanen.

I VA-utbyggnadsplanen finns det relativt stora områden med många fastigheter med enskild vattenförsörjning, där det inte bedöms finnas behov av allmänt dricksvatten. Det anges samtidigt att det inte finnas någon närmare information om enskilda dricksvattentäkters kvalitet eller kvantitet. Här är det fördelaktigt att få in information från boende. Det framtida klimatet och dess effekter behöver även beaktas i sammanhanget – särskilt om det är små grundvattenmagasin som nyttjas.

Kommentarer: Tidsplan på va-utbyggnadsområdena har kompletterats och finns med i granskningshandlingen. Kommunen har under samrådet fått in information från några fastigheter kring kvalitet och kvantitet på deras dricksvatten. Informationen har inkluderats i behovsbedömningen och de områden där det finns indikationer på problem med dricksvattnet kommer utredas vidare för att kunna fastställa om där finns ett behov av allmänt vatten eller inte. Områdena Östra Karaby, Stehags kyrkby samt Berga har därmed lagts som utredningsområden vad gäller dricksvatten.

Samrådskrets

Det framgår av det inskickade missivet av vem utöver Länsstyrelsen som har fått ta del av samrådsunderlaget för vattentjänstplanen.

Information

Länsstyrelsens yttrande begränsar inte Länsstyrelsens möjligheter att framgent ställa krav enligt lag (SFS 2006:412) om allmänna vattentjänster om uppgifter framkommer eller omständigheter uppstår som föranleder sådana krav.

1.2 Region Skåne

Region Skåne påpekar att det är av vikt att planera tydligare utifrån ett avrinningsområdesperspektiv för att nå utpekade miljökvalitetsnormer och tycker det perspektivet kan utvecklas i planen samt ett förtydligande kring vilka åtgärder som krävs för att uppnå god status i sjöar och vattendrag till 2027.

Kommentarer: Kommunen instämmer i vikten av att arbeta utifrån ett avrinningsområdesperspektiv för att nå utpekade miljökvalitetsnormer. Eslövs kommun är aktiv inom fyra vattenråd, Kävlingeåns vattenråd, Saxån-Braåns vattenråd, Ringsjöns vattenråd samt Rönne å vattenråd. Inom vattenråden samordnas åtgärder som syftar till att uppnå god ekologisk- och kemisk status i vattendrag och sjöar, något som Eslövs kommuns antagna naturplan tydligare beskriver. Vattentjänstplanen har kompletterats med information kring vattenrådens arbete. Eslövs kommun startade också förra året upp ett kunskapsråd för sjö- och vattendragsfrågor med aktörer från vattenråd, VA SYD, Sydvatten samt akademin, för att ytterligare stärka samverkan utifrån avrinningsområdesperspektivet.

Region Skåne påpekar att det är viktigt med en ökad samverkan kring vattenförsörjningen för att uppnå en hållbar vattenanvändning som bidrar till en resilient samhällsutveckling.

> *Kommentarer: Kommunen instämmer i vikten av ökad samverkan för en hållbar vattenförsörjning.*

Region Skåne lyfter att det finns en tydlig koppling mellan grönstruktur och möjligheterna till god vattenkvalitet samtidigt som stadens ekologiska och rekreativa värden berikas, samt gröna ytors värde ur ett klimatanpassningsperspektiv och ser gärna att vattentjänstplanen utvecklar det perspektivet ytterligare.

> *Kommentarer: Kommunen noterar synpunkten. Vattentjänstplanen har inte kompletterats med mer information utifrån detta utan kommunen arbetar bland annat med att ta fram en klimatanpassningsplan som tydligare kommer belysa de perspektiven.*

2. Kommunens nämnder, bolag och andra kommuner

2.1 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Planen föreslås delas upp utifrån att lägga de textblock som utgör underlag för åtgärderna i bilagor så att huvuddokumentet består av åtgärder samt beskrivning av organisation och uppföljningsprocess.

> *Kommentarer: Text och åtgärder är starkt sammankopplade och för att inte förlora kontexten behålls allt i samma dokument.*

Det är otydligt vilka mål som vattentjänstplanen ska styra mot. För att planen ska ha möjlighet att styra mot en önskad riktning krävs tydligare beskrivningar av mål, åtgärder, organisation och system för uppföljning.

> *Kommentarer: Den allmänna VA-anläggningen finns till för skyddet av människors hälsa och för skyddet av miljön. Det handlar bland annat om att människor ska få tillgång till dricksvatten, inte ska bli sjuka genom spridning av hälsofarliga bakterier och ämnen samt att förhindra att bebyggelse översvämmas av avloppsvatten. Det handlar också om att skydda våra viktiga vattenmiljöer mot övergödning och farliga ämnen. Tillsammans med Livsmedelslagen och Miljöbalken ställer Lagen om allmänna vattentjänster krav på den allmänna VA-anläggningen, kommunen och VA-huvudmannen. De åtgärder som presenteras syftar till att uppfylla kravet på den allmänna VA-anläggningen.*

Åtgärderna är generellt övergripande och det behöver bli tydligare vad som ska göras, när det ska göras, vem som ansvarar för att det görs samt vilka resurser det kräver.

> *Kommentarer: Vattentjänstplanens syfte är att på ett övergripande plan visa på vilka större åtgärder som krävs för att även i framtiden tillhandahålla vattentjänster utifrån behovet av skydd av människors hälsa och miljön. Den detaljeringsnivå som presenteras för åtgärderna har bedömts vara lämplig utifrån syftet med planen men även utifrån ett säkerhetsperspektiv. Ansvar för respektive åtgärd finns utpekat övergripande. Tidplan för åtgärderna bedöms inte lämplig att skriva ut eftersom tidplaner för VA SYDs åtgärder inte kan bestämmas av kommunfullmäktige i Eslövs kommun utan beslutas inom ramen för VA SYDs styrning enligt förbundsordningen. Information om VA SYDs detaljerade planering av åtgärder och prioriteringar delas med kommunen inom ramen för Eslövs vatten och andra samarbetsforum mellan VA SYD och Eslövs kommun.*

Saknas beskrivning kring hur planen ska följas upp och vem som ansvarar för det. Det behövs återkommande uppföljning av planen och Eslövs vattens roll behöver tydliggöras.

> *Kommentarer: Vattentjänstplanen anger att planen ska följas upp vart fjärde år, i samband med att kommunen följer upp översiktsplan och tar fram planeringsstrategi enligt PBL. I samrådshandlingen står det beskrivet att uppföljning av åtgärderna i vattentjänstplanen* ***förslås*** *ske inom ramen för Eslövs vatten, vilket har ersatts till* ***ska****. Uppföljning av åtgärderna i vattentjänstplanen sker inom ramen för Eslövs vatten, där Eslövs vatten också har ansvar att årligen återkomma med uppföljning av arbetet med åtgärderna till kommunstyrelsens arbetsutskott.*

Planen beskriver att förnyelsebehovet av såväl dricksvattennätet, spillvattennätet och dagvattennätet är stort samtidigt som förnyelsetakten på ledningssystem är under riksgenomsnittet. Det framgår inte i vilken takt förnyelsen ska ske och det blir därmed otydligt kring vilken ambitionsnivå/mål planen styr mot.

> *Kommentarer: Förnyelsetaktens behov är beroende av det specifika ledningsnätet ålder, material, geologi etc, riksgenomsnittet är därför inte relevant. Bedömningen för Eslöv är dock att förnyelsetakten behöver fördubblas under den kommande 10-årsperioden för att bibehålla ledningsnätets nuvarande status och för att minska risken för akuta driftsstörningar. VA SYD har inte någon fastställd målförnyelsetakt och behovet av förnyelse bedöms tillsammans med andra behov på va-anläggningen.*

Krävs tydlig tidsplan för VA-utbyggnadsområdena, vilket är viktigt bland annat utifrån planering av miljöbalktillsynen angående enskilda avlopp.

> *Kommentarer: Vattentjänstplanen har kompletterats med information om inom vilka 5-årsperioder som de olika VA-utbyggnadsområdena bedöms vara utbyggda inom.*

Det krävs mer underlag om vattentjänstplanen ska uppfylla lagkravet om redovisning av åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Planen innehåller beskrivningar av åtgärder som syftar till att ta fram sådana underlag och dessa föreslås prioriteras högt för att säkerställa att lagkravet uppfylls.

> *Kommentarer: Kontinuitetsarbetet är en prioriterad fråga för VA SYD. Den allmänna VA-anäggningen är en samhällsviktig verksamhet och VA SYD arbetar med att identifiera behov av åtgärder och genomföra dessa, så den allmänna VA-anläggningen ska fortsätta fungera även vid olika typer av störningar, till exempel skyfall. Vissa av dessa åtgärder behöver genomföras på själva VA-anläggningen och vissa behöver utföras utanför, för att skydda viktiga delar av VA-anläggningen. Det bedöms inte lämpligt att mer ingående beskriva sårbara delar av VA-anläggningen i en offentlig handling. Däremot behöver det fortsätta finnas en diskussion mellan kommunen och VA SYD om åtgärder för att säkerställa tillgången till rent vatten och hantering av avlopp vid olika typer av störningar.*

Åtgärder i Dagvatten- och översvämningsplanen som är antagen av kommunfullmäktige finns beskrivna även i vattentjänstplanen. För att undvika att samma instans antar samma åtgärder i två olika planer förslås att det görs en hänvisning till de åtgärderna istället för att inkludera dem i vattentjänstplanen.

> *Kommentarer: Dagvatten- och översvämningsplanens strategier och ställningstagande har tagits bort från vattentjänstplanen för att undvika dubbelstyrning. Istället görs en hänvisning till planen.*

2.6 Sydvatten

I vattentjänstplanen är det på några ställen formulerat som att vattnet VA SYD distribuerar i Eslövs kommun "köps" av Sydvatten. "Köper" blir en felaktig beskrivning då Eslövs kommun är delägare i Sydvatten. Kommunen har valt att dela upp ansvaret i försörjningskedjan med en dricksvattenproduktion och distribution till ett antal leveranspunkter i Sydvattens regi och distributionen ut till slutanvändaren i VA SYDs regi. Att använda sig av ”köper” indikerar ett slag affärsförhållande mellan Sydvatten och VA SYD som inte existerar. Förslag till text: Eslövs kommun är sedan 1966 delägare i Sydvatten. Bolagets uppdrag är att

producera dricksvatten till de 17 ägarkommunerna med totalt 1 miljon invånare. Sydvatten äger och driver Bolmentunneln, de två vattenverken Ringsjöverket och Vombverket samt huvudledningssystemet för distributionen av dricksvatten. Sydvatten distribuerar vatten till bolagets delägarkommuner som ansvarar för ledningsnätet inom respektive kommun. I Eslövs kommun är det VA SYD som distribuerar dricksvattnet ut i kommunen.

Kommentarer: Formuleringen har ändrats i enlighet med Sydvattens förslag.

Hurvas vattenverk planeras att läggas ner och Hurva ska i stället få dricksvatten genom nya överföringsledningar från Vombverket i Lunds kommun. Sydvatten önskar att dialog förs kring nyanslutningen så att eventuella justeringar eller utbyggnader i Sydvattens anläggningsdelar kan genomföras i god tid.

Kommentarer: Formuleringen i planen ger uppfattningen att Hurva ska få en egen överföringsledning från Vombverket. Så är inte fallet utan Hurva planeras att kopplas till orter som redan tidigare förses med vatten från Vombverket. Texten i planen har förtydligats angående ny överföring av dricksvatten till Hurva.

Det hänvisas till Sydvattens hållbarhets- och årsredovisning 2023 på några ställen. För att ge en tydligare bild av hur försörjningskedjan kring dricksvatten fungerar förslås att komplettera med en mer beskrivande text som tagits fram i samband med Malmö Stads vattentjänstplan.

Kommentarer: Texten i planen har ändrats i enlighet med Sydvattens synpunkt.

2.7 Malmö stad

Överväg att komplettera kapitlet om ansvar med eventuella befogenheter och skyldigheter.

Kommentarer: Synpunkten är noterad men inga ändringar har i detta avseende gjorts.

Planen hade blivit mer tillgänglig om den varit mindre omfattande.

Kommentarer: Planen har kortats ner på några ställen men är i stora drag kvar i sin helhet för att inte förlora viktig information och kontext.

3. Sakägare och övriga berörda

Arup/Kungabacken

3.1 Privatperson 1

Yttrandet gäller området Arup/Kungabacken och har invändningar vad gäller allmänt spillvatten då man anser att deras egen anläggning fungerar väl och att kostnaden för inkoppling är dyr, man anser sig därmed inte ha ett behov av inkoppling till allmänt spillvatten.

> *Kommentarer: Bedömningen att Arup/Kungabacken omfattas av utbyggnad vad gäller spillvatten grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. VA SYD erbjuder möjlighet att betala enligt en avbetalningsplan. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten då det inte finns några indikationer på eventuella problem med vare sig kvalitet eller kvantitet. I samband med utbyggnad av spillvatten kommer behovet av dricksvatten dock ses över. Skulle förutsättningar på något sätt har ändrats så att det finns indikationer på risk för människors hälsa kan dricksvatten också komma att byggas ut.*

3.2 Privatperson 2

Yttrandet gäller området Arup/Kungabacken och påpekar att de fått information om vattentjänstplanen även om de inte bor i området utan endast har åkermark.

> *Kommentarer: Kommunen noterar detta.*

Högseröd

3.3 Privatperson 3

Yttrandet gäller Högseröd och synpunkten berör att fastigheten har enskild spill- och dricksvattenanläggning som fungerar bra och det finns därmed inget behov av allmänt VA, vill inte bli inkopplade.

> *Kommentarer: Bedömningen att Högesröd omfattas av utbyggnad vad gäller spillvatten grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten då det inte finns några indikationer på eventuella problem med vare sig kvaliteten eller kvantiteten. I samband med*

utbyggnad av spillvatten kommer behovet att dricksvatten dock ses över. Skulle förutsättningar på något sätt har ändrats så att det finns indikationer på risk för människors hälsa kan dricksvatten också komma att byggas ut.

3.4 Privatperson 4

Yttrandet gäller Högseröd och menar att fastigheten har godkänd avloppsanläggning och därmed inget behov av att anslutas till kommunalt dricks- och spillvatten. Har även invändningar på att kommunen inte har laglig rätt att göra åtgärder på deras fastighet. Bifogat bilder på sina enskilda anläggningar.

Kommentarer: Bedömningen att Högesröd omfattas av utbyggnad vad gäller spillvatten grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten då det inte finns några indikationer på eventuella problem med vare sig kvaliteten eller kvantiteten. I samband med utbyggnad av spillvatten kommer behovet att dricksvatten dock ses över. Skulle förutsättningar på något sätt har ändrats så att det finns indikationer på risk för människors hälsa kan dricksvatten också komma att byggas ut.

3.5 Privatperson 5

Yttrandet gäller Högseröd och menar att fastigheten har egna dricksvatten- och avloppsanläggningar som funkar bra. Har installerat ett nytt minireningsverk och undrar om de kan tvingas till kommunalt VA ändå samt om det finns alternativa lösningar.

Kommentarer: Bedömningen att Högesröd omfattas av utbyggnad vad gäller spillvatten grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. För fastighetsägare som har en nyare avloppsanläggning kan det bli aktuellt med en ersättning för onyttigbliven enskild anläggning. Det är en bedömning från fall till fall men slutna tankar som är max tio år gamla ersätts enligt praxis. Är det en anläggning som är yngre än 10 år och den är godkänd så kan fastighetsägaren ansöka om ersättning mot uppvisade av kvitto. Ersättningen beräknas med 10 års rak avskrivningstid på anläggningens ursprungliga anskaffningsvärde. Ersättningen får ej överstiga anläggningsavgiften. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten då det inte finns några indikationer på eventuella problem med vare sig kvaliteten eller kvantiteten. I samband med utbyggnad av spillvatten kommer behovet att dricksvatten dock ses över. Skulle förutsättningar på något sätt har ändrats så att det finns indikationer på risk för människors hälsa kan dricksvatten också komma att byggas ut.

3.6 Privatperson 6
Yttrandet gäller Högseröd och synpunkten berör att fastigheten har egen både dricks- och spillvattenanläggning som fungerar bra och ser inget behov av allmänt VA.

Kommentarer: Bedömningen att Högesröd omfattas av utbyggnad vad gäller spillvatten grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten då det inte finns några indikationer på eventuella problem med vare sig kvaliteten eller kvantiteten. I samband med utbyggnad av spillvatten kommer behovet att dricksvatten dock ses över. Skulle förutsättningar på något sätt har ändrats så att det finns indikationer på risk för människors hälsa kan dricksvatten också komma att byggas ut.

Brödåkra/Utteröd

3.7 Privatperson 7
Yttrandet berör Brödåkra/Utteröd och synpunkten belyser att kostnaden för inkoppling till allmänt VA bör hållas nere så mycket som möjligt.

Kommentarer: Hur mycket varje fastighetsägare måste betala vid anslutning beror på flera saker. För det första när anslutningen sker då VA-taxen justeras i princip varje år och avgift tas ut när det finns en avslutning. När VA SYD bygger ut allmänt VA och ett verksamhetsområde upprättas betalar fastighetsägaren för: Ledningsdragningen på sin egen tomt, anläggningsavgift som är en engångskostnad samt brukningsavgift till VA SYD enligt gällande taxa. På VA SYDs hemsida finns information om vad det kan kosta för en normalvilla att anslutas till alla vattentjänster i Eslövs kommun.

3.8 Privatperson 8
Yttrandet berör Brödåkra/Utteröd och synpunkten belyser att de överlag ställer sig positiva till planen men att de har ett relativt nytt enskilt avlopp och därmed önskar att Brödåkra/Utteröd läggs senare i prioriteringen av utbyggnad så de får längre tid på sig att förbereda sig för den ekonomiska konsekvensen.

Kommentarer: För fastighetsägare som har en nyare avloppsanläggning kan det bli aktuellt med en ersättning för onyttigbliven enskild anläggning. Det är en bedömning från fall till fall men slutna tankar som är max tio år gamla ersätts enligt praxis. Är det en anläggning som är yngre än 10 år och den är godkänd så kan fastighetsägaren ansöka om ersättning mot uppvisade av kvitto. Ersättningen beräknas med 10 års rak avskrivningstid på

anläggningens ursprungliga anskaffningsvärde. Ersättningen får ej överstiga anläggningsavgiften. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten då det inte finns några indikationer på eventuella problem med vare sig kvaliteten eller kvantiteten. I samband med utbyggnad av spillvatten kommer behovet att dricksvatten dock ses över. Skulle förutsättningar på något sätt har ändrats så att det finns indikationer på risk för människors hälsa kan dricksvatten också komma att byggas ut.

Berga

3.9 Privatperson 9

Yttrandet berör Berga och synpunkten belyser dels att man anser att kommunens hantering av samrådsmötet var bristande i att utskicket om information om samrådsmötet kom för tätt inpå mötet samt att samrådstiden var för kort och sträckte sig över julen. Yttrandet lyfter även att de har egna fungerande dricksvatten- och avloppsanläggningar och är inte i behov av kommunalt VA. Yttrandet kommer från två fastigheter i området.

Kommentarer: Dessvärre kom utskicket med information om samrådsmötet senare på grund av en miss av posten vilket var olyckligt. Kommunen tog till sig kritiken kring upplevd kort samrådstid och förlängde samrådstiden från 16 december till 8 januari. Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. Området ligger också nära ett befintligt verksamhetsområde. Bedömningen som gjorts grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten. Under samrådet inkom dock synpunkter från området som indikerar att det kan finnas problem med dricksvattnet. Därmed läggs området som ett utredningsområde för dricksvatten, vilket innebär att kommunen måste samla in mer information om dricksvattnet i området innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut kommunalt dricksvatten eller inte.

3.10 Privatperson 10

Yttrandet berör Berga och belyser att fastigheten har stora problem med översvämningar minst två gånger om året. Deras hage står ofta under vatten samt att de förra vintern hade översvämning så det gick in vatten i garage, stall och nära bostadshuset. Bifogat finns några bilder som visar på stående vatten i bland annat hagen.

Kommentarer:
Bedömningen är att de problem som finns på fastigheten beror på inrinnande vatten från högre liggande jordbruksmark. Detta är fastighetsägarens ansvar

att skydda sig mot. Dagvattenanläggning byggs ut om fastigheten inte kan hantera det dagvatten som uppstår inom fastigheter för bebyggelse, främst hushåll. Däremot får inte den allmänna VA-anläggningen byggas ut för att ta hand om vatten från jordbruksmark, det är inte syftet med den allmänna VA-anläggningen.

3.11 Privatperson 11

Yttrandet gäller Berga och belyser att det finns problem med översvämningar i området vilket också fått påverkan på dricksvattnet. Skriver att det är ett flertal fastigheter i närheten som har problem. Belyser också att de under sommartid ofta får hämta vatten med tank för att fylla på brunnar, och att detta gäller andra fastigheter med. Fastigheten i fråga har på gränsen till kapacitetsproblem varje sommar.

Kommentarer:
Bedömningen är att de problem som finns på fastigheterna beror på inrinnande vatten från högre liggande jordbruksmark. Detta är fastighetsägarens ansvar att skydda sig mot. Dagvattenanläggning byggs ut om fastigheten inte kan hantera det dagvatten som uppstår inom fastigheter för bebyggelse, främst hushåll. Däremot får inte den allmänna VA-anläggningen byggas ut för att ta hand om vatten från jordbruksmark, det är inte syftet med den allmänna VA-anläggningen.

Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten. Under samrådet inkom dock synpunkter från området som indikerar att det kan finnas problem med dricksvattnet. Därmed läggs området som ett utredningsområde för dricksvatten, vilket innebär att kommunen närmaste måste samla in mer information om dricksvattnet i området innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut kommunalt dricksvatten eller inte.

3.12 Privatperson 12

13 personer från fastigheter i området Berga har inkommit med ett gemensamt yttrande. Synpunkterna grundar sig i att man inte ser något behov av allmänt VA i området då de har fungerande egna dricks- och spillvattenanläggningar. Yttrandet har också invändningar på hur behovsbedömningen är utförd. Ställer sig frågande kring deras avlopps miljöpåverkan på Saxån, gränsdragningarna till vilka fastigheter som inkluderats och inte i området, bristen på krisberedskapsperspektiv samt de ekonomiska konsekvenserna av utbyggnad.

Kommentarer: Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. En del av fastigheterna inom området Berga ligger inom avrinningsområdet som avvattnas mot Långgropen vidare mot Saxån och resterande fastigheter ligger

inom avrinningsområdet som avvattnas mot recipienten Bråån. Området ligger också nära ett befintligt verksamhetsområde. Bedömningen som gjorts grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. En övergripande bedömning kring vilka fastigheter som inkluderat och inte i området har utförts, exakta gränsdragningar för området som omfattas av utbyggnad tas fram i samband med när området utreds för inrättande av verksamhetsområde. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten. Under samrådet inkom dock synpunkter från området som indikerar att det kan finnas problem med dricksvattnet. Därmed läggs området som ett utredningsområde för dricksvatten, vilket innebär att kommunen måste samla in mer information om dricksvattnet i området innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut kommunalt dricksvatten eller inte.

Östra Karaby

3.13 Privatperson 13

Yttrandet gäller Östra Karaby och synpunkten belyser att fastigheten de senaste åren haft en del problem med dricksvatten från grävd brunn, både vad gäller kvantitet och kvalitet. Därmed tittar de på att borra en ny brunn vilket flera grannar i byn gjort de senaste åren. Problemen kan därmed ha försvunnit för många men det hade varit intressant att undersöka behovet av dricksvatten tydligare vid anslutning till kommunalt avlopp för att se hur behovet egentligen är.

Kommentarer: Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten. Under samrådet inkom dock synpunkter från området som indikerar att det kan finnas problem med dricksvattnet. Därmed läggs området som ett utredningsområde för dricksvatten, vilket innebär att kommunen måste samla in mer information om dricksvattnet i området innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut kommunalt dricksvatten eller inte.

3.14 Privatperson 14

Yttrandet gäller Östra Karaby och synpunkten belyser att fastigheten har behov av allmänt dricksvatten och att behovet delas av många fastigheter i byn.

Kommentarer: Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten. Under samrådet inkom dock synpunkter från området som indikerar att det kan finnas problem med dricksvattnet. Därmed läggs området som ett utredningsområde för dricksvatten, vilket innebär att kommunen måste samla in mer information om dricksvattnet i området innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller

inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut kommunalt dricksvatten eller inte.

3.15 Privatperson 15

Yttrandet gäller Östra Karaby och synpunkten belyser att personen bott där under många år och aldrig haft några problem med sina egna dricks- och spillvattenanläggningar. Ser inte behovet att ansluta sig till kommunalt VA samt att kostnaden är hög.

Kommentarer: Bedömningen att Östra Karaby omfattas av utbyggnad vad gäller spillvatten grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten. Under samrådet inkom dock synpunkter från området som indikerar att det kan finnas problem med dricksvattnet. Därmed läggs området som ett utredningsområde för dricksvatten, vilket innebär att kommunen måste samla in mer information om dricksvattnet i området innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut kommunalt dricksvatten eller inte.

3.16 Privatperson 16

Yttrandet gäller Östra Karaby och synpunkten belyser bland annat att det är mer än 100 meter mellan några fastigheter i byn. Bifogat finns både bilder och information om fastighetens nyligen installerade markbädd. De har också, som många andra i byn, nyligen borrat efter eget vatten. De anser sig inte ha något behov av allmänt VA idag och önskar att utbyggnad av deras område i så fall tas med först i nästa vattentjänstplan.

Kommentarer: Informationen är noterad. Kommunen vill förtydliga att 100 meter mellan adresspunkter har varit en utgångspunkt, men för att göra en så bra och rättvis bedömning som möjligt måste det finnas utrymme för flexibilitet, där det blir en bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen som är utförd nu är också övergripande, exakta gränsdragningar för området tas fram i samband med när området utreds för inrättande av verksamhetsområde.

Bedömningen att Östra Karaby omfattas av utbyggnad vad gäller spillvatten grundar sig i lagen om allmänna vattentjänster 6 §. Området består av många fastigheter vilket gör att den totala miljöbelastningen från enskilda avloppsanläggningar blir stor. Området är dock inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten. Under samrådet inkom dock synpunkter från området som indikerar att det kan finnas problem med dricksvattnet. Därmed läggs området som ett utredningsområde för dricksvatten, vilket

innebär att kommunen närmaste måste samla in mer information om dricksvattnet i området innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut kommunalt dricksvatten eller inte.

Stehags Kyrkby

3.17 Privatperson 17

Yttrandet gäller området Stehags kyrkby och synpunkten belyser att fastigheten har otjänligt dricksvatten. Bifogat finns vattenprovtagningar som visar anmärkningar på bland annat e-koli och koliforma bakterier, samt höga halter klorid. Brunnen har spolats utan resultat på bättre vattenkvalitet. Har ett stort behov av utbyggnad av kommunalt dricksvatten då de för nuvarande får hämta vatten hos vänner.

Kommentarer: Området är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten. Under samrådet inkom dock synpunkt från området som indikerar att det kan finnas problem med dricksvattnet. Därmed läggs området som ett utredningsområde för dricksvatten, vilket innebär att kommunen måste samla in mer information om dricksvattnet i området innan ett beslut om behoven omfattas av lagen om allmänna vattentjänster 6 § eller inte kan tas, det vill säga, om det behöver byggas ut kommunalt dricksvatten eller inte.

Billinge Norra

3.18 Privatperson 18

Yttrandet gäller Billinge Norra och synpunkten belyser att fastigheten har kommunalt avlopp och eget dricksvatten vilket fungerat bra i många år och ser inget behov att ha kommunalt vatten.

Kommentarer: Billinge Norra är inte utpekat som ett utbyggnadsområde och omfattas därmed inte av utbyggnad av dricksvatten. Fastigheter i området kommer därmed fortsatt försörja sig via egna dricksvattenanläggningar.

Öslöv

3.19 Privatperson 19

Yttrandet gäller Öslöv och synpunkten belyser att fastigheten har bra eget dricksvatten och vill ej kopplas på det kommunala dricksvattennätet.

Kommentarer: Öslöv är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten och kommer därmed inte att kopplas på det kommunala dricksvattennätet.

3.20 Privatperson 20
Yttrandet gäller Öslöv och synpunkten belyser att fastigheten har egenborrad brunn som fungerar bra och vill därmed inte kopplas på det kommunala dricksvattennätet.

Kommentarer: Öslöv är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för dricksvatten och kommer därmed inte att kopplas på det kommunala dricksvattennätet.

Hunneberga

3.21 Privatperson 21
Yttrandet kommer från en fastighet belägen en bra bit utanför området Hunneberga som är med i planen som ett uppföljningsområde. Synpunkten belyser att fastigheten har problem med dricksvattenkvaliteten och att den har försämrats när det skett nybyggnation i området och det är svårt att följa kvaliteter då den är föränderlig. Fastigheten ser att tillgång till kommunalt VA är att föredra.

Kommentarer: *I bedömningen av behov av allmänna vattentjänster förhåller sig kommunen till lagen om allmänna vattentjänster 6 §, vilket bland annat innebär att förhålla sig till att det ska vara ett större sammanhang vilket enligt praxis innebär att 20-30 fastigheter ska ligga samlat, även om det kan variera beroende på omständigheterna. Fastigheten i fråga ligger en bit utanför området Hunneberga som omfattas i planen. Er fastighet är därmed dessvärre inte aktuell för allmän dricksvattenförsörjning. Det finns dock alltid en möjlighet att kontakta VA SYD för att kolla närmare på förutsättningarna att ansluta sig via avtal till någon vattentjänst om ens fastighet ligger utanför ett verksamhetsområde. Beroende på förutsättningarna görs en bedömning utifrån fall till fall.*

3.22 Privatperson 22
Yttrandet gäller Hunneberga och synpunkten belyser att det är orimliga kostnader att ansluta sig till allmänt VA.

Kommentarer: Hunneberga är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för vare sig dricksvatten eller spillvatten och omfattas därmed inte av utbyggnad av kommunalt VA. Hunneberga är kategoriserat som ett uppföljningsområde vilket innebär att området inte bedöms uppfylla kraven i 6 § LAV. Området bevakas dock och om ny information tillkommit eller om förutsättningarna ändrats vid en revidering av planen kan en ny bedömning komma att göras.

Öslövs Ry

3.23 Privatperson 23

Yttrandet gäller Öslövs Ry och belyser att fastigheten har en egen väl fungerande avloppsanläggning samt dricksvattenbrunn som fungerar bra. Ser inget behov av kommunalt VA och vill inte heller ha det.

> *Kommentarer: Öslöv Ry är inte utpekat som ett utbyggnadsområde för vare sig dricksvatten eller spillvatten och omfattas därmed inte av utbyggnad av kommunalt VA. Öslövs Ry är kategoriserat som ett uppföljningsområde vilket innebär att området inte bedöms uppfylla kraven i 6 § LAV. Området bevakas dock och om ny information tillkommit eller om förutsättningarna ändrats vid en revidering av planen kan en ny bedömning komma att göras.*

3.24 Privatperson 24

Yttrandet gäller en fastighet belägen utanför området Öslövs Ry och belyser hur fastighetens dricksvattenbrunn ofta har sinnat och därmed har en ny djupbrunn borrats. De borrade två djupbrunnar men ingen av dem har resulterat i tillräckligt mycket vatten. Ena brunnen gav cirka 25-30 liter/timme men vattnet är salt. Andra brunnen ger cirka 10 liter/timme och är tjänligt med anmärkning. Belyser att en del fastigheter runt om kan ha samma problem. Vill uppmärksamma att de har problem med både kvalitet och kvantiteten vad gäller dricksvatten och hade gärna fått kommunalt vatten.

> *Kommentarer: I bedömningen av behov av allmänna vattentjänster förhåller sig kommunen till lagen om allmänna vattentjänster 6 §, vilket bland annat innebär att förhålla sig till att det ska vara ett större sammanhang vilket enligt praxis innebär att 20-30 fastigheter ska ligga samlat, även om det kan variera beroende på omständigheterna. Fastigheten i fråga ligger en bit utanför området Öslövs Ry som omfattas i planen. Er fastighet är därmed dessvärre inte aktuell för allmän dricksvattenförsörjning. Det finns dock alltid en möjlighet att kontakta VA SYD för att kolla närmare på förutsättningarna att ansluta sig via avtal till någon vattentjänst om ens fastighet ligger utanför ett verksamhetsområde. Beroende på förutsättningarna görs en bedömning utifrån fall till fall.*

Saxån

3.25 Privatperson 25

Yttrandet gäller översvämningar vid Saxån. Synpunkter belyser att Saxån får ta emot mer vatten än vad klarar av och att det krävs åtgärder för att minska flödet och risken för översvämningar. Personen lyfter även att beskrivningen av kapaciteten i spillvattensystemet beskrivs olika i översiktsplanen och vattentjänstplanen.

Kommentarer: Kommunen inrättade under 2024 ett kunskapsråd för sjö- och vattendragsfrågor som en följd av de omfattade översvämningarna vintern 23/24. Kunskapsrådet består av representanter från kommunen, Sydvatten, VA SYD, vattenråd och akademin. Kunskapsrådets arbete har mynnat ut i en åtgärdsplan som antogs av kommunstyrelsen den 4 mars 2025. Kommunstyrelsen beslutade den 4 mars att medel ska avsättas för att ta fram en översvämningskartering för Saxån, likt de karteringar som MSB tagit fram för Kävlingeån och Rönne Å. Karteringen är ett första steg för att möjliggöra att söka extern finansiering för genomförande av åtgärder längs med ån.

Kommunen är också i processen att ta fram en klimatanpassningsplan som syftar till att utveckla klimatanpassningsarbetet och därigenom öka kommunens förmåga att hantera klimatrelaterade väderhändelser. Åtgärder kopplat till översvämningar kommer hanteras inom ramen för klimatanpassningsplanen.

Vid Saxån har dikningsföretag problem med höga flöden. Eftersom dikningsföretag är en viktig del i avledningen av dagvatten men det generellt finns oklarheter i kapacitet, ansvar och driftsfrågor är det utpekat att utredas närmare som en åtgärd i vattentjänstplanen. Diken behöver utformas så att de inte skadas av höga flöden. Det kan till exempel handla om att göra om konventionella diken till tvåstegsdiken. Generellt behöver diken skötas och slänter som skadas behöver åtgärdas så att de inte riskerar att kollapsa. Många gånger är det dikningsföretag som ska utföra dessa åtgärder.

Det information om spillvattennätets kapacitet som finns i vattentjänstplanen är den som är korrekt idag. Ny kunskap har tillkommit sedan översiktsplanen. I samband med nya utbyggnadsområden i Marieholm har fördröjning av dagvatten utretts och det planeras för ett antal åtgärder för att inte belasta Saxån mer än vad som tillåts enligt dikningsföretaget.

3.26 Privatperson 26

Yttrandet gäller översvämningar vid Reslöv, Saxån. Synpunkten belyser att Saxån får ta emot mer vatten från spill- och dagvatten än vad den klarar av och att det krävs åtgärder för att minska utsläppen, flödet och risken för översvämningar. Önskar se åtgärder i vattentjänstplanen kring hur de redan förekommande översvämningarna i Reslöv och Marieholm ska minska.

> *Kommentarer: Att utreda och fortsätta åtgärda tillskottsproblematiken i Marieholm är utpekat som en åtgärd i vattentjänstplanen. Åtgärder för att komma till rätta med tillskottsvatten till spillvattennätet kan innebära högre belastning på dagvattennätet och recipienten. Därför behöver konsekvenserna på dagvattenanläggningen och recipienten beskrivas och eventuellt utredas i arbetet med tillskottsvatten. Marieholms tätort utgör dock en väldigt liten del*

av det område som avvattnas till Saxån och ortens påverkan är och kommer att vara liten i förhållande till påverkan från framför allt från jordbruksmarken och Eslövs tätort.

Se även svar till privatperson 25

Kommunledningskontoret,
Tillväxtavdelningen

Anita Wallin	Mikael Vallberg	Sanna Perlborn
Avdelningschef	Plan- och exploateringschef	Verksamhetsutvecklare
Tillväxtavdelningen	Tillväxtavdelningen	Administrativa avdelningen

§ 138 **KS 2023/468**

Framtagande av vattentjänstplan för Eslövs kommun

Beslut
- *Vattentjänstplan – Eslövs kommun* ska hållas tillgänglig för samråd.
- Samrådsperioden ska avslutas senast den 1 december 2024.
- Eslövs vatten uppdras att årligen återkomma med uppföljning av arbetet med åtgärderna i vattentjänstplanen till kommunstyrelsens arbetsutskott, med start 2025.

Ärendebeskrivning
Enligt 6 § i lagen om allmänna vattentjänster (LAV) ska alla kommuner ha en aktuell vattentjänstplan. I augusti 2023 beslutade kommunstyrelsen (§ 149, 2023) att uppdra åt Kommunledningskontoret att i samverkan med VA SYD arbeta fram en vattentjänstplan. Ett planförslag har arbetats fram inom ramen för Eslövs vatten och ska nu samrådas med myndigheter och berörda fastighetsägare.

Beslutsunderlag
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 138
- Tjänsteskrivelse, Beslut om samråd för Eslövs kommuns vattentjänstplan
- Kommunstyrelsens beslut § 149, 2023
- Vattentjänstplan – Eslövs kommun
- Projektplan för Eslöv kommuns vattentjänstplan
- Undersökning av betydande miljöpåverkan

Beredning
I juni 2022 beslutade Sveriges riksdag, som en följd av propositionen Vägar till hållbara vattentjänster (2021/22:208), om ändringar av lag om allmänna vattentjänster (LAV). Till 6 § LAV gjordes tillägg som innebär att varje kommun senast 1 januari 2024 ska ha en aktuell vattentjänstplan. Planen ska enligt den lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 2023 redogöra för:

- Kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.
- Kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Utöver dessa krav är det upp till respektive kommun att anpassa planen utifrån egna behov och förutsättningar. Syftet med Eslövs kommuns vattentjänstplan är att tydliggöra utvecklingen av en långsiktig VA-försörjning och verka som underlag för kommunens planering samt tydliggöra ansvarsfördelningen kopplat till allmänt VA mellan Eslövs kommun, VA SYD och fastighetsägare.

Utifrån lagkravet ska kommuner ha en antagen vattentjänstplan från och med 1 januari 2024. När kommunledningskontoret i augusti 2023 fick i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram en vattentjänstplan var bedömningen att tidsplanen inte skulle kunna möta lagkravet. Det finns inga sanktioner för att tidskravet inte följs. Tidsplanen är att ha en antagen plan under andra halvan av 2025. Beslut om vattentjänstplanen ska tas i kommunfullmäktige och en bedömning av planens aktualitet ska göras minst var fjärde år. Planen är inte juridiskt bindande. Planförslaget ska samrådas med myndigheter och berörda fastighetsägare och ska ställas ut för granskning under en period av minst fyra veckor. Planen omfattas även av miljöbalkens sjätte kapitel om strategisk miljöbedömning. En undersökning om betydande miljöpåverkan har utförts och den samlade bedömningen är att ett genomförande av vattentjänstplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Vattentjänstplanen avser att tydliggöra utvecklingen av en långsiktig VA-försörjning och verka som underlag för kommunens planering. Planen lyfter därmed genomgående behovet, förutsättningar, status och utveckling för allmänna vattentjänster vad gäller försörjning av dricksvatten samt bortförande av dagvatten och spillvatten, både vad gäller i befintliga områden och i samband med exploatering. Utifrån detta beskriver planen förutsättningarna för ny bebyggelse i kommunens orter. Vattentjänstplanen inkluderar även en VA-utbyggnadsplan som utifrån 6 § LAV redogör för områden som är i behov av utbyggnad av allmänna vattentjänster. Eslövs kommun befintliga VA-utbyggnadsplan från 2015 kommer ersättas av vattentjänstplanen. Enligt lagkrav på vattentjänstplanen ska kommunen även bedöma vilka åtgärder som krävs för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall. Lagändringen innebär inte några nya krav på dimensionering av dagvattenanläggningen utan snarare hur anläggningen kan fortsätta fungera som den ska i händelse av kraftiga regn, vilket exempelvis kan vara skydd av pumpstationer som riskerar att översvämmas och slås ut.

Vattentjänstplanen har arbetats fram tillsammans med en projektgrupp med representanter från Kommunledningskontoret, Miljö- och samhällsbyggnad samt VA SYD. Arbetet har skett inom ramen för Eslövs vatten, som också är styrgrupp. Eslövs vatten är ett samverkansforum mellan Eslövs kommun och VA SYD med syfte att hålla samman de strategiska vattenfrågorna. Vattentjänstplanen innehåller en rad åtgärder vad gäller utveckling och underhållningsarbete av VA-anläggningar. I planförslaget är åtgärderna i nuläget inte tidsatta utan beskrivna utifrån vad som ska åtgärdas inom ramen för vattentjänstplanens tidshorisont på 12 år och vad som är planerat till efter 2037. Det finns samtidigt ett stort behov av att tidssynka VA SYDs åtgärder med kommunens långsiktiga planering. Dialog kring fortsatt arbete med åtgärderna föreslås ske inom ramen för Eslövs vatten.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslog vid sitt sammanträde den 10 september 2024 kommunstyrelsen besluta att hålla vattentjänstplanen tillgänglig för samråd.

Beslutet skickas till
Kommunledningskontoret, Tillväxtavdelningen
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
VA SYD

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/541

2025-09-17
Mattias Larsson
+4641362012
mattias.larsson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Revidering av taxebestämmelser avseende servering av alkohol på grund av nya regler i alkohollagen (2010:1622) gällande gårdsförsäljning

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bestämma följande nya avgifter (enligt konsumentprisindex för 2025) för handläggning och tillsyn enligt Alkohollag (2010:1622):

  - Ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning; 10 000 kr.
  - Ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning, då sökanden innehar stadigvarande serveringstillstånd; 4 600 kr.
  -Årlig tillsynsavgift för innehavare av tillstånd för gårdsförsäljning; -5 300 kr
  -Årlig tillsynsavgift för innehavare av tillstånd för gårdsförsäljning som även innehar stadigvarande serveringstillstånd; 1 300 kr.

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att Vård – och omsorgsnämnden ges i uppdrag att revidera nuvarande taxebestämmelser i enlighet med kommunfullmäktiges beslut vilket även innebär att vård- och omsorgsnämnden indexuppräknar samtliga taxor enligt vad som framgår av taxebestämmelserna.

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att reviderade taxebestämmelser börjar gälla från och med 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgsnämndens taxor enligt taxebestämmelser avseende servering av alkohol m.m. är i behov av indexuppräkning. Enligt taxebestämmelserna får vård- och omsorgsnämnden varje kalenderår besluta att höja avgifterna i enlighet med konsumentprisindex. Då detta inte gjorts

sedan 2018 (med undantag för tobaksavgifterna som justerades 2019) föreslås avgifterna regleras med den ackumulerade indexhöjningen sedan 2018. Detta görs genom att jämföra de fastställda talen för konsumentprisindex i oktober året innan. De taxor som inte höjts sedan 2018 höjs således med 28,4% och de som inte höjts sedan 2019 höjs med 25,6%. Beslutet kommer att börja gälla från och med 1 januari 2026, vilket kommer innebära ytterligare en indexjustering innan nya taxor börjar faktureras ut i praktiken under 2026.

Från och med den 1 juni 2025 gäller nya regler i alkohollagen (2010:1622) om tillstånd för s.k. gårdsförsäljning. Enligt 5a kap, 17 § alkohollagen får kommunen ta ut en avgift för prövningen av ansökan om gårdsförsäljning enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige. Kommunen får också ta ut en avgift för tillsyn av den som har tillstånd att bedriva gårdsförsäljning.

Beslutsunderlag

Förslag till revidering av taxebestämmelser avseende servering av alkohol mm

Sammanställning över beslutade taxor i Skånska kommuner

Vård- och omsorgsnämndens beslut § 74, 2025 Revidering av taxebestämmelser avseende servering av alkohol på grund av nya regler i alkohollagen

Beredning

Förutsättningarna för att kunna få ett tillstånd för gårdsförsäljning är, enligt alkohollagen, att tillverkaren är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra tillverkare av alkoholdrycker, tillverkarens årsproduktion inte överstiger vissa volymer volym samt att försäljningen sker från den plats där den karaktärsgivande delen av tillverkningen av den aktuella alkoholdrycken sker. Tillverkare av vin ska dessutom tillverka vinet av druvor som uteslutande kommer från tillverkarens egna odlingar.

Den som fått tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker ska ha ett egenkontrollprogram för att kontrollera att reglerna för försäljningen följs. Programmet ska bifogas när ansökan om tillstånd skickas till kommunen.

Utöver detta ska samma regler gälla som för den som ansöker om serveringstillstånd, det vill säga att tillståndshavaren ska vara både ekonomiskt och personligt lämplig sökanden ska ha avlagt ett prov för att

Förutsättningarna för att kunna få ett tillstånd för gårdsförsäljning är, enligt alkohollagen, att tillverkaren är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra tillverkare av alkoholdrycker, tillverkarens årsproduktion inte överstiger vissa volymer volym samt att försäljningen sker från den plats där den karaktärsgivande delen av tillverkningen av den aktuella alkoholdrycken sker. Tillverkare av vin ska dessutom tillverka vinet av druvor som uteslutande kommer från tillverkarens egna odlingar.

Den som fått tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker ska ha ett egenkontrollprogram för att kontrollera att reglerna för försäljningen följs. Programmet ska bifogas när ansökan om tillstånd skickas till kommunen.

Utöver detta ska samma regler gälla som för den som ansöker om serveringstillstånd, det vill säga att tillståndshavaren ska vara både ekonomiskt och personligt lämplig sökanden ska ha avlagt ett prov för att visa på tillräckliga kunskaper om alkohollagen och anslutande föreskrifter. Innan kommunen meddelar tillstånd ska ett yttrande från Polismyndigheten begäras in.

Ansvarig handläggare gör följande bedömning. Den arbetsinsats som handläggning av den nya ärendetypen motsvarar i allt väsentligt den arbetsinsats som handläggning av ärenden om stadigvarande serveringstillstånd förutsätter. Taxan för ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning bör därför motsvara den aktuella taxan avseende ansökan om stadigvarande serveringstillstånd, dvs. 10 000 kr.

Handläggning av ansökan som kommer från en verksamhet som redan innehar stadigvarande serveringstillstånd kan förväntas innefatta något färre arbetsmoment. Därmed bör avgift som motsvarar *ändring av permanent tillstånd* tas ut, dvs. 4 600 kr.

Beträffande årlig tillsynsavgift för innehavare av tillstånd för gårdsförsäljning bör tillsynsavgiften motsvara den lägsta tillsynsavgift som debiteras innehavare av stadigvarande serveringstillstånd, dvs. 5 300 kr.

När en innehavare av stadigvarande serveringstillstånd också innehar tillstånd för gårdsförsäljning bör tillsynsavgift för gårdsförsäljning uttas som en extra avgift om 1 300 kr.

Principerna för avgiftsuttaget ligger i linje med motsvarande avgifter som beslutats i ett antal andra kommuner (se bilaga).

Beslutet skickas till
Vård- och omsorgsnämnden

Eva Hallberg
Kommundirektör

Mattias Larsson
Ekonomichef

Taxebestämmelser avseende servering av alkohol och gårdsförsäljning samt försäljning av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, receptfria läkemedel samt tobak

1) Denna taxa gäller avgifter för Vård- och omsorgsnämndens kostnader för prövning av ansökan om serveringstillstånd samt tillstånd för gårdsförsäljning (ansökningsavgift) och för löpande tillsyn av verksamhetsutövare med serveringstillstånd och gårdsförsäljning (årlig tillsynsavgift) samt för löpande tillsyn av försäljning av folköl (årlig tillsynsavgift) enligt alkohollagen (2010:1622) samt föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag.

Denna taxa gäller avgifter för Vård- och omsorgsnämndens kostnader för prövning av tillstånd enligt Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter (ansökningsavgift) samt för löpande tillsyn av försäljning av tobak och liknande produkter (tillsynsavgift).

Denna taxa gäller avgifter för Vård- och omsorgsnämndens kostnader för löpande tillsyn av försäljning av vissa receptfria läkemedel enligt 23 § Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel samt föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag.

2) Vård- och omsorgsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i denna taxa fastställda avgifterna med en procentsats som motsvarar de senaste tolv månadernas förändring i konsumentindex räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret. Basmånad för indexuppräkning är oktober (2012). Avgifterna avrundas till närmaste hundratal kronor.

3) Beslut om avgift enligt denna taxa fattas av Vård- och omsorgsnämnden. Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, kontrollbehovet, nedlagd handläggningstid eller andra omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

4) Avgiften ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten som föranleder avgiften.

5) Ansökningsavgiften ska vara betald innan handläggningen av ansökan påbörjas. Ansökningsavgiften ska täcka kommunens kostnader för prövning av ansökan. Ansökningsavgiften återbetalas inte om ansökan avslås.

6) Näringsidkare med permanent tillstånd för servering av alkoholdrycker och/eller gårdsförsäljning ska betala årlig tillsynsavgift. Kommunens handläggningstid avseende tillsyn innefattar den sammanlagda tid som används för administration, utredningar, samråd med andra myndigheter, inspektioner i verksamheter och kontroller i övrigt, kommunicering med tillståndshavare, resor samt beslut.

7) Årlig tillsynsavgift tas ut efter den avgiftsklass som framgår av årsomsättningen enligt tabellen nedan. Avgiften är beroende av försäljningen av alkoholdrycker enligt inlämnad restaurangrapport, som ska lämnas en gång per år enligt särskilda bestämmelser. Om restaurangrapporten inte inlämnats efter två skriftliga

påminnelser, uttas avgift enligt högsta avgiftsklassen. För varje påminnelse uttas avgift om 600 kronor.

8) För verksamheter med utökad serveringstid efter klockan 01.00 tillkommer en avgift om 1 300 kronor per år.

9) Fast avgift (årsavgift) för planerad årlig kontroll vid försäljning av **en** av varugrupperna folköl eller e-cigaretter/påfyllningsbehållare eller vissa receptfria läkemedel tas ut med 1 300 kronor per år och försäljningsställe.

För verksamhetsutövare som har försäljning av **två** av varugrupperna folköl, e-cigaretter/påfyllningsbehållare, vissa receptfria läkemedel ska den samlade årsavgiften vara 2 100 kronor per år och försäljningsställe.

För verksamhetsutövare som har försäljning av samtliga **tre** varugrupperna folköl, e-cigaretter/påfyllningsbehållare och vissa receptfria läkemedel ska den samlade årsavgiften vara 2 700 kronor per år och försäljningsställe.

10) Årsavgiften gäller kalenderår och ska betalas i förskott. Årsavgift ska betalas från och med det år verksamheten anmäls, eller, om verksamheten bedrivits utan anmälan, från och med det år som Vård- och omsorgsnämnden fick kännedom om verksamheten.

11) Utöver årsavgiften kan avgift tas ut för extra kontroll i form av timavgift. Timavgiften är 900 kr per timme nedlagd handläggningstid. Timavgift tas ut för varje påbörjad halv timme nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som använts för administration, samråd med andra myndigheter, inspektioner och kontroller i övrigt, resor samt beslut.

12) Kontrollåtgärder som utförs med anledning av klagomål eller som uppföljning av konstaterade brister eller som uppföljning av meddelade förelägganden eller förbud, ingår inte i årsavgiften.

13) Timavgift tas inte ut för kontroller som sker med anledning av klagomål som visar sig vara obefogat, om verksamhetsutövaren samtidigt uppfyllt lagstiftningens krav på egenkontroll inom det område som klagomålet avser.

14) Denna taxa är senast reviderad i enlighet med beslut enligt kommunfullmäktiges protokoll 2019 § 98.

Bilagor:

Bilaga 1: Avgifter för ansökan om eller ändring av serveringstillstånd

Bilaga 2: Avgifter för årlig tillsyn baserad på årsomsättning av alkoholförsäljning

Bilaga 3: Avgifter för ansökan om tillstånd för handel med tobaksvaror

Bilaga 4: Avgifter för årlig tillsyn avseende försäljning av varugrupperna folköl, e-cigaretter och påfyllningsbehållare, receptfria läkemedel samt tobak

Bilaga 1

Avgifter för ansökan om eller ändring av serveringstillstånd

Avgifter tillstånd	**Pris 2018**	**Pris 2025**
Nytt permanent tillstånd	7 800 kr	10 000 kr
Tillstånd för gårdsförsäljning		10 000 kr
Nytt permanent tillstånd, inklusive cateringverksamhet	9 300 kr	11 900kr
Ändring av permanent tillstånd (tider, lokaler, alkoholutbud)	3 600 kr	4 600 kr
Ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning, innehavare av stadigvarande serveringstillstånd		4 600 kr
Ändrade ägarförhållanden/styrelse (mer än 50 %), ändrad bolagsform	4 700 kr	6 000 kr
Ändrade ägarförhållanden/styrelse (högst 50 %)	2 600 kr	3 300 kr
Tillfällig ändring i permanent tillstånd (t ex utökad serveringstid vid enstaka tillfälle)	1 900 kr	2 400 kr
Tillfälligt tillstånd för utskänkning till allmänheten a) innehavare av permanent tillstånd i kommunen Ett dygn Två dygn Tre eller fler dygn varav 800 kronor är tillsynsavgift* b) övriga Ett dygn Två dygn Tre eller fler dygn varav 1 400 kronor är tillsynsavgift*	 3 200 kr 3 600 kr 5 000 kr 5 400 kr 6 200 kr 7 200 kr	 4 100 kr 4 600 kr 6 400 kr 6 900 kr 8 000 kr 9 200 kr
Tillfälligt tillstånd slutet sällskap	1 000 kr	1 300 kr
Kunskapsprov, per gång	600 kr	800 kr

*tillsynsavgiften återbetalas om ansökan avslås

Bilaga 2

Avgifter för årlig tillsyn baserad på årsomsättning av alkoholförsäljning

Avgiftsnivå tillsyn	**Årsomsättning av alkohol (kr)**	**Pris 2018**	**Pris 2025**
1	- 250 000	4 100 kr	5 300 kr
2	250 001 - 500 000	5 400 kr	6 900 kr
3	500 001 - 1 000 000	6 200 kr	8 000 kr
4	1 000 001 - 2 000 000	7 800 kr	10 000 kr
5	2 000 001 - 4 000 000	8 800 kr	11 300 kr
6	4 000 001 - 6.000.000	9 800 kr	12 600 kr
7	6 000 001 -	11 400 kr	14 600 kr

Övriga tillsynsavgifter	**Pris 2018**	**Pris 2025**
Påminnelseavgift vid ej inlämnad restaurangrapport	500 kr	600 kr
Tilläggsavgift för utökad serveringstid efter kl. 01.00	1000 kr	1 300 kr
Årlig tillsynsavgift för innehavare av tillstånd för gårdsförsäljning		5 300 kr
Årlig tillsynsavgift för innehavare av tillstånd för gårdsförsäljning som även innehar stadigvarande serveringstillstånd		1 300 kr

Bilaga 3

Avgifter för ansökan om tillstånd för handel med tobaksvaror

Avgifter tillstånd	Ny avgift 2019	Avgift 2025
Ansökan om tillstånd för detaljhandel med tobaksvaror	4 100 kr	5 100 kr
Ansökan om tillstånd för partihandel med tobaksvaror	4 500 kr	5 700 kr

Bilaga 4

Avgifter för årlig tillsyn avseende försäljning av varugrupperna folköl, e-cigaretter och påfyllningsbehållare, receptfria läkemedel samt tobak

Avgifter för årlig tillsyn avseende försäljning av varugrupperna folköl, e-cigaretter och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel

Avgiftsnivå	Verksamhetens omfattning	Pris 2018	Pris 2025
1	Försäljning av en varugrupp	1 000 kr	1 300 kr
2	Försäljning av två varugrupper	1 600 kr	2 100 kr
3	Försäljning av samtliga tre varugrupper	2 100 kr	2 700 kr

Avgifter för årlig tillsyn avseende handel med tobak

	Verksamhet	Ny avgift 2019	Pris 2025
	Årlig tillsynsavgift detaljhandel med tobaksvaror	2 100 kr	2 600 kr
	Årlig tillsynsavgift partihandel med tobaksvaror	2 500 kr	3 100 kr

Övriga avgifter

	Pris 2018	Pris 2025
Avgift för extra kontroll, per handläggningstimme	700 kr/timme	900 kr

2025-06-05
Otto Graudums
+4641362155
otto.graudums@eslov.se

Vård och Omsorg

Sammanställning över beslutade taxor i Skånska kommuner

Undertecknad handläggare har genomfört en undersökning av beslutade taxor avseende ansöknings- respektive tillsynsavgifter för gårdsförsäljningstillstånd i jämförelse med motsvarande taxor för stadigvarande serveringstillstånd. Följande har noterats den 5 juni 2025;

Malmö Stad

Ansökningsavgift för tillstånd för gårdsförsäljning	10 000 kr
Ansökningsavgift för stadigvarande serveringstillstånd	10 000 kr

Helsingborgs Stad

Ansökningsavgift för tillstånd för gårdsförsäljning	10 000 kr
Ansökningsavgift för stadigvarande serveringstillstånd	10 000 kr
Tillsynsavgift Gårdsförsäljning	4 300 kr
Tillsynsavgift Stadigvarande serveringstillstånd	4 300 kr

Höganäs kommun

Ansökningsavgift för tillstånd för gårdsförsäljning	14 095 kr
Ansökningsavgift för stadigvarande serveringstillstånd	14 095 kr
Tillsynsavgift Gårdsförsäljning	3 504 kr
Tillsynsavgift Stadigvarande serveringstillstånd (lägsta)	3 504 kr

Hässleholms kommun

Ansökningsavgift för tillstånd för gårdsförsäljning	8 200 kr
Ansökningsavgift för stadigvarande serveringstillstånd	8 200 kr

---

Otto Graudums
Utredningssekreterare

§ 74 **VOO 2025/203**

Revidering av taxebestämmelser avseende servering av alkohol på grund av nya regler i alkohollagen (2010:1622) gällande gårdsförsäljning

Beslut
- Vård och omsorgsnämnden beslutar att indexuppräkna taxorna för 2025 enligt förvaltningens förslag.

- Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att bestämma följande nya avgifter (enligt konsumentprisindex för 2025) för handläggning och tillsyn enligt Alkohollag (2010:1622):

- Ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning; 10 000 kr.
- Ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning, då sökanden innehar stadigvarande serveringstillstånd; 4 600 kr.
- Årlig tillsynsavgift för innehavare av tillstånd för gårdsförsäljning;
- 5 300 kr
- Årlig tillsynsavgift för innehavare av tillstånd för gårdsförsäljning som även innehar stadigvarande serveringstillstånd; 1 300 kr.

- Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att nämnden ges i uppdrag att revidera nuvarande taxebestämmelser i enlighet med kommunfullmäktiges beslut vilket även innebär att vård- och omsorgsnämnden indexuppräknar samtliga taxor enligt vad som framgår av taxebestämmelserna.

- Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att reviderade taxebestämmelser börjar gälla från och med 1 januari 2026.

Ej deltagande i beslut
Charlotte Jönsson (KD) deltar ej i beslutet.

Ärendebeskrivning
Vård- och omsorgsnämndens taxor enligt taxebestämmelser avseende servering av alkohol m.m. är i behov av indexuppräkning. Enligt taxebestämmelserna får vård- och omsorgsnämnden varje kalenderår besluta

att höja avgifterna i enlighet med konsumentprisindex. Då detta inte gjorts sedan 2018 (med undantag för tobaksavgifterna som justerades 2019) föreslås avgifterna regleras med den ackumulerade indexhöjningen sedan 2018. Detta görs genom att jämföra de fastställda talen för konsumentprisindex i oktober året innan. De taxor som inte höjts sedan 2018 höjs således med 28,4% och de som inte höjts sedan 2019 höjs med 25,6%. Beslutet kommer att börja gälla från och med 1 januari 2026, vilket kommer innebära ytterligare en indexjustering innan nya taxor börjar faktureras ut i praktiken under 2026.

Från och med den 1 juni 2025 gäller nya regler i alkohollagen (2010:1622) om tillstånd för s.k. gårdsförsäljning. Enligt 5a kap, 17 § alkohollagen får kommunen ta ut en avgift för prövningen av ansökan om gårdsförsäljning enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige. Kommunen får också ta ut en avgift för tillsyn av den som har tillstånd att bedriva gårdsförsäljning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Revidering av taxebestämmelser avseende servering av alkohol på grund av nya regler i alkohollagen (2010:1622) gällande gårdsförsäljning
- Förslag till revidering av taxebestämmelser avseende servering av alkohol på grund av nya regler i alkohollagen (2010:1622) om tillstånd för gårdsförsäljning, augusti 2025
- Sammanställning över beslutade taxor i skånska kommuner

Beredning

Förutsättningarna för att kunna få ett tillstånd för gårdsförsäljning är, enligt alkohollagen, att tillverkaren är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra tillverkare av alkoholdrycker, tillverkarens årsproduktion inte överstiger vissa volymer volym samt att försäljningen sker från den plats där den karaktärsgivande delen av tillverkningen av den aktuella alkoholdrycken sker. Tillverkare av vin ska dessutom tillverka vinet av druvor som uteslutande kommer från tillverkarens egna odlingar.

Den som fått tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker ska ha ett egenkontrollprogram för att kontrollera att reglerna för försäljningen följs. Programmet ska bifogas när ansökan om tillstånd skickas till kommunen.

Utöver detta ska samma regler gälla som för den som ansöker om serveringstillstånd, det vill säga att tillståndshavaren ska vara både ekonomiskt och personligt lämplig sökanden ska ha avlagt ett prov för att

visa på tillräckliga kunskaper om alkohollagen och anslutande föreskrifter. Innan kommunen meddelar tillstånd ska ett yttrande från Polismyndigheten begäras in.

Ansvarig handläggare gör följande bedömning. Den arbetsinsats som handläggning av den nya ärendetypen motsvarar i allt väsentligt den arbetsinsats som handläggning av ärenden om stadigvarande serveringstillstånd förutsätter. Taxan för ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning bör därför motsvara den aktuella taxan avseende ansökan om stadigvarande serveringstillstånd, dvs. 10 000 kr.

Handläggning av ansökan som kommer från en verksamhet som redan innehar stadigvarande serveringstillstånd kan förväntas innefatta något färre arbetsmoment. Därmed bör avgift som motsvarar *ändring av permanent tillstånd* tas ut, dvs. 4 600 kr.

Beträffande årlig tillsynsavgift för innehavare av tillstånd för gårdsförsäljning bör tillsynsavgiften motsvara den lägsta tillsynsavgift som debiteras innehavare av stadigvarande serveringstillstånd, dvs. 5 300 kr.

När en innehavare av stadigvarande serveringstillstånd också innehar tillstånd för gårdsförsäljning bör tillsynsavgift för gårdsförsäljning uttas som en extra avgift om 1 300 kr.

Principerna för avgiftsuttaget ligger i linje med motsvarande avgifter som beslutats i ett antal andra kommuner (se bilaga).

Yrkanden
Linus Walemo (SD) yrkar på att ärendet ska återremitteras till förvaltningen och att taxebestämmelserna ska ändras så att de matchar Staffanstorps kommuns taxebestämmelser.

Rasmus Wadsten (S), Linda Englund (S), Tony Hansson (S), Lena Hugosdotter Sundberg (M), Damir Vazgec (M), Krister Carlberg (C) och Eva Rebbling (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång
Ordförande ställer yrkandena mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med Rasmus Wadstens (S) m fl yrkande.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/556

2025-09-16
Malin Fremling
+4641362623
malin.fremling@eslov.se

Kommunstyrelsen

Riktlinje mot hot, våld och otillåten påverkan

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslås att anta Riktlinje mot hot, våld och otillåten påverkan i arbetet, att gälla från den 1 november 2025.

- Kommunstyrelsen föreslås besluta att upphäva Riktlinje mot hot- och/eller våld i arbetsmiljön antagen 17 september 2019.

Ärendebeskrivning

Otillåten påverkan har på senare år blivit en allt vanligare typ av hot och lyfts ofta i hot och våldsammanhang. I Eslövs kommuns ledarskapsprogram utbildas kommunens chefer gällande otillåten påverkan i samband med utbildning i hot och våld. I den tidigare rutinen berördes inte otillåten påverkan varpå den behövde ses över och uppdateras så att den är aktuell och relevant.

Beslutsunderlag

- Förslag till riktlinje mot hot, våld och otillåten påverkan i arbetet
- Riktlinjer mot hot-och/eller våld i arbetsmiljön, antagen den 17 september 201

Beredning

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS2023: 2 kap 5 om hot och våld så ska arbetsgivaren ha särskilda rutiner för arbete som kan medföra risk för våld eller hot om våld (§3.2). Arbetsgivaren ska också se till att arbetsplatser placeras, utformas och utrustas så att risken för våld eller hot om våld så lång som möjligt förebyggs (§5). Hot och våld är också den vanligaste anledningen till både arbetsskador och tillbud i Eslövs kommun. Som arbetsgivare har Eslövs kommun därför behov av en övergripande

riktlinje som beskriver arbetet med att förebygga hot och våld samt hur vi agerar när hot och våldssituationer har uppstått. Detta är ett övergripande dokument som varje verksamhet behöver komplettera med egna rutiner utifrån sina egna särskilda förutsättningar.

Beslutet skickas till
HR-avdelningen, Kommunledningskontoret

Eva Hallberg
Kommundirektör

Isak Högelius
HR-chef

ESLÖVS KOMMUN

RIKTLINJER MOT HOT, VÅLD OCH OTILLÅTEN PÅVERKAN I ARBETET

UTKAST

Dokumentet Riktlinjer mot hot, våld och otillåten påverkan i arbetet, är antaget av Kommunstyrelsen den [åååå-mm-dd]. Det riktar sig till chefer och medarbetare och förtroendevalda i Eslövs kommun. Gäller tills vidare. Kontaktperson: HR-strateg, HR-avdelningen

Inledning

Att arbeta i kommunal verksamhet innebär att möta människor i många olika situationer. Ibland händer det att medarbetare, chefer eller förtroendevalda utsätts för hot, våld eller otillåten påverkan i sin yrkesroll. Sådana händelser utgör allvarliga risker för både den enskildes hälsa och för demokratins grundprinciper

Den här riktlinjen beskriver hur vi som kommun förebygger, hanterar och följer upp denna typ av händelser. Målet är att säkerställa en trygg arbetsmiljö och att alla ska veta vilket ansvar de har samt vilket stöd som finns. Genom ett gemensamt och tydligt förhållningssätt stärker vi både individens trygghet och det demokratiska uppdraget.

Observera att detta material utgör en övergripande riktlinje. Varje verksamhet behöver komplettera rutinen utifrån de särskilda förutsättningar som gäller där.

Definitioner

Hot och våld

Hot och våld i arbetslivet omfattar alla handlingar där en person blir fysiskt eller psykiskt hotad, trakasserad eller uppsåtligt skadad i samband med sitt arbete. Det kan ske genom direkta handlingar eller genom beteenden som skapar en hotfull atmosfär. En mycket viktig faktor är hur den som utsätts upplever situationen. Hur planerat det är, vilket våldskapital och vilken intention den som utsätter har, är också av betydelse

Otillåten påverkan

Otillåten påverkan är ett samlingsbegrepp för situationer där en utomstående på ett sätt som är olagligt eller som upplevs som obehagligt eller olämpligt, försöker påverka hur någon agerar i sin tjänst eller i sitt uppdrag.

Otillåten påverkan kan ta sig olika uttryck som exempelvis:
Trakasserier; grova förolämpningar, obehagliga mail, sms eller samtal, skuldbeläggning, olovlig filmning och fotografering, olovliga inspelningar

Hot; hot om våld, dödshot, hot mot anhöriga eller utpressning
Våld; knuff, sparkar, slag eller liknande
Korruption; muta

Påverkansförsök skapar otrygghet i arbetsmiljön och kan leda till stress och självcensur eller till och med att man lämnar sin anställning. Det kan räcka med enstaka händelser för att öka risken att kriminella får inflytande i verksamheten och demokratin skadas på sikt. Därför är det otroligt viktigt att arbeta med att motverka otillåten påverkan.

Lagstiftning

Arbetsgivaren har enligt arbetsmiljölagstiftningen ett tydligt ansvar för att förebygga och hantera hot, våld och otillåten påverkan i arbetslivet. Det handlar både om att skydda medarbetare från skada och om att skapa en trygg arbetsmiljö både fysiskt, organisatoriskt och socialt.

Följande regler ligger till grund för vårt arbete:

- **Arbetsmiljölagen (AML)**
  Enligt 3 kap. 2 § ska arbetsgivaren vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall. Särskild hänsyn ska tas till om det finns risk för att någon kan utsättas för hot eller våld i arbetet.
- **Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2023:1)**
  Arbetsmiljöarbete ska bedrivas som en del av den dagliga verksamheten. Det omfattar även hot, våld och trakasserier. Risker ska bedömas, åtgärder planeras, följas upp och dokumenteras.
- **Våld och hot om våld (AFS 2023:2 5 kap)**
  Ställer krav på att arbetsgivaren ska undersöka och bedöma risker för hot och våld samt att ha rutiner för att förebygga och hantera dessa situationer. Arbetsgivaren ska dessutom säkerställa att berörd personal får utbildning och information. Vid behov ska arbetsgivaren erbjuda krisstöd.
- **Brottsbalken (BrB)**
  Otillåten påverkan kan ibland innebära brott, som hot eller våld mot tjänsteman. Även om det är brott enligt brottsbalken har arbetsgivaren ett ansvar att skydda sin personal, ge stöd och ha beredskap vid sådana händelser.

- **Skollagen (2010:800 6a kap 4§)**
  Ställer krav på att skolans huvudman ska se till att det på varje förskole- och skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till verksamhetens område under den tid då verksamheten pågår. Gäller skolbyggnader såväl som tillhörande utomhusområden.

Roller och ansvar

För att arbetet med hot och våld ska vara effektivt behöver roller och ansvar vara tydliga för alla

Chefen
Chefen har ansvar att undersöka, riskbedöma och vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att medarbetare utsätts för ohälsa eller olycksfall. Chefen ska också säkerställa att det finns kända säkerhetsrutiner för arbete som kan medföra risk för hot eller våld.

Medarbetaren
Medarbetaren har en skyldighet att medverka i genomförandet av de åtgärder som behövs för att uppnå en god arbetsmiljö. Om medarbetaren upptäcker att arbetet innebär allvarlig fara för liv och hälsa ska medarbetaren snarast underrätta arbetsgivaren eller skyddsombud.

Skyddsombudet
Skyddsombudet bevakar arbetsmiljön för arbetstagarnas räkning och deltar i arbetsmiljöarbete för att förebygga ohälsa på grund av exempelvis hot och våld. Skyddsombudets uppgift är också att begära de åtgärder som behövs för att undanröja risker.

Central krisledning
För större händelser ska en krisledning kunna gå in och stötta upp arbetet. Verksamheten ska ha en krisledningsplan där det är tydligt vad som ska göras vid en krissituation, och hur den ska hanteras efteråt.

Förebyggande rutiner och aktiviteter när hot, våld och otillåten påverkan har inträffat

- Riskbedöm regelbundet. Checklista för riskbedömning finns i KIA. Bjud in skyddsombud att medverka vid riskbedömningen.
- Rapportera och utred alla incidenter. Anmälan görs i KIA. Kom ihåg att allvarliga tillbud och arbetsskador ska anmälas till Arbetsmiljöverket inom 24 timmar.
- Ta signaler som oro och självcensur på allvar.
- Följ upp påverkansförsök och hot/våld incidenter, har hotbilden förändrats, hur mår medarbetaren och har genomförda åtgärder fått önskade resultat?
- Säkerställ att det finns tydliga rutiner som är välkända för alla. Att veta vem som gör vad i en pressad situation bidrar till ordning och reda. Alla ska veta vad som gäller och vart man ska vända sig om något händer och hur man ska tex spara och säkra bevis.
- Informera och utbilda personal som arbetar i professioner där risk för hot, våld och otillbörlig påverkan finns.
- Öva på olika situationer och händelser med hjälp av exempelvis rollspel och att prata om olika tänkbara och otänkbara scenarier. Att öva bidrar till beredskap och trygghet.
- Skapa förutsättningar för närvarande ledarskap och socialt stöd. Att känna stöd från arbetskamrater och chef har stor betydelse för tryggheten och kan många gånger vara avgörande för hur en svår och stressande situation utvecklas.
- Se över arbetsplatsens skalskydd så att obehöriga inte kan ta sig in där de inte får vara. Kontrollera lås, dörrar/fönster, larm osv.
- Gör en översyn av lokalernas utformning; finns det utrymmen där obehöriga kan gömma sig, områden som inte är upplysta, finns det säkra mötesrum för möten som kan innebära risker för hot och våld, är lokalerna fria från föremål eller möbler som kan användas som tillhyggen mm.
- Se över den personliga säkerheten för medarbetarna; behövs det personlarm, finns det tillgång till vakt vid särskilt känsliga möten, se över möjligheten att turas om i arbetsgruppen att ha kontakt med den som är känt hotfull eller utåtagerande för att minska utsatthet.
- Överväg om det behövs åtgärder kopplade till den digitala arbetsmiljön; se exempelvis över om närvaro på sociala medier kan

utföra en risk, undersök om bilder på och kontaktuppgifter till medarbetare ska vara tillgängliga på nätet mm.

Larm

Larm är ett komplement till övriga förebyggande åtgärder. Det finns två typer av larm, personlarm och överfallslarm. Rutinerna kring larmen är olika.

Personlarmet är kopplat till GPS som berättar var den som larmat befinner sig. Personlarm ska bäras i tjänsten och det kan delas av flera anställda i samma funktion.

Överfallslarm kan bli aktuellt om en anställd personligen blir hotad i sin tjänst. Överfallslarmet bärs även utanför arbetstid. I de fall en situation uppstår ska ansvarig chef kontakta förvaltningens HR-konsult för råd och stöd.

Beslut om personlarm och överfallslarm bör föregås av en riskbedömning och kompletteras med andra förebyggande åtgärder. Mall för riskbedömning inför införande av larm finns i KIA.

Arbetsplatser som använder larm ska ha arbetsplatsanpassade rutiner för larmhanteringen.

Om du blir hotad i tjänsten

- Meddela din chef. Alla hot och påverkansförsök ska dokumenteras och anmälas i KIA. Har du fått hot via mail eller brev kan detta scannas in i din KIA-anmälan.
- Blir du verbalt hotad i pågående möte eller i telefon, så kan du upprepa ordagrant vad motparten just sagt, då ger du motparten en chans att backa och du kan syna hur allvarligt hotet var menat.
- Försök avleda, be om en paus för att stämma av med en chef eller kollega. Då kan du ta dig ur situationen utan att den trappas upp ytterligare

- Diskutera alternativen. Om en person är väldigt stressad eller trängd och tex har fått avslag på en fråga som är väldigt viktig för hen kan du minska risken att situationen eskalerar genom att diskutera vilka andra alternativ som kan finnas.

Om hotet är akut

Är du utsatt för direkt fara och inte kan hantera situationen på annat sätt, så ska du, om det är möjligt och lämpligt utifrån situationen och kontext, lämna situationen. Efter att du lämnat situationen gör du andra i närheten uppmärksam på händelsen. Larma därefter omgående Polisen via 112.

Efter en hot- och våldssituation har inträffat

- Var inte ensam direkt efter en hot- och våldssituation. Har du en kollega som drabbats så lämna inte kollegan ensam. En akut stressreaktion kan uppstå efter en våldssituation.
- Var även uppmärksam på krisreaktioner som kan uppkomma efter händelsen. Reaktioner på våld kan tex vara; sömnsvårigheter, ångest, rädsla, mardrömmar, minnesbilder (så kallade flashbacks), förlorad tillit, huvudvärk mm.
- Reaktioner behöver inte komma i direkt anslutning till händelsen utan kan komma lång tid efter händelsen. Så har du själv varit utsatt eller har en medarbetare eller kollega som har utsatts så var extra uppmärksam på symptom även flera månader efter händelsen.
- Stöd finns att få hos företagshälsovården för den som varit utsatt för en hot- och våldssituation. Prata med din chef. Är du själv chef så informera medarbetarna om möjligheten till stöd. Glöm inte bort att även chefen kan behöva stöd.
- Säkerställ att händelsen rapporterats i KIA.
- Anmäl till Arbetsmiljöverket om händelsen upplevdes som allvarlig
- Överväg polisanmälan
- Utvärdera händelsen, fungerade era rutiner och hanteringen av händelsen? Följ upp med handlingsplan och åtgärder vid behov.
- Glöm inte bort att ta hand om hela gruppen efter en allvarlig händelse. Även den som inte varit direkt drabbad kan må dåligt tex ha skuldkänslor eller känna sig ansvarig på något sätt.

Polisanmälan

Anmälan om hot och/eller våld kan göras till Polisen på 114 14 eller vid besök hos Polisen. Det ställs inga krav på medarbetare att polisanmäla vid en hot- och/eller våldssituation eftersom händelser påverkar en på olika sätt och det är upp till var och en att avgöra om polisanmälan ska göras.

Eslövs kommun ser det dock som viktigt att polisanmälan görs när brottsliga gärningar begås. När brotten framstår som särskilt riktade mot Eslövs kommun som organisation snarare än en enskild person, och/eller förekommer upprepat ska en behörig företrädare för kommunen särskilt överväga att göra en anmälan.

ESLÖVS KOMMUN

RIKTLINJER MOT HOT- OCH/ELLER VÅLD I ARBETSMILJÖN

Riktlinjer mot hot- och/eller våld i arbetsmiljön är antagna av Arbetsgivarutskottet 190917. Riktlinjerna riktar sig till chefer och medarbetare. Ses över för revidering senast 2023. Kontaktperson: HR-strateg, HR-avdelningen.

Riktlinjer mot hot- och/eller våld i arbetsmiljön

Eslövs kommun tar avstånd från alla former av hot och/eller våld och accepterar inte att sådant förekommer i medarbetares arbetsmiljö. Att åstadkomma en god arbetsmiljö bidrar till att våra arbetsplatser präglas av engagemang, nyskapande och allas lika värde. Med en arbetsmiljö fri från hot och våld kan trygghet upprätthållas på Eslövs kommuns arbetsplatser. Dessa riktlinjer riktar sig till samtliga medarbetare och syftar till att tydliggöra Eslövs kommuns syn på hot och våld och vilka regler som gäller.

Enligt arbetsmiljölagen har arbetsgivaren en skyldighet att vidta åtgärder för att förebygga ohälsa och olycksfall. Att arbeta förebyggande med att undersöka och riskbedöma för att undvika att hot och våld uppstår i medarbetares arbetsmiljö är mycket viktigt eftersom förekomst av hot och våld på arbetsplatserna är ett betydande arbetsmiljöproblem som måste motverkas.

Uppstår hot och våld måste åtgärder vidtas för att skydda medarbetare och förhindra fortsatta hot- och våldssituationer.

Efter att åtgärder vidtagits ska arbetsgivaren följa upp åtgärderna för att framöver förhindra uppkomsten av hot- och våldssituationer på arbetsplatserna.

Riktlinjerna beskriver det systematiska arbetsmiljöarbetet mot hot- och/eller våld i arbetsmiljön genom förklaringar av vilka regler som är gällande utifrån arbetsmiljölagstiftningen. Riktlinjerna beskriver även vilka roller chef, medarbetare och skyddsombud har och ger förklaringar av undersökning och riskbedömning, rapportering och polisanmälan, vidtagande av åtgärder, uppföljningsarbetet, samt hantering av personlarm.

Eslövs kommun tillhandahåller utöver dessa riktlinjer checklistor som beskriver vad medarbetare och chefer bör tänka på vid en hot- och/eller våldssituation.

Regler mot hot- och/eller våld
Regler om åtgärder mot hot- och/eller våld i arbetsmiljön anges i första hand i Arbetsmiljöverkets föreskrifter *AFS 1993:2, Våld och hot i arbetsmiljön och AFS 1982:3, Ensamarbete*. Reglerna kan sammanfattas i följande punkter:

- Arbetsgivaren ska utreda riskerna för hot och våld samt vidta nödvändiga åtgärder.

- Arbetet ska ordnas så att riskerna för hot och våld så långt som det är möjligt förebyggs.

- Särskilda säkerhetsrutiner ska finnas för arbete som kan medföra risk för våld eller hot om våld. Rutinerna ska hållas aktuella och följas upp fortlöpande. Rutinerna ska vara kända av alla arbetstagare som kan bli berörda av riskerna.

- Arbetstagarna ska ha tillräcklig utbildning och information och få tillräckliga instruktioner för att kunna utföra arbetet säkert och tryggt. Särskilt stöd och handledning ska ges vid risk för återkommande våld eller hot om våld.

- Arbetstagarna ska ha möjlighet att snabbt tillkalla hjälp vid en situation med våld eller hot om våld.

- Tillbud och händelser med våld eller hot om våld ska dokumenteras och utredas.

- Arbetstagare som utsatts för våld eller hot om våld ska snabbt få hjälp och stöd för att förebygga eller lindra såväl psykisk som fysisk skada. Arbetsgivaren ska ha särskilda rutiner för detta.

- Vid planering och anordnande av ensamarbete ska arbetstagarens möjligheter till kontakt med andra människor beaktas. Det ska särskilt uppmärksammas att arbetstagaren har tillräcklig utbildning, information och instruktion för att utföra arbetet ensam.

- Åtgärder ska vidtas för att så långt som möjligt ordna så att den som utför arbetet ensam inte löper större risk för skada än om fler gemensamt utför arbetet.

Eslövs kommuns verksamheter
Hot- och/eller våldsituationer kan uppkomma i olika verksamheter och i olika relationer i arbetet. Bland annat mellan brukare och medarbetare, elev och medarbetare, utomstående och medarbetare, chef och medarbetare eller mellan två eller flera medarbetare.

Eslövs kommun har klient/brukarrelaterade yrken inom bland annat skola och socialtjänst vilka kan innefatta risker för hot och våld. Även andra kontaktnära yrken inom exempelvis vård och omsorg och medarbetares tjänsteutövning i myndighetsfunktioner kan innebära risker för hot och våld. Situationer där hot kan förekomma är alltifrån fysiska möten och besök till telefonsamtal, sms, sociala medier med mera.

För arbete som kan medföra risk för våld eller hot om våld är arbetsgivaren skyldig att ha arbetsplatsanpassade rutiner som ska hållas aktuella och vara kända för medarbetarna.

Chefen
Chefen har som arbetsgivarrepresentant ansvar utifrån fördelade arbetsmiljöuppgifter att undersöka, riskbedöma och vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att medarbetare utsätts för ohälsa eller olycksfall. De åtgärder som inte kan vidtas omedelbart ska dokumenteras och tidsplaneras i en handlingsplan. I övrigt ska chefen i sin roll som arbetsgivarrepresentant följa de regler som finns på området hot och våld i arbetsmiljön och som finns sammanfattade i dessa riktlinjer.

Medarbetaren
Medarbetaren har en skyldighet att medverka i genomförandet av de åtgärder som behövs för att uppnå en god arbetsmiljö. Att som medarbetare följa de säkerhetsföreskrifter som finns på en arbetsplats är en viktig skyldighet för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Om medarbetaren upptäcker att arbetet innebär allvarlig fara för liv och hälsa ska medarbetaren snarast underrätta arbetsgivaren eller skyddsombud.

Skyddsombudet
Skyddsombudet ansvarar utifrån sitt skyddsområde att företräda arbetstagarna i arbetsmiljöfrågor och ska av arbetsgivaren ges förutsättningar att utföra sitt uppdrag som skyddsombud. Betydande förutsättningar är delaktighet och samverkan i bland annat frågor som rör trygghet och säkerhet på arbetsplatsen. Detta i syfte att skapa så god arbetsmiljö som möjligt för medarbetarna.

Central krisledning
Händelser som kan leda till en allvarlig störning eller risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner är händelser som i första hand kräver

aktivering av central krisledning för övergripande samordning. Kommundirektören beslutar om aktivering av central krisledning. Situationer då central krisledning kan bli aktuell att aktivera är exempelvis vid händelser med omkomna och skadade eller vid anlagda bränder och omfattande skadegörelse.

I det akuta skedet kan företagshälsovården erbjuda psykologiskt krisstöd. I andra hand tillämpas ett arbetsmiljöinriktat arbete i enlighet med kommunens riktlinjer på arbetsmiljöområdet för de medarbetare som berörts av den här typen av allvarliga händelser.

Riskbedömning av hot- och/eller våld

Eftersom risker kan finnas i verksamheterna är det viktigt att chefen i förebyggande syfte ansvarar för att det kontinuerligt genomförs riskbedömningar av hot- och/eller våldsituationer. Riskbedömning genomförs i samband med den årliga skyddsronden men är även nödvändig att genomföra vid signaler på risker för hot- och/eller våld eller efter att en hot- och/eller våldsituation har inträffat.

Undersökning och riskbedömning

I samband med att en riskbedömning genomförs är det viktigt att undersöka vilka risker för hot och våld som finns och vilka åtgärder som är nödvändiga att vidta i syfte att undanröja tänkbara risker för en hot- och/eller våldsituation. Undersökningen genomförs med hjälp av en riskanalysmall kring hot och våld som finns tillgänglig i KIA. Riskanalysmallen innehåller ett antal frågor kring risker, förebyggande åtgärder och hjälp och stöd.

Dokumentation och handlingsplan

På de frågor där det finns brister ska åtgärder dokumenteras och en risvärdering (låg, mellan, hög) anges. Dokumenterade åtgärder utgör den handlingsplan som ska vara gällande för det fortsatta arbetet. Den dokumenterade handlingsplanen ska fastställa vilka åtgärder som är nödvändiga att vidta och vem som är ansvarig för att åtgärderna som ska vidtas, samt när de ska vara genomförda. Det ska också dokumenteras när uppföljning av åtgärderna ska ske.

Deltagare vid undersökning och riskbedömning

Det är av fler anledningar viktigt att även andra än chefen deltar i genomförandet av riskbedömningar. Skyddsombud ska ges möjlighet att delta eftersom skyddsombudet har en viktig roll som företrädare för

medarbetarena i arbetsmiljöfrågor och ses som en naturlig samarbetspartner till chefen när riskbedömningar genomförs.

Medarbetare kan med fördel också delta eftersom de kan ge relevant information om risker i arbetet, vilket kan vara avgörande i själva bedömningen av vilka risker som finns på arbetsplatserna och vilka eventuella åtgärder som är nödvändiga att vidta och följa upp.

Arbetsplatsträffar och enskilda samtal med medarbetare och skyddsombud och dialog om utfallet av medarbetarundersökningar kan även de vara tillfällen som ger relevant information inför riskbedömningar.

Rapportering vid en hot- och/eller våldsituation
Utsätts en medarbetare för en hot- och/eller våldssituation ska händelsen omgående rapporteras i KIA (behövs inga inloggningsuppgifter för att rapportera en händelse). Medarbetaren rapporterar själva händelsen, det vill säga vad som hänt, samt när och var händelsen inträffade. Efter genomförd rapporteringen skickas rapporteringen till medarbetarens chef och till lokalt skyddsombud för kännedom.

Rapporterade hot- och/eller våldssituationer ska dokumenteras och utredas i KIA av medarbetarens chef. Chefen ansvarar i samband med utredningen att en riskvärdering görs och åtgärder dokumenteras. Allvarliga tillbud och arbetsskador ska anmälas till Arbetsmiljöverket inom 24 timmar.

Är medarbetarens chef den som utsatt medarbetaren för hot och/eller våld ska chefens chef utreda händelsen. Vid sådana specifika omständigheter kontaktar medarbetaren chefens chef eller skyddsombud för att få rapporterat händelsen.

Stöd till medarbetare som blivit utsatta för en hot-och eller våldsituation
Det är av all vikt att medarbetares hälsa uppmärksammas efter en situation där hot och/eller våld förekommit i medarbetarens arbetsmiljö. I samband med att chefen samtalar med medarbetaren om den händelse som skett ska stöd erbjudas. Företagshälsovården har den kompetens som krävs för att hantera krissamtal och erbjuder även arbetsgivaren möjlighet att anskaffa akut psykologiskt krisstöd för medarbetare med behov.

För vidare stöd se Checklista– Att göra vid en hot- och/eller våldssituation i arbetet.

Polisanmälan
Eslövs kommun vill uppmuntra medarbetare att polisanmäla om de blivit utsatta för en hot- och/eller våldssituation och otillåten påverkan. Exempel kan vara hot eller våld mot medarbetare i tjänst, i situationer där hotet är kopplat till medarbetarens tjänsteutövning, vid erbjudanden i syfte att i gengäld få ett gynnsamt beslut fattat etcetera.

Anmälan görs via Polisen på telefonnummer 114 14 eller genom besök hos Polisen. Polisanmälan syftar till att ge Polisen viktiga upplysningar om brott och vad som inte är acceptabelt i Eslövs kommun. Riktlinjerna ställer inte krav på medarbetare att polisanmäla vid en hot- och/eller våldssituation eftersom händelser påverkar en på olika sätt och därmed också den rationella förmågan hos en till att fatta beslut om att polisanmäla (exempelvis på grund av chock eller skada). Eslövs kommun ser dock det som viktigt att polisanmälan görs när brottsliga gärningar begås. När brotten framstår som särskilt riktade mot Eslövs kommun som organisation snarare än en enskild person, och/eller förekommer upprepat ska en behörig företrädare för kommunen särskilt överväga att göra en anmälan om den utsatta medarbetaren väljer att inte göra det.

Uppföljning
Dokumentationen av arbetsskador och tillbud orsakade av hot och/eller våld utgörs av rapporterade och utredda händelser i KIA. Uppmärksamhet bör i uppföljningssammanhang göras på rapporterade hot- och/eller våldsituationer i syfte att klargöra vilka åtgärder som vidtagits och upptäcka eventuella behov av åtgärder för att motverka fortsatta hot- och/eller våldssituationer på arbetsplatserna.

Statistiken av arbetsskador och tillbud redovisas i lokal samverkan (LOSAM) och samverkan på förvaltningsnivå (FÖSAM) på respektive förvaltning. Arbetskador och tillbud redovisas årligen i kommunens personalbokslut.

Personlarm
Enligt arbetsmiljölagen har anställda rätt till en så trygg arbetsmiljö som möjligt. Syftet med personlarm är att förbättra arbetsmiljön för arbetstagare och arbetsgivare där en otrygg arbetsmiljö kan uppstå. Personal som arbetar i utsatta miljöer (funktion, ej personlig) kan utrustas med personlarm av arbetsgivaren. Ett personlarm kan öka tryggheten i och med att gps-positioneringen berättar var larmaren befinner sig. Personlarm kan aldrig ersätta övriga förebyggande åtgärder och ska endast ses som ett komplement. Personlarm ska bäras i tjänsten och det kan delas av flera

anställda i samma funktion. Beslut om larm eller inte larm bör föregås av en riskbedömning och förebyggande åtgärder. Om det föreligger ett behov av personlarm för medarbetare ska det finnas arbetsplatsanpassade rutiner för larmhanteringen.

För vidare stöd se Riskbedömning vid behov av personlarm i KIA.

Det finns två typer av larm, personlarm och överfallslarm. Det är samma larmdosa för både person- och överfallslarm. Rutinerna kring larmen är dock olika. En anställd som personligen blivit hotad i sin tjänst kan utrustas med ett överfallslarm (om hotet är polisanmält). Överfallslarmet bärs även utanför arbetstid. Överfallslarm kan i vissa fall ersättas av polisens trygghetslarm. I de fall en situation uppstår kontakta förvaltningens HR-konsult för råd och stöd.

Vid frågor om personlarm kontakta förvaltningens personlarmssamordnare. För frågor om priser vid nybeställning av personlarm kontakta förvaltningens inköpsansvarig.

Mer information om personlarm, rutiner, personlarmssamordnare/kontaktpersoner finns på intranätet.

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/305

2025-09-15

Linnea Ornstein
linnea.ornstein@eslov.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av Sydarkiveras förslag till ny förbundsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna Sydarkiveras förslag till ny förbundsordning.

Ärendebeskrivning

Kommunalförbundet Sydarkivera antog sin nu gällande förbundsordning 2019. Utifrån bl.a. förändrad lagstiftning och revisionsrapport har det funnits ett behov att göra ändringar. Sydarkiveras kommunfullmäktige beslutade om ändringar den 25 april 2025. För att den nya förbundsordningen ska träda i kraft den 1 januari 2026 krävs att alla medlemmar godkänner den.

Beslutsunderlag

Gällande förbundsordning för Sydarkivera med färgkodad text, ID 2023:418
Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera, ID 2023:419
Förbundsfullmäktiges beslut 2022-11-11, § 8
Förbundsstyrelsens beslut 2022-12-02, §§ 33–34
Remissvar från 31 förbundsmedlemmar
Arbetsutskottets protokoll § 16, § 27, § 31 under 2023
Arbetsutskottets protokoll § 12 och § 40 under 2024
Uppdaterad sammanställning av remissvaren, ID 2025:337
Förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera, ID 2025:345

Beredning

Sydarkivera skickade ut ett förslag till ny förbundsordning på remiss till medlemmarna den 3 mars 2023. 31 av 35 medlemmar svarade på remissen och nu aktuellt förslag är utarbetat utifrån bl.a. de remissvar som inkom.

Eslövs kommun yttrade sig över remissen med i huvudsak sex punkter som innebar synpunkter om formuleringar avseende bl.a. representation och förfarande vid en eventuell tvist. Två av dessa punkter (första och tredje

punkten i förbundets sammanställning av remissvaren) har fått verkan i det nya förslaget till reglemente. Övriga punkter har inte ändrats i den riktning som Eslövs kommun har föreslagit.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Eva Hallberg
Kommundirektör

Susanna Karlsson
Avdelningschef

Förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera

Förbundsordningen gäller från och med 2026-01-01

Antagen av förbundsfullmäktige 2025-04-25, Dnr SARK 2022/235

Ersätter förbundsordning antagen 2019-04-05

Innehåll

1 § Namn och säte	3
2 § Medlemmar	3
3 § Ändamål och tjänster	3
4 § Utbud av tjänster	4
5 § Organisation	5
6 § Förbundsfullmäktige	6
7 § Förbundsstyrelsen	6
8 § Revisorer och ansvarsfrihet	7
9 § Förbundets anslagstavla	8
10 § Andel i tillgångar och skulder	8
11 § Kostnadsfördelning	8
12 § Styrning, insyn, samråd m m	9
13 § Riktlinjer för budgetprocessen	10
14 § Utträde m m	11
15 § Likvidation och upplösning	12
16 § Tvister	12
17 § Bestämmelser om förmåner till förtroendevalda ~~Arvoden~~	12
18 § Ändringar och tillägg till förbundsordningen	13
19 § Särskilda bestämmelser	13

Förbundsordning för Kommunalförbundet Sydarkivera

1 § Namn och säte

1.1 Kommunalförbundets namn är Sydarkivera.

1.2 Kommunalförbundet, nedan förbundet, har sitt säte i Alvesta.

2 § Medlemmar

2.1 Medlemmar i förbundet framgår av bilaga 1.

3 § Ändamål och tjänster

3.1 Förbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullgöra de skyldigheter enligt arkivlagen (Arkivlag 1990:782) och därtill anslutande författningar som förbundsmedlemmarna överlämnar till förbundet. Förbundet ska särskilt skapa och förvalta en digital bevarandeplattform för digital information för slutarkivering och förvalta överlämnad digital information. Uppdraget ska fullgöras med iakttagande av vad som i kommunallagen (2017:725) stadgas om kommunalförbund med de ändringar och tillägg som framgår av denna förbundsordning.

Förbundet ska fullgöra myndighetsutövningsuppgifter enligt arkivlagen som överlämnas innefattande bland annat att utöva tillsyn samt handhavande av slutarkiv för förbunds-medlemmarna i den omfattning som regleras i särskild ordning i medlemsorganisationens arkivreglemente. Ovanstående är en del av bastjänsten som ingår i den avgift som förbundsmedlem betalar. Inga andra avgifter från förbundet ska utgå för bastjänster.

3.2 Förbundet får vidare arbeta med närliggande frågor till det som ingår i bastjänsterna utifrån behov framställt av förbundsmedlem eller som förbundet bedömer är till gagn för förbundsmedlem. Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet och gör det genom anslutande tjänster eller tilläggstjänster.

Anslutande tjänster eller tilläggstjänster kan t.ex. innebära dataskyddsombud, deltagande i utbildningar, tillfälliga arbetsinsatser mm. Skriftligt avtal ska vid behov upprättas beträffande villkoren för utförande av sådana uppgifter eftersom tjänsterna blir uppgifter för förbundet.

3.3 Förbundsmedlem kan hos förbundsstyrelsen väcka fråga om att förbundet ska få arbeta med en närliggande fråga.

4 § Utbud av tjänster

4.1 Förbundsstyrelsen beslutar om utbudet av tjänster.
Förbundets tjänster delas in i följande kategorier:

Bastjänster – ingår för samtliga förbundsmedlemmar
Anslutande tjänster – möjligt för förbundsmedlem att ansluta sig till
Tilläggstjänster – möjligt för förbundsmedlem att använda sig av

Bastjänster
4.2 Uppdraget utgörs i huvudsak av arkiveringsuppdrag, innebärande konvertering av dokument och andra uppgifter i IT-baserade verksamhetssystem till en digital bevarandeplattform samt informations- och utbildningsuppgifter i verksamheten, samverkan med förbundsmedlemmarna och med externa parter samt myndighetsutövningsuppgifter ~~hädanefter kallat Bastjänster.~~

4.3 Inom ramen för bastjänsterna ska förbundet, genom information, rådgivning och annat stöd underlätta förbundsmedlemmarnas överlämnande av digital arkivinformation. Förbundet ska vidare vara förbundsmedlemmarna behjälpliga i arbetet med framtagande av informationshanteringsplaner, arkivbeskrivningar och systematiska arkivförteckningar.

4.4 Inom ramen för bastjänsterna åligger det också förbundet att biträda förbunds-medlemmarna med specialistkompetens inom området arkivering samt genomföra utbildningsinsatser inom arkivområdet.

~~3.5 Kommunalförbundet ska inom ramen för Bastjänsterna efter samråd med samtliga medlemmar fastställa ett handlingsprogram och en verksamhetsplan för arkivering av förbundsmedlemmarnas information. Handlingsprogrammet ska övergripande beskriva de strategiska målen för kommunalförbundets verksamhet. Handlingsprogrammet ska bland annat fastställa prioriteringsprinciper mellan förbundsmedlemmarna och för de förekommande verksamhetssystemen.~~

4.5 Förbundet ska inom ramen för bastjänsterna årligen i samband med budget fastställa en verksamhetsplan bland annat för förbundsmedlemmarnas överlämnande av information från IT-baserade verksamhetssystem. Verksamhetsplanen ska fastställa vilka verksamhetssystem som ska prioriteras för leverans och avställning. Verksamhetsplanen är kommunalförbundets konkretisering av de i av förbundsfullmäktige ~~handlingsprogrammet~~ uppställda målen.

4.6 I bastjänsten ingår att biträda förbundsmedlemmarna med kompetens beträffande långsiktigt bevarande vid upphandling av IT-baserade verksamhetssystem.

4.7 I bastjänsten ingår inte sådant internt arbete med förberedelser för arkivläggning som varje förbundsmedlem inom den egna organisationen har att samordna och hantera, exempelvis rensning och gallring.

~~3.9 De uppgifter som överlämnas utöver bastjänsterna regleras och finansieras i enlighet med bestämmelserna i 3.10.~~

~~**Anslutande tjänster**~~
~~3.10 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i Bastjänsterna till Kommunalförbundet. Sådana särskilt överlämnade uppgifter ska ansluta till Bastjänsterna och ligga inom ramen för kommunalförbundets ändamål och kan t.ex. innebära helt eller delat övertagande av analogt arkivmaterial. Skriftligt avtal ska upprättas beträffande villkoren för utförande av sådana särskilt överlämnade uppgifter, eftersom denna anslutande tjänst därmed blir uppgifter för kommunalförbundet. Ersättning för särskilt överlämnade uppgifter enligt denna punkt 3.10 utgår i enlighet med punkt 10.5 nedan.~~

Anslutande tjänster
4.8 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet genom anslutande tjänster. Anslutande tjänster ska vara närliggande frågor till arkivlagen och därtill anslutande författningar.

Anslutande tjänster kan vara:

- Dataskyddsombud
- Andra närliggande områden

Skriftligt avtal ska upprättas beträffande villkoren för utförande av anslutande tjänster.
Ersättning för anslutande tjänster utgår i enlighet med punkt 11.5.

Tilläggstjänster
4.9 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet genom att använda sig av de tjänster som erbjuds inom ramen för tilläggstjänster.
Tilläggstjänster ska vara närliggande frågor till arkivlagen och därtill anslutande författningar.
Tilläggstjänster till förbundsmedlem kan vara:

- Utbildningar som är utöver det som ingår i bastjänst eller anslutande tjänster
- Tillfälliga arbetsinsatser efter överenskommelse och i mån av personella resurser
- Annan närliggande fråga

Skriftliga avtal för tilläggstjänster ska tas fram vid behov.
Ersättning för tilläggstjänster regleras enligt punkt 11.6.

5 § Organisation

5.1 Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse.

5.2 För förbundsstyrelsen gäller reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

5.3 Förbundsstyrelsen får tillsätta de organ den anser behövs för fullgörande av förbundsstyrelsens uppgifter. Interimsorgan får inrättas. Delegation kan beslutas i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

5.4 Förbundsfullmäktige ska utse en valberedning.
Mer regler om valberedningen ska finnas i förbundsfullmäktiges arbetsordning.

6 § Förbundsfullmäktige

6.1 Antalet ledamöter i förbundsfullmäktige ska vara lika med antalet medlemmar i förbundet. För varje ledamot ska en ersättare utses.

6.2 Varje förbundsmedlem ska utse en ordinarie ledamot och en ersättare.

6.3 För förbundsfullmäktige gäller arbetsordning som beslutas av förbundsfullmäktige.

~~5.3 Ordinarie fullmäktige sammankallas två gånger per år. Extra fullmäktige kan sammankallas vid behov.~~ (bestämmelser om detta ska finnas i arbetsordningen)

6.4 Val av ledamot och ersättare ska ske i förbundsmedlems fullmäktige.

~~5.5 Vid förfall för ledamot ska ersättare från samma kommun inträda~~. (ska finnas i arbetsordningen).

6.5 Förbundsfullmäktige väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. (presidium) ~~Innehavare av posterna ska komma från olika kommuner.~~ (Kan vara med i arbetsordning - uppdrag till valberedningen.)

6.6 Förbundsfullmäktiges ledamöter och ersättare väljs för en mandattid om fyra år räknat fr.o.m. den 1 januari året efter det att val till kommunalfullmäktige ägt rum i hela landet.

~~5.8 När val sker första gången ska mandattiden, om så är påkallat med hänsyn till vad som anges i punkt 5.7 ovan, vara tiden intill slutet av det år då val till kommunfullmäktige i hela landet ägt rum.~~ (bör ej vara aktuellt nu längre)

~~5.9 I fråga om valbarhet och sättet att utse ledamöter och ersättare i Förbundsfullmäktige ska 3 kap 23 § och 4 kap 23a § 1 st. kommunallagen tillämpas.~~ (gäller i alla fall enligt KL)

6.7 Förbundsfullmäktige äger rätt att uppdra åt förbundsstyrelsen att besluta i ärenden som det annars enligt ~~3 kap 9 § kommunallagen~~ 5 kap 1 § kommunallagen ankommer på fullmäktige att besluta om och därigenom enligt 9 kap 6 § 2 p kommunallagen vara ställföreträdare för fullmäktige.

6.8 Rätt att väcka ärenden till förbundsfullmäktige har:

- förbundsmedlem genom respektive fullmäktige
- förbundsstyrelsen
- ledamot i förbundsfullmäktige
- en revisor, om ärendet gäller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget eller om ärendet gäller granskningen

~~5.12 Förbundsfullmäktigesammanträden är offentliga.~~ (Framgår av 5 kap 42 § kommunallagen att fullmäktiges sammanträden är offentliga.)

6.9 Beslut i förbundsfullmäktige fattas med enkel majoritet. Ordföranden har utslagsröst.

6.10 Styrelsens ordförande, styrelsens vice ordförande eller kommunalråd/regionråd hos förbunds-medlemmarna har alltid rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsfullmäktige.

7 § Förbundsstyrelsen

7.1 Förbundsstyrelsen utses av förbundsfullmäktige och ska bestå av ~~minst sju ledamöter med minst sju ersättare och maximalt 11 ledamöter och 11 ersättare.~~ 11 till 15 ledamöter och 11 till 19 ersättare. ~~Medlemskommun~~ Förbundsmedlem som vid tidpunkten för val till ~~kommun~~fullmäktige i hela landet har över 60 000 invånare ska alltid ha en ledamot som fast representation i styrelsen. Förbundsstyrelsen bör ha så bred representation som möjligt.

7.2 Förbundsstyrelsens ledamöter och ersättare väljs för fyra år med en mandattid som gäller från och med den tidpunkt då de väljs av förbundsfullmäktige och till och med tidpunkten för förbundsfullmäktiges nästkommande ordinarie val till förbundsstyrelse ~~efter det val då styrelseledamoten eller ersättaren utsågs.~~

7.3 Förbundsmedlem som inträder under pågående mandatperiod kan få representation i förbundsstyrelsen tidigast efter nästkommande val till fullmäktige hos samtliga förbundsmedlemmar.

7.4 Förbundsfullmäktige utser för varje mandatperiod bland sina ledamöter en ordförande och två ~~en~~ vice ordförande i förbundsstyrelsen. (presidium) ~~Innehavare av dessa uppdrag ska komma från olika kommuner. I fråga om valbarhet och sättet att utse övriga ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen ska 3 kap 23 § och 4 kap 23a § 1 st. kommunallagen tillämpas.~~

7.5 Ersättarna inträder i den turordning förbundsfullmäktige bestämt vid valet. Om ersättarna har utsetts vid proportionellt val inträder i stället ersättare enligt den ordning som beskrivs i lagen (2022:629) om proportionella val i kommuner och regioner (LPV). ~~lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.~~

7.6 Ärenden i förbundsstyrelsen får väckas av

- ledamot i förbundsstyrelsen
- förbundsmedlem genom framställan av ~~kommun~~fullmäktige eller ~~kommun~~styrelsen
- organ under förbundsstyrelsen om förbundsstyrelsen har medgivit sådan rätt

7.7 ~~Kommun~~styrelsens ordförande, styrelsens vice ordförande eller kommunalråd/regionråd hos förbundsmedlemmarna har alltid rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsstyrelsen.

7.8 Förbundsstyrelsen avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsstyrelsen har rätt att närvara och yttra sig vid förbundsstyrelsens sammanträden.

7.9 Förbundsstyrelsen får besluta att sammanträde med förbundsstyrelsen ska vara offentligt.

7.10 Förbundsstyrelsen utgör gemensam arkivmyndighet avseende den information och de uppgifter som förbundsmedlemmarna överlämnat till förbundet. Arkivmyndigheten ansvarar för tillsyn i enlighet med föreskrifterna i arkivlagen och av förbundsfullmäktige fastställt styrdokument.

7.11 Förbundsstyrelsen är arkivmyndighet åt förbundet.

8 § Revisorer och ansvarsfrihet

8.1 Förbundet ska ha tre revisorer. ~~Gäller från mandatperioden 2018–2022.~~

8.2 För revisorerna gäller föreskrifter i reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

8.3 Förbundsfullmäktige utser revisorer från förbundsmedlemmarna.

8.4 Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsstyrelsen.

8.5 Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen.
~~Revisionsberättelse ska tillsammans med årsredovisningen överlämnas till förbundsmedlemmarnas respektive fullmäktige, som var och en beslutar om ansvarsfrihet för förbundet i dess helhet.~~
Förbundsfullmäktige beslutar i frågor om ansvarsfrihet och anmärkning enligt kommunallagen.

~~7.6 Revisorerna i kommunalförbund är skyldiga att på begäran lämna upplysningar till de förtroendevalda revisorerna i varje kommun eller landsting som är medlem i förbundet.~~
Framgår av 9 kap 15 § kommunallagen och bör ej upprepas.

8.6 Frågor om ansvarsfrihet och anmärkning bereds av förbundsfullmäktiges presidium.

8.7 Beslut i fråga om ansvarsfrihet och anmärkning om expedieras till förbundsmedlem för kännedom.

9 § Förbundets anslagstavla

9.1 Förbundets anslagstavla ska finnas på förbundets webbplats.
(Framgår av 9 kap 6 § punkt 10 KL att det ska finnas med på vilken webbplats förbundets anslagstavla ska finnas.)
~~8.1 Förbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på förbundets officiella webbanslagstavla och på förbundets hemsida.~~
~~8.2 Kungörelse om sammanträde vid vilket budgeten ska fastställas ska anslås på förbundets officiella webbanslagstavla. och på förbundets hemsida~~.

10 § Andel i tillgångar och skulder

10.1 Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder. Andelen utgörs av den andel av de totala avgifter som lämnats enligt paragraf 11 som respektive förbundsmedlem erlagt under förbundets tre senaste verksamhetsår.

10.2 Förbundsmedlemmarna ansvarar för täckande av eventuell uppkommande brist i enlighet med i 10.1 ovan angiven fördelningsgrund. Samma fördelningsgrund tillämpas vid skifte av förbundets behållna tillgångar om förbundet skulle komma att upplösas.

11 § Kostnadsfördelning, m.m.

11.1 Kostnaderna för förbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, täckas genom bidrag från förbundsmedlemmarna i enlighet med vad som nedan anges beträffande kostnader för bastjänster, anslutande tjänster och tilläggstjänster. ~~och ersättning för särskilt överlämnade uppgifter.~~

11.2 Kostnaderna för bastjänsterna ska fördelas mellan förbundsmedlemmarna med de summor som anges i bilaga 2 till denna förbundsordning. Förbundsmedlemmarna faktureras en gång per år ~~kvartalsvis~~ i förskott.

11.3 Förbundsfullmäktige ska årligen ta ställning till medlemsavgiftens storlek med beaktande av de erfarenheter som vunnits av förbundets verksamhet avseende kostnaderna för bastjänster och arkivläggning av information från olika verksamhetssystem samt dess storlek och innehåll. Denna fråga ska hanteras i samband med överläggningar mellan förbundsmedlemmarna om förbundets budgetförutsättningar. Vid behov får fördelningsfrågan föras till beslut i samtliga förbundsmedlemmarnas fullmäktigeförsamlingar.

11.4 Den i punkterna 11.2 och 11.3 bestämda kostnadsfördelningen mellan förbundsmedlemmarna ska bli föremål för justering om det inträder ny medlem i förbundet. För ny förbundsmedlem kommer en särskild engångsavgift, baserad på den inträdande kommunens/regionens invånarantal, tas ut i samband med inträde (se bilaga 2).

11.5 När förbundet ~~på begäran~~ utför ~~särskilt överlämnade uppgifter~~ anslutande tjänster ~~enligt punkt 3.9 ovan (Anslutande tjänster)~~ enligt punkt 4.8 till någon eller några av förbundsmedlemmarna ska sådana tjänster ersättas med full kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen.

11.6 När förbundet utför tilläggstjänster enligt punkt 4.9 till någon eller några av förbundsmedlemmarna ska sådana tjänster ersättas enligt prislista fastställd av förbundsstyrelsen utifrån full kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen.

11.7 Anslutande tjänster och tilläggstjänster ska redovisas separat.

11.8 Förbundet får uppta lån i enlighet med fastställd budget eller enligt vad förbundsmedlemmarna särskilt har godkänt. Förbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande. Om godkänd borgen ingås gäller, i fråga om förbundsmedlemmarnas inbördes ansvar, fördelningsregeln i punkt 11.2 och 11.3.

11.9 Förbundet får inte bilda ekonomisk förening, aktie-, handels- eller kommanditbolag eller förvärva aktier eller andelar i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

12 § Styrning, insyn, samråd m.m.

12.1 Förbundsmedlemmarna har rätt till insyn i förbundet och rätt att utöva uppsikt över dess verksamhet. Uppsiktsplikten utövas av styrelsen hos respektive förbundsmedlem.

Innan beslut fattas om avtal av väsentlig betydelse eller i andra frågor av större vikt eller väsentlig betydelse för förbundet ska samråd ske mellan förbundet och samtliga förbundsmedlemmar. Samråd sker med förbundsmedlemmens kontaktperson.
Varje förbundsmedlem ska utse en kontaktperson.

12.2 Förbundet ska fortlöpande tillställa förbundsmedlemmarna rapporter beträffande verksamhetens ekonomi och utveckling. Detta gäller främst godkänd delårsrapport, årsredovisning, revisionsberättelse, revisionsrapport och budget.
Förbundsmedlem har skyldighet att på eget initiativ inhämta information från förbundet som är av betydelse för medlemsorganisationens egen informationsförvaltning.

12.3 Förbundet ska sträva efter att aktivt hålla förbundsmedlemmarna informerade om utvecklingslinjerna inom förbundets verksamhetsområde och frågor som har betydelse för

förbundsmedlemmarnas samverkan i förbundet. Förbundsmedlemmarnas politiska organisation som hanterar informationsförvaltningsfrågor har ett särskilt ansvar att på eget initiativ inhämta information från förbundet som är av vikt för den egna organisationens informationsförvaltning. ~~Sådan information kan lämnas vid t.ex. årlig temadag då kommunstyrelsernas presidier och andra förtroendevalda hos förbundsmedlemmarna, samt ledande tjänstemän, ges tillfälle ta del av verksamheten hos förbundet.~~ Förbundsmedlem ansvarar för att vara aktiv och delta i informationsmöten och liknande träffar som förbundet arrangerar.

12.4 Förbundsstyrelsen ska på begäran lämna förbundsmedlemmarnas respektive ~~kommun~~styrelse erforderligt underlag i form av yttranden och upplysningar.

13 § Riktlinjer för budgetprocessen

13.1 Förbundsfullmäktige ska årligen fastställa budget för förbundet inom de ekonomiska ramar och i enlighet med de riktlinjer i övrigt som gäller enligt vad som förbunds-medlemmarna anger som budgetförutsättningar.

13.2 Förbundet ska årligen ta fram en verksamhetsplan som är förbundets konkretisering av de i förbundsfullmäktige antagna målen.

13.3 Budgeten för nästkommande år ska vara upprättad av förbundsstyrelsen innan maj månads utgång. Budgeten för nästkommande år ska fastställas av förbundsfullmäktige innan juni månads utgång.

13.4 Budgetarbetet ska samordnas med förbundsmedlemmarnas budgetarbete. Under budgetprocessen ska samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar. Samråd sker genom att förbundsmedlemmarnas kontaktpersoner bjuds in att delta på kontaktpersonträff inför styrelsens möte där budgeten behandlas. Det vilar ett ansvar på förbundsmedlem att se till att det finns en kontaktperson som kan förmedla förbundsmedlemmens syn på förslaget till budget.

13.5 Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret och en ekonomisk plan för den kommande treårsperioden.

~~12.5 Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i 8 kap. 14 § i kommunallagen. Sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska vara offentligt. Kungörelse om sammanträdet ska utfärdas.~~ (Detta gäller ändå enligt 8 kap 14 § KL).

13.6 På det sammanträde som årsredovisningen beslutas ska allmänheten inte beredas möjlighet att ~~under en halvtimme före mötet~~ ställa frågor.

14 § Utträde m.m.

14.1 Förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från närmast kommande årsskifte efter det år uppsägning skedde. Uppsägning ska anses ha skett när det föreligger ett lagakraftvunnet beslut från den utträdande förbundsmedlemmens fullmäktige angående utträde samt förbundsstyrelsen har erhållit en skriftlig uppsägning från den utträdande förbundsmedlemmen. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen ska ske genom en överenskommelse. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid det årsskifte som uppsägningen börjar gälla enligt ovan och ska utföras av förbundets vid var tid anlitade auktoriserade revisor. Överenskommelse ska träffas angående de av förbundet övertagna arkivhandlingarna om dessa ska återbördas till avlämnande förbundsmedlem i samband med utträdet eller ej. Denna överenskommelse avseende övertagna arkivhandlingar ska beakta gällande lagstiftning avseende kommuners och regioners arkivhandlingar, bl.a. arkivlagen (SFS 1990:782) eller sådan lag som har trätt i nämnda lags ställe.

Utträdande medlem är under uppsägningstiden fortsatt skyldig att erlägga samtliga avgifter i enlighet med ~~§ 10~~ § 11 och har rätt till alla bastjänster med nedanstående undantag, se ~~13.2~~ 14.2.

14.2 Medlem som begärt utträde och som inte har överlämnat någon arkivinformation ~~vare sig digital eller analog,~~ till förbundet kan beviljas i överenskommelse enligt ~~p.13.1~~, p.14.1 ett utträde med en ekonomisk avtrappning. Dock ligger uppsägningstiden om tre år fast. Utträdande medlem äger enbart rätt till förbundets råd- och stödverksamhet under uppsägningstiden.

Den ekonomiska avtrappningen av medlemsavgiften sker, under ovan angivna förutsättningar, enligt följande:

- Första uppsägningsåret ska full medlemsavgift erläggas.
- Andra uppsägningsåret ska två tredjedelar av full medlemsavgift erläggas
- Tredje uppsägningsåret ska en tredjedel av full medlemsavgift erläggas.

14.3 De kvarvarande medlemmarna ska efter medlems utträde vid behov anta de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet, ~~se § 17~~, se § 18.

15 § Likvidation och upplösning

15.1 Om förbundsmedlemmarna enhälligt beslutar om likvidation ska förbundet likvideras och dess verksamhet upphöra.

15.2 Likvidationen ska verkställas av förbundsstyrelsen i egenskap av likvidator.

15.3 Vid skifte av förbundets behållna tillgångar ska fördelningsgrunden i § ~~10~~ 11 tillämpas.

15.4 När förbundet har trätt i likvidation, ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Förbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

15.5 När förbundsstyrelsen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska förbunds-styrelsen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska också innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

15.6. Av förbundet övertaget arkivmaterial ska återbördas till den förbundsmedlem eller annan arkivmyndighet som förbundsmedlemmens fullmäktige har beslutat. Till slutredovisningen ska fogas förbundsstyrelsens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

15.7 Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

16 § Tvister

16.1 Tvist mellan förbundet och dess medlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande.

17 § Bestämmelser om förmåner till förtroendevalda ~~Arvoden~~

17.1 Förbundsfullmäktige beslutar om förmåner för förbundets förtroendevalda. ~~Arvoden till ledamöter och ersättare i förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen respektive revisorer och revisorsersättare ska utgå enligt den till invånarantalet största kommunens arvodesbestämmelser, fram till dess förbundet har antagit egna arvodesbestämmelser.~~

18 § Ändringar och tillägg i förbundsordningen

18.1 Ändringar av eller tillägg till förbundsordningen ska antas av förbundsfullmäktige och fastställas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige med undantag från det som anges i § ~~17.2~~ 18.2 nedan. Förbundsfullmäktige har rätt att delegera frågan om antagande till förbundsstyrelsen.

18.2 Ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem och utträde av medlem ska inte handläggas i den ordning som beskrivs i punkt ~~17.1~~ 18.1 ovan. Förbundsfullmäktige har rätt att ensam fatta beslut om ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem eller utträde av medlem, t. ex. reglering av medlemmarnas respektive andel i tillgångar, skulder och kostnader som blir en direkt följd av ny medlems inträde eller medlems utträde.

19 § Särskilda bestämmelser

19.1 ~~Förbundet är bildat när förbundsmedlemmarnas respektive fullmäktige har antagit Förbundsordningen, dock tidigast 1 januari 2015. Förbundsfullmäktige beslutar när förbundsstyrelsen ska tillträda.~~ Förbundsordningen gäller från och med att samtliga förbundsmedlemmars fullmäktige antagit förbundsordningen, dock tidigast 2026-01-01.

~~19.2 Faktiskt och rättsligt övertar förbundet totalansvaret enligt paragraf 3 ovan från förbundsmedlemmarna den 1 januari 2016.~~

19.3 Annat kommunalförbund vars förbundsmedlemmar till minst hälften består av förbundsmedlemmar i Sydarkivera har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt ~~punkt 10.5~~ § 11.

19.4 Aktiebolag och annan sammanslutning som till minst hälften ägs av förbundsmedlemmar i Sydarkivera har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt ~~punkt 10.5~~ § 11.

Uppvidinge och Älvkarleby: anslutning till kommunalförbundet Sydarkivera

Bilaga 1 till Förbundsordningen 20250425

MEDLEMMAR I KOMMUNALFÖRBUNDET SYDARKIVERA ÄR:

Alvesta	kommun	Olofströms	kommun
Borgholm	kommun	Osby	kommun
Boxholm	kommun	Oskarshamn	kommun
Bromölla	kommun	Region Blekinge	region
Eslöv	kommun	Ronneby	kommun
Flen	kommun	Staffanstorp	kommun
Hultsfred	kommun	Sölvesborg	kommun
Hässleholm	kommun	Tingsryds	kommun
Högsby	kommun	Torsås	kommun
Höör	kommun	Trosa	kommun
Karlshamn	kommun	Uppvidinge	kommun
Karlskrona	kommun	Vadstena	kommun
Katrineholm	kommun	Valdemarsvik	kommun
Kinda	kommun	Vellinge	kommun
Lessebo	kommun	Vimmerby	kommun
Ljungby	kommun	Vingåker	kommun
Lomma	kommun	Ydre	kommun
Markaryds	kommun	Åtvidaberg	kommun
Mönsterås	kommun	Älvkarleby	kommun
Mörbylånga	kommun	Ödeshög	kommun
Nybro	kommun	Östra Göinge	kommun

Bilaga 2

MEDLEMSAVGIFTER SYDARKIVERA

Fördelning av kostnaderna för bastjänsterna ska ske utifrån invånarantalet enligt SCB:s statistik för respektive medlem per 31 december året innan avgiftsåret. (För Region gäller följande: Avgiften ska förhandlas fram vid varje enskilt tillfälle.)

Medlemsavgifterna finansierar endast bastjänster. Anslutande tjänster finansieras i enlighet med särskilda avtal och beslut.
För 2025 är avgifterna enligt nedan.

Alvesta	542 400	Olofströms	365 100
Borgholm	294 400	Osby	358 000
Boxholm	147 000	Oskarshamn	727 500
Bromölla	346 800	Region Blekinge	2 533 000
Eslöv	904 100	Ronneby	801 400
Flen	452 700	Staffanstorp	698 900
Hultsfred	379 728	Sölvesborg	471 400
Hässleholm	1 407 800	Tingsryds	335 400
Högsby	164 200	Torsås	192 100
Höör	448 100	Trosa	356 700
Karlshamn	874 100	Uppvidinge	250 101
Karlskrona	1 803 500	Vadstena	201 600
Katrineholm	928 100	Valdemarsvik	206 010
Kinda	267 200	Vellinge	982 500
Lessebo	238 900	Vimmerby	425 100
Ljungby	769 600	Vingåker	244 215
Lomma	662 700	Ydre	100 700
Markaryds	275 500	Åtvidaberg	312 100

Mönsterås	366 800	Älvkarleby	258 444
Mörbylånga	404 900	Ödeshög	143 600
Nybro	550 400	Östra Göinge	403 300
		Summa	22 596 098

INTRÄDESAVGIFT FÖR NY MEDLEM VID SENARE TIDPUNKT ÄN 2015-01-01

Engångsavgift för ny medlem baseras på invånarantal och antalet år eller del av år efter uppstart av förbundet. Fastställande av avgiften och det antal år eller del av år som avgiften ska baseras på delegeras till förbundsstyrelsen. Avgiften får inte understiga 4 kr x antalet invånare inom kommunens verksamhetsområde och ökas med 1 kr per år from år 2015 tills avgiften har nått samma nivå som medlemsavgiften baseras på (27 kr) (Regions inträdesavgift ska förhandlas fram vid varje enskilt tillfälle.).

Vid beräkning av inträdesavgift används invånarantalet enligt SCB:s statistik per den 31 december året innan ny medlem träder in.

Till förbundsstyrelsen

Förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera – för antagande

Förslag till beslut
Förbundsstyrelsen föreslår förbundsfullmäktige besluta att

1. Anta föreliggande förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera,

2. Att förbundsordningen ska börja gälla 2026-01-01,

3. Att sända förbundsordningen för antagande till samtliga förbundsmedlemmar i kommunalförbundet Sydarkivera och

4. Att uppmana samtliga förbundsmedlemmar att anta förbundsordningen så att förbundsordningen kan träda i kraft 2026-01-01.

Sammanfattning
Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbundsfullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka ett förslag till förbundsordning på remiss som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners, bland annat i syfte att komma vidare i ärendet om arkivcentrum.

Remissvar från 31 förbundsmedlemmar kom in och många ställde sig negativa till ett flertal av ändringsförslagen. Synpunkterna har lett fram till att ett nytt kommunalförbund har bildats i syfte att skapa och bygga ett arkivcentrum samt förvalta analogt arkivmaterialet för sina förbundsmedlemmar.

Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera har tagits fram utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport och inkomna remissvar.

Förbundsordningen föreslås träda i kraft 2026-01-01 och samtliga förbundsmedlemmar behöver anta den nya förbundsordningen för att den ska träda i kraft.

Beslutsunderlag
Gällande förbundsordning för Sydarkivera med färgkodad text, ID 2023:418
Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera, ID 2023:419
Förbundsfullmäktiges beslut 2022-11-11, § 8
Förbundsstyrelsens beslut 2022-12-02, §§ 33–34
Remissvar från 31 förbundsmedlemmar
Arbetsutskottets protokoll § 16, § 27, § 31 under 2023
Arbetsutskottets protokoll § 12 och § 40 under 2024
Uppdaterad sammanställning av remissvaren, ID 2025:337
Förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera, ID 2025:345

Beslut ska skickas till
Förbundsstyrelsen
Samtliga förbundsmedlemmar

Ärendet
Bakgrund
Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbundsfullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Vid sammanträde 2022-11-11 beslutade förbundsfullmäktige att ärendet om arkivcentrum återremitteras på så sätt att ärendet kompletteras med en av medlemmarna godkänd uppdaterad förbundsordning som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners.

Ärendet behandlades av förbundsstyrelsen vid sammanträde 2022-12-02. Förbundsstyrelsen beslutade då att förbundschefen får i uppdrag att snarast göra de förändringar i förbundsordningen som krävs enligt förbundsfullmäktiges återremiss. Vid samma sammanträde fick förbundsstyrelsen information om de förslag och ändringar i förbundsordningen som diskuteras inom förvaltningen. Efter det sammanträdet har förslaget beretts ytterligare tillsammans med förbundsstyrelsens och förbundsfullmäktiges presidier.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka förslaget på remiss. Som komplement till remissen har Sydarkiveras styrelseordförande beslutat att erbjuda samtliga kommunstyrelseordföranden och samtliga kommundirektörer möjlighet att få information och diskutera föreslagna förändringar i förbundsordningen.

Inkomna synpunkter

Under 2023 hade Sydarkivera 37 medlemmar och av dem inkom remissvar från 31 medlemmar. Sammanställning av remissvaren finns i ett särskilt dokument.

De viktigaste synpunkterna som har kommit fram och som har tagits hänsyn till vid framtagande av förslag till förbundsordning är:

Sydarkivera bör kommunicera mer med sina förbundsmedlemmar. Det läggs ett stort ansvar på medlemskommunernas kontaktpersoner gällande samråd innan beslut fattas. God framförhållning blir därför viktigt även här för att kontaktpersonerna ska kunna förankra och kunna representera sin kommun. Förbundets stöd till kontaktpersonerna bör vara adekvat och väl utvecklat. Bristande stöd för kontaktpersonerna riskerar ge låg närvaro och bristande engagemang i de frågor som ska hanteras. Negativ till att förbundsmedlemmarnas politiska organisation på eget initiativ ska inhämta information från förbundet.

Förbundsordningen ska inte reglera hur, och av vem, medlemskommunens kontaktperson ska utses. Den frågan avgörs av respektive medlemskommun.

Viktigt att Sydarkivera inte tar bort några av de bastjänsterna förbundet tidigare erbjudit sina medlemmar. Bastjänsterna får inte stå tillbaka till förmån för externa tjänster. Sydarkiveras arbete med digital arkivering ska även fortsättningsvis utgör förbundets prioriterade område. Nuvarande text kring bastjänster ska vara kvar.

Negativa till förslaget att öppna upp för att sälja tjänster till externa aktörer. Förbundet ska inte ges möjlighet att utföra externa tjänster till andra än förbundsmedlemmar.

Negativa till att förbundsfullmäktige ska få besluta om alla ändringar av förbundsordningen själva utan att besluten också godkänns av medlemmarnas respektive fullmäktige. De flesta ändringar av förbundsordningen måste fortsätta vara en angelägenhet för medlemmarnas respektive fullmäktige. Frågan är principiellt mycket viktig och vetomöjligheten måste vara kvar.

Negativa till att Sydarkivera efter endast beslut i förbundsfullmäktige skulle få bilda exempelvis aktiebolag, ekonomisk förening, eller förvärva aktier/andelar i företag. Någon analys har inte föregått detta förslag och så länge förbundet inte kan redovisa skälen och motiven till denna förändring ser vi ingen anledning att tillstyrka en så långtgående förändring av förbundsordningen som förslaget innebär.

Negativa till att medlemmar med över 60 000 kommuninvånare blir av med sin givna plats i förbundsstyrelsen.

Beredning efter remiss till förbundsmedlemmarna

Förbundsordningen och inkomna remissvar har diskuterats på arbetsutskottets sammanträden vid ett antal tillfällen under 2023 och 2024.

Vid arbetsutskottets sammanträde 2024-09-20 beslutade arbetsutskottet att ge förbundschefen i uppdrag att ta fram förslag till revidering av förbundsordningen för beslut i förbundsfullmäktige i april 2025.

Förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera har tagits fram och beretts inom Sydarkiveras förvaltning. Hänsyn är tagen till lagstiftning, revisionsrapport och inkomna remissvar.

Efter beslut om antagande av ny förbundsordning i förbundsfullmäktige behöver varje förbundsmedlem också godkänna förbundsordningen för att den ska träda i kraft.

Bilagorna till förbundsordningen antas dock endast av förbundsfullmäktige eftersom ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem eller utträde av medlem beslutas av förbundsfullmäktige ensam enligt gällande förbundsordning. Något förslag till ändring i dessa delar föreslås ej.

Förbundsordningen föreslås träda i kraft 2026-01-01.

Therese Jigsved
Förbundsjurist

Förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera

Förbundsordningen gäller från och med 2026-01-01

Antagen av förbundsfullmäktige 2025-04-25, Dnr SARK 2022/235

Ersätter förbundsordning antagen 2019-04-05

Innehåll

1 § Namn och säte	3
2 § Medlemmar	3
3 § Ändamål och tjänster	3
4 § Utbud av tjänster	4
5 § Organisation	5
6 § Förbundsfullmäktige	5
7 § Förbundsstyrelsen	6
8 § Revisorer och ansvarsfrihet	7
9 § Förbundets anslagstavla	8
10 § Andel i tillgångar och skulder	8
11 § Kostnadsfördelning	8
12 § Styrning, insyn, samråd m m	9
13 § Riktlinjer för budgetprocessen	10
14 § Utträde m m	10
15 § Likvidation och upplösning	11
16 § Tvister	12
17 § Bestämmelser om förmåner till förtroendevalda	12
18 § Ändringar och tillägg till förbundsordningen	12
19 § Särskilda bestämmelser	12

Förbundsordning för Kommunalförbundet Sydarkivera

1 § Namn och säte

1.1 Kommunalförbundets namn är Sydarkivera.

1.2 Kommunalförbundet, nedan förbundet, har sitt säte i Alvesta.

2 § Medlemmar

2.1 Medlemmar i förbundet framgår av bilaga 1.

3 § Ändamål och tjänster

3.1 Förbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullgöra de skyldigheter enligt arkivlagen (Arkivlag 1990:782) och därtill anslutande författningar som förbundsmedlemmarna överlämnar till förbundet. Förbundet ska särskilt skapa och förvalta en digital bevarandeplattform för digital information för slutarkivering och förvalta överlämnad digital information. Uppdraget ska fullgöras med iakttagande av vad som i kommunallagen (2017:725) stadgas om kommunalförbund med de ändringar och tillägg som framgår av denna förbundsordning.

Förbundet ska fullgöra myndighetsutövningsuppgifter enligt arkivlagen som överlämnas innefattande bland annat att utöva tillsyn samt handhavande av slutarkiv för förbunds-medlemmarna i den omfattning som regleras i särskild ordning i medlemsorganisationens arkivreglemente. Ovanstående är en del av bastjänsten som ingår i den avgift som förbundsmedlem betalar. Inga andra avgifter från förbundet ska utgå för bastjänster.

3.2 Förbundet får vidare arbeta med närliggande frågor till det som ingår i bastjänsterna utifrån behov framställt av förbundsmedlem eller som förbundet bedömer är till gagn för förbundsmedlem. Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet och gör det genom anslutande tjänster eller tilläggstjänster.

Anslutande tjänster eller tilläggstjänster kan t.ex. innebära dataskyddsombud, deltagande i utbildningar, tillfälliga arbetsinsatser mm. Skriftligt avtal ska vid behov upprättas beträffande villkoren för utförande av sådana uppgifter eftersom tjänsterna blir uppgifter för förbundet.

3.3 Förbundsmedlem kan hos förbundsstyrelsen väcka fråga om att förbundet ska få arbeta med en närliggande fråga.

4 § Utbud av tjänster

4.1 Förbundsstyrelsen beslutar om utbudet av tjänster.

Förbundets tjänster delas in i följande kategorier:

Bastjänster – ingår för samtliga förbundsmedlemmar
Anslutande tjänster – möjligt för förbundsmedlem att ansluta sig till
Tilläggstjänster – möjligt för förbundsmedlem att använda sig av

Bastjänster

4.2 Uppdraget utgörs i huvudsak av arkiveringsuppdrag, innebärande konvertering av dokument och andra uppgifter i IT-baserade verksamhetssystem till en digital bevarandeplattform samt informations- och utbildningsuppgifter i verksamheten, samverkan med förbundsmedlemmarna och med externa parter samt myndighetsutövningsuppgifter.

4.3 Inom ramen för bastjänsterna ska förbundet, genom information, rådgivning och annat stöd underlätta förbundsmedlemmarnas överlämnande av digital arkivinformation. Förbundet ska vidare vara förbundsmedlemmarna behjälpliga i arbetet med framtagande av informationshanteringsplaner, arkivbeskrivningar och systematiska arkivförteckningar.

4.4 Inom ramen för bastjänsterna åligger det också förbundet att biträda förbunds-medlemmarna med specialistkompetens inom området arkivering samt genomföra utbildningsinsatser inom arkivområdet.

4.5 Förbundet ska inom ramen för bastjänsterna årligen i samband med budget fastställa en verksamhetsplan bland annat för förbundsmedlemmarnas överlämnande av information från IT-baserade verksamhetssystem. Verksamhetsplanen ska fastställa vilka verksamhetssystem som ska prioriteras för leverans och avställning. Verksamhetsplanen är kommunalförbundets konkretisering av de i av förbundsfullmäktige uppställda målen.

4.6 I bastjänsten ingår att biträda förbundsmedlemmarna med kompetens beträffande långsiktigt bevarande vid upphandling av IT-baserade verksamhetssystem.

4.7 I bastjänsten ingår inte sådant internt arbete med förberedelser för arkivläggning som varje förbundsmedlem inom den egna organisationen har att samordna och hantera, exempelvis rensning och gallring.

Anslutande tjänster

4.8 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet genom anslutande tjänster. Anslutande tjänster ska vara närliggande frågor till arkivlagen och därtill anslutande författningar.

Anslutande tjänster kan vara:

- Dataskyddsombud
- Andra närliggande områden

Skriftligt avtal ska upprättas beträffande villkoren för utförande av anslutande tjänster.

Ersättning för anslutande tjänster utgår i enlighet med punkt 11.5.

Tilläggstjänster

4.9 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i bastjänsterna till förbundet genom att anlita de tjänster som erbjuds inom ramen för tilläggstjänster. Tilläggstjänster ska vara närliggande frågor till arkivlagen och därtill anslutande författningar.
Tilläggstjänster till förbundsmedlem kan vara:

- Utbildningar som är utöver det som ingår i bastjänst eller anslutande tjänster
- Tillfälliga arbetsinsatser efter överenskommelse och i mån av personella resurser
- Annan närliggande fråga

Skriftliga avtal för tilläggstjänster ska tas fram vid behov.
Ersättning för tilläggstjänster regleras enligt punkt 11.6.

5 § Organisation

5.1 Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse.

5.2 För förbundsstyrelsen gäller reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

5.3 Förbundsstyrelsen får tillsätta de organ den anser behövs för fullgörande av förbundsstyrelsens uppgifter. Interimsorgan får inrättas. Delegation kan beslutas i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

5.4 Förbundsfullmäktige ska utse en valberedning.
Mer regler om valberedningen ska finnas i förbundsfullmäktiges arbetsordning.

6 § Förbundsfullmäktige

6.1 Antalet ledamöter i förbundsfullmäktige ska vara lika med antalet medlemmar i förbundet. För varje ledamot ska en ersättare utses.

6.2 Varje förbundsmedlem ska utse en ordinarie ledamot och en ersättare.

6.3 För förbundsfullmäktige gäller arbetsordning som beslutas av förbundsfullmäktige.

6.4 Val av ledamot och ersättare ska ske i förbundsmedlems fullmäktige.

6.5 Förbundsfullmäktige väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. (presidium)

6.6 Förbundsfullmäktiges ledamöter och ersättare väljs för en mandattid om fyra år räknat fr.o.m. den 1 januari året efter det att val till kommunalfullmäktige ägt rum i hela landet.

6.7 Förbundsfullmäktige äger rätt att uppdra åt förbundsstyrelsen att besluta i ärenden som det annars enligt 5 kap 1 § kommunallagen ankommer på fullmäktige att besluta om och därigenom enligt 9 kap 6 § 2 p kommunallagen vara ställföreträdare för fullmäktige.

6.8 Rätt att väcka ärenden till förbundsfullmäktige har:

- förbundsmedlem genom respektive fullmäktige
- förbundsstyrelsen
- ledamot i förbundsfullmäktige
- en revisor, om ärendet gäller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget eller om ärendet gäller granskningen

6.9 Beslut i förbundsfullmäktige fattas med enkel majoritet. Ordföranden har utslagsröst.

6.10 Styrelsens ordförande, styrelsens vice ordförande eller kommunalråd/regionråd hos förbundsmedlemmarna har alltid rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsfullmäktige.

7 § Förbundsstyrelsen

7.1 Förbundsstyrelsen utses av förbundsfullmäktige och ska bestå av 11 till 15 ledamöter och 11 till 19 ersättare. Förbundsmedlem som vid tidpunkten för val till fullmäktige i hela landet har över 60 000 invånare ska alltid ha en ledamot som fast representation i förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen bör ha så bred representation som möjligt.

7.2 Förbundsstyrelsens ledamöter och ersättare väljs för fyra år med en mandattid som gäller från och med den tidpunkt då de väljs av förbundsfullmäktige och till och med tidpunkten för förbundsfullmäktiges nästkommande ordinarie val till förbundsstyrelse.

7.3 Förbundsmedlem som inträder under pågående mandatperiod kan få representation i förbundsstyrelsen tidigast efter nästkommande val till fullmäktige hos samtliga förbundsmedlemmar.

7.4 Förbundsfullmäktige utser för varje mandatperiod bland sina ledamöter en ordförande och två vice ordförande i förbundsstyrelsen. (presidium)

7.5 Ersättarna inträder i den turordning förbundsfullmäktige bestämt vid valet. Om ersättarna har utsetts vid proportionellt val inträder i stället ersättare enligt den ordning som beskrivs i lagen (2022:629) om proportionella val i kommuner och regioner (LPV).

7.6 Ärenden i förbundsstyrelsen får väckas av

- ledamot i förbundsstyrelsen
- förbundsmedlem genom framställan av fullmäktige eller styrelsen
- organ under förbundsstyrelsen om förbundsstyrelsen har medgivit sådan rätt

7.7 Styrelsens ordförande, styrelsens vice ordförande eller kommunalråd/regionråd hos förbundsmedlemmarna har alltid rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsstyrelsen.

7.8 Förbundsstyrelsen avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsstyrelsen har rätt att närvara och yttra sig vid förbundsstyrelsens sammanträden.

7.9 Förbundsstyrelsen får besluta att sammanträde med förbundsstyrelsen ska vara offentligt.

7.10 Förbundsstyrelsen utgör gemensam arkivmyndighet avseende den information och de uppgifter som förbundsmedlemmarna överlämnat till förbundet. Arkivmyndigheten ansvarar för tillsyn i enlighet med föreskrifterna i arkivlagen och av förbundsfullmäktige fastställt styrdokument.

7.11 Förbundsstyrelsen är arkivmyndighet åt förbundet.

8 § Revisorer och ansvarsfrihet

8.1 Förbundet ska ha tre revisorer.

8.2 För revisorerna gäller föreskrifter i reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

8.3 Förbundsfullmäktige utser revisorer från förbundsmedlemmarna.

8.4 Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsstyrelsen.

8.5 Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Förbundsfullmäktige beslutar i frågor om ansvarsfrihet och anmärkning enligt kommunallagen.

8.6 Frågor om ansvarsfrihet och anmärkning bereds av förbundsfullmäktiges presidium.

8.7 Beslut i fråga om ansvarsfrihet och anmärkning om expedieras till förbundsmedlem för kännedom.

9 § Förbundets anslagstavla

9.1 Förbundets anslagstavla ska finnas på förbundets webbplats.

10 § Andel i tillgångar och skulder

10.1 Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder. Andelen utgörs av den andel av de totala avgifter som lämnats enligt paragraf 11 som respektive förbundsmedlem erlagt under förbundets tre senaste verksamhetsår.

10.2 Förbundsmedlemmarna ansvarar för täckande av eventuell uppkommande brist i enlighet med i 10.1 ovan angiven fördelningsgrund. Samma fördelningsgrund tillämpas vid skifte av förbundets behållna tillgångar om förbundet skulle komma att upplösas.

11 § Kostnadsfördelning, m.m.

11.1 Kostnaderna för förbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, täckas genom bidrag från förbundsmedlemmarna i enlighet med vad som nedan anges beträffande kostnader för bastjänster, anslutande tjänster och tilläggstjänster.

11.2 Kostnaderna för bastjänsterna ska fördelas mellan förbundsmedlemmarna med de summor som anges i bilaga 2 till denna förbundsordning. Förbundsmedlemmarna faktureras en gång per år i förskott.

11.3 Förbundsfullmäktige ska årligen ta ställning till medlemsavgiftens storlek med beaktande av de erfarenheter som vunnits av förbundets verksamhet avseende kostnaderna för bastjänster och arkivläggning av information från olika verksamhetssystem samt dess storlek och innehåll. Denna fråga ska hanteras i samband med överläggningar mellan förbundsmedlemmarna om förbundets budgetförutsättningar. Vid behov får fördelningsfrågan föras till beslut i samtliga förbundsmedlemmarnas fullmäktigeförsamlingar.

11.4 Den i punkterna 11.2 och 11.3 bestämda kostnadsfördelningen mellan förbunds-medlemmarna ska bli föremål för justering om det inträder ny medlem i förbundet. För ny förbundsmedlem kommer en särskild engångsavgift, baserad på den inträdande kommunens/regionens invånarantal, tas ut i samband med inträde (se bilaga 2).

11.5 När förbundet utför anslutande tjänster enligt punkt 4.8 till någon eller några av förbundsmedlemmarna ska sådana tjänster ersättas med full kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen.

11.6 När förbundet utför tilläggstjänster enligt punkt 4.9 till någon eller några av förbundsmedlemmarna ska sådana tjänster ersättas enligt prislista fastställd av förbundsstyrelsen utifrån full kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen.

11.7 Anslutande tjänster och tilläggstjänster ska redovisas separat.

11.8 Förbundet får uppta lån i enlighet med fastställd budget eller enligt vad förbundsmedlemmarna särskilt har godkänt. Förbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande. Om godkänd borgen ingås gäller, i fråga om förbundsmedlemmarnas inbördes ansvar, fördelningsregeln i punkt 11.2 och 11.3.

11.9 Förbundet får inte bilda ekonomisk förening, aktie-, handels- eller kommanditbolag eller förvärva aktier eller andelar i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

12 § Styrning, insyn, samråd m.m.

12.1 Förbundsmedlemmarna har rätt till insyn i förbundet och rätt att utöva uppsikt över dess verksamhet. Uppsiktsplikten utövas av styrelsen hos respektive förbundsmedlem.

Innan beslut fattas om avtal av väsentlig betydelse eller i andra frågor av större vikt eller väsentlig betydelse för förbundet ska samråd ske mellan förbundet och samtliga förbundsmedlemmar. Samråd sker med förbundsmedlemmens kontaktperson.
Varje förbundsmedlem ska utse en kontaktperson.

12.2 Förbundet ska fortlöpande tillställa förbundsmedlemmarna rapporter beträffande verksamhetens ekonomi och utveckling. Detta gäller främst godkänd delårsrapport, årsredovisning, revisionsberättelse, revisionsrapport och budget.
Förbundsmedlem har skyldighet att på eget initiativ inhämta information från förbundet som är av betydelse för medlemsorganisationens egen informationsförvaltning.

12.3 Förbundet ska sträva efter att aktivt hålla förbundsmedlemmarna informerade om utvecklingslinjerna inom förbundets verksamhetsområde och frågor som har betydelse för förbundsmedlemmarnas samverkan i förbundet. Förbundsmedlemmarnas politiska organisation som hanterar informationsförvaltningsfrågor har ett särskilt ansvar att på eget initiativ inhämta information från förbundet som är av vikt för den egna organisationens informationsförvaltning. Förbundsmedlem ansvarar för att vara aktiv och delta i informationsmöten och liknande träffar som förbundet arrangerar.

12.4 Förbundsstyrelsen ska på begäran lämna förbundsmedlemmarnas respektive styrelse erforderligt underlag i form av yttranden och upplysningar.

13 § Riktlinjer för budgetprocessen

13.1 Förbundsfullmäktige ska årligen fastställa budget för förbundet inom de ekonomiska ramar och i enlighet med de riktlinjer i övrigt som gäller enligt vad som förbunds-medlemmarna anger som budgetförutsättningar.

13.2 Förbundet ska årligen ta fram en verksamhetsplan som är kommunalförbundets konkretisering av de i förbundsfullmäktige antagna målen.

13.3 Budgeten för nästkommande år ska vara upprättad av förbundsstyrelsen innan maj månads utgång. Budgeten för nästkommande år ska fastställas av förbundsfullmäktige innan juni månads utgång.

13.4 Budgetarbetet ska samordnas med förbundsmedlemmarnas budgetarbete. Under budgetprocessen ska samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar. Samråd sker genom att förbundsmedlemmarnas kontaktpersoner bjuds in att delta på kontaktpersonträff inför förbundsstyrelsens möte där budgeten behandlas. Det vilar ett ansvar på förbundsmedlem att se till att det finns en kontaktperson som kan förmedla förbundsmedlemmens syn på förslaget till budget.

13.5 Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret och en ekonomisk plan för den kommande treårsperioden.

13.6 På det sammanträde som årsredovisningen beslutas ska allmänheten inte beredas möjlighet att ställa frågor.

14 § Utträde m.m.

14.1 Förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från närmast kommande årsskifte efter det år uppsägning skedde. Uppsägning ska anses ha skett när det föreligger ett lagakraftvunnet beslut från den utträdande förbunds-medlemmens fullmäktige angående utträde samt förbundsstyrelsen har erhållit en skriftlig uppsägning från den utträdande förbundsmedlemmen. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen ska ske genom en överenskommelse. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid det årsskifte som uppsägningen börjar gälla enligt ovan och ska utföras av förbundets vid var tid anlitade auktoriserade revisor. Överenskommelse ska träffas angående de av förbundet övertagna arkivhandlingarna om dessa ska återbördas till avlämnande förbundsmedlem i samband med utträdet eller ej. Denna överenskommelse avseende övertagna arkivhandlingar ska beakta gällande

lagstiftning avseende kommuners och regioners arkivhandlingar, bl.a. arkivlagen (SFS 1990:782) eller sådan lag som har trätt i nämnda lags ställe.

Utträdande medlem är under uppsägningstiden fortsatt skyldig att erlägga samtliga avgifter i enlighet med § 11 och har rätt till alla bastjänster med nedanstående undantag, se 14.2.

14.2 Medlem som begärt utträde och som inte har överlämnat någon arkivinformation, vare sig digital eller analog, till förbundet kan beviljas i överenskommelse enligt p.14.1 ett utträde med en ekonomisk avtrappning. Dock ligger uppsägningstiden om tre år fast. Utträdande medlem äger enbart rätt till förbundets råd- och stödverksamhet under uppsägningstiden.

Den ekonomiska avtrappningen av medlemsavgiften sker, under ovan angivna förutsättningar, enligt följande:

- Första uppsägningsåret ska full medlemsavgift erläggas.
- Andra uppsägningsåret ska två tredjedelar av full medlemsavgift erläggas
- Tredje uppsägningsåret ska en tredjedel av full medlemsavgift erläggas.

14.3 De kvarvarande medlemmarna ska efter medlems utträde vid behov anta de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet, se § 18.

15 § Likvidation och upplösning

15.1 Om förbundsmedlemmarna enhälligt beslutar om likvidation ska förbundet likvideras och dess verksamhet upphöra.

15.2 Likvidationen ska verkställas av förbundsstyrelsen i egenskap av likvidator.

15.3 Vid skifte av förbundets behållna tillgångar ska fördelningsgrunden i § 11 tillämpas.

15.4 När förbundet har trätt i likvidation, ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Förbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

15.5 När förbundsstyrelsen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska förbunds-styrelsen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska också innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

15.6. Av förbundet övertaget arkivmaterial ska återbördas till den förbundsmedlem eller annan arkivmyndighet som förbundsmedlemmens fullmäktige har beslutat. Till slutredovisningen ska fogas förbundsstyrelsens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.
15.7 Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

16 § Tvister

16.1 Tvist mellan förbundet och dess medlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande.

17 § Bestämmelser om förmåner till förtroendevalda

17.1 Förbundsfullmäktige beslutar om förmåner för förbundets förtroendevalda.

18 § Ändringar och tillägg i förbundsordningen

18.1 Ändringar av eller tillägg till förbundsordningen ska antas av förbundsfullmäktige och fastställas av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige med undantag från det som anges i § 18.2 nedan. Förbundsfullmäktige har rätt att delegera frågan om antagande till förbundsstyrelsen.

18.2 Ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem och utträde av medlem ska inte handläggas i den ordning som beskrivs i punkt 18.1 ovan. Förbundsfullmäktige har rätt att ensam fatta beslut om ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem eller utträde av medlem, t. ex. reglering av medlemmarnas respektive andel i tillgångar, skulder och kostnader som blir en direkt följd av ny medlems inträde eller medlems utträde.

19 § Särskilda bestämmelser

19.1 Förbundsordningen gäller från och med att samtliga förbundsmedlemmars fullmäktige antagit förbundsordningen, dock tidigast 2026-01-01.

19.2 Annat kommunalförbund vars förbundsmedlemmar till minst hälften består av förbundsmedlemmar i Sydarkivera har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt § 11.

19.3 Aktiebolag och annan sammanslutning som till minst hälften ägs av förbundsmedlemmar i Sydarkivera har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt § 11.

Förbundsordning SYDARKIVERA

Gäller from 2020-01-01

Antaget av förbundsfullmäktige den 5 april 2019

Förbundsordning för kommunalförbundet SYDARKIVERA som sköter arkivläggning åt förbundsmedlemmar avseende IT-baserade verksamhetssystem, förvaltning av gemensamt arkivsystem, råd och stöd när det gäller dokumenthantering och arkiv samt arkivmyndighetsfunktioner.

Antagen av samtliga medlemskommuners kommunfullmäktige.

Innehållsförteckning

1 § Namn och säte 3
2 § Medlemmar 3
3 § Ändamål 3
4 § Organisation 4
5 § Förbundsfullmäktige 5
6 § Förbundsstyrelsen 5
7 § Revisorer 6
8 § Anslag av kungörelse och andra tillkännagivanden 7
9 § Andel i tillgångar och skulder 7
10 § Kostnadsfördelning, m.m. 7
11 § Styrning, insyn, samråd m.m. 8
12 § Budgetprocessen m.m. 8
13 § Utträde m.m. 9
14 § Likvidation och upplösning 10
15 § Tvister 10
16 § Arvoden 10
17 § Ändringar i förbundsordningen 10
18 § Särskilda bestämmelser 11

Förbundsordning för Kommunalförbundet SYDARKIVERA

Förbundsordningen gäller från och med 2020-01-01.

1 § Namn och säte

1.1 Kommunalförbundets namn är ”SYDARKIVERA”.

1.2 Kommunalförbundet har sitt säte i Alvesta.

2 § Medlemmar

2.1 Medlemmar i kommunalförbundet framgår av bilaga 1.

3 § Ändamål

3.1 Kommunalförbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullgöra de skyldigheter enligt arkivlagen (Arkivlag 1990:782) och därtill anslutande författningar som förbundsmedlemmarna överlämnar till kommunalförbundet. Kommunalförbundet ska särskilt skapa och förvalta en digital bevarandeplattform för digital information för slutarkivering och förvalta överlämnad digital information, härefter kallat Uppdraget. Uppdraget ska fullgöras med iakttagande av vad som i kommunallagen (2016/17:171) stadgas om kommunalförbund med de ändringar och tillägg som framgår av denna förbundsordning.

Förbundet ska fullgöra myndighetsutövningsuppgifter enligt arkivlagen som överlämnas innefattande bland annat meddela riktlinjer och utöva tillsyn samt handhavande av slutarkiv för förbundsmedlemmarna i den omfattning som regleras i särskild ordning i medlemsorganisationens arkivreglemente.

Bastjänster

3.2 Uppdraget utgörs i huvudsak av arkiveringsuppdrag, innebärande konvertering av dokument och andra uppgifter i IT-baserade verksamhetssystem till en digital bevarandeplattform samt informations- och utbildningsuppgifter i verksamheten, samverkan med förbundsmedlemmarna och med externa parter samt myndighetsutövningsuppgifter hädanefter kallat Bastjänster.

3.3 Inom ramen för Bastjänsterna ska kommunalförbundet, genom information, rådgivning och annat stöd underlätta förbundsmedlemmarnas överlämnande av digital arkivinformation. Kommunalförbundet ska vidare vara förbundsmedlemmarna behjälpliga i arbetet med framtagande av informationshanteringsplaner, arkivbeskrivningar och systematiska arkivförteckningar.

3.4 Inom ramen för Bastjänsterna åligger det också kommunalförbundet att biträda förbundsmedlemmarna med specialistkompetens inom området arkivering samt genomföra utbildningsinsatser inom arkivområdet.

3.5 Kommunalförbundet ska inom ramen för Bastjänsterna efter samråd med samtliga medlemmar fastställa ett handlingsprogram och en verksamhetsplan för arkivering av förbundsmedlemmarnas information. Handlingsprogrammet ska övergripande beskriva de strategiska målen för kommunalförbundets verksamhet. Handlingsprogrammet ska bland annat fastställa prioriteringsprinciper mellan förbundsmedlemmarna och för de förekommande verksamhetssystemen.

3.6 Kommunalförbundet ska inom ramen för Bastjänsterna årligen i samband med budget fastställa en verksamhetsplan bland annat för förbundsmedlemmarnas överlämnande av information från IT-baserade verksamhetssystem. Verksamhetsplanen ska fastställa vilka verksamhetssystem som ska prioriteras för leverans och avställning. Verksamhetsplanen är kommunalförbundets konkretisering av de i handlingsprogrammet uppställda målen.

3.7 I Bastjänsterna ingår att biträda förbundsmedlemmarna med kompetens beträffande långsiktigt bevarande vid upphandling av IT-baserade verksamhetssystem.

3.8 I Bastjänsterna ingår inte sådant internt arbete med förberedelser för arkivläggning som varje förbundsmedlem inom den egna organisationen har att samordna och hantera, exempelvis rensning och gallring.

3.9 De uppgifter som överlämnas utöver bastjänsterna regleras och finansieras i enlighet med bestämmelserna i 3.10.

Anslutande tjänster

3.10 Förbundsmedlem får överlämna uppgifter som inte ingår i Bastjänsterna till Kommunalförbundet. Sådana särskilt överlämnade uppgifter ska ansluta till Bastjänsterna och ligga inom ramen för kommunalförbundets ändamål och kan t.ex. innebära helt eller delat övertagande av analogt arkivmaterial. Skriftligt avtal ska upprättas beträffande villkoren för utförande av sådana särskilt överlämnade uppgifter, eftersom denna anslutande tjänst därmed blir uppgifter för kommunalförbundet. Ersättning för särskilt överlämnade uppgifter enligt denna punkt 3.10 utgår i enlighet med punkt 10.5 nedan.

4 § Organisation

4.1 Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse.

4.2 För förbundsstyrelsen gäller reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

4.3 Förbundsstyrelsen får tillsätta de organ den anser behövs för fullgörande av förbundsstyrelsens uppgifter. Interimsorgan får inrättas. Delegation kan beslutas i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

5 § Förbundsfullmäktige

5.1 Antalet ledamöter i förbundsfullmäktige ska vara lika med antalet medlemmar i förbundet. För varje ledamot ska en ersättare utses.

5.2 Varje förbundsmedlem ska utse en ordinarie ledamot och en ersättare.

5.3 Ordinarie fullmäktige sammankallas två gånger per år. Extra fullmäktige kan sammankallas vid behov.

5.4 Val av ledamot och ersättare ska ske i förbundsmedlems fullmäktige.

5.5 Vid förfall för ledamot ska ersättare från samma kommun inträda.

5.6 Förbundsfullmäktige väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. Innehavare av posterna ska komma från olika kommuner.

5.7 Förbundsfullmäktiges ledamöter och ersättare väljs för en mandattid om fyra år räknat fr.o.m. den 1 januari året efter det att val till kommunalfullmäktige ägt rum i hela landet.

5.8 När val sker första gången ska mandattiden, om så är påkallat med hänsyn till vad som anges i punkt 5.7 ovan, vara tiden intill slutet av det år då val till kommunfullmäktige i hela landet ägt rum.

5.9 I fråga om valbarhet och sättet att utse ledamöter och ersättare i Förbundsfullmäktige ska 3 kap 23 § och 4 kap 23a § 1 st. kommunallagen tillämpas.

5.10 Förbundsfullmäktige äger rätt att uppdra åt förbundsstyrelsen att besluta i ärenden som det annars enligt 3 kap 9 § kommunallagen ankommer på fullmäktige att besluta om och därigenom vara ställföreträdare för fullmäktige.

5.11 Rätt att väcka ärenden till fullmäktige har:

- förbundsmedlem genom respektive fullmäktige
- förbundsstyrelsen
- ledamot i förbundsfullmäktige

5.12 Förbundsfullmäktigesammanträden är offentliga.

5.13 Beslut i förbundsfullmäktige fattas med enkel majoritet. Ordföranden har utslagsröst.

6 § Förbundsstyrelsen

6.1 Förbundsstyrelsen utses av förbundsfullmäktige och ska bestå av minst sju ledamöter med minst sju ersättare och maximalt 11 ledamöter och 11 ersättare. Medlemskommun som vid tidpunkten för val till kommunfullmäktige i hela landet har över 60 000 invånare ska alltid ha en ledamot som fast representation i styrelsen. Förbundsstyrelsen bör ha så bred representation som möjligt.

6.2 Förbundsstyrelsens ledamöter och ersättare väljs för fyra år med en mandattid som gäller från och med den tidpunkt då de väljs av förbundsfullmäktige och till och med tidpunkten för förbundsfullmäktiges nästkommande ordinarie val till förbundsstyrelse efter det val då styrelseledamoten eller ersättaren utsågs.

6.3 Förbundsmedlem som inträder under pågående mandatperiod kan få representation i förbundsstyrelsen tidigast efter nästkommande val till kommunfullmäktige i samtliga medlemskommuner.

6.4 Förbundsfullmäktige utser för varje mandatperiod bland sina ledamöter en ordförande och en vice ordförande i förbundsstyrelsen. Innehavare av dessa uppdrag ska komma från olika kommuner. I fråga om valbarhet och sättet att utse övriga ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen ska 3 kap 23 § och 4 kap 23a § 1 st. kommunallagen tillämpas.

6.5 Ersättarna inträder i den turordning förbundsfullmäktige bestämt vid valet. Om ersättarna har utsetts vid proportionellt val inträder i stället ersättare enligt den ordning som beskrivs i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

6.6 Ärenden i förbundsstyrelsen får väckas av

- ledamot i förbundsstyrelsen
- förbundsmedlem genom framställan av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen
- organ under förbundsstyrelsen om förbundsstyrelsen har medgivit sådan rätt

6.7 Kommunstyrelsens ordförande, vice ordförande eller ansvarigt kommunalråd hos förbundsmedlemmarna har alltid rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsstyrelsen.

6.8 Förbundsstyrelsen avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsstyrelsen har rätt att närvara och yttra sig vid förbundsstyrelsens sammanträden.

6.9 Förbundsstyrelsen får besluta att sammanträde med förbundsstyrelsen ska vara offentligt.

6.10 Förbundsstyrelsen utgör gemensam arkivmyndighet avseende den information och de uppgifter som förbundsmedlemmarna överlämnat till kommunalförbundet. Arkivmyndigheten ansvarar för tillsyn i enlighet med föreskrifterna i arkivlagen och av förbundsfullmäktige fastställt styrdokument.

6.11 Förbundsstyrelsen är arkivmyndighet åt förbundet.

7 § Revisorer

7.1 Kommunalförbundet ska ha tre revisorer. Gäller från och med mandatperioden 2018 - 2022.

7.2 För revisorerna gäller föreskrifter i reglemente som beslutas av förbundsfullmäktige.

7.3 Förbundsfullmäktige utser revisorer från förbundsmedlemmarna.

7.4 Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsstyrelsen.

7.5 Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Revisionsberättelse ska tillsammans med årsredovisningen överlämnas till förbundsmedlemmarnas respektive fullmäktige, som var och en beslutar om ansvarsfrihet för förbundet i dess helhet.

7.6 Revisorerna i kommunalförbund är skyldiga att på begäran lämna upplysningar till de förtroendevalda revisorerna i varje kommun eller landsting som är medlem i kommunalförbundet.

8 § Anslag av kungörelse och andra tillkännagivanden

8.1 Kommunalförbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets officiella webbanslagstavla och på förbundets hemsida.
8.2 Kungörelse om sammanträde vid vilket budgeten ska fastställas ska anslås på förbundets officiella webbanslagstavla och på förbundets hemsida.

9 § Andel i tillgångar och skulder

9.1 Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder. Andelen utgörs av den andel av de totala avgifter som lämnats enligt paragraf 10 som respektive förbundsmedlem erlagt under kommunalförbundets tre senaste verksamhetsår.

9.2 Förbundsmedlemmarna ansvarar för täckande av eventuell uppkommande brist i enlighet med i 9.1 ovan angiven fördelningsgrund. Samma fördelningsgrund tillämpas vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar om kommunalförbundet skulle komma att upplösas.

10 § Kostnadsfördelning, m.m.

10.1 Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, täckas genom bidrag från förbundsmedlemmarna i enlighet med vad som nedan anges beträffande kostnader för bastjänster och ersättning för särskilt överlämnade uppgifter.

10.2 Kostnaderna för bastjänsterna ska fördelas mellan förbundsmedlemmarna med de summor som anges i bilaga 2 till denna förbundsordning. Förbundsmedlemmarna faktureras kvartalsvis i förskott.

10.3 Förbundsfullmäktige ska årligen ta ställning till medlemsavgiftens storlek med beaktande av de erfarenheter som vunnits av förbundets verksamhet avseende kostnaderna för bastjänster och arkivläggning av information från olika verksamhetssystem samt dess storlek och innehåll. Denna fråga ska hanteras i samband med överläggningar mellan förbundsmedlemmarna om kommunalförbundets budgetförutsättningar. Vid behov får fördelningsfrågan föras till beslut i samtliga förbundsmedlemmarnas fullmäktigeförsamlingar.

10.4 Den i punkterna 10.2 och 10.3 ovan bestämda kostnadsfördelningen mellan förbundsmedlemmarna ska bli föremål för justering om det inträder ny medlem i förbundet. För ny förbundsmedlem kommer en särskild engångsavgift, baserad på den inträdande kommunens invånarantal, tas ut i samband med inträde (se bilaga 2).

10.5 När kommunalförbundet på begäran utför särskilt överlämnade uppgifter enligt punkt 3.9 ovan (Anslutande tjänster) till någon eller några av förbundsmedlemmarna ska sådana särskilda uppgifter ersättas med full kostnadstäckning (enligt självkostnadsprincipen).

10.6 Kommunalförbundet får uppta lån i enlighet med fastställd budget eller enligt vad förbundsmedlemmarna särskilt har godkänt. Förbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan förbundsmedlemmarnas godkännande. Om godkänd borgen ingås gäller, i fråga om förbundsmedlemmarnas inbördes ansvar, fördelningsregeln i punkt 10.1 ovan.

10.7 Kommunalförbundet får inte bilda ekonomisk förening, aktie-, handels- eller kommanditbolag eller förvärva aktier eller andelar i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

11 § Styrning, insyn, samråd m.m.

11.1 Innan beslut fattas om avtal av väsentlig betydelse eller i andra frågor av större vikt eller väsentlig betydelse för förbundet ska samråd ske mellan förbundet och samtliga medlemskommuner.

11.2 Förbundet ska fortlöpande tillställa förbundsmedlemmarna rapporter beträffande verksamhetens ekonomi och utveckling.

11.3 Förbundet ska sträva efter att aktivt hålla förbundsmedlemmarna informerade om utvecklingslinjerna inom förbundets verksamhetsområde och frågor som har betydelse för förbundsmedlemmarnas samverkan i förbundet. Sådan information kan lämnas vid t.ex. årlig temadag då kommunstyrelsernas presidier och andra förtroendevalda hos förbundsmedlemmarna, samt ledande tjänstemän, ges tillfälle ta del av verksamheten hos förbundet.

11.4 Förbundsstyrelsen ska på begäran lämna förbundsmedlemmarnas respektive kommunstyrelse erforderligt underlag i form av yttranden och upplysningar.

12 § Budgetprocessen m.m.

12.1 Förbundsfullmäktige ska årligen fastställa budget för kommunalförbundet inom de ekonomiska ramar och i enlighet med de riktlinjer i övrigt som gäller enligt vad som förbundsmedlemmarna anger som budgetförutsättningar.

12.2 Budgeten för nästkommande år ska fastställas av förbundsfullmäktige innan juni månads utgång.

12.3 Budgetarbetet ska samordnas med förbundsmedlemmarnas budgetarbete. Under budgetprocessen ska samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar.

12.4 Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret och en ekonomisk plan för den kommande treårsperioden.

12.5 Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i 8 kap. 10 § i kommunallagen. Sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska vara offentligt. Kungörelse om sammanträdet ska utfärdas.

12.6 På det sammanträde som årsredovisningen beslutas ska allmänheten beredas möjlighet att under en halvtimme före mötet ställa frågor.

13 § Utträde m.m.

13.1 Förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från närmast kommande årsskifte efter det år uppsägning skedde. Uppsägning ska anses ha skett när det föreligger ett lagakraftvunnet beslut från den utträdande förbundsmedlemmens kommunfullmäktige angående utträde samt förbundsstyrelsen har erhållit en skriftlig uppsägning från den utträdande förbundsmedlemmen. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen ska ske genom en överenskommelse. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid det årsskifte som uppsägningen börjar gälla enligt ovan och ska utföras av kommunalförbundets vid var tid anlitade auktoriserade revisor. Överenskommelse ska träffas angående de av förbundet övertagna arkivhandlingarna om dessa ska återbördas till avlämnande förbundsmedlem i samband med utträdet eller ej. Denna överenskommelse avseende övertagna arkivhandlingar ska beakta gällande lagstiftning avseende kommuners arkivhandlingar, bl.a. arkivlagen (SFS 1990:782) eller sådan lag som har trätt i nämnda lags ställe.
Utträdande medlem är under uppsägningstiden fortsatt skyldig att erlägga samtliga avgifter i enlighet med § 10 och har rätt till alla bastjänster enligt ovan se § 3, med nedanstående undantag se 13.2.

13.2 Medlem som begärt utträde och som inte har överlämnat någon arkivinformation, vare sig digital eller analog, till förbundet kan beviljas i överenskommelse enligt p.13.1, ett utträde med en ekonomisk avtrappning. Dock ligger uppsägningstiden om tre år fast. Utträdande medlem äger enbart rätt till förbundets råd- och stödverksamhet under uppsägningstiden. Den ekonomiska avtrappningen av medlemsavgiften sker, under ovan angivna förutsättningar, enligt följande:

- Första uppsägningsåret ska full medlemsavgift erläggas.
- Andra uppsägningsåret ska två tredjedelar av full medlemsavgift erläggas
- Tredje uppsägningsåret ska en tredjedel av full medlemsavgift erläggas.

13.3 De kvarvarande medlemmarna ska efter medlems utträde vid behov anta de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet, se § 17.

14 § Likvidation och upplösning

14.1 Om förbundsmedlemmarna enhälligt beslutar om likvidation ska förbundet likvideras och dess verksamhet upphöra.

14.2 Likvidationen ska verkställas av förbundsstyrelsen i egenskap av likvidator.

14.3 Vid skifte av förbundets behållna tillgångar ska fördelningsgrunden i paragraf 10 ovan tillämpas.

14.4 När förbundet har trätt i likvidation, ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Förbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

14.5 När förbundsstyrelsen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska förbundsstyrelsen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska också innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

14.6. Av förbundet övertaget arkivmaterial ska återbördas till den förbundsmedlem eller annan arkivmyndighet som förbundsmedlemmens kommunfullmäktige har beslutat. Till slutredovisningen ska fogas förbundsstyrelsens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

14.7 Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

15 § Tvister

15.1 Tvist mellan förbundet och dess medlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande.

16 § Arvoden

16.1 Arvoden till ledamöter och ersättare i förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen respektive revisorer och revisorsersättare ska utgå enligt den till invånarantalet största kommunens arvodesbestämmelser, fram till dess förbundet har antagit egna arvodesbestämmelser.

17 § Ändringar i förbundsordningen

17.1 Ändring av eller tillägg till förbundsordningen ska antas av förbundsfullmäktige och fastställs av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige med undantag från det som anges i § 17.2 nedan. Förbundsfullmäktige har rätt att delegera frågan om antagande till förbundsstyrelsen.

17.2 Ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem och utträde av medlem ska inte handläggas i den ordning som beskrivs i punkt 17.1 ovan. Förbundsfullmäktige har rätt att ensam fatta beslut om ändringar och tillägg till förbundsordningen som beror på inträde av ny medlem eller utträde av medlem, t.ex. reglering av medlemmarnas respektive andel i tillgångar, skulder och kostnader som blir en direkt följd av ny medlems inträde eller medlems utträde.

18 § Särskilda bestämmelser

18.1 Förbundet är bildat när förbundsmedlemmarnas respektive fullmäktige har antagit Förbundsordningen, dock tidigast 1 januari 2015. Förbundsfullmäktige beslutar när förbundsstyrelsen ska tillträda.

18.2 Faktiskt och rättsligt övertar förbundet totalansvaret enligt paragraf 3 ovan från förbundsmedlemmarna den 1 januari 2016.

18.3 Annat kommunalförbund vars förbundsmedlemmar till minst hälften består av förbundsmedlemmar i SYDARKIVERA har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt punkt 10.5.

18.4 Aktiebolag och annan sammanslutning som till minst hälften ägs av förbundsmedlemmar i SYDARKIVERA har samma rätt som förbundsmedlem att utnyttja förbundets tjänster. För bastjänster utgår ingen ersättning. För övriga tjänster ska ersättning utgå enligt punkt 10.5.

Förbundsfullmäktige 2025-04-25

§ 7

Sydarkiveras förbundsordning - revidering

SARK/2022:235

Beslut
Förbundsfullmäktige beslutar att

1. Anta föreliggande förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera,

2. Att förbundsordningen ska börja gälla 2026-01-01,

3. Att sända förbundsordningen för antagande till samtliga förbundsmedlemmar i kommunalförbundet Sydarkivera och

4. Att uppmana samtliga förbundsmedlemmar att anta förbundsordningen så att förbundsordningen kan träda i kraft 2026-01-01.

Sammanfattning
Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbundsfullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka ett förslag till förbundsordning på remiss som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners, bland annat i syfte att komma vidare i ärendet om arkivcentrum.

Remissvar från 31 förbundsmedlemmar kom in och många ställde sig negativa till ett flertal av ändringsförslagen. Synpunkterna har lett fram till att ett nytt kommunalförbund har bildats i syfte att skapa och bygga ett arkivcentrum samt förvalta analogt arkivmaterialet för sina förbundsmedlemmar.

Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera har tagits fram utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport och inkomna remissvar.

Förbundsordningen föreslås träda i kraft 2026-01-01 och samtliga förbundsmedlemmar behöver anta den nya förbundsordningen för att den ska träda i kraft.

Beslutsunderlag
Gällande förbundsordning för Sydarkivera med färgkodad text, ID 2023:418
Förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera, ID 2023:419
Förbundsfullmäktiges beslut 2022-11-11, § 8

Förbundsstyrelsens beslut 2022-12-02, §§ 33–34
Remissvar från 31 förbundsmedlemmar
Arbetsutskottets protokoll § 16, § 27, § 31 under 2023
Arbetsutskottets protokoll § 12 och § 40 under 2024
Uppdaterad sammanställning av remissvaren, ID 2025:337
Förslag till förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera, ID 2025:345

Beslut ska skickas till
Förbundsstyrelsen
Samtliga förbundsmedlemmar

Sammanställning av remissvar gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera

Den 3 mars 2023 beslutade förbundsstyrelsen för Sydarkivera att förslaget till reviderad förbundsordning ska skickas på remiss för synpunkter till samtliga förbundsmedlemmar. Skriftliga synpunkter ska lämnas senast 2023-05-10.

Bakgrund
Gällande förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera antogs av förbunds-fullmäktige 2019-04-05 och började gälla 2020-01-01. Sedan dess har behov av ändringar i förbundsordningen kommit, bland annat utifrån förändrad lagstiftning, revisionsrapport samt utifrån diskussioner i samband med arbetet med arkivcentrum.

Vid sammanträde 2022-11-11 beslutade förbundsfullmäktige att ärendet om arkivcentrum återremitteras på så sätt att ärendet kompletteras med en av medlemmarna godkänd uppdaterad förbundsordning som medger försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners.

Ärendet behandlades av förbundsstyrelsen vid sammanträde 2022-12-02. Förbundsstyrelsen beslutade då att förbundschef Mats Porsklev får i uppdrag att snarast göra de förändringar i förbundsordningen som krävs enligt förbundsfullmäktiges återremiss. Vid samma sammanträde fick förbundsstyrelsen information om de förslag och ändringar i förbundsordningen som diskuteras inom förvaltningen. Efter det sammanträdet har förslaget beretts ytterligare tillsammans med förbundsstyrelsens och förbundsfullmäktiges presidier.

Förbundsstyrelsen beslutade vid sammanträde 2023-03-03 att skicka förslaget på remiss. Som komplement till remissen har Sydarkiveras styrelseordförande beslutat att erbjuda samtliga kommunstyrelseordföranden och samtliga kommundirektörer möjlighet att får information och diskutera föreslagna förändringar i förbundsordningen. De datum och tider som detta tillfälle ges är måndagen den 27 mars mellan 15 - 17, onsdagen den 12 april mellan 10 - 12 och fredagen den 14 april mellan 14 - 16.

KOMMUNALFÖRBUNDET SYDARKIVERA
EPOST: REGISTRATOR@SYDARKIVERA.SE
TELEFON: 0472-39 10 00 (VX)
WWW.SYDARKIVERA.SE

Inkomna remissvar (31 av 37 medlemmar)

Borgholms kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott i Borgholm har vid sammanträde 2023-04-11 beslutat om yttrande över förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera som sammanfattningsvis innebär följande:

Borgholms kommun har genom styrelseledamoten Joel Schäfer (S) varit delaktiga i framtagandet av ny förbundsordning. Kommunen har därför haft goda förutsättningar att få gehör för de frågor som är särskilt viktiga för Borgholm. Borgholms kommun ställer sig därför bakom förslaget till förbundsordning och ser inga skäl att tillägga eller ändra något. För Borgholms kommun är kostnadseffektiva tjänster det huvudsakliga skälet till medlemskap och vi ser det därför som positivt om Sydarkivera växer.

Boxholms kommun
Kommunstyrelsen i Boxholm har vid sammanträde 2023-04-18 beslutat att ej lämna några synpunkter på förbundsordningen.

Bromölla kommun
Kommunstyrelsen i Bromölla har vid sammanträde 2023-05-10 beslutat om följande yttrande över reviderad förbundsordning för Sydarkivera:

Med hänsyn till att antalet medlemmar i Sydarkivera inom loppet av ett fåtal år markant har ökat ser kommunstyrelsen positivt på att förbundsordningen behöver revideras i syfte att bibehålla effektiviteten i förbundets verksamhet. Mot den bakgrunden är det naturligt att respektive förbundsmedlems vetorätt i vissa frågor tas bort och ändras till krav på majoritet. Emellertid ska inte bortses från det faktum att den enskilde medlemmens inflytande i olika frågor minskar.

För att förbundet fortsatt ska kunna verka på ett rationellt sätt anser kommunstyrelsen dock att den enskilda medlemmens minskade inflytande är försvarligt och står i proportion till nyttan av att förbundet fortsatt kan verka på ett effektivt sätt. Den enskilda förbundsmedlemmens minskade inflytande kompenseras i viss mån dessutom av förslaget om utökat remissförfarande i vissa ärendetyper, vilket innebär att varje förbundsmedlem ändå har möjlighet att framföra sina synpunkter.

Kommunstyrelsen uppfattar att utredningens förslag medför ökade arbetsuppgifter för den kontaktperson som ska utses av förbundsmedlemmens högsta tjänsteman.

Många eller kanske till och med merparten av förbundets medlemmar utgörs av ganska små kommuner och att avsätta en kontaktperson för bevakning och utförande av de arbetsuppgifter som utredningen föreslår kan bli en utmaning. Det är därför viktigt att förbundets förväntningar på kontaktpersonernas arbete är realistiskt, med tydlig avgränsning och att dessa förväntningar kommuniceras till berörda personer.

Ett sätt att underlätta kontaktpersonernas arbete är att i möjligaste mån medge digitala sammanträden, i de fall det är möjligt. Vidare anser kommunstyrelsen att förbundets stöd till kontaktpersonerna bör vara adekvat och väl utvecklat. Bristande stöd för kontaktpersonerna riskerar ge låg närvaro och bristande engagemang i de frågor som ska hanteras. Vid en sådan icke önskvärd utveckling spelar det mindre roll att det formellt är medlemmen själv, via kontaktpersonen, som har ansvaret för att fullfölja uppdraget på i förbundsordningen stipulerat sätt. Kommunstyrelsen är därför av uppfattningen att det är viktigt att skapa goda förutsättningar för kontaktpersonerna att utföra det förmodat, jämfört med idag, vidgade uppdraget som kontaktperson.

Eslövs kommun
Kommunstyrelsen i Eslövs kommun har vid sammanträde 2023-05-02 beslutat att lämna yttrande över förbundsordning för Sydarkivera. Yttrandet innebär sammanfattningsvis följande:

Eslöv delar uppfattningen att det behövs en revidering av förbundsordningen. När det gäller punkt 5.14 är förslaget att kommunstyrelsens ordförande, vice ordförande eller ansvarigt kommunalråd hos förbundsmedlemmarna alltid har närvarorätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsfullmäktige. Vad avses med ”ansvarigt” kommunalråd? Finns risk för otydlighet och bättre att det endast står ”eller kommunalråd”. Samma synpunkt gäller även för närvarorätten vid sammanträde i förbundsstyrelsen.

När det gäller att ”förbundsstyrelsen bör ha en så bred representation som möjligt”, vad avses med bred representation? Eslöv föreslår att den meningen stryks och att det förtydligas i arbetsordningen hur valberedningen ska arbeta för att en bred representation ska uppnås.

När det gäller paragrafen om revision så bedömer Eslöv att rubriken behöver kompletteras med något då frågan om ansvarsfrihet finns med i denna paragraf.

Vad gäller skrivningen om att allmänheten inte har möjlighet att ställa frågor om årsredovisningen föreslås att den meningen tas bort i stället.

Vad gäller frågan om att tvist mellan förbundet och dess medlem ska avgöras genom skiljeförfarande föreslår Eslöv att tvist ska hanteras av tingsrätt som första och enda instans. Detta för att markera att Sydarkivera är en offentlig verksamhet och också med hänsyn till kostnader. Skiljeförfarande är dyrt eftersom parterna utöver arvoden till ombud och andra processkostnader har att betala ersättning till skiljemännen.

När det gäller paragrafen om bestämmelser om förmåner till förtroendevalda föreslår Eslövs kommun att rubriken ändras på så sätt att förmåner stryks och byts ut till arvoden alternativt ersättning.

Hässleholms kommun
Kommunstyrelsen i Hässleholm har vid sammanträde 2023-04-26 beslutat att kommunstyrelsen har inget att anmärka på förslaget och översänder svaret till Sydarkivera.

Högsby kommun
Kommunledningsutskottet i Högsby har vid sammanträde 2023-04-04 beslutat att avstå från yttrande över förbundsordningen.

Höörs kommun
Kommunstyrelsen i Höörs kommun har vid sammanträde 2023-05-02 beslutat att Höörs kommun har inget att erinra mot föreslagna ändringar i förslag till ny förbundsordning för Sydarkivera.

Karlshamns kommun
Karlshamns kommun har genom delegationsbeslut av kommunstyrelsens ordförande 2023-05-09 beslutat att yttra sig över förbundsordningen för Sydarkivera. Yttrandet innebär sammanfattningsvis att Karlshamns kommun inte har något att erinra mot förslaget.

Karlskrona kommun
Kommunstyrelsen i Karlskrona har vid sammanträde 2023-05-09 beslutat att lämna yttrande över remissen avseende förbundsordning för Sydarkivera. Av yttrande framgår sammanfattningsvis följande:

Utbud av tjänst
Det är enligt Karlskrona kommun viktigt att Sydarkivera inte tar bort några av de tjänsterna förbundet tidigare erbjudit sina medlemmar. En stor mängd text stryks och ny text tillförs i till synes förkortad version. Det är dock mycket svårt att avgöra vad som ryms inom de nya förkortade formuleringarna då dessa är generellt skrivna.

Karlskrona kommun ser en risk att Sydarkivera därigenom tar bort eller möjliggör ett framtida borttagande av vissa av de tjänster man idag erbjuder medlemmarna. Om Sydarkivera vill förkorta texten bör det göras på sådant sätt att den blir tydlig och innehåller alla de tjänster som tidigare ingått i utbudet.

Gällande bastjänsterna vill särskilt påtalas: Karlskrona undrar till exempel om strykningen av texten ”biträda förbundsmedlemmarna med kompetens beträffande långsiktigt bevarande vid upphandling av IT-baserade verksamhetssystem” innebär att Sydarkivera inte längre kommer erbjuda hjälp inom specificeringen vid denna typ av upphandlingar. Karlskrona kommun motsätter sig borttagandet av den tjänsten. Likaså framstår det som att man genom att stryka den nuvarande punkten 3.6. inte heller ska fastställa en verksamhetsplan kopplat till verksamhetssystem som ska prioriteras för leverans och avställning. Genom att stryka den nuvarande punkten 3.3 framstår det som att Sydarkivera inte längre ska vara behjälpliga i arbetet med framtagande av informationshanteringsplaner, arkivbeskrivningar och systematiska arkivförteckningar.

Sammanfattningsvis motsätter sig Karlskrona kommun ett minskat utbud av tjänster. Om syftet inte är att minska och förändra de tjänster som idag erbjuds behöver texten förtydligas

Externa tjänster
Sydarkivera vill i förslaget till ny förbundsordning öppna upp för Sydarkivera att sälja externa tjänster till annan än förbundsmedlem. En sådan ändring skulle innebära ett ständigt balanserande på gränsen för vad som ryms inom den kommunala kompetensen och konkurrenslagstiftningen, men framför allt anser Karlskrona kommun att det är principiellt viktigt att Sydarkivera fokuserar sina krafter och resurser på de snart 39 medlemmar förbundet har. Medlemsantalet har ökat i rask takt och fokus för Sydarkivera bör var förbundets ändamål och att stödja förbundets medlemmar. Det är svårt att se att man skulle kunna sälja tjänster till externa aktörer utan att det tar tid i anspråk från förbundsmedlemmarna.

Karlskrona kommun ställer sig negativa till förslaget att öppna upp för att sälja tjänster till externa aktörer.

Två ersättare
Sydarkivera vill göra en förändring som innebär att förbundsfullmäktige för varje ledamot ska ha två ersättare. Detta står i strid med kommunallagen 9 kap. 3 § 3 stycket sista meningen. Av kommunallagen framgår att den beslutande församlingen ska ha minst en ledamot och en ersättare per förbundsmedlem, samt att ”Antalet ersättare ska vara lika många som antalet ledamöter.”

Beslut om ändringar av förbundsordning
Karlskrona kommun ställer sig negativa till att förbundsfullmäktige ska få besluta om ändringar av förbundsordningen själva utan att besluten också godkänns av medlemmarnas respektive fullmäktige.

Ett remissförfarande till medlemmarna räcker inte, inte heller att vissa beslut kräver två tredjedelars majoritet.

Att Sydarkivera efter endast beslut i förbundsfullmäktige skulle få bilda exempelvis aktiebolag, ändra utbud av tjänster, organisation, kostnadsfördelning, namn och riktlinjer för budgetprocessen osv. ställer sig Karlskrona kommun mycket negativa till. Detta är en för Karlskrona kommun principiellt viktig fråga. Genom att dels själva kunna fatta den typen av beslut, dels kunna sälja tjänster till externa aktörer, tycks Sydarkivera vilja – eller åtminstone kunna – ändra på sitt fokusområde.

Fast representation
Karlskrona kommun vänder sig kraftigt mot ett borttagande av den bestämmelse som finns idag om att förbundsmedlemmar med över 60 000 invånare alltid ska ha en ledamot som fast representation i förbundsstyrelsen. Karlskrona kommun är en av de större medlemmarna (dvs. har ett stort antal kommuninvånare) i Sydarkivera och bör därför också ha ett stort inflytande. Genom att stryka denna bestämmelse skulle Karlskrona kommuns inflytande riskera att kraftigt beskäras.

Av bilagan avseende ersättning till Sydarkivera framgår också att Karlskrona kommun betalar en av de största medlemsavgifterna. Också av den anledning är det rimligt att Karlskrona kommun (liksom andra medlemmar med över 60 000 invånare) har representation i förbundsstyrelsen.

Karlskrona kommun ser positivt på ändringen som innebär att förbundsstyrelsen får två vice ordförande.

Möjlighet att bilda bolag
Att Sydarkivera efter endast beslut i förbundsfullmäktige skulle få bilda exempelvis aktiebolag, ekonomisk förening, eller förvärva aktier/andelar i företag ställer sig Karlskrona kommun mycket negativa till. Detta är en för Karlskrona kommun principiellt viktig fråga. Den typen av beslut bör fattas genom beslut i respektive medlems fullmäktige.

Samråd och styrning
Av nuvarande förbundsordning framgår att Sydarkivera i flera typer av frågor måste samråda med förbundsmedlemmarna. Den nya skrivningen innebär dock att man vill att samråd ska ske med förbundsmedlemmens kontaktperson. Det betyder att förbundsmedlemmens kontaktperson måste vara en person som dels har full insikt i arkivfrågor men dels också i budgetfrågor.

Den springande punkten i varför Karlskrona kommun vänder sig mot de nya skrivningarna i dessa paragrafer rörande att samråd ska ske med kontaktpersonen endast är att det kan råda stor skillnad mellan en tjänstepersons vilja och en förtroendevalds vilja. Vad som i politiskt perspektiv är viktigt ur ett partipolitiskt/styrande perspektiv kan vara okänt för en tjänsteperson, särskilt som de partier som styr i en kommun kan förändras över tid. Det kan innebära att politisk vilja ur exempelvis vad som är viktigt i ett budgetsammanhang inte återspeglas i ett tjänstemannasvar som kan ta sitt ursprung ur ett praktiskt förvaltningsperspektiv.

Likaså tar man bort lydelsen om att informera förbundsmedlemmarnas kommunstyrelse-presidier och förtroendevalda och vänder i stället på det så att förbundsmedlemmarnas politiska organisation i stället på eget initiativ ska inhämta information från förbundet. Detta är något Karlskrona kommun vänder sig emot. Hur ska information inhämtas som man kanske inte ens har kännedom om existerar?

Ändringar i förbundsordningen
Karlskrona kommun ställer sig mycket kritisk till att de flesta ändringar av förbundsordningen enligt förslaget inte längre ska fastställas av de respektive medlemmarnas fullmäktige. Frågan är principiellt mycket viktig. Ett fåtal undantag är en sak, men i detta förslag är det istället så att de flesta förändringar får göras utan att de fastställs av förbundsmedlemmarnas fullmäktige.

Förändringen skulle innebära att överlämna mycket stor makt till Sydarkivera och dess förbundsfullmäktige där varje medlem endast har en representant. Det innebär att en kommun med 60 000 kommunmedlemmar får lika mycket – eller lite – att säga till om som en kommun med 5000 kommunmedlemmar.

Att behålla skrivningen som kräver fastställande av förbundsmedlemmarnas fullmäktige innebär, precis som idag, att varje medlem får en möjlighet att genom att inte fastställa ändringarna lägga in sitt veto.

Av beskrivande underlaget ”Remiss avseende…” sid. 7 framgår avseende ändringen av § 18 att framtida ändringar av § 1-2 samt § 4-13 föreslås få fastställas av förbundsfullmäktige ensamt. Det skulle alltså utifrån den beskrivande texten innebära att § 3 samt § 14-19 även fortsättningsvis ska fastställas av respektive medlems fullmäktige. Det är också vad som framgår av den renskrivna versionen av föreslagen förbundsordning.

Av den färgmarkerade versionen av föreslagen förbundsfullmäktige framgår dock något annat: ”Ändring av eller tillägg till förbundsordningen ska antas av förbundsfullmäktige.” Punkt. Om vi utgår från att den renskrivna versionen är den som Sydarkivera också anser ska gälla är innebörden klar (om än sådan att Karlskrona kommun motsätter sig den), men om Sydarkivera avser att lydelsen ska vara den som framgår av det färgmarkerade underlaget innebär det att inga ändringar längre skulle fastställas av medlemmarnas respektive fullmäktige.

Sammanfattning
Karlskrona kommun vänder sig emot att medlemmar med över 60 000 kommuninvånare blir av med sin givna plats i förbundsstyrelsen.

Vidare vänder sig Karlskrona kommun emot att makt flyttas från förbundsmedlemmarnas fullmäktige till förbundsfullmäktige genom att de i flera fall ges möjlighet att ändra i förbundsordningen samt exempelvis bilda aktiebolag/bolag/ ekonomiska föreningar/köpa andelar i företag etc. utan att frågan prövas av förbundsmedlemmarnas fullmäktige. Ett remissförfarande ersätter inte möjligheten att lägga sitt veto genom att inte godta en förändring.

Utöver det verkar Sydarkivera ha en vilja att öppna upp och börja sälja tjänster till externa aktörer, när de istället borde fokusera på sina nuvarande medlemmar och förbättra och förädla den verksamhet man har riktad mot sina förbundsmedlemmar.

Att flytta inflytande från de förtroendevalda till tjänstemän samt att flytta inflytande från respektive medlems fullmäktige till förbundsfullmäktige är två förändringar som påverkar de förtroendevaldas möjlighet till inflytande och veto. Därför vänder sig Karlskrona kommun emot dessa ändringar.

Katrineholms kommun
Kommunstyrelsen i Katrineholm har vid sammanträde 2023-04-26 beslutat att anta yttrande över kommunalförbundet Sydarkiveras förbundsordningen som sammanfattningsvis innebär följande:

Katrineholm ser positivt på förändringen att Sydarkivera får större möjligheter att göra ändringar och tillägg i förbundsordningen genom beslut i förbundsfullmäktige. Därmed tas medlemskommunernas vetorätt bort. I takt med att kommunalförbundet består av allt fler medlemmar kan viktiga steg i förbundets utveckling hindras av enskilda medlemmar. Att ändringarna kräver två tredjedelarsmajoritet säkerställer att det fortsatt måste finnas en bred samsyn i de förändringar som föreslås.

Katrineholms kommun har inom den närmsta framtiden inget behov av att flytta sitt analoga arkiv till ett gemensamt arkivcentrum och har därför inte aktivt deltagit i diskussionerna kring detta projekt. Katrineholm förstår Sydarkiveras behov att möjliggöra arkivcentrum med hjälp av externa aktörer som inte är medlemmar i förbundet.

Katrineholm ser positivt på att externa tjänster ersätts utifrån full kostnadstäckning och inte belastar medlemmarnas avgifter. Dock finns det risk för att externa tjänster i för hög grad börjar efterlikna medlemmarnas basutbud och därmed urholkar fördelarna som medlem ifall motsvarande tjänster går att köpa in som extern part. En för hög andel externa tjänster kan även riskera att flytta Sydarkiveras fokus från medlemmarna till externa parter.

Lessebo kommun
Kommunstyrelsen i Lessebo har vid sammanträde 2023-04-11 beslutat att lämna följande yttrande:

Lessebo kommun har i stort sett inga synpunkter på förslag till ny förbundsordning. Lessebo kommun ställer sig positiva till att föra in möjligheten till externa tjänster men vill särskilt poängtera vikten av att bastjänsterna inte får stå tillbaka till förmån för externa tjänster.

Ljungby kommun
Kommunstyrelsen i Ljungby kommun har vid sammanträde 2023-04-25 beslutat om följande yttrande.

Genom de föreslagna ändringarna bedömer Ljungby kommun att mer kontroll och styrningsmandat centreras till kommunalförbundets egen organisation och förbundsfullmäktige än tidigare. Ändringarna ställer på så sätt ytterligare krav på Sydarkivera att informera om de konsekvenser, risker och möjligheter som olika förslag medför, föregående besluten fattas i förbundsfullmäktige. Både Sydarkivera och ägarna har ett ansvar i att säkerställa ett kvalitativt informationsflöde mellan organisationerna. Revideringsarbetet gällande förbundsordningen har till viss del sin bakgrund i arbetet med att etablera ett analogt arkivcentrum för Sydarkivera.

Kommunstyrelsen i Ljungby kommun beslutade den 14 februari 2023 att ingå ett längre hyresavtal avseende arkivlokaler i centrala Ljungby för arkivering av analoga handlingar för Ljungby kommuns räkning. Med hänvisning till detta beslut avser Ljungby kommun framför allt att vara en del av Sydarkiveras planer vad gäller förvaring av digitala handlingar. Ljungby kommuns avsikt är att även fortsättningsvis arbeta tillsammans med Sydarkivera för att säkerställa en högkvalitativ arkivering av digitala handlingar.

För Ljungby kommun är det därför av vikt att Sydarkiveras arbete med digital arkivering även fortsättningsvis utgör kommunalförbundets prioriterade område. För Ljungby kommun är det även av vikt att utökade tjänster och arbetet med arkivcentrum för analoga handlingar inte medför att resurser omprioriteras från Sydarkiveras uppdrag inom digital arkivering.

Ljungby kommun noterar även att förslaget om försäljning av tjänster till externa parter kan komma att ifrågasättas rättsligt, bland annat utifrån kommunallagen, varför verksamhetens kompetensenlighet bör motiveras ytterligare. Ljungby kommun ser därför fördelaktigt på att detta utreds närmare innan Sydarkivera skickar förbundsordningen för antagande av respektive medlemskommun.

Lomma kommun
Kommunstyrelsen i Lomma har vid sammanträde 2023-04-26 beslutat att Lomma lämnar följande yttrande: Lomma kommun tillstyrker förslaget till reviderad förbundsordning för Kommunalförbundet Sydarkivera.

Förslaget är genomarbetat och innehåller flera nödvändiga revideringar. Lomma kommun skulle emellertid vilja se ett förtydligande vad det gäller särskilda avtal för arkivdepå och förvaltandet av de samma.

Köp av externa tjänster avtalas ”enligt särskilda avtal och enligt gängse normer samt enligt marknadens förutsättningar”. I förslaget ska den externa tjänsten för analoga depåer av överlämnade arkiv (gäller endast medlemmar som inte har delad arkivmyndighet) även omfattas av detta. I förbundsordningen klargörs även att kommunalförbundet förvaltar överlämnade analoga arkiv. Det framgår dock inte om det praktiska förvaltandet kan komma att utföras av anbudsgivare, eller om det i huvudsak gäller uppförande och drift av arkivlokaler.

Markaryds kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott i Markaryd har vid sammanträde 2023-04-25 beslutat att avge yttrande som sammanfattningsvis innebär följande:

Det nya föreliggande förslaget till ny förbundsordning innebär en tydligare definition av de olika tjänster som kommunalförbundet kan tillhandahålla, vilket är positivt. Det noteras att enligt förslaget innefattar tjänsterna även analoga arkiv.

I nuvarande förbundsordning ska varje medlemskommuns fullmäktige fastställa ändringar i förbundsordningen med undantag av beslut som rör inträde/utträde av medlem. Förslaget till förbundsordning innebär att förbundsfullmäktige för egen del får besluta om ändring och tillägg till förbundsordningen. Det föreliggande förslaget innebär långgående förändringar av kommunalförbundets beslutsprocess. Den enskilda kommunens möjligheter att utöva ett direkt inflytande över beslut av principiell karaktär tas bort. I stället får medlemskommunernas inflytande kanaliseras genom dess representant i förbundsfullmäktige och eventuellt förbundsstyrelse samt via samråd och remissyttranden. Detta leder till en tydlig reducering av medlemskommunernas påverkansmöjligheter. Samtidigt finns viss förståelse för behov av förenkling. Ett ökat antal medlemmar medför en tungrodd process när det kommer till att besluta om ändringar och tillägg i förbundsordningen.

Markaryds kommun har flera gånger påtalat att syftet med att bilda kommunalförbundet har varit att prioritera medlemmarnas kärnuppdrag. Enligt Markaryds uppfattning har ett för stort fokus lagts vid att utöka antalet medlemmar.

Utöver de faktorer som gäller förbundsordningen måste det finnas väl grundade skäl till att förbundsfullmäktige ges rätt att besluta om bildande av ekonomiska förening, aktiebolag, handels, eller kommanditbolag eller att förvärva aktier eller andelar i företag. Någon analys har inte föregått detta förslag och så länge förbundet inte kan redovisa skälen och motiven till denna förändring ser vi ingen anledning att tillstyrka en så långtgående förändring av förbundsordningen som förslaget innebär.

När det gäller styrning och samråd torde det röra sig om ett olycksfall i arbetet att i förbundsordningen reglera hur, och av vem, medlemskommunens kontaktperson ska utses. Den frågan avgörs av respektive medlemskommun och ska naturligtvis inte ingå i förbundsordningen.

Efter en samlad bedömning konstateras att skälen till de föreslagna förändringarna i huvudsak synes vara att komma tillrätta med de administrativa problem som uppstått till följd av ambitionen att knyta alltfler medlemmar till förbundet. Markaryds kommun har påtalat farhågor inför denna utveckling. Markaryds kommun är därför tveksam till att tillstyrka de långtgående förändringar i frågor av principiell natur som föreslås i förslaget till ny förbundsordning.

Mönsterås kommun
Kommunstyrelsen i Mönsterås har vid sammanträde 2023-05-16 lämnat följande yttrande vad gäller förbundsordning för Sydarkivera. Mönsterås kommun har inget att erinra förutom en synpunkt om att det är viktigt att varje enskild förbundsmedlem har möjlighet att påverka de beslut som fattas.

Mörbylånga kommun
Ett yttrande beslutat på delegation av två tjänstemän har tagits i Mörbylånga kommun och innebär sammanfattningsvis följande:

Mörbylånga kommun anser att förslaget behöver arbetas om för att uppfylla kommunallagens regler om kommunalförbund. Det nuvarande förslaget strider mot kommunallagen.

En grundprincip för kommunalförbund är att alla medlemmar ska vara överens om förbundsordningen. Den principen sätts ur spel om ändringar kan genomföras med 2/3-dels majoritet. Endast de delar som är obligatoriska att ha med i förbundsordningen bör vara med.

Mörbylånga anser att paragraf 4 är märkligt skriven genom att först ange att förbundsstyrelsen beslutar om utbudet av tjänster, men att det sedan i detalj beskriva utbudet av tjänster. Det verkar onödigt och märkligt med tanke på att man vill att förbundsordningen inte ska behöva ändras så ofta. Även vad gäller paragraf 7 skulle delar av paragrafen bättre passa i ett reglemente för förbundsstyrelsen.

Andra problem som Mörbylånga ser är systemet med tjänster utöver bastjänster. Med hänvisning till kommentaren till kommunallagen menar man att det inte är förenligt med kommunallagen att ha en förbundsordning som medger att förbundsmedlem avropar tjänster från kommunalförbundet och sedan debiteras särskilt för det. Förbundet har bara behörighet att sköta de frågor som överlämnats från kommunen till förbundet. Mörbylånga kommun menar att det saknas stöd i kommunallagen för att låta förbundsmedlemmar välja ur ett utbud av tjänster som skräddarsys för varje förbundsmedlem.

Slutligen är det ett problem att förbundet vill sälja externa tjänster då detta strider mot lokaliseringsprincipen. Ett kommunalförbund kan inte ges befogenhet att göra något som kommunerna själva inte kan göra. Mörbylånga anser att det finns en del grundläggande problem med förslaget till ny förbundsordning. Därför anser Mörbylånga kommun att förslaget bör omarbetas så att förbundsordningen bättre stämmer överens med reglerna i kommunallagen.

Nybro kommun
Kommunstyrelsen i Nybro har vid sammanträde 2023-04-24 beslutat att lämna följande yttrande: Nybro kommun har inga synpunkter eller ändringar på förslaget till ny förbundsordning. Kommunen ställer sig bakom förslaget till revidering av förbundsordningen för Sydarkivera.

Olofströms kommun
Kommunstyrelsen i Olofström har vid sammanträde 2023-04-04 beslutat att ställa sig positiv till föreslagna förändringar i Sydarkiveras förbundsordning.

Osby kommun
Kommunstyrelsen i Osby har vid sammanträde 2023-05-03 beslutat att lämna yttrande över Sydarkiveras förbundsordning. Sammanfattningsvis innebär yttrandet följande:

Osby kommun ställer sig generellt positiv till de förändringar som presenteras i remissversionen av förbundsordningen. En del av de föreslagna ändringarna innebär tillägg till förbundets arbetsordning vilket också ses som en positiv organisering av information till förbundsmedlemmarna.

Oskarshamns kommun
Kommunstyrelsen i Oskarshamn har vid sammanträde 2023-04-18 beslutat att Oskarshamns kommun inte har något att erinra mot förslaget.

Region Blekinge
Regionstyrelsen har vid sammanträde 2023-05-17 beslutat att lämna svar på remissen över ny förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera. Region Blekinges svar berör framför allt förslagen om att utöka möjligheten för förbundsfullmäktige att självständigt ändra i förbundsordningen. Region Blekinge avstyrker detta och avstyrker även att förbundet ska ges möjlighet att utföra externa tjänster till andra än förbundsmedlemmar.

Sammanfattningsvis framgår följande av yttrandet:

1. Inga synpunkter på redaktionella ändringar eller rättning av felaktigheter.

2. Inga synpunkter på att ta bort text i förbundsordningen som finns i befintlig lagtext, sådan text är inte nödvändig då lagstiftningen gäller.

3. Vid jämförelse överensstämmer inte nuvarande version presenterad med alla ändringar markerade i färgkoder och förslag till ny revisonen helt och hållet. Det är svårt att i dokumenten hålla reda på vilka förändringarna blir.

4. Förslag under 4.1 och 4.5 om att möjliggöra att externa tjänster får utföras till annan än medlemmar behöver ytterligare beskrivas kring de lagliga grunderna för detta kommunalrättsligt och konkurrensrättsligt. Vid remisskonferensen framkommer att Sydarkivera har uppfattningen att det finns laglig grund för detta. Region Blekinge vill också framhålla att förslaget också kan ha påverkan på utbudet för förbundsmedlemmarna, det är många som är medlemmar och fråga kan ställas om det finns resurser för att även tillhandahålla externa tjänster.

5. Text kring bastjänster som tidigare fanns beskrivet finns inte med under 4.2 i förslaget vilket gör det otydligt kring vad det är som ska gälla. Dessa beskrivningar vill Region Blekinge ha kvar som i nuvarande förbundsordning.

6. Region Blekinge avstyrker förslagen i 6 och 18 §§ om utökad möjlighet för förbundsfullmäktige att självständigt ändra i förbundsordningen. Motiveringen till förslaget är att det är ett stort antal medlemmar och att det blir svårt att genomföra förändringar då varje medlem måste godkänna dessa enligt nuvarande regler. Region Blekinge anser inte att det är skäl nog för en så omfattande förändring. Jämförelse kan göras med andra kommunalförbund som också har många medlemmar, exempelvis svenskt ambulansflyg där samtliga 21 regioner är medlemmar. I förslaget finns det flera förslag till hantering utifrån att utökad möjlighet ges, dessa är Region Blekinge därmed också tveksamma till.

7. Förslaget om garanterad plats i styrelsen för medlem över 60 000 invånare är för Region Blekinge negativt och avstyrker därför förslaget.

8. Under punkten 6.5 i förbundsordningen hänvisas till 3 kap 9 § kommunallagen som reglerar gemensamma nämnder. Fråga ställs om det inte i stället bör hänvisas till 5 kap. 1 § kommunallagen?

9. Texten under 6.1 och 7.1 om att utse två ersättare för varje ledamot är emot lagstiftningen och ska därför tas bort, detta är redan uppmärksammat av Sydarkivera efter att remissversionen skickades ut.

10. Region Blekinge avstyrker förslaget under 11.10 att förbundet får bilda ekonomisk förening, aktie-, handels- eller kommanditbolag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

11. Av 16 § framgår att eventuella tvister mellan förbundet och dess medlemmar ska avgöras genom skiljeförfarande. Detta är ingen ändring i sak från tidigare förbundsordning men avviker från Region Blekinges normala ställningstagande som är allmän domstol.

12. Det bör framgå tydligare att även regioner är medlemmar i förbundet.

Ronneby kommun
Kommunstyrelsen i Ronneby har vid sammanträde 2023-05-02 besluta att tillstyrka föreslagna förändringar och tillägg i förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera med undantag för avsnitt 6.1 behöver ändras så att det är en ersättare som ska utses i stället för två.

Staffanstorps kommun
Kommunstyrelsen i Staffanstorp har vid sammanträde 2023-04-17 beslutat att lämna yttrande som sammanfattningsvis innebär följande:

Staffanstorps kommun är sedan den 1 januari 2023 medlem i kommunalförbundet Sydarkivera. Det viktigaste syftet med medlemskapet är att förbundet tar emot och vårdar förbundsmedlemmarnas elektroniska arkivmaterial.

Den 3 mars 2023 beslutade förbundsstyrelsen för kommunalförbundet Sydarkivera att förslag till reviderad förbundsordning skulle skickas på remiss till samtliga förbundsmedlemmar för synpunkter. Ett viktigt skäl till detta remissförfarande är att samtliga förbundsmedlemmar enligt nu gällande förbundsordning har vetorätt mot ändringar i förbundsordningen.

Staffanstorps kommun är såsom varande medlem i förbundet berättigad att besvara remissen.

I remissen föreslås att förbundsmedlemmarnas vetorätt mot ändringar i förbundsordningen skall avskaffas.

Att vara medlem av ett kommunalförbund innebär ett mycket långsiktigt samarbete och förutsätter en förutsägbarhet för villkoren och reglerna för samarbetet. Förbundsordningen är det styrdokument som är den främsta garanten för denna förutsägbarhet. Det är därför skäligt och angeläget att förbundsmedlemmarnas vetorätt mot ändringar i förbundsordningen kvarstår även i en ny förbundsordning.

Eftersom förbundsordningen är ett styrdokument som är sådant till sin karaktär att ändringar inte ska göras ofta torde det inte föreligga någon risk för att beslutsprocessen i förbundet skulle bli tungrodd och hämma förbundets utveckling om vetorätten bibehålls. Med anledning av detta avstyrker Staffanstorps kommun förslagen till upphävande av förbundsmedlemmarnas vetorätt mot ändringar i förbundsordningen.

Detta innebär att fullmäktige i Staffanstorps kommun har möjlighet att avslå fastställandet av ändringar av och tillägg till nu gällande förbundsordning för det fall Sydarkiveras förbundsfullmäktige skulle komma att fatta beslut i strid mot Staffanstorps avstyrkande. Det i sig innebär att en ny förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera inte kan träda i kraft.

Staffanstorps kommun tillstyrker flertalet övriga förslag till ändringar utan kommentarer.

Vad gäller förslaget att det ska finnas två ersättare för varje ledamot i förbundsfullmäktige strider detta mot 9 kap 3 § kommunallagen. Den nuvarande skrivningen i gällande förbundsordning § 17 ska vara gällande i ny förbundsordning.

Sölvesborgs kommun
Kommunstyrelsen i Sölvesborg har vid sammanträde 2023-05-09 beslutat att godkänna yttrandet avseende ny förbundsordning. Inga synpunkter framkommer.

Trosa kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott i Trosa har vid sammanträde 2023-04-24 beslutat att lämna yttrande över förslag till förbundsordning. Sammanfattningsvis lämnas följande yttrande:

Trosa kommun följer Sydarkiveras arbete med att utredning av analogt arkivcentrum och stödjer förslaget om att medgiva försäljning av anslutande tjänster till externa samarbetspartners för att möjliggöra arkivcentrum. Trosa kommun inget problem med försäljning av tjänster till externa samarbetspartners det så länge det inte påverkar medlemmarnas nytta med medlemskapet i förbundet.

När det gäller förslaget att utöka antalet områden som enbart förbundsfullmäktige beslutar om har Trosa kommun inget att erinra mot förslaget, men vill framhålla vikten av remiss och information till medlemmarna, både kontaktperson och förtroendevalda representanter, inför beslut i förbundsfullmäktige.

Det har uppmärksammats genom extra utskick från Sydarkivera 2023-04-05 att det strider mot 9 kap 3 § kommunallagen att ha fler ersättare än en och att det kommer att ändras. Därför kommenterar inte Trosa kommun det något ytterligare.

Vellinge kommun
Kommunstyrelsen i Vellinge har vid sammanträde 2023-04-04 beslutat att lämna yttrande som sammanfattningsvis innebär följande:

Vellinge kommun önskar framföra att det har varit kort svarstid på remissen och skulle gärna se att remisstid framöver uppgår till tre månader.

När det gäller utbud av tjänster framgår det inte närmare vilka typer av externa tjänster som ska erbjudas, anledningen till denna förändring och hur det kan komma att påverka servicenivån eller prioriteringen för medlemskommunerna.

Som ett exempel kan nämnas att Vellinge upplever att rutinen för utförande av arkivtillsyn har försämrats. Innan pandemin skedde arkivtillsynen fysiskt, men under pandemin gick Sydarkivera över till digitala arkivtillsyner i form av en enkät och ett möte. Vellinge har trots påminnelser inte fått reda på vem som ska utföra årets tillsyn eller när under året den kommer att ske. Vellinge efterfrågar därför att det tydliggörs vilka förändringar det rör sig om och hur Sydarkivera ska prioritera mellan medlemskommunernas behov och de som vill köpa externa tjänster. Det är av yttersta vikt för Vellinge kommun att servicenivån inte försämras ytterligare.

När det gäller utökat antal ledamöter i förbundsstyrelsen så finner Vellinge att det inte framgår vilka ekonomiska konsekvenser det får eller hur det ska finansieras.

Vad gäller styrning, insyn och samråd välkomnar Vellinge revisorernas synpunkt på att Sydarkivera bör kommunicera mer med sina förbundsmedlemmar. Det läggs ett stort ansvar på medlemskommunernas kontaktpersoner gällande samråd innan beslut fattas. God framförhållning blir därför viktigt även här för att kontaktpersonerna ska kunna förankra och kunna representera sin kommun.

Vad gäller riktlinjer för budgetprocess bör möte med kontaktpersoner ske i god tid.

Sammanfattningsvis välkomnar Vellinge kommun en uppdatering och förtydligande av förbundsordningen och emotser en förbättrad remisshantering, längre framförhållning och ökad kommunikation inför viktiga beslut.

Vimmerby kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott i Vimmerby har vid sammanträde 2023-05-09 beslutat att Vimmerby inte har några synpunkter på förslaget till ny förbundsordning.

Ydre kommun
Kommunstyrelsen i Ydre har vid sammanträde 2023-04-03 beslutat att Ydre kommun inte har några särskilda synpunkter på förslaget till ny förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera.

Åtvidabergs kommun
Kommunstyrelsen i Åtvidaberg har vid sammanträde 2023-05-03 beslutat att ställa sig bakom förändringarna av förbundsordningen för kommunalförbundet Sydarkivera.

De förändringar av förbundsordningen som föreslås ligger väl i linje med Åtvidabergs uppfattningar och är delar av det Åtvidabergs kommun framfört sedan tidigare. Vad gäller frågan om förbundets möjligheter att sälja externa tjänster, exempelvis inom ramen för arkivcentrums verksamhet så ser Åtvidabergs kommun inga hinder för det så länge det gagnar syftet med verksamheten.

Ödeshögs kommun
Kommunstyrelsen i Ödeshög har vid sammanträde 2023-05-03 beslutat avge följande yttrande om Sydarkiveras förbundsordning.

Ödeshögs kommun har tagit del av förslaget till reviderad förbundsordning. Till stor del ställer sig kommunen bakom förslagen.

När det gäller formuleringen i §12.1 om att kontaktperson ska utses av förbundsmedlemmens högsta tjänsteman har vi dock en invändning. Det måste vara upp till respektive förbunds-medlem att självständigt avgöra vem/vilken instans som ska utse kontaktperson. Förbunds-ordningen kan inte vara överordnad respektive förbundsmedlems eller kommuns självständiga beslutsfattande.

Östra Göinge kommun
Planeringsutskottet i Östra Göinge har vid sammanträde 2023-03-29 beslutat att lämna yttrande som sammanfattningsvis innebär följande:

Östra Göinge har inget att erinra mot remissen avseende förbundsordning för kommunalförbundet Sydarkivera.

En revidering av förbundsordningen som medger försäljning av anslutande tjänster är nödvändigt för Östra Göinge. Kommunen har redan idag arkivassistent samt dataskyddsombud som anslutande tjänster. Det är bra om möjligheten att utöka dessa framöver finns reglerat i förbundsordningen.

När förbundet utför tilläggstjänster till en förbundsmedlem ska sådana tjänster ersättas enligt prislista fastställd av förbundsstyrelsen utifrån full kostnadstäckning enligt självkostnadsprincipen. Arbetet med framtagande av prislista kan påbörjas efter antagandet av ny förbundsordning.

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/413

2025-09-12
Magnus Månsson
+4641362472
magnus.mansson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen antar MalmöLundRegionens *Yttrande över Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050* som sitt och översänder detta till Region Skåne

Ärendebeskrivning

Region Skåne sänder ut föreliggande föreslag på Transportstrategi – för hållbar tillgänglighet i hela Skåne för synpunkter.

Remissperioden gäller från 2025-04-25 till 2025-10-31.

Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne beskriver den långsiktiga inriktningen för hur Skånes transportsystem ska utvecklas. Strategin är vägledande för beslut och prioriteringar inom transportplanering och kollektivtrafik.

Transportstrategin anger mål och ställningstaganden för transportsystemets utveckling och är en områdesstrategi kopplad till Skånes regionala utvecklingsstrategi, Det öppna Skåne. Tillsammans med Regionplan för Skåne bidrar den till att genomföra den regionala utvecklingsstrategin och främst det strategiska området Hela Skåne.

Region Skåne önskar särskilt synpunkter kring följande frågeställningar:

- Den strategiska inriktningen: hur Transportstrategin bidrar till att skapa förutsättningar för en omställning till en hållbar tillgänglighet i hela Skåne.

- Kompletterande handlingsplaner: behov av handlingsplaner inom prioriterade områden samt hur er organisation vill och kan bidra i framtagandet med handlingsplaner.

- Färdmedelsmål: nu gällande färdmedelsmål i *Strategi för ett hållbart transportsystem 2050* kommer ses över under remissperioden. Vi önskar synpunkter på vilken roll färdmedelsmålen i den nu gällande strategin spelar

för er organisation i omställningsarbetet av transportsystemet, hur er organisation önskar att dessa utvecklas eller bibehållas.

- Finns perspektiv som saknas eller bör fördjupas?

Beslutsunderlag
- MalmöLundRegionens Yttrande över Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050
- Missiv - Transportstrategi för hållbar tillgänglighet
- Presentation transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne, remissversion

Beredning
Inför framtagandet av Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne har Region Skåne haft informationsmöte med kommunerna inom MalmöLundRegionen (MLR).

MLR har tagit fram ett förslag till gemensamt yttrande som besvarar frågeställningar som Region Skåne önskar svar på.

Transportstrategin är övergripande och det är i nuläget svårt att se hur Eslövs kommun påverkas specifikt av strategin. Tjänstepersoner på Tillväxtavdelningen gör därför bedömningen att yttrandet från MalmöLundRegionen är tillräckligt och tar in kommunens synpunkter.

Beslutet skickas till
Synpunkter lämnas digitalt till e-post, region@skane.se.
Ange diarienummer 2024-POL000448 samt avsändare i ämnesraden.

Eva Hallberg
Kommundirektör

Anita Wallin
Tillväxtchef

Yttrande över Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050

MalmöLundregionen har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på Region Skånes förslag till Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050. Detta yttrande utgör ett komplement till kommunernas egna yttranden och bygger på frågor som är av gemensamt intresse för MalmöLundregionens kommuner. Samtliga kommuner i MalmöLundregionen har ställt sig bakom synpunkterna i detta yttrande.

Kort om MalmöLundregionen

MalmöLundregionen är ett strategiskt samarbete mellan kommunerna Malmö, Lund, Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Staffanstorp, Skurup, Svedala, Trelleborg och Vellinge i sydvästra Skåne.

MalmöLundregionen är en tillväxtmotor för Skåne och Sverige och en dynamisk del av Öresundsregionen och Europa. MalmöLundregionens andel av Skånes befolkningsutveckling är 75 procent och här har tre av fyra av alla nya jobb i Skåne de senaste tre åren tillkommit. Den gemensamma målsättningen för MalmöLundregionens kommuner är att tillsammans utvecklas till en hållbar och sammankopplad storstadsregion med Sveriges bästa livsmiljö och näringslivsklimat år 2035. Ett väl fungerande och hållbart transportsystem som kopplar samman Skåne både internt och med omvärlden är en förutsättning för denna utveckling.

I det följande redovisas MalmöLundregionens synpunkter utifrån de fyra frågeställningar Region Skåne önskar svar på.

MalmöLundregionen välkomnar Region Skånes ambition att ta fram en långsiktigt hållbar transportstrategi. Sammanfattningsvis är det dock MalmöLundregionens mening att strategin behöver bli tydligare, mer konkret och bättre kopplad till kommunernas genomförande. Målen och strukturen är delvis otydliga och strategiska mål, utvecklingsområden och andra begrepp används i flera fall inkonsekvent och dokumentets logiska uppbyggnad kan utvecklas.

Den strategiska inriktningen: hur Transportstrategin bidrar till att skapa förutsättningar för en omställning till en hållbar tillgänglighet i hela Skåne

MalmöLundregionens bild är att strategin lyfter relevanta samhällsutmaningar och att dess fokus på tillgänglighet, klimatneutralitet och inkludering är bra och nödvändigt. Samtidigt, menar MalmöLundregionen, är den i flera delar alltför övergripande för att utgöra ett stöd i den kommunala planeringen. Flera strategiska ställningstaganden rör också områden som ligger utanför Region Skånes rådighet, vilket riskerar att skapa otydlighet kring ansvarsfördelning.

MalmöLundregionen ser positivt på att strategin visar målbilden och att genomförandet i handlingsplanerna konkretiserar vägen mot satta mål men efterfrågar en tydligare beskrivning av sambandet mellan fysisk planering och transportbehov, liksom hur arbetet ska genomföras för att nå största möjliga potential i olika geografiska delar av Skåne med olika förutsättningar.

MalmöLundregionen uppskattar att fritidsresor och tillgänglighet till natur- och kulturmål lyfts fram. Här kan kommunerna med sin lokalkännedom bidra med kunskap för att stärka utbudsutvecklingen. Ett sammanhållet cykelvägnät tillsammans med bättre kollektivtrafik kommer bidra till ett ökat antal turister, samtidigt som det bidrar till närturism på ett miljösäkert sätt.

På ett mer generellt plan ser MalmöLundregionen gärna en ökad tydlighet kring hur den föreslagna strategin kopplar till Regionplan för Skåne och den regionala transportinfrastrukturplaneringen med tillhörande prioriteringar.

Kompletterande handlingsplaner: behov av handlingsplaner inom prioriterade områden samt hur er organisation vill och kan bidra i framtagandet med handlingsplaner

MalmöLundregionen menar att handlingsplanerna är avgörande för att göra strategin genomförbar och vill gärna bidra aktivt i framtagandet. MalmöLundregionen föreslår därför att Region Skåne tar fram förslag på gemensamma arbetsformer för detta, exempelvis i form av fokus- och arbetsgrupper eller olika referensforum. De teman som MalmöLundregionen anser är mest prioriterade i kommande arbete med framtagande av handlingsplaner är gång och cykel, biltrafikens utveckling, hållbara godstransporter, elektrifiering, laddinfrastruktur och drivmedelsomställning samt hela-resan-perspektivet inklusive delad mobilitet i både regionalt och kommunalt perspektiv.

Färdmedelsmål: nu gällande färdmedelsmål i Strategi för ett hållbart transportsystem 2050 kommer ses över under remissperioden. Vi önskar synpunkter på vilken roll färdmedelsmålen i den nu gällande strategin spelar för er organisation i omställningsarbetet av transportsystemet, hur er organisation önskar att dessa utvecklas eller bibehållas.

För MalmöLundregionen har färdmedelsfördelningen i strategin för 2050 varit ett viktigt vägledande mål för kommunernas mobilitetsarbete och resvaneomställning. MalmöLundregionen menar därför att färdmedelsmål behöver kvarstå som styrande och tydliga delar i transportstrategin för att öka andelen resor som görs med hållbara färdmedel, dock behöver målen differentieras beroende på geografi då landsbygd, tätort och stadsregion har olika förutsättningar. MalmöLundregionen vill särskilt betona att de differentierade färdmedelsmålen inte ska leda till sänkta ambitioner för kollektivtrafik på landsbygden.

MalmöLundregionen vill i sammanhanget även framhålla att det är betydelsefullt för samtliga ingående kommuner att uppföljning av målen sker kontinuerligt genom resvaneundersökningar eller motsvarande.

Finns perspektiv som saknas eller bör fördjupas?
MalmöLundregionen ser behov av ett tydligare näringslivsperspektiv. De tre målen under det övergripande målet ”Ett transportsystem som skapar utveckling och hållbar tillgänglighet i hela Skåne” har för lite fokus på arbetsmarknadsregionen och aspekter som kompetensförsörjning, arbetspendling, godstrafik och tillväxt.

Flera av MalmöLundregionens kommuner har viktig infrastruktur som hotas av höga vattenstånd och översvämningar. MalmöLundregionen anser därför att det behövs en tydligare ansats kring klimatsäkring av infrastruktur samt att Region Skåne bör driva denna fråga starkare inom ramen för den regionala transportinfrastrukturplaneringen och gentemot staten i dess nationella motsvarighet.

MalmöLundregionen efterfrågar en tydligare definition av vad ett inkluderande transportsystem innebär. Det behöver bland annat konkretiseras vad som avses med att ”personer utan tillgång till egen bil har goda möjligheter att nå arbete, utbildning, vård och sociala aktiviteter”.

Hälsoaspekten kan med fördel ges större tyngd. MalmöLundregionen vill framhålla att investeringar i hållbara färdmedel även kan och bör motiveras med hälsoekonomiska argument så som minskad ohälsa, förbättrad luftkvalitet och ökad fysisk aktivitet.

MalmöLundregionen ser gärna förtydliganden kring biltrafik i landsbygdsområden. Det är oklart om Region Skåne med formuleringen "biltrafiken kan växa i landsbygdsområden" menar att detta är en önskvärd utveckling. Det finns risk att detta kan tolkas som ett sätt för Region Skåne att rättfärdiga en sänkt ambitionsnivå för kollektivtrafiken i landsbygdsområden vilket i sin tur motverkar mål om ett inkluderande transportsystem. Att biltrafiken blir fossilfri löser inte problem kopplade till markanspråk, buller, barriäreffekter och exploatering av jordbruksmark, resurser som även på landsbygden är värdefulla och behöver värnas.

MalmöLundregionen saknar också ett tydligt fokus på klimatneutralitet fram till 2030. Genom att enbart lyfta 2045 som målår för fossilfrihet riskerar strategin att sänka ambitionsnivån jämfört med tidigare regionala och kommunala mål.

Om strategin ska få den vägledande funktion som är tänkt behöver den på ett tydligare sätt återspeglas i den regionala transportsinfrastrukturplaneringen, dess prioriteringar och fördelning av medel till kollektivtrafik, gång och cykel.

Under rubriken ” Skåne i omvärlden” bör det framgå att Malmö Airport och Copenhagen Airport har kompletterande funktioner, framför allt när det kommer till gods. Av formuleringen om flygplatserna bör det också framgå att det är skillnad i samhälls-ansvaret mellan Malmö Airport och övriga skånska flygplatser.
Avslutningsvis vill MalmöLundregionen även betona att det gränsöverskridande perspektivet behöver stärkas avsevärt. Under rubriken ”Skåne i omvärlden” lyfts att Fehmarn Bält-förbindelsen och ökad integration mot Danmark och Tyskland medför behov av kapacitetsförbättringar i gränsöverskridande förbindelser samt ett behov av ökad gränsöverskridande samordning och planering, dock saknas strategier för detta. MalmöLundregionen menar därför att transportstrategin behöver kompletteras med

strategiska ställningstaganden kring gränsöverskridande resor och kapacitets-förbättringar, både internationellt och regionalt.

Ordförande och vice ordförande i MalmöLundregionen för kommunstyrelseordförande i Malmö, Lund, Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Skurup, Staffanstorp, Svedala, Trelleborg och Vellinge i sydvästra Skåne.

Den 9 september 2025

Anders Almgren
Ordförande MalmöLundregionen
Lunds kommun

Katrin Stjernfeldt Jammeh
Vice ordförande MalmöLundregionen
Malmö Stad

Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne

Remissversion 20250425

Från transporter till tillgänglighet

Mobilitet är möjlighet till förflyttning – vår rörlighet. Detta är en grundläggande förmåga som påverkas av både personliga förutsättningar och yttre faktorer som infrastruktur och ekonomiska resurser.

Mobilitet i stor skala skapar trafik och transporter. Transporter kan ses som kostnaden för nyttjad mobilitet. Kostnaden kan vara både den ekonomiska kostnaden i form av förbrukad energi, men även externa kostnader som utsläpp, buller, trafikolyckor och barriärer.

Tillgänglighet är möjligheten att nå något önskvärt. Det kan innefatta arbetstillfällen, service, kultur, sociala sammanhang eller näringslivets tillväxtmöjligheter. Tillgängligheten är möjligheten – transporten är kostnaden.

Innehållsförteckning

1. Om Transportstrategi för tillgänglighet i hela Skåne 3
2. Mål 6
Övergripande mål 7
Ett inkluderande transportsystem 8
Ett robust transportsystem 9
Ett klimatneutralt transportsystem 10
3. Prioriterade utvecklingsområden 11
Hållbar omställning av transportsystemet 13
Teknisk utveckling och innovation av transportsystemet 15
Hållbart resande och aktiv val 17
Optimering och effektivisering av transportsystemet 19
4. Bakgrund till de strategiska inriktningarna 21
Dagens transportsystem 22
Befolkning, pendling och arbetsmarknad 23
Skåne i omvärlden 24
Säkerhet och redundans 25
Klimat och energi 26
Hälsa 27
5. Från strategi till hållbar tillgänglighet 28
Så genomförs strategin 29
Gemensamt ansvar för transportsystemets utveckling 30
Region Skånes roll 31
Uppföljning och utvärdering 32

1. Om Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne

Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne beskriver den långsiktiga inriktningen för utvecklingen av Skånes transportsystem. Som områdesstrategi kopplad till Skånes regionala utvecklingsstrategi, Det öppna Skåne, styr den Region Skånes utvecklingsarbete, vägleder kommuner och andra aktörer, samt utgör underlag för påverkansarbete. Strategin bidrar till att genomföra den regionala utvecklingsstrategin, särskilt inom det strategiska området Hela Skåne.

Om transportstrategin

Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne beskriver den långsiktiga inriktningen för hur Skånes transportsystem ska utvecklas. Strategin är vägledande för beslut och prioriteringar inom transportplanering och kollektivtrafik. Målet med strategin är att skapa ett hållbart och tillgängligt transportsystem i hela Skåne.

Transportstrategin anger mål och ställningstaganden för transportsystemets utveckling och är en områdesstrategi kopplad till Skånes regionala utvecklingsstrategi, Det öppna Skåne. Tillsammans med Regionplan för Skåne bidrar den till att genomföra den regionala utvecklingsstrategin och främst det strategiska området Hela Skåne.

Transportstrategin styr Region Skånes interna utvecklingsarbete och vägleder de skånska kommunerna samt andra aktörer. Strategin utgör även ett underlag för påverkansarbete för att utveckla Skåne till en tillgänglig och konkurrenskraftig region.

Transportstrategin i det regionala utvecklingssystemet

Skånes regionala utvecklingsstrategi Det öppna Skåne utgör grunden för det regionala utvecklingsarbetet och beskriver den gemensamma viljeriktningen för Skånes utveckling. Strategin utgår från fyra strategiska områden:

- Hela Skåne
- Ökad innovation och konkurrenskraft
- Stärkt delaktighet genom kompetensförsörjning, utbildning och sysselsättning
- Bättre hälsa för alla

De strategiska områdena kompletteras och genomsyras av fyra långsiktiga tvärgående perspektiv:

- Miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet
- Internationell samverkan
- Digitalisering
- Beredskap och resiliens

Genom dessa områden tar Region Skåne ett helhetsgrepp om de strukturella utmaningar Skåne står inför. Målet är att skapa en hållbar utveckling enligt Agenda 2030 genom att stärka både städer, mindre orter och landsbygd, förbättra infrastrukturen och skapa bättre förutsättningar för alla invånare att forma sina liv i ett demokratiskt och inkluderande samhälle.

Den Regionala utvecklingsstrategins fyra strategiska områden samt långsiktiga och tvärgåendeperspektiv.

Hela Skåne

Skåne ska vara en tillgänglig och sammanhållen region där alla kan bo och verka, oavsett var i Skåne de befinner sig. Med sitt strategiska läge och omfattande transportnätverk av vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser bildar Skåne en av Sveriges största arbetsmarknader. Samtidigt möter Skåne flera utmaningar. Infrastrukturen är hårt belastad och väntas belastas ytterligare när Fehmarn Bält-förbindelsen öppnar. Samtidigt är den digitala uppkopplingen ojämnt fördelad i regionen, och energiförsörjningen är otillräcklig med endast 15 procents självförsörjning av el.

Målbilden för Hela Skåne fokuserar på:

- **Infrastruktur och fysisk planering som skapar värde för invånare och företag**
- **Infrastruktur som bidrar till ett klimatanpassat Skåne**

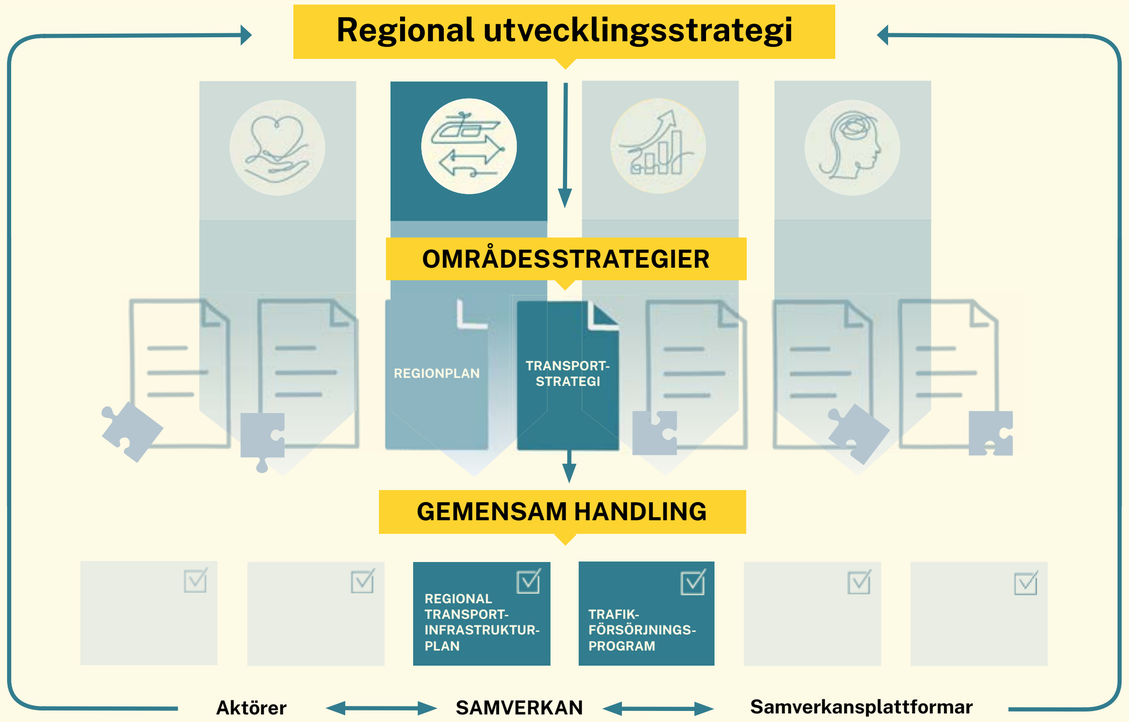
För att hantera dessa utmaningar tar Region Skåne en aktiv roll inom flera områden. I rollen som ansvarig för regional utveckling arbetar Region Skåne med att utveckla transportinfrastrukturen, främja digital utveckling och öka energiproduktionen. Inom ramen för utvecklingsansvaret är Region Skåne också regionplaneorgan och ger vägledning till kommunerna i planeringen av mark- och vattenanvändning. Därtill driver Region Skåne den regionala kollektivtrafiken i sin roll som kollektivtrafikmyndighet. Genom dessa insatser arbetar Region Skåne för en hållbar utveckling som kommer hela Skåne till nytta.

Områdesstrategier

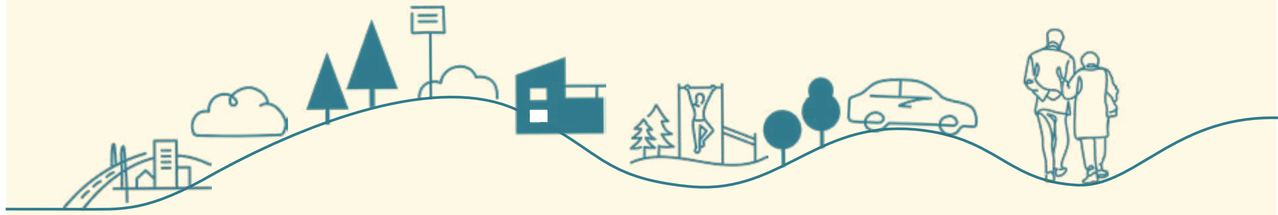
Den regionala utvecklingsstrategin fördjupas genom områdesstrategier. Områdesstrategier pekar ut långsiktiga vägval och mål som bidrar till att uppnå beslutade målsättningar i den regionala utvecklingsstrategin. Transportstrategin och Regionplan för Skåne är områdesstrategier som bidra till målbilden för det strategiska område Hela Skåne.

Handlingsplaner

För att omsätta områdesstrategiernas intentioner i praktisk handling finns olika handlingsplaner, färdplaner och agendor. Arbetet med Transportstrategins handlingsplaner beskrivs närmare i kapitel **Från strategi till hållbar tillgänglighet**, som behandlar strategins genomförande.

Transportstratgins sammanhang i det regionala utvecklingssystemet.

2. Mål

Transportstrategin utgår från ett övergripande mål om ett transportsystem som skapar utveckling och hållbar tillgänglighet i hela Skåne. Det övergripande målet handlar om att alla ska kunna nå arbete, utbildning, kultur och service på ett hållbart sätt, oavsett var i Skåne de befinner sig.

För att nå målsättningen om hållbar tillgänglighet i hela Skåne har målet brutits ner i tre strategiska mål: Ett inkluderande transportsystem, ett robust transportsystem och ett klimatneutralt transportsystem. Tillsammans utgör de grunden för Skånes långsiktiga inriktning för hur transportsystemet ska utvecklas.

Övergripande mål

Ett transportsystem som skapar utveckling och hållbar tillgänglighet i hela Skåne.

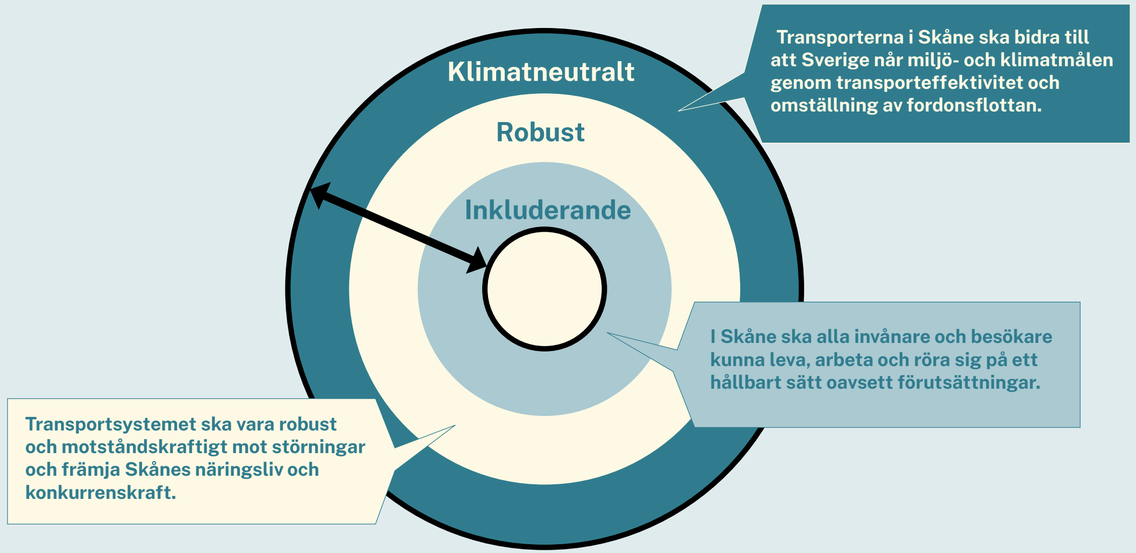
I Skåne ska alla invånare kunna nå arbete, utbildning, fritidsaktiviteter, kultur och service på ett hållbart sätt. Hållbar tillgänglighet innebär att skapa förutsättningar för människors vardag och näringslivets verksamheter. Detta möjliggör närhet till viktiga platser, tillgång till olika transportalternativ och effektiva transportlösningar som har minimal miljöpåverkan.

Tillgänglighet har flera dimensioner – geografisk, fysisk, ekonomisk och digital – som alla påverkar möjligheten att delta i samhället. Ett tillgängligt Skåne är ett sammanbundet Skåne som tar vara på regionens flerkärnighet. När människor enkelt kan mötas skapas förutsättningar för innovation och utveckling som gynnar hela Skåne.

Ett tillgängligt transportsystem hänger ihop med samhällsplaneringen. Med en strategisk planering av bostäder, arbetsplatser och service ökar tillgängligheten samtidigt som transportbehovet minskar. Skånes läge och närhet till kontinenten skapar unika möjligheter. Med goda förbindelser till omvärlden finns förutsättningar för företag att nå internationella marknader, samtidigt som invånare får tillgång till ett bredare utbud av arbete, kultur och utbildning. Tillgängligheten till Europa bidrar till Skånes attraktivitet och konkurrenskraft.

Transportsystemet i Skåne utvecklas i balans med miljön och utformas för att möta människors och näringslivets behov. Genom att prioritera hållbara transportlösningar skapas ett transporteffektivt system som både minskar klimatpåverkan och förbättrar framkomligheten. Ett transportsystem som är anpassat efter människorna – inte tvärtom – utgör grunden för ett hållbart och tillgängligt Skåne.

Ett transportsystem som skapar utveckling och hållbar tillgänglighet i hela Skåne

Modellen visar hur Skånes transportsystem ska utvecklas för att vara inkluderande i grunden, byggt på robusthet och ytterst bidra till klimatneutralitet. Den illustrerar balansen mellan att undvika brist på tillgänglighet som skapar orättvisor – och att inte överskrida planetens gränser genom ohållbar påverkan på miljön.

Ett inkluderande transportsystem

I Skåne ska alla invånare och besökare kunna leva, arbeta och röra sig på ett hållbart sätt oavsett förutsättningar.

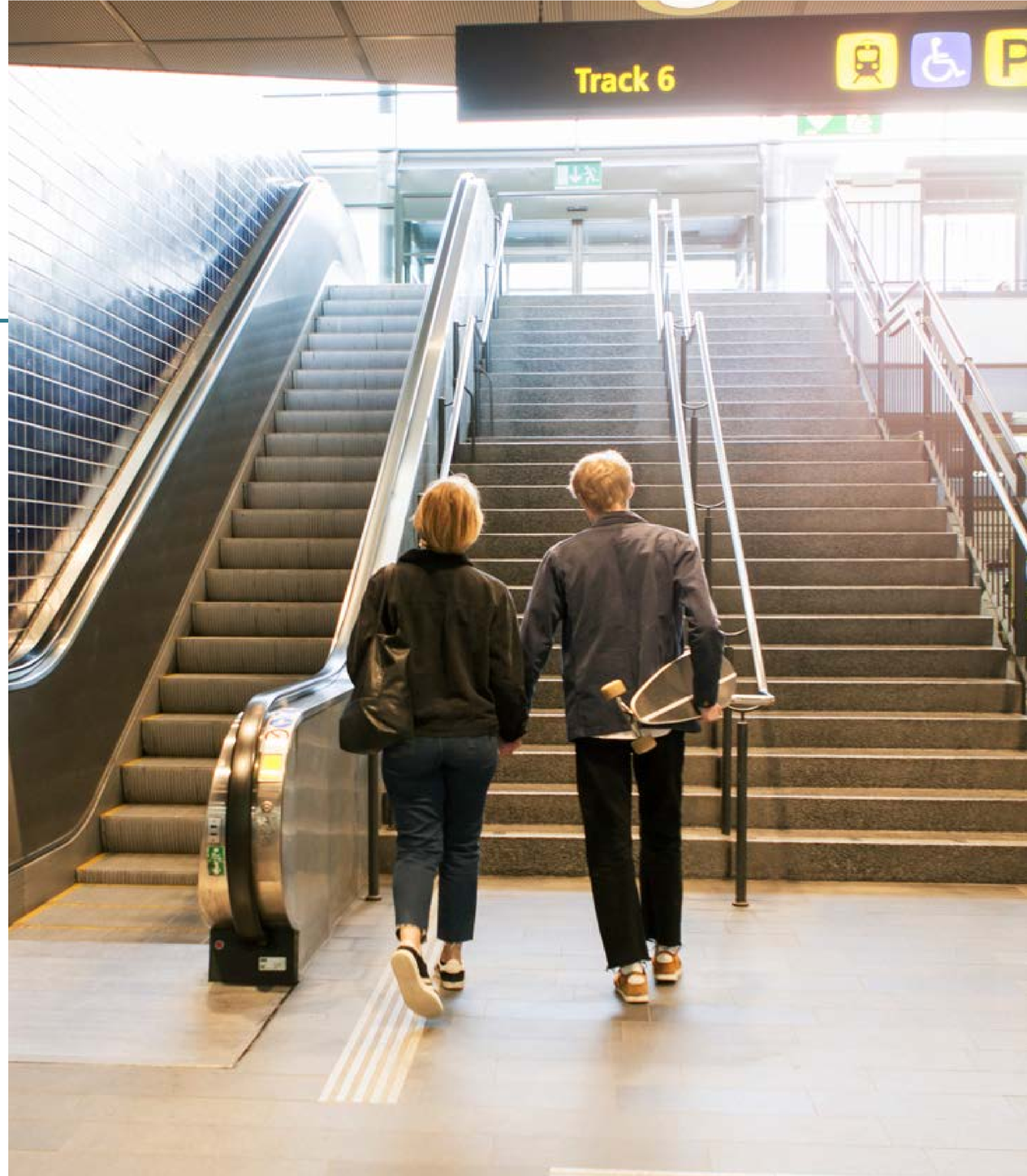
I Skåne är transportsystemet tillgängligt för alla. Alla invånare kan förflytta sig tryggt och självständigt oavsett ålder, kön, funktionsförmåga eller ekonomiska förutsättningar.

Ett inkluderande transportsystem skapar möjlighet till delaktighet i samhället genom tillförlitliga transportmöjligheter, både i städer och i Skånes landsbygd. Människors olika livssituationer och förändrade behov möts av ett flexibelt och anpassningsbart transportsystem.

Särskild hänsyn tas till grupper med störst behov och minst resurser. Barn, äldre och personer med funktionsnedsättning kan röra sig självständigt, säkert och med en acceptabel tidsåtgång. Personer utan tillgång till egen bil har goda möjligheter att nå arbete, utbildning, vård och sociala aktiviteter.

Negativa effekter från transportsystemet som buller, luftföroreningar och olycksrisker minskar och drabbar inte olika befolkningsgrupper eller områden oproportionerligt. Vid prioritering av investeringar vägs sociala hållbarhetsaspekter in tillsammans med miljömässiga och ekonomiska faktorer.

Inkludering genomsyrar hela transportplaneringen och säkerställer att resurser fördelas på ett sätt som främjar jämlikhet och delaktighet i hela Skåne.

Ett robust transportsystem

Transportsystemet ska vara robust och motståndskraftigt mot störningar och främja Skånes näringsliv och konkurrenskraft.

Transportsystemet i Skåne är rustat för att hantera olika påfrestningar med minimal påverkan. Detta för att säkerställa kontinuerlig funktion och hög tillförlitlighet för både resenärer och godstransporter.

Infrastrukturen och transportsystemet fungerar och är anpassat efter ett föränderligt klimat och klimatrelaterade risker som höjda havsnivåer, erosion, översvämningar och extrema väderhändelser. Transportsystemets viktigaste stråk tillsammans med kritiska och sårbara punkter är särskilt prioriterade.

Ett robust och motståndskraftigt transportsystem i Skåne är inte bara en förutsättning för att Skåne ska kunna fungera och utvecklas, utan är kritiskt för hela Sverige. Vid särskilda händelser som extremväder, störningar i viktiga IT-system, epidemier eller till och med i händelse av krig kan transportsystemets funktion upprätthållas.

Transportsystemet ger den tillgänglighet som är grundläggande för ett välfungerande samhälle. Det är också en viktig faktor för Skånes konkurrenskraft samt förmåga att locka företagsetableringar och investeringar. Ett robust system innebär en välutvecklad infrastruktur med en tydlig prioritering av förebyggande underhåll. Detta skapar ett system som står emot störningar och anpassar sig till framtidens utmaningar.

Ett klimatneutralt transportsystem

Transporterna i Skåne ska bidra till att Sverige når miljö- och klimatmålen genom transporteffektivitet och omställning av fordonsflottan.

I Skåne utvecklas transportsystemet samtidigt som utsläppen från växthusgaser kraftigt minskar och negativa miljöeffekter minimeras. Till år 2045 är transporterna helt fria från fossila bränslen och bidra till Sveriges mål om nettonollutsläpp av växthusgaser.

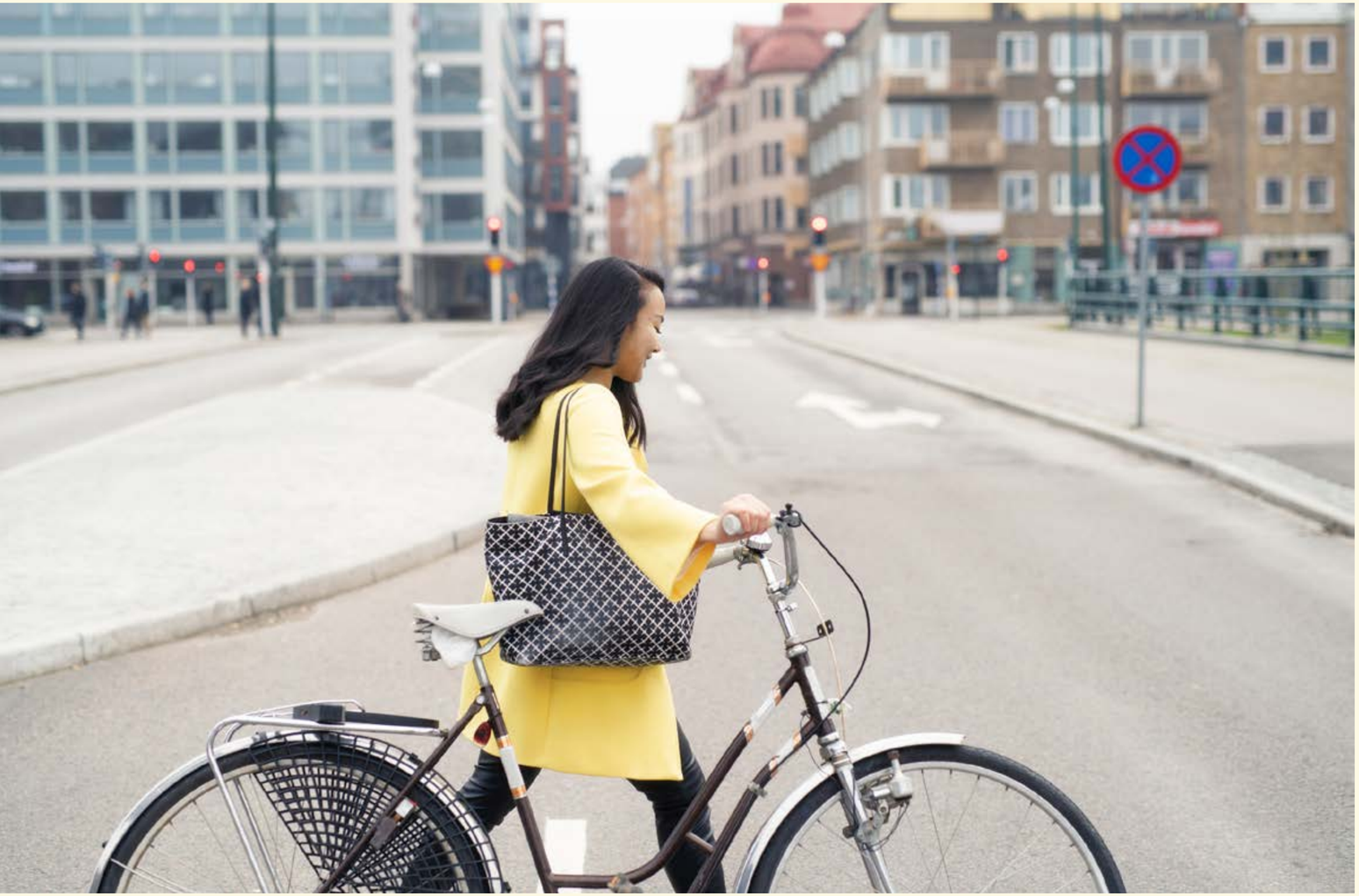
En ökad transporteffektivitet och omställning av fordonsflottan till fossilfria drivmedel lägger grunden för utsläppsminskningar av växthusgaser och negativa miljöeffekter. Genom smarta och effektiva transportlösningar minskar energianvändningen samtidigt som tillgängligheten förbättras.

Elektrifiering av både person- och godstransporter är en central del i omställningen. Produktionen av förnybar el ökar i takt med elektrifieringen och transportsystemets effektbehov. De flesta resor i Skånes städer görs med kollektivtrafik, cykel eller till fots samtidigt som antalet resor med bil minskar.

Som besöksdestination utvecklar Skåne hållbara transportlösningar som gör det enkelt för besökare att resa hållbart till och inom Skåne. Detta skyddar känsliga natur- och kulturmiljöer från överbelastning och bevarar Skånes attraktivitet för framtida generationer.

Ett klimatneutralt transportsystem stärker Skånes position som en framtidsinriktad region som tar ansvar för kommande generationers livskvalitet.

3. Prioriterade utvecklingsområden

För att nå målen om ett transportsystem som skapar utveckling och hållbar tillgänglighet i hela Skåne har fyra prioriterade utvecklingsområden pekats ut: Hållbar omställning, teknikutveckling och innovation, hållbart resande och aktiva val samt optimering och effektivisering. Inom respektive utvecklingsområde listas strategiska ställningstaganden som anger inriktningen för utvecklingen av transportsystemet i Skåne.

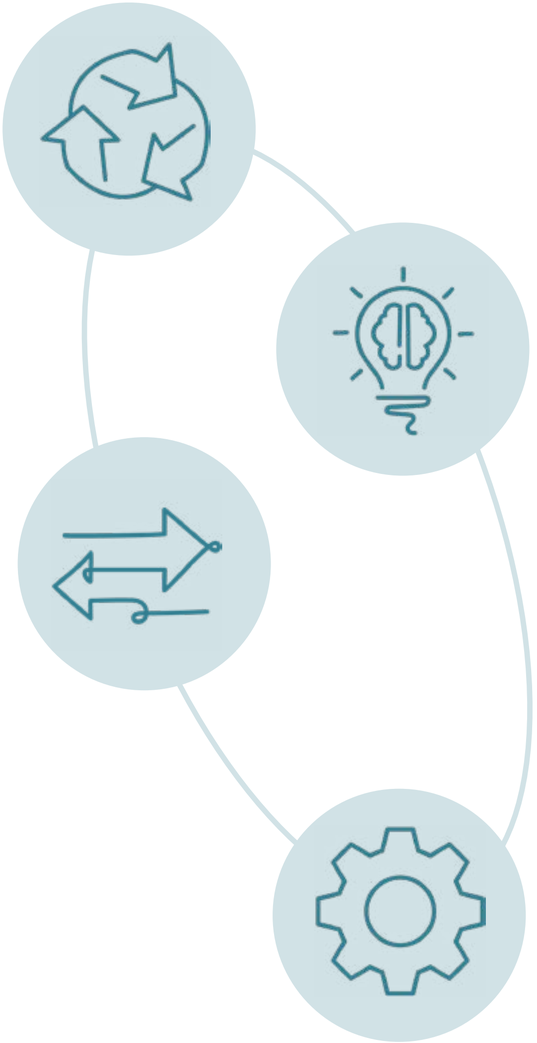

Fyra prioriterade utvecklingsområden

Med utgångspunkt i Skånes förutsättningar och framtida utmaningar som presenteras i Transportstrategins kapitel **Bakgrund till de strategiska inriktningarna**, har fyra strategiska utvecklingsområden för transportsystemet i Skåne identifierats. De fyra utvecklingsområdena är:

- **Hållbar omställning** utgör grunden för transportsystemets klimatomställning och fokuserar på fossilfria drivmedel, minskade utsläpp och klimatanpassning.
- **Teknikutveckling och innovation** fungerar som en accelerator för hållbar omställning och effektivisering genom nya digitala lösningar.
- **Hållbart resande och aktiva val** skapar förutsättningar för attraktiva alternativ till personbilen. Det bidrar till bättre folkhälsa samtidigt som klimatpåverkan reduceras.
- **Optimering och effektivisering** säkerställer att nyttan av befintlig infrastruktur maximeras och skapar robusthet mot störningar och oförutsedda händelser.

Till varje utvecklingsområde finns ställningstaganden som fungerar som vägledande principer för utvecklingen av Skånes transportsystem. Ställningstagandena utgör strategiska vägval som anger inriktningen för Skånes utvecklingsarbete. Tillsammans bildar de en sammanhållen strategi för att uppnå målet om hållbar tillgänglighet i hela Skåne genom ett inkluderande, robust och klimatneutralt transportsystem.

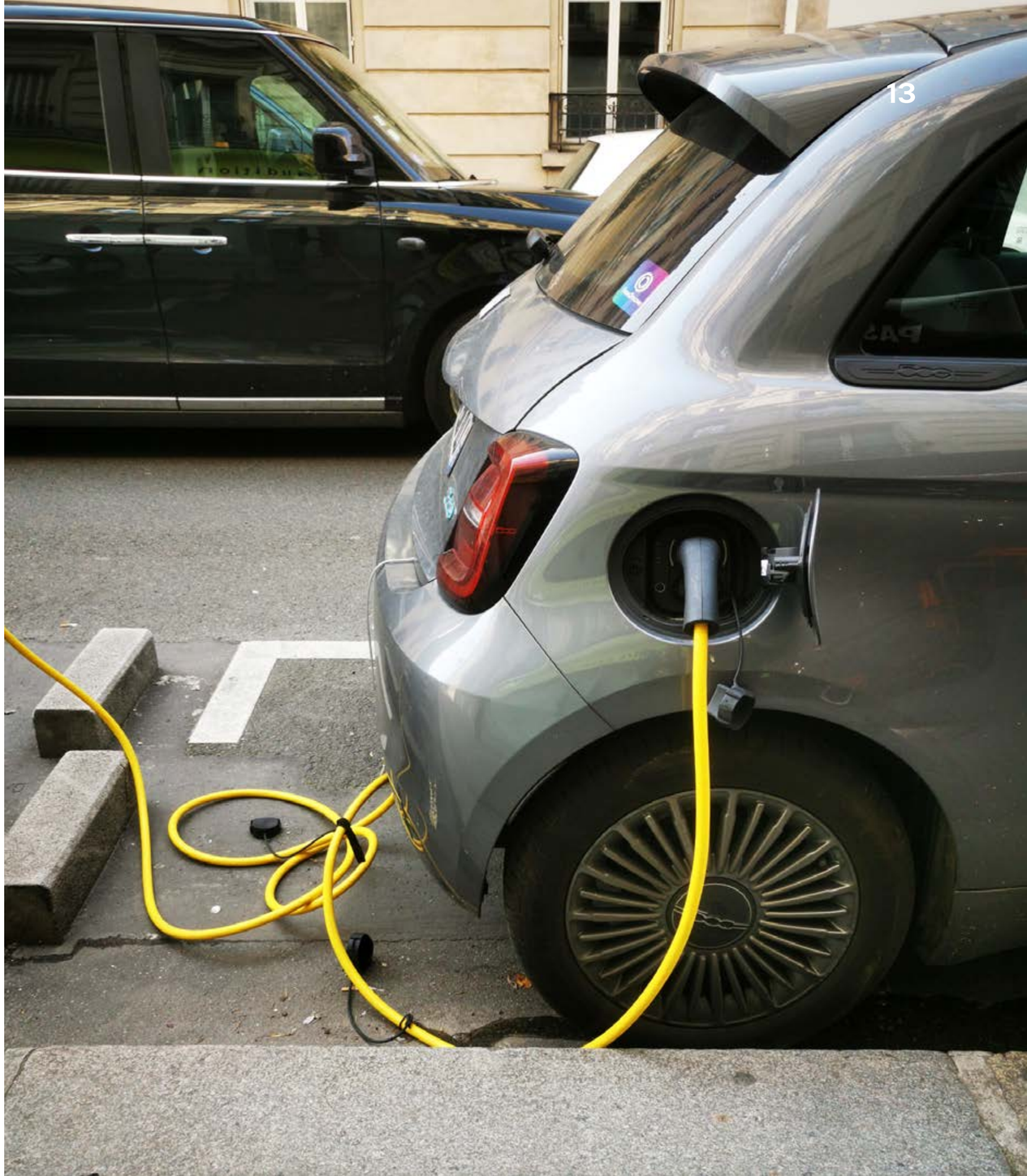
Hållbar omställning av transportsystemet

För att nå klimatmålen behöver Skåne en snabb omställning av transportsektorn genom två parallella spår: accelererad övergång till ett fossilfritt transportsystem och ökad transporteffektivitet.

Elektrifiering av både person- och godstransporter kompletterat med en utveckling av infrastruktur för fossila drivmedel är basen för fordonsflottans omställning. Detta kräver en utbyggd laddinfrastruktur och tillräcklig effekt i hela Skåne. För att minska utsläppen av växthusgaser och partiklar samt minska buller i städerna behöver transporterna effektiviseras. För persontrafiken innebär detta en överflyttning till kollektivtrafik, cykel och gång. För godstransporter krävs ökad samlastning och minskade tomkörningar.

Transportsystemet behöver klimatsäkras för att hantera effekterna av ett förändrat klimat, särskilt i utsatta lägen med risk för översvämningar, erosion och extremväder. I detta arbete är upprätthållandet av samhällsviktiga transportstråk av särskild betydelse.

Internationell samverkan, särskilt inom Öresundsregionen och EU, är nödvändig för gemensamma standarder och samordnade åtgärder. Den rättvisa omställningen ska säkerställa att alla delar av Skåne får likvärdiga möjligheter att minska klimatutsläppen, med särskild hänsyn till landsbygdens förutsättningar.

Strategiska ställningstaganden

Den fossilfria omställningen ska accelereras

I Skåne ska omställningstakten till fossilfria fordon accelereras samtidigt som laddinfrastruktur och infrastruktur för fossilfria drivmedel byggs ut. Långsiktiga ekonomiska incitament som möjliggör ökad konkurrenskraft för fossilfria fordon och drivmedel ska stärkas. Flygets omställning ska accelereras genom en övergång till hållbara flygbränslen samtidigt som en snabbare utveckling av el- och vätgasflyg behövs. Flygplatser i Skåne spelar en viktig roll i arbetet för en omställning tillsammans med flygbolagen.

Transporterna ska effektiviseras för minskade utsläpp och buller

I Skåne ska resor och transporter effektiviseras genom en smartare användning av kapacitet och befintliga fordon. För personresor innebär detta att fler ges möjlighet att välja effektiva och hållbara transportlösningar genom förbättrad tillgänglighet, samordning mellan olika trafikslag och ökad digitalisering. Genom ökad transporteffektivitet ska mer gods transporteras per sändning. Intelligent citylogistik ska effektivisera de urbana transporterna så att tillgänglig infrastruktur används bättre.

Bilresorna ska inte öka

Transportarbetet med personbilar ska inte öka i Skåne. På kort sikt behöver biltrafiken minska, särskilt i storstadsområdena där yteffektiva och utsläppsfria transportslag prioriteras. I takt med personbilsflottans fossilfria omställning kan biltrafiken växa i landsbygdsområden där den fyller viktiga funktioner för tillgänglighet och näringslivsutveckling.

Omställningen måste vara rättvis

I Skåne ska alla ges lika möjlighet att minska sina relativa utsläpp, utan att personer eller företag med omfattande transportbehov drabbas oproportionerligt. Utsläppsminskningar och omställningen till ett fossilfritt transportsystem i Skåne ska inte ske på bekostnad av negativa miljöeffekter eller relativa utsläppsökningar i länder utanför EU:s utsläppshandelssystem.

Transportsystemet ska anpassas utifrån ett förändrat klimat

Transportsystemet ii Skåne ska anpassas utifrån ett förändrat klimat, där särskilt viktiga transportstråk och funktioner för samhällsbärande verksamhet, näringslivets transporter och kollektivtrafik ska vara prioriterade för åtgärder i närtid. Infrastrukturplaneringen ska beakta effekterna av ett förändrat klimat och säkerställa att den möter krav på transportsystemets robusthet vid exempelvis ökad nederbörd, förändrade vattenflöden och vattennivåer.

Bidrag till strategins mål

Hållbar omställning stärker inkludering genom att minska miljörelaterade hälsorisker, förbättra kollektivtrafiken och skapa en rättvis tillgång till nya mobilitetslösningar. Robustheten ökar genom diversifierade energikällor, minskat importberoende och anpassningsåtgärder mot klimatförändringar. Hållbar omställning är avgörande för klimatneutralitet genom elektrifiering, ökad andel aktiv mobilitet och kollektivtrafik samt effektivare godstransporter, med olika lösningar för stad och landsbygd.

Teknisk utveckling och innovation av transportsystemet

Digitaliseringen av transportsystemet skapar möjligheter att effektivisera både person- och godstrafik. Teknologier som 5G och artificiell intelligens (AI) möjliggör nya lösningar som kan optimera trafikflöden, öka trafiksäkerheten och minska utsläppen. Däribland tekniker som intelligenta transportsystem, geofencing och autonoma fordon.

Digitalisering och automatisering är också en förutsättning för drönartransporter i det undre luftrummet, vilket skapar en tredje dimension i transportsystemet. Inom drönarteknik och innovativ luftmobilitet finns potential att utveckla tjänster som ökar tillgängligheten i svåråtkomliga områden, säkrar snabbare transporter av samhällsviktiga leveranser och minskar den negativa miljöpåverkan från transportsektorn.

För att utnyttja dessa möjligheter behöver Skåne en väl utbyggd digital infrastruktur. Detta för att stödja möjligheten att bo, verka och leva i hela Skåne och bidra till minskad miljöpåverkan genom att reducera behovet av fysiska transporter.

Den ökade digitaliseringen av transportsystemet medför nya sårbarheter. En utmaning är den digitala säkerheten när transportsystemets olika delar kopplas samman. Det finns också en risk för digitalt utanförskap om nya tjänster inte utformas med hänsyn till alla användares behov och förutsättningar. Samtidigt kan digitala lösningar öka tillgängligheten, särskilt för personer och näringar i områden med begränsat transportutbud.

Skåne har goda förutsättningar för innovation genom sitt starka nätverk av universitet, forskningsinstitut och företag. För att Skåne ska ligga i framkant inom digitalisering och innovation av transportsystemet krävs strategiska satsningar på digital infrastruktur, en samverkan mellan olika aktörer och en stegvis utveckling där kunskap byggs upp genom praktiska erfarenheter.

Strategiska ställningstaganden

Skåne ska ligga i framkant inom digital infrastruktur och innovativa lösningar

Skåne ska ligga i framkant inom ny teknik och digitalisering av transportsystemet. Det förutsätter säkra system och en utbyggd digital infrastruktur som möjliggör en implementering av ny teknik och framtida innovationer. Utbyggnad av digital infrastruktur ska ske längs Skånes viktiga transportstråk. Kunskap byggs upp successivt genom praktiska erfarenheter och tester.

Ny teknik ska minska ojämlikhet

Alla i Skåne ska kunna ta del av teknikens fördelar oavsett bakgrund, ålder eller förmåga. Den digitala omställningen av transportsystemet ska genomföras med hänsyn till olika gruppers behov, förutsättningar, digitala kunskaper och ekonomiska situation.

Utvecklingen av innovativ luftmobilitet ska främjas

För att främja utvecklingen av innovativ luftmobilitet i Skåne ska implementering och uppskalning av drönare med tillhörande system främjas. Detta för att skapa förutsättningar för samhällsnyttiga transporter i Skånes undre luftrum.

Digitaliseringens möjligheter inom logistik ska främjas

I Skåne ska digitaliseringens möjligheter inom logistik främjas med fokus på effektiv trafikförsörjning, intermodala lösningar och hållbar markanvändning.

Samverkan ska stödja innovationer

I Skåne ska samverkan mellan akademi, näringsliv och myndigheter stödja forskning och utveckling av innovativa transportlösningar som främjar tillgänglighet i hela Skåne genom hållbara transporter, persontransporter och fossilfria drivmedel.

Bidrag till strategins mål

Ny teknik och innovation stärker tillgängligheten genom användaranpassade digitala tjänster, sömlösa resekedjor och förbättrad tillgång till information. Robustheten ökar genom säkrare trafikledning, realtidsövervakning och förbättrad beredskap. Klimatmålen stöds genom optimerad energianvändning, smarta ruttval och bättre förutsättningar för delad mobilitet. Innovationer inom luftmobilitet skapar nya möjligheter för samhällskritiska transporter och effektiva leveranser över geografiska hinder.

Hållbart resande och aktiva val

Kollektivtrafik, gång och cykel är en central del av omställningen till ett hållbart transportsystem. Kollektivtrafiken bidrar till att skapa hållbar tillgänglighet i hela regionen och binder samman Skåne med omvärlden. Den aktiva mobiliteten bidrar till bättre folkhälsa, spelar en nyckelroll för kortare sträckor och som första eller sista delen av längre resor med kollektivtrafik.

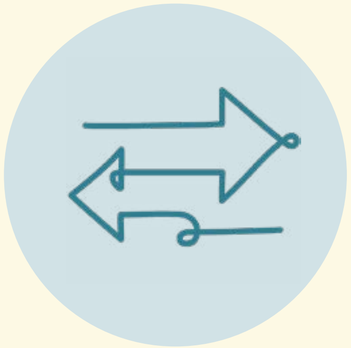
Varierande förutsättningar i Skåne kräver olika lösningar. I Skånes mer glesbefolkade områden behövs flexibla lösningar som kompletterar den reguljära kollektivtrafiken. Här kommer bilen fortsatt ha en viktig roll men dess andel av pendlingsresorna till städerna behöver minska. Detta innebär att regionala kollektivtrafiknoder behöver utformas så att bilens roll som anslutningsfärdmedel till kollektivtrafiken stärks. Noderna behöver också utvecklas till platser där kollektivtrafiken integreras sömlöst med nya mobilitetstjänster. Utöver detta krävs ett systematiskt arbete med att främja aktiva resval genom strategiska kommunikationsinsatser som ökar kunskapen om hållbara resealternativ.

I och till de större städerna ökar behovet av yteffektiva färdmedel som gång, cykel och kollektivtrafik samtidigt som biltrafiken behöver minska. Dessutom ställs nya krav på förmågan att kombinera god framkomlighet för kollektivtrafik med gröna och hälsofrämjande stadsmiljöer.

Skåne är en attraktiv destination som lockar allt fler besökare. För att Skåne ska kunna utvecklas som besöksmål på ett långsiktigt hållbart sätt behöver besöksnäringens transporter ställas om. Tillgängligheten till natur- och kulturbesöksmål behöver vara god även för de utan bil. Till skillnad från arbetspendling präglas fritidsresorna av ett mer varierat och oregelbundet resmönster som det kan vara svårare att anpassa kollektivtrafiken till. Utbudet behöver anpassas efter säsong på året, veckodag och tid på dygnet.

Strategiska ställningstaganden

Kollektivtrafiken ska vara robust, förutsägbar och flexibel

Kollektivtrafiken i Skåne ska vara robust, förutsägbar och anpassad för att möta efterfrågan i Skånes olika geografier. Den spelar en nyckelroll för tillgängligheten till och mellan Skånes tillväxtmotorer samt regionala kärnor. För resor till, inom och mellan dessa orter ska kollektivtrafik, gång och cykel vara det naturliga förstahandsvalet för de flesta invånare och besökare i Skåne. Kollektivtrafiken ska upplevas som trygg av alla resenärer.

Kollektivtrafiken ska utgöra ryggraden i ett system av kombinerade mobilitetstjänster

I Skåne ska kollektivtrafiken utgöra ryggraden i ett system av kombinerade mobilitetstjänster. Digitaliseringens möjligheter ska tillvaratas i större utsträckning för att främja såväl kollektivtrafikens befintliga utbud som förutsättningar att genomföra kombinerade resor. Kollektivtrafikens bytespunkter ska vara strukturbildande och utvecklas till attraktiva noder som förenklar invånarnas vardagsliv genom utökade funktioner och tjänster. Särskilt fokus ska läggas på god tillgänglighet med gång och cykel till kollektivtrafikens hållplatser.

Fotgängarens roll i stadsplaneringen ska stärkas

I Skåne ska fotgängarens roll i stadsplaneringen stärkas. Gångvänliga miljöer i städer och på landsbygd ska främjas och utformas med särskild hänsyn till barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Fotgängare ska prioriteras i stadsrummet genom omfördelning av yta, närhet mellan målpunkter och sammanhängande gångstråk utan barriärer.

Cykling mellan Skånes strategiska noder ska vara trygg och säker

Det ska vara möjligt att på ett tryggt och säkert sätt cykla mellan regionplanens strategiska noder. Förutsättningar för cykling ska stärkas där många människor bor och arbetar. Samhällsplaneringen ska stödja gång och cykel som det självklara transportvalet på kortare sträckor.

Aktiva resval ska uppmuntras

För att bidra till att aktiva resval görs med större medvetenhet behövs ökad kännedom om de alternativ som finns samt om olika transportmedels effekter på klimat och miljö, samhället och individen. Aktiva resval ska främjas genom riktade kommunikationsinsatser och resenärer ska motiveras och uppmuntras att välja aktiva och hållbara färdmedel. Erbjudanden och koncept som främjar hållbart resande ska utvecklas och testas.

Tillgängligheten till natur- och rekreationsområden ska stärkas

I Skåne ska tillgängligheten till natur- och rekreationsområden stärkas. Det ska ske genom satsningar på leder för cykling och vandring, attraktiva angöringspunkter, anpassad kollektivtrafik, innovation samt kombinerade mobilitetslösningar. Fokus ska vara att få bilister att välja hållbara alternativ och samtidigt ge fler möjlighet att ta del av Skånes natur- och kulturvärden. Utvecklingen ska ske utan att naturen belastas på ett negativt sätt.

Bidrag till strategins mål

Hållbart resande stärker inkludering genom att skapa ett transportsystem som är tillgängligt för alla oavsett ålder, förmåga, ekonomiska förutsättningar samt var i Skåne man bor. Samtidigt som det bidrar till att stärka möjlighet att ta del av utbildning i hela Skåne. Aktiv mobilitet förbättrar folkhälsan och ger fler möjlighet att röra sig självständigt. Robustheten ökar genom fler transportalternativ, vilket minskar sårbarheten vid störningar och möjliggör ett mer effektivt utnyttjande av kapaciteten. Förutsättningarna att nå klimatmålen ökar genom minskade utsläpp till följd av en överflyttning till fossilfria transportmedel, samtidigt som stadsmiljöer förbättras genom minskade störningar i form av buller och luftföroreningar.

Optimering och effektivisering av transportsystemet

Skånes växande befolkning och det ökande transportbehovet kräver en mer effektiv användning av befintlig transportinfrastruktur för att öka kapacitetsutnyttjandet och stärka robustheten.

Fyrstegsprincipen, vars fyra steg kortfattat kan sammanfattas med (1) Tänk om, (2) Optimera, (3) Bygg om och (4) Bygg nytt, bidrar till god resurshushållning och hållbar samhällsutveckling. Steg 1- och 2-åtgärder behöver implementeras systematiskt för att påverka transportbehov och optimera användningen av befintlig infrastruktur innan om- eller nybyggnation övervägs.

Trafikens belastning på infrastrukturen behöver jämnas ut över dygnet för att minska trängseln i högtrafikperiod. Yteffektiv användning av transportsystemet förbättras genom prioritering av kollektivtrafik, gång och cykel. Bättre nyttjande av de rumsliga resurserna skapar mer utrymme för bostäder, grönområden samt gång- och cykelvägar. Frigjorda ytor och ett optimerat transportsystem underlättar samordnad varudistribution i städerna.

Kapacitetsutnyttjandet i fordon ökas genom delade mobilitetstjänster. För godstransporter förbättras transporteffektiviteten genom längre och tyngre fordon samt genom ruttoptimering och samlastning. Kombination av olika transportslag vid strategiska bytespunkter och intermodala godsterminaler bidrar till ökad transporteffektivitet.

Robusthet och redundans förbättras genom förebyggande underhåll. Kritiska delar av infrastrukturen förstärks och utpekade omledningsvägar för både väg och järnväg, i vägnätet med tydlig vägvisning och tillräcklig bärighet, bidrar till redundans. Tillgången till drivmedel och laddstationer säkerställs även på alternativa omledningsvägar. Robusthet och en hög återhämtningsförmåga ger den bästa utgångspunkten i händelse av exempelvis extremväder, attentat, höjd beredskap och i värsta fall krig.

Strategiska ställningstaganden

Kapaciteten i transportsystemet ska användas effektivare

I Skåne ska kapaciteten i transportsystemet användas effektivare, både vad gäller människors resor och godstransporter. Persontransporterna ska effektiviseras genom att en kombination av kollektivtrafik och andra färdmedel främjas med hjälp av nya digitala tjänster och bättre planering. För godstransporterna främjas transporteffektiviteten bland annat genom ökad fyllnadsgrad, effektiviserade urbana transporter, förbättrad intermodalitet, längre och tyngre godståg samt genom att även här tillvarata digitaliseringens möjligheter.

Tillämpningen av fyrstegsprincipen ska öka

För att bidra till att styra utvecklingen mot ett transporteffektivt samhälle ska tillämpningen av fyrstegsprincipens steg 1 och 2 öka i Skåne. Det kräver en dialog om metodutveckling i samverkan med Trafikverket och andra aktörer. För att möjliggöra att medel frigörs till steg 1- och 2-åtgärder i den regionala infrastrukturplanen krävs ett aktivt påverkansarbete.

Kollektivtrafiken ska bidra till ett yteffektivt transportsystem

För att skapa yteffektivitet ska kollektivtrafiken i Skåne ha en betydande roll i omställningen mot ett hållbart transportsystem. För att det ska ske behöver kollektivtrafikens framkomlighet prioriteras, framför allt i städerna.

Resor och godstransporter ska fördelas jämnare över dygnet

I Skåne ska transportsystemet användas effektivare genom att resor och godstransporter, där det är möjligt, fördelas jämnare över dygnet. Därigenom främjas en effektivare användning av tillgänglig kapacitet.

Transportsystemets robusthet och redundans ska stärkas

Det skånska transportsystemet ska utvecklas så att robusthet och redundans stärks för att minimera konsekvenserna av störningar.

Bidrag till strategins mål

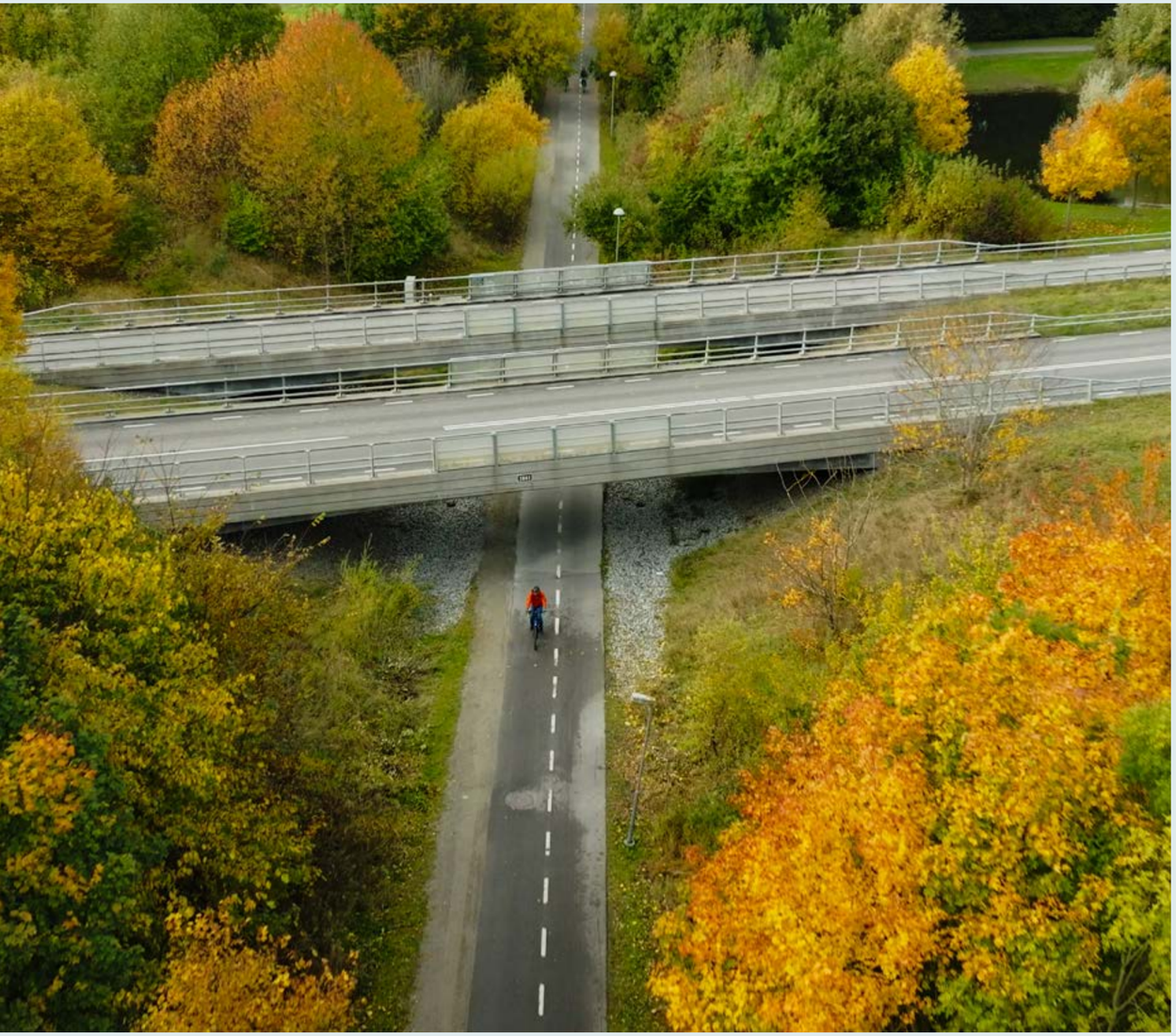
Optimering och effektivisering av transportsystemet stärker tillgängligheten genom bättre resursutnyttjande som skapar förutsättningar för fler att resa på önskat sätt. Robustheten ökar genom minskad sårbarhet för enskilda störningar när alternativa transportvägar och transportmedel finns tillgängliga. Klimatmålen främjas genom effektivare energianvändning och bättre utnyttjande av befintlig infrastruktur, vilket även minskar behovet av nybyggnation.

4. Bakgrund till de strategiska inriktningarna

Transportsystemets utveckling påverkas av en rad faktorer som sätter ramar och skapar förutsättningar för framtida strategiska val. Förståelse för dessa är grundläggande för att kunna utforma en effektiv och målstyrd transportstrategi.

Förutsättningarna i dagens transportsystem, en förändrad demografi, Skånes koppling till omvärlden och ett förändrat klimat är alla nycklar till att skapa robusta och framtidssäkrade strategier.

Dagens transportsystem

Skåne har, i jämförelse med andra regioner i Sverige och Europa, relativt god tillgänglighet tack vare väl-utvecklad kollektivtrafik och infrastruktur. Skåne är också till stora delar tätbefolkat med korta avstånd, vilket skapar möjlighet för rörelse till fots och cykel. Skånes geografiska läge innebär att en stor del av transporterna till och från den Skandinaviska halvön sker via Skåne.

Samtidigt har Skåne ett uppdämt underhållsbehov och kapacitetsutmaningar för delar av både järnvägen och det övergripande vägnätet. Det finns även utmaningar med kollektivtrafikens robusthet och förutsägbarhet.

Utbyggnaden av infrastruktur för laddning och tankning av fossilfria drivmedel i Skåne har kommit en bit på vägen men utbyggnadstakten behöver öka. När det gäller laddning av elfordon väntas den största delen att ske i anslutning till hemmet och i depåer för tunga fordon.

I Skåne finns generellt goda möjligheter att transportera sig till fots och på cykel men speciellt på landsbygden och mellan orter finns det brister. Här blir fotgängare och cyklister ofta hänvisade till vägrenar som upplevs som otrygga.

Fritidsresor utgör cirka en tredjedel av alla resor i Skåne och är i hög grad bilberoende. Skåne har relativt lite tätortsnära och allemansrättsligt tillgänglig natur, särskilt i sydvästra delen där befolkningen är störst. Många natur- och friluftsområden är också svårtillgängliga för de utan bil.

Den digitala infrastrukturen i Skåne är väl utbyggd, men tillgången till digital uppkoppling varierar betydligt mellan olika kommuner samt mellan stad och landsbygd. EU-kommissionens direktiv för datahantering öppnar upp för nya möjligheter att utveckla bättre mobilitetstjänster som bygger på delade data från uppkopplade enheter. För att det ska fungera måste olika tekniska system kunna kommunicera med varandra på ett smidigt sätt.

För transportsystemet innebär detta:

- Ökat behov av kapacitet kring logistiska knutpunkter
- Behov av att adressera det eftersläpande underhållet av infrastrukturen
- Marknadens behov av infrastruktur för fossilfria drivmedel och laddning behöver mötas
- Skåningarnas behov av tillgänglighet till natur- och friluftsområden behöver tillgodoses
- Behov av snabb och tillförlitlig digital infrastruktur i hela Skåne

Befolkning, pendling och arbetsmarknad

Skåne har cirka 1,4 miljoner invånare. Befolkning förväntas öka men i en långsammare takt än tidigare prognos och till år 2050 har befolkningen ökat till cirka 1,6 miljoner. Den demografiska strukturen kommer att ha genomgått betydande förändringar, med en fortsatt åldrande befolkning där omkring en fjärdedel är över 65 år. Andelen över 85 år kommer nästan att ha fördubblats. Urbaniseringstrenden väntas fortsätta och enligt prognoser kommer över hälften av Skånes befolkningstillväxt fram till år 2050 att ske i Malmö, Lund och Helsingborg.

Pendlingen inom Skåne är stor och växer i takt med att befolkningen ökar. Den sträcker sig i hög grad över kommungränser och de största pendlingsströmmarna går till och mellan de större städerna Malmö, Lund och Helsingborg. Interaktionen mellan de östra och västra delarna av Skåne är låg. Danmark och Köpenhamn är en viktig gränsöverskridande pendlingsrelation men hämmas fortfarande av gränshinder. Även Stockholm och Göteborg är viktiga kopplingar.

Till 2050 väntas arbetsmarknaden ha transformerats genom teknologisk utveckling. Automatisering och artificiell intelligens kommer förändra många traditionella yrken, och ställa nya krav på kompetens och flexibilitet. Klimatomställningen kommer att driva på förändringar i näringslivsstrukturen. Distansarbete kan, om det etablerar sig som norm, förändra både arbetsplatser och bosättningsmönster.

För transportsystemet innebär detta:

- Ökat behov av kapacitetsstark kollektivtrafik i viktiga stråk mellan de större städerna
- Behov av att säkerställa grundläggande tillgänglighet i områden med lägre befolkningstillväxt
- Ökat behov av yteffektiva transportslag i växande stadsområden
- Ändrade pendlingsmönster med färre dagliga arbetsresor men längre pendlingsavstånd

Skåne i omvärlden

Skåne är en viktig gods- och logistikregion med central betydelse för Sveriges BNP och varuförsörjning. Öresundsbron och Skånes hamnar är särskilt viktiga för Sveriges försörjningskedja då de hanterar en stor del av landets import och export. Skåne har en viktig funktion i det transeuropeiska transportnätet, TEN-T, med tre urbana noder, fyra hamnar och en flygplats som ingår i nätverket.

Med öppnandet av Fehmarn Bält-förbindelsen kommer restiden till Hamburg och Tyskland att minska avsevärt. Detta öppnar upp för nya möjligheter för arbetsmarknadsutbyte och näringslivsutveckling med norra Tyskland. Förbindelsen väntas även leda till en ökning av transitflöden genom Skåne. Samtidigt beräknas den planerade utbyggnaden av nya spår mellan Lund och Hässleholm som kommer att tillföra ökad kapacitet att vara klar först långt senare.

Förutom sin betydelse inom godstransporter, är Skåne också en attraktiv destination för turism och antalet besökare till regionen ökar. Klimatförändringarna kan bidra till att turismen växer ytterligare i framtiden.

Skånes flygplatser samt närheten till Köpenhamns flygplats skapar nationell och internationell tillgänglighet. De regionala flygplatserna spelar dessutom en viktig roll som en del av den samhällskritiska infrastrukturen och fyller samhällsviktiga funktioner.

Skåne medverkar också i flera interregionala samarbeten, såsom Greater Copenhagen och String-samarbetet samt samverkar med sina grannregioner inom Regionsamverkan Sydsverige. Skånes medverkande i dessa samarbeten kan bidra till ökad internationalisering. Det kan också skapa ett mer sammanhållet och effektivt transportsystem. Detta sker genom förbättrade gränsöverskridande förbindelser, effektivisering av godstransporter och förbättrad kollektivtrafik.

För transportsystemet innebär detta:

- Integrationen mot Danmark och Tyskland förstärker behovet av kapacitetsförbättringar i gränsöverskridande förbindelser
- Ökat behov av gränsöverskridande samordning och planering
- Ökat behov av effektiva logistiksystem

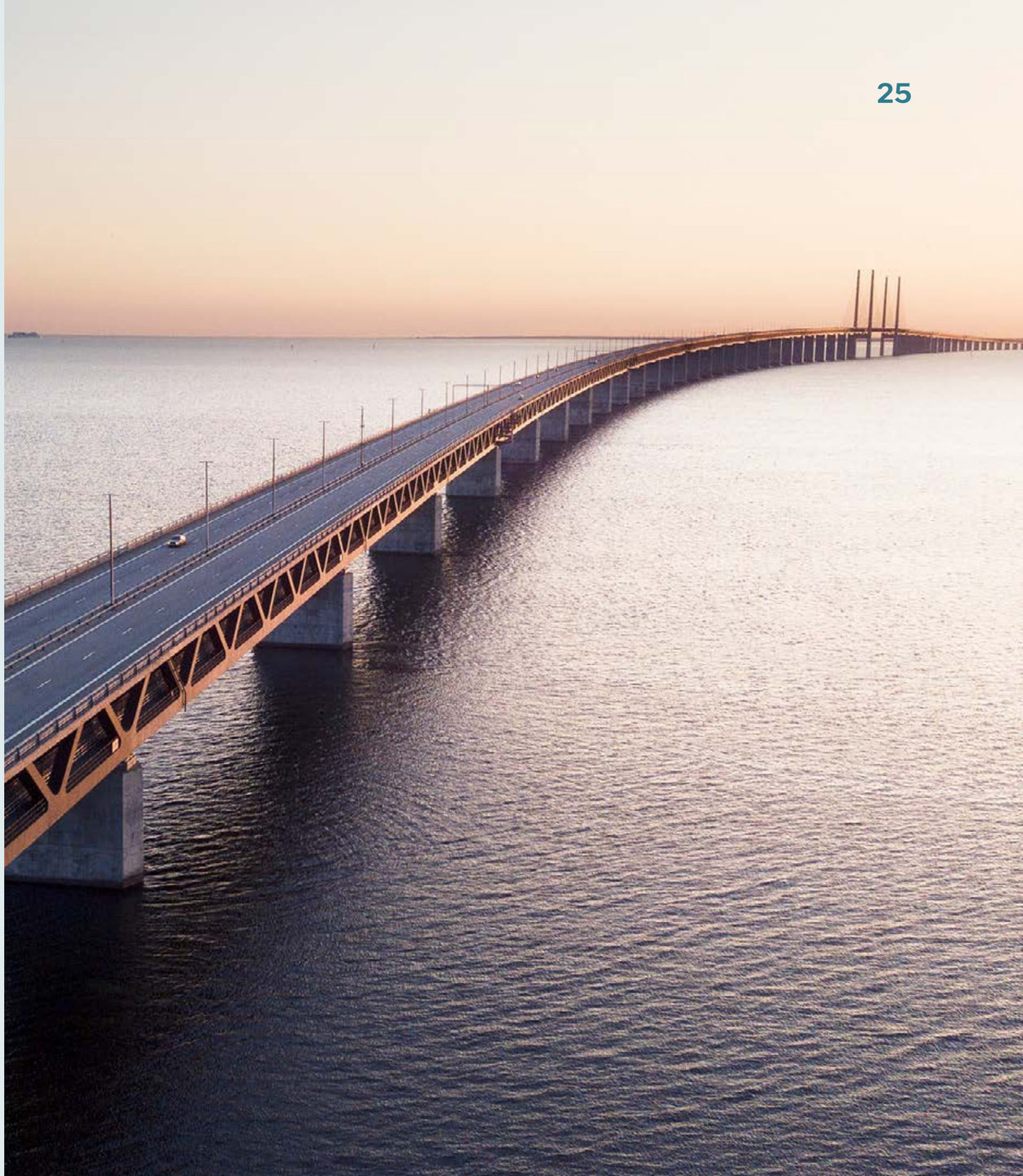
Säkerhet och redundans

Klimatförändringarna och det osäkra omvärldsläget ställer nya krav på samhällets motståndskraft och på förmåga att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter och kritiska funktioner. Klimatförändringarna utgör ett hot mot transportinfrastrukturens robusthet både idag och på lång sikt. Samtidigt innebär det försämrade säkerhetspolitiska läget att transportinfrastrukturen är sårbar för attacker och störningar. Skånes infrastruktur är kritisk för hela Sveriges försörjning och näringsliv. Detta ställer höga krav på transportsystemets tillförlitlighet och förmåga att hantera störningar.

Infrastrukturens betydelse ur ett beredskapsperspektiv har fått ökat fokus genom Sveriges medlemskap i NATO. För godstransporter in och ut ur Sverige finns idag utmaningar med redundans för gods på järnväg då merparten av järnvägsgodset går via Öresundsbron. Utöver Öresundsbron finns järnvägsfärjetrafik främst via Trelleborgs hamn. Med öppnandet av Fehmarn Bält-förbindelsen finns en risk att järnvägsfärjorna försvinner vilket minskar redundansen för järnvägsgodset. Fehmarn Bält-förbindelsen kommer även att bygga på befintliga utmaningar med kapacitetsbrist i ett redan störningskänsligt system.

För transportsystemetv innebär detta:

- Ökat behov av att klimatsäkra transportsystemet
- Förmågan att upprätthålla transportinfrastrukturens samhällskritiska funktioner vid kriser
- Behov av att säkerställa alternativa transportvägar, särskilt för järnvägsgods, för att upprätthålla redundans i systemet

Klimat och energi

Den globala uppvärmningen har passerat 1.5 grader och överskridit Parisavtalets mål. Klimatförändringarnas effekter och konsekvenser blir allt tydligare och extrema väderhändelser ökar i frekvens och intensitet. Skåne är särskilt påverkat av havsnivåhöjning, erosion och översvämningar.

Sveriges riksdag har antagit ett överordnat mål om att utsläpp av växthusgaser ska minska kraftigt och senast år 2045 vara nettonoll. Nettonoll betyder att utsläppen av växthusgaser ska vara lika stora som det naturen och olika tekniska lösningar fånga in ur luften. Transportsektorns bidrag till målet regleras i klimatlagen som utgör den övergripande ramen för Sveriges klimatarbete. Klimatlagen fastställer att regeringen ska bedriva ett klimatpolitiskt arbete som utgår från det långsiktiga målet att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser.

Ungefär en tredjedel av Sveriges och Skånes totala utsläpp av växthusgaser orsakas av inrikes transporter och transportsektorn är en av de sektorer som omfattas av det klimatpolitiska ramverket som har bäst förutsättningar att nå nollutsläpp år 2045. Trafikverket bedömer att det behövs fler åtgärder än de som redan är beslutade för att nå målen. Detta baseras på att nuvarande styrmedel endast beräknas räcka till omkring 80 procents minskning av växthusgasutsläpp till 2045.

Skåne har särskilda förutsättningar som påverkar hur vi kan nå klimatmålen. Transittrafiken på väg och sjöfart bidrar till en stor del av Skånes territoriella utsläpp av växthusgaser men styrs och regleras till stor del av EU. Samtidigt finns det i Skåne, jämfört med andra regioner i Sverige, mycket goda förutsättningar att resa med hållbara färdmedel.

Den påbörjade elektrifieringen av transportsystemet är huvudspåret för transportsektorns omställning från både nationell och EU-nivå och effektbehovet ökar snabbt. Samtidigt har Skåne ett stort behov av mer fossilfri elproduktion för att minska risken för kapacitets- och effektbrist i Skåne samt för att minska elpriset. För att minska Skånes sårbarhet behöver självförsörjningsgraden öka inom de närmsta åren. Smart styrning av elförbrukning kan bidra till att hantera effekttoppar. Utveckling av energilagringslösningar kan förbättra möjligheterna att balansera energisystemet.

För transportsystemet innebär detta:

- Behov av förbättrad energiförsörjning för att stödja elektrifieringen av transportsystemet.
- Behov av samarbete mellan energisektorn och transportsektorn för att säkerställa en tillförlitlig energiförsörjning.
- Ökad betydelse av energieffektiva och smarta transportlösningar

Hälsa

Hälsoutvecklingen i Skåne visar både positiva och negativa trender. De senaste två årtiondena har medellivslängden ökat och frånvarodagar på grund av ohälsa minskat. Samtidigt kvarstår tydliga hälsoskillnader mellan olika samhällsgrupper och kommuner i Skåne. Människor med kort utbildning eller låg socioekonomisk standard har generellt sämre hälsa. Psykisk ohälsa har de senaste åren ökat bland unga och är vanligare bland kvinnor än män. Medan två tredjedelar av skåningarna uppnår rekommenderad nivå av fysisk aktivitet ökar andelen med övervikt.

Transportsystemet har betydande negativa effekter på folkhälsan samtidigt som aktiv mobilitet ger betydande hälsovinster. Varje år orsakar luftföroreningar flera tusen förtida dödsfall i Sverige. Barn är extra sårbara, förskolebarn i trafiktäta storstadsområden riskerar att andas in en dubbelt så hög dos av luftföroreningar jämfört med barn i medelstora och mindre orter. Vägbuller från transporter ökar risken för högt blodtryck, och studier visar att pendlare är mer stressade och sover sämre än personer som går eller cyklar till jobbet.

Riksdagen har beslutat att nollvisionen ska vara grund för trafiksäkerhetsarbetet i Sverige. Målsättningen är att ingen ska dödas eller skadas allvarligt inom vägtransportsystemet. Antalet som omkommit eller allvarligt skadats i trafiken har minskat, men det gäller särskilt för trafikanter i motorfordon. Fotgängare och cyklister utgör idag en större del av de som skadas allvarligt i trafiken jämfört med tidigare.

Under de närmaste åren kommer den demografiska utvecklingen och förändrade åldersstrukturen att ställa nya krav på hälso- och sjukvården. Som ett svar på det pågår omställning till framtidens hälsosystem som kommer innebära en annorlunda vårdstruktur med mer vård i hemmet och digitala lösningar. Detta ställer krav på en starkare koppling mellan sjukvården och transportplaneringen. Utifrån ett hälso- och sjukvårdsperspektiv är det angeläget med ett robust vägnät med säker framkomlighet för sjukvårdens olika fordon såsom mobila vårdteam och utryckningsfordon.

För transportsystemet innebär detta:

- Ökat behov av ett tillgänglighetsanpassat transportsystem när andelen äldre ökar
- Behov av säkra skolvägar och möjlighet till självständig mobilitet för barn och unga.
- Ökat behov av hälsofrämjande samhällsplanering för att minska och hantera luftföroreningar samt buller och skapa ett transportsystem som stödjer ökad fysisk aktivitet
- Transportsystemet och infrastrukturen kommer behöva utvecklas för att stödja en ökad andel vård i hemmet, vilket omfattar både fysiska vårdbesök och digital vård.

5. Från strategi till hållbar tillgänglighet

Det är först när transportstrategin omsätts i praktiskt arbete som den verkliga förändringen sker. Transportstrategin är vägledande för utvecklingen av Skånes transportsystem och säkerställer att olika planeringsprocesser och planer samverkar mot gemensamma mål. För att nå målen i transportstrategin krävs en aktiv samverkan mellan Region Skåne och berörda aktörer.

Så genomförs strategin

Strategins intentioner genomförs dels genom lagstadgade planer och program, dels genom nya kompletterande handlingsplaner.

Lagstadgade planer och program

Regionplan för Skåne
Regionplanen är en områdesstrategi och pekar ut de fysiska strukturer som behövs för att skapa attraktiva livsmiljöer och konkurrenskraft i hela Skåne, däribland kollektivtrafiknoder, stråk och infrastruktur.

En aktualiseringsprövning pågår under 2025 där transportstrategins inriktning kommer att vara vägledande för översynen.

Regional transportinfrastrukturplan
Tillsammans med den nationella planen för transportinfrastruktur, visar den Regionala transportinfrastrukturplanen vilka investeringar som ska göras på infrastruktur i Skåne de närmaste tolv åren.

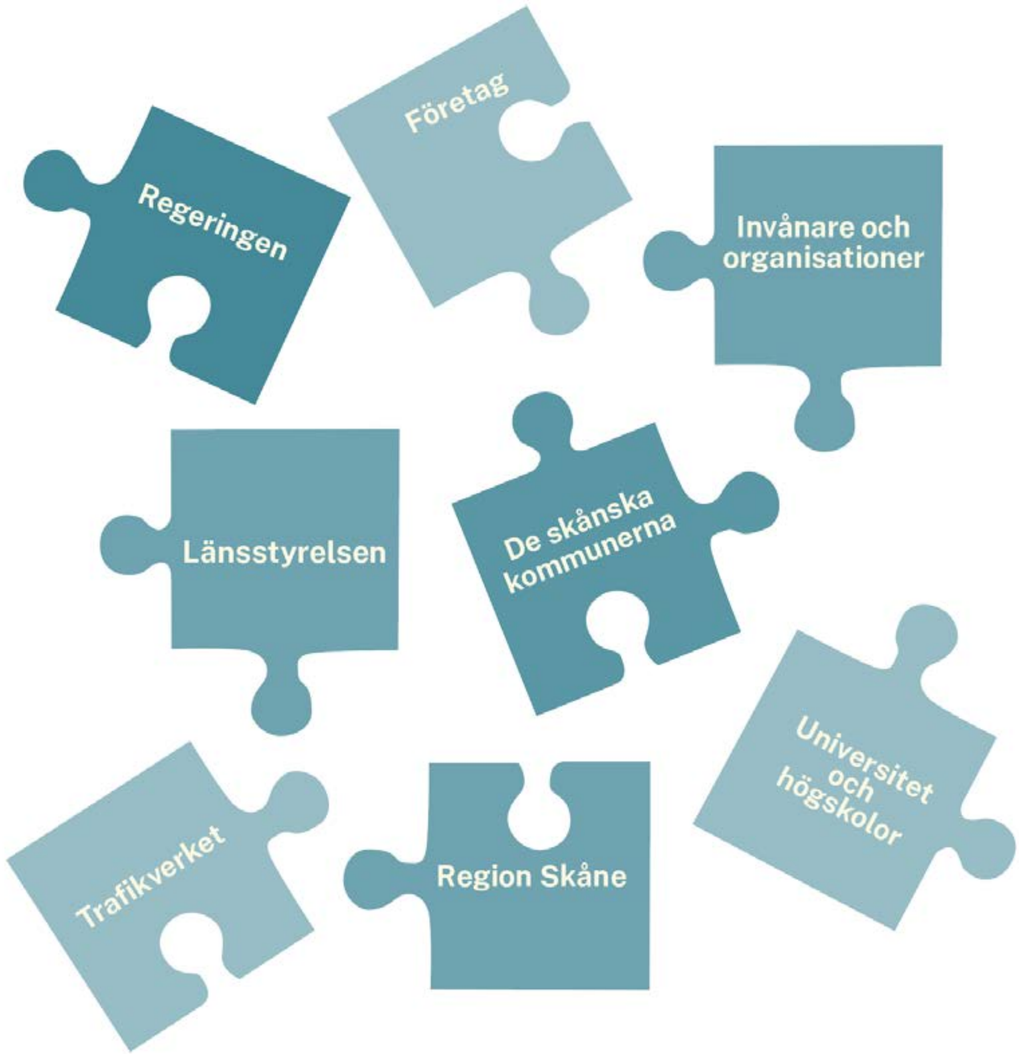
En ny plan för 2026–2037 är under framtagande med planerat antagande 2026. Planen bidrar till att stärka genomförandet av transportstrategins prioriterade områden och utveckling.

Trafikförsörjningsprogram
Anger mål och principer för kollektivtrafikens utveckling de kommande 10 åren, med fokus på basutbud, sammanhängande stråk och knutpunkter.

Ett nytt program för åren 2025–2035 planeras antas under sommaren 2025. Det nya programmet utformas för att stödja transportstrategins målsättningar för ett hållbart transportsystem.

Kompletterande handlingsplaner som utvecklar strategin
För att omsätta strategin i praktiken kommer Region Skåne ta fram kompletterande handlingsplaner. Framtagandet sker i samverkan med kommuner, myndigheter och andra relevanta aktörer som bjuds in till att delta utifrån respektive handlingsplans inriktning och omfattning.

Gemensamt ansvar för transportsystemets utveckling

För att skapa ett hållbart och tillgängligt transportsystem i Skåne krävs en samverkan mellan många parter.

Regeringen sätter de övergripande spelreglerna genom nationella mål, lagar och fördelning av pengar till infrastruktur. De hanterar också internationella transportfrågor som påverkar Skåne.

Region Skåne ansvarar för regionala utvecklingsfrågor, hälso- och sjukvård och den offentliga kollektivtrafiken i Skåne. Region Skåne ger även regional vägledning i kommunernas planering av mark och vattenanvändning och fördelar statliga medel till infrastruktursatsningar i Skåne.

Länsstyrelsen Skåne samordnar statliga myndigheters synpunkter i planprocesser, bevakar miljökvalitetsnormer för buller och luftkvalitet, samt ansvarar för Skånes civila försvar.

Trafikverket ansvarar för den långsiktiga planeringen av transportsystemet för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart. De ansvarar för byggande, drift och underhåll av statliga vägar och järnvägar. De ansvarar också för att transportsystemet fungerar i vardagen och vid kriser.

De skånska kommunerna har den lagstadgade rätten att bestämma över planläggningen av mark och vatten inom kommunens gränser. Den bebyggelsestruktur som kommunerna skapar påverkar i hög grad människors resmönster.

Även andra aktörer är viktiga:

- Företag bidrar med kunskap om transport- och logistikbehov
- Universitet och högskolor utvecklar ny kunskap genom forskning
- Invånare och organisationer bidrar med kunskap om skåningarnas resebehov

Endast när alla aktörer bidrar kan ett gemensamt arbete ske för att utveckla framtidens transportsystem i Skåne.

Region Skånes roll

Region Skåne har flera roller och ansvarsområden i utvecklingen av Skånes transportsystem. Region Skånes olika roller och ansvar skapar förutsättningar att påverka transportsystemet - både strategiskt och i det dagliga arbetet. Genom att samordna dessa roller kan Region Skåne bidra till att utveckla ett hållbart och tillgängligt transportsystem som stärker Skånes konkurrenskraft och attraktivitet.

Region Skånes samlade ansvar i omställningen av transportsystemet

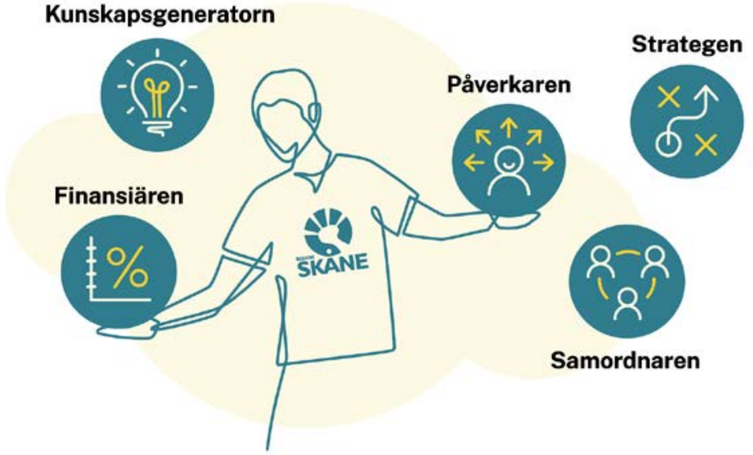
Region Skånes ansvar för hälso- och sjukvården medför ett bredare perspektiv på transportsystemets utveckling. Utöver att säkerställa tillgänglighet till sjukhus och vårdcentraler och möjliggöra effektiva sjuktransporter, kan Region Skåne verka för ett transportsystem som aktivt främjar folkhälsan. Det finns flera samband mellan transportsystemets utformning och olika folkhälsoaspekter, såsom luftkvalitet, bullernivåer och möjligheter till fysisk aktivitet i vardagen. Som ansvarig för både hälso- och sjukvård och infrastrukturplanering har Region Skåne möjlighet att bevaka dessa samband i planeringsprocesserna.

Som regional kollektivtrafikmyndighet ansvarar Region Skåne, genom sin förvaltning Skånetrafiken, för den offentliga kollektivtrafiken i Skåne - det vill säga en betydande del av transportsystemet. Detta möjliggör utveckling av ett sammanhållet kollektivtrafiksystem som ökar tillgängligheten i hela Skåne och främjar hållbart resande.

Som upprättare av både regionplan och regional transportinfrastrukturplan kan Region Skåne samordna bebyggelse och infrastruktur på ett effektivt sätt. Genom regionplaneuppdraget kan Region Skåne verka för att transportinfrastrukturen utvecklas i samspel med bebyggelseutvecklingen och andra regionala strukturer. Den fysiska planeringen på regional nivå ger möjlighet att skapa effektiva transportstråk och främja en hållbar tillgänglighet där människor kan nå arbete, studier och service inom rimliga restider.

Länsplaneuppdraget ger Region Skåne konkreta verktyg för att påverka transportinfrastrukturens utveckling genom prioritering och fördelning av statliga medel. Detta ansvar innebär att Region Skåne kan verka för att infrastrukturinvesteringar stödjer den önskade utvecklingen samt att regionala behov tillgodoses i den nationella infrastrukturplaneringen.

Som ansvarig för regional utveckling driver och samordnar Region Skåne arbetet med långsiktig hållbar utveckling. Transportsystemet är en grundläggande förutsättning för att skapa ett attraktivt och konkurrenskraftigt Skåne. I rollen som utvecklingsaktör arbetar Region Skåne med omställningen av transportsystemet genom att ta fram och sprida kunskap, samordna insatser, finansiera utvecklingsprojekt, påverka nationella beslut och utveckla långsiktiga strategier och handlingsplaner.

Så kan Region Skåne verka i genomförandet av Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i Skåne

Region Skåne kan omsätta sina ansvarsområden i konkret handling genom följande arbetssätt:

För hållbar omställning och klimat
Region Skåne kan stödja och driva klimatomställningen genom att samordna regionala och kommunala insatser, verka för långsiktiga nationella styrmedel och använda regionplanen och regionala transportinfrastrukturplanen som verktyg för ett klimatsäkrat transportsystem.

För teknisk utveckling och innovation
Region Skåne kan främja digitalisering och innovation av transportsystemet genom att stödja testbäddar, samordna kunskapsutbyte mellan sektorer, följa teknikutvecklingen och säkra strategisk medfinansiering.

För hållbart resande och aktiv mobilitet
Region Skåne kan skapa förutsättningar för hållbart resande genom kunskapsuppbyggnad och vägledning om resmönster samt utformning av miljöer som uppmuntrar till hållbart resande. Region Skåne kan också bidra genom samordning av koncept, så som Supercykelvägar i Skåne, samt kommunikationsinsatser som främjar aktiva resval och strategiska investeringar i infrastruktur för gång, cykel och kollektivtrafik.

För optimering och effektivisering
Region Skåne kan arbeta med att optimera transportsystemet genom att integrera kollektivtrafiken med andra färdmedel, prioritera robusta transportlösningar och verka för ett regelverk som främjar implementering av steg 1- och 2-åtgärder enligt fyrstegsprincipen.

Uppföljning och utvärdering

Vart femte år sedan 2007 har Region Skåne tillsammans med kommunerna i Skåne undersökt hur skåningarna reser. Den senaste undersökningen gjordes 2023. Resultaten ligger till grund för mål för olika färdsätt i Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050 och används för att se hur resandet förändras över tid. Resultatet utgör ett viktigt planeringsunderlag av ny infrastruktur och för att skapa bättre möjligheter för hållbart resande.

Det finns behov av att se över hur resandet följs upp eftersom allt färre svarar på enkätundersökningar generellt. Vissa resor är också svåra att mäta med nuvarande metod, till exempel resor till fots. För att bättre följa upp Transportstrategins mål, kommer ett arbete inledas under 2025 med att se över indikatorer och uppföljningsmetoder.

Under 2024 trädde den nya TEN-T-förordningen i kraft, som bland annat pekar ut EU:s viktigaste transportstråk, hamnar och flygplatser. I och med den nya förordningen beslutades även att tre städer i Skåne, Malmö, Lund och Helsingborg, pekas ut som urbana knutpunkter. Dessa kommuner åläggs att ta fram mobilitetsplaner och följa upp dessa genom ett ramverk av indikatorer. Region Skåne och de urbana knutpunkterna behöver arbeta tillsammans för att harmonisera målbilder för transportsystemets utveckling och uppföljningen av dessa.

Arbetsprocess framtagande av Transportstrategin
Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne grundar sig i ett omfattande analysarbete som genomfördes av Region Skåne under 2023, med fokus på framtida utmaningar inom transportsektorn. Framtagandet av strategin har letts av avdelningen för Regional utveckling i nära samverkan med Region Skånes olika förvaltningar och enheter, samt genom löpande dialog med kommunerna i Skåne, Trafikverket och Länsstyrelsen.

Efter remissperioden kommer inkomna synpunkter bearbetas och strategin granskas av en expertgrupp, innan den slutligen antas av regionfullmäktige.

Aktualisering
Transportsystemet är under ständig förändring. Globala händelser, teknologiska genombrott, nya mobilitetstjänster och förändrade resemönster påverkar hur systemet utvecklas.

Transportstrategin aktualiseras vart fjärde år för att säkerställa att den är uppdaterad och fortsatt relevant. Under denna process utvärderas måluppfyllelsen och nya förutsättningar analyseras noggrant. Vid behov uppdateras strategiska vägval och prioriteringarna i nära samverkan med berörda aktörer. Aktualisering genomförs i början av varje ny mandatperiod.

Region Skånes arbete med regional utveckling syftar till att skapa ett hållbart och konkurrenskraftigt Skåne med hög livskvalitet och stark framtidstro. Genom att utveckla strategier, sprida kunskap, finansiera insatser, samarbeta brett och påverka nationella beslut tar vi oss an samhällsutmaningar och driver utvecklingen framåt.

För vårt ansvar är att skapa ett ännu bättre Skåne med fokus på alla som bor och verkar här.

Region Skåne
291 89 Kristianstad
utveckling.skane.se

Koncernkontoret
Regional utveckling

Enheten för transporter och infrastruktur

MISSIV

Datum 2025-04-10
Ärendenummer 2024-POL000448

Missiv till remissversion av Transportstrategi – för hållbar tillgänglighet i hela Skåne

Om remissen

Region Skåne sänder ut föreliggande föreslag på Transportstrategi – för hållbar tillgänglighet i hela Skåne för synpunkter.

Tidplan

Remissperioden gäller från 2025-04-25 till 2025-10-31.

Under hösten 2025 sker en sammanställning av inkomna synpunkter. Slutligen kommer ett beslutsärende om Transportstrategi – för hållbar tillgänglighet i hela Skåne tas fram för att behandlas i Regionfullmäktige under första halvan av 2026. Efter yttranden har sammanställts kommer regionala utvecklingsnämnden hantera förslaget till strategi politiskt.

Tillvägagångsätt

Synpunkter lämnas digitalt till e-post, region@skane.se. Ange diarienummer 2024-POL000448 samt avsändare i ämnesraden.

Om strategin

Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne är en områdesstrategi under den regionala utvecklingsstrategin, Det öppna Skåne. Tillsammans med Regionplan för Skåne bidrar de till att utveckla det strategiska området Hela Skåne. Transportstrategin beskriver den långsiktiga inriktningen för hur Skånes

transportsystem ska utvecklas för att skapa värde för invånare och företag, samtidigt som den bidrar till ett klimatsäkrat Skåne.

Transportstrategin är en transportslagsövergripande strategi för att visa den långsiktiga inriktningen för utvecklingen av transportsystemet i Skåne och fungera som en vägledning för beslut och prioriteringar inom transportplaneringen och kollektivtrafiken. I strategin anges mål och ställningstaganden för hur transportsystemet ska utvecklas för att främja hållbar tillgänglighet i Hela Skåne.

Transportstrategin är indelad i fyra utvecklingsområden: hållbar omställning, teknisk utveckling och innovation, hållbart resande och aktiva val, samt optimering och effektivisering av transportsystemet. Till varje utvecklingsområde finns ställningstaganden som fungerar som vägledande principer för utvecklingen av Skånes transportsystem. Tillsammans bildar de en sammanhållen strategi för att uppnå målet om hållbar tillgänglighet i hela Skåne genom ett inkluderande, robust och klimatneutralt transportsystem.

Region Skåne önskar särskilt synpunkter kring följande frågeställningar:

- Den strategiska inriktningen: hur Transportstrategin bidrar till att skapa förutsättningar för en omställning till en hållbar tillgänglighet i hela Skåne.
- Kompletterande handlingsplaner: behov av handlingsplaner inom prioriterade områden samt hur er organisation vill och kan bidra i framtagandet med handlingsplaner.
- Färdmedelsmål: nu gällande färdmedelsmål i *Strategi för ett hållbart transportsystem* 2050 kommer ses över under remissperioden. Vi önskar synpunkter på vilken roll färdmedelsmålen i den nu gällande strategin spelar för er organisation i omställningsarbetet av transportsystemet, hur er organisation önskar att dessa utvecklas eller bibehållas.
- Finns perspektiv som saknas eller bör fördjupas?

Remissinstanser:

Bjuvs kommun

Bromölla kommun

Burlövs kommun

Båstads kommun

Eslövs kommun

Helsingborgs stad

Hässleholms kommun

Höganäs kommun

Hörby kommun

Höörs kommun

Klippans kommun

Kristianstads kommun

Kävlinge kommun

Landskrona stad

Lomma kommun

Lunds kommun

Malmö stad

Osby kommun

Perstorps kommun

Simrishamns kommun

Sjöbo kommun

Skurups kommun

Staffanstorps kommun

Svalövs kommun

Svedala kommun

Tomelilla kommun

Trelleborgs kommun

Vellinge kommun

Ystads kommun

Åstorps kommun

Ängelholms kommun

Örkelljunga kommun

Östra Göinge kommun

Familjen Helsingborg

MalmöLundregionen

Skåne Nordost

Sydöstra Skånes samarbetskommitté

Skånes kommuner (Kommunförbundet)

Länsstyrelsen i Skåne

Trafikverket

Naturvårdsverket

Region Blekinge

Region Halland

Region Jönköpings län

Region Kalmar län

Region Kronoberg

Region Stockholm

Västra Götalandsregionen

Region Hovedstaden

Region Sjælland

Transportministeriet Danmark

Copenhagen Malmö Port

Helsingborgs hamn

Landskrona hamn

Trelleborgs hamn

Ystad hamn

Kristianstad Österlen Airport

Malmö Airport

Ängelholm Helsingborg Airport

M Sverige

Svensk kollektivtrafik

Svenska Taxiförbundet

Transportföretagen

Drivkraft Sverige

Energigas Sverige

Fossilfritt Sverige

Fotgängarnas förening (FOT)

PRO (Pensionärernas Riksorganisation)

2030-sekretariatet

Cykelfrämjandet

Naturskyddsföreningen

STF (Svenska turistföreningen)

Gröna bilister

Svenskt Näringsliv i Skåne

Sveriges åkeriföretag

Tågföretagen

Sydsvenska Handelskammaren

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/441

2025-09-11
Magnus Månsson
+4641362472
magnus.mansson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen tar *MalmöLundregionens yttrande över Regional Transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037* som sitt och översänder detta till Region Skåne.
- Kommunstyrelsen tar skrivelsen *Eslövs kommuns yttrande över Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037* som sin och översänder detta till Region Skåne.

Ärendebeskrivning

Regeringen beslutade den 20 mars 2025 att ge Region Skåne i uppdrag att upprätta en ny regional transportinfrastrukturplan (RTI) för utveckling av transportsystemet för perioden 2026–2037. Den preliminära ramen är 7 382 miljoner kronor. Den slutgiltiga ekonomiska ramen fastställs när regeringen fastställer den nationella planen under sommaren 2025. Den regionala transportinfrastrukturplanen ska visa Skånes samlade infrastrukturåtgärder under planperioden 2026–2037 samt hur dessa bidrar till att nå de transportpolitiska målen.

Den regionala transportinfrastrukturplanen 2026-2037 är utsänd på remiss och remissperioden gäller från 2025-06-10 till 2025-10-31.

Beslutsunderlag

- Missiv Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037
- Remissversion Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037
- Eslövs kommuns yttrande över Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037
- Förslag till beslut för yttrande över Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037
- MalmöLundregionens yttrande över Regional
- Transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037

Beredning
Inför framtagandet av RTI 2026-2037 har Region Skåne haft stormöten med Skånes kommuner, möten med kommunerna inom MalmöLundRegionen (MLR) och enskilda möten med alla Skånes kommuner där inspel kunnat göras.

MLR har tagit fram ett förslag till gemensamt yttrande som besvarar frågeställningar som Region Skåne önskar svar på:
- Vilka effekter planförslaget skapar för Skånes kommuner och aktörer?
- Vilka större prioriterade brister det finns att utreda på det regionala vägnätet?

MLR:s yttrande berör inte specifika objekt utan där får varje kommun föra in sina synpunkter.

Eslövs kommuns synpunkter gällande enskilda objekt har tagits fram i samverkan mellan tjänstepersoner på Tillväxtavdelningen och Gata trafik och park på Miljö och Samhällsbyggnad.

Beslutet skickas till
infrastruktur@skane.se
Ange diarienummer 2025-POL000150 samt avsändare i ämnesraden

Eva Hallberg
Kommundirektör

Anita Wallin
Tillväxtchef

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/441

2025-09-09
Magnus Månsson
+4641362472
magnus.mansson@eslov.se

Region Skåne

Eslövs kommuns yttrande över Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037

Eslövs kommun svarar på remissen av *den Regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne 2026-2037* (RTI) genom att ställa sig bakom det gemensamma yttrandet från MalmöLundRegionen (MLR), när det gäller övergripande frågor och struktur kring planen. Eslövs kommun gör tillägg till nämnda yttrande när det gäller enskilda objekt som berör Eslövs kommun.

Tillägg till MLR:s yttrande:

- Väg 113 utpekas som brist att utreda, vilket vi ser väldigt positivt på eftersom vi drivit frågan under många år. Vi håller däremot inte med om att ”en mindre studie med fokus på att hitta lönsamma åtgärder bör inledas under planperioden 2026–2037” då detta tidsmässigt är alldeles för vagt, och formuleringen gör att utredningen med stor sannolikhet prioriteras ned. I beskrivningen av bristen lyfter Region Skåne bara kapacitetsproblem och köer i rusningstrafik, men inget om konsekvenserna för räddningstjänsten, vilket är det stora problemet. Räddningstjänsten har stora problem idag att komma fram vid utryckningar – som ofta, självfallet – sammanfaller med rusningstrafik, och många olyckor sker på E22 inom räddningstjänsten i Eslövs verksamhetsområde. Det innebär att problemet som sådant är större än bara framkomlighet för pendlare eftersom det även berör räddningstjänst och polis. Bristen behöver utredas snarast och sammankopplas med de utredningar och åtgärder som planeras eller genomförs vid Eslövs infartsvägar och vid Gårdstånga cirkulationsplats.

Vid utbyggnad av cykelvägar utgår Region Skåne bland annat ifrån att ”objektet är en viktig del i genomförandet av utpekade regionala Supercykelvägar i Skåne eller nationella och regionala cykelleder för rekreation och turism”. Utifrån dessa perspektiv saknar Eslövs kommun viktiga objekt:

- Stehag - Hassle är den sista länken i cykelleden som förbinder Stehags station med Söderåsens Nationalpark. Här har Region Skåne tidigare drivit utbyggnaden Billinge - Röstånga utifrån ett besöksperspektiv och nu saknas

endast en sista biten mellan Stehag och Hassle. Eslövs kommun anser att detta objekt ska läggas in i planen eftersom det är den sista pusselbiten i ett stråk som berör flera kommuner.

- Eslövs kommun har under många år påtalat behovet av en cykelväg mellan Gårdstånga och Harlösa. Idag slutar cykelvägen i Holmby och den behöver byggas vidare till Harlösa. Det finns idag inga alternativ med kollektivtrafik längs sträckan och med utvecklingen av *Storkriket* i området kan ökad turism förväntas.

- Region Skåne trycker hårt på utvecklingen *Supercykelvägar* och Eslöv är utpekat som en målpunkt i detta system. Men det finns idag ingen infrastruktur på plats som kan utvecklas till en supercykelväg – det finns ingen cykelväg som förbinder Eslöv med Lund. Det finns däremot många som cykelpendlar sträckan redan idag, så behovet finns. Eslövs kommun ser därför att det måste föras in objekt i planen som förbinder Lund med Eslöv, antingen via Örtofta eller via Gårdstånga.

Yttrande över Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026–2037

MalmöLundregionen har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på Region Skånes förslag till Regional transportinfrastrukturplan 2026-2037. Detta yttrande utgör ett komplement till kommunernas egna yttranden och bygger på frågor som är av gemensamt intresse för MalmöLundregionens kommuner. Samtliga kommuner i MalmöLundregionen har ställt sig bakom synpunkterna i detta yttrande.

Kort om MalmöLundregionen

MalmöLundregionen är ett strategiskt samarbete mellan kommunerna Malmö, Lund, Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Staffanstorp, Skurup, Svedala, Trelleborg och Vellinge i sydvästra Skåne.

MalmöLundregionen är en tillväxtmotor för Skåne och Sverige och en dynamisk del av Öresundsregionen och Europa. MalmöLundregionens andel av Skånes befolkningsutveckling är 75 procent och här har tre av fyra av alla nya jobb i Skåne de senaste tre åren tillkommit. Den gemensamma målsättningen för MalmöLundregionens kommuner är att tillsammans utvecklas till en hållbar och sammankopplad storstadsregion med Sveriges bästa livsmiljö och näringslivsklimat år 2035. Ett väl fungerande och hållbart transportsystem som kopplar samman Skåne både internt och med omvärlden är en förutsättning för denna utveckling.

I det följande redovisas MalmöLundregionens synpunkter utifrån de frågeställningar Region Skåne önskat få svar på.

MalmöLundregionen gläds åt den historiskt stora ram på närmare 7,4 Mdr kronor som avsatts för Skåne under kommande planperiod. Behoven är dock stora, bland annat gällande utbyggnad av cykelinfrastruktur där möjligheten till samfinansiering från nationell plan nu utgår och i stället behöver täckas av den regionala planen. MalmöLundregionen ser också att delar av ramen riskerar att ätas upp av kostnadsutvecklingen för anläggningsprojekt.

Synpunkter på förslag till inriktning för RTI-plan 2026–2037; att gällande plan 2022–2033 ska genomföras, ökat fokus på säker framkomlighet och fortsatt samfinansiering till nationell plan

MalmöLundregionens bedömning är att planen främjar det flerkärniga Skåne genom investeringar i viktiga vägstråk mellan de regionala kärnorna, vilket också bidrar till att stärka såväl arbetsmarknadsintegration som tillgängligheten i regionen. Inriktningen att gällande plan ska genomföras är bra då merparten av de aktuella objekten är att anse

som viktiga för samhällsutvecklingen samt att objekten i flera fall har kopplingar till kommunernas planering.

MalmöLundregionen ser positivt på ett ökat fokus på säker framkomlighet. Antalet döda och svårt skadade i trafiken måste minska. Mötesseparering av regionalt viktiga stråk är effektiva men kostsamma åtgärder. Ökade satsningar på punktvisa trafiksäkerhets-åtgärder, kollektivtrafik och cykelinfrastruktur, både i den statliga och kommunala infrastrukturen, är av stor vikt för att minska antalet döda och svårt skadade.

MalmöLundregionen konstaterar att många vägobjekt fokuserar på kapacitet och framkomlighet för att förbättra för biltrafiken och vill särskilt betona att det är viktigt att dessa åtgärder också utformas så att de bidrar till att förbättra för gång, cykel och kollektivtrafik.

Fortsatt samfinansiering till nationell plan är i många fall nödvändig men kan, enligt MalmöLundregionen, principiellt ifrågasättas då nationell plan egentligen även bör prioritera åtgärder som främjar arbetspendling och godstrafik på regional nivå. Då samfinansiering föreslås vill MalmöLundregionen påpeka att det finns åtgärder utöver de som listas som är viktiga för tågtrafiken i Skåne.

Synpunkter på förslag till fördelning av kommande plan

För att minska trängsel och kapacitetsproblem på vägarna till, från och inom Malmö-Lundregionen samt för att minska klimatpåverkan och förbättra den lokala miljön vill MalmöLundregionen betona vikten av stora satsningar på kollektivtrafik och cykel-åtgärder. Potterna för detta, med avseende på såväl statliga som kommunala vägar, behöver öka.

MalmöLundregionens uppfattning är att flera noder och stationer i regionen börjar bli överbelastade. Mer medel behöver därför avsättas för åtgärder i kommunal infra-struktur, exempelvis i anslutning till tågstationer. Denna typ av åtgärder är väsentliga för att stärka hela resan-perspektivet. Detta är också ett perspektiv som MalmöLundregionen anser genomgående behöver lyftas tydligare i planen, exempelvis med avseende på behovet av att stärka kopplingarna med buss mellan tillväxtmotorerna och viktiga regionala noder som saknar tågförbindelse och där utbyggnader av hållplatskapacitet och framkomlighetsåtgärder kan behövas.

Inom MalmöLundregionen finns särskilt stor potential att öka cykelpendlingen mellan orter och till kollektivtrafiknoder, dock är bristerna många och utbyggnaden av cykelinfrastruktur behöver forceras. Utökade satsningar på ett sammanhållet cykelvägnät kan också främja närturism och rekreation. Det är således MalmöLundregionens mening att mer medel behöver avsättas för detta i både objekt och potter. Detta är särskilt viktigt då stadsmiljöavtalen som var dedikerade till kommunerna för liknande åtgärder har utgått.

Region Skånes förslag till Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne som nyligen har presenterats och skickats på remiss till olika aktörer har tre övergripande mål: ett inkluderande, robust och klimatneutralt transportsystem. En stor andel av den regionala transportinfrastrukturplanens investeringar är inriktad på utbyggnad av vägnätet för att öka trafiksäkerhet och framkomlighet. För att minska risken att dessa utbyggnader leder

till en ökad bilanvändning med risk för trängsel-, miljö- och trafiksäkerhetsproblem i andra delar av vägsystemet menar MalmöLundregionen att det behöver säkerställas och tydliggöras hur prioriterade satsningar konkret bidrar till klimatneutralitet och bättre förutsättningar för kollektivtrafik, cykeltrafik och delad mobilitet i linje med de mål som föreslagits för transportstrategin.

MalmöLundregionen ser positivt på ambitionen att öka kapaciteten i järnvägssystemet, men ställer sig tveksam till att den regionala transportinfrastrukturplanen ska belastas med samfinansiering av åtgärder som egentligen bör hanteras inom nationell plan. MalmöLundregionen menar att det inte är rimligt att regionala medel ska täcka grundläggande funktioner som plattformsförlängningar, växelbyten, och signalåtgärder på statliga järnvägar. Nationell plan bör ta ett större ansvar för att säkerställa grundläggande infrastrukturkvalitet i anläggningar som faller under statens ansvar.

Enligt förslag till transportstrategi ska steg 1- och 2-åtgärder enligt fyrstegsprincipen vidtas systematiskt. De medel motsvarande fem miljoner kronor som satts av i planen är enligt MalmöLundregionen inte tillräckliga i förhållande till de behov som finns för denna typ av åtgärder. Det behöver också klargöras hur dessa medel ska hanteras i praktiken.

Synpunkter på genomförande och konsekvensbedömning

MalmöLundregionen bedömning är att det är svårt att avgöra hur konsekvensbeskrivningen har gjorts och vilka ingångsvärden bedömningen baseras på. Till kommande version är det önskvärt att detaljeringsgraden i dessa redogörelser ökar.

Ordförande och vice ordförande i MalmöLundregionen för kommunstyrelseordförande i Malmö, Lund, Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Skurup, Staffanstorp, Svedala, Trelleborg och Vellinge i sydvästra Skåne.

Den 9 september 2025

Anders Almgren
Ordförande MalmöLundregionen
Lunds kommun

Katrin Stjernfeldt Jammeh
Vice ordförande MalmöLundregionen
Malmö Stad

Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037

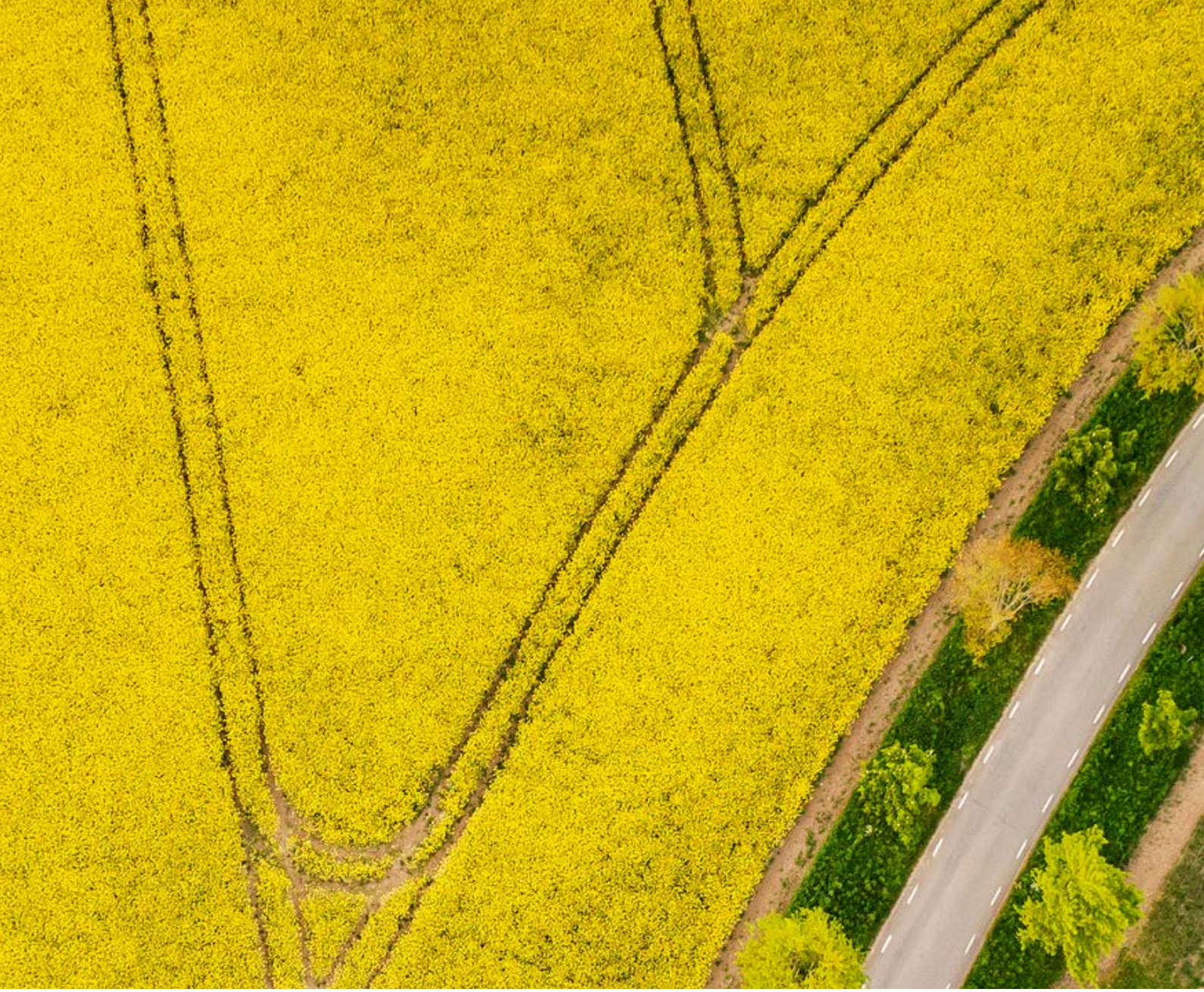
Remissversion

Projektansvarig
Håkan Samuelsson, Region Skåne
Projektgrupp:
Tobias Moberg, Magnus Andersson, Agnes Björk, Region Skåne
Referensgrupp:
Layout:
Beslutad av Regionfullmäktige
www.skane.se/infrastruktur

Innehållsförteckning

1. Välkommen till Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026-2037 ..... **3**
Sammanfattning **5**
Läsanvisning **6**
Den regionala transportinfrastrukturen **7**
3. Förutsättningar **8**
Regional utvecklingsstrategi **9**
Områdesstrategier **11**
Skåne i omvärlden **13**
Planuppdraget **15**
3. Satsningar **17**
Politisk inriktning – säker framkomlighet **19**
Satsningar 2026–2037 ..... **19**
Namngivna regionala vägobjekt **20**
Kollektivtrafik **27**
Samfinansiering av nationell plan **29**
Cykelinfrastruktur **32**
Framkomlighet och trafiksäkerhet **35**
4. Brister i den skånska infrastrukturen **37**
Åtgärdsvalstudier **38**
Genomförda åtgärdsvalstudier 2022–2025 ..... **39**
Pågående åtgärdsvalstudier **43**
Prioriterade brister att åtgärda **44**
5. Planens effekter och påverkan **48**
Regionala och nationella mål **49**
Strategisk miljöbedömning **52**
Social hållbarhet **56**
6. Process och genomförande **57**
Framtagandeprocess **58**
Förankring och dialog i framtagandet av regional infrastrukturplan för Skåne 2026–2037 ..... **60**
Genomförande **60**
Uppföljning **61**

Regional transport-infrastrukturplan för Skåne 2026–2037

Den regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne 2026–2037 pekar ut riktningen och satsningarna som ska bidra till ett sammanbundet Skåne och skapa förutsättningar för mobilitet och tillgänglighet i hela regionen. Den regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne 2026–2037 har tagits fram av Region Skåne i nära dialog med Skånes kommuner, Trafikverket och andra berörda aktörer. I detta kapitel hittar du en kort sammanfattning över planens intentioner och inriktning, en läsanvisning samt en kort introduktion till den regionala transportinfrastrukturplaneringen.

Sammanfattning

Namngivna regionala vägobjekt

3 325 miljoner kronor avsätts för finansiering av namngivna regionala vägobjekt. För de namngivna objekten prioriteras det regionalt viktiga vägnätet som stödjer det flerkärniga Skåne. Under planperioden prioriteras att färdigställa stråk, genomförande av prioriterade objekt från föregående plan, paketering av tidigare åtgärder inom potter och nya satsningar som skapar ökad säker framkomlighet. Då objekten generellt har ökat i kostnader blir utrymmet för nya objekt minskat. Namngivna objekt är kostnadsberäknade till över 75 miljoner kronor.

Kollektivtrafik

1 370 miljoner kronor avsätts för finansiering av kollektivtrafikåtgärder som fördelas mellan statliga vägar, statligt bidrag till kommunala vägar och storstadsavtal Malmö. Åtgärderna ska bidra till att uppfylla målen i Trafiksörjningsprogrammet med ökad andel resor som görs i Skåne med kollektivtrafik och främja ett hållbart transportsystem. Satsningarna sker enbart på vägnätet för bussar – åtgärder på järnväg finansieras inom Nationell plan och delvis genom samfinansiering i denna plan.

Samfinansiering av nationell plan

1 020 miljoner kronor är avsatta för samfinansiering av den Nationella planen för satsningar av större regional betydelse. Genom samfinansiering av den Nationella planen ökar möjligheterna för Trafikverket att prioritera viktiga satsningar och åtgärder i Skåne, som annars kanske inte hade kunnat prioriteras. Syftet är att främja robustheten i Skånes järnvägsnät och öka kapaciteten för regionala tåg i linje med Persontågsstrategi för Skåne.

Cykelinfrastruktur

1000 miljoner kronor avsätts för finansiering av cykelvägar och uppgradering av befintlig cykelinfrastruktur. Satsningen innehåller fyra olika delar; byggande av nya statliga cykelvägar, statligt bidrag till kommunal cykelinfrastruktur, statligt bidrag till kommunala supercykelvägar samt standardhöjningar och passager på statligt vägnät.

Framkomlighet och trafiksäkerhet

585 miljoner kronor avsätts för finansiering av åtgärder som bidrar till ökad framkomlighet och trafiksäkerhet. Medlen fördelas mellan statliga vägar och statligt bidrag till kommunala vägar samt investeringsåtgärder för enskilda vägar. Åtgärder som prioriteras inom potten är insatser som bidrar till ökad trafiksäkerhet, framkomlighet och minskade barriäreffekter av motorfordonstrafik. Särskilt fokus är på trafiksäkerhet i tätorter och framkomlighet längs det statliga vägnätet.

Ointecknade medel

82 miljoner kronor är för remissversionen ointecknade. Detta är för att alla objektkostnader inte är fastställda och Region Skåne vill säkerställa att det finns medel tillgängliga för att hantera eventuella kostnadsökningar utan att planens intention påverkas. Om kostnaderna inte förändras kommer dessa medel att intecknas till fullo i den slutgiltiga versionen. Några möjliga objekt finns beskrivna i avsnittet Satsningar.

Läsanvisning

Förutsättningar

Under Förutsättningar beskrivs utgångspunkterna för arbetet med framtagandet av planen. Här beskrivs Region Skånes övergripande mål och visioner under paraplyet ”Det Öppna Skåne”, övrigt strategiskt underlag, hur den regionala transportinfrastrukturplanen styrs, framtidens transporter samt de övergripande utmaningarna för transportinfrastrukturens utveckling i Skåne.

Satsningar

Under Satsningar presenteras de åtgärder och insatser som den regionala transportinfrastrukturplanen pekar ut. Här beskrivs vad åtgärderna ska omfatta, uppskattade kostnader och när planeringen och entreprenader ska genomföras.

Brister

Kapitlet Brister pekar ut de viktigaste bristerna i det skånska transportinfrastruktursystemet. Här beskrivs hur dessa under kommande planperiod bör utredas för att skapa ett fullgott planeringsunderlag för användning av exempelvis de utpekade potterna och för framtida regionala transportinfrastrukturplaner.

Effekter

Här beskrivs vilka effekter genomförandet av planen förväntas få utifrån ett brett hållbarhetsperspektiv samt utifrån de nationella transportpolitiska målen och Skånes regionala målsättningar. I detta kapitel redovisas också den strategiska miljöbedömningen och den sociala konsekvensbedömningen.

Process och genomförande

Här beskrivs hur den regionala transportinfrastrukturplanen har arbetats fram och vad som händer efter att planen har antagits samt hur Region Skåne, Trafikverket och andra berörda aktörer arbetar tillsammans med syfte att uppfylla planens intentioner och de utpekade satsningarna beskrivs.

Den regionala transportinfrastrukturen

Sedan år 1997 har Region Skåne det regionala utvecklingsansvaret för Skåne. Detta innefattar bland annat ansvar för att ta fram och fastställa en strategi för Skånes långsiktiga utveckling, men även att upprätta och fastställa planer för regional transportinfrastruktur. I rollen som regional kollektivtrafikmyndighet har Region Skåne också ansvar för kollektivtrafikens utveckling, bland annat genom framtagande av ett trafikförsörjningsprogram för Skåne. Genom Skånetrafiken erbjuds hållbara resor till alla som bor, verkar och reser i Skåne.

Den regionala transportinfrastrukturplanen ska visa Skånes samlade infrastrukturåtgärder på statlig infrastruktur tillsammans med den nationella planen under planperioden 2026–2037 samt hur dessa bidrar till att nå de transportpolitiska målen och klimatmålen. Framtagande av planen har skett i dialog med Skånes kommuner, Trafikverket och Länsstyrelsen. Planen ska bidra till att möjliggöra infrastruktur till en hållbar utveckling av transportsystemet. Satsningar på järnvägsnätet och på Europavägarna som sker i Skåne beskrivs i den nationella planen.

Det är Trafikverket som är mottagare och som innehar uppdraget att genomföra den regionala transportinfrastrukturplanen. Trafikverket planerar i samråd med regionen och kommunerna hur de åtgärder som pekas ut i planen ska genomföras. Planeringsprocessen för exempelvis en ny cykelväg eller ett förlängt mötesspår på järnvägen är lång och kräver att man tar fram en planhandling, en så kallad vägplan eller en järnvägsplan.

Den regionala transportinfrastrukturplanen regleras av förordning (1997:263) och pekar ut vilka satsningar som ska göras under en 12-årsperiod för att utveckla regionens transportinfrastruktur. Planen revideras vart fjärde år. Förordningen anger vad planen får respektive måste omfatta. Samtidigt är planen också en handlingsplan med syfte att uppfylla målen i den regionala utvecklingsstrategin och transportstrategin. Transportinfrastrukturen är hela det statliga vägnätet förutom europavägarna och järnvägarna. Förutom utpekade satsningar på det statliga vägnätet har den regionala transportinfrastrukturplanen möjlighet att genom avtal samfinansiera övriga infrastruktursatsningar som ingår i den nationella planen, det vill säga järnvägssatsningar och utveckling av europavägar. Planen kan samtidigt delge medfinansiering till kommuner eller andra aktörer för att utveckla infrastrukturen på till exempel det kommunala vägnätet. Medel kan också användas som driftsbidrag till flygplatser i regionen samt underhåll av enskilda vägar. Föregående regional transportinfrastrukturplan sträckte sig från 2022 till 2033 och innehöll satsningar på totalt 5 152 miljoner kronor i 2021 års prisnivå.

Mer om hur den regionala transportinfrastrukturplaneringen går till går att läsa i kapitlet **Process och genomförande.**

Förutsättningar

I detta kapitel presenteras de allmänna förutsättningar som ligger till grund för planens inriktning och utpekade satsningar. Här beskrivs den regionala utvecklingsstrategin och tillhörande strategier och handlingsplaner som påverkar utvecklingen av Skånes transportinfrastruktur. Vidare beskrivs Skånes relation till omvärlden och de viktigaste samarbetena som finns inom transportinfrastrukturområdet. Under Planuppdraget går det att läsa vilka formella beslut som ligger till grund för framtagandet av den regionala transportinfrastrukturplanen.

Regional utvecklingsstrategi

Den regionala utvecklingsstrategin, Det öppna Skåne, beskriver vad Region Skåne vill med utvecklingen i Skåne och hur vi tillsammans i Skåne kan samarbeta för att möta utmaningarna, ta vara på regionens möjligheter, och skapa hållbar utveckling.

Skåne står inför flera utmaningar de närmaste åren, däribland lägre ekonomisk tillväxt och högre arbetslöshet än övriga Sverige, bristande transportinfrastruktur och obalans mellan länets östra och västra delar.

För att möta utmaningarna de kommande åren har Region Skåne särskilt pekat ut fyra strategiska områden:

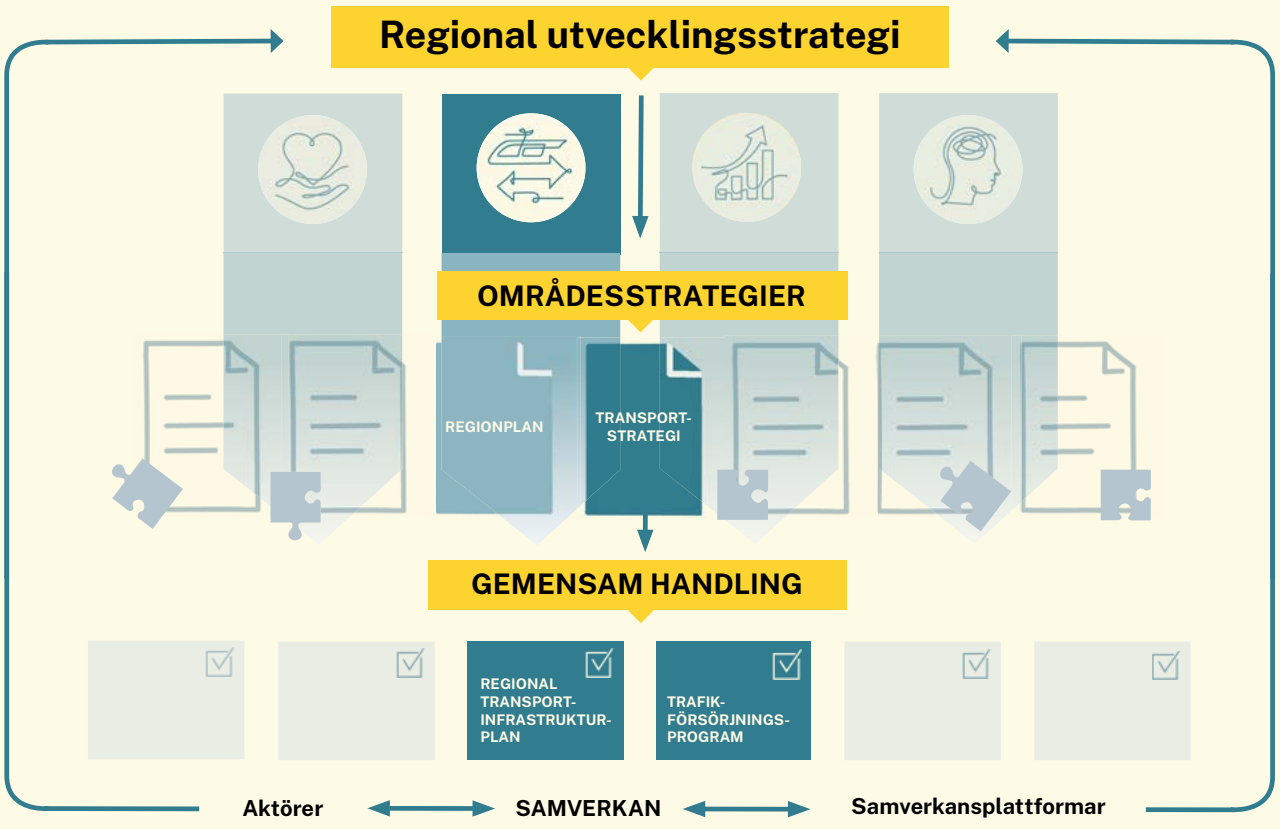
- Hela Skåne
- Ökad innovation och konkurrenskraft
- Stärkt delaktighet genom kompetensförsörjning, utbildning och sysselsättning
- Bättre hälsa för alla

För att komplettera de strategiska områdena pekar utvecklingsstrategin ut fyra långsiktiga tvärgående perspektiv som behöver genomsyra de strategiska områdena:

- Miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet
- Internationell samverkan och internationalisering
- Digitalisering
- Beredskap och resiliens

Genom dessa hoppas Region Skåne ta ett helhetsgrepp över fler av de strukturella problem Skåne står inför. Målet är att skapa en hållbar utveckling enligt Agenda 2030 genom att stärka både städer och mindre orter, förbättra infrastrukturen och skapa bättre förutsättningar för alla invånare att forma sina liv i ett demokratiskt och inkluderande samhälle.

Den regionala transportinfrastrukturplanens sammanhang i det regionala utvecklingssystemet.

Hela Skåne

Region Skåne arbetar för att vara en tillgänglig och sammanhållen region där alla kan bo och verka, oavsett var i regionen man befinner sig. Med sitt strategiska läge och omfattande transportnätverk av vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser bildar Skåne en av Sveriges största arbetsmarknader som sträcker sig över Öresund. Den växande regionen möter dock flera utmaningar. Infrastrukturen i Skåne är hårt belastad och trafiken kommer ytterligare att öka när Fehmarn Bält-förbindelsen står klar. Den digitala uppkopplingen är ojämnt fördelad i regionen, och energiförsörjningen är otillräcklig med endast 15 procents självförsörjning av el. För att hantera dessa utmaningar tar Region Skåne en aktiv roll på flera områden. Som regionplaneorgan ger regionen vägledning till kommunerna i deras planering av mark- och vattenanvändning. I rollen som ansvarig för regional utveckling arbetar Region Skåne med att utveckla transportinfrastrukturen, främja digital utveckling och öka energiproduktionen. Därtill driver Region Skåne den regionala kollektivtrafiken i sin roll som kollektivtrafikmyndighet. Genom dessa insatser arbetar regionen för en hållbar utveckling som kommer hela Skåne till nytta.

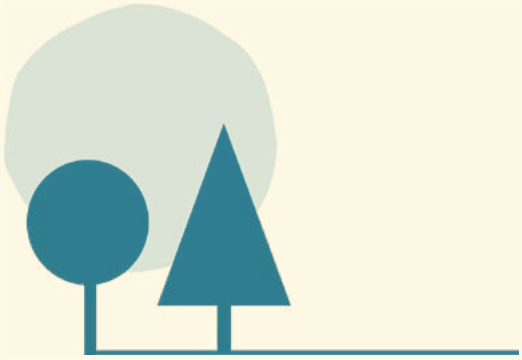
Målbild för strategiområdet ”Hela Skåne” är:

- Infrastruktur och fysisk planering som skapar värde för invånare och företag i Skåne
- Infrastruktur som bidrar till ett klimatsäkrat Skåne

Områdesstrategier

Skånes regionala utvecklingsstrategi utvecklas genom områdesstrategier. Områdesstrategierna visar vägen mot önskade mål genom att tydligt definiera vad som ska genomföras, vilka aktörer som behöver samverka och hur arbetet ska prioriteras och följas upp.

För att omsätta strategiernas intentioner i praktisk handling kan varje områdesstrategi kompletteras med en eller flera handlingsplaner där konkreta åtgärder beskrivs.

1. Regionplan för Skåne

Regionplanen är en strategisk plan som omfattar hela Skåne. Den ska visa Skånes samlade vilja och ge förutsättningar för utvecklingen av de fysiska strukturerna. Tillsammans med de kommunala översiktsplanerna utgör regionplanen en samlad bild över hur Skåne ska växa och utvecklas genom fysisk planering. Regionplanen är det fysiska uttrycket av den regionala utvecklingsstrategin Det öppna Skåne och kopplar samman det regionala utvecklingsarbetet med den kommunala översiktsplaneringen.

Målbilden för regionplanen är att agera som ett verktyg i arbetet med att utveckla Skåne som en flerkärnig arbetsmarknads- och bostadsregion för minskad klimatpåverkan och anpassning i ett förändrat klimat. Regionplanen ska bidra till att uppnå ett långsiktigt hållbart samhälle där biologisk mångfald och ekosystemtjänster är förutsättningar för den goda livsmiljön. Regionplan för Skåne är en gemensam grund som underlättar samordning av fysiska strukturer över kommungränserna och bidrar till att skapa ett sömlöst Skåne för invånarna. Det är ett arbete där Region Skåne och de skånska kommunerna tillsammans planerar det framtida Skåne i mellankommunala och regionala frågor. Regionplanen antogs av regionfullmäktige den 14 juni 2022.

Regionplan är en områdesstrategi och pekar ut de fysiska strukturer som behövs för att skapa attraktiva livsmiljöer och konkurrenskraft i hela Skåne, däribland kollektivtrafiknoder, stråk och infrastruktur. Regionfullmäktige kommer under hösten 2025 att aktualiseringspröva Regionplanen.

2. Transportstrategi – för hållbar tillgänglighet i hela Skåne (Remissversion)

Transportstrategin för hållbar tillgänglighet i hela Skåne är ett strategiskt dokument som beskriver den långsiktiga inriktningen för hur Skånes transportsystem ska utvecklas. Strategin har ett övergripande mål om att skapa utveckling och hållbar tillgänglighet i hela Skåne. För att nå målsättningen om hållbar tillgänglighet i hela Skåne har målet brutits ner i tre strategiska mål:

Ett inkluderande transportsystem - Alla invånare och besökare ska kunna leva, arbeta och röra sig på ett hållbart sätt oavsett förutsättningar.

Ett robust transportsystem - Transportsystemet ska vara motståndskraftigt mot störningar och främja Skånes näringsliv och konkurrenskraft.

Ett klimatneutralt transportsystem - Transportsektorn i Skåne ska bidra till att Sverige når miljö- och klimatmålen genom transporteffektivitet och omställning av fordonsflottan.

Tillsammans utgör de grunden för Skånes långsiktiga inriktning för hur transportsystemet ska utvecklas.

Transportstrategin utgör en del av det regionala utvecklingssystemet i Skåne och är kopplad till den regionala utvecklingsstrategin ”Det öppna Skåne”. Den styr Region Skånes interna utvecklingsarbete, vägleder kommuner och andra aktörer samt utgör underlag för påverkansarbete.

3. Klimat- och energistrategi för Skåne

Klimat- och energistrategi för Skåne ska ge vägledning för regionens klimat- och energiarbete. Strategin fastställer att Skåne ska vara ledande i omställningen till ett samhälle med hög livskvalitet och minimal klimatpåverkan, samt att regionen i framtiden ska vara fossilbränslefri och klimatneutral. Transportsektorn i Skåne står för cirka en tredjedel av alla utsläpp av växthusgaser. Den nuvarande Klimat- och energistrategin för Skåne antogs 2018 och det pågår en process med att ta fram en ny strategi, där det reviderade dokumentet är ute på remiss under våren 2025.

Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2025–2035 4.

Region Skåne upprättar tillsammans med Skånes kommuner, Trafikverket och övriga aktörer ett trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafikens utveckling. Programmets förutsättningar regleras i Kollektivtrafiklagen (2010:1065). Nuvarande program gäller för åren 2025–2035. Trafikförsörjningsprogrammets inriktning är ett viktigt underlag i åtgärdsplaneringen för att kunna genomföra rätt insatser som främjar kollektivtrafikens utveckling i regionen och uppfylla målet om en ökad andel resor med kollektivtrafik i framtiden. Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2025–2035 kommer att beslutas av regionfullmäktige under sommaren 2025.

Skåne i omvärlden

Skåne är Sveriges tredje största region utifrån folkmängd med över 1,4 miljoner invånare. Regionen gränsar till Halland, Kronoberg och Blekinge i norr samt till Danmark i väster. Skåne har färjeförbindelser till Tyskland, Polen och Litauen, samt till Bornholm. Öresundsbron, som förbinder Skåne med Danmark, är en viktig länk för både väg- och järnvägstrafik och bidrar till regionens starka koppling till kontinenten. Skånes unika förbindelser med omvärlden skapar förutsättningar för regionens transportinfrastruktur.

Skåne genomkorsas av Sveriges mest trafikerade järnväg, Södra stambanan, som förbinder övriga Sverige med Skåne och norra Europa. Europavägarna E4, E6, E20, E22 och E65 passerar alla genom Skåne och utgör noder för såväl lokal som nationell och internationell trafik. I Skåne ligger flera av Sveriges största hamnar, för såväl gods- som passagerartrafik. Skåne förbinds också med grannregionerna genom nationella turistcykelleder. I Skåne ligger Sveriges fjärde största flygplats, Malmö Airport, och regionen gränsar till Copenhagen Airport, som är den fjortonde största flygplatsen inom EU sett till antalet resenärer år 2024.

Skåne är också en gränsregion och regionen samarbetar inom flera olika nätverk och internationella samarbeten för att främja utbyten, handel och skapa förutsättningar för transporter och resor. Detta innebär att det varje dag passerar en mångfald av människor och godstransporter genom Skåne med målpunkter såväl i Europa som resterande delar av Sverige och Norden. För att möjliggöra dessa transporter, och samtidigt skapa ett motståndskraftigt system ställs stora krav på kapacitet och tillgänglighet i Skånes transportsystem. Öppnandet av Fehmarn Bältförbindelsen, en ny väg- och järnvägstunnel mellan Danmark och Tyskland, kommer att innebära en ökad tillgänglighet till norra Tyskland vilket i sin tur kommer öka transittrafiken och trycket på transportinfrastrukturen i Skåne.

Systemanalys för Skåne

Region Skåne har tagit fram en systemanalys för transportsystemet i Skåne som syftar till att sammanställa och beskriva situationen för transportsystemet i Skåne och den utveckling som pågår i Skåne som har betydelse för transportinfrastrukturen. Systemanalysens funktions- och bristanalys utgår från de mål som anges i den regionala utvecklingsstrategin och Region Skånes områdesstrategier. Systemanalysen är ett kunskapsunderlag i förberedelsearbetet till kommande åtgärdsplanering i nationell och regional transportinfrastrukturplan.

Regionövergripande samverkan

Region Skåne ingår i flera tvärregionala och internationella nätverk och samarbeten som syftar till att arbeta för en välfungerande och integrerad region.

Regionsamverkan Sydsverige
Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbete mellan Regionerna Blekinge, Halland, Jönköping, Kalmar län, Kronoberg och Skåne inom områden som arbetsmarknad och kompetensförsörjning, bredband och digitalisering, infrastruktur och kollektivtrafik samt kultur. Samarbete sker på politisk nivå och tjänstemannanivå, där både styrande och oppositionspolitiker medverkar. Målsättningen är att skapa en grund för ökad tillväxt och hållbar utveckling i Sydsverige och Sverige. Regionsamverkan Sydsverige samverkar med staten, kommunerna, näringslivet och andra aktörer för att på bästa sätt ge förutsättningar för Sydsveriges och därmed för hela Sveriges utveckling. Infrastruktur, kollektivtrafik, bebyggelseplanering, näringslivsutveckling, forskning och innovationer hänger nära samman och samspelar för att gemensamma mål ska kunna nås och resurserna användas effektivt.

Greater Copenhagen
Greater Copenhagen är en samarbetsorganisation för tillväxt och utveckling i Nordens största metropolregion med 4,4 miljoner invånare i Sydsverige och Östra Danmark. Geografiskt består regionen av Halland och Skåne i Sverige samt Själland med öar i Danmark, sammanlagt fyra regioner och 85 kommuner. Visionen är att Greater Copenhagen ska bli ett centrum för hållbar tillväxt och livskvalitet genom att erbjuda en rörlig, samarbetsinriktad och tillgänglig miljö. I Greater Copenhagens trafikcharter beskrivs vår gemensamma vision för hur en välfungerande, stabil och hållbar infrastruktur kan bidra till att stärka rörligheten, skapa hållbar ekonomisk tillväxt och bidra till grön omställning.

Planuppdraget

Den regionala transportinfrastrukturplanen styrs av en rad olika beslut från nationell nivå. Det är regeringen som fattar beslut om att ta fram ett inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen och lägger fram förslag till proposition för ekonomisk ram till infrastruktur, samt beslutar om direktivet som regionerna ska förhålla sig till i framtagandet av de så kallade länsplanerna (i Skåne kallad regional transportinfrastrukturplan).

Vad styr framtagandet av planen?

Region Skåne får tillsammans med samtliga övriga regioner ett uppdrag av regeringen att upprätta så kallad länsplan för regional transportinfrastruktur. Kraven på innehållet i respektive länsplan regleras i Förordning (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur. Där framgår det tydligt att det inom varje län ska upprättas en länsplan för ledning när medel för investeringar och förbättringsåtgärder ska fördelas. Länsplanerna ska, med hänsyn till de regionala förutsättningarna, bidra till att de transportpolitiska målen uppnås.

I förordningen framgår det även att länsplanen ska upprättas med hänsyn till de samlade transportbehoven för respektive region.

Det framgår även att en länsplan ska avse en tidsram på tolv år och omfatta:

- Investeringar i statliga vägar som inte ingår i stamvägnätet.
- Åtgärder i sådana anläggningar m.m. för vilken statlig medfinansiering kan beviljas enligt 2 § förordningen (2009:237) om statlig medfinansiering till vissa regionala kollektivtrafikanläggningar m.m.
- Åtgärder som kan påverka transportefterfrågan och val av transportsätt samt åtgärder som ger effektivare användning av befintlig infrastruktur.
- Åtgärder i andra icke statligt finansierade anläggningar av betydelse för det regionala transportsystemet som bör redovisas i planen.

Länsplanen får avse investeringar och förbättringsåtgärder för vilka Trafikverket har ansvaret enligt förordningen (2009:236) om en nationell plan för transportinfrastruktur.

Länsplanen får även avse byggande och drift av enskilda vägar enligt förordning (2010:137).

Inriktningsunderlag

Trafikverket presenterade i januari 2024 inriktningsunderlag för planperioden 2026–2037.

I inriktningsunderlaget beskrivs myndighetens förslag för den långsiktiga inriktningen för utvecklingen av infrastrukturplaneringen. Trafikverket anser sammantaget att det är angeläget att:

- rusta, effektivisera och modernisera den befintliga infrastrukturen
- vidta åtgärder för att klara dels klimat- och trafiksäkerhetsmålen, dels klimatförändringar och yttre hot
- hushålla med resurser genom att minska kostnader, prioritera noga och besluta

Inriktningsunderlaget gick ut på remiss och en rad aktörer, inklusive Region Skåne, fick möjlighet att svara på underlaget. Tillsammans med dessa svar utgör inriktningsunderlaget det formella beslutsunderlaget till regeringens infrastrukturproposition.

Infrastrukturproposition

I oktober 2024 presenterade regeringen proposition Vägen till en pålitlig transportinfrastruktur – för att hela Sverige ska fungera. Propositionen fastslår inriktning samt ramarna för den nationella transportinfrastrukturplanen 2026–2037. Av propositionen framgår den ekonomiska ramen och inriktningen på satsningar i transportinfrastrukturen för planperioden år 2026–2037. Planeringsramen för planperioden är 1171 miljarder kronor, vilket är en ökning med 372 miljarder kronor jämfört med planeringsperioden år 2022–2033. Medlen skall enligt propositionen fördelas enligt nedan:

- Utveckling av transportsystemet: **607 miljarder kronor**
- Vidmakthålla inkl. reinvesteringar av statliga järnvägar: **210 miljarder kronor**
- Vidmakthålla inkl. reinvesteringar av statliga vägar samt statlig medfinansiering till enskilda vägar: **357 miljarder kronor**

Direktiv till åtgärdsplanering

Regeringen gav i mars 2025 uppdrag till Trafikverket och länsplaneupprättarna att initiera åtgärdsplaneringen och ta fram nationell plan och regionala planer för utveckling av transportsystemet. Direktivet fastslår de preliminära ramarna för den regionala transportinfrastrukturen och övriga krav som åtgärdsplaneringen ska eller bör uppfylla. Regionerna ska redovisa sina planer till regeringen senast den 20 januari.

Direktivet fastslår att den av regionen upprättade regionala transportinfrastrukturplanen ska beskriva vilka åtgärder som bör prioriteras för att bidra till uppfyllanden av de transportpolitiska målsättningarna samt klimatmålen. Prioritet bör ges till åtgärder som förbättrar trafiksäkerheten och ska inriktas mot åtgärder i infrastrukturen utan omotiverade inskränkningar gällande framkomlighet eller transporteffektivitet.

Följande ska redovisas av regionerna utöver vad som anges i förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur:

- Hur de ekonomiska ramarna för planperioden ska fördelas på olika åtgärder och typer av åtgärder. Åtgärder som beräknas kosta under 75 miljoner kronor behöver inte anges i förslagen till länsplaner.
- Vilka prioriteringar som planförslagen baseras på.
- Om fyrstegsprincipen och ett trafikslagsövergripande perspektiv har tillämpats i planförslagen.
- Hur mycket medel som går till åtgärder i infrastrukturen som förbättrar trafiksäkerheten.
- Hur mycket medel som går till samfinansiering av åtgärder i nationell plan samt hur mycket medel som avsätts till statlig medfinansiering.
- Miljöbedömning kopplat till respektive förslag till länsplan.

Satsningar

Region Skåne har av regeringen fått i uppdrag att upprätta en ny regional transportinfrastrukturplan för åren 2026–2037. Planen avser investeringsåtgärder på i huvudsak det statliga regionala vägnätet i Skåne. Trafikverket upprättar samtidigt en nationell transportplan för investeringar i järnvägsnätet och det nationella stamvägnätet. Det finns en bred samsyn kring de viktigaste prioriteringarna. Genomförandet av namngivna objekt under planperioden 2022–2033 är en utgångspunkt, fortsatta satsningar på kollektivtrafik och cykel är en annan. Planen innehåller också ett ökad fokus på säker framkomlighet. Den av regeringen angivna budgetramen täcker inte Skånes behov av ny infrastruktur.

I remissversionen av regional transportinfrastrukturplan 2026-2037 är 82 miljoner kronor ointecknade. Detta är för att alla objektkostnader inte är fastställda och Region Skåne vill säkerställa att det finns medel tillgängliga för att hantera eventuella kostnadsökningar utan planens intention påverkas. Om kostnaderna inte förändras kommer dessa medel att intecknas till fullo i den slutgiltiga versionen. Några möjliga kandidater finns beskrivna i avsnittet Satsningar.

Politisk inriktning – Säker framkomlighet

Regeringen har gett regionerna och Gotlands kommun i uppdrag att upprätta länsplaner för regional transportinfrastruktur för perioden 2026–2037. Länsplanerna ska ha ett länsöverskridande och nationellt perspektiv, med prioritet för åtgärder som förbättrar trafiksäkerheten. Åtgärderna ska fokusera på infrastrukturella förbättringar utan att omotiverat begränsa framkomlighet eller transporteffektivitet. Trafiksäkerhetsproblemen är omfattande på det statligt regionala vägnätet i Sverige, med variationer beroende på geografiska förutsättningar.

I Skåne, med sitt finmaskiga vägnät och stora invånarantal, finns många alternativa vägar som hanterar olika trafikvolymer och har olika utformningar. För att hantera denna utmaning har det beslutats att den politiska inriktningen för den Regionala Transportinfrastrukturplanen för perioden 2026–2037 ska vara säker framkomlighet. Detta omfattar både ombyggnad och mötesseparering av vissa vägar samt mindre punktinsatser som kan ha stor effekt på trafiksäkerheten och framkomligheten. Exempel på sådana insatser är ombyggnad av olycksdrabbade eller hårt belastade korsningspunkter till cirkulationsplatser och komplettering av korsningar med separata vänstersvängsfält. Alla åtgärder inom begreppet säker framkomlighet syftar till att främja trafiksäkerheten, framkomligheten och förutsägbarheten i stråket samt vara samhällsekonomiskt lönsamma. Åtgärderna ska även främja regional utveckling och binda samman Skåne.

Satsningar 2026–2037

Den regionala transportinfrastrukturplanen visar, tillsammans med Nationell plan för transportsystemet, vilka statliga investeringar på infrastrukturen som ska göras i Skåne under kommande tolvårsperiod. Den regionala transportinfrastrukturplanen innehåller statliga medel utifrån och del av den nationella planen.

- Samfinansiering: Gemensam finansiering mellan infrastrukturplaner, till exempel när medel från den regionala planen samfinansierar åtgärder i den nationella planen.
- Medfinansiering: Gemensam finansiering med andra medel utöver den regionala transportinfrastrukturplanen. Exempelvis kan en kommun medfinansiera ett vägobjekt i den regionala planen.
- Statlig medfinansiering: Finansiering ur nationell eller regional plan till åtgärder med en annan offentlig huvudman. Finansiering till satsningar kan till exempel sökas av regionens kommuner och den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

Ekonomisk ram

Utifrån den preliminära ramen på 7 382 miljoner kronor har Region Skåne upprättat Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026–2037, med följande utgångspunkter:

Tabellen på nästa sida visar fördelningen av budgetram

- **3 325 miljoner kronor** avsätts för finansiering av regionala vägobjekt. Under planperioden prioriteras att färdigställa stråk och genomförandet av namngivna objekt i föregående plan. Ökade kostnader har också inneburit att tidigare kollektivtrafikobjekt och cykelvägobjekt blivit namngivna åtgärder.

- **1 370 miljoner kronor** avsätts för finansiering av kollektivtrafikåtgärder som fördelas mellan statliga vägar, statligt bidrag till kommunala vägar och storstadsavtal Malmö. Åtgärder för genomförande av SkåneExpressen, övriga kollektivtrafiksatsningar, tillgänglighetsanpassning och storstadsavtal Malmö prioriteras inom planperioden.

- **1 020 miljoner kronor** avsätts för samfinansiering av satsningar i nationell transportplan.

- **1000 miljoner kronor** avsätts för finansiering av ny samt upprustning av befintlig cykelinfrastruktur. Medlen fördelas mellan statliga vägar och statligt bidrag till kommunala vägar.

- **585 miljoner kronor** avsätts för finansiering av åtgärder som bidrar till ökad framkomlighet och trafiksäkerhet samt investeringsbidrag till enskilda vägar. Medlen fördelas mellan statliga vägar och statligt bidrag till kommunala vägar.

Namngivna Regionala vägobjekt	3325
19 Bjärlöv–Broby	200
108 Staffanstorp–Lund	35
913 Bjärred–Flädie planskild korsning	80
1022 Hammar–Skillinge	150
11 Sjöbo (Anklam)–Tomelilla	330
23 Tjörnarp–Sandåkra	655
100 TPL Kungstorp–CPL Stora Hammar	115
100 Stora Hammar–Falsterbo	120
21 Klippan–Hyllstofta	395
1255 Bjuv–Åstorp–Hyllinge*	75
108 genom Svedala	290
1144 Hofterup–Häljarp*	150
23 Östra Höör Höör/Hörby	220
11 Gärsnäs–Simrishamn*	100
1350 Glumslöv–Rydebäck*	85
19 Härlöv–Karpalund förbifart	225
11 Veberöd planskild korsning	100

Kollektivtrafik	1 370
Statliga regionala vägar	350
Statlig medfinansiering kommunala vägar	750
Storstadsavtal Malmö	270

Samfinansiering av nationell plan	1020
Vändspår Båstad	100
Kävlinge–Arlöv, etapp 2 (Lommabanan)	100
Söderåsbanan Lommabanan, bulleråtgärder	120
Trimningspaket Järnväg inkl NGÖ + Teckomatorp–Eslöv	150
Kapacitet och uppställning Helsingborgområdet	250
Ystadbanan Skurup–Rydsgård	200
Skånebanan Kristianstad–Hässleholm	100

Cykelinfrastruktur	1 000
Statliga regionala cykelvägar	450
Standardhöjning och passager statliga cykelvägar	150
Statlig medfinansiering kommunala cykelvägar	300
Statlig medfinansiering till regionalt prioriterade stråk	100

Framkomlighet, trafiksäkerhet	585
Statliga vägar	400
Statlig medfinansiering till kommunal infrastruktur	150
Investeringsåtgärder enskilda vägar	30
Steg 1 och 2 åtgärder	5

Utrymme:	82

Kommentar:

Kostnader för åtgärder markerade med en asterisk * är inte helt säkerställda vilket medför att de kan förändras. Baserat på den situationen finns det ett utrymme på 82 miljoner kronor som inte är intecknade i remissversionen. Region Skåne har resonerat att det är bättre att inte inteckna de medlen utan säkerställa att de finns tillgängliga vid eventuell kostnadsfluktration och således inte behöva förändra tilldelningen av potterna vilket kan påverka den Regionala Transportinfrastrukturplanens inriktning i negativ riktning då dess intention förändras. Det icke intecknade utrymmet som redovisas i remissverionen kommer att intecknas till fullo i den slutgiltiga versionen av den Regionala Transportinfrastrukturplanen för perioden 2026-2037.

Namngivna Regionala vägobjekt

3 325 miljoner kronor avsätts för finansiering av namngivna regionala vägobjekt. Namngivna objekt är objekt som är kostnadsberäknade till över 75 miljoner kronor. För de namngivna objekten prioriteras det regionalt viktiga vägnätet som stödjer det flerkärniga Skåne. Under planperioden prioriteras att färdigställa stråk, genomföra prioriterade objekt från föregående plan, paketering av tidigare åtgärder inom potter och nya satsningar som skapar ökad säker framkomlighet.

19 Bjärlöv–Broby	200
108 Staffanstorp–Lund	35
913 Bjärred–Flädie planskild korsning	80
1022 Hammar–Skillinge	150
11 Sjöbo (Anklam)–Tomelilla	330
23 Tjörnarp–Sandåkra	655
100 TPL Kungstorp–CPL Stora Hammar	115
100 Stora Hammar–Falsterbo	120
21 Klippan–Hyllstofta	395
1255 Bjuv–Åstorp–Hyllinge	75
108 genom Svedala	290
1144 Hofterup–Häljarp	150
23 Östra Höör Höör/Hörby	220
11 Gärsnäs–Simrishamn	100
1350 Glumslöv–Rydebäck	85
19 Härlöv–Karpalund	225
11 Veberöd planskild korsning	100

Väg 19 Bjärlöv–Broby

Väg 19 är en viktig nordsydlig regional förbindelse mellan Kristianstad och norra delarna av Skåne samt en viktig länk till Kronoberg. Längs den aktuella sträckan varierar vägbredden mellan 7 och 13 meter, med merparten av sträckan inom spannet 7 till 9 meter. Trafikflödet har uppmätts till 3 800–6 400 fordon/dygn. Den tunga trafiken utgör ungefär 10 procent. Vägen är smal i förhållande till trafikbelastning och trafiksäkerheten bedöms som låg. Kollektivtrafiken påverkas även negativt av trängseln och av att vägen inte är optimal utformad. Åtgärden innebär en ombyggnad till mötesfri landsväg 2+1 med hastighetsstandard 100 km/h för förbättrad tillgänglighet, trafiksäkerhet och framkomlighet. Åtgärder som förbättrar framkomligheten för SkåneExpressen ingår i projektet. Mellan Bjärlöv och Hanaskog kommer cyklisterna att hänvisas till den gamla vägen och mellan Hanaskog och Broby upprustas den gamla banvallen till cykelbana. Den preliminära kostnaden för åtgärderna längs den 16 km långa sträckan är 444 miljoner kronor varav 200 miljoner kronor belastar planperioden 2026–2037. Byggnation pågår med färdigställande under 2026.

Väg 108 Staffanstorp–Lund

Väg 108 tillhör det regionalt viktiga vägnätet för persontrafik och fyller en viktig lokal funktion mellan Staffanstorp och Lund. Befintlig väg 108 trafikeras av 11 000 till 14 500 fordon/dygn och saknar mötesseparering. Vägstandarden är låg i förhållande till vägens funktion och mängden fordon som trafikerar vägen vilket medför långa köer under rusningstrafik. Föreslagna åtgärder är en ombyggnad i befintlig sträckning till mötesfri väg 2+2 med särskilt fokus på kollektivtrafiken samt upprustning av delar av den befintliga gång- och cykelvägen. Vägen ska ha hastighetsstandard 100 km/h. Åtgärden samordnas med ombyggnad av trafikplats Lunds södra/E22. Vägplanen är fastställd. Den preliminära kostnaden är 127 miljoner kronor varav 35 miljoner kronor belastar planperioden 2026–2037. Byggnation pågår med färdigställande under 2026.

Väg 913 Bjärred–Flädie planskild korsning Lommabanan

I samband med utbyggnaden av Lommabanan behöver plankorsningen mellan väg 913 och Lommabanan byggas om. Projektet kommer att genomföras i anslutning kring åtgärderna på Lommabanan. Förutsättningarna för kollektivtrafiken och cykling längs vägen och till Flädie ingår i projektet. Den preliminära kostnaden för åtgärderna är 80 miljoner kronor. Vägplan är färdigställd och byggstart är beräknad till år 2027.

Väg 100 Stora Hammar–Kungstorp

Väg 100 är en prioriterad regional väg som sträcker sig från Skanör, via Ljunghusen och Höllviken och slutar som motortrafikled som mynnar i E6/E22 mot Malmö. Vägen utgör den enda länken mellan dessa orter. Objektet har studerats i en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) under åren 2016/2017. Stråket har brister kopplat till trafiksäkerhet och tillgänglighet. Det råder bristande framkomlighet under tider med höga trafikflöden, såsom vid pendlingstider morgon och kväll. De planerade åtgärderna att väg 100, mellan cirkulationsplats Stora Hammar och trafikplats Kungstorp, breddas med ett körfält i norrgående körriktning. Vägsträckan får då dubbla körfält i båda körriktningarna. Breddningen av vägen sker längs vägens södra sida. Vidare planeras en ny busshållplats med två hållplatslägen i anslutning till handelsområdet vid Toppengallerian, inklusive en anslutande gång- och cykelväg samt en planskild gång- och cykelport under väg 100. De planerade åtgärderna möjliggör ett genomförande av SkåneExpressen och ökar attraktiviteten för att åka kollektivtrafik i stråket Malmö-Falsterbonäset. Arbete med vägplan pågår. Den preliminära kostnaden för åtgärderna är 115 miljoner kronor och belastar planperioden 2026–2037. Beräknad byggstart år 2026.

Väg 100 Falsterbo–Stora Hammar

Väg 100 är en prioriterad regional väg som sträcker sig från Skanör, via Ljunghusen och Höllviken och slutar som motortrafikled som mynnar i E6/E22 mot Malmö. Vägen utgör den enda länken mellan dessa orter. Objektet har studerats i en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) under åren 2016/2017. Stråket har brister kopplat till trafiksäkerhet och tillgänglighet. Det råder bristande framkomlighet under tider med höga trafikflöden, såsom vid pendlingstider morgon och kväll. Åtgärderna innebär att en fyrfältsväg byggs från Cirkulationsplats Stora Hammar till Falsterbokanalen. En fyrfältsväg anläggs också genom Skanörs Ljung. Åtgärder för kollektivtrafiken inkluderar nya hållplatslägen för SkåneExpressen samt ett separat busskörfält genom Skanör ljung i södergående riktning för att prioritera bussens framkomlighet. De planerade åtgärderna möjliggör ett genomförande av SkåneExpressen och ökar attraktiviteten för att åka kollektivtrafik i stråket Malmö-Falsterbonäset. Vägplan är fastställd. Den preliminära kostnaden för åtgärderna är 120 miljoner kronor och belastar planperioden 2026–2037. Beräknad byggstart år 2026.

Väg 1022 Hammar–Skillinge, gång- och cykelväg

Förbättrade cykelmöjligheter mellan Hammar och Skillinge är en viktig förutsättning för att färdigställa Sydkustleden. Sydkustleden är en nationell cykelled som sträcker sig från Simrishamn längs med Skånes kust via bland annat Trelleborg och Malmö till Helsingborg. I Simrishamn ansluter Sydkustleden till Sydostleden, som löper vidare norrut till Växjö. I Helsingborg börjar Kattegattleden som fortsätter vidare norrut till Göteborg. Ändamålet med projektet är att skapa en sammanhängande, tillgänglig och trafiksäker cykelväg för att förbättra förutsättningarna för att cykla samt öka trafiksäkerheten för gång och cykeltrafikanter mellan Hammar och Skillinge. Den preliminära kostnaden för åtgärden är 150 miljoner kronor. Simrishamns och Ystad kommun finansierar 25 procent av den del som anläggs inom respektive kommun. Vägplan är fastställd och planerad byggstart är år 2026.

Väg 11 Sjöbo (Anklam)–Tomelilla

Väg 11 tillhör det regionalt utpekade nätet för persontrafik, godstrafik och kollektivtrafik. Den aktuella sträckan ingår i planerna för utveckling av SkåneExpressen och utgör en regional länk mellan Skånes sydvästra och sydöstra delar. Vägen är relativt ny med ett körfält i vardera riktningen och hastighetsstandard 90 km/h, med undantag från korsningen med väg 19 där hastigheten är 70 km/h. Befintlig väg trafikeras av cirka 4 700 fordon per dygn. Vägen är försedd med mitt- och sidräfflor men saknar mötesseparering, vilket innebär att trafiksäkerheten är bristfällig. Det finns också brister för oskyddade trafikanter längs väcksträckan och i korsningspunkter. Objektet har studerats i en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) under åren 2016/2017. Föreslagen åtgärd avser att mötesseparera befintlig väg för att höja trafiksäkerheten samt att öka framkomligheten för kollektivtrafiken. Åtgärder för att främja cykling studeras inom projektet. Fastställelse av vägplan pågår. Den preliminära kostnaden för åtgärderna är 330 miljoner kronor och belastar planperioden 2026–2037. Beräknad byggstart är år 2026.

Väg 23 Tjörnarp–Sandåkra

Väg 23 är en del av en viktig interregional förbindelse från sydvästra Skåne till Småland. Vägen är särskilt viktig för regionala transporter och ingår i landtransportnätet för långväga godstransporter. Trafikmängden uppgår till 6 600–7 600 fordon per dygn och den tunga trafiken utgör mellan 16 och 18 procent av all trafik. Dagens vägsträcka mellan Tjörnarp och Sandåkra saknar mitträcke och separerad gång- och cykelväg på delar av sträckan. Den befintliga vägstandarden är inte tillfredställande i förhållande till trafikmängden och sträckan är olycksdrabbad. Objektet har studerats i en åtgärdsvalsstudie under år 2016/2017. Föreslagen åtgärd är en ombyggnad i befintlig sträckning av väg 23 mellan Höör/Tjörnarp och Hässleholm/Sandåkra. Vägen utformas som en mötesfri landsväg 2+1 och hastighetsstandard 100 km/h. Möjligheten för oskyddade trafikanter att röra sig längs sträckan studeras och en gång- och cykelport i norra Mellby planeras. Fastställelse av vägplan pågår. Den preliminära kostnaden för åtgärderna är 655 miljoner kronor och planerad byggstart är år 2027.

Väg 21 Klippan–Hyllstofta

Väg 21 fyller en viktig funktion i att binda samman Skånes nordvästra och nordöstra delar samt vidare mot Blekinge. Den är utpekad som en funktionellt prioriterad väg för godstransport och dagliga samt långväga personresor med bil. Sträckan mellan Klippan och Hyllstofta är den sista delen av stråket som saknar mittseparering och var tidigare utpekad som en brist i Regionala transportinfrastrukturplan 2018–2029. Objektet studerades i en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) under 2019. Sträckan saknar mittseparering och har begränsade omkörningsmöjligheter - med köbildning och olyckor som följd. Åtgärderna innebär att befintlig väg mötesepareras med utbyggnad av omkörningssträckor, så kallad gles 2+1-väg.

Arbete med vägplan pågår. Totalkostnaden för objektet beräknas till 395 miljoner som belastar planperioden 2026–2037. Beräknad byggstart är år 2028.

Väg 1255 Bjuv-Åstorp–Hyllinge

Det finns ett behov av att kunna cykelpendla på ett säkert sätt mellan Bjuv, Hyllinge och Åstorp. Idag saknas trafiksäkra sätt att ta sig fram för gående och cyklister på grund av höga hastigheter och stora trafikflöden längs med sträckan. Genom att anlägga en ny gång- och cykelväg på sträckan blir det möjligt att cykla mellan orterna. I och med den planerade utvecklingen av verksamhetsområdena öster om Malmövägen förväntas trafiken i korsningen Ängavägen/Malmövägen öka vilket innebär att ett vänstersvängsfält kommer att anläggas. I vägplaneskedet kommer det även utredas standardhöjning och tillgänglighetsanpassning av busshållplatserna Brogårda och Västra Broby Ekebro utmed den nya gång- och cykelvägen. Den preliminära kostnaden för åtgärderna är 75 miljoner kronor som belastar planperioden 2026–2037. Arbete med vägplan pågår. Beräknad byggstart är tidigast 2028.

Väg 108 genom Svedala

Väg 108 är en regionalt viktig väg för persontrafik som i Svedala korsar järnvägen Ystadbanan i plan. Vägen är ett viktigt komplement till E6 och förbinder många lokala målpunkter. Vägsträckan trafikeras av mellan 4 000 och 8 000 fordon per dygn och har delvis en låg standard med begränsade omkörningsmöjligheter och en hög andel trafikolyckor. Järnvägskorsningen medför störningsmoment med begränsad framkomlighet och utgör en trafiksäkerhetsrisk. Bristen studerades i en åtgärdsvalsstudie som avslutades under 2023. Arbete med vägplan pågår. Den preliminära kostnaden för projektet är 290 miljoner kronor som belastar planperioden 2026–2037. Planerat byggstart är år 2029.

Väg 1144 Hofterup–Häljarp

I dag finns cykelväg på hela sträckan mellan Malmö och Helsingborg, utom mellan Hofterup och Häljarp. Sträckan är utpekad som ett regionalt cykelstråk i Region Skånes cykelstrategi, och bristen har identifierats och prioriterats i den regionala cykelvägsplanen. Genom tätorterna Hofterup och Ålstorp är trafikflödena för stora för att det ska anses säkert att cykla i blandtrafik på väg 1144. Sträckan är en kommande delsträcka av den nationella cykelleden Sydkustleden. Åtgärden innebär en separerad gång- och cykelväg längs hela sträckan mellan Hofterup och Häljarp med trafiksäkra gång- och cykelpassager. Längs sträckan genomförs också tillgänglighetsanpassning av busshållplatser. Den preliminära kostnaden för åtgärderna är 150 miljoner kronor som belastar planperioden 2026–2037. Arbete med vägplan pågår. Beräknad byggstart är som tidigast 2029.

Väg 13 & 23 Hörby–Höör

Väg 23 är en del av en viktig interregional förbindelse från sydvästra Skåne till Småland. Vägen är särskilt viktig för regionala transporter och ingår i landtransportnätet för långväga godstransporter. Trafikmängden uppgår till 6 600–7 600 fordon per dygn. På stora delar av väg 23 är framkomligheten begränsad med många anslutningar. Vägen går även genom det känsliga Ringsjösundet där det råder förbud för transport med farligt gods. Objektet har studerats i en åtgärdsvalsstudie under åren 2016/2017. Under 2021 gjordes ett omtag och en ny åtgärdsvalsstudie startades upp. Den åtgärdsvalsstudien avslutades under 2023. Åtgärden innebär mötesseparering av väg 13 mellan trafikplats Norrehe och korsning med väg 1339. Ny GC-väg längs 2+1-sträckan där det saknas, inkl. GC-port vid busshållplats. Två cirkulationsplatser byggs på väg 13 i korsningspunkter med av-/påfartsramper till E22, norr och söder om trafikplats Norrehe. Cirkulationsplatsen i centrala Höör byggs om för att förbättra framkomligheten för trafik mellan väg 23 i norr och väg 13 i söder (framtida väg 23:s sträckning). Den preliminära kostnaden för åtgärderna är 220 miljoner som belastar planperioden 2026–2037. Beräknad byggstart är som tidigast efter 2030.

Väg 11 Gärsnäs–Simrishamn

Väg 11 är en högtrafikerad väg med hastigheten 80–90 km/h och med ÅDT på 3500 till 5700 på berörd sträcka. Vägen förbinder orterna Gärsnäs-Ö Tommarp-Simrishamn och lämpar sig inte för cykling i blandtrafik. Det finns ett behov av att kunna cykla från Ö Tommarp till Gärsnäs för att kunna ta sig till Gärsnäs station, efter att stationen i Östra Tommarp lades ned. Åtgärden innebär byggnation av separerad gång- och cykelväg med hög standard på sträckan mellan Gärsnäs-Ö Tommarp-Simrishamn. Genom Ö Tommarp nyttjas befintlig väg 1580 för cykling i blandtrafik. Genom Järrestad nyttjas befintlig väg 1582, enskild väg och kommunal GC-väg längs järnvägen, fram till Drickavägen/ väg 1537. Åtgärden innebär också tillgänglighetsanpassning av busshållplats Ö Tommarp, accelerationsfält för buss samt en planskild passage. Totalkostnaden för objektet uppskattas till 100 miljoner kronor. Beräknad byggstart är som tidigast efter 2030.

Väg 1350 Glumslöv–Rydebäck

Det finns cykelkoppling mellan Glumslöv och Rydebäck/Helsingborg, men kopplingen är bristfällig då den har låg standard, saknar prioritering och inte går den genaste vägen. Sträckan utgör en del av den nationella cykelleden Sydkustleden mellan Simrishamn och Helsingborg samt är utpekad som Supercykelväg. Åtgärden innebär byggnation av friliggande GC-väg med hög standard hela sträckan mellan Glumslöv och Rydebäck/Helsingborg (3,0 km). För att uppnå en säker och tillgänglig cykelförbindelse för arbetspendling med cykel ska cykelvägen utformas med utgångspunkt i Region Skånes framtagna kvalitetsaspekter med tillhörande funktionskrav för supercykelvägar. Åtgärden är beroende av att Helsingborg stad bygger resterande del mellan Rydebäck-Helsingborg.Den preliminära kostnaden för åtgärderna är 85 miljoner som belastar planperioden 2026–2037. Beräknad byggstart är som tidigast efter 2030.

Väg 19 Härlöv–Karpalund

Riksväg 19 är en viktig nord-sydlig förbindelse mellan sydvästra Småland, nordöstra Skåne och Österlen, och används för långväga transporter, inklusive trafik till Polen via Ystad. Vägen är avgörande för gods- och persontransporter, arbetspendling mot Kristianstad, samt för orter och verksamheter längs sträckan. Den är även viktig för kollektivtrafik, cykling och jordbrukstransporter. I Härlöv har vägen låg standard med bristande trafiksäkerhet och avsaknad av mitträcke. Sträckan mellan trafikplats Härlöv och cirkulationsplatsen vid Ringelikorsvägen hanterar mycket lokaltrafik, vilket påverkar framkomligheten. Riksväg 19 i utredningsområdet är inte anpassad för den höga trafikbelastningen och saknar separata gång- och cykelvägar, vilket ökar risken för fotgängare och cyklister. Kollektivtrafiken påverkas negativt av trängsel och otillfredsställande utformning. Avsaknaden av mitträcke utgör en stor olycksrisk. Åtgärden innebär att en ny 2+1 mötesseparerad väg byggs öster om den befintliga sträckningen, från cirkulationsplatsen vid Långebrogatan och ansluter till Riksväg 19 söder om Karpalund. Den nuvarande vägen behålls för lokaltrafik samt gång- och cykelvägar. Åtgärden omfattar även en ny gång- och cykelväg separerad med räcke, samt allmän tvåfältsväg, enskild tvåfältsväg och ersättningsväg med mötesplatser som där ny korsningspunkt tillkommer, fickhållplatser och fyra nya broar. Den nya sträckan får en skyltad hastighet på 100 km/tim, jämfört med den tidigare hastigheten på 70 km/tim. Lokaliseringsutredning har pågått under 2024/2025.Den preliminära kostnaden för åtgärderna är 225 miljoner som belastar planperioden 2026–2037. Beräknad byggstart är som tidigast efter 2030.

Väg 21 Vannebergakorset - möjlig kandidat

Väg 21 är ett regionalt viktigt stråk för pendling och godstransporter och ingår i det av Trafikverket utpekade funktionellt prioriterade vägnätet (FPV) för såväl godstransporter som dagliga personresor och långväga personresor. Vannebergakorset är en fyrvägskorsning i plan som medger trafikrörelser i samtliga relationer. Trafikflödet på väg 21 innebär att motorfordon som ankommer korsningen från Vannebergavägen och antingen ska korsa vägen eller göra vänstersväng kan få långa väntetider. Lång väntetid kan innebära att bilister tar onödiga risker. Åtgärden innebär att befintlig fyrvägskorsning i plan byggs om till en planskild korsning med anslutande på- och avfarter. Lokalt skyltad hastighet (70 km/h) på väg 21 förbi Vannebergakorset tas bort så att det blir genomgående 100 km/h. Beräknad byggstart är som tidigast efter 2030.

Väg 11 Veberöd

Väg 11 är en viktig regional väg som sträcker sig mellan Malmö och Simrishamn. Den sammanbinder en rad orter och är viktig både för både gods- och persontransporter främst för arbetspendling. Korsningarna vid Veberöd har påtagliga brister i framkomlighet och trafiksäkerhet. Det är brister som både påverkar busstrafiken och annan trafik, särskilt lastbilar som ska svänga vänster ut på väg 11 i korsningarna. Hastigheten är sänkt till 70 km/h på sammanlagt 1,2 km vilket medför längre restider. Svårigheten att svänga vänster medför att en del av trafiken från Blentarp istället väljer att köra genom Veberöd med negativ påverkan på tätortsmiljön. Åtgärden innebär ombyggnation av korsningar. Korsningarna med Truckvägen och väg 972 byggs om med vänsterpåsvängsfält och enklare parallellväg samt en GC-port under väg 11 i höjd med väg 972. Korsningarna öster om Veberöd, väg 976 och 102.1 ersätts med en planskild korsning inklusive gång- och cykelbro. Lokalt skyltad hastighet (70 km/h) på väg 11 förbi korsningarna tas bort så att det blir genomgående 100 km/h. Viltstängel och bullerplank ingår. Preliminär kostnad för objektet är 100 miljoner kronor. Beräknad byggstart är som tidigast efter 2030.

Väg 108 Klågerup–Staffanstorp - möjlig kandidat

Väg 108 är en nord-sydlig förbindelse genom Skåne. Sträckan mellan Lund och Trelleborg utgör en viktig länk framför allt för den regionala och lokala trafiken. Vägen är viktig för bland annat Trelleborgs hamn och Sturups flygplats. Framkomlighet är en brist på sträckan. Dålig sikt, delvis kuperad terräng och många jordbruksfordon som nyttjar sträckan begränsar hastigheten och möjligheterna att köra om. Trafiksäkerheten är låg då det saknas mitträcke och det finns många korsningar och utfarter. Åtgärden innebär att vägen byggs om i befintlig sträckning till mötesfri landsväg. Hastigheten höjs från 80 till 100 km/h på en 5,3 km lång sträcka. Översyn av korsningar och anslutningar görs. Parallellvägar och bulleråtgärder samt viltstängsel och faunaport ingår också i åtgärden.

Kollektivtrafik

1 370 miljoner kronor avsätts för finansiering av kollektivtrafikåtgärder som fördelas mellan statliga vägar, statligt bidrag till kommunala vägar och storstadsavtal Malmö. Åtgärderna ska bidra till att uppfylla målet för att öka andelen resor som görs med kollektivtrafik i Skåne, samt främja ett hållbart transportsystem. Satsningarna är enbart riktade mot vägnätet för bussar – åtgärder på järnväg finansieras inom Nationell plan och delvis genom samfinansiering i denna plan

Statliga regionala vägar	**350**
Statlig medfinansiering kommunala vägar	**750**
Storstadsavtal Malmö	**270**

Statliga vägar

Åtgärderna finansieras till 100 procent genom den regionala transportinfrastrukturplanen och åtgärderna kan endast vara på det statliga vägnätet.

Åtgärderna syftar till att förbättra tillgängligheten och framkomlighet för busstrafiken i Skåne. En riktad satsning kommer under planperioden att göras på SkåneExpressen vilket innebär åtgärder för att öka framkomlighet, kapacitet, pålitligheten, prioriteringar i korsningar samt busskörfält. Utöver satsningar för förbättrad tillgänglighet för busstrafiken kommer en fortsatt satsning göras på ombyggnad av hållplatser i Skåne, med sikte på att uppnå målet i Trafikförsörjningsprogrammet för Skåne om att tillgänglighetsanpassa hållplatser med minst 15 av- och påstigande. De hållplatser längs de statliga vägarna som av trafiksäkerhetsskäl måste byggas om eller flyttas finansieras också av denna pott.

För hela planperioden uppgår satsningen till 350 miljoner kronor.

Statlig medfinansiering kommunala vägar

Under planperioden har kommunerna i Skåne möjlighet att årligen söka bidrag till åtgärder på det kommunala vägnätet. Bidragsdelen är 50 procent och kan i projekt med större regional nytta uppgå till 75 procent. Liksom för statliga regionala vägar kommer det för kommunal infrastruktur att ges bidrag inom satsningarna på SkåneExpressen, framkomlighet och övriga åtgärder för busstrafiken samt tillgänglighetanpassning av hållplatser. Region Skånes avsikt är att processen för medfinansiering till kommunala vägar ska vara transparant och tydlig.

För hela planperioden uppgår satsningen till 750 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 62,5 miljoner kronor årligen. Behovet är dock störst i början av planperioden varför en större andel kommer finansieras de fyra första åren.

För mer information om ansökningsprocessen se under kapitlet **Process och genomförande**.

Storstadsavtal Malmö

Storstadsavtal för Malmö avser kollektivtrafikåtgärder som beslutades inom ramen för Sverigeförhandlingen. Staten har under år 2017 genom Sverigeförhandlingen slutit avtal om storstadsåtgärder i bland annat Malmö. I avtalen fastställs åtgärder, statlig medfinansiering och kommunens åtaganden om finansiering och bostadsbyggande. I Malmö omfattas åtta busstråk varav fyra nya expresslinjer i Malmö, Kävlinge–Arlöv, etapp 2 (Lommabanan). I ansökningar om medel ur potten för statlig medfinansiering för kommunala vägar inom kollektivtrafikpotten ska under planperioden Malmö stads del beaktas, kopplat till åtgärder inom storstadsavtalet.

För hela planperioden uppgår satsningen till 270 miljoner kronor.

Samfinansiering av nationell plan

1 020 miljoner kronor är avsatta för samfinansiering av den Nationella planen för satsningar av större regional betydelse. Genom samfinansiering av den Nationella planen ökar möjligheterna för Trafikverket att prioritera viktiga satsningar och åtgärder i Skåne, som annars kanske inte hade kunnat prioriteras. Syftet är att främja robustheten i Skånes järnvägsnät och öka kapaciteten för regionala tåg.

Vändspår Båstad	100
Kävlinge–Arlöv, etapp 2 (Lommabanan)	100
Söderåsbanan Lommabanan, bulleråtgärder	120
Trimningspaket Järnväg inkl NGÖ + Teckomatorp–Eslöv	150
Kapacitet och uppställning Helsingborgområdet	250
Ystadbanan Skurup–Rydsgård	200
Skånebanan Kristianstad–Hässleholm	100

Vändspår Båstad

I dagsläget trafikeras Västkustbanan vid Båstad av timmestrafik med Öresundståg samt Pågatåg där båda trafiksystemen gör uppehåll på Båstad station. Därutöver passerar 6–7 snabbtåg och cirka 6 godståg per dag och riktning. Trafiken på Västkustbanan kommer öka framöver i och med att dubbelspårsprojekten Varberg-Hamra och Ängelholm-Maria har öppnat för trafik. När Fehmarn Bält öppnar förväntas godstågsantalet öka. Öresundstågstrafiken kommer succesivt att öka till halvtimmestrafik de närmsta åren och snabbtågstrafiken förväntas också öka. Tillsammans innebär detta att risken ökar för att Pågatågen kommer trängas undan med förlängd körtid i och med fler förbigångar. En konsekvens av detta blir att Pågatågstrafik norr om Förslöv inte är möjlig utan Pågatågen måste vända där. En vändning av Pågatågen i Förslöv försämrar för resenärer som ska till och från Båstad från de stationer på sträckan som bara trafikeras med Pågatåg.

Den regionala transportinfrastrukturplanen samfinansierar projektet med 100 miljoner kronor.

Kävlinge–Arlöv, etapp 2 (Lommabanan)

Lommabanan är en del av Godsstråket genom Skåne och sedan 2020 trafikeras banan av Pågatåg mellan Kävlinge och Malmö med uppehåll i Furulund och Lomma. Etapp 2 av Lommabanan innefattar nya stationer i Flädie och Alnarp, nytt mötesspår vid Alnarp samt förlängning av mötesspår vid Flädie. Malmöpendeln knyter samman Lommabanan, Citytunneln, Öresundsbanan och Kontinentalbanan. Malmöpendeln möjliggör snabb och effektiv pendling med Pågatåg. Åtgärden är en del i Sverigeförhandlingen och kopplat till avtalet med Malmö. Den regionala transportinfrastrukturplanen samfinansierar projektet med 100 miljoner kronor. Järnvägsplan är färdigställd. Beräknad byggstart är år 2027.

Söderåsbanan Lommabanan Bulleråtgärder

Trafikverket har genomfört åtgärder på Lommabanan (2020) och Söderåsbanan (2021) som har möjliggjort utökad tågtrafik. Dessa åtgärder har samfinansierats av den regionala transportinfrastrukturplanen. I dessa projekt har det ingått bulleråtgärder vid de platser där järnvägen byggts om. Efter förelägganden från berörda kommuner som fastställts av länsstyrelsen behöver Trafikverket genomföra bullerskyddsåtgärder längs större delar av Lomma- och Söderåsbanorna, motsvarande den ambitionsnivå som gäller vid planeringsfall ”väsentlig ombyggnad”.

Åtgärden samfinansieras av regional transportinfrastrukturplan med 120 miljoner kronor.

Trimningspaket Järnväg

I den regionala transportinfrastrukturplanen för perioden 2026–2037 avsätts en pott på 150 miljoner kronor för samfinansiering av mindre trimningsåtgärder som bidrar till att utveckla och trafikera järnvägar i enighet med Persontågsstrategi för Skåne. Pottens syfte är att möjliggöra genomförande av mindre åtgärder som inte är namngivna i den nationella planen och som förbättrar pålitligheten i tågtrafiken, ökar banornas kapacitet och minskar restiderna. Åtgärderna kan innefatta plattformsförlängningar, signalåtgärder, utbyte av växlar, kurvrätning samt åtgärder som identifieras i samband med bristanalyser för exempelvis Skånebanan och Ystadbanan i syfte att kunna utveckla och trafikera banor enligt Persontågsstrategi för Skåne. Större åtgärder under planperioden är åtgärder för nästa generation Öresundståg (NGÖ) och samfinansiering av ett mötesspår mellan Teckomatorp och Eslöv på Marieholmsbanan. Prioritering av åtgärderna sker i dialog med Trafikverket och Skånetrafiken.

Kapacitet och uppställning Helsingborgområdet

Under planperioden samfinansieras åtgärderna med 250 miljoner kronor.

Västkustbanan Maria – Helsingborg, dubbelspår
Västkustbanan klassas som en av Sveriges viktigaste järnvägsförbindelser. Den är en viktig länk för person och godstrafik mellan Göteborg och Lund och förbinder Oslo med Köpenhamn. Sträckan är viktig för framför allt persontrafiken söder om Ängelholm. Idag råder det kapacitetsbrist på sträckan Ängelholm–Helsingborg och det finns ett behov av att bygga ut till dubbelspår. Åtgärden innebär utbyggnad av sträckan Maria–Helsingborg till dubbelspår för att öka kapaciteten och robustheten.

Uppställning Raus Norra
För att möjliggöra en utvecklad trafik enligt Region Skånes persontågsstrategin så behövs åtgärder som säkrar kapacitet och uppställning i Helsingborgsområdet. Det pågår en funktionsutredning med syfte att möjliggöra uppställning samt utökade möjligheter till service vid Raus Norra.

Växel ut från Raus depå
Åtgärden innebär att det blir möjligt att angöra till befintlig depå Raus söderifrån. Idag är det endast möjligt att angöra depån norrifrån. Depån i Raus är av större regional vikt eftersom den är central för Skånetrafiken fordonsunderhåll och Pågåtågen. Åtgärden finansieras helt av den Regionala transportinfrastrukturplanen.

Ystadbanan Skurup–Rydsgård

Ystadbanan trafikeras med person- och godstrafik. Ystadbanan är enkelspårig och har ett högt kapacitetsnyttjande under maxtimmen. En etappvis utbyggnad till dubbelspår på Ystadbanan är avgörande för att kunna utöka trafiken med direkttåg och möjliggöra snabbare och robustare resor mellan Simrishamn-Ystad-Malmö. Region Skåne har i sam-

arbete med kommunerna och Trafikverket genomfört en åtgärdsvalsstudie 2018. Dubbelspår mellan Skurup och Rydsgård skulle möjliggöra införandet av direkttåg mellan Malmö-Ystad samt skapa en mer robust tågtrafik. Den preliminära kostnaden för åtgärden är 833 miljoner kronor, där Region Skåne har skrivit en överenskommelse om att samfinansiera projektet – om det blir inkluderat i kommande nationell plan – med 200 miljoner kronor alternativt 50 procent om objektet blir fullfinansierad inom planperioden 2026–2037.

Skånebanan Hässleholm (Attarp)–Kristianstad

Skånebanan är en enkelspårig järnväg mellan Helsingborg och Kristianstad med person- och godstrafik. Skånebanan är klassad som riksintresse och förbinder Västkustbanan, Södra stambanan och Blekinge Kustbana. Kapaciteten på Skånebanan är ansträngd. Delsträckan Hässleholm– Kristianstad är en av de mest belastade enkelspårsträckorna i landet. Enkelspåret gör det omöjligt att köra mer än tre persontåg i timmen i varje riktning och minsta störning leder till förseningar. Konsekvenserna av kapacitetsbristen är trafiksystemets bristande robusthet och höga störningskänslighet samt förseningar. Målet är att uppnå kraftigt minskade restider och ökad kapacitet. Åtgärden innebär dubbelspår hela sträckan mellan Attarp och Kristianstad. Den preliminära kostnaden för åtgärden är 2500 miljoner kronor, där Region Skåne har skrivit en överenskommelse om att samfinansiera projektet – om det blir inkluderat i kommande nationell plan – med 100 miljoner kronor alternativ 10 procent om objekt blir fullfinansierad inom planperioden 2026–2037.

Cykelinfrastruktur

Totalt 1 000 miljoner kronor avsätts för finansiering av cykelinfrastruktur. Satsningen innehåller fyra olika delar; byggande av nya statliga cykelvägar, statligt bidrag till kommunal cykelinfrastruktur, statligt bidrag till kommunala infrastruktur kopplat till supercykelvägar och nationella/regionala leder samt standardhöjning och passager på statligt vägnät.

Statliga regionala cykelvägar	**450**
Standardhöjning och passager statliga cykelvägar	**150**
Statlig medfinansiering kommunala cykelvägar	**300**
Statlig medfinansiering till regionalt prioriterade stråk kommunala vägar	**100**

Statliga cykelvägar

De statliga regionala cykelvägarna är de cykelvägar som ska byggas utmed statliga vägar. Utpekade cykelvägar ska bidra till stärkt tillgänglighet till Skånes noder och målpunkter, stärkt tillgänglighet till kollektivtrafiken, ökad folkhälsa genom att fler cyklar samt att färre förolyckas eller blir allvarligt skadade i trafiken. Cykelvägarna finansieras till 100 procent av den Regionala transportinfrastrukturplanen. Det finns även cykelvägar som är prioriterade enligt gällande avtal med 50 procent kommunal medfinansiering.

Totalt avsätts 450 miljoner kronor under hela planperioden.

Cykelvägar med avtal om 50 procent kommunal medfinansiering
Följande sträckor är prioriterade enligt avtal med Trafikverket om 50 procent kommunal medfinansiering. Dessa sträckor prioriteras endast under förutsättning att det finns ett gällande avtal mellan Trafikverket och kommunen/kommunerna för cykelvägen.

- Trollenäs-Östra Asmundstorp
- Billinge-Röstånga
- Alstad-Östra Grevie
- Arild-Nyhamnsläge
- Knislinge-Hjärsås
- Färlöv-Önnestad
- Ovesholm-Vä
- Skivarp-Bösarp
- Abbekås-Skivarp
- Svedala-Hyltarp
- Åstorp-Grytevad
- Pomona-Östra Kvarn
- Hjärnarp-Munka Ljungby

Prioriterade sträckor 2026–2037
Cykelvägarna finansieras till 100 procent av den Regionala transportinfrastrukturplanen. Region Skåne utgår från det regionala perspektivet i koppling till kollektivtrafiken, regionalt prioriterade stråk och att knyta samman basnätet för cykling i Skåne när prioriteringen görs.
Satsningarna prioriteras utifrån nedanstående grunder:

- Objektet är en viktig del i genomförandet av utpekade regionala Supercykelvägar i Skåne eller nationella och regionala cykelleder för rekreation och turism.

- Objektet bidrar till att främja tillgängligheten till kollektivtrafiken.

- Det saknas alternativ och åtgärden ger påtagligt förbättrad tillgänglighet i det regionala basnätet för cykel.

Det finns stora brister i Skåne längs med det statliga vägnätet, där förbättrade möjligheter till cykling är högt prioriterat. Region Skåne ser positivt på alternativa lösningar som syftar till att avhjälpa dessa brister och som främjar cykling i regionen. Det kan finnas lokala sträckor och vägar där Skånes kommuner i förhandling med Trafikverket kan överta väghållningsansvaret och själva bekosta byggande av ny cykelväg, med stöd av statlig medfinansiering enligt ovan. Region Skåne vill också uppmuntra byggande av kommunal cykelväg längs statligt vägnät med hjälp av regleringen i PBL (2010:900), där förutsättningar för detta finns.

Nedanstående sträckor är prioriterade i planen 2026–2037. Samtliga sträckor understiger 75 miljoner kronor och är därför inte namngivna objekt. Prioriterade objekt kan därför komma att ändras under planens genomförande. Osäkerheten i färdigställande på grund av överklaganden och kostnadsökningar gör att det inte vid planens antagande går att ange specifika årtal, utan genomförandet kommer att ske i en nära dialog med Trafikverket och berörda kommuner.

- Flyinge-Södra Sandby
- Vellingevägen, Hököpinge (Supercykel Malmö-Vellinge)
- Malmövägen, Lomma (Supercykel Malmö-Lomma)
- Bjärshögsvägen (Supercykel Malmö - Bara)
- Flädie Mejeriväg (Supercykel Lund-Bjärred)
- Rinkaby (Supercykel (Supercykel Kristianstad-Åhus)
- Axeltorpsvägen Näsum
- Kristianstadsvägen Bromölla
- Östra Storgatan Hästveda
- Malmövägen Tyringe
- Ängsbyn-Bosjökloster
- Karpalund – Vinnö
- Tunnel Aggarp
- Brösarp-Ravlunda alternativt korsningar på Sydostleden väg 19
- Broby planskildhet väg 19

Standardhöjning och passager statliga cykelvägar

Standardhöjning och passager på statliga cykelvägar syftar till att förbättra befintliga cykelvägar för att främja trafiksäkerhet och framkomlighet för cyklister och fotgängare. I detta ingår:

- Brister på Supercykelvägar
- Brister på nationella och regionala cykelleder
- Passager
- Belysning
- Vägvisning
- Mätutrustning
- Oförutsedda utgifter och tillkommande kostnader för innovativa lösningar

Totalt uppgår satsningarna till 150 miljoner kronor och åtgärderna finansieras till 100 procent av den regionala transportinfrastrukturplanen.

Statlig medfinansiering kommunala cykelvägar

Under planperioden har kommunerna i Skåne möjlighet att årligen söka bidrag till åtgärder på det kommunala vägnätet som bidrar till att utveckla supercykelvägar samt utveckla nationella och regionala cykelleder. Bidragsdelen är 50 procent och kan i projekt med större regional nytta uppgå till 75 procent. Region Skånes avsikt är att processen för medfinansiering till kommunala vägar ska vara transparant och tydlig. Av inkomna ansökningar kommer följande att prioriteras högst:

- Åtgärder som främjar tillgängligheten för gång- och cykel till viktiga hållplatslägen och knutpunkter för kollektivtrafik
- Åtgärder som främjar barn och ungas cyklande
- Åtgärder som förbättrar olycksdrabbade cykelvägar och stråk
- Åtgärd som kompletterar och förbättrar den regionala vägvisningen

För hela planperioden uppgår satsningen till 300 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 25 miljoner kronor årligen. För mer information om ansökningsprocessen se under fliken **Process och genomförande**.

Statlig medfinansiering till regionalt prioriterade stråk kommunala vägar

Under planperioden har kommunerna i Skåne möjlighet att årligen söka bidrag till åtgärder på det kommunala vägnätet för åtgärder som bidrar till att utveckla supercykelvägar samt utvecklar nationella och regionala cykelleder. Region Skånes avsikt är att processen för medfinansiering till kommunala vägar ska vara transparent och tydlig. Bidragsdelen är vanligen 50 procent och kan i projekt med större regional nytta uppgå till 75 procent. Åtgärderna ska bidra till att utveckla supercykelvägar samt stärka nationella och regionala leder för rekreation och turism.

Totalt uppgår satsningen till 100 miljoner kronor. För mer information om ansökningsprocessen se kapitlet **Process och genomförande**.

Framkomlighet och trafiksäkerhet

585 miljoner kronor avsätts för finansiering av åtgärder som bidrar till ökad trafiksäkerhet och förbättrad framkomlighet. Medlen fördelas mellan statliga vägar och statligt bidrag till kommunala vägar. Åtgärder som prioriteras inom potten är insatser som bidrar till ökad trafiksäkerhet, framkomlighet och minskade barriäreffekter av motorfordonstrafik. Särskilt fokus är på trafiksäkerhet i tätorter och framkomlighet längs det statliga vägnätet.

Statliga vägar	**400**
Statlig medfinansiering till kommunal infrastruktur	**150**
Investeringsåtgärder enskilda vägar	**30**
Steg 1 och 2 åtgärder	**5**

Statliga vägar

Åtgärderna finansieras till 100 procent genom den regionala transportinfrastrukturplanen och åtgärderna kan endast vara på det statliga vägnätet. Fokus är säker framkomlighet, hastighetsefterlevnad och säkerhet för oskyddade trafikanter. Åtgärder som har koppling till namngivet regionalt objekt ska främjas för att ytterligare öka trafiksäkerheten och den samhällsekonomiska lönsamheten för åtgärden. Större åtgärder under planperioden är väg 108 Lund Södra-Flackarp samt väg 111 Karlfältvägen.

Åtgärder som prioriteras är:

- **Tätortsåtgärder**
  Förbättrad hastighetsefterlevnad inom tätort samt ökad framkomlighet och trygghet för oskyddade trafikanter. Exempel på åtgärder är tätortsportar, trottoarer, vägbelysning och digitala hastighetspåminnare.
- **Hastighetssäkrade passager**
  Minska risken för olyckor vid passage för oskyddade trafikanter. Särskilt prioriterat är säkra skolvägar.
- **Sidoområden**
  Säkra sidoområden genom vägräcken eller borttagande av trafikfarliga hinder.
- **Korsningar**
  Ombyggnad av korsningar för att minska risken för allvarliga olyckor. Exempel på åtgärder är vänstersvängkörfält, förskjutna trevägskorsningar och cirkulationsplatser.

Valet av åtgärder bestäms under planperioden och följer Trafikverkets verksamhetsplanering samt sker i dialog med Trafikverket och kommunerna.

Totalt uppgår satsningarna till 400 miljoner kronor och åtgärderna finansieras till 100 procent av den regionala transportinfrastrukturplanen.

Statlig medfinansiering till kommunal infrastruktur

Under planperioden har kommunerna i Skåne möjlighet att årligen söka bidrag till åtgärder på det kommunala vägnätet. Bidragsdelen är 50 procent och kan i projekt med större regional nytta uppgå till 75 procent. Region Skånes avsikt är att processen för medfinansiering till kommunala vägar ska vara transparant och tydlig.

För hela planperioden uppgår satsningen till 150 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 12,5 miljoner kronor årligen. För mer information om ansökningsprocessen se kapitlet **Process och genomförande**.

Investeringsåtgärder enskilda vägar

Det avsätts ett bidrag på 30 miljoner till investeringsåtgärder enskilda vägar under planperioden och potten hanteras av Trafikverket.

Dessa medel prioriteras till vägar av stort allmänt intresse, busslinjer, stor andel genomgående trafik. Dialogen förs mellan väghållare, kommuner och Trafikverket. Potten avser endast investeringsåtgärder på enskilda vägar. Driftbidraget till enskilda vägar hanteras av den nationella planen.

Steg 1 och steg 2-åtgärder

Totalt avsätts 5 miljoner kronor för steg 1 och steg 2 inom Trafikverkets fyrstegsprincip. Utifrån namngivna objekt på det statliga vägnätet, som har prioriterats i den regionala transportinfrastrukturplanen, kan åtgärder inom steg 1- och 2-åtgärder finansieras via denna pott kopplat till objekten. Det kan exempel vara åtgärder som påverkar resandet eller flödena av trafiken. Steg 1- och 2- åtgärder utöver mobility management finansieras genom de olika potterna för till exempel trafiksäkerhet, tätortsåtgärder, cykel och kollektivtrafik.

Brister i den skånska infrastrukturen

Alla formella planeringsprocesser ska föregås av en åtgärdsvalsstudie. Initiativtagare till en åtgärdsvalsstudie kan vara Trafikverket, en kommun, en region eller en annan aktör. Under detta kapitel presenteras genomförda och pågående åtgärdssvalstudier samt prioriterade brister att utreda enligt åtgärdsvalsstudiemetodiken. Avgränsning för vilka åtgärdsvalsstudier och brister som redovisas här är att de ska kunna leda till åtgärder som finansieras av den regionala transportinfrastrukturplanen.

Åtgärdsvalsstudier

Avsnitten **Genomförda åtgärdsvalsstudier** och **Pågående åtgärdsvalsstudier** är en uppföljning av avsnittet **Prioriterade brister att utreda i Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2022–2033**. Syftet är att synliggöra vilka regionalt prioriterade brister som utretts under perioden 2022–2025. Under rubriken brister att utreda presenteras vilka brister som är i störst behov av att utredas under kommande planperiod, 2026–2037. Vidare presenteras ett antal utredningar som genomförts som underlag för satsningar inom gällande planperiod och kommande regionala transportinfrastrukturplaner.

Vad är en åtgärdsvalsstudie?

Förenklat beskrivet är en åtgärdsvalsstudie en analys av en plats, del av vägsträcka eller järnväg, där inblandade intressenter noggrant undersöker vilka insatser som kan genomföras utifrån de upplevda bristerna. Alla formella planeringsprocesser ska föregås av en åtgärdsvalsstudie. Initiativtagare till en åtgärdsvalsstudie kan vara Trafikverket, en kommun, en region eller en annan aktör. Ett vanligt exempel är att Trafikverket, Region Skåne, Skånetrafiken och berörda kommuner analyserar vilka åtgärder som kan genomföras för att öka trafiksäkerheten och framkomligheten på en sträcka.

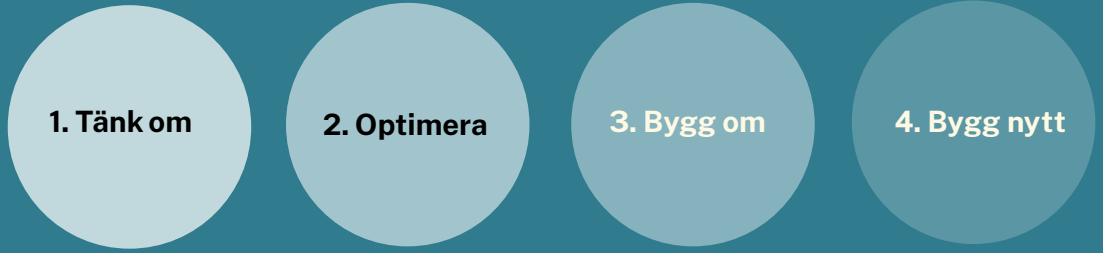
Arbetet med en åtgärdsvalsstudie sker i olika faser. Det är studier baserade på dialog och med tydlig dokumentation.

Faser enligt metodiken för åtgärdsvalsstudier.

Åtgärdsvalsstudier tar hänsyn till alla trafikslag, alla typer av åtgärder och kombinationer av dessa. Val av åtgärder handlar om att lösa problem och tillgodose behov. Valen ska bidra till en hållbar samhällsutveckling genom kostnadseffektiva åtgärder. För att uppnå det arbetar Trafikverket, som nästan alltid leder arbetet i en åtgärdsvalsstudie, enligt den så kallade fyrstegsprincipen. Tänkbara åtgärder analyseras i fyra steg; i första hand genom att påverka behovet av transporter, i sista hand genom att bygga ny infrastruktur.

På Trafikverkets hemsida finns mer information om fyrstegsprincipen .

Fyrstegsprincipen

Genomförda åtgärdsvals-studier 2022–2025

I **Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2022–2033** pekades ett flertal prioriterade brister ut inom regionalt prioriterat nät för väg och järnväg, Expressbuss-koncept samt hamnar att utreda enligt åtgärdsvalsstudiemetodiken. Följande avsnitt är en uppföljning av dessa prioriterade brister och redovisar vilka som utretts under planperiodens fyra första år 2022–2026.

Åtgärdssvalstudierna ligger till grund för beslut om satsningar i den **Regionala transportinfrastrukturplanen 2026–2037**, samt satsningar i kommande nationella och regionala transportinfrastrukturplaner. Åtgärder under 75 miljoner kan finansieras genom medel avsatta i den regionala transportinfrastrukturplanens potter.

Genomförda åtgärdsvalsstudier (ÅVS:er) redovisas här övergripande. För vidare läsning finns samtliga åtgärdsvalsstudier länkade. Det går också bra att vända sig direkt till Trafikverket, Region Skåne eller Skånetrafiken för att ta del av mer information om genomförda utredningar.

Region Skåne försöker delta i samtliga ÅVS:er som genomförs inom regionen men tvingas ibland avstå på grund av resursbrist. Region Skåne har ett bra samarbete med både Trafikverket och de skånska kommunerna vilket innebär att det nästan alltid genomförs dialoger mellan Region Skåne och Trafikverkets utredningsledare för att säkerställa att det finns kännedom om varje ÅVS som genomförs.

Utpekade brister 2022–2033

Genom sitt uppdrag som länsplaneupprättare har Region Skåne möjlighet att peka ut brister som skall utredas under en planperiod. Följande **åtgärdsvalsstudier** blev utpekade brister att utreda i föregående Regional transportinfrastrukturplan 2022–2033. Dessa brister hanteras genom fyrstegsprincipen som Trafikverket använder för att få till stånd en förutsättningslös utredning där alla möjliga lösningar provas.

Väg 23, E22 – Tjörnarp
Syftet med den här utredningen är att forma en inriktning för utvecklingen av väg 23 genom att identifiera åtgärdsförslag som skapar bättre tillgänglighet nationellt, regionalt och lokalt för både persontrafik och gods, bättre trafiksäkerhet, samt bättre förutsättningar för en god bebyggd miljö i stråket väg 23 mellan E22 och Tjörnarp. Väg 23 är utpekad som funktionellt prioriterad utifrån tillgängligheten för långväga personresor med bil, dagliga personresor med bil samt godstransporter.

Väg 108, Trelleborg – Staffanstorp
Det är ett långt stråk som har många brister och behov, flera av dem var utpekade på förhand t.ex. plankorsning med Ystadbanan i Svedala och barriäreffekter i Trelleborg. Studien har undersökt vilka brister som behöver lösas inom en snar framtid och vilka som behöver lösas på längre sikt, med hänsyn till beskrivna förutsättningar och beslutade planer. Vid effektbedömningar och utvärderingar har tidshorisonten för bedömda framtida trafikflöden varit år 2040.

Glumslöv – Helsingborg, cykel
Stråket Landskrona-Helsingborg är en del av det utpekade nätet för supercykelvägar i Skåne, där delsträckan Glumslöv-Helsingborg är bristande länk och ingår som ett objekt i den regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne 2022–2033. Aktuell åtgärdsvalsstudie omfattar därmed en utredning med fokus på att identifiera brister och behov för pendlingscyklister på sträckan Glumslöv-Helsingborg samt föreslå åtgärder i enlighet med visionen för supercykelvägar.

Malmö – Bara
Väg 841 förbinder orterna Klågerup och Bara i Svedala kommun med Malmö och E6. Inne i Malmö övergår väg 841 i Sallerupsvägen. Vägen har låg standard på vissa sträckor med smala sektioner, brister i sidoområden, många anslutande vägar och utfarter samt dålig sikt.

Vägen är ett viktigt pendlingsstråk som bl.a. trafikeras av en av Skånetrafikens tyngre busslinjer (150).

E65, Lemmeström – Ystad
Utredningen innefattar E65 mellan Lemmeström och cirkulationsplats Simrishamnsrondellen i Ystad. Den mycket komplexa trafiksituationen inne i Ystad tätort föranledde en särskild avgränsning och trafikanalytisk fördjupning av Dag Hammarskjölds väg och Dragongatan. Utredningen har utgått ifrån en tidshorisont fram till och med år 2050 och har utifrån ÅVS-metodiken fastställt brister och problembild.

Övriga åtgärdsvalsstudier

Under denna rubrik finns åtgärdsvalsstudier som initierats av Trafikverket, av berörd kommun eller av Skånetrafiken i dialog med Trafikverket.

E22, Fogdarp – Hörby Norra
Huvudsyftet med studien har varit att få en klar bild över hur sträckan Fogdarp-Hörby:s kapacitets- och trafiksäkerhetsbrister ser ut i nuläget och hur de bedöms vara 2050. Studien svarar på vilka brister som föranleder behov av utbyggnad av E22, utifrån fyrstegsprincipen.

Fogdarp-Hörby riskerar att bli en felande länk av E22 i Skåne. Köer och återkommande incidenter leder till så stora brister och problem, att vägens högt ställda mål vad gäller trafiksäkerhet, framkomlighet och förutsägbarhet inte kan uppnås.

Flytt av Helsingborgs hamn
Helsingborgs hamn är en av Sveriges största färjehamnar, en containerspecialist och en av Norra Europas ledande hamnar. Bedömningen är att containervolymerna kommer att öka framöver och man vill därför stå rustade med en effektivare hamn. Dagens yta för containerhanteringen är samtidigt ett hinder för centrumnära stadsutveckling. År 2021 fattade politiken i Helsingborgs stad ett inriktningsbeslut om att containerhamnen ska flyttas.

Hässleholm Nord
Hässleholms kommun har under lång tid planerat för ett nytt verksamhetsområde norr om väg 21 och öster om Södra stambanan, kallat Hässleholm Nord. Under föregående planeringsarbete har inriktningen varit att Hässleholm Nord skulle föranleda behov av en ny trafikplats för att ansluta till väg 21.

Kollektivtrafikförbättrande åtgärder väg 11 Sjöbo
Åtgärdsvalsstudien (ÅVS) kollektivtrafikförbättrande åtgärder väg 11, Sjöbo syftar till att identifiera och verifiera problem, brister och behov för framför allt kollektivtrafiken och oskyddade trafikanter men även för övrig trafik längs med väg 11 inom utredningsområdet. Utifrån identifierade brister och behov ska åtgärder föreslås utifrån fyrstegsprincipen.

Väg 117, tätortsåtgärder
Väg 117 går genom Skåne, Kronobergs och Hallands län och knyter samman de större orterna Hässleholm, Markaryd och Halmstad. Väg 117 är av särskild betydelse för regional och interregional trafik. Vägen är en viktig länk mellan väg E4 och de östra delarna av Skåne. Behovet av framför allt trafiksäkerhetsåtgärder i tätorterna har funnits under lång tid.

Väg 9, Klimatanpassning
Kuststräckan mellan Trelleborg och Ystad är ett utsatt område för havsnivåhöjning i kombination med pågående och påtaglig stranderosion. Trafikverket har under nuvarande förhållanden konkreta problem vid framför allt en punkt utmed den gång- och cykelväg som går mellan Trelleborg och Ystad. Trafikverket genomförde under 2018 en akutåtgärd för att skydda infrastrukturen och förhindra fortsatt erosion. Huvudsyftet med ÅVS:en är att skapa förutsättningar för en fortsatt långsiktig dialog kring utmaningarna med klimatanpassning i utredningsområdet.

Svalöv genomfartsvägar
Väg 106 och 1208 är två statliga länsvägar som löper genom Svalöv. Vägarna utgör en barriär i tätorten och det finns en upplevd problematik för gång- och cykeltrafikanter att korsa vägarna. Trafikmiljön är varierad och enligt inkomna kundärenden efterlevs inte hastighetsbegränsningarna.

Väg 21, genom Perstorp
Riksväg 21 passerar genom tätorten Perstorp. Vägen är funktionellt prioriterad för gods, långväga- och dagliga persontransporter. Det finns motstridiga anspråk på vägen, framkomligheten för den långväga genomgående trafiken kontra tätortsmiljön och den lokala tillgängligheten för boende, besökare och servicefordon till och från fastigheter.

Västra Lund
Lunds kommun arbetar för närvarande med planer för Västerbroområdet som innebär att omvandla Öresundsvägens industriområde till en varierad och tät stadsdel med bostäder och verksamheter. För att hantera de trafikmängder som ombyggnaden och den allmänna trafikökningen ger upphov till samt möjliggöra en bra framtida kvartersstruktur krävs förändringar i infrastrukturen.

Östra Helsingborg – framtida anspråk i infrastruktur
Studien har som syfte att belysa och utreda brister i infrastrukturen med fokus på kapacitet och god tillgänglighet i östra Helsingborg. Framtida behov kommer analyseras, både på kort och lång sikt. Framtagandet av ett samlat kunskapsunderlag är en stor del i arbetet, där analyser av potential för överflyttning mellan olika transportslag av både gods- och persontrafik ingår.

Påverkan på trafikflöden och statlig infrastruktur från kommunal utveckling av Östra Landskrona
Denna åtgärdsvalsstudie syftar till att ge Trafikverket och Landskrona stad en gemensam bild över var, när och varför kapacitetsproblem uppstår i det statliga vägsystemet.

Väg 513 och 514, Kurland säker framkomlighet
Utredningen syftar till att genom fyrstegsprincipen identifiera problem och brister för väg 513 och 514 och föreslå en lämplig inriktning framåt för att trygga säker framkomlighet, tillgänglighet och långsiktigt effektivt underhållsarbete.

Munka Ljungby, trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter
I Munka Ljungby finns det ett behov av att ta ett helhetsgrepp om miljön för oskyddade trafikanter i tätorten.

Korsningar längs väg 1648 och 118 i Kristianstads kommun
Väg 1648 förbinder Åhus och Kristianstad och trafikeras av några tusen fordon per dygn. Trafik från Åhus som ska nordväst i riktning mot E22. Väg 118 förbinder väg 19 i söder med E22 i norr och passerar genom Åhus.

E6 genom Trelleborg, kapacitet och tillgänglighet
Tidigare utredningar har konstaterat att E6 har en viktig betydelse för gods- och persontransporter men att infrastrukturen även utgör ett hinder för staden att växa. E6 genom Trelleborg trafikeras av nationell, lokal och regional trafik och utgör en viktig länk för godstransporter till och från hamnen. Vägen har en viktig funktion som enda väganslutning till- och från Trelleborgs hamn som är en av fem CORE-hamnar i landet och ingår i fyra av nio transportkorridorer inom TEN-T genom Europa.

Oskyddade trafikanter Sösdala tätort
Syftet med utredningen är att precisera problembilden och identifiera de behov och brister som finns utmed det statliga vägnätet samt utifrån fyrstegsprincipen föreslå lämpliga åtgärder på kort och lång sikt för att öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter.

Tekniska utredningar

Utöver ÅVS:er finns även möjligheten att genomföra olika tekniska utredningar såsom exempelvis kapacitetsutredningar med mera.

Kapacitetsutredning trafikplats Vilan
Kristianstads kommun och Trafikverket har uppmärksammat att det förekommer framkomlighetsproblem på avfartsramperna vid trafikplats Vilan vid rusningstid på grund av köbildning. Om köer från avfarterna når E22 riskerar det uppstå upphinnandeolyckor på grund av stillastående fordon.

Tre plankorsningar Skånebanan – Teknisk utredning
Det finns planer på att höja hastigheten på Skånebanan. När en hastighetshöjning genomförs måste samtliga plankorsningar som påverkas av hastighetshöjningen omprövas gällande skyddsalternativ. I TDOK 2015:0311 finns ett krav om att plankorsningar inte får vara belägna så att de riskerar att blockeras av stillastående tåg vid planenliga uppehåll.

Pågående åtgärdsvalstudier

I följande avsnitt presenteras pågående åtgärdsvalsstudier som initierats för de prioriterade brister som pekades ut i den **Regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne 2022–2033**. Åtgärdssvalstudierna genomförs i syfte att skapa ett underlag för prioriteringen av investeringsbehov i den Regionala transportinfrastrukturplanen 2026–2037, samt satsningar i kommande nationella och regionala transportinfrastrukturplaner.

Väg 15, Osby–länsgränsen

Sträckan förbinder Skånes nordöstra delar med östra Blekinge. Vägen har landsvägskaraktär, låg standard och är mycket kurvig på stora delar av sträckan, vilket kan innebära trafiksäkerhetsrisker. Vägen ger inte möjlighet till en gen förbindelse mellan Osby och Olofström, vilket skulle vara önskvärt. Ett ytterligare problem är att vägen passerar genom flera samhällen, med tung trafik som orsakar buller och barriäreffekter i orterna. Vägens utformning innebär en utmaning för att kunna öka andelen som reser med kollektivtrafik. Vidare finns bristande möjligheter att cykla på sträckan. Åtgärdsvalsstudien pågår och väntas avslutas 2026.

Väg 17, Landskrona–Eslöv

Sträckan mellan Landskrona och Eslöv är en del av regionalt prioriterade stråk för personresor, godstransporter och kollektivtrafik. Målpunkter är främst intilliggande tätorter med bostäder, arbetsplatser, handel, service samt järnvägsstationer. Stråket kan komma att fungera som en del av en extern ringlinje som avlastar Malmö/Lund från genomgående fordonstrafik. Längs med vägen finns redan relativt god framkomlighet. För gång- och cykeltrafik finns det behov av att underlätta tillgängligheten till stationerna i tätorterna längs med stråket. Det saknas också möjligheter att cykla mellan tätorterna, från Billeberga och österut. Åtgärdsvalsstudien pågår och väntas avslutas 2026.

Väg 108, Örkelljunga–Ljungbyhed–Kävlinge

Vägen kopplar samman såväl mindre tätorter inom respektive kommun som huvudorterna Örkelljunga och Kävlinge. Vägen ger tillgänglighet till lokala och regionala mål såsom rekreationsområden och större verksamhetsområden. Sträckan Örkelljunga–Röstånga är prioriterad för godstransporter. Sträckan Örkelljunga–Perstorp saknar både gång- och cykelförbindelser och kollektivtrafik. Det finns en trafiksäkerhetsproblematik på delar av sträckan eftersom vägen har ett stort antal anslutande vägar och går genom många samhällen. Vägen är smal och har dålig sikt. Det förekommer ett stort antal lastbilstransporter, vilka använder vägen som genväg till E4, på sträckan norr om väg 21. Detta utgör en trafikrisk eftersom gång- och cykelväg saknas där. Ytterligare personbilstrafik genereras i stråket eftersom kollektivtrafik saknas. Enligt uppgifter från Strada är sträckan olycksdrabbad. Åtgärdsvalsstudien pågår och väntas avslutas 2026.

Prioriterade brister att utreda

Det finns fler brister i den skånska infrastrukturen än vad som finns möjlighet att åtgärda under planperioden. Vilka brister som prioriteras att utredas under planperioden 2026–2037 baseras på inspel och dialoger mellan Region Skåne, Trafikverket, representanter från samarbetet mellan Skånes geografiska hörn och de skånska kommunerna. Utredningarna blir ett viktigt underlag i prioriteringen av satsningar under gällande planperiod samt i syfte att studera nya objekt som kan bli aktuella att prioritera in som satsningar i kommande nationella och regionala transportinfrastrukturplaner.

I följande avsnitt presenteras prioriterade brister att studera under kommande planperiod 2026–2037. Det kommer göras en bedömning kring varje brist om en åtgärdsvalsstudie kommer krävs eller om tidigare utredningsmaterial är tillräcklig för att gå vidare i planläggningsprocessen. De fyra hörnsamarbetena i Skåne och Trafikverket har gett inspel på vilka stråk som ska utredas vidare i en åtgärdssvalstudie. Syftet med att ta fram åtgärdsvalsstudier är att Region Skåne, Trafikverket och kommunerna i Skåne inför nästa regionala transportinfrastrukturplan ett underlag att utgå ifrån för att kunna göra prioriteringar. Att generera en gemensam bild av behov och prioritering i transportsystemet skapar förutsättningar för samsyn.

Inom denna kategori avses brister som inte är finansierade under planperioden men behöver utredas. Dessa brister kan efter genomförd utredning vara aktuella som namngivna objekt vid nästa planomgång eller så kan åtgärderna genomföras som trimningsåtgärder som finansieras av de i planen avsatta potterna vid nästa planomgång. Byggandet av infrastruktur har under den föregående planperioden drabbats av omfattande kostnadsökningar. I kombination med det faktum att den regionala transportinfrastrukturplanen följer en statligt beslutad ekonomisk ram är utrymmet för att utreda nya större brister ytterst begränsat.

Väg 11

Sjöbo-Malmö

Väg 11 tillhör det funktionellt prioriterade vägnätet och är utpekat för alla fyra kategorier det vill säga kollektivtrafik, dagliga personresor, godstransporter och långväga resor. På väg 11 går den genomgående trafiken mellan Malmö, Staffanstorp, Dalby med flera i väster och Sjöbo, Tomelilla, Simrishamn i öster. Väg 11 har en mycket viktig funktion att binda samman sydvästra Skåne med de sydliga delarna av centrala och sydöstra Skåne. Den aktuella sträckan ingår i SkåneExpressen. Vägen har också en funktion under sommaren att fungera som koppling mellan sydvästra Skånes anslutningar mot kontinenten och östra Skånes attraktiva besöksmål. I delar av stråket råder kapacitetsbrist. Syftet med åtgärdsvalsstudien är att studera framkomlighetsbrister för att förbättra tillgängligheten på sträckan. En åtgärdsvalsstudie bör initieras under planperioden 2026–2037 i syfte att finna lämpliga åtgärder på sträckan.

Väg 13

Ängelholm- Höör (Ljungbyhed)
Väg 13 utgör ett viktigt vägstråk mellan nordvästra Skåne och mellersta Skåne samtidigt som vägen är bitvis smal med många kurvor och anslutande vägar. Mellan Ängelholm och Klippan utgör väg 13 en länk till och från väg E4 vilket bidrar till att området är attraktivt för verksamhetsetableringar. Genom Klippan är väg 13 samförlagd med väg 21 men tidigare utredningar visar på en möjlig sträckning från trafikplats Skåningstorp mot Ljungbyhed i en sträckning söder om Klippan. Området mellan Klippan och Ljungbyhed angränsar till Söderåsens fina rekreationsmiljöer vilket måste beaktas i utredningsskedet. En åtgärdsvalsstudie bör initieras under planperioden 2026–2037 i syfte att finna lämpliga åtgärder.

Ystad-Hörby
Väg 13 är en viktig regional väg och utgör en del av en förbindelse från Mellansverige till sydöstra Skåne. Dagligen färdas många personer på vägen, framför allt för pendling till och från arbete och skolor. Väg 13 är även en viktig länk för godstransporter till och från Ystad hamn. Prognoser pekar på ökad trafik till och från Ystad hamn, vilket skulle leda till ökad tung trafik på väg 13. Sträckan mellan Ystad och Sjöbo är även ett viktigt stråk för regionbusstrafik. Vägen utgör i vissa tätorter en barriär med bristande trafiksäkerhet och på delar av sträckan sker många viltolyckor. En åtgärdsvalsstudie bör initieras under planperioden 2026–2037 i syfte att finna lämpliga åtgärder på sträckan.

Väg 19

Ystad-Kristianstad
Väg 19 utgör en viktig regional förbindelse mellan Österlen och nordöstra Skåne samt vidare norrut. Vägen tillhör det regionalt viktiga vägnätet för persontrafik, godstrafik och busstrafik och är utpekad som riksintresse. Den utnyttjas vidare för långväga transporter till Polen och övriga Östeuropa via Ystad. Det finns utmaningar med trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter och viltproblematik längs delar av stråket. Delar av sträckan påverkas av höga turistflöden under högsäsong. Sträckan trafikeras av SkåneExpressen 3 och 4 med höga krav på tillgänglighet. Åtgärder för kollektivtrafik är prioriterade på sträckan. En åtgärdsvalsstudie bör initieras under planperioden 2026–2037 i syfte att finna lämpliga åtgärder på sträckan.

Karpalund-Bjärlöv
Under planperioden åtgärdas sträckorna Härlöv-Karpalund samt Bjärlöv-Broby. Sträckan däremellan behöver studeras för att få en helhet för åtgärderna i stråket. En åtgärdsvalsstudie bör initieras under planperioden 2026–2037 i syfte att finna lämpliga åtgärder på sträckan.

Mindre åtgärdsvalstudier

Väg 23 Sandåkra-Stoby
Väg 23 är en viktig interregional förbindelse från sydvästra Skåne (Malmö/Lund) via nordöstra Skåne (Höör, Hässleholm, Osby) till Småland. Vägen är utpekad som särskilt viktig regional väg och ingår dessutom i landtransportnätet för långväga godstransporter. På delen mellan Höör och Hässleholm är befintlig vägstandard inte tillfredsställande i förhållande till trafikmängd och vägens regionala betydelse. Sträckan är dessutom relativt olycksdrabbad. En mindre studie bör initieras under planperioden 2026–2037 i syfte att finna lämpliga åtgärder på sträckan.

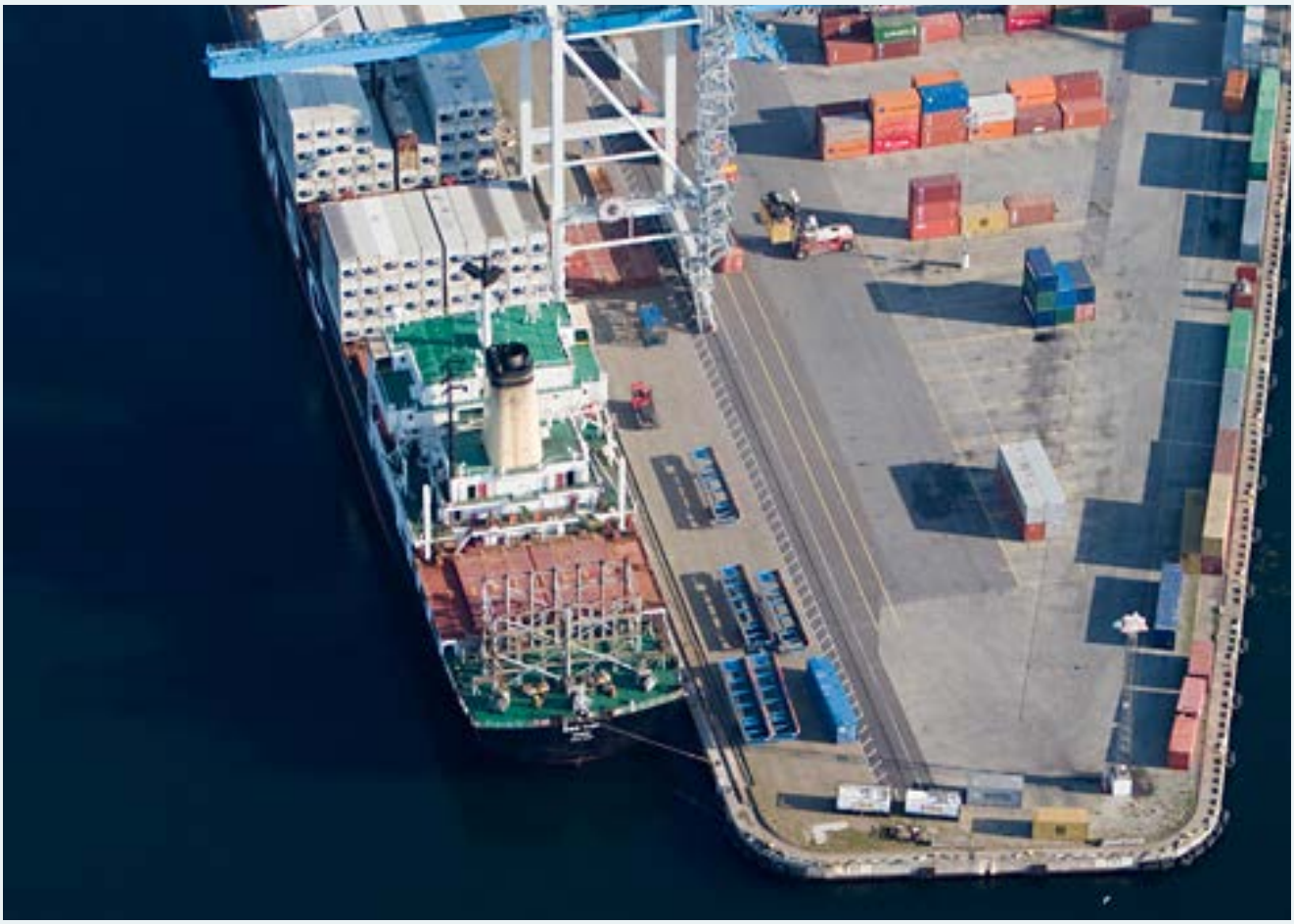
Väg 109 Ekeby
Väg 109 är en regional väg mellan Helsingborg och Höör. Den genomgående trafiken är relativt liten, men vägen har stor betydelse för arbetspendling för Kågeröd och andra orter öster om Helsingborg. Väg 109 har låg standard på sträckan mellan Billesholm och Höör. Den nuvarande sträckningen mellan Ekeby och Kågeröd innebär en betydande omväg, vilket medför att trafik genar på mindre vägar med åtföljande problem. Sträckan studerades i Åtgärdsvalsstudie 2017 där det förslogs en ny vägsträcka mellan Ekeby-Kågeröd. Åtgärden bedömdes dock vara robust samhällseko-

nomisk olönsam, varför åtgärden inte togs vidare in i regional transportinfrastrukturplan 2018–2029 och 2022–2033. Problematiken kvarstår och därför bör en ny mindre studie med fokus på att hitta lönsamma åtgärder i befintlig sträckning inledas under planperioden 2026–2037.

Väg 113 Gårdsstånga-Eslöv
Väg 113 är utpekad som funktionellt prioriterat vägnät och fungerar som en kompletterande regionalt viktig väg. Det råder i rusningstrafik stora kapacitetsproblem in och ut från Eslöv samt problematik och köer vid cirkulationen i Gårdstånga mot E22. En mindre studie med fokus på att hitta lönsamma åtgärder bör inledas under planperioden 2026–2037.

Tillgänglighet till hamnar

Skåne är en betydande hamnregion. En stor del av Sveriges import och export går via de skånska hamnarna. Sedan 2013 har transporterna i hamnarna ökat med 4 procent varje år. Idag råder brister i den anslutande infrastrukturen som kan begränsa hamnarnas utveckling. För att bibehålla ett starkt svenskt näringsliv och konkurrenskraft finns behov av investeringar i transportledernas infrastruktur. Inom ramen för projektet Hamnutveckling i Skåne har en broschyr och ett kunskapsunderlag tagits fram. Broschyren presenterar åtgärder kring hur infrastrukturen kan utvecklas för att stödja hamnutvecklingen och sjöfarten. Kunskapsunderlaget, Hamnutveckling i Skåne, ger en mer fullständig beskrivning och redogörelse av flöden, funktioner samt ekonomiska effekter. Dokumenten utgör ett viktigt underlag i vidare utredningar som bör prioriteras i syfte att bibehålla och stärka Skåne som betydande hamnregion.

SkåneExpressens genomförande

Arbetet med att etablera SkåneExpressen i sedan tidigare utpekade stråk i Skåne har pågått under tidigare planomgångar och kommer att fortgå under denna planperiod. SkåneExpressen är en viktig beståndsdel i den skånska kollektivtrafiken eftersom konceptet är avsett att vara en snabbare förbindelse med högre komfort och färre hållplatslägen i utpekade stråk längs relationer som saknar tågförbindelser. Arbetet med att genomföra SkåneExpressens etablerande i de utpekade stråken är en prioriterad brist att utreda. Syftet är en fortsatt utredning av de utpekade stråken för att fastställa de brister som behöver åtgärdas för konceptets genomförande. Åtgärder kan genomföras inom ramen för kollektivtrafikpotten inom Regional transportinfrastrukturplan 2026–2037 eller via den nationella planen där finns det finns avsatta medel för satsningar på SkåneExpressen på stamvägnätet.

Utred Skånes järnvägsinfrastruktur utifrån persontågsstrategin

Region Skåne har genom sin kollektivtrafikhuvudman Skånetrafiken utarbetat en Persontågsstrategi för Skåne som anger vilka behov som finns inom Skåne för att klara den nivå av trafikering som eftersträvas i strategin. Behovet av att kartlägga och förtydliga vilken utveckling av tågtrafiken som behövs inom Region Skåne anges i Persontågsstrategi för Skåne men det finns ett behov av utredningar för att konkludera vilka insatser som behövs i närtid för att klargöra vilka banor som är i behov av åtgärder. Då det i regionala transportinfrastrukturplanen för perioden 2026–2037 avsätts en trimningspott för järnväg på 150 miljoner kronor finns det utrymme för trimningsåtgärder.

Identifierade brister för framtida supercykelvägar

Under 2019 och 2020 genomfördes stråkstudier på Skånes starkaste cykelvägar för pendlingsresor, med undantag från cykelvägarna inom Hässleholm enligt önskemål från kommunen. Stråkstudierna genomfördes i syfte att identifiera brister och ge förslag på åtgärder för att höja standarden till supercykelväg, enligt Koncept för supercykelstråk i Skåne . Omfattning och komplexitet av de identifierade bristerna utmed vägarna varierar i hög grad. Brister av enklare karaktär utmed statligt och kommunalt vägnät kan åtgärdas under planperioden genom den regionala infrastrukturplanens potter. För några av vägarna kommer en åtgärdsvalsstudie vara nödvändig att initiera under planperioden för att hantera identifierade brister utmed stråken.

Brister i den skånska cykelvägvisningen

Idag är cykelvägvisningen i många fall bristfällig, inte minst på de regionala stråken som domineras av statlig infrastruktur. Hur den slutliga vägvisningen kommer att se ut kommer att arbetas fram i samverkan mellan Region Skåne, Trafikverket och Skånes kommuner under planperioden. Som pilot har det regionala nätet skyltats upp på det statliga vägnätet runt Malmö-Lund området med omnejd. Ambitionen är att fortsätta vägvisningen av hela det regionala cykelnätet under planperioden 2026–2037 med stöd från erfarenheter och lärdomar från pilotprojektet. Idag blandas skyltar i stor utsträckning på de statliga cykelvägarna. I samband med att den regionala cykelvägvisningen sätts upp kommer gamla och inaktuella skyltar plockas ner för att skapa ordning och reda i den skånska cykelvägvisningen.

Planens effekter och påverkan

Detta kapitel beskriver planens effekter och påverkan på mål på olika nivåer, men också begränsningar och problematik med att påverka eller uppnå dessa.

Regionala och nationella mål

Nationella och transportpolitiska målen

Enligt regeringens direktiv ska prioriteringar motiveras i planen och effekterna på möjligheterna att nå de transportpolitiska målen ska redovisas. Prioritet bör ges till åtgärder som förbättrar trafiksäkerheten och ska inriktas mot åtgärder i infrastrukturen utan omotiverade inskränkningar gällande framkomlighet eller transporteffektivitet. Planens huvudinriktning har varit fördela pengar till fördel för trafiksäkerhet, i befintliga eller nya potter för att stärka möjligheter till säker framkomlighet. Tidigare åtgärders fördyringar har dock inneburit att utrymmet för den nya inriktningen har minskats.

Transportpolitiska målen
Funktionsmålet innebär att transportsystemets utformning, funktion och användning ska bidra till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Transportsystemet ska också likvärdigt svara mot mäns och kvinnors behov.

Hänsynsmålet innebär att transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt, bidra till att det övergripande generationsmålet för miljö och miljökvalitetsmålen nås samt bidra till ökad hälsa.

Etappmål under hänsynsmålet
Växthusgasutsläppen från inrikes transporter – utom inrikes luftfart som ingår i EU:s utsläppshandelssystem – ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010. Antalet omkomna till följd av trafikolyckor inom vägtrafiken, sjöfarten respektive luftfarten ska halveras till år 2030. Antalet omkomna inom bantrafiken ska halveras till år 2030. Antalet allvarligt skadade inom respektive trafikslag ska till år 2030 minska med minst 25 procent.

Planens påverkan på funktionsmålet och hänsynsmålen
Den nya planen bidrar i positiv riktning avseende klimat jämfört med nollalternativet. Detta beror på att en betydande del av det tillkommande planutrymmet går till åtgärder som bidrar positivt till såväl transporteffektivitet som energieffektivisering. Exempelvis omfattas nära hälften av det tillkommande utrymmet av järnvägssatsningar (inom åtgärdsområdet Samfinansiering nationell plan) med positiv påverkan.

Den nya planen går i positiv riktning avseende hälsa. Cirka hälften av det tillkommande planutrymmet satsas på åtgärder som bidrar positivt till buller, genom direkta bullerskyddsåtgärder eller åtgärder som har potential att minska biltrafiken. Nära hälften av planutrymmet går också till åtgärder som bidrar positivt till luft genom minskad vägtrafik och lägre hastigheter. Merparten av det tillkommande planutrymmet går också till åtgärder med positiv eller mycket positiv påverkan på trafiksäkerhet.

Den nya planen går i negativ riktning avseende landskap, till stor del beroende på att de namngivna vägobjekt, och till mindre del gång- och cykelvägsobjekt, som har tillkommit har negativ påverkan på flera av aspekterna inom landskap. Exempel på åtgärder som utmärker med negativa bidrag inom flera aspekter är väg 21 Klippan-Hyllstofta och väg 23 Tjörnarp-Sandåkra.

Planens påverkan på det öppna Skåne 2030

Hela Skåne

Planens påverkan på Transportstrategi - för hållbar tillgänglighet i hela Skåne

Den regionala transportinfrastrukturplanen utgör ett centralt verktyg för att konkretisera transportstrategins intentioner genom infrastrukturåtgärder som tillsammans bidrar till det övergripande målet om hållbar tillgänglighet i hela Skåne.

Den bidrar till att stärka ett inkluderande transportsystem genom investeringar i tillgänglig och trygg infrastruktur. Åtgärder som förbättrar trafikmiljön för oskyddade trafikanter, barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar skapar förutsättningar att röra sig i transportsystemet på lika villkor. Genom utvecklingen av kollektivtrafiknoder och strategiska satsningar på gång- och cykelinfrastruktur ökar den lokala tillgängligheten även för grupper utan tillgång till bil.

För att skapa ett robust transportsystem innehåller planen investeringar som ökar tillförlitligheten och minskar risken för störningar. Infrastrukturåtgärder som förbättrar vägnätets kvalitet och förutsägbarhet, särskilt i kritiska transportstråk, stärker både persontransporter och godsleveranser. Förbättringar i vägnätet och trafikmiljöer bidrar till minskad risk för olyckor som påverkar framkomligheten, vilket i sin tur gynnar näringslivets konkurrenskraft och bidrar till stabilare leveranskedjor.

Den regionala transportinfrastrukturplanen främjar ett klimatneutralt transportsystem genom investeringar i hållbara transportlösningar. Prioriteringar av väl utformade cykel- och gångvägar främjar aktiv mobilitet samtidigt som kombinationsresor med kollektivtrafiken stärks. Genom att utveckla effektiva multimodala knutpunkter skapas förutsättningar för sömlösa byten mellan transportslag, vilket utgör en grundläggande förutsättning för att skapa attraktiva alternativ till resor med bil.

Genom utvecklade bytespunkter för ökad intermodalitet och digitalisering för smartare trafikflöden ger RTI-planen förutsättningar för mer resurseffektiva transportlösningar. Åtgärder som förebygger olyckor och störningar effektiviserar systemet som helhet. Samtidigt stärks samhällets funktionalitet genom att kritiska transportstråk utformas med höga krav på pålitlighet. Sammantaget bidrar RTI-planens åtgärder till att transportstrategins samtliga mål för att skapa hållbar tillgänglighet i hela Skåne.

Planens påverkan på Regionplan 2022–2040
Regionplan för Skåne 2022 – 2040 antogs i juni 2022 som den första regionplanen i Sverige enligt Plan- och bygglagens nya regler kring regional fysisk planering. Under 2025 pågår arbete med att pröva planens aktualitet. Hänsyn behöver tas till det förändrade omvärldsläget, med ökat fokus på robusthet och beredskapsfrågor, samt ny lagstiftning och förändrade planeringsförutsättningar i övrigt. Arbetet med aktualitetsprövningen och kommande arbete för att ändra regionplanen samordnas med både den regionala transportinfrastrukturplanen och transportstrategin.

Regionplan för Skåne 2022 - 2040 bygger på sex övergripande planeringsstrategier som tagits fram tillsammans med kommunerna. Planeringsstrategierna utgör den översiktliga utvecklingsinriktningen i planen, och även de utmaningar som Region Skåne identifierat som särskilt viktiga för den fysiska planeringen i Skåne att bemöta. Utvecklingsinriktningen verkar för avvägningar som skapar hållbara fysiska strukturer som långsiktigt gynnar Skåne som helhet. Den regionala transportinfrastrukturplanen följer tydligt Regionplanens inriktning sett till dessa strategier. Det är främst strategierna för att utveckla flerkärnigheten och stärka sambandet mellan stad och land, stärka tillgängligheten och binda samman Skåne, samt stärka Skånes relationer med omvärlden, som den regionala transportinfrastrukturplanen 2026-2037 kan påverka och stärka. På grund av att den regi-

onala transportinfrastrukturplanen styrs av direktiv och förordningar så kan den inte ses som en direkt handlingsplan av Regionplan för Skåne 2022-2040.

Regionplan för Skåne 2022 – 2040 har samordnats med den regionala transportinfrastrukturplanen på så vis att strukturerna bygger på befintliga och långsiktiga överenskommelser och strategier. För även om regional planering är ett relativt nytt uppdrag så har Region Skåne och kommunerna en lång tradition av att samverka kring fysisk planering på regional nivå. Detta genomsyrar både Regionplan för Skåne 2022 – 2040 och den Regionala transportinfrastrukturplanen 2026-2037 samt har varit en utgångspunkt för samverkan kring de långsiktiga infrastrukturprioriteringar. Även Transportstrategin har varit en gemensam grund för de båda processerna.

Vidare kommer genomförande av planerna att samordnas där det är möjligt och lämpligt. Den Regionala transportinfrastrukturplanen är dock bara ett av flera medel i genomförande av Regionplan för Skåne 2022 – 2040 Den sätter strukturen för infrastrukturen och kan bidra till att styra i rätt riktning för övriga regionala mål. Den regionala transportinfrastrukturplanen är en investeringsplan med begränsat utrymme och inte kan lösa allt, men för att nyttorna med investeringar ska få så stort genomslag som möjligt är det viktigt att arbetet synkas med lokala satsningar, och där kan Regionplanen vara en bra plattform att vidareutveckla detta arbete. Som tidigare nämnts så finns det frågor som behöver hanteras inom transportområdet, men som inte kan (åtminstone inte som uppdrag, prioriteringar och direktiv ser ut idag) hanteras inom ramen för länsplanerna. Särskilt gällande nya frågor där klara strukturer och ansvarsområden saknas eller är otydliga behöver man hitta former för att arbeta på både nationell, regional, och lokal nivå. En plattform för samverkan med kommunerna så att investeringar får den effekt som avses blir viktigt i framtida samplaneringen av Regionplan för Skåne och Regionala infrastrukturplanerna. Det är viktigt att fortsätta utveckla arbetet mot ökad samplanering av infrastruktur, bebyggelsestruktur, grönstruktur och kollektivtrafik med den regionala planeringen som gemensam plattform.

Satsningarna på samfinansiering av efterlängtade större järnvägsobjekt ligger väl i linje med Regionplanens intentioner. Detsamma gäller för den nya och relativt stora satsningen på supercykelvägar, vilka syftar till att stärka tillgängligheten och binda samman Skåne.

Strategisk miljöbedömning

Arbete med strategisk miljöbedömning

Region Skåne konstaterar att alternativgenerering enligt miljöbalken är en utmaning i denna process, dels på grund av tidsbristen, dels på grund av att beräkningar för reviderade kostnader gällande de regionala namngivna objekten ännu inte har levererats, dels på grund av att de regionala tranportinfrastrukturplanerna är en ögonblicksbild av en ständigt pågående planering.

Till skillnad från den förra planomgången 2022 – 2033, presenterades direktivet med tillhörande preliminär ekonomisk ram i ett tidigare skede men i det fanns ett fastslaget datum som anger när regionerna ska redovisa sina planer till regeringen. Det medför återigen en pressad tidsplan. En annan betydande begränsning i arbetet är att Trafikverket inte har presenterat reviderade kostnader för de namngivna regionala objekten vilket innebär att det inte finns en korrekt beräkning av hur stort det tillskjutande utrymmet är för den Regionala Transportinfrastrukturplanen för perioden 2026 – 2037. De alternativ som finns för att utnyttja det tillskjutande ekonomiska utrymmet har diskuterats på politisk nivå inom både regionen och på kommunal nivå.

Planalternativ och förutsättningar
Det praktiska arbetet med bedömning av betydande miljöpåverkan går ut på att bryta ner de utpekade målen i aspekter och bedömningskriterier. De olika aspekterna/kriterierna delas i sin tur in i tre fokusområden: Klimat, Hälsa (inklusive trafiksäkerhet) och Landskap. För varje åtgärdskategori i planen har en bedömning gjorts av om åtgärderna går i positiv eller negativ riktning avseende de olika fokusområdena.

Förutsättningarna för den nya planperioden 2026 – 2037 är att många av de namngivna vägobjekten har drabbats av fördyringar.

Även om den ekonomiska ramen som Skåne tilldelades ökades markant har de kraftiga kostnadsökningarna lett till att de namngivna regionala vägobjekten äter upp en stor del av det tillkommande utrymmet för den nya planperioden. Det finns också ett antal järnvägssatsningar som pekats ut som prioriteringar i Skånebilden. Utöver det har de potter som finns i den Regionala Transportinfrastrukturplanen ökats i relation för att möta behoven på infrastrukturen.

Olika scenarier
Under arbetet med planen har tre olika alternativ för hur tillskjutande medel skall fördelas i kommande planomgång analyserats gentemot Nollalternativet. De tre alternativen är Fokus namngivna objekt, Fokus statlig medfinansiering samt Fokus statliga vägar.

Nollalternativet
Nollalternativet utgår från nu gällande plan och dagens politik och kända beslut och innebär i princip att den gällande planen genomförs. Det innebär att de namngivna objekt som är beslutade i den gällande planen, inklusive kostnadsökningar för dessa, också ingår i nollalternativet. I nollalternativet har de potter som fanns med i den förra planen minskats ner med en tredjedel eftersom fyra av de tolv åren som planen omfattade nu har gått. Utifrån den kostnadsökning som skett sedan den förra planen togs fram har dock också en uppräkning gjorts med 30 procent. Sammantaget är potterna i nollalternativet därför ungefär lika stora som de var när planen antogs.

Nollalternativet ska inte ses som ett realistiskt planalternativ, utan är ett rent teoretiskt alternativ som innebär att gällande plan genomförs och som fungerar som en jämförelse mot den nya planen (remissversionen).

Fokus Namngivna objekt
I detta alternativ läggs de tillskjutande medlen på ytterligare namngivna objekt.

Fokus Statlig medfinansiering
I detta alternativ läggs de tillskjutande medlen på att öka medfinansieringen till gång- och cykelvägar samt framkomlighet i kollektivtrafiken genom potterna avsedda för ändamålet.

Fokus Statliga vägar
I detta alternativ läggs de tillskjutande medlen på att öka medfinansieringen till vägar genom potterna avsedda för ändamålet.
Skillnad mellan Nollalternativet och de tre alternativen är:

- De objekt som i tidigare plan låg över kant (väg 21 Klippan-Hyllstofta och väg 23 Höör/Hörby) har nu kommit med i sin helhet. Väg 23 Höör/Hörby har dock genomgått ett omtag och har en ny lägre totalkostnad. Ett nytt vägobjekt har tillkommit – väg 19 Härlöv-Karpalund.

  Flera gång- och cykelvägar som tidigare ingick i potten ”Statliga regionala vägar” har fått en ökad kostnad och ingår i nu i kategorin namngivna objekt.

- En större summa satsas på samfinansiering till objekt i nationell plan, däribland Ystadbanan Skurup-Rydsgård och Skånebanan Kristianstad-Hässleholm. Även åtgärder på Söderåsbanan och Lommabanan och trimningsåtgärder för järnväg har tillkommit. Åtgärder på västkustbanan kopplat till det nationella objektet Maria-Helsingborg har ersatts med en satsning på uppställningsplatser i Helsingborgsområdet.

- För samtliga potter har ramen utökats. Kostnadsposten Driftbidrag till flygplatser har dock utgått eftersom hanteringen av detta stöd har övertagits av Trafikverket.

Betydande miljöpåverkan av alternativen

Klimat
Alternativen med fokus på potter (”Fokus statlig medfinansiering” samt ”Fokus statliga vägar”) bidrar generellt sett mer positivt än ”Fokus namngivna objekt”. ”Fokus statlig medfinansiering”, som omfattar satsningar på gång- och cykelvägar och framkomlighet för kollektivtrafiken, har störst potential att bidra till transporteffektivitet. Även ”Fokus statliga vägar” bidrar positivt genom åtgärder för sänkta hastigheter och ökad energieffektivisering. Samtliga alternativ har en negativ påverkan på energianvändning i byggskedet, men här utmärker sig ”Fokus namngivna objekt” genom större negativ påverkan, orsakad av åtgärder för mötesseparering och broar som är energikrävande att anlägga.

Hälsa
Alternativen med fokus på potter bidrar generellt sett mer positivt än ”Fokus namngivna objekt” då dessa potter innehåller åtgärder för bullerskydd samt trafikdämpande åtgärder som minskar buller och utsläpp i tätorter. Undantaget gäller trafiksäkerhetseffekter där ”Fokus namngivna objekt” också bidrar positivt, främst genom mötesseparering. Även”Fokus statliga vägar” har mycket positiva trafiksäkerhetseffekter på grund av trafikdämpande åtgärder, korsningsåtgärder och andra smärre åtgärder som ökar trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter.

Landskap och naturresurser
Samtliga åtgärder som ingår i alternativet ”Fokus namngivna objekt” bidrar generellt sett negativt till biologisk mångfald genom intrång och barriäreffekter. Objektet ”Väg 21 Vannebergakorset” bidrar också negativt till såväl intrång i naturresurser (jordbruksmark) som till landskapsbild och kulturmiljö. Även ”Fokus statliga vägar” bidrar negativt genom intrång i landskap, natur- och kulturmiljö, dock i mindre skala. ”Fokus statlig medfinansiering” påverkar i praktiken inte detta fokusområde.

Fokusområde	Alternativ 1: Fokus namngivna	Alternativ 2: Fokus statlig medfinansiering	Alternativ 3: Fokus statliga vägar
Klimat			
Hälsa			
Landskap och naturresurser			

Betydande miljöpåverkan av planförslaget i relation till Nollalternativet

Den nya planen bidrar i positiv riktning avseende klimat jämfört med nollalternativet. Detta beror på att en betydande del av det tillkommande planutrymmet går till åtgärder som bidrar positivt till såväl transporteffektivitet som energieffektivisering. Exempelvis omfattas nära hälften av det tillkommande utrymmet av järnvägssatsningar (inom åtgärdsområdet Samfinansiering nationell plan) med positiv påverkan.

Den nya planen går i positiv riktning avseende hälsa. Cirka hälften av det tillkommande planutrymmet satsas på åtgärder som bidrar positivt till buller, genom direkta bullerskyddsåtgärder eller åtgärder som har potential att minska biltrafiken. Nära hälften av planutrymmet går också till åtgärder som bidrar positivt till luft genom minskad vägtrafik och lägre hastigheter. Merparten av det tillkommande planutrymmet går också till åtgärder med positiv eller mycket positiv påverkan på trafiksäkerhet.

Den nya planen går i negativ riktning avseende landskap, till stor del beroende på att de namngivna vägobjekt, och till mindre del gång- och cykelvägsobjekt, som har tillkommit har negativ påverkan på flera av aspekterna inom landskap. Exempel på åtgärder som utmärker med negativ bidrag inom flera aspekter är väg 21 Klippan-Hyllstofta och väg 23 Tjörnarp-Sandåkra.

Fokusområde	Miljöaspekt	Bedömning
Klimat	Transporteffektivitet	
	Energieffektivisering	
	Energianvändning vid byggande, drift och underhåll av infrastruktur	
Hälsa	Buller	
	Luft	
	Trafiksäkerhet	
Landskap och naturresurser	Vatten	
	Naturresurser	
	Landskap och kulturmiljö	
	Biologisk mångfald	

Social hållbarhet

De sociala konsekvenserna har analyserats utifrån samma förutsättningar som miljökonsekvenserna, dvs. med ett nollalternativ och tre möjliga inriktningar som jämförelse. Den sociala konsekvensbedömningen har genomförts enligt en modell som tagits fram av Region Kronoberg, vilken är anpassad för regional transportplanering och inkluderar fokusområden som anses vara centrala. Fokusområdena som undersöks är Sammanhållen, Tillgänglig och Hälsofrämjande.

I relation till nollalternativet är alla de möjliga planförslagen positivt bidragande till de sociala hållbarhetsaspekterna. Förslagen är likvärdiga sett till sammanhållning, men aspekten är svårt att bedöma eftersom potterna inte pekar ut åtgärder i detta läge. Med avseende på tillgänglighet och hälsofrämjande är förslagen med större fokus på potter något mer positiva då de i högra grad omfattar satsningar på gång, cykel och kollektivtrafik. Fokus statliga vägar bidrar mest till hållbar tillgänglighet ur ett socioekonomiskt perspektiv och tillgänglighet på landsbygd.

Planens påverkan i relation till nollalternativet för fokusområden och aspekter:

Fokusområde	Miljöaspekt	Bedömning
Sammanhållning	Tillgänglighet mellan områden med olika socioekonomisk karaktär	
	Bidrag till sammanhållning i regionen	
Generell tillgänglighet	Medborgarnas tillgänglighet (generellt)	
	Näringslivets tillgänglighet (generellt)	
Tillgänglighet för olika grupper	Tillgänglighet för personer med funktionshinder	
	Barns tillgänglighet	
	Äldres tillgänglighet	
	Jämställdhet	
Hållbar tillgänglighet	Hållbar tillgänglighet ur ett socioekonomiskt perspektiv	
	Hållbar tillgänglighet på landsbygd	
Hälsofrämjande	Fysisk aktivitet i transportsystemet	

Process och genomförande

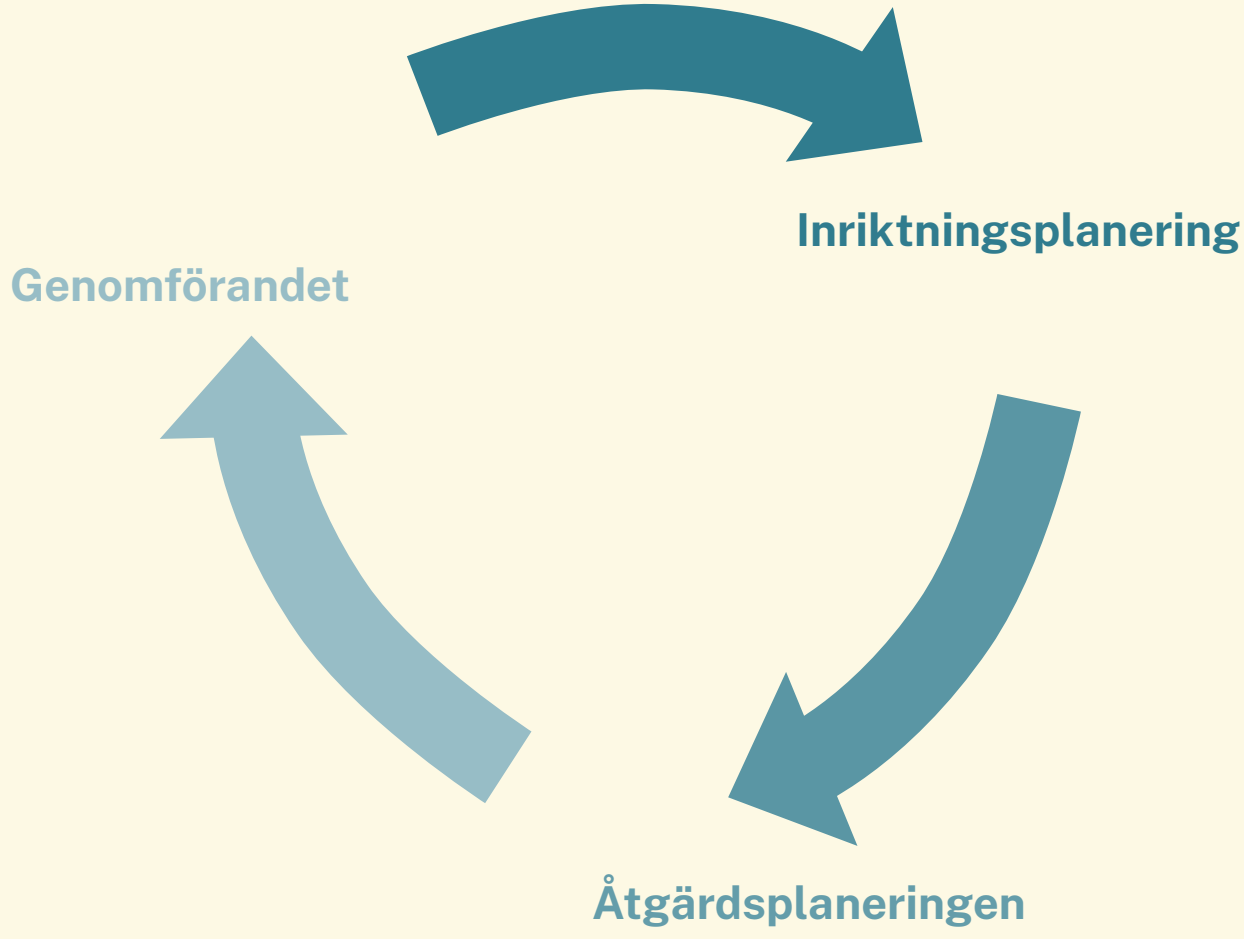
Regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne 2026–2037 har tagits fram genom dialog, samverkan och samhandling med kommunerna i Skåne, Trafikverket, näringslivet och länsstyrelsen. Förankring har skett på såväl tjänsteperson- som politisk nivå. Utifrån inkomna yttranden under remissperioden kommer den regionala transportinfrastrukturplanen revideras. I detta kapitel går det att läsa mer i detalj hur framtagandet av den regionala transportinfrastrukturplanen har sett ut och hur de olika berörda aktörerna arbetar med planens genomförande.

Framtagandeprocess

Det finns en framtagen process som styr planeringen av transportinfrastrukturen på nationell och regional nivå. Processen innebär att Trafikverket och länsplaneupprättarna vart fjärde år får i uppdrag av regeringen att ta fram en nationell transportplan respektive en regional transportinfrastrukturplan. Den nationella transportplanen omfattar investeringar i det statliga stamväg- och järnvägsnätet, medan den regionala transportinfrastrukturplanen omfattar det statliga regionala vägnätet med riksvägar och länsvägar. Den nationella transportplanen innehåller därutöver drift och underhållsåtgärder på statliga vägar och järnvägar. Transportinfrastrukturplanerna sträcker sig över tolv år men ersätts av en ny reviderad plan varje mandatperiod (vart fjärde år). Infrastrukturplaneringen består av faserna inriktningsplanering, åtgärdsplanering och genomförande.

Inriktningsplanering

Inriktningsplaneringen består i att regeringen ger Trafikverket i uppdrag att ta fram ett inriktningsunderlag inför kommande planeringsperiod. Inriktningsplaneringen remitteras ut så att synpunkter kan hämtas in från regioner, kommuner, näringsliv och andra intressenter. Underlaget utgör grunden för den kommande infrastrukturpropositionen, som regeringen tar fram och som riksdagen fattar beslut om. I propositionen anges den preliminära ramen för den nationella transportplanen. Läs mer om inriktningsunderlaget i kapitel **Förutsättningar**.

Åtgärdsplaneringen

Därefter följer en åtgärdsplanering där regeringen utformar ett direktiv som ger Trafikverket och länsplaneupprättarna i uppdrag att ta fram en nationell transportplan och regionala transportinfrastrukturplaner. Direktivet och förordningarna styr innehållet och ger en riktning kring vilka åtgärder som ska prioriteras. I direktivet anges den preliminära ramen för den regionala transportplanen. Läs mer om direktivet under kapitel **Förutsättningar**.

Genomförandet

Samtidigt som inriktnings- och åtgärdsplaneringen pågår genomförs åtgärder i gällande plan. Genomförandet sker i samverkan med Region Skåne, Trafikverket och berörda kommuner. Det är Trafikverket som ansvarar för genomförandet av åtgärderna i nationell och regional transportplan. Med syfte att skapa bättre möjligheter till insyn och tydlighet gällande aktuellt planeringsläge har ett system för verksamhetsplanering inrättats för Trafikverket och regeringen. Propositionen (2011/12:118) Planeringssystem för transportinfrastruktur beskriver en modell för hur de ekonomiska delarna av planeringssystemet kan knytas fastare till den statliga budgetprocessen.

Medverkande i framtagandet av den regionala transportinfrastrukturplanen

Styrgrupp - Regionala utvecklingsnämndens presidium
Regionala utvecklingsnämndens presidium i Region Skåne är styrgrupp för den regionala transportinfrastrukturplanen. Styrgruppen har träffats kontinuerligt under hela processen för framtagandet av Regional transportinfrastrukturplan 2026–2037.

Referensgrupp - Kommuner och Trafikverket
Skånes alla 33 kommuner är uppdelade i fyrahörnsamarbeten. Kommunerna har under planframtagandet haft möjlighet att ge inspel till det regionala arbetet på såväl tjänsteperson- som politisk nivå. Det har funnits en referensgrupp på tjänstemannanivå bestående av en representant från respektive hörn i fyrahörn-samarbetet. Referensgruppen har träffats månadsvis under framtagandet av Regional transportinfrastrukturplanen. Trafikverket har deltagit vid behov.

4-hörnsamarbeten i Skåne
MalmöLundregionen
Sydöstra Skånes Samarbetskommitté
Familjen Helsingborg
Skåne Nordost

Arbetsgrupp
En grupp bestående av tjänstepersoner från Enheten för Transport och infrastruktur hos Region Skåne har drivit arbetet och haft projektledaransvaret för att upprätta den Regionala transportinfrastrukturplanen 2026–2037. Upprättandet av plandokumentet har skett i samverkan med övriga enheter på Regional utveckling och Skånetrafiken inom Region Skåne samt Trafikverket och Länsstyrelsen. Samverkan har även skett inom Regionssamverkan Sydsverige och med övriga regioner i Sverige.

Förankring och dialog i framtagandet av regional infrastrukturplan för Skåne 2026–2037

Infrastruktur och transporter involverar många aktörer. Planering och genomförande kräver bred samverkan, kunskap, dialog, lärande, utbyte och förankring mellan bland annat Region Skåne, Skånes 33 kommuner, regeringen, Trafikverket, näringslivet och organisationer/privata aktörer. Tidsplanen nedan redovisar hur processen sett ut för framtagande av den regionala transportinfrastrukturplanen.

[Bild över Tidsplan]

Kommundialog

Region Skåne har under hela 2024 genomfört kommundialoger med alla 33 kommuner i Skåne avseende Regional transportinfrastrukturplan.

Dialogerna har förts på tjänstepersonsnivå och från kommunerna har exempelvis strateger, trafikingenjörer, chefer och kommundirektörer deltagit. Syftet med dialogerna har varit att knyta kontakter mellan Region Skåne och berörda tjänstepersoner på kommunerna samt att öka kunskapen om den regionala transportinfrastrukturplanen och om Region Skåne uppdrag som länsplaneupprättare. Kommunerna har också fått möjlighet att lämna inspel på sina prioriteringar och de åtgärder som de ser som viktigast i processen för framtagandet av en ny Regional transportinfrastrukturplan för planperioden 2026–2037.

Planeringssamverkan

Planeringssamverkan med tema Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026–2037 har arrangerats två gånger årligen under framtagandet. Till planeringssamverkan har samtliga 33 kommuner varit inbjudna på tjänstepersonsnivå.

Genomförande

Det är Trafikverket som genomför och bygger åtgärder på det statliga vägnätet. Kommunerna genomför åtgärder på det kommunala vägnätet. Trafikverket har även hand om planens budgetram och följer löpande upp länsplanens upparbetade ram. Genomförandet görs i samverkan med Region Skåne och berörda kommuner. I åtgärdsvalsstudier samt planläggningsprocess enligt väg- respektive järnvägslagen sker dialog, förankring och samverkan med berörda aktörer. Region Skånes avsikt är att processen för medfinansiering till kommunala vägar ska vara transparent och tydlig.

I samband med byggnation är det vanligt att informationsmaterial och informationsskyltar tas fram av Trafikverket. För att stärka den regionala kopplingen till de åtgärder som genomförs med finansiering via den regionala transportinfrastrukturplanen skall Region Skånes logotyp finnas med. Det ska tydligt framgå att åtgärdens genomförande sker tack vare prioritering av Region Skåne.

Det första steget i en planläggningsprocess av en väg eller järnvägsåtgärd sker i en förberedande studie – en så kallad åtgärdsvalsstudie, vilken bör föregå den formella fysiska planeringen. En åtgärdsvalsstudie är en utredning och innebär en förutsättningslös transportövergripande analys med tillämpning av fyrstegsprincipen. Det är inte givet att föreslagna lösningar kommer med i investeringsplaner och faktiskt genomförs. Utifrån identifierade brister i åtgärdsvalsstudierna prioriteras åtgärder i nationell transportplan och regional transportinfrastrukturplan. Den formella fysiska planeringen, planläggningsprocessen, består av upprättandet av väg- respektive järnvägsplan. Planläggningsprocessen är en sammanhållen process, som ser olika ut beroende på om länsstyrelsen bedömer att

projektet kan ha en betydande miljöpåverkan, om alternativa lokaliseringar ska utredas eller om tillåtlighetsprövning behövs. Åtgärder på befintlig väg eller järnväg som är små och okomplicerade, inte medför mer än marginell ytterligare påverkan på omgivningen och där mark inte behöver tas i anspråk med tvång, kan utföras utan formell fysisk planläggning. Det innebär att det då inte krävs en väg- eller järnvägsplan.

[Bild över Trafikverket planläggningsprocess]

Ansökningsprocess för statlig medfinansiering till kommunal infrastruktur
I planen finns potter som är fördelade på olika områden. Dessa kan användas för att finansiera åtgärder på det kommunala vägnätet med 50 procent. Om det finns särskilda skäl kan Trafikverket besluta att statlig medfinansiering ska beviljas med 75 procent av kostnadsunderlaget för statlig medfinansiering. Som särskilda skäl kan vara:

- att åtgärden bedöms ha mycket stor samhällsnytta och bidra till flera transportpolitiska mål

- att åtgärden utgör försöksverksamhet med ett brett användningsområde

- att nyttan av en åtgärd i en kommun till största del kommer trafikanter från andra kommuner till godo, till exempel underlättar arbetspendling och regionförstoring

- Medfinansiering till kommunal infrastruktur regleras av förordning (2009:237) om statlig medfinansiering till vissa regionala kollektivtrafikanläggningar m.m. och Trafikverkets handbok för statsbidrag. I handboken framgår tydligt vilka slags objekt och åtgärder som är aktuella för statlig medfinansiering. Handboken ska läsas tillsammans med rutinen för statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar samt åtgärder för förbättrad trafiksäkerhet inklusive cykel på det kommunala vägnätet. Rutinerna finns på Trafikverkets hemsida. Ansökningsprocessen sker årligen enligt ett angivet tillvägagångssätt. Statligt bidrag till kommunal infrastruktur går att söka inom tre potter:

- Statlig medfinansiering till kommunal kollektivtrafik (Skånetrafiken handlägger)

- Statlig medfinansiering till kommunala cykelvägar (Trafikverket handlägger)

- Statlig medfinansiering till kommunal trafiksäkerhet och miljö (Trafikverket handlägger)

Ansökningsförfarandet:
- April/maj - Utskick om ansökan från Trafikverket och Skånetrafiken

- September - Ansökan skickas in av kommunerna

- Oktober – Beslut om tilldelning

Uppföljning
Uppföljning av genomförande av den regionala transportinfrastrukturplanen sker inom ramen för Trafikverkets ordinarie verksamhetsplanering som enheten för transport och infrastruktur årligen rapporterar till Regionala utvecklingsnämnden.

Region Skånes arbete med regional utveckling syftar till att skapa ett hållbart och konkurrenskraftigt Skåne med hög livskvalitet och stark framtidstro. Genom att utveckla strategier, sprida kunskap, finansiera insatser, samarbeta brett och påverka nationella beslut tar vi oss an samhällsutmaningar och driver utvecklingen framåt.

För vårt ansvar är att skapa ett ännu bättre Skåne med fokus på alla som bor och verkar här.

Region Skåne
291 89 Kristianstad
utveckling.skane.se

Avdelningen för Regional utveckling

Transport och Infrastruktur

MISSIV

Ange avsändare/handläggare

Datum 2025-06-05
Ärendenummer 2025-POL000150

Adressat, ange namn
Adressat, ange adress

Missiv till remissversion av Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2026–2037

Regeringen beslutade den 20 mars 2025 att ge Region Skåne i uppdrag att upprätta en ny regional transportinfrastrukturplan för utveckling av transportsystemet för perioden 2026–2037. Den preliminära ramen är 7 382 miljoner kronor. Den slutgiltiga ekonomiska ramen fastställs när regeringen fastställer den nationella planen under sommaren 2025. Den regionala transportinfrastrukturplanen ska visa Skånes samlade infrastrukturåtgärder under planperioden 2026–2037 samt hur dessa bidrar till att nå de transportpolitiska målen.

Framtagande av planen har skett i dialog med samtliga av Skånes kommuner, Trafikverket och Länsstyrelsen. Planen ska bidra till att möjliggöra infrastruktur till en hållbar utveckling av transportsystemet.

Region Skåne önskar synpunkter särskilt kring följande frågeställningar:

• Vilka effekter planförslaget skapar för Skånes kommuner och aktörer

• Vilka större prioriterade brister det finns att utreda det finns på det regionala vägnätet?

Remissperioden gäller från 2025-06-10 till 2025-10-31. Det går att lämna synpunkter på planförslaget på två sätt, antingen digitalt eller via brev. Väljer du att lämna synpunkter digitalt så skicka då e-post till infrastruktur@skane.se Ange diarienummer 2025-POL000150 samt avsändare i ämnesraden. Väljer du att lämna synpunkter skriftligen så skickar du brev till Region Skåne, 291 89 Kristianstad. Ange diarienummer 2025-POL000150 som referens.

Med vänlig hälsning,

Region Skåne
Rådhus Skåne
Västra Storgatan 12
291 89 Kristianstad
Telefon: 044-309 30 00
region@skane.se
skane.se

Sändlista

Bjuvs kommun
Bromölla kommun
Burlövs kommun
Båstads kommun
Eslövs kommun
Helsingborgs stad
Hässleholms kommun
Höganäs kommun
Hörby kommun
Höörs kommun
Klippans kommun
Kristianstads kommun
Kävlinge kommun
Landskrona stad
Lomma kommun
Lunds kommun
Malmö stad
Osby kommun
Perstorps kommun
Simrishamns kommun
Sjöbo kommun
Skurups kommun
Staffanstorps kommun
Svalövs kommun
Svedala kommun
Tomelilla kommun
Trelleborgs kommun
Vellinge kommun
Ystads kommun
Åstorps kommun
Ängelholms kommun
Örkelljunga kommun
Östra Göinge kommun
Familjen Helsingborg
MalmöLundregionen
Skåne Nordost

Sydöstra Skånes samarbetskommitté (SÖSK)
Skånes Kommuner (Kommunförbundet)
Region Blekinge
Region Halland
Region Jönköpings län
Region Kalmar län
Region Kronoberg
Region Hovedstaden
Region Sjælland
Copenhagen Malmö Port
Helsingborgs Hamn
Landskrona Hamn
Trelleborgs Hamn
Ystad Hamn
Kristianstad Österlen Airport
Malmö Airport
Ängelholm Helsingborg Airport
Arbetsförmedlingen
Boverket
Försvarsmakten
Luftfartsverket
Länsstyrelsen i Skåne
MSB
Naturvårdsverket
Polismyndigheten region Syd
Post- och telestyrelsen
Sjöfartsverket
Skatteverket
Tillväxtverket
Trafikverket
Transportstyrelsen
Trafikanalys
VTI
M Sverige
Svensk Kollektivtrafik

Transportföretagen
Drivkraft Sverige
Energigas Sverige
Fossilfritt Sverige
Fotgängarnas förening (FOT)
2030-sekretariatet
Cykelfrämjandet
Naturskyddsföreningen
Gröna Bilister
Svenskt Näringsliv i Skåne
Sveriges Åkeriföretag
Tågföretagen
Sydsvenska Handelskammaren
STF (Svenska Turistföreningen)
PRO (Pensionärernas Riksorganisation)
Svenska Taxiförbundet
Byggföretagen
EON
Fastighetsägarna syd
Företagarna Region Syd
LRF i Skåne
Svenskt Näringsliv i Skåne
Sveriges åkeriföretag
Sydsvenska Handelskammaren
Sysav
Transportministeriet Danmark

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/515

2025-09-10
Moa Åhnberg
+4641362084
moa.ahnberg@eslov.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över Höörs kommuns översiktsplan, samrådsförslag

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen antar förvaltningens yttrande över Höörs kommuns översiktsplan som sitt och skickar det till Höörs kommun.

Ärendebeskrivning

Eslövs kommun har mottagit Höörs kommuns förslag till översiktsplan att yttra sig över. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

I handläggningen av Eslövs kommuns yttrande har tjänstepersoner från Kommunledningskontoret samt Miljö och Samhällsbyggnad deltagit.

Beslutsunderlag

Missivbrev Översiktsplan 2026 Höörs kommun
Samrådshandlingar, tillgängliga på Höörs kommuns hemsida

Beredning

Förslaget till översiktsplan har 2045 som målår och möjliggör för cirka 3 000 nya bostäder och 42 hektar verksamhetsmark. Den tar utgångspunkt i en målbild om att ”utveckla Höörs tätort som småstad i storstadsregion, Tjörnarp som stationsby, levande landsbygd, tillgänglig natur med höga kvaliteter och hållbara transporter”. Frågor som rör naturvärden och rekreationsmöjligheter får stort utrymme i planförslaget.

Yttrande

Kommunledningskontoret ser det som positivt att Höörs kommun har arbetat aktivt med mark- och vattenanvändningen utanför tätorterna.

Det finns flera ställningstaganden som kan ha påverkan på Eslövs kommun och Kommunledningskontoret saknar en tydlighet om mellankommunala perspektiv och dialoger. Förvaltningen vill särskilt lyfta fram följande frågor

där Höörs kommun behöver utveckla resonemang och ställningstaganden i det fortsatta arbetet med översiktsplanen:

- Dragning av två nya järnvägsspår Hässleholm-Lund – Höörs kommun förespråkar en dragning längs Södra stambanans befintliga spår.
- Områden lämpliga för vindkraftsetableringar – Två områden är utpekad vid kommungränsen till Eslövs kommun.
- Utveckling av Rövarkulan som entré till naturreservat och Skåneleden – Naturreservatet ligger i både Höörs kommun och i Eslövs kommun.
- Kollektivtrafik på landsbygden – Planen lyfter behovet av att stärka mellankommunala linjer på landsbygden, men ger inga exempel på var eller hur.
- Vattenrådens roll för att kunna arbeta med landskapets vattenhållande förmåga – Planering av åtgärder för landskapets vattenhållande förmåga behöver utgå från ett avrinnings-områdesperspektiv där vattenråden är nyckelaktörer.

Beslutet skickas till
Höörs kommun kommun@hoor.se Dnr KSF 2025/76

Eva Hallberg
Kommundirektör

Anita Wallin
Chef tillväxtavdelningen

SAMHÄLLSBYGGNADSSEKTOR
Strategiska enheten

Enligt sändlista

Samråd om Översiktsplan för Höörs kommun

Nu håller vi samråd om Översiktsplan för Höörs kommun. Bestämmelser om översiktsplanering finns i plan- och bygglagen, PBL. Samrådet pågår 20 augusti till 20 oktober.

Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Förslag till Översiktsplan 2026 består av:

- Utvecklingsinriktning
- Mark- och vattenanvändning
- Förutsättningar och Hänsyn
- Levande landsbygd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Planeringsunderlag

Det bästa sättet att ta del av planförslaget är via kartberättelsen på samrådswebben. Där kan ni också ladda ner alla handlingar som PDF. Handlingarna finns även via kommunens hemsida. Remissinstanser som önskar få handlingarna skickade som bifogade filer i epost får gärna höra av sig till undertecknad.

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som gäller hela kommunen. Översiktsplan 2018 för Höörs kommun är i huvudsak aktuell men mål och inriktning har behövt uppdateras för att ta sikte på år 2045. Nya markområden har reserverats för bostadsförsörjning och tätortsutveckling. Nya förutsättningar invid väg 23 har integrerats i planeringen för småstadens utveckling.

Som underlag för planarbetet har vi tagit fram ett antal Planeringsunderlag. Slutsatserna från dessa underlag har arbetats in i Utvecklingsinriktning, Mark- och vattenanvändning, Förutsättningar och Hänsyn samt i Levande landsbygd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) är en specialregel i strandskyddslagstiftningen. Höörs kommun föreslår i översiktsplanen LIS-områden för besöksnäringen. Under sensommaren planeras dialoger med berörda besöksnäringar för att kunna peka ut LIS-områdena med bättre precision och för att ge en mer komplett bild av hur besöksnäringen kan bidra med service till lokalsamhället. En kompletterad version av samrådsförslaget om Levande landsbygd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen kommer därför att publiceras och skickas till samrådskretsen i slutet av september. Håll utkik efter det!

Synpunkter på planförslaget ska lämnas skriftligt senast 20 oktober 2025 till kommun@hoor.se eller Höörs kommun, Box 53, 243 21 Höör. Märk ditt yttrande med diarienummer KSF 2025/76.

Frågor om planen kan ställas till undertecknad eller till samhällsplanerare Anton Klacka, 0413–28213, anton.klacka@hoor.se.

Karin Kallioniemi
Strategisk planeringschef
0413-28166
karin.kallioniemi@hoor.se

Höörs kommun

Utvecklingsinriktning

Översiktsplan 2026 för Höörs kommun
Samrådsförslag godkänt i Kommunstyrelsen 250812

Läsanvisning

Utvecklingsinriktningen är en del av översiktsplanen för Höörs kommun.

I utvecklingsinriktningen lyfter vi fram strategiska samband, utvecklingsinsatser och prioriteringar som är särskilt viktiga för kommunens långsiktiga utveckling. Utvecklingsinriktningen består av bebyggelsestruktur, grön- och blåstruktur och kommunikation. I utvecklingsinriktningen presenterar vi även en målbild för år 2045.

Innehåll

Utgångspunkter 4

Mitt i det flerkärniga Skåne 4

Styrdokument för Höörs kommun 4

Perspektiv 2045 5

Målbild 2045 5

Småstad i storstadsregion 6

Stationsby i utveckling 6

Levande landsbygd 6

Tillgänglig natur med höga kvaliteter 7

Hållbara transporter 7

Bebyggelsestruktur 9

Stationsnära område 9

Höör – Småstad i storstadsregion 9

Tjörnarp – Stationsby i utveckling 11

Bebyggelsegrupp på landsbygd 14

Större besöksmål 15

Utbyggnadsriktning 17

Centrum 17

Stadsnära bebyggelsegrupp 18

Stationsnära bebyggelsegrupp 18

Grön- och blåstruktur 21

Sammanhängande område för natur och friluftsliv 21

Angöringspunkter för natur och friluftsliv 23

Regionala leder för vandring och cykling 25

Åar 26

Viktiga samband för natur och friluftsliv 26

Kommunikationer 26

Nationellt samband på järnväg 27

Järnvägsstationer, Höör och Tjörnarp 27

Nationella samband på väg 28

Delregionala samband på väg 28

Cykelvägar och cykelstråk 28

Utgångspunkter

Höörs kommun idag

I Höörs kommun finns omväxlande natur- och kulturmiljöer kombinerat med snabba tåg- och bussförbindelser till tillväxtmotorer och regionala kärnor. Höör är den viktigaste tätorten, med ca två tredjedelar av invånarna. Järnvägsstationer finns i Höör och i Tjörnarp. Många av invånarna drar nytta av de goda möjligheterna att tågpendla till Malmö, Lund, Hässleholm och Kristianstad men det finns också ett brett och småskaligt lokalt näringsliv i kommunen. De goda förbindelserna gör det enkelt för invånarna att ta sig till Köpenhamn och vidare ut i världen och det är lika lätt för besökare att ta del av utbudet i Höörs kommun, till exempel barockmusik, Skånes djurpark och vandringsleder i orörd natur.

Mitt i det flerkärniga Skåne

Höörs kommun ligger mitt i det flerkärniga Skåne och är en del av MalmöLundregionen. Utvecklingen av Höörs kommun är starkt knuten till regionens utveckling och kommunens utvecklingsinriktning tar därför sats i planeringsstrategierna från Regionplan för Skåne:

- Utveckla flerkärnigheten och stärka samspelet mellan stad och land
- Stärka tillgängligheten och binda samman Skåne
- Stärka mångfalden av attraktiva och hälsofrämjande livsmiljöer med tillgång till rekreation
- Växa effektivt med en balanserad och hållbar mark- och vattenanvändning
- Planera för en god miljö och en hållbar resursanvändning, samt
- Stärka Skånes relationer med omvärlden.

Styrdokument för Höörs kommun

Vision 2035 för Höörs kommun

Kommunfullmäktige har antagit Vision 2035 för Höörs kommun:

”Höörs kommun är platsen för en hållbar utveckling där naturens möjligheter tas tillvara för boende, fritid och företagande och där individens engagemang och kreativitet bidrar till en positiv samhällsutveckling. Kommunen, medborgarna och företagarna samverkar och tar gemensamt ansvar för klimat, miljö och en attraktiv kommun att leva och verka i.”

Miljö- och klimatstrategi

Miljö- och klimatstrategi för Höörs kommun antogs av kommunfullmäktige i oktober 2023. Strategin fastställer hur kommunen ska arbeta för att styra mot hållbar utveckling och bidra till att uppfylla de nationella miljökvalitetsmålen och den miljömässiga delen av de globala målen för hållbar utveckling. Strategin har fyra fokusområden:

- Natur med höga värden,
- Hög livskvalitet,
- Nettonollutsläpp 2045 samt
- Resurseffektiv kommun

Fokusområdena har starka samband med översiktsplaneringen bland annat när det gäller ekosystemtjänster, naturvärden, hälsosamma livsmiljöer, friluftsliv, energiplanering samt effektiv och hållbar användning av naturresurser.

Näringslivsstrategi

Näringslivsstrategi för Höörs kommun 2024-2027 fastställdes av kommunstyrelsen i januari 2024. Näringslivsstrategin syftar till att främja ett gott företagsklimat och goda förutsättningar för att etablera, driva och utveckla företag i Höörs kommun och på så sätt skapa en hållbar tillväxt. De övergripande målen är:

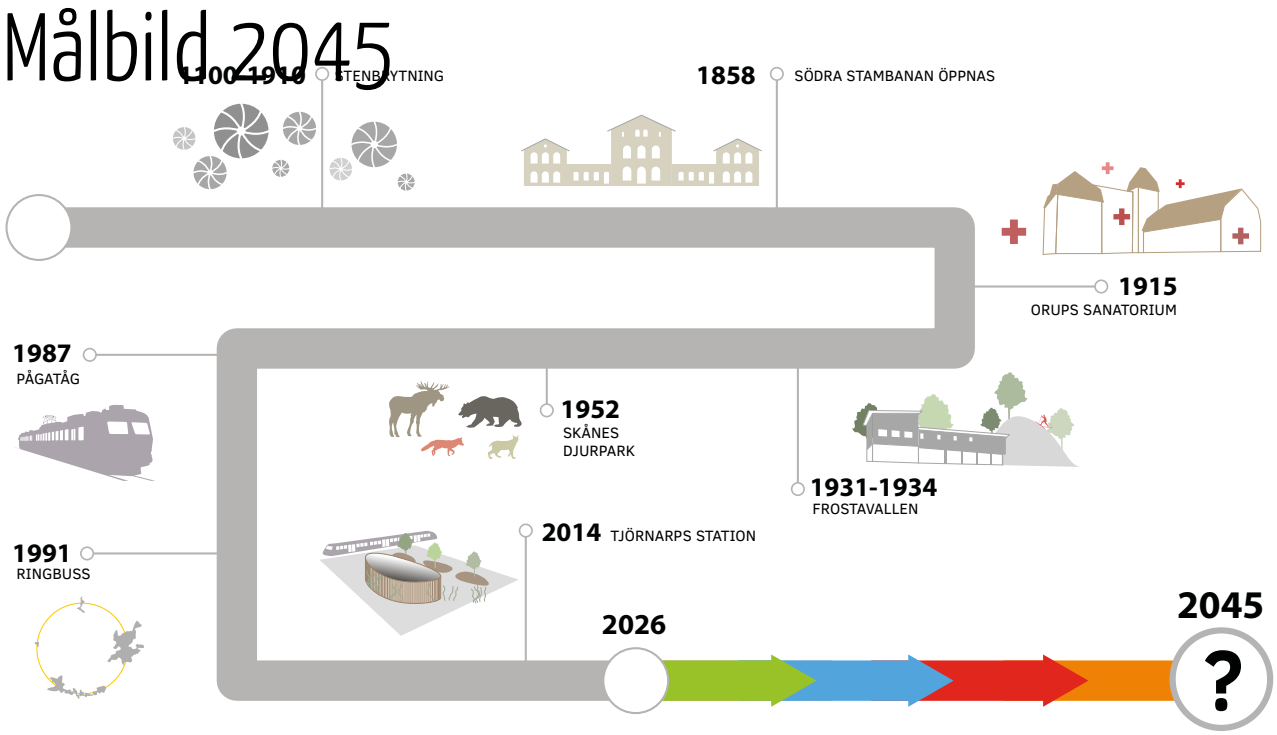
- fler företag,
- fler arbetstillfällen,
- en bra företagsservice och
- ett gott företagsklimat.

Översiktsplaneringen stödjer målen genom en god dialog med näringslivet och genom att peka ut riktningen för fortsatt tätortsutveckling med mark för företag och arbetsplatser.

Perspektiv 2045

Översiktsplanen ska hjälpa oss att ta ut kursen mot framtiden och behöver därför ha ett längre tidsperspektiv än vi är vana vid att planera för. Markköp och planering av teknisk infrastruktur kräver god framförhållning innan det är dags att starta skissarbetet för hur områdena ska se ut. Vi har valt att blicka tjugo år framåt för att få en bra långsiktighet i planeringen. 2045 är tillräckligt långt fram i tiden för att samhället ska hinna förändras när det gäller hur människor lever sina liv och när det gäller hur städer och byar samspelar i en region. Det är också ungefär så lång tid det tar att planera och genomföra större infrastrukturprojekt. År 2045 förväntas de nya järnvägsspåren Hässleholm-Lund vara klara. Hur ser Höörs kommun ut år 2045?

I planeringen för framtiden är det nödvändigt att komma ihåg sin historia (jämför figur 1). Stenbrytningen och det tidiga 1900-talets satsningar på hälsa och rekreation är exempel på hur tidigare generationers verksamhet och prioriteringar har format den kommun vi känner idag. Allra störst betydelse för utvecklingen fram till idag har dock järnvägen haft, och särskilt de satsningar på regional tågtrafik som Region Skåne har genomfört. Innan järnvägen byggdes var både Höör och Tjörnarp bondbyar vid vägskäl på landsbygden.

Figur 1. Höörs kommuns utveckling ur ett historiskt perspektiv, och med sikte på år 2045.

År 2045 är Höör en sammanhållen, hållbar och integrerad kommun. Spontana möten mellan unga och äldre, inflyttare och gamla Höörsbor, lokalt verksamma och pendlare bidrar till känslan av samhörighet. Cykelvägar, kollektivtrafik och fibernät binder samman småstaden Höör, stationsbyn Tjörnarp, en levande landsbygd och omvärlden. Det är lätt att leva hållbart och naturens möjligheter tas till vara.

I Höörs kommun finns år 2045 boende för olika smaker och för livets olika skeden. Numera finns både ekobyar och kollektivboenden vid sidan om centrumlägenheter, villaområden, trygghetsbostäder och marklägenheter. Ny bebyggelse är varierad och anpassad till natur- och kulturmiljö så att den stärker orternas och landsbygdens identitet.

Målbilden har konkretiserats i 5 teman:

1. Småstad i storstadsregion
2. Stationsby i utveckling
3. Levande landsbygd
4. Tillgänglig natur med höga kvaliteter
5. Hållbara transporter

Småstad i storstadsregion

År 2045 är Höör en småstad i en storstadsregion och växer stadigt. Tillväxten är en följd av utvecklingen kring Malmö, Lund och Köpenhamn, men Höör har hållit fast vid sin mänskliga skala och trygga miljö. Förstklassiga kommunikationer gör att Höör är som en stadsdel i Lund, Malmö eller Kristianstad, men samtidigt en småstad med helt egna kvaliteter. Centrum är livligt tack vare fler invånare.

Det lokala näringslivet har utvecklat ett unikt och lokalt anpassat utbud som gör att det finns en bred kommersiell service. Hög nivå på kommunens verksamheter och ett rikt föreningsliv gör att småstaden erbjuder en bredd av service och kultur, trots att vissa verksamheter har samlats i de större städerna.

Stationsby i utveckling

År 2045 är Tjörnarp en sammanhållen, hållbar och integrerad stationsby med den lättillgängliga naturen som en självklar attraktion. Tjörnarp utvecklas som del av storstadsregionen och växer stadigt utifrån sin potential som naturnära bostadsort med goda möjligheter till hållbart resande inom hela regionen. Den flerkärniga ortsstrukturen är tätt sammankopplad tack vare väl utbyggd tågtrafik. Utökad tågtrafik i kombination med gång- och cykelvägar ger goda och hållbara resmöjligheter till utbildning, arbete och fritidsaktiviteter.

Ny bebyggelse har lett till en ökad inflyttning och Tjörnarp är en stationsby i tillväxt. Fler invånare skapar underlag för ett näringsliv och även för utvecklad kommunal service. Näringslivet har ett unikt och lokalt anpassat utbud som bidrar till ortens attraktivitet för besökare och boende. Lokal service gör livet enkelt. Tjörnarp fungerar som serviceort för sitt omland. Intresseföreningar bidrar till stark lokal gemenskap och kultur.

Naturen i och kring Tjörnarp känd för sina höga kvaliteter och för att vara tillgänglig för alla. Förstklassiga kommunikationer gör att Tjörnarp kan fungera som ett utflyktsmål och rekreativ miljö för stora delar av Skånes befolkning samtidigt som stora delar av Skåne och Köpenhamn finns lätt tillgängligt för Tjörnarpsborna.

Levande landsbygd

År 2045 erbjuder landsbygden varierade livsmiljöer såväl som försörjningsmöjligheter. Bygder och bebyggelsegrupper har utvecklats utifrån sina olika förutsättningar. Befintlig bebyggelse har utvecklats och fått nya funktioner samtidigt som nya bostäder har stärkt befintliga strukturer och lokal identitet.-

De gröna näringarna erbjuder lokal sysselsättning och bidrar till samhällets försörjning och motståndskraft vid kriser. Byarna är självklara startpunkter för natur- och kulturutflykter i landskapet. Landsbygden erbjuder unika upplevelser och lokala produkter vilket lockar besökare från när och fjärran. Intresseföreningar bidrar till stark lokal gemenskap och kultur.

År 2045 är det självklart att landsbygden har ett basutbud av kollektivtrafik. Moderna trafikeringskoncept ger en rimlig och effektiv trafik.

Tillgänglig natur med höga kvaliteter

År 2045 är naturen i Höörs kommun känd för sina höga kvaliteter och för att vara tillgänglig för alla. Höörs kommun erbjuder sammanhängande vandringsleder i vacker natur och har Skånes mest upplevelserika naturområden. Här finns den urbaniserade storstadsregionens gröna lungor. Ringsjön och de mindre sjöarna är pärlor som erbjuder bad, fiske och friska ekosystem. Besöksnäring med naturen som bas är en viktig motor för sysselsättningen i kommunen.

Skyltade leder för vandring och cykel binder samman strövområden och värdefulla miljöer. Det är också lätt att nå naturen med kollektivtrafik. Naturvärden och biologisk mångfald har stärkts tack vare att kunskap om naturtyper och gröna samband har varit vägledande för utvecklingen.

Hållbara transporter

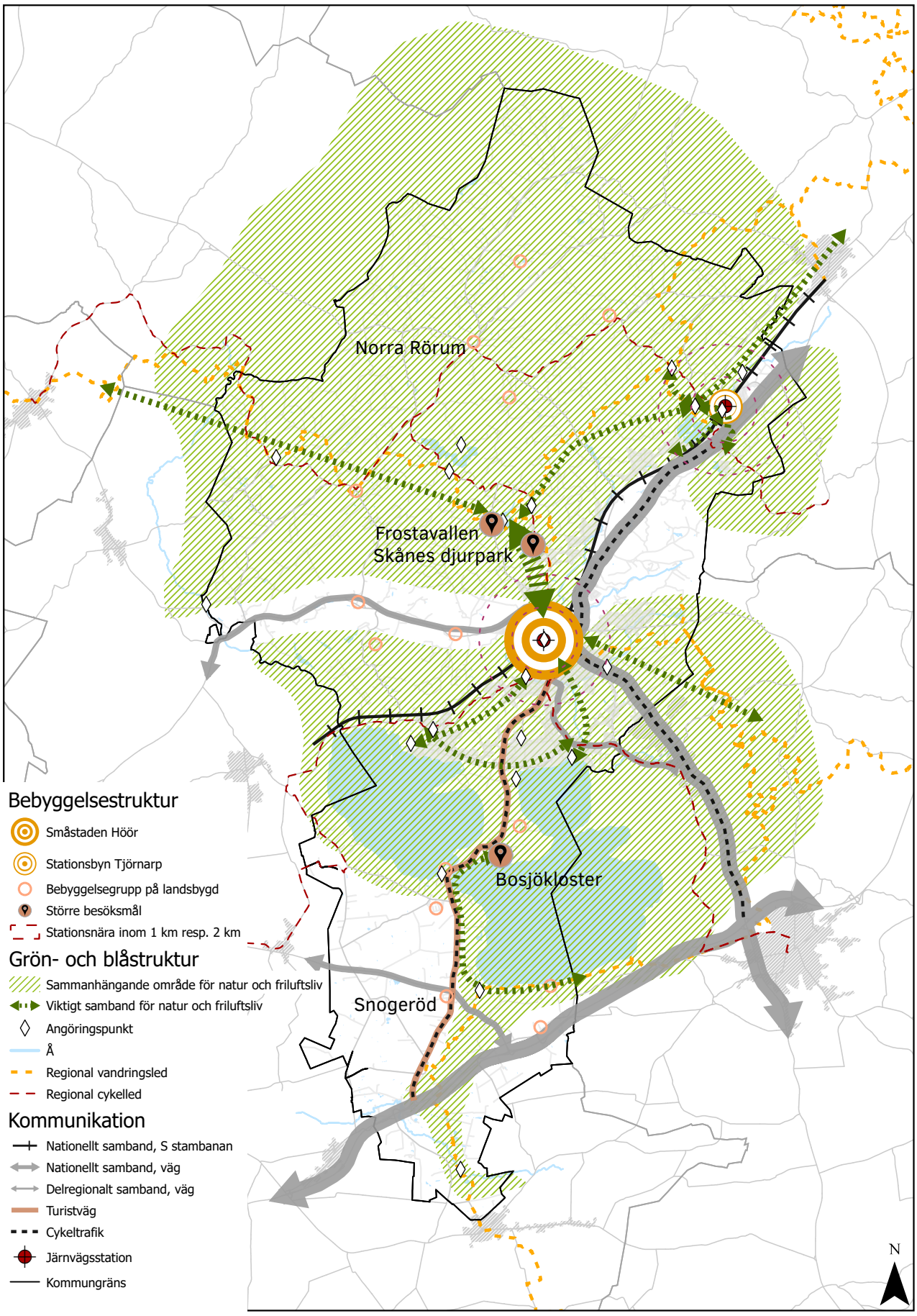
År 2045 är Höörs kommun en del av en storstadsregion där vardagslivet fungerar smidigt. Den flerkärniga ortsstrukturen är tätt sammankopplad tack vare väl utbyggd kollektivtrafik. Tåg, bussar och gång- och cykelvägar ger goda och hållbara resmöjligheter till utbildning, arbete och fritidsaktiviteter. Kommunikationerna är anpassade både för den som reser till storstaden och för den som rör sig mellan småstad, stationsby och landsbygd. Bilanvändandet har minskat och invånarna kan njuta av renare luft, bättre trafikmiljö och tystare omgivning.

Trafikmiljön är trygg för alla och de flesta väljer att gå eller cykla vid korta resor. Trots att Höörs kommun växer behövs inte lika mycket mark för parkeringsplatser när färre kör med egen bil. Stationerna välkomnar den tillfälliga besökaren och underlättar resan. Järnväg och motorvägar tar en allt större andel av tung transittrafik, i takt med utbyggnad av övergripande infrastruktur.

Bebyggelsestruktur

Höörs kommun ska erbjuda bostäder för olika smaker och för livets skilda skeden. Därför ska ny bebyggelse och förändringar bidra till ett mer varierat bostadsbestånd och fler boendeformer. Blandade stadsdelar med fler boendealternativ ger levande miljöer samtidigt som integration främjas och den som behöver byta bostad får bättre möjlighet att stanna i sin närmiljö.

Nya bostäder ska koncentreras till områden med god kollektivtrafik, cykelstråk och tillgänglig service. Stationsnära utbyggnad ska prioriteras särskilt. Merparten av bostadsutbyggnaden och befolkningstillväxten ska därför ske i Höör och i Tjörnarp - båda med potential för stationsnära utveckling. Det ger en långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur. Kompletteringar av bebyggelsen på landsbygd ger möjlighet till varierade livsmiljöer och försörjning i närhet till bostaden.

Figur 2. Utvecklingsinriktning. Skalnivå: helkommun. Namnen på kartan avser Större besöksmål och Bebyggelsegrupper på landsbygd som har specifik vägledning.

Verksamhetsområden är en viktig del av småstaden eftersom de innehåller arbetsplatser och plats för viktiga samhällsfunktioner. Småskaliga verksamheter med lokal eller delregional kundkrets ligger bäst i direkt anslutning till tätorter. Lägen invid E22 samt vägarna 13 och 23 passar verksamheter som riktar sig till trafikanter och verksamheter med stort transportbehov. Centrum är bästa läget för servicefunktioner till en lokal kundkrets.

Stationsnära område

Generell vägledning

Tätortsutveckling och bostadsutbyggnad ska koncentreras till stationsnära områden. Bebyggelsen ska vara tätast närmst stationen:

- Inom 600 m från stationen är det särskilt lämpligt med kontor, service, målpunkter och bostäder i en tät, blandad stadsstruktur.
- Inom 1000 m från stationen är mycket bra läge för bostäder och bör förtätas.
- 1000-2000 m från stationen är intressant för blandad bostadsbyggnad.

Upp till fem km från stationen är rimligt cykelavstånd om det finns säker cykelväg. Mindre kompletteringar kan vara lämpligt.

Höör – Småstad i storstadsregion

Vägledning för centralort

Småstaden Höör är centralorten i Höörs kommun. Centralorterna har stor betydelse för Skånes flerkärniga ortsstruktur och för sitt omland när det kommer till sjukvård, service, handel, offentlig förvaltning och politisk makt (Regionplan för Skåne). Centralorterna innehåller även kulturutbud, arbetsplatser samt bidrar till regional attraktivitet. I centralorten finns också en unik utvecklingspotential kopplat till ortens historiska utveckling och geografiska sammanhang. Centralorten ska utvecklas och stärkas som serviceort och mötesplats. Viktiga utvecklingsfrågor handlar om levande centrum, attraktiva boenden, hållbar mobilitet samt god tillgänglighet med kollektivtrafik.

Höör är även en kollektivtrafiknod och en nod för vandring och cykling (Regionplan för Skåne). Kollektivtrafiknoder är orter i regionalt viktiga kollektivtrafikstråk med potential för ett stort resandeunderlag som ger orten en strukturbildande roll för utformningen av kollektivtrafiksystemet. Avsikten med att identifiera kollektivtrafiknoder är framför allt att lyfta fram noder med goda förutsättningar för attraktiva bytespunkter som stärker kollektivtrafikens attraktivitet. Därmed är bebyggelseutveckling i dessa orter särskilt gynnsam för ett ökat hållbart resande, en mer effektiv kollektivtrafikförsörjning och för att stärka den flerkärniga ortsstrukturen.

Noder för vandring och cykling är orter som utgör attraktiva angöringspunkter för att nå naturen med kollektivtrafik. Avsikten är att lyfta tillgången och utvecklingspotentialen till att nå Skånes regionala målpunkter för rekreation och friluftsliv genom ett hållbart resande.

Specifik vägledning

Höör ska växa utifrån sin potential som småstad i en storstadsregion och som centralort för sitt omland. Det viktigaste i småstaden är att vi möter andra människor när vi rör oss i stadsmiljön. Därför är den mänskliga skalan ett av småstadens viktigaste karaktärsdrag. Vi känner igen varandra tvärs över gatan och trafiken på gatan hindrar mig inte från att korsa gatan och prata med dig. Ett annat viktigt karaktärsdrag är att här finns en tydlig kärna där kulturliv, arbetsplatser och servicefunktioner är samlade på gångavstånd från varandra.

Det största hotet mot Höörs utveckling som småstad ligger i att lokal handel och service avvecklas i stället för att utvecklas. Riskfaktorer är att servicefunktionerna inte är tillräckligt

samlade för att locka kunder åt varandra och att människor handlar på internet eller på andra orter i stället för lokalt i Höör.

Fler lägenheter nära centrum!

Höör har en hög andel småhus, men fler och fler söker en hyreslägenhet. Det gäller både äldre som behöver ett bekvämt boende, ungdomar som söker sin första bostad och barnfamiljer som prioriterar en enklare vardag framför eget hus.

Utbyggnad för en hållbar stadsstruktur!

Utbyggnadsområden ska väljas utifrån hur de kan bidra till att Höör blir en långsiktigt hållbar stad. Det innebär att stationsnära lägen ska prioriteras, men också att kompletteringar till befintliga områden ska väljas framför utbyggnad av helt nya områden.

Planera för marklägenheter och radhus!

Marklägenheter är ett bra alternativ till villaboende och kan integreras i alla utbyggnadsområden, utanför centrum. Marklägenheter innebär bättre markhushållning än villor och bidrar till en mer blandad bebyggelse. Marklägenheter kan upplåtas både som hyreslägenheter, som bostadsrätt och som radhus med eget ägande.

Främja ekobyar och boendegemenskaper!

Ekobyar, boendegemenskaper och kollektivhus innebär att människor skapar unika bostadsmiljöer. Förutsättningar för bilpool och andra former av delningsekonomi ökar när grannar samverkar med varandra vilket är positivt ur hållbarhetssynpunkt. Höörs kommun ska främja privata initiativ till ekobyar och andra boendegemenskaper genom ett lösningsorienterat förhållningssätt. Vid förfrågan ska kommunen överväga om någon kommunalt ägd fastighet är lämplig att anvisa. Alla nya bebyggelsegrupper ska lokaliseras med cykelavstånd till järnvägsstation och vardagsservice.

Vardagens funktioner ska finnas nära!

De flesta människor önskar sig närhet till livsmedelsbutik, skola och förskola liksom grönområden. Om dessa platser finns nära, gärna inom 10 minuters gångavstånd, blir vardagen enklare för alla.

Prioritera cykeln som transportmedel!

Cykelstråk med hög framkomlighet gör det lätt att välja cykeln och underlättar vardagen för dem som inte har något annat transportmedel att välja på.

Kommunal service stärker småstaden!

Kommunen kommer att behöva bygga nya lokaler för bland annat skola, barnomsorg och särskilt boende. Dessa satsningar ska placeras och utformas så att de stärker småstaden. Anläggningar för kultur och fritid ska utvecklas som mötesplatser.

Utveckla grönområden och parker!

Naturmarken ska växa in mot centrum och vid behov ska naturmark anläggas i både nya och äldre bostadsområden. I grönområden är de naturliga inslagen helt dominerande. Enebacken och Tjurasjö är finparker i centrala Höör.

Lyft fram vattendragen i stadsmiljön!

Höörsån, Kolljungabäcken och Lerbäcken är redan idag viktiga inslag i stadsmiljön, men ska lyftas fram ännu tydligare. Viktiga verktyg är utformning av närmiljön, aktiv skötsel och skyltar i gatu- och parkmiljöer som talar om namnet på vattendraget.

Planera för träden!

Träd har stor betydelse även utanför grönområden och parker. Vid exploatering ska värdefulla träd bevaras i möjligaste mån och nya träd ska planteras där det är lämpligt. Träd i gatumiljö kräver också särskild hänsyn och det viktigt att tänka på hur trädens rötter påverkas vid förändringar.

Centrum är bästa läget!

Frisörsalonger, kontor, butiker och liknande ska i första hand utvecklas integrerat med stadsbebyggelsen i centrum eller som en del av bostadsområden. Det ger en attraktiv stadsmiljö och närhet till kunderna.

Utveckla verksamhetsområden!

Verksamhetsområden är en viktig del av småstaden eftersom de innehåller arbetsplatser och plats för viktiga samhällsfunktioner. Brädgårdar, verkstäder och tillverkningsindustri är exempel på verksamheter som kan skapa störningar om de blandas med bostäder. Särskilda områden avgränsas så att störande verksamheter kan utvecklas långsiktigt. Behoven av mark för verksamheter förändras över tid och kräver en löpande analys.

Tillgänglighet med bil, cykel och kollektivtrafik!

Verksamhetsområden etableras ofta utifrån tillgänglighet för biltrafik. Denna faktor är viktig och ska fortsatt utvecklas, men det ska också vara lätt att ta sig till verksamhetsområdena med cykel och kollektivtrafik.

Tjörnarp – Stationsby i utveckling

Vägledning för strategisk nod

Stationsbyn Tjörnarp är en strategisk nod för kollektivtrafik samt vandring och cykling (Regionplan för Skåne). Kollektivtrafiknoder är orter i regionalt viktiga kollektivtrafikstråk med potential för ett stort resandeunderlag som ger orten en strukturbildande roll för utformningen av kollektivtrafiksystemet. Avsikten med att identifiera kollektivtrafiknoder är framför allt att lyfta fram noder med goda förutsättningar för attraktiva bytespunkter som stärker kollektivtrafikens attraktivitet. Därmed är bebyggelseutveckling i dessa orter särskilt gynnsam för ett ökat hållbart resande, en mer effektiv kollektivtrafikförsörjning och för att stärka den flerkärniga ortsstrukturen.

Noder för vandring och cykling är orter som utgör attraktiva angöringspunkter för att nå naturen med kollektivtrafik. Avsikten är att lyfta tillgången och utvecklingspotentialen till att nå Skånes regionala målpunkter för rekreation och friluftsliv genom ett hållbart resande.

Serviceorten är en flerfunktionell ort som försörjer en mindre del av kommunens landsbygd med samhällsservice och orten har därmed stor betydelse för kommunens framtida utveckling. Stationsbyn Tjörnarp uppfyller inte fullt ut regionplanens kriterier för en serviceort, men avsikten är att servicen ska utvecklas och stärkas så att Tjörnarp kan fungera som samlingsplats för service. Viktiga utvecklingsfrågor handlar om att fortsatt verka för att samla servicefunktioner till orten samt att skapa goda förutsättningar för hållbar mobilitet och god tillgänglighet.

Specifik Vägledning

Tjörnarp ska växa utifrån sin potential som naturnära boende med goda möjligheter till hållbart resande inom hela regionen samt som en nod för sitt omland. Närheten till naturen är en stor attraktionskraft för många som väljer att besöka eller bo i Tjörnarp. De kvaliteter som redan finns behöver tas tillvara och utvecklas medan kopplingar till kringliggande landsbygd behöver stärkas ytterligare. Tjörnarp har förutsättningar att växa på ett hållbart sätt som kan skapa underlag för ökad kommunal och kommersiell service. Den lokala identiteten som stationsby ska stärkas ytterligare genom utveckling av området kring stationen.

Lertäkter, tegelbruk och industrialisering i järnvägens spår ger lokal identitet. Kulturarvet i Tjörnarp och dess omland ska stärkas genom att kommunen har tillräcklig kunskap om kulturmiljöerna vid förändringar och verkar för att tydliggöra kulturarvet i landskapet.

Tjörnarpssjön och skogen vid Tjörnarp lockar många äventyrare till MittSkåne. Även närhet till kollektivtrafik och koppling till Skåneleden hör till ortens styrkor. Kommunen ska verka för att besökare i framtiden ska ledas till Tjörnarp från de planerade regionala cykellederna.

Utveckla stationsområdet som mötesplats!

Stationsområdet är en viktig del av människors vardag eftersom det är där vi byter färdmedel. Läget i centrum innebär att stationsområdet också har potential att fungera som mötesplats för människor. För att utnyttja potentialen krävs en kontinuerlig utveckling av tillgänglighet, trygghet och servicefunktioner. En tätare struktur med fler bostäder i stationsnära läge kan bidra till att utveckla stationsområde som nod och mötesplats.

Stationsbyn som målpunkt!

Offentlig service finns i stationsbyn som är målpunkt för omlandet. Kommunal och kommersiell service i stationsbyn har stor betydelse för hur omlandet fungerar som livsmiljö. Kommunen ska agera för att underlätta etableringar av service i stationsbyn.

Tryggt och säkert för gående och cyklister!

Stationsbyn behöver utvecklas med cykelinfrastruktur som binder samman målpunkter med boendemiljöer på ett säkert sätt. Det ska vara tryggt att röra sig längs med stationsbyns livsnerv, Landsvägen, för cyklister och fotgängare oavsett ålder eller fysisk förmåga. Separerad gång- och cykelväg behövs längs Landsvägen och säkra passager med hastighetssäkring behöver skapas på ett antal punkter och sträckor för att möjliggöra överfart.

Cykelväg direkt till Höör!

För att flera ska välja cykeln som transportmedel i vardagen är det viktigt att skapa en cykelvägsförbindelse mellan kommunens stationsbyar Höör och Tjörnarp. Idag saknas ca 6 kilometer cykelväg längs med statliga väg 23 för att koppla samman orterna.

Kulturmiljö som stärker lokal identitet!

Kunskap om lokal historia och närmiljö är viktigt för identiteten och samhällsutvecklingen. I stationsbyn med omland finns ett stort engagemang och mycket kunskap. Kulturmiljöprogrammet är kommunens viktigaste bidrag till att sprida kunskap om hur kulturhistorien syns i landskapet. Genom att använda kunskapen ur kulturmiljöprogrammet vid renoveringar och ombyggnader kan identiteten utvecklas och stärkas.

Växa med fler bostäder!

Fler bostäder behövs för att öka inflyttningen till byn. Tillväxten ska vara hållbar och ske inom två kilometers cykelavstånd från stationen. Utbyggnad av större sammanhängande områden prioriteras därför till stationsnära lägen. I dessa områden vill kommunen främja utvecklingen av marklägenheter, radhus och flerbostadshus. Inom cykelavstånd från stationen vill kommunen även främja boendegemenskaper för hållbart boende. Kommunen ska verka för att utbyggnad av lämpliga områden genomförs.

Säkerställa VA-kapacitet för tillväxt!

VA-frågan är central för framtida utveckling av bostäder i Tjörnarp. 2024 fattade kommunstyrelsen ett inriktningsbeslut om att behålla och rusta upp Tjörnarps vattenverk och avloppsreningsverk för att säkerställa VA-försörjningen i Tjörnarp för en framtida befolkningsökning och ny anslutningar. Kommunen ska arbeta aktivt med VA-frågan och se till att arbetet med att säkerställa den framtida kapaciteten inte tappar styrfart. VA-nätet ska dessutom utvecklas och byggas ut så att fler områden kan anslutas.

Mångfald av boendemöjligheter!

En mångfald av boendemiljöer behövs för att bostadsmarknaden ska fungera flexibelt. När bostadsbehoven förändras ska det finnas möjlighet att byta bostad inom byn. Det ska till exempel finnas bostäder för äldre som vill ha ett bekvämt boende eller för barnfamiljer som prioriterar en enklare vardag framför eget hus.

Verksamheter med platsen som utgångspunkt!

Även när det gäller verksamheter sker utvecklingen över lång tid. Verksamheter på landsbygd

har ofta en lång kontinuitet på platsen eller har tillkommit som komplement till lantbruk eller på en bostadsfastighet. Den typen av verksamheter kan på motsvarande sätt som nya bostäder utvecklas utan prövning i detaljplan. Nya verksamheter som riskerar att störa grannar bör dock alltid lokaliseras till verksamhetsområden.

Strategier för upplevelser

Stationsbyn ska vara attraktiv både för boende och för besökare. Natur- och kulturupplevelser är en viktig del av stationsbyns attraktionskraft. Koppling till kringliggande tillgänglig natur och ledsystem är ett dragplåster för Tjörnarp och naturupplevelsen blir påtaglig redan från perrongen.

Utveckla leder för vandring, cykling och simning!

Vandring, löpning, cykling och simning är några av de aktiviteter som lockar många besökare till Tjörnarp. Standarden behöver höjas på flera håll med avseende på bland annat tillgång till dricksvatten och toaletter. Ledmarkering ska hållas i gott skick och framkomligheten ska vara god.

Cykelleder saknas idag men ett regionalt ledutvecklingsprojekt pågår. Lämpliga vägar och leder för cykling ska identifieras och iordningställas med anslutning till grannkommunerna. Det är också önskvärt med fler leder för mountainbike. Lederna är av central betydelse för besöksnäringen. Eftersom lederna ofta knyter an till naturområden i andra kommuner måste utveckling kring Tjörnarp ske i samarbete med grannkommunerna, framför allt Hässleholm.

Utveckla Tjörnarp till nod för vandring och cykling!

Noder är naturliga start- och målplatser för vandring och cykling och där företagare, besökare och föreningar kan mötas. Noderna ska fungera som knutpunkter och vara en plats, där du kommer rakt ut på leden. Där ska du kunna äta, sova och uppleva. I Tjörnarp vill kommunen verka för att skapa möjlighet till övernattning.

Välkomna besökaren!

Skyltar och utsmyckningar vid infarter och trafiknoder är ett sätt att välkomna besökare till stationsbyn. Den viktigaste platsen för detta syfte är området kring stationen som behöver utvecklas till en angöringspunkt för friluftslivet.

Visa vägen!

Stationsbyn fungerar som start- och målpunkt för upplevelser i landskapet. Informationstavlor och vägvisning är betydelsefulla inslag för att leda besökare rätt. Det kan till exempel vara vägvisning till Skåneleden och till angöringspunkter för friluftsliv. Det kan också vara informationsskyltar om natur- och kulturmiljöer. Vilken typ av information som är lämplig varierar från plats till plats och behöver diskuteras med invånare och byaföreningar. Kommunen har en viktig roll i genomförandet.

Utveckla naturen för närrekreation!

Vid stationsbyn finns idag flera naturområden med höga värden. De mest tillgängliga miljöerna för friluftslivet finns idag väster om Södra stambanan, behov finns att utveckla stråk även i de östra delarna av orten. Kommunen ska verka för att förbättra möjligheten till närrekreation i Tjörnarp, både i området där det redan finns anläggningar för friluftslivet och genom att utveckla fler områden i rekreationssyfte. Det kan göras antingen i egen regi eller i samverkan med föreningar och markägare.

Utveckla platser för aktivitet!

I stationsbyn ska platser för aktivitet utvecklas. Såväl platser som redan används idag som platser med potential för ökad användning ska utvecklas för att tillgodose behov av mötesplatser och platser för aktivitet i takt med att stationsbyn växer. Möjliga aktiviteter som det kan skapas förutsättningar för är exempelvis utegym, hundrastplats, skate, parkour eller hinderbana.

Planera för träden!

Träd har stor betydelse för Tjörnarps identitet och för att leverera viktiga ekosystemtjänster inne i centrala Tjörnarp som exempelvis fördröjning av dagvatten, bullerskydd och skugga. Gamla träd och jätteträd finns såväl inom som utanför grönområden. Vid exploatering ska värdefulla träd bevaras i möjligaste mån och nya träd ska planteras där det är lämpligt. Stationsbyn Tjörnarp har exceptionellt många värdefulla träd i stadsmiljön och i nära anslutning till bebyggelse. Träden ska bevaras och dess status och betydelse för närmiljön ska lyftas genom skötsel och information.

Bebyggelsegrupp på landsbygd

Generell vägledning

Bebyggelsegrupper på landsbygden är viktiga livsmiljöer och kompletterar småstaden och stationsbyn. En levande landsbygd förutsätter infrastruktur, kollektivtrafik, tillgänglig natur, lokal identitet och möjligheter att utveckla både bostäder och verksamheter. En livskraftig landsbygd är en förutsättning för att man ska kunna bo, verka och leva i hela Skåne.

Bebyggelsegrupperna ska utvecklats utifrån sina unika förutsättningar och dess lokala identitet ska stärkas. En levande landsbygd förutsätter infrastruktur, kollektivtrafik, tillgänglig natur och möjligheter att utveckla både bostäder och verksamheter.

Utveckla mötesplatser och målpunkter!

Lokala mötesplatser är viktiga delar i landsbygdens livsmiljöer. Mötesplatser är alla ställen där människor möts i vardagen, som lekplatser, församlingshem och idrottsplats. Den service som finns i byarna är extra värdefull eftersom den också erbjuder en plats att träffas på. Kommunen är ansvarig för många av de mötesplatser som finns och har därför ett särskilt ansvar för att utveckla dem.

Underlätta kommersiell service!

Kommersiell service, som frisörsalong, affär och restaurang, har stor betydelse för byarna som livsmiljö. Kommunen ska agera för att underlätta sådana etableringar.

Tryggt och säkert för gående och cyklister!

Byarna har vuxit fram längs gamla landsvägar där trafiken successivt har ökat både till antal och hastighet. Det finns många sätt att förbättra trafiksäkerheten - allt från att ändra hastigheten till att bygga cykelväg. Trafikverket är huvudman för de berörda vägarna, men kommunen kan ta en aktiv roll i att initiera diskussionen och verka för lösningar som bidrar till en god livsmiljö.

Kollektivtrafik förenklar vardagen!

Busshållplatser, linjer och turtäthet ska utvecklas successivt samtidigt som innovativa lösningar söks.

Kulturmiljö som stärker lokal identitet!

Kunskap om lokal historia och närmiljö är viktigt för identiteten och samhällsutvecklingen. I byarna finns ett stort engagemang och mycket kunskap. Kulturmiljöprogrammet är kommunens viktigaste bidrag till att sprida kunskap om hur kulturhistorien syns i landskapet. Genom att använda kunskapen ur kulturmiljöprogrammet vid renoveringar och ombyggnader kan identiteten utvecklas och stärkas.

Främja successiva kompletteringar med bostäder!

På landsbygden är konflikten om marken låg och en utveckling av enstaka nya bostäder kan därför ske utan samlad planering. Vägledning för ny bebyggelse som prövas utan detaljplan är ett sätt att främja mindre kompletteringar. Det ger flexibilitet och beredskap att hantera ny bebyggelse som sker med utgångspunkt i lokala initiativ.

Verksamheter med platsen som utgångspunkt!

Även när det gäller verksamheter sker utvecklingen över lång tid. Verksamheter i byar och

på landsbygd har ofta en lång kontinuitet på platsen eller har tillkommit som komplement till lantbruk eller på en bostadsfastighet. Den typen av verksamheter kan på motsvarande sätt som nya bostäder utvecklas utan prövning i detaljplan. Nya verksamheter som riskerar att störa grannar bör dock alltid lokaliseras till verksamhetsområden.

Strategier för upplevelser

På landsbygden finns områden som är attraktiva både för dagsutflykter och för mer långväga gäster. Besökare bidrar till att stärka förutsättningarna för lokal service och sysselsättning. Möjligheten till natur- och kulturupplevelser är också en viktig del av landsbygdens attraktionskraft.

Välkomna besökaren!

Skyltar och utsmyckningar vid infarter och stationer är ett sätt att välkomna besökare till byarna och berätta att hen har kommit fram.

Visa vägen!

För att landsbygden ska fungera som startpunkter för upplevelser i landskapet är det viktigt med informationstavlor och vägvisning. Det kan till exempel vara vägvisning från busshållplatsen till Skåneleden och till angöringspunkter för friluftsliv. Det kan också vara informationsskyltar om natur- och kulturmiljö. Vilken typ av information som är lämplig varierar från plats till plats och behöver diskuteras med invånare och byaföreningar. Kommunen har en viktig roll i genomförandet.

Specifik Vägledning Snogeröd

Snogeröd är en egen tätort med offentlig service i form av förskola och idrottsplats. Det finns ett behov av att möjliggöra nya bostäder för att skapa möjlighet att byta bostad i närområdet när livet förändras. Läget i närheten av E22 gör orten intressant för den som pendlar med expressbuss till Lund eller Malmö. Eftersom Snogeröd är omgivet av jordbruksmark är det inte möjligt att undvika exploatering av jordbruksmark när nya bostäder tillkommer.

Specifik Vägledning Norra Rörum

Norra Rörum är en egen tätort med offentlig service i form av förskola och idrottsplats. Det finns ett behov av att möjliggöra nya bostäder för att skapa möjlighet att byta bostad i närområdet när livet förändras.

Större besöksmål

Generell vägledning

Anläggning för besöksnäring eller friluftsliv som utgör regionala målpunkter under hel eller del av säsong och som därför genererar omfattande trafik. Större besöksmål är anläggningar utanför centralorten som lockar många besökare, såväl internationella gäster som besökare från regionen. Besöksmålen behöver mycket god tillgänglighet med kollektivtrafik, cykel, vandring och vägtrafik.

Vägledning för Skånes djurpark

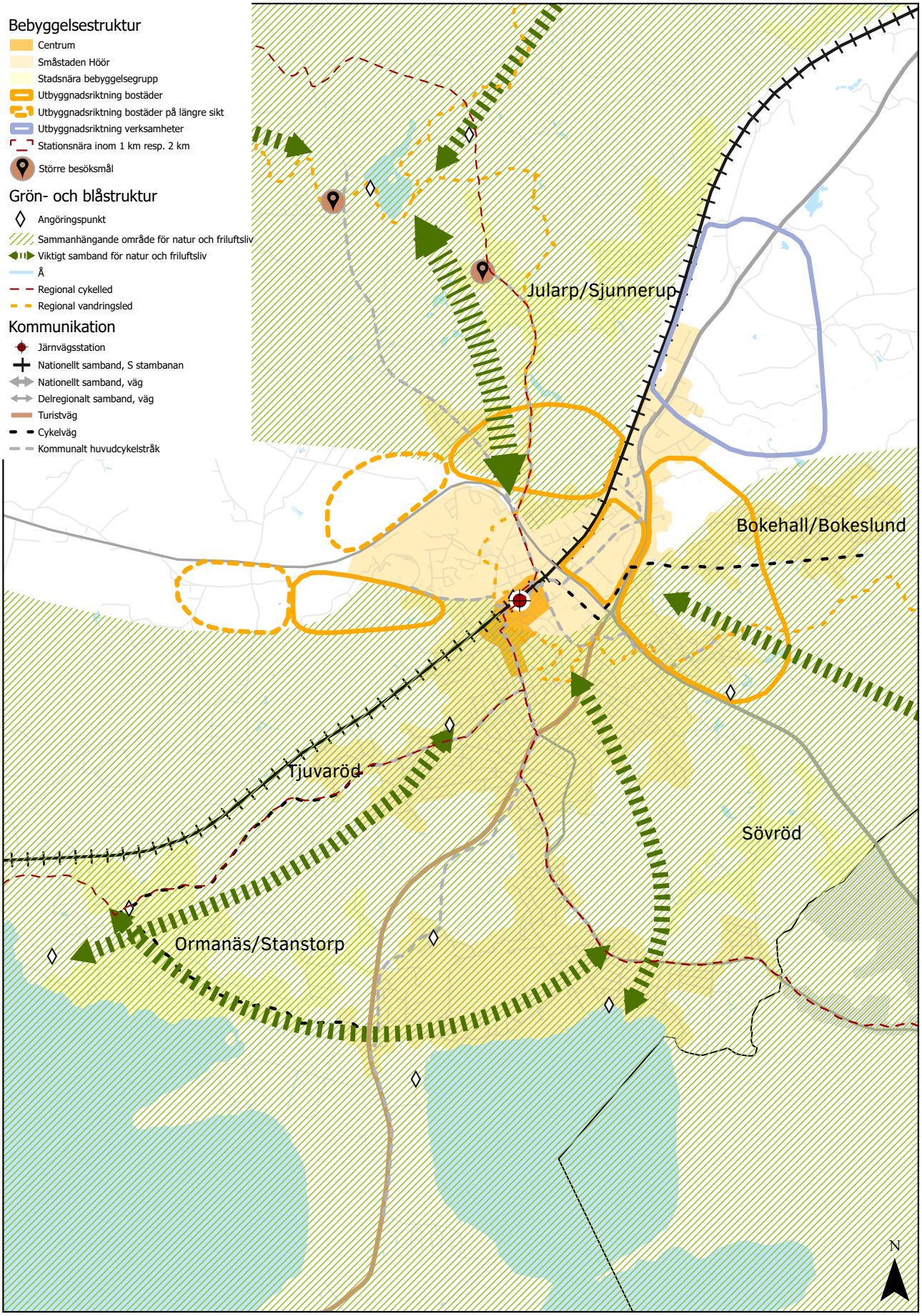
Området innehåller Skånes djurpark och Grottbyns camping. Besöksnäringen ska värnas. LIS-område är aktuellt för att möjliggöra tydligare kontakt mellan djurparken och Vaxsjön.

Vägledning för Bosjökloster

Området innehåller Slott, konferensanläggning och golfbana. Besöksnäringen ska värnas. LIS-område är aktuellt för att utveckla verksamheten.

Vägledning för Frostavallen

Området innehåller nav för vandring, grillplats, badplats samt vandrarhem, kiosk och utomhus-scen.

Figur 3. Utvecklingsinriktning. Skalnivå: Småstaden Höör. Namnen på kartan avser stadsnära bebyggelsegrupper

Utbyggnadsriktning

Generell vägledning

Utbyggnadsriktningen visar områden för huvudsaklig tätortsutveckling.

Specifik Vägledning för bostäder tom år 2045

Primära områden för nya funktionsblandade stadsdelar tänkta för utveckling inom planperioden, tom 2045.

Vägledning bostäder på längre sikt

Områden som ligger bra till utifrån stationsnärhet och infrastruktur för att utvecklas till nya funktionsblandade stadsdelar. Utvecklingen bedöms dock ligga längre bort än år 2045 med hänsyn till vad som idag är känt om bostadsbehov och andra förutsättningar.

Vägledning verksamheter

Primära områden för nya verksamhetsområden tänkta för utveckling inom planperioden tom år 2045.

Centrum

Generell vägledning

Centrum avser de centrala delar av tätorten som har en kombination av tätare bostadsbebyggelse och servicefunktioner samlade i samma kvarter. Det är önskvärt att samla och etablera fler servicefunktioner i centrum efter som folk drar folk. Genom att samla funktioner i centrum blir de också lätt tillgängliga för människor utanför centrum, eftersom kollektivtrafik, cykelvägar och huvudvägar leder till centrum.

Vägledning för Höörs centrum

Ju mer attraktivt centrum är desto större är chansen att människor väljer att uppehålla sig där längre stunder. Spontana möten kan uppstå och det blir fler människor i staden vilket ger ett levande och attraktivt centrum. Folk i staden gör att ännu fler människor vill vistas där, folk drar folk. Det ska vara lätt och tryggt att vistas i centrum oavsett tidpunkt på dagen. Följande strategier syftar till att stärka centrums dragningskraft.

Förtäta med bostäder!

Med fler bostäder i centrala Höör ökar kundunderlaget för verksamheter i centrum. Samtidigt innebär det hushållning med marken som naturresurs.

Samla målpunkter och funktioner!

Att samla målpunkter som föreningslokaler, handel, bibliotek, vårdcentral, busshållplats och skolor skapar platser som är befolkade stora delar av dygnet och därför upplevs trygga. Samtidigt skapas en miljö som ger förutsättningar för spontana möten mellan människor, möten som kan ge upphov till en större tolerans mot andra individer och innovativa idéer. Denna typ av platser bidrar till att orten blir attraktiv och tilltalande för inflyttare och företag.

Utveckla stationsområdet som mötesplats!

Stationsområdet är en viktig del av människors vardag eftersom det är där vi byter färdmedel. Läget i centrum innebär att stationsområdet också har potential att fungera som mötesplats för människor och som magnet för verksamheter och institutioner. För att utnyttja potentialen krävs en kontinuerlig utveckling av tillgänglighet, trygghet, servicefunktioner och utformning.

Spännande arkitektur och lokala särdrag!

Ny bebyggelse i centrala Höör ska utformas med särskild omsorg, särskilt i delar som påverkar gator och torg. Unik arkitektur eftersträvas.

Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och områden erbjuder en möjlighet att skapa en stadsmiljö som är unik för Höör. Äldre bebyggelse bidrar till en attraktiv, intressant och spännande helhet när staden utvecklas med modern bebyggelse. Byggnaderna kan förmedla en berättelse som blir en värdefull del i arbetet med att sätta Höör på kartan.

Utveckla smarta parkeringslösningar!

Det är viktigt för verksamheterna i centrum att det finns tillgängliga parkeringsplatser. Det finns dock goda möjligheter att samordna och reglera parkeringsplatserna så att de används mer effektivt. I en tätare stad går det inte att använda lika stor andel av marken för parkering och det behövs därför smartare lösningar.

Vägledning för Tjörnarps centrum

Allmänna platser inom centrum ska utvecklas med tanke på dess betydelse för orten och uppmuntra vistelse och möten.

Stationsområdet är en viktig del av människors vardag eftersom det är där vi byter färdmedel. Läget i centrum innebär att stationsområdet också har potential att fungera som mötesplats för människor och som magnet för verksamheter. För att utnyttja potentialen krävs en kontinuerlig utveckling av tillgänglighet, trygghet och utformning.

Kommunen ska agera för att underlätta etableringar av service i centrum.

Stadsnära bebyggelsegrupp

Generell vägledning

De stadsnära bebyggelsegrupperna ingår i Höörs tätort enligt SCB:s tätortsavgränsning och är funktionellt en del av småstaden. Samtidigt upplevs de som landsbygd på grund av sin glesa struktur. Områdena ska värnas som bostadsområden och knytas närmare centrum med kollektivtrafik och cykelvägar.

Vägledning för Jularp/Sjunnerup

Från början ett fritidshusområde men numera till största delen permanentbostäder.

Vägledning för Bokehall/Bokeslund

Från början ett fritidshusområde men numera till största delen permanentbostäder.

Vägledning för Sövröd

Gamla gårdar och hus längs en gammal landsväg.

Vägledning för Ormanäs/Stanstorp

Från början ett fritidshusområde men numera till största delen permanentbostäder.

Vägledning för Tjuvaröd

Från början ett fritidshusområde men numera till största delen permanentbostäder.

Stationsnära bebyggelsegrupp

Generell vägledning

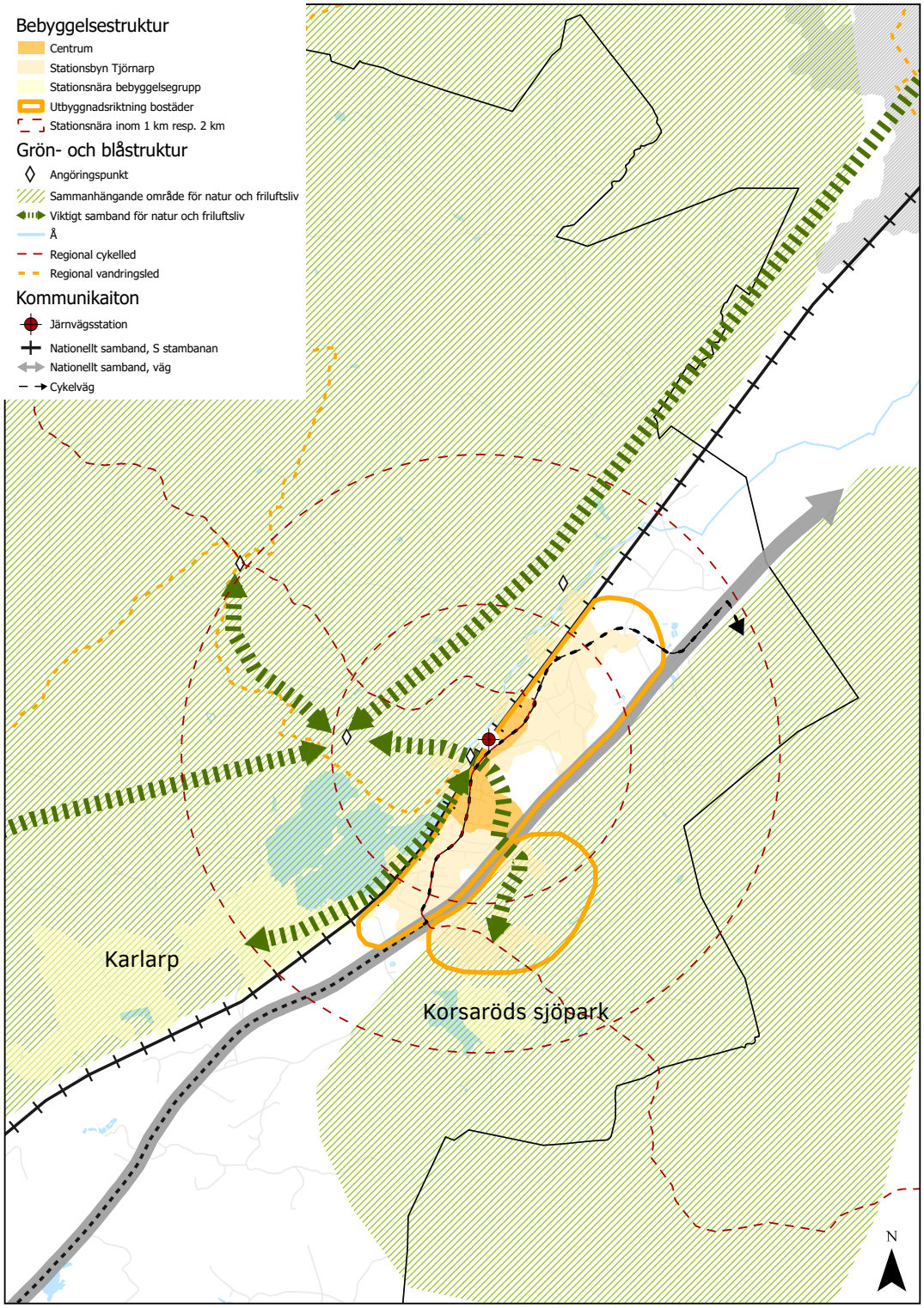
De stationsnära bebyggelsegrupperna ingår i Tjörnarps tätort enligt SCB:s tätortsavgränsning och är funktionellt en del av stationsbyn. Samtidigt upplevs de som landsbygd på grund av sin glesa struktur. Områdena ska värnas som bostadsområden och knytas närmare bycentrum genom att stärka stråk för gående och cyklister.

Vägledning för Karlarp

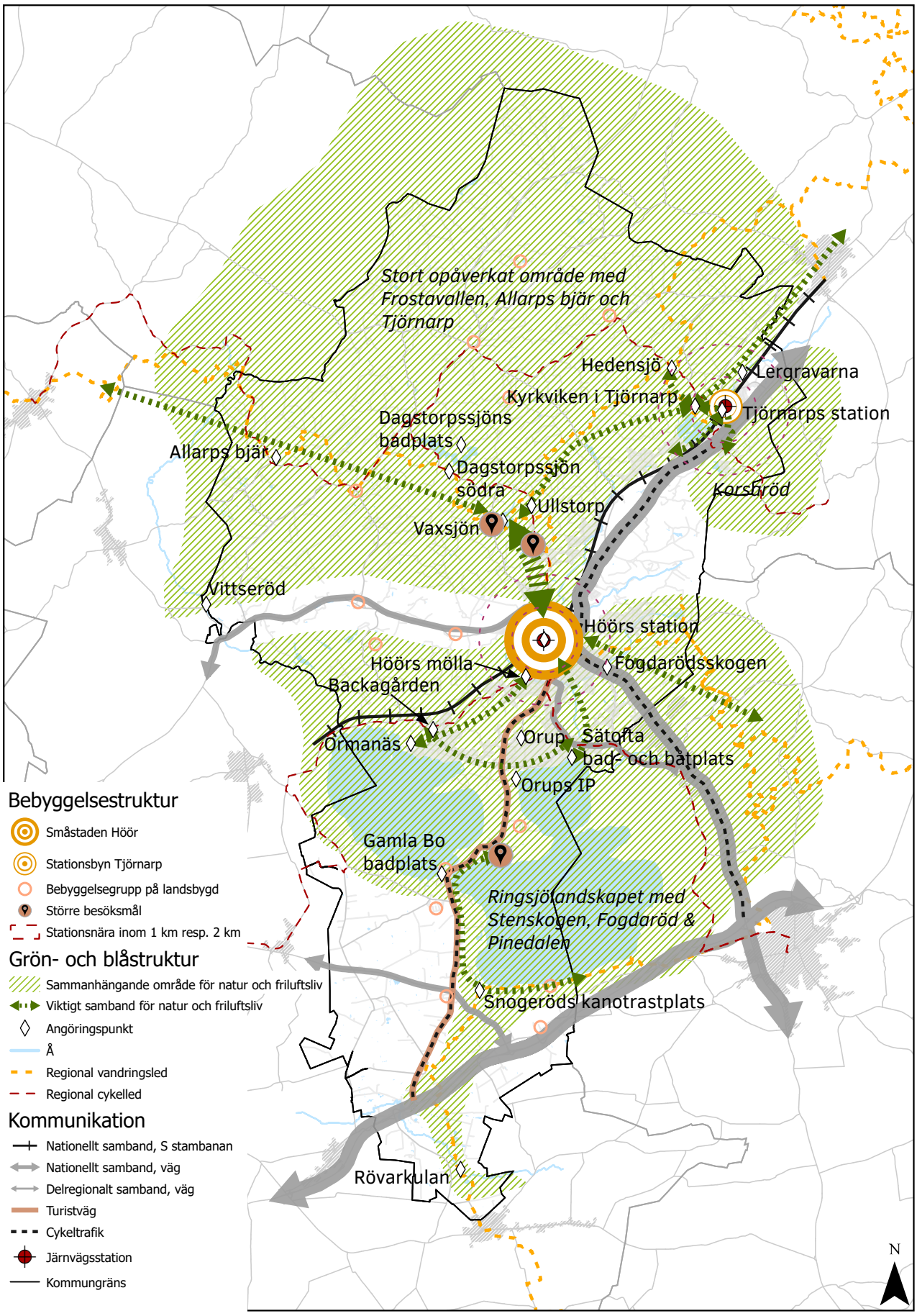
Från början ett fritidshusområde men numera till största delen permanentbostäder.

Vägledning för Korsaröds sjöpark

Området är från början en gammal kursgård. Numera består den av permanentbostäder i form av en bostadsrättsförening

Figur 4. Utvecklingsinriktning. Skalnivå: Stationsbyn Tjörnarp. Namnen på kartan avser stationsnära bebyggelsegrupper.

Figur 5. Utvecklingsinriktning. Skalnivå: helkommun. Namnen på kartan avser Sammanhängande område för natur och friluftsliv (kursiverade) samt Angöringspunkter.

Grön- och blåstruktur

Höörs kommun finns i ett gränsland mellan jordbrukslandskap och skogsbygd med många olika natur- och landskapstyper. Vulkanrester, alsumpskog och ekhagar är typiska inslag. Fortsatt biologisk mångfald är avgörande för att ekosystemen ska fungera. Kulturspår i landskapet är centrala för att vi ska förstå vår historia. 1000 år av stenbrytning har satt tydliga avtryck och skapar spännande miljöer.

Höörs kommun har länge haft en tydlig identitet som friluftskommun. Skogar och odlingslandskap, sjöar och stränder är goda förutsättningar men för att upprätthålla och stärka friluftslivets kvaliteter krävs att det finns tydliga angöringspunkter som besökare kan ha som utgångspunkt för vidare upplevelser. Leder för cykling och vandring med god standard, fina badplatser och utvecklat fritidsfiske är andra faktorer som krävs för att friluftslivet ska fortsätta attrahera besökare.

Höörs kommun ska satsa på naturvård och vattenvård som stärker ekosystemtjänsterna. Särskilt värdefulla naturområden ska få ett långsiktigt skydd. Rekreationsområden i anslutning till småstaden ska utvecklas och stärkas. Skyltade leder för vandring och cykel ska binda samman strövområden och värdefulla miljöer. Det ska vara lätt att nå naturen med kollektivtrafik.

Sammanhängande område för natur och friluftsliv

Generell vägledning

Sammanhängande områden för natur och friluftsliv är större land- och vattenområden med särskilt stor betydelse för människors rekreation och naturupplevelser, för biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt kulturlandskap. Samtidigt har de potential att utgöra bas för delar av besöksnäringen. Dessa områden är alltså avgörande för målbilden om Tillgänglig natur med höga kvaliteter. Områdenas värden ska skyddas, utvecklas och bindas samman i ett funktionellt nätverk av grön infrastruktur.

Skydda områdenas värden!

Kommunen ska ta särskilt ansvar för den tätortsnära naturen och de ekosystemtjänster som den tätortsnära naturen levererar. Tillgängligheten ska säkerställas långsiktigt. Kommunen ska också stödja statliga och privata initiativ till naturskydd. Allmänhetens intresse för och omsorg om naturen kan stärkas genom information och andra kunskapshöjande insatser. Kommunen ska verka för att större infrastrukturprojekt tar stor hänsyn till stora opåverkade områden och andra värdefulla landskap.

Tillämpa kunskap om naturtyper och gröna samband!

Vid frågor om ändrad markanvändning ska hänsyn tas till konnektivitet och lokal förekomst av naturtyper.

Satsa på naturvård och vattenvård!

I de områden som kommunen äger ska skötseln bedrivas på ett sådant sätt att naturens värden gynnas och därmed bevaras eller stärks. Många områden är sedan lång tid tillbaka påverkade av kontinuerlig hävd i form av bete eller slåtter, vilket har lagt grunden för de naturvärden som finns idag. Stora, gamla vidkroniga lövträd, framför allt ekar, tål inte att bli inträngda av andra träd och gallring runt sådana träd är nödvändig. Vattendrag och våtmarker kan få såväl förhöjda naturvärden som rekreationsvärden om de återfår sina ursprungliga dragningar och funktioner. Då kan de också bättre fungera som fördröjningsmagasin för stora nederbördsmängder och därmed också minska risken för oplanerade översvämningar. Därför ska våtmarker återskapas där det är lämpligt och vattendrag ska tillåtas att meandra naturligt där det är möjligt.

Stärk kulturarvet!

Tidigare generationers livsvillkor har gjort avtryck i landskapet. Slott, kyrkor, gamla bystrukturer och vägsträckningar samt stenmurar är uppenbara kulturminnen medan fossila åkermarker är svårare att upptäcka för den som inte är expert. Gamla vägsträckningar är kulturspår som vi inte alltid tänker på som kulturarv eftersom vi lägger tyngdpunkten på trafikfrågan. Gamla stenbrott, lertäkter och industrialisering i järnvägens spår ger lokal identitet. Höörs kommun ska stärka kulturarvet genom att ha tillräcklig kunskap om kulturmiljöerna vid förändringar och genom att verka för att tydliggöra kulturarvet i landskapet.

Hög standard på badplatser!

Möjligheten att bada i små insjöar med klart och rent vatten är unik i ett europeiskt perspektiv. Höörs kommun ska kunna erbjuda säkra och inbjudande badplatser vid Ringsjöarna, Tjörnarpssjön, Dagstorpssjön och Vaxsjön. Badplatserna ska vara separerade från annan verksamhet och erbjuda god standard.

Utveckla fritidsfisket!

Såväl Ringsjöarna som de mindre sjöarna erbjuder goda möjligheter för fritidsfiske. Platser för detta ändamål ska iordningställas. Höörs kommun ska samarbeta med privata aktörer för att samordna och förenkla försäljning av fiskekort samt för att utveckla möjligheterna att exempelvis hyra fiskeutrustning och båt för fisketur.

Etablera badplats för hund och häst!

Badplats där det är tillåtet att bada med exempelvis häst och hund saknas men behöver etableras på lämplig plats.

Vägledning för Stort opåverkat område med Frostavallen, Allarps bjär och Tjörnarp

Området ingår i ett stort område som är opåverkat av stora exploateringsföretag och som sträcker sig in i grannkommunerna. Området är av stort värde för friluftsliv, biologisk mångfald, areella näringar och som livsmiljö.

Frostavallen har en lång historia som centrum för friluftsliv och en väl utvecklad struktur av leder, vindskydd och andra anläggningar. Hallaröd, Allarps bjär och Prästabonnaskogen vid Tjörnarp är några av områdets viktiga lokaler för fladdermöss och knyter an till faunan på Söderåsen. Prästbonnaskogen tillsammans med Tjörnarpssjön och Lergravarna är områden med stora biologiska värden som samtidigt är av regional betydelse för rekreation och friluftsliv.

Det är avgörande att det stora opåverkade området skyddas mot stora exploateringar. Anläggningar för friluftsliv och besöksnäring ska utvecklas med stor hänsyn till naturvärdena i området.

Området är av mellankommunalt intresse. Berörda kommuner är främst Hässleholm, Svalöv, Klippan och Eslöv.

Vägledning för Ringsjölandskapet med Stenskogen, Fogdaröd och Pinedalen

Området innehåller områden av stora regionala värden knutna till eklandskap, vattenområden och historisk stenbrytning. Området innehåller också tätortsnära grönområden av stor betydelse för kommunens attraktionskraft och befolkningstillväxt.

Söder om sjöarna domineras landskapet av storskaligt jordbruk men här och var finns områden med ädellöv såsom Rövarkulan, Gudmuntorps kyrkskog och Pinedalen. De anknyter till eklandskapet runt Bosjökloster och vidare norrut till ekhagarna runt Höörs tätort och västerut mot Ormanäs, Hänninge och Vittseröd. Österut finns kopplingar till lövskogsmiljöerna kring Fulltofta i Hörby kommun och västerut mot Sjöholmen och Stehag i Eslövs kommun.

Området är en del av en större värdetrakt för öppna landskap med ek och andra ädellövträd. Större delen av området är även värdetrakt för ädellövsskog. De kvarvarande träd- och skogsmiljöerna har stor betydelse för konnektiviteten för arter knutna till dessa miljöer.

Rövarkulan och Pinedalen är omtyckta utflyktsmål med möjlighet till vandring längs Skåneleden.

Odlingslandskapet mellan Höör och Ageröds mosse, norr om Västra Ringsjön, är varierat

och småskaligt med fälader och hagmarker med höga naturvärden. Delar av området ingår i värdetrakt för gräsmarker.

Ringsjöarnas strandområden är på flera håll svårtillgängliga, antingen på grund av privata tomter eller för att vegetationens karaktär hindrar såväl utblickar som besök till fots. Av samma skäl är möjligheterna att lägga till med båt begränsade. På flera håll är stränderna dessutom branta. Tillgängligheten till sjön behöver stärkas. Anläggningar för friluftsliv och besöksnäring ska utvecklas med stor hänsyn till naturvärdena i området samt kringboende.

Området är av regionalt och mellankommunalt intresse. Berörda kommuner är främst Hörby och Eslöv.

Vägledning för Korsaröd

Tjörnarp och dess omland finns i ett småbrutet mosaiklandskap vid foten till skogsbygden. Det innebär en mångfald av olika natur- och landskapstyper. Vulkanrester, alsumpskog och ekmarker är typiska inslag. Bibehållen eller ökad biologisk mångfald är avgörande för att ekosystemen ska fungera och även fortsatt kunna leverera ekosystemtjänster. Kulturspåren i landskapet är centrala för att vi ska förstå vår historia. Natur- och kulturlandskap i strategikartan är områden av särskilt stor betydelse för människors rekreation och naturupplevelser, för biologisk mångfald och för kulturarvet. Samtidigt har de potential att utgöra bas för delar av besöksnäringen. Dessa områden är alltså avgörande för strategierna för natur- och kulturvärden. Kring Tjörnarp finns småbrutna och varierade odlingslandskap av betydelse för biologisk mångfald och som samtidigt är opåverkade av större exploateringsföretag.

Området är en del av en större värdetrakt för öppna landskap med ek och andra ädellövträd. Större delen av området är även värdetrakt för ädellövskog.

Området ligger nära kommungränsen och ingår enligt regionplanen i ett större grönområde som sträcker sig in i Hässleholms kommun.

Området är av regionalt och mellankommunalt intresse. Hässleholms kommun är mest berörd.

Angöringspunkter för natur och friluftsliv

Generell vägledning

Angöringspunkter är platser av värde för natur och friluftsliv. Angöringsplatserna gör landskapet mer tillgängligt genom information och service. Angöringspunkterna ska utvecklas som entréer till natur- och kulturmiljö, som hjälper och inspirerar besökaren. Entréerna välkomnar till:

- Skåneleden och regional cykelled. Vandring och cykling på välskyltade leder i varierande natur med iordningsställda rastplaster.
- Ringsjön. Bad, fiske, paddling, skridsko-åkning,
- Skogssjöarna. Bad, fiske, paddling, skridsko-åkning,
- Stenriket och Industrihistoria (gamla stenbrytningsmiljöer och lergravar)
- Naturreservat.
- Närrekreation vid tätorter.

Angöringspunkterna ska vara strategiskt placerade, kommunicera tydligt och erbjuda möjligheter till upplevelser för såväl förstagångsbesökare och turister som vana naturbesökare och närboende. Det ska vara lätt att ta sig dit, helst både med cykel och kollektivtrafik, och angöringspunkterna ska vara välkomnande och lätta att känna igen.

Specifik Vägledning för Allarps bjär

Rastplats med vindskydd invid naturreservat. Skåneleden passerar. Utvecklas som entré till Skåneleden samt naturreservat.

Specifik Vägledning för Dagstorpssjöns badplats

Liten badplats vid skogssjö med vandringsleder och stigar som passerar. Utvecklas som entré till skogssjö samt naturreservat.

Specifik Vägledning för Dagstorpssjön södra

Rastplats med vindskydd vid skogssjö. Skåneleden och regional cykelled passerar. Utvecklas som entré till regionala leder, skogssjö samt naturreservat.

Specifik Vägledning för Vaxsjön

Här finns kommunens mest välbesökta badplats. Skåneleden passerar. Utvecklas som entré till skogssjö och Skåneleden.

Specifik Vägledning för Ullstorp

Naturreservat invid Vaxsjön, med möjlighet till naturbad. Regionala cykelleden passerar. Utvecklas som entré till naturreservat, skogssjö och cykelleden.

Specifik Vägledning för Hedensjö

Korsning mellan Skåneleden och dess anslutningsled till Tjörnarps station. Föreslagen delregional cykelled passerar. Det saknas vindskydd vid Skåneleden mellan Vaxsjön och Lillsjödal. Hedensjö ligger bra till för placering av ett vindskydd. Utvecklas som entré till Skåneleden och cykelled.

Specifik Vägledning för Lergravarna

Kommunalt naturreservat med koppling till Gunnarps tegelbruk. Utveckla som entré till naturreservat och industrihistoria.

Specifik Vägledning för Kyrkviken i Tjörnarp

Grillplats och bänkar vid stranden av skogssjö i naturreservatet. Badplats planeras. Skåneleden och stigar passerar. Delregional cykelled är skisserad. Utvecklas som entré till Skåneleden, cykelleden, skogssjö, naturreservat samt närrekreation.

Specifik Vägledning för Sätofta bad- och båtplats

Bad- och båtplats vid Ringsjön med grillplats vid stranden samt toaletter. Regionala cykelleden passerar. Utvecklas som entré till Ringsjön och cykelleden.

Specifik Vägledning för Orups IP

Kanotbrygga vid Ringsjön, i stråket för viktigt samband för natur och friluftsliv läng Ringsjöns norra strand. Utvecklas som entré till Ringsjön för skridsko och kanot.

Specifik Vägledning för Snogeröds kanotrastplats

Naturstrand vid Ringsjön med grillplats och fågeltorn. I anslutning till Skåneleden. Utvecklas som entré till Ringsjön för skridsko och kanot och som entré till Skåneleden.

Specifik Vägledning för Ormanäs

Naturstrand vid Ringsjön. Invid regionala cykelleden och gamla stenbrottsmiljöer. Utvecklas som entré till Ringsjön, till exempel med kanotrastplats, och entré till Regionala cykelleden.

Specifik Vägledning för Backagården

Startpunkt för vandringsleder i natursköna Stenbrottsmiljöer. Invid regionala cykelleden. Utvecklas som entré till Stenriket och Regionala cykelleden.

Specifik Vägledning för Höörs mölla

Startpunkt för vandringsled i natursköna Stenbrottsmiljöer. Invid regionala cykelleden. Utvecklas som entré till Stenriket, Regionala cykelleden och närrekreation.

Specifik Vägledning för Rövarkulan

Naturreservat vid Bråån. Skåneleden passerar. Utvecklas som entré till naturreservat och Skåneleden.

Specifik Vägledning för Vittseröd

Startpunkt för vandringsled i natursköna Stenbrottsmiljöer. Invid kanotleden Rönne å. Utvecklas som entré till Stenriket. Entré till kanotleden finns på andra sidan ån, i Eslövs kommun.

Mellankommunalt intresse tillsammans med Eslövs kommun

Specifik Vägledning för Fogdarödsskogen

Motionsslingor av stor betydelse för boende i småstaden Höör. Vid snö har området även regional dragningskraft för skidåkare. Utvecklas om entré för närrekreation.

Specifik Vägledning för Orup

Motionsslingor och MTB-bana av stor betydelse för boende i småstaden Höör. Det finns även en tillgänglighetsanpassad slinga, av betydelse för rehab-verksamheten. Utvecklas som entré för närrekreation.

Specifik Vägledning för järnvägsstationen i Höör

Skåneleden och Regionala cykelleden passerar. Utvecklas som entré till dessa.

Specifik Vägledning för järnvägsstationen i Tjörnarp

Skåneleden och delregional cykelled passerar. Naturreservatet Prästabonnaskogen ligger just intill. Utvecklas som entré till dessa.

Specifik Vägledning för Gamla Bo badplats

Kommunal badplats. Utvecklas som entré till Ringsjön.

Regionala leder för vandring och cykling

Generell vägledning

Skåne har ett stort och regionalt sammanhållet system av leder för vandring och cykling. Skåneledens delleder Nord-syd och Ås-ås korsar varandra i Höörs kommun. Två regionala cykelleder för rekreation och turism korsar varandra i Höörs kommun och ansluter till de nationella cykellederna Kattegattleden, Sydkustleden och Sydostleden. Genom Leaderprojektet Ledutveckling med MittSkånes företag i fokus har förslag till delregionala cykelleder tagits fram.

För att gynna rekreation, friluftsliv och turism i Skåne är det viktigt att stärka ledinfrastrukturen och kopplingarna mellan befintlig kollektivtrafik och målpunkter i naturen. Det är också angeläget att utveckla både allmänna anläggningar för friluftslivet och kommersiell service för besökare i anslutning till lederna. Eftersom lederna ofta knyter an till naturområden i andra kommuner måste utveckling ske i samarbete med grannkommunerna.

Vägledning för Skåneleden

Skåneleden med anslutningsled till Tjörnarps station erbjuder välskyltad vandring genom storslagen natur och binder samman värdefulla natur- och kulturlandskap. Leden ansluter till järnvägsstationer och tätorter med kommersiell service. Leden ska utvecklas och standarden ska utvecklas i takt med behoven.

Vägledning för Cykelleden Skåne

Cykelleden Skåne binder samman natur- och kulturlandskap i Skåne för friluftsliv och besökare. Lederna ska vara strukturbildande när det gäller utveckling av rekreation och besöksnäring. Trafiksäkerhet och attraktivitet ska utvecklas i takt med behoven.

Vägledning delregional cykelled Dagstorp-Tjörnarp-Korsaröd

Förslag till delregiona cykelled Dagstorp-Tjörnarp-Korsaröd har tagits fram Leader MIttSkåne genom projektet ”Ledutveckling med MittSkånes företag i fokus”. Syftet var att utveckla och förstärka en levande landsbygd. De som gynnas är därmed befintliga och nya näringsidkare samt ideella föreningar som erbjuder aktiviteter till besökarna. Med fler besökare ökar konsumtionstrycket vilket skapar möjligheter för näringsidkare att utveckla befintlig a och ta fram nya produkter.

Åar

Generell vägledning

Vattendrag är viktiga strukturer för både biologisk mångfald och rekreation. Denna potential ska utvecklas samtidigt som landskapets vattenhållande förmåga förstärks. Kvantiteten av både yt- och grundvatten kommer att minska i Skåne om inte aktiva åtgärder genomförs. Vatten av tillräcklig kvantitet och kvalitet är en förutsättning för att kunna bibehålla en god folkhälsa, livskraftigt jordbruk, hållbar tillväxt i näringslivet samt en biologiskt rik grön infrastruktur för rekreation och turism. Att öka markens vattenhållande förmåga bidrar till att minska effekterna av klimatförändringarna. Åtgärder för att fördröja vattnets tid i landskapet resulterar i att renare vatten når havet samt en bättre livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag. Det kan också resultera i ökad grundvattenbildning då mer vatten hinner infiltrera när det fördröjs.

Viktiga samband för natur och friluftsliv

Generell vägledning

Viktiga samband för natur och friluftsliv har funktionen att knyta samman områden av värde för natur och friluftsliv såväl på land som i vatten. De är stråk mellan orter, angöringspunkter och områden med höga naturvärden som bör utvecklas strategiskt för både rekreation och naturvärden.

Kommunikationer

Transportinfrastrukturen är avgörande för kommunens möjligheter att utvecklas som en kärna i Skånes flerkärniga struktur. Läget mitt i Skåne medför att flera större vägar och Södra stambanan korsar Höörs kommun. Det ger god tillgänglighet både regionalt och nationellt, men innebär samtidigt att kommunen påverkas negativt av transittrafik.

Genomförandet av ny väg 23 öster om Ringsjöarna innebär att transittrafiken flyttar ut från centrala Höör och från det känsliga Ringsjösundet. Nuvarande väg 23 kan då utvecklas till en turistväg av delregional karaktär.

I den lokala skalan ska kollektivtrafiken knyta byar, värdekärnor och besöksmål till kärnan Höör och till transportnoderna. Busshållplatser, linjer och turtäthet ska förbättras successivt samtidigt som innovativa lösningar söks. Detta är inte bara viktigt för Höörs kommun, utan även för att MalmöLundregionen ska utvecklas till Sveriges bästa livsmiljö.

Cykeln är ett centralt transportmedel som bidrar till bättre miljö och folkhälsa. Lådcyklar, elcyklar

och andra modeller gör cykeln användbar i allt fler sammanhang. Cykelinfrastrukturen behöver förbättras på olika sätt i hela kommunen, vilket Höörs kommun har beskrivit i kommunens egen cykelplan. Höör ska utvecklas till navet i cykelvägnätet.

Gångtrafiken behöver stärkas som transportmedel. Det gäller främst inne i tätorter där det är kort avstånd mellan målpunkter. Det är extra viktigt i områden där många barn kan förväntas röra sig.

Nationellt samband på järnväg

Generell vägledning

Södra stambanan är ett transportsamband av särskild vikt för godstrafik, persontrafik och regional pendling. Södra stambanan utgör kommunens nationella transportsamband.

Verka för högklassig kollektivtrafik

Södra stambanan hör till de starka kollektivtrafikstråken i Skåne. Högklassig regional kollektivtrafiken är avgörande för Höörs kommuns utveckling och kommunen ska därför i dialog med Trafikverket och Region Skåne verka för att standard, turtäthet och punktlighet i kollektivtrafiken förbättras. Det gäller trafik både till småstaden Höör och till stationsbyn Tjörnarp.

Verka för att minimera nya störningar!

Nya spår och utveckling av väg 23 riskerar att skapa nya barriärer och bullerstörningar. Höörs kommun verkar för att ny infrastruktur ska planeras så att den skadar befintlig miljö så lite som möjligt och så att barriäreffekter undviks.

Vägledning för Södra stambanan

Södra stambanan är kommunens livsnerv och ryggraden i kollektivtrafiksystemet. Järnvägstrafiken knyter Höörs kommun till de nationella och regionala kärnorna och är det viktigaste transportsambandet.

Förbättringar av kapacitet och underhåll i järnvägssystemet är en viktig förutsättning. Det är kapacitetsbrist på Södra stambanan och Trafikverket planerar för två nya spår Hässleholm-Lund. Höörs kommun menar att de nya spåren bör byggas i anslutning till den befintliga stambanan.

Järnvägsstationer, Höör och Tjörnarp

Generell vägledning

Stationerna fungerar som knutpunkter i transportsystemen och knyter den regionala kollektivtrafiken till småstaden, stationsbyn och landsbygden. Det är här människor byter transportmedel. Järnvägsstationerna ska ha högklassig kollektivtrafik och deras resandeunderlag ska stärkas.

Stärk resandeunderlaget för stationerna!

Ju fler som har nära till stationer i starka kollektivtrafikstråk desto bättre för miljön och tillgängligheten! Därför planerar Höörs kommun för att bygga ut och förtäta både Höör och Tjörnarp med stationsnära bostäder. Personalintensiva arbetsplatser ska placeras särskilt nära stationerna.

Stationer som förenklar vardagen!

Stationer är en viktig del av människors vardag och har potential att utvecklas till mötesplatser. Stationerna ska utvecklas med hela-resan-perspektiv och underlätta för människor att byta transportmedel. Det är viktigt att utforma stationerna som trygga och bekväma miljöer där alla människor vill och vågar vara. Transportnoderna bör också kompletteras med andra servicefunktioner. På det viset underlättas vardagen ytterligare för pendlare.

Välkomna besökare och stärk identitet!

Stationsområden är det första som möter resenärer och har därför stor betydelse när det gäller att få besökare att känna sig välkomna. Det gäller att locka till nya besök och utöver en attraktiv plats är det extra viktigt med service, information och vägvisning. En lokal identitet i bebyggelsen och miljön kan ge besökaren en första bild av Höörs kommun.

Nationella samband på väg

Generell vägledning

Väg 23 och E22 utgör kommunens nationella transportsamband och är av särskild vikt för transit-trafik. Dessa vägar ska därför avlasta övrig infrastruktur när det gäller godstransporter och persontransporter som varken har start eller mål i Höörs kommun. Transportsambanden ska också stärka regional kollektivtrafik till stationsorterna Höör och Tjörnarp.

Vägledning för framtida väg 23

Trafiken leds öster om Ringsjöarna, via nuvarande väg 13 och E22.

Vägledning för E22

E22 hör till de starka kollektivtrafikstråken i Skåne. Höörs kommun ska därför i dialog med Trafikverket och Region Skåne verka för att standard, turtäthet och punktlighet i kollektivtrafiken förbättras. Det gäller buss till Rolsberga och Fogdarp.

Delregionala samband på väg

Generell vägledning

Transportsamband av särskild vikt för regionala hållbara transporter. Vägarna utgör kommunens delregionala transportsamband. Investeringar i transportinfrastruktur och vidareutveckling av kollektivtrafiken bör kanaliseras hit. Transportsambanden ska stärka regional kollektivtrafik till stationsorterna.

Vägledning för Turistväg Höör-Rolsberga

Transportsamband av särskild vikt för hållbara transporter. Väg 23 passerar idag det känsliga Ringsjösundet och går rakt igenom boendemiljöer i orterna längs vägen i sträckan Höör-Rolsberga. Vägen innebär en kraftig barriär genom Höörs tätort. Höörs kommun verkar för att den tunga trafiken ska ledas öster om Ringsjön, via E22 och väg 13, i enlighet med Trafikverkets åtgärdsvalsstudie. Nuvarande väg omvandlas till turistväg.

Vägledning för väg 13 Höör-Stockamöllan

Nuvarande funktion. Det är önskvärt att även utveckla kollektivtrafik i stråket

Vägledning för Väg 17 Eslöv-Hörby

Nuvarande funktion. Persontrafik, kollektivtrafik

Vägledning för kollektivtrafik Höör-Hörby

Utvecklad trafikering enligt förslag till Trafikförsörjningsprogram

Cykelvägar och cykelstråk

Cykeln är ett centralt transportmedel som bidrar till bättre miljö och folkhälsa. Lådcyklar, elcyklar och andra nya modeller gör cykeln användbar i allt fler sammanhang. Cykeln ska vara det primära

transportmedlet inom småstaden Höör och stationsbyn Tjörnarp och cykelinfrastrukturen behöver utvecklas. Cykeln ska också binda samman orterna med omgivande landsbygd. Det behövs investeringar både på kommunal och statlig väg.

Generell vägledning

Utveckla cykelinfrastrukturen!

Cykeln ska vara det primära transportmedlet inom orterna men ska också knyta byar, landsbygd och besöksmål till småstaden Höör och till stationerna.

Trafiksäkra passager!

Höörs kommun verkar för att trafiksäkra passager skapas för gående och cyklister i transportsambanden som länkar mot noderna. Det är avgörande för att det ska vara möjligt att utnyttja nodernas potential och stärka resandeunderlaget.

Tydliga, snabba och säkra cykelstråk!

För att flera ska välja cykeln som transportmedel vill Höörs kommun skapa säkra, snabba och bekväma cykelstråk.

Vägledning cykelväg längs vägarna 13 och 23

På vägarna 13 och 23 samsas cyklister med både bilpendlare och tung transittrafik, och det behövs därför separat cykelbana. Höörs kommun ser dessa cykelvägar som delregionala transportsamband och menar att utbyggnad bör ske i samband med vägutbyggnad.

Vägledning för kommunala huvudcykelstråk

Cykelstråk i och runt Höörs tätort. Cykelstråken har identifierats genom rapporten xxx och är samordnade med regionala cykelleder samt regional cykelvägvisningsplan. Cykelstråken är skyltade och består av förbindelser som redan idag är lämpliga cykelstråk. För att stärka cykeltrafiken behövs dock ombyggnader och justeringar som prioriterar cykel och gör cyklingen mer bekväm.

Mark- och vattenanvändning

Översiktsplan 2026 för Höörs kommun
Samrådsförslag godkänt av Kommunstyrelsen 250812

Läsanvisning mark- och vattenanvändning

Dokumentet Mark- och vattenanvändning är del av Översiktsplan för Höörs kommun. I Mark- och vattenanvändning redovisas alla de områden som finns i utvecklingsplanens mark- och vattenanvändningskarta. Dokumentet är en utskrift från den digitala kartberättelsen som finns att hitta på kommunens hemsida www.hoor.se. I kartberättelsen finns interaktiva kartor tillsammans med alla delar av översiktsplanen samlade. Kartberättelsen är det primära sättet att ta del av utvecklingsplanen. Mark- och vattenanvändningen är indelad i områden, punkter och linjer.

Följande ytor pekas ut i kartan:

- Funktionsblandad bebyggelse
- Grönområde i tätort
- Verksamheter
- Bebyggelsegrupp på landsbygd
- Områden för natur, friluftsliv och rekreation
- Besöksnäringsområden
- Jordbruk
- Jordbruk & vindbruk
- Skogsbruk
- Sjöar
- Reningsverk

Följande linjer finns utpekade i mark- och vattenanvändningskartan:

- Vandringsleder
- Stråk för rekreation
- Åar
- Strukturbildande Cykelförbindelser
- Järnväg
- Regionalt viktig väg
- Vägreservat

Följande punkter finns utpekade i markanvädningskartan

- Aktivitetsplats
- Angöringspunkt
- Badplats
- Korsningsåtgärd
- Järnvägsstation

Varje del innehåller en generell vägledning för typen och som regel en områdesspecifik vägledning för respektive utpekat område.

Innehåll

Läsanvisning markanvändning 2

Funktionsblandad bebyggelse 7

Generell vägledning 7
Centrala Höör 12
Tjörnarps centrum 13
1. Maglasäte Öster 14
2. Yxnaholma 15
3. Maglehill 17
4. Magleäng 18
5. Snogehall 19
6. Holma 20
7. Klevahill 21
8. Västra stationsområdet 24
9. Grönalund 26
10. Eka 28
11. Höör 55:8 30
12. Fogdaröd norra 31
13. Fogdaröds strövområde 34
14. Fogdaröd 8:2 35
15. Stenskogen 3:100 36
16. Hällbo 37
17. Gyldenpris 38
18. Blommeröd 39
19. Campus Sätofta 40
20. Sätoftaskolan öster 41
21. Ljungstorp väster 42
22. Jägersbo söder 43
23. Ljungstorp söder 44
24. Korsarödsvägen 45
25. Granliden 46
26. Gunnarpsvägen 48
27. Lunden och Gropen 49
28. Norra Tjörnarp 51
29. Kyrkbyn 53
30. Korsaröd, öster om väg 23 54
31. Sockengränd, Södra Tjörnarp 55
32. Karlarp 56
33. Norra Rörum 57
34. Elisefarm 58
35. Isakstorp 1:22 59
36. Snogeröd, idrottsplatsen 60

Grönområden i tätort 61

Generell vägledning 61
1. Åkersberg, Tjurasjö, Brännemölladammen och Klocksjön 64
2. Holmaskogen, längs Höörsån och Norrevärn 65
3. Mosshagen och Grönalundsområdet utmed Kolljungabäcken 66
4. Enebacken och gamla kyrkogården 67
5. Jeppavallen-Järabacken och Lindbacken-Fogdaröd 68
6. Gyldenpris, längs med Lerbäcken, Ekekull och Hästhagen 69
7. Utmed Höörsån genom södra Höör, Åhusparken 70
8. Klockarebacken och Stenskogen vid Höörs mölla 71
9. Ekhagarna vid Bäckagården entré till Sätofta hed 72
10. Sätofta hed ridleder och status för våtmarkstankar 73
11. Orup 74
12. Sätoftasjöns strand och Höörsåns mynning 75
13. Fuktängarna vid Kvesarumsån 76
14. Snogehall 77
15. Maglehill - grönblå stråk och bullervall 78
16. Yxnaholma 79
17. Ekenäs - kring Höörsån 80
18. Klevahill 81
19. Grävlingaberget 82
20. Åsen 83
21. Droskan 84
22. Gunnarpsgårdens parkträdgård 85

Verksamheter 86

Generell vägledning 86
1. Nord (44,8 Ha) 89
2. Stjärnelund (27,3 ha) 91
3. Väg 13 vid Sövrödsvägen (5,5 ha) 93
4. Triangeln Tjörnarp (6,9 ha) 94
5. E22 Fogdarp (22,3 ha) 95
6. E22 Rolsberga Västra (11,1 ha) 96
7. E22 Rolsberga Östra (5,3 ha) 97

Bebyggelsegrupper på landsbygd 98

Generell vägledning 98
1. Snogeröds tätort 100
2. Fogdarp 100
3. Fogdarps station 101
4. Gamla Bo 101
5. Ekeborg 102
6. Ängsbyn 102
7. Sövröd 103
8. Bokehall/Bokeslund/Klevahill 103
9. Sjunnerup/Jularp 104
10. Stanstorp/Ormanäs 104
11. Maglasäte 105
12. Hänninge 105
13. Munkarp 106
14. Hallaröd 106

15. Lindhaga 107
16. Broslätt 107
17. Toftaröd 108
18. Karlarp 108
19. Elisetorp 109
20. Norra Rörum 109
21. Spångahus 110
22. Örnakärr 110
23. Sätofta gamla by 111
24. Ormanäs gamla bykärna 111
25. Tjuvaröd 112

Områden för natur- friluftsliv och rekreation 113
Generell vägledning 113
1. Frostavallenområdet 115
2. Hallaröd 117
3. Allarps Bjär och Södra Hultarp 118
4. Norra Rörum och Hammarforsen 119
5. Fogdarödsskogen 120
6. Stanstorp/Ormanäs 121
7. Stenskogen och Nyby 122
8. Längs Rönne å 123
9. Bosjöklosterhalvön 124
10. Klintaskogen, Finnhult, Pinedalen, Gudmundtorp och Rövarekulan 126
11. Prästbonnaskogen 127
12. Tegeldammarna-Lergravarna 128

Besöksanläggningar 129
Generell vägledning 129
1. Bosjökloster 131
2. Djurparken/Grottbyn 131
3. Jägersbo 132
4.Frostavallen 132

Jordbruk 133
Generell vägledning 133
2.Böljande mosaiklandskap kring Rörums Holma - Skuddarp - Hjällaröd 135
3.Böljande mosaiklandskap kring Norra Rörum 136
4.Småbrutet mosaiklandskap kring Tjörnarp 137
8.Böljande mosaiklandskap kring Hallaröd 138
9. Småbrutet odlingslandskap kring Hasslebro - Hänninge - Snogehall 139
10. Vattenlandskap kring Ageröds mosse 140
13.Böljande mosaiklandskap kring Sätofta 141
14. Vattenlandskap kring Bosjökloster 142
15. Slättlandskap kring Södra Munkarp - Pinedalen - Brååns dalgång 143

Jordbruk&Vindbruk 144
Generell vägledning 144
1. Slättlandskap kring väg 17 väster om Snogeröd 146
2. Slättlandskap väster om Pugerup 147
3. Slättlandskap söder om E22 kring Orups gård 148

Skogsbruk 149
Generell vägledning 149
1.Flackt skogslandskap kring Svalemosse - Orsjön - Lindhaga 151
5.Flackt skogslandskap längs Södra stambanan 152
6.Böljande skogslandskap kring Frostavallen 153
7a. Flackt skogslandskap mot Klippans kommun 154
7b. Flackt skogslandskap mot Eslövs kommun 155
11.Böljande skogslandskap kring Ormanäs 156
12. Böljande skogslandskap kring Bokeslund 157

Sjöar 158
Generell vägledning 158
1. Ringsjön 160
2. Vaxsjön 161
3. Dagstorpssjön 162
4. Tjörnarpssjön 163
5. Korsarödssjön 164

Reningsverk 165
Generell vägledning 165
1. Ormanäs 165

Vandringsleder 167
Generell vägledning 167
1. Södra Hultarp – Frostavallen (Etapp 7 Ås-ås Skåneleden) 169
2. Lillsjödal-Frostavallen (Etapp 6 Nord-syd Skåneleden) 170
3. Frostavallen - Höör (Etapp 7 Nord-syd/Etapp 8 Ås-ås Skåneleden) 171
4. Höör - Bjeveröd (Etapp 8 Nord-syd/Etapp 9 Ås-ås Skåneleden) 172
5. Hörby Ringsjöstrand-Rövarekulan (Etapp 10 Nord-syd Skåneleden) 173
6. Frostavallen och Dagstorp 174
7. Tjörnarp 175
8. Fogdarödsslingan 176
9. Norra Ringsjöstrandleden 177
10. Klintaleden 178
11. Pilgrimsleden 179
12. Brottes bana 180

Stråk för rekreation 181

Generell vägledning 181
1. Tjörnarpssjön runt 184
2. Koppling till Skåneleden 185
3. Norrut från stationen via Idrottsplatsen 186
4. Parallellt med väg 23 187
5. Lekplatsen och Sjöboholmsvägen 188
6. Korsaröd och österut från södra infarten 189
7. 600-serien till Korsaröd 190
8. Stationen via Röda torg och österut 191
9. Via norra Tjörnarp 192
10. Strandpromenaden 193
11. Tegelbruksstråket 194
12. Boklidens förlängning 195
13. Slingor öster om väg 23 196
14. Strandstråket 197
15. Ormanäs-stråket 198
16. Stanstorpsstråket 199
17. Skog- och hagstråket 200
18. Orupsstråket 201
19. Sätoftastråket 202
20. Stråket vid Höörsån 203
21. Ravinstråket 204
22. Sätofta hed 205

Åar 206

Generell vägledning 206
1. Höörsån 208
2. Kolljungabäcken 208
3. Lerbäcken 209
4. Kvesarumsån 209
5. Rönne å 210
6. Bråån 210
7. Tormestorpsån 211

Strukturbildande cykelförbindelser 212

Generell vägledning 212
1.Väg 23 Ängsbyn-Rolsberga 214
2.Stanstorpsvägen (väg 1315) 214
3.Stenskogsvägen (väg 1299) 215
4.Södra Rörumsvägen till Bokeslund (väg 1335) 215
5.Norra Fogdrödsvägen 216
6.Väg 23 Höör-Tjörnarp 216
7.Väg 13 Höör-Hörby 217
8.Genom Prästbonnaskogen i Tjörnarp 217
9.Cykelväg längs Landsvägen i Tjörnarp 218
10. Förbi skolområdet i Tjörnarp 218

Järnväg 219

Södra stambanan 219

Regionalt viktiga vägar 221

Väg 23 221
Väg 13 222
E22 223
Väg 17 224

Vägreservat 225

Nya Ekenäsvägen 225

Aktivitetsplatser 226

Generell vägledning 226
1. Lekplatsen i Tjörnarp 229
2. Idrottsplatsen i Tjörnarp 229
3. Röda torg i Tjörnarp 230
4. Väster om stationen i Tjörnarp 230
5. Lucernvägens förlängning i Tjörnarp 231
6. Maglehill 231
7. Kvarnbäck 232
8. Nya Torg 232
9. Lilla torg 233
10. Skateparken/Skolområdet 233
11. Enebacksparken 234
12. Jeppavallen 234
13. Fogdaröds lekplats 235
14. Åhusparken 235
15. Karlslund 236
16. Norra Rörums lekplats 236

Angöringspunkter 237

Generell vägledning 237
1. Höörs station 239
2. Vaxsjön 239
3. Dagstorpssjön södra 240
4. Dagstorpssjön norra 240
5. Ullstorp 241
6. Allarps Bjär 241
7. Fogdaröd 242
8. Orup 242
9. Sätofta badplats 243
10. Ormanäs 243
11. Orups idrottsplats 244
12. Gamla Bo badplats 244
13. Snogeröd 245
14. Rövarekulan 245
15. Höörs Mölla 246
16. Tjörnarps station 246
17. Tegeldammarna vid Tjörnarp 247
18. Kyrkviken 247
19. Hedensjö 248
20. Vittseröd 248
21. Backagården 249

Badplatser 250

Generell vägledning 250
1. Badplats vid Kyrkviken i Tjörnarp 252
2. Västra badplatsen vid Dagstorpssjön 253
3. Östra badplatsen vid Dagstorpssjön 254
5. Säftofta badplats 256
6. Gamla Bo badplats 257

Korsningsåtgärder 258

Generell vägledning 258
1.Sjöboholmsvägen - Tjörnarp 262
2.Stationen - Tjörnarp 262
3. Väg 1328 - Tjörnarp 263
4.Södra infarten - Tjörnarp 263
5. Skogsvägens förlängning - Tjörnarp 264
6.Norra infarten - Tjörnarp 264
7.Frostavägen - Tjörnarp 265
8.Landsvägen vid stationen - Tjörnarp 265
9.Fogdaröd 266
10. Marknadsvägen i norra Höör 266
11. Väg 23 vid Södra Rörumsvägen 267
12. Väg 13 vid Hardys/Kolljungabäcken 267
13. Väg 13/Södra stambanan 268
14. Väg 13/Bangårdsgatan/Norrekärrsvägen 268
15. Väg 13 vid Kvarnbäck 269
16. Väg 13 vid Fogdaröd 269
17. Väg 13/23 vid cirkulationen 270
18. Cykeltunnel under väg 23 270
19. Cirkulationsplats vid Industrigatan 271
20. Plankorsning till verksamhetsområde Nord 271
21.Södra stambanan vid stationen 272
22. Södra stambanan/ Maglasätevägen 272
23. Norr om Kvarnbäck 273
24. Ny cirkulation vid Lillgatan/väg23 273
25. Nya Sätoftavägen 274
26. Nybykorset 274
27. Ormanäs vid Stenskogsvägen 275
28. Gamla Bo 275
29. Eketorp 276
30. Snogeröd 276
31.Gudmuntorp 277

Järnvägsstationer 278

Vägledning 278
Höörs station 280
Tjörnarps station 280

Funktionsblandad bebyggelse

Funktionsblandad bebyggelse

Funktionsblandad bebyggelse i mark- och vattenanvändningskartan utgör övervägande delen av bebyggelsen i tätorterna. I områden med funktionsblandad bebyggelse ingår bostäder tillsammans med sådant som skolor, kontor, handel, gator, kvartersparker och fritidsanläggningar.

Bebyggelsen är indelad i kvarter åtskilda av gator eller har en kvartersliknande struktur. Trafik- och parkeringsytor, parker och fritidsanläggningar kan ingå.

Vägledning

Staden utvecklas utifrån befintlig struktur

Antal bostäder och prioritering

En överkapacitet av potentiella lägen för ny funktionsblandad bebyggelse har pekats ut i samrådetsskedet som pekar ut möjlighet för så mycket som cirka 3600 nya bostäder. Efter beaktande av de synpunkter som inkommer under samrådet kommer en ny bedömning att göras som sannolikt kommer att resultera i något färre utpekade bostäder än i samrådsförslaget.

Indelningen i olika prioritering av nya områden för funktionsblandad bebyggelse görs utifrån kända förutsättningar men ska inte vara styrande om förutsättningarna förändras.

Prio 1. Förutsättningar finns för förändringar och utveckling på kort sikt, inom cirka fem år. Pågående planering eller färdiga detaljplaner.

Prio 2. Förutsättningar finns för förändringar och utveckling på medellång sikt, cirka fem till tio år. Tydliga förutsättningar och/eller kommunal mark.

Prio 3. Förutsättningar finns för förändringar och utveckling på lång sikt, uppskattningsvis mer än tio år, förutsatt att inte förutsättningarna förändras innan dess. Oklara förutsättningar för genomförande.

För varje område i mark- och vattenanvändningskartan beskrivs först den tänkta utvecklingen eller vägledningen för utveckling av området. Därefter följer en beskrivning av förutsättningar för det specifika området. Vägledningen tar upp vilken typ av bostäder och hur många som området är lämpligt för, hur området kan trafikanslutas och även om och i så fall hur det kan byggas ut i etapper. De typer av bostäder som beskrivs i respektive utbyggnadsområde finns redovisade på nästa sida.

Beskrivningarna av förutsättningar för respektive område innehåller beskrivning av utpekat område, kort om var området ligger i förhållande till infrastruktur och gator. Avståndet till stationen är ofta centralt och kopplingar till kollektivtrafik och cykelvägar. Vidare beskrivs mark- och vattenförhållanden samt jordart enligt SGU:s jordartskarta, höjdskillnader, typ av mark, befintlig vegetation samt eventuellt natur och rekreationsvärden.

En genomgång görs av hur området beskrivs i kommunala program och inventeringar med fokus på Naturvårdsprogram (2013), Grönstrukturprogrammet (2007), Kulturmiljöprogrammet (2014) och ett antal naturvärdesinventeringar (2021, 2024, 2025 m.fl). I förutsättningarna beskrivs även eventuell förekomst av fornlämningar

Markägoförhållande och förutsättningar att ansluta till VA samt hur området pekas ut i tidigare översiktsplan beskrivs. Även om det finns gällande detaljplan eller andra bestämmelser eller skydd samt vilka störningar som kan finnas på de aktuella platserna.

Generell vägledning

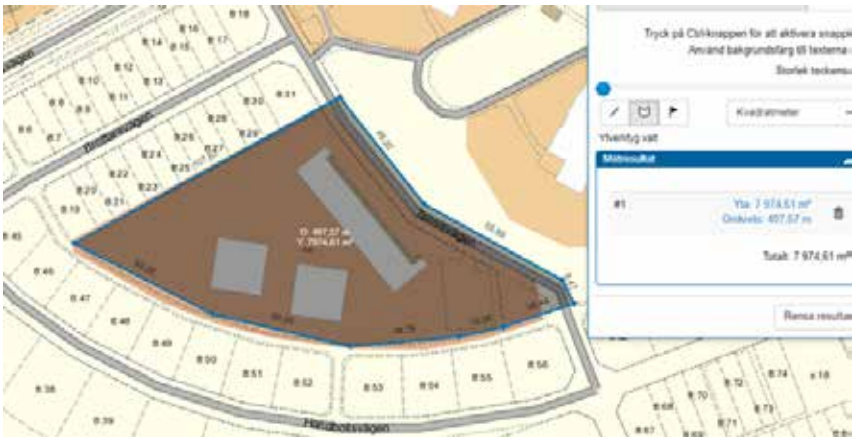
- Utbyggnaden av större områden måste medge en indelning i etapper.
- Ny bebyggelse ska anpassas till befintlig topografi och ta till vara naturliga förutsättningar på platsen.
- Kulturmiljön ska beaktas i samband med planeringen för ny bebyggelse.
- Koppling till cykelvägnät och kollektivtrafik ska beaktas i samband med ny bebyggelse.

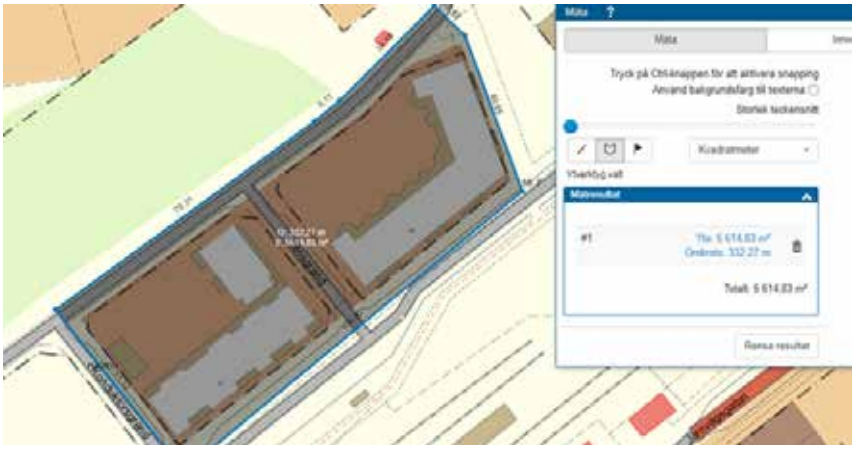
Figur 1. Visar exmepl på typ 1 - Lägre gles bebyggelse - ca 8 bostäder/ha=ca1200kvm/bostad.

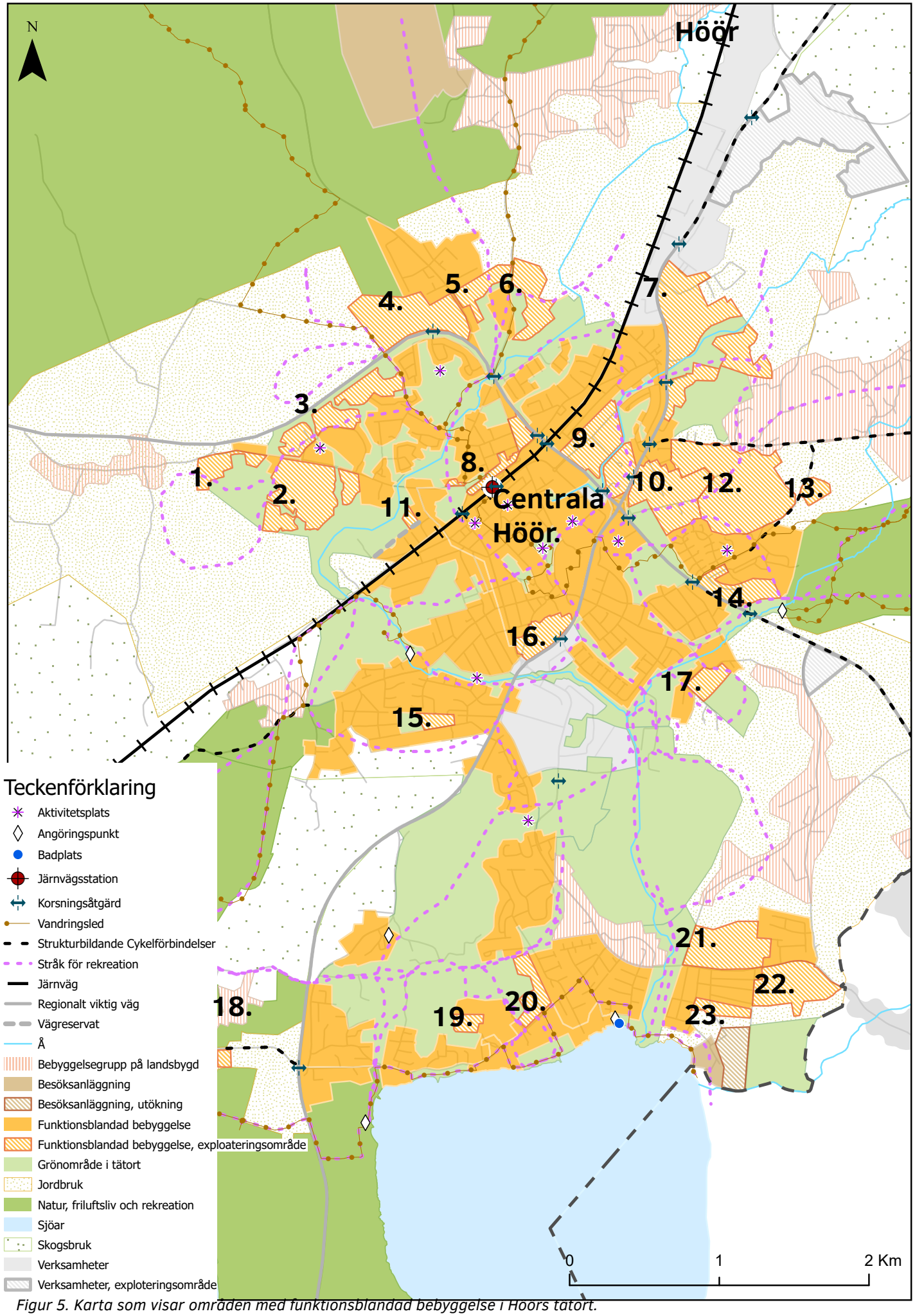
Figur 2. Visar exmepl på typ 2 - Lägre tät bebyggelse - ca 33 bostäder/ha=ca 300kvm/bostad.

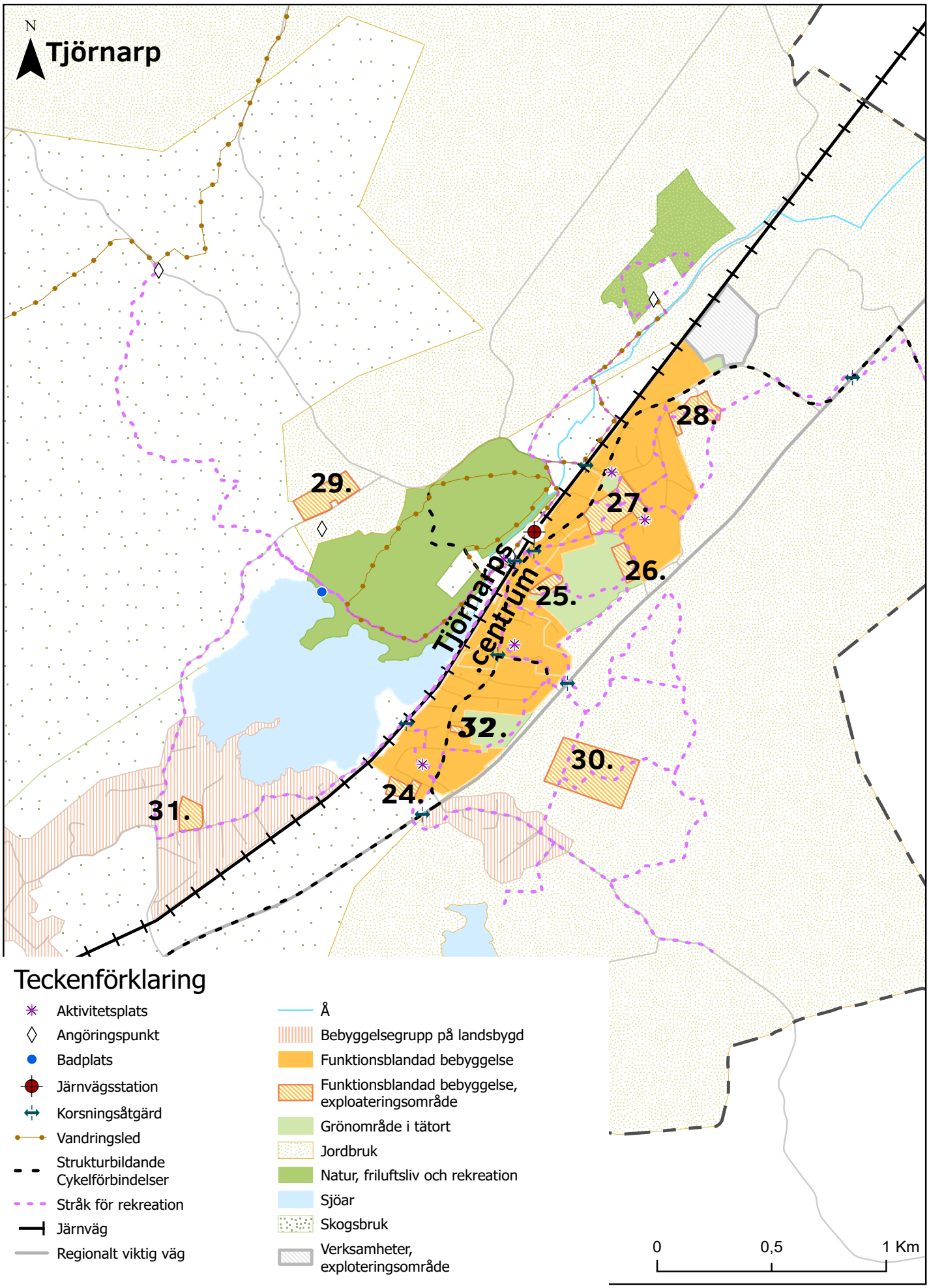
Figur 3. Visar exmepl på typ 3 - Högre gles bebyggelse - ca 100 bostäder/ha=ca100kvm/bostad.

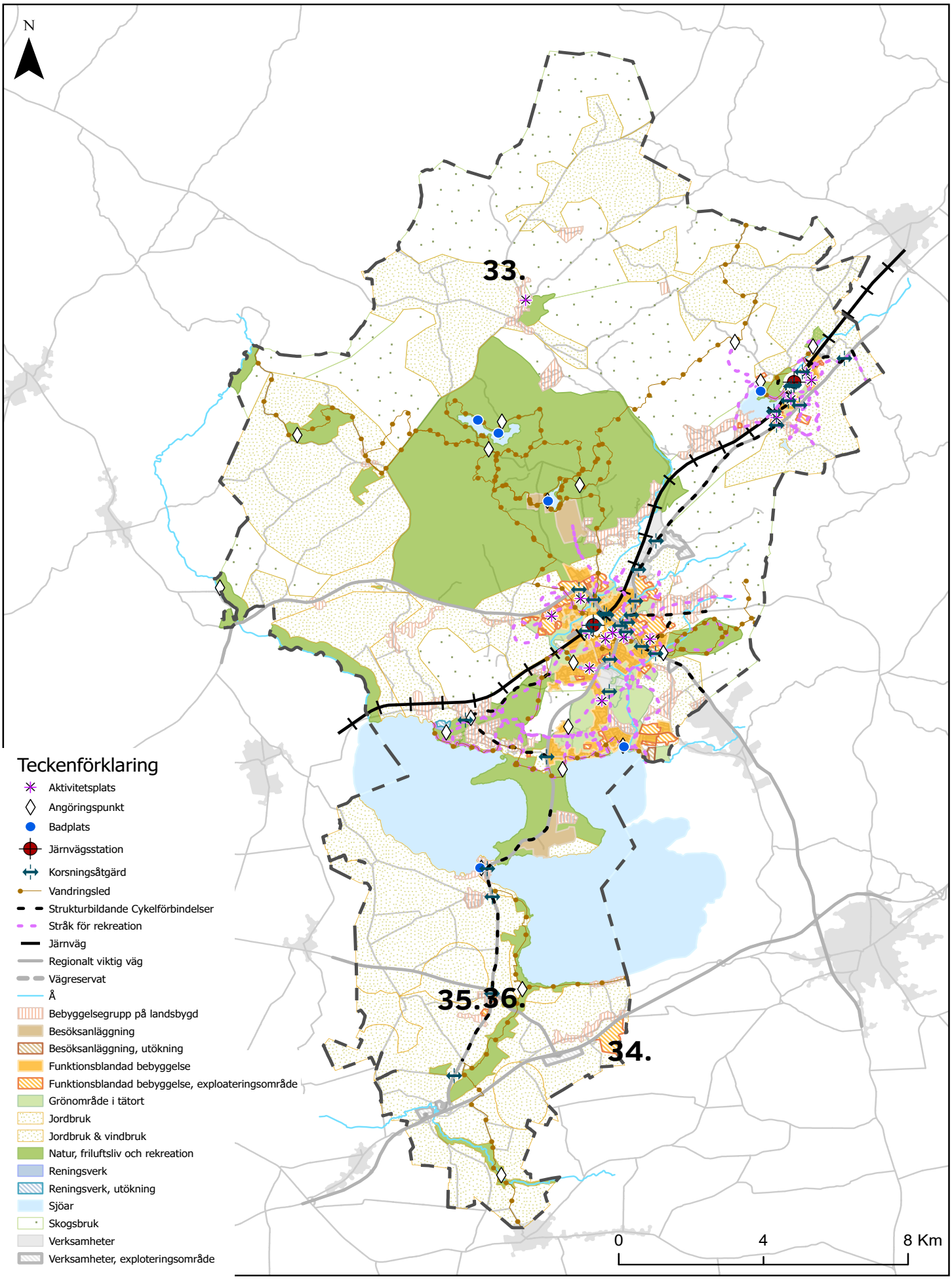
Figur 4. Visar exmepl på typ 4 - Högre tät bebyggelse - ca 133 bostäder/ha=ca75kvm/bostad.

Figur 5. Karta som visar områden med funktionsblandad bebyggelse i Hoors tätort.

Figur 6. Karta som visar områden med funktionsblandad bebyggelse i Tjörnarps tätort.

Figur 7. Karta som visar områden med funktionsblandad bebyggelse på landsbygden i Höörs kommun.

Centrala Höör

Området omfattar de centrala delerna av Höörs tätort. Från Tjurasjö och Ekeliden i väster via Mejerigatan och Södergatan till Hällboområdet i söder och avgränsas sedan av de större instrastrukturobjekten väg 23, väg 13 och Södra stambanan. Området innefattar även, helt eller delvis, ett par grönområden i tätort. Området utgör den centrala del av Höör där kommunen ser stor potential för förtätning med funktionsblandad bebyggelse.

Figur 8. Karta över centrala Höör

Vägledning vid förtätningsprojekt i centrala Höör

- Utforma ny bebyggelse med omsorg om detaljerna, särskilt när det gäller fasader och ytor som är viktiga för gatumiljö och andra allmänna platser! Ny arkitektur får gärna sticka ut, men ska följa gestaltningsprinciperna för centrum.
- Hänsyn ska tas till kulturmiljön - använd kulturmiljöprogrammet! Att bevara och ändra befintliga byggnader är ofta ett alternativ till att riva och bygga nytt.
- Friyta för lek och utevistelse på tomten ska prioriteras före parkering vid förtätning på fastighet som inte rymmer båda (jämför plan- och bygglagen 8 kap 9 §).
- Parkeringsköp på annan fastighet kan vara ett sätt att uppnå behovet av parkeringsplatser.
- Förtätningen får inte planeras högre och tätare än att god livsmiljö och ljusinsläpp kan säkerställas samt behov av friyta för lek och utevistelse.
- Grönska på fastigheten gör bostäderna mer attraktiva, dämpar buller, bidrar till fördröjning av dagvatten och skapar ett bättre lokalt klimat!

Tjörnarps centrum

Tjörnarps centrum avgränsas av Södra stambanan i väster och väg 1328 i norr. Centrumområdet innfattar det mesta av befintlig bebyggelse längs med Landsvägens båda sidor och i söder sväller det ut i ett större område som även innefattar skolområdet och Röda torg mm.

Vägledning

- Område i centrala delar av orten som är särskilt lämpligt för utveckling av centrumfunktioner, som kommersiell och offentlig service.
- Utveckling av centrumfunktioner kan ske genom omvandling av befintlig bebyggelse.
- Detaljplanen kan behöva justeras för att möjliggöra önskad utveckling.
- Allmänna platser inom centrum ska utvecklas med tanke på dess betydelse för orten och uppmuntra vistelse och möten.

Figur 9. Karta över Tjörnarps centrum

1. Maglasäte Öster

Vägledning

Området kan delas in i två delområden vilka skiljs åt av naturområde med höga naturvärden. Området kan vara lämpligt för friliggande villor (typ 1) eller tätare låg bebyggelse (typ 2). En kombination av de båda bostadstyperna är att föredra. Den mindre ytan i öster som ligger innesluten av naturmark är bäst lämpad för tätare bebyggelse (typ2) där det går att lösa upp emot ca 20 radhus på den ytan via en mindre slinga in från Maglasätevägen. I den västra delen går det att skapa en slinga in från Maglasätevägen. Viktigt att tillfartsvägen inte hamnar för nära korsningen mellan Maglasätevägen och väg 1304.

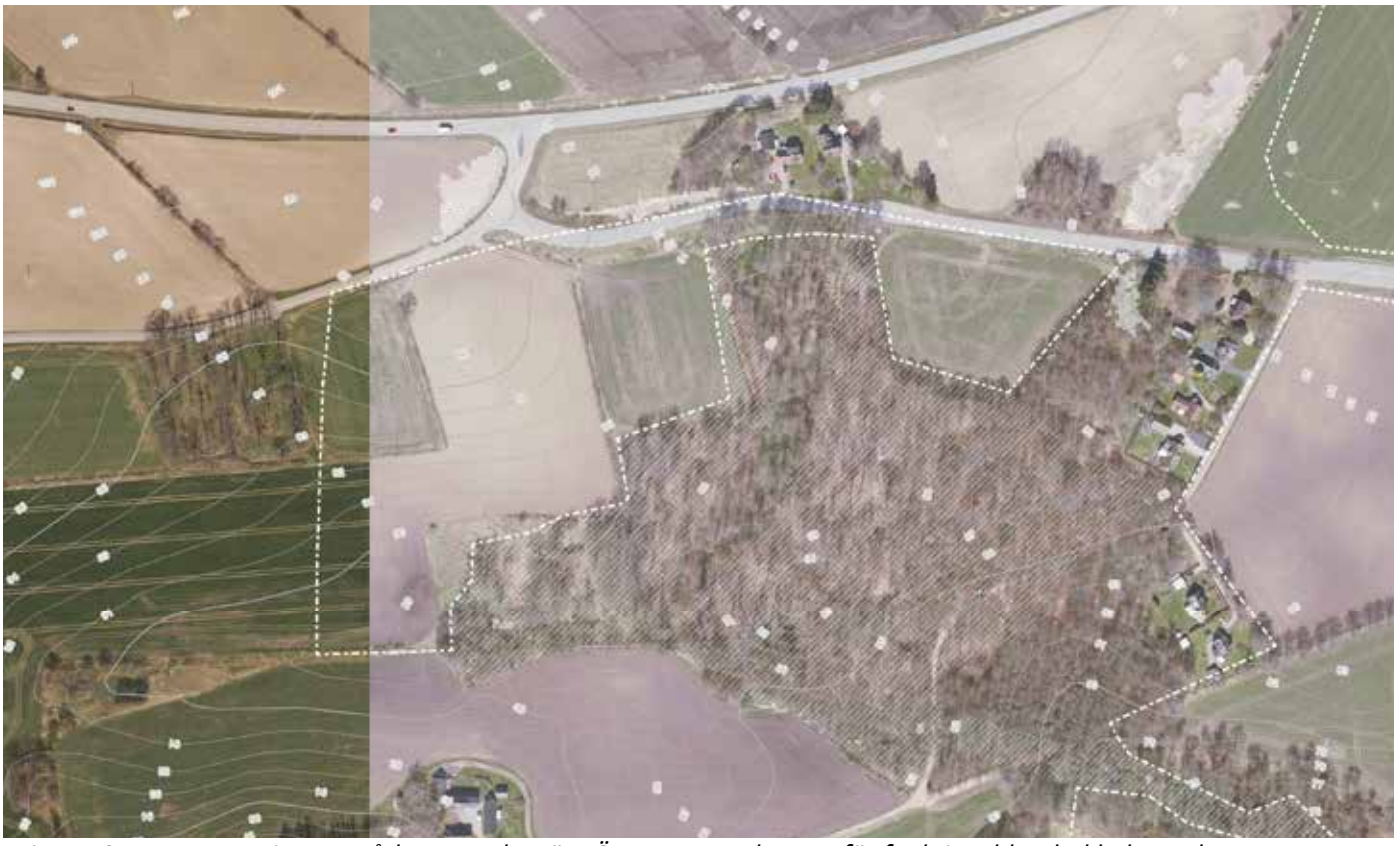
De två olika delområdena kan byggas var för sig. Det är logiskt att den östra delen byggs ut först.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Området ligger cirka 1500-2000 meter från stationen. Området är jordbruksmark i privat ägo. GC-väg finns på norra sidan av Maglasätevägen så säker passage över vägen behöver skapas. I samband med eventuell exploatering av området kan det vara lämpligt att flytta ut tätortsporten utanför den nya infarten till området för att skapa en mer stadsmässig gata och förbättra trafiksäkerheten för de boende. Marken lutar lite mer än fem meter från norr mot söder och jordarten är lerig och sandig morän. Blöta delar sammanfaller med naturvärden och ligger söder om området samt i naturmarken som är belägen mitt i. Området ligger inom värdefullt landskap enligt naturvårdsprogrammet med motiveringen att det är del av ett småskaligt och varierat odlingslandskap med fälader och hagmarker. Ett område med naturvärdesklass 2 pekas också ut som ligger i direkt anslutning till området. Utpekandet motiveras som *”Småbrutet och varierat kulturlandskap med träd- och buskrika hagmarker, fuktängar och betesvallar”.* Naturvärdesinventering från 2024 visar att det finns höga naturvärden (klass 2, NVI 2024) i den avenbokskog som ligger mellan de två utpekade delområdena. I området finns äldre träd som visar på lång kontinuitet, död ved, grova lågor, skiktning. Avenbokskogen omger en lövsumpskog (klass 4, NVI 2024). Viss störning från väg 13 i delar av området. Ledningsförstärkning krävs för anslutning till kommunalt vatten vilket är en förutsättning för utbyggnad av området.

Vattenförsörjning kan lösas via Maglehill. Spillvatten bör anslutas från Maglasäte.

Figur 10. Karta som visar område 1, Maglsasäte Öster, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

2. Yxnaholma

Vägledning

Området kan möjliggöra för cirka 300-400 nya bostäder i form av flerbostadshus (typ 3) och radhus (typ 2). Ungefär lika många bostäder av respektive typ är lämpligt i området. Möjliga väganslutningar kan skapas genom att förstärka befintliga vägar in mot området. Bland annat via den mindre väg som går in mot Yxnaholma by samt ytterligare vägar som går till de gårdar som finns söder om Maglasätevägen. Flerbostadshus bör ligga i relativt nära anslutning till Maglasätevägen och i nära anslutning till de in- och utfarter som skapas mot densamma. Flerbostadshus bör också placeras så att de kan dra nytta av den natur som finns inom och i anslutning till området. I sydvästra delen finns ett stråk med natur som går in i området och genom den östra delen finns ett dike där vattnet kan lyftas upp och tillåtas ta mer plats i landskapet och bli en kvalitet för de boende. En tät bebyggelse är relevant eftersom området ligger stationsnära och med goda förbindelser in mot centrum samt närhet till skola, förskola och idrottshall. Ny bebyggelse bör passas in i landskapet och den befintliga topografin i mesta möjliga mån för att bevara landskapsbilden och för att undvika för stora schaktarbeten. Naturstråk längs med befintligt dike och stenmur med träd ska bevaras och förstärkas för att utgöra bärande delar av grönstrukturen i området. Naturkilen som går in i området från väster blir en rekreativ koppling mot Yxnaholmaskogen och vidare. I söder angränsar området till vattenområdet kring Höörsån som på sikt kan komma att utvecklas till ett område för rekreation och våtmarker.

De delar som ligger närmst Maglasätevägen bör byggas ut först medan ytterligare etapper söderut kan kopplas på i ett senare skede.

Området har prioritet 2.

Förutsättningar

Området är privatägt av ett antal olika större markägare. I den västra delen har tidigare funnits en ansökan om att utveckla för bostäder. Området ligger nära stationen, cirka 1000-1500 meter, och har goda kommunikationer med utbyggd cykelväg längs

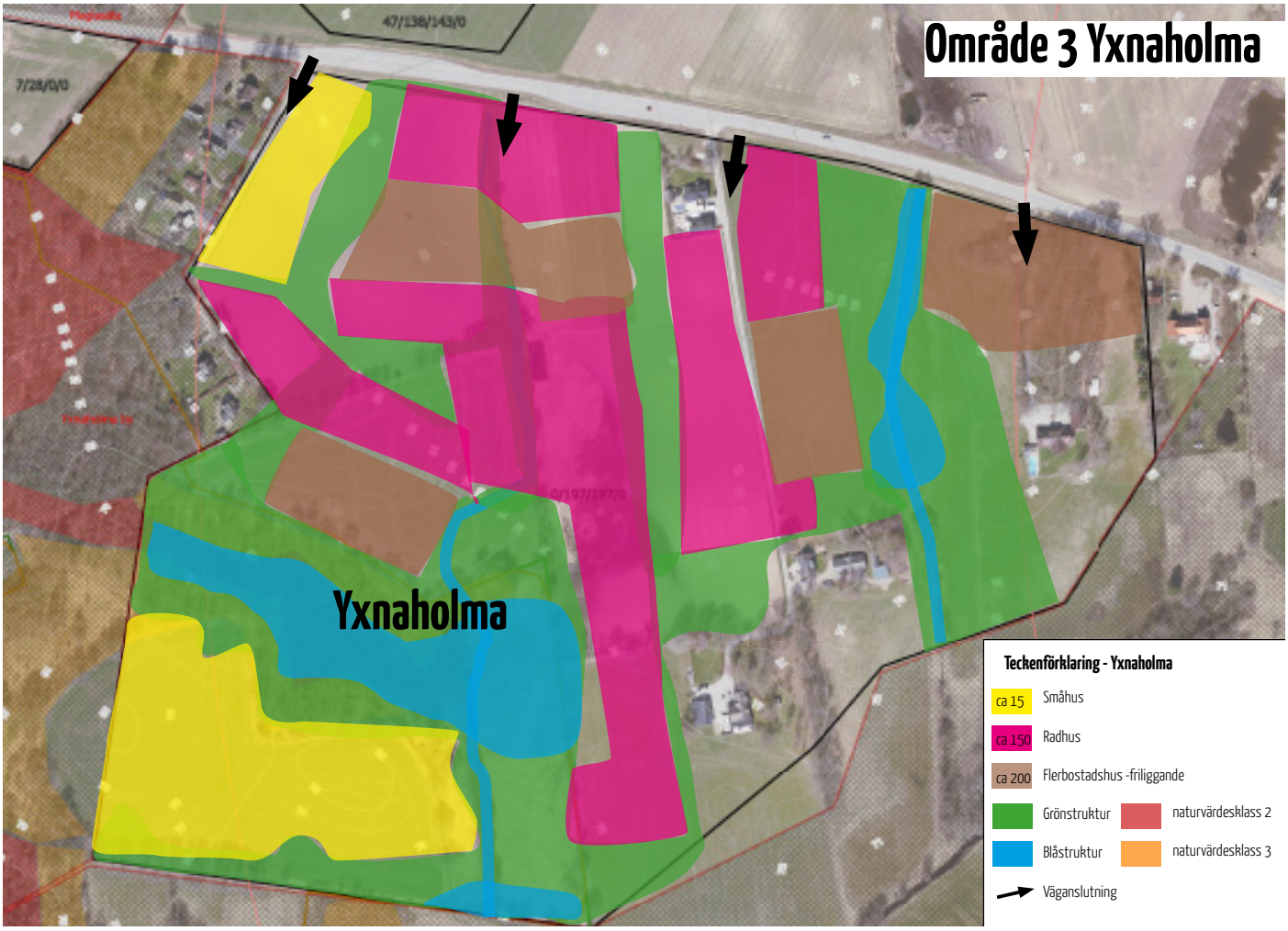

Figur 11. Karta som visar område 2, Yxnaholma, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

Maglasätevägen samt nära ut till det statliga vägnätet och väg 13. Området ligger i en sydsluttning och gränsar ner mot ett större låglänt och blött område nere kring Höörsån. Idag är det mesta jordbruksmark av klass 4 och jordarterna består av lerig och sandig morän. Hela området lutar mot söder och höjdskillnaderna från norr till söder är så stora som tio meter i vissa delar.

Höga rekreationsvärden finns i närliggande Yxnaholmaskogen samt även i de skapade naturstråken norr om Maglasätevägen. Ett par fornlämningsområden för gamla boplatser finns i områdets sydvästra del. Det utpekade området angränsar till och innefattar höga natur- och landskapsvärden. Området ligger inom värdefullt landskap enligt naturvårdsprogrammet med motiveringen att det är del av ett småskaligt och varierat odlingslandskap med fälader och hagmarker. Yxnaholma har naturvärdesklass 2 pekas vilket motiveras som *”Småbrutet och varierat kulturlandskap med träd- och buskrika hagmarker, fuktängar och betesvallar”*. Naturvärdesinventering från 2024 visar att det finns höga naturvärden (klass 2, NVI 2024) i den avenbokskog som ligger i väster. In genom området finns ett stråk med svämskog dominerad av klibbal med en bäck som flyter i sydostlig riktning (klass 2, NVI 2024) vilket omges av en näringsrik ekskog med gamla till medelålders ekar (klass 3, NVI 2024). I båda områdena finns hässlen och lövsumpskog vilket Höörs kommun har pekat ut som sina ansvarsbiotoper.

Viss störning från väg 13 i delar av området. VA-kapaciteten i området behöver utredas vidare för att säkerställa att det är möjligt att koppla på så många nya boendeenheter. Överföringsledningar för vatten och avlopp löper i nordsydlig riktning genom den östra delen av området. Vattenanslutning bör göras från Maglehill men behöver utredas vidare. Spillvatten kan anslutas från befintlig ledning i Maglasätevägen.

Figur 12. Karta som visar tänkt utveckling gällande typ av bostäder i område 2, Yxnaholma.

3. Maglehill

Vägledning

Ny stadsdel i västra delarna av Höörs tätort. Stadsdelen är under utbyggnad sedan 2020. Blandad bebyggelse med både kommunala verksamheter och flera hundra bostäder. Området är indelat i fem olika detaljplaner av vilka den först antagna har möjliggjort för utbyggnad av skola, förskola, idrottshall och särskilt boende för äldre. Den delen är redan klar med undantag av de bostäder som ingår i samma detaljplan. I detaljplanen för Maglehill Väst möjliggörs för 30 småhus. Maglehill nord möjliggör för radhus och villor. Detaljplanen för den centrala etappen möjliggör för villor, radhus och bostäder i flerbostadshus. Den sista detaljplanen omfattar befintligt bostadsområde men möjliggör för ett antal nya småhus. Goda cykelförbindelser finns längs med Maglasätevägen in till Höörs centrum och stationen. Även mot nordost kommer det att finnas goda kopplingar för såväl cykel och bil via ny väganslutning i Kvarnbäcksvägen som förlängs ner genom området till Maglehillsvägen vid skolan. Gatan blir ny stadsdelsgata genom området och det kommer även att skapas kopplingar till befintligt vägnät via Dammgatan. De verksamheter och bostäder som genererar mest trafik kommer i första hand ansluta vidare ut till och från Maglasätevägen. Stadsdelsprogram för hela området godkändes 2020. Arbetet med detaljplanerna har pågått parallellt med utbyggnaden under åren 2018-2025.

Området har delats in i fem detaljplaner av vilka den första är fullt utbyggd. Den andra håller på att byggas ut och gatunät och tomter för den resterande delen kommer att färdigställas under 2025.

Ny stadsdelsgata i Kvarnbäcksvägens förlängning kommer att byggas ut under 2026/27 och i samband med det kommer även marken att färdigställas för att förbereda för planerad bebyggelse.

Området har prioritet 1.

Figur 13. Karta som visar område 3, Maglehill, som är pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

Förutsättningar

Området ligger på cirka 900 till 1500 meter från stationen. Befintlig natur och vatten i landskapet har tagits tillvara genom skapande av naturstråk i anslutning till det som tidigare var diken i odlingslandskapet. Ett lokalt vattenvårdsprojekt (LOVA) har genomförts i samarbete med Länsstyrelsen för att återställa våtmarker och rinnande vatten genom området. De vatten som skapas fungerar även för omhändertagande av dagvatten och fördröjning av skyfall och höga vattenflöden. Kring vattenområdena har gångstigar skapats och landskapet modellerats för att skapa rekreativa värden och bra livsmiljöer för växter och djur. Naturvärdesinventering har tagits fram för området i samband med planeringen. NVI pekar bland annat ut ett antal biotoper som har bevarats i samband med planering och utbyggnad av området. Det handlar bland annat om en allé och en åkerholme som idag båda finns integrerade i skolgårdsmiljön i utbyggnadens första etapp. Tillvaratagande av befintliga kvaliteter och naturliga förutsättningar är bärande inslag i utvecklingen av området.

4. Magleäng

Vägledning

Området ligger på kommunal mark precis i den västra entrén till Höörs tätort och möjliggör för cirka 50 bostäder i form av fribyggartomter. Området ligger i en sluttning som lutar cirka tio meter från norr till söder där den södra delen ligger i anslutning mot väg 13 som ligger på bank ett par meter upp. Det medför att stora mängder vatten ibland blir instängda i södra delarna av området vilket gör att ytor för dagvattenhantering med fördel bör förläggas i de delarna.

Väganslutning kan skapas genom förlängning av Solåkersvägen i Snogehall eller genom direkt anslutning från Frostavallsvägen. Möjlig anslutning skulle även kunna anordnas via befintlig väganslutning vid väg 13 direkt väster om det utpekade området. I samma punkt finns övergång för vandringsleden Pilgrimsleden. I samband med utveckling av området är det lämpligt att utveckla den planskilda korsningspunkt som möjliggör att passera under väg 13 från Kvarnbäcksområdet. Från denna korsningspunkt behöver det skapas en cykelvägsanslutning upp till cykelvägen längs med Frostavallsvägen (väg 1321).

Dagvattenhantering blir en viktigt fråga eftersom väg 13 innebär att stora mängder vatten blir instängt inom området. Dagvattendammar kan med fördel placeras i den södra delen ner mot väg 13.

Trafikstörningar från väg 13 är en betydande förutsättning eftersom det är 80km/h förbi området. Flyttad tätortsport västerut med sänkt hastighet på sträckan söder om området kan vara en lösning.

Området består av två delområden varav det västra är det som kan inrymma flest nya bostäder. I den östra delen som ligger i anslutning till väg 1321 kan det vara lämpligt att skapa en första etapp medan den större västra delen kan vara en separat etapp. Cykelväg genom området och korsningsåtgärd under väg 13 bör skapas i samband med första etappen.

De åtgärderna kan också vara möjliga även utan exploatering norr om väg 13.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Området ligger i norra delarna av Höörs tätort direkt norr om väg 13. Avståndsmässigt är det ca 1000-1500 meter till stationen och goda kopplingar finns via cykelväg längs väg 1321 och sedan via Åkersbergsgatan in mot centrum eller Jularpsvägen mot stationen. Området lutar relativt mycket från norr till söder. Längst upp i norra delen finns en höjdpunkt som ligger cirka 15 meter över lågdelen nere mot väg 13. Området har tidigare varit avsatt som vägreservat för en väganslutning från väg 13 via Holma till väg 23. Direkt väster om området finns område som pekas ut för sina höga naturvärden enligt grönstrukturprogrammet från 2007. Området som benämns Magle äng är en naturbetesmark som beskrivs som *”fukt- och friskäng. Silkärr. Fuktiga delar artrikast. Mycket fint buskskikt; hagtorn i massor, grov hassel mm”*. Området ligger väldigt strategiskt i förhållande till rekreationsleder och natur. I väster passerar Pilgrimsleden som leder upp mot Frostavallen och direkt norr om gränsar området till Ekastiga naturreservat.

Jordarten är sandig morän i östra delarna och lerig morän i västra delarna samt några mindre fläckar med torvmark ner mot väg 13.

Östra delen av området omfattas av det som pekas ut som hänsynsområde för tätortsutveckling i översiktsplan från 2018. Väg 13 innebär betydande störningar för platsen.

Spillvattenkapacitet tillräcklig och går till Klocksjöns pumpstation. Möjlighet att försörja med dricksvatten behöver utredas vidare.

Figur 14. Karta som visar område 4, Magleäng, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

5. Snogehall

Vägledning

Området ligger strategiskt i norra delarna av Höörs tätort. Delar av området är idag den kanske mest stationsnära lantliga delen av Höörs tätort då landskapet är ett typiskt småbrutet, kuperat och varierat landskap och används för bete i stora delar. Ny bebyggelse behöver anpassas till landskapet och de naturvärden som finns på platsen. I området kan det vara möjligt att utveckla med lägre bebyggelse i form av småhus och radhus. Möjlig väganslutning kan lösas från både de omgivande vägarna 1321 och 1323. Från 1321 bör väganslutning skapas från den sydligaste delen av det gamla vägreservatet där marken är mindre kuperat och det redan finns befintliga utfarter från intilliggande villor. Även från väg 1323 kan det vara möjligt att angöra med ny väganslutning, eventuellt kan infart till omrdået samordnas med någon av intilliggande fastigheters.

Området har prioritet 2.

Förutsättningar

Kommunen äger marken och har rådighet över utvecklingen. Stor del av området har tidigare varit avsatt som vägreservat för en väganslutning från väg 13 via Holma till väg 23 på verksamhetsområde nord. Området består till stor del av jordbruksmark klass 4 som i första hand används för bete eller håller på att växa igen. Området ligger inom 1500 meter från Höörs station rakt norrut från stationen.

Det finns goda möjligheter för hållbart resande till och från området eftersom det finns utbyggda cykelvägar längs med väg 1321 och väg 1323.

Dessutom passerar buss på respektive sidor om området. Busshållplats skulle kunna tillskapas i södergående riktning längs med väg 1323 i samband med utveckling av området. Området innefattar områden med påtagliga naturvärden. Speciellt i östra delarna av området finns påtagliga värden. Den västra delen består av alsumpskog med öppet vatten och torrholmar med vide i brynen. Kabbeleka och svalört blommar samt vitsippor på torrare platser. Starrar och älgört springer ut. Den sydöstra delen är del av en ekdominerad lövskog med inslag av bok på skarp sluttning med hassel som buskskikt och bryn mot hästhage, fältskikt av vitsippa och skogsbingel. Allmänt med död ved och blockighet. Den norra delen är en hårt betad hage med holmar av träd och buskar, en liten våtmark och kullar. Den sydligaste delen har något lägre naturvärden och består av degenererad ekskog av yngre träd med inslag av fruktträd. Goda möjligheter finns för rekreation framför allt norrut men även för att stärka närrekreation i stråket ner mot Kvarnbäcksrondellen. Området ligger strategiskt för att bli del i att skapa en rekreativ koppling i nordsydlig riktning från Höörs tätort i söder mot Snogehall och vidare norrut mot Frostavallenområdet.

Jordarten är framför allt sandig morän förutom i alsumpsdelarna som sammanfaller med ett område med kärrtorv. Störningarna från kringliggande vägar är begränsade med tanke på områdets topografi. Möjlighet att VA-ansluta området finns. Vattenledning passerar genom området och avlopp finns i anslutning.

Spillvattenkapacitet tillräcklig och går till Klocksjöns pumpstation. Möjlighet att försörja med dricksvatten behöver utredas vidare.

Figur 15. Karta som visar område 5, Snogehall, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

6. Holma

Vägledning

Stort lantligt lätt böljande område som skulle kunna vara lämpligt för cirka 110 nya bostäder av typ 2, alltså lägre tätare bebyggelse, exempelvis radhus. Väganslutning finns idag i backen upp från Kvarnbäcksrondellen utmed väg 1323. Vägen in mot Holma är idag smal och skulle behöva breddas för att möjliggöra ökad trafik. För att större delen av området skulle kunna byggas ut vore det önskvärt med ytterligare en väganslutning i nordvästra delen av området. Ytterligare möjligheter att passera Höörsån skulle vara gynnsamt för rekreationsvärden området. En lämplig plats för att skapa en passage av ån finns direkt söder om den trädridå som löper mellan åkrarna ner mot Höörsån. Platsen är nedsänkt även på den sydöstra sidan vid den i övrigt djupt skärande sträckningen.

Etappindelning

De södra delarna skulle kunna byggas ut i första hand. Genom en breddning av vägen in mot Holma skulle det vara möjligt att ansluta en mindre vägslinga eller möjligen placera ny bebyggelse i direkt anslutning till vägen. Bebyggelse längre norrut kan vara en annan etapp som skulle kunna byggas ut separat förutsatt att en ny väganslutning från väg 1323 kan skapas.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Området ligger relativt stationsnära i Höör med cirka 1000-1500 meter till stationen. Marken ägs av stiftelsen Holma som bland annat inhyser Holma Folkhögskola, Holma förskola samt ett antal bostäder på sin mark. Möjlighet finns att röra sig längs med befintligt vägnät men det går också att röra sig via Holmaskogen eller längs med södra stambanan på respektive sidor. En ny koppling över Höörsån skulle kunna förbättra förutsättningarna att röra sig ner mot centrala Höör men också för att skapa en rundslinga via Holmaskogen. Området lutar från norr till söder. Höjdskillnaderna från högsta till lägst punkt är cirka åtta meter. Marken består av jordbruksmark, klass 4. Jordarten är sandig morän. En högpunkt finns i norra delen och strax söder om den finns ett odlingsröse. Området gränsar till områden med naturvärden och områden för rekreation, inte minst Holmaskogen. Även på Holma ängar finns goda förutsättningar för rekreation och möjlighet att röra sig i det öppna landskapet norrut. Inte minst på östra sidan av Höörsån. Holma ängar pekas ut som ett område med höga naturvärden i länsstyrelsens regionala naturvårdsprogram. Det finns även beskrivet i kommunens naturvårdsprogram från 2012. Motivet till länsstyrelsens utpekande lyder: *Höga biotop- och artvärden med rik kärlväxt- och svampflora. Högt klassat i kommunens naturvårdsprogram 2012 men saknas i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997."* I den södra delen av området finns en möjlig fornlämning där det kan ha funnits en gammal boplats (L1990:9251 i fornsök). Möjligheten att ansluta till kommunalt VA behöver utredas vidare. Mindre störningar skulle kunna upplevas från Södra stambanan i öster dock ligger den ganska avskilt från området.

Dagvatten behöver fördröjas innan det når Höörsån. Var området ska anslutas till vatten och avlopp behöver utredas vidare för att hitta bästa möjliga lösning.

Figur 16. Karta som visar område 6, Holma, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

7. Klevahill

Vägledning

Den nya stadsdelen möjliggör för upp till cirka 500 bostäder av blandade typer. Totalt kan det vara möjligt att bygga cirka 50 friliggande småhus (typ1), cirka 150 bostäder i låg tät bebyggelse som radhus (typ2) samt cirka 300 lägenheter i fristående flerbostadshus (typ 3). Området har redan idag flera befintliga mindre väganslutningar som går in till enstaka tomter och spridd bebyggelse via småvägar. Dessa kan utvecklas för att skapa en eller flera rundslingor inne i stadsdelen som kan trafikförsörja alla de potentiella bostäderna. Trafikutredningen pekar på en sträcka som kan vara lämplig för att skapa anslutningar till området. De befintliga anslutningar som ligger nära bostäder kan behöva förskjutas en liten bit från befintliga bostäder för att möjliggöra sikttrianglar och kantavskärningar. Det kan också finnas möjlighet att trafikansluta en del av området via Marknadsvägen i norr. Trafikverket har för avsikt att bygga om vägen och troligt är att de då vill samla befintliga väganslutningar. En utveckling av området kan samverka med detta projekt för att skapa ett nytt vägnät med lokalgator. Kolljungabäcken är en naturlig pulsåder i området som ska vara utgångspunkt för utveckling av natur- och rekreationsvärden i den nya stadsdelen. Det ska vara möjligt att vandra längs med bäcken och ny flerbostadsbebyggelse kan med fördel förläggas i anslutning till densamma för att skapa goda kvaliteter och möjliggöra närrekreation för de boende.

Sammanhängande stråk av grönska ska skapas för att möjliggöra rekreation och koppla till rekreativa miljöer med höga naturvärden som finns öster, söder och norr om stadsdelen. Blöta områden längs med väg 23 ska inte bebyggas utan avsättas för dagvattenhantering och vårmarksutveckling. Även kring Kolljungabäcken är det rimligt att låta vattnet ta mer plats i landskapet speciellt i den blötare del som ligger direkt norr om Klevahills gård. En viktig fråga att lösa blir att skapa en säker passage över väg 23 för oskyddade trafikanter.

Etappindelning

De norra delarna mot Marknadsvägen kan vara möjliga att bygga ut tidigt. Även övriga delar av den nya stadsdelen kan byggas ut i etapper. För att undvika störningar från byggtrafik kan det vara en fördel om de områden som ligger längre in i området och därmed längre från väg 23 kan byggas ut i ett tidigt skede.

Området har prioritet 2.

Förutsättningar

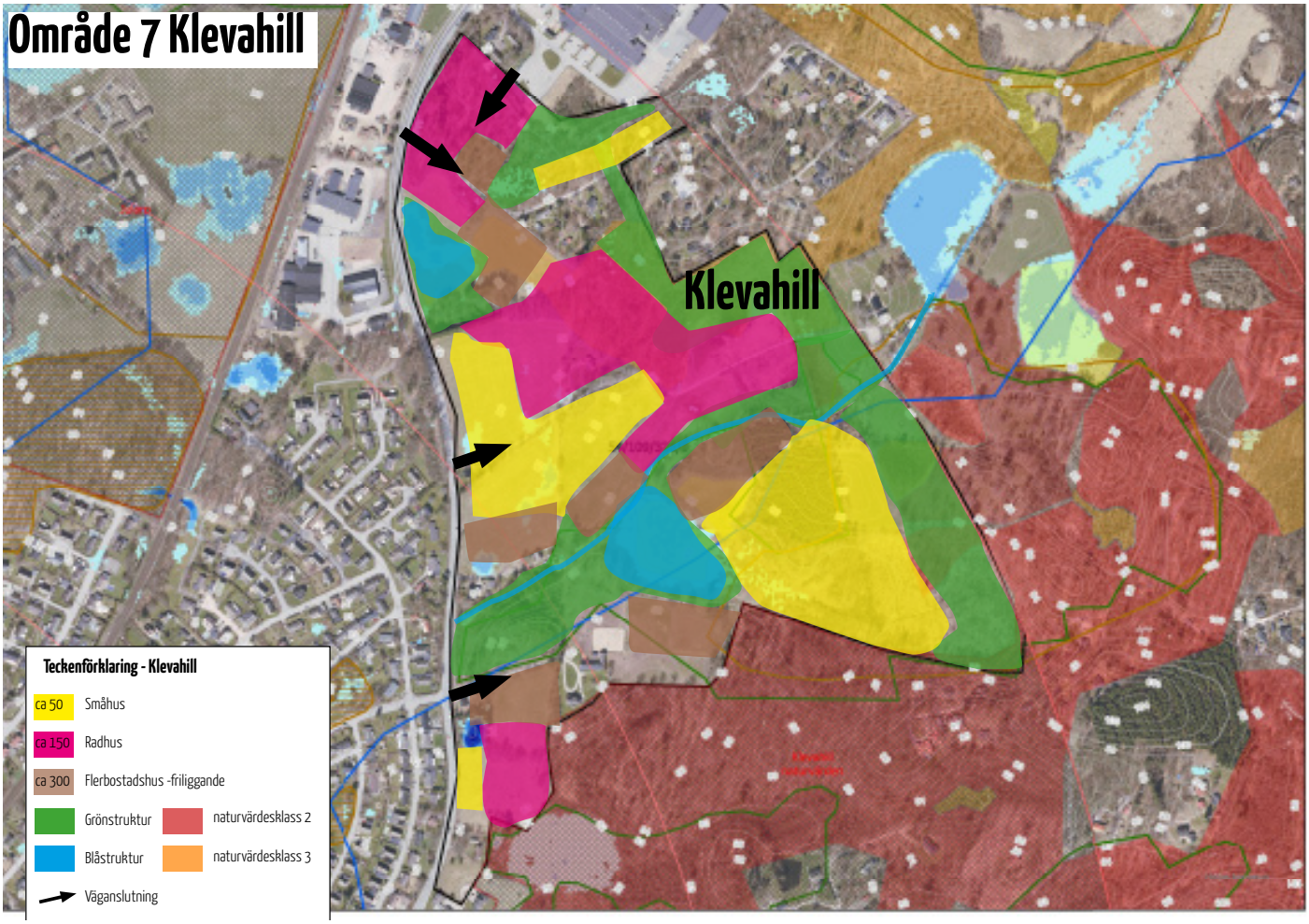
Området ligger i östra Höör direkt öster om väg 23 och sträcker sig från Klevahills gård i söder upp till bostadsområdet Lilla Holma och handelsområde nord i norr. I öster och söder avgränsas området naturligt av höga naturvärden och några av de största sammanhängande tätortsnära områdena med höga naturvärden i hela Höör. Området ligger cirka 1200-

Figur 17. Karta som visar område 7, Klevahill, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

2000 meter fågelvägen från stationen. I översiktsplan från 2018 pekas en stor del av området ut som hänsynsområde för tätortsutveckling. Kommunen är markägare för huvuddelen av området med undantag av några bostäder, bebyggelsegrupper och gårdar som ryms inom det utpekade större området. Relativt goda förbindelser finns med såväl bil som cykel för att ta sig upp till området. Cykelstråket mot handelsområde nord skyltas från Höörs station och passerar längs med väg 23 på den västra sidan. Det som saknas idag är bra och trafiksäkra kopplingar för oskyddade trafikanter att ta sig över väg 23. Den möjligheten saknas i dag ända från Krokgatan längre söderut i Höörs tätort och hela vägen upp till kommungränsen norr om Tjörnarp.

Jordarten i området består till övervägande del av sandig morän. En remsa mot väg 23 utgörs av isälvssediment och några delar med torvmark finns inom det utpekade området. Landformen beskrivs som moränbacklandskap, kullig morän. Topografin är varierande och böljande inom området. I norr är det övervägande skogigt och även i de östra delarna finns det mer skogiga delar. I övrigt är det mesta öppet landskap med vissa vegetationsridåer samt med insprängd bebyggelse med enstaka eller små grupper av avstyckade bostäder. Enligt den naturvärdesinventering som gjorts i samband med översiktsplanen (Calluna 2024) finns det höga naturvärden direkt öster och söder om området i ett större sammanhängande område vilket beskrivs som *”Omfattande lövskogsmosaik dominerat av bok, men med inslag av ek och sötkörsbär. Buskskikt är i allmänhet väl utvecklat, framför allt i lite yngre partier, medan äldre partier övergår till pelarsal utan buskskikt.”* I norra delen av området finns ett annat större sammanhängande skogsområde med påtagliga naturvärden som sträcker sig vidare norrut kring Lilla Holma och öster om befintligt handelsområdet, beskrivningen anger *”Lövskogsmosaik som mestadels har sitt ursprung i igenväxande, eller igenplanterade betesmarker. Trädåldern huvudsakligen låg till medelålders av bok, ek och asp och på fuktigare till blöta platser klibbal och sälg. Överlag väl utvecklad skiktning”*. Området som helhet och, även kringliggande naturområden, används i första hand som närrekreationsområde för de boende i närområdet. Direkt öster om det utpekade området finns ett hunddagis och i anslutning till detta ligger även ett av de område som pekats ut som klass 1 enligt naturvärdesinventeringen (Calluna 2024). Det området har stor potential som rekreationsområde och beskrivningen anger *”Betesmark med en del ekar. Kuperad med solitära träd. En del grova lågor.*

Figur 18. Karta som visar tänkt utveckling gällande typ av bostäder i område 7, Klevahill.

Blockighet. Frisk. Stenmurar. Pågående bete av kor. Dominans av gräs. Grönvit nattviol, slåttergubbe, blåsuga, stenmåra, gökblomster". Större delen av området utom de västra delarna ligger även inom det område som pekas ut i kommunens naturvårdsprogram från 2012 som ett klass 2-område på en tregradig skala.

Ett mindre fornlämningsområde pekas ut i direkt anslutning till väg 23 precis vid infarten till Klevahills gård. Fornlämningen (L1989:2714, fornsök) pekas ut som en plats med tradition och en övrig kulturhistorisk lämning.

I sydvästra delen av området finns en gammal avstyckningsplan från 1947 där genomförandetiden har gått ut.

Störningar kan förekomma från väg 23 som går direkt i anslutning till stadsdelen. Om ny bebyggelse förläggs i nära anslutning till vägen kan störningar från vägen vara ett problem även om hastighetsbegränsningen 50km/h är planerad att bibehållas efter ombyggnad av väg 23. Framför allt utgör vägen en betydande barriär som behöver överbryggas för att knyta ihop den nya stadsdelen med övriga delar av Höörs tätort.

Spillvatten kan troligtvis anslutas i södra delen av området men behöver utredas vidare. Idag finns problem med inläckage av tillskottsvatten i området. Möjligheten att ansluta med vatten och spillvatten behöver utredas vidare.

8. Västra stationsområdet

Vägledning

Ny bebyggelse föreslås med i första hand ny tät kvarterstad (typ4) i enlighet med framtagna planprogram för kvarteren Räven och Bävern som även innefattar kopplingen upp emot Tvärgatan. Sammanlagt kan det nya området möjliggöra cirka 270 nya bostäder utöver de delar som redan är utbyggda. Övervägande del av bostäderna förläggs inom de nya kvarteren längs med Bangårdsgatan och Tvärgatan medan möjlighet finns för att skapa ett par friliggande flerbostadshus (typ3) i anslutning till det som idag är pendlarparkering vid Åkersberg samt på den yta som idag upptas av centralt belägen bygghandel. Stadsdelsprogrammen visar på väganslutningar via Bangårdsgatan med en tvärgående gata som kopplar samman Bangårdsgatan med Tvärgatan längre norrut.

Grönstruktur och möjlighet till närrekreation ska utvecklas i det som kallas Slänten och Ravinen och som ligger som en remsa i norra delen av området.

Etappindelning

Planprogrammet visar på en möjlig etapp för utbyggnad. Området där det idag finns en bygghandel är en annan etapp och likaså den utveckling som pekas ut på parkeringen vid Åkersberg.

Området har prioritet 1.

Förutsättningar

Kommunen äger större delen av marken som håller på att planeras och byggas ut. Den norra delen vid byggvaruhandeln är privatägd. Befintliga detaljplaner finns i området idag som anger industriändamål samt

Figur 19. Karta som visar område 8, Västra Stationsområdet, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

bostäder i den delen som redan är färdigplanerad. Staddelsprogram och planprogram har tagits fram för de delar som avgränsas av Bangårdsgatan, Maglasätevägen, Tvärgatan och Jularpsvägen. Området ligger i direkt anslutning till stationen inom ca 50 meter för de delar som ligger närmst. Buller från Södra stambanan är därför en viktig förutsättning att hantera och detta behöver göras genom att husen mot Bangårdsgatan behöver ha genomgående lägenheter där sovrummet kan ligga i den skyddade delen bort från spåren och Bangårdsgatan.

Läget vid stationen gör området perfekt för hållbart resande med täta tågavgångar från Höörs station. Dessutom utgår samtliga busslinjer från Höörs station i direkt anslutning till området. Även cykelstråk och de kommunala cykelstråken utgår från stationen. Skånes regionala cykelled passerar längs med området.

Dagvattenhantering för området som helhet kan göras genom en kombination av åtgärder där vattnet fördröjs i Ravinen innan det leds vidare till Tjurasjö eller genom att leda vattnet ner mot Mossen 1 för fördröjning där eller på andra sidan väg 13. Underjordiska dagvattenmagasin kan bli en lösning eller en kompletterande lösning för dagvattenhanteringen i området.

Området finns med i kulturmiljöprogram för Skåne både i utpekandet av Södra stambanan och för Höörs tätort. Även det kommunala kulturmiljöprogrammet pekar ut Höörs stationssamhälle som ett av sina delområden.

Jordarten i området består till nästan uteslutande del av isälvssediment med undantag för den del som ligger i Ravinen där det finns en yta med kärrtorv.

Figur 20. Befintlig detaljplan inom område 8, Västra stationsområdet.

9. Grönalund

Vägledning

Området ligger 500-1000 meter från stationen och har stor potential att omvandlas från verksamhetsområde till blandad stadsbebyggelse. Höörs kommun ser en sådan utveckling som en strategiskt viktig del av en långsiktig bostadsförsörjning och kommer därför att agera för att en sådan omvandling ska komma i gång. Området bör utvecklas med bostäder i olika former och upplåtelseformer, vårdverksamhet och andra användningar som passar i en blandad stadsbebygd. Den typ av bostäder som föreslås är cirka 200 bostäder i tätare kvartersstad (typ4) samt cirka 150 bostäder med lägre tät bebyggelse (typ2). Den tätare kvartersbebyggelsen kan med fördel ligga i sydvästra delen av området ner mot väg 13 och Industrigatan men det är också viktigt att de tätare delarna kopplar till området grönstruktur.

Områdets grönstruktur föreslås att utvecklas kring Kolljungabäcken där det finns potential att tillgängliggöra marken kring vattendraget så att det går att röra sig längs med vattnet. Behov av utvecklade kopplingar över väg 13 finns i anslutning till Industrigatan men också vid den punkt där Kolljungabäcken passerar under vägen för att skapa en rekreativ koppling längs bäcken vidare genom naturområdet vid fjärrvärmeverket och ner mellan badet och ishallen.

Kommunen eftersträvar att köpa upp mark i området för att kunna ha större rådighet över omvandlingen till blandad stadsbygd. Storskaliga verksamheter passar inte in i den framtida stadsbilden för det aktuella området. Gatukontorets och återvinningscentralens verksamheter kommer att flytta från området på några års sikt. Därefter finns det inga störande verksamheter kvar som kan innebära konflikt med bostadsbyggande.

Området kan utvecklas även söder om väg 13 med tydligare kopplingar vidare mot stationen. Kommunen arbetar med att påverka Trafikverket för att skapa en möjlighet att angöra till perrongens norra del för att ha en mer gen koppling till tågen i södergående riktning. En sådan åtgärd behöver komplettera med åtgärder från kommunens håll i form av cykelparkeringar i anslutning till ny perronganslutning.

Området har prioritet 1.

Etappindelning

Indelningen i etapper beror på intresset från markägare och vilken rådighet kommunen kan skapa sig över marken i området.

Figur 21. Karta som visar område 9, Grönalund, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

Förutsättningar

Området ligger stationsnära ca 500-1000 meter från perrongen. Den upplevda och faktiska närheten kan förbättras ytterligare genom att Trafikverket öppnar en ny angöring till södergående perrongens norra del. Cykelväg finns från stationen och genom området längs med Industrigatan. Cykelstråket är del av stråket mot verksamhetsområde nord. Kommunen äger delar av marken medan de flesta fastigheterna fortfarande är privatägda. Området består av totalt 28 fastigheter varav den största är den som nyttjas av gatukontoret. Väster om Industrigatan är fastigheterna något mindre.

Inom området finns även en nerlagd cementfabrik som ägs av en privat fastighetsägare. Det är inte lämpligt att cementindustrin återupptas i området eftersom denna verksamhet är störande. Utöver återvinningscentralen, gatukontorets verksamhet och cementindustrin bedöms det inte finnas några verksamheter i området som stör så mycket att det finns en uppenbar konflikt med nya bostäder. Intill Kolljungabäcken och dess lågpunkter har det tidigare funnits en soptipp som kallades Mosshagen. Omfattningen av soptippen och hur förorenad marken är kring detta område är oklart. En utredning är påbörjad för att fastställa detta

Större delen av områdets yta täcks idag av hårdgjorda material i form av asfalt och befintlig bebyggelse. Viss grönstruktur finns i stråket i första hand kring Kolljungabäcken. I och kring området finns ett antal områden som pekats ut i naturvärdesinventeringen för Grönalundsområdet. Samtliga utpekade områden har naturvärdesklass 4. Det är en sumpskog i södra delen ner mot väg 13. En övervuxen trädgårdsdeponi som ligger i nära anslutning direkt norr om sumpskogen samt ett antal skogsområden med ekskog och triviallövskog i norra delen längs med Kolljungabäcken.

Större delen av området finns med i kulturmiljöprogram för Skåne. Utpekande av Södra stambanan och dess kringområde omfattar områdets västra del och utpekandet av Höörs tätort omfattar den södra delen. Även det kommunala kulturmiljöprogrammet pekar ut Höörs stationssamhälle som ett av sina delområden.

Jordarten i området består uteslutande av isälvssediment enligt jordartskartan.

Potentiella störningar finns framför allt från de vägar som omger och går genom området. Framför allt de två stora statliga vägarna 13 och 23 omger området. Behov av kopplingar finns som nämnts ovan för att överbrygga väg 13 men på samma sätt finns behov av att skapa kopplingar för oskyddade trafikanter över väg 23. Idag är det många som passerar väg 23 trots att det inte finns några ordnade passager för oskyddade trafikanter.

Anslutning av vatten- och avlopp behöver studera mer utförligt för att hitta bästa lösningen för området.

10. Eka

Vägledning

Området ligger direkt öster/norr om de statliga vägarna 23 och 13. Området gränsar till befintlig bebyggelse längs med väg 23 i norr och till Fogdarödsområdet i öster. Området kan utvecklas med bostäder av typ1 (småhus), radhus (typ2) och friliggande flerbostadshus (typ3). Sammanlagt kan området inrymma cirka 30 småhustomter, drygt 50 bostäder typ 2 och cirka 100 bostäder typ 3. Kommunen äger stora delar av det utpekade området som har funnits med i gällande översiktsplan sedan 2018. Det är viktigt att bevara grönstruktur genom området och säkerställa att låglänta och blöta områden inte bebyggs. Stor hänsyn behöver också tas till befintliga bostäder som ligger inom området. Området kan med fördel planeras tillsammans med det större utvecklingsområde som ligger direkt norr och öster om och som benämns Fogdaröd norra i översiktsplanen. Det är rimligt att skapa en gemensam vägstruktur som kopplar samman de båda områdena. Ett par befintliga väganslutningar finns idag varav den södra ligger några den nya trafikplats som ska skapas i övergången mellan väg 13 och väg 23. Längre norrut längs med väg 23 finns också en befintlig väganslutning. Om det blir aktuellt att stänga någon av de befintliga anslutningarna i samband med ombyggnaden av väg 13/23 kan det även vara möjligt att skapa en anslutning norrifrån från Södra Rörumsvägen (väg 1335).

Området ligger nära centrum och är därför lämpligt för nytt framtida skolområde. Till området finns dessutom en gång- och cykeltunnel vilket är en fördel.

Två markytor i området har identifierats som kan vara möjliga för etablering av skola och/eller förskola. Den ena tomten är ca 20 000 kvm och den andra är ca 30 000 kvm. Båda tomterna bör reserveras för kommunal verksamhet tills det finns tydligare bedömningar om det långsiktiga lokalbehovet. Det kan bli så att ingen av tomterna behövs för förskola/skola. Då är det möjligt att i stället bygga bostäder där.

Området har prioritet 2.

Etappindelning

Utbyggnad kan göras i etapper beroende på vilken eller vilka väganslutningar som ska prioriteras. Den del som ligger inne i skogen i den östra delen kan exempelvis vara en etapp medan delen ner mot befintlig bebyggelse i Fogdarödsområdet kan vara en annan etapp. Delen som ligger ut mot väg 23 i väster kan också ses som en egen etapp. Sammantaget kan det vara lämpligt att dela in området i tre separata etapper där utbyggnadsordningen kan styras av behovet av bostadstyper och framkomligheten i förhållande till vilka väganslutningar som är lämpliga att bygga ut. För att bygga ut hela området finns behov av att koppla samman områdena infördes så att det västra området kan anslutas mot de södra delarna.

Förutsättningar

Området ligger i östra Höör cirka 1000 meter från stationen. Kommunen äger stora delar av marken men det finns även ett antal mindre och några halvstora privatägda fastigheter i området.

Figur 22. Karta som visar område 10, Eka, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

Flera av fastigheterna i området ingår i en gammal avstyckningsplan för bostäder. Befintliga väganslutningar finns och i den södra delar finns goda förutsättningar för att ansluta till cykelvägnätet och den planskilda korsningar för oskyddade trafikanter som finns under väg 13. I den delen finns ett kommunalt cykelstråk mot Fogdaröd som är prioriterat av kommunen och som ansluter ända in till stationen. Behov finns av en korsningspunkt även längre norrut för de delar som ligger nära väg 23 för att det ska vara möjligt att passera vägen och ta sig in mot stationen.

Området är delvis kuperat och består av delområden med påtagliga naturvärden (klass 3) och flera områden som har visst naturvärde (klass 4) enligt den naturvärdesinventering som tagits fram i samband med översiktsplanen (Calluna 2024). Längs i öster finns ett område som har klass 3 med *varierad lövskog med ek, bok, vårtbjörk, asp, skogslönn, rönn och olvon. Det finns en olikåldrighet i trädskiktet både när det gäller trädslag och ålder.* Söder om det området finns ytterligare ett klass 3-område med *Ädellövskog med bok och ek. Det finns en viss olikåldrighet i trädskiktet med enstaka äldre träd, unga träd och medelålders träd.* Utöver det finns ett flertal klass 4-områden bland annat ett område med *Lövskog med ek, skogslönn, asp, björk, hägg och sly/unga skogsalmar. Buskskikt med hassel och syren* längst i väster som gränsar till en *äldre hassellund som delvis börjar växa igen. Några av hasselbuketterna är grova och antingen döda eller döende.* I norra delen finns en *Gräsmark, förmodligen gammal träda, som har utvecklats till en relativt blomrik gräsmark. Det finns klippta gångar i gräset och kanske sköts den som ängsmark* (Calluna 2024).

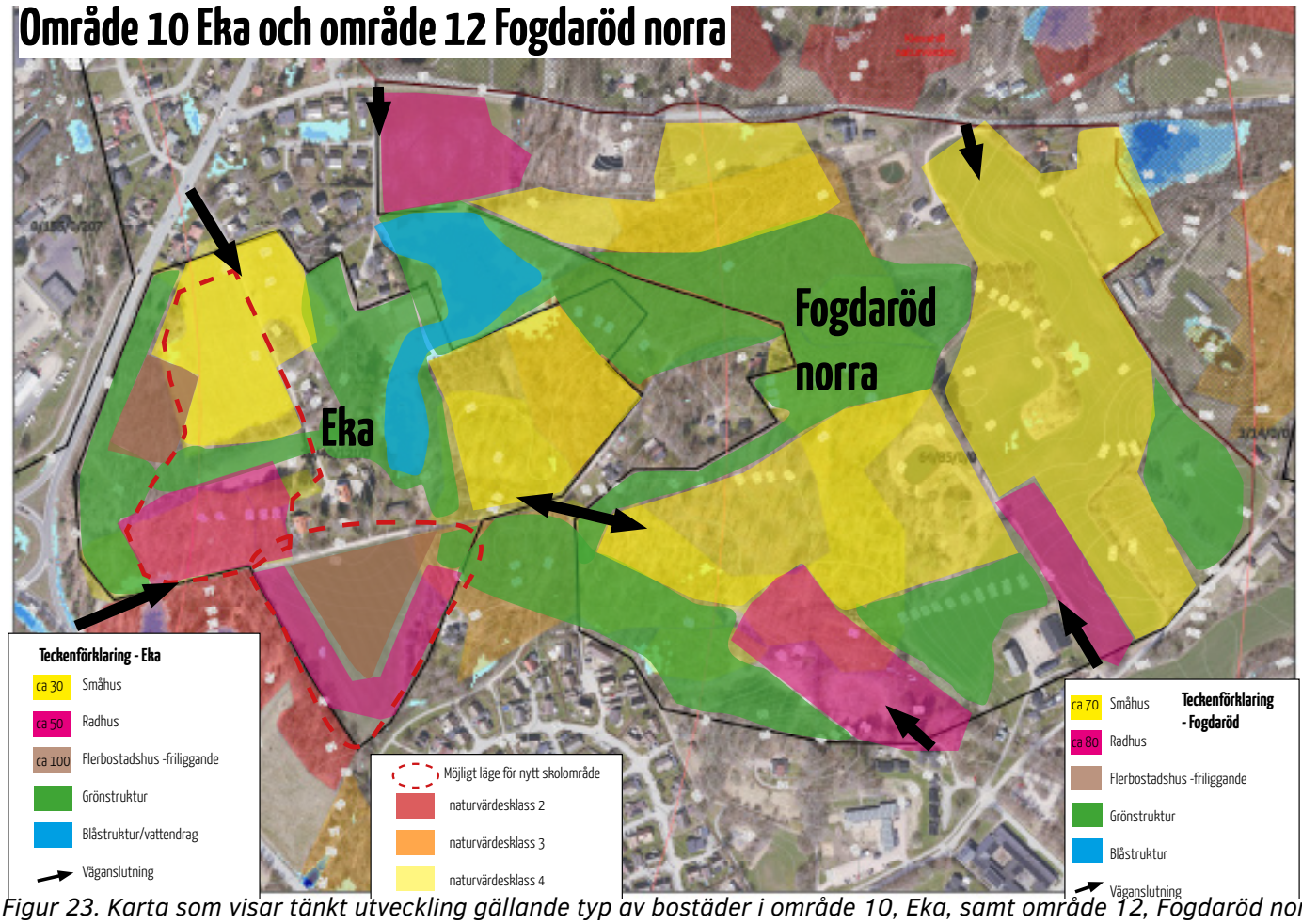
Enligt naturvårdsprogrammet från 2012 omfattas östra delarna av området av det värdefulla landskapsområdet kring Rinsjöbygden och även av ett något mindre naturvårdsområde (klass 2 på tregradig skala) för Fogdaröd som omfattar östra delarna av området.

Västra delen av området finns med i kulturmiljöprogram med området Höörs tätort. I västra delarna finns ett par registrerade fornlämningar i form av stenkrets/stenrader (L1989:3025 och L1989:3026, Fornsök). En av dessa är väl synlig från vägen idag.

Jordarten i större delen av området är sandig morän förutom längst i söder och väster där det är isälvssediment.

Potentiella störningar finns framför allt från de vägar som omger området. Framför allt de två stora statliga vägarna 13 och 23 omger området.

Vatten och avloppskapacitet behöver utredas närmare för området.

Figur 23. Karta som visar tänkt utveckling gällande typ av bostäder i område 10, Eka, samt område 12, Fogdaröd norra.

11. Höör 55:8

Vägledning

Enligt planutredning från 2024 har Samhällsbyggnadssektor i Höörs kommun gjort bedömningen att området är lämpligt att planlägga för 20-30 bostäder av lägre, tät tomttyp (typ2). Utredningen visar också att det med befintliga förhållanden finns möjlighet att trafikansluta området via Munkarpsvägen och Algatan/Evedalsgatan

Området har prioritet 1.

Förutsättningar

Fastigheten är privatägd och ligger precis utanför befintlig tätortsbebyggelse vid Munkarpsvägen, Evedalsgatan, Algatan och Lindgatan. På andra sidan fastigheten finns öppen gräsmark mot Höörsån. Fastigheten är idag trädbevuxen, mestadels salix och annan triviallövskog. Marken är flack, men i västra delen finns en 4 m hög gräsbevuxen kulle. Fastigheten är totalt 8604 kvm och är 76 m bred. Fastigheten omfattas av stadsplan för västra delen av Höörs köping från 1942. I grundinventeringen till grönstrukturprogrammet får området klass 3 och beskrivs som *Öppen gräsmark, bitvis störda grusiga partier med halvkul flora. I övrigt trivial flora. Många fina sälgar*. Västra delen av fastigheten berörd av strandskydd för Höörsån. Jordarten i området är isälvssediment.

Idag finns möjlighet att trafikansluta området via Munkarpsvägen och Algatan/Evedalsgatan. Om det skulle bli utbyggnad av två nya spår genom Höörs tätort och Munkarpsvägen skulle stängas finns skisser på trafikförsörjning i Evedalsgatans förlängning vilket medför att mark måste avsättas för detta i samband med planering av området. Området finns med i kulturmiljöprogram för Skåne, Höörs tätort.

Planområdet ligger ca 130 m från järnvägen och kan utsättas för visst buller även om det finns befintlig bebyggelse mellan fastigheten och spåren.

Höjdförhållandena är sådana att det troligen kommer att krävas en pumpsation för att få spillvattenförsörjningen att fungera.

Figur 24. Karta som visar område 11, Höör 55:8, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

12. Fogdaröd norra

Vägledning

Större området som ligger direkt norr om Fogdarödsområdet och avgränsas av Södra rörumsvägen (väg 1335) i norr och Norra Fogdarödsvägen i öster där det även gränsar till det mindre utvecklingsområdet vid Fogdaröds strövområde. Enligt lokaliseringsutredningen kan området vara lämpligt för cirka 60 bostäder av typ 1 (småhus) och cirka 80 bostäder av typ 2 (lägre tät bebyggelse). Området behöver utformas med stor hänsyn till befintlig topografi, samt befintliga natur- och landskapsvärden som finns i området. Möjlighet att trafikansluta området finns idag från Norra Fogdarödsvägen i sydöstra delen samt norrifrån från Södra Rörumsvägen (väg 1335). En möjlig lösning för att skapa en bättra väganslutning från Väg 13 och norrut till väg 1335 skulle kunna vara genom att skapa en ny stadsdelsgata genom det utpekad området för att på så vis möjliggöra att befintliga Norra Fogdarödsvägen kan bevara sin lantliga karaktär från Emiliaskolan och norrut till väg 1335.

Området ligger nära centrum och är därför lämpligt för nytt framtida skolområde. Till området finns dessutom en gång- och cykeltunnel vilket är en fördel.

Området gränsar till Eka där två markytor har identifierats som kan vara möjliga för etablering av skola och/eller förskola.

Området har prioritet 2.

Etappindelning

Eventuell indelning i etapper och ordning för utbyggnad

Förutsättningar

Området ligger i östra delarna av Höörs tätort cirka 1200-2000meter från stationen. Området är till största del privatägt men ett par kommunala fastigheter finns i västra och norra delarna av området. Ingen kollektivtrafik finns i anslutning till området idag. Cykelförbindelse finns från Fogdarödsområdet nere vid Fogdaröds förskola. Goda möjligheter finns att cykla via det kommunala cykelstråket till Fogdaröd

via planskilda korsningar under väg 13 och väg 23 och sedan vidare in till stationen. Även Skåneleden går i anslutning till områden och kan följas antingen in mot stationen i Höör eller västerut via Fogdaröds strövområde mot Fulltofta.

Området delvis kuperat med blöta delar i lågpunkterna. Flera områden finns som har påtagliga naturvärden (klass 3) och flera områden som har visst naturvärde (klass 4) enligt den naturvärdesinventering som tagits fram i samband med översiktsplanen (Calluna 2024).

Ett stort område i norra delen pekas ut som ett klass 3-området med *varierad lövskog med ek, bok, vårtbjörk, asp, skogslönn, rönn och olvon.* Direkt söder om det området finns ett annat klass3-område *Lövsumpskog med klibbal, asp, björk och enstaka unga askar*. Längre söderut finns ett klass4-område som är ett *lövskogsområde med bok, ek, rönn, asp och björk. Trädskiktet har en viss olikåldrighet med unga och medelålders träd. I objektets norra del finns några äldre bokar och ekar*. Direkt söder om det området finns ytterligare ett klass4-område som pekas ut för *Sumpskog med klibbal, rönn och sälg samt enstaka ek i utkanten av objektet. Marken är blöt, delar av objektet har stillastående vatten medan andra delar är sumpiga med ett fuktigt markskikt.* De

Figur 25. Karta som visar område 11, Fogdaröd norra, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

utpekade områdena är stora i sin omfattning och de kärnvärden som finns behöver pekas ut och värnas i samband med vidare planering och lokalisering av ny bebyggelse och grönstruktur i området.

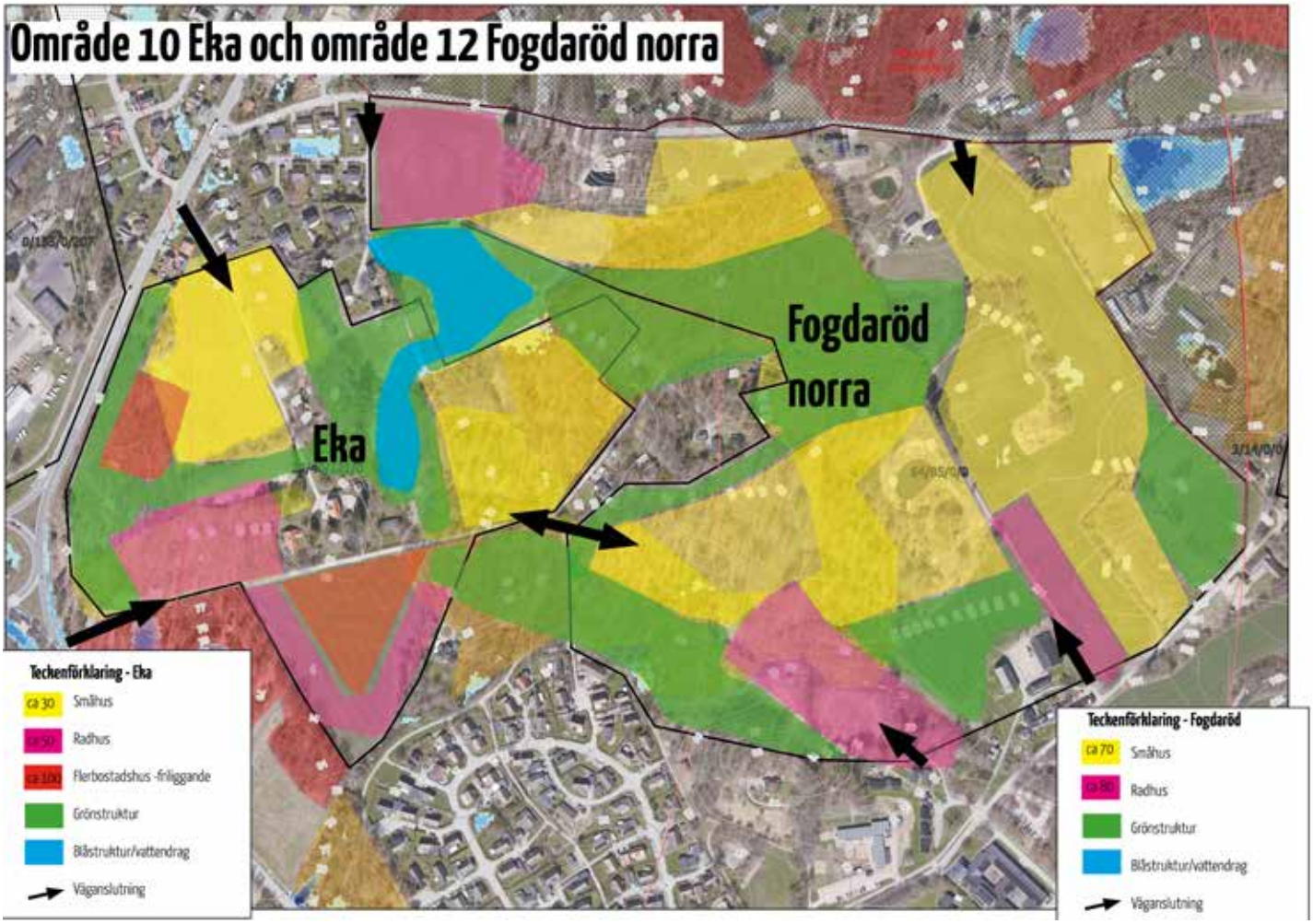
Enligt naturvårdsprogrammet från 2012 omfattas större delen av området av det värdefulla landskapsområdet kring Rinsjöbygden och även av ett något mindre naturvårdsområde (klass 2 på tregradig skala) för Fogdaröd som omfattar norra delarna av området. Rekreationsmöjligheter finns och behöver stärkas inom området. Närheten till Fogdaröds strövområde är en kvalitet och skapar goda möjligheter för rekreation på ett relativt kort avstånd. Skåneleden passerar området och ytterligare slingor finns i Fogdaröds strövområde.

Marken består till övervägande del av sandig morän. Några små blöta delar finns enligt lågpunktskartering. Cirka hälften av marken är jordbruksmark klass 4 och cirka hälften består av uppvuxen natur varav det mesta har visst naturvärde, naturvärdesklass 4 medan vissa delar har påtagligt naturvärde, naturvärdesklass 3. Enligt grönstrukturprogram från 2007 fanns det alla naturvärdesklasser från ett till fyra inom detta större område.

I översiktsplan från 2018 pekas en stor del av området ut som hänsynsområde för tätortsutveckling.

I norra delarna av området kan vissa störningar förekomma från väg 1335.

Vatten och avloppskapacitet behöver utredas närmare för området.

Figur 26. Karta som visar tänkt utveckling gällande typ av bostäder i område 10, Eka, samt område 12, Fogdaröd norra.

13. Fogdaröds strövområde

Utveckling

Området kan vara lämpligt för blandad bebyggelse med cirka 3 småhus (typ 1) och cirka 14 radhus (typ2). Områdes kan trafikanslutas direkt från Norra Fogdarödsvägen.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Området är kommunägd mark som ligger direkt väster om Norra Fogdarödsvägen i nordöstra delarna av Höör. Området ligget precis 2 kilometer från Höörs station och goda förbindelser finns via cykelstråk in mot stationen. Kommunen har ett planärende om att bygga ut cykelväg längs med Norra Fogdarödsvägen. Ingen kollektivtrafik finns till Fogdarödsområdet men förhoppningsvis kan det komma på sikt eftersom kommunen skapat förutsättningar för att börja köra kollektivtrafik genom att bygga en grund för hållplatsläge på östra sidan om Norra Fogdarödsvägen och det har dessutom skapats en vändslinga strax söder om Fogdaröds förskola.

Området har påtagliga naturvärden speciellt i den östra delen där ett klass3-område pekats ut i natuvärdesinventering som gjort i samband med översiktsplanen. Området beskrivs som *Ädellövskog med bok och ek med enstaka inslag av gran. Asp och björk förekommer också i objektets kantzoner. Det finns en viss likåldrighet i trädskiktet och enstaka jätteträd. Delar av områden är blockigt och flera stenmurar finns i objektet.* I västra delen rymmer området två av kommunens ansvarsbiotoper för hässlen. Områdena beskrivs som *Område med mycket hassel varav flera är äldre och har ett större inslag av död ved*. (Calluna, 2024).

Området ingår i det stora värdefulla landskapsområdet för Ringsjöbygden från Naturvårdsprogram från 2012. Jordarten i området är sandig morän. Området ligger direkt norr om Scoutstugan och scouternas verksamhet. Scouterna använder ibland den del som ligger i anslutning till deras anläggning. Goda möjligheter till rekreation finns eftersom området korsas av stigar som är del av Fogdaröds strövområde som ligger direkt öster om området.

Vatten och avlopp kan eventuellt anslutas via Norra Fogdarödsvägen. En fördel när det gäller VA-utbyggnaden är om området Fogdaröd norra som ligger direkt västerut kan byggas ut innan det utpekade området.

Figur 27. Karta som visar område 13, Fogdaröds strövområde, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

14. Fogdaröd 8:2

Vägledning

Området är detaljplanelagt för byggande av cirka 50 småhus (typ 1) och cirka 70 radhus (typ 2). Bebyggelse av typ 3 med fristående flerbostadshus har redan byggts ut med 75 bostäder i norra delen av området. Infrastrukturen är utbyggd med gatunät och förutsättningar för att ansluta cykelväg. Första småhuset är utbyggt och försäljning av fler tomter på går. Området trafikansluts via en väg slinga med två separata utfarter till Norra Fogdarödsvägen.

Området har prioritet 1.

Etappindelning

Området är indelat i etapper. Den västra delen har byggts ut först och den östra delen har byggts något senare.

Förutsättningar

Området består av privatägd mark som ligger direkt väster om Norra Fogdarödsvägen i nordöstra delarna av Höör. Marken är detaljplanerad för bostäder. Området ligget cirka 1500 meter från Höörs station och goda förbindelser finns via cykelstråk in mot stationen. Kommunen har ett planärende om att bygga ut cykelväg längs med Norra Fogdarödsvägen. Ingen kollektivtrafik finns till Fogdarödsområdet men förhoppningsvis kan det komma på sikt eftersom kommunen skapat förutsättningar för att börja köra kollektivtrafik genom att bygga en grund för hållplatsläge på östra sidan om Norra Fogdarödsvägen och det har dessutom skapats en vändslinga strax söder om Fogdaröds förskola.

Området har inte pekats ut i naturvärdesinventeringen 2024. Området ingår i det stora värdefulla landskapsområdet för Ringsjöbygden från Naturvårdsprogram från 2012. Jordarten i området är sandig morän. Området ligger i anslutning till Fogdarödshemmet och Fogdaröds bostadsområde. Inom bara ett par hundra meter finns Fogdaröds förskola samt Emiliaskolan som är en Waldorfskola med förskoleklass upp till klass 9. Goda möjligheter till rekreation finns eftersom området knyter an till stigar som är del av Fogdaröds strövområde som ligger direkt öster om området.

Figur 28. Karta som visar område 14, Fogdaröd 8:2, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

15. Stenskogen 3:100

Vägledning

Området kan vara lämpligt att utveckla med cirka 14 småhus (typ 1) och 18 radhus/parhus (typ 2). Enligt tidigare skisser som tagits fram för området kan det vara möjligt att vägansluta till befintligt gatunät via Skiffervägen i öster och via Sandstensvägen i väster. Den natur som finns i området och som pekats ut i samband med tidiga utredningar och planprogram ska bevaras som grönstruktur i området.

Området har prioritet 2.

Förutsättningar

Området ligger i södra delarna av Höörs tätort på gränsen mot naturområdet i Stenskogen. Direkt söder om området är karaktären lantlig och området gränsar mot en grusväg medan det öster och norr om området är tätare villabebyggelse. Området är privatägt och ligger cirka 1500 meter från Höörs station. Det är nära ut till väg 23 i öster och även till Stenskogsvägen in mot centrala Höör västerut från området. Goda möjligheter finns att cykla på det mindre lokalgatunätet. Ute vid Stenskogsvägen och väg 23 går kommunens cykelstråk som har högre prioritet och är gena och skyltade in mot stationen.

Området har varit utpekat i översiktsplanen sedan tidigare och det finns även en gammal detaljplan som pekar ut större delen av området som park.

Jordarten enligt jordartskartan är sandig morän. Inga högre naturvärden pekas ut i området som får klass 4 i grönstrukturprogrammet från 2007. Triviallövskog med hög andel björk har kommit upp senaste åren. Några äldre och större lövträd finns i området. Området lutar några meter i östvästlig riktning med höjdpunkten ungefär mitt i området. Direkt väster om området finns en större höjdskillnad där marken går upp cirka 15 meter från lägsta till högsta punkt.

Stora ledningar för vatten och spill går genom området. Vattentryck behöver utredas vidare.

Figur 29. Karta som visar område 15, Stenskogen 3:100, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

16. Hällbo

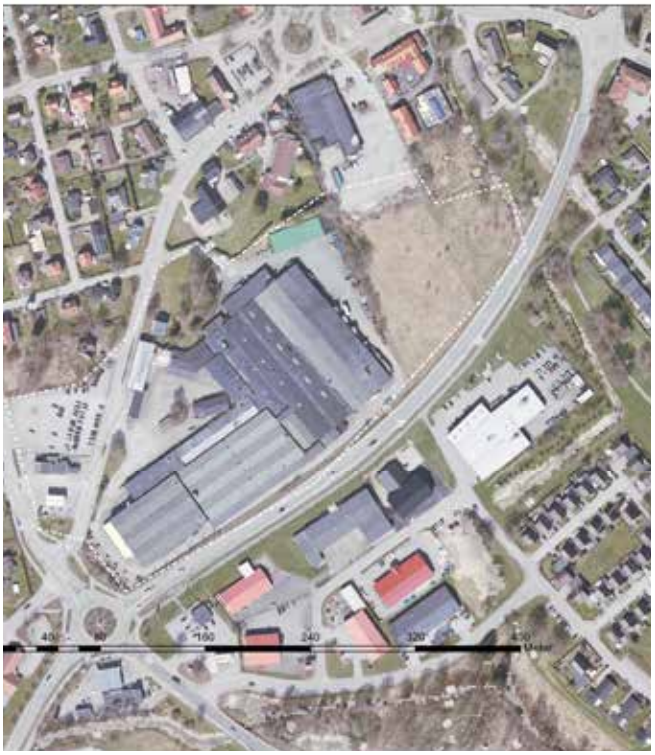
Vägledning

Centralt beläget stadsomvandlingsområde i nära anslutning till väg 23 och Gamla torg i södra delarna av centrala Höör. Fullt utbyggt är tanken att området ska kunna möjliggöra för cirka 50 radhus/gårdshus (typ 2) och för cirka 250 flerbostadshus i tät kvartersstruktur (typ 4). Den nya stadsdelen ska vara positiv för den bild av Höör som möter de som passerar centrala Höör via väg 23. Ombyggnaden av vägen och den nya funktionen innebär att det blir mindre tung trafik förbi området och att transittrafik försvinner från vägsträckan i anslutning till Hällbo. Därmed finns det förutsättningar för kommunen att ta över vägsträckan och att jobba med en mer urban och anpassad vägutformning som kan minska barriäreffekten mellan respektive sidor av vägen. I planprogrammet för Hällboområdet finns också en cirkulationsplats som är tänkt att möte Lillgatan öster om vägen och på så vis bättre koppla ihop området med Veterinärsområdet. Dagvatten från området är tänkt att omhändertas i ett stråk längs med väg 23.

Området har prioritet 1.

Etappindelning

Området är tänkt att kunna byggas ut i ett flertal olika etapper av vilka de senare förutsätter att plåtindustrin som finns i södra delen av området avvecklar sin verksamhet och vid behov sanerar marken för att möjliggöra byggande av bostäder. Detaljplan för den första etappen pågår. Första tappen utgår från befintlig bebyggelse vid gamla torg och sträcker sig ner mot väg 23.

Figur 30. Karta som visar område 16, Hällbo, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

Förutsättningar

Området är privatägt och ligger centralt i södra delarna av Höörs tätort i nära anslutning till de större vägarna. Gena kopplingar finns in till stationen för samtliga trafikslag. Cykelväg finns via Södergatan eller via Hagagatan/Södergatan.

Kopplingar för rekreation finns genom att flera cykelstråk passerar området. Bland annat cykelstråk ner mot Ringsjön och Sätofta badplats. Skåneleden passerar området vid Gamla torg och kan följas mot Fogdaröd eller upp mot Frostavallen. Möjlighet till närrekreation finns i Enebackens park samt på andra sidan väg 23 kring Jeppavallen eller söderut längs Höörsån vid Åhusparken eller i Veterinärsområdet.

Bussar finns idag till Gamla torg där Höörs mest använda busslinje 445 stannar. Ute på Södergatan stannar flera busslinjer. Bland annat buss 445 och 469/470 som går till Hörby. Eventuellt kan det bli aktuellt med ytterligare busslinjer via Gamla torg i framtiden.

Området kring Gamla torg har betydande kulturvärden och finns beskrivet i Kulturmiljöprogram för Höörs tätort och även i Länsstyrelsen kulturmiljöprogram. I planprogrammet för området har kulturmiljöutredning tagits fram som bland annat pekar på behovet av utformningsbestämmelser kring gamla torg samt olika siktlinjer som behöver säkerställas.

Området ligger lågt i förhållande till omgivningen och är något instängt av kringliggande vägar.

Området omfattas av detaljplan för verksamheter/industri och är även utpekat för verksamheter i översiktsplan från 2018.

Vatten och avlopp behöver utredas vidare. Höjdsättningen blir viktig ur dagvattensynpunkt eftersom området ligger lågt i förhållande till omgivningen.

17. Gyldenpris

Vägledning

Detaljplan håller på att ta fram för området som ligger i östra utkanterna av Höörs tätort. Samrådsförslaget till detaljplanen pekar ut möjligheten att bygga cirka 17 småhus (typ 1) och cirka 8 tomter för radhus/ parhus (typ 2). Östra delen av området ska planläggas för natur och ett stråk för rekreation ska säkras runt området. I västra delen av planområdet arbetar kommunen med ett våtmarksprojekt, levande Lerbäcken, som blir en stor kvalitet för närrekreation i området. Området vägansluts via Ekgatan som i sin tur ansluter till Hörbyvägen.

Området har prioritet 1.

Förutsättningar

Området är kommunägt och ligger naturskönt i östra Höörs utkanter några hundra meter söder om väg 13 och i anslutning till natur och vattenområden vid Lerbäcken och Sätofta hed. Goda möjligheter för rekreation finns och planen kommer att säkerställa ytterligare naturmark i närområdet. Goda förutsättningar finns för att cykla in till centrala Höör via cykelväg längs med Hörbyvägen. Kommunen har under 2024 förstärkt den gångväg som ansluter direkt från området till Kastanjegatan vilket möjliggör att man kan gå och cykla där under större delar av året utan att bli blöt.

Den del av området som planläggs för bebyggelse är utpekad som klass 4 i kommunens grönstrukturprogram medan den del som planläggs som natur har klass 2. I samband med arbetet med detaljplan har kommunen gjort livsmiljöutredning och naturvärdesinventering. NVI pekar på behovet av att skydda större träd i området vilket planförslaget tar hänsyn till. Området finns med i Naturvårdsprogrammet som värdefullt landskap och de delar som har höga naturvärden pekas även ut som värdefullt naturområde (klass 2) i samma program.

Området finns med som utvecklingsområde för ny stadsbygd i översiktsplanen från 2018. Möjlighet att ansluta till kommunalt VA finns och utbyggnad med uppdimensionering av vattenledning och relining av avloppsledningar har redan utförts under 2024 i samband med kommunens våtmarksprojekt.

Figur 31. Karta som visar område 17, Gyldenpris, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

18. Blommeröd

Vägledning

Antagen detaljplan möjliggör för cirka 12 bostäder i parhus (typ 2). Området kan trafikanslutas direkt från väg 1315.

Området har prioritet 1.

Förutsättningar

Området är privatägt och detaljplanen för bostäder fick laga kraft sommaren 2020. Planen är ännu inte utbyggd. Planområdet ligger i en slänt från norr till söder ner mot Ringsjön och lutar cirka fyra meter från norr till söder. Vid höga vattenflöden och skyfall rinner betydande mängder vatten ner från sluttningen norr om området. Detaljplanen innehåller en yta i sydvästra hörnet för fördröjning av dagvatten.

Området nås lätt med bil och ligger i nära anslutning till det statliga vägnätet. Inge cykelväg finns utbyggda längs med väg 1315. Buss 444 passerar utanför området och närmaste busshållplats finns drygt hundra meter västerut längs väg 1315.

Området ligger inom den sekundära zonen för Ringsjöns vattenskyddsområde.

Goda förutsättningar för rekreation finns i närområdet både ner mot Ringsjön och norrut mot Stenskogen. Sverigeleden som är en nationell cykelled passerar på väg 1315 även om det finns problem med trafiksäkerheten för cyklister inte minst några hundra meter österut vid Nybykorset.

Området omfattas av det större värdefulla landskapsområdet kring Ringsjöbygden samt är utpekat som ett klass1-område på en tregradig skala för sina höga natur- och landskapsvärden med beskrivningen *..Landskapet omväxlande med gamla träd, beteshagar, sumpskogar och gårdsmiljöer. Det finns gott om ädellövträd, inte minst gamla ekar men i viss mån även askar. Ekarna står huvudsakligen i mer öppna marker medan asken förekommer både i betesmarker och i sumpskogar, då ofta tillsammans med al. I några igenväxande beteshagar och i brynmiljöer finns gott om hassel, hagtorn och fläder..*

Området finns med i plan för Ringsjöbandet och översiktsplan 2018 vilket har lett ram till gällande detaljplan från 2020.

Figur 32. Karta som visar område 18, Blommeröd, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

19. Campus Sätofta

Vägledning

Område direkt väster om Sätofta skola som är lämpligt för cirka 30 nya bostäder i form av parhus/radhus (typ 2). Området kan trafikanslutas via den västra infarten till Sätoftaskolan (infarten till förskolan) och vidare ut till väg 1315 eller eventuellt längre västerut från områdets sydvästra hörn direkt ner till väg 1315.

Området har prioritet 1.

Förutsättningar

Området är kommunägd mark och består av en höggräsyta med viss busk- och trädvegetation. I grönstrukturprogrammet från 2007 får det klass 4 och beskrivs som ohävdad vall. Trivialt utom i den norra (sydvända) kanten där det finns en intressantare flora. Här finns också fina slånsnår. Jordartskartan pekar ut att området består av sandig morän.

Busstrafik och cykelväg finns längs med väg 1315. Busshållplats finns vid infarten till Sätoftaskolan. Väl utvecklad trafikering finns såväl vardagar som helger med 16 turer på vardagar och 8 turer på lördagar och söndagar. Skyltat cykelstråk finns in till Höörs station via Sätoftavägen och gamla Sätoftavägen och sen vidare längs med Södergatan.

Sätoftaskolans område omfattas av två detaljplaner. Den första detaljplanen antogs 1992 och avsåg första steget mot en tvåparallellig låg-, mellan- och högstadieskola med gymnastiklokal. De delar av planen som berörs av utredningsområdet är planlagda som lokalgata, parkering respektive natur. 2004 antogs en ny detaljplan, med syfte att utvidga skolområdet för högstadium och idrott. Även här berörs mark för parkering och gata, men även kvartersmark för skoländamål. Området finns med i plan för Ringsjöbandet och översiktsplanen från 2018. Ett positivt planbesked finns från 2015.

Planområdet utsätts för visst buller från Sätoftavägen, i de delar som ligger allra närmast vägen.

Området behöver ingå i verksamhetsområde för dagvatten.

Figur 33. Karta som visar område 19, Campus Sätofta, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

20. Sätoftaskolan öster

Vägledning

Området är lämpligt för cirka 23 småhus (typ 1) i de norra delarna och 18 radhus/parhus (typ 2) i de södra delarna ner mot väg 1315. Området kan anslutas till Nybyvägen (väg 1315) i en rätvinklig infart som med fördel kan hamna i nära anslutning till befintlig anslutningsväg i till den bostad som finns i området idag. Den nordvästra delen av området ska säkerställas för sina höga natur- och rekreationsvärden och därför planläggas som natur. Ett stråk med allmän platsmark behöver säkerställas i norra delen av området så att det går att röra sig i öst-västlig riktning.

Området har prioritet 1.

Förutsättningar

Området för ansökan är drygt 11 ha varav cirka 6 ha bedöms vara byggbara. Cirka halva fastigheten omfattas av biotopskydd i den västra delen. Östra delen gränsar mot befintligt villaområde och söderut ligger Sätoftavägen. En bostad finns redan mitt på fastigheten.

Området som omfattas av biotopskydd pekas även ut i Grönstrukturprogrammet från 2007 och klassas där som högsta naturvärde. Området har även höga rekreationsvärden och sitter ihop med Orupsbergets strövområde i nordvästra delen. I grundinventeringen i grönstrukturprogrammet står *”Igenväxande hagmark med olikåldrigt trädskikt. Grov ek och bok. Rikligt med hassel. Solitär avenbok”.* I naturvårdsprogrammet pekas området ut som del av Orup och får där klass 2 på en tregradig skala. Det innefattas även i det större landskapsområde som omfattar stora delar av södra kommunen.

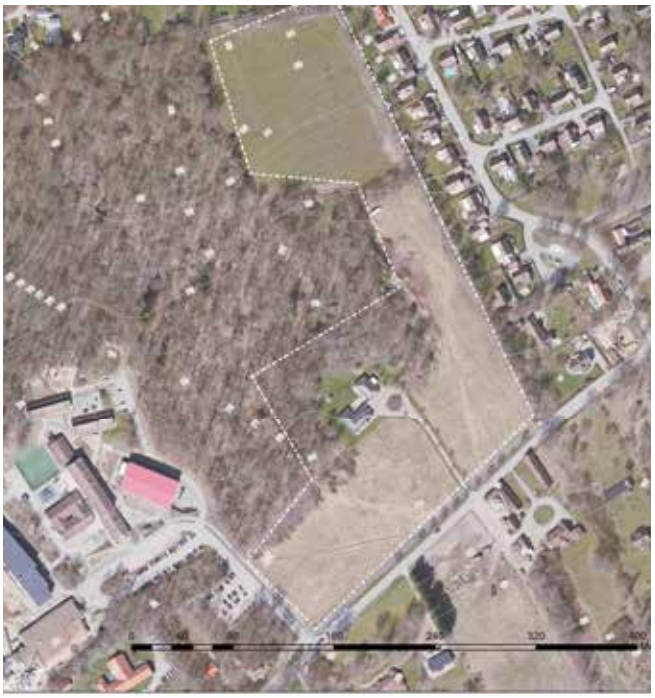
En fornlämning finns i norra delen av området. Den behöver utredas närmare innan det kan bli aktuellt med exploatering. Det mindre fornlämningsområdet är en gammal boplats medan naturmarken som ligger i den västra delen av området är utpekad som en fossil åker.

Området ligger i direkt anslutning till Sätoftaskolan och förskola. Längs med Nybyvägen som utgör den södra gränsen för området finns kommunal gång- och cykelväg samt busslinje med busshållplats i sydvästra delen av området

Cirka halva fastigheten är en nyckelbiotop som pekas ut av Skogsstyrelsen. Nyckelbiotopen har objektnamn/ärendebeteckning: N 540-2005 och är av biotoptypen ädellövskog och innefattar karaktärerna stengärdesgård och rikligt med död ved.

Ett antal stenmurar finns i området. Murarna omfattas av biotopskydd enligt 7 kap 11 § miljöbalken.

Området behöver ingå i verksamhetsområde för dagvatten.

Figur 34. Karta som visar område 20, Sätoftaskolan öster, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

21. Ljungstorp väster

Vägledning

Det utpekade området är cirka 12 hektar stort och kan möjliggöra för cirka 30 småhus (typ 1) och minst lika många bostäder i lägre tät bebyggelse (typ2). Området kan trafikanslutas direkt från Sätoftavägen i söder. Antingen via Fädriftsvägen eller längre österut. Även österifrån kan det finnas möjlighet att ansluta området via befintligt gatunät i Ljungstorp. Mellan fastigheterna Sätofta 1:50 och Sätofta 1:51 finns ett släpp i detaljplanen som möjliggöra förlängning av vägen västerut mot det utpekade området.

Närheten till kulturmiljön i Sätofta by kan kräva viss anpassning av bebyggelsen med tanke på lokalisering och utformning.

Dagvatten behöver fördröjas inom området för att kunna släppas vidare till Höörsån.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Området ligger direkt norr om Sätoftavägen i sydöstra utkanterna av Höörs tätort.

Bussar trafikerar längs Sätoftavägen in mot Höörs station eller österut mot Ludvigsborg och Hörby tätort. Busshållplats finns i nära anslutning till områdets sydvästra hörn. Cykelväg finns hela vägen in till centrala Höör via utbyggd separat gång- och cykelväg längs med Sätoftavägen som även ansluter österut mot Hörby kommun.

I översiktsplanen från 2018 beskrivs området som lämpligt för villabebyggelse med upp till femtio bostäder.

Ett antal stenmurar finns i området. Murarna omfattas av biotopskydd enligt 7 kap 11 § miljöbalken.

Grönstrukturprogrammet beskriver den södra delen av området som *”Fuktiga gräsvallar avskilda av diken med ganska trista buskridåer; vide, al, asp. Något stengärde finns. Liten del roligare naturlig fuktäng*” området får klass 4 på fyrgradig skala precis som den norra delen av området som är en fuktäng som beskrivs som *”Fuktig ung björkskog samt lite öppen mark med tuvtåteläng och mycket artfattig rödvenhed/äng*”. I naturvårdsprogrammet är området del av det större värdefulla landskapsområdet kring Ringsjöbygden.

Osäkert om det går att ansluta till befintligt dagvattenledningsnät eftersom ledningsnätet i närområdet har låg kapacitet. Dagvatten behöver fördröjas inom området för att kunna släppas vidare till Höörsån.

Figur 35. Karta som visar område 21, Ljungstorp väster, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

22. Jägersbo söder

Vägledning

Området kan väganslutas via Sjötorpsvägen. Ny bebyggelse behöver anpassas till kringliggande strukturer. Området kan tillåta cirka 10 småhus (typ 1) och ungefär lika många bostäder av tätare lägre bebyggelse (typ2).

Etappindelning

Väster om Sjötorpsvägen kan vara en etapp och öster om kan byggas ut som en annan etapp.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Området ligger i nära anslutning till Jägerbos camping. Rekreativa miljöer finns i anslutning till campingen och möjlighet finns att promenera västerut bort till Höörsån och österut vidare mot Hörby kommun. Området ligger drygt tre kilometer från Höörs station.

Bussar trafikerar längs Sätoftavägen in mot Höörs station eller österut mot Ludvigsborg och Hörby tätort. Busshållplats finns i nära anslutning till områdets sydvästra hörn. Cykelväg finns hela vägen in till centrala Höör via utbyggd separat gång- och cykelväg längs med Sätoftavägen som även ansluter österut mot Hörby kommun.

Översiktsplanen från 2018 pekar ut området som ett bostadsområde som kan vara lämpligt för cirka tio nya småhus.

Området är inte utpekat i kommunens grönstrukturprogram från 2007. I naturvårdsprogrammet är området del av det större värdefulla landskapsområdet kring Ringsjöbygden.

Avlopp kan lösas med självfall. Vattenkapacitet behöver utredas vidare. Dagvatten behöver fördröjas inom området för att kunna släppas vidare till Höörsån. Dagvatten behöver fördröjas inom området för att kunna släppas vidare till Höörsån.

Figur 36. Karta som visar område 22, Jägersbo söder, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

23. Ljungstorp söder

Vägledning

Området kan vara lämpligt för cirka 35 nya småhustomter (typ 1). Området kan trafikanslutas från Sätoftavägen. Befintlig infart finns idag i östra delen till den gård som ligger i området men för att möjliggöra för bra väganslutning för fler bostäder behöver en anslutning skapas i rät vinkel mot Sätoftavägen i den norra delen där sikten är god åt såväl väster som öster.

Närheten till kulturmiljön i Sätofta by kan kräva viss anpassning av bebyggelsen med tanke på lokalisering och utformning

Området har prioritet 3.

Etappindelning

Eventuell indelning i etapper kan vara lämpligt där den västra delen kan vara en första etapp och den östra delen en senare etapp.

Förutsättningar

Marken är privatägd och innefattar en mindre gårdsmiljö som ligger i de östra delarna av det utpekade området. Jordarten är isälvssediment.

Detaljplaner finns för områdena direkt väster- och norr om det aktuella området.

Området pekas ut som ny stadsbygd i Översiktsplan från 2018 och sägs där kunna inrymma 20-30 ny tomter frö småhus. Bussar trafikerar längs Sätoftavägen in mot Höörs station eller österut mot Ludvigsborg och Hörby tätort. Busshållplats finns i nära anslutning till områdets sydvästra hörn. Cykelväg finns hela vägen in till centrala Höör via utbyggd separat gång- och cykelväg längs med Sätoftavägen som även ansluter österut mot Hörby kommun.

Området är inte utpekat i kommunens grönstrukturprogram från 2007. I naturvårdsprogrammet är området del av det större värdefulla landskapsområdet kring Ringsjöbygden.

Figur 37. Karta som visar område 23, Ljungstorp söder, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

24. Korsarödsvägen

Vägledning

Cirka fyra nya tomter kan skapas längs med en ny anslutningsväg direkt öster om befintliga tomter och fastigheten Sigfrid 4. Ett släpp med naturmark skapas mellan den nya lokalgatan och befintliga tomter. Den nya lokalgatan går upp till en vändplats i södra delen av området. I slutet av vändplatsen skapas en remsa med naturmark som ansluter till befintlig natur utanför planområdet.

Området ligger strategiskt i södra Tjörnarp nära ny planskild korsningsåtgärd till östra sidan om väg 23 och de utpekade stråk före rekreation som finns där. Området ligger också strategiskt för att ta sig via planskild koppling i förlängningen av Sjöboholmsvägen över till de stråk och anläggningar för friluftslivet som finns väster om Södra stambanan. Området ligger även i nära anslutning till utpekad cykelväg längs Landsvägens västra sida vilket innebär goda möjlighet för hållbart resande in till exempelvis stationen och övriga delar av centrala Tjörnarp. Området ligger också nära lekplatsen som pekas ut som aktivitetsplats i mark- och vattenanvändningskartan.

Området har prioritet 1.

Förutsättningar

Området är kommunägt och ligger i anslutning till befintlig bebyggelse längst söderut i Tjörnarps tätort.

I väster avgränsas området naturligt av brant slänt och höga naturvärden i norr och öster av befintlig bebyggelse. Åt söder är fastighetsgränsen en lämplig gräns eftersom där ligger en skyddande ridå av vegetation.

Den obebyggda marken intill befintlig bebyggelse ägs av kommunen. Gällande förutsättningar för VA kan det vara problematiskt att förse området med självfall fra,för allt i den södra delen av området.

Figur 38. Karta som visar område 24, Korsarödsvägen, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

Naturvärdesinventering (NVI) för Tjörnarp påvisar naturvärden direkt väster om den utpekade platsen. Två mindre skogsområden pekas ut varav det enda ligger högre i slänten medan det andra ligger lägre i terrängen och består av alsumpskog. Båda skogsområden får klass 3 på en fyrgradig skala. (Ekoll, 2021)

Ytan består nästa uteslutande av gräs. Precis i anslutning till tomterna finns en bred klippt gräsremsa som idag möjliggör en passage söder om befintlig bebyggelse. I övrigt består området av höggräsyta som angränsar till en trädridå i söder och ett skogsområde i väster. En halvstor ek finns mitt på höggräsytan. I bakkant av höggräsområdet ligger det en stengärdesgård.

Markområdet mellan cirkeln och Södra stambanan är vattensjukt och riskeras därmed att översvämmas.

Enligt SGU:s jordartskarta består den östra delen av området av sandig morän och den västra delen består av isälvssediment.

Söder om området finns en gammal nedlagd deponi där det finns risk för markföroreningar (enligt Miljödata (Lst visningstjänst). Länsstyrelsen har påpekat att frågan om markföroreningar kan komma att kvarstå i samband med efterföljande planläggning. Kommunens bedömning är att riskerna kopplat till markföroreningar får bedömas i samband med planläggning.

Området ligger i nära anslutning till såväl väg 23 i öster som Södra stambanan i väster. Den skogsdunge som finns mellan området och Södra stambanan avskärmar på ett bra sätt sommartid men tar inte bort ljuden från järnvägen i samband med passerande tåg. Den visuella avskärmningen är god sommartid. Från väg 23 i öster upplevs ljud från vägen men bullerpåverkan är mindre påtaglig än förväntat med tanke på det korta avståndet till vägen. Avskärmande vegetation finns även i öster och söder, det finns även en större gårdsbyggnad som begränsar bullerpåverkan från väg 23 på den aktuella ytan.

Delar av området ligger inom 150 meter från Trafikverkets led för farligt gods. Dock inte inom de 70 meter som gäller för bostäder. (Länsstyrelsen i Skåne, 2007)

25. Granliden

Vägledning

Området kan tillåta upp till cirka 20 bostäder av typ 2 (lägre tät bebyggelse). Det centrala läget i nära anslutning till stationen, samt de markförhållanden med blockig terräng som råder på platsen gör att flerbostadshus kan vara lämpligt. Kommunen anser att flerbostadshus i två till tre våningar är lämpligt på platsen. Detaljplaneändring krävs för att den del som är planlagd för allmänt ändamål ska ändras till plan för utbyggnad av bostäder. Bebyggelse med en- eller flerbostadshus kan vara lämplig. Ny bebyggelse ska förläggas en bit in från de anslutande vägarna Granliden och Bokliden där de topografiska förhållandena är mer gynnsamma och naturvärdena lägre. En buffert på minst tio meter behöver skapas från Granliden. Bebyggelsen behöver anpassas till de kulturhistoriska värden på platsen. En arkeologisk utredning behöver tas fram. En utbyggnad enligt gällande detaljplan bedöms inte vara relevant. Utan det behöver tas fram en ny detaljplan för bostadsändamål.

Väganslutning till utpekat område är möjlig via Granliden och via Bokliden i norr. Ett lämpligt läge skulle kunna vara vid brevlådorna vid Granliden. Upprustning av väganslutning kan behövas då anslutningarna är smala och med kraftig lutning eller dåliga vinklar. Söder och öster om utpekat område finns stigar för rekreation.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

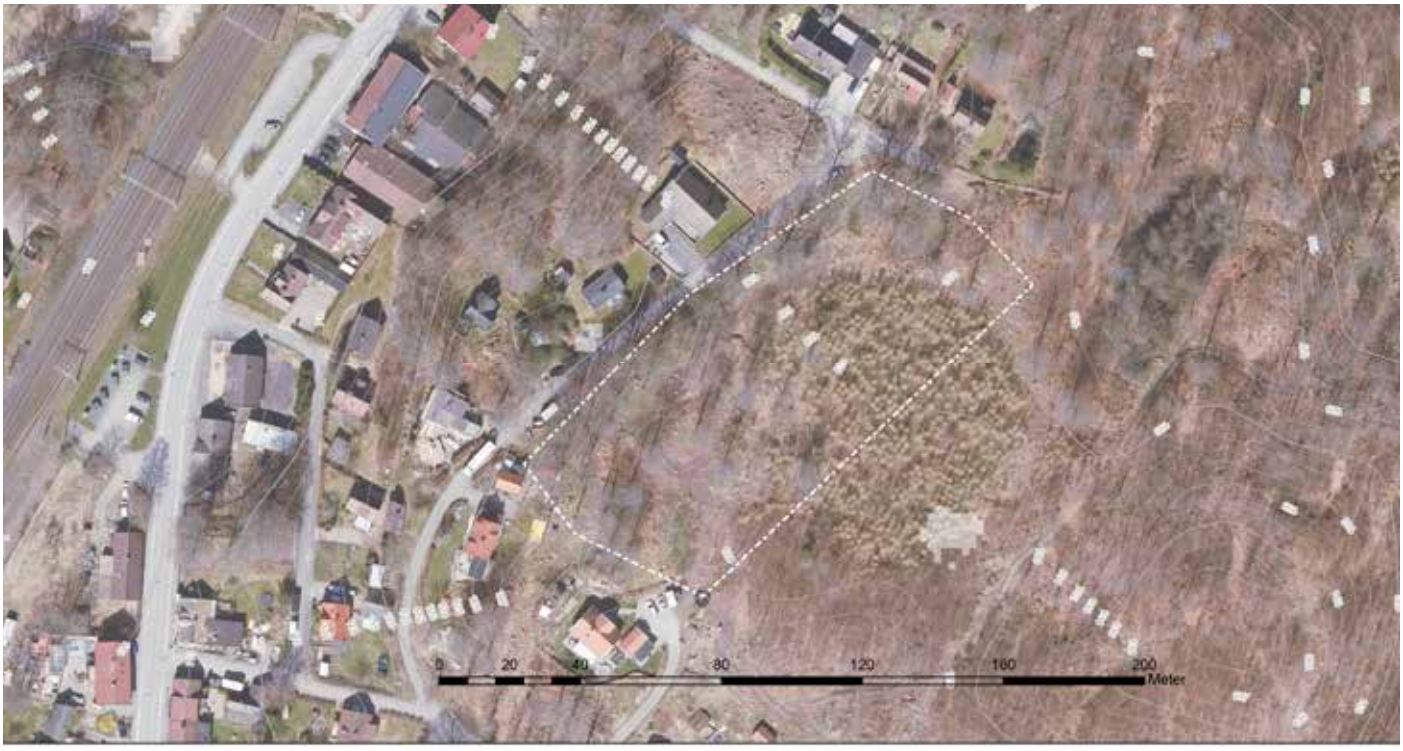
Marken är privatägd. Området ligger centralt i Tjörnarp uppe på en höjd. Stora delar av ytan en ganska ung lärkplantering med träd som är ca tio år gamla. Lärkplanteringen är väldigt tät vilket gör det svårt att överblicka markens förhållanden inne i ytan för planteringen. Det finns enstaka större träd kring lärkplanteringen bland annat några större bokar. Topografi och naturvärden är sätter avgränsningen av det utpekade området. Ytan ligger mellan Bokliden i norr och Granliden i väster och söder.

Förutsättningarna för VA-anslutning ser goda ut. Topografi och naturvärden sätter avgränsningen för det utpekade området.

Översiktsplanens mark- och vattenanvändningskarta pekar ut området som del av större grönområde i tätort. Inga direkta motiv anges dock till varför just den aktuella ytan skulle pekas ut som grönområde. De delar som pekas ut som lämpliga för bostäder är de delar med lägst natur- och rekreationsvärden.

Gällande detaljplan finns som föreslår allmänt ändamål för den västra delen samt en rad med bostäder längre österut. Detaljplanen är inaktuell i förhållande till vad kommunen ser som lämplig markanvändning på platsen.

Hela området är utpekat som fornlämningsområde och fossil åkermark innehållande ett tiotal odlingsrösen. Det ligger också som ett område i kommunens kulturmiljöinventering samt som del i ett större område som finns med i det regionala kulturmiljöprogrammet för Skåne (Länsstyrelsen, 2006).

Figur 39. Karta som visar område 25, Granliden, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

Marken är relativt flack som helhet men precis i anslutning till där Granliden är sluttar det något brantare upp mot lärkplanteringen som ligger på relativt plan mark. Längre österut finns en kulle som är minst tio meter hög. Längre norrut bakom tomterna längs Bokliden är det betydligt brantare. Stora stenblock finns på många platser i området. Med hänvisning till de topografiska förhållandena bedömer kommunen att närheten till Södra stambanan (ca 150 meter till västra delen av området) inte utgör någon risk för placering av flerbostadshus. Områdets västra delar ligger cirka 15 meter högre än Södra stambanan och däremellan finns det flera gator och rader med bebyggelse.

Kullen öster om området ger bullerskydd mot störande ljud från väg 23 som ligger längre österut. Ljud från Södra stambanan kan upplevas på platsen. Även fast området ligger högt gör bebyggelse och vegetation att det ändå ligger avskilt. Kullen klassas som naturvärdesklass 3 enligt NVI för Tjörnarp. Ingen del av det som pekas ut som lämplig för utveckling av bostäder finns med i NVI (Ekoll, 2021).

Området ligger nära de utpekade anläggningarna för friluftslivet som finns i anslutning till stationen och öster om stationen. Närheten till stationen och hållbart resande är också en viktig aspekt. Även österut finns utpekade område och stråk för rekreation, bland annat genom området söderut mot den delen av Granliden men även österut via grönområdet Grävlingaberget mot utpekad bostadsområde vid Gunnarpsvägen och idrottsplatsen. Grönområdet Grävlingaberget sträcker sig även i en liten remsa söder om det utpekade området. Den delen har stora kvaliteter både för sina naturvärden med ett flertal stora bokar och för de utblickar som finns mot sydväst och Tjörnarpssjön. På samma sätt kartan anger en buffert med grönområde söder om utpekat område så behövs en buffert i väster ner mot Granliden för att skydda de naturvärden som finns och för att inte exploatera i den slänt som finns från Granliden och österut upp mot utpekat område.

Den utpekade cykelvägen som går längs Landsvägen går strax väster om området och nås lätt via Aspliden eller Bokliden.

26. Gunnarpsvägen

Vägledning

Cirka sex nya bostäder av typ 1 (småhus) kan förläggas direkt väster om Gunnarpsvägen. Eftersom marken är privatägd så pekas området ut som utvecklingsområde på medellång sikt. Bullerpåverkan från väg 23 i sydost avgränsar hur nära den vägen det är lämpligt att lokalisera nya bostäder.

Gunnarpsvägen är smal och den kan behöva breddas om vägen ska vara tillfartsväg för fler fastigheter än vad som är fallet idag. Med fördel skulle bebyggelsen kunna förläggas i nära anslutning till vägen i stället för en bit ifrån som gällande detaljplan möjliggör. Även norr om Gunnarpsvägen kan det vara lämpligt med viss komplettering med fler bostäder förutsatt att naturvärden utreds och kan bevaras. Uppvuxen vegetation är en viktig kvalitet i detta område då det ligger i nära anslutning till väg 23.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Området ligger precis i anslutning till idrottsplatsen där befintlig detaljplan möjliggör bostäder längs med Gunnarpsvägen, framför allt på den södra sidan av vägen

I det utpekade området finns några enstaka frilagda ekar men i övrigt är det sparsamt med träd och en frodig markvegetation. Direkt norr om området finns ett stort område med den invasiva arten blekbalsamin och mycket brännässlor. Större delen av ytan består annars mest gräs och björksly.

Marken är privatägd. Förutsättningarna för VA-anslutning ser goda ut enligt MittSkånevatten.

Mark- och vattenanvändningskartan i tidigare översiktsplan pekar ut området som del av större grönområde i tätort. Inga direkta motiv anges dock till varför just den aktuella ytan skulle pekas ut som grönområde.

Gällande detaljplan finns för den utpekade delen samt längre norrut i svängen in mot Landsvägen samt direkt öster om Gunnarpsvägen mot Idrottsplatsen. Bostadsändamål pekas ut men bedöms som olämpligt i de två övriga delområdena. Utformningen av detaljplan för utpekad del väster om Gunnarpsvägen är inaktuell då den visar på en parallellväg väster om Gunnarpsvägen med parkeringar mellan de båda vägarna.

Från vägen och söderut finns en liten stigning upp till en flackare yta där detaljplan möjliggör bostäder. På många ställen finns stora stenblock. Även norra sidan av vägen är relativt stenigt på den smala remsan mellan vägen och idrottsplatsen.

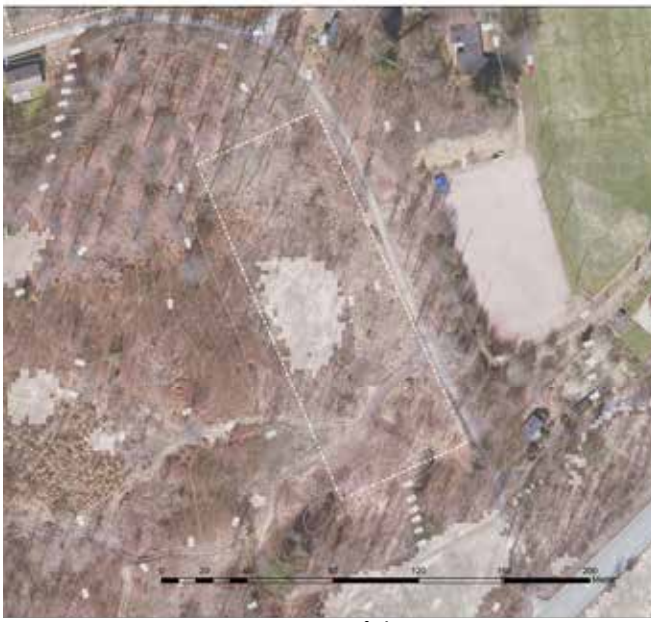
Området ligger relativt nära väg 23 och dessutom högt i förhållande till vägen. Större delen av sträckan lutar från öster till väster så framför allt den västra delen är relativt bullerskyddad för störningar från väg 23 medan det längre österut blir högre och dessutom kortare avstånd till vägen. Södra stambanan kan höras i området men den innebär inga betydande störningar.

Delar av området ligger inom 150 meter från Trafikverkets led för farligt gods. Däremot inte inom de 70 meter som gäller för bostäder. (Länsstyrelsen i Skåne, 2007)

Området kopplar till det större grönområdet, Grävlingaberget. En viktig koppling för rekreation utgår från precis söder om det utpekade området och kopplar väster/söderut mot skolan. Där finns ett ödehus med tillhörande skyddsrum som brukar användas som utflyktsmål för fritids.

Stråk för rekreation passerar genom och öster om området, dels längs väg 23, dels västerut mot Boklidens förlängning och utpekat bostadsområde vid Granliden och dels norrut mot Idrottsplatsen och genom Lunden/Gropen. Området ligger i nära anslutning till utpekat område för aktivitetsplats vid idrottsplatsen.

Närheten till väg 23 innebär att bullerdämpande åtgärder antas bli nödvändiga för att skydda tillkommande bebyggelse mot bullerstörningar från vägen.

Figur 40. Karta som visar område 26, Gunnarpsvägen, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

27. Lunden och Gropen

Vägledning

Sammantaget bedöms området kunna inrymma 30 nya bostäder varav cirka 5 småhus (typ 1) och cirka 25 bostäder i lägre tät bebyggelse (typ 2).

Området är inringat av gator och befintlig bebyggelse och det är möjligt att utveckla området för bostäder på stora delar av ytan. Exploatering av vissa delar av området kan vara begränsade pga. rådande markförutsättningar. Dagvattenfrågan blir viktig att utreda och lösa i samband med ev. exploatering. Speciellt den lågpunkt som finns i det som kallas Gropen.

Stråk för rekreation genom området behöver säkerställas i samband med vidare planering.

Huvudsaklig angöring planeras från Lucernvägen och idrottsvägen och att eventuell angöring från Landsvägen behöver planeras i nära samråd med Trafikverket som är väghållare

Området har prioritet 3.

Etappindelning

Eventuell indelning i etapper och ordning för utbyggnad

Förutsättningar

Marken är en privatägd relativt stor, centralt belägen yta som till stora delar är igenvuxen med tät vegetation och med få passager eller stigar genom området. Delar av området kan vara relativt blöt under stora delar av året. Speciellt i norr i anslutning till utpekade grönområdet Åsen.

Tät snårig vegetation med övervägande triviallövträdslag. Inslag finns av tall och det finns även delar som består av granskog. Få träd med en ålder som överstiger 50 år påträffades i detta område. I mitten av området finns en större öppen yta med inslag av växter som indikerar fuktiga markförhållanden. Det generella intrycket är att naturvärdena är relativt låga i större delen av området.

Befintlig bebyggelse och vägnät är avgränsande för områdets utformning. Även markförhållanden då det är blötare i vissa partier framför allt mitt i området och i nordligaste och sydligaste delarna.

Förutsättningarna för VA-anslutning ser goda ut enligt MittSkånevatten. Området har funnits med i översiktsplan sedan 2018.

Figur 41. Karta som visar område 27, Lunden och Gropen, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

Gällande detaljplan finns för industriändamål och bostadsändamål. Ny detaljplan blir nödvändig för att utveckla området.

Området ligger inom fastslaget sekundärt vattenskyddsområde för Tjörnarp.

Kullen norr om Gropen uppe vid Lucernvägen pekas ut i NVI för Tjörnarp för sina höga naturvärden. Området värderas ha naturvärdesklass fyra på en fyrgradig skala (Ekoll, 2021).

Ytan är relativt plan och lågt belägen i förhållande till omgivningen. Från Landsvägen sluttar marken nedåt in i området och från Lucernvägen lutar det västerut in i området. Vilket gör att delar av området ligger som i en större grop. En kulle finns i norra delen.

Ur risksynpunkt gör kommunen bedömningen att flerbostadshus kan vara lämpligt även i västra delen av området utmed Landsvägen. Enligt ”Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen -Bebyggelseplanering intill väg och järnväg med transport av farligt god, Länsstyrelsen i Skåne 2007 (RIKTSAM).” behövs en riskbedömning om flerbostadshus placeras inom 150 meter från led för farligt gods, i det här fallet Södra stambanan. Kommunen bedömer att den buffert med ca 130 meter samt mellanliggande gator och bebyggelse innebär att risken är minimal för placering av ny flerbostadshusbebyggelse i området.

Området ligger nära Södra stambanan men samtidigt är det avskilt från denna av bebyggelse. Området ligger också i anslutning till Landsvägen genom Tjörnarp. Störningar från väg 23 bedöms inte vara något problem i detta område.

Området ligger ca 300 meter från stationen och därmed strategiskt i förhållande till naturområdena väster om Södra stambanan då det ligger nära planskildhet under järnvägen. Det utpekade utvecklingsområdet för bostäder tangerar ett par utpekade grönområden i tätorten. Dels åsen som ligger direkt norr om området, dels Grävlingaberget som ligger direkt söder om på andra sidan Gunnarpsvägen. Området ligger i nära anslutning till GC-väg längs Landsvägen och har även andra utpekade kopplingar i de flesta riktningar via utpekade stråk för rekreation bland annat in mot stationen vid Gunnarpsvägen, mot Grävlingaberget söderut men även mot norr och österut. Området gränsar till två utpekade möjliga platser för aktivitetsplatser vid Idrottplatsen och Lucernvägens förlängning. Området ligger i nära anslutning till befintlig planskild korsning under Södra stambanan.

Stråk för rekreation behöver säkerställas i flera riktningar genom området i samband med vidare planering. Dels för att inte skära av befintliga samband, dels för att skapa nya möjligheter för rekreativa kopplingar utöver de som finns på platsen idag.

28. Norra Tjörnarp

Vägledning

Bebyggelse kan anordnas utmed ny vägslinga och det är möjligt med cirka tio villatomter (typ 1). Ny väganslutning skulle kunna anordnas från Mellbyvägen och österut genom områdets västra del. En förutsättning för att genomföra denna exploatering är det att den privata fastighetsägare som har marken i västra delen behöver vara intresserad av att exploatera sin mark så att området med kommunal mark kan trafikförsörjas via Mellbyvägen. Befintliga väganslutning har för dålig kvalitet med bristande siktförhållanden, kraftig lutning precis vid Landsvägen samt att vägen leder rakt genom en gård. Området pekas ut som utvecklingsområde på medellång sikt eftersom kommunen inte har rådighet över den del av området där väganslutning behöver skapas.

Området har prioritet 3.

Etappindelning

Den västra delen behöver byggas ut först för att marken finns kan byggas ut eftersom ny väganslutning behöver skapas från Mellbyvägen.

Förutsättningar

Området ligger innanför bebyggelsen längs med Landsvägen. Befintlig väganslutning in till det som är kommunens mark är undermålig och går genom tät bebyggelse. Hela området har en varierande topografi med en öppen gräsyta längst i norr som sedan skiftar till en ängsyta som innehåller en höjdskillnad på fem meter. Ängsytan (nummer tre i NVI, Ekoll 2021) avslutas mot en mindre väg och vid denna väg finns några mindre ekar. Den höjdskillnad som finns gör att delar av området ger överblickar över den öppna ängsytan.

Området avgränsas av kringliggande topografi samt vegetation och blöta områden. Det finns också en del naturvärden i framför allt den västra delen som behöver tas hänsyn till i samband med vidare planering av området.

medan västra delen ägs av en privat fastighetsägare.

Området ligger inom primärt vattenskyddsområde vilket medför begränsningar i enlighet med de antagna föreskrifter som reglerar vad som är tillåtet.

Figur 42. Karta som visar område 28, Norra Tjörnarp, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

Norr om det utpekade området finns ett fornlämningsområde som är en bytomt/gårdstomt. Söder om den ligger en fossil åker. Inom skogsområdet finns hägnadssystem, en bro, färdväg och en dammvall.

Naturvärdesinventeringen som tagits fram i samband med översiktsplanearbetet visar på tre mindre områden ute vid Mellbyvägen som alla klassas som naturvärdesklass 4. De tre områdena benämns som äng, lövskogsbrant och mindre bokskog.

Områdets södra och västra del är kuperad. Resterande markområden har längre avstånd mellan höjdkurvorna vilket innebär att områdena är mer flacka än de delar där höjdkurvorna ligger tätare.

Vegetationen är varierande och består av öppen gräsmark, skog som ligger i både kuperad och plan miljö. I skogsstråket i öster finns ett grävt dike. I den västra delen som består av höggräs finns det i den nedre delen av kullen ett blött markområde (syns på skyfallskarteringen).

Söder om Landsvägen finns det markområden som riskerar att översvämmas.

Enligt SGU:s jordartskarta består området av isälvssediment, glacial grovsilt-finsand, urberg, grusig morän, sandig morän och kärrtorv (söder om gården i norr och ett mindre område i den nordvästra delen).

Enligt Länsstyrelsens visningstjänst ”Miljödata” finns inga kända risker för markföroreningar.

Cirka hälften av marken inom cirkeln är jordbruksmark av åkermarksklass 4. Marken bedöms vara brukningsvärd jordbruksmark 3 kap 4 § MB. Det innebär att den får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Buller från väg 23 dämpas av två kullar och buller från Södra stambanan dämpas av den stora verksamhetsbyggnaden utmed Landsvägen. Tåg och fordonstrafik hörs fortfarande, men med tanke på orten Tjörnarps placering mellan dessa två infrastrukturer är det svårt att helt undkomma ljud från dessa två källor.

Området genomkorsas av utpekade stråk för rekreation. Koppling via området pekas ut norrut mot ny planskildhet vid norra infarten till Tjörnarp. Området ligger också i nära anslutning till GC-väg längs med Landsvägen som leder både söder- och norrut till målpunkter i och kring Tjörnarp.

Området ligger över och i nära anslutning till områden med utpekade vissa naturvärden (klass 3 och klass 4 på fyrgradig skala) som pekas ut i naturvärdesinventering för Tjörnarp (Ekoll, 2021). De beskrivna värdena ska säkerställas i mesta möjliga mån i samband med vidare planering.

29. Kyrkbyn

Vägledning

Öppen yta med jordbruksmark mitt emot kyrkan i Tjörnarps kyrkby. Området kan väganslutas via en slinga från väg 1328.2. Det skulle vara möjligt att skapa cirka 20 villatomter (typ 1) inom området. En exploatering behöver dock ta stor hänsyns till den känsliga kulturmiljön och landskapsbilden, bland annat med siktstråket från väg 1328 för att kunna säkerställa sikten mot kyrkan och vidare ner mot Tjörnarpssjön. Eftersom marken är privatägd och kommunalt VA inte finns utbyggt i närområdet så pekas området ut som utvecklingsområde på lång sikt.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Öppen ängsmark mittemot kyrkan. Ligger på en höjd från vägen (1328.2) där marken sluttar ner mot vägen. Ängsmarken mittemot kyrkan omgärdas av skog i norr och väster. Det öppna jordbruksskiftet avgränsas av kringliggande vegetation i väster och norr samt av vägen i söder och bebyggelse i öster. Marken är privatägd.

Avståndet till kommunal VA är en knäckfråga för utbyggnad av området, MittSkånevatten uttrycker följande om VA-försörjning till det aktuella området: *”Att bygga ut detta område skulle få mycket stora konsekvenser för VA-kollektivet. När området byggs ut skulle det troligtvis klassas som ett paragraf-6-område vilket innebär att VA-huvudman skall förse området med vattentjänster, detta faller inte under det kommunala ansvaret i dagsläget. Närmsta anslutningspunkt på befintligt nät ligger vid järnvägen, alltså skulle det innebära stora kostnader för VA-kollektivet om ett kommunalt ansvar utvidgas så avlägset från befintligt verksamhetsområde. I dagsläget går det inte att föra spillvattnet in till Tjörnarp via självfallsledningar utan pumpning hade krävts. Eventuell framtida överföringsledning mot Ormanäs ARV i Höör hade kunnat ändra bedömningen av anslutningsmöjligheter för detta område.”* (Översiktlig VA-bedömning av utvecklingsområden i Tjörnarp, Mittskånevatten, 211108)

Området ligger på jordbruksmark av åkermarksklass 4. Marken bedöms vara brukningsvärd jordbruksmark 3 kap 4 § MB. Höörs kommun har bedömt att området behövs för att tillgodose det väsentliga samhällsintresset bostadsutbyggnad. (Lokaliseringsutredning, översiktsplan)

Fastigheten som utbyggnadsområdet berör är utpekad i kommunens kulturmiljöprogram för Tjörnarp som en fastighet med högt bevarandevärde. Värdefulla siktlinjer från kyrkan samt från Kyrkvägen ner mot sjön, liksom från sjön upp mot kyrkan bör bibehållas och ej byggas igen. Direkt väster- och öster om området finns utpekade fornlämningsområden. Fornåker i väst och ödekyrkogård och bytomt/gårdstomt i öst.

Miljön kring kyrkbyn finns även utpekad i det regionala kulturmiljöprogrammet med följande motiv för bevarande: ”*Området visar en utveckling av kulturlandskapet sedan förhistorisk tid. Genom kyrkan och ruinen belyses de under 1800-talet ofta förekommande förändringarna i kyrkomiljön, vars orsak delvis kan sökas i den kraftiga befolkningsökningen och ökade ekonomiska resurser under detta sekel...”* (Länsstyrelsen i Skåne, 2006)

Området ligger bra i förhållande till utpekade anläggningar och områden för rekreation kring

Figur 43. Karta som visar område 29, Kyrkbyn, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

30. Korsaröd, öster om väg 23

Vägledning

Området pekas ut som möjligt utvecklingsområde för cirka 30 till 40 nya bostäder av typ 1. Eftersom marken till stora delar är privatägd, samt att det idag saknas väganslutning eller VA-anläggningar i nära anslutning, så pekas området ut som utvecklingsområde på lång sikt.

Det större gräs- och slybevuxna kalhygget som ligger i östra delen av området verkar ha bäst markförhållanden för byggande. Dessutom ligger denna del relativt långt från väg 23 vilket gör att störningarna därifrån inte upplevs som problematiska på platsen. Inom området finns ett större område som skulle kunna bebyggas efter att en arkeologisk utredning tagits fram och klargjort om- och var marken kan bebyggas.

Väganslutning till området kan skapas via väg 1975 genom Korsaröd. Trafikverket kommer rusta upp vägen i samband med vägplan för Tjörnarp-Sandåkra som har beräknat genomförande från 2027.

Etappindelning

Eventuell indelning i etapper behöver utredas i samband med att andra förutsättningar som väganslutning och anpassning till fornlämningar har klargjorts.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Långsträckt område parallellt med väg 23 där bullerpåverkan från vägen varierar mycket längs med sträckan. Området består till stor del av uppväxt skog där vissa delar har relativt höga naturvärden medan andra har karaktär av ruderratmark eller är oplanterade hyggen med till synes fri utveckling. Södra delen präglas tydligt av det gamla hägnsystemet med stenmurar i skogsmiljö. Här finns även fin uppvuxen bokskog. Lägen som löper parallellt med väg 23 mot sommarstugeområdet i norra delen är relativt smal och med inslag av stora stenblock. Större delen av vägsträckan är idag inte farbar med vanlig personbil.

Naturvärdesinventering behöver göras på de ytor som kan blir aktuella för exploatering. Anpassning för att undvika blöta partier behövs. De delar som är blöta i verkligheten sammanfaller inte helt med bilden från skyfallskartering. Bland annat upplevs delen på kommunens mark som ligger direkt söder om sommarhusområdet som relativt blöt.

Avgränsningen i kartan är preliminär och behöver undersökas mer ingående. Även område söder och väster ut kan vara lämpliga för utveckling av nu bebyggelse. Den preliminära avgränsningen utgår från ägogränser och upplevda gränser i landskapet. I väster avgöra topografin och avståndet till väg 23. I söder är det fornlämningsområde och gamla hägnadssystem i skog med höga värden samt i norr är det marken förutsättningar och topografin som avgränsar. Längre österut har kommunen inte inventerat då den delen i dagsläget anses ligga för långt ifrån befintligt vägnät. Större delen av det utpekade området är privatägd mark. Mark i anslutning till bebyggelsen vid Skogsvägen samt ytterligare en fastighet längre söderut ägs av kommunen.

Förutsättningarna för anslutning ser goda ut. Utbyggnad av detta område medför dock att närliggande områden som inte ingår i verksamhetsområde behöver beaktas och därmed blir anslutningen mer omfattande.

Osäkerheterna kring en eventuell exploatering av detta område är stora bland annat med tanke på fornlämningar och naturvärden. Det är därför inte aktuellt för Höörs kommun att förbinda sig till någon medfinansiering av anslutningen till statlig väg. Om/när det blir aktuellt att exploatera området får en förnyad bedömning genomföras av trafikflöden och behov av åtgärder i anslutningen mot väg 1975.

Området ligger strategiskt i förhållande till utpekad planskild korsning vid skolan. Det ligger också bra i

Figur 44. Karta som visar område 30, Korsaröd, öster om väg 23, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

31. Sockengränd, Södra Tjörnarp

Vägledning

Området kan tillåta upp till fyra bostäder om det byggs ut i form av marklägenheter eller parhus. Infart till området kan anordnas antingen via Droskgränd eller Sockengränd.

Fastigheterna Droskan 8 och 9 är i kommunal ägo och utbyggnad kan därmed vara möjlig på kort sikt.

Området ligger i direkt anslutning till större grönområde direkt öster om samt kopplar till det stråk som går genom grönområdet och som knyter ihop lekplatsen och planskildheten vid Sjöboholmsvägen västerut och de stråk för rekreation och grönområden som finns längre öster- och norrut. Området ligger i direkt anslutning till den utpekade gång- och cykelvägen längs Landsvägens västra sida vilket möjliggör gen koppling för hållbart resande både in mot stationen och söderutvia planskilda korsningen mot Korsaröd.

Området har prioritet 1.

Förutsättningar

Området ligger längs Landsvägen och i anslutning till befintlig bebyggelse mellan Droskgränd och Sockengränd vilka båda är möjligt anslutningsvägar till fastigheten. Det kommunala fastighetsbolaget planerar för att bygga bostäder på ytan.

Befintlig bebyggelse, i norr, öster och söder samt Landsvägen i väster avgränsar området.

Förutsättningar för VA-anslutning ser goda ut enligt MittSkånevattens bedömning.

Tomterna Droskan 8 och 9 ingår i befintlig detaljplan från detaljplan från 1967. Gällande detaljplan tillåter bostadsbebyggelse i en våning.

Delar av området kan vara blött i perioder. Speciellt längst upp i nordvästra hörnet kan det ibland bli vatten stående. Jordarten i området är sandig morän enligt jordartskartan.

Viss bullerpåverkan från väg 23 som förväntas bli lägre i samband med att Trafikverket bygger mötesfri väg och sätter upp bullerskydd längs med sträckan vid väg 23.

Hela området ligger inom 150 meter från Trafikverkets led för farligt gods. Däremot inte inom de 70 meter som gäller för bostäder.

Figur 45. Karta som visar område 31, Sockengränd, Södra Tjörnarp, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

32. Karlarp

Vägledning

Inom detta område skulle det vara möjligt med 10-15 villatomter (typ 1) utmed en slinga. Slingan skulle i öster kunna anslutas via befintlig mindre väg i norrgående riktning mot Tjörnarpssjön och sedan ansluta vid befintlig gårdsmiljö i väster. Utformningen behöver ta hänsyn till den kulturmiljö som hela fastigheten Karlarp 1:305 är utpekad som i kommunens kulturmiljöprogram. Gårdsmiljön är dock redan relativt brokig både vad gäller färgsättning, material och struktur.

Eftersom marken är privatägd och VA-anläggning inte finns utbyggd i närområdet så pekas området ut som utvecklingsområde på lång sikt.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Området består av gräsmark/betesmark som ligger relativt högt med utsikt över Tjörnarpssjön. Fina utblickar finns från området i nordostlig riktning över Tjörnarpssjön.

Området avgränsas av gårdsmiljö i väster, vägen i söder, befintliga tomter i öster samt markförhållanden i norr och delvis även i väster. Marken är privatägd och ägs av samma fastighetsägare som äger gården väster om utpekat område.

Karlarp är utpekat som ett utbyggnadsområde i VA-planen, i dagsläget finns inget kommunalt VA i orten. Detta gör det svårt att förse området med vattentjänster och därmed anser Mittskåne Vatten att utbyggnad av detta område bör invänta beslut om Karlarp ska förses vis överföringsledningar från Höör.

Området ligger strategiskt i förhållande till det stråk som pekas ut kring Tjörnarpssjön. Det ligger också bra i förhållande till planskild korsning i Sjöboholmsvägens förlängning i södra Tjörnarp. Närheten till Tjörnarpssjön är en kvalitet för området.

Figur 47. Karta som visar område 32, Karlarp, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

33. Norra Rörum

Vägledning

Antagen detaljplan finns för fyra nya bostäder i småhus (typ 1). Området trafikansluts från väg 1329.

Området har prioritet 1.

Förutsättningar

Området ligger strax sydväst om Norra Rörums förskola och fritids och mitt över bostadsområdet vid Sallanders väg. Området ligger på jordbruksmark klass 4. Jordarten är isälvssediment. Trafikflödena på den anslutande väg 1329 är cirka 1000 fordon per dygn, Trafikverket har en mätpunkt cirka hundra meter söder om området där vägen har gått ihop med väg 1325.

Direkt söder om området finns ett angränsande fornlämningsområde med en gammal Bytomt/ gårdstomt (L1989:4569). Området ingår i värdefullt landskap enligt Naturvårdsprogrammet från 2012. Bussar finns inne i Norra Rörum cirka 700 meter promenad söderut.

Området ligger i anslutning till verksamhetsområde för VA. Kommunen äger marken och tomterna är till salu.

Vissa trafikbullerstörningar kan förekomma från väg 1329.

Figur 48. Karta som visar område 33, Norra Rörum, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

34. Elisefarm

Vägledning

Stort utvecklingsområde som kan möjliggöra för cirka 50 småhus (typ 1) cirka 150 radhus (typ 2) och 120 bostäder i friliggande flerbostadshus (typ 3). Området är ett kommunöverskridande utvecklingsområde som sträcker sig in i Hörby kommun. Väganslutning och VA-anslutningar ska skapas från Höörs kommuns sida. Befintlig väg finns idag till Elisefarms golf- och konferensanläggning via gamla E22.

Etappindelning

Området kan byggas ut i etapper och ska även möjliggöra för de senare etapper som kan anslutas in i Hörby kommun.

Området har prioritet 1.

Förutsättningar

Området är privatägt och ligger i sydöstra delen av Höörs kommun precis på gränsen mot Hörby och Eslövs kommuner. Idag är Elisefarm en välbesökt golf-, spa- och konferensanläggning. Elisefarm ligger i relativt nära anslutning till Skåneexpressenbussarna som går längs E22 mot Lund/Malmö i södergående riktning och Hörby/Kristianstad i norrgående riktning. Restiden till Hörby är kort och till norra Lund går det att resa på cirka 15 minuter.

Inga cykelvägsförbindelser finns men goda möjligheter att resa med bil eftersom E22 ligger i nära anslutning till området.

Jordarten i området består av sandig morän. Elisefarm omfattas av detaljplan för nuvarande ändamål som är golfbana och konferensanläggning.

Området är del av utpekat värdefullt landskap enligt Naturvårdsprogrammet. Fornsök pekar ut en gammal boplats (L1990:9287) öster om konferensanläggningen på kommungränsen mot Hörby kommun.

Figur 49. Karta som visar område 34, Elisefarm, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

35. Isakstorp 1:22

Vägledning

Området ligger innanför bebyggelsen som kantar väg 23 direkt väster om väg 23 i södra Snogeröd. Området är privatägt och kan tillåta en utveckling med cirka åtta småhus (typ 1) och lika många radhus (typ 2). EN pågående detaljplan för området visar att trafikanslutning behöver sked söderifrån via den mindre enskilda väg som finns där idag i östra utkanten av fastigheten Snogeröd 3:14.

Området har prioritet 2.

Förutsättningar

Området ligger på jordbruksmark klass 6. Området är privatägt. Väg 23 går i nord-sydlig riktning i nära anslutning till området. Väg 23 har mer än 7000 vid den senaste mätningen. Det medför att området ligger nära goda kommunikationer för bil men också bullerstört. Väg 17 går lite längre söderut direkt söder om Snogeröds tätort. Bussar finns på väg 23 från Snogeröd upp till Höör, där finns även viss helgtrafik. Det finns även en bussförbindelse mellan Hörby och Eslöv längs med väg 17. Linjen går inte in i samhället men har relativt täta avgångar under vardagarna.

Området finns inte med i kommunala program men ligger i nära anslutning till det värdefulla landskapsområdet vid Pinedalen. Området direkt öster om väg 23 omfattas av riksintresse för naturvården (N56 Pinedalen).

Jordarten i området är lerig morän. Problem med artesiskt vattentryck finns i området vilken kan försvåra exploatering. I norra delen av området finns ett område med uppvuxen vegetation men inga höga naturvärden har hittats.

Området ligger inom beslutat verksamhetsområde för vatten och avlopp i Snogeröd. Utbyggda ledningar finns i direkt anslutning till det föreslagna området.

Cirka hundra meter längre norrut ligger detaljplanerat område för Snogeröd. Ett pågående detaljplanearbete finns för den aktuella ytan.

Figur 50. Karta som visar område 35, Isakstorp 1:22, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

vägarna 17 och 23 möts. Väg 23 går i riktningen söder-norr medan väg 17 har väst-östlig sträckning.

36. Snogeröd, idrottsplatsen

Vägledning

Den aktuella ytan ligger mellan idrottsplatsen och bebyggelsen öster om väg 23 i Snogeröd. Området möjliggör för cirka sex nya bostäder i form av småhus (typ 1) på platsen. Möjlig väganslutning skulle kunna lösas via befintlig infart till idrottsplatsen från väg 17 och sedan direkt norr om idrottsplatsen.

Utveckling av nya bostäder öster om väg 23 i Snogeröd aktualiserar behovet av att lösa en hastighetssäkrad passage i Snogeröd för att möjliggöra att fotgängare säkert kan passera över väg 23.

Området har prioritet 3.

Förutsättningar

Området ligger på jordbruksmark klass 6. Den aktuella delen är ett mindre skifte som ligger inklämt mellan idrottsplatsen och befintlig bebyggelse. Området är del av samma fastighet som det större området med

Väg 17 har mer än 3000 fordonsrörelser per dygn medan väg 23 har mer än 7000 vid den senaste mätningen. Det medför att området ligger nära goda kommunikationer för bil men också bullerstört. Väg 17 är utpekat som transportväg för farligt gods. Bussar finns på väg 23 från Snogeröd upp till Höör, där finns även viss helgtrafik. Det finns även en bussförbindelse mellan Hörby och Eslöv längs med väg 17. Linjen går inte in i samhället men har relativt täta avgångar under vardagarna.

Området finns inte med i kommunala program men ligger i nära anslutning till det värdefulla landskapsområdet vid Pinedalen. Potential finns att skapa en koppling österut ner mot det rekreativa stråket i Pinedalen. Området omfattas av riksintresse för naturvården (N56 Pinedalen).

Jordarten i området är lerig morän.

Området ligger inom beslutat verksamhetsområde för vatten och avlopp i Snogeröd. Utbyggda ledningar finns i direkt anslutning till det föreslagna området.

Figur 51. Karta som visar område 36, Snogeröd idrottsplatsen, som pekats ut för funktionsblandad bebyggelse.

Grönområden i tätort

Grönområden i tätort

Grönområden i tätort ligger under natur- och friluftsliv i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut 21 grönområden i tätort i Höör och Tjörnarps tätorter.

Generell vägledning

• Naturvärdena ska öka

• Tillgängligheten ska förbättras och möjligheten till rekreation i sammanhängande grönstruktur ska stärkas.

• Möjligheten att vandra längs kommunens åar ska förbättras, speciellt inom småstaden.

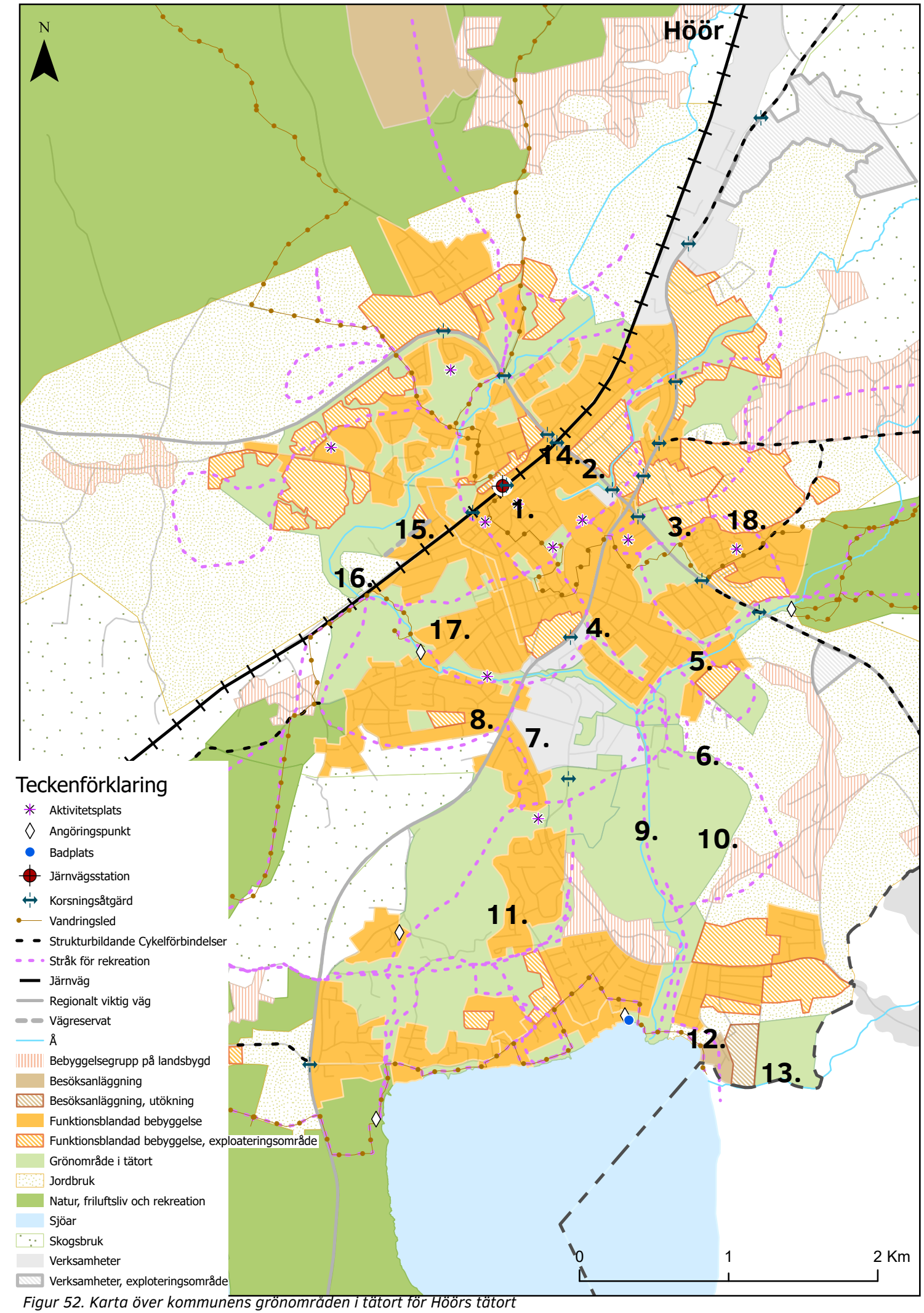
• Åarna, dammar och sjöar ska lyftas fram tydligare i stadsmiljön som en del av den goda livsmiljön i småstaden.

• Vid förändringar i grönområdena ska ekosystemtjänster bedömas med särskilt fokus på sociala konsekvenser och fördröjning av dagvatten.

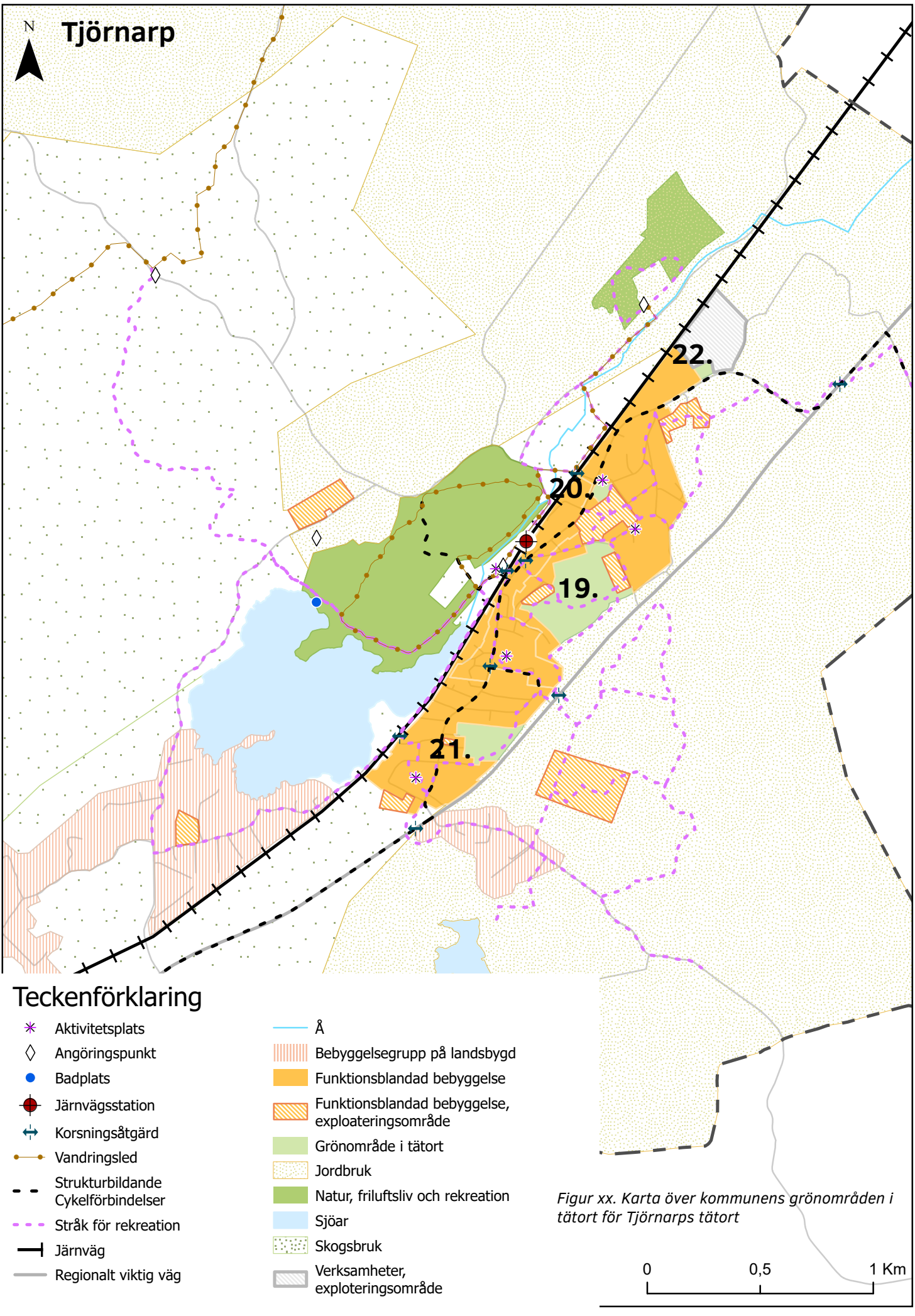
• Naturliga förutsättningar som vegetation och topografi ska styra utformningen av bebyggelse och bebyggelsestrukturer.

• Planeringen av småstaden ska ha träden som utgångspunkt vilket innebär att kommunen vill undvika att ta ner eller skada träd. Nya träd ska planteras i den mån det är möjligt och lämpligt.

• Grönområden i småstaden ska utformas som rekreationsområden där de naturliga inslagen ska vara helt dominerande. Naturkänsla ska eftersträvas.

Figur 52. Karta över kommunens grönområden i tätort för Höörs tätort

Figur xx. Karta över kommunens grönområden i tätort för Tjörnarps tätort

Figur 53. Karta över kommunens grönområden i tätort för Tjörnarps tätort

1. Åkersberg, Tjurasjö, Brännemölladammen och Klocksjön

Strax sydväst om Åkersberg finns ett kuperat område med stora ekar och hassel. De lägre partierna är fuktigare med björk, gran och al. Lövskogen längs Höörsån har höga naturvärden liksom ekmiljöerna runt Tjurasjö. Området är en del av ett större naturområde som sträcker sig längs Höörsån mot nordost. Tjurasjö och Brännemölladammen är båda välbesökta och centrala parkområden. Längs med Ravinen som går parallellt med spåren har en promenadslinga utvecklats och likaså i områdets norra del kring Backagården där det finns en rundslinga som kopplar till det nya bostadsområdet i Kvarnbäck. Skåneleden har dragit om sedan några år tillbaka och går genom området, via Ravinen vid stationen och vidare norrut förbi Åkersberg och väster om Brännemölladammen. Även Pilgrimsleden går från Åkersberg innan den följer Dammgatan västerut. Klocksjön är numera tillgänglig genom en trätrottoar som går genom området. Vissa problem finns vintertid i samband med mycket vatten i markerna.

Tjurasjö och parken närmast denna, liksom Klocksjön och Brännemölladammen samt omgivningarna runt Villa Backa är detaljplanelagda som vatten respektive park. Området närmast Åkersberg är i dagsläget detaljplanerat för andra ändamål. Hela det aktuella området bör betraktas som en helhet och tillgängligheten till det bör stärkas genom exempelvis gångstråk.

Vägledning

Många slingor och promenadmöjligheter har skapats de sista åren. Vidare kopplingar norrut kan stärkas längs med Höörsån där det finns stor potential för ett rekreativt samband som fortsätter. Höörsån vid Åkersbergs stiftsgård mellan Maglasätevägen och Dammgatan fungerar idag som en barriär och stoppar möjligheter till rekreation. En brokoppling skulle kunna skapas i höjd med den damm som finns nere vid Elviras väg för att skapa en genare koppling in mot centrala Höör och för att tillgängliggöra skogsområdet på östra sidan om ån. Brokopplingen finns utpekad i Stadsdelsprogram för västra Höör från 2020.

2. Holmaskogen, längs Höörsån och Norrevärn

Området är ett skogsparti i norra delen av Norrevärn som har stor betydelse för närboendes möjlighet att röra sig i naturen till vardags. Här finns flera välanvända stigar som sammanstrålar i ett stråk ner mot Brännemölladammen. I norr finns förbindelse ut mot Holma där det finns såväl folkhögskola som förskola vilka aktivt nyttjar grönområdet inom ramen för sina vardagliga aktiviteter och undervisning. Naturvärdena är begränsade och bedöms i Holmaskogen som klass 3 på en fyrgradig skala. Betydelsen för närrekreation är desto större. Området används även av boende öster om järnvägen, där tillgången på närnatur är begränsad och det bör därför säkerställas och skötas så att rekreationsvärdet består. Skogsbruket kan behöva anpassas för att bevara och utveckla skogsområdets rekreationsvärden.

I norr gränsar Holmaskogen till ett stort men förhållandevis outnyttjat område med ett vackert, öppet odlingslandskap. I den delen finns en stor, artrik ängsmark som i sig är en sevärdhet. Området som tidigare har varit reserverat för en eventuellt ny dragning av väg 13 är förhållandevis outnyttjat och skulle kunna lyftas fram bättre.

Vägledning

Den koppling som finns i nord-sydlig riktning längs med Höörsån har stor potential att stärkas genom att göra kopplingen till ån mer tydlig och genom att skapa möjliga passager över ån. Speciellt om det blir aktuellt att utveckla med nya bostäder i och kring Holma så aktualiseras behovet av en rekreativ koppling över ån. Det finns ett ställe i anslutning till den vegetationsridå som finns mitt i den annars öppna marken norr om Höörsån där det skulle vara lämpligt att skapa en passage över ån. Skyltning mot Holma från centrala Höör skulle kunna komplettera gångstråket som finns på östra sidan av Höörsån. Även längre norrut flera hundra meter norr om folkhögskolan/förskolan skulle det gynna friluftslivet med en passagemöjlighet över Höörsån. På så vis går det att skapa ytterligare rekreativa kopplingar mot Frostavallenområdet.

3. Mosshagen och Grönalundsområdet utmed Kolljungabäcken

Söder om väg 23 rinner Kolljungabäcken genom Mosshagen som är ett strategiskt viktigt rekreationsområde och som i takt med förverkligandet av kringliggande planer väntas få en ökad betydelse som närrekreationsområde för de kringboende. Området ligger idag som en grön enklav som avgränsas av det centrala verksamhetsområdet, Grönalund, i sydväst och av kringliggande villaområde på övriga sidor. Den här delen av småstaden ligger idag inklämd mellan infrastrukturleder och industriområden. I norr finns Norra Industriområdet, i söder finns Grönalunds verksamhetsområde och väg 13, i väster avgränsas området av Södra stambanan och i öster av väg 23. Grönområdet är idag delvis öppet framför allt i de östra delarna. I de västra delarna och söderut längs Kolljungabäcken finns uppvuxna träd och skogskaraktär. I den sydvästra delen mot Grönalund är marken något mer kuperad. Ett stråk med skog fortsätter söderut ner mot väg 23 och avgränsar det som idag är verksamhetsområde mot villabebyggelsen kring Violgatan och Guldregnsgatan längre norrut.

Vägledning

Omvandlingsplaner finns för Grönalunds verksamhetsområde till bostadsområde med blandade funktioner. Områdets nuvarande och förväntade funktion som grönområde för de närboende gör att det bör bevaras och utvecklas genom att befintliga kvaliteter förstärks. Bland annat bör Kolljungabäcken och höjdryggen som är befintliga kvaliteter i området idag lyftas fram, accentueras och tillgängliggöras. Stor potential finns att knyta samman norra Höör med områdena söder om väg 13 genom att skapa ett sammanhängande stråk för rekreation längs med Kolljungabäcken. Både väg 23, väg 13 och senare skolområdet med kulverten under skolan vidare ner mot Enebackeparken är utmaningar för att skapa ett sammanhängande stråk som är lätt att följa. Direkt norr om skolan och upp mot väg 13 finns potential att göra området kring bäcken mer tillgängligt och att skapa mindre ytor för fördröjning av dagvatten. Även längre norrut behöver ytor avsättas för mindre våtmarker som kan fånga upp höga vattenflöden och samtidigt bidra till en mer attraktiv stadsmiljö.

4. Enebacken och gamla kyrkogården

Enebacken och den gamla kyrkogården utgör tillsammans en viktig grönstruktur för Höörs centrala delar. Även kopplingen vidare mot den nya Kyrkogården och det mer vidsträckta rekreationsområdet vid Stenskogen är av stor betydelse för att koppla samman grönskan och de rekreativa kopplingarna i centrala delar av Höör. Den tidigare fäladsmarken Enebacken är numera stadspark och bjuder på ett varierat utbud av träd och buskar, planteringar och dammar. Som namnet antyder finns även enbuskar. På kyrkogården finns enstaka värdefulla större lövträd och torrmarksflora.

Enebacken är Höörs mest centrala parkområde med stora sociala och rekreativa värden. Parken används av många Höörsbor för rekreation, lek och undervisning. Vintertid finns även möjlighet att använda parken för pulkaåkning. Kyrkogården används som gångstråk men i övrigt i oklar utsträckning.

Vägledning

Potential finns att arbeta med grönområdena kring kommunhuset, kvarteret Anders och vidare ner mot Enebacken för att skapa ett sammanhängande grönstråk som kopplar samman strategiskt viktiga delar av Höörs tätort. Med fördel kan en mer lummig, flerskiktad och naturlig miljö skapas i de gröna stråk som idag finns längs med Kapellgatan och söder om Brogatan.

5. Jeppavallen-Järabacken och Lindbacken-Fogdaröd

Vid Jeppavallen finns gamla hagmarker med stort inslag av grova ekar och rikt buskskikt. För att bibehålla och öka naturvärdena behöver området röjas så att de stora träden kan fortsätta utvecklas fritt. Området söder om och delar av området norr om väg 13 är nyckelbiotop. Söder om vägen genomkorsas skogspartiet av flera stigar som används flitigt av såväl närboende som motionärer och andra. Kring Jeppavallen söder om väg 13 samsas elljusspår med discgolfbana. Norr om vägen används området framför allt av närboende. Här har betesmarkerna restaurerats och betas av får. Ytterligare en bit norrut finns ett variationsrikt område med bland annat ekhagar och äppellundar som är välbesökt av närboende. Här finns också kulturhistoriska lämningar i form av hägnader. Längs ut mot hörnet där väg 13 blir väg 23 finns ett par domarringar som är väl synliga från vägen.

Höörs kommun sköter stigarna och är i sin roll som markägare också ansvarig för områdets övriga skötsel. En skötselplan finns för området som ska säkerställa att naturvärdena bibehålls eller ökar.

Vägledning

I takt med att ytterligare bebyggelse planeras blir det viktigt att även stärka och säkerställa en ändamålsenlig grönstruktur i de västra och norra delarna av Fogdarödsområdet. Utpekande av vilka områden som ska utgöra framtida områdens grönstruktur ska vara i enlighet med de naturvärden som pekas ut i naturvärdesinventeringen för östra Höör från 2024. Nya områden och stigar för rekreation behöver kopplas samman med Fogdaröds strövområde som ligger öster om Norra Fogdarödsvägen.

6. Gyldenpris, längs med Lerbäcken, Ekekull och Hästhagen

I östra delarna av Gyldenpris finns ett område med höga natur- och rekreationsvärden som planläggs som natur. Området innehåller ganska gles skog, tidigare hagmark, på en höjdrygg där trädskiktet består av ek medan buskskiktet domineras av hassel. Grova träd och död ved bidrar till naturvärdena.

Längre västerut längs Lerbäcken finns en vacker betesmark där kommunen har kompletterat området genom återställande av det gamla vattendraget och skapande av våtmarker i anslutning till vattendraget. Längre söderut ligger området som kallas Ekekull som är ekbackar med gamla ekar och öppet i buskskiktet. I de tidigare ängsmarkerna vid Ekekull dominerar ekarna och området betas numera av får under sommarhalvåret. Området har höga värden för rekreation som kan utvecklas ytterligare även längre söderut där området går samman med Sätofta hed.

Västerut från Ekekull kopplar grönområdet till Hästhagens grönområde som är ett detaljplanelagt grönområde som skapades i samband med byggandet av Veterinärsområdet.

Vägledning

Kommunen säkerställa området öster om Lerbäcken för fortsatt bete i kombination med utvecklande av natur- och rekreationsvärden. Möjlighet finns att arbeta vidare med att utveckla våtmarkerna genom återställning av fler sträckor längs Lerbäcken. Kopplingen västerut genom Höörs tätort via Hästhagens grönområde kan också stärkas och förtydligas ytterligare. Inte minst i samband med att Höörs kommun tar över huvudmannaskapet för väg 23 genom Höörs tätort. Kopplingen från Hästhagen längs med Kolonivägen mot Brukshundsklubben kan stärkas ytterligare. I hela Veterinärsområdet finns stor potential för omvandling av grönytor som idag är gräsmatta till annat ändamål. Antingen genom att plantera eller utveckla fler höggräsytor eller genom att låta befintliga tomter införliva delar av de gröna remsorna.

7. Utmed Höörsån genom södra Höör, Åhusparken

Höörsån rinner från Höörs Mölla österut genom Åhusparken och Ekekull i Höörs södra delar innan den viker av söderut över Sätofta hed (figur U2.5.8). Åns sträckning utgör ett naturligt och lummigt grönstråk med stora träd och fin flora på flera håll. Åfåran är bitvis fin med stenbottnar. Längre österut mynnar Kolljungabäcken ut i Höörsån. Här finns rester av äldre hagmarker med ek, lind och hassel.

Åhusparken är bostadsnära grönområde för många bostadskvarter och fungerar både som passage och målpunkt. En lekplats finns i parken. Ekhagarna vid Ekekull är välbesökta och används av många för promenader och lek. I området finns även ridstigar.

Höörsån kan framhävas bättre och dess funktion som grönt stråk kan stärkas. Stigarna vid Ekekull ska hållas i gott skick. Höörs kommun har ansvar för att detta sker.

Grönområdet kring ån har betydelse för att hantera och jämna ut höga flöden. För att förebygga översvämningar i åns omgivningar är det därför viktigt att inte hårdgöra kring ån eller att hindra vattnets flöde.

Vägledning

Potential finns att arbeta med våtmarksåtgärder i Åhusparken. Inte minst i de delar som ligger i nära anslutning till Stenskogsvägen och strax öster om. Vattnet kan tillåtas ta mer plats i landskapet vilket skulle höja upplevelsen och skapa rekreativa kvaliteter för både närboende och besökare i området. Det skulle också stärka hela sträckan. Kopplingar vidare mot Stenskogen är viktiga för gröna och rekreativa samband. En bättre passage av Stenskogsvägen bör anordnas i anslutning till att Höörsån rinner under vägen vid Sandstensvägen. Även söderut ner mot Sätofta hed kan de rekreativa samband stärkas genom att göra det möjligt att promenera längs med ån på ömse sidor.

8. Klockarebacken och Stenskogen vid Höörs mölla

Klockarebacken och Stenskogen vid Höörs mölla är välbesökta tätortsnära skogar med stora rekreativa värden. Större delen av området är kuperat och eken är det trädslag som dominerar. Buskskiktet är varierat med brakved, hägg, fläder och hassel. Närmast Höörsån är markerna fuktigare och bevuxna med björk och al. I hela området finns rikligt med lämningar och spår från sandstenbrytning. Huvuddelen av området omfattas sedan år 2025 av riksintresse för kulturmiljövården just med avseende på den historia av stenbrytning och transport av sten genom området som pågått under många hundra år men som kulminerade i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet.

Leden ”Brottets bana” går längs ett gammalt järnvägsspår där sten fraktades från stenbrotten till Höörs station vid tiden kring förra sekelskiftet.

Vägledning

Kommunens uppgift är att fortsätta hålla leder och ledmarkeringar samt informationsskyltar i gott skick. Potential finns för att utveckla stigsystemet i området ytterligare. I den del som ligger kring Höörsån och i nära anslutning till Höörs tätort finns idag bara Brottetsbana som enda markerade led. Förutsättningar finns för att markera ut fler leder och stigar genom området.

9. Ekhagarna vid Bäckagården entré till Sätofta hed

I södra delen av centrala Höör, vid Bäckagården, finns ett bälte med rester av ekhagar som tillsammans har mycket höga naturvärden. De riktigt stora ekarna saknas men förekomsten av äldre och vidkroniga ekar är god och området kommer att bli mer värdefullt med tiden. I den sydligaste delen finns ett alkärr, också det med stora naturvärden. Delar av området betas vilket är positivt för biodiversiteten.

Den sydligaste delen är utpekad som naturvärdesobjekt.

Tillgängligheten till området är begränsad och det används troligen inte särskilt flitigt för rekreation och promenader annat än av enstaka personer.

Vägledning

Vid utveckling av Sätofta hed bör även detta område omfattas av åtgärder för ökad tillgänglighet. En skötselplan bör tas fram för att säkerställa att de gamla ekarna inte blir inträngda av annan vegetation. Kopplingar vidare västerut mot Orupsområdet kan stärkas både för att koppla samman stråk för rekreation och naturvärden.

10. Sätofta hed ridleder och status för våtmarkstankar

Sätofta hed erbjuder stora sammanhängande arealer med öppna fuktpåverkade marker där vissa delar är betade och andra inte. Området har redan idag höga naturvärden men har stor potential att utvecklas som häck- och rastplats för bland annat vadarfåglar. Området är strategiskt viktigt för att skapa en grön- och rekreativ koppling mellan Höörs tätort och områdena kring Ringsjön. Sätofta hed ligger omgivet av ett antal hästgårdar och kommunens båda ryttarföreningar ligger kring området. Stor efterfrågan på att skapa leder för ridning finns.

Vägledning

Sätofta hed har potential att utvecklas till ett tätortsnära natur- och rekreationsområde. Ett arbete med att utveckla området inleddes 2025. Projektet innebär utveckling av rid- och promenadslingor samt en gång- och cykelbro över Höörsån.

Flera broar kan behöva byggas över Höörsån för att skapa möjligheter att röra sig till och från Sätofta hed från Höörs tätort. Möjlighet att röra sig längs med Höörsån är en viktig utvecklingsfråga. En lämplig plats för angöringspunkt ska identifieras.

Restaureringsplaner för vattendrag och våtmarker har funnits under längre tid och Höörs kommun bör ta ansvar för att dessa genomförs.

11. Orup

Orupsberget och dess sluttningar består till största del av igenväxande hagmarker som på de flesta ställen omvandlats till sluten skog. Längst upp på berget är skogen mager med inslag av både löv- och barrträd. Längre söderut dominerar ädellövträden. Bestånden är olikåldriga vilket bidrar till en varierad skog med höga naturvärden. Stora delar är bokskog men här finns också ekhagar, alkärr och askkärr. Den sydvända sluttningen ger ett lokalklimat som även gynnar lönn, avenbok och den värmekrävande linden.

I området finns flera nyckelbiotoper och två biotopskyddsområden. Delar av området planeras bli Natura 2000-område och på sikt även skyddas som naturreservat.

Sedan början av 1900-talet har Orup varit en plats för konvalescens och rekreation. Idag är området ett populärt strövområde som genomkorsas av en mängd stigar, anlagda såväl som spontana. Leder för promenader av varierande längd samt för mountainbike finns iordningställda och markerade.

Sedan några år tillbaka finns populära slingor för MTB-cykling i Orupsområdet. Slingorna tillför ett viktigt värde till området och ytterligare en dimension till friluftslivet på Orupsberget.

Vägledning

Kommunen vill verka för att tillgängligheten är fortsatt god, dels via vandringsleder, dels via kollektivtrafik. Orupsbergets sydsluttning utvecklas för natur och rekreation.

I södra delarna av området arbetar kommunen för att stärka rekreationsområdet kring Orups gamla skola samt att koppla samman Orupsområdet med området kring Ringsjön. Österut finns behov av att koppla samman området med Sätofta hed via stigsystem och leder. I höjd med Ringsjöhöjden och västerut via Sätofta 1:4 finns potential för en stig som skulle kunna nyttjas av såväl fotgängare som ryttare. De MTB-slingor som finns i Orupsområdet drar till sig många MTB-cyklister. Idag drivs slingorna i privat regi men kommunen ser det som viktigt att slingorna kan finnas kvar och utvecklas för att säkerställa friluftsintresset kopplat till MTB.

12. Sätoftasjöns strand och Höörsåns mynning

Norr om Ringsjön i västra delen av området finns en del som kallas för Sätern. Här finns vackra hagmarker med grov ek och strandmarker. Längs Östra Ringsjön är naturvärdena framför allt kopplade till trädskiktet. Säternområdet är relativt svårt att både nå och hitta men kan utvecklas till ett mål för promenader framför allt för närboende.

Höörsån rinner från norr genom området och omges av hagmarker med fina unga ekar och artrikt trädskikt innan den mynnar i Sätoftasjön. Hela området skyddas av strandskyddet och ingår även i föreslaget utvidgat riksintresseområde för friluftslivet.

Hagmarkerna kring Höörsåns mynning utvecklas till rekreationsområde med stråk längs Höörsån och koppling till Sätofta hed. Läs mer om området i Plan för Ringsjöbandet.

Vägledning

Höörs kommun arbetar för att göra Ringsjön och dess närområde mer tillgängligt genom att skapa fler sträckor där allmänheten kan röra sig. En bro över Höörsån öster om Sätofta badplats skulle stärka möjligheterna för rekreation i området. En strategisk sträcka att jobba vidare med är den mellan Sätofta badplats och Jägersbos camping.

Kommunen har tidigare sett potential för anläggande av en kommunal badplats vid Sätern och att utveckla området som natur- och rekreationsområde. Östra delen av Orupsområdet skulle kunna länkas österut genom att utveckla vandringsstråk mot Sätofta hed via Sätern.

13. Fuktängarna vid Kvesarumsån

Nära Kvesarumsåns utlopp i Östra Ringsjön finns låglänta och öppna marker som till större del inte har hävdats under lång tid. Trots detta har området höga naturvärden och god utvecklingspotential med goda möjligheter till att anlägga nya våtmarker och stärka hävden med betet och slåtter. Skapande av våtmarker är också ett led i Höörs kommuns arbete med att jämna ut och fördröja höga vattenflöden i samband med skyfall.

Vägledning

Höörs kommun bör ta ansvar för att området utvecklas på bästa sätt ur ett naturvårds- och rekreationsperspektiv. Området är ett mellankommunalt intresse med Hörby kommun där större delen av ån rinner.

14. Snogehall

Området är en insprängd kil med natur mellan bebyggelsen som kantar väg 1321 i väster och väg 1323 i öster. Tidigare fanns en gammal avstyckningsplan för bostäder i området men det var inte genomförbar på grund av de topografiska förhållandena. Det finns planer på att utveckla ett antal bostäder i den västra delen och den norra delen pekas ut som utvecklingsområde i översiktsplanen. Mellan bebyggelsen finns fortfarande utrymme för bevarande och stärkande av natur- och rekreationsvärden. Området ingår i den inventering av naturvärden som togs fram 2024. I norra delen finns en hårt betad hage med holmar av träd och buskar, en liten våtmark och kullar. Söder om den finns en ekdominerad lövskog med inslag av bok på skarp sluttning med hassel som buskskikt. Söderut in mot Höör är det blötare, speciellt i den del som består av alsumpskog med öppet vatten och torrholmar med vide i brynen. I anslutning till alsumpskogen finns äldre gles bokskog med några riktigt gamla bokar med inslag av sötkörsbär och hassel i buskskiktet. Längst i söder växer ekdominerad lövskog med inslag av bok och sötkörsbär med hassel, viden och hägg i buskskiktet. Generellt är naturvärden högst i de södra delarna.

Vägledning

Området ligger strategiskt för att kunna bli del av en koppling norrut från Höörs tätort. På de omgivande vägarna finns goda möjligheter att röra sig på cykelvägar såväl på väg 1321 som 1323. Kommunen vill skapa fler kopplingar genom natur. Just koppling mellan Höörs tätort och Frostavallenområdet har viktig strategisk betydelse för såväl boende i Höörs tätort som för besökare som vill vandra norrut från stationen mot Frostvallen.

15. Maglehill - grönblå stråk och bullervall

Området innefattar de grönblå stråk som skapats i och omkring Maglehill. Stråken var en del av stadsdelsprogrammet som togs fram 2020 och utvecklingen av våtmarker i anslutning till befintliga diken har arbetats med i ett LOVA-projekt (lokala vattenvårdsprojekt) sedan 2019. Stråken genom området i kombination med den bullervall som är underuppbyggande längs med väg 13 bildar tillsammans grönstrukturen i området. Stråken fyller flera olika funktioner men bland annat ska de fungera för rekreation, för fördröjning av dagvatten, rening och uppfångande av näringsämnen i vattnet, biologisk mångfald och genom att vara pedagogiska miljöer för den intilliggande skolan och förskolan. Konceptet för området är att skapa ny natur och låta området utvecklas på sina egna villkor. Sedan 2022 har flera tusen små barrotade plantor planterats av i första hand inhemska busk- och trädarter. Många stigar har anlagts för att göra det möjligt att röra sig genom området. Schaktmassor från intilliggande entreprenader har tagits tillvara för att skapa en större variation och för att skapa möjligheter till lek och utblickar.

Vägledning

Kommunen vill fortsätta utveckla området i enlighet med det koncept som man jobbat med hittills med återskapande av natur där växtlighet och vatten får prägla området och hitta sin väg framåt med viss assistans. Massor från markentreprenader i området ska ses som en kvalitet och bidra till att skapa en stimulerande utemiljö och att förstärka och bygga på de höjdskillnader som redan finns i området. Stenar som grävs fram i entreprenaden ska sparas och användas som en kvalitet och för att skapa tilltalande och lekvänliga miljöer för flera målgrupper. De stråk som finns genom området längs med de gamla dikena kan förlängas ytterligare för att fortsätta även söder om Maglasätevägen. Söderut går det att koppla vidare ner mot ett möjligt framtida våtmarksområde kring Ekenäs.

Även bullervallen blir en bärande del av grönstrukturen i området och den kan utvecklas för rekreation genom att skapa stigar uppe på vallen och på insidan i sydslänten. I öster finns en del som består av befintlig alskog. Här finns potential för att skapa en tillgänglig stig som kan användas av alla. Det särskilda boendet, förskolan och skolans behov ska vara i fokus vid utformning av miljöerna.

16. Yxnaholma

Söder om Maglasätevägen ner mot Yxnaholma by finns ett större naturområde med stor potential för rekreation. Det är få boende i närområdet idag men det kommer att ändras de kommande åren i takt med att Maglehillsområdet växer och även i samband med utvecklande av bostäder i Yxnaholma. Området består bland annat av en lövsumpskog som i naturvärdesinventeringen från 2024 beskrivs som *”Svämskog dominerad av klibbal med en bäck som flyter i sydostlig riktning. Buskskikt av hagtorn och hassel med fältskikt av vitsippa, gulsippa och på blöta platser bäckbräsma och älgört”* Svämskogen omges av ett större lövskogsområde som beskrivs som *”Allmän lövskog på frisk mark, igenväxande bete med hög naturlighet. Avenbok, hassel, frisk mark, slån, äldre ekar..”*

Vägledning

området kan utvecklas som närrekreationsområde för de boende i det nya bostadsområdet i Yxnaholma. När Maglehillsområdet är fullt utbyggt kommer även Yxnaholma att vara ett välbesökt närrekreationsområde för de boende i de södra delarna av Maglehill. Genom att förlänga grönstråken från Maglehill så finns stor potential att skapa en sammanhängande grönstruktur som bildar promenad och vandringsslingor för de boende i västra delarna av Höörs tätort.

17. Ekenäs - kring Höörsån

Ett större låglänt område som ofta översvämmas till stora delar. Huvuddelen av området är blött under stora delar av året. Den bebyggelse som finns i området ligger på den upphöja ytor som finns. Området ligger relativt bullerutsatt eftersom det ligger öppet och lågt i förhållande till Södra stambanan. Området har stor potential att utvecklas som stationsnära rekreationsområde inte minst med tanke på dess synbarhet från alla de tåg som passerar på Södra stambanan.

Vägledning

Markägare och tillika boende i området har önskemål om att skapa våtmarker i området för att bättre kunna styra var vattnet får ta plats i landskapet. Höörs kommun ser positivt på de utvecklingstankarna och ser även en betydande potential för att utveckla rekreationsvärden i samband med ett eventuellt våtmarksprojekt. Området kan bli en viktig länk för att öka möjligheterna till närrekreation i västra delarna av Höör som är expansiv del av tätorten. Området ska lyftas och skyltas från angöringspunkten vid Höörs station.

18. Klevahill

I nordöstra Höör finns stora naturområden med höga naturvärden som pekas ut i kommunens naturvärdesinventering från 2024. Flera områden med höga naturvärden ligger i nära anslutning till Kolljungabäcken som på sikt kan komma att bilda en sammanhängande länk för rekreation genom norra delarna av Höörs tätort. Sydöst om Kolljungabäcken och direkt söder om Klevahills gård äger kommunen mark som i samband med utveckling av östra Höör kan komma att få funktionen som grönområde i tätort. Området är en näringsfattig bokskog och har både höga natur- och rekreationsvärden. Beskrivningen från naturvärdesinventering från 2024 beskriver området som en lövskogsmosaik dominerat av bok, men med inslag av ek och sötkörsbär. Buskskikt är i allmänhet väl utvecklat, framför allt i lite yngre partier, medan äldre partier övergår till pelarsal utan buskskikt. Fältskiktet är huvudsakligen utskuggat, men ibland förekommer vitsippa, kruståtel och på fuktigare underlag stor tujamossa, skogshakmossa och västlig hakmossa. Stort och svåravgränsat objekt.

Vägledning

Området i södra Klevahill är relevant att utveckla vidare i samband med att ny bostadsbebyggelse byggs i anslutning. Stigar som koppar in mot Höör och mot grönområde söder om väg 1335 bör stärkas och utvecklas.

19. Grävlingaberget

Stort grönområde centralt i Tjörnarp. Västra delen är kuperat och i södra delen finns en högre kulle som ger delar av området bullerskydd mot väg 23. Södra och västra delarna består till övervägande del av bokskog varav en del äldre. Längs med östra delen finns ett rekreationsstråk som leder från skolan och norrut till Gunnarpsvägen. Längs med stråket finns ett ödehus som används som utflyktsmål av skolan och fritids. Flera stigar leder genom området bland annat i förlängningen av Bokliden och österut mot väg 23. Området innefattar Naturvärdesobjekt 14 (klass 4) och 15 (klass 3) från NVI för Tjörnarp. Område 14 som ligger i västra delen av grönområdet precis norr om Bokliden är en variationsrik bokskog med grova bokar men även inslag av andra lövträd. Område 15 beskrivs som en gles bokskog med inslag av tall och enstaka björkar.

(Ekoll (2021) Naturvärdesinventering i Tjörnarp med omnejd)

Sammantaget är grönområdet viktigt som närrekreationsområde för Tjörnarpsborna samt för skolans/förskolans/fritids verksamheter. Flera välanvända stråk går genom området som används flitigt av närboende.

Vägledning

Kommunen ser grönområdet som ett viktigt område för rekreation. Flera centrala stråk för rekreation löper genom området bland annat från Granliden i söder och Bokliden i väster. Kopplingar finns till både befintlig och utpekad bebyggelse samt till anläggningar för friluftslivet vid stationen och väster om Södra stambanan. Det stråk som i mark- och vattenanvändningskartan pekas ut som stråk parallellt med väg 23, bildar länk mellan området och andra grönområden och aktivitetsplatser inne i byn. Grönområdet gränsar till flera utvecklingsområden för stadsbygd. Sammantaget kan det bli aktuellt med upp till ca 60 nya bostäder i nära anslutning till grönområdet. Det blir därför en viktig fråga att området kan säkerställas som grönområde.

20. Åsen

Kulle med avgränsad bokskog med flera grova träd. Inslag av ek finns också på kullen som är relativt hög i förhållande till omgivningen och erbjuder utsikt åt flera håll samt har en bullerskyddande effekt på området öster om kullen. Längst ut mot Landsvägen finns en stig som går från Mellbyvägen bort till trottoaren längs Landsvägen. i övrigt finns idag inga tydliga stigar genom området. Gles undervegetation gör området framkomligt. Vid besök i området hittade flera sorters matsvampar. Kullen klassas som naturvärdesklass 4 enligt den naturvärdesinventering för Tjörnarp som kommunen tagit fram.

Vägledning

Kommunen ser Åsen som ett område med stark egen karaktär och med ett viktigt läge nära den utpekade möjliga aktivitetsplatsen vid Lucernvägen ner mot Landsvägen. Området ligger också nära den nordligaste planskildheten under Södra stambanan som kopplar centrala Tjörnarp med området väster om stationen. Området ligger i direkt anslutning till utvecklingsområde Lunden och Gropen där det kan bli aktuellt med upp till 35 nya bostäder. Det blir därför en viktig fråga att området kan säkerställas som grönområde.

21. Droskan

Ett bokskogsområde på ca tre hektar som omger ett alsumpskärr i den centralt liggande lågpunkten. Området används idag flitigt för rekreation och även för lek. Flera stigar löper genom området framför allt i de östra delarna ut mot väg 23. Stigarna kopplar mot Skogsvägen i norr och mot Droskgränd i söder. Området värderas som klass 3 i enligt naturvärdesinventering för Tjörnarp och delas då in i två områden. Dels bokskogsområdet, dels alsumpskogsdelen. (Ekoll (2021) Naturvärdesinventering i Tjörnarp med omnejd)

Området utgör del av viktiga gröna kopplingar såväl som viktiga kopplingar för rekreation, både för de närboende och för de som rör sig lite längre sträckor. I samband med tillskapande av ny planskildhet i Skogsvägens förlängning kan stråken genom området stärkas ytterligare då de knyter an till Skogsvägen.

Vägledning

Kommunen ser Droskan som ett strategiskt viktigt grönområde för närrekreation. Området passeras i likhet med grönområdet längre norrut av det stråk som i mark- och vattenanvändningskartan pekas ut som stråk parallellt med väg 23. Det innebär att läget är strategiskt i förhållande till den planerade planskildheten vid skolan och att såväl grönområdet som kopplingen genom området utgör en attraktiv passage för de som bor i södra Tjörnarp som vill ta sig norrut eller öster om väg 23. Området ligger i nära anslutning till utvecklingsområdet för stadsbygd vid Droskgränd.

22. Gunnarpsgårdens parkträdgård

Gunnarpsgårdens parkträdgård är ett litet område på cirka 4000 kvadratmeter som ligger direkt norr om Landsvägen i norra delen av Tjörnarp. Området har tidigare varit del av Gunnarpsgårdens trädgård men har skurits av i samband med utbyggnad av landsvägen. Området kantas av stora uppvuxna träd planterade i rad.

Vägledning

Området har en viktig identitetsbärande funktion och ett lokalhistoriskt värde. För att området även ska kunna användas för rekreation behöver en ingång till området tydliggöras. En möjlig ingång är vid den gamla vägen mellan Gunnarpsgården och tegelbruket. Spår av vägen finns längs områdets västra gräns. Grönområdet kan få en viktig betydelse för det intilliggande verksamhetsområdet Triangeln som pekas ut i direkt anslutning norr om parkområdet. Det ligger också i nära anslutning till Maker space strax söderut längs Landsvägen.

Verksamheter

Verksamheter

Verksamheter ligger under kategorin verksamheter i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut sex områden för verksamheter.

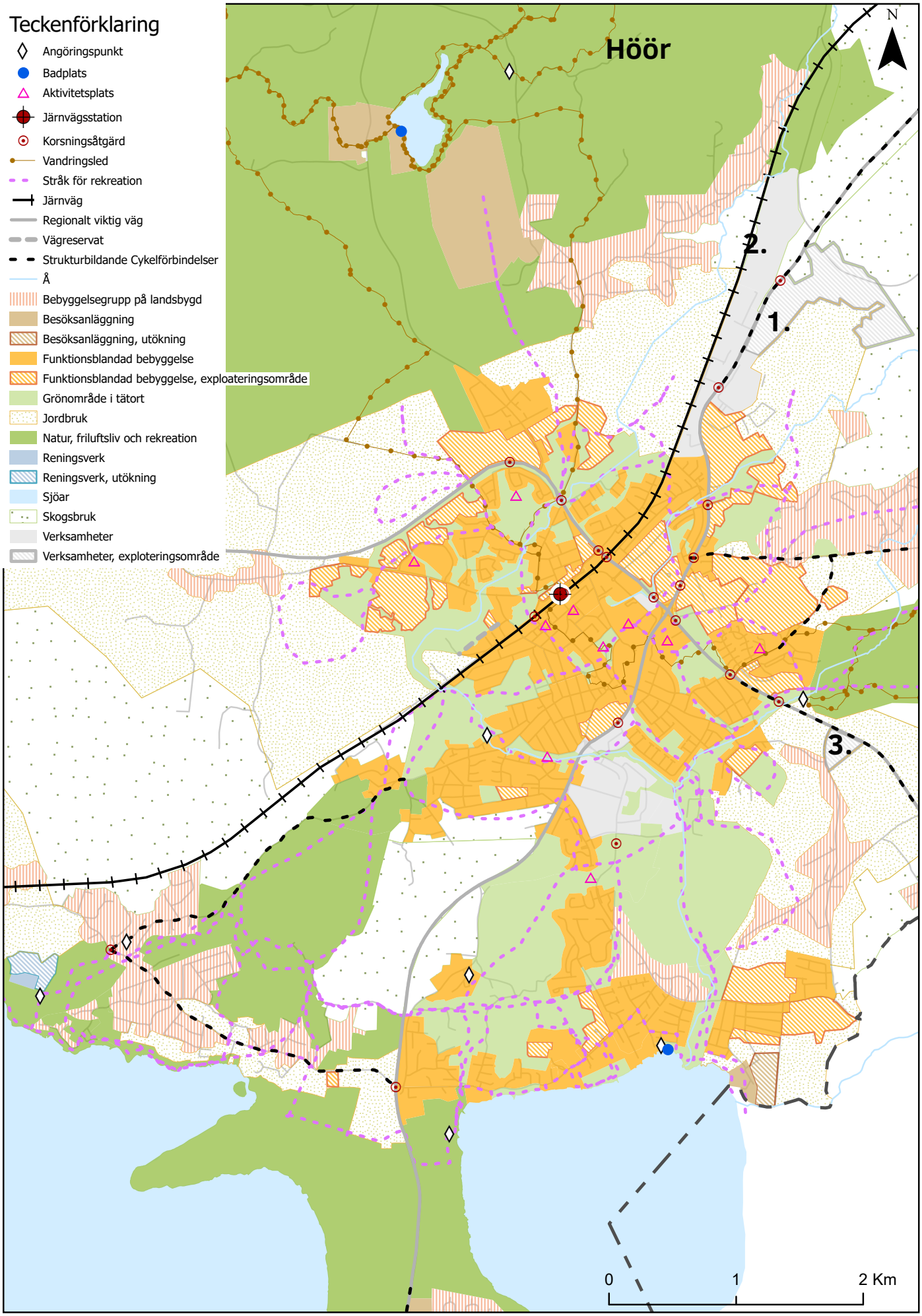
Generell vägledning

• Områdena är särskilt avsedda för sådana verksamheter som inte bör blandas med bostäder.

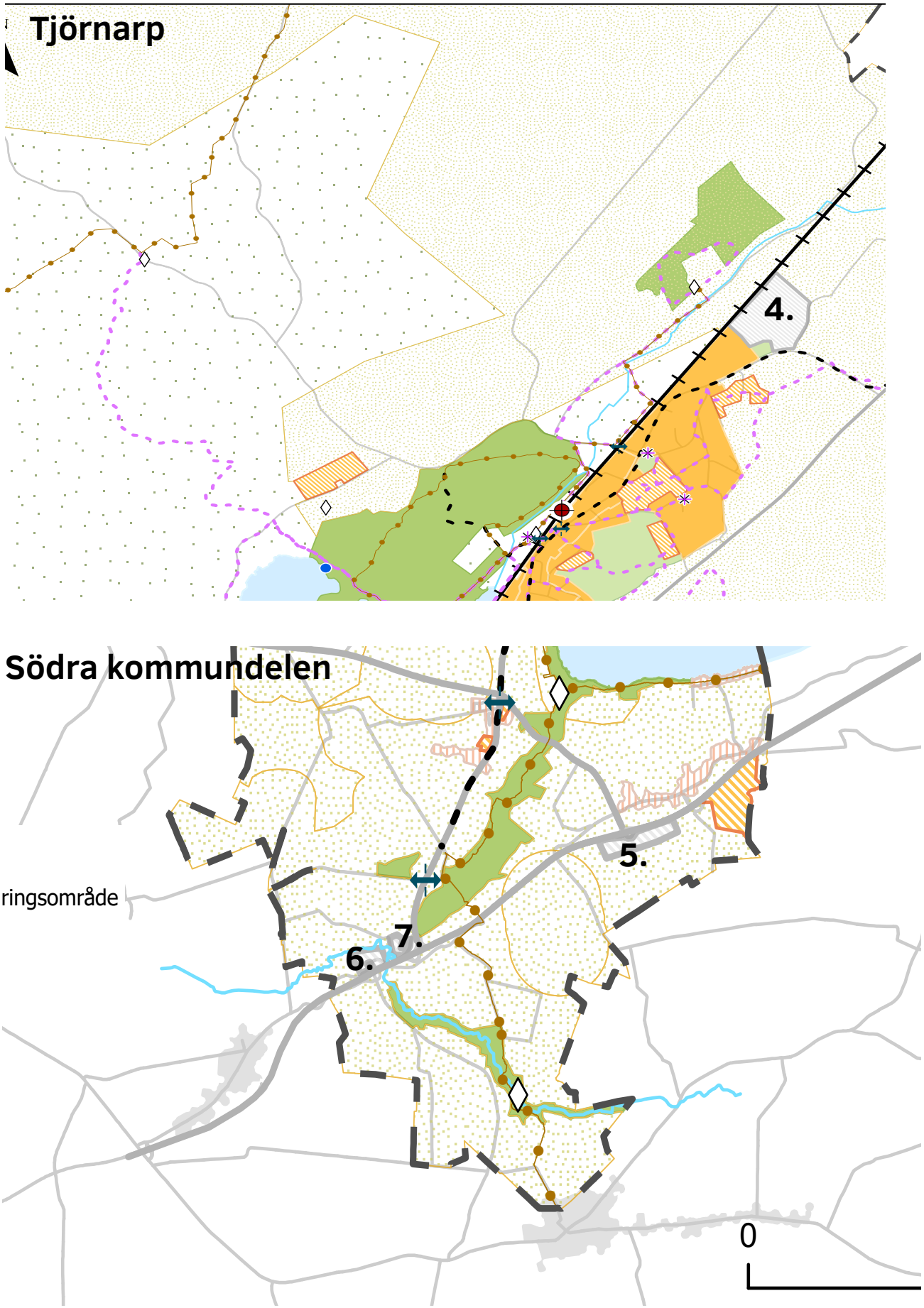
• Områden för verksamheter ska ge utrymme för verksamheter som kan innebära viss störning, som är ytkrävande eller som genererar mycket trafik.

• Utpekade områden ska ha god trafikförsörjning och vara tillräckligt stora för att ge näringslivet förutsättningar att utvecklas i tider av stort tryck på bostadsmarknaden.

• Områdena är inte avsedda för kontor och personalintensiv verksamhet

Figur 54. Karta över verksamhetsområden kring Höörs tätort

Figur 55. Karta över verksamhetsområden i Tjörnarp samt södra kommundelen

1. Nord (44,8 Ha)

Området angränsar till befintligt verksamhetsområde Nord i nordöstra Höör och innefattar bland annat delar av den mark för verksamheter som är utpekad i översiktsplanen från 2018. Området tar vid direkt norr om Ekeröd 6:11 som är en av de senaste delarna av verksamhetsområde nord som byggts ut med stora lokaler för sällanvaruhandel.

De delar av området som ligger längs med väg 23 bedöms som lämpliga för liknande verksamheter som de som finns i handelsområde nord idag med relativt ytkrävande lokaler för försäljning av varor som i vissa fall är skrymmande. I de lägen som ligger synliga från väg 23 ska utåtriktade verksamheter med behov av skyltläge prioriteras.

Förutom de delar som ligger längs med väg 23 innefattar det utpekade området även en del som ligger längre österut. Delar av den östra delen ligger på kommunal mark på fastigheten Sjunnerup 2:41 medan större delen av omårdet ligger på fastigheten Ekeröd 5:2. De här delarna har delvis påtagliga naturvärden som är en förutsättning för utformningen av ny bebyggelse för verksamheter. De östra delarna av området är mer lämpliga för storskaliga och till viss del störande verksamheter som har begränsat behov av transporter. Exempelvis kan de vara lämpliga för mer skrymmande verksamheter som exempelvis lagerverksamhet eller för upplagsytor. En fungerande väglösning måste skapas för att möjliggöra tunga transporter till östra delarna av området.

Befintliga verksamheter angörs idag via marknadsvägen och möjlighet kan finnas att förlänga marknadsvägen ytterligare norrut för att trafikförsörja en utvidgning av handelsområdet norrut. Fler väganslutningar från väg 23 kommer behöva skapas, förutsättningar finns för att skapa bra anslutningar till de kommunala fastigheterna längre norrut eftersom vägen är rak i den här delen och sikten är god. I norra delen av området finns en mindre väg in till fastigheten Ekeröd 5:2. Vägen är snirklig och går genom en gårdsmiljö vilket innebär att åtgärder skulle krävas för att göra den lämplig som infartsväg till östra delarna av området och angöring till fastigheten Sjunnerup 2:41.

Etappindelning

Utbyggnadsordningen är beroende på intresset från privata markägare. Om intresse finns skulle de delar som ligger i anslutning till befintligt handelsområde kunna byggas ut först och trafikanslutas genom en förlängning av Marknadsvägen norrut. Om det inte finns intresse från markägare till fastigheterna Ekeröd 3:6, 3:7 och 3:8 så kan det i stället vara lämpligt att först bygga ut de kommunala fastigheterna Ekeröd 3:13 och Ekeröd 3:15. Det skulle i så fall kräva en direkt väganslutning till väg 23. De delar som ligger längre österut på fastigheterna Ekeröd 5:2 och Sjunnerup 2:41 ligger sist i utbyggnadsordningen och kräver större åtgärder och en fungerande lösning för hur de ska trafikanslutas.

Förutsättningar

Stort område i nordöstra utkanterna av Höörs tätort cirka 2,5km från stationen för de närmsta delarna medan de delar som ligger längst bort ligger ytterligare ett par kilometer bort via befintligt vägnät. Området ligger i nära anslutning till väg 23. Södra delarna angränsar till Marknadsvägen och i norr finns en mindre snirklig lantlig väg som går från väg 23 mot sydost. Kommunen en del av området. De kommunala fastigheterna Ekeröd 3:13 och Ekeröd 3:15 som ligger längs med väg 23 samt den större fastigheten Sjunnerup 2:41 som ligger längre österut. Övrig mark är privatägd och intresset för att utveckla området med verksamheter eller att sälja marken är oklart. De största fastigheterna som berörs är Ekeröd 3:6, 3:7 och 3:8 längs med väg 23 och Ekeröd 5:2 i norra delen av området.

Cykelväg finns idag på västra sidan av väg 23 upp till korsningen med Pumpvägen och Marknadsvägen. Kollektivtrafik finns med buss som idag vänder och stannar i nära anslutning till cirkulationsplatsen där Pumpvägen och Marknadsvägen möter väg 23.

Jordarten i området är sandig morän. Marken är väldigt kuperad, speciellt i de norra delarna av området. Den stora variationen i landskapet är en bidragande faktor till att det finns höga naturvärden i området. Det stora området innefattar ett flertal områden som pekats ut i naturvärdesinventering från 2024 för att ha påtagliga eller vissa naturvärden. Dessutom omges området av stora ytor som klassats som att ha höga eller till och med mycket höga naturvärden. I norra delen söder om den mindre vägen finns en värdefull betesmark som får klass

3 i inventeringen och beskrivs som *”Betesmark av kuperad terräng på frisk till fuktig mark. Förekomst av stenar och block. solitära träd. Dominans av smörblommor och gräs*. Väster om betesmarken finns en mindre våtmark som får klass 3 och som beskrivs som ”*Nyanlagd våtmark i anslutning till en betesmark. Inlagda stenar och block i mitten av våtmark. Viss variation i formen. Låg vegetation runt kanten.”*

Längre söderut på fastigheten Ekeröd 3:5 finns ett område (klass 3 i NVI) med ”*Blandad lövskog, mestadels ek och asp med undervegetation av hassel, uppslag av ask och avenbok, fältskikt av vitsippa, liljekonvalj och älgört”* och söder om det finns ytterligare ett område med samma klass som innehåller *”Alkärr med buskskikt av hassel i fältskikt gulsippa, älggräs, ormbär, majbräken, bäckbräsma, längs östra sidan rinner en bäck med klart vatten med finsediment”*

Norra delen om av området finns med i det större område som pekas ut för sina höga naturvärden i Naturvårdsprogrammet från 2013. Området heter Klevahill-Ekeröd i programmet och får klass 2 på en tregradig skala. Västra delen av området omfattas av Länsstyrelsens regionala kulturmiljöprogram och området kring Södra stambanan. Det finns ett antal fornminnesområden som tangerar det utpekade området, bland annat den befintliga gårdsmiljön i norra delen av området.

Behov finns av att avsätta ytor för dagvattenhantering i samband med vidare planering. Verksamhetsområden brukar ofta få hög andel hårdgjord yta och det finns behov av att lösa dagvattenfrågan i nära anslutning till de föreslagna verksamheterna.

Möjligheterna att ansluta till kommunalt VA behöver utredas vidare i kommande planeringsskeden.

Södra delen av området finns utpekad som utvecklingsområde för verksamheter i översiktsplanen från 2018. Övrig mark pekas ut som landsbygd. Störningar kan förekomma speciellt i västra delen av området från väg 23 eller från andra verksamheter som byggs i området. Verksamheter som kan vara lämpliga på platsen är verksamheter som inte är lättstörda.

Figur 56. Karta som visar verksamhetsområde 1, Nord

2. Stjärnelund (27,3 ha)

Området angränsar till befintligt verksamhetsområde Nord i nordöstra Höör och innefattar bland annat delar av den mark för verksamheter som är utpekad i översiktsplanen från 2018. Området tar vid direkt norr om verksamheterna kring Barkvägen som är en av de senaste delarna av verksamhetsområde nord som byggts ut med stora lokaler för sällanvaruhandel. I det området finns idag bland annat bygghandel och padelhall.

De delar av området som ligger längs med väg 23 bedöms som lämpliga för liknande verksamheter som de som finns i handelsområde nord idag med relativt ytkrävande lokaler för försäljning av varor som i vissa fall är skrymmande. I de lägen som ligger synliga från väg 23 ska utåtriktade verksamheter med behov av skyltläge prioriteras. Gällande detaljplan sätter ramarna för vad som är lämpliga verksamheter i det angivna området. Utgångspunkten är liknande

typ av skala på verksamheter som i befintligt verksamhetsområde.

Området kan trafikanslutas från väg 23 för de södra delarna och från väg 1324 för de norra delarna. Behov finns av att förlänga cykelvägen som idag slutar när den ansluter till Pumpvägen. Höörs kommun vill att Trafikverket ska bygga cykelväg ända upp till Tjörnarp.

Behov finns av att avsätta ytor för dagvattenhantering i samband med vidare planering. Verksamhetsområden brukar ofta få hög andel hårdgjord yta och det finns behov av att lösa dagvattenfrågan i nära anslutning till de föreslagna verksamheterna.

Etappindelning

Området kan byggas ut i etapper beroende på detaljplanen utformas.

Förutsättningar

Utpekat utvecklingsområde för verksamheter i nordöstra utkanterna av Höörs tätort cirka 2,5km från stationen för de närmsta delarna medan de delar som ligger längst bort ligger ytterligare någon kilometer bort via befintligt vägnät. Området ligger i nära anslutning till väg 23. Södra delarna angränsar Barkvägen och de verksamheter som finns längs den. I norr angränsar området mot väg 1324 mot Norra Rörum. Kommunen äger det mesta av området förutom den nordligaste delen. Hela området omfattas av detaljplan för verksamheter men detaljplanen håller på att justeras för att bättre ta tillvara de naturliga förutsättningarna med naturvärden och blöta delar. Området finns också med i översiktsplanen från 2018 som mark för verksamheter.

Cykelväg finns idag på västra sidan av väg 23 upp till korsningen med Pumpvägen och Marknadsvägen. Kollektivtrafik finns med buss som idag vänder och stannar i nära anslutning till cirkulationsplatsen där Pumpvägen och Marknadsvägen möter väg 23. Ytterligare en busslinje finns som passerar området med bara fyra turer per vardag. Den bussen passerar området på väg 1324 och busshållplats finns idag i nära anslutning till korsningen med väg 23. Hållplatsen kan utnyttjas för de utåtriktade verksamheter som kan bli aktuella i området.

Jordarten i området består av isälvssediment men en betydande del av marken är torvmark. Det är just torvmarksområdet som kommunen håller

på att se över för att undanta från detaljplanen. Marken är kuperad och har naturvärden i vissa delar. Grönstrukturprogrammet visar att det bland annat finns naturvärden i anslutning till en gammal sandtäkt i området (klass 2 på fyrgradig skala) och att det i södra delarna finns ett bokskogsområde som får högsta klassningen i grönstrukturprogrammet. Beskrivningen anger *"Trädrik, numera ohävdad hagmark på höjdrygg/ås. Avskild mot maderna med lågt slingrande stengärde. Grova träd. Fina ekar mm".* Området omfattas av Länsstyrelsens regionala kulturmiljöprogram och området kring Södra stambanan.

Möjligheterna att ansluta till kommunalt VA behöver utredas vidare i kommande planeringsskeden.

Södra delen av området finns utpekad som utvecklingsområde för verksamheter i översiktsplanen från 2018. Övrig mark pekas ut som landsbygd. Störningar kan förekomma speciellt i västra delen av området från väg 23 eller från andra verksamheter som byggs i området. Verksamheter som kan vara lämpliga på platsen är verksamheter som inte är lättstörda.

Figur 57. Karta som visar verksamhetsområde 2, Stjärnelund

3. Väg 13 vid Sövrödsvägen (5,5 ha)

Området ligger i korsningen mellan väg 13 och väg 1346. I samband med att vägen prioriteras upp för transittrafik som tidigare gått söderut genom Höörs tätort och ner mellan Ringsjöarna mot E22. Området kan vara lämpligt för verksamheter med koppling till den närliggande vägen och den trafik som går där. Trafiken förväntas öka på sträckan i samband med att vägen prioriteras upp. En möjlighet med den aktuella placeringen är att verksamheterna kan utformas så att de får god synlighet från väg 13 samtidigt som de kan kopplas till Höörs och möjligheter till hållbart resande via Hörbyvägen. Området kan trafikanslutas en bit söderut på Sövrödsvägen. Exempelvis genom skapande av en fyrkorsning med Hörbyvägen eller cirka 50 meter längre norrut.

Förutsättningar

Det utpekade området är privatägt och ligger cirka 2300-2600meter från stationen. Vägen in mot centrala Höör är väldigt gen via väg 13. Det finns också ett parallellt vägnät som lämpar sig bättre för oskyddade trafikanter via den gamla Hörbyvägen (Hörbyvägen). Längs den vägsträckan finns även kommunens tätast trafikerade ringbusslinje med bussar som passerar i nära anslutning till området och möjlighet kan finnas att skapa ett hållplatsläge. Linje 445 har 16 avgångar under vardagar och 8 avgångar lördag respektive söndag.

Figur 58. Karta som visar verksamhetsområde 3, Väg 13 vid Sövrödsvägen

Marken består av jordbruksmark av klass 4. Stor del av ytan används idag som betesmark för närliggande hästgårdar. Jordarten i området består av Isälvssediment förutom en mindre del längs med Hörbyvägen som är sandig morän enligt jordartskartan. Området lutar från norr till söder med en höjdskillnad på nästan tio meter. Längst i norr finns en bank ner mot väg 13 och även en bank ner mot norra delen av Sövrödsvägen. Längre söderut följer Sövrödsvägen mer i nivå med intilliggande mark vilket möjliggör trafikanslutning. Sövrödsvägen har en gles bebyggelsestruktur och kantas av gårdar och bostäder med relativt stora fastigheter.

Norra delen utmed Väg 13 är trädbevuxen. I väster finns ett trädskikt med relativt unga ekar och längre österut är det mest björk i trädskiktet. Området finns inte utpekat i grönstrukturprogram eller naturvårdsprogram.

En del av västra delen längs med Sövrödsvägen är utpekad som fornlämning för fossil åker (L1990:9541). Området gränsar till område med lokalt bevarandevärde enligt kulturmiljöinventering från 1998.

I översiktsplanen från 2018 pekas ytan ut som Landsbygd och syftet är att *”Förutsättningarna att långsiktigt bedriva areella näringar ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk. Söder om Ringsjön och väster om Höör gäller att avstyckningar för andra ändamål ska styras till befintliga bebyggelsegrupper och vägar för att inte splittra upp marken.”*

Området ligger relativt långt från befintligt vatten- och avloppsnät. Inget krav finns på kommunal VA-försörjning till verksamheter.

Området ligger tillräckligt långt ifrån befintlig bebyggelse för att inte generera betydande bullerstörningar. Belysning från verksamheter på platsen kan vara störande genom att bidra till att natthimlen blir mer upplyst i området.

4. Triangeln Tjörnarp (6,9 ha)

Området är i kommunal äga och ligger i norra utkanterna av Tjörnarp. Området kan vara lämpligt för olika typer av verksamheter. Läget utanför bykärnan och i nära anslutning till Södra stambanan gör att det är en ganska rustik miljö som kan tåla ytterligare störningar och visst buller. Området kan även klara transportintensiv verksamhet då det ligger i nära anslutning till den norra infarten till Tjörnarp. *I direkt anslut*ning till området pekas även ett grönområde ut. Grönområdet kan komma att bli rekreationsområde för de som jobbar i verksamhetsområdet. Längs Landsvägen finns utpekad gång- och cykelväg som kopplar till området både söderifrån från Tjörnarps bykärna och stationen men även norrut från Gunnarp/ Ebbarp.

Läget i förhållande till vägnätet och den norra infarten till Tjörnarp från väg 23 gör området lämpligt för verksamheter med transportbehov. Ljudnivåerna från väg 23 och Södra stambanan medför att området inte är lämpligt för utveckling av exempelvis bostäder. Transport av farligt gods har också en avgränsande effekt. Området är sedan tidigare reglerat i en detaljplan för verksamheter.

Förutsättningar

Området avgränsas av Södra stambanan i väster och Gunnarpsvägen i öster. I söder finns en brant kort sluttning upp till industrifastighet och i norr finns en större luftledning för el.

Marken består idag av jordbruksmark som ägs av kommunen men arrenderas ut. Sannolikt behöver detaljplanen för området uppdateras för att säkerställa lämplig gatustruktur och dagvattenhantering. Översiktsplanen för Tjörnarp pekar ut området som lämpligt för verksamheter.

Den utpekade marken är i kommunal ägo. Närmsta VA-anslutningspunkt ligger i korsningen Landsvägen-Mellbyvägen. Utpekat område kan internt lösas med självfallssystem men en uppsamlande pumpstation tros krävas för att leda spillvattnet vidare till närmsta anslutningspunkt.

I den västra delen av området finns ett fornlämningsområde som är en bytomt/gårdstomt.

Området består av åkermark och har en höjning på några meter ungefär i mitten av den utpekade ytan. Marken är jordbruksmark av åkermarksklass 4 och bedöms vara brukningsvärd jordbruksmark 3 kap 4 § MB. Det innebär att den får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Norr om utpekat område finns en starkströmsledning och det finns en ledningsrätt för en 130 kv luftledning. Den sortens luftledning innebär ett skyddsavstånd på 40-50 meter.

Enligt SGUs jordartskarta består området av isälvssediment, urberg isälvssediment/sand. Området ligger inom fastslaget sekundärt vattenskyddsområde för Tjörnarps vattentäkt.

Den närmare utformningen av området behöver göras med hänsyn till lågpunkter, vattnets rinnvägar och behov av dagvattenhantering. Utformning och placering av byggnader behöver ta hänsyn till störningar och risker kopplat till Södra stambanan som går i direkt anslutning till det utpekade området.

Närheten till Södra stambanan innebär också att hänsyn behöver tas till den intilliggande anläggningen beroende på vilken typ av verksamhet som blir aktuell på platsen. Länsstyrelsen har i sitt granskningsyttrande påpekat att verksamheter som hanterar brandfarliga och explosiva ämnen kan utgöra en risk för nyttjandet av Södra stambanan vid en eventuell brand eller olycka

Figur 59. Karta som visar verksamhetsområde 4, Triangeln Tjörnarp

5. E22 Fogdarp (22,3 ha)

Området ligger direkt söder om E22 i anslutning till avfarten vid Fogdarp. Området pekas ut som ett verksamhetsområde i anslutning till storskalig infrastruktur. Utpekandet syftar till att möjliggöra för utbyggnad av verksamheter med koppling till E22 och till att ge service till trafikanter och fordon i form av exempelvis laddstation eller bensinmack. Området kan också vara lämpligt för energiproduktion, exempelvis för produktion av biogas eftersom det ligger i nära anslutning till större vägnät. Speciellt i östra delen kan den typen av verksamhet vara lämplig eftersom det ligger längre ifrån befintliga bostäder. Väganslutning behöver studeras vidare men ett alternativ skulle kunna vara en förlängning av väg 17 i södergående riktning där vägen idag tas slut och svänger in på E22. Ett parallellt vägnät behöver skapas inom området för att försörja de verksamheter som kan bli aktuella. Det nya lokala vägnätet anpassas till verksamheternas behov.

Etappindelning

Området kan byggas ut i etapper där den västra respektive östra delen sett från trafikplatsen kan utgöra separata etapper.

Förutsättningar

Marken är privatägd jordbruksmark klass 7 som den högsta klassen som finns i Höörs kommun.

Området omfattas inte av några kommunala eller regionala program för natur- eller kulturvärden

Området ligger i nära anslutning till E22. I anslutning till trafikplatsen finns busshållplatser vid E22 där Skåneexpressbussarna trafikerar Hörby-Lund och Kristianstad-Malmö. Bussarna har täta avgångar i rusningstid. Även buss 474 mellan Hörby och Eslöv passerar trafikplatsen. Bussen har 11 avgångar per vardag i respektive riktning. Ingen helgtrafik finns på linjen.

Området består av sandig morän enligt jordartskartan. Området lutar från söder och norrut mot E22. Sammanlagt är det en höjdskillnad på som mest fem meter från söder till norr.

Området ligger relativt långt från befintligt vatten- och avloppsnät. Inget krav finns på kommunal VA-försörjning till verksamheter.

Området ligger tillräckligt långt ifrån befintlig bebyggelse för att inte generera betydande bullerstörningar. Området är redan utsatt för betydande störningar genom sin närhet till större infrastruktur.

Figur 60. Karta som visar verksamhetsområde 5, E22 Fogdarp

6. E22 Rolsberga Västra (11,1 ha)

Området ligger direkt norr om E22 strax väster om trafikplatsen vid Rolsberga. Idag finns ett antal befintliga verksamheter i området bland annat ett gatukök och ett företag som säljer lampor och belysning.

Området pekas ut som ett verksamhetsområde i anslutning till storskalig infrastruktur. Utpekandet syftar främst till att möjliggöra för utbyggnad av verksamheter med koppling till E22 och till att ge service till trafikanter och fordon i form av exempelvis laddstation eller bensinmack. Väganslutning behöver studeras vidare mindre infartsvägar finns redan idag där det skulle kunna vara möjligt att ansluta från väg 1123 direkt norrut. Direkt nordväst om befintligt gatukök finns en infart till pendlarparkering som även skulle kunna bli anslutningsväg för nya verksamheter norr om väg 1123.

Förutsättningar

Marken är privatägd jordbruksmark klass 7 som den högsta klassen som finns i Höörs kommun. De norra delarna av området har jordbruksmark klass 6. Området omfattas inte av regionala program för natur- eller kulturvärden. Området består av sandig morän enligt jordartskartan. Området är relativt plant med höjdskillnader på bara någon eller ett par meter över hela ytan.

Området ligger i nära anslutning till E22 och även till den pendlarparkering vid E22 som skapats för att stimulera till samåkning och för att fler ska åka kollektivt. I anslutning till parkeringen finns busshållplatser vid E22 där Skåneexpressbussarna trafikerar Hörby-Lund och Kristianstad-Malmö. Bussarna har täta avgångar i rusningstid.

Cykelväg finns genom området längs väg 1123 och koppling finns även vidare upp längs västra sidan av väg 23 till Gudmunstorps skola. Dock finns ingen lämplig passage av väg 23 som gör det lämpligt för skolbarn att på egen hand cykla till skolan och korsa väg 23.

I grönstrukturprogrammet pekas området ut som del av värdefullt landskap.

Strandskydd gäller för de delar som ligger i nära anslutning till Bråån som har ett generellt strandskydd på hundra meter på ömse sidor om ån. Kommunen föreslår att den del av området som ligger inom strandskydd blir ett LIS-område för landsbygdsutveckling i strandnära läge i anslutning till befintliga verksamheter.

Området ligger relativt långt från befintligt vatten- och avloppsnät. Inget krav finns på kommunal VA-försörjning till verksamheter.

Området ligger tillräckligt långt ifrån befintlig bebyggelse för att inte generera betydande bullerstörningar. Området är redan utsatt för betydande störningar genom sin närhet till större infrastruktur.

Figur 61. Karta som visar verksamhetsområde 5, E22 Rolsberga Västra

7. E22 Rolsberga Östra (5,3 ha)

Området ligger direkt norr om E22 och direkt väster om trafikplatsen vid Rolsberga. Området omringar en befintlig gård och pekas ut på den öppna jordbruksmarken i direkt anslutning till väg 1123 och norrut.

Området pekas ut som ett verksamhetsområde i anslutning till storskalig infrastruktur. Utpekandet syftar främst till att möjliggöra för utbyggnad av verksamheter med koppling till E22 och till att ge service till trafikanter och fordon i form av exempelvis laddstation eller bensinmack. De delar som ligger i nära anslutning till befintlig verksamhet kan även vara lämplig för handel med behov av skyltläge mot E22. Väganslutning behöver studeras vidare mindre infartsvägar finns redan idag där det skulle kunna vara möjligt att ansluta från väg 1123 direkt norrut.

Förutsättningar

Marken är privatägd jordbruksmark klass 7 som den högsta klassen som finns i Höörs kommun. De norra delarna av området har jordbruksmark klass 6. Området omfattas inte av regionala program för natur- eller kulturvärden. Området består av sandig morän enligt jordartskartan. Området är relativt plant med höjdskillnader på bara någon eller ett par meter över hela ytan.

Området ligger i nära anslutning till E22. Några hundra meter västerut finns busshållplatser vid E22 där Skåneexpressbussarna trafikerar Hörby-Lund och Kristianstad-Malmö. Bussarna har täta avgångar i rusningstid.

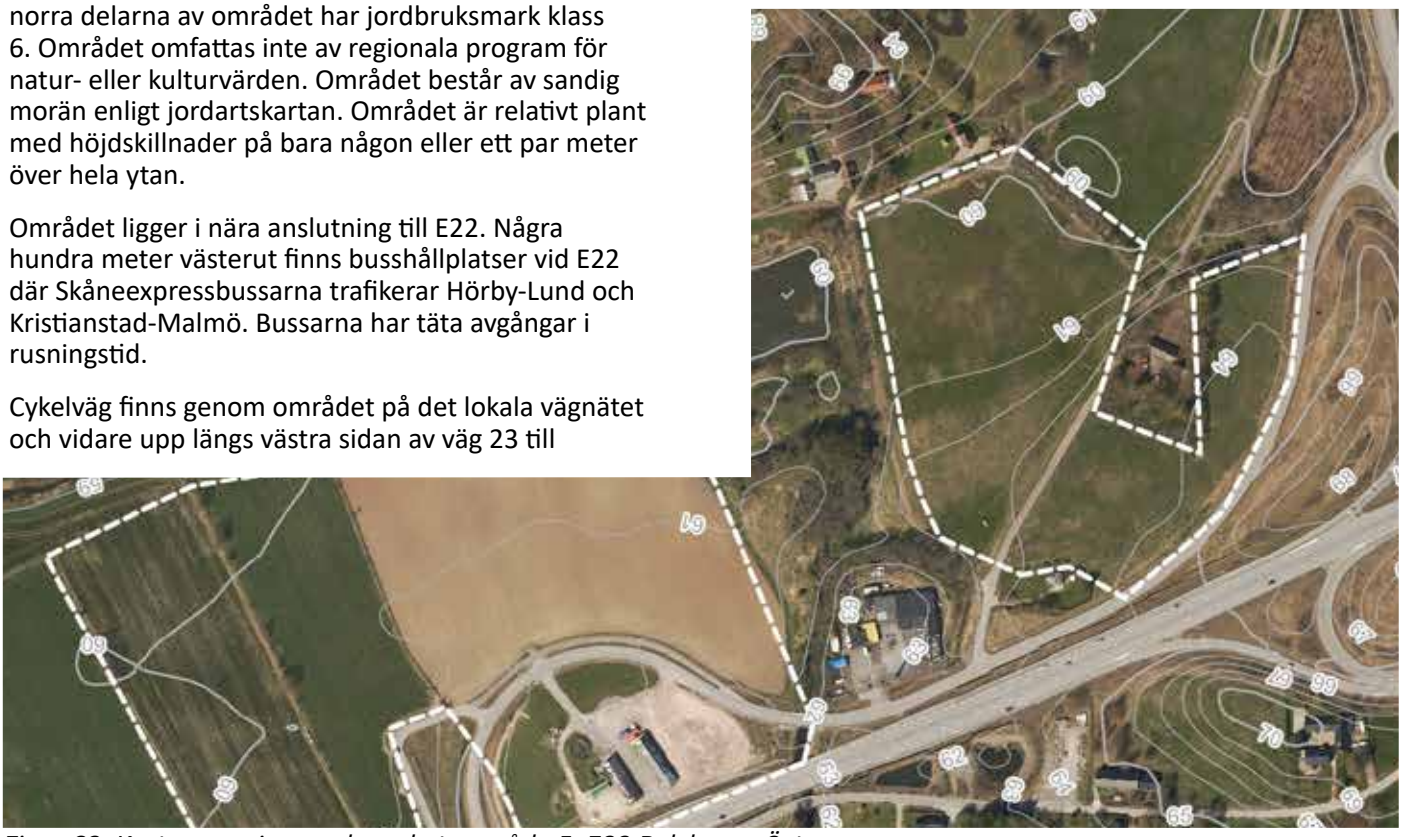
Cykelväg finns genom området på det lokala vägnätet och vidare upp längs västra sidan av väg 23 till Gudmunstorps skola. Dock finns ingen lämplig passage av väg 23 som gör det lämpligt för skolbarn att på egen hand cykla till skolan och korsa väg 23.

I grönstrukturprogrammet pekas området ut som del av värdefullt landskap.

Strandskydd gäller i västra delen som ligger i nära anslutning till Bråån som har ett generellt strandskydd på hundra meter på ömse sidor om ån. Kommunen föreslår att den del av området som ligger inom strandskydd blir ett LIS-område för landsbygdsutveckling i strandnära läge i anslutning till befintliga verksamheter.

Området ligger relativt långt från befintligt vatten- och avloppsnät. Inget krav finns på kommunal VA-försörjning till verksamheter.

Området ligger delvis nära befintlig bebyggelse och bör inte planeras för störande verksamheter i direkt anslutning till befintliga bostäder. Området är redan utsatt för betydande störningar genom sin närhet till större infrastruktur.

Figur 62. Karta som visar verksamhetsområde 5, E22 Rolsberga Östra

Bebyggelsegrupper på landsbygd

Bebyggelsegrupper på landsbygd

Bebyggelsegrupp på landsbygd ligger under kategorin landsbygd i mar- och vattenkanvändningskartan. Sammalagt pekar kommunen ut 18 bebyggelsegrupper på landsbygden.

Generell vägledning

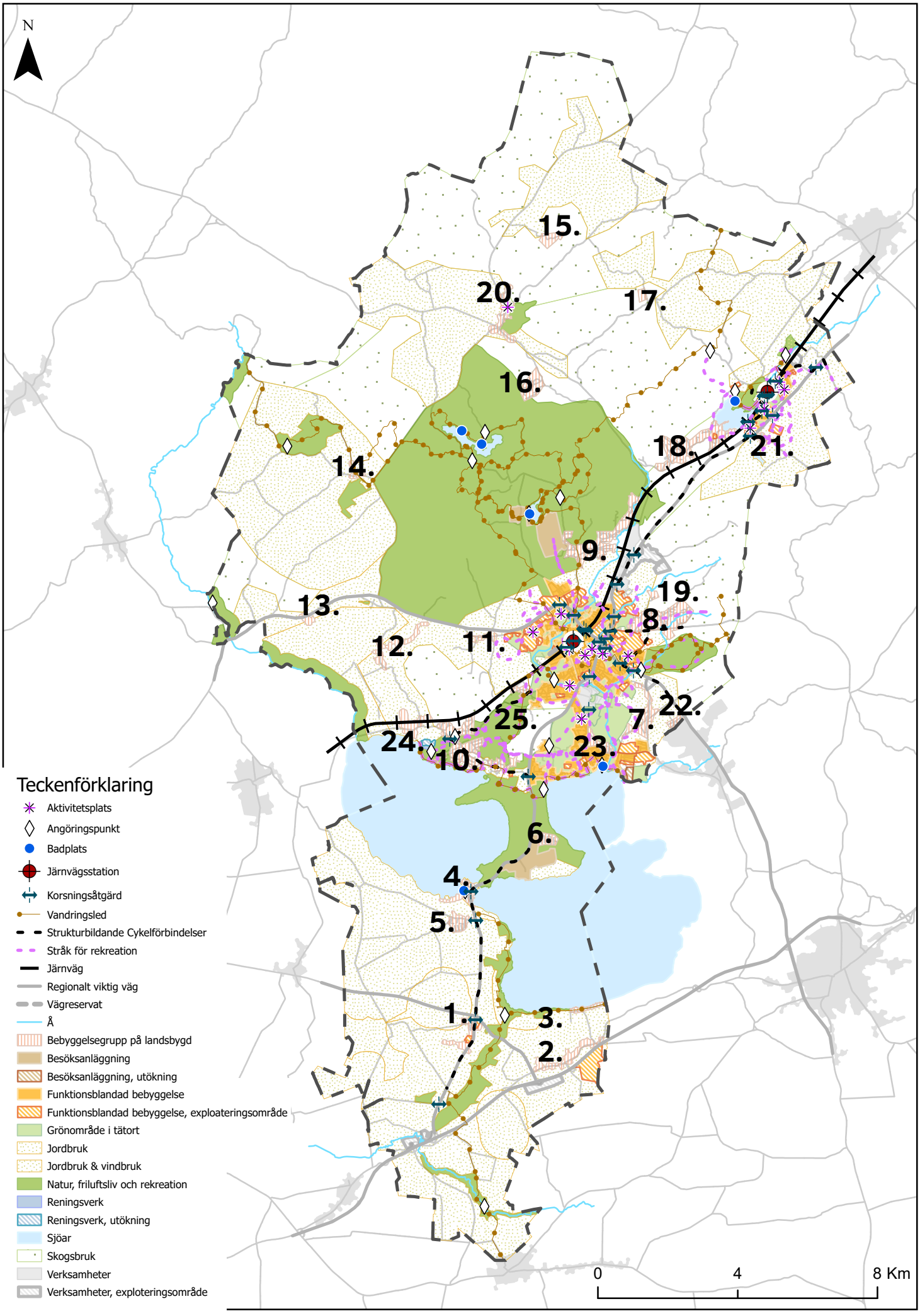
• Nya bostadstomter placeras i första hand i eller i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper

• Nya bostadstomter placeras med hänsyn till historiska strukturer i landskapet som sockengränser, vägar, mm

• Tomten avgränsas och utformas med hänsyn till natur- och kulturvärden samt höjdskillnader. I kuperade områden behövs större tomt för att undvika onödig schaktning och utfyllnad.

• Bebyggelsen utformas med hänsyn till landskap, kulturhistoria och karaktärsdrag i omgivande bebyggelse.

• Lokalisering och utformning anpassas efter möjligheterna att ordna vatten och avlopp på ett hållbart sätt

Figur 63. Karta över kommunens bebyggelsegrupper på landsbygd

1. Snogeröds tätort

Snogeröd är med sina drygt 200 invånare den enda tätorten i kommundelen. Här finns förskola, idrottsplats och fågeltorn. Snogeröd är till stor del detaljplanerat och anslutet till VA-nätet. Gällande plan är fullt utbyggd så när som på enstaka privatägda bostadstomter. I direkt anslutning till detaljplanerat område finns bostadsfastigheter utan detaljplan. Den södra delen av bebyggelsegruppen är oplanerad och är idag inte VA-ansluten. Bussförbindelse finns både med anslutning in till Höör och till Eslöv respektive Hörby via väg 17.

Vägledning

Inom detaljplan prövas förändringar mot gällande plan. Utanför detaljplan kan avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadstomter bör då inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster. Målsättningen bör vara att nya bostäder ansluts till kommunalt VA.

2. Fogdarp

Fogdarp har en expressbusshållplats med pendlarparkering. Nära Fogdarp finns även en konferensanläggning med restaurang och golfbana. Fogdarp består av en förhållandevis gles bebyggelse längs gamla landsvägen. Området saknar idag kommunalt VA och det behövs en långsiktigt hållbar VA-planering. Detaljplan för Elisefarms golfbana reglerar området sydöst om gamla landsvägen och reglerar odling och golfbana.

Vägledning

Utanför detaljplan kan avstyckning av enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked eller bygglov. Nya bostadstomter bör då inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster. Utbyggnad av kommunalt VA kan bli aktuellt på sikt.

Om det finns önskemål om avstyckningar inom planområdet kan markägaren ansöka om planbesked för ny/upphävd detaljplan.

3. Fogdarps station

Fogdarps station ligger någon kilometer längre norrut och är en bebyggelsegrupp vid Ringsjöns strand. Skåneleden passerar i den gamla banvallens sträckning. Fogdarps station är en bebyggelsegrupp vid Ringsjöns strand. Strandskyddet är upphävt för befintliga bostadstomter. De flesta bostadstomterna ligger helt eller delvis lägre än +56,5 m. Området har kommunalt VA.

Vägledning

Tillkommande bostadstomter behöver prövas genom detaljplan för att avväga intresset av friluftsliv.

4. Gamla Bo

Vid Gamla Bo finns busshållplats,en kommunal badplats i Västra Ringsjön och ett värdshus. Gamla Bo är delvis reglerat i detaljplan och har kommunalt VA. Andra förutsättningar som påverkar möjligheten till ny bebyggelse är strandskyddet och att delar av området ligger lägre än +56,5 m.

Vägledning

Avstyckning av ytterligare bostadstomter är inte lämpligt i Gamla Bo av hänsyn till strandskydd och översvämningsrisk.

5. Ekeborg

Ekeborg är detaljplanerat och VA-anslutet till övervägande del. Detaljplanerat område är fullt utbyggt så när som på enstaka privatägda tomter. I direkt anslutning till detaljplanerat område finns bostadsfastigheter utan detaljplan. Busshållplats finns ute vid väg 23.

Vägledning

Inom detaljplan prövas förändringar mot gällande plan. Utanför detaljplan kan avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadstomter bör då inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster. Målsättningen bör vara att nya bostäder ansluts till kommunalt VA.

6. Ängsbyn

Ängsbyn är detaljplanerat i sin helhet och har kommunalt VA. Här bor ca 170 invånare. Detaljplanen har nyligen ändrats för att säkerställa kulturhistoriska och arkitektoniska värden i bebyggelsen.

Vägledning

Bebyggelse prövas mot gällande detaljplan.

7. Sövröd

Sövröd består av gårdar och hus samlade längs en gammal landsväg. Det räknas idag till Höörs tätort och här bor ca 120 personer. Området är inte reglerat i detaljplan. Kommunalt VA finns i större delen av området. För norra delen behövs det en långsiktigt hållbar VA-planering.

Vägledning

Avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadsfastigheter bör inte styckas mindre än ca 2000 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster.

8. Bokehall/Bokeslund/Klevahill

Bokehall och Bokeslund detaljplanerades för fritidshus på 60-talet. Idag är den helt dominerande delen av bostäderna permanent bebodda.Stora delar har kommunalt vatten via avtal. I VA-utredningsplanen (samrådshandlingen) framgår att området är ett VA-utredningsområde. Det finns inget angivet år för utbyggnad.

Vägledning

Inom detaljplan prövas förändringar mot gällande plan. Utanför detaljplan kan avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadstomter bör då inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster.

9. Sjunnerup/Jularp

Sjunnerup/Jularp är en egen tätort med drygt 230 invånare. Den norra delen av området blev detaljplanerad för fritidshus på 1940-talet. Resten av området saknar reglering i detaljplan. Kommunalt VA är nyligen utbyggt för hela området.

Vägledning

Inom detaljplan prövas förändringar mot gällande plan. Utanför detaljplan kan avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadstomter bör då inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster.

10. Stanstorp/Ormanäs

Stanstorp och Ormanäs är delvis reglerade genom detaljplan. Kommunalt VA är utbyggt i hela området. Området är närmare beskrivet i planen för Ringsjöbandet. Här bor drygt 500 invånare och området ingår i Höörs tätort.

Vägledning

Avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadsfastigheter bör inte styckas mindre än ca 2000 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster. Ca 20 % av fastighetsarean kan bebyggas i normalfallet, dock bör inte den totala byggarean överstiga 250 m2 (i enlighet med planen för Ringsjöbandet).

11. Maglasäte

Maglasäte är en by längs en gammal landsvägssträckning, vid sidan av nuvarande väg 13. Kommunalt VA är utbyggt för området.

Vägledning

Avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadstomter bör då inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster.

12. Hänninge

Hänninge består av gårdar och hus samlade längs en längre landsvägssträcka. Här finns drygt 60 invånare. I VA-utredningsplanen (samrådshandlingen) framgår att området är ett bevakningsområde. Området saknar reglering i detaljplan.

Vägledning

Avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadstomter bör då inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster. Utbyggnad av kommunalt VA kan bli aktuellt på sikt.

13. Munkarp

Munkarp är en gammal kyrkby som idag har färre än 50 invånare men med tydlig lokal identitet. Byn saknar kommunalt VA och ingår inte i utbyggnadsområde för VA. I Munkarp finns en detaljplan för sex villatomter.

Vägledning

Avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadstomter bör då inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster.

Inom planlagt område prövas förändringar mot gällande plan.

14. Hallaröd

Hallaröd är en gammal kyrkby som idag har färre än 50 invånare men med tydlig lokal identitet. Byn saknar idag kommunalt VA och det behövs en långsiktigt hållbar VA-planering. Området saknar reglering i detaljplan.

Vägledning

Avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadstomter bör då inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster.

15. Lindhaga

Område som detaljplanerats för fritidshus i skogen i norra delen av kommunen. Ca hälften av fastigheterna är bebodda. För Lindhaga behövs en långsiktigt hållbar VA-planering.

Vägledning

Ny bebyggelse prövas mot gällande detaljplan.

16. Broslätt

Område som detaljplanerats för fritidshus i skogen i norra delen av kommunen. Ca hälften av fastigheterna är bebodda. I VA-utredningsplanen (samrådshandlingen) framgår att området är ett VA-utredningsområde. Det finns inget angivet år för utbyggnad.

Vägledning

Ny bebyggelse prövas mot gällande detaljplan.

17. Toftaröd

Område som detaljplanerats för fritidshus i skogen i norra delen av kommunen. Ca hälften av fastigheterna är bebodda. För Toftaröd behövs en långsiktigt hållbar VA-planering.

Vägledning

Ny bebyggelse prövas mot gällande detaljplan.

18. Karlarp

Karlarp är en bebyggelsegrupp som ingår i Tjörnarps tätort. Stora delar av området är detaljplanerat. VA-utbyggnad är planerad för området. Ett nytt område för funktionsblandad bebyggelse pekas ut mot Tjörnarpssjön i norra delen av Karlarp.

Vägledning

Inom detaljplan prövas förändringar mot gällande plan. I de fall planen hindrar önskvärd utveckling kan markägaren ansöka om planbesked för ändrad eller upphävd detaljplan.

Utanför detaljplan och strandskydd kan avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadsfastigheter bör inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster.

19. Elisetorp

Elisetorp detaljplanerades på 60-talet för fritidshus. Övervägande del av bostäderna är idag permanent bebodda. I VA-utredningsplanen (samrådshandlingen) framgår att området är ett VA-utredningsområde. Förändringar prövas mot gällande detaljplan.

Vägledning

Förändringar prövas mot gällande detaljplan

20. Norra Rörum

Norra Rörum har till största delen vuxit fram som lantlig bebyggelse utan stadsplanering. I mark- och vattenanvändningskartan är byn därför markerad som befintlig bebyggelsegrupp på landsbygd. En mindre del av orten är dock detaljplanerad och det finns tre kommunala småhustomter till salu insprängda i befintliga områden. Några fastigheter i norra delen av byn är strandskyddade. Norra Rörum har kommunalt VA. Inom detaljplan prövas förändringar mot gällande plan. I de fall planen hindrar önskvärd utveckling kan markägaren ansöka om planbesked för ändrad eller upphävd detaljplan. Utanför detaljplan och strandskydd kan avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Tomtstorlek anpassas till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster. Höörs kommun har tagit fram en detaljplan för fyra småhustomter invid Tyringevägen (se mångfunktionell bebyggelse). Planen vann laga kraft 2013 och tomterna föreslås bli 900-1200 m2.

Vägledning

Inom detaljplan prövas förändringar mot gällande plan. I de fall planen hindrar önskvärd utveckling kan markägaren ansöka om planbesked för ändrad eller upphävd detaljplan.

Utanför detaljplan och strandskydd kan avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Tomtstorlek anpassas till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster.

21. Spångahus

VA finns för större delen av området. Ny väganslutning norrut kommer att byggas i samband med att Trafikverket bygger om väg 23. Det blir även en planskild korsning för fotgängare och cyklister som kopplar till södra delen av Tjörnarp från Spångahus.

Vägledning

Inom detaljplan prövas förändringar mot gällande plan. I de fall planen hindrar önskvärd utveckling kan markägaren ansöka om planbesked för ändrad eller upphävd detaljplan.

Utanför detaljplan och strandskydd kan avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadsfastigheter bör inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebygelsemönster.

22. Örnakärr

Gällande detaljplan har upphävts. Övervägande del av bostäderna är idag permanent bebodda och området har kommunalt VA. Området ligger direkt i kommungräns.

Vägledning

Bygglov kan beviljas för större hus.

23. Sätofta gamla by

Sätofta gamla by har en ursprungligt bevarad sammanhållning av gårdar längs den gamla bygatan. Ingen plan finns för området. Kommunalt VA finns.

Vägledning

Avstyckning är inte lämplig med hänsyn till kulturmiljön och byns oskiftade karaktär samt med hänsyn till landskapsbilden.

24. Ormanäs gamla bykärna

Ormanäs gamla bykärna ligger vid en gammal landsvägskorsning. Området är inte reglerat i detaljplan och saknar kommunalt VA. Området söder om vägen är strandskyddat. Södra stambanan gör att området i viss mån är bullerutsatt.

Vägledning

Strandskydd och hänsyn till den gamla bykärnans bebyggelsestruktur gör att området inte är lämpligt för avstyckning av nya bostadstomter.

25. Tjuvaröd

Tjuvaröd är avstyckat och utbyggt utan reglering i detaljplan. Området har kommunalt VA. Södra stambanan gör att området i viss mån är bullerutsatt.

Vägledning

Avstyckning för enstaka nya bostadsfastigheter och andra mindre kompletteringar prövas genom förhandsbesked och bygglov. Kompletterande bebyggelse tillåts om den anpassas till den lantliga miljön och till karaktärsdragen i samma bebyggelsegrupp. Nya bostadstomter bör då inte styckas mindre än ca 1500 m2 med hänsyn till landsbygdens luftiga bebyggelsemönster

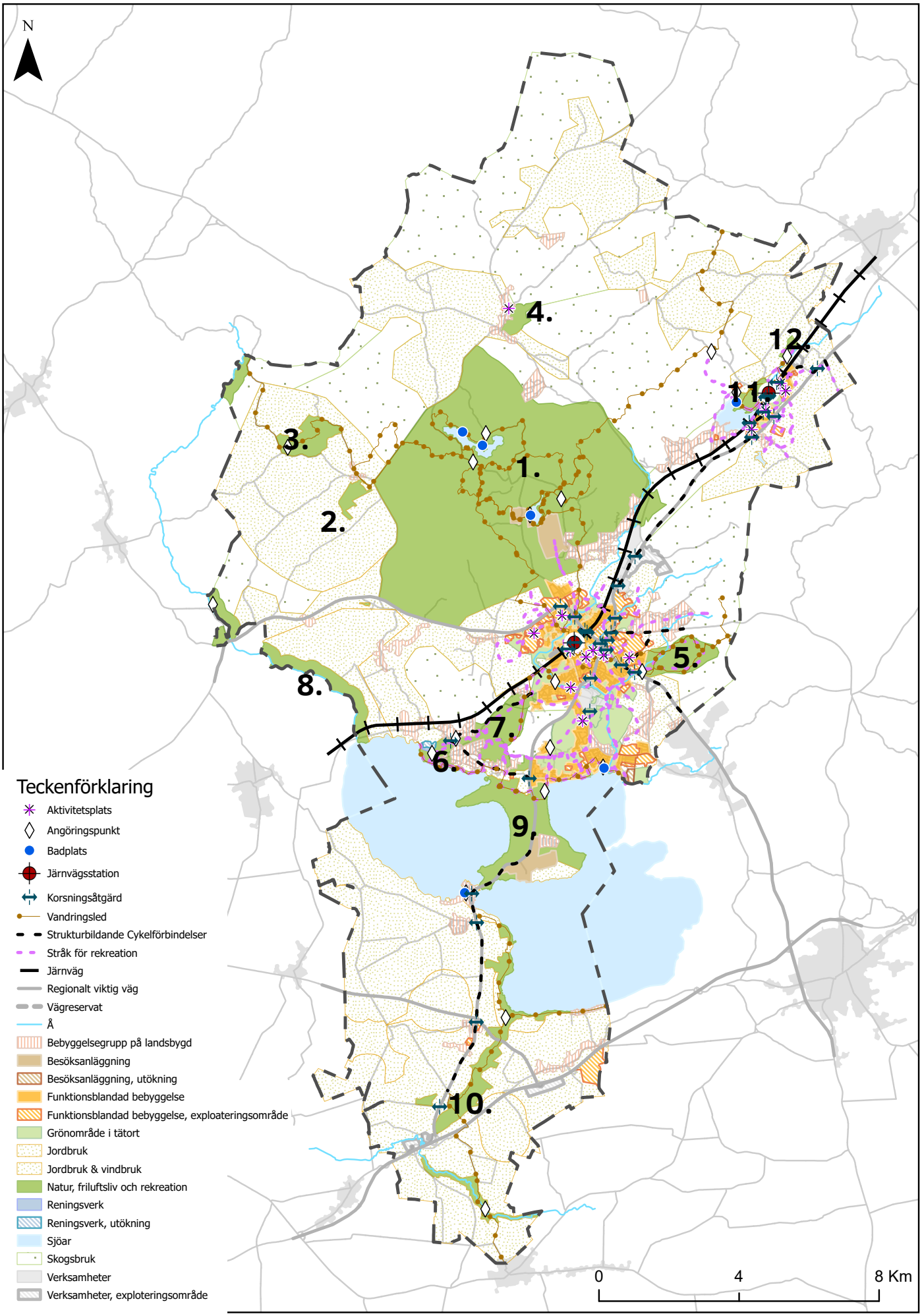
Områden för natur- friluftsliv och rekreation

Områden för natur, friluftsliv och rekreation

Områden för natur-friluftsliv och rekreation ligger under kategorin natur och friluftsliv i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut tolv områden för natur, friluftsliv och rekreation i kommunen.

Generell vägledning

- Naturvärdena ska öka.
- Det ska bli lättare att ta sig till områdena med cykel och kollektivtrafik.
- Angöringspunkter och vandringsleder ska göra områdena mer tillgängliga för alla.
- Möjligheten att vandra mellan områdena i attraktiva stråk ska stärkas långsiktigt.
- Naturområden ska tillsammans med leder, angöringspunkter och grönområden utvecklas som en grundstruktur för gröna och rekreativa kvaliteter

Figur 64. Karta över kommunens områden för natur, friluftsliv och rekreation

1. Frostavallenområdet

Frostavallen har varit centrum för friluftsliv sedan 1930-talet. Här finns bokskogar, sjöar, öppna landskap och vackra vyer. De höga naturvärdena är kopplade till de stora arealerna sammanhängande bokskog där vissa delar är opåverkade av skogsbruk. Stora naturvärden hänger också samman med sjöarna och odlingslandskapet med små åkerluckor, fäladsmarker, strandängar och artrika rester av slåttermark. I området finns även rikligt med kulturspår i form av hägnader, husgrunder och hålvägar.

Den tidigare konferensanläggningen och vandrarhemmet som ligger i anslutning till Vaxsjön håller på att starta upp för besökare. Under sommaren 2025 öppnar Frostavallen för första gången på flera år verksamheter riktade till besökare. Café och vandrarhem med ett stort antal bäddar öppnar vilket innebär nya förutsättningar för besökare som vill uppehålla sig en längre tid i området.

Kommunen arbetar med ett planprogram för området som ytterligare ska skapa förutsättningar för att utveckla besöksnäringen i området och för att stimulera de initiativ som finns. Kommunen vill också arbeta vidare med ledutvecklingen i området och undersöker bland annat möjligheten att skapa en mountainbikeled i Frostavallenområdet.

Vandringslederna rustades upp och iordningställdes i början av 2000-talet och området erbjuder numera både kortare och längre vandringar samt möjlighet till bad, fiske och vintersport. Det finns även ett antal scoutstugor i området samt en anläggning som skulle kunna fungera för konferenser och besöksnäring.

Området är utpekat som riksintresse för friluftslivet vilket innebär att det har särskilt stora natur- och kulturvärden som är attraktiva för många besökare och såväl Höörsbor som mer långväga besökare kommer hit regelbundet för.

Den regionala cykelleden mellan Båstad och Ystad passerar genom området sedan 2023.

Området innefattar naturreservaten Dagstorp, Frostvallen-Ullstorp, Bjäret, Ekastiga och Sjunnerup som är ett relativt nytt reservat som ligger mellan Södra stambanan och väg 23.

Dagstorpssjön

Dagstorpssjön är en relativt näringsfattig sjö, utpekad som nationellt värdefullt vatten. Sjön hyser bland annat bestånd av gädda, abborre, mört, sutare, braxen, groplöja och ål samt ett glest bestånd av flodkräfta. Här finns även en mycket rik fauna av trollsländor med bland annat den ovanliga tvåfläckiga trollsländan.

Runt Dagstorpssjön utbreder sig ett stort och kuperat bokskogsområde med en sällsynt stor andel intressanta skogsmiljöer. Orsaken till detta är bland annat den ansamling av gamla vulkanrester som finns i området. Vulkanerna var aktiva på Jura-tiden för omkring 180 miljoner år sedan och resterna består idag av en stelnad, hård basaltkärna. Basalten är basisk och påverkar omgivande markers flora och fauna positivt. Det kuperade landskapet har också försvårat avverkningar, vilket gör att flera kärnområden är relativt opåverkade av modernt skogsbruk. I området finns flera fina bäckmiljöer, rasbranter, kärr och betesmarker. Områdets stora areal ger gott hopp om att många av de hotade och känsliga arterna ska kunna överleva även på längre sikt.

Dagstorps naturreservat på sjöns norra sida är ett varierat område med flera olika naturtyper. Här finns lövskogsområden med bok, ek, avenbok i anslutning till öppna betesmarker. I de finaste betesmarkerna finns hävdgynnade arter som stagg, knägräs och ovanliga svampar. Det finns även flera kulturhistoriska lämningar.

Nordost och öster om Dagstorpssjön finns ett stort och varierat odlingslandskap med åker, vall och betesmarker. I de öppna markerna och runt gårdarna finns gott om äldre lövträd. Det finns ganska stora ytor av tidigare betes- och slåttermark där flera delar inte hävdas längre.

Söder om Dagstorpssjön finns ett stort och varierat bokskogsområde med gamla träd, kärr och rasbranter. Vissa delar är brukade medan andra, ofta kärr eller rasbranter, visar fina naturskogskvaliteter med mycket multnande ved och stor artrikedom. Bjäret (Ulfsbjär) är en stor, nordvänd och spektakulär basaltkupp. Hela branten är småkuperad och i öster finns en stor talusbrant. Träden är gamla och det finns rikligt med lågor och högstubbar. Den multnande veden är viktig för många av områdets hotade insekter och svampar. Lavfloran i området är mycket skyddsvärd med flera arter som indikerar lång skoglig kontinuitet. Även svamp- och mossfloran är rik på ovanliga och specialiserade arter. Nedanför Bjärets rasbranter rinner Hålsaxabäcken som här är omgiven av

aldominerad sumpskog och bokskog. Vattendraget är en förutsättning för många arter knutna till sumpiga skogsmiljöer.

Hela området har mycket stora naturvärden med flera exklusiva biotoper och arter. Områdets stora areal, dess rika uppsättning av exklusiva och känsliga arter samt den varierade naturen gör att Dagstorpsområdet sannolikt tillhör ett av Skånes mest värdefulla bokskogsområden. Hela området är av riksintresse för friluftslivet och delar av det är riksintresse för naturvården. I området ingår Dagstorps naturreservat och Bjäret är utpekat som Natura 2000-område. I området finns 15 nyckelbiotoper och fyra naturvärdesobjekt. Delar av området har biotopskydd (två mindre områden), landskapsbildsskydd samt strandskydd.

Den varierade naturen, flera vandringsleder och de svamprika skogarna har tillsammans med den vackra Dagstorpssjön gjort området till ett välbesökt friluftsområde. Runt Dagstorpssjön finns en längre vandringsled medan en kortare led tar vandraren runt naturreservatet Bjäret. Skåneleden och Pilgrimsleden passerar området. Vid Dagstorpssjöns södra sida finns en tydlig angöringspunkt med bland annat p-plats och informationstavla. Badplatserna på sjöns norra sida kan stärkas med information och fler faciliteter och en av dem kan utvecklas till angöringspunkt. Kommunen ansvarar för att lederna (utom Pilgrimsleden), angöringspunkter och badplatserna hålls i gott skick och är fortsatt attraktiva besöksmål och på sikt får högre standard.

Frostavallen och Vaxsjön

Vid Stenkilstorp i områdets nordligare delar finns vacker bokdominerad skog. Basaltkuppen Gryalid erbjuder en stor rasbrant med gamla ädellövträd av bok, avenbok, lönn, ask och lind och rik kryptogam och skalbaggsfauna. Vid foten av rasbranten finns ett alkärr med ett stort bestånd av den spektakulära skunkkallan. Österut, ovan branten, är skogen mer bokdominerad och brukad. Trots detta finns gott om gamla träd och multnande ved. På spridda stammar växer ovanliga arter som bokvårtlav och svampen pulverklubba. Vid ravinen Silverdalen finns äldre bokskog med mycket död ved. Även här finns gott om ovanliga kryptogamer.

Naturreservatet Frostavallen-Ullstorp domineras av blandlövskog men här och var finns även fuktigare partier med kärr.

I området finns flera vandringsleder av olika längd. Kring Vaxsjön finns en tillgänglighetsanpassad slinga som även den med rullstol kan ta sig fram på. Badplats finns på Vaxsjöns västra sida och här erbjuds både bryggor och sandstrand. Här finns också goda möjligheter till fiske av gädda gös och abborre.

Vintertid, när snön ligger, är pulkabackarna Frostavallens mest populära plats. Om omständigheterna tillåter finns möjlighet att åka skridskor på Vaxsjön.

Viktiga angöringspunkter finns vid Vaxsjön och vid pulkabackarna på Frostavallen. Dessa kan utvecklas med information och fler faciliteter. Kommunen sköter idag vandringsleder och slingor samt badplatsen vid Vaxsjön och upprustning av dessa sker kontinuerligt.

Munkarp

I Frostavallenområdet sydligaste del, vid Munkarp och Osarp, breder ett stort och vackert betes- och åslandskap ut sig. Det är rester av ett ålderdomligt kulturlandskap med öppna betesmarker och enefälader med hävdberoende arter som slåttergubbe, gullviva och backsippa. Även svampfloran och insektsfaunan är exklusiv med flera sällsynta arter. Här finns också fuktigare partier med alkärr och en mindre sjö. Systemet av rullstensåsar som löper genom området vilket gör landskapet kuperat och varierat. En bäck och en damm finns i områdets östra delar. I närheten finns också Osarps akvedukt som påminner om tidigare generationers möda och innovationstänkande.

Området omfattas av riksintresse för naturvård och friluftsliv. Munkarps fälad är naturreservat.

Området har strategisk betydelse för Höörs kommun. Vid naturreservatet finns en mindre parkeringsplats och informationstavla. En kortare markerad led tar vandraren runt i reservatet. Länsstyrelsen har ansvar för skötseln av Munkarps fälad.

Vägledning

Kommunen vill arbeta med att stötta markägare genom att ge vägledning då det gäller ändamålsenlig skötsel som gynnar biologisk mångfald, friluftsliv och andra ekosystemtjänster

2. Hallaröd

Vid Hallaröd finns ett naturreservat, bildat 2015 och utvidgat 2023. Syftet med reservatet är att skydda och utveckla skogliga naturvärden med särskild anknytning till ädellövskog samt naturvärden kopplade till öppna betesmarker.

Området består främst av näringsrik ädellövskog, som domineras av bok och även hyser en stor mängd död ved. I området finns det gott om bokar som är rika på lavar. I den öppna betesmarken finns ett antal äldre spärrgreniga ekar och inslaget av lind är påtagligt. Här finns även ett mindre fattigkärr. Betesmarken har ett rikt fågelliv och i närområdet har 16 fladdermusarter konstaterats, vilket är en mycket hög siffra.

Området används troligen framför allt av närboende, men eftersom reservatet är relativt nybildat är det troligt att det blir mer känt och besökt efter hand. Befintliga markvägar kan användas för promenader i reservatet och Skåneleden och Pilgrimsleden passerar området.

Vägledning

Kommunen vill verka för att tillgängligheten ska vara god, dels via vandringsleder, dels via kollektivtrafik. Kommunens bedömning är att reservatet och dess skötselplan och bestämmelser ligger i linje med kommunens ambition att skydda värdefull natur.

3. Allarps Bjär och Södra Hultarp

Basaltkuppen Allarps bjär reser sig brant och mäktig från det omgivande landskapet. Den basiska bergarten basalt gör att vårfloran vid Allarps bjär är rik och frodig och att området är en botaniskt mycket intressant lokal som också har lång trädkontinuitet. Även moss-, lav- och svampfloran är mycket rik. Fladdermusarterna barbastell, nymf
fladdermus (första fyndet i landet) och mindre brunfladdermus har noterats i området. Allarps bjär är Natura 2000-område och naturreservat samt riksintresse för naturvård.

Södra Hultarps naturreservat gränsar till Allarps bjär och visar upp ett lövskogsområde med bok och avenbok, samt inslag av björk, hassel och ek. Här finns också fuktigare delar med al, björk och ask. Markvegetationen är ofta svagt utvecklat och artfattig, men det finns också rikare delar.

Skåneleden passerar genom de båda reservaten och det finns även parkeringsplats med informationstavlor vilket gör området lättillgängligt och relativt välbesökt.

Vägledning

Kommunens bedömning är att reservatet och dess skötselplan och bestämmelser ligger i linje med kommunens ambition att skydda värdefull natur.

4. Norra Rörum och Hammarforsen

Kring Norra Rörum finns ett varierat landskap som erbjuder såväl öppet kulturlandskap som skogar. I betesmarken i områdets västra del ger den lätta jordmånen förutsättningar för en artrik flora med bland annat backsippa och blåmunkar. Här finns också ett rikt insektsliv med flera skyddsvärd arter av vildbin. I områdets östra del finns ett fint ädellövskogsparti med ek, bok, avenbok och lind. Flera av träden är gamla och det finns gott om död ved som gynnar insekter och svampar.

Vid Hammarforsen anlades på 1950-talet en badplats men numera är det snarare en trivsam rastplats med möjlighet till grillning och boulespel. Vandringsleder finns i form av kyrkstigar som har restaurerats och märkts ut av ideella krafter.

Vägledning

Med tydligare angöringspunkter och tydligt markerade leder kan området intressera fler besökare. Kommunen avser att stödja ideella organisationer och privata aktörer i arbetet med bland annat skyltning och ledmarkering.

5. Fogdarödsskogen

Fogdarödsskogen strax nordost om Höörs tätort är ett viktigt tätortsnära naturområde för många Höörsbor. Den dominerande naturtypen är bokdominerad skog med inslag av ek. Genom området rinner Lerbäcken via ett dammsystem. Områdets biologiska värden består bland annat i kvarlämnade gamla träd och partier med senvuxen skog, men skogen har också ett mycket stort socialt och rekreativt värde, inte minst beroende på att området är tätortsnära och välbesökt. Grillplats och vindskydd finns samt markerad stig som ansluter till Skåneleden.

Vägledning

Kommunens roll är att fortsätta hålla stigar och andra faciliteter i gott skick. Angöringspunkt med information och andra anläggningar för friluftslivet bör utvecklas på sikt.

6. Stanstorp/Ormanäs

Strandskog vid Stanstorp

Strandskogen vid Stanstorp utgörs främst av frodig ask- och alskog med rik och värdefull örtflora. Markvattnet är rörligt vilket ger marken högt pH-värde och andra speciella förutsättningar. Även svampfloran är rik med fynd av rödlistade arter. I västra delen av området finns hagmarker med grov ek.

I området finns fina promenadstråk med välutnyttjade stigar. Höörs kommun vill verka för att ett sammanhängande strandstråk på stigar och mindre vägar kommer till stånd. Läs mer om området i Plan för Ringsjöbandet.

Ormanäs

Ormanäs bjuder på ett vackert och varierat odlingslandskap med strandskog, mindre åkrar, betade hagmarker och grova ekar. Naturvärdena är mycket höga. Området används idag framför allt av närboende men har potential att utvecklas till ett utflyktsmål för fler besökare. Delar av området har strandskydd.

Vägledning

Kommunen vill verka för att tillgängligheten till området är fortsatt god via kollektivtrafiken. Kommunens marker ska utvecklas som rekreationsområde. Stigarna ska kompletteras, knytas ihop och skyltas. Andra lämpliga anläggningar är besöksparkering, en brygga som är tillgänglig med rullstol samt fågeltorn. Vägbom vid infart från Stanstorpsvägen tas bort eller flyttas. Ormanäs har med dessa åtgärder och insatser god potential att bli en viktig angöringspunkt för friluftslivet.

7. Stenskogen och Nyby

Stenskogen

Stenskogen har fått sitt namn efter brytningen av sandsten som har pågått i området från medeltiden fram till våra dagar. Fortfarande är ett stenbrott (Stanstorpsgraven) aktivt där sten vid behov hämtas till Lunds domkyrka. Området är kuperat och varierat med många spår efter stenbrytningen i form av så kallade gravar, det vill säga partier där sandsten brutits ut och efterlämnat större eller mindre gropar i landskapet. Andra lämningar är kvarnstenar och rester av kojor.

Stora delar av området har betats under lång tid och fortfarande finns öppen betesmark i områdets nordöstra delar, men Stenskogen domineras idag av ädellövskog med framför allt bok men har även inslag av grov gran här och var. Död ved och fuktigare partier med alkärr och bäckmiljöer bidrar till områdets biologiska kvaliteter liksom fågelarter som mindre hackspett, gröngöling och stenknäck och flera rödlistade arter av insekter, mossor, lavar och svampar. Delar av skogen har mycket höga naturvärden och flera mindre områden har biotopskydd.

Stenskogen är en välbesökt tätortsnära och bostadsnära skog med många stigar som används av såväl närboende som besökare på närbelägna Backagården. Dock saknas kommunala vandringsleder med undantag för leden Brottets bana som leder från Höörs tätort ut till Stanstorpsgraven.

Nyby

Längst i norr finns en gles granskog med stort lövinslag på relativt mager mark. Söderut övergår skogen efter hand till allt mer näringsrik och fuktig mark. Längst i söderut finns fina ask- och alkärr. Däremellan finns ett avsnitt med igenvuxna ekhagar. Inslaget av död ved är bitvis relativt stort. Markvegetationen har inslag av orkidéer och lundväxter. Moss-, lav- och svampfloran är relativt artrik med flera krävande och ovanliga arter. Större delen av området är utpekat som nyckelbiotop.

Vägledning

Kommunen ska verka för att tillgängligheten är fortsatt god, dels via vandringsleder, dels via kollektivtrafik. Området kring Backagården utvecklas som område för natur och rekreation. En länk behövs för att koppla samman Stanstorp med Stenskogens stigsystem. Kommunen ska verka för att områdets naturvärden bibehålls.

8. Längs Rönne å

Rönne å avvattnar Västra Ringsjön och är Skånes näst största å. I sin inledande sträckning utgör ån gräns mellan Höörs och Eslövs kommuner. Flera sällsynta geologiska formationer och stora skönhetsvärden finns i det omgivande, mosaikartade landskapet. Längs ån finns både utbredda översvämningsmarker och djupt nedskurna partier och raviner samt ett varierat odlingslandskap med inslag av mossmarker och ädellövskog. Rönne ås dalgång har stor betydelse som såväl rast- som häckningslokal för många fågelarter.

Ån är Skånes bästa laxförande vattendrag och hyser ett stort antal fiskarter i ett ursprungligt fiskbestånd samt en rik bottenfauna. Den är också ett av Sveriges viktigaste ålvattendrag. Ett antal kraftverk nedströms ån, utanför Höörs kommungräns, påverkar fiskbeståndet negativt då fiskarnas naturliga vandring hindras. Insatser för att minska den negativa påverkan från vandringshindren bör stödjas. Strandskydd finns längs åns hela sträckning inom Höörs kommun.

Vägledning

Ur rekreationssynpunkt utgör ån ett viktigt stråk och såväl vandringsleder som kanotpaddling kan utvecklas, både lokalt och i samverkan med andra kommuner. Angöringspunkt finns i Stockamöllan (Eslövs kommun) med kanotuthyrning och vandringsleder.

Rönne å är ett mellankommunalt intresse vilket ska beaktas i samband med planering och eventuella åtgärder längs ån.

9. Bosjöklosterhalvön

På Bosjöklosterhalvön finns flera olika naturmiljöer med höga naturvärden, bland annat ekhagar, strandängar och strandskog med ädellövträd. På halvön finns också ädellövskogar, sumpskogar och ett stort antal grova ekar i betesmarker och kring bebyggelsen. Det är framför allt det stora antalet grova och gamla ekar som gjort området välbekant. Den största ansamlingen, med bland annat den ”1000-åriga eken”, finns i Bosjökloster park.

Ett mycket stort antal rödlistade och andra sällsynta arter har observerats på Bosjöklosterhalvön. Flera av arterna, inte minst bland insekter och kryptogamer, är knutna till de gamla ekarna. I håligheter och ved lever sällsynta skalbaggar som läderbagge och på barken växer sällsynta lavar. Den basiska berggrunden har medfört att floran ofta är frodig och relativt rik på mineral- och kalkkrävande arter som blåsippa, tandrot, trolldruva, storrams och kransrams samt ett flertal ovanliga mossor. I sumpskogarna finns ofta ett stort inslag av ask. På hävdade marker finns bland annat den sällsynta orkidén majnycklar. Bosjöklosterhalvön är ett av Skånes mest värdefulla område för kryptogamer och insekter knutna till gamla ekar. I området finns ett flertal nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt, varav flera utgörs av enskilda jätteträd.

Halvön Lillö sträcker sig ut i den nordöstra delen av Västra Ringsjön. På halvön finns en vulkanrest (basalt) med rik flora och ett döende bestånd av alm. Delar av basaltkullen samt en jätteek närmare udden är utpekade som nyckelbiotoper. Sammantaget finns mycket höga värden kopplat till framför allt trädskiktet och de speciella markförhållanden som basalten ger.

På Bosjöklosterhalvöns västra och nordöstra sida finns öppna odlingsmarker, både fuktängar och mer torra sandmarker, med gamla ekar. Sandmarkerna längs sjön är intressanta bland annat för insekter som trivs på varma, lätta jordar med blommande örter. På spridda platser finns mindre träddungar och även gamla solitärer, bland annat värdefulla ekar. Längst i nordost finns gården Karlsholm med flera grova ekar.

Väster om väg 23 sträcker sig ett skogsområde ner mot Bosjökloster kyrkogård, samt öster om väg 23 vid Ängsbyn. Skogen är varierad med i huvudsak yngre blandskog i norr, dock med inslag av äldre ekar samt en liten mosse, vilken längst i söder övergår i äldre bokskog. Vid Ängsbyn finns insprängda äldre ekar med förekomst av ovanliga hålträdslevande skalbaggar.

I slottet Bosjöklosters omgivningar finns ett stort antal mycket grova och gamla ekar. Detta område tillhör ett av Skånes biologiskt mest värdefulla ekområden. Här finns bland annat den ”1000-åriga eken”. Förutom att ekarna är gamla och grova har dessutom många av dem stora håligheter vilket är av stort värde för många starkt specialiserade insektsarter. Förutom ek finns det även flera grova almar, askar och bokar. Bosjöklosters kyrkogård och slottspark utgör kärnområdet för många av Bosjöklosterhalvöns specialiserade ekanknutna arter.

På Bosjökloster golfbana finns dammar, gamla ekar, buskage och andra miljöer som kan vara biologiskt värdefulla. Med tanke på dess läge är naturvårdspotentialen troligen stor.

Strandnära skog på landvinningsmark och angränsande mark finns på halvöns sydöstra och sydvästra delar. I de finare partierna domineras trädskiktet av ek, bok, ask och alm samt i vissa partier al. Det finns gott om död ved vilket gynnar en lång rad organismer. Jordmånen är på flera platser näringsrik med förekomst av bland annat blåsippa, häxört och hässleklocka. I kvarstående gamla och ihåliga ekar finns en skyddsvärd fauna.

På Bosjöklosterhalvön finns tre reservat, Östra respektive Västra Bosjöklosterhalvön samt Lillö. Syftet med de två förstnämnda är framför allt att säkerställa att området inte exploateras, att på sikt utveckla friluftslivet i området samt att bevara och utveckla naturmiljöerna och förutsättningarna för förekommande rödlistade arter. För reservatet Lillö råder beträdnadsförbud. Det avsattes som naturminnesmärke 1937 för att bevara ett antal jätteaspar. Inom området finns även 14 nyckelbiotoper.

Vägledning

Kommunens bedömning är att reservaten på Östra och Västra Bosjöklosterhalvön, dess skötselplaner och bestämmelser ligger i linje med kommunens ambition att skydda värdefull natur och stärka förutsättningarna för friluftslivet. I länsstyrelsens skötselplaner för Östra och Västra Bosjöklosterreservatet finns stigar, rastplatser och fågeltorn inplanerade, vilka skulle göra området betydligt mer lättillgängligt. Kommunen ska verka för att nya angöringspunkter anläggs vid Orups idrottsplats på Bosjöklosterhalvöns östra sida och vid badplatsen i Gamla Bo, för att öka tillgängligheten till området. Området är tillgängligt via kollektivtrafik och på båda ställena finns i nuläget p-plats.

Höörs kommun har för avsikt att verka för att reservatet Lillö blir tillgängligt för allmänheten.

10. Klintaskogen, Finnhult, Pinedalen, Gudmundtorp och Rövarekulan

Vid Östra Ringsjöns sydvästra sida finns naturreservatet Klintaskogen. Här är marken näringsrik vilket ger en rik flora med bland annat kransrams, ramslök och vitskråp. Området är också geologiskt intressant på grund av strandlinjens skärning med sandsten och fossilrik skiffer. I det varierade landskapet strax söder om Klintaskogen finns såväl våtmarker som fuktängar och ekmiljöer med stora naturvärden. En mängd rödlistade och hotade lavar, svampar och insekter är knutna till ekarna och ekhagen har biotopskydd.

Längs Östra Ringsjöns södra strand finns strandskog och fuktängar. Här finns också två anlagda dammar, Finnhultsdammen och Snogerödsdammen som är fina fågellokaler. Stora mängder änder, gäss och måsfåglar rastar vid dammarna under höst och vår och bland annat buskskvätta och gräshoppssångare trivs i högörtsängarna runt dammarna. Området är lättillgängligt med fågelplattform, iordningställd parkeringsplats och stig som ansluter till Skåneleden.

Pinedalen är en markerad dalgång med öppna betesmarker vars sidor är klädda med rik ädellövskog på kalkhaltiga jordar. Skogen domineras av bok med inslag av ek och lönn, hagtorn och hassel. Floran är rik med hålnunneört, månviol, ramslök och skogsbingel. Skåneleden passerar genom dalgången och ansluter söderut mot Rövarekulans naturreservat och norrut mot Östra Ringsjön.

Gudmuntorp är ett bokskogsreservat som ligger några hundra meter väster om Pinedalen. Det är en av de sista ädellövskogarna innan Lundaslätten och Malmöslätten tar vid. En markväg går genom den luftiga och flacka bokskogen. Parkering finns vid Gudmuntorps kyrka några hundra meter österut.

Längs Bråån i södra delen av Höörs kommun finns naturreservatet Rövarekulan. Området utgörs av en markerad dalgång där vattnet på sina ställen skurit sig ned i en bäckravin med lummiga ädellövskogar som framför allt domineras av bok. Marken är kalkhaltig och näringsrik vilket gör floran frodig med våraspekt av bland annat gulplister, myskmadra och ramslök. Även svamp- och lavfloran är artrik och spännande. Bråån är ett värdefullt vattendrag vars strömmande vatten gynnar fiskarter som öring och elritsa. Här finns även den mycket sällsynta tjockskaliga målarmusslan.

I området finns tre naturreservat; Gudmuntorp, Klintaskogen och Rövarekulan samt fyra nyckelbiotoper varav en även är biotopskyddsområde.

Skåneleden Nord-Syd passerar längs Östra Ringsjöns södra sida och viker sedan av söderut genom Pinedalen och vidare till Rövarekulans naturreservat. I Rövarekulan liksom i Klintaskogen finns även kortare vandringsslingor.

Kommunens bedömning är att reservaten i Klintaskogen och Rövarekulan, dess skötselplaner och bestämmelser, ligger i linje med kommunens ambition att skydda värdefull natur och stärka förutsättningarna för friluftslivet. Naturreservatet Rövarekulan är lättillgängligt och välkomnande för sina besökare med informationstavlor, grill- och parkeringsplats och är således en viktig värdekärna.

Vägledning

Fågeltornet vid Snogeröd är tillgängligt via såväl kollektivtrafik som Skåneleden och ska utvecklas till angöringspunkt inte minst med avseende som rastplats för kanotister. Kommunen ska även arbeta för att tillgängligheten är fortsatt god till hela området, dels via vandringsleder, dels via kollektivtrafiken. När det gäller naturreservaten samt dess skötselplaner och bestämmelser, är kommunens bedömning att dessa ligger i linje med kommunens ambition att skydda värdefull natur.

11. Prästbonnaskogen

Naturreservatet Prästbonnaskogen gränsar till Tjörnarpssjön och utgörs av äldre bokdominerad ädellövskog med bok, ek och lind. De äldsta delarna av skogen är över 150 år gammal. Naturreservatets centrala delar har tidigare varit betade, här är skogen omkring 100 år eller yngre. I öster finns en lövsumpskog med ask, al och glasbjörk. Den stora mängden död och döende ved bidrar till områdets höga biologiska värden och gynnar såväl hackspettsarter som fladdermöss.

I områdets sydöstra del finns en mosse med spår efter torvtäkt. Här finns en sparsam flora med tranbär och tuvull i en matta av vitmossa.

Det tidigare kulverterade diket som utgör Tjörnarpssjöns tillrinning från nordväst har öppnats och återmeandrats och översvämningsmark har tillskapats. I översvämningszonerna kommer gädda och andra fiskarter att kunna leka. Detta kan reducera mängden vitfisk som äter djurplankton i sjön, med ytterligare bättre vattenkvalitet som följd.

Syftet med reservatet är bland annat att bevara och utveckla biologisk mångfald (fågel-, skalbaggs- och övrig evertebratfauna samt kärlväxt-, moss-, lav- och svampflora), skydda och återställa den värdefulla ädellövskogen samt främja det rörliga friluftslivet.

Länsstyrelsen i Skåne har lämnat in en ansökan till Naturvårdsverket om bildande av ett Natura 2000-område norr om Tjörnarpssjön. Området som ansökan gäller omfattar Prästbonnaskogens naturreservat och vidare norrut. Ansökan baseras på förekomst av Bechsteins fladdermus men observationen är osäker och ansökan har ännu inte blivit behandlad.

Områdets natur- och kulturvärden, tillgänglighet i form av leder och annan infrastruktur samt närhet till byn, sjön och tågstationen gör området till ett viktigt område för rekreation både för boende i Tjörnarp och besökare från hela regionen. En betydande förutsättning för Prästbonnaskogens attraktivitet är att den angränsar direkt till Tjörnarpssjön i söder.

Vägledning

Kommunen ser Prästbonnaskogen som ett betydelsefullt besöksmål med stor potential för friluftsliv i stationsnära läge. Området har direkta kopplingar till flera andra utpekade anläggningarna för friluftslivet i mark- och vattenanvändningskartan. Dels pekar kommunen ut ett par angöringspunkter för friluftslivet. En väster om stationen och en vid Kyrkviken. I mark- och vattenanvändningskartan finns stråk längs strandlinjen och det pekas även ut en cykelvägskoppling genom skogen för att säkerställa att den funktionen kan finnas kvar och eventuellt utvecklas framgent. Tormestorpsån går i nära anslutning, direkt öster om Prästbonnaskogen och det finns även ett utpekat läge för utveckling av badplats i västra delen av området. Planerna har funnits i flera år och finns även inskrivna i föreskrifterna för Prästbonnaskogens naturreservat då badplatsen skulle hamna inom dess gränser. Läget vid badplatsen är även lämpligt för ett vindskydd. Ett vindskydd skulle erbjuda besökare möjlighet till övernattning och därmed skulle Tjörnarp utvecklas till nod för besöksnäring.

12. Tegeldammarna-Lergravarna

Naturreservatet Tegeldammarna-Lergravarna är beläget nordost om Tjörnarps by och är kommunens enda kommunalt inrättade naturreservat. Reservatet omfattar den gamla lertäkt som förr tillhörde Gunnarps bruk och som nu har lämnats för fri utveckling. Spåren efter lertäkt är fortfarande tydliga, med täkthål och jordvallar med matjord som schaktats bort för att komma åt leran. Resterna efter den mäktiga gamla tegelugnen, en ringformad ugn med 18 brännkammare och tegelklädda valvgångar, ligger invid reservatet.

Idag består reservatet till största delen av självföryngrad fuktlövskog och sumpskog som aldrig har röjts eller gallrats. Al, grov asp och ädellöv dominerar trädskiktet. Den speciella jordarten ger förutsättningar för krävande arter som skogsknipprot, tvåblad, grönvit nattviol, desmeknopp och vätteros. Tillgången på död ved är stor, vilket ger möjlighet för en rik fauna av vedlevande insekter samt insektsätande och hålbyggande fåglar. Skogsduva och ett flertal hackspettarter finns i området, bland annat Höörs kommunfågel mindre hackspett. I den öppna dammen häckar sångsvan.

Delar av området är riksintresse för naturvården på grund av det småskaliga odlingslandskapet med små åkrar, betesmarker och skogsdungar åtskilda av stengärdesgårdar.

Området ligger i anslutning till Tormestorpsån som passerar strax öster om. Längs ån finns en ledkoppling söderut mot stationsområdet och Prästbonnaskogen. Områdets natur- och kulturvärden tillsammans med markerad led, spångad stig, parkering och rastplats gör det till ett viktigt område för rekreation för boende i Tjörnarp och hela kommunen.

Vägledning

Kommunen ser Tegeldammarna-Lergravarna som ett viktigt naturområde med potential att ytterligare kunna utvecklas som start- och målpunkt för friluftslivet. Mark- och vattenanvändningskartan pekar ut en angöringspunkt vid Tegelbruksdammarna. I kommunens strategikarta pekas en koppling till Skåneleden ut som strategiskt viktig för friluftslivet i Tjörnarp.

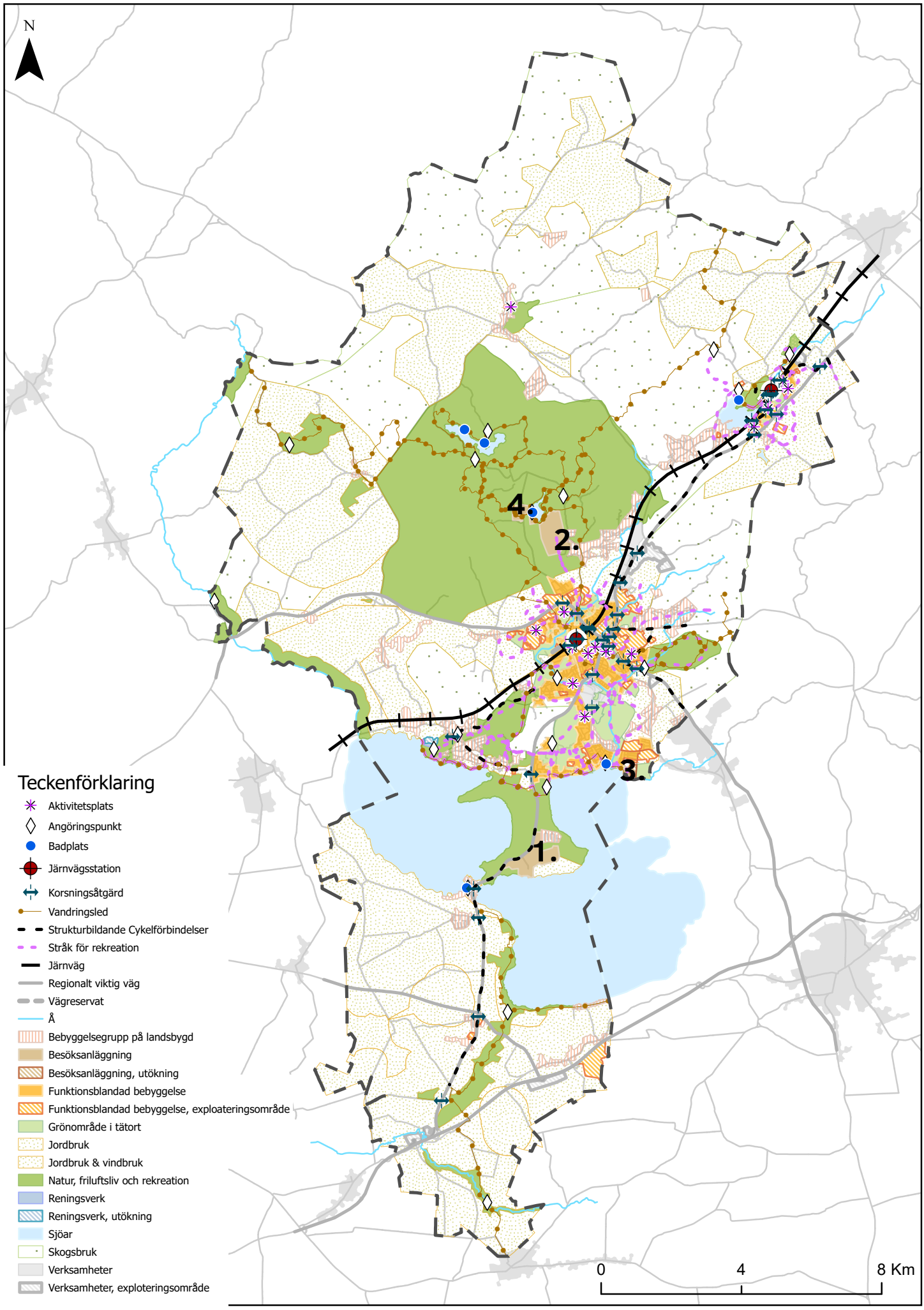
Besöksanläggningar

Besöksanläggningar

Besöksanläggning ligger under kategorin natur och friluftsliv i mark- och vattenanvändningskartan. Sammalagt pekar kommunen ut fyra besöksanläggningar i kommunen.

Generell vägledning

- Verksamhetens möjlighet att utvecklas ska främjas.
- Möjligheten att ta sig till besöksanläggningar med cykel och kollektivtrafik ska stärkas.
- Förutsättningarna att utveckla besöksnäringen ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk

Figur 65. Karta över kommunens besöksanläggningar

1. Bosjökloster

Bosjökloster är har stor betydelse som besöksmål i Höörs kommun. Golfbanan, slottsparken och slottsmiljön lockar årligen många besökare. Området är inte reglerat genom detaljplan. Anläggningarna utgör ett viktigt besöksmål i kommunen på samma gång som det är en betydelsefull arbetsgivare och en rik natur- och kulturmiljö. I anslutning till anläggningen hålls varje år mässor och event.

Vägledning

Förutsättningarna att utveckla besöksnäringen ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk.

2. Djurparken/Grottbyn

Djurparkens område är prioriterat för besöksnäring. Även den angränsande campingen söder om djurparken ingå det större besöksmålet. Området för djurparken har speciella förutsättningar jämfört med landsbygd i övrigt eftersom djurparken är inhägnad och eftersom den lockar ett stort antal besökare.

Vägledning

Förutsättningarna att utveckla besöksnäringen ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk.

3. Jägersbo

Camping och besöksanläggning strax söder om Höörs tätort. Området ligger i nära anslutning till Regionala cykellederna som i denna del av Mittskåne går parallellt mellan Höör och Hörby. Välbesökt badplats med faciliteter som campingkiosk, glassbar och minigolfbana.

Vägledning

Förutsättningarna att utveckla besöksnäringen ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk.

4.Frostavallen

Frostavallen har varit centrum för friluftsliv sedan 1930-talet. Här finns bokskogar, sjöar, öppna landskap och vackra vyer. Vandringslederna rustades upp och iordningställdes i början av 2000-talet och området erbjuder numera både kortare och längre vandringar samt möjlighet till bad, fiske och vintersport. Det finns även ett antal scoutstugor i området. Den tidigare konferensanläggningen och vandrarhemmet som ligger i anslutning till Vaxsjön håller på att starta upp för besökare. Under sommaren 2025 öppnar Frostavallen för första gången på flera år verksamheter riktade till besökare. Café och vandrarhem med ett stort antal bäddar öppnar vilket innebär nya förutsättningar för besökare som vill uppehålla sig en längre tid i området. Området är utpekat som riksintresse för friluftslivet vilket innebär att det har särskilt stora natur- och kulturvärden som är attraktiva för många besökare och såväl Höörsbor som mer långväga besökare kommer hit regelbundet för. Den regionala cykelleden från Båstad till Ystad passerar genom Frostavallenområdet på väg 1323.

Vägledning

Förutsättningarna att utveckla besöksnäringen ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk.

Jordbruk

Jordbruk

Jordbruk ligger under kategorin jordbruk i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut 7 områden för jordbruk. Utpekandet utgår från områdesindelningen i kommunens analys av landskapskaraktärer. Numreringen av områdena utgår från den numrering som finns i landskapskaraktärsanalysen.

Generell vägledning

• Förutsättningarna att långsiktigt bedriva areella näringar ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk.

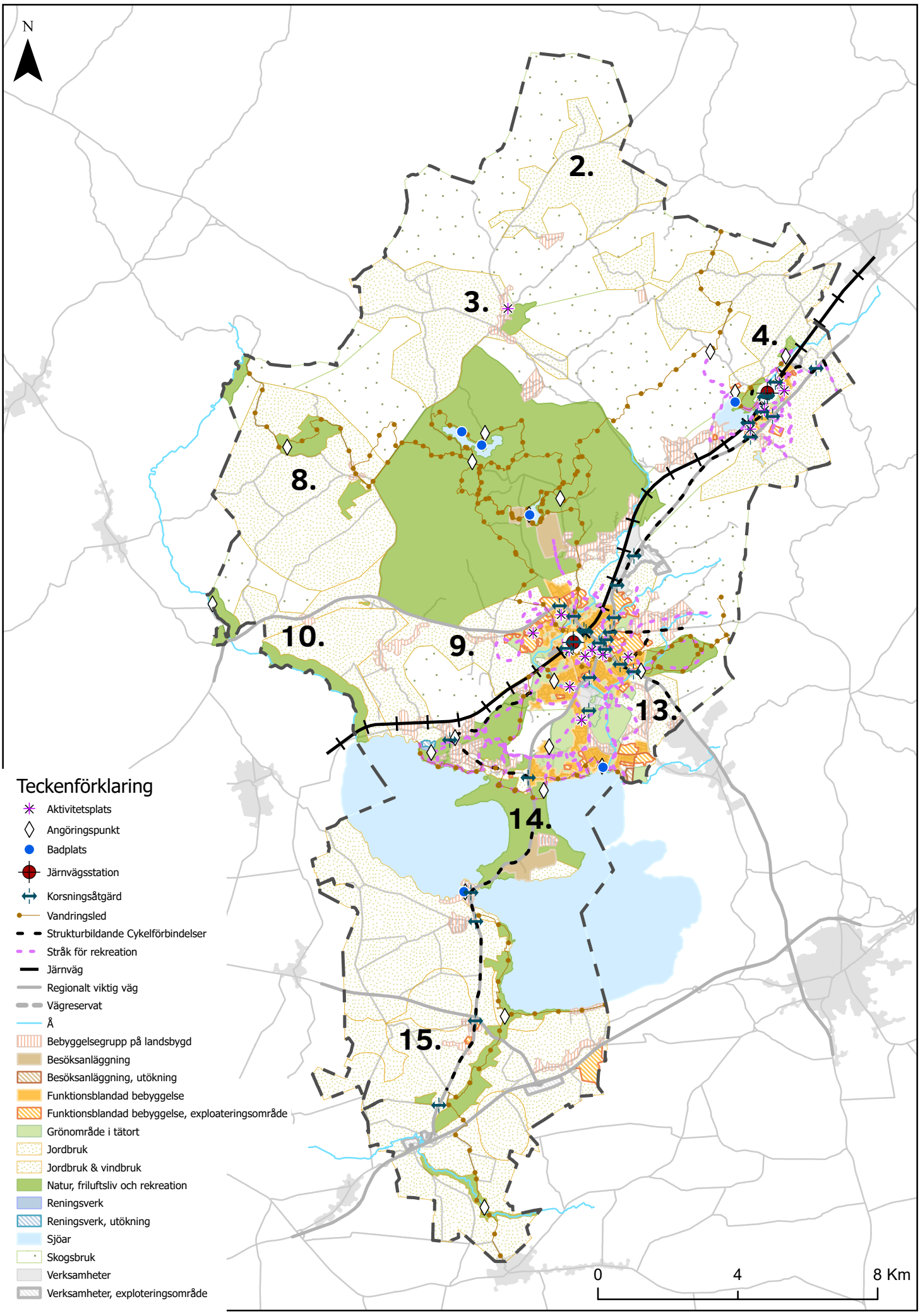
• Nya tomters utformning och avgränsning ska anpassas till platsens naturliga förutsättningar, såsom höjdskillnader, vegetation och kulturmiljövärden. I kuperade områden krävs ofta större tomter för att undvika omfattande schaktning och utfyllnad.

• Ny bebyggelse ska utformas med hänsyn till landskapsbilden, omgivande bebyggelsestruktur och lokala byggnadstraditioner. Det innebär att byggnadsvolymer, materialval och färgsättning bör harmoniera med den befintliga miljön.

• Höörs kommun ser positivt på ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet samt som underlättar näringsverksamhet och generationsskifte i jord-och skogsbruket.

• Vid planering av ny bebyggelse ska särskild hänsyn tas till möjligheterna att lösa vatten- och avloppsförsörjning på ett hållbart och långsiktigt sätt.

• Nya bostadstomter bör i första hand placeras i eller i direkt anslutning till befintliga bebyggelsegrupper och med hänsyn till historiska landskapsstrukturer som sockengränser, äldre vägdragningar och odlingsmönster.

Figur 66. Karta över kommunens jordbruksområden indelat utifrån landskapskaraktär

2.Böljande mosaiklandskap kring Rörums Holma - Skuddarp - Hjällaröd

Karaktärsområdet ligger relativt högt i landskapet och består av ett småkuperat betes- och odlingslandskap med vattendrag och inslag av skog. I de östra delarna ligger berg i dagen. Skogen utgörs främst av ädellövträd och delvis av granplantage. Stora delar av landskapet är fortfarande betespräglat. Jordlagret består av isälvssediment, sandig morän och torv. Den varierade topografin, tillsammans med åkerholmar och skogsridåer, skapar begränsad sikt i landskapet från de öppna landskapsrummen.

Karaktäristiska drag

- Småkuperat mosaiklandskap
- Trädklädda naturbetesmarker med lång kontinuitet
- Tydliga öppna landskaprum
- Hagstadberget utgör tydligt landmärke
- Tyst rofyllt område
- Traditionell gårds- och torpbebyggelse i däldläge

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga gårdar
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte i jordbruket
- Ny bebyggelse bör inte fragmentera sammanhängande jordbruksmark
- Värna om ålderdomlig traditionell bebyggelsekaraktär
- Upplevelsen av ett stilla rofyllt och tyst landskap bör inte störas
- Landskapets värdefulla naturmiljöer och artrikedom bör inte störas
- Värna om siktlinjer mot trädklädda beteslandskapsrum
- Värna om siktlinjer mot framträdande stenmurar i landskapet
- Värna om siktlinjer mot traditionell gårdsbebyggelse

3.Böljande mosaiklandskap kring Norra Rörum

Karaktärsområdet präglas av en varierad topografi med bland annat vulkanrester, åsformationer och klippor. Det böljande mosaiklandskapet utgörs av ett ålderdomligt odlingslandskap med vackra betesmarker, ädellövskog, barrskog och vattendrag. Bland de öppna landskapsrummen begränsas sikten i landskapet av topografin, skogsridåer och utspridd bebyggelse. Större del av området domineras av isälvssediment, med inslag av sandig morän, torvmark och blottat urberg.

Karaktäristiska drag

- Topografiskt varierat mosaiklandskap
- Tydliga öppna landskapsrum
- Tyst och fridfull natur
- Värdefulla betesmarker med grova träd
- Präglat av 1800-talsmiljöer
- Byggnadstradition med röd brädfodring
- Medeltida kyrkoläge på kulle
- Bebyggelse i anslutning till jordbruksmark eller vägar
- Slingrande ålderdomligt vägnät

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till Norra Rörum samt i anslutning till gårdar
- Bebyggelse bör placeras i anslutning till jordbruksmark eller befintliga vägar
- Ny bebyggelse bör hålla samma avstånd till gatan som omgivande bebyggelse
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte i jordbruket
- Ta fasta på bebyggelsens platslokala gemensamma karaktärsdrag samt karaktär av omgivande natur
- Eventuella tillbyggnader och mindre komplementbyggnader bör göras på baksidan och inte ut mot gatan
- Ny bebyggelse bör inte fragmentera sammanhängande jordbruksmark
- Upplevelsen av ett stilla rofyllt och tyst landskap bör inte störas
- Siktlinjer mot öppna hagmarker bör inte störas
- Siktlinjer mot framträdande stenmurar i landskapet bör inte brytas
- Landskapets värdefulla naturmiljöer och artrikedom bör inte störas

4.Småbrutet mosaiklandskap kring Tjörnarp

Karaktärsområdet präglas av ett böljande och varierat landskap med stor variation i terräng och topografi. Det kännetecknas av en mosaik av jordbruksmark och skogsområden som skapar kontraster mellan de öppna slätterna och de skogsklädda höjderna. Den öppna jordbruksmarken dominerar de lågt belägna och plana partierna och skogsmarkerna dominerar de kuperade höjdpartierna. Skogen består främst av lövträd med inslag av gran. Den varierade topografin och skogsridåerna begränsar sikten i landskapet. Jordlagren består huvudsakligen av sandig morän men i de lägre delarna återfinns även torv och isälvssediment. Norr om Tjörnarp finns ett område med glacial lera. Blottat urberg förekommer spritt i karaktärsområdet.

Karaktäristiska drag

- Topografiskt varierat mosaiklandskap
- Mångfald av stenmurar formar agrara strukturer
- Gunnarps tegelbruk, spår av lokal industrihistoria
- Kulturhistoriska vägmiljöer med lång tradition
- Vackra naturbetesmarker, hagmarker och ädellövskogar
- Varierade bebyggelselägen utifrån topografin
- Kyrktornet tydligt landmärke
- Fri siktlinje från Kyrkvägen till Tjörnarpssjön
- Tätortsnära rekreations- och friluftsområden

Specifik vägledning

- Värna om ålderdomlig traditionell bebyggelsekaraktär
- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper samt gårdar
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte i jordbruket
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Positiv hållning till utveckling av ekobyar
- Ny bebyggelse bör inte fragmentera sammanhängande jordbruksmark
- Värna om siktlinjer mot småskaligt odlingslandskap
- Värna om siktlinjer mot framträdande stenmurar i landskapet
- Rekreationsvärden kring Korsarödssjön bör inte störas
- Värna om kulturhistoriskt värdefulla vägmiljöer (1328, 1338, 1344 och 1975)
- Landskapets värdefulla naturmiljöer och artrikedom bör inte störas

8.Böljande mosaiklandskap kring Hallaröd

Karaktärsområdet utgörs av ett småbrutet landskap präglat av en mosaik av betesmarker, små åkrar och större skogspartier. Den böljande topografin utgörs av flera åsar och dalar i ett varierande landskap. I söder övergår det böljande mosaiklandskapet till ett mer plant småbrutet odlingslandskap. Skogen är produktionsinriktad med övervägande lövskog med även barrskog. Flera mindre bäckar rinner genom området och västerut finns flertalet småsjöar. I jordlagret dominerar sandig morän med inslag av isälvssediment, torvmark, svämsediment och olika typer av lera, sand och silt. På flera håll finns blottat urberg.

Karaktäristiska drag

- Böljande kulturpräglat mosaiklandskap
- Produktionsskog med främst lövträd
- Medeltida prägel
- Lång brukningskontinuitet med överlappande värden
- Ett av Sveriges mest fladdermustäta områden
- Goda möjligheter till rekreation och friluftsliv
- Spridd bebyggelse längs slingrande vägar
- Gamla torp i nära anslutning till vägen

Specifik vägledning

- Ta fasta på lantlig bebyggelsekaraktär
- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper och gårdar längs befintliga vägar
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte i jordbruket
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Ny bebyggelse bör inte fragmentera sammanhängande jordbruksmark
- Upplevelsen av ett stilla rofyllt område bör inte störas
- Landskapets värdefulla naturmiljöer och artrikedom bör inte störas
- Landskapets rekreationsvärden bör inte störas
- Värna om siktlinjer mot det öppna småskaliga jordbrukslandskapet
- Värna om siktlinjer mot välbevarad traditionell gårdsbebyggelse

9. Småbrutet odlingslandskap kring Hasslebro - Hänninge - Snogehall

Väster om Höör sträcker sig ett böljande småbrutet odlingslandskap ut sig hela vägen ut till Hasslebro vid kommungränsen. Karaktärsområdet präglas av ett relativt öppet småskaligt åker- och beteslandskap med några större sammanhängande skogs- och jordbruksområden. Kring Lillasäte, Björkåsen och Yxnaholma övergår karaktärsområdet i ett mer framträdande småkuperat landskap. Flera mindre bäckar rinner genom karaktärsområdet. Jordlagren utgörs främst av sandig morän. Ett stråk av isälvssediment går från nordost till väst i karaktärsområdets norra del där flera rullstensåsar förekommer. Det finns även inslag av torv och blottat urberg.

Karaktäristiska drag

- *Böljande småkuperat varierat odlingslandskap*
- *Spår i landskapet från medeltid och 1800-tal*
- *Präglat av tidig stenindustri*
- *Byar med traditionell gårdsbebyggelse av varierad karaktär*
- *Värdefulla trädklädda naturbetesmarker*
- *Goda förutsättningar för friluftsliv*

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse placeras i första hand nära befintliga bebyggelsegrupper
- Ta fasta på lantlig bebyggelsekaraktär för Maglasäte, Hänninge och Munkarp
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte i jordbruket
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Positiv hållning till utveckling av ekobyar
- Värna om siktlinjer mot öppna hagmarker
- Värna om siktlinjer mot välbevarad traditionell gårdsbebyggelse
- Värna om siktlinjer mot framträdande stenmurar i landskapet
- Landskapets värdefulla naturmiljöer och artrikedom bör inte störas
- Tillgänglighet till viktiga friluftslivsområden får inte brytas

10. Vattenlandskap kring Ageröds mosse

Karaktärsområdet utgörs av ett flackt markområde nordväst om Västra Ringsjön, där Ageröds mosse sätter sin påtagliga prägel i landskapet. Området har tidigare varit en del av Ringsjön, fram tills för ca 9000 år sedan (Sjöström 2013). Högmossen bildades under tiden som fornsjön växte igen. Det finns många samlade natur- och kulturvärden i karaktärsområdet, kopplade till läget vid vattnet.

Kring Ageröds mosse dominerar kärrtorv i jordlagret men även en del sandig morän. Få inslag finns av postglacial sand, svämsediment, isälvssediment och blottat urberg. Rönne å slingrar sig längs ytterkanten av karaktärsområdet och markerar Höörs kommungräns mot Eslöv. Ringsjöarna avvattnas av Rönne å och utgör starten på Rönne ås avrinningsområde.

Karaktäristiska drag

- Ageröds mosse
- Läge vid vattnet med långa utblickar
- Präglas i hög grad av stenåldersboplatser
- Omväxlande naturmiljöer
- Rönne ås dalgång
- Betydande areal omfattas av landskapsbildsskydd
- Vattenknutna friluftslivsaktiviteter
- Sparsamt spridd bebyggelse

Specifik vägledning

- Bebyggelse bör i första hand placeras i anslutning till Klingstorp och befintliga gårdar
- Bebyggelse undviks med hänsyn till översvämningsrisk
- Värna om siktlinjer över vattnet
- Rekreationsmöjligheter längs vattenmiljöer bör inte störas
- Landskapets värdefulla naturmiljöer och artrikedom bör inte störas

13.Böljande mosaiklandskap kring Sätofta

Karaktärsområdet utgörs av ett småkuperat och mosaikartat odlingslandskap öster om Höörs tätort. Jordbruket bedrivs i relativt liten skala, med inslag av större sammanhängande åkerområden och mindre skogspartier. Mindre vattendrag samt Höörsån passerar genom landskapet. I södra delen präglas jordlagret av en varierad sammansättning, med sammanhängande områden av isälvssediment, sandig morän och inslag av sand och torvmarker. I den norra delen dominerar sandig morän med inslag av torv och berg som går i dagen. Genom landskapet löper en rullstensås som sträcker sig västerut mot Fogdaröd.

Karaktäristiska drag

- Småkuperat mosaiklandskap
- Rikt på stengärdesgårdar
- Medeltida ortnamn
- Präglat av hästaktiviteter
- Höörsån
- Bebyggelsen samlad i mindre byar

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper och gårdar
- Ta fasta på bebyggelsegruppers gemensamma karaktärsdrag av omgivande natur
- Värna om lantlig bebyggelsekaraktär i anslutning till Sätoftavägen, Sövrödsvägen samt Fädriftsvägen
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte i jordbruket
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Positiv hållning till utveckling av ekobyar
- Värna om siktlinjer mot framträdande stenmurar i landskapet
- Värna om siktlinjer mot det öppna småskaliga jordbrukslandskapet
- Värna om siktlinjer mot traditionell gårdsbebyggelse
- Landskapets värdefulla naturmiljöer ska inte störas
- Tillgänglighet till viktiga friluftslivsområden får inte brytas

14. Vattenlandskap kring Bosjökloster

Karaktärsområdet utgörs till största del av en låglänt före detta sjöbotten från när Ringsjöarna var en enda stor sjö. Ringsjön med sitt centrala läge mitt i Skåne utgör ett geologiskt gränsområde för det skogrika urbergsområdet i norr och slättbygden i söder. Sjöarna är starten på Rönne ås avrinningsområde (Trafikverket 2023). De geologiska förutsättningarna gör att området inte lämpat sig för storskaligt jordbruk, vilket med tiden resulterat i en mosaik av markanvändning. I jordlagren finns sandig morän, sandjord och torvmark. Den postglaciala sanden längs stränderna kan ställvis uppträda som tydliga sanddyner i landskapet.

Landskapsbilden är omväxlande. Längst i norr övergår topografin i mer sluttande partier uppåt som präglas av skog med inslag av öppna jordbruksmarker. Det södra flacka näset, som delar Ringsjöarna i två, präglas av variation mellan öppna betade eller odlade landskap och områden med skog eller gröna ridåer. Skogen längs stränderna begränsar på vissa ställen sikten mot omgivande landskap. Över sjöarna är siktlinjen långsträckt och obruten (Trafikverket 2023; Höörs kommun 2018; Länsstyrelsen Skåne 2006).

Karaktäristiska drag

- Geologiskt gränsområde
- Omväxlande landskapsbild
- Lång siktlinje över Ringsjön
- Bosjökloster med omgivande miljö
- Kulturmiljöer präglade av 1700-1800-tal
- Rikt på värdefulla naturmiljöer
- Goda förutsättningar för friluftsaktiviteter
- Riksväg 23 skapar fysisk riktning i landskapet

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper
- Ta fasta på bebyggelsegruppers gemensamma karaktärsdrag av omgivande natur
- Ny bebyggelse ska bara tillåtas i områden naturligt skyddade mot översvämningsrisker
- Markutfyllnad kan tillåtas om inte landskapsbilden påverkas negativt och ingen störning sker på vattnets rinnvägar
- Ny bebyggelse tillåts inte i lågpunkter i landskapet eller i innestängda områden
- Ny bebyggelse i dikningsföretagens båtnadsområden bör generellt inte prövas
- Särskild hänsyn till översvämningsrisk krävs vid prövning för befintliga bostadsfastigheter som ligger lägre än +56,5 m
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Värna om siktlinjer över sjöarna
- Landskapets värdefulla naturmiljöer får inte störas
- Den kulturhistoriskt värdefulla klostermiljön får inte störas
- Landskapets rekreationsvärden får inte störas

15. Slättlandskap kring Södra Munkarp - Pinedalen - Brååns dalgång

Karaktärsområdet utgörs av ett öppet och böljande odlingslandskap med inslag av skogsdungar och naturmarker. Topografin varierar från böljande till flacka partier och bidrar dels till stora landskapsrum med relativt långa siktlinjer och utblickar över bland annat Ringsjöarna i norr, dels till begränsade siktlinjer. Söder om Västra Ringsjön är landskapet kraftigt böljande. Framträdande landskapsformer är Pinedalen och Brååns dalgång.

Karaktäristiska drag

- Öppet böljande slättlandskap
- Stora landskapsrum med långa utblickar
- Pinedalen och Brååns dalgång utgör framträdande landkapsformer
- Kulturhistoriskt värdefulla gårdsmiljöer
- Komplex miljö med spår från olika tidsperioder
- Värdefulla ekhagar
- Omfattande transportinfrastruktur
- Glest placerad bebyggelse med spår av ägogränser i rutmönster

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper och gårdar
- Ta fasta på bebyggelsegruppers gemensamma karaktärsdrag
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte i jordbruket
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Ny bebyggelse bör inte fragmentera sammanhängande jordbruksmark
- Värna om siktlinjer mot öppna landskapsrum
- Värna om stråk med värdefulla natur- och kulturmiljöer längs Ringsjöns strandkant och Pinedalen
- Värna om siktlinjer mot välbevarad traditionell gårdsbebyggelse

Jordbruk&Vindbruk

Jordbruk&Vindbruk

Jordbruk&Vindbruk ligger under kategorin jordbruk i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut tre områden för jordbruk&vindbruk. Områdena utgör delområden av karaktärsområdet Slättlandskap kring Södra Munkarp - Pinedalen - Brååns dalgång. De utgör inga egna områden i kommunens analys av landskapskaraktärer.

Generell vägledning

• Inom dessa områden bör det inte ske nya avstyckningar av hänsyn till vindbruket

• Förutsättningarna att långsiktigt bedriva areella näringar och vindbruk ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk.

• Nya tomters utformning och avgränsning ska anpassas till platsens naturliga förutsättningar, såsom höjdskillnader, vegetation och kulturmiljövärden. I kuperade områden krävs ofta större tomter för att undvika omfattande schaktning och utfyllnad.

• Ny bebyggelse ska utformas med hänsyn till landskapsbilden, omgivande bebyggelsestruktur och lokala byggnadstraditioner. Det innebär att byggnadsvolymer, materialval och färgsättning bör harmoniera med den befintliga miljön.

• Höörs kommun ser positivt på ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet samt som underlättar näringsverksamhet och generationsskifte i jord-och skogsbruket.

• Vid planering av ny bebyggelse ska särskild hänsyn tas till möjligheterna att lösa vatten- och avloppsförsörjning på ett hållbart och långsiktigt sätt.

• Nya bostadstomter bör i första hand placeras i eller i direkt anslutning till befintliga bebyggelsegrupper och med hänsyn till historiska landskapsstrukturer som sockengränser, äldre vägdragningar och odlingsmönster.

Figur 67. Karta över kommunens jordbruksområden

1. Slättlandskap kring väg 17 väster om Snogeröd

Området utgörs av ett öppet och flackt odlingslandskap med inslag av skogsdungar och naturmarker. Det öppna landskapet bidrar till stora landskapsrum med relativt långa siktlinjer och utblickar.

Karaktäristiska drag

- Öppet böljande slättlandskap
- Stora landskapsrum med långa utblickar
- Komplex miljö med spår från olika tidsperioder
- Glest placerad gårdsbebyggelse

Specifik vägledning

- Inom detta område bör det inte ske nya avstyckningar av hänsyn till vindbruket
- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga gårdar
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte i jordbruket
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Ny bebyggelse bör inte fragmentera sammanhängande jordbruksmark
- Värna om siktlinjer mot öppna landskapsrum
- Värna om siktlinjer mot välbevarad traditionell gårdsbebyggelse

2. Slättlandskap väster om Pugerup

Området utgörs av ett öppet och flackt odlingslandskap med inslag av skogsdungar och naturmarker. Det öppna landskapet bidrar till stora landskapsrum med relativt långa siktlinjer och utblickar.

Karaktäristiska drag

- Öppet böljande slättlandskap
- Stora landskapsrum med långa utblickar
- Kulturhistoriskt värdefulla gårdsmiljöer
- Komplex miljö med spår från olika tidsperioder
- Glest placerad gårsbebyggelse

Specifik vägledning

- Inom detta område bör det inte ske nya avstyckningar av hänsyn till vindbruket
- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga gårdar
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte i jordbruket
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Ny bebyggelse bör inte fragmentera sammanhängande jordbruksmark
- Värna om siktlinjer mot öppna landskapsrum
- Värna om siktlinjer mot välbevarad traditionell gårdsbebyggelse

3. Slättlandskap söder om E22 kring Orups gård

Området utgörs av ett öppet och flackt odlingslandskap med inslag av skogsdungar och naturmarker. Det öppna landskapet bidrar till stora landskapsrum med relativt långa siktlinjer och utblickar.

Karaktäristiska drag

- Öppet böljande slättlandskap
- Stora landskapsrum med långa utblickar
- Komplex miljö med spår från olika tidsperioder
- E22: an bryter genom landskapet i norr
- Glest placerad gårdsbebyggelse

Specifik vägledning

- Inom detta område bör det inte ske nya avstyckningar av hänsyn till vindbruket
- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga gårdar
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte i jordbruket
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Ny bebyggelse bör inte fragmentera sammanhängande jordbruksmark
- Värna om siktlinjer mot öppna landskapsrum
- Värna om siktlinjer mot välbevarad traditionell gårdsbebyggelse

Skogsbruk

Skogsbruk

Skogsbruk ligger under kategorin skogsbruk i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut 7 områden för skogsbruk. Utpekandet utgår från områdesindelningen i kommunens analys av landskapskaraktärer. Numreringen av områdena utgår från den numrering som finns i landskapskaraktärsanalysen.

Generell vägledning

• Förutsättningarna att långsiktigt bedriva areella näringar ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk.

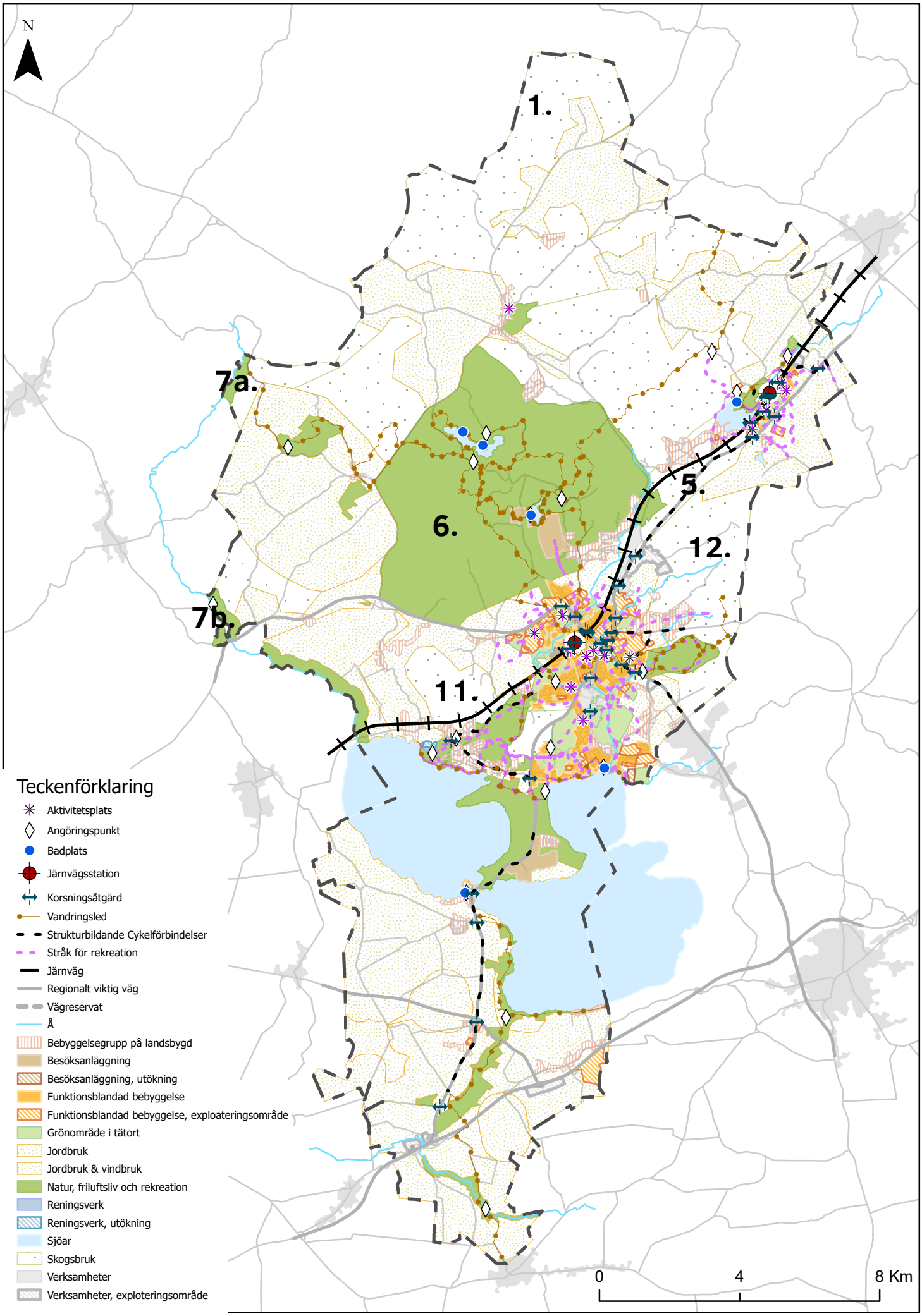
• Nya tomters utformning och avgränsning ska anpassas till platsens naturliga förutsättningar, såsom höjdskillnader, vegetation och kulturmiljövärden. I kuperade områden krävs ofta större tomter för att undvika omfattande schaktning och utfyllnad.

• Ny bebyggelse ska utformas med hänsyn till landskapsbilden, omgivande bebyggelsestruktur och lokala byggnadstraditioner. Det innebär att byggnadsvolymer, materialval och färgsättning bör harmoniera med den befintliga miljön.

• Höörs kommun ser positivt på ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet samt som underlättar näringsverksamhet och generationsskifte i jord-och skogsbruket.

• Vid planering av ny bebyggelse ska särskild hänsyn tas till möjligheterna att lösa vatten- och avloppsförsörjning på ett hållbart och långsiktigt sätt.

• Nya bostadstomter bör i första hand placeras i eller i direkt anslutning till befintliga bebyggelsegrupper och med hänsyn till historiska landskapsstrukturer som sockengränser, äldre vägdragningar och odlingsmönster.

Figur 68. Karta över kommunens skogsbruksområden indelat utifrån landskapskaraktär

1.Flackt skogslandskap kring Svalemosse - Orsjön - Lindhaga

Karaktärsområdet ligger relativt högländ på en platt platå och präglas av ett mjukt böljande landskap. Norr om Trulstorp sluttar terrängen brant ner mot byn. Skogslandskapet domineras av produktionsskog, främst gran men även mycket bok. Få inslag av öppna landskapsrum med betesmarker och mindre åkrar finns i låga partier. I övergångszonerna till det omgivande Böljande mosaiklandskapet kring Rörums Holma, Skuddarp och Hjällaröd blir landskapet mer öppet.

Karaktäristiska drag

- Högländ mjukt böljande skogslandskap på platt platå
- Produktionsskog
- Rikt på vattenmiljöer
- Utblickar vid sjöar och höga höjder
- Gott om fossila agrara strukturer
- Stillsamt tyst opåverkat område

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga gårdar samt Lindhaga
- Ta fasta på Lindhagas gemensamma bebyggelsekaraktär samt karaktär av omgivande natur
- Upplevelsen av ett stilla rofyllt och tyst landskap bör inte störas
- Värna om befintliga utblickar vid sjöar och höga höjder
- Värna om befintliga öppna jordbrukslandskapsrum

5.Flackt skogslandskap längs Södra stambanan

Karaktärsområdet sträcker sig längs den dalgång som löper mellan Höör och Hässleholm. Dalgången är huvudsakligen bred och flack och utgör en tydlig fysisk och visuell riktning i det omgivande kuperade landskapet. I övergångszonerna tar ett backigt moränlandskap vid i en diffus avgränsning. Jordmånen är mager med främst sandig morän och isälvssediment i jordlagren, med inslag av torvmark. Skogsmark, dominerad av gran och lövskog, breder ut sig över större delen av landskapet med inslag av åker- och betesmarker. Tjörnarpssjön i norr bidrar till en öppenhet i landskapet.

Karaktäristiska drag

- Bred och flack dalgång
- Tjörnarpssjön
- Södra stambanan och riksväg 23 skapar riktningar i landskapet
- Semesterboenden uppkomna under 1900-tal
- Bebyggelselägen följer den varierade topografin
- Tätortsnära rekreations- och friluftsområden
- Ortnamn som härstammar från efterledet ”-torp”

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse är lämplig i Karlarp samt Sjunnerup
- Anpassning bör ske till karaktärsdrag från 1900-talets semesterbebyggelse samt karaktär av omgivande natur
- Ny bebyggelse bör passas in i den befintliga topografins höjdlägen och karaktär av omgivande natur
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Värna om befintliga siktlinjer mot öppna landskapsrum

6.Böljande skogslandskap kring Frostavallen

Ett antal rullstensåsar löper genom landskapet. Den högsta punkten, som når 174 meter över havet, utgörs av en tydligt markerad horst och är den mest kuperade delen av området. Sammanhängande skogsmark med gran- och lövskog dominerar markanvändningen med inslag av ett småskaligt odlingslandskap med åker- och betesmarker. Det finns två stora sjöar, som bildats i gamla vulkaner, samt en del mindre sjöar och våtmarker. Jordlagren består huvudsakligen av sandig morän med inslag av isälvssediment, torvmarker och blottade bergpartier.

Karaktäristiska drag

- Kuperat skogslandskap med inslag av småskaligt odlingslandskap
- Stora sjöar bildade i gamla vulkaner
- Basaltklippor
- Tydligt markerad horst utgör landmärke
- Bok- och ädellövskog med höga naturvärden
- Flertalet stenmurar skapar agrara strukturer
- Nationellt värdefulla vatten
- Attraktiv landskapsbild kring Dagstorspsjön
- Populärt friluftslivsområde tack vare Frostavallen och Skånes djurpark
- Glest placerade ensamgårdar i varierade lägen
- Ålderdomligt slingrande vägnät

Specifik vägledning

- Värna om landskapets ålderdomliga samt lantliga bebyggelsekaraktär
- Ny bebyggelse placeras i fösta hand i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper och gårdar
- Ta fasta på befintliga bebyggelsegruppers gemensamma karaktärsdrag samt karaktär av omgivande natur
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar generationsskifte och näringsliv
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Ny bebyggelse får inte komma i konflikt med leder eller på andra sätt störa friluftslivets intressen
- Upplevelsen av ett rofyllt och opåverkat landskap bör inte störas
- Landskapets värdefulla naturmiljöer och artrikedom bör inte störas
- Värna om siktlinjer över öppna landskapsrum
- Värna om siktlinjer mot traditionella gårdar

7a. Flackt skogslandskap mot Klippans kommun

Karaktärsområdet präglas av en svagt böljande terräng där Rönne ås dalgång löper genom landskapet och markerar gränsen mot Klippans kommun. Landskapet domineras av stora områden produktionsskog av varierande karaktär och ålder med ett omfattande område vacker bokskog i den nordöstra delen samt flera inslag av granskog i sydväst vid Rönne å. På flera platser ger den täta produktionsskogen landskapet ett slutet intryck. Sandig morän dominerar jordlagret med mycket inslag av torvmark. Längs Rönne ås dalgång ligger svämsediment i jordlagret. I nordost finns områden med berg i dagen. Mindre bäckar rinner genom området.

Karaktäristiska drag

- Svagt böljande skogslandskap
- Produktionsskog
- Stillsamt tyst opåverkat område
- Gravfält med ca 20 fornlämningar
- Spår av historisk stenindustri
- Rönne ås dalgång som omfattas av landskapsbildsskydd

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse prövas restriktivt
- Upplevelsen av ett stilla rofyllt och opåverkat landskap bör inte störas

7b. Flackt skogslandskap mot Eslövs kommun

Karaktärsområdet består av ett flackt svagt böljande skogslandskap. I sydväst sträcker sig en åsrygg längs med Rönne ås dalgång, med branta sluttningar täckta av ädellövskog. För övrigt är landskapet relativt flackt, utan några dramatiska höjdskillnader. Dalgången markerar kommungränsen i sydväst. Rönne ås vattendrag har varit avgörande för områdets markanvändning, bebyggelsebild och industriella utveckling. Större delen av området är täckt av planterad granskog, men i sydväst finns betydande inslag av lövskog. Sikten är ofta sluten på grund av den produktionsinriktade skogen. Några bäckar rinner genom karaktärsområdet. Sandig morän dominerar jordlagret med inslag av torvmark, svämsediment, isälvssediment samt glacial silt och lera. Blottat urberg förekommer i öster. Ett särskilt kännetecken för karaktärsområdet är det relativt stora området med ytligt liggande sandsten.

Karaktäristiska drag

- Flackt svagt böljande skogslandskap
- Produktionsskog
- Referenslokal för Höörsandsten
- Betade strandängar
- Rönne ås dalgång som omfattas av landskapsbildsskydd
- Få spridda ensamgårdar längs slingrande väg

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse prövas restriktivt
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar generationsskifte i skogsbruket
- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga gårdar
- Upplevelsen av ett stilla rofyllt och opåverkat landskap bör inte störas

11.Böljande skogslandskap kring Ormanäs

Mitt i Höörs kommun, sydväst om tätorten Höör, brer ett böljande skogslandskap ut sig. Skogen utgörs av blandskog med mindre hagmarker samt våtmarker. Flera mindre bäckar samt avrinningsområden rinner genom karaktärsområdet. Jordlagret består i huvudsak av sandig morän med inslag av torv. Angränsande till Småbrutet odlingslandskap finns en rullstensås. Flera stenbrott ligger inom karaktärsområdet från brytning av Höörsandsten.

Karaktäristiska drag

- Böljande blandskogslandskap
- Spår av tidig stenindustri
- Referenslokal för Höörsandsten
- Stora sammanhängande områden med fossil åkermark
- Södra stambanan skapar riktning
- Goda förutsättningar för rekreation
- Slingrande vägnät
- Samlad bebyggelse i närhet till vattnet

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse placeras i första hand nära befintliga bebyggelsegrupper
- Ta fasta på fritidsområdens gemensamma bebyggelsekaraktär och karaktär av omgivande natur
- Värna om lantlig bebyggelsekaraktär kring Ormanäs
- Värna om äldre krönlägesplacerade gårdars siktlinjer mot Ringsjön
- Positiv hållning till ny bebyggelse som underlättar näringslivet samt generationsskifte
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Positiv hållning till utveckling av ekobyar
- Landskapets värdefulla naturmiljöer bör inte störas
- Tillgänglighet till viktiga friluftslivsområden får inte brytas

12. Böljande skogslandskap kring Bokeslund

Angränsande mot både Hörby och Kristianstad kommun brer ett kraftigt kuperat skogsområde ut sig. Skogen utgörs av både löv- och barrskog. Det finns några mindre sjöar och vattendrag inom karaktärsområdet. Sandig morän dominerar med inslag av torvmark. Från Misseröd sträcker sig en rullstensås sydväst genom karaktärsområdet.

Karaktäristiska drag

- Kraftigt kuperat skogslandskap
- Produktionsskog
- Omfattande områden fossil åkermark med röjningsrösen
- Fornlämningsrikt område
- Utgör ett grönt sammanlänkande stråk
- Flertalet småsjöar
- Låg påverkan av exploatering

Specifik vägledning

- Ny bebyggelse placeras i första hand i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper
- Ta fasta på fritidsområdens gemensamma drag samt karaktär av omgivande natur
- Värna om lantlig bebyggelsekaraktär i anslutning till Södra Rörumsvägen
- Positiv hållning till ny bebyggelse som gynnar besöksnäringen och friluftslivet
- Värna om kulturhistoriska öppna jordbrukslandskapsrum
- Värna om sammanlänkande grönt landskapsstråk
- Landskapets rekreationsvärden får inte störas

Sjöar

Sjöar

Sjöar ligger under kategorin vatten i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut fem sjöar.

Generell vägledning

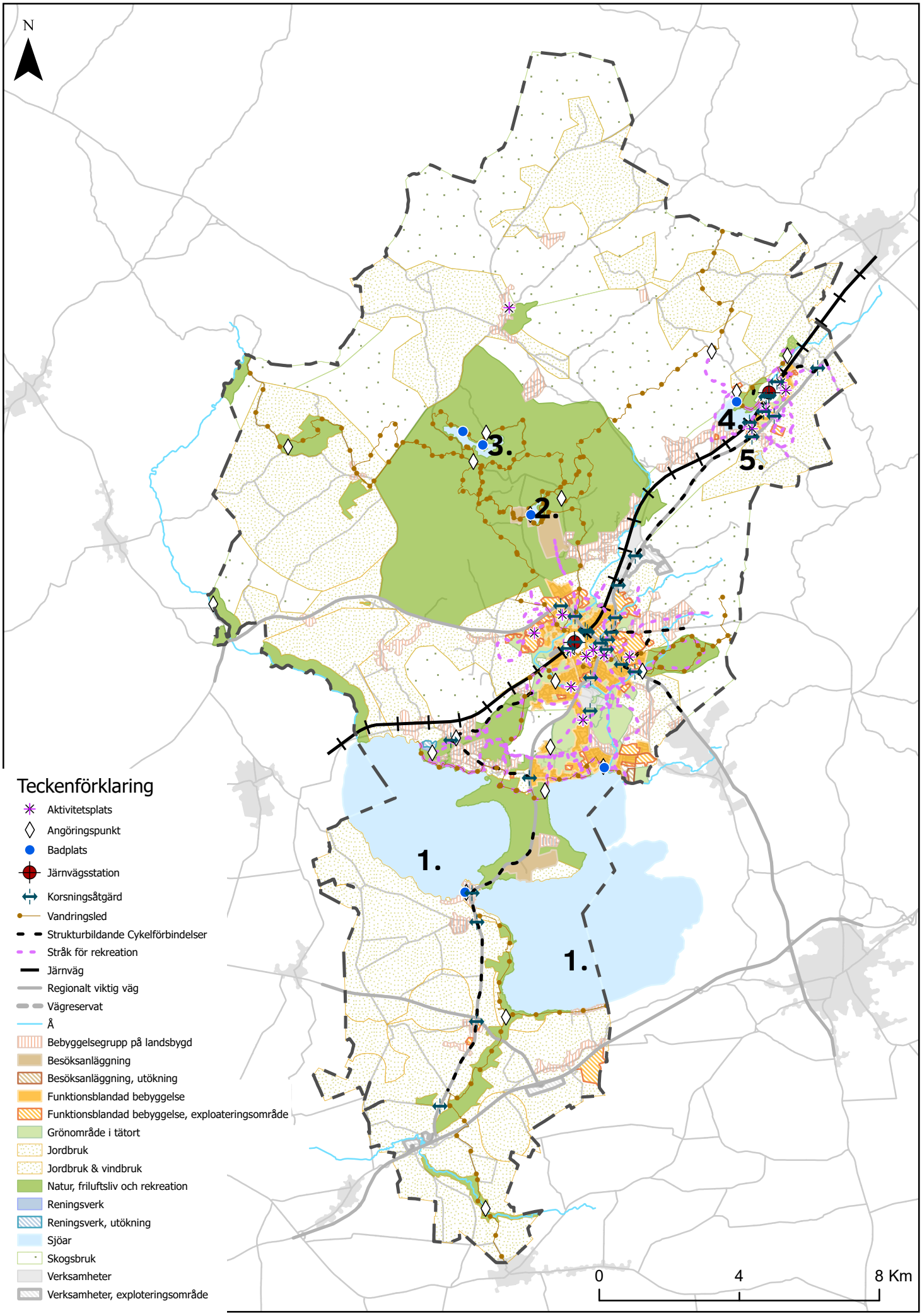
• Tillgängligheten till de största sjöarnas stränder ska förbättras genom angöringspunkter, vandringsleder och andra anläggningar för friluftslivet.

• Vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag ska successivt förbättras.

• Förutsättningar för fiske ska stärkas i hela kommunen.

• Området närmast vattendragen ska utvecklas för att stärka naturvärden och rekreation samt mildra effekterna av översvämningar.

• Vattendrag och sjöar ska fungera väl som habitat och för klimatanpassning och utjämning av flöden.

Figur 69. Karta över kommunens sjöar

1. Ringsjön

Ringsjön är Skånes näst största sjö och består av tre vattenområden – Västra Ringsjön, Sätoftasjön och Östra Ringsjön. Ringsjön erbjuder goda möjligheter till friluftsliv i form av bland annat bad, fiske och båtliv under sommarhalvåret medan vintern erbjuder möjlighet till bland annat skridskoåkning och pimpelfiske om temperaturförhållandena är de rätta. Dessutom nyttjas sjön för yrkesfiske och som reservvattentäkt.

Ringsjön har under de senaste 150 åren påverkats dramatiskt av människors verksamheter, genom sjösänkningar, övergödning och reduktionsfiske. Under 50-, 60-, 70- och 80-talet utsattes sjön för svåra påfrestningar och vattenkvaliteten blev efter hand så dålig att både tamboskap och fisk dog. Efter lång tids hårt arbete med att återställa näringsbalansen i sjön har vattenkvaliteten förbättrats avsevärt och sjön är åter en populär badsjö med en rik fiskfauna. Idag bedrivs vattenvårdsarbetet i Ringsjöns vattenråds regi, där Höörs kommun är en aktiv part.

Badplatser finns på flera ställen runt sjöarna, både kommunala badplatser och naturliga stränder. Höörs kommun sköter badplatser i Sätofta och vid Gamla Bo i Västra Ringsjön. Kommunala båtplatser finns vid Sätoftasjön. Fågeltorn finns vid Snogeröd ocyh vid Rönne ås utlopp i Södra Ringsjön. På flera håll är dock Ringsjöns stränder relativt svårtillgängliga eftersom delar av strandområdet är ianspråktaget för bebyggelse och andra privata ändamål.

Höörs kommun har ambitionen att öka tillgängligheten till Ringsjön. För detta behövs både angöringspunkter, vandringsleder och stigar samt badplatser för människor, häst och hund. För att skapa sammanhängande vandringsleder är det angeläget med kommunöverskridande samarbeten mellan Höör, Hörby och Eslöv.

Strandskyddsreglerna syftar till att säkerställa allmänhetens möjlighet att röra sig längs stranden. En aktiv tillsyn av strandskyddet från kommunens sida och en restriktiv hållning i dispensärenden är därför en viktig del i arbetet med att säkerställa tillgängligheten till sjön.

I Ringsjön bedrivs reduktionsfiske på uppdrag av vattenrådet. Reduktionsfisket görs i vattenvårdssyfte för att minska övergödningsproblematiken i sjöarna. Generellt så erbjuder sjön goda fiskemöjligheter, inte minst för sportfiskare. Sjön utnyttjas därmed av både yrkesfiskare och fiskeentusiaster. Sjöns potential för såväl fiskenäring som besöksnäring är stor. Under 2013 spenderade svenskar 5,8 miljarder kronor på sportfiske, dessutom har sportfisket en stor dragningskraft för internationella besökare. Ringsjön har förutsättningarna för att bli ett av norra Europas bästa gösfiskevatten och därmed också fungera som ett viktigt besöksmål i kommunen. I dagsläget är beståndet av storvuxna rovfiskar litet. Framförallt gäller detta gös och gädda som är populära bland sportfiskare.

Kommunen arbetar för att skapa en ny badplats någonstans längs Ringsjön/Sätoftasjöns norra strand. Ett alternativ som skulle kunna vara intressant är någonstans i nära anslutning till Sätoftaskolan. I ”Plan för Ringsjöbandet” finns en möjlig plats vid Sätern utpekad.

Vägledning

I strandnära områden (inom 100 m från stranden) ska rekreation och allmänhetens tillgänglighet prioriteras framför andra intressen. Bryggor och andra anläggningar ska utformas så att de främjar allmänhetens friluftsliv, gäller även privata bryggor. Vid Orups idrottsplats ska vattensport prioriteras. I övriga områden ska fiske och vattenvård prioriteras.

Kommunen bör vara fortsatt delaktig i Ringsjöns vattenråd för att fortsätta arbetet med att förbättra vattenkvaliteten. Höörs kommun arbetar, genom Ringsjöns vattenråd, bland annat för att bestånden av rovfiskar ska öka i Ringsjön. Framför allt handlar det om att öka bestånden av gädda, gös och abborre av vilka de två förstnämnda arterna är de som bedöms ha störst positiv effekt för sjöns balans. Stora rovfiskar kan hjälpa till att hålla nivån av vitfisk nere vilket på sikt kan ha effekten att mängden växtplankton eller alger minskar i Ringsjön.

Ringsjön är ett mellankommunalt intresse. Samarbete och samordning med Eslövs kommun och Hörbys kommun behövs.

Hänsynsbehov som områdesskydd, riksintressen och andra statliga anspråk på Ringsjön redovisas i översiktsplanens del om förutsättningar.

Figur 66. Karta över kommunens skogsbruksområden indelat utifrån landskapskaraktär

2. Vaxsjön

Vaxsjön är tillsammans med Dagstorpssjön viktiga inslag i naturområdet Frostavallen. Båda sjöarna är av stor betydelse för rekreation och friluftsliv i olika former. Skåneleden Ås-ås och Nord-syd-etapper korsar varandra precis söder om Vaxsjön och bidrar till att området fungerar som en knutpunkt för friluftslivet. Vid Vaxsjön finns även en välanvänd kommunal badplats som är lättillgänglig för Höörborna med såväl cykel som bil. Fiskevårdsområden finns i såväl Vaxsjön som Dagstorpssjön och möjlighet att köpa fiskekort.

Vägledning

Rekreation och allmänhetens tillgänglighet ska prioriteras framför andra intressen. Bryggor och andra anläggningar ska utformas så att de främjar allmänhetens friluftsliv, gäller även privata bryggor.

3. Dagstorpssjön

Dagstorpssjön ingår, liksom Vaxsjön, i naturområdet Frostavallen. Båda sjöarna är av stor betydelse för rekreation och friluftsliv i olika former. I likhet med Vaxsjön är även Dagstorpssjön en populär badsjö för boende de i Höörområdet.

Vägledning

Rekreation och allmänhetens tillgänglighet ska prioriteras framför andra intressen. Bryggor och andra anläggningar ska utformas så att de främjar allmänhetens friluftsliv, gäller även privata bryggor.

4. Tjörnarpssjön

Tjörnarpssjön är centralt för rekreation för boende i Tjörnarp med omnejd och även för besökare och fritidsboende i närområdet. Värden knutna till sjön har stor betydelse för ortens attraktivitet. Det finns ett par formella badplatser runt sjön och ett flertal informella badplatser som används av de boende eller andra som besöker eller passerar sjön i rekreationssyfte. En badplats i kommunal regi finns öster om sjön precis vid Södra stambanan och Tjörnarps tätort. På västra sidan finns ytterligare en badplats vid Karlarps bad- och båtplats, som drivs av Karlarps vägförening. Det finns också en bastuflotte ute i sjön som tillhandahålls av Tjörnarps bastuförening. Bastun går att hyra och det finns även bastukvällar som anordnas av föreningen.

Runt sjön finns en slinga som sköts av Tjörnarps sockengille. I öster går slingan längs en smal passage mellan Södra stambanan och Tjörnarspsjön. Söder och väster om sjön följer den det enskilda vägnätet och i norr går den på vackra stigar genom naturreservat.

I nordligaste delen av sjön ligger den så kallade Kyrkviken. Där finns Tjörnarps kyrka och kyrkby några hundra meter från vattnet. Från Kyrkviken och österut mot Tjörnarps tätort gränsar sjön till naturreservatet Prästbonnaskogen, N1 som är av regional betydelse för friluftslivet.

Sjöns läge i direkt anslutning till Södra stambanan gör att sjön är bullerutsatt och att upplevelsen av passerande tåg kan uppfattas från stora delar av sjön. Det finns tre passager under Södra stambanan för att ta sig till sjön. Samtidigt är allmänhetens tillgång till strandlinjen god tack vare en oexploaterad strand längs med hela norra delen av sjön.

Vägledning

Kommunen ser Tjörnarpssjön som ett betydelsefullt besöksmål med stor potential för friluftsliv i stationsnära läge. Utvecklandet av en ny badplats är ett led i arbetet med att lyfta Tjörnarpssjön och kringliggande trakt som ett besöksmål. Rekreation och allmänhetens tillgänglighet ska prioriteras framför andra intressen. Bryggor och andra anläggningar ska utformas så att de främjar allmänhetens friluftsliv, gäller även privata bryggor.

Det finns viktiga kopplingar mellan Tjörnarpssjön och andra områden, leder, stråk och angöringspunkter som pekas ut i mark- och vattenanvändningskartan. Prästabonnaskogen, Tormestorpsån och Skåneleden bidar tillsammans med Tjörnarpssjön starkt till ortens attraktivitet.

En angöringspunkt finns vid stationen och ytterligare en föreslås vid Kyrkviken. Det befintliga stråket kring Tjörnarpssjön är viktigt att säkerställa liksom kopplingen till Skåneleden och stationsområdet.

5. Korsarödssjön

Används för rekreation i första hand av de boende eller fritidsboende i Korsaröds sjöpark eller andra delar av närområdet. Båtliv och fiske tycks förekomma i sjön. Vattenytan är till stor del bevuxen men växlighet i form av näckrosor under stora delar av året. Sjön är näringsrik med relativt dålig sikt. På grund av rådande förutsättningar är upplevelsen att sjön används sparsamt som badsjö. Sjön är vackert belägen och helt omgiven av natur. Viss bullerpåverkan från väg 23 påverkar upplevelsen vid sjön eftersom landskapet mellan sjön och vägen är låglänt och ljudet dessutom fortplantar sig över vattenytan.

Vägledning

Kommunen ser Korsarödssjön som en viktig målpunkt öster om väg 23. Rekreation och allmänhetens tillgänglighet ska prioriteras framför andra intressen. Bryggor och andra anläggningar ska utformas så att de främjar allmänhetens friluftsliv, gäller även privata bryggor.

Korsarödssjön knyter an till i utpekat stråk för rekreation som kommer från Skogsvägens förlängning vid väg 23. Stråket är tänkt att knyta centrala Tjörnarp till Tjörnarps kursgård och Korsarödssjön. Korsarödssjön kan förhoppningsvis knytas starkare till centrala Tjörnarp tack vare de utpekade planskildheterna vid södra infarten och Skogsvägens förlängning. Stråket passerar ett utvecklingsområde för stadsbygd som kan få en stark koppling till Korsarödssjön.

Reningsverk

Reningsverk

Reningsverk ligger under kategorin vatten i mark- och vattenanvändningskartan. Kommunen pekar ut ett reningsverk i mark- och vattenanvändningskartan.

Generell vägledning

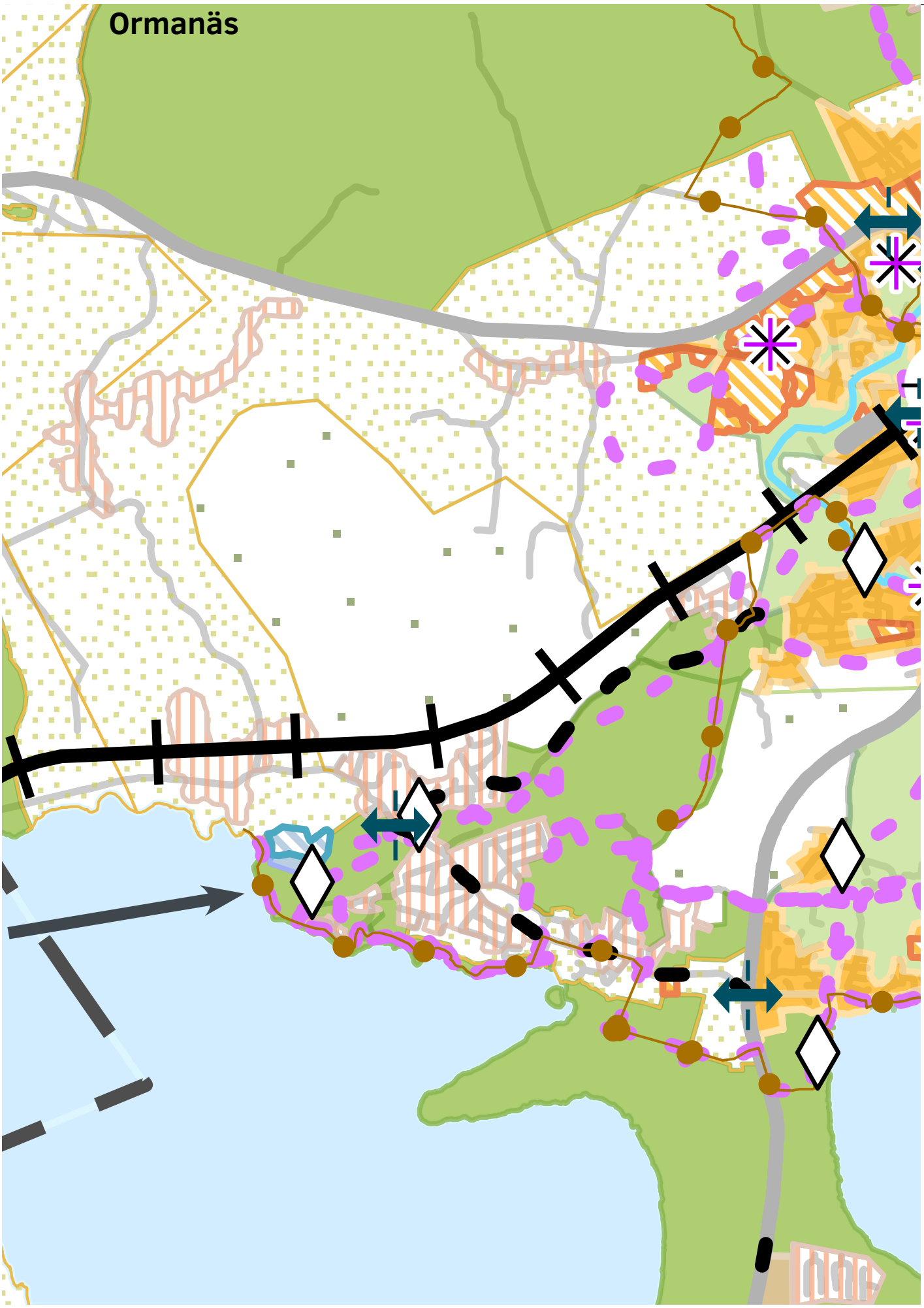
• Reningsverkets verksamhet ska vara prioriterad på den utpekade ytan och reningsverket ska ha möjlighet att expandera sin verksamhet i enlighet med ytanspråket.

1. Ormanäs

Ormanäs reningsverk ligger nere i nära anslutning till Ringsjön i västra delarna av kommunen.

Vägledning:

Friluftsintresset ska beaktas i samband med utvecklning av reningsverkets verksamhet. Tillträde till strandområdet och Ringsjön behöver säkerställas.

Figur 70. De blå pilarna visar det goegrafiska läget för Ormanäs reningsverk på kartan

Vandringsleder

Vandringsleder

Vandringsleder ligger under kategorin natur och friluftsliv i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut 11 vandringsleder.

Generell vägledning

• Det ska bli lättare att ta sig till angöringspunkterna, och därmed även naturområden och leder, med cykel och kollektivtrafik.

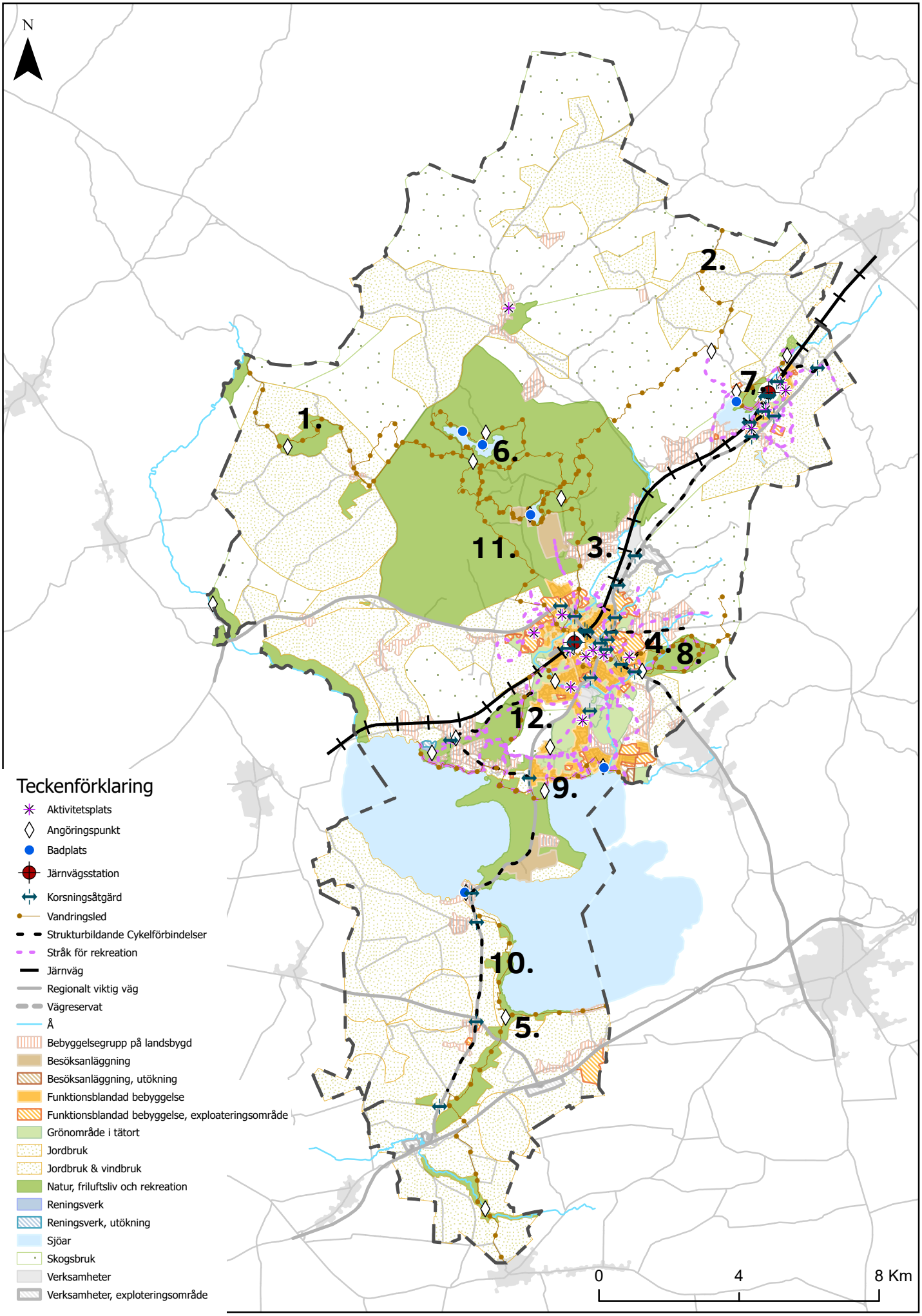
• Angöringspunkter och vandringsleder ska göra områdena mer tillgängliga för alla.

• Möjligheten att vandra mellan områdena i attraktiva stråk ska stärkas långsiktigt.

• Kommunen ska vara restriktiv med att tillåta ny bebyggelse i nära anslutning till leder.

• Vandringslederna ska vara lätta att följa och närmiljön ska utformas med hänsyn till rekreationsintresset.

• Möjligheten att erbjuda service till vandrare och besökare ska främjas invid lederna.

Figur 71. Karta över kommunens vandringsleder

1. Södra Hultarp – Frostavallen (Etapp 7 Ås-ås Skåneleden)

Etappen går genom Frostavallens strövområde.

Längs etappen finns vulkanrester exempelvis Allarps bjär som visar sig i form av sexkantiga basaltkupper. Även vid Dagstorpssjön finns flera vulkanrester. Basalten i marken ger spännande flora med myskmadra och flera sorters sippor.

Vid Södra Hultarp är spåren efter tidigare generationer många, som fornåkrar med många små odlingsrösen och flera hålvägar. Byn Hallaröd har både offerkälla och kyrka helgad åt Sankt Olof. Öster om Hallaröd följer du delvis den gamla Pilgrimsleden.

Östra delen av etappen går på småvägar genom strövområdet Frostavallen. Här finns artrik bokskog med både stup och rasbranter, flera promenadstigar och badvänliga sjöar. Vid Vaxsjöns södra spets vandrar besökare på breda stigar längs Skånes djurparks hägn.

Området kring Vaxsjön är rikt på fornlämningar och sydväst om sjöns spets passerar leden ett gravröse från bronsåldern och en skärvstenshög med brända stenar, troligen från eldstäder.

Strövområdet Frostavallen har anor från 1930-talet. Här fanns skidspår och hoppbacke. I området finns även badplatser och ett kommunalt ledsystem som ligger i anslutning till Skåneleden.

Vägledning

Höörs kommun har för avsikt att ta initiativ till åtgärder för att öka säkerheten på sträckan precis norr om Hallaröd. Leden ansluter Hallaröd norrifrån utmed befintlig väg. Upplevelsen av leden och säkerheten kan förbättras genom en ny dragning där leden inte går utmed befintlig landsväg. Vidare dialog med markägare och Stiftelsen skånska landskap kring ny dragning. Pilgrimsleden har en annan dragning i området som möjligen skulle kunna vara lämplig även för Skåneleden.

2. Lillsjödal-Frostavallen (Etapp 6 Nord-syd Skåneleden)

Större delen av etappen går genom Höörs kommun. I norr ansluter etappen till Hässleholms kommun där den ytterligare en bit norrut knyter an till områdena kring Hovdala och Finjasjön. Sträckan har skog och badsjöar i båda ändar. Längs etappen går du på grusvägar och enstaka stigar, genom skog och förbi öppna partier.

Vid Slättaröd finns betad skog och söderöver områden med lövskog. På flera ställen utmed sträckan finns ruiner och i södra delen finns små torp som förr ofta beboddes av ensamstående, fattiga och sjuka.

I Frostavallen finns badplatser och ett kommunalt ledsystem som ligger i anslutning till Skåneleden.

Vägledning
Kommunen arbetar för att skapa en ny rastplats utmed sträckan. En lämplig placering skulle kunna vara vid den angöringspunkt som översiktsplanen pekar ut i anslutning till treledskorsningen med de anslutande leden in mot Tjörnarps station.

3. Frostavallen - Höör (Etapp 7 Nord-syd/ Etapp 8 Ås-ås Skåneleden)

Sträckan är deletapp av båda de delarna av Skåneleden som går genom Höörs kommun. Etappen är en central delsträcka både för Nord-sydleden och Ås-åsleden vilket i kombination med det tätortsnära läget gör den till en etapp som är väl utnyttjad. Dragningen via Höörs station har varit gällande sedan 2021 och har skapats för att tillgängliggöra Skåneleden för fler vandrare och för att ta besökaren till den service som finns i Höörs tätort.

Leden går delvis på gång- och cykelväg längs med väg 1323

Vägledning
Upplevelsen av leden kan förbättras genom en dragning som inte går på den asfalterade gång- och cykelvägen längs väg 1323.

Höörs kommun har för avsikt att skapa en angöringspunkt direkt väster om stationen för att ännu tydligare marknadsföra natur i Höörs kommun och möjligheten att röra sig till fots eller cykel ut i naturen, bland annat via Skåneleden.

4. Höör - Bjeveröd (Etapp 8 Nord-syd/ Etapp 9 Ås-ås Skåneleden)

Sträckan är deletapp av båda de delarna av Skåneleden som går genom Höörs kommun. Etappen är en central delsträcka både för Nord-sydleden och Ås-åsleden. Dragningen via Höörs station har varit gällande sedan 2021 och har skapats för att tillgängliggöra Skåneleden för fler vandrare och för att ta besökaren till den service som finns i Höörs tätort.

Leden går till en början genom Höörs tätort och är samordnad med infrastrukturen genom att passera planskilda korsningar under de större vägarna väg 23 och väg 13. Leden går sedan genom Fogdarödsområdet där det även finns en möjlig avstickare till Onsvalakällan som tidigare var ett etappmål på Skåneleden men som nu fungerar som rastplats.

Vägledning
Den nya dragningen genom Höörs tätort är gällande sedan 2021. Höörs kommun har för avsikt att skapa en angöringspunkt direkt väster om stationen för att ännu tydligare marknadsföra natur i Höörs kommun och möjligheten att röra sig till fots eller cykel ut i naturen, bland annat via Skåneleden.

5. Hörby Ringsjöstrand-Rövarekulan (Etapp 10 Nord-syd Skåneleden)

Etappen är en del av Nord-sydleden som tar sig in i Höörs kommun igen efter att passerat genom Hörby kommun. I Hörby ansluter leden till Fulltofta naturområde och tangerar de västra utkanterna av Hörbys tätort innan den passerar genom Osbyholm. Därefter går leden vidare längs den gamla banvallen vid Östra Ringsjöns södra strand mot Gudmuntorp och Rolsberga i Höörs kommun. Den första sträckan utmed Ringsjön går via cykelväg och stigar. Leden går sen vidare söderut genom Pinedalens dalgång innan den ansluter mot Rövarekulans naturreservat.

Leden går i gränszonen till stora delar mellan strandskog och åkermark och följer delvis en övergiven banvall med vyer över Ringsjön. I Rövarekulan finns en lägerplats i den glesa bokbacken och möjlighet att följa stigarna ner i ravinen, längs bäckar och å. Leden passerar här över en stenbro som lät uppföras år 1870 av Otto Ramel på Löberöds slott.

Trakten kring Ringsjön är bebodd sedan stenåldern och gårds-/bynamnet Bo är ett av våra allra äldsta. Längs Ringsjön följer du en övergiven banvall.

Nära Gudmuntorp kan du besöka Kungskällan som fick sitt namn i början av 18-talet efter ett besök av Karl XIV Johan. Även den kände författaren Esaias Tegnér besökte källan.

Den del av etappen som går genom Rövarekulans naturreservat ansluter även till ett annat stigsystem där den så kallade ”Gula stigen” och ”Nya stigen” är sammankopplat och kompletterar Skåneleden sträckning.

Vägledning
Höörs kommun vill arbeta med att utveckla den del av sträckan som går längs med Ringsjöns södra strand. Sträckan kan även utvecklas som cykelled. Framför allt finns behov av att arbeta med vattenkontakten längs med sträckan. Framför allt de visuella kopplingarna till Ringsjön och vattnet är bristfälliga längs med stora delar av sträckan. Genom att röja vissa partier går det att skapa utblickar och förbättra den visuella kontakten med vattnet.

6. Frostavallen och Dagstorp

Frostavallens strövområde är ett av kommunens viktigaste besöksmål för friluftslivet. Området används dels som rekreationsområde för Höörborna men framför allt lockar det stora mängder besökare från regionen. Området har varierande natur med bokskogar, glittrande sjöar, öppna landskap, branter och vackra vyer. Området innehåller två av kommunens mest besökta sjöar, Dagstorpssjön och Vaxsjön där besökaren kan bada, fiska eller ta en båttur. Frostavallen gränsar i öster till Skånes djurpark.

Skåneleden går genom Frostavallenområdet och det är här som två av delledern, Nord-sydleden och Ås-åsleden, korsar varandra. Utöver Skåneleden finns det ytterligare fem slingor för vandring i området. Den kortaste är på knappt tre km, och den längsta på nästan en mil. Slingan runt Vaxsjön är anpassad för barnvagnar och rullstolar. Den östra badplatsen vid Dagstorpssjön har en tillgänglighetsanpassad stig från parkeringen, där det även finns en handikappanpassad toalett.

I området finns fyra rastplatser med möjlighet till övernattning i vindskydd. Vid vindskydden finns eldstad och ved. Det finns även andra boendeformer i närheten, såsom vandrarhem och camping.

Inom Frostavallenområdet finns ett flertal angöringspunkter. Ett par av dessa ligger i anslutning till Vaxsjön och det ledsystem som finns där och ett par angöringspunkter finns längre norrut vid Dagstorpssjön. Vid Vaxsjön finns det gott om parkeringsplatser för bilar och plats att ställa cykeln. Frostavallen är tillgänglig från Höör via väg 1321 där det också finns en cykelväg av god standard vilken löper parallellt med bilvägen. Bussar går från Höörs station och tillgängliggör området för de som reser kollektivt.

Området är också tillgängligt från flera håll via markerade leder och strövstigar. Från centrala Höör går Pilgrimsleden som startar vid Åkersbergs stiftsgård och sedan går upp genom Frostavallenområdet till Dagstorpssjön innan den går vidare västerut mot Hallaröd.

Vägledning

Kommunen vill verka för att stärka anslutningen från stationsområdet till Frostavallen genom att arbeta med information om hur man som besökare kan nå Skåneleden från stationsläget till fots via befintliga leder.

Möjlighet finns att jobba vidare med ledsystemet i anslutning till den befintliga parkeringen väster om väg 1321 och de pulkabackar som ligger där. Det finns en gammal leddragning genom skogen som antingen skulle kunna vara ett alternativ till befintlig sträckning eller som skulle kunna utgöra en del i en rundslinga på ett par kilometer som skulle kunna skapas för att utveckla ledsystemet ytterligare. I anslutning till samma område skulle kommunen också vilja arbeta vidare med att skapa en slinga för mountainbike.

7. Tjörnarp

Från Stationsläget finns goda vandringsmöjligheter för den som vill ta sig runt i skogen väster om Tjörnarps samhälle eller för den som vill ta sig vidare till Skåneleden Nord-sydetapp som löper någon kilometer väster om Tjörnarp. Det finns idag ett antal slingor i olika miljöer. En slinga går runt Tjörnarpssjön, en går norrut mot Gunnarps gamla tegelbruk och en kortare runda i bokskogen precis väster om spåret. I Tjörnarp finns ideella krafter som gör ett viktigt arbete med att lyfta leder och information. Kommunen måste vara beredda på att ta över skötseln ifall det blir nödvändigt.

Vägledning
Kommunen vill verka för att stärka anslutningen från stationsområdet till Skåneleden. Kommunen vill också hjälpa till att informera om det ledsystem som idag sköts ideellt. Vid stationen arbetar kommunen för att kunna skapa en angöringspunkt för friluftslivet.

8. Fogdarödsslingan

Fogdarödsslingan är fem km lång. Naturområdet är beläget i östra Höör, öster om bostadsområdet Fogdaröd och norr om väg 13 mot Hörby. Området används i första hand som rekreationsområde för boende i närområdet men även för människor som kommer längre ifrån och som har kännedom om området.

När snön ligger prepareras skidspår i slingan. I bortre delen kan man via markvägar nå Skåneleden. Ringsjö orienteringsklubb sköter slingan på uppdrag av Höörs kommun. Marken är privatägd. Jakt kan förekomma i området under höst och vinter. En angöringspunkt finns i anslutning till väg 13 strax öster om Lerbäcken. Vid angöringspunkten finns yta för parkering (ej asfalterad) och en informationstavla för området. Skyltningen och tydligheten från väg 13 är idag bristfällig och inga trafiksäkerhetsåtgärder har vidtagits utmed vägen för att skapa en säker in- och utfart till angöringspunkten.

Kommunen ser att området kan komma att få en ökad betydelse som närrekreationsområde i samband med planeringen av ett nytt bostadsområde som planeras väster om angöringspunkten och vidare västerut mot Norra Fogdarödsvägen. Området kan få en viktig funktion som närrekreationsområde i en del av Höör där det i övrigt råder brist på tillgänglig natur.

Kommunen i samarbete med Stiftelsen skånska landskap kopplat samman Höörs tätort med Skåneleden och på så vis skapat en koppling från angöringspunkten vid Höörs station till Skåneleden.

Vägledning

Kommunen vill i dialog med Trafikverket, som har huvudmannaskapet för väg 13, utveckla tillgängligheten och tydligheten kring angöringspunkten. Trafiksäkerhetsåtgärder krävs kring infarten och skyltningen ute vid vägen måste göras tydligare för att stärka området som besöksmål för allmänheten.

9. Norra Ringsjöstrandleden

Höörs kommun har en vision om att stranden runt Ringsjöarna ska kunna tillgängliggöras i så hög utsträckning som möjligt. Ett lokalt naturvårdsprojekt (LONA) har utrett hur man skulle kunna tillgängliggöra delar av sträckan utmed norra Ringsjöstranden. Initialt arbetas framför allt med den västra Ringsjön där förutsättningarna för att praktiskt kunna genomföra projektet ses som något bättre.

Den del av projektet som har kommit längst är med sträckan norr om västra Ringsjön. Ett omfattande befintligt stigsystem finns redan utmed stora delar av Ringsjöstranden. På vissa håll är det problematiskt att hitta lämpliga passager i nära anslutning till stranden beroende på att bebyggelse eller naturliga förutsättningar försvårar möjligheten till passage i strandnära läge. Den planerade leden får därför ibland ledas om utanför befintlig bebyggelse eller naturområden. En mer ingående beskrivning av den planerade leden finns i plan för Ringsjöbandet.

Vägledning

Kommunens ser fördelar med att i samband med utvecklandet av den nya leden kunna använda befintliga stigar och gångvägar i mesta möjliga mån. Detta kan göras genom att lyfta fram dessa genom markeringar och information. Målet med utvecklandet av nya leder är både att tillgängliggöra naturen för besökare men också att förbättra förutsättningarna för närrekreation för Höörborna.

Kommunen ska arbeta för att den nya leden utmed norra Ringsjöstranden ska kunna angöras från ett flertal platser. De planerade angöringspunkterna i Ormanäs, Orups Idrottsplats och eventuellt även vid Orupsskogen (Sätoftaskolan) och den planerade badplatsen Sätern bör kunna ha förutsättningar att användas för att angöra den nya leden.

Projektet måste genomföras i samverkan med berörda markägare.

10. Klintaleden

Den så kallade Klintaleden är en planerad vandringsled som från Skåneleden vid Snogeröd i söder till Gamla Bo i norr. Exakt dragning utmed hela sträckan är ännu inte avgjord men större delen av leden är tänkt att gå längs med befintliga stigar och vägar längs med Östra Ringsjöns västra strand. Sträckan är ca fyra km lång och passerar bland annat Snogeröds sommarby och Ringsjöns värdshus.

Vägledning

Kommunen vill verka för att sträckan på sikt ska kunna utvecklas till en led som är tillgänglig för allmänheten. Befintliga stigar och vägar ska användas i mesta möjliga mån. Projektet måste genomföras i samverkan med berörda markägare och gärna tillsammans med de andra kommunerna som ligger kring Ringsjön (Eslöv och Hörby).

11. Pilgrimsleden

Pilgrimsleden är 16 km lång och startar vid Åkersbergs stiftsgård. Leden går genom västra Höör och vidare upp till Dagstorpssjön och därefter mot Hallaröd. I höjd med Vaxsjön går leden samman med Skåneleden och fungerar därmed som anslutningsled till densamma. Ledens slutdestination är Hallaröds kyrka och S:t Olofs källa. Den 16 km långa leden går att vandra när som helst under året. Kommunen ser leden som en viktig anslutningsled till Skåneleden.

Vägledning

Kommunen vill verka för att information om leden ska finnas tillgänglig för allmänheten och att standarden på leden, speciellt utmed den delsträcka som fungerar som anslutningsled till Skåneleden, ska vara hög. Anslutningen från stationsläget till leden måste också stärkas och tydliggöras. Omvandlingsprojektet vid Västra stationsområdet och skapandet av ett nytt torg väster om spårområdet kan skapa förutsättningar för att lyfta stationsområdet som en möjlig angöringspunkt för Skåneleden

12. Brottes bana

Den cirka tre kilometer långa leden Brottets bana är en lätt till medelsvår vandringsled som löper mellan Höörs Mölla och Stanstorps stenbrott i Stenskogen. Det finns även omarkerade stigar som slingrar sig fram i skogen, dessa har kommunen inget ansvar för men du är välkommen att gå på dem.

På Brottets bana kommer du behöva ta dig över flera stängsel med hjälp av trappstegar och under vissa perioder på året kan den nedre delen av leden bli till våtmark.

Ledens namn kommer från den numera nerlagda järnvägen som går utmed Flygarevägen. I folkmun kallades järnvägen för Brottets bana då byggnadssten transporterades på den mellan Stanstorps stenbrott och Höörs station

På utvalda platser på leden finns tavlor med kartor och information om omgivningens historia. Du kan även hämta broschyrer med karta i postlåda som finns i anslutning till informationstavlan vid Höörs Mölla.

I Stenskogen har man brutit sandsten för tillverkning av byggsten och kvarnstenar sedan 1100-talet. Även byggsten för byggandet av Lunds domkyrka bröts här under denna tid. Sten som skulle formas till kvarnsten frilades och höggs på plats i Stenskogen. Stenarna transporterades sedan med hjälp av häst och vagn till Höör och Skånes hamnar för export.

De många och ofta djupa groparna, ”gravarna”, är spår efter denna långa period av stenbrytning. Ett exempel är ”Bossegraven” cirka 200 meter från Höörs Mölla (se skylt). Storhetstiden låg under 1700-1800-talet och Linné nämner under sin skånska resa ”den myckenhet av sten” som kom från Höörtrakten.

1905 anlades järnvägen ”Brottets Bana” mellan Stanstorps stenbrott och Höörs station för att underlätta transporterna av byggnadssten, trottoar, trappsten med mera. Redan 1910, då kvarnstenar började tillverkas av konstgjort material, lades järnvägen och stenbrottet ner.

Vägledning

Potential finns för förlängning av leden vidare ner mot Backagården och Ormanäs. I de södra delarna finns ett antal anslutande leder och stråk. Möjlighet finns att vidareutveckla vandringsmöjligheter i Stenskogen genom att ta över eller åter aktivera nedlagda stigar och stråk.

Stråk för rekreation

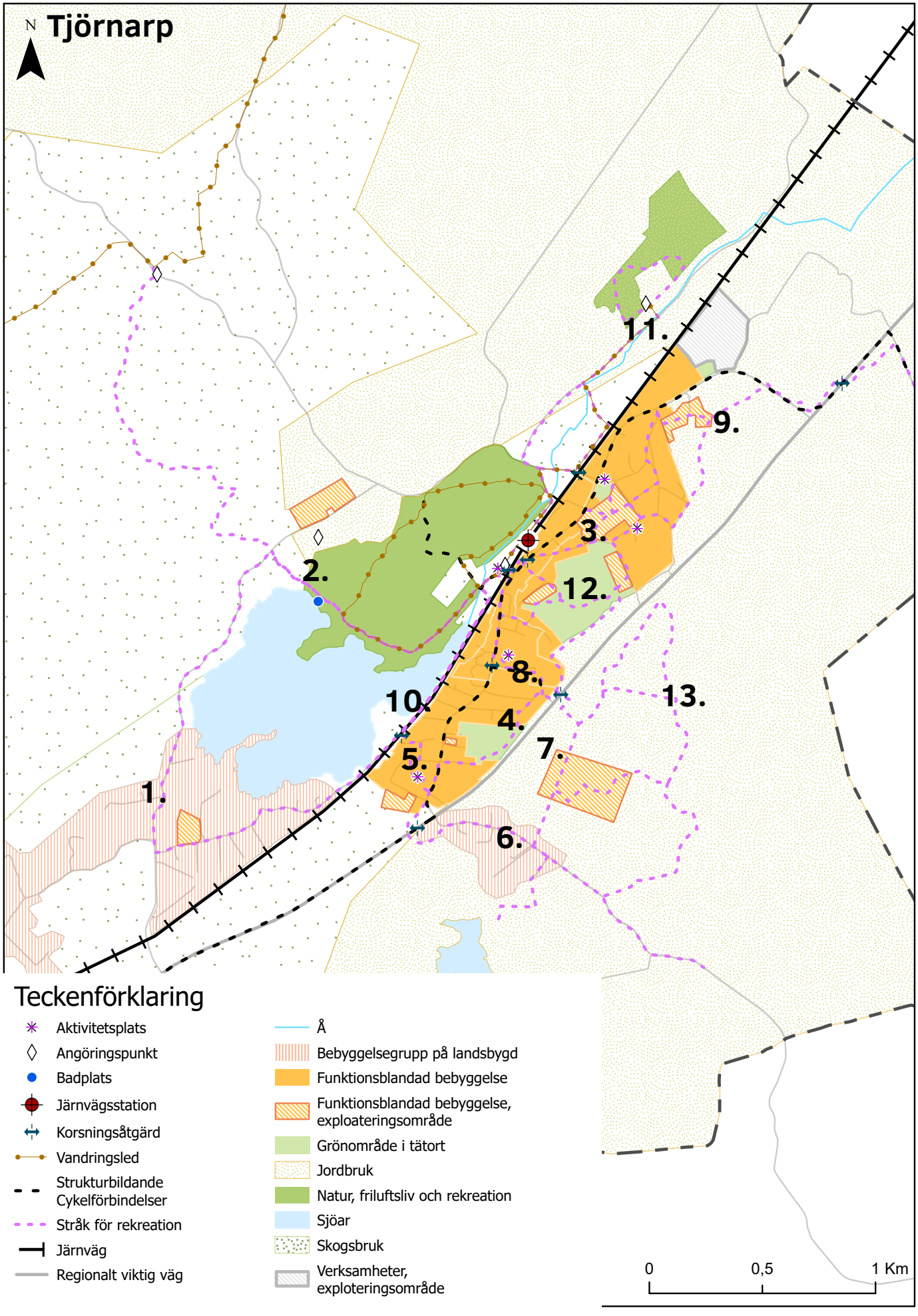
Stråk för rekreation

Stråk för rekreation ligger under kategorin natur och friluftsliv i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut 20 stråk för rekreation.

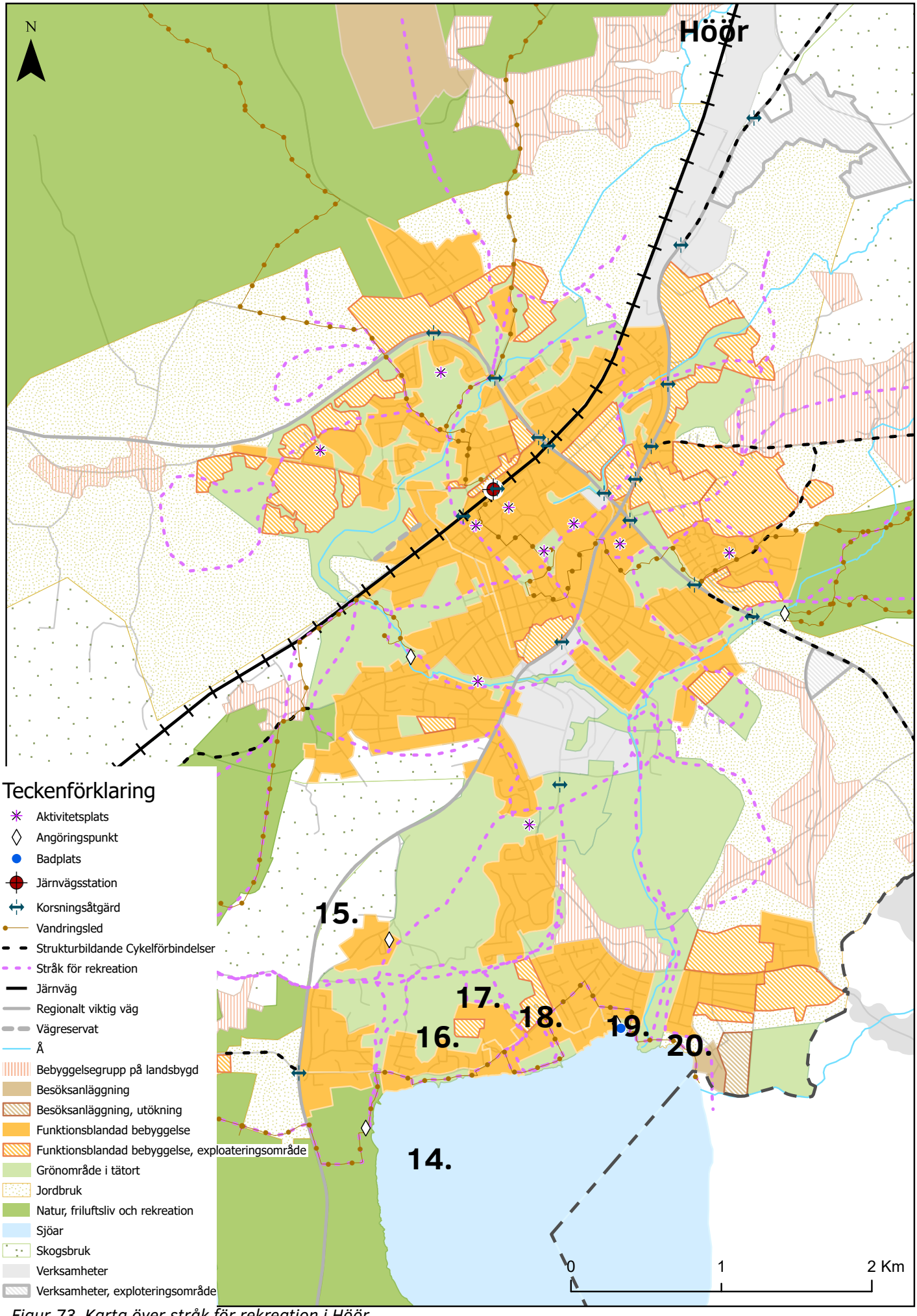
Avgränsningar och beskrivningar av stråken inne i Höörs tätort kommer att bearbetas i det fortsatta planarbetet.

Generell vägledning

- Stråken ska koppla till- eller leda genom tätorter.
- Stråken ska till övervägande del leda genom stadsdelar och områden med höga natur- och rekreationsvärden.
- Stråken ska koppla samman strategiska målpunkter med områden för rekreation.
- Stråken skapa förutsättningar för närrekreation.

Figur 72. Karta över stråk för rekreation i Tjörnarp

Figur 73. Karta över stråk för rekreation i Höör

1. Tjörnarpssjön runt

Kopplingen runt Tjörnarpssjön har stor betydelse framför allt för närrekreation men även för besökare utifrån. Vattenkontakt och möjliga platser för bad finns på ett flertal platser.

Slingan runt sjön är markerad med röda ledmarkeringar. Västra delarna går längs med landsvägar, norra delarna genom naturreservatet Prästbonnaskogen och östra delen på den smala passagen mellan Södra stambanan och Tjörnarpssjön. Planskildheten i förlängningen av Sjöboholmsvägen ansluter till slingan.

Vägledning

Kommunen ser stråket runt sjön som strategiskt viktigt i sig självt men också i relation till andra kopplingar för friluftslivet som pekas ut i mark- och vattenanvändningskartan. Stråket runt sjön kopplar till Prästbonnaskogen och anslutningen till Skåneleden i norr och till den planskilda kopplingen vid Sjöboholmsvägen i öster. Den del som går längs med Södra stambanan beskrivs separat under rubriken strandpromenaden.

Sträckan längs med vattnet har strategisk betydelse för rekreation och friluftsliv och därmed för hela Tjörnarps utveckling. Om det på lång sikt skulle bli aktuellt med breddning av spårområdet behöver sträckan längs med sjön säkerställas och eventuellt breddas ut i sjön för att garantera att det går att röra sig längs med vattnet.

2. Koppling till Skåneleden

Koppling mellan Tjörnarps station och Skåneledens Nord-sydled som passerar ett par kilometer väster om Tjörnarp. Längs sträckan passeras naturområdet Präsbonnaskogen där det finns andra alternativa stråk att välja på. Den sträckning av Skåneleden som kopplingen ansluter till är etapp 6 från Lillsjödal i Hässleholms kommun till Maglebjär nere vid Frostavallenområdet. Sträckan som passerar Tjörnarp är en lång etapp utan rastplatser.

Vägledning

Stråket till Skåneleden är av stor strategisk betydelse för friluftslivet i Tjörnarp. Stråket utgår från stationen där mark- och vattenanvändningskartan pekar ut läge för aktivitetsplats och angöringspunkt för friluftslivet. Ytterligare en angöringspunkt passeras på vägen mot Skåneleden vid Kyrkviken där det även pekas ut ett läge för möjlig utveckling av ny badplats. Angöringspunkt finns även där stråket ansluter till Skåneleden.

3. Norrut från stationen via Idrottsplatsen

Norrut från stationen finns olika möjligheter att röra sig längs med befintligt vägnät. Ett attraktivt alternativ och välanvänt stråk för fotgängare och cyklister är via Gunnarpsvägen mot idrottsplatsen. För cyklister är det framför allt de som bor i området längre österut eller de som ska till Tjörnarps idrottsplats som rör sig längs sträckan. Många fotgängare rör sig längs sträckan i rekreationssyfte och vidare koppling finns sedan via Idrottsvägen och vidare norrut längs Brönnestadsvägen/Mellbyvägen.

Vägledning

Stråket utgör en strategiskt viktig koppling då det kopplar samman en potentiellt expansiv del av Tjörnarp med stationsområdet. Inte minst det stationsnära utvecklingsområdet för stadsbygd vid Lunden och Gropen passeras av stråken som även knyter till grönområdet mitt i byn och vidare norrut mot idrottsplatsen. Vid en exploatering av Lunden och Gropen behöver koppling mellan Gunnarpsvägen och Lucernvägen säkerställas, liksom koppling mellan Gunnarpsvägen och Landsvägen.

4. Parallellt med väg 23

Parallellt med väg 23, på den västra sidan in mot Tjörnarps tätort, löper ett välanvänt stråk för rekreation. Stråket passerar genom de två största grönområdena i Tjörnarps tätort, i mark- och vattenanvändningskartan kallade Droskan och Grönområdet mitt i byn. Stråket passerar flera viktiga platser för aktiviteter och rekreation. Bl.a. idrottsplatsen i norr, ödehuset söder om Gunnarpsvägen och längre söderut skolans område. Stråket går i nära anslutning till väg 23 och därmed i den del av centrala Tjörnarp som är mindre tätbebyggd.

Stråket sammanfaller även med ett skogligt stråk kring Tjörnarp som bidrar med viktiga ekologiska samband och ekosystemtjänster.

Vägledning

Stråket utgör en viktig länk mellan olika målpunkter och gröna miljöer i Tjörnarp. Stråket kopplar samman de större grönområdena vilka samtidigt är de områden som pekats ut av kommunen som grönområde i tätort. Stråket kopplar också till den korsningspunkt som kommunen arbetar för i Skogsvägens förlängning vid skolområdet samt vidare ner mot den planerade planskilda passagen vid södra infarten till Tjörnarp. I samband med ombyggnation av vägen kommer det att byggas bullerskydd utmed vägen längs långa delar av stråket.

5. Lekplatsen och Sjöboholmsvägen

Stråket går från den sydligaste planskildheten under Södra stambanan, i Sjöboholmsvägens förlängning, via lekplatsen och vidare mot Landsvägen. Stråket har en viktig sammanlänkande funktion i södra delen av Tjörnarp. Via stråket nås den västra sidan av Södra stambanan och lekplatsen.

Vägledning

Stråket knyter an till den GC-väg längs med Landsvägen som pekas ut i mark- och vattenanvändningskartan samt till den planskilda korsningen under Södra stambanan vid Sjöboholmsvägen. Stråket kopplar sedan vidare till grönområdet Droskan och stråket som går parallellt med väg 23.

Kopplingarna mot den sydligaste planskildheten under Södra stambanan, i Sjöboholmsvägens förlängning, kan med fördel stärkas ytterligare. Detta kan dels göras med fysiska åtgärder vid den själva tunneln men också genom att skapa en tydligare koppling inifrån Tjörnarps tätort så att det blir tydligare redan från Landsvägen var det finns en planskild passage ner mot Tjörnarpssjön. Hela sträckan mellan Södra stambanan och Landsvägen kan kopplas samman på ett bättre sätt och sedan även koppla vidare över Landsvägen på någon plats som upplevs som relativt trafiksäker.

6. Korsaröd och österut från södra infarten

Sträckan för stråket går längs med Korsarödsvägen från södra änden av Tjörnarp till Korsarödssjön och Korsaröds sjöpark. Vägen går genom småbrutet kulturlandskap med höga upplevelsevärden. Där Korsarödsvägen möter väg 23 saknas idag trafiksäker passage för gång- och cykel.

Från Korsarödsvägen skulle det vara gynnsamt att skapa en gen koppling vidare mot Korsaröds sjöpark som är ett område som håller på att omvandlas till ett bostadsområde med hög andel permanentboende. Framför allt för de boende i Korsaröds sjöpark finns det behov av en gen koppling mot Tjörnarp men även för de som i rekreationssyfte vill vandra mot området nere vid Korsarödssjön finns det behov av denna koppling.

Vägledning

Vid södra infarten planerar Trafikverket för en säker planskild korsning för cyklister och fotgängare. Kopplingen blir det troliga alternativet för de som bor i södra delarna av Tjörnarp och som vill korsa väg 23 för att ta sig vidare österut till målpunkter i form av natur- och kulturlandskap vid Korsaröd och Korsaröds sjöpark. Det blir även ett stråk för de boende på östra sidan av väg 23 när de ska ta sig in till södra Tjörnarp och Tjörnarpssjön. Även de som kommer söder ifrån, exempelvis från Karlarp, och som vill ta sig vidare öster om väg 23 kommer att använda detta stråk.
I samband med utveckling av regionala cykelleder genom Skåne kommer det även att finnas ett projekt som tittar på rundslingor i anslutning till de utpekade lederna. En möjlig koppling skulle kunna vara just den utpekade kopplingen och stråket. I så fall kan stråket koppla vidare österut mot Ankhult, Bosarpssjön och Ekastiga i öster.

Den planerade korsningsåtgärden möjliggör för koppling vidare till stråk mot planskildheten vid Sjörboholmsvägen samt till de utpekade GC-vägssträckorna längs med Landsvägen i Tjörnarp och längs väg 23 mot Höör. Stråket knyter också an till det stråk som pekas ut från Tjörnarps skola ner mot Korsarödssjön.

7. 600-serien till Korsaröd

På den östra sidan av väg 23 finns ett viktigt stråk via Skogsvägens förlängning vidare längs en grusväg norrut mot Korsarödsvägen. Säker passage över väg 23 saknas för att boende på den västra sidan trafiksäkert ska kunna nå stråket.

Vägledning

Stråket kommer att få stor betydelse för rekreation i samband med att Trafikverket bygger om väg 23 till mötesfri väg med mitträcken. Rörelser för rekreation kommer att kanaliseras till planskildheterna vid södra infarten och i förlängningen av Skogsvägen.

Stråket knyter an till flera andra stråk för rekreation som möjliggör en rundslinga. Anknytande stråk är nummer 6 som går österut från södra planskildheten över väg 23 samt stråk 8 och 4 från den planskilda korsningen i Skogsvägens förlängning.

En förutsättning för att stråket ska fungera är den planskilda korsningen i Skogsvägens förlängning där en passage över väg 23 föreslås. Denna är även viktig för att få en gen och god passage direkt till skolområdet, Frostavägen, Röda torg och Stationen.

8. Stationen via Röda torg och österut

Sträckan för stråket går längs med Landsvägen och Frostavägen, vid Röda tog finns en genväg mellan Frostavägen och Landsvägen, även denna sträckning räknas också till stråket. Sträckan används idag flitigt av många Tjörnarpsbor och personal på skolan. Trafiksäker passage och hastighetssänkande åtgärder saknas i anslutning till Frostavägen som leder till skolan och förskolan.

Vägledning

Från station behövs en tydlig och gen koppling mot planerad planskildhet öster om skolområdet. Kopplingen behöver vara stark och tydlig samt fungera för cyklister såväl som för fotgängare. En trafiksäker passage med hastighetssäkring behövs i anslutning till Frostavägen som leder till skolan och förskolan.

När trafiksäker passage vid Frostavägen och planskildhet över väg 23 finns på plats blir stråket en viktig koppling för Tjörnarpsbor och personal på förskolan. Det blir även en viktig koppling för boende öster om väg 23 på deras väg till och från stationen.

Det utpekade stråket blir även en strategiskt viktig koppling för rekreation och friluftsliv eftersom det kopplar samman stationsläget och de anläggningar för rekreation och friluftsliv som finns vid och väster om stationen med den utpekade planskildheten för koppling österut vid skolan och Skogsvägens förlängning. Stråket passerar utpekat aktivitetsområde vid Röda Torg samt det stråk för rekreation som går parallellt med väg 23, stråk S4. Öster om väg 23 kopplar stråket mot stråk S7 mot Korsaröds sjöpark. Det utpekade stråket bidrar till att skapa möjliga rundslingor för rekreation.

9. Via norra Tjörnarp

Stråket som föreslås går i Tjörnarps norra delar och kopplar mot den nya, av Trafikverket planerade planskildheten för gång- och cykeltrafik, över väg 23 norr om norra infarten. I norra delarna av Tjörnarp finns både konst- och hantverkskollektivet Maker Space som ligger ute vid Landsvägen. Exakt hur nytt stråk för rekreation i norra Tjörnarp kan dras behöver utredas mer ingående.

Vägledning:

Det finns stort behov av en koppling till den av Trafikverket planerade planskilda passagen över väg 23 i norra Tjörnarp. Stråket skulle bidra till att koppla samman verksamheter som är viktiga för orten. I söder kopplar ståket vidare till stråk in mot statioen samt GC-väg in mot stationen och i öster till stråket som går parallellt längs med väg 23. Stråket passerar utpekat utvecklingsområde för bostäder i norra Tjörnarp.

10. Strandpromenaden

Den del av slingan runt Tjörnarpssjön som går i direkt anslutning till sjön pekas ut som ett eget stråk. Strandpromenaden går längs en smal remsa mellan spårområdets gallerstaket och strandlinjen. I de smalaste delarna är gångstigen bara någon dryg meter bred och den är smal längs med hela sträckan.

Vägledning

Kommunen bedömer att den här sträckan är extra viktig ur ett utvecklingsperspektiv och att den måste bebihållas i åtminstone dagens standard men gärna förbättras. Denna del har extra stor strategisk betydelse eftersom den går i nära anslutning till sjön. Sträckan knyter an till planskilda passager under Södra stambanan vid Sjöboholmsvägen och inne vid stationen. Den kopplar också till ett flertal andra stråk, bland annat Tjörnarpssjön runt, stråk via lekplatsen mot Droskan samt alla de stråk som utgår från stationen.

Sträckan längs med vattnet har strategisk betydelse för rekreation och friluftsliv och därmed för hela Tjörnarps utveckling. Om det på lång sikt skulle bli aktuellt med breddning av spårområdet behöver sträckan längs med sjön säkerställas och eventuellt breddas ut i sjön för att garantera att det går att röra sig längs med vattnet.

11. Tegelbruksstråket

Stråket som går norrut från stationen mot det gamla tegelbruket och tegeldammarna kopplar centrala Tjörnarp med närliggande kultur- och naturområden. Tegeldammarna och tegelbruket är utflyktsmål och även populära mål för närrekreation. Leden är en rundslinga som går längs med Tegelbruksvägen åt ena hållet och genom skogen åt andra hållet. Leden är markerad. Det utpekade stråket går genom skogsdelen och pekar även på möjligheten att gena längs med Södra stambanan istället för att följa vägen väster om fastigheten Gunnarp 8:183.

Vägledning

Kommunen ser stråket som en strategiskt viktig länk mellan olika stråk, naturområden och angöringspunkter. Stråket knyter an till de utpekade anläggningar för friluftslivet som finns i området kring stationen. Det kopplar därmed till de stråk och anläggningar som fortsätter öster om stationen och har därmed ett strategiskt läge som rekreationsstråk för de som bor inne i centrala Tjörnarp. Stråket går parallellt med Tormestorpsån som pekas ut som vattenstråk i mark- och vattenanvändningskartan. I norr vid naturreservatet pekar mark- och vattenanvändningskartan ut en angöringspunkt för friluftslivet.

Om det på lång sikt skulle bli aktuellt med breddning av spårområdet finns möjlighet till omdragning av de delar som riskerar att hamna i konflikt med det nya spårområdet.

12. Boklidens förlängning

Från Bokliden finns möjlighet att fortsätta följa gatan som senare övergår i stig. Stigen förgrenar sig i Boklidensförlängning och den del som är mest upptrampad och välanvänd tycks vara den del av stigen som viker av norrut upp mot det gamla ödehuset ute mot väg 23 och som så småningom leder till Gunnarpsvägen och idrottsplatsen.

Vägledning

Stråket har betydelse för närrekreation i centrala Tjörnarp. Stråket kopplar till och löper igenom det stora grönområdet mitt i byn. Det ligger även strategiskt till i förhållande till stationen. I norr kopplar stigen till det utpekade stråket parallellt med väg 23 som går genom större dele av centrala Tjörnarp. Stråket ligger också i nära anslutning till det utpekade utvecklingsområdet för stadsbygd vid Granliden.

13. Slingor öster om väg 23

Ett antal rundslingor för rekreation pekas ut öster om väg 23. De benämns här som södra, mellersta och norra slingan. Den södra slingan går delvis på väg 1975 öster om Korsaröd. Den följer vidare den enskilda vägen vid Korsaröds gård och fortsätter på de mindre vägarna innan den tar vänster ner mot Winkvists gårdsruin. Vid gårdsruninen tar slingan av västerut genom en varierad natur med mestadels bokskog i olika utvecklingsstadier. Slingan kopplar sedan mot den rara skogsvägen som går i nordsydlig riktning mellan 600-serien och Korsaröd.

Mellersta rundslingan använder samma koppling från Winkvists gårdsruin och västerut. Den tar dock av norrut mot bebyggelsegruppen vid 600-serien. Därefter fortsätter den vidare norrut innan den viker av österut på stig genom varierande omgivning. Den delen av stigen som kopplar österut kan ibland vara blöt men är som regel framkomlig.

Norra rundslingan fortsätter norrut parallellt med väg 23 genom skogen nära vägen. Vägens närvaro och buller från vägen är påtaglig i denna del som passerar genom en bana för paintball innan den kommer fram till det tidigare ungdomsboende Jeppatorpet.

Vägledning

Kommunen ser runslingorna som viktiga rekreativa samband att bevara och utveckla i samband med exploatering och ombyggnad av väg 23. Det finns idag stigar på sträckan men tillgängligheten väntas bli bättre i samband med ombyggnaden av väg 23 då Trafikverket planerar för att koppla samman de tre utfarter som ligger relativt tätt öster om vägen ungefär mitt över idrottsplatsen. Utfarterna ska samlas till en utfart som ligger där den mittersta utfarten finns idag. Den nya vägkopplingen kan användas även för fotgängare. Trafikverket planerar även för en mindre grusad gång i anslutning till väg 23 precis utanför viltstängslet från planskildheten vid 600-serien och norrut till Jeppatorpet.

Stråken knyter an till den planskilda gångväg som finns under väg 23 vid 600-serien. Stråken öster om väg 23 kopplas därmed samman med övriga stråk inne i centrala Tjörnarp samt med övriga stråk öster om väg 23 bland annat ner mot Korsarödssjön. Stråken knyter an till utpekat utvecklingsområde öster om väg 23. Den mellersta delen av stråket går idag rakt genom det som pekats ut som framtida utvecklingsområde för bostäder vilket innebär säkerställande av ett attraktivt stråk för närrekreation för detta område.

14. Strandstråket

Stråket börjar i väster i stigsystemet vid Ormanäs reningsverk och går sedan längs med eller mycket nära vattnet. Stig saknas delvis närmast vattnet, marken är sank och spänger kan behövas. Vid gränsen till bostadsbebyggelsen i Rörvik behöver en bro anläggas över dike. Kommunen ska säkerställa att det finns stigar längs hela strandstråket inom kommunens mark. Längre österut kan Strandstråket i stort följa befintliga stigar nära vattnet förutom vid Rörviksvägen där stig saknas längs stranden. Efter Rörviksvägen kan stråket gå längs befintliga stigar fram till Almdalen. Vidrare österut saknas gångväg och stråket följer Stanstorpsvägen. Öster om väg 23 följer stigen infartsvägen fram till Orups idrottsplats och går sedan längs stranden fram till Nybyvägen. Vid Karlsholm behöver en bro byggas över ett dike. Stigen behöver förbättras och säkerställas i plan eller avtal. En trafiksäker övergång behövs där stråket möter Nybyvägen. Vidare österut följer stråket Nybyvägen förbi stockhuset och viker ner till strandområdet igen vid samfälligheten till Lars Ols väg. Stråket kan sedan följa vattenbrynet ca 500 m, men ett staket som hindrar allmänheten från att röra sig längs stranden behöver tas bort. Vid fiskartorpet ansluter stråket till Nybyvägen igen för att passera två bebyggda bostadsfastigheter och når därefter stranden via en smal fastighet som kommunen äger.

Längre österut fortsätter stråket längs med vattnet. En slinga från Nybyvägen till Sätern, längs med vattnet och tillbaka till Nybyvägen ökar allmänhetens tillgång till Sätoftasjön. En ny stig behövs. Därefter kan stråket följa Nybyvägen och lokalgator långt från stranden fram till Sätofta bad- och båtplats eftersom bebyggda tomter i strandläge hindrar tillgängligheten.

Från Sätofta bad- och båtplats är det önskvärt att stråket får följa stranden österut och att en gångbro över Höörsån kan anläggas. Stråket passerar då den privata fastigheten Sätofta 6:23 där vårdhemmet Björkvik finns och frågan behöver utredas närmare för att klarlägga förutsättningarna. Om detta inte är möjligt kan ett alternativ vara att anlägga bron i Relingsvägens förlängning.

Från Höörsån kan stråket fortsätta längs stranden genom allmänningen och Jägersbo camping. Stängselgenomgångar ökar tillgängligheten. Hörby kommun har haft planer på att bygga en bro över Kvesarumsån i anslutning till campingen och stråket kan därför fortsätta in i Hörby kommun.

15. Ormanäs-stråket

Stråket kan i västra delen efter att ha vikit ner från Stanstorpsvägen följa vägen till reningsverket alternativt gå längs stengärdsgårdar och beteskanter. Längre österut finns en lämplig sträckning för att koppla samman strandstråk och skogsstråk. Stråket kan följa befintliga stigar genom Stenskogen vid Backagården. Stråk som binder samman strandstråket med skog- och hagstråket. Sträckningen bör skyltas.

16. Stanstorpsstråket

Stråket kan börja i Stanstorps kulturmarker. Ny stig och passage genom stengärdesgård behövs från den norra delen fram till Stanstorp Ekest. Befintlig allé är en naturlig del av stråket som sedan fortsätter söder om Stanstorpsvägen över öppen mark och in i strandskogen. Stråk som binder samman strandstråket med skog- och hagstråket.

17. Skog- och hagstråket

Stråket följer Karl Johans väg fram till väg 23. Förbindelsen till Orup är bristfällig och bör förbättras med en passage över väg 23. Vägen utgör en barriär på grund av den höga trafikmängden och hastigheten.

Från Stanstorpvägen viker strandstråket av mot den planerade bebyggelsen i Blommeröd. Där följer den en befintlig alléväg och fortsätter genom skogsområdet väster om väg 23. Därefter leds stråket öster om väg 23 längs befintliga vägar i utkanten av planområdet. Denna sträckning bör skyltas tydligt.

Vidare österut fortsätter stråket på befintliga vägar fram till det planerade utbyggnadsområdet vid Ekbacken. Ny stig behövs bitvis. Stråket passerar genom ett mindre område avsett för natur och rekreation. Det utgör en viktig länk mellan Ringsjöhöjden och Sätofta hed som ligger utanför planområdet. Stigsystemet mellan Ringsjöhöjden och Sätofta bör beaktas särskilt vid planläggning av ny föreslagen bebyggelse.

18. Orupsstråket

Mycket viktigt stråk enligt Grönstrukturprogrammet. Följer befintliga stigar och mindre vägar. Viktigt att skydda grönstrukturen vid Orups skola från bebyggelse. Stråk som binder samman strandstråket med skog- och hagstråket. Sträckningen bör skyltas.

19. Sätoftastråket

Från Sätoftaskolan och Orupsområdet samt Ringsjöhöjden-Ekbacken finns ett stråk ner till det nya naturområdet Sätern. Stråket ansluter till stråket Skog och hagar norr om Sätoftaskolan.

20. Stråket vid Höörsån

Viktigt ekologiskt stråk längs Höörsån. Möjligheten att röra sig längs ån bör förbättras. Det kan till exempel gälla att anlägga stigar och ordna stängselövergångar samt skriva avtal med markägare. Ett långsammare vattenflöde ger bättre miljö för växter och djur och skulle samtidigt bidra till upplevelsen för dem som vandrar eller uppehåller sig längs ån. Stråk som binder samman strandstråket med skog- och hagstråket.

21. Ravinstråket

Norrifrån går stråket i ravin med bäck, dämme och liten damm. Stig behöver anläggas längs bäcken för att ge möjlighet att uppleva naturoch kulturlandskapet. Söder om Nybyvägen behövs möjligheter att passera stängslen vid Blommeröd och eventuellt nya stigar så att stråket kan förbindas med Västra Ringsjöns strand. Stråket ansluter till stråket Skog och hagar nordost om Stanstorpsgården. Tillsammans med stigarna och stråken i Stenskogen ges möjlighet till sammanhängande vandringsrundor i Ringsjöbandet och Stenskogen. Tvärstråk som binder samman strandstråket med skog- och hagstråket.

22. Sätofta hed

En rid- och promenadslinga med naturbana planeras i området kring Sätoftahed och Ekekull. I projektet ingår en gång- och cykelbro över Höörsån samt en förlägning av grusvägen mellan Ridskolan och Brukshundsklibben västerut, en naturstig som kommer gå genom ekhagarna söder om Bäckagården samt en ridstig längs Sätoftavägen med skyltning som tydliggör hästtrafiken.

Ett viktigt mål är att tillgängliggöra Sätofta hed och Ekekull västerifrån och lösa en felande länk i det lokala gång- och cykelvägnätet. Utvecklingen av området sker stegvis.

Åar

Åar

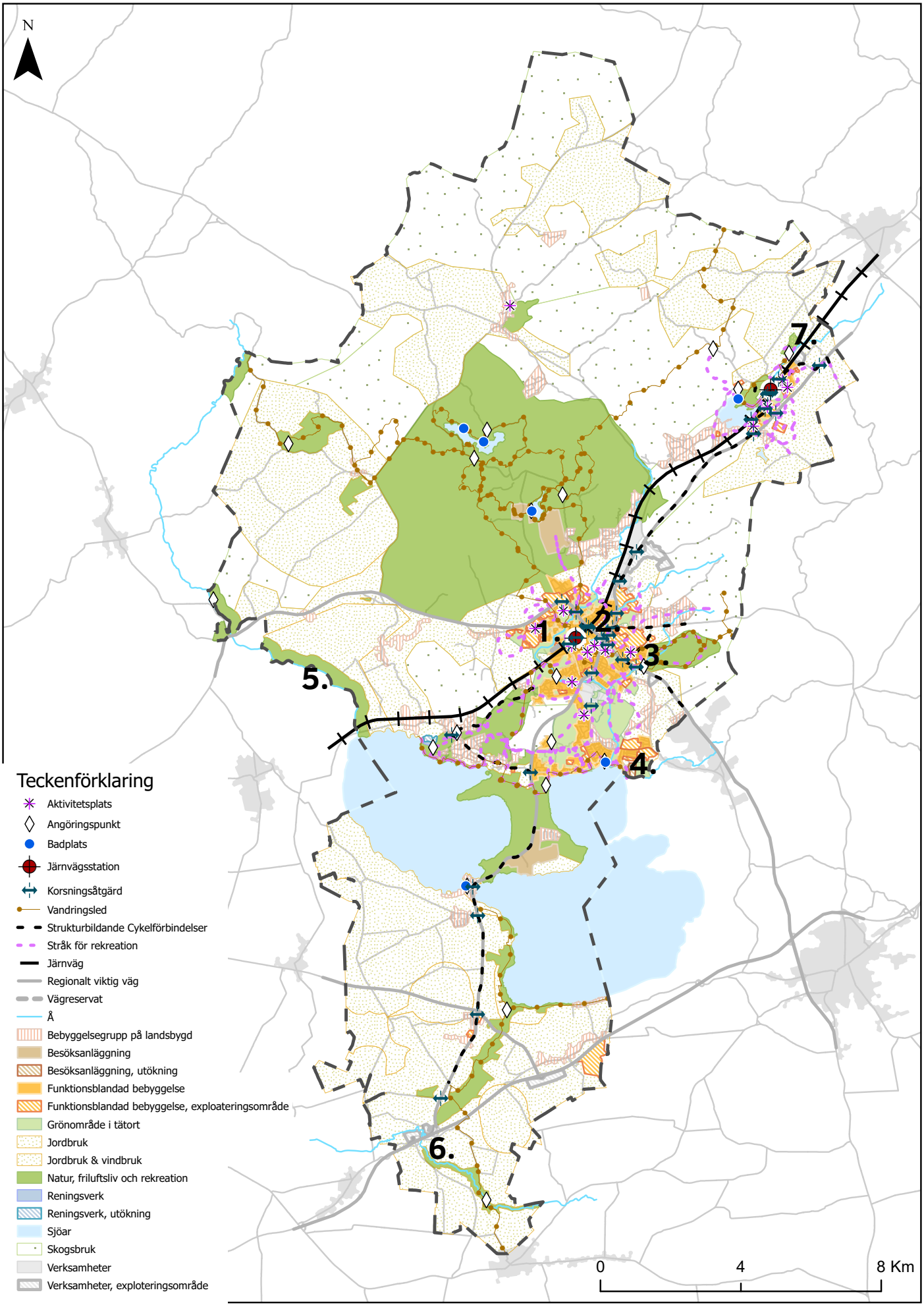
Åar ligger under kategorin vatten i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut sju åar.

Generell vägledning

• Vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag ska successivt förbättras.

• Förutsättningar för fiske ska stärkas i hela kommunen.

• Området närmast vattendragen ska utvecklas för att stärka naturvärden och rekreation samt mildra effekterna av översvämningar.

Figur 74. Karta över kommunens åar

1. Höörsån

Höörsån har sin källa i östra utkanterna av Frostavallens naturområde och ansluter längre söderut till Norra delen av småstaden via Holma innan den korsar väg 13 mellan Åkersbergsgatan och Kvarnbäcksvägen. Precis söder om väg 13 delar sig ån och rinner via ett våtmarksområde ner mot Brännemölledammen (Ankdammen). Därefter rinner ån genom västra Höör, under Maglasätevägen och vidare söderut innan den svänger av österut genom Stenskogen, via Höörs Mölla och Åhusparken ner genom södra industriområdet. Där går den samman med Kolljungabäcken och en kort bit österut även med Lerbäcken. Höörsån rinner därefter genom Sätofta hed och slutligen ut i Sätoftasjön.

Vägledning

Kommunen ser Höörsån som ett viktigt inslag i stadsmiljön och vill verka för att sträckan längs ån ska vara tillgänglig för allmänheten i mesta möjliga mån, speciellt utmed de delar där ån rinner inom bebyggda områden.

2. Kolljungabäcken

Kolljungabäckens källa finns norr om Bokeslund. Den ansluter sedan Höör från nordost och rinner under väg 23 där denna korsar Hagtornsgränd. Bäcken rinner sedan vidare söderut parallellt med Skogsängsvägen och ner genom Mosshagen och Centrala industriområdet. Bäcken rinner i kulvert under Ringsjöskolan och därefter ut i dammarna vid Enebackens parkområde i centrala Höör. Efter Enebacken rinner bäcken längs norra sidan av Eriksgatan och norr om Gamla torg innan den återigen korsar 23. Kolljungabäcken ansluter till Höörsån i höjd med Söderparken vid södra industriområdet.

Vägledning

Kommunen ser Kolljungabäcken som ett viktigt inslag i den lantliga miljön norr om Höör såväl som i stadsmiljön. Kommunen vill därför verka för att sträckan längs bäcken ska vara tillgänglig för allmänheten i mesta möjliga mån. I samband med omvandlingen av Centrala industriområdet ska tillgängligheten till vattendraget och dess funktion som rekreationsstråk utredas och lyftas. Funktionen som öppet vattendrag i höjd med Enebacken och vidare österut ska stärkas och bevaras genom fortsatt hög nivå på skötsel och underhåll. Möjligheten att öppna upp och tillgängliggöra ytterligare delar av bäcken ska beaktas i samband med stadsutvecklingsprojekt.

3. Lerbäcken

Bäckens källa finns vid Skåneleden öster om Fogdaröds rekreationsområde. Bäcken rinner under väg 13 strax öster om angöringspunkten till Fogdarödsområdet och fortsätter därefter mot sydväst i linje med Höörs östra utkanter innan den rinner samman med Höörsån i Söderparken precis öster om Södra industriområdet.

Vägledning

Kommunen ser Lerbäcken som ett naturligt inslag i stadsmiljön och vill verka för att sträckan längs bäcken ska vara tillgänglig för allmänheten i mesta möjliga mån. I samband med planerandet och utbyggnaden av planområdet norr om väg 13 och öster om Norra Fogdarödsvägen ska bäckens kvaliteter och potential för rekreationsområdet beaktas. Dagvatten från området kan kopplas på och ledas vidare via Lerbäcken. Bäckens kvaliteter ska beaktas i samband med utvecklandet av grön- och bostadsområde vid Gyldenpris i östra Höör.

4. Kvesarumsån

Kvesarumsån utgår från Kvesarumssjön i Hörby kommun ca en kilometer norr om Södra Rörum. Endast en kort sträcka av ån rinner genom Höörs kommun och det är vid utloppet där Kvesarumsån rinner ut i Östra Ringsjön/Sätoftasjön precis söder om Jägersbo camping. Ån har goda fiskevatten har betydelse för besöksnärings kopplat till flugfiske av regnbåge och öring. Ån rinner i kommungränsen till Hörby kommun. Planer finns på att dämma upp och skapa våtmarker en bit öster om åns utlopp.

Vägledning

Kommunen är positiv till att skapa en våtmark en bit uppströms från Kvesarumsån utlopp. Våtmarken kan med fördel tillgängliggöras för besökare och friluftsliv i överenskommelse med berörda markägare. Planerade åtgärder skulle även gynna den biologiska mångfalden. Kvesarumsån är ett mellankommunalt intresse och eventuella åtgärder längs med ån ska samordnas med Hörby kommun.

5. Rönne å

Rönne å rinner från Västra Ringsjön i kommungränsen med Eslövs kommun vidare västerut mot Stockamöllan och norrut innan den tar av västerut och slutligen rinner ut i Kattegatt vid Ängelholm i nordvästra Skåne. I Stockamöllan som tangerar Höörs kommun finns möjlighet att hyra kanot och att paddla ända ut till havet.

Rönne å är klassad som ett av Sveriges viktigaste ålvattendrag och ån håller också en egen laxstam. I Rönne å finns även havsöring. I Klippan finns tre vattenkraftverk utmed ån som utgör permanenta vandringshinder. Klippans kommun arbetar för att så småningom kunna ta bort kraftverken och skapa fria vandringsvägar för lax och havsöring så att dessa arter skulle kunna nå hela vägen till Ringsjön.

Vägledning

Den del av Rönne å som rinner genom Höörs kommun har potential att utvecklas för friluftslivet. Kommunen vill verka för att öka tillgängligheten och attraktionskraften för sträckan utmed åns norra sida. Rönne å är ett mellankommunalt intresse och eventuella åtgärder längs med ån ska samordnas med kommuner nedströms. Samordning av åtgärder som berör miljön kring åns sträckning genom kommunen behövs framför allt med Eslövs kommun som ligger på andra sidan ån.

6. Bråån

Bråån rinner upp i östra Skåne, i sydöstra hörnet av Hörby kommun nära den så kallade Fjällmossen, endast omkring två mil från Hanöbukten Bråån korsar kommunens sydspets och rinner i en ravin genom naturområdet vid Rövarekulan innan den rinner under E22:an vid Rolsberga och fortsätter västerut genom Eslövs kommun och slutligen ut i Kävlingeån.

Vägledning

Kommunen vill verka för att upprätthålla god tillgänglighet utmed den del av ån som rinner genom kommunen söder om Rolsberga. Bråån är ett mellankommunalt intresse vilket ska beaktas i samband med planering och eventuella åtgärder.

7. Tormestorpsån

Ån som avvattnar Tjörnarpssjön och som rinner vidare norrut parallellt med Södra stambanan är ett strategiskt betydelsefullt vattendrag som pekas ut för sina naturvärden och sin betydelse för besöksnäring och rekreation. Ån går i nära anslutning till ledsystemet och är tillgänglig utmed långa sträckor. Ån rinner i en vacker bäckravin med en delvis dramatisk topografi.

Vägledning

Kommunen vill verka för att upprätthålla god tillgänglighet utmed de öppna delarna av ån som rinner genom och i anslutning till Tjörnarp.

Strukturbildande cykelförbindelser

Strukturbildande cykelförbindelser

Strukturbildande cykelförbindelser ligger under kategorin trafik i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut tio strukturbildande cykelförbindelser.

Generell vägledning

• Strukturbildande cykelförbindelser ska säkerställa god framkomlighet för hållbara transporter

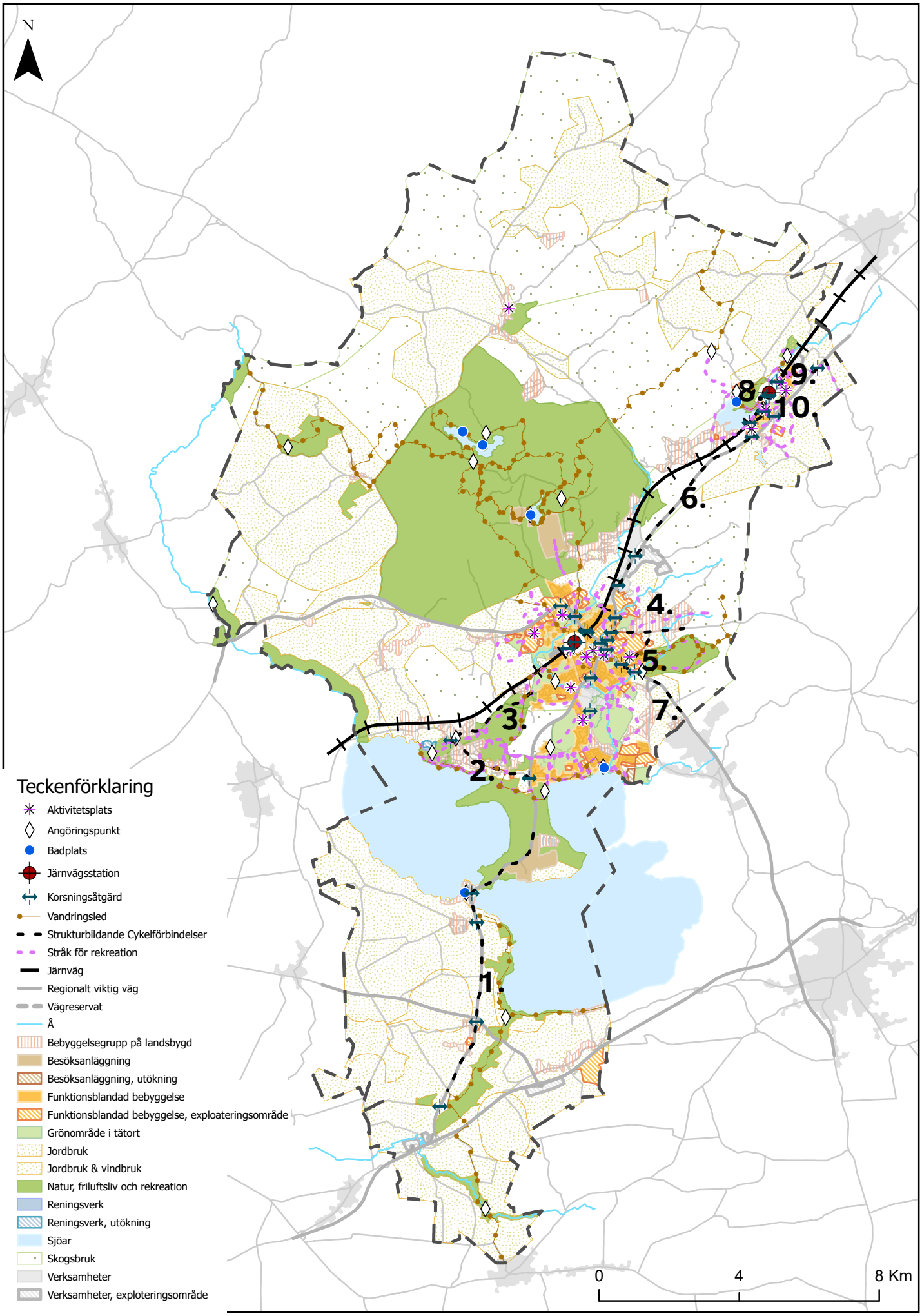
• Strukturbildande cykelförbindelser ska bidra till ett gent och intuitivt transportsystem för fotgängare och cyklister.

• Åtgärderna ska samordnas med annan planering så att de planeras till de sträckor där behovet är störst.

• Förutsättningarna för att genomföra åtgärderna får inte försämras genom förändringar i anslutande infrastruktur eller utveckling av ny bebyggelse

• Strukturbildande cykelförbindelser ska bindas samman på ett tydligt sätt och vid behov kompletteras med vägvisningsskyltar.

• Utbyggnad av nya strukturbildande cykelförbindelser ska göras i samverkan med väghållare.

Figur 75. Karta över kommunens strukturbildande cykelförbindelser

1.Väg 23 Ängsbyn-Rolsberga

Väg 23 är enda länken till Höörs tätort för boende på Bosjöklosterhalvön och de tätbefolkade södra kommundelarna. Samtidigt har vägen särskild regional betydelse. Även med en framtida omledning av den långväga trafiken förväntas höga trafiksiffror på befintlig väg 23.

Delsträckan Ängsbyn - Gamla Bo fanns med i Cykelvägsplan 2014-2025 och Trafikverket har genomfört en åtgärdsvalsstudie. I pågående arbete med uppdatering av Regionala infrastrukturplanen 2026-2037 har regionen en inställning till antalet objekt och finansieringen. Tanken är att färre objekt finns med men att de objekt som finns med blir fullt finansierade av RTI-planen.

Höörs kommun önskar att objektet pekas ut i RTI-planen 2026-2037. Motiven för att bygga ut denna cykelväg är att underlätta arbetspendling, skapa säker skolväg (F-6 i Gudmuntorp och F-9 i Sätofta) samt att göra Bosjökloster och Ringsjöarna mer tillgängliga för rekreation och besöksnäring. Att stärka trafiknoden Rolsberga är en annan viktig funktion.

Fråga är viktig för medborgare och byföreningar i södra delarna av kommunen. Initiativ har tagits till att tillsammans med kommunen bygga ut del av cykelvägen ner till Snogeröd. Frågan har lyfts med Trafikverket som är försiktigt positiva till att projektet genomförs direkt utanför deras vägområde. I vissa fall kan det bli konflikter med vägområdet och behov av att involvera Trafikverket och lösa trånga passager tillsammans.

2.Stanstorpsvägen (väg 1315)

Stanstorpsvägen är en gammal landsväg i ett område som varit bebott sedan stenåldern. Nuvarande bebyggelse är till övervägande del från 1900-talet och har vuxit fram som fritidshusområden. Successiv permanent bosättning gör Ormanäs-Stanstorp till en av de delar av Höörs tätort där befolkningen växer snabbast, trots att det inte skett någon samlad utbyggnad sedan 1960-talet. I området finns ett stort antal barn och unga som inte har någon annan väg för att ta sig runt än Stanstorpsvägen.

Cykelvägen är motiverad för att den binder ihop orten och främst för att barn och unga ska kunna ta sig säkert till grannar, skola, fritidsaktiviteter och busshållplatser. En annan viktig funktion är att skapa bättre möjligheter till rekreativ cykling i Ringsjöområdet. I kombination med Stenskogsvägen skulle den avsevärt förbättra möjligheten att cykelpendla till Höörs station och arbetsplatser i Höör. Höörs kommun önskar att objektet pekas ut i RTI-planen 2026-2037.

3.Stenskogsvägen (väg 1299)

Även Stenskogsvägen är en gammal landsväg. Bebyggelsen är inte lika tät längs denna väg men vägen är en viktig länk för att binda Ormanäs och Stanstorp med Höörs centrum och järnvägsstation. En cykelväg längs vägen behövs för att ge möjlighet till trafiksäker arbets- och skolpendling med cykel samt för att göra det möjligt att uträtta vardagsärenden i Höör. Sträckan har starka lutningar och skarpa svängar utmed stora delar av sträckan. Höörs kommun önskar att objektet pekas ut i RTI-planen 2026-2037.

4.Södra Rörumsvägen till Bokeslund (väg 1335)

Bokeslund och Bokehall har byggts ut som fritidsområden. En successiv permanent bosättning i områdena gör att de hör till de delar av Höörs tätort där befolkningen växer snabbast, trots att det inte skett någon samlad utbyggnad på flera årtionden. I området finns ett stort antal barn och unga som inte har någon annan väg för att ta sig in till Höörs centrum än via Södra Rörumsvägen. Sträckan blir aktuella att lösa i samband med att Trafikverket bygger om väg 23 och bygger om korsningen mellan väg 23 och väg 1335. En planskild korsnings finns med i Trafikverkets projekt. Den korsningen behöver kopplas till cykelväg längs med väg 1335. Höörs kommun önskar att objektet pekas ut i RTI-planen 2026-2037.

5.Norra Fogdrödsvägen

Kommunen undersöker möjligheterna för en cykelväg längs med Norra Fogdarödsvägen. Vägen går norrut från Väg 13 via Fogdarödsområdet, förbi Scoutstugan och vidare upp till väg 1335. Idag finns utbyggd cykelväg upp till Emiliaskolan och Fogdaröds förskola. Längre norrut där vägen passerar bland annat scouterna är vägen smal, krokig och grusad. Karaktären i norra delarna är mycket mer lantlig och det finns närliggande höga naturvärden.

Alternativ dragning kan vara genom det nya exploateringsområdet i Fogdaröd.

Höörs kommun önskar att objektet pekas ut i RTI-planen 2026-2037.

6.Väg 23 Höör-Tjörnarp

Väg 23 norr om Höör är en hårt trafikerad landsväg där andelen tung trafik närmar sig 20 %. Vägen används av cyklister för skol- och arbetspendling samt för rekreation men är inte anpassad för att kunna hantera så olika typer av trafik.

Cykling i blandtrafik längs det lågtrafikerade vägnätet bedöms inte utgöra ett reellt alternativ. Det skulle ge avsevärt längre restid eftersom det alternativa vägnätet inte bara är längre utan också är krokigt och backigt och därmed ger en betydande försämring av snitthastigheten jämfört med cykling längs väg 23. För skol- och arbetspendling bedöms det därför inte vara intressant.

Höörs kommun önskar att objektet pekas ut i RTI-planen 2026-2037.

7.Väg 13 Höör-Hörby

Väg 13 sydöst om Höör är en hårt trafikerad landsväg där andelen tung trafik överskrider 10 %. Vägen används på liknande sätt som väg 23. Besökare till Fogdaröds rekreationsområde rör sig längs vägen både till fots och till cykel. Boende i Ludvigsborg i Hörby kommun skulle ha stor nytta av att kunna cykla säkert till Höörs station längs väg 13. Cykling i blandtrafik längs det lågtrafikerade vägnätet är ett alternativ för vissa cyklister, men löser inte hela situationen. Även cykelväg längs Hörbyvägen från Sövrödsvägen in till centrala Höör som finns med i Höörs kommuns planering kan lösa en del av problemen men den sträckan behöver kompletteras med cykelväg från Sövrödsvägen vidare till Hörby längs väg 13. Trafikverket har för avsikt att bygga ut sträckan Hörby-Fulltofta vilket innebär att det skulle kunna räcka med att de även löser cykelväg på sträckan Fulltofta-Sövrödsvägen för att sträckan ska kunna få en fungerande cykeltrafik.

Höörs kommun önskar att objektet pekas ut i RTI-planen 2026-2037.

8.Genom Prästbonnaskogen i Tjörnarp

En koppling för cykeltrafik behövs genom Prästbonnaskogen för att korta avståndet mellan centrala Tjörnarp/tågstationen och områden väster om Prästbonnaskogen, exempelvis kyrkbyn och delar av Karlarp som lättast nås via väg 1328.2.

Vägledning

Cykelvägen kopplar från centrala Tjörnarp och den planskilda kopplingen vid stationen. Därmed blir den också sammanlänkad med den CG-väg som pekas ut längs med Landsvägens västra sida genom Tjörnarp. På sikt kan en koppling genom Prästbonnaskogen bli del av en regional cykelslinga. Alternativet är att den regionala rundslingan går längs väg 1328.

9.Cykelväg längs Landsvägen i Tjörnarp

Kommunen pekar i sin cykelplan på behovet av en trafikseparerad cykelväg längs med Landsvägen. Utifrån trafikutredning för Tjörnarp som togs fram 2021 har kommunen kommit fram till att den logiska placeringen är väster om vägen.

Vägledning

Cykelvägen längs Landsvägen kopplar samman de utpekade planskilda korsningsåtgärderna vid södra respektive norra infarterna till Tjörnarp. Av denna anledning är det också logiskt att cykelvägen hamnar väster om Landsvägen för att slippa korsa vägen i någon punkt. Däremot finns stort behov av att skapa korsningsåtgärder längs med vägen på så många ställen som möjligt. De platser som pekas ut som strategiska för hastighetssäkrade åtgärder är framför allt vid Frostavägen mot skolan och vid stationen där många väntas vilja ta sig över vägen.

10. Förbi skolområdet i Tjörnarp

En kort sträcka som behöver kompletteras med cykelväg för att skapa trafiksäkra koppling till skolan österifrån vid den utpekade korsningsåtgärden i Skogsvägens förlängning.

Vägledning

Sträckan kopplar till cykelvägen längs med Frostavägen i väster och vidare till den planerade korsningsåtgärden över Landsvägen samt den utpekade GC-vägen längs med hela västra sidan av Landsvägen. I öster kopplar sträckan till den planskilda korsningsåtgärden vid väg 23 som möjliggör för de som kommer från området öster om väg 23 att ta sig över mot skolområdet och/eller vidare in mot centrala Tjörnarp och stationen.

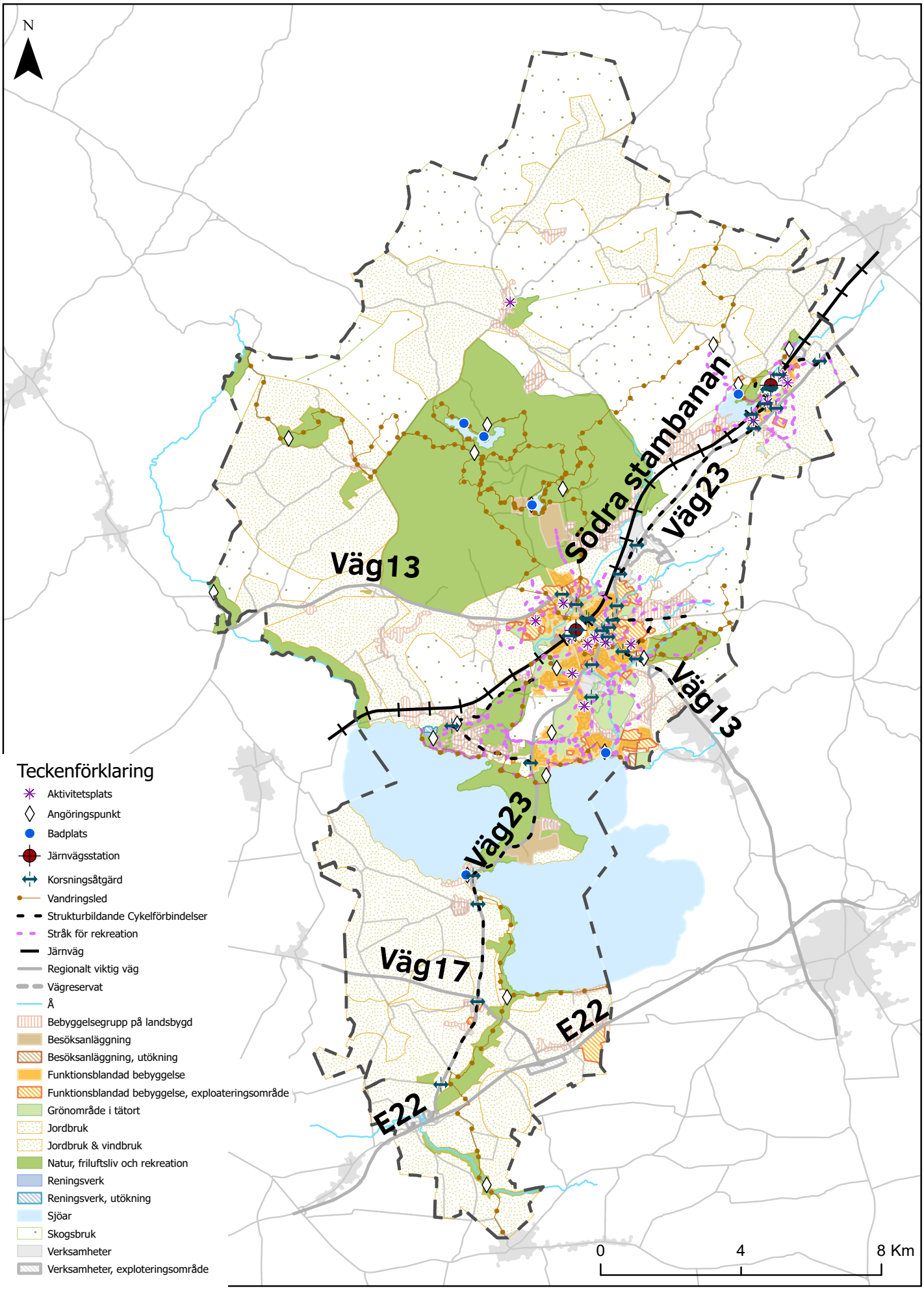
Järnväg

Södra stambanan

Södra stambanan är kommunens livsnerv och ryggraden i kollektivtrafiksystemet. Järnvägstrafiken knyter Höörs kommun till de nationella och regionala kärnorna och är det viktigaste transportsambandet. Sedan 2025 stannar samtliga Öresundståg som trafikerar på sträckan vid Höörs station.

Vägledning

Förbättringar av kapacitet och underhåll i järnvägssystemet är en viktig förutsättning. Det är kapacitetsbrist på Södra stambanan och Trafikverket planerar för två nya spår Hässleholm-Lund. Höörs kommun menar att de nya spåren bör byggas i anslutning till den befintliga stambanan.

Figur 76. Karta över kommunens statliga och regionala transportinfrastruktur

Regionalt viktiga vägar

Väg 23

Väg 23 är en viktig interregional förbindelse från sydvästra Skåne till Småland och ingår i landtransportnätet för godstransporter, långväga personresor med bil samt dagliga personresor med bil. Vägen skär genom Höörs tätort i en sammanhängande sträcka av 4,5 km samt vid Nyby i södra delen av tätorten. Vägen delar även orterna Tjörnarp, Snogeröd och Gamla Bo. Vägen går också över det känsliga Ringsjösundet och Bosjöklosterhalvön med stora natur-, kultur-, och rekreationsvärden.

Den tunga trafiken ökar kraftigt över tid, särskilt norr om cirkulationsplatsen där trafiken från väg 13 ansluter. Ombyggnad av väg 23 finns med i den Regionala Transportinfrastrukturplanen för 2022-2033. Objektet har funnit med under lång tid men skjutits fram i tiden vid flera tillfällen. Under 2024 avslutades en åtgärdsvalsstudie där det fastställdes att vägen ska byggas stärkas i befintlig sträckning genom att prioritera upp sträckan via väg 13 från Hörby till Höör samt den norra sträckan av väg 23 genom Höörs tätort. Från cirkulationen väg13/23 och söderut ska vägen prioriteras ner i Trafikverkets vägnät. Kommunen kommer att ha möjlighet att ta över delar av sträckan, framför allt i södra delarna av Höörs tätort.

Vägledning

Höörs kommun ser positivt på att beslut äntligen har tagits om vägens framtida dragning. Genom att södra delen av väg 13 respektive norra delen av väg 23 genom Höörs tätort byggs om så ser kommunen fram emot att befintliga problem och kapacitetsbegränsningar längs vägsträckan kan lösas för att skapa en bättre stadsmiljö i Höörs tätort och bättre säkerhet för oskyddade trafikanter. Inte minst i korsningen mellan väg 23 och statlig väg 1335 finns idag stora brister i såväl trafiksäkerhet som framkomlighet, speciellt för fotgängare och cyklister som omöjligen kan tas sig över vägen på ett säkert sätt.

Kommunen ska arbeta tillsammans med Trafikverket för att korsningar med kommunalt vägnät ska bli så bra som möjligt samt även bevaka intresset för det enskilda vägnätet och de många enskilda anslutningar som idag finns på sträckan.

Även på den sträckan som tas bort ur Trafikverkets prioriterade vägnät vill kommunen samarbeta för att skapa goda lösningar som gynnar alla. Övertagande av väg 23 genom Höörs tätort, söder om den prioriterade delen är en gemensam fråga. Även hur man tillsammans kan arbeta för gång- och cykelväg längs väg 23 från Ängsbyn och söderut mot Snogeröd samt skapande av säkra passager vid Nybykorset och Gamla Bo.

Höörs kommuns ståndpunkt är att vägarna 13 och 23 bör utvecklas enligt den inriktning som presenterades i gestaltningsprogrammet i kommunens trafikplan (2012) samt beskrivs i trafikutredning för översiktsplanen (2025). Där konstaterades att väg 23 är utformad som en genomfartsled utan hänsyn till omgivande miljö eller funktionen som en av Höörs viktigaste annonspelare. Vägen saknar koppling till Höörs centrum, detaljrikedom och stadsmässiga attribut. Många planskildheter innebär få möten och händelser.

Utformningen av Höörs stora genomfartsleder är viktig för att knyta ihop centrum med andra stadsdelar samt för att göra förbipasserande uppmärksamma på att de passerar Höörs centrala delar. Entréernas utformning bör därför ha en hög detaljrikedom och innehålla stadsmässiga attribut. Då de stora vägarna passerar genom tätorten är det viktigt med ett ordnat och avgränsande gaturum där hastigheterna hålls. Stadsmässighet och omsorg utmed vägarna bör öka genom:

- Öka detaljeringsgrad och omsorg när Höörs centrum passeras, signalera stad genom att göra kloka materialval i räcken och beläggningar. Undvik buskage som signalerar extensiv, lågprioriterad yta.
- Använd det vackra som finns i närheten - träden, dungarna, lönnarna, kyrktornet.
- Visa upp skötta naturområden där gränsen mellan den klippta gräsmattan och den
- Befintlig vägbredd på sträckor utanför det prioriterade vägnätet kan krympas från befintliga 9-14,5 m till 7 meter
- Hela sträckan skulle förses med GC-väg, vilket den minskade vägbredden skulle ge utrymme för
- Korsningar åtgärdas längs hela sträckan

Väg 13

Väg 13 sträcker sig mellan Ystad i sydost och Ängelholm i nordväst. Mellan Höör och Ystad har den samma funktion i det övergripande vägnätet som väg 23. Mellan Höör och Ängelholm ingår den i det kompletterande vägnätet för samma funktioner. Vägen skär genom Höörs tätort i en sträcka av 2,3 km.

Väg 13 har höga flöden i anslutning till Höörs tätort och österut men lägre trafikflöden västerut.

Väg 13 utgör en barriär genom Höörs tätort. Oskyddade trafikanter färdas längs vägen och korsar vägen. Rekreationsområdet vid Fogdaröd är en målpunkt som drar många människor varje dag. Väg 13 behöver anpassas i anslutning till Fogdarödsskogen för att göra rekreationsområdet mer tillgängligt och för att skapa bättre trafiksäkerhet – både när oskyddade trafikanter korsar vägen och när motionärer kommer med bil till angöringspunkten.

Centralt i Höör utgör väg 13 en betydande barriär för boende i Grönalund som ska ta sig mot centrum och skolor. Väster om cirkulationsplatsen 13/23 finns inte några planskilda korsningar.

Vägledning

Höörs kommun ser positivt på att beslut äntligen har tagits om vägens framtida dragning. Genom att södra delen av väg 13 respektive norra delen av väg 23 genom Höörs tätort byggs om så ser kommunen fram emot att befintliga problem och kapacitetsbegränsningar längs vägsträckan kan lösas för att skapa en bättre stadsmiljö i Höörs tätort och bättre säkerhet för oskyddade trafikanter. Inte minst i korsningen mellan väg 23 och väg 13 finns möjlighet att arbeta med framkomligheten för fotgängare och cyklister.

Kommunen ska arbeta tillsammans med Trafikverket för att korsningar med kommunalt vägnät ska bli så bra som möjligt samt även bevaka intresset för det enskilda vägnätet och de många enskilda anslutningar som idag finns på sträckan. Trafikutredning (2025) till Översiktsplanen pekar på att lösningar i plan är det bästa för att stärka stadsmässighet på sträckan mellan väg 23 i öster och Södra stambanan. Möjligtvis kan det bli aktuellt med en planskild korsning i östra delen vid den stora cirkulationen.

Höörs kommuns ståndpunkt är att vägarna 13 och 23 bör utvecklas enligt den inriktning som presenterades i gestaltningsprogrammet i kommunens trafikplan (2012) samt beskrivs i trafikutredning för översiktsplanen (2025). Där konstaterades att väg 23 är utformad som en genomfartsled utan hänsyn till omgivande miljö eller funktionen som en av Höörs viktigaste annonspelare. Vägen saknar koppling till Höörs centrum, detaljrikedom och stadsmässiga attribut. Många planskildheter innebär få möten och händelser.

Utformningen av Höörs stora genomfartsleder är viktig för att knyta ihop centrum med andra stadsdelar samt för att göra förbipasserande uppmärksamma på att de passerar Höörs centrala delar. Entréernas utformning bör därför ha en hög detaljrikedom och innehålla stadsmässiga attribut. Då de stora vägarna passerar genom tätorten är det viktigt med ett ordnat och avgränsande gaturum där hastigheterna hålls. Stadsmässighet och omsorg utmed vägarna bör öka genom:

- Öka detaljeringsgrad och omsorg när Höörs centrum passeras, signalera stad genom att göra kloka materialval i räcken och beläggningar. Undvik buskage som signalerar extensiv, lågprioriterad yta.
- Använd det vackra som finns i närheten – Kolljungabäcken och naturen
- Befintlig vägbredd kan krympas till 7 meter
- Hela sträckan skulle förses med GC-väg på båda sidor, vilket den minskade vägbredden skulle ge utrymme för
- Korsningar åtgärdas längs hela sträckan
- Skapa stadsmässighet och möjlighet till passage längs med stora delar av sträckan.

E22

E22 är kommunens största väg som går genom de södra delarna av kommunen söder om Rolsberga upp mot Hörby

Vägledning

Kommunen ska samverka med Trafikverket för att upprätthålla vägens funktion och de busshållplatser för expressbussarna som finns i anslutning till vägen.

Väg 17

Väg går genom de södra delarna av kommunen och passerar Snogeröd och ansluter till E22 vid Fogdarp.
Vägen

Vägledning

Kommunen ska samverka med Trafikverket för att upprätthålla vägens funktion och de busshållplatser som finns i anslutning till vägen. Ett utvecklingsprojekt för ombyggnad av vägen har initierats av Trafikverket och kommunen medverkar i arbetet som dialogpart.

Vägreservat

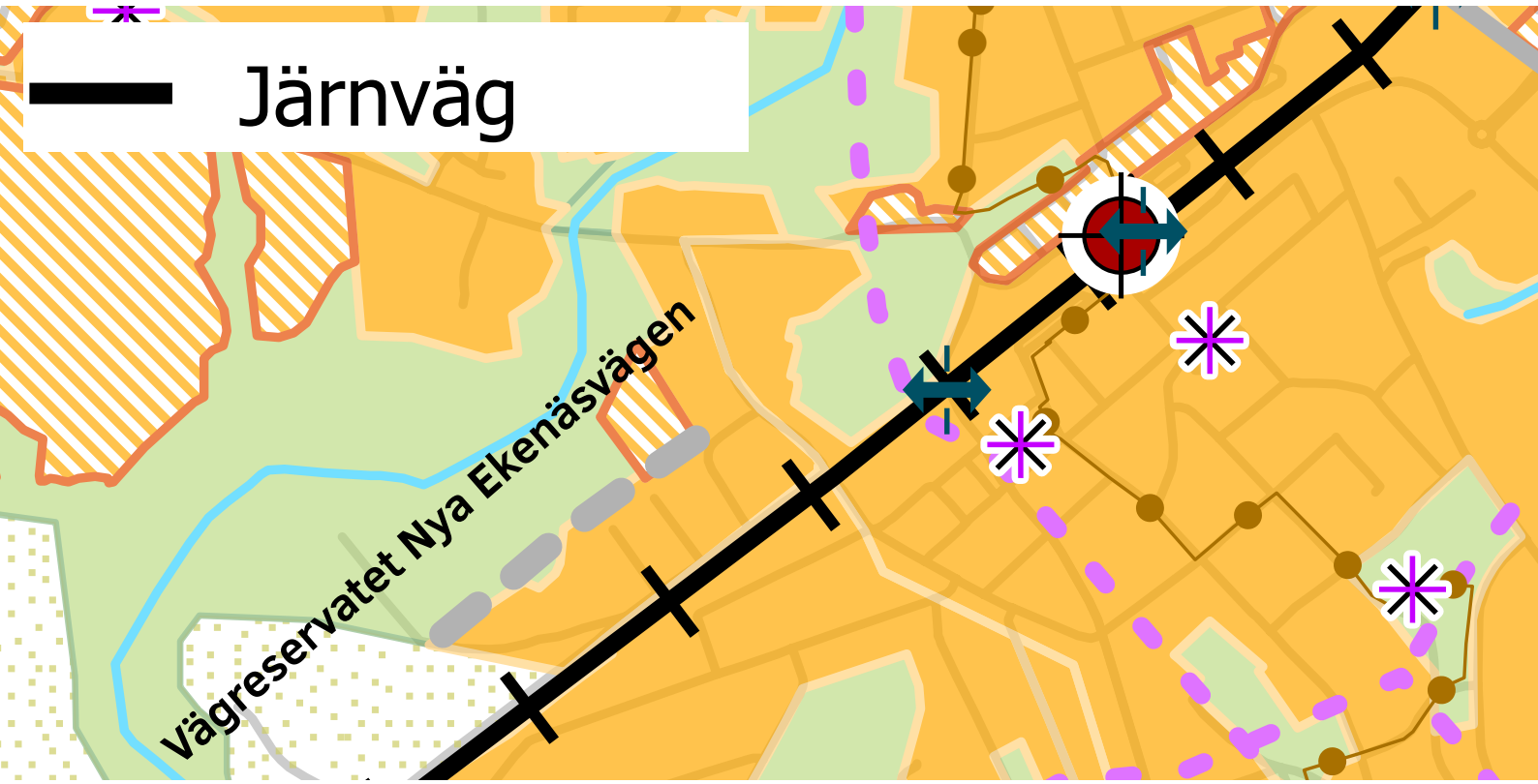
Nya Ekenäsvägen

I det fall att det blir aktuellt att bygga ut Södra stambanan med två nya spår i direkt anslutning till befintliga spår så finns det bäst utrymme för en sådan utbyggnad väster om spåren. Utbyggnaden av nya spår förutsätter att man ersätter den funktion som Ekenäsvägen har idag. Den nya vägen behöver förläggas direkt norr om befintlig bebyggelse på Lindgatan, Algatan och Kvistgatan.

I Evedalsvägen förlängning kan det skapas en vidare koppling direkt norr om befintliga tomters norra gräns. Stickgator behöver skapas norrifrån in mot de befintliga lokalgatorna Lindgatan och Kvistgatan och vändplatser behöver skapas i de södra delarna av Algatan, Lindgatan och Kvistgatan.

Vägledning

Ett reservat på cirka tio meter behöver avsättas direkt norr om Kvistgatan, Algatan och Lindgatan. Byggelseutveckling inte är lämplig i det som kan bli framtida väg och kommunen ska bevaka att förutsättningarna för eventuella framtida stickgator inte försvåras genom exempelvis tillbyggnader eller komplementbyggnader.

Figur 77. Karta över vägreservatet Nya Ekenäsvägen

Aktivitetsplatser

Aktivitetsplatser

Aktivitetsplatser ligger under kategorin natur och friluftsliv i mark- och vattenanvändningskartan. Sammalagt pekar kommunen ut 16 aktivitetsplatser. Aktivitetsplatserna utgår till stor del från de analyser och beskrivningar av platserna som gjorts i Utemiljöprogram för Höörs kommun som togs fram under våren 2025.

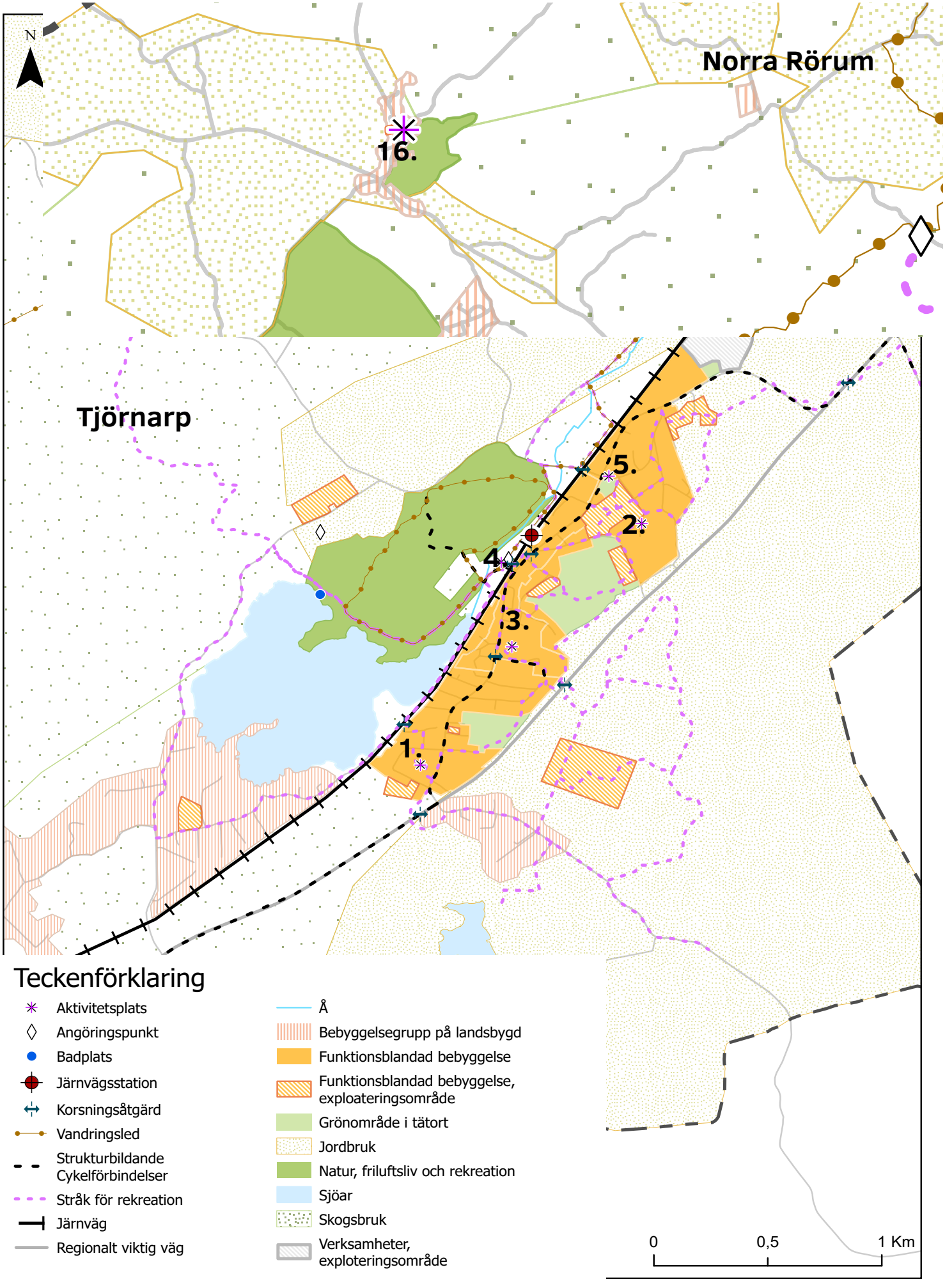
Generell vägledning

• Aktivitetsplatser ska vara mötesplatser för olika målgrupper och tilltala personer i flera åldrar. Aktivitetsplatser ska kompletteras och utvecklas så att de fungerar för flera målgrupper

• Utveckling av aktivitetsplatser ska prioriteras i nära anslutning till flerbostadshus

• Aktivitetsplatserna ska integrera kringliggande natur och ta vara på naturliga förutsättningar och blomsterprakt.

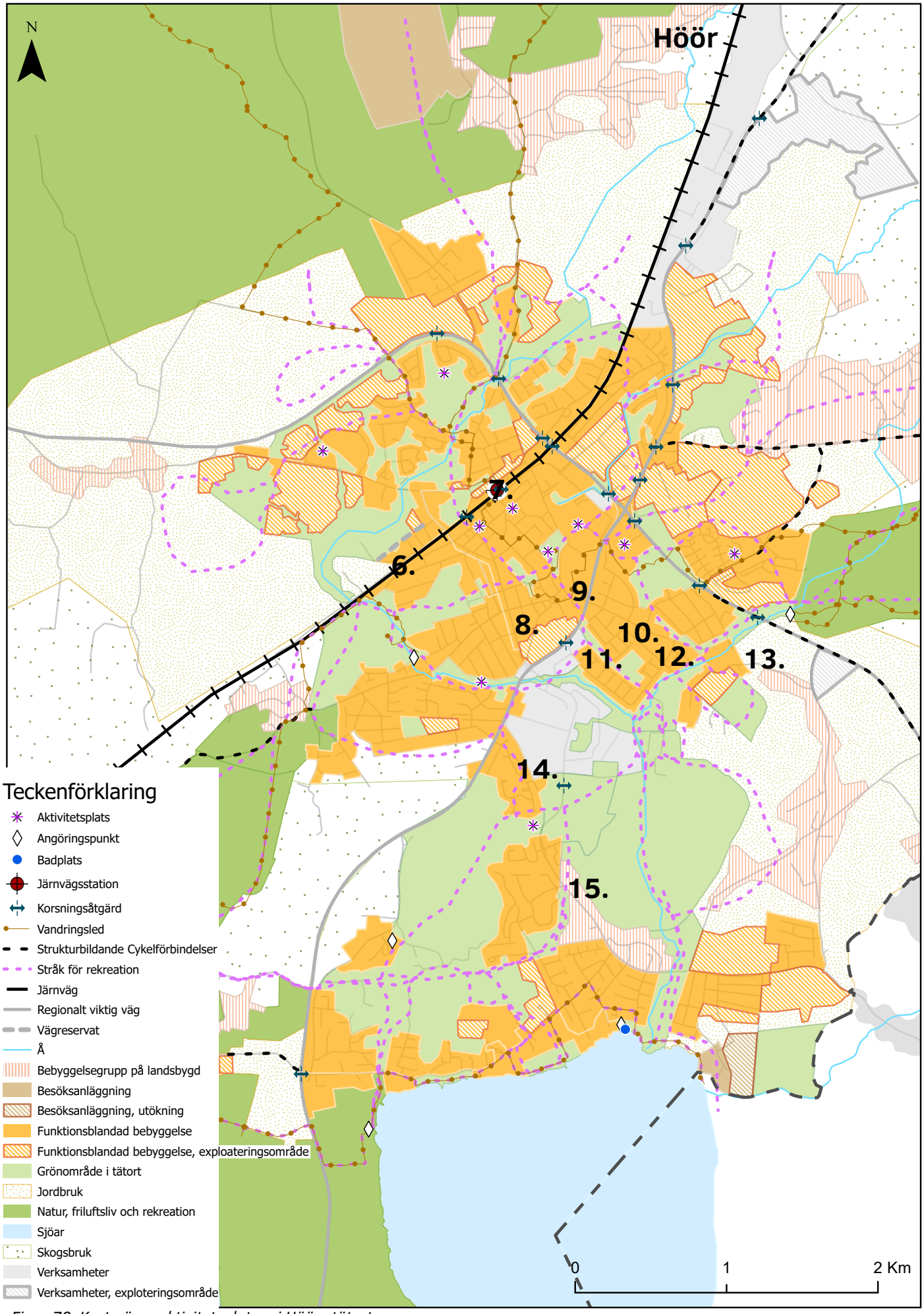
• Aktivitetsplatserna ska utgå från de utvecklingstankar och analyser som togs fram i samband med Utemiljöprogram för Höörs kommun.

Teckenförklaring

- Aktivitetsplats
- Angöringspunkt
- Badplats
- Järnvägsstation
- Korsningsåtgärd
- Vandringsled
- Strukturbildande Cykelförbindelser
- Stråk för rekreation
- Järnväg
- Regionalt viktig väg
- Å
- Bebyggelsegrupp på landsbygd
- Funktionsblandad bebyggelse
- Funktionsblandad bebyggelse, exploateringsområde
- Grönområde i tätort
- Jordbruk
- Natur, friluftsliv och rekreation
- Sjöar
- Skogsbruk
- Verksamheter, exploteringsområde

Figur 78. Karta över aktivitetsplatser i Tjörnarps samt Norra Rörums tätort

Figur 79. Karta över aktivitetsplatser i Höörs tätort

1. Lekplatsen i Tjörnarp

Lekplatsen är en större öppen yta för fri lek och aktiviteter i södra delen av Tjörnarp. Ytan fungerar idag väl för barn och vuxna i alla åldrar då det finns möjlighet till olika aktiviteter och ett flertal sittplatser för den som vill uppehålla sig i området. I västra delen finns en mer lekintensiv del med gungor och moduler för klättring.

Här finns även en grillplats och bänkbord samt stödmurar som lämpar sig väl som sittplatser. I västra delen finns även en träddunge som tillför platsen karaktär och som även fungerar för lek. I östra delen finns större öppna gräsytor för fri lek varav en del fungerar som fotbollsplan med utställda fotbollsmål. Genom ytan går en GC-väg som ansluter till landsvägen i öster och Korsarödsvägen i norr.

Vägledning

Lekplatsen passeras av det stråk som kommer från Landsvägen och sedan fortsätter via Sjöboholmsvägen ner till den planskilda korsningen under Södra stambanan. Lekplatsen och den omgivande grönytan medför att det planerade utvecklingsområdet för stadsbygd får ett strategiskt bra läge i förhållande till aktivitetsplatsen. Området är redan idag attraktivt för barnfamiljer.

2. Idrottsplatsen i Tjörnarp

Idrottsplatsen används för idrottslig aktivitet som fotbollsträningar och matcher men fyller även en viktig funktion för andra sammankomster till exempel loppmarknad. Det är även en yta som skola och fritids nyttjar inom sin verksamhet. En stig finns från skolområdet bort till idrottsplatsen. Denna stig används även som cykelstig för barn som själva cyklar till idrottsplatsen.

Vägledning

Idrottsplatsen ligger på en strategisk plats för friluftslivet som tangeras av ett flertal stråk för rekreation i flera riktningar. Bland annat stråken norrut mot Maker Space/Lantcaféet/Norra infarten och söderut genom grönområdet mitt i Tjörnarp eller det gena stråket via Gunnarpsvägen till Stationen. Idrottsplatsen ligger också i nära anslutning till de utvecklingsområden för stadsbygd som pekas ut i mark- och vattenanvändningskartan. Nämligen det större området vid Lunden och Gropen samt området längs med Gunnarpsvägen.

3. Röda torg i Tjörnarp

Beläget centralt i Tjörnarp mellan Landsvägen och skolområdet ligger denna plats som används vid olika evenemang. Det finns idag en liten scen på platsen och en större öppen yta.

Vägledning

Kommunen ser Röda torg som en plats som tack vare sin storlek och centrala läge har god potential att utvecklas för olika aktiviteter. Några exempel på funktioner som skulle kunna inrymmas på platsen är utegym, hinderbana, skate eller frisbeegolf. Röda torg ligger längs det stråk för rekreation som pekas ut från stationen och söderut mot den nya planskilda korsningen med väg 23 vid Tjörnarps skola. Platsen ligger även nära den korsningsåtgärd som pekas ut vid Landsvägens korsning med Frostavägen vilken kommer att underlätta möjligheten att passera över till Röda torg från de delar som ligger väster om Landsvägen

4. Väster om stationen i Tjörnarp

Vid stationen finns idag en grusad yta som används som vändplats och som rymmer några få parkeringsplatser. Läget är lätt tillgängligt för många Tjörnarpsbor och ligger vid porten till naturen i Prästbonnaskogen och Tjörnarpssjön.

Vägledning

Kommunen bedömer att platsen har goda förutsättningar att kunna utvecklas som yta för aktiviteter. Lämplig aktivitet på platsen skulle kunna vara en hundrastplats. Platsen knyter an till ett flertal strategiska punkter och stråk. Dels ligger den i nära anslutning till stationsläget, men också till den planskilda korsningen under järnvägsspåret som finns direkt söder om stationen. I närområdet pekas även en angöringspunkt för friluftslivet ut direkt väster om stationen. Det finns också flera leder och stråk i anslutning till platsen. Dels vandringsleden Tegelbruksrundan som går norrut från platsen, samt leden runt Tjörnarpssjön respektive Prästbonnaskogen vilka leder söder och västerut från platsen. Det pekas även ut ett stråk för rekreation mot stationen österifrån samt GC-vägskoppling västerut genom Prästbonnaskogen.

Läget i nära anslutning till Prästbonnaskogen samt den passerande Tormestorpsån (som visserligen är delvis kulverterad) är också strategiskt. Direkt öster om stationen finns GC-väg utpekad längs med hela Landsvägen samt en korsningsåtgärd som kopplar samman de respektive sidorna av Landsvägen.

5. Lucernvägens förlängning i Tjörnarp

Där södra delen av Mellbyvägen ansluter till Landsvägen finns en yta precis norr om som är kommunägd. På platsen har besökaren god överblick.

Vägledning

Området är strategiskt beläget i förhållande till befintlig stadsbygd men också i förhållande till nytt utvecklingsområde för stadsbygd vid Lunden och Gropen. Platsen som pekas ut ligger i nära anslutning till utpekad cykelväg längs med Landsvägen. Direkt västerut finns befintlig planskild korsningspunkt under Södra stambanan och direkt söderut från platsen ligger Åsen som är ett av de grönområden i tätort som pekas ut i mark- och vattenanvändningskartan. Om ytan ska vara lämplig för aktiviteter för mindre barn behövs någon slags skydd ut mot Landsvägen. I så fall skulle den kunna vara lämplig för en lekplats eller en multiportarena för lite större barn och vuxna. Utegym är ett annat möjligt användningsområde.

6. Maglehill

.

Vägledning

.

7. Kvarnbäck

.

Vägledning

.

8. Nya Torg

.

Vägledning

.

9. Lilla torg

.

Vägledning

-

10. Skateparken/Skolområdet

.

Vägledning

.

11. Enebacksparken

.

Vägledning

.

12. Jeppavallen

.

Vägledning

.

13. Fogdaröds lekplats

.

Vägledning

.

14. Åhusparken

.

Vägledning

.

15. Karlslund

.

Vägledning

.

16. Norra Rörums lekplats

.

Vägledning.

Angöringspunkter

Angöringspunkter

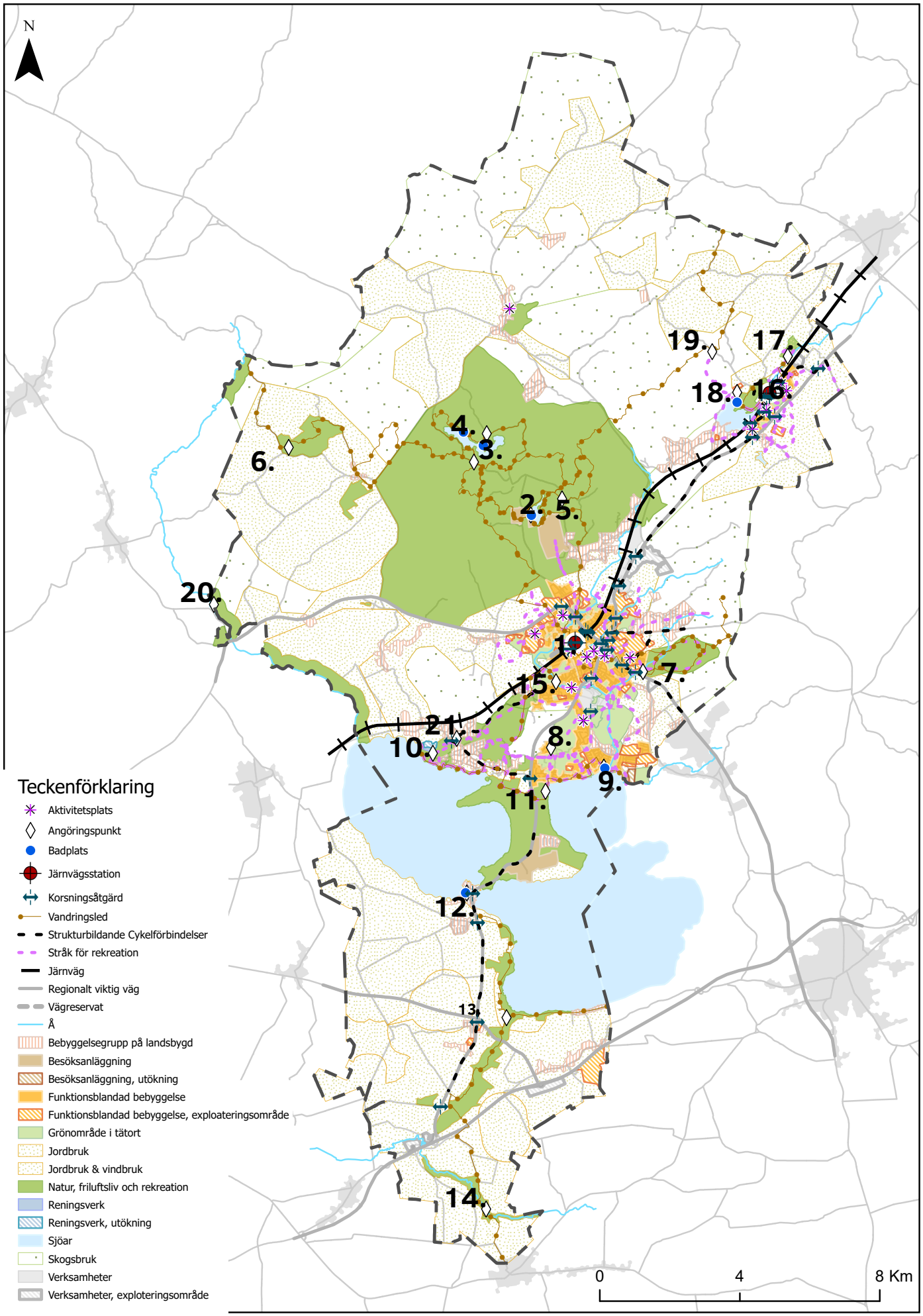
Angöringspunkter ligger under kategorin natur och friluftsliv i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut 21 angöringspunkter.

Generell vägledning

Angöringspunkter är platser av värde för natur och friluftsliv. Angöringsplatserna gör landskapet mer tillgängligt genom information och service. Angöringspunkterna ska utvecklas som entréer till natur- och kulturmiljö, som hjälper och inspirerar besökaren. Entréerna välkomnar till:

- Skåneleden och regional cykelled. Vandring och cykling på välskyltade leder i varierande natur med iordningsställda rastplaster.
- Ringsjön. Bad, fiske, paddling, skridsko-åkning,
- Skogssjöarna. Bad, fiske, paddling, skridsko-åkning,
- Stenriket och Industrihistoria (gamla stenbrytningsmiljöer och lergravar)
- Naturreservat.
- Närrekreation vid tätorter.

Angöringspunkterna ska vara strategiskt placerade, kommunicera tydligt och erbjuda möjligheter till upplevelser för såväl förstagångsbesökare och turister som vana naturbesökare och närboende. Det ska vara lätt att ta sig dit, helst både med cykel och kollektivtrafik, och angöringspunkterna ska vara välkomnande och lätta att känna igen.

Figur 80. Karta över kommunens angöringspunkter

1. Höörs station

På sikt finns behov av att utveckla en angöringspunkt i nära anslutning till Höörs station. Visionen är att småstadens stationsläge ska kunna fungera som plats för att ta avstamp inför vidare resa ut i natur- och rekreationsområden. Kopplingen till leder och natur ska vara tydlig för dem som anländer till stationen i Höör. En avgörande faktor blir att arbeta med den fysiska infrastrukturen och anslutningsleder för att koppla samman stationsläget med naturområden och ledsystem.

En annan viktigt aspekt är att se till att det finns kollektivtrafik och möjlighet att hyra exempelvis cykel eller annan utrustning med koppling till friluftsliv. Kommunen behöver arbeta aktivt med att tillgängliggöra information om vilka möjligheter som finns att ta sig till olika besöksmål och naturområden. En angöringspunkt behöver tillskapas i stationsnära läge, gärna i anslutning till annan verksamhet som riktar sig till besöksnäringen.

I samband med utvecklandet av Västra stationsområdet och det torg som planeras inom ramen för det utvecklingsprojektet så är skapandet av en ny angöringspunkt en självklar del. Det finns betydande synergieffekter av att skapa en angöringspunkt i det stationsnära läget som förutom att vara knutpunkt för kommunens kollektivtrafik även kan hålla kvar människor och erbjuda mervärde utöver funktionen som bytesplats mellan olika transportslag. Det är viktigt att besökare som tar sig till Höör med tåg får all information de behöver, helst på flera olika språk, för att kunna ta sig vidare önskade målpunkter och besöksmål.

2. Vaxsjön

En viktig angöringspunkt finns vid Vaxsjön och vid pulkabackarna i anslutning till Frostavallens konferensanläggning. Det primära målet med angöringspunkten är att den ska underhållas med bibehållen kvalitet. Angöringspunkten innefattar även den parkering som finns ett stycke längre norrut och utgör parkeringsområde för badplatsen vid Vaxsjön. Denna angöringspunkt kan utvecklas ytterligare med information och fler faciliteter.

3. Dagstorpssjön södra

Vid Dagstorpssjöns södra sida finns en tydlig angöringspunkt med bland annat parkeringsplatser, informationstavla och toalett. Strax norr om angöringspunkten precis intill Dagstorpssjön finns grillplats och ett vindskydd. Angöringspunkten ska skötas med bibehållen kvalitet. Ytterligare ett vindskydd har byggts något längre österut nere vid sjön. De båda platserna kan kopplas samman med stigar längs med sjöns södra strand.

4. Dagstorpssjön norra

Vid Dagstorpssjöns norra sida finns en tydlig angöringspunkt med bland annat parkeringsplatser, informationstavla och toalett. Strax söder om angöringspunkten går en väg ner till Dagstorpssjön och den östra av badplatserna. Angöringspunkten ska skötas med bibehållen kvalitet. De båda badplatserna är sammankopplade med stigar längs med sjöns norra strand vilket gör att angöringspunkten kan fungera även för den som vill bada på den västra badplatsen och är beredd att gå en kilometer.

5. Ullstorp

Angöringspunkten ligger i anslutning till Ullstorps naturreservat. Idag finns ett flertal faciliteter på angöringspunkten som sköts av kommunen. Förutom informationstavla och parkeringsplatser så finns även grillplats, toalett och rastplats som är tillgänglighetsanpassad. Angöringspunkten ligger också i nära anslutning till en busshållplats.

6. Allarps Bjär

Allarps bjär ligger mellan Höör och Röstånga. Skåneleden passerar genom reservatet (Ås till Åsleden) och leder upp till toppen av berget.

Inom reservatet gäller särskilda bestämmelser och inskränkningar i allemansrätten förekommer. De föreskrifter som berör allmänheten anges på informationsskyltar i området.

Allarps bjär ansluter i väster direkt till naturreservatet Södra Hultarp. Båda områdena är geologiskt intressanta och välbesökta för sin rika flora.

Angöringspunkten ligger direkt nedanför berget. Idag finns en parkeringsplats för ett fåtal bilar men den platsen kan struktureras upp och kompletteras med mer information och fler faciliteter för besökare.

7. Fogdaröd

Angöringspunkten ligger öster om bostadsområdet Fogdaröd och norr om väg 13 mot Hörby. Punkten angör till ett privatägt naturområde med en slinga som sköts av orienteringsklubben på uppdrag av Höörs kommun. Vid angöringspunkten finns yta för parkering (ej asfalterad) och en informationstavla för området. Skyltningen och tydligheten från väg 13 är idag bristfällig och inga trafiksäkerhetsåtgärder har vidtagits utmed vägen för att skapa en säker in- och utfart till angöringspunkten.

Vägledning

Kommunen vill i dialog med Trafikverket, som har huvudmannaskapet för väg 13, utveckla tillgängligheten och tydligheten kring angöringspunkten. Trafiksäkerhetsåtgärder krävs kring infarten och skyltningen ute vid vägen måste göras tydligare för att stärka området som besöksmål för allmänheten.

8. Orup

Ett par kilometer söderut från småstadens stationsläge ligger ett skogsområde med strövslingor av varierande längd. Orup sjukhus är en gammal sanatoriemiljö som rymmer vacker varierad natur och kulturhistoriska lämningar i form av gravrösen från brons- eller järnålder.

Angöringspunkten för naturområdet finns vid Orups sjukhus på Djurgårdsvägen drygt hundra meter sydost om korsningen med Sanatorievägen. Vid angöringspunkten finns parkering, informationstavla och möjlighet att nå de flesta av slingorna i området. I området finns idag en mountainbikebana och fem strövslingor, av varierande längd. Slingorna är kuperade men mycket promenadvänliga. En kortare slinga (800m) är asfalterad och har god tillgänglighet för de flesta.

Höörs kommun är inte markägare men ansvarar för skötseln av slingorna. Upprustningen har genomförts av Höörs kommun i samråd med markägarna.

9. Sätofta badplats

I Sätofta finns kommunens mest välbesökta kommunala badplats vid Ringsjöarna. Badplatsen ligger strategiskt och är lätt att nå med cykel från Höörs tätort. Det finns också bussar som passerar på Sätoftavägen längre norrut med busshållplatser några hundra meter från badplatsen.

Vägledning

Kommunen ska arbeta vidare för att stärka anslutningar till badplatsen via leder och cykelvägar.

10. Ormanäs

Angöringspunkten är en strategiskt viktig plats för att tillgängliggöra naturområdet vid Ringsjöns strand och det befintliga system av småstigar som finns där. Målet är att området ska kunna upplevas som tillgängligt för fler människor än de som bor i närområdet eller de som av andra anledningar har kännedom om dess kvaliteter.

Vägledning

Kommunen ska beakta att angöringspunkten till Ormanäs även kan fungera som en angöring till Stenskogsområdet längre norrut. Den exakta placeringen av angöringspunkten är ännu inte beslutad.

11. Orups idrottsplats

Platsen har ett strategiskt läge för friluftslivet eftersom den kan angöra till såväl Ringsjöns strand och de öppna markerna söder om punkten samtidigt som det kan vara angöringspunkt för dem som vill röra sig öster- eller norrut mot Orupsområdet eller längs Ringsjöns norra strandsträcka. Kanotbrygga vid Ringsjön finns på platsen som även kan användas för långfärdsskridskoåkare på vintern. Platsen är målpunkt och del i ett viktigt samband för natur och friluftsliv läng Ringsjöns norra strand. Parkeringsplats finns.

Vägledning

Platsen ska utvecklas som entré till Ringsjön för skridsko och kanot.

12. Gamla Bo badplats

Angöringspunkten ligger i anslutning till befintlig badplats och är redan ett relativt välbesökt utflyktsmål.

Vägledning

Parkeringsplats finns idag men platsen behöver kompletteras med informationstavla och beskrivningar av vilka kvaliteter och möjligheter det finns för besökare att röra sig i området.

13. Snogeröd

Platsen vid Ringsjön direkt nordost om Snogeröd är välbesökt och används för flera målgrupper och funktioner. Fågeltorn finns vide platsen som attraherar fågelskådare, möjlighet till iläggning av kanot och tillgänglighet till parkering nära sjön attraherar många besökare från södra kommundelarna men även utifrån. Snogeröd är tillgängligt via såväl kollektivtrafik som Skåneleden och har god potential för att utvecklas till angöringspunkt. Skåneleden passerar platsen och det finns även möjlighet att cykla längs med Ringsjöns södra strand österut mot Hörby. Parkeringsplats finns idag.

Vägledning

Kommunen vill verka för att tillgängligheten är fortsatt god till hela området, dels via vandringsleder, dels via kollektivtrafiken. Kommunen vill utveckla området genom att stärka och styra upp befintlig yta för parkering och genom att marknadsföra angöringspunkten som en rastplats för kanotister.

14. Rövarekulan

Naturreservatet Rövarekulan är lättillgängligt och välkomnande för sina besökare med informationstavlor, grill- och parkeringsplats.

I reservatet finns också ett system med kortare leder som knyter an till den del av Skåneleden som löper genom området. Eftersom vandringsslingorna ligger inom naturreservatet är det idag Länsstyrelsen i Skåne som har huvudansvaret för skötseln av slingorna.

Kommunen ser positivt på att slingorna sköts och utvecklas eftersom de tillför ytterligare en dimension till rekreationsområdet och skapar en större tillgänglighet till området.

Vägledning

Kommunen vill verka för att tillgängligheten är fortsatt god till hela området, dels via vandringsleder, dels via kollektivtrafiken.

15. Höörs Mölla

Vattenmöllan uppfördes 1839 och fungerar än idag. Möllan är belägen intill Stenskogen och fungerar som utgångspunkt för leden ”Brottets bana” som går genom Stenskogen i södra delen centrala Höör. Möllan ligger ca 15 minuters promenad från centrum och det finns goda parkeringsmöjligheter på naturmark samt en informationstavla som visar vandringsslingan ”Brottets bana” och andra sevärdheter i närområdet. Kommunen ser positivt på platsens funktion som angöringspunkt för naturen kring Höörsån och Stenskogen.

16. Tjörnarps station

Angöringspunkt vid Tjörnarps station.

Tjörnarps station är den självklara angöringspunkten till friluftslivet för den som kommer till Tjörnarp med tåget. Parkeringsplatser och informationstavla finns. Järnvägsstationen är en viktig angöringspunkt då flera vandringsleder utgår härifrån.

Vägledning

Kommunen ser att just stationslägena har extra stor potential som angöringspunkter för besöksnäringen. Angöringspunkten väster om stationen knyter an till ett flertal strategiska punkter och stråk. Dels stråket norr ut mot tegelbruket men också leden runt Tjörnarpssjön och strandpromenaden respektive Prästbonnaskogen. Det pekas även ut ett stråk för rekreation mot stationen österifrån samt GC-vägskoppling västerut genom Prästbonnaskogen. Direkt öster om stationen finns GC-väg utpekad längs med hela Landsvägen samt en korsningsåtgärd som kopplar samman de respektive sidorna av Landsvägen. Läget är också gynnsamt i förhållande till den planskilda korsningen under järnvägsspåret som finns direkt söder om stationen. En ny aktivitetsplats pekas ut direkt väster om stationen vilket ytterligare stärker platsens centrala roll. Även läget i nära anslutning till Prästbonnaskogen samt den passerande Tormestorpsån gör platsen till en stark knutpunkt.

Platsen behöver utvecklas ytterligare med avseende på friluftslivet för att välkomna besökare som kommer med tågen för att börja sin friluftsupplevelse i Tjörnarp. Befintlig informationstavla kan utvecklas och sättas i ett sammanhang med möjligheter att uppehålla sig på platsen. Även utveckling av parkeringsmöjligheter väster om järnvägsspåren behövs. Ett fåtal platser finns idag men behovet förväntas växa. Angöringspunkten ska utvecklas i samarbete med ideella krafter.

17. Tegeldammarna vid Tjörnarp

Vid entrén till Tegeldammarna och kommunens naturreservat Lergravarna finns möjlighet att utveckla en angöringspunkt som stärker friluftslivet i området. Kommunen är markägare och har rådighet över platsen.

Vägledning

Området kopplar in till stationen och centrala Tjörnarp via det utpekade Tegelbruksstråket. Angöringspunkten vid Tegeldammarna knyter direkt till naturområdet Tegeldammarna - Lergravarna som utgör grunden för att det är möjligt att skapa en ny angöringspunkt för friluftslivet i området. Även Tormestorpsån kopplar upp till området och rinner förbi i nära anslutning till den utpekade angöringspunkten.

Parkeringen behöver styras upp och utökas samt faciliteter i form av informationstavla och grillplats rustas upp. En lämplig placering av parkering skulle kunna vara norr om den lilla anslutningsvägen in mot dammarna. Utveckling av ny koppling från platsen mot Skåneleden skulle vara önskvärt på sikt för att bättre koppla sammanledsystemen i och kring Tjörnarp.

18. Kyrkviken

Kyrkviken ligger i nära anslutning till ledsystem, Tjörnarpssjön och kulturlandskapet väster om Tjörnarp med kyrkan och den gamla kyrkoruinen som intressanta besöksmål. Platsen har idag ytor som kan utnyttjas till parkering för friluftslivet i högre utsträckning. Parkeringen ligger på kyrkans mark men muntlig överenskommelse finns om att kunna nyttja parkeringen för friluftslivets syften.

Vägledning

Angöringspunkten kopplar till naturområdet Prästbonnaskogen och blir en bra angöringspunkt för den som vill ta sig ut på det vittförgrenade nätet av stråk som finns i de flesta rikningar från platsen. Dels finns stråket som knyter till Skåneleden men också stråket runt Tjörnarpssjön samt ett antal mindre stigar genom intilliggande skogsområden. Angöringspunkten kan också bli en lämplig angöring till den utpekade platsen för utveckling av ny badplats vid Tjörnarpssjön.

19. Hedensjö

Föreslagen angöringspunkt ligger där Skåneledens Nord-sydled passerar ett par kilometer väster om Tjörnarp. Kopplingen från Tjörnarp ansluter mitt på etapp 6 från Lillsjödal i Hässleholms kommun till Maglebjär nere vid Frostavallenområdet. Sträckan ligger på en lång etapp utan rastplatser och behov finns att skapa ytterligare en rastplats alternativt ett deletappmål i samband med anslutningsleden mot Tjörnarp. Möjlighet finns att ta sig till platsen med bil.

Vägledning

Angöringspunkten blir strategisk för den som vill börja sin friluftsvistelse i redan lantlig miljö. Det är också en strategisk placering för att leda vandrare in mot Tjörnarp. Parkering skulle kunna utvecklas.

20. Vittseröd

Startpunkt för vandringsled i natursköna Stenbrottsmiljöer. Invid kanotleden Rönne å. Utvecklas som entré till Stenriket. Entré till kanotleden finns på andra sidan ån, i Eslövs kommun.

Mellankommunalt intresse tillsammans med Eslövs kommun.

Vägledning

Angöringspunkt behöver utvecklas med parkeringsplats och informationsskyltar som informerar om stenbrytningen och hur man kan röra sig längs stig- och ledsystem i området.

21. Backagården

Startpunkt för vandringsleder i natursköna Stenbrottsmiljöer. Invid regionala cykelleden. Utvecklas som entré till Stenriket och Regionala cykelleden. Angöringspunkten ligger strategiskt i direkt anslutning till Stenskogen och på promenadavstånd till Ringsjön.

Vägledning

Befintlig funktion ska upprätthållas. Kommunen ser över möjligheten att återuppta nedlagda leder från Backagården upp mot Höörs tätort.

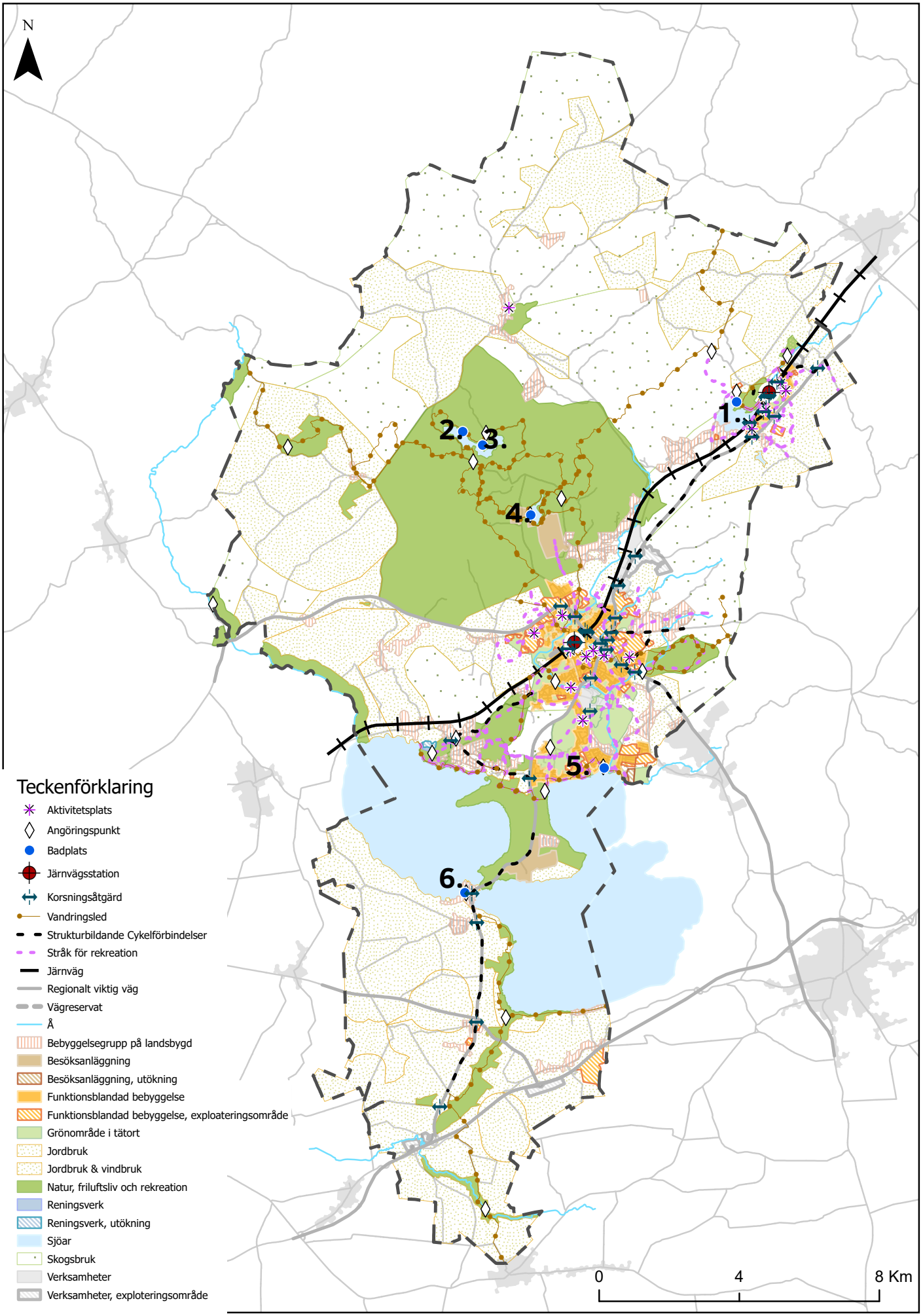
Badplatser

Badplatser

Badplatser ligger under kategorin natur och friluftsliv i mark- och vattenanvändningskartan. Sammalagt pekar kommunen ut sex badplatser som sköts av kommunen.

Generell vägledning

Badplatserna ska vara säkra och inbjudande. Kommunen ska erbjuda badplatser vid Ringsjöarna, Tjörnarpssjön, Dagstorpssjön och Vaxsjön. Badplatserna ska vara separerade från annan verksamhet och erbjuda god standard.

Figur 82. Karta över kommunens badplatser

1. Badplats vid Kyrkviken i Tjörnarp

Platsen som föreslås ligger strax väster om Tjörnarps tätort precis i anslutning till den gamla kyrkbyn. Platsen som helhet ger en stark naturupplevelse och upplevelse av ostördhet och ligger till stor del inom Prästabonnaskogens naturreservat. Reservatsbestämmelserna är anpassade för att möjliggöra en badplats på den aktuella ytan. Platsen har historiskt använts som badplats.

Landskapet kring platsen är varierande med ålderdomligt och småbrutet öppet odlingslandskap norrut och skogsområdet med höga natur- och rekreationsvärden öster- och västerut. Östra delen av området ligger inne i skogsområdet som övervägande utgörs av mogen bokskog men flera stora gamla träd.

Vägledning

Höörs kommun föreslår att en ny kommunal badplats anläggs på platsen för att möjliggöra bad i en mer rekreativ miljö. Förutsättningar finns för anläggande av besöksparkering samt angöringsväg för drift, anläggningsfordon och räddningstjänst vilket är helt avgörande.

Det är av stor betydelse att badplatsutveckling i Kyrkviken görs på ett varsamt sätt. Platsen lämpar sig redan idag väl för bad och för att uppehålla sig i nära anslutning till vattnet i skugga och halvskugga. Relativt få och små faktiska åtgärder krävs för att skapa en kommunal badplats med höga upplevelsevärden.

Prästabonnaskogens naturreservat är en betydelsefull plats för såväl Tjörnarp som för hela Höörs kommun. Det blir av största vikt att bevara den karaktär som finns på platsen idag. De ingrepp som är nödvändiga för att skapa en kommunal badplats kan med fördel ske utanför naturreservatet. Parkering är tänkt att tillskapas upp vid kyrkan. Huvudsakligt alternativ är att anlägga en enklare markväg för räddningsfordon och skötselfordon skapas väster om naturreservatet längs med den befintliga stigen i östra delen av fastigheten Tjörnarp 2:1. I andra hand kan det krävas att angöringsvägen förläggs genom naturreservatet genom förbättringar av befintlig markväg. Vissa mindre åtgärder och röjning av en del av vassen kan behövas nere vid strandlinjen. En större röjning av denna del gjordes i samband med inrättandet av naturreservatet 2015. I övrigt vill kommunen röra den värdefulla miljön så lite som möjligt. Erforderliga dispenser är en förutsättning för att satsningen på badplatsen ska kunna genomföras. Beroende på vilken typ av åtgärder som blir aktuella kan det krävas dispens från strandskyddet och/eller reservatsföreskrifterna.

2. Västra badplatsen vid Dagstorpssjön

Idylliskt inramad av en grönskande skog ligger Västra badplatsen vackert vid Dagstorpssjöns nordvästra sida. Badplatsen ligger i Dagstorps Naturreservat och därför gäller särskilda regler där utöver allemansrätten.

Här finns tillgång till parkering för cirka tio bilar, livräddningsutrustning, toaletter, soptunnor och informationstavla. På tavlan finns bland annat information om badvattenkvalitet. Är du sugen på grillat finns det även grillplatser vid sjön. Ska du grilla så tänk på vilken brandrisk som råder, att du ska elda på avsedda platser, att du ska släcka elden ordentligt och plocka undan efter dig.

Hundar i koppel är välkomna att både vistas och bada på Västra badplatsen vid Dagstorpssjön.

Vägledning

Badplatserna ska vara säkra och inbjudande. Kommunen ska erbjuda badplatser vid Ringsjöarna, Tjörnarpssjön, Dagstorpssjön och Vaxsjön. Badplatserna ska vara separerade från annan verksamhet och erbjuda god standard.

3. Östra badplatsen vid Dagstorpssjön

Östra badplatsen är en skogsbadplats som går lätt att ta sig till med barnvagn och rörelsehjälpmedel.

Från parkeringen följer du skogsvägen cirka 400 meter ner till sjön. Det går bra att ta sig dit med rullstol och barnvagn.

Badplatsen ligger vackert vid Dagstorpssjöns nordöstra sida. På parkeringen finns plats för cirka tio bilar, tillgänglighetsanpassad toalett, soptunnor och en anslagstavla med information om bland annat badvattenkvalitet. På badplatsen finns livräddningsutrustning och möjlighet att grilla eller äta sin medhavda fika vid sittgruppen. Ska du grilla så tänk på vilken brandrisk som råder, att du eldar på avsedda platser, att du släcker elden ordentligt och plockar undan efter dig.

Hundar får inte vistas på badplatsen under perioden 1 juni – 30 september.

Vägledning

Badplatserna ska vara säkra och inbjudande. Kommunen ska erbjuda badplatser vid Ringsjöarna, Tjörnarpssjön, Dagstorpssjön och Vaxsjön. Badplatserna ska vara separerade från annan verksamhet och erbjuda god standard.

4. Badplatsen vid Vaxsjön

Badplatsen vid Vaxsjön ligger vackert och har mycket att erbjuda. Du kan ligga i gröngräset och sola, sitta i skuggan vid något träd eller gräva i sanden nere vid vattenbrynet.

Här finns bryggor och en tre kilometer lång tillgänglighetsanpassad slinga som går runt sjön och en tillgänglighetsramp som leder ner i vattnet. Här finns också livräddningsutrustning, grillplatser, beachvolleyplan, vindskydd, toalett med utedusch och vattenkran, soptunnor och anslagstavla med information om bland annat badvattenkvalitet. Ska du grilla så tänk på vilken brandrisk som råder, att du eldar på avsedda platser, att du släcker elden ordentligt och plockar undan efter dig.

Hundar får inte vistas på badplatsen under perioden 1 juni – 30 september.

Vägledning

Badplatserna ska vara säkra och inbjudande. Kommunen ska erbjuda badplatser vid Ringsjöarna, Tjörnarpssjön, Dagstorpssjön och Vaxsjön. Badplatserna ska vara separerade från annan verksamhet och erbjuda god standard.

5. Säftofta badplats

Sätofta badplats ligger i kanten av bostadsområdet och har en vacker utsikt över Sätoftasjön. Det är lätt att ta sig hit med kollektivtrafik eller via den fina gång- och cykelvägen som löper längs med nästan hela vägen från centralorten.

Väl på plats kan du ligga och sola i gröngräset medan barnen leker i sanden vid strandkanten. Här finns parkering för cirka tio bilar, livräddningsutrustning, toalett med utedusch och vattenkran, sophantering och anslagstavla med information om bland annat badvattenkvalitet. Ska du grilla så tänk på vilken brandrisk som råder, att du eldar på avsedda platser, att du släcker elden ordentligt och plockar undan efter dig.

Då den kommunala båtplatsen ligger vid badplatsen samsas båtägare och badande om utrymmena.

Hundar får inte vistas på området under perioden 1 juni – 30 september. Vattenskoter är inte tillåten inom badområdet.

Vägledning

Badplatserna ska vara säkra och inbjudande. Kommunen ska erbjuda badplatser vid Ringsjöarna, Tjörnarpssjön, Dagstorpssjön och Vaxsjön. Badplatserna ska vara separerade från annan verksamhet och erbjuda god standard.

6. Gamla Bo badplats

Gamla Boo badplats är en liten och mysig badplats med tillgång till parkering för cirka tio bilar, livräddningsutrustning, sophantering, grillplats och anslagstavla med information om bland annat badvattenkvalitet. Här finns också en tillgänglighetsanpassad hyrtoalett under perioden 15 maj till 15 september.

Ska du grilla så tänk på vilken brandrisk som råder, att du eldar på avsedda platser, att du släcker ner elden ordentligt och plockar undan efter dig.

Hundar får inte vistas på badplatsen under perioden 1 juni till 30 september. Camping är inte tillåten. Badplatsen ligger vid kanten av naturreservatet Västra Bosjöklosterhalvön och därför gäller särskilda regler utöver allemansrätten.

Vägledning

Badplatserna ska vara säkra och inbjudande. Kommunen ska erbjuda badplatser vid Ringsjöarna, Tjörnarpssjön, Dagstorpssjön och Vaxsjön. Badplatserna ska vara separerade från annan verksamhet och erbjuda god standard.

Korsningsåtgärder

Korsningsåtgärder

Korsningsåtgärder ligger under kategorin vägtrafik i mark- och vattenanvändningskartan. Sammalagt pekar kommunen ut 31 korsningsåtgärder.

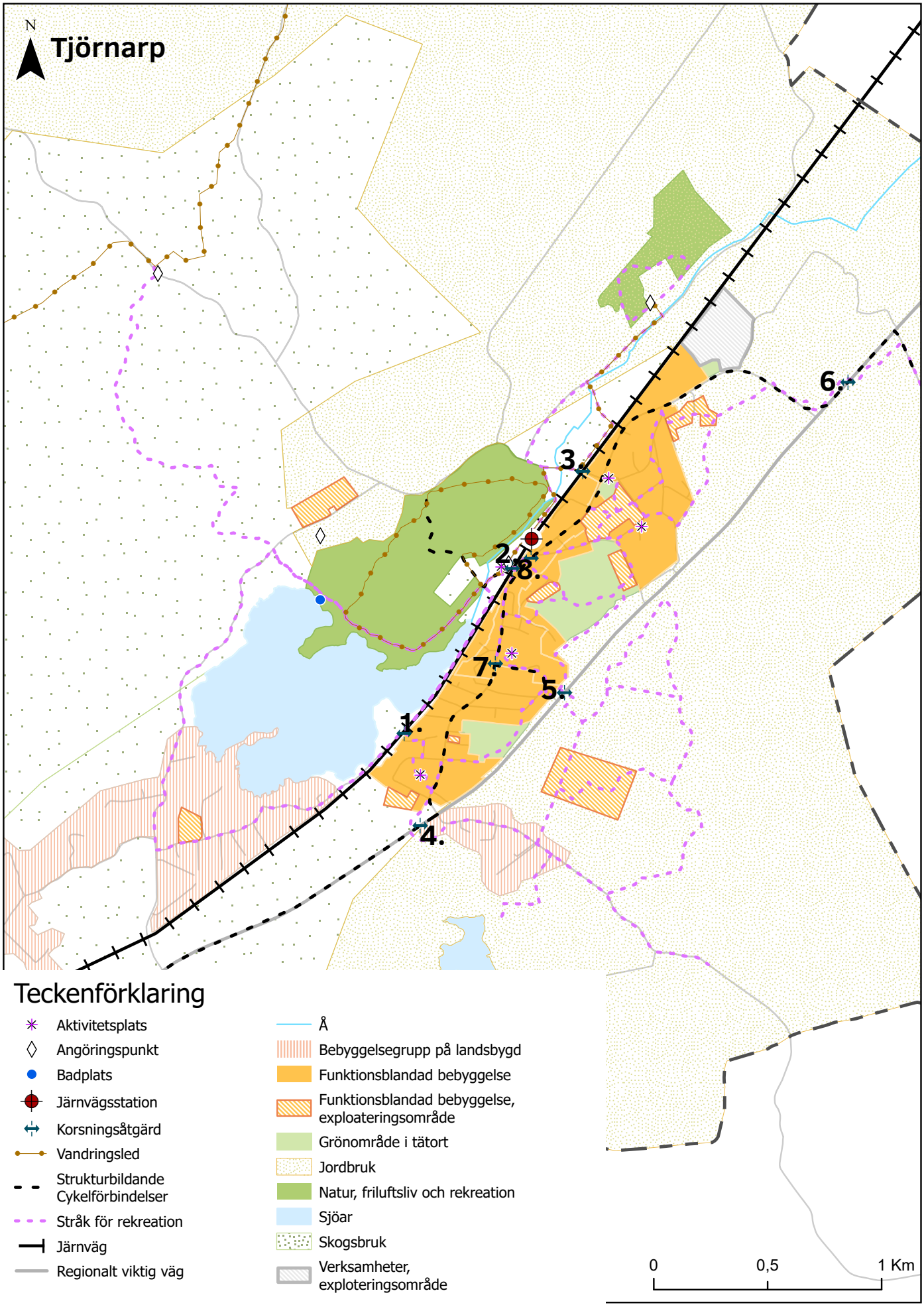
Generell vägledning

• Åtgärderna ska säkerställa framkomlighet för hållbara transporter

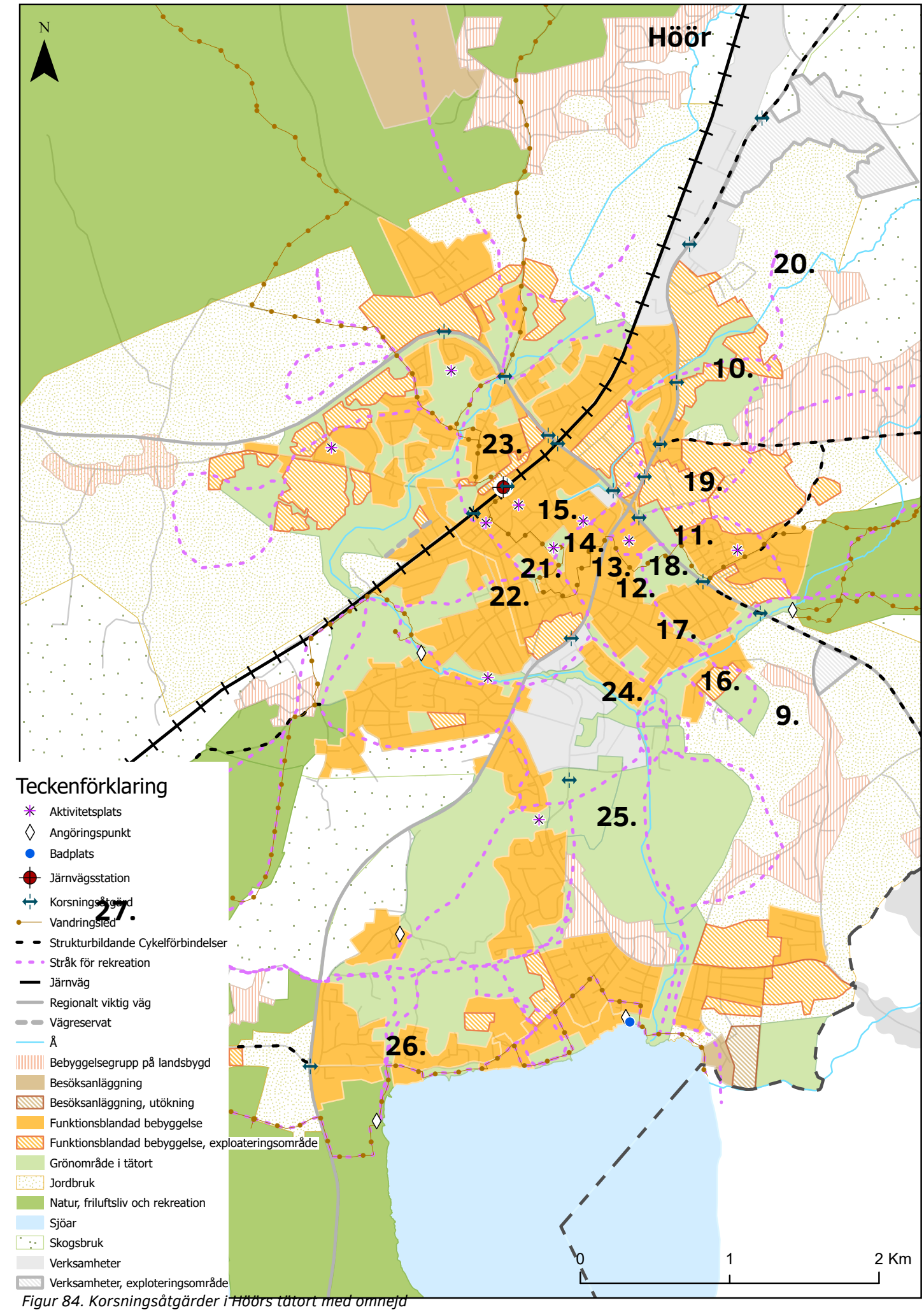
• Åtgärderna ska bidra till ett gent och intuitivt transportsystem för fotgängare och cyklister.

• Åtgärderna ska samordnas med annan planering så att de planeras till de platser där behovet är störst.

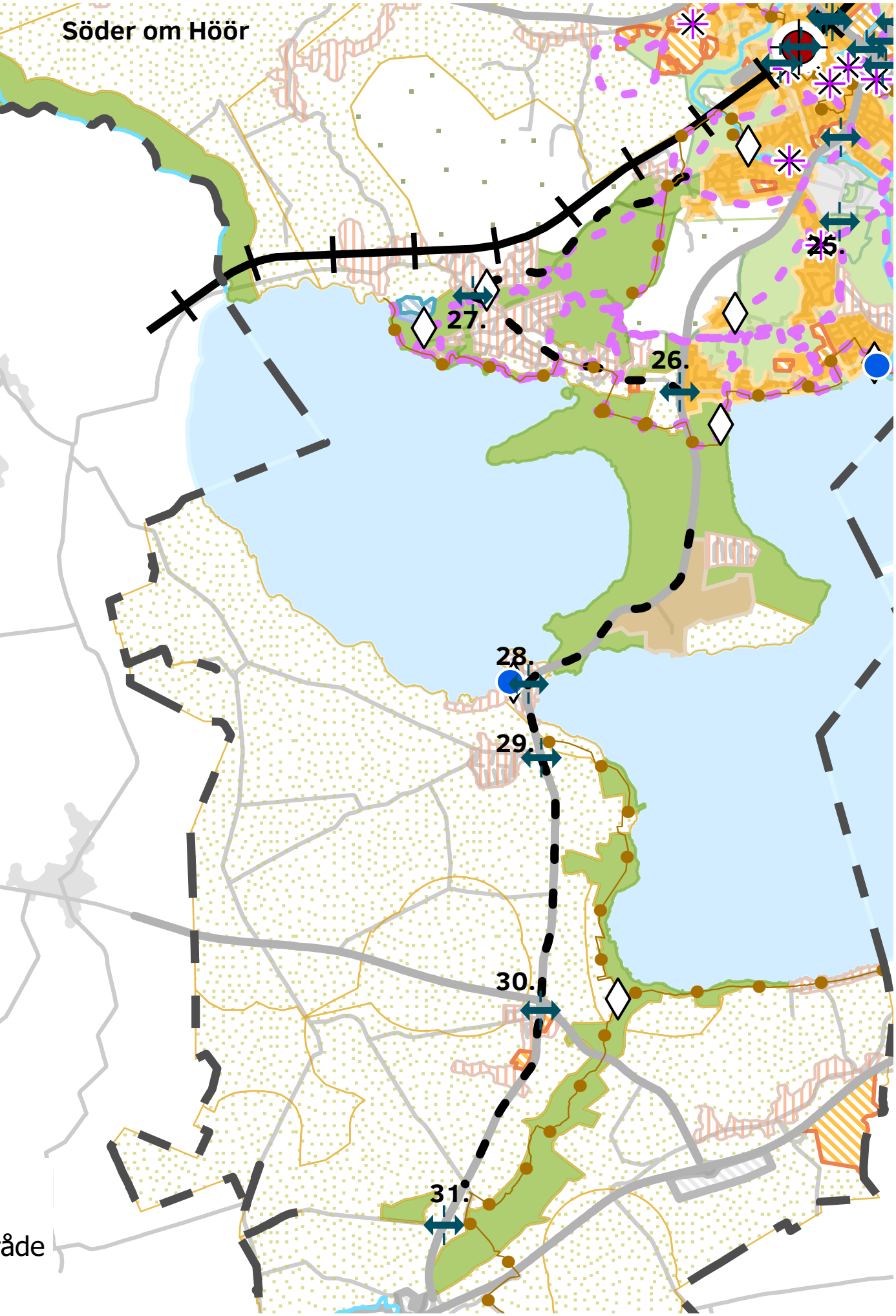
• Förutsättningarna för att genomföra åtgärderna får in försämras genom förändringar i anslutande delar.

Figur 83. Karta över korsningsåtgärder i Tjörnarps tätort

Figur 84. Korsningsåtgärder i Höörs tätort med omnejd

Figur 85. Korsningsåtgärder i södra kommundelen

1.Sjöboholmsvägen - Tjörnarp

Planskild koppling under Södra stambanan. Fyller idag en viktig funktion för rekreation inte minst för folk som kommer söder ifrån (Karlarp och Höör) eller som vill nå Tjörnarpssjön från södra delarna av Tjörnarp. Brant och otrygg passage som eventuellt skulle kunna rustas upp på sikt. Det finns begränsat med utrymme för att skapa exempelvis ramper på östra sidan men frågan kan undersökas vidare.

Vägledning

Den planskilda korsningen knyter an till det stråk för rekreation som finns mellan Lekplatsen och korsningen i Sjöboholmsvägens förlängning. Korsningspunkten knyter också direkt till den led som går runt Tjörnarpssjön och utgör därmed start- och slutpunkt för mångas rundor runt sjön. Punkten ligger strategiskt i förhållande till befintlig badplats och är den naturliga korsningspunkten för de flesta i södra delarna av Tjörnarp som ska över till badplatsen eller sjön. Det är också en strategisk koppling för de nya områden för bostäder som pekas ut i södra delarna av Tjörnarp samt för det utpekade området längre söderut i Karlarp.

2.Stationen - Tjörnarp

Planskild korsning under spåren vid stationen som är tillgänglighetsanpassad med låga lutningar. Dock saknas vilplan på sträckorna idag. Används för att ta sig till och från tågperrongen på västra sidan men också som en viktig koppling för rekreation då det för de allra flesta Tjörnarpsbor är den mest gena och säkra passagen för att ta sig till fots eller cykel till Tjörnarpssjön, Prästbonnaskogen eller andra målpunkter väster om Södra stambanan. Korsningen används även av många som ska till eller från tåget.

Vägledning

Den planskilda korsningen vid stationen knyter an till ett flertal strategiska punkter och stråk. Dels ligger platsen i nära anslutning till stationsläget och därmed också till den aktivitetsplats och den angöringspunkt för friluftslivet vilka pekas ut direkt väster om stationen. Det finns också flera leder och stråk i anslutning till platsen. Dels vandringsleden Tegelbruksrundan som går norrut från platsen samt lederna runt Tjörnarpssjön respektive Prästbonnaskogen vilka leder söder och västerut från platsen.

Öster om korsningen kopplar den till stråk för rekreation och framtida GC-vägskoppling längs Landsvägen. Väster ut till GC-vägskoppling västerut genom Prästbonnaskogen. Läget i nära anslutning till Prästbonnaskogen är också strategiskt för friluftslivet. Direkt öster om stationen längs med utpekad GC-väg längs Landsvägen finns även en utpekad korsningsåtgärd som kopplar samman de respektive sidorna av Landsvägen.

3. Väg 1328 - Tjörnarp

Planskildhet under Södra stambanan via statliga vägen 1328. Planskildheten används primärt för fordonstrafik, bilar och cyklister, men även i viss utsträckning av fotgängare. Passagen är den mest gena kopplingen för att korsa Södra stambanan för de som bor i norra delarna av Tjörnarp och som ska norrut från väg 1328 eller ta sig med cykel vidare mot exempelvis Kyrkviken eller västra delen av Tjörnarpssjön. Kopplingen är idag inte anpassad för oskyddade trafikanter.

Vägledning

Planskildheten ligger strategiskt i förhållande till de utpekade leder som finns i norra delarna av Tjörnarp väster om Södra stambanan. Om de utpekade utvecklingsområdena för stadsbygd i norra Tjörnarp byggs ut så ökar behovet ytterligare av att skapa en bättre korsning för oskyddade trafikanter som vill ta sig under Södra stambanan i det här läget.

4.Södra infarten - Tjörnarp

Ny planskildhet över väg 23 som planeras i samband med ombyggnaden av vägen genom Tjörnarp till mötesfri 2+1-väg. En bro för biltrafik med separerad GC-väg kommer att skapas söderut i en båge som kopplar till Landvägen i väster och Korsarödsvägen (statlig väg 1975) i öster. Kopplingen kommer att hålla hög standard för fotgängare och cyklister men samtidigt innebära en omväg för de flesta som vill ta sig till centrala Tjörnarp/tågstationen.

Vägledning

Den planskilda korsning som det planeras för vid den södra infarten är strategiskt viktig för alla som bor i Korsaröd eller vidare österut längs med väg 1975. Eftersom korsningen kommer att ha god standard för cyklister är det troligt att den kan förbättra förutsättningarna för de cyklister som vill ta sig mellan de respektive sidorna av väg 23 längs med de stråk för rekreation som pekas ut i planen. Om cykelväg byggs ut längs med väg 23 mellan Höör och Tjörnarp blir korsningspunkten strategisk för alla som kommer söderifrån och ska vidare österut och vice versa.

5. Skogsvägens förlängning - Tjörnarp

Ny planskildhet under väg 23 som möjliggöra passage för fotgängare, och cyklister som leder sina cyklar, planeras i Skogsvägens förlängning. Planskildheten kommer att ha relativt låg standard och vara ca 3 meter bred och 2,5 meter hög. Belysning kommer att finnas i tunneln och eventuellt även längs anslutande GC-vägar.

Kopplingen blir viktig för de som vill ta sig från området öster om väg 23 till skolan eller som rekreativ koppling för Tjörnarpsborna eller den som vill ta sig från Tjörnarp och österut.

Vägledning

Korsningen vid Skogsvägens förlängning/Tjörnarps skola får stor betydelse för rekreation och för att koppla samman de stråk för rekreation som finns på respektive sidor om vägen. Korsningsårgärden blir också en förutsättning för att det på sikt ska vara möjligt att utveckla Tjörnarps med nya bostäder även öster om väg 23. Korsningsåtgärden innebär att boende öster om väg 23 får en gen gångväg in mot stationen och centrala Tjörnarp men även till de områden för friluftslivet som finns väster om Södra stambanan. Väster om väg 23 knyter korsningspunkten an till ett flertal stråk för rekreation genom centrala delar av Tjörnarp.

6.Norra infarten - Tjörnarp

Ny planskildhet över väg 23 som planeras i samband med ombyggnaden av vägen genom Tjörnarp till mötesfri 2+1-väg. En bro kommer att skapas för GC-trafik. Bron kommer att kopplas med GC-väg ner till Landsvägen och därefter blir det kommunens ansvar att eventuellt förlänga GC-vägen vidare. Kopplingen är viktig för den som ska vidare norrut eller till Custons vägkrog i den mån det finns verksamhet där.

Vägledning

Korsningsåtgärden blir strategiskt viktig för att möjliggöra ett stråk norrut från centrala Tjörnarp. För de utvecklingsområden för bostäder som pekas ut i norra delarna av Tjörnarp finns stort behov av en koppling österut.

7.Frostavägen - Tjörnarp

En hastighetssäkrad överfart behövs i förlängningen av Frostavägen för att skapa en säker koppling för de som ska till och från skolan. Korsningsåtgärden behövs för att koppla samman de respektive sidorna av Landsvägen för fotgängare och cyklister.

Hastighetssäkringen bör göras på ett sätt som tvingar bilisterna att sakta ner i god tid innan överfarten för fotgängare och cyklister.

Det kan också vara bra om överfarten blir upphöjd och att den tydkligt kontrasterar från kringliggande delar av Landsvägen.

Vägledning

Överfarten ligger strategiskt i förhållande till utpekad aktivitetsplats vid Röda Torg. Den ligger även bra till i förhållande till utpekade grönområden i tätort och de stråk som pekas ut genom dessa kan koppla vidare västerut till den utpekade korsningsåtgärden. Den planskilda korsningsåtgärd som kommunen arbetar för i Skogsvägens förlängning ligger som en naturlig förlängning på stråket österut och bidrar till att det sammantaget finns en gen och bra passage från väster om Landsvägen till öster om väg 23.

8.Landsvägen vid stationen - Tjörnarp

Behov av hastighetssäkrad överfart finns vid stationen för att underlätta för de som vill ta sig från östra sidan Landsvägen över till stationen. Med fördel kan en längre upphöjd del skapas mellan Gunnarpsvägen och Bokliden. Den upphöjda delen får gärna kontrastera mot kringliggande delar av Landsvägen. Exempelvis genom att ha en annan beläggning, material och färg.

Vägledning

Denna centralt belägna korsningsåtgärd bidrar till att koppla samman stationen med Tjörnarps tätort öster om Landsvägen. Tillsammans med den planskilda korsningen vid stationen gör korsningsåtgärden att det blir.

9.Fogdaröd

Rekreationsområdet vid Fogdaröd är en målpunkt som drar många människor varje dag, både till fots, till cykel, till häst och med bil. Infarten från väg 13 till spårcentralen vid Fogdaröds rekreationsområde är inte trafiksäker för varken bilister, cyklister eller joggare. Det behöver anläggas någon form av mer trafiksäker korsningspunkt för oskyddade trafikanter, om inte förr så i samband med utbyggnad av cykelväg längs väg 13.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

Det bästa läget för att koppla till befintliga stigar är där befintligt stigstråk och bäcken korsar vägen. En alternativ möjlighet är att anlägga korsningspunkten vid befintlig infart. Åtgärderna är inte särskilt omnämnda i investeringsplanerna.

10. Marknadsvägen i norra Höör

Behov finns av planskild korsning för att koppla det växande verksamhetsområdet öster om väg 23 med Höörs tätort. Planskildheten är en förutsättning för att möjliggöra hållbart resande till verksamhetsområde nord men även för att koppla till det nya utvecklingsområde som översiktsplanen pekar ut i Klevahill i nordöstra delarna av Höörs tätort.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

11. Väg 23 vid Södra Rörumsvägen

Planskild korsning behövs för de utvecklingsområden som pekas ut öster om väg 23 och även för att skapa en säker koppling för de boende längre österut i Bokeslund/Bokehall/Klevahill. Åtgärden kan vara lämpliga att bygga i samband med ombyggnad av väg 23 genom Höörs tätort som kommer göra vägen ännu svårare att passera för oskyddade trafikanter.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

12. Väg 13 vid Hardys/Kolljungabäcken

Planskild korsning i anslutning till Kolljungabäcken och Hardys för de som kommer norrifrån och ska vidare in mot stationen och centrala Höör. I övrigt längs med sträckan från Hardys och västerut mot Södra stambanan så pekas korsningar i plan ut som den bästa lösningen för att kunna skapa ett stadsmässigt uttryck längs med sträckan som är en central sträcka i Höörs tätort.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

13. Väg 13/Södra stambanan

Breddning av gång/cykelväg under befintlig planskild korsning under Södra stambanan. I anslutning till korsningen finns också behov av en korsning av väg 13. Antingen en upphöjd korsning i anslutning till befintliga spår eller korsningen i markplan. I samband med utveckling av Grönalundsområdet kommer det att ställas ökande krav på att kunna passera väg 13 på ett säkert och enkelt sätt.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

14. Väg 13/Bangårdsgatan/ Norrekärrsvägen

Breddning av gång/cykelväg under befintlig planskild korsning under Södra stambanan. I anslutning till korsningen finns också behov av en korsning av väg 13. Antingen en upphöjd korsning i anslutning till befintliga spår eller korsningen i markplan. I samband med utveckling av Grönalundsområdet kommer det att ställas ökande krav på att kunna passera väg 13 på ett säkert och enkelt sätt.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

15. Väg 13 vid Kvarnbäck

Korsningspunkten är korsning för flera leder för rekreation och friluftsliv. Den regionala cykelleden korsar i punkten precis som de kommunala cykelstråken mot Frostavallen och Skånes djurpark. Även Skåneleden korsar i den här punkten samt åtskilliga pendlare som reser till fots eller med cykel till och från stationen,

Vägledning

Behov finns av att se över helheten och att tydligt signalera för de som kör längs med väg 13 att det finns en komplex korsningssituation med två tätt liggande korsningar på respektive sida om Höörsån. Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

16. Väg 13 vid Fogdaröd

I samband med ombyggnad av väg 13/23 behövs åtgärder för att stärka korsningen. Korsningen behöver kunna säkerställa passagemöjlighet för oskyddade trafikanter och samtidigt uppnå en god framkomlighet för fordonstrafiken.

Vägledning

I trafikutredningen till översiktsplanen föreslås cirkulationsplats som en möjlig lösning på platsen. Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

17. Väg 13/23 vid cirkulationen

I samband med ombyggnad av väg 13/23 behövs åtgärder för att säkerställa möjlig in- och utfart i nära anslutning till befintlig cirkulation. Idag fungerar infarten för de boende längre norrut. I framtiden kan det bli ytterligare bebyggelse som nyttjar utfarten i samband med utbyggnad av östra delarna av Höörs tätort och områdena kring Eka och Fogdaröd.

Vägledning

Trafikverket har skissat på en tunnel från platsen som ska koppla till lokala vägnätet längre västerut. Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

18. Cykeltunnel under väg 23

I samband med ombyggnad av väg 13/23 behövs åtgärder för att säkerställa framkomlighet för cyklister och fotgängare. På den aktuella platsen finns en anslutande cykelväg från väster och Grönalundsområdet. I anslutning till den punkten är de topografiska förhållandena gynnsamma för att skapa en tunnel under väg 23. Tunneln kan komma att fungera för alla i befintliga och nya stadsdelar i östra Höör som behöver passera väg 23.

Vägledning

Tunneln kan med fördel anläggas i anslutning till befintlig gång- och cykelväg västerut genom Grönalundsområdet. Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

19. Cirkulationsplats vid Industrigatan

I samband med ombyggnad av väg 13/23 behövs åtgärder för att säkerställa framkomlighet för de som behöver ta sig in och ut på Industrigatan och även på den mindre enskilda väg som idag går till gården Klevahill men som på sikt kan komma att få en större betydelse i samband med utbyggnad av föreslagna bostadsområden kring Klevahill i östra Höör. Nordost om föreslagen plats finns en vulkan som behöver beaktas i planeringen. I sydostra hörnet finns en befintlig bostadsfastighet.

Vägledning

En ny cirkulation behöver ta hänsyn till naturliga förhållanden i form av vulkanlämning samt till den befintlig bostad som finns direkt öster om väg 23. Cirkulationsplatsen måste dimensioneras för att klara de flöden som kan bli aktuella österifrån och framkomligheten för oskyddade trafikanter behöver beaktas i samband med planeringen. Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

20. Plankorsning till verksamhetsområde Nord

I samband med utbyggnad av verksamhetsområde Nord kommer det att finnas behov av en ny väganslutning från väg 23 vid kommunens fastighet Ekeröd 3:13. Verksamhetsområde Nord föreslås i den hör delen för utåtriktade verksamheter längs med väg 23 och längre österut för en typ av verksamheter som inte kräver skyltläge men som har stora utrymmeskrav, exempelvis upplag.

Vägledning

Korsningen behöver klara den trafik som föreslagna verksamheter öster om vägen kräver. Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på vägen.

21.Södra stambanan vid stationen

Trafiksäkerhetshöjande åtgärder i anslutning till befintlig planskild korsning. Kommunen tar höjd för att en breddning av spårområdet på sikt kan bli aktuell. I samband med att det eventuellt blir verklighet behöver hela den befintliga korsningspunkten ses över.

Idag ligger cykelvägen betydligt lägre än den intilliggande gångvägen som avgränsas av ett räcke. Cykelvägen skulle kunna höjas några decimeter för att skapa mindre höjdskillnader på sträckan vilket skulle minska farten för de som färdas in i tunneln med cykel.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

22. Södra stambanan/ Maglasätevägen

Trafiksäkerhetshöjande åtgärder i anslutning till befintlig planskild korsning. Kommunen tar höjd för att en breddning av spårområdet på sikt kan bli aktuell. I samband med att det eventuellt blir verklighet behöver hela den befintliga korsningspunkten ses över.

Vägledning

Korsningen behöver säkerställa en trafiksäker passage över Maglasätevägen för fotgängare och cyklister.

23. Norr om Kvarnbäck

Planskild korsning finns med i den detaljplan som togs fram för Kvarnbäck (2007). I takt med att Maglehillsområdet byggts ut med fler bostäder ökar behovet av säkra och gena kopplingar norrut. Kommunal service i form av skola, sporthall, förskola och särskilt boende för äldre öppnade under 2024 och gör Maglehillsområdet till en målpunkt för boende norr om väg 13.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

24. Ny cirkulation vid Lillgatan/väg23

I samband med att Höörs kommun tar över väg 23 blir det nya förutsättningar för åtgärder längs med vägsträckan genom Höörs tätort. Höörs kommun har i planprogram för Hällboområdet som ligger direkt väster om väg 23 pekat ut en ny vägstruktur som när området blir fullt utbyggt även innefattar en cirkulationsplats vid väg 23 i förlängningen av Lillgatan i öster.

Vägledning

I samband med byggande av cirkulationsplatsen ska kommunen undersöka om det är möjligt att åter ta i anspråk den gångtunnel som finns i anslutning till platsen.

25. Nya Sätoftavägen

Behov finns av att skapa en mer säker koppling för rekreation. Inte minst är det fokus på att ryttare men häst ska kunna ta sig över vägen vid någon lämplig punkt längs med sträckan. Åtgärden blir en del i att koppla samman kommunens stora och tätortsnära rekreationsområden i Sätofta hed och Orup. Planer finns på att utvecklas ridleder på Sätofta hed och att skapa en koppling västerut via en bro över Höörsån. Åtgärden gynnar rekreation i flera avseenden inte minst för de som rider och de som går till fots.

Vägledning

Åtgärden ska kombineras med åtgärder väster om Nya Sätoftavägen för att koppla vidare de samband för rekreation som kommer att nyttja passagen över vägen.

26. Nybykorset

Vid Nybykorset söder om Orupsberget skär väg 23 av Stanstorp och Ormanäs från resten av tätorten. Det är ett problem för gångtrafikanter och cyklister som behöver korsa vägen för att ta sig till skola, fritidsaktiviteter och vänner, men även för friluftslivet. Höörs kommun har 2017 genomfört en åtgärdsvalsstudie som visar att en tunnel är den mest hållbara lösningen på lång sikt.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

27. Ormanäs vid Stenskogsvägen

Behov finns av att skapa en mer trafiksäker korsning i T-korsningen där vägarna 1315 och 1299 möts. De trafikanter som kommer norrifrån på väg 1299 ner mot korsningen har väldigt dålig sikt när de ska ta sig ut på väg 1315. Österut beror det på vägens kurviga sträckning i kombination med hög slänt som hindrar sikten i svängen och västerut beror det på vegetation och vägens kurviga sträckning i anslutning till korsningen. Speciellt vintertid är korsningen farlig eftersom det är svårt att stanna vid halt väglag för de trafikanter som kommer norrifrån. Båda vägarna är Trafikverkets och kommunen önskar att de kan åtgärda utformningen av korsningen så att den blir mer trafiksäker.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

28. Gamla Bo

Vid Gamla Bo finns behov av att skapa en säker korsning för att passera väg 23. Åtgärder i Gamla Bo finns med i Trafikverket projekt för väg 23 och kan bli aktuella senast när vägen får en ny funktion genom att transittrafiken i stället ska ledas om via väg 13 ner mot E22 vid Hörby.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

29. Eketorp

Vid Eketorp finns behov av att skapa en säker korsning för att passera väg 23, inte minst för att passera till och från busshållplatsen på östra sidan av vägen samt för att koppla till de rekreationsområden som finns längs med Ringsjön öster om väg 23. Väg 23 längs den aktuella sträckan kommer att få en ny funktion och bli lägre prioriterad i Trafikverkets vägnät i samband med att transittrafiken i stället ska ledas om via väg 13 ner mot E22 vid Hörby.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

30. Snogeröd

Behov finns av en passage i plan för att ta sig över väg 23 mellan västra och östra sidan av vägen. Förutom ett antal bostäder är idrottsplatsen och rekreationsområdet kring Pinedalen viktiga målpunkter öster om väg 23 som behöver göras tillgängliga för de boende i orten som nästan uteslutande bor väster om väg 23.

Väg 23 längs den aktuella sträckan kommer att få en ny funktion och bli lägre prioriterad i Trafikverkets vägnät i samband med att transittrafiken i stället ska ledas om via väg 13 ner mot E22 vid Hörby.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

31.Gudmuntorp

I södra delen av kommunen är det särskilt viktigt att skapa möjlighet att korsa väg 23 i anslutning till cykelvägsanslutning söderifrån som finns i Gudmundtorp. Korsningen är viktig även för rekreation då det numera finns ett naturreservat väster om väg 23. Gudmuntorps naturreservat ligger i nära anslutning till skolan men på andra sidan väg 23 vilket stället krav på förbättrade möjligheter att passera. Vid Gudmuntorp har korsningen även en viktig funktion för att skapa en säker skolväg.

Det är inte realistiskt att bygga tunnlar i denna korsningspunkt, men åtgärder bör genomföras som sänker hastigheten på väg 23 och som förbättrar trafiksäkerheten för gående och cyklister som korsar vägen. Åtgärderna är inte särskilt omnämnda i investeringsplanerna men bör ses som en del av att anpassa befintlig väg 23 till ny funktion. Vissa åtgärder för att höja uppmärksamheten hos bilister har genomförts på senare år bland annat finns numera en hastighetskamera finns i anslutning till platsen.

Väg 23 längs den aktuella sträckan kommer att få en ny funktion och bli lägre prioriterad i Trafikverkets vägnät i samband med att transittrafiken i stället ska ledas om via väg 13 ner mot E22 vid Hörby.

Vägledning

Höörs kommun ska samverka med Trafikverket som är väghållare på sträckan för att komma fram till bästa möjliga lösning.

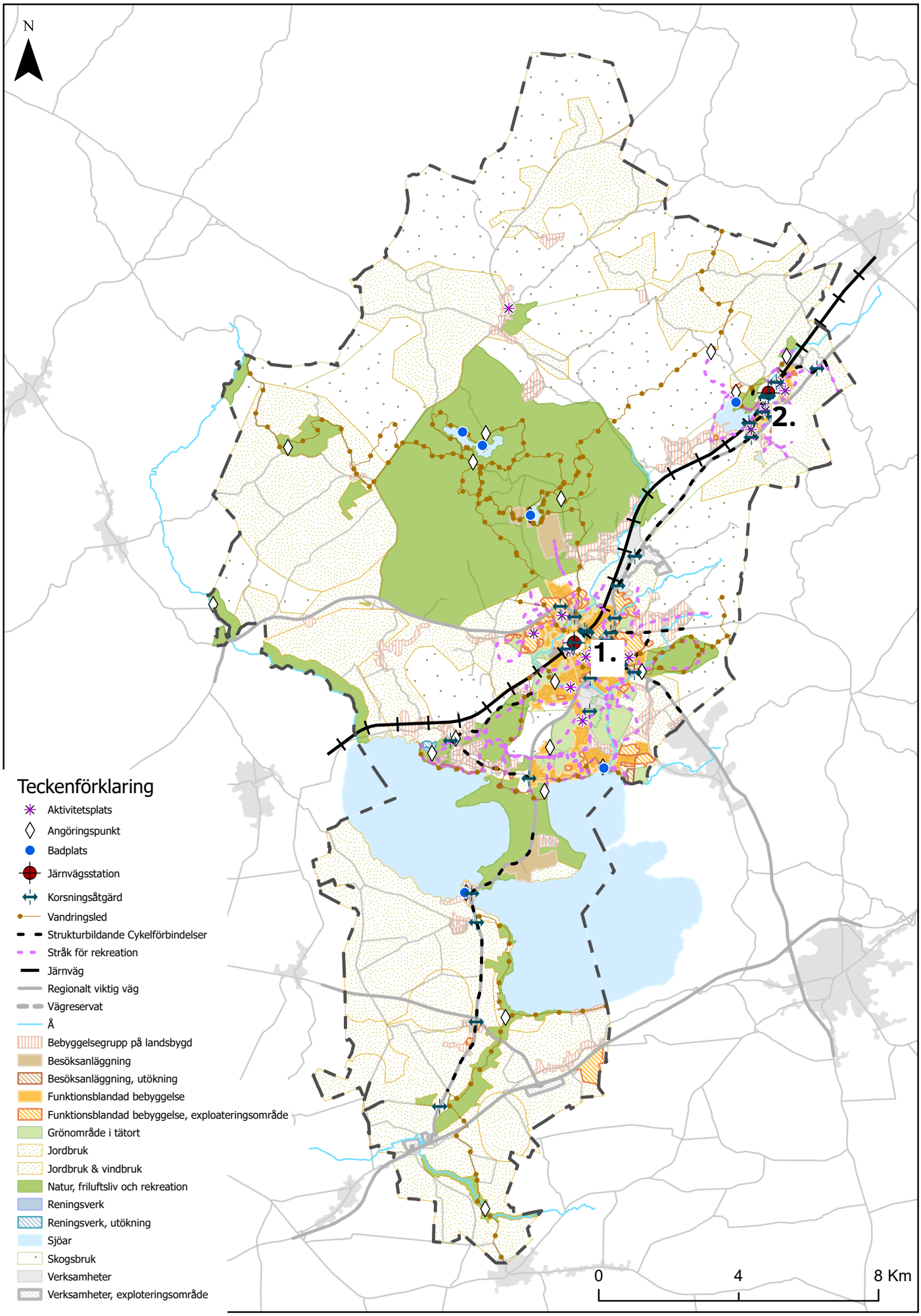
Järnvägsstationer

Järnvägsstationer

Järnvägsstationer ligger under kategorin järnväg i mark- och vattenanvändningskartan. Sammanlagt pekar kommunen ut två järnvägsstationer i kommunen.

Vägledning

endast specifik vägledning efter respektive objekt

Figur 86. Karta över kommunens järnvägsstationer

Höörs station

Höörs station har fler än 4000 av- och påstigande varje dag. Många av dem pendlar till arbete eller studier i Malmö, Lund, Hässleholm eller Kristianstad. Dialog med pendlarna har visat att tillgången till parkeringsplatser är en helt central fråga för att det ska vara bekvämt att pendla. Det gäller både bilparkeringar och cykelparkering.

Vägledning

Höörs kommun vill arbeta för fler målpunkter/ aktiviteter kring stationsområdet och det nya Stationstorget. Angöringspunkt i anslutning till stationen ska vägleda besökare vidare ut till naturområdena kring Höör. Stationsområdet ska signalera ”välkommen till Höör” och utvecklas natur och stora träd som signalerar att det är i Höörs kommun som naturen tar vid. Tillgången till perrongernas norra delar behöver stärkas för att möjliggöra att angöra till perrongerna för de som kommer norrifrån. Nya cykelparkeringar kan utvecklas i anslutning till ny angöring till perronger. Pendlarparkering för de som kör bil till stationen behöver säkerställas med tillräcklig antal pendlarparkeringsplatser inom cirka 500 meter från perrongen.

Tjörnarps station

Tjörnarps station har cirka 300 av- och påstigande varje dag. Många av dem pendlar till arbete eller studier i Malmö, Lund, Hässleholm eller Kristianstad. Prissättningen för tågresor från Tjörnarp till Höör är en viktig kommunal fråga för att stärka och stimulera resandet inom kommunen. Tjörnarp är unikt i Skåne vad gäller närhet från stationsområdet till vacker natur och badmöjligheter.

Vägledning

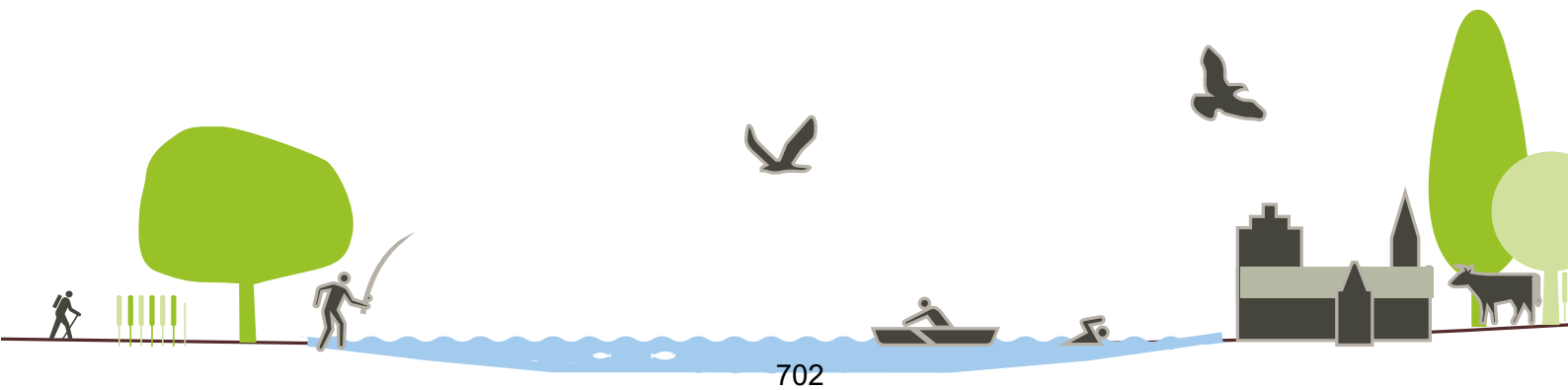
Höörs kommun vill arbeta för fler målpunkter/ aktiviteter kring. Angöringspunkt i anslutning till stationen ska vägleda besökare vidare ut till naturområdena kring Tjörnarp. Pendlarparkering för de som kör bil till stationen behöver säkerställas med tillräcklig antal pendlarparkeringsplatser i direkt anslutning till stationen.

Höörs kommun

Levande landsbygd

och landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Översiktsplan 2026 för Höörs kommun
Samrådsförslag godkänt av Kommunstyrelsen 250812

Läsanvisning

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) är en specialregel i strandskyddslagstiftningen. LIS-områden pekas ut i översiktsplan. Detta dokument är alltså en del av översiktsplan 2026 för Höörs kommun (samrådsförslag).

Dokumentet är även ett generellt planeringsunderlag om landsbygdsutveckling och beskriver landsbygdens förutsättningar och möjligheter till utveckling.

Hittills har dokumentet tagits fram som en skrivbordsprodukt. Under samrådet hoppas vi få in kompletterande information och medskick från invånare och näringsidkare på landsbygden så att vi kan ge en mer förankrad bild av vad som behövs för att stärka möjligheterna att bo och verka på landsbygden.

Vi ser ett särskilt behov av fördjupad kontakt med de besöksnäringar som föreslås för LIS-områden. Då kan vi ge en mer komplett bild av hur besöksnäringen kan bidra med service till lokalsamhället och vi kan peka ut LIS-områdena med bättre precision.

Författare

Tobias Varga - Översiktsplanerare

Karin Kallioniemi - Strategisk planeringschef

Innehåll

s.4 Inledning
s.4 Bakgrund
s.4 Syfte och innehåll

s.5 Landsbygden i Höörs kommun
s.6 Befolkning och boende
s.7 Bebyggelse
s.8 Service och kollektivtrafik
s.10 Näringsliv och arbetsmarknad
s.12 Areella näringar
s.15 Besöksnäring
s.16 Utveckling av besöksnäring
s.18 Slutsatser och förslag till utveckling

s.20 Landsbygdsområden
s.22 Norra Rörum med omland
s.30 Hallaröd och Munkarp med omland
s.38 Snogeröd med omland
s.46 Tjörnarps omland
s.54 Höörs omland

s.62 Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)
s.62 LIS för besöksnäring i Höörs kommun
s.63 Utgångspunkter för utpekanden av områden
s.63 Kriterier för LIS
s.63 Mervärden för LIS
s.65 Översiktsplanens LIS-områden för besöksnäring i Höörs kommun

s.77 Källor

Inledning

Bakgrund

Arbetet med underlaget har utgått från kommunens planeringsstrategi och utvecklingsinriktningens målbild för levande landsbygd som formulerades tidigt i arbetet med översiktsplanen. Enligt planeringsstrategin ska översiktsplanen bland annat ”möta det ökande intresset av att samordna kollektivtrafik och rekreation”. I målbilden för levande landsbygd står följande:

”År 2045 erbjuder landsbygden varierade livsmiljöer såväl som försörjningsmöjligheter. Bygder och bebyggelsegrupper har utvecklats utifrån sina unika förutsättningar. Befintlig bebyggelse har kompletterats och fått nya funktioner samtidigt som nya bostäder har stärkt befintliga strukturer och lokal identitet.

De gröna näringarna erbjuder lokal sysselsättning och bidrar till samhällets försörjning och motståndskraft vid kriser. Byarna är självklara startpunkter för natur- och kulturutflykter i landskapet. Landsbygden erbjuder unika upplevelser och lokala produkter vilket lockar besökare från när och fjärran.

År 2045 är det självklart att landsbygden har ett basutbud av kollektivtrafik. Moderna trafikeringskoncept ger en rimlig och effektiv trafik.”

Syfte och innehåll

Syftet med planeringsunderlaget är bidra med ett underlag till kommande översiktsplan för Höörs kommun. Underlaget syftar till att synliggöra livet på landsbygden genom att beskriva landsbygdens nuvarande förutsättningar och möjligheter till utveckling.

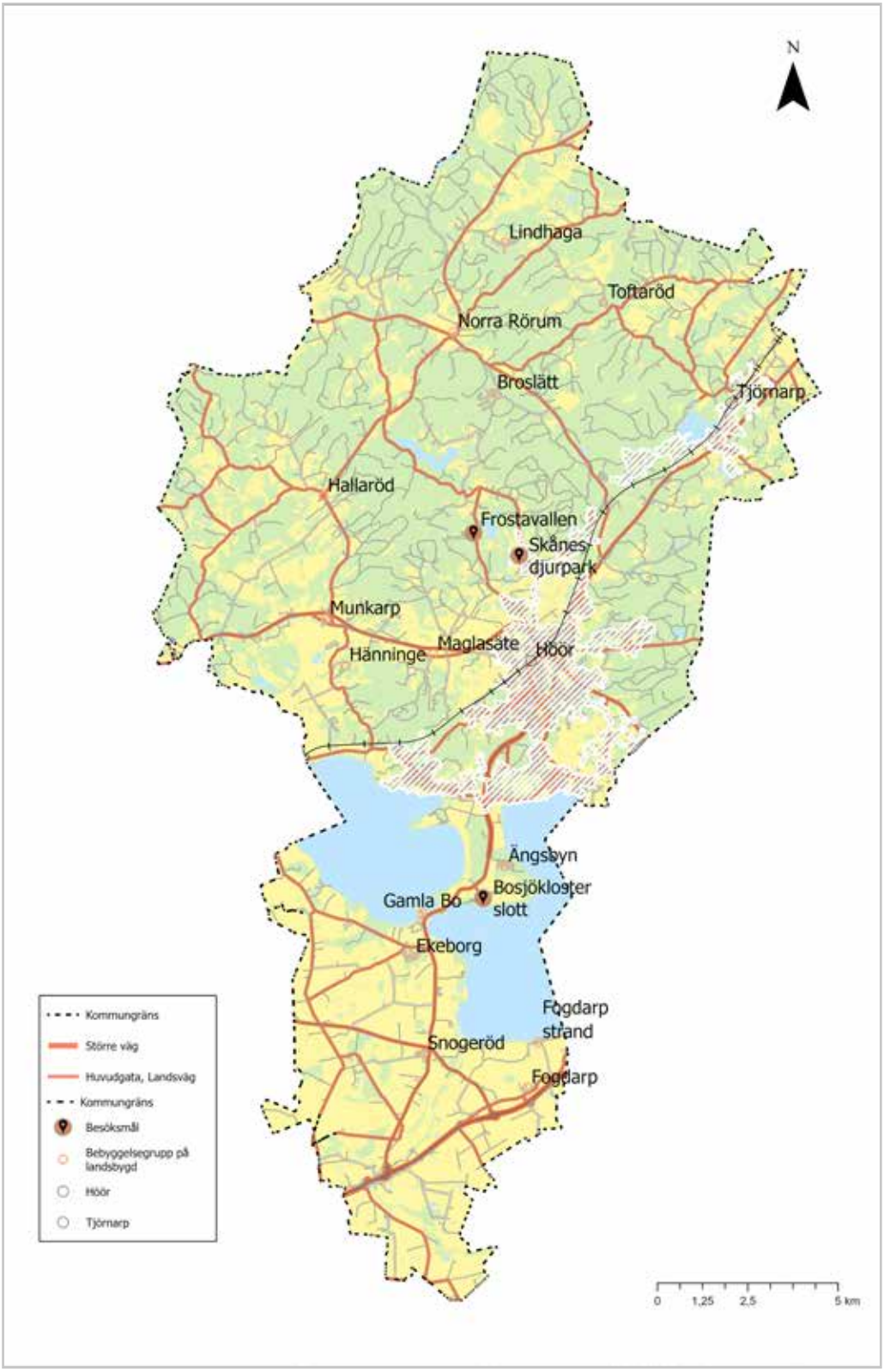
Landsbygden i Höörs kommun utgörs i planeringsunderlaget av delar i kommunen som inte ingår i de två största tätorterna Höör och Tjörnarp, vilka behandlas i andra delar av översiktsplanen.

Planeringsunderlaget inleds med en beskrivning av landsbygden i Höörs kommun. Här presenteras och analyseras övergripande förutsättningar gällande bland annat demografi och befolkningsutveckling, bebyggelse, markanvändning och näringsliv.

Därefter presenteras mer detaljerade beskrivningar och analyser av förutsättningarna i olika delar av kommunen. För att möjliggöra detta har landsbygden delats in i fem olika ”landsbygdsområden”. Kommundelarna som behandlas i denna del av planeringsunderlaget är Norra Rörum med omland, Hallaröd och Munkarp med omland, Snogeröd med omland, Tjörnarps omland och Höörs omland.

Sist i planeringsunderlaget presenteras Höörs kommuns arbete med Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS).

Landsbygden i Höörs kommun

Karta 1. Landsbygden i Höörs kommun (skraffrerade områden visar tätorterna Höör och Tjörnarp som inte ingår i planeringsunderlagets landsbygd).

Befolkning och boende

Cirka en femtedel (3 906 invånare) av kommunens invånare bor på landsbygden utanför Höör och Tjörnarps tätortsområden. Av dessa bor 444 i övriga tätorter, 784 i småorter och 2 678 i annan bebyggelse på landsbygden (se figur 1) (SCB, 2024:1, SCB, 2024:2). Mer tätbefolkade delar av landsbygden finns söder om Ringsjöarna medan mer glesbefolkade delar finns i norra delen av kommunen.

De senaste 10 åren har befolkningen på landsbygden ökat med 275 invånare. Befolkningen har ökat i samtliga av kommunens landsbygdsområden. Befolkningstillväxten har varit som störst i landsbygdsområdena Norra Rörum med omland (12 procent) Höörs omland (9 procent) och Snogeröd med omland (9 procent) (se karta 4 i del om landsbygdsområden) (SCB 2024:3).

På landsbygden finns två statistiska tätorter, Norra Rörum med 231 invånare och Snogeröd med 208 invånare. Utöver dessa finns ett antal övriga bebyggelsegrupper, varav åtta har mer än 50 invånare och därmed räknas som statistiska småorter; Ängsbyn, Ekeborg, Gamla bo, Fogdarp, Fogdarp station, Broslätt, Munkarp och Maglasäte (SCB, 2024:1, SCB, 2024:2).

I översiktsplanens utvecklingsstrategi pekas utöver småorterna ovan även Hallaröd, Hänninge, Lindhaga och Toftaröd ut som bebyggelsegrupper på landsbygden.

Flertalet av de mindre byarna är platser med en lång historia som bygdecentrum medan vissa utgörs av tidigare fritidshusområden. Bebyggelsegrupperna fungerar idag som bostadsmiljöer i första hand. Ingen av bebyggelsegrupperna har en fullvärdig service, men flera har någon form av lokal service.

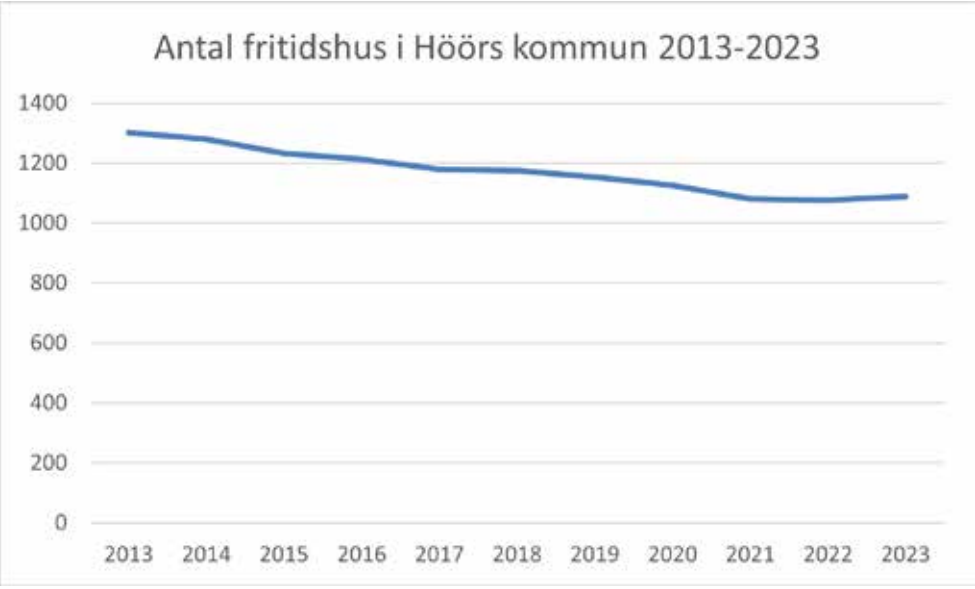
Figur 1. Boende på landsbygd (SCB 2024:1, SCB, 2024:2)

Bebyggelse

Av kommunens totalt 7 899 bostäder finns 20 procent på landsbygden utanför Höör och Tjörnarp (SCB 2024:4). Landsbygdens bostäder finns nästan uteslutande i småhus. I Höörs omland, Snogeröd med omland samt Hallaröd och Munkarp med omland finns ett mindre antal lägenheter i flerbostadshus (SCB, 2024:5).

Utöver dessa finns 1 089 fritidshus i Höörs kommun. Av dessa finns merparten på landsbygden. Antalet fritidshus har under många år minskat i antal i takt med att dessa omvandlats till permanentbostäder. Mellan åren 2019-2023 har antalet fritidshus minskat från 1 153 till 1 089 (SCB, 2024:6).

Minskningen av antalet fritidshus motsvaras inte av ett lika stort antal tillkommande bostäder på landsbygden utanför Höör och Tjörnarp. Detta beror troligtvis på att fritidshusen som omvandlats till permanentbostäder ligger i närhet till tätorterna Höör och Tjörnarp och därmed räknas som tillkommande bostäder i tätorterna Höör och Tjörnarps statistiska DESO-delområden.

Figur 2. Antal fritidshus (SCB, 2024:6)

Service och kollektivtrafik

Samhällsservice i form av skola, vård och omsorg finns i kommunen framförallt samlad i Höör och Tjörnarp. Kommunal grundskola (F-6) finns i Gudmuntorp. Kommunal förskola samt pedagogisk omsorg för skolbarn i åldern 6-13 finns i Norra Rörum och en fristående förskola finns i Snogeröd.

Service i form av livsmedelsbutiker saknas generellt på landsbygden. Utöver serviceutbudet i Höör finns livsmedelsbutiker i angränsande kommuner, bland annat i Sösdala, Löberöd och Stehag.

Möjligheterna till att resa kollektivt på landsbygden i Höörs kommun varierar. På den tätortsnära landsbygden kring Höör är kollektivtrafikutbudet stort med flertalet ringbussar som försörjer stora delar av den tätortsnära landsbygden. Även i södra delarna av kommunen är kollektivtrafikutbudet större, där det bland annat finns expressbuss till Malmö och Kristianstad för resande från Fogdarp och Rolsberga. Det finns också ett antal hållplatser längs med väg 17 mellan Hörby och Eslöv. I övriga delar är kollektivtrafiken mer begränsad vilket ofta beror på ett otillräckligt resandeunderlag.

I de delar av landsbygden som saknar linjetrafik finns möjlighet till anropsstyrd kollektivtrafik. Den anropsstyrda kollektivtrafiken fyller ett viktigt behov men upplevs ibland som otillräcklig.

Merparten av cykelvägarna på landsbygden finns i Höörs tätorts omland. Cykelväg finns även i kommunens södra del från Gudmuntorp ner mot Rolsberga (dock inte hela vägen) samt genom Fogdarp. I övrigt saknas generellt särskild infrastruktur för cyklister.

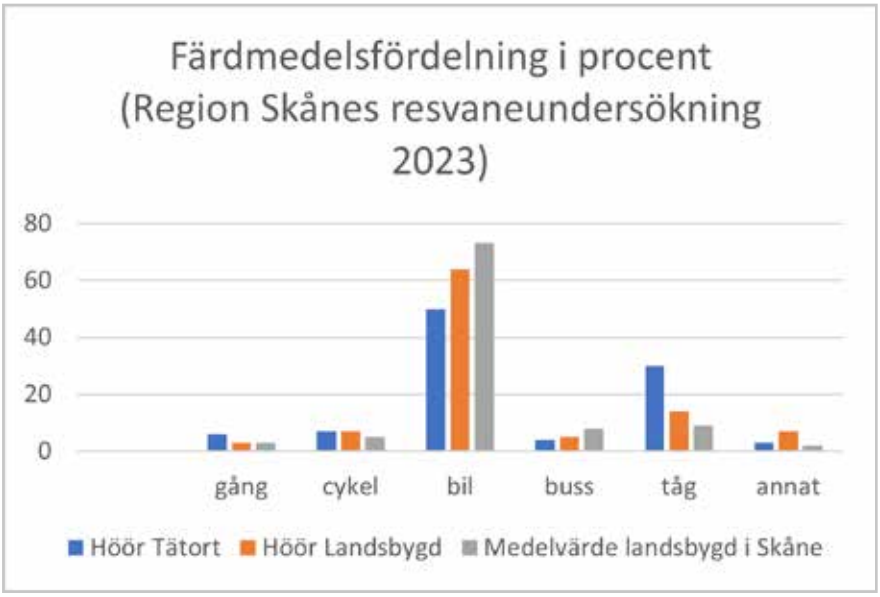
Även om möjligheterna till att resa hållbart varierar mellan kommunens delar så görs en relativt stor del av resorna hos de boende på landsbygden med andra trafikslag än bil. I jämförelse med andra skånska kommuners landsbygd är bilresandet på landsbygden i Höörs kommun lågt, och resandet med kollektivtrafik och cykel högt. Enligt den senaste resvaneundersökningen från Region Skåne har de boende på landsbygden i Höörs kommun, efter Burlöv och Staffanstorp, den lägsta andelen resor med bil (Region Skåne, 2024:1).

Kollektivtrafiken fyller även en viktig

funktion för tillgängligheten till platser med friluftsliv och rekreation i kommunen. En del av målpunkterna för natur- och friluftslivet i Höörs kommun har god tillgänglighet med kollektivtrafik medan en del saknar sådana förbindelser.

I dagsläget (april 2025) pågår planering av två storskaliga infrastrukturprojekt i kommunen. Ny väg 13/23 och ny stambana mellan Hässleholm-Lund väntas båda få konsekvenser för landsbygden i kommunen. Kommunen deltar aktivt i planeringen av projekten och viktiga prioriteringar från kommunens sida är bland annat att begränsa barriäreffekter, öka trafiksäkerheten och förbättra möjligheterna till cykling.

I Region Skåne pågår i dagsläget projekt för flexibel kollektivtrafik på landsbygden. I Region Skånes Regionplan och Trafikförsörjningsprogram uttrycks även en vilja av att samplanera utvecklingen av kollektivtrafik för boende på med bland annat kollektivtrafik till rekreation.

Figur 3. Färdmedelsfördelning Höörs kommun (Region Skåne, 2024:1)

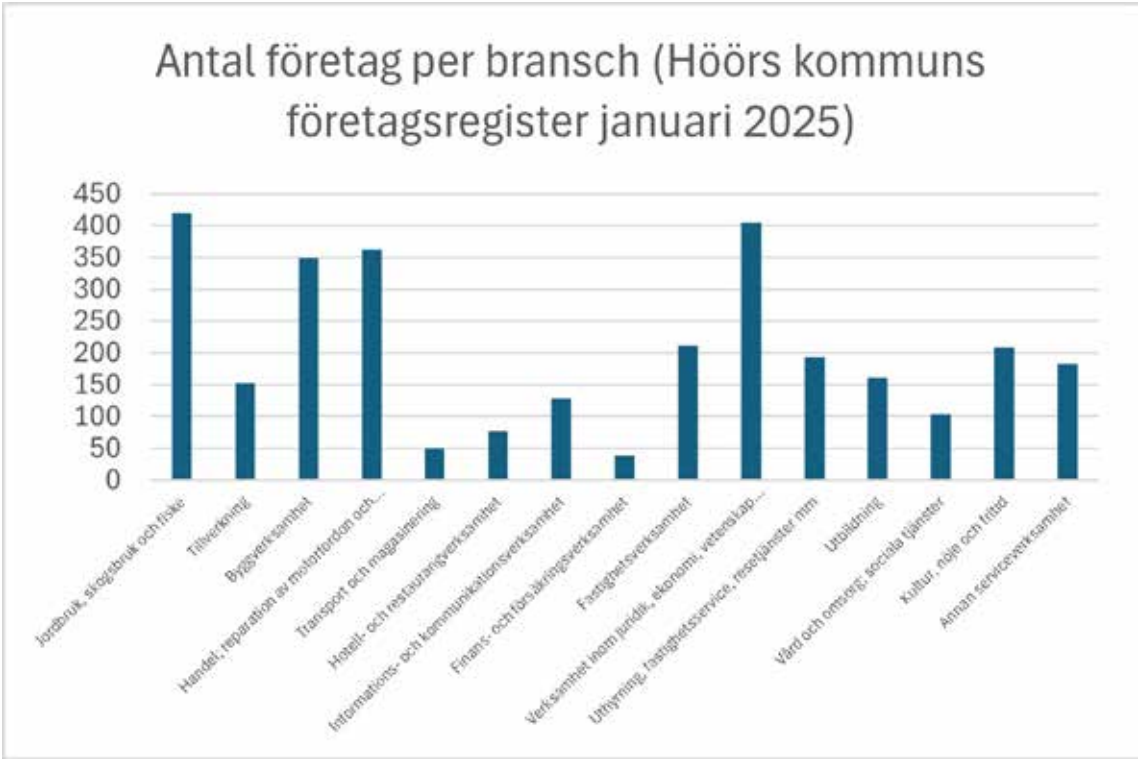
Näringsliv och arbetsmarknad

Näringslivet på landsbygden är brett och finns i olika branscher. Företagandet utgörs till större delen av småföretag med 1-4 anställda. Enligt näringslivsregistret finns ett tjugotal verksamheter verksamma på landsbygden som har fler än 5 anställda. (10 företag med fler än 5 anställda, 8 företag med fler än 10 anställda, 1 företag med 20-49 anställda, 1 företag med 100-149 anställda).

Enligt kommunens företagsregister är den bransch med flest företag registrerade totalt i kommunen ”Jordbruk, skogsbruk och fiske” (se figur 4). De registrerade företagen inom branschen Jordbruk, skogsbruk och fiske är nästan uteslutande verksamheter med 1-4 anställda. Företagen varierar dock stort vad gäller skala och antalet hektar som brukas (se figur 8-9) (Höörs kommun, 2025).

Sett utifrån företagsregistrets statistik så utgör ”Jordbruk, skogsbruk och fiske” alltså både landsbygdens och kommunens största bransch.

Enligt Region Skånes Näringslivsrapport (2024) utgjorde de sysselsatta inom branschen jordbruk, skogsbruk och fiske år 2022 av 244 personer, vilket är en låg andel sett till det totala antalet sysselsatta i kommunen (Region Skåne, 2024:2)

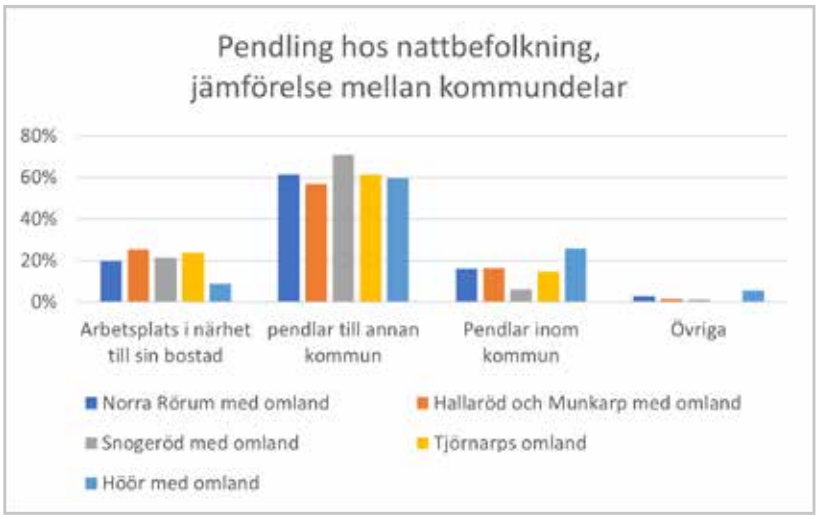

Figur 4. Antal företag per bransch (Höörs kommun, 2024)

På landsbygden liksom Höörs kommuns i stort pendlar en stor andel av befolkningen till skola och arbete. Av samtliga boende i kommunen i åldrarna 15-74 år pendlar i genomsnitt 61 procent till annan kommun medan 12 procent har sysselsättning i direkt närhet till sitt boende (Höörs kommun/SCB/ Skånedatabasen, 2021).

Andelen som pendlar varierar mellan olika delar av landsbygden (se figur 6 nedan). Andelen som har sin arbetsplats i direkt närhet till sin bostad och därmed inte pendlar är betydligt större på landsbygden än i tätorterna Höör och Tjörnarp. På landsbygden i södra delarna av kommunen är andelen som pendlar ut från kommunen större än i övriga delar av kommunen.

Figur 5-6. Sysselsättning Höörs kommun och Pendling i kommundelar (Höörs kommun/SCB/Skånedatabasen, 2021)

Areella näringar

Cirka en tredjedel av kommunens totala landyta består av jordbruksmark (29,8 procent) och cirka hälften består av produktiv skogsmark (53,6 procent). Övrig mark utgörs av bebyggd och anlagt mark (8,8 procent) och öppen myrmark och övrig mark (7,8 procent) (SCB, 2020).

Större delen av landsbygdens yta används för jordbruk och skogsbruk. Förutsättningarna för att bedriva areella näringar varierar dock stort i olika delar av kommunen.

Söder om Ringsjön finns kommunens bördigaste markområden och där dominerar jordbruket landsbygdens markanvändning. Även väster om tätorten Höör utgör jordbruket en stor del av markanvändningen. Öster och norr om Höörs tätort finns mellanbygden och skogsbygden där marken har lägre bördighet och där skogsbruket är betydande.

Figur 7. Markanvändning (SCB, 2020)

Av kommunens totala landareal på 29 170 hektar (SCB, 2020) utgörs cirka hälften (1 4000 hektar) av deklarerad produktiv skogsmark. Den produktiva skogsmarkens areal var lika stor 2023 som den var 2013. Skogsbruket bedrivs främst i norra delarna av kommunen. I kommunen finns 430 skogsbrukningsenheter där medianstorleken per brukad skog är 11 hektar (Skogsstyrelsen, 2023).

Jordbruksmarken i kommunen utgör ca 30 procent (8 523 hektar) av kommunens totala landareal. Av jordbruksmarken används 7 033 hektar som åkermark för odling av grödor och 1 490 hektar som betesmark för djur. Åkermarkens areal har mellan 2014-2024 minskat med cirka 200 hektar (Jordbruksverket, 2024:1). Betesmarkens areal är i stort sett densamma 2014 och 2024 (Jordbruksverket, 2024:2). Av den totala jordbruksmarken i kommunen utgörs ca 700 hektar eller 8,3 procent av jordbruksmark som brukas med ekologiska produktionsmetoder, vilket utgör en något större andel än Skåne som helhet (7,6 procent) (Jordbruksverket, 2023:1).

År 2024 fanns 207 jordbruksföretag i Höörs kommun. Merparten av jordbruksföretagen är relativt små med brukningsenheter på mellan 2-20 hektar (se figur 8). I jämförelse med övriga Skåne är jordbruksenheterna i Höörs kommun mindre sett till antalet brukade hektar. Jordbruk i storleken 2-20 hektar är vanligare i Höör än i övriga Skåne medan större jordbruk med mer än 20 hektar är vanligare i övriga Skåne (se figur 9). Mindre jordbruksenheter med upp till 2,1 hektar per brukningsenhet är lika vanlig i Höör som i övriga Skåne (Jordbruksverket,

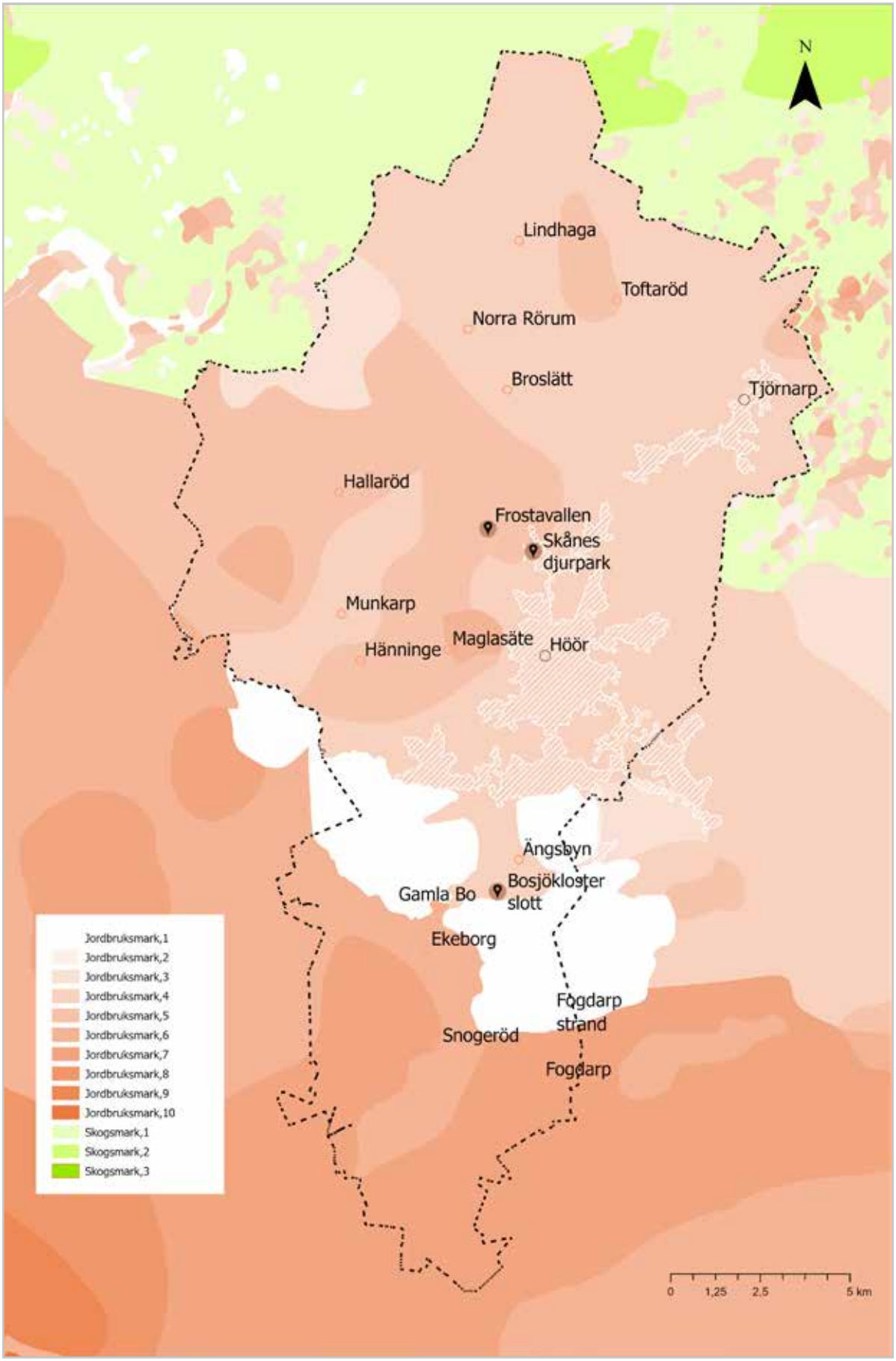
2024:3).

Småskaligt och hållbart jordbruk har under senare år kommit att utgöra en viktig del av både kommunens näringsliv och kommunens funktion som inflyttningskommun för storstadsbor som vill leva mer naturnära och lantligt. I kommunen finns idag flera gemenskaper och föreningar med fokus på bland annat ekologisk odling och socialt nätverkande. En bidragande faktor till det växande antalet småskaliga areella näringarna finns i Holma folkhögskola som ligger i utkanten av Höörs tätort och som bedriver utbildningar i bland annat odling och förädling, permakultur, beredskap och sociokrati. Småskaliga jordbruk och andra verksamheter med koppling till hållbarhet, odling och gemenskap i kommunen har ofta Holma folkhögskola som gemensam nämnare.

Figur 8-9. Antal jordbruksföretag och storlek på jordbruk (Jordbruksverket, 2024:3)

Karta 2. Jord- och skogsklassificering (Länsstyrelsen, 1970)

Besöksnäring

Utöver jord- och skogsbruket utgör idag företag inom besöksnäringen en allt viktigare del av näringslivet på landsbygden och i kommunen. Besöksnäringen utgör sammantaget en viktig näring inte minst tack vare tilltalande natur- och kulturmiljöer i kombination med de många verksamheter som finns och som erbjuder besökare en plats att övernatta och äta.

Besöksnäringen på landsbygden är till stor del kopplad till natur- och kulturupplevelser. De största besöksnäringarna på landsbygden finns i anläggningar med fokus på konferenser och event i naturnära miljöer. Anläggningarna är viktiga för kommunen eftersom de utgör målpunkter och lockar besökare till Höör.

Antalet verksamheter med övernattningsmöjligheter har under senare år blivit fler på kommunens landsbygd. Utöver de större anläggningarna finns övernattningsmöjligheter i olika hotell, vandrarhem, stugbyar, campingar, airbnbs, tiny houses och ställplatser för husbilar.

Det finns även flera mindre verksamheter, såsom gårdsbutiker och verksamheter som erbjuder kultur- och friluftsaktiviteter. För många av småföretagarna på landsbygden utgör besöksnäringen en bisyssla. I sådana verksamheter kan jordbruk, skogsbruk, fiske, biodling eller konst utgöra den huvudsakliga inkomstkällan och kombineras med kulturella/kreativa näringar eller naturupplevelser och/eller övernattning. Enligt SCB/Tillväxtverkets statistik var det totala antalet gästnätter i hela Höörs kommun 98 047 år 2024 (VisitSkåne, 2025).

Höörs kommuns tidigare stenindustri utgör ett viktigt kulturarv som kommunen värnar om och som årligen lockar många besökare till stenskogarna på landsbygden. De gamla stenbrotten i kommunen är många men de största och mest kända stenskogarna finns i Vittseröd i västra delen av kommunen och i Stenskogen mellan Höör och Ormanäs.

I kommunen finns även flera platser med rester från vulkaner. Sådana rester kallas för basaltkupper och består av berg, kullar och klippor i terrängen. Allarps bjär och Bjäret är exempel på sådana platser och utgör även naturreservat.

Besöksnäringen är nära sammankopplad med naturen och de naturreservat och leder som finns i kommunen. I kommunen finns 18 naturreservat. Sammanlagt finns ca 60 km av Skåneleden och ytterligare flera tiotals km vandringsled inom kommunens gränser.

Höörs kommun erbjuder ett flertal anläggningar för friluftsliv och aktiviteter i kommunal regi. I kommunen finns idag 16 infopoints som erbjuder enklare turistinformation till besökare i form av kartor, tips och hjälp. Förutom leder, natur och vattenområden så finns ett flertal kommunala badplatser i sjöarna på kommunens landsbygd.

Utveckling och tillgängliggörande av natur och friluftsliv är en prioriterad fråga i kommunens översiktsplan. I översiktsplanens utvecklingsinriktning för kommunen pekas 15 angöringspunkter ut. Angöringspunkterna utgör befintliga och framtida angöringspunkter till natur- och rekreationsområden och de flesta

angöringspunkterna finns på landsbygden eller i anslutning till landsbygden.

Genom VisitMittskåne samarbetar kommunen för att utveckla besöksnäringen i delregionen Mittskåne. Genom Mittskåne deltar kommunen också i olika Leader-projekt för landsbygdsutveckling. Under ett flertal år har kommunen medverkat i olika Leader-projekt för en utvecklad cykelturism i delregionen. Ett övergripande syfte med dessa projekt har varit att utveckla och förstärka en levande landsbygd. Leader-projekten har bland annat resulterat i ett antal noder som ska stärka destinationers attraktivitet som vandrings- och cykeldestination samt ett antal turförslag som visar kvalitetssäkrade vandrings- och cykelvägar för olika typer av besökare. Arbetet med att utveckla cykelturismen i samverkan med näringslivet i delregionen pågår och kommer i framtiden att inbegripa fler delregioner i Skåne.

I dagsläget (april 2025) pågår ett Leaderprojekt om ödehus i Höör och ett flertal andra kommuner i mitt- och nordvästSkåne. Projektet syftar till att ta vara på de outnyttjade hus som finns på landsbygden och ge människor med mindre kapital möjlighet att hitta ett hem i den skånska landsbygden.

Utveckling av besöksnäring

Många av landsbygdens viktigaste besöksmål är idag belägna i natursköna lägen längs Ringsjöarna och andra sjöar eller vattendrag.

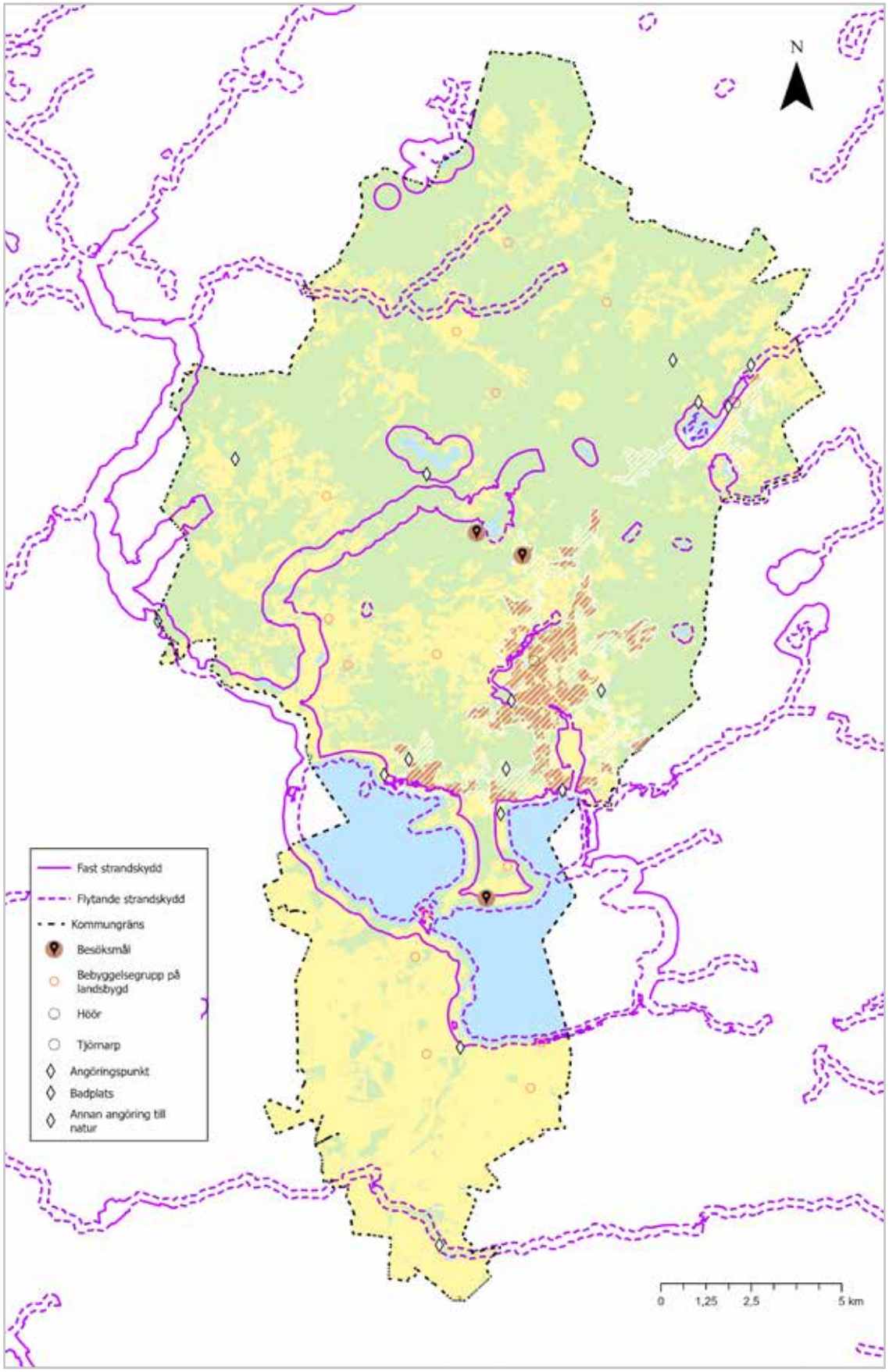
I anslutning till sådana områden finns stor potential till vidare utveckling av näringslivet på landsbygden. Utveckling av besöksnäringen på rätt platser kan gynna den omgivande landsbygdens befintliga näringsliv och bidra till fler målpunkter och en ökad sysselsättning på landsbygden. Sådan landsbygdsutveckling bör lämpligtvis lokaliseras i anslutning till platser där målpunkter, infrastruktur och tillgång till kollektivtrafik finns.

Utveckling av besöksnäringen på kommunens landsbygd behöver ske i samspel med den viktiga natur som finns på landsbygden. Vid sådan utveckling behöver stor vikt läggas vid att säkra bevarande av goda livsvillkor för djur- och växtliv samt allmänhetens fortsatta tillgång till strandområdena. Utvecklingen av besöksnäringen på landsbygden behöver samtidigt samordnas med övrig landsbygdsutveckling.

I kartan på följande sida syns strandskyddade områden tillsammans med översiktsplanens förslag till kommunala angöringspunkter till natur och friluftsliv, större besöksmål och bebyggelsegrupper på landsbygden.

Sedan 2010 finns möjligheten att i kommunens översiktsplan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Syftet med LIS är att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Utpekanden i kommunens översiktsplan är sedan vägledande vid framtida prövningar om dispens eller upphävande av strandskydd i sådana områden.

I planeringsunderlagets sista kapitel presenteras kommunens arbete med LIS och förslag till utpekanden av LIS-områden för besöksnäringen.

Karta 3. Strandskydd och översiktsplanens större besöksmål, angöringspunkter och bebyggelsegrupper på landsbygd

Slutsatser och förslag till utveckling - Landsbygden i Höörs kommun

Befolkningsutvecklingen på landsbygden i kommunen har under den senaste tioårsperioden varit positiv. Befolkningsutvecklingen skiljer sig åt mellan olika kommundelar och i vissa delar har utvecklingen varit svagare än andra. För att säkerställa en fortsatt positiv befolkningsutveckling behöver kommunens fysiska planering stärka möjligheterna och viljan att bo och verka på landsbygden. För en levande landsbygd är det viktigt att viss tillkommande bebyggelse tillåts. Andra viktiga initiativ för att främja kvarboende, sysselsättning och en levande landsbygd är utvecklingen av näringsliv och besöksnäring på landsbygden.

Service i form av livsmedelsbutiker saknas generellt på landsbygden. Utöver serviceutbudet i Höör finns livsmedelsbutiker i angränsande kommuner. Landsbygdsutvecklingen som föreslås i översiktsplanen bör syfta till att stärka serviceutbudet av på landsbygden.

Möjligheterna att cykla på landsbygden behöver stärkas. I översiktsplanen föreslås ett antal nya cykelvägar på landsbygden, bland annat utmed befintlig väg 23 mellan Rolsberga och Tjörnarp och mellan Höör och Hörby. Vidare ska utvecklingen av nya cykelvägar enligt kommunens cykelplan fortgå.

Det behövs en långsiktighet och stabilitet i linjetrafiken på landsbygden. I de delar av landsbygden som saknar linjetrafik finns ofta möjlighet till anropsstyrd kollektivtrafik. Mer flexibla alternativ till anropsstyrd kollektivtrafik behöver tillkomma för att tillgängliggöra landsbygden. Utveckling av kollektivtrafik för boende på landsbygden kan med fördel samordnas med att tillgängliggöra målpunkterna för rekreation. Mellankommunala linjer behöver stärkas och utvecklas eftersom det finns stor potential för resande med Höör som start- och målpunkt för kollektivtrafiken.

Framtida projekten för ny väg 13/23 och ny stambana Hässleholm-Lund kommer få konsekvenser för landsbygden i kommunen. Kommunen behöver fortsätta arbeta för att begränsa barriäreffekter, öka trafiksäkerheten och förbättra möjligheterna till cykling.

Kommunens areella näringar fyller livsviktiga funktioner för natur, ekosystemtjänster, sysselsättning och samhällets resiliens. Översiktsplanens föreslagna markanvändning behöver syfta till en långsiktigt god hushållning av jordbruksmarken. Bevarandet av brukningsvärd jordbruksmark ska i översiktsplanen vägas emot väsentliga samhällsintressen. Söder om Ringsjön och väster om tätorten Höör ska förutsättningarna att långsiktigt bedriva areella näringar väga särskilt tungt vid eventuella förändringsanspråk.

Översiktsplanen bör verka för att fler jordbruksverksamheter i mindre skala tillkommer i kommunen. Fler jordbrukare skapar mångfald och bidrar till sysselsättning och en ökad resiliens vid exempelvis klimatförändringar och andra eventuella kriser i samhället.

Kommunens samverkan med näringslivet behöver fortgå och vidareutvecklas. Ny infrastruktur för bland annat cykling och kollektivtrafik kan ske i samsyn med småföretagarna på landsbygden.

Höörs kommuns tidigare stenindustri utgör ett viktigt kulturarv som kommunen värnar om. För att tillgängliggöra dessa kulturarv arbetar kommunen bland annat med information och skyltning. Ytterligare arbete kan göras för att synliggöra kulturarvet efter stenindustrin.

Stor potential finns i det pågående arbetet med att utveckla cykelturismen i kommunen och delregionen. Arbetet med en utvecklad cykelturism behöver kopplas an till övrig utveckling gällande besöksnäring på landsbygden.

På landsbygden finns stor potential till utveckling av besöksnäringen. Sådan landsbygdsutveckling bör fokuseras till särskilt attraktiva lägen där befintlig besöksnäring kopplad till exempelvis naturupplevelser och friluftsaktiviteter redan finns.

Strandnära lägen med befintlig infrastruktur och tillgång till kollektivtrafik utgör särskilt attraktiva lägen för besöksnäringen. Sådana platser kan vara särskilt lämpliga för nyetablering eller utveckling av befintliga besöksnäringar. I översiktsplanen vill kommunen föreslå ett antal områden för utveckling av så kallade LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära lägen). Vid utveckling av besöksnäring i strandnära lägen behöver stor vikt läggas vid att säkra bevarande av goda livsvillkor för djur- och växtliv samt allmänhetens fortsatta tillgång till strandområdena. Utvecklingen av besöksnäringen på landsbygden behöver samtidigt samordnas med och gynna övrig landsbygdsutveckling.

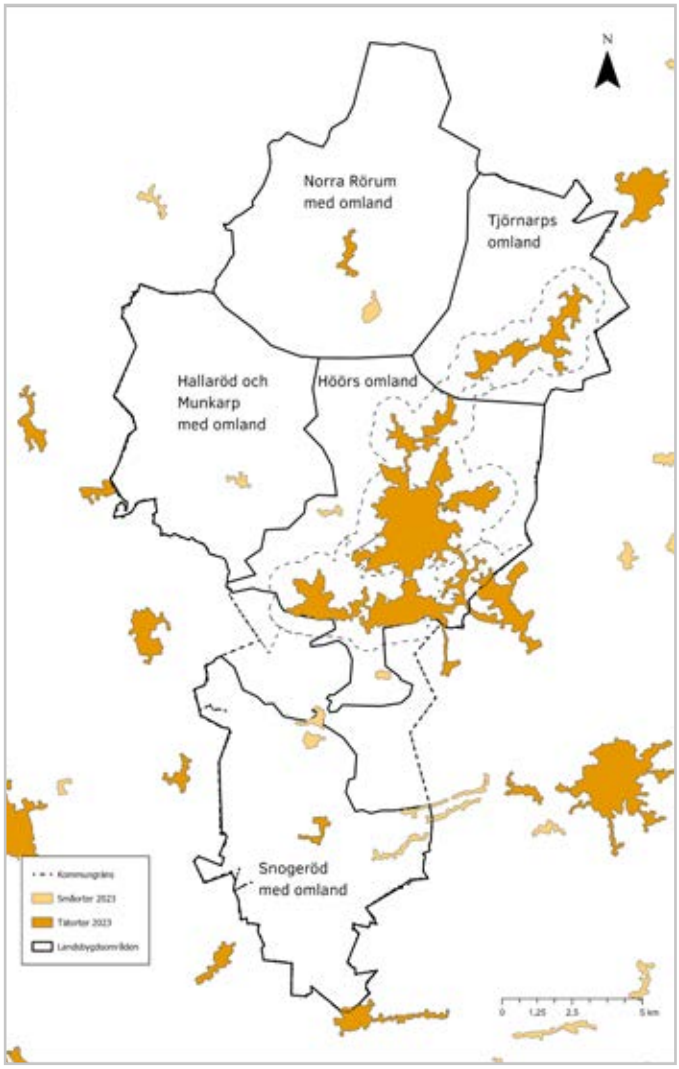
Landsbygdsområden i Höörs kommun

För att möjliggöra en beskrivning av landsbygderna i Höörs kommun har landsbygden delats in i fem olika ”landsbygdsområden”. Indelningen utgår från kommunens statistiska nyckelkodsområden och indelningar som gjorts i översiktsplan från 2018 och riktlinjer för bostadsförsörjningen från 2021.

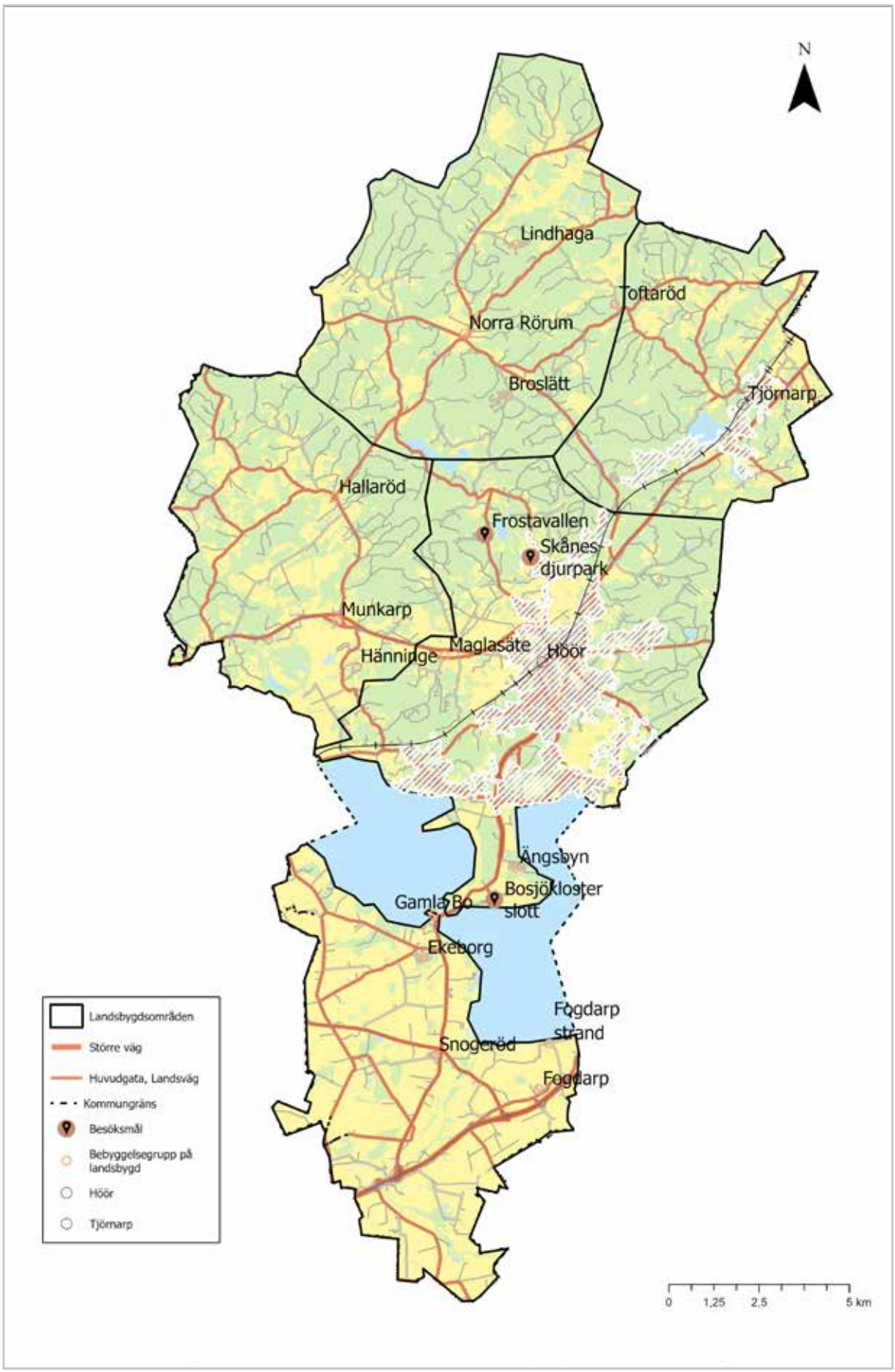
Kommundelarna som behandlas i denna del av översiktsplanen är Norra Rörum med omland, Hallaröd och Munkarp med omland, Snogeröd med omland, Tjörnarps omland och Höörs omland.

Landsbygden i Höörs kommun utgörs här av de delar av kommunen som inte ingår i de två största tätorterna Höör och Tjörnarp vilka behandlas i andra delar av översiktsplanen. Landsbygdsområdena Höörs omland och Tjörnarps omland innefattar alltså inte tätorterna Höör och Tjörnarp.

För att möjliggöra analyser och beskrivning av landsbygdens befolkning och bebyggelse har olika statistiska indelningar använts. Detta har medfört att exempelvis antal bostäder och antal invånare som presenteras för landsbygden ibland utgår från olika geografier. Utöver statistiska nyckelkodsområden (NYKO) har statistik över tätorter och småorter samt delområden (DESO) använts. I karta 4 visas statistiska områden där landsbygdsområdena består av en samling NYKO-områden som kommunen avgränsat medan tätorter, småorter och DESO-områden utgörs av SCB:s avgränsningar.

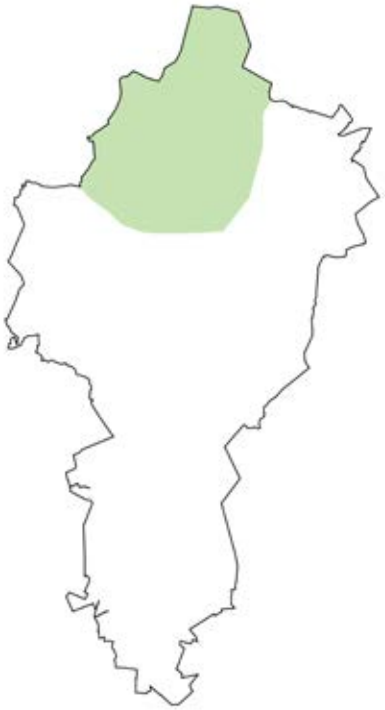

Karta 4. Statistiska indelningar - Landsbygdsområden/NYKO 2023, Tätorter 2023, Småorter 2023 samt DESO 2023. (DESO = streckade områden kring Höör och Tjörnarp, övriga två områden i kommungräns).

Karta 5. Landsbygden indelad i landsbygdsområden

Norra Rörum med omland

Invånare i kommundel

590 invånare (2023)

Befolkningsutveckling 2013-2023

+63 invånare (+12 procent)

Areal i landsbygdsområdet

69 km2

Tätorter

Norra Rörum (231 inv år 2023)

Småorter

Broslätt (62 inv år 2023)

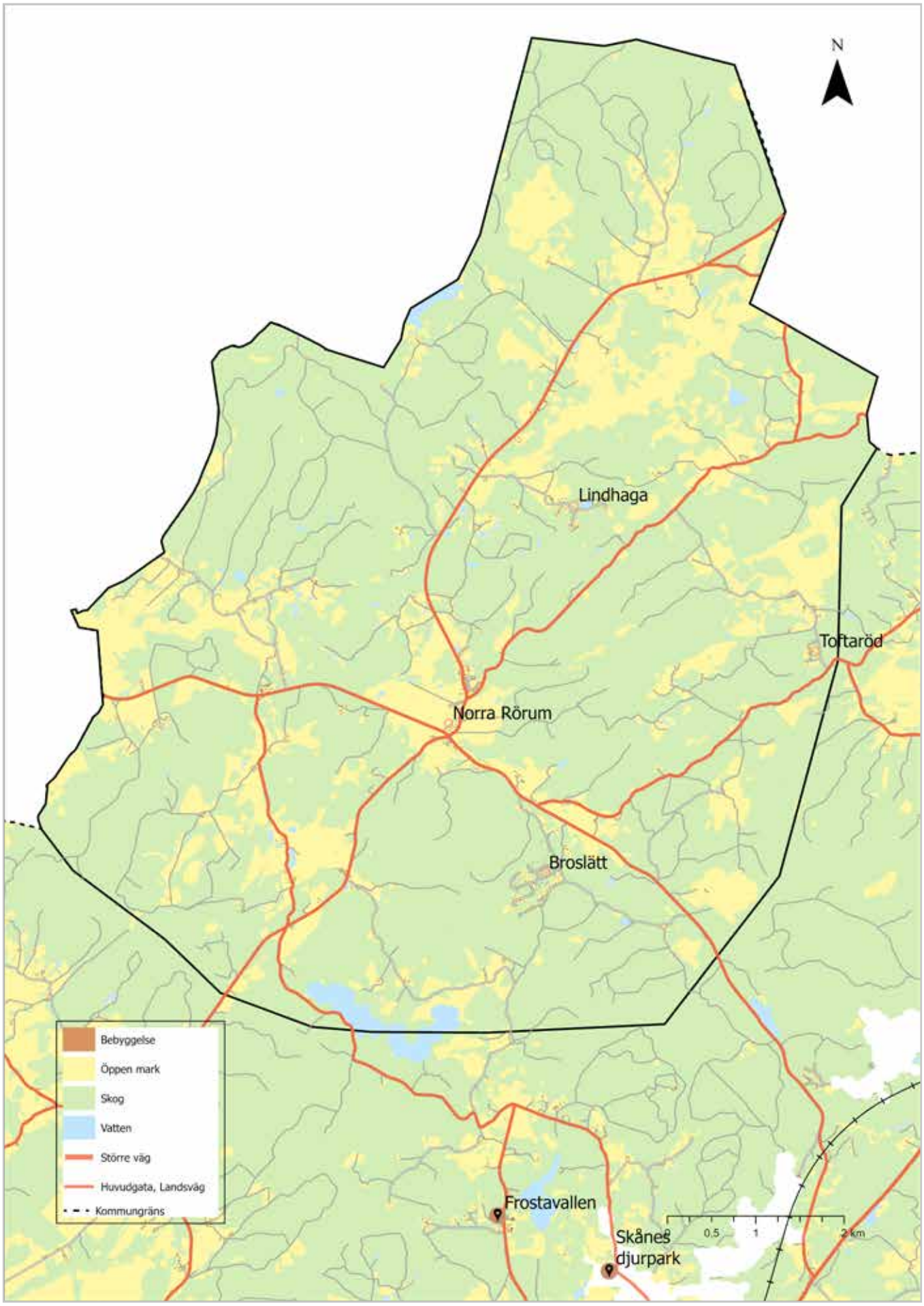
Övrig bebyggelse

Toftaröd, Lindhaga mfl.

Inledning

Kommundelen Norra Rörum med omland omfattar kommunens nordvästra hörn och gränsar till Hässleholms och Klippans kommun. Landskapet består till stora delar av skogsområden med barr- och lövskog. I delarna kring Norra Rörums kyrkby samt i sydvästra och nordöstra delarna av området finns småskaligt odlingslandskap.

I kommundelen finns tätorten Norra Rörum, småorten Broslätt och övrig bebyggelse i bland annat Toftaröd och Lindhaga.

Karta 6. Landsbygdsområde Norra Rörum med omland

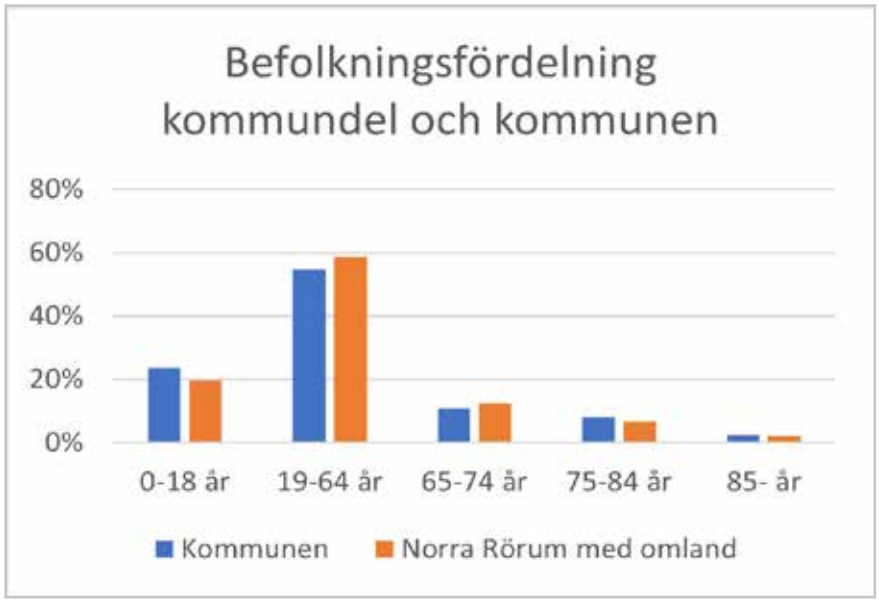
Befolkning

Kommundelen har en stabil befolkningsnivå sedan lång tid tillbaka. Det gäller både tätorten Norra Rörum och omlandet. Under åren 2013-2023 har befolkningen i kommundelen ökat med 63 personer vilket motsvarar en ökning med 12 procent. Totalt bor det 590 personer i kommundelen varav 231 i tätorten Norra Rörum (SCB, 2024:1) och 62 personer i Broslätt (SCB, 2024:2). Sedan 2020 har befolkningen i tätorten Norra Rörum ökat med 1 person och i småorten Broslätt med 9 personer.

I jämförelse med medel för kommunen liksom övriga kommundelar är andelen barn 0-18 år låg och andelen i arbetsför ålder 19-64 hög i kommundelen. I kommundelen finns fler män än kvinnor (52 procent) (SCB, 2024:3).

Figur 11. Boende Norra Rörum med omland (SCB 2024:1-3)

Figur 10. Befolkningsfördelning Norra Rörum med omland (SCB, 2024:3)

Bebyggelse

Större delen av bostadsbebyggelsen finns i tätorten Norra Rörum, som är en kyrkby från tidig medeltid med en tydlig bykärna och viss lokal service. Norra Rörum har till största delen vuxit fram som lantlig bebyggelse utan stadsplanering. Kring tätorten finns gles bebyggelse i form av gårdar på lantbruksfastigheter.

Kulturhistoriskt viktiga byggnader i tätorten är framförallt den medeltida kyrkan, prästgården från 1850-tal samt äldre gårdsbebyggelse. I Norra Rörum finns flera verksamheter som vuxit fram i anslutning till äldre gårdsmiljöer och utan att prövas i detaljplan.

En mindre del av tätorten Norra Rörum är detaljplanerad och det finns ett kommunalt exploateringsområde för fyra småhustomter. Detaljplaner finns även för Broslätt, Lindhaga, Toftaröd och för ett större område strax norr om Toftaröd.

Övrig samlad bebyggelse finns främst i de tidigare fritidshusområdena Broslätt och Lindhaga. Övrig bebyggelse finns utspridd i de småskaliga odlingslandskapen i sydvästra och nordöstra delarna av delområdet.

2023 fanns i kommundelen 269 bostäder.

Mellan åren 2019-2023 har det tillkommit 14 bostäder och sett över tioårsperioden 2013-2023 har det tillkommit 34 bostäder i kommundelen (SCB 2024:5).

2023 fanns 180 fritidshus i Norra Rörum med omland. Mellan åren 2019-2023 har antalet fritidshus minskat med 17. Norra Rörum utgör utöver Höörs omland den kommundel där fritidshusen minskat som mest i antal under åren 2019-2023. Under åren 2013-2019 var Norra Rörum med omland den enda av kommundelarna där antalet fritidshus inte minskade (SCB, 2024:6).

Kommunalt ägd mark finns i Norra Rörum och Broslätt. I Norra Rörum finns denna i norra delen av tätorten och öster om tätorten. I Broslätt finns kommunal mark sydväst om befintlig bebyggelse.

Kommunalt VA finns i Norra Rörum. Reningsverk finns väster om tätorten Norra Rörum. Enligt kommunens Vattentjänstplan (samrådsversion 2025) är Broslätt utpekat som ett VA-utredningsområde med måttlig prioritet. Enligt Vattentjänstplanen innebär måttligt prioriterade områden att dessa behöver utredas mer innan kommunalt ansvar och kan bestämmas.

Samhällsservice

I Norra Rörum finns Norra Rörums förskola i kommunal regi som även inrymmer pedagogisk omsorg för skolbarn 6-13 år. Förskolan invigdes 2020 på platsen där Norra Rörums skola tidigare stått. Norra Rörums idrottsplats är belägen strax utanför tätorten Norra Rörum. I tätorten finns även kyrka och församlingshem, bygdegård, brandvärn, bensinstation, kiosk, lekplats och utegym. Bokbuss stannar i Norra Rörum en halvtimme varannan vecka.

I Norra Rörum med omland finns bland annat sockengille, bygdegårdsförening, idrottsförening, jaktskytteklubb, pensionärsförening och föräldraförening. Norra Rörums GF bedriver verksamhet på Norra Rörums idrottsplats och i idrottshallen på Maglehill året runt.

Ringbuss 448 trafikerar sträckan Norra Rörum-Höör med två turer på morgonen och två på eftermiddagen. Restiden mellan Norra Rörum och Höör är 21 minuter. Bussen stannar i Länghult, Nötarp och Broslätt. Från och med 2026 ökar bussen antalet turer till tre på morgonen och tre på eftermiddagen. Länsväg 1324, 1325 och 1329 går genom kommundelen. Trafikeringen på vägarna är låg.

I Norra Rörum finns en kort gång- och cykelväg till Salanders väg. I övrigt saknas helt särskild infrastruktur för cyklister.

Rekreation och friluftsliv

I området kring Dagstorpssjön finns två kommunala badplatser och vandringsleder med rastplatser, grillplatser och toaletter. Öster om tätorten Norra Rörum finns Hammarforsen som är en tidigare badplats och numera rastplats med vandringsleder i form av kyrkstigar.

Cykelleden Skåne mellan Höör och Röstånga går igenom kommundelen. Delregional cykelled från Tjörnarp går också genom kommundelen via bland annat Norra Rörum ansluter till Cykelleden Skåne strax nordväst om Dagstorpssjön.

I översiktsplanens utvecklingsinriktning pekas inga viktiga samband för natur och friluftsliv eller angöringspunkter för natur och friluftsliv ut i kommundelen.

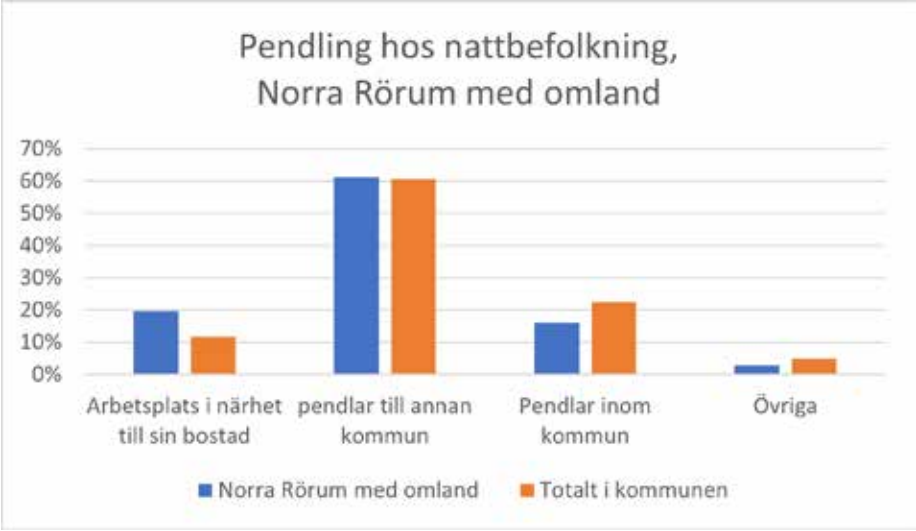
Figur 12-13. Norra Rörums kyrka och idrottsplats (Höörs kommun, 2024)

Näringsliv och arbetsmarknad

I Norra Rörum med omland är antalet registrerade företag lägre än i övriga kommundelar. Enligt kommunens företagsregister finns två företag med fler än 5 anställda. De största arbetsgivarna finns inom branscherna jordbruk och skogsbruk. Besöksnäringen i kommundelen är liten sett till antalet gästnätter (Höörs kommun, 2025).

Av de boende i kommundelen är 310 sysselsatta varav 20 procent har sin arbetsplats i direkt närhet till sin bostad och övriga pendlar till sitt arbete (Höörs kommun/SCB/Skånedatabasen 2021).

I jämförelse med kommunen med kommunen i stort är andelen som har sin sysselsättning i direkt närhet till sin bostad större och andelen som pendlar inom kommunen mindre. I jämförelse med övriga kommundelar är andelen som har sin sysselsättning i direkt närhet till sin bostad något mindre i kommundelen.

Figur 14. Pendling Norra Rörum (Höörs kommun/SCB/Skånedatabasen, 2021)

Slutsatser och förslag till utveckling - Norra Rörum med omland

Befolkningsutvecklingen såväl som bostadsbyggandet har under den senaste tioårsperioden varit stabil i Norra Rörum med omland.

Norra Rörum utgör utöver Höörs omland den kommundel där fritidshusen minskat som mest i antal under åren 2019-2023. Under åren 2013-2019 var Norra Rörum med omland den enda av kommundelarna där antalet fritidshus inte minskade.

Kollektivtrafiken för de boende i landsbygdsområdet är begränsad. Anropsstyrd kollektivtrafik är ett viktigt komplement för omgivande landsbygd. Nya former av mer flexibel kollektivtrafik behövs i kommundelen.

I området kring Dagstorpssjön finns goda möjligheter till rekreation och friluftsliv med bland annat badplatser och vandringsleder. Möjligheterna att ta sig med kollektivtrafik till området är i dagsläget begränsad. Utveckling av linjetrafik och/eller andra former av flexibel kollektivtrafik är önskvärt i området. Eventuell planering av kollektivtrafik till Dagstorpsområdet bör samordnas med planering av utökad kollektivtrafik för boende i landsbygdsområdet.

Öster om tätorten Norra Rörum finns Hammarforsen som är en tidigare badplats och numera rastplats med vandringsleder i form av kyrkstigar. I området finns goda möjligheter för utveckling av rekreation och friluftsliv för de boende i Norra Rörums tätort och dess omland.

Cykelleden Skåne mellan Höör och Röstånga som går igenom kommundelen utgör i brist på andra leder, angöringspunkter och gröna samband ett särskilt viktigt samband för friluftslivet i kommundelen.

Landsvägarna genom Norra Rörums tätort behöver kompletteras med gång- och cykelväg i enlighet med kommunens Cykelplan. I cykelplanen är dock ca 400 m längs Tyringevägen felaktigt markerad som befintlig cykelväg - även denna sträcka behöver alltså byggas ut. Eftersom Trafikverket är väghållare för landsvägen måste detta ske i samarbete med Trafikverket.

Behovet av nya bostäder bedöms i Norra Rörum med omland som lägre än i övriga kommundelar. 4 obebyggda småhustomter finns i Norra Rörum och pekas ut som ett utvecklingsområde i översiktsplanen. Kommunen ser positivt på tillkommande bebyggelse i landsbygdsområdet. Ny bebyggelse prövas emot gällande detaljplan och/eller i bygglov.

Hallaröd och Munkarp med omland

Invånare i kommundel

661 invånare (2023)

Befolkningsutveckling 2013-2023

+24 invånare (+4 procent)

Areal i landsbygdsområdet

55 km2

Tätorter

Inga

Småorter

Munkarp (57 inv år 2023)

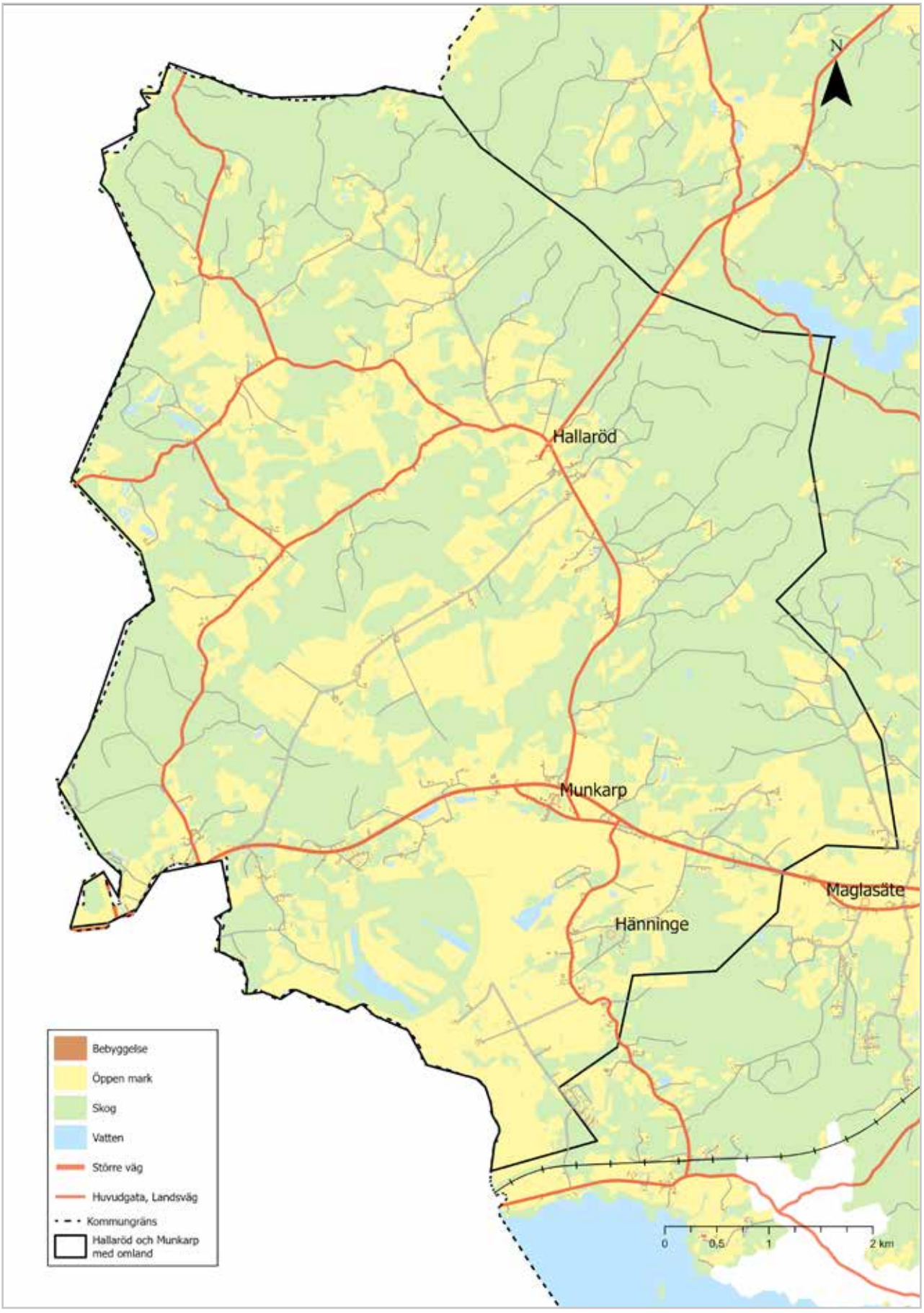
Övrig bebyggelse

Hänninge, Hallaröd, Nyrup, Klingstorp, Hasslebro mfl.

Inledning

Kommundelen Hallaröd och Munkarp med omland omfattar kommunens västra delar. Området ligger väster om tätorten Höör och gränsar till Eslövs och Klippans kommun. Landskapet är varierat och kuperat. Cirka hälften utgörs av småskaligt jordbrukslandskap och hälften av skogsområden.

Delområdet är tillsammans med Tjörnarps omland det enda i kommunen som inte innefattar någon tätort. Den största samlade bebyggelsen finns i Munkarp. I området finns även flera mindre bebyggelseområden såsom Hänninge, Hallaröd, Nyrup, Klingstorp och Hasslebro.

Karta 7. Landsbygdsområde Hallaröd och Munkarp med omland

Befolkning

Totalt bor det 661 invånare i kommundelen varav 57 i småorten Munkarp och omkring 50 invånare i Hänninge. Kommundelen har en stabil befolkningsutveckling över tid. Sedan 2013 har befolkningen i kommundelen ökat med 24 personer vilket motsvarar en ökning med 4 procent. Befolkningstillväxten under 2013-2023 är lägre än i övriga landsbygdsområden.

Kommundelen har i jämförelse med medel för kommunen en större andel i åldrarna 19-64 och 65-74 år. I jämförelse med övriga kommundelar har Hallaröd och Munkarp med omland den minsta andelen äldre 85+. I kommundelen finns fler män än kvinnor (53 procent). (SCB, 2024:2-3)

Figur 15. Befolkningsfördelning Hallaröd och Munkarp med omland (SCB, 2024:3)

Bebyggelse

Bebyggelsen i kommundelen är spridd och finns i äldre byar, mindre fritidshusområden och på jordbruksfastigheter. Övervägande del av bostäderna är byggda innan 1930-talet. Stora delar av området är präglat av sin historia och utgör idag kulturlandskap som till delar är skyddade som bland annat naturreservat. I Munkarp och Hallaröd finns äldre kyrkor.

Bebyggelseområdena med flest invånare finns till större delen i anslutning till vägnätet och de öppna odlingslandskapen. Bland bebyggelseområdena är Munkarp, Hänninge och Hallaröd de med flest invånare.

Munkarp blev en statistisk småort med fler än 50 invånare år 2023. Munkarp är en gammal kyrkby med en tydlig lokal identitet.

Hänninge utgjorde fram till år 2020 en småort och även om invånarantalet inte syns i statistiken bör invånarantalet fortfarande ligga kring 50 invånare. Hänninge består av gårdar och hus samlade längs en längre landsvägssträcka.

Hallaröd är en gammal kyrkby som idag har färre än 50 invånare men med tydlig lokal identitet. I Hallaröd finns kyrka och ett naturreservat.

2023 fanns 294 bostäder i kommundelen. Mellan åren 2019-2023 har det tillkommit 3 bostäder och sett över tioårsperioden 2013-2023 har det tillkommit 15 bostäder i kommundelen (SCB 2024:5).

2023 fanns 73 fritidshus i Hallaröd och Munkarp med omland. Mellan åren 2019-2023 har antalet fritidshus minskat med 1 fritidshus och under tioårsperioden 2013-2023 har antalet minskat med 5 (SCB, 2024:6).

Mindre arealer av kommunalt ägd mark finns i Munkarp. Kommunalt VA finns inte i delområdet och är heller inte planerat. I kommunens Vattentjänstplan (samrådshandling 2025) utgör Hänninge ett VA-bevakningsområde. Ett bevakningsområde innebär enligt planen ett område som bedöms behöva ytterligare utredningar eller bevakning beroende vad som händer över tid för att kunna avgöra om det finns en kommunal skyldighet för VA-anslutning.

Samhällsservice

I Hallaröd och Munkarp med omland finns inga skolor och förskolor och kommunal service saknas generellt i delområdet. Bokbuss stannar vid Hallaröds kyrka en gång varannan vecka.

Service i form av livsmedelsbutiker saknas i landsbygdsområdet. Avståndet till Höörs tätorten är dock kort jämfört med övriga delar av landsbygden i kommunen. Serviceutbud finns även väster om kommungränsen i Stockamöllan och Stehag. I Stehag finns tågstation med förbindelse till Malmö/Lund och Hässleholm/Kristianstad samt skola F-6 med bibliotek, fyra förskolor och livsmedelsbutik med utlämningsställe för paket. I både Stehag och Stockamöllan finns ett rikt föreningsliv och flera loppisverksamheter. I Stockamöllan finns bussförbindelse till Stehag och Klippan.

I området finns en stark lokal identitet. Maglasäte IF är en idrottsförening som sysselsätter många inom kommundelen och tätorten Höör. Idrottsföreningens idrottsplats Svanvallen ligger i östra delen av kommundelen. Enligt kommunens föreningsregister finns i övrigt få föreningar registrerade. Hallaröds hembygdsförening är en intresseförening som bland annat driver och bevarar Hallaröds gamla skola.

Buss 448 går mellan Höörs station och Norra Rörum. Från och med 2026 kommer bussen gå tre turer på morgonen och tre turer på eftermiddagen, istället för tidigare två turer morgon och eftermiddag. Bussen stannar i Munkarps by och Hallaröd. Restiden mellan Munkarp och Höörs station är ca 10 minuter.

Väg 13 går genom området från Norra delen av Höörs tätort mot Stockamöllan. Väg 13 passerar Munkarp som ligger söder om väg 13. Från Munkarp finns vägförbindelse söderut mot Ormanäs och norrut mot Dagstorpssjön och Norra Rörum.

Rekreation och friluftsliv

I delområdet finns stora möjligheter till rekreation och friluftsliv. Skåneleden och Cykelleden Skåne mellan Höör och Röstånga går genom områdets norra delar. Längs Skåneleden, Cykelleden Skåne och naturreservaten i norr finns service för friluftslivet i form av rastplatser mm. Skåneleden går genom Hallaröds och Södra Hultarps naturreservat.

Rönne å rinner genom området och är ett populärt utflyktsmål. Via Rönne å kan man paddla från Ringsjön och vidare ut till Skälderviken. Från Stockamöllan som ligger i kommungränsen mot Eslöv finns kanottuthyrning och en bra startpunkt för paddling norrut.

Stenskogen i Vittseröd ligger i västra delen av området och utgör en av Höörs kommuns äldsta industrier. Stenskogen är känd som platsen där stenen till Lunds domkyrka en gång bröts.

I översiktsplanens utvecklingsinriktning pekas ett viktigt samband för natur och friluftsliv och en angöringspunkt till natur- och friluftslivet ut i kommundelen. De gröna sambanden och angöringspunkten finns i de norra delarna av landsbygdsområdet.

Figur 16. Stenskogen i Vittseröd (Höörs kommun, 2024)

Näringsliv och arbetsmarknad

Hallaröd och Munkarp med omland har ett brett näringsliv med många småföretagare. Enligt kommunens företagsregister har merparten av företagen 1-4 anställda. Två företag har fler än fem anställda.

Företagen finns i olika branscher. Bland dessa finns flera i byggbranschen. Utöver mindre verksamheter med övernattningsmöjligheter och ställplatser för husbil finns en stugby och ett naturhotell i området (Höörs kommun, 2025).

Av de boende i kommundelen är 332 sysselsatta varav 25 procent har sin arbetsplats i direkt närhet till sin bostad och övriga pendlar till sitt arbete. I jämförelse med kommunen i stort och övriga kommundelar har Hallaröd och Munkarp med omland en stor andel med sysselsättning i direkt närhet till sin bostad (Höörs kommun/SCB/ Skånedatabasen 2021).

Figur 17. Pendling Hallaröd och Munkarp med omland (Höörs kommun/SCB/ Skånedatabasen 2021)

Slutsatser och förslag till utveckling - Hallaröd och Munkarp med omland

Hallaröd och Munkarp har i jämförelse med andra kommundelar haft en långsam men stabil tillväxt av både befolkning och nya bostäder.

Området som helhet saknar idag kommunalt VA.

Områdets närhet till Höörs tätort, befintlig kollektivtrafik samt skåneleden och regionala cykelleden utgör goda möjligheter för utveckling av besöksnäring. Lämpliga platser för sådan utveckling kan finnas i anslutning till befintliga besöksmål.

Rönne å som rinner genom området är ett populärt utflyktsmål för paddling med kanot. Möjligheter bör finnas att utveckla besöksmål längs ån i Höörs kommun. I översiktsplanen föreslås en angöringspunkt för rekreation och friluftsliv i Hasslebro, med koppling till kanotcentralen i Stockamöllan.

Naturen och friluftslivet i delområdet har viktiga samband med regionen. I översiktsplanens utvecklingsstrategi pekas viktiga samband i grönstrukturen ut mellan området, Höörs omland och grannkommunerna på Söderåsen.

Förutsättningarna att långsiktigt bedriva areella näringar ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk. Söder om Ringsjön och väster om Höör gäller att avstyckningar för andra ändamål ska styras till befintliga bebyggelsegrupper och vägar för att inte splittra upp marken.

Stambanan går strax utanför landsbygdsområdet i söder. Vid planeringen av två nya spår mellan Lund och Hässleholm och eventuella framtida förändringsanspråk behöver förutsättningarna för natur och friluftsliv och areella näringar väga tungt.

Behovet av nya bostäder bedöms i Hallaröd och Munkarp med omland som lägre än i övriga kommundelar. Inga nya områden för bostäder eller verksamheter pekas därför ut i översiktsplanen. Kommunen ser positivt på tillkommande bebyggelse i landsbygdsområdet. Ny bebyggelse prövas emot gällande detaljplan och/eller i bygglov.

Snogeröd med omland

Invånare i kommundel

1 461 invånare (2023)

Befolkningsutveckling 2013-2023

+123 invånare (+9 procent)

Areal i landsbygdsområdet

53 km2

Tätorter

Snogeröd (213 inv år 2023)

Småorter

Ekeborg (165 inv),
Gamla Bo (99 inv),
Fogdarp (87 inv),
Fogdarp station (89 inv i Höörs kommun, totalt 107 inv) (SCB, 2023)

Övrig bebyggelse

Rolsberga, Gudmuntorp, Satsarp mfl.

Inledning

Snogeröd med omnejd omfattar hela den södra delen av kommunen och gränsar till Eslövs och Hörby kommun. Här börjar den bördiga kontinentala delen av Skåne som utgörs av ett öppet böljande jordbrukslandskap.

I jämförelse med övriga kommundelar är Snogeröd med omland det med störst invånarantal. Delområdet omfattar Snogeröds tätort och de fyra småorterna Ekeborg, Gamla Bo, Fogdarp och Fogdarps station. Tätorten Fogdarp station ingår i samma småort som Ringsjöstrand i Hörby kommun. Övrig bebyggelse finns bland annat i Rolsberga och Gudmuntorp och spridd i åkerlandskapet. Löberöds tätort som ligger i Eslövs kommun sträcker sig in i Höörs kommun.

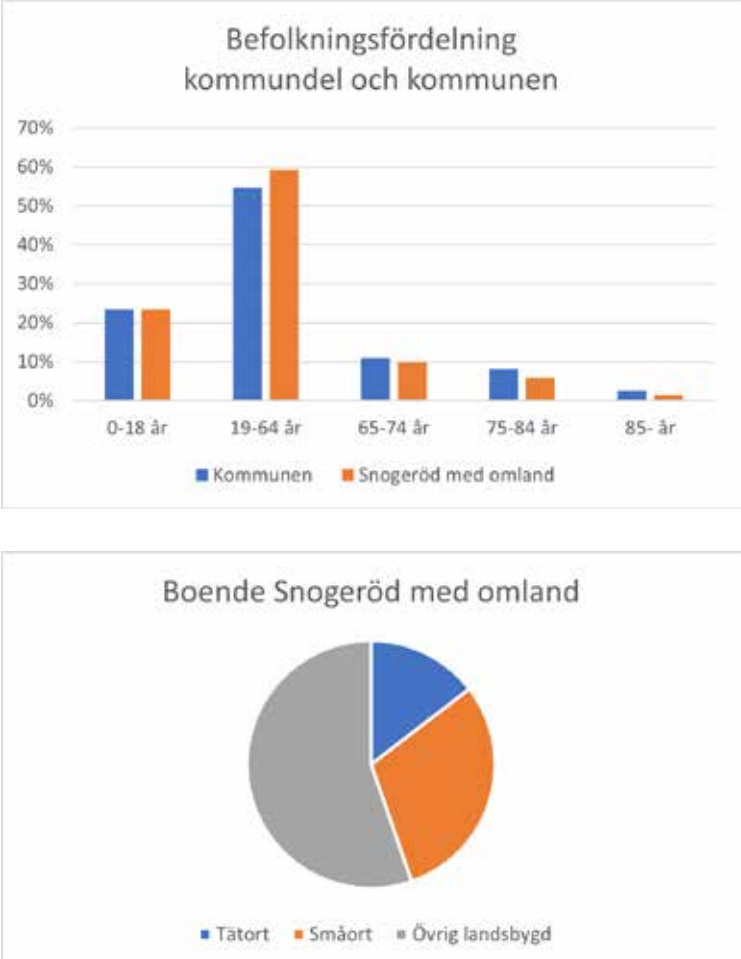
Karta 8. Landsbygdsområde Snogeröd med omland

Befolkning

Befolkningen i delområdet har vuxit kontinuerligt sedan 1930-talet med undantag för en mindre svacka under 1990-talet. Mellan åren 2013-2023 har befolkningen i kommundelen ökat med 123 invånare eller 9 procent. Idag bor det 1461 invånare i delområdet varav 213 i tätorten Snogeröd och sammanlagt 440 i de fyra småorterna.

Mellan 2020-2023 har befolkningen i Snogeröd ökat med 5 personer medan småorternas befolkning är mer eller mindre densamma 2023 som de var 2020.

I jämförelse med övriga kommundelar finns en stor andel yngre 0-18 år och en mindre andel äldre 65+. Snogeröd med omland är den av samtliga kommundelar med minst andel pensionärer 65+. I kommundelen finns fler män än kvinnor (53 procent) (SCB, 2024:1-3)

Figur 18-19. Befolkningsfördelning och boende i Snogeröd med omland (SCB 2024:1-3)

Bebyggelse

Större samlad bostadsbebyggelse finns främst i tätorten Snogeröd och den större småorten Ekeborg. Även småorterna Gamla Bo, Fogdarp och Fogdarp station har samlad bebyggelse. I övrigt är bebyggelsen spridd utmed landsvägar och i gårdsbebyggelse i åkerlandskapet. Bebyggelsen i delområdet är av äldre karaktär och cirka hälften av husen är byggda innan 1930.

Delområdets enda statistiska tätort Snogeröd ligger strax söder om Ringsjöarna utmed väg 23. Snogeröd är till stor del detaljplanerat och anslutet till VA-nätet. Gällande plan är fullt utbyggd så när som på enstaka privatägda bostadstomter. I direkt anslutning till detaljplanerat område finns bostadsfastigheter utan detaljplan. Detaljplanering av ett större villaområde pågår strax söder om tätorten Snogeröd (april 2025).

Stora delar av småorterna Gamla Bo och Ekeborg är detaljplanerade liksom ett större område vid Elisefarm på gränsen till Hörby kommun. Arbete med ny detaljplan för Elisefarm pågår och omfattar ett större antal bostäder.

2023 fanns 578 bostäder i Snogeröd med omland. Mellan åren 2019-2023 har det tillkommit 1 bostad och sett över tioårsperioden 2013-2023 har det tillkommit 32 bostäder i kommundelen (SCB 2024:5).

2023 fanns 79 fritidshus i Snogeröd med omland. Mellan åren 2019-2023 har antalet fritidshus minskat med 5 och under tioårsperioden 2013-2023 har antalet minskat med 17. Minskningen har främst skett i områdena kring Gamla Bo och Ekeborg medan övriga fritidshus i delområdet i stort sett bestått under perioden (SCB, 2024:6).

Kommunal mark finns i Gamla Bo, Snogeröd, öster om Snogeröd samt i Fogdarp station.

Kommunalt VA finns i Snogeröd, Gamla Bo och Fogdarp. Enligt kommunens Vattentjänstplan (samrådshandling, 2025) är områdena Wrangelsborg och Rolsberga utpekade som VA-utredningsområden med måttlig prioritet. Enligt Vattentjänstplanen innebär måttligt prioriterade områden att dessa behöver utredas mer innan kommunalt ansvar och kan bestämmas.

Samhällsservice

Kommunal grundskola (F-6) finns vid Gudmuntorps kyrka, några kilometer söder om Snogeröd. I tätorten Snogeröd finns en fristående förskola. Bokbuss stannar i Snogeröd och Ekeborg en gång varannan vecka.

Service i form av livsmedelsbutiker saknas i delområdet. Björk´s fisk har fiskbutik och rökeri samt restaurang. Utanför Gamla Bo finns ett värdshus. I anslutning till trafikplatsen i Rolsberga finns ett gatukök. Nära Fogdarp finns en konferensanläggning med restaurang och golfbana.

I närliggande tätorterna Hurva och Löberöd i Eslövs kommun finns service och målpunkter av betydelse för boende i södra delen av kommunen. I Löberöds tätort som sträcker sig in i Höörs kommun finns samhällsservice i form av bland annat skola F-9, två förskolor, äldreboende, bibliotek och livsmedelsbutik. I Hurva finns förskola, idrottsplats och restaurang. Regionbuss går mellan Eslöv-Hurva-Löberöd.

Enligt kommunens föreningsregister finns flera föreningar i kommundelen. Bland annat Snogeröds idrottsförening med sin idrottsplats i tätorten öster om väg 23. Övriga föreningar i kommundelen är bland annat Ringsjöortens Bygdeförening.

Delområdet är hårt trafikerad av regional och internationell trafik med E22, väg 23 och väg 17.

I delområdet finns kollektivtrafik med buss till bland annat Höör, Malmö, Lund, Eslöv, Hörby och Kristianstad. Skåneexpressen mellan Malmö och Kristianstad stannar i Rolsberga och Fogdarp. Regionbuss 474 mellan Eslöv och Hörby stannar i Brostorp, Snogeröd och Fogdarp och Ringbuss 444 mellan Höör och Snogeröd stannar i Gamla Bo, Ringsjö värdshus och Klinta gård.

Vid expressbusshållplatserna i Rolsberga och Fogdarp finns pendlarparkering Cykelväg finns från Gudmuntorp ner mot Rolsberga (dock inte hela vägen) samt genom Fogdarp. I övrigt saknas generellt särskild infrastruktur för cyklister.

Rekreation och friluftsliv

Vid Gamla Bo finns en kommunal badplats i Västra Ringsjön och ett värdshus. Längs Skåneleden och naturreservatet Rövarekulan finns service för friluftslivet i form av bland annat rastplatser och toaletter. I Gudmuntorp finns ett naturreservat som utgör an av de sista ädellövskogarna innan slättlandskapet i södra Skåne tar vid.

Skåneleden går genom delområdet via den gamla banvallens sträckning och passerar bland annat genom Fogdarp station i öster och Rövarekulans naturreservat i södra delen av området.

I översiktsplanens utvecklingsinriktning pekas viktiga samband för natur och friluftsliv ut mellan Ringsjöarna och längs Östra Ringsjöns strand. I översiktsplanen pekas även två angöringspunkter till natur- och friluftslivet ut i kommundelen.

Figur 20. Naturreservatet Gudmuntorp (Höörs kommun, 2024)

Näringsliv och arbetsmarknad

Näringslivet i Snogeröd med omland är brett. I jämförelse med övriga landsbygdsområden har delområdet ett stort antal företag, både vad gäller mindre och större företag och i olika branscher. Enligt kommunens företagsregister finns 3 företag med fler än 10 anställda. Dessa företag finns i branscherna hotell/restaurang, butikshandel och boende med särskild service.

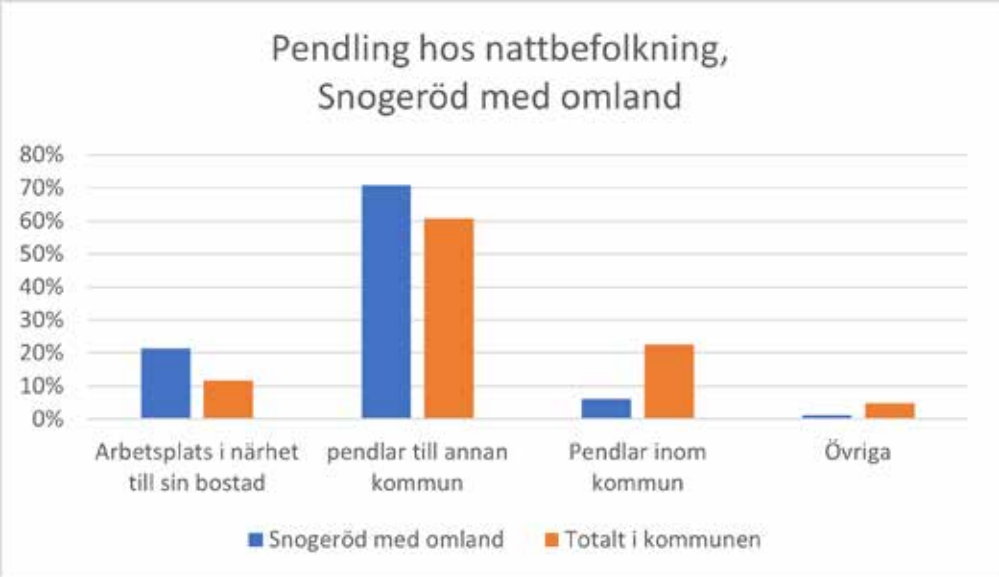
I övrigt finns ett stort antal småföretag. Fyra företag finns med 5-9 anställda. Dessa finns bland annat inom jordbruk, utbildning och byggverksamhet (Höörs kommun, 2025).

Konferens- och spaanläggningen Elisefarm ligger i delområdet och utgör ett av de största besöksmålen i kommunen. Detaljplanering pågår för utveckling av bostäder i närområdet (april 2025).

Strax norr om Gamla Bo ligger Bosjökloster som är ett annat stort besöksmål. Bosjökloster ingår inte i Snogeröd med omland men har stor inverkan på antalet besökare i kommunens södra delar.

Av de boende i Snogeröd med omland är 747 sysselsatta varav 161 eller 22 procent har sin arbetsplats i direkt närhet till sin bostad och övriga pendlar.

I jämförelse med kommunen i stort är andelen som pendlar till annan kommun hög liksom andelen som har sin sysselsättning i direkt närhet till sin bostad. I jämförelse med övriga kommundelar så är andelen som pendlar inom kommunen den minsta (6 procent) och andelen som pendlar till annan kommun den största (71 procent) (Höörs kommun, SCB/Skånedatabasen, 2021).

Figur 21. Pendling Snogeröd med omland (Höörs kommun/SCB/Skånedatabasen, 2021)

Slutsatser och förslag till utveckling - Snogeröd med omland

Sett över tioårsperioden 2013-2023 har tillväxten av befolkning och bostäder varit stabil i landsbygdsområdet.

Marken söder om Ringsjön är det område i kommunen som har den mest produktiva jordbruksmarken. Förutsättningarna att långsiktigt bedriva areella näringar ska i området väga särskilt tungt vid eventuella förändringsanspråk. Avstyckningar för andra ändamål ska styras till befintliga bebyggelsegrupper och vägar för att inte splittra upp marken.

Snogeröd med omland stannar inte vid kommungränsen och därför bör utveckling prövas i samråd med grannkommunerna. Utbyggnad av kommunalt VA-nät och leder för vandring och cykel är infrastrukturfrågor som med fördel kan samordnas praktiskt och ekonomiskt.

Viktiga samband för natur och friluftsliv finns centralt i området och kring Ringsjöarna. I översiktsplanen föreslås att utveckla badplatsen vid Gamla Bo till en angöringspunkt för friluftslivet. Ny vandringsled planeras längs Ringsjön.

Den pågående planeringen av åtgärder längs väg 23 ska syfta till att avleda tung trafik från kommundelen. I planeringen av åtgärder längs väg 23 genom området ska trafiksäkerhet och tillgänglighet för boende och besökare prioriteras. I översiktsplanen föreslås väg 23 genom området bli turistväg.

E22 genom kommundelen utgör ett viktigt nationellt stråk med god regional tillgänglighet. Vid trafikplatserna E22 Fogdarp och E22 Rolsberga finns goda möjligheter till utveckling av verksamheter med fokus på service till trafikanter och fordon. I översiktsplanen pekas områden för nya verksamheter ut i anslutning till trafikplatserna i Rolsberga och Fogdarp.

Ny cykelväg behövs längs väg 23 och väg 17 i enlighet med kommunens cykelplan. I cykelplanen finns även den gamla banvallen mellan Snogeröd och Fogdarps station. Idag fungerar den som vandringsled, men för att fungera för vardagscykling behöver drift och underlag säkerställas. Cykelväg mellan Gudmuntorp och ner mot Rolsberga går idag inte hela vägen. Vid framtida planering bör en förlängning av cykelvägen övervägas.

Behovet av nya bostäder bedöms i Snogeröd med omland som högre än i övriga landsbygdsområden. I översiktsplanen pekas därför 2 utvecklingsområden ut i Snogeröds tätort. Vid Elisefarm invid gränsen till Hörby kommun pekas ett större område ut för bland annat nya bostäder. Detaljplanering av området pågår. Kommunen ser positivt på övrig tillkommande bostadsbebyggelse i landsbygdsområdet. Ny bebyggelse prövas emot gällande detaljplan och/eller i bygglov.

Av hänsyn till strandskydd och översvämningsrisk är avstyckning av ytterligare bostadstomter inte lämpligt i Gamla Bo. Tillkommande bostadstomter i Fogdarp station behöver prövas genom detaljplan för att avväga intresset av friluftsliv samt översvämningsrisker.

Landsbygdsområdet anses särskilt lämpligt för utveckling av besöksnäring. Utveckling av besöksnäringen i området kan gynna landsbygdens befintliga näringsliv och bidra till fler målpunkter och en ökad sysselsättning på landsbygden. Längsmed Ringsjöns stränder finns befintliga målpunkter för rekreation och friluftsliv liksom verksamheter inom besöksnäringen. Utvecklingen av besöksnäringen längs Ringsjöns stränder hämmas idag av bland annat gällande strandskydd. För att möjliggöra landsbygdsutveckling i kommunens södra delar har kommunen i översiktsplanen pekat ut LIS-områden.

Tjörnarps omland

Invånare i kommundel

329 invånare (SCB Nyko/Tätort 2023)

Befolkningsutveckling 2013-2023

+16 invånare (+5 procent)

Areal i landsbygdsområdet

40 km2

Tätorter

Inga (Tjörnarp 875 invånare 2023)

Småorter

Inga

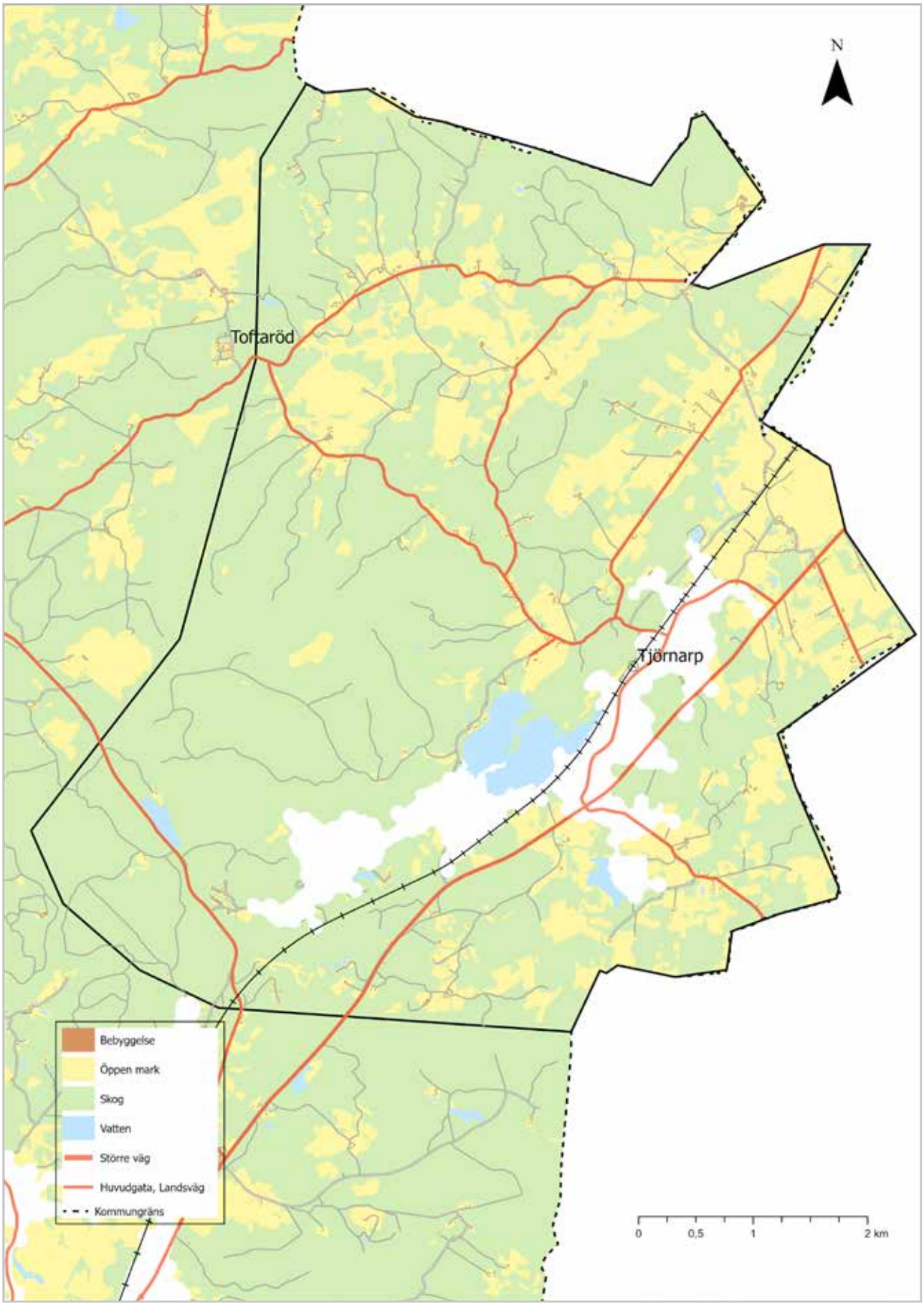
Övrig bebyggelse

Gunnarp, Slättaröd, Kyrbyn, Ella mfl.

Inledning

Kommundelen Tjörnarps omland omfattar kommunens nordöstra hörn och gränsar till Hässleholms kommun. Landskapet består till stora delar av skogsområden med barr- och lövskog. Öster om tätorten Tjörnarp och i kommunens norra delar finns mindre öppna odlingslandskap.

Landsbygdsområdet innefattar inte tätorten Tjörnarp. I området finns inga andra tätorter eller småorter. Övrig bebyggelse finns bland annat i anslutning till Tjörnarps tätort och utmed vägnätet i övriga delar av kommundelen.

Karta 9. Landsbygdsområde Tjörnarps omland

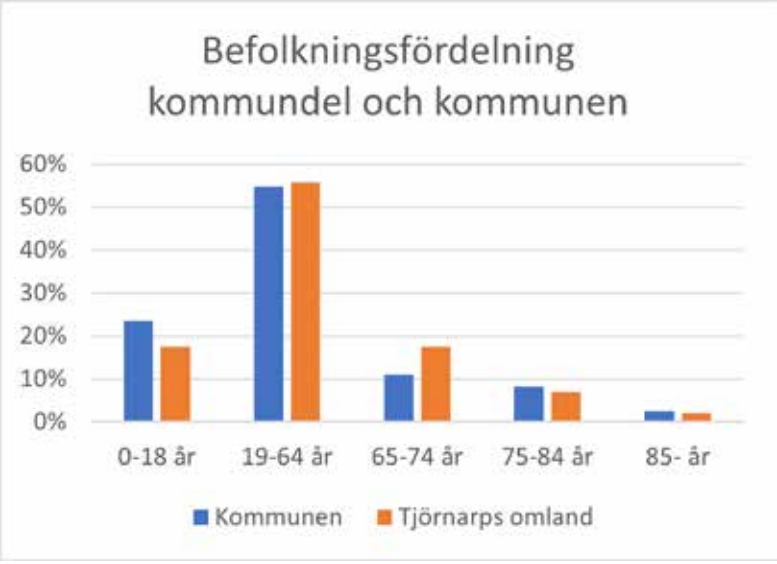
Befolkning

Demografin och befolkningsutvecklingen för Tjörnarps omland är svår att följa på ett korrekt sätt då delar av den statistiska tätorten fram tills nyligen varit landsbygd och tätorten Tjörnarp delvis ingår i samma statistikområden som landsbygden.

På landsbygden utanför Tjörnarps tätortsgränser bodde år 2023 329 invånare. Tjörnarps omland utgör det av kommunens landsbygdsområden med minst invånarantal (SCB, 2024:1/3)

Mellan åren 2013 och 2023 har befolkningen i kommundelen ökat med 16 invånare eller 5 procent. Tjörnarps omland utgör efter Hallaröd och Munkarp med omland det landsbygdsområde som haft minst befolkningstillväxt under perioden.

Kommundelen har i jämförelse med medel för kommunen liksom övriga kommundelar en betydligt högre andel invånare i åldern 65-74 år. Andelen barn är i kommundelen den lägsta av samtliga kommundelarna. I kommundelen finns fler män än kvinnor (51 procent) (SCB, 2024:3).

Figur 22. Befolkningsfördelning Tjörnarps omland (SCB, 2024:3)

Bebyggelse

I landsbygdsområdet finns inga tätorter, småorter eller större samlade bebyggelser. Detta innebär att 100 procent av invånarna bor i övrig bebyggelse på landsbygden.

Större delen av bostadsbebyggelsen i Tjörnarps omland finns kring Tjörnarps tätort och längs vägarna i norra delen av landsbygdsområdet. Mindre samlade bebyggelsegrupper finns i Gunnarp, Slättaröd/Kyrkbyn och Ella. Kyrkbyn ligger cirka en kilometer väster om Tjörnarps tätort.

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse finns i Tjörnarps kyrkby med en kyrkoruin från 1100-talet och nya kyrkan från 1864. Ringugnen vid Gunnarps gamla tegelbruk är ett annat kulturhistoriskt värdefullt industriminne.

2023 fanns cirka 109 bostäder på landsbygden utanför Tjörnarp. Mellan åren 2019-2023 har det tillkommit 3 bostäder i Tjörnarps omland (SCB, 2024:5).

2023 fanns 246 fritidshus i kommundelen. Mellan åren 2013 och 2019 var det många fritidshus som omvandlades till permanentbostäder i Tjörnarps omland. Under åren 2019-2023 har antalet fritidshus ökat med 1 (SCB 2024:6).

Kommunalt ägd mark finns öster och väster samt norr om Tjörnarps tätort.

Kommunalt VA finns för ett mindre område strax norr om Tjörnarps tätort. I övrigt saknas helt kommunalt VA i landsbygdsområdet.

Enligt kommunens Vattentjänstplan (samrådshandling, 2025) är Karlarp utpekat som ett VA-utbyggnadsområde med hög prioritet som planeras anslutas till Tjörnarp 2030-2033. Områdena Korsaröd och Spångahus är i planen utpekade som VA-bevakningsområden. Ett bevakningsområde innebär enligt planen ett område som bedöms behöva ytterligare utredningar eller bevakning beroende vad som händer över tid för att kunna avgöra om det finns en kommunal skyldighet för VA-anslutning.

Samhällsservice

Serviceutbudet för invånarna i Tjörnarps omland finns främst utanför landsbygdsområdet, i Tjörnarps tätort. Service finns även i närliggande Sösdala som ligger strax norr om kommungränsen. I Sösdala finns bland annat skola F-9, förskolor, bibliotek, vårdcentral, äldreboende och livsmedelsbutik.

I Tjörnarps tätort finns grundskola F-3 och fritidshem samt förskola och ett bibliotek. Någon kilometer norr om byn finns en automatstation. Andra viktiga målpunkter och mötesplatser i tätorten är idrottsplatsen, tennisbanan och Röda torg. Viktiga samlingslokaler är kyrkan, församlingshemmet och PRO-lokalen.

Enligt kommunens företagsregister finns ett fåtal föreningar varav samtliga i Tjörnarps tätort. Bland annat finns två idrottsföreningar, pensionärsförening och ett sockengille. Tjörnarps BOIFs idrottsplats ligger i östra delen av Tjörnarps tätort.

I Tjörnarp finns pågatågstation med timmestrafik. Restiden mellan Höör Station och Tjörnarps station är 6 minuter. Södra delen av landsbygdsområdet trafikeras av buss 448 mellan Höör och Norra Rörum. Buss 448 stannar vid en hållplats i kommundelen, Furuvägen strax norr om Jularp-Sjunnerup.

Väg 23 går genom området och är hårt trafikerad. Trafikverket har tagit fram en vägplan för ombyggnad till mötesfri landsväg Sandåkra-Tjörnarp. Ombyggnad av väg 23 kommer påbörjas under 2027 och ska vara klar tidigast år 2029. Utöver väg 23 är vägarna lågt trafikerade. Cykelvägar saknas i landsbygdsområdet. Kommunen för dialog med Trafikverket om en framtida cykelväg mellan Tjörnarps tätort och Höör.

Rekreation och friluftsliv

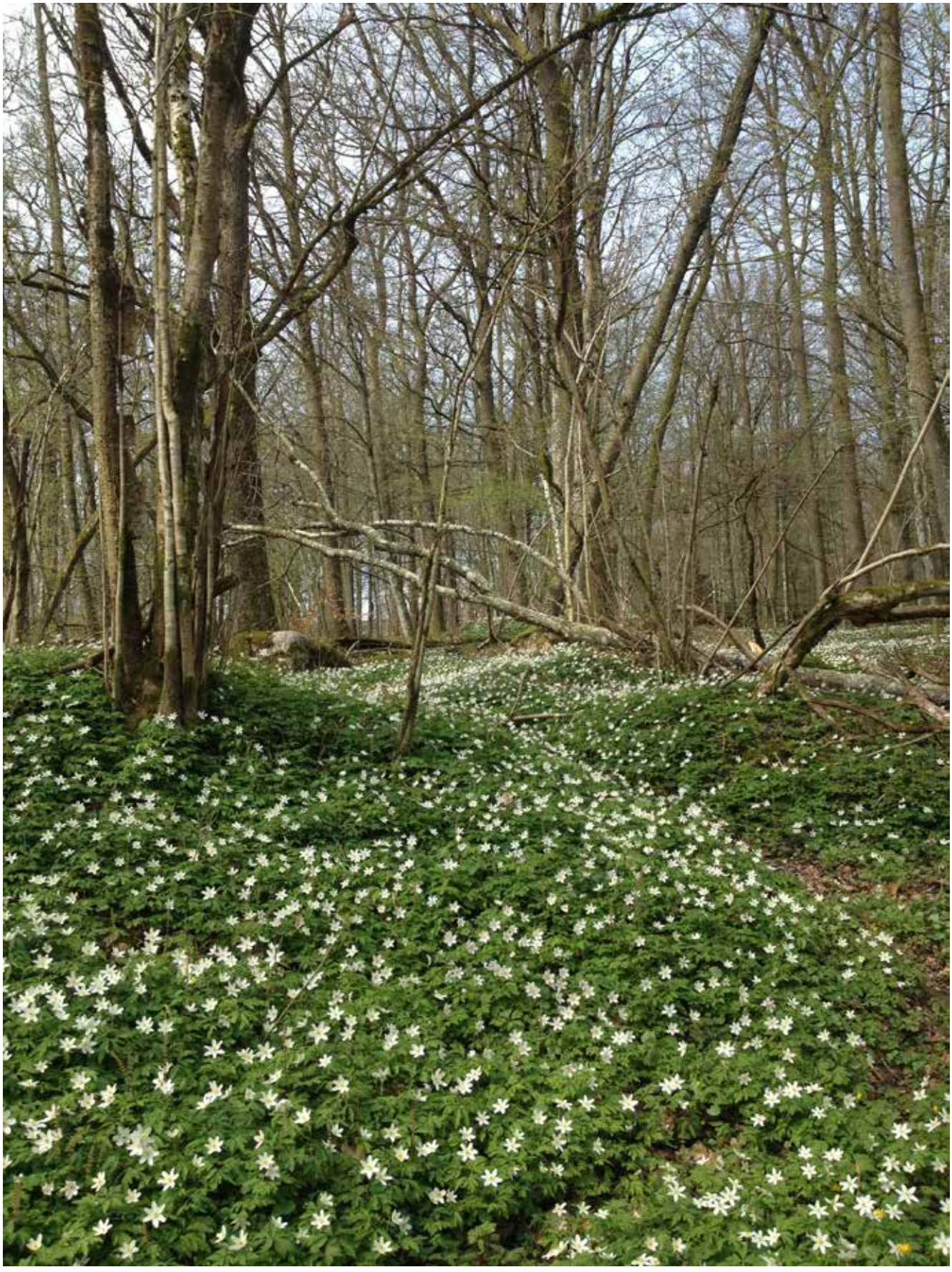
Kring Tjörnarpssjön finns ett naturreservat och flera vandringsleder med spångar och rastplats. Norr om tätorten samt söder om tätorten finns ytterligare två naturreservat med vandringsleder.

Kommunal badplats finns i Tjörnarpssjön intill järnvägen i Tjörnarps tätort. Höörs kommun planerar för att anlägga en ny badplats i Tjörnarp. Anledningen är att befintlig badplats invid järnvägen är kraftigt bullerutsatt och saknar bra angöringsvägar för drift och utryckning. I arbetet med Utvecklingsplan för Tjörnarp genomförde kommunen en lokaliseringsutredning för ny badplats där anläggande av en ny badplats i Kyrkviken bedömdes som ett genomförbart och attraktivt alternativ till dagens befintliga badplats i Tjörnarp.

Skåneleden går genom landsbygdsområdet. Anslutning från Skåneleden finns till Tjörnarpssjön och Tjörnarps tätort.

Delregional cykelled går genom kommundelen från Hässleholms kommun till Dagstorpssjön via bland annat Tjörnarp och Toftaröd. Cykelleden har kommit till genom Leader-projekt och kopplar an till olika besöksnäringar i landsbygdsområdet. Vid Dagstorpssjön kopplar cykelleden vidare till Cykelleden Skåne som fortsätter till Båstad via bland annat Röstånga.

I översiktsplanens utvecklingsinriktning pekas flertalet viktiga samband för natur och friluftsliv ut i kommundelen. Samtliga av dessa utgår från naturen kring Tjörnarpssjön och dess samband norrut, söderut, västerut och österut. I översiktsplanen pekas även 4 angöringspunkter till natur- och friluftslivet ut i kommundelen. Angöringspunkterna finns i de centrala delarna av landsbygdsområdet.

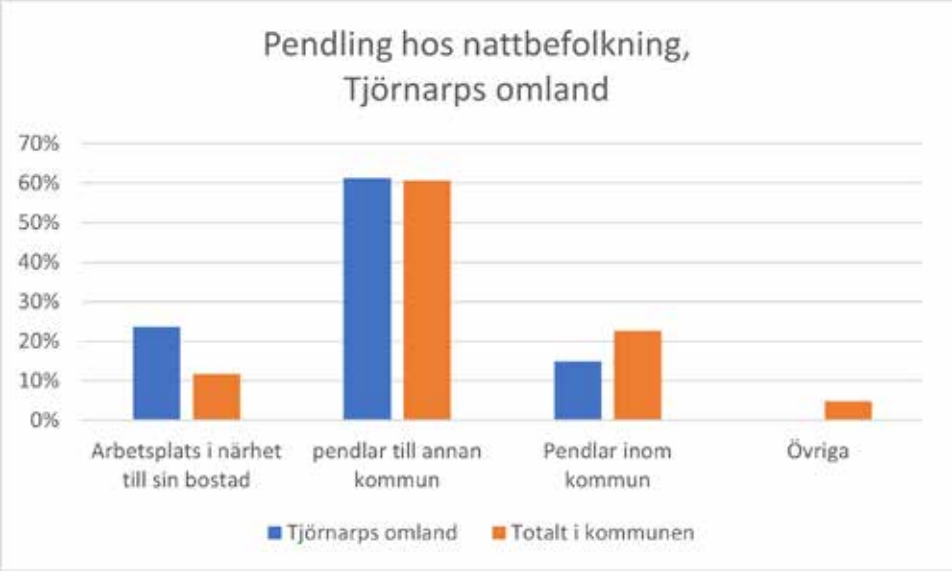
Figur 23. Kommunala naturreservatet Tegeldammarna-Lergravarna

Näringsliv och arbetsmarknad

I Tjörnarps omland finns trots ett lågt invånarantal ett stort antal företag. Enligt kommunens företagsregister finns på landsbygden utanför Tjörnarp 1 företag med 20-49 anställda. Övriga företag har 1-4 anställda och finns i en mängd olika branscher. Många företagare finns inom branschen jordbruk, skogsbruk och fiske (Höörs kommun, 2025).

Besöksnäringen i kommundelen är liten sett till antalet besöksnätter. Övernattningsmöjligheter finns dock i verksamheter med ett mindre antal bäddar.

Av de boende utanför Tjörnarps tätort (Nyko-områden 201,202,204) är 181 sysselsatta varav 24 procent har sin arbetsplats i direkt närhet till sin bostad och övriga pendlar till sitt arbete. I jämförelse med kommunen som helhet liksom med övriga landsbygdsområden är andelen som har sitt arbete i direkt närhet till sin bostad hög (Höörs kommun/SCB/ Skånedatabasen, 2021).

Figur 24. Pendling Tjörnarps omland (Höörs kommun/SCB/Skånedatabasen, 2021)

Slutsatser och förslag till utveckling - Tjörnarps omland

I Tjörnarps omland är invånarantalet lågt och jämfört med övriga landsbygdsområden har området en låg befolkningstillväxt. Landsbygdsområdet bör ägnas särskild uppmärksamhet för att kommundelen ska kunna fortsätta leva och utvecklas.

Naturen och friluftslivet i delområdet har viktiga samband med delregionen. I översiktsplanens utvecklingsstrategi pekas viktiga samband i grönstrukturen ut, dels mellan Tjörnarps tätort och omlandet och dels mellan området och Frostavallen i Höörs omland samt mellan området och Hässleholms kommun.

Goda möjligheter för ytterligare utveckling av rekreation och friluftsliv finns i anslutning till det stationsnära läget och Tjörnarpssjön dit även Skåneleden ansluter. Många resenärer kommer idag med tåg till Tjörnarp för att vandra i skogen eller fiska i sjön.

Höörs kommun planerar för att anlägga en ny badplats vid Kyrkviken i Tjörnarpssjön. Anledningen är att befintlig badplats invid järnvägen är kraftigt bullerutsatt och saknar bra angöringsvägar för drift och utryckning.

Planeringen av åtgärder längs väg 23 pågår och kommer få stor påverkan för de boende i närområdet. I översiktsplanen ska åtgärder säkerställas för en ökad trafiksäkerhet och för att barriäreffekter och minimeras.

Cykelvägar saknas i landsbygdsområdet. Kommunen för dialog med Trafikverket om en framtida cykelväg mellan Tjörnarps tätort och Höör.

Stambanan går genom kommundelen. Vid planeringen av två nya spår mellan Lund och Hässleholm och eventuella framtida förändringsanspråk behöver förutsättningarna för natur och friluftsliv, areella näringar och barriäreffekter väga tungt.

Behovet av nya bostäder bedöms i Tjörnarps omland främst finnas på den tätortsnära landsbygden kring Tjörnarp. I översiktsplanen föreslås utvecklingsområden för nya bostäder bland annat i Kyrkbyn, i Karlarp och i Korsaröd. Samtliga av dessa områden ligger på gränsen till landsbygden men räknas tillhöra Tjörnarps tätortsutveckling.

Kommunen ser positivt på övrig tillkommande bostadsbebyggelse i landsbygdsområdet. Ny bebyggelse prövas emot gällande detaljplan och/eller i bygglov.

Förutsättningarna att långsiktigt bedriva areella näringar ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk.

Höörs omland

Invånare i kommundel

840 invånare (SCB, 2023)

Befolkningsutveckling 2013-2023

+49 invånare (+9 procent) (SCB Nyko/ Deso, 2023)

Areal i landsbygdsområdet

59 km2

Tätorter

Inga (Höör 12595 inv, SCB, 2023)

Småorter

Ängsbyn (168 inv),

Maglasäte (57 inv) (SCB, 2023)

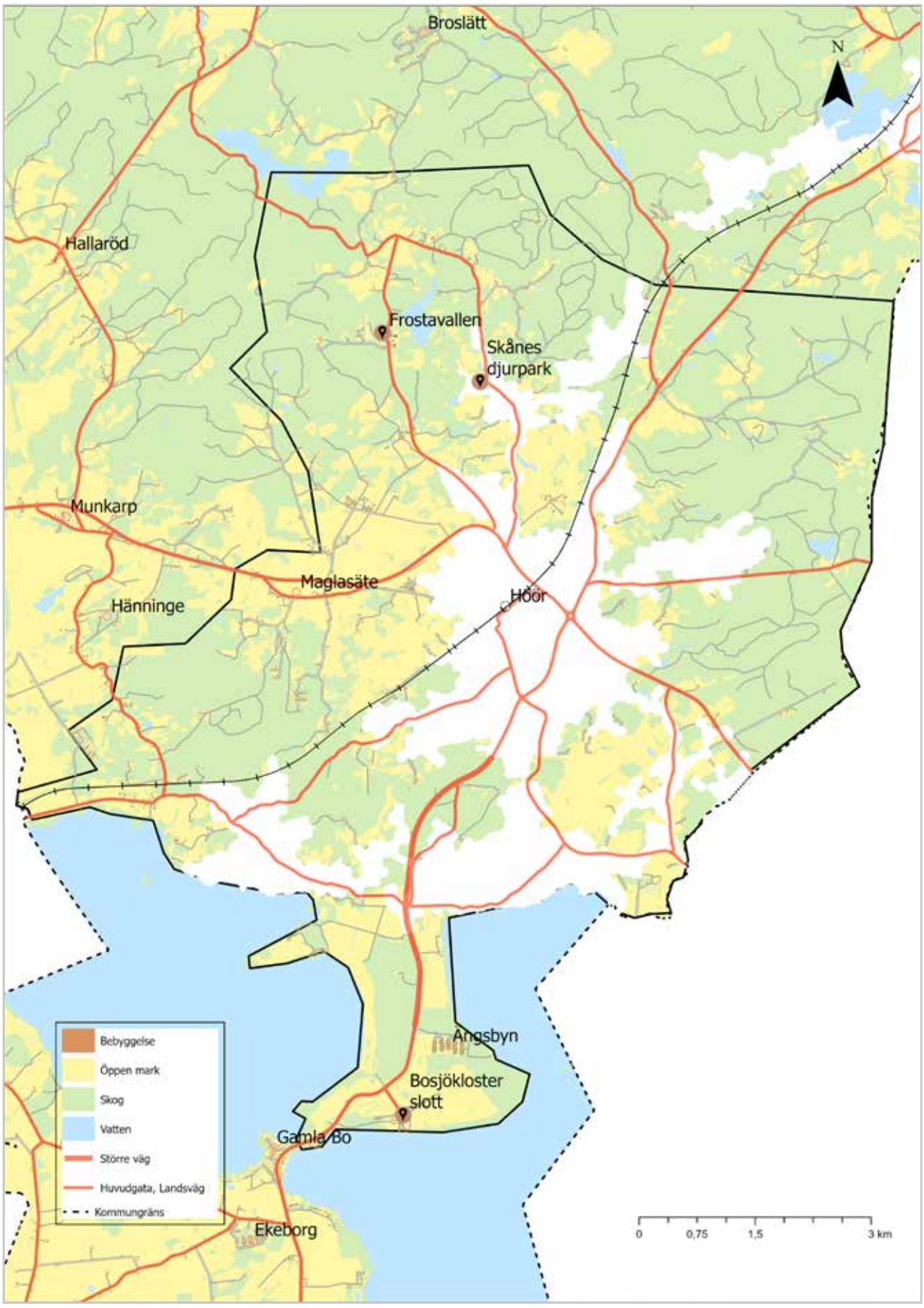
Övrig bebyggelse

Örnakärr, Lillasäte, Ormanäs, Maglasäte by/gård, Ry, Holma, Stjärnelund, Elisetorp, Frostavallen, Björkåsen, Afrika mfl.

Inledning

Kommundelen Höörs omland utgör småstaden Höörs omgivande landsbygd. Området avgränsas söderut vid Ringsjöarna och norrut där Höörs tätort tar slut. Landsbygdsområdet gränsar i öster mot Hörby kommun. Landsbygden i Höörs tätorts direkta omland består till stora delar av ett mosaikartat böljande odlingslandskap.

Övriga delar av Höörs omland består till större delen av skog. I kommundelen finns inga tätorter men två småorter. Övrig bebyggelse finns i äldre byar och fritidsområden främst i de västra och norra delarna av landsbygdsområdet.

Karta 10. Landsbygdsområde Höörs omland

Befolkning

Demografin och befolkningsutvecklingen för Höörs omland är svår att följa på ett korrekt sätt då delar av den statistiska tätorten fram tills nyligen varit landsbygd och då tätorten Höör ingår i samma statistikområden som landsbygden.

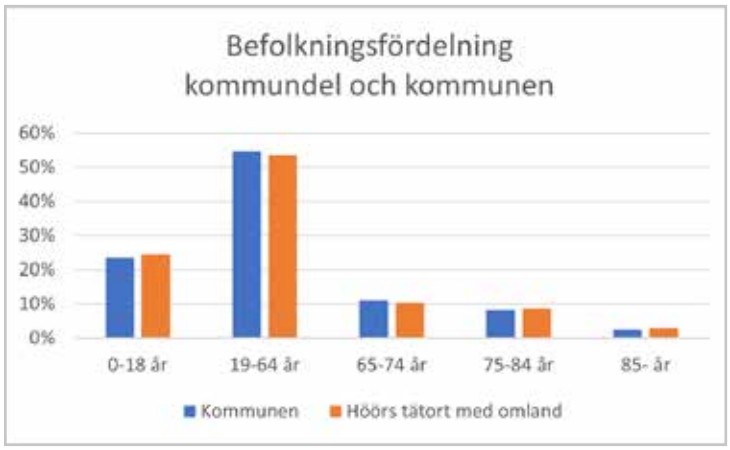
På landsbygden utanför Höörs tätort bodde år 2023 840 invånare (SCB 2024:1/3). På landsbygden utanför de statistiska delområdena för Höörs tätort bor 599 invånare. Mellan åren 2013-2023 har invånarna på denna del av landsbygden blivit 49 fler, vilket motsvarar en befolkningstillväxt på 9 procent (SCB 2024:3-4).

Av befolkningen bor ca en fjärdedel i småorterna Ängsbyn och Maglasäte medan övriga bor i övrig bebyggelse på landsbygden (SCB, 2024:2-3).

Demografin i Höörs omland är svår att studera då de statistiska områdena går in i tätorten. Inräknat Höörs tätort liknar befolkningsfördelningen medel för kommunen (se figur 26 nedan). Detta beror på att större delen av kommunens befolkning bor i Höörs tätort med omland. Att befolkningsfördelningen inte skiljer sig nämnvärt från medelvärdet för kommunen kan indikera att inga större avvikelser i befolkningsfördelningen finns mellan Höörs tätort och Höörs omland.

Figur 25. Boende Höörs omland (SCB, 2024:2-3)

Figur 26. Befolkningsfördelning Höörs tätort med omland (SCB, 2024:3)

Bebyggelse

Höörs tätort växer och tätorten utgör idag en betydande del av kommunens yta. Sedan november 2024 ingår även den tidigare tätorten Jularp-Sjunnerup i Höörs tätort.

Kommundelens största statistiska småort Ängsbyn ligger mellan Ringsjöarna och som en enklav av bebyggelse på Bosjöklosterhalvön. Området byggdes som ett tidigt livsstilsboende i anslutning till närliggande golfbanor. De allra flesta bostäderna i området är byggda mellan åren 1970 och 1981.

Övrig bebyggelse utanför tätorten Höör finns till stor del på landsbygden väster om Höör, bland annat i småorten Maglasäte, Ormanäs, Lillasäte och Ry. Bebyggelsen finns dels i äldre byar kring gårdar och dels i befintliga och tidigare fritidshusområden.

Antalet bostäder som finns i Höörs omland är svår att urskilja då de statistiska områdena går över tätortsgränserna. I Höörs tätort och dess omland fanns år 2023 5 869 bostäder, varav merparten fanns inom Höörs tätort. Under perioden 2019-2023 har 443 bostäder tillkommit i Höörs tätort och dess omland, vilket motsvarar en ökning med cirka 8 procent (SCB, 2024:5).

Runtom i kommundelen finns flera fritidshusområden där en stor del av fritidshusen numera omvandlats till permanenta bostäder. Fritidshusen i kommundelen har minskat stadigt under de senaste tio åren och många av dessa ingår numera i tätorten Höör.

2023 fanns 511 fritidshus i kommundelen. Mellan åren 2019-2023 har antalet fritidshus minskat med 42. Höörs omland är den kommundel där antalet fritidshus minskat som mest under åren 2019-2023 (SCB, 2024:6).

Kommunalt ägd mark finns främst i anslutning till tätorten Höörs centrala delar. Ett fåtal större områden med kommunal mark finns även i norra, södra och sydvästra delen av kommundelen.

Kommunalt VA finns helt eller delvis utbyggt för delar av bebyggelsen i landsbygdsområdet. Utöver områden som ligger i direkt anslutning till tätorten Höör finns vatten och avlopp utbyggt i Maglasäte, Ängsbyn, Frostavallen och Bosjökloster.

Enligt kommunens Vattentjänstplan (samrådshandling, 2025) är området Bokehall/Bokeslund utpekat som VA-utredningsområde med låg prioritet och området Gyldenpris-Sövröd utpekat som ett VA-bevakningsområde. Ett VA-utredningsområde eller bevakningsområde innebär enligt planen ett område som bedöms behöva ytterligare utredningar eller bevakning beroende vad som händer över tid för att kunna avgöra om det finns en kommunal skyldighet för VA-anslutning.

Figur 27. Antal fritidshus i Höörs tätort med omland (SCB 2014/2020/2024)

Samhällsservice

Service i form av skola, omsorg och livsmedelsbutiker finns i tätorten Höör. Mycket av denna service ligger i tätortens utkanter med god tillgänglighet till landsbygden i tätortens omland.

Utbudet av kollektivtrafik är i Höörs omland betydligt bättre än i övriga kommundelar. Regionbussar som trafikerar landsbygden i Höörs omland är regionbussen 470, de fem ringbussarna samt regionbuss 469 under helgerna. Ringbussarna utgår från Höörs tätort och trafikerar bland annat Frostavallen i norr, Bosjökloster i söder och Maglasäte i väster.

I Höörs tätort och dess omland finns många föreningar som bedriver verksamheter i Höörs omland. Detta gäller inte minst föreningar för friluftsliv, djur, natur eller fiske. I området kring Bosjökloster finns bland annat en golfklubb och en kulturförening.

I jämförelse med övriga kommundelar finns fler cykelvägar i Höörs omland. Cykelväg finns bland annat mellan Höörs station till Frostavallen och Vaxsjön samt mellan Höörs station och en bit söder om tätorten.

Rekreation och friluftsliv

I kommundelen finns 6 naturreservat och mängder av andra besöksmål och med koppling till natur och friluftsliv. De största besöksmålen finns i kommundelens norra och södra delar. I norr finns dessa i och omkring Skånes djurpark, Frostavallen, kring Dagstorpssjön och i söder i anslutning till Ringsjön.

Två kommunala badplatser finns i området, en i Vaxsjön i norra delen av kommundelen och en i Västra Ringsjön i södra delen av kommundelen.

Skåneleden och Cykelleden Skåne går igenom kommundelen. Skåneledens delsträckor möts i Höörs tätort och går vidare norrut, österut, söderut och västerut. De två regionala cykellederna Ystad-Båstad och Lomma-Kristianstad möts även de i Höörs tätort och går vidare till bland annat Hörby, Eslöv, Röstånga och Kristianstad. Utöver dessa finns en mängd andra vandringsleder. Merparten av dessa finns i kommundelens norra och östra delar.

I översiktsplanens utvecklingsinriktning pekas flertalet viktiga samband för natur och friluftsliv ut i kommundelen. Sådana finns bland annat mellan Höör station och Frostavallen och mellan södra delarna av Höörs tätort och Fulltofta i öster och ringsjöarna i söder. I översiktsplanen pekas även 8 angöringspunkter till natur- och friluftslivet ut i kommundelen. De flesta av dessa finns i anslutning till Höörs tätort i södra delen av landsbygdsområdet.

Figur 28-29. Bokskog på Frostavallen och ekskog i Ormanäs (Höörs kommun, 2024)

Näringsliv och arbetsmarknad

I kommundelen finns många företagare i olika branscher. Några av de största privata arbetsgivarna i kommunen finns i kommundelen. Av dessa finns flera i besöksnäringen och flera verksamheter erbjuder övernattning.

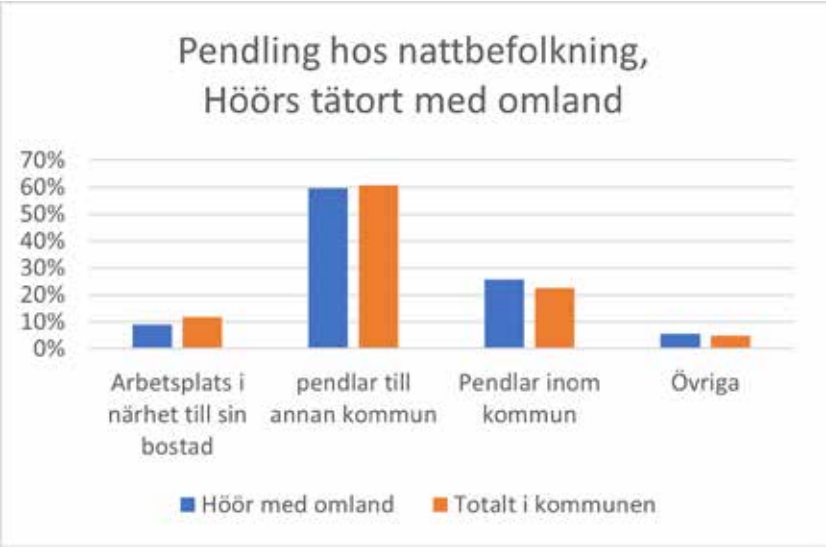
På landsbygden i Höörs omland finns 1 företag med 100-149 anställda, 5 företag med 10-19 anställda och 2 företag med 5-9 anställda (Höörs kommun, 2025).

Utöver dessa finns en mängd småföretagare. Det gynnsamma läget på landsbygden utanför tätorten Höör kan vara en bidragande faktor till det flertal gårdsbutiker och andra småskaliga verksamheter som idag utgör populära besöksmål.

Natur- och kulturupplevelser utgör en viktig del av besöksnäringen i kommundelen. Kommunens mest välbesökta naturområde finns i Frostavallen i norra delen av kommunen och nås enkelt via Höörs station med buss eller cykel. Den tidigare stenindustrin utgör ett viktigt kulturarv som årligen lockar många besökare ut i skogarna i Höörs omland.

Av de boende i tätorten Höör och dess omland är 6 142 sysselsatta varav 9 procent har sin arbetsplats i direkt närhet till sin bostad och övriga pendlar till sitt arbete.

I jämförelse med övriga kommundelar har Höörs tätort med omland en stor andel pendlare och den lägsta andelen som har sin sysselsättning i direkt närhet till sin bostad (Höörs kommun/SCB/Skånedatabasen, 2021).

Figur 30. Pendling Höörs tätort med omland (Höörs kommun/SCB/ Skånedatabasen, 2021)

Slutsatser och förslag till utveckling - Höörs omland

I takt med att Höörs tätort växer så krymper landsbygdsområdet Höörs omland i areal och befolkningsantal. Detta medför att demografi och befolkningsutveckling för Höörs omland är svår att följa på ett korrekt sätt eftersom delar av den statistiska tätorten fram tills nyligen varit landsbygd och då tätorten Höör ingår i samma statistikområden som landsbygden.

I Höörs omland finns kommunens största besöksmål. I översiktsplanens utvecklingsinriktning har tre större besöksmål pekats ut och samtliga av dessa tre finns i Höörs omland. Vid utveckling av ny besöksnäring kan närhet eller koppling till de större besöksmålen utgöra en stor fördel.

I översiktsplanens utvecklingsinriktning pekas flertalet viktiga samband för natur och friluftsliv ut i kommundelen. Sådana finns bland annat mellan Höör station och Frostavallen och mellan södra delarna av Höörs tätort och Fulltofta i öster och ringsjöarna i söder. I översiktsplanen pekas även 8 angöringspunkter till natur- och friluftslivet ut i kommundelen. De flesta av dessa finns i anslutning till Höörs tätort i södra delen av landsbygdsområdet.

Utveckling av besöksnäringen i området kan gynna landsbygdens befintliga näringsliv och bidra till fler målpunkter och en ökad sysselsättning på landsbygden. Längs med Ringsjöns stränder finns befintliga målpunkter för rekreation och friluftsliv liksom verksamheter inom besöksnäringen. Utvecklingen av besöksnäringen längs Ringsjöns stränder hämmas idag av bland annat gällande strandskydd. För att möjliggöra landsbygdsutveckling i kommunens södra delar har kommunen i översiktsplanen pekat ut LIS-områden.

Planeringen av åtgärder längs väg 23 pågår och kommer få stor påverkan för de boende i närområdet. I översiktsplanen ska åtgärder säkerställas för att barriäreffekter och annat minimeras.

Stambanan går genom kommundelen. Vid planeringen av två nya spår mellan Lund och Hässleholm och eventuella framtida förändringsanspråk behöver förutsättningarna för natur och friluftsliv, areella näringar och barriäreffekter väga tungt.

Behovet av nya bostäder bedöms i Höörs omland främst finnas på den tätortsnära landsbygden kring Höörs tätort. I översiktsplanen föreslås flera utvecklingsområden för nya bostäder som gränsar till landsbygden i Höörs omland men som i huvudsak räknas som tätortsutveckling. Utbyggnaden av nya bostäder i gränsen till Höörs omland kommer gynna landsbygdsutvecklingen i Höörs omland vad gäller bland annat service och kollektivtrafik. Kommunen ser positivt på övrig tillkommande bostadsbebyggelse i landsbygdsområdet. Ny bebyggelse prövas emot gällande detaljplan och/eller i bygglov.

Förutsättningarna att långsiktigt bedriva areella näringar ska väga tungt vid eventuella förändringsanspråk.

Fritidshusen i kommundelen har minskat stadigt under de senaste tio åren. Fritidshusområdena i Höörs omland utgör kulturmiljöer som i takt med att fritidshusen omvandlas till permanentbostäder förändras. Inventering av särskilt viktiga och avgränsade kulturmiljöer att bevara kan övervägas för att säkra att sådana kulturmiljöer inte går förlorade.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Sedan 2010 finns möjligheten att i kommunens översiktsplan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Syftet med LIS ska vara att långsiktigt stimulera den lokala och regionala utvecklingen på landsbygden. Utpekanden av LIS-områden i kommunens översiktsplan är sedan vägledande vid framtida prövningar om dispens eller upphävande av strandskydd i sådana områden.

LIS för besöksnäring i Höörs kommun

Syftet med översiktsplanens utpekande av LIS-områden är att möjliggöra för utveckling av besöksnäring på landsbygden i Höörs kommun. Landsbygden ur ett LIS-perspektiv utgörs enligt Höörs kommun av strandnära lägen utanför Höörs tätort där befolkningstätheten är relativt låg.

Höörs kommuns arbete med LIS fokuserar särskilt på att skapa möjligheter för en utveckling av besöksnäring och rekreation i områden som är särskilt intressanta med anledning av sina naturliga förutsättningar.

Utveckling av besöksnäringen på rätt platser kan gynna landsbygdens befintliga näringsliv och bidra till fler arbetstillfällen, ökad inflyttning och kvarboende på landsbygden.

På sikt ser Höörs kommun att en utveckling av LIS-områden för besöksnäringen kan ge långsiktiga sysselsättningseffekter som stärker landsbygden som en plats att bo och arbeta på.

Utgångspunkter för utpekanden av områden

Arbetet med LIS utgår från de förutsättningar som anges i översiktsplanens planeringsunderlag Levande landsbygd. I underlaget anges bland annat att landsbygdsutveckling i form av nya anläggningar för besöksnäring och rekreation bör lokaliseras i anslutning till platser där målpunkter och tillgång till kollektivtrafik finns.

I arbetet med översiktsplanens LIS-områden har vi därför särskilt utgått från befintliga anläggningar för besöksnäring.

För att avgöra lämpligheten för LIS-områden har kommunen tagit fram kriterier som samtliga ska uppfyllas för att utgöra ett LIS-område i kommunens översiktsplan. Kriterier anges här nedanför.

Kriterier för LIS

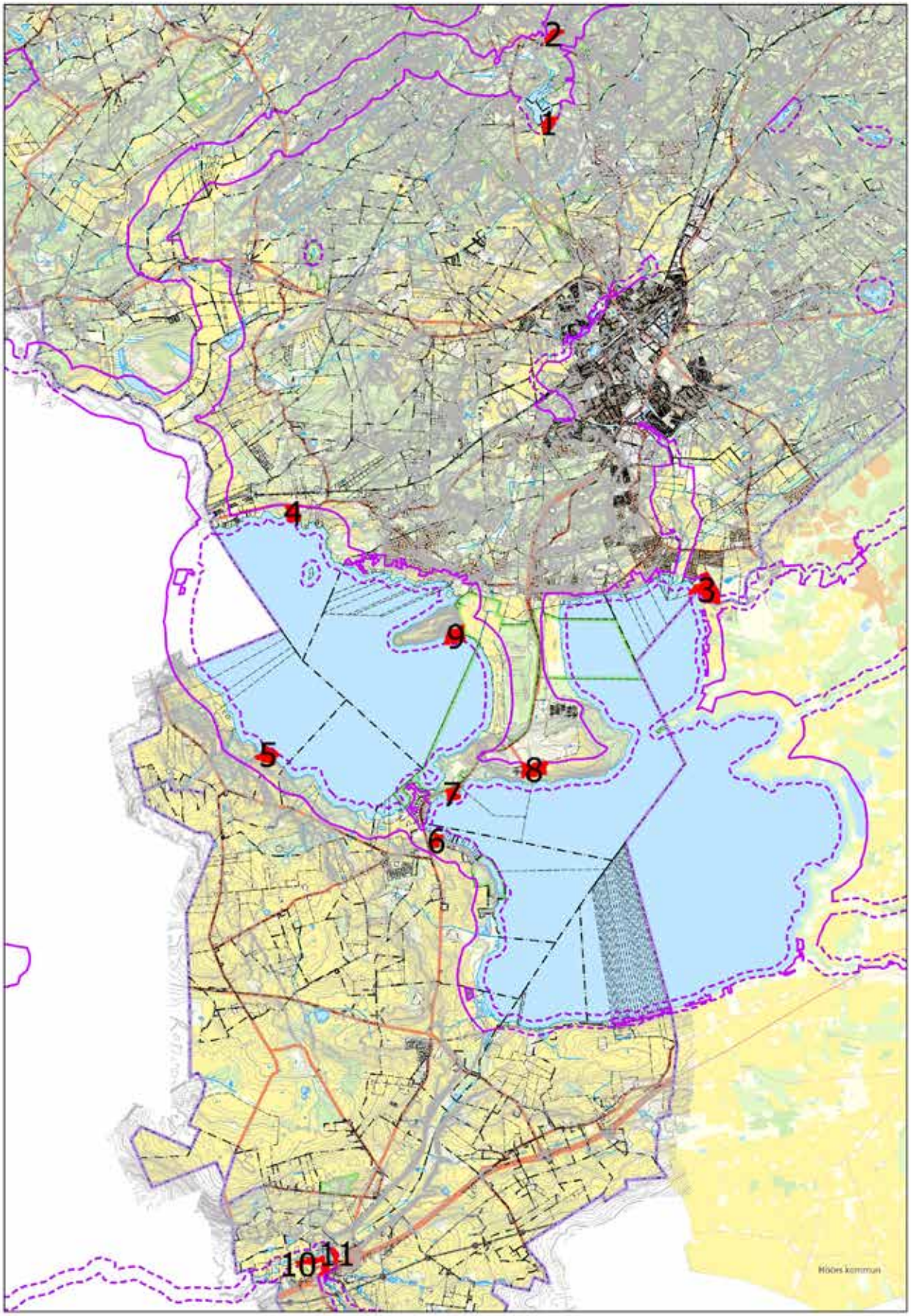
Kriterier som ska uppfyllas vid utpekande av ett LIS-område för besöksnäringen:

- Området är beläget på landsbygden
- Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser
- Området möjliggör för fri passage för allmänheten närmast strandlinjen
- Området utgör inte livsmiljöer för särskilt känsliga eller hotade växt- eller djurarter som skulle påverkas negativt av LIS.
- Utveckling i området motverkar inte strandskyddets syften i övrigt

Mervärden för LIS

Utöver grundläggande kriterier ovan ser kommunen positivt på att LIS-områden för besöksnäringen uppfyller följande:

- Området ligger i anslutning till andra målpunkter för rekreation, besöksnäring eller anläggningar för friluftsliv
- Området är tillgängligt för besökare och har närhet till vägnät och kollektivtrafik
- Området ligger utmed eller i närhet till cykelvägar, cykelleder och vandringsleder

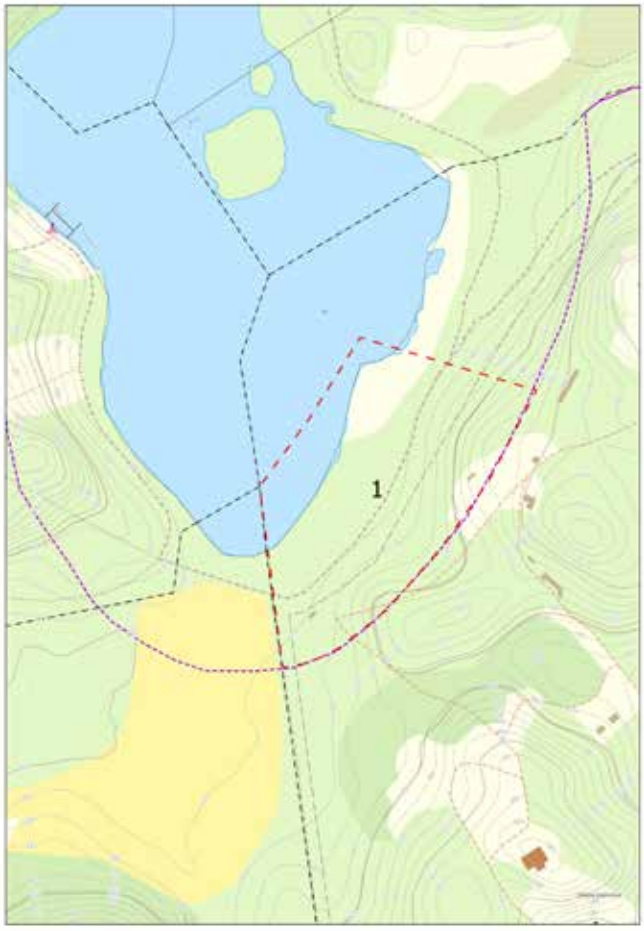

Figur 31. Karta över kommunens utpekade LIS-områden

Översiktsplanens LIS-områden för besöksnäring i Höörs kommun

I arbetet med LIS har följande områden pekats ut som särskilt lämpliga LIS-områden för besöksnäring. På följande sidor finns beskrivningar för områdena.

- Frostavallen (1)
- Långstorp (2)
- Jägersbo Camping (3)
- Ormanäsgården (4)
- Björks fisk (5)
- Ringsjö värdshus (6)
- Ringsjö Fisk (7)
- Bosjökloster (8)
- Blommeröd (9)
- Rolsberga västra (10)
- Rolsberga östra (11)

Figur 32. Karta över LIS-område Frostavallen

Frostavallen (1)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av befintlig besöksnäring.

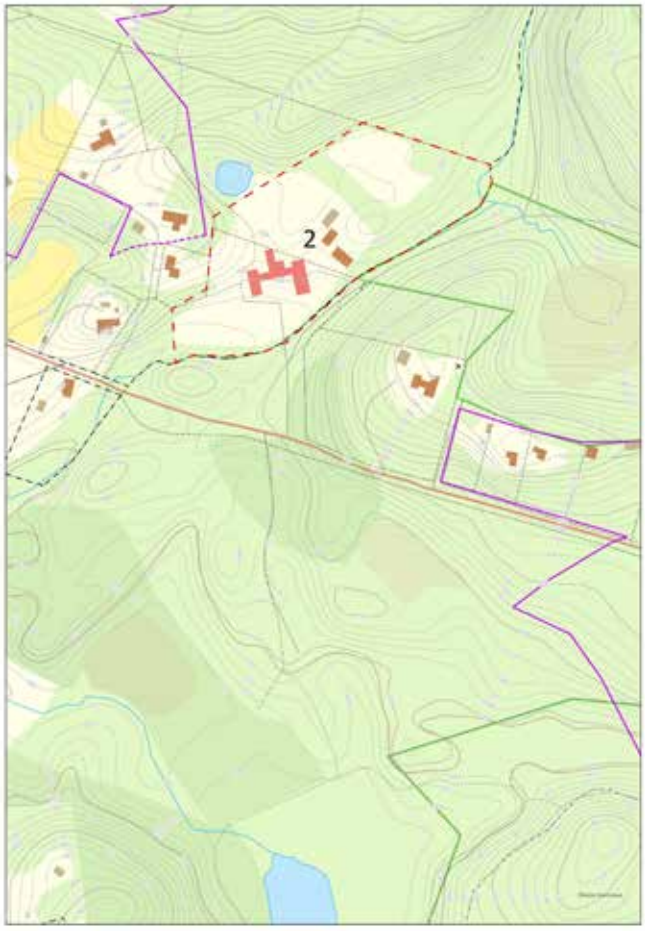
Större besöksnäringsverksamhet med bland annat djurpark och övernattning finns i området.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Området är tillgängligt för besökare och ligger i anslutning till vägnät med cykelväg. Skåneleden och andra vandringsleder går igenom området. Regionala cykelleden passerar i närheten av området längs med väg 1323. Kollektivtrafik (buss 441) finns till området med hållplatslägen i väster vid Frostavallen och österut vid Skånes djurpark.

Området ligger inom Riksintresse för friluftsliv.

LIS-utveckling inom området gynnar friluftslivet och besöksnäringen och bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls. Vid utveckling ska fortsatt fri passage för allmänheten närmast strandlinjen säkerställas.

Figur 33. Karta över LIS-område Långstorp

Långstorp (2)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av befintlig besöksnäring.

Verksamhet med fokus på övernattning och rekreation finns i området.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Området är tillgängligt för besökare och ligger i anslutning till vägnät. Skåneleden och Regionala cykelleden passerar i närheten av området.

Kollektivtrafik (buss 441) finns i direkt närhet till området.

Området ligger inom Riksintresse för naturvård och friluftsliv.

LIS-utveckling inom området gynnar friluftslivet och besöksnäringen och bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls.

Vid utveckling ska fortsatt fri passage för allmänheten närmast strandlinjen säkerställas.

Figur 34. Karta över LIS-område Jägersbo camping

Jägersbo Camping (3)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av befintlig besöksnäring.

Större campingverksamhet finns i området.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Området är tillgängligt för besökare och ligger i anslutning till vägnät och cykelvägar. Regionala cykelleden passerar i närheten av området.

Kollektivtrafik (buss 445, 470 och 469) finns till området med hållplatslägen ett par hundra meter norrut.

Området ligger inom Riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske.

LIS-utveckling inom området gynnar friluftslivet och besöksnäringen och bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls. Vid utveckling ska fortsatt fri passage för allmänheten närmast strandlinjen säkerställas.

Figur 35. Karta över LIS-område Ormanäsgården

Ormanäsgården (4)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av befintlig besöksnäring.

Verksamhet med fokus på övernattning, rekreation och gårdsförsäljning finns i området.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Området är tillgängligt för besökare och ligger i anslutning till vägnät. I översiktsplanen föreslås ny cykelväg från Höörs tätort till Ormanäs. Kollektivtrafik (buss 444) passerar vid Backagården några hundra meter österut.

Området ligger inom Riksintresse för friluftsliv, vattenförsörjning och yrkesfiske.

LIS-utveckling inom området gynnar friluftslivet och besöksnäringen och bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls.

Figur 36. Karta över LIS-område Björks fisk

Björks fisk (5)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av befintlig besöksnäring.

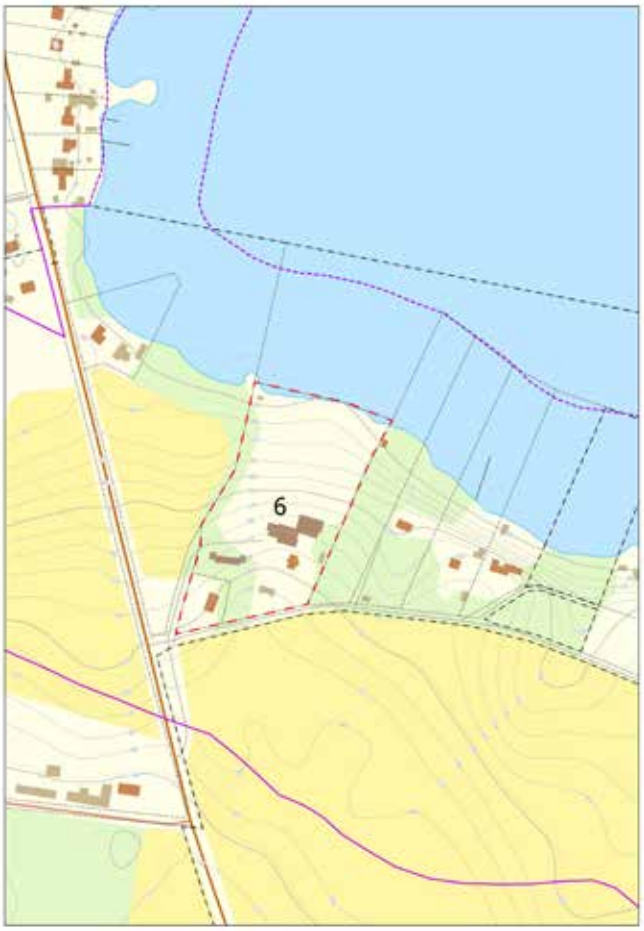
Verksamhet med restaurang, försäljning av fisk och båtuthyrning finns i området.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Området är tillgängligt för besökare och ligger i anslutning till vägnät. Ingen kollektivtrafik finns i nuläget till området, närmaste hållplatsläge (buss 444) är vid Ringsjöns värdshus några kilometer österut.

Området ligger inom Riksintresse för friluftsliv, vattenförsörjning och yrkesfiske.

LIS-utveckling inom området gynnar besöksnäringen och bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls. Vid utveckling ska fortsatt fri passage för allmänheten närmast strandlinjen säkerställas.

Figur 37. Karta över LIS-område Ringsjö värdshus

Ringsjö värdshus (6)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av befintlig besöksnäring.

Verksamhet med fokus på event, konferens och övernattning finns i området.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Området ligger i närhet till översiktsplanens utpekade turistväg (nuvarande väg 23). Kollektivtrafik (buss 444) finns till området.

Området ligger inom Riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske.

LIS-utveckling inom området gynnar besöksnäringen och bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls. Vid utveckling ska fortsatt fri passage för allmänheten närmast strandlinjen säkerställas.

Figur 38. Karta över LIS-område Ringsjö fisk

Ringsjö Fisk (7)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av befintlig besöksnäring.

Fiskeverksamhet samt lokaler för butiksverksamhet finns i området.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Området ligger i närhet till översiktsplanens utpekade turistväg (nuvarande väg 23). Kollektivtrafik (buss 444) finns till området.

Området ligger inom Riksintresse för kulturmiljövård, friluftsliv och yrkesfiske.

LIS-utveckling inom området gynnar besöksnäringen och bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls. Vid utveckling ska fortsatt fri passage för allmänheten närmast strandlinjen säkerställas.

Figur 39. Karta över LIS-område Bosjökloster

Bosjökloster (8)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av befintlig besöksnäring.

Större besöksnäringsverksamhet med fokus på event, konferens, trädgård och museiverksamhet finns i området.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Området ligger i närhet till översiktsplanens utpekade turistväg (nuvarande väg 23). Kollektivtrafik (buss 444) trafikerar längs med väg 23 ett par hundra meter norr om området.

Området ligger inom Riksintresse för kulturmiljövård och friluftsliv.

LIS-utveckling inom området gynnar besöksnäringen och bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls. Vid utveckling ska fortsatt fri passage för allmänheten närmast strandlinjen säkerställas.

Figur 40. Karta över LIS-område Blommeröd

Blommeröd (9)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av befintlig besöksnäring.

Befintlig besöksnäringsverksamhet med fokus på friluftsliv och övernattning på båt i Västra Ringsjön finns på platsen.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Området ligger i närhet till översiktsplanens utpekade turistväg (nuvarande väg 23).

Kollektivtrafik (buss 444) trafikerar längs med väg 1315 flera hundra meter norr om området.

Området ligger inom Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård, friluftsliv och vattenförsörjning (Västra Ringsjön).

LIS-utveckling inom området gynnar friluftslivet och bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls. Vid utveckling ska fortsatt fri passage för allmänheten närmast strandlinjen säkerställas.

Figur 41. Karta över LIS-område Rolsberga västra

Rolsberga västra (10)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av ny trafikintensiv verksamhet. Utveckling ska möjliggöra för utbyggnad av verksamheter med koppling till E22 och till att ge service till trafikanter och fordon i form av exempelvis laddstation eller bensinmack.

Befintlig restaurangverksamhet (gatukök) finns i anslutning till området.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Skåneexpressen 1 och 2 trafikerar längs E22 och pendlarparkering finns i närhet till området. Skåneleden passerar i närheten av området.

Området ligger inom Riksintresse för naturvård.

LIS-utveckling inom området gynnar besöksnäringen i södra delen av kommunen. Utveckling av området bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls. Vid utveckling ska fortsatt fri passage för allmänheten närmast strandlinjen säkerställas.

Figur 42. Karta över LIS-område Rolsberga östra

Rolsberga östra (11)

Landsbygdsutveckling genom utveckling av ny trafikintensiv verksamhet. Utveckling ska möjliggöra för utbyggnad av verksamheter med koppling till E22 och till att ge service till trafikanter och fordon i form av exempelvis laddstation eller bensinmack.

Befintlig butiksverksamhet för sällanköpsvaror finns i anslutning till området.

Området har goda naturliga förutsättningar för rekreation och naturupplevelser.

Skåneexpressen 1 och 2 trafikerar längs E22 och pendlarparkering finns i närhet till området. Skåneleden passerar i närheten av området.

Området ligger inom Riksintresse för naturvård.

LIS-utveckling inom området gynnar besöksnäringen i södra delen av kommunen. Utveckling av området bedöms bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls. Vid utveckling ska fortsatt fri passage för allmänheten närmast strandlinjen säkerställas.

Källor

SCB, 2024:1: SCB Statistikdatabasen - Tätorter 2023

SCB, 2024:2: SCB Statistikdatabasen - Småorter 2023

SCB, 2024:3: SCB Befpak 2023

SCB, 2024:4: SCB Statistikdatabasen - Regional statistik 2023

SCB, 2024:5: SCB Bostadspak 2024 - Lägenheter 2023

SCB, 2024:6: SCB Bostadspak 2024 - Fritidshus 2023

SCB, 2020: SCB Statistikdatabasen - Markanvändningen i Sverige

Region Skåne, 2024:1: Region Skånes resvaneundersökning i Skåne 2024 - Kommunrapporter

Region Skåne, 2024:2: Kommunrapporter för näringsliv och arbetsmarknad - Kommunspecifika rapporter

Höörs kommun/SCB/Skånedatabasen 2021: Skånedatabasen Sysselsättning 2021 - Tabell Dag/Nattbefolkning Höörs kommun 2021

Skogsstyrelsen, 2023: Skogsstyrelsen 2023 - Areal deklarerad skogsmark 2023

Jordbruksverket, 2024:1: Jordbruksverket, 2024 - Åkermarkens användning efter kommun 2024

Jordbruksverket, 2024:2: Jordbruksverket, 2024 - Betesmarkens användning efter kommun 2024

Jordbruksverket, 2023:1: Jordbruksverket, 2023 - Ekologiskt brukad jordbruksmark efter kommun 2023

Jordbruksverket, 2024:3: Jordbruksverket, 2024 - Jordbruksföretag efter kommun, storleksgrupp och år 2024

Höörs kommun, 2025: Höörs kommuns företagsregister, hämtat från kommunens hemsida (2025-04-01)

VisitSkåne, 2025: Statistik för gästnätter. Tillgänglig via VisitSkånes hemsida (2025-04-01)

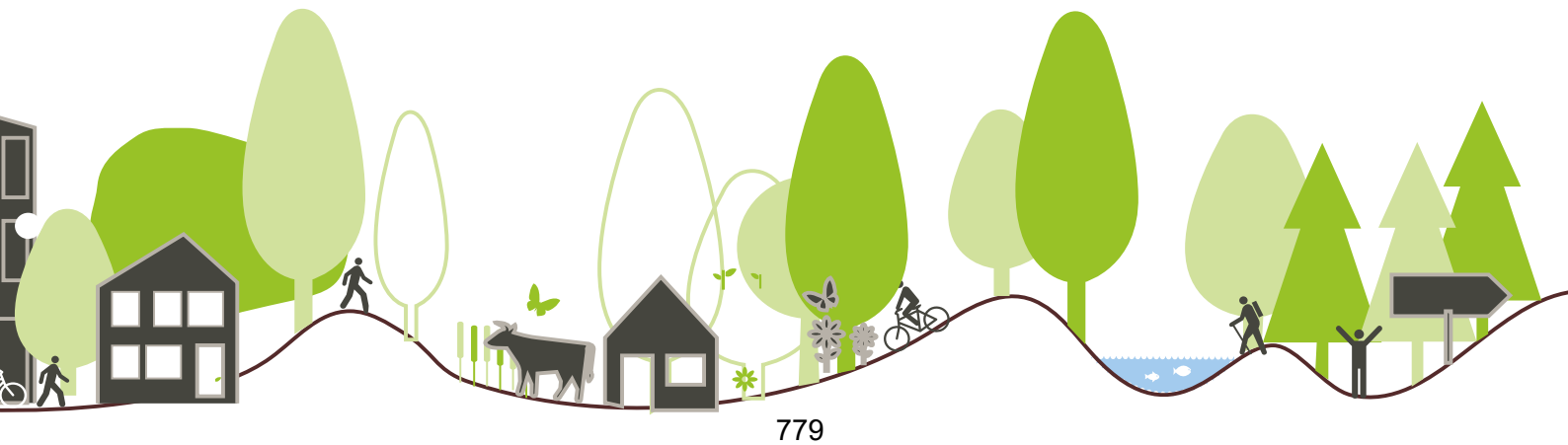
Kartdata har inhämtats från myndigheter och sammanställts av Höörs kommun.

Foton är tagna av Höörs kommun.

Höörs kommun

Förutsättningar och Hänsyn

Översiktsplan 2026 för Höörs kommun
Samrådsförslag godkänt av Kommunstyrelsen 250812

Läsanvisning

Hänsynsdelen är en del av översiktsplanen. I hänsynsdelen ges en samlad bild av de förutsättningar och allmänna intressen som finns att ta hänsyn till vid förändringar och utveckling. Det är i hänsynsdelen som kommunen talar om vilka mer generella hänsyn som behöver tas till olika intressen när det kommer frågor om förändrad markanvändning.

I hänsynsdelens inledning presenteras hur kommunen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling. I hänsynsdelens inledning beskrivs även skyddade områden som kommunen inte har rådighet över.

I hänsynsdelens resterande del, som utgör merparten av innehållet i del om hänsyn, redovisas förhållanden av väsentlig betydelse som åsyftas i PBL 3 kap 4§, dvs förhållanden som kan ha väsentlig betydelse för beslut gällande mark- och vattenanvändningen och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. I del om förhållanden av väsentlig betydelse redovisar kommunen hänsyn och ställningstaganden till förhållanden av väsentlig betydelse.

Författare

Enheten för Strategisk planering,
Samhällsbyggnadssektor

Innehåll

1. Mål, planer och program 6

1.1. Nationella mål, planer och program 6

1.2. Regionala mål, planer och program 8

1.3. Kommunala mål, planer och program 9

2. Skyddade områden 11

2.1. Natura 2000-områden 11

2.2. Naturreservat 11

2.3. Biotopskydd 11

2.4. Naturminne 11

2.5. Landskapsbildskydd 11

2.6. Strandskydd 12

2.7. Vattenskyddsområden 12

3. Naturvärden 13

3.1. Riksintressen för naturvården 13

3.1.1.Generell hänsyn till områden av riksintresse för naturvård 13

3.1.2. Områden av riksintresse för naturvården i Höörs kommun 13

3.2. Regionala intressen för naturvården 16

3.2.1. Vägledning regionala intressen för naturvården 17

3.3. Kommunala intressen för naturvården 17

3.3.1. Vägledning kommunala intressen för naturvården 18

3.4. Kartor Naturvärden 19

4. Kulturmiljö 25

4.1. Riksintressen för kulturmiljövården 25

4.2. Regionala intressen för kulturmiljövården 26

4.2.1. Vägledning regionala intressen för kulturmiljövården 26

4.3. Kommunala intressen för kulturmiljövården 26

4.3.1. Vägledning kommunala intressen för kulturmiljövården 27

4.3.2. Områdesvisa vägledningar för värdefulla kulturmiljöer 28

4.4. Kartor kulturmiljövärden 34

5. Friluftsliv 39

5.1. Riksintresse för friluftslivet 39

5.1.2. Områden av riksintresse för friluftsliv 39
5.2. Regionala intressen för friluftslivet 40
5.3. Kommunala intressen för friluftslivet 40
5.3.1. Vägledning kommunala intressen för friluftsliv 41
5.4. Kartor Friluftsliv 41

6. Landskapsvärden och Stora opåverkade områden 43
6.1. Landsbygdens landskapskaraktärsområden 43
6.1.1. Vägledning landsbygdens landskapskaraktärsområden 43
6.2. Stora opåverkade områden 43
6.2.1. Områdesbeskrivning 43
6.2.2. Vägledning stora opåverkade områden 44
6.3. Kartor Landskapsbild och stora opåverkade områden 44

7. Sjöar och vattendrag 46
7.1. Nationella intressen för sjöar och vattendrag 46
7.1.1. Miljökvalitetsnormer för vatten 46
7.1.2. Vägledning Miljökvalitetsnormer för vatten 46
7.1.2. Riksintresse för vattenförsörjning 46
7.1.3. Riksintresse för yrkesfiske 47
7.2. Regionala intressen för sjöar och vattendrag 47
7.2.1. Värdefulla vatten i Höörs kommun 47
7.2.2. Vägledning regionala intressen för sjöar och vattendrag 48
7.3. Kartor Sjöar och vattendrag 48

8. Jord- och skogsbruk 50
8.1. Jordbruksmark och skogsbruksmark i Höörs kommun 50
8.2. Vägledning jordbruksmark och skogsbruksmark 50
8.3. Kartor jord- och skogsbruk 51

9. Infrastruktur och energi 54
9.1. Riksintressen för kommunikationer 54
9.1.1. Järnvägsanläggningar av riksintresse 54
9.1.2. Vägar av riksintresse 54
9.1.3. Flyganläggningar av riksintresse 56
9.2. Övriga intressen för kommunikationer 56
9.2.1. Vägledning leder för farligt gods 56

9.3. Riksintresse för energi 56
9.3.1. Riksintressen energiproduktion-vindbruk 57
9.3.2. Övriga intressen för energi 57
9.3.3. Vägledning hänsynsområden för vindbruk 57
9.4. Vatten och Avlopp 57
9.4.1. Vatten och avlopp i Höörs kommun 57
9.4.2. Utbyggnadsstrategi för den allmänna anläggningen 58
9.4.3. Vägledning Vatten och avlopp 59
9.5. Kartor Infrastruktur och energi 59

10. Försvar och krisberedskap 62
10.1. Riksintresse för Totalförsvarets militära del 62
10.2. Riksintresse för Totalförsvarets civila anläggningar 62
10.3. Civilt försvar och krisberedskap 62
10.4. Kartor Försvar och krisberedskap 63

11. Miljöstörningar 65
11.1. Trafikbuller 65
11.1.1. Vägledning Trafikbuller 65
11.2. Miljöstörande verksamheter 65
11.2.1. Vägledning Miljöstörande verksamheter 65
11.3. Förorenade områden 65
11.3.1. Vägledning Förorenade områden 66
11.4. Kartor Miljöstörningar 66

12. Klimatrisker 69
12.1. Risk för olyckor, översvämning och erosion 69
12.2. Klimatanpassning 69
12.3. Områden med översvämningsrisker 69
12.3.1. Vägledning Översvämningsrisker ny bebyggelse 70
12.3.2. Vägledning Översvämningsrisker befintlig bebyggelse 70
12.4. Kartor Klimatrisker 70

Källor 75

Inledning

I denna del presenteras hur kommunen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling. I hänsynsdelens inledning beskrivs även skyddade områden som kommunen inte har rådighet över.

1. Mål, planer och program

Enligt plan- och bygglagen 3 kap 5 § ska det framgå av översiktsplanen hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna planen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling.

I detta kapitel redogörs för de nationella, regionala och kommunala mål, planer och program som kommunen bedömer bör påverka översiktsplanens innehåll och utformning. Efter redogörelsen av nationella, regionala respektive kommunala mål, planer och program följer en beskrivning av hänsyn och samordning till mål, planer och program i kommunens översiktsplanering.

1.1. Nationella mål, planer och program

Det finns många nationella mål som på ett eller annat sätt berör kommunens översiktsplanering. I denna del redogörs kortfattat för nationella mål som har för avsikt att vägleda samhällsutvecklingen i stort eller som är direkt riktade mot den fysiska planeringen.

De globala hållbarhetsmålen

FN:s generalförsamling antog 2015 Agenda 2030 för hållbar utveckling som innehåller 17 mål och 169 delmål som tillsammans kallas de Globala målen för hållbar utveckling.

Nationella miljömål

De nationella miljömålen visar vad Sverige ska göra nationellt och internationellt för att bidra till att genomföra den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. De består av ett generationsmål och 16 miljökvalitetsmål.

Folkhälsopolitiska mål

De folkhälsopolitiska målen antogs i sin nuvarande form av riksdagen år 2018. Det övergripande målet avseende folkhälsa är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Målet konkretiseras i åtta målområden inom bland annat boende och närmiljö samt levnadsvanor.

Friluftslivsmål

De 10 målen för friluftslivspolitiken beslutades av regeringen år 2012. Det övergripande målet för friluftslivspolitiken är att stödja människors möjligheter att vistas ute i naturen och utöva friluftsliv där allemansrätten är en grund för friluftslivet. Alla människor ska ha möjlighet att få naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och miljö.

Politik för gestaltad livsmiljö

Riksdagen antog 2018 följande mål (med tillhörande delpreciseringar) för politikområdet gestaltad livsmiljö: ”Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön”.

Mål för kulturpolitiken

Målen för kulturpolitiken är att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha

möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

Mål för landsbygdspolitiken

Huvudmålet för landsbygdspolitiken är ”en livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd som leder till en långsiktigt hållbar utveckling i hela landet.” Målet är konkretiserat i form av tre delmål, och i regeringens proposition (2017/18:179) förtydligas dessutom de samhällsområden som landsbygdspolitiken ska verka inom och genom.

Barnkonventionen

Barnkonventionens syfte är att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter. FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Barnkonventionen är svensk lag sedan den 1 januari 2020.

Transportpolitiska mål

Nationella målen för transportpolitiken antogs av riksdagen 2009. Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.

Energi- och klimatmål

Den svenska energipolitiken syftar till att förena ekologisk hållbarhet med konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Energipolitiken grundar sig på den lagstiftning som fastställts inom EU. De svenska energi- och klimatmålen består av fyra mål fram till 2030 och framåt.

Nationell plan för transportsystemet

Nationell plan för transportsystemet 2018–2029 fastställdes av regeringen den 31 maj 2018. Planen omfattar väg, järnväg, sjöfart och luftfart. Arbetet med ny nationell plan för perioden 2026–2037 pågår och ska beslutas under 2026.

Översiktsplanens hänsyn och samordning av nationella mål, planer och program

Av de nationella mål, planer och program som redogörs för ovan har samtliga relevans för Höörs översiktsplanering. Vissa av de nationella målen bedöms som särskilt relevanta medan andra har mindre bäring på kommunens långsiktiga planering för mark och vatten.

Nationella mål som Höörs kommun bedömer som särskilt relevanta för översiktsplanen är: De globala hållbarhetsmålen, miljömålen, friluftslivsmålen, mål för landsbygdspolitiken, barnkonventionen och de transportpolitiska målen. Gällande nationella planer och program har Nationell plan för transportsystemet 2018–2028 en stor betydelse för kommunens översiktsplanering.

Gällande de 17 globala hållbarhetsmålen är det framförallt mål 11 Hållbara städer och samhällen, mål 13 Bekämpa klimatförändringen samt mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald som har störst relevans. I översiktsplanen är dessa tre genomgående teman och syns i målbild, utvecklingsinriktning, föreslagen mark- och vattenanvändning och hänsynsområden.

Av de nationella miljömålen är flera av stor relevans för översiktsplanen, men framförallt mål 1 Begränsad miljöpåverkan, mål 2 Frisk luft, mål 8 Levande sjöar och vattendrag, mål 11 Myllrande våtmarker, mål 12 Levande skogar, mål 13 Ett rikt odlingslandskap, mål 15 God bebyggd miljö och mål 16 Ett rikt växt- och djurliv. Hänsyn till målen om begränsad miljöpåverkan, frisk luft, ett rikt odlingslandskap och god bebyggd miljö tas inte minst i arbetet med utpekanden som gjorts i mark- och vattenanvändningskartan. Resterande mål av stor relevans är genomgående teman i översiktsplanens målbild, strategier och utpekanden för bland annat natur, grönstruktur och vatten.

Friluftsliv är en central fråga i översiktsplanen och de tio friluftslivsmålen stämmer väl överens med översiktsplanens ambitioner för friluftslivet. Regeringens övergripande mål för en sammanhållen landsbygd är även detta centralt i kommunens översiktsplan. I arbetet med översiktsplanen har två planeringsunderlag för landsbygden tagit fram, varav ett fokuserar på befolkningen, boendet, företagandet, arbetet och tillgången till service.

Barnkonventionen är av särskild vikt för kommunens översiktsplanering. I

planeringsunderlag till översiktsplanen beskrivs bland annat förutsättningar vad gäller barns livsmiljöer. Översiktsplanens hållbarhetskriterier har i arbetet med översiktsplanen uppdaterats för att tydligare säkerställa att översiktsplaneringen och dess efterföljande planering tydligare ser till barnens behov. För att möjliggöra att barnens egna åsikter och synpunkter genomsyrar översiktsplanen planerar kommunen under samråd av översiktsplanen hösten 2025 att genomföra aktiviteter riktade mot barn i syfte att få inspel till översiktsplanen.

Transportpolitikens övergripande mål om att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet är särskilt relevant för Höörs kommun och är i översiktsplanen central för mycket av utvecklingen som föreslås. Nationell plan för transportsystemet sätter tillsammans med den regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne ramarna för översiktsplanens utveckling av transportsystemet. Översiktsplanens förslag till utveckling av transportsystemet är långsiktig och syftar bland annat till att ge inspel till framtida nationella och regionala planer för transportinfrastrukturen.

1.2. Regionala mål, planer och program

Enligt PBL kap 3 ska kommunen ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen samt ange om planen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelsen.

Nedan redovisas regionala planer och program som anses särskilt relevanta för kommunens översiktsplanering. I hänsynsdel om förhållanden av väsentlig betydelse finns mer fördjupade beskrivningar av de regionala underlagen och dess betydelse för kommunens översiktsplanering. I del om förhållanden av väsentlig betydelse presenteras även ytterligare några regionala planer och program som har särskild relevans för översiktsplanen. Dessa finns bland annat under delar som behandlar naturvärden, kulturmiljö och sjöar och vattendrag.

Regional utvecklingsstrategi för Skåne

Region Skånes senaste utvecklingsstrategi Det öppna Skåne antogs den 3 december 2024. Med utgångspunkt i identifierade utmaningar prioriteras i utvecklingsstrategin fyra strategiska områden: Hela Skåne; Ökad innovation och konkurrenskraft; Stärkt delaktighet genom kompetensförsörjning, utbildning och sysselsättning, samt; Bättre hälsa för alla.

Regionplan för Skåne

Skånes första regionplan antogs 2022. I regionplanens utvecklingsinriktning anges följande sex planeringsstrategier, varav samtliga har en stark koppling till kommunens översiktsplanering: Utveckla flerkärnigheten och stärka samspelet mellan stad och land; Stärka tillgängligheten och binda samman Skåne; Stärka mångfalden av attraktiva och hälsofrämjande livsmiljöer med tillgång till rekreation; Växa effektivt med en balanserad och hållbar mark- och vattenanvändning; Planera för en god miljö och en hållbar resursanvändning, samt; Stärka Skånes relationer med omvärlden.

Regional transportinfrastrukturplan för Skåne

Den regionala transportinfrastrukturplanen för Skåne 2022-2033 pekar ut vilken riktning och vilka satsningar som ska göras för att bidra till ett sammanbundet Skåne och skapa förutsättningar för mobilitet och tillgänglighet i hela regionen. Nya investeringsplaner för 2026-2037 pågår parallellt med översiktsplanen och beslut förväntas 2026.

Trafikförsörjningsprogram för Skåne

Som regional kollektivtrafikmyndighet ska Region Skåne enligt kollektivtrafiklagen (2010:1065) regelbundet fastställa mål för den regionala kollektivtrafiken i ett trafikförsörjningsprogram. Region Skånes gällande Trafikförsörjningsprogram antogs 2020. Ett nytt förslag till Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2025–2035 var ute på remiss under sommaren 2024.

Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen

Skånes åtgärdsprogram inom miljömål 2022-2025 innehåller prioriterade åtgärder som kan genomföras av skånska aktörer för att öka

förutsättningarna att nå miljömålen samt bidra till att genomföra miljödimensionen av Agenda 2030 i Skåne. Programmet ska fungera som en gemensam plattform och stimulera samverkan mellan länets aktörer i arbetet för ett hållbart Skåne.

Länsstyrelsen Skånes Friluftslivsplattform

Det regionala arbetet med friluftsliv samordnas av Länsstyrelsen utifrån de tio nationella målen för friluftsliv. I Länsstyrelsen Skånes friluftslivsplattform samlas arbetet med att förverkliga de friluftslivspolitiska målen i länet.

Strukturplan MalmöLundregionen

MalmöLundregionen är ett samarbete mellan kommunerna Malmö, Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Skurup, Staffanstorp, Svedala, Trelleborg och Vellinge i sydvästra Skåne. Strukturplan för MalmöLundregionen är ett verktyg genom målbild, strategier, ställningstaganden och kartor för att gemensamt ta tag i regionens utmaningar och stärka en fortsatt positiv utveckling. Strukturplanen ska utgöra ett underlag för kommunernas översiktliga planering, men även i dialogen med nationella och regionala aktörer.

Översiktsplanens hänsyn och samordning av regionala mål, planer och program

Den regionala utvecklingsstrategin och regionplanen för Skåne har utgjort en utgångspunkt i arbetet med Höörs kommuns översiktsplan. Utvecklingsstrategins målbilder och Regionplanens utvecklingsinriktning och planeringsstrategier stämmer därför väl överens med översiktsplanens ambitioner och utvecklingsförslag.

Översiktsplanen har tagits fram mot bakgrund av den regionala transportinfrastrukturplanen (RTI) för 2022-2033. I RTIn finns två regionala vägobjekt som berör Höörs kommun, 23 Tjörnarp-Sandåkra med planerad byggstart tidigast år 2026 och 23 Ö Höör Höör/Hörby med beräknad byggstart tidigast år 2031. I översiktsplanen anges kommunens ställningstaganden kopplade till dessa projekt och andra förändringar av transportinfrastrukturen i kommunen.

Trafikförsörjningsprogrammet sätter liksom den regionala planen för transportinfrastruktur ramarna för kommunens översiktsplanering. Översiktsplanens förslag till utveckling av kollektivtrafiken är långsiktig och syftar till att ge inspel till kommunens och regionens framtida trafikförsörjning.

De nationella miljömålen och det skånska åtgärdsprogrammet för miljömålen har utgjort grunden för kommunens Miljö- och klimatstrategi (2023). Miljö- och klimatstrategin har i sin tur utgjort ett viktigt planeringsunderlag för översiktsplanen. Översiktsplanens målbild, utvecklingsstrategi och förslag till mark och vattenanvändning grundar sig därför i kommunens arbete med uppfyllelse av miljömålen.

1.3. Kommunala mål, planer och program

Kommunala mål, planer och program med relevans för översiktsplaneringen finns integrerade i översiktsplanen. Nedan redogörs kortfattat för några av de mål, planer och program som utgjort förutsättningar för arbetet med översiktsplanen.

Vision 2035 och kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges mål för mandatperioden har bildat utgångspunkt för arbetet med översiktsplanen. Målen antogs av kommunfullmäktige i Höörs kommun (2023-06-14) och gäller för perioden 2024 till 2027.

Höörs kommun har mål som omfattar alla kommunala verksamheter. Målen är framarbetade och antas av kommunfullmäktige tillsammans med budgeten. Målen bygger på Höörs kommuns vision 2035:

”Höörs kommun är platsen för en hållbar utveckling där naturens möjligheter tas tillvara för boende, fritid och företagande och där individens engagemang och kreativitet bidrar till en positiv samhällsutveckling. Kommunen, medborgarna och företagarna samverkar och tar gemensamt ansvar för klimat, miljö, och en attraktiv kommun att leva och verka i.”

Av kommunfullmäktiges fyra mål är ”God hållbar livsmiljö och bra boende för alla” särskilt relevant för översiktsplaneringen i kommunen. Motiv för målet är: ”Höörs kommun är en kommun för alla där medborgarnas hälsa, livssituation, välbefinnande och livsmiljö

värnas. Höör ska vara en bra och hållbar kommun att leva och bo i både ekologiskt, ekonomiskt och folkhälsomässigt. En stärkt samhällsgemenskap där varje människa är viktig bidrar till god folkhälsa. För att stärka den goda livsmiljön behöver hela Höörs kommun leva. I översiktsplanen finns strategier för utvecklingen av Höörs kommuns tätorter, byar och landsbygd."

Miljö- och klimatstrategi

Miljö- och klimatstrategi för Höörs kommun antogs av kommunfullmäktige i oktober 2023, inför arbetet med översiktsplanen. Strategin fastställer hur kommunen ska arbeta för att styra mot hållbar utveckling och bidra till att uppfylla de nationella miljökvalitetsmålen och den miljömässiga delen av de globala målen för hållbar utveckling. Strategin har fyra fokusområden: Natur med höga värden; Hög livskvalitet; Nettonollutsläpp 2045 samt Resurseffektiv kommun.

Fokusområdena har starka samband med översiktsplaneringen bland annat när det gäller ekosystemtjänster, naturvärden, hälsosamma livsmiljöer, friluftsliv, energiplanering samt effektiv och hållbar användning av naturresurser.

Näringslivsstrategi

Näringslivsstrategi för Höörs kommun 2024-2027 fastställdes av kommunstyrelsen i januari 2024. Näringslivsstrategin syftar till att främja ett gott företagsklimat och goda förutsättningar för att etablera, driva och utveckla företag i Höörs kommun och på så sätt skapa en hållbar tillväxt. De övergripande målen är fler företag, fler arbetstillfällen, en utmärkt företagsservice och ett positivt företagsklimat. Höörs kommun ska aktivt arbeta med näringslivsutveckling utifrån ett antal strategiska fokusområden, på både kort och lång sikt.

Översiktsplaneringen stödjer målen genom en god dialog med näringslivet och genom att peka ut riktningen för fortsatt tätortsutveckling med mark för företag och arbetsplatser.

Riktlinjer för bostadsförsörjning

Kommunfullmäktige antog den 12 mars 2025 nya riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning.

Riktlinjerna för bostadsförsörjning 2025-2028 är indelade i tre teman med det övergripande målet god hållbar livsmiljö och bra boende för alla. Tillsammans fångar temana en bostadsmarknad i balans där alla människor ska ha möjlighet att hitta en passande bostad utifrån sina behov och preferenser. De tre temana är: Tillväxt och attraktivitet, Bostäder för äldre och Bostad åt alla.

Riktlinjerna för bostadsförsörjning har tagits fram inför arbetet med översiktsplanen och har utgjort en viktig utgångspunkt för arbetet med översiktsplanen. Riktlinjernas bedömning av bostadsbehov utgör en av flera delar som satt ramarna för översiktsplanens utvecklingsförslag.

2. Skyddade områden

I kommunen finns ett flertal områden som omfattas av olika skydd tack vare sina höga natur- eller kulturvärden.

För skyddade områden gäller särskilda föreskrifter och regler. Gällande dessa gör kommunen därför inga särskilda ställningstaganden i översiktsplanen.

Här nedan görs en tematisk genomgång av de viktigaste skydden och hur de påverkar Höörs kommun.

2.1. Natura 2000-områden

Natura 2000 är ett europeiskt nätverk av skyddsvärda naturområden som syftar till att bevara biologisk mångfald. Områdena utses antingen på grundval av skyddsvärda fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv, eller på grund av förekomst av andra skyddsvärda arter eller naturtyper som finns listade i EU:s art och habitatdirektiv. Svenska områden utses av EU-kommissionen på förslag från det svenska miljödepartementet.

Natura 2000-områden har status som riksintresse men är också formellt skyddade med stöd av miljöbalkens kap 7 (områdesskydd). Ingrepp och åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av Länsstyrelsen, oavsett om ingreppet eller åtgärden sker inom eller utanför området. I Höörs kommun finns fyra Natura 2000-områden, alla utpekade enligt art och habitatdirektivet. De fyra områdena är Allarps Bjär, Bjäret, Klintaskogen och Rövarekulan.

2.2. Naturreservat

Naturreservat kan inrättas för att bevara biologisk mångfald, värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Både Länsstyrelsen och kommunerna kan bilda reservat. Till skillnad från många andra skyddsformer ska det till varje reservat finnas en skötselplan, vilket många gånger är en fördel. Vad som är tillåtet inom ett naturreservat regleras av föreskrifter som är unika för varje reservat och meddelas i respektive reservatsbeslut. I Höörs kommun finns 18 naturreservat (2025) varav ett kommunalt; naturreservatet Lergravarna i Tjörnarp. Naturreservaten i kommunen är: Allarps Bjär, Bjäret, Dagstorp, Ekastiga, Frostavallen-Ullstorp, Gudmuntorp, Hallaröd, Klintaskogen, Lillö, Munkarps fälad, Munkarps jär, Prästbonnaskogen, Rövarekulan, Sjunnerup, Södra Hultarp, Tegeldammarna-Lergravarna, Västra Bosjöklosterhalvön och Östra Bosjöklosterhalvön.

2.3. Biotopskydd

Biotopskydd kan inrättas för mindre områden som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda. I skogsmark är det Skogsstyrelsen som fattar beslut, i odlingslandskapet är det Länsstyrelsen som har ansvaret. Även kommuner kan fatta beslut om biotopskydd.

I Höörs kommun finns omkring 40 särskilt utpekade biotopskyddsområden i skogslandskapet. Biotopskyddsområdena är som regel små med en genomsnittlig storlek på cirka 2 hektar. I odlingslandskapet finns inga särskilt utpekade biotopskyddsområden. Däremot omfattas vissa livsmiljöer i odlingslandskapet av generellt biotopskydd. Dit hör till exempel stengärden, märgelgravar och alléer. Alla sådana miljöer är skyddade med automatik, utan att vart och ett av dem pekats ut särskilt.

2.4. Naturminne

Naturminne kan användas för att skydda ett särpräglat naturföremål. Såväl Länsstyrelsen som kommunen kan förklara ett objekt som naturminne. Skyddsformen kan sägas vara något ålderdomlig, men lämpar sig bra för till exempel skydd av enskilda, grova träd. Naturminnesförklaringen får även omfatta det område på marken som krävs för att bevara naturföremålet och ge det behövligt utrymme. I Höör finns femton ekar förklarade som naturminne, varav 14 kring Bosjökloster.

2.5. Landskapsbildskydd

Landskapsbildskydd är ett skydd för landskapsbilden med stöd av naturvårdslagen §19 i dess lydelse före 1 januari 1975. Även om begreppet inte finns i den nu gällande miljöbalken gäller bestämmelserna fortfarande, så länge Länsstyrelsen inte beslutat om något

annat. Föreskrifterna kan vara olika, men skyddet reglerar framförallt bebyggelse. Många landskapsbildskydd innehåller också en föreskrift om att det krävs tillstånd för schaktning och fyllning. Föreskrifterna kan även reglera till exempel plantering av barrskog. Tillstånd för åtgärder som strider mot föreskrifterna söks hos Länsstyrelsen. I Höör berörs fem områden av landskapsbildskydd; Pinedalen, Brååns och Rönneås dalgång, landskapet kring Allarps bjär samt ett område vid Dagstorpssjön**.**

2.6. Strandskydd

Strandskyddet är ett generellt skydd som gäller i hela landet och vid alla kuster, sjöar och vattendrag. Strandskyddets syfte är att långsiktigt säkra allmänhetens tillgång till strandområden, men också att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet i strandzonen.

Det generella strandskyddet omfattar 100 meter från strandlinjen, åt båda håll. Om det behövs för att tillgodose strandskyddets syften kan det utvidgas upp till 300 meter. I Höörs kommun är strandskyddet utvidgat bland annat vid Ringsjön, Tjörnarpssjön, Korsarödssjön, Vaxsjön, och Dagstorpssjön samt Möllebäcken-Tormestorpsån, och delar av Höörsån och Rönne å.

Inom strandskyddsområde är det bland annat förbjudet att uppföra nya byggnader, gräva, ändra användning av befintliga byggnader eller vidta andra åtgärder om det hindrar eller avhåller allmänheten från att vistas i strandskyddsområdet.

I regeringens proposition Lättnader i strandskyddet – ett första steg, föreslås strandskyddslagstiftningen förändras. De föreslagna ändringarna innebär att generellt strandskydd inte längre ska gälla vid små insjöar och smala sträckor av vattendrag och inte heller vid vatten som anlagts efter den 30 juni 1975. Det ska dock vara möjligt att i enskilda fall införa strandskydd i ett område upp till 100 meter från strandlinjen vid små insjöar och smala sträckor av vattendrag om det är av särskild betydelse för att säkerställa något av strandskyddets syften. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025 (Regeringen, 2025). Naturvårdsverket och Boverket har huvudansvaret för att vägleda kring tolkningen av strandskyddsbestämmelserna. Länsstyrelsen i Skåne kommer att ta fram vägledning för hur de nya bestämmelserna förhåller sig till länets befintliga beslut om undantag från det generella strandskyddet.

2.7. Vattenskyddsområden

För att skydda vattenresurser som används eller kan användas för dricksvatten kan länsstyrelsen eller kommunen med stöd av miljöbalken besluta om vattenskyddsområden med särskilda föreskrifter. Genom att inrätta ett vattenskyddsområde tydliggörs vad som gäller för verksamhetsutövare och andra inom området för att vattenförekomsten ska få ett tillräckligt skydd.

I Höörs kommun finns det vattenskyddsområden i Tjörnarp, Orup och i Ormanäs. För de olika områdena finns föreskrifter för till exempel hantering och lagring av bekämpningsmedel, enskilda avloppsanläggningar för spill- och dagvatten, deponering av avfall eller anordnande av snötipp från trafikerade ytor, etablering av miljöfarlig verksamhet etc.

Förhållanden av väsentlig betydelse

I denna del av översiktsplanen redovisas sådana förhållanden av väsentlig betydelse som åsyftas i PBL 3 kap 4§, dvs förhållanden som kan ha väsentlig betydelse för beslut gällande mark- och vattenanvändningen och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. I bedömningen ska kommunen ta hänsyn till de allmänna intressena i 2 kap. PBL.

Lagkravets formulering om ”väsentlig betydelse” syftar till att kommunen i översiktsplanen ska kunna avstå att redovisa förhållanden med begränsad eller liten betydelse för beslut och att kommunen därmed lättare kan hålla översiktsplanen aktuell och begränsa innehållets omfattning. Detaljerade beskrivningar om exempelvis riksintressen och miljökvalitetsnormer kan med stöd i lagen därmed hänvisas till de planeringsunderlag som ligger till grund för översiktsplanen.

Riksintressen anses alltid vara förhållanden av väsentlig betydelse. I översiktsplanen ska kommunen redovisa på vilket sätt riksintressen kan tillgodoses enligt 3 och 4 kap miljöbalken. Att tillgodose innebär att göra en sammanvägd bedömning av mark- och vattenanvändningens påverkan på riksintresset. (Boverket, 2025).

3. Naturvärden

3.1. Riksintressen för naturvården

Ett område av riksintresse för naturvård ska vara framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper, vara opåverkade naturområden, innehålla sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper och arter, uppvisa en rik flora och fauna eller vara av mycket säregen och märklig beskaffenhet.

Riksintressemarkeringen innebär att staten pekat ut naturen som ett särskilt intresse för markanvändningen i ett område. Det innebär inte ett formellt skydd utan betyder att naturvärdena ska beaktas särskilt vid beslut om bygglov, detaljplan och miljötillstånd mm. Områden av riksintresse för naturvården ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön. Pågående markanvändning påverkas inte. Riksintresseutpekande hindrar alltså inte skogsbruksåtgärder i skog med höga naturvärden.

Natura 2000-områden har status som riksintresse men är också formellt skyddade med stöd av miljöbalkens kap 7 (områdesskydd).

3.1.1.Generell hänsyn till områden av riksintresse för naturvård

För samtliga riksintressen för naturvård i kommunen gäller generell hänsyn enligt nedan:

Områden av riksintresse för naturvården ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Det innebär en generellt restriktiv hållning till ny bebyggelse och nya anläggningar, exempelvis avstyckning av nya bostadstomter. Naturvårdsverkets motiv och värdetexter tillämpas vid beslut. Inom Natura 2000-områden får exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden

3.1.2. Områden av riksintresse för naturvården i Höörs kommun

I Höörs kommun finns 14 områden av riksintresse för naturvården. Sex av områdena benämns under samlingsbegreppet Odlingslandskap på Linderödsåsen och är; Hjällaröd, Allarp-Äsperöd, Dagstorp, Svenstorps mosse, Ella samt Fulltofta. De övriga områdena är Stanstorpsgraven, Rugerup-Kråkeboområdet, Lillö, Klinta, Rönneåns dalgång-Ageröds mosse, Syrkhultamossen och Svalemosse, Pinedalen samt Bråån.

Nedan listas och sammanfattas kort riksintressenas värden. Sammanfattningen är kommunens men utgår från Naturvårdsverkets registerblad för respektive riksintresse. Efter

sammanfattningen följer kommunens bedömning av översiktsplanens påverkan samt hur kommunen avser att tillgodose riksintressets värden.

Odlingslandskap på Linderödsåsen N 34

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Hörby och Höörs kommun och utgör totalt 5052 ha. Riksintresset omfattas av 9 delområden varav 6 ligger i Höörs kommun. Delområden inom Höörs kommun är: Hjällaröd, Allarp-Äsperöd, Dagstorp, Svenstorps mosse, Ella samt Fulltofta. Riksintresset beslutades 2000-02-07.

Området utgör bland annat tre representativa odlingslandskap i skogs- och mellanbygd. Viktiga förutsättningar för bevarande är bland annat fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement samt restaurering av igenvuxna naturbetesmarker.

För mer information om riksintressets värden se NV registerblad

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen förelås LIS-områden för besöksnäring inom delområdena Dagstorp och Fulltofta. Höörs kommun bedömer att besöksnäringen kan utvecklas utan att påtagligt skada värden av riksintresse. I översiktsplanen föreslås i övrigt ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka värden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för naturvård tillämpas vid beslut.

Stanstorpsgraven N 36

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Höörs kommun och utgör 36 hektar. Riksintresset beslutades 2000-02-07.

Området utgör en internationell referenslokal för jurassisk sandsten. Viktiga förutsättningar för bevarande är skydd för exploatering av områdena.

Enligt beslut från Länsstyrelsen Skåne 2022-04-07 finns för del av området brytningstillstånd för Höörsandsten. Den planerade verksamheten bedöms enligt Länsstyrelsen Skåne vara förenlig med riksintresset för naturvård.

För mer information om riksintressets värden se NV registerblad

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka naturvärden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för naturvård tillämpas vid beslut.

Rugerup – Kråkeboområdet N 37

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Höörs och Eslövs kommun och utgör 87 hektar. Riksintresset beslutades 2000-02-07.

Området utgör en internationell referenslokal för jurassisk sandsten. Viktiga förutsättningar för bevarande är skydd för exploatering av områdena.

För mer information om riksintressets värden se NV registerblad

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka naturvärden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för naturvård tillämpas vid beslut.

Lillö N 38

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Höörs kommun och utgör 84 hektar. Riksintresset beslutades 2000-02-07.

Området utgör vulkanrest, basaltkupp. Viktiga förutsättningar för bevarande är bibehållet brukande, ingen exploatering av bergmaterial.

För mer information om riksintressets värden se NV registerblad

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen förelås ett LIS-område för besöksnäring inom riksintresseanspråket. Höörs kommun bedömer att besöksnäringen kan utvecklas utan att påtagligt skada värden av riksintresse. I översiktsplanen föreslås i övrigt ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka värden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för naturvård tillämpas vid beslut.

Klinta N 39

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Höörs kommun och utgör 1 hektar. Riksintresset beslutades 2000-02-07.

Området utgör en unik skärning i siluriska Öveds – Ramsåsalager. Viktiga förutsättningar för bevarande är att skärning inte får övertäckas eller förstöras, bevaras orörd.

För mer information om riksintressets värden se NV registerblad

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka naturvärden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för naturvård tillämpas vid beslut.

Rönneåns dalgång-Ageröds mosse N 40

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Eslövs, Höörs, Klippans, Åstorps och Ängelholms kommun och utgör 4969 hektar. Riksintresset beslutades 2000-02-17.

Området omfattar hela Rönneås dalgång och utgör ett representativt odlingslandskap i slätt- och skogsbygd. Viktiga förutsättningar för bevarande är bland annat ett fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna naturbetesmarker. Skydd mot exploatering av området.

För mer information om riksintressets värden se NV registerblad

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka naturvärden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för naturvård tillämpas vid beslut.

Syrkhultamossen och Svalemosse N 41

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Klippans och Höörs kommun och utgör 335 hektar. Riksintresset beslutades 2000-02-07.

Svale mosse är en tydligt välvd platåmosse med värden knutna till nemorala utformningen. Syrkhultamossen är ett värdefullt våtmarkskomplex i en skogsmyrmosaikmiljö som innehåller svagt välvda mossar, topogena kärr och lövsumpskog. Områdenas värden kan påverkas negativt av: dränering, dikning, dämning, torvbrytning, lednings- eller vägdragningar samt skogsplantering eller energiskogsodling.

För mer information om riksintressets värden se NV registerblad.

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka naturvärden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för naturvård tillämpas vid beslut.

Pinedalen N 56

Sammanfattande beskrivning
Området ligger i Höörs kommun och utgör 490 ha. Riksintresset beslutades 2000-02-07.

Området utgör en torrdal från inlandsisens avsmätningsskede. Ädellövskogen i området domineras av bok. Viktiga förutsättningar för bevarande är fortsatt hävd av betesmark. Ingen omföring till barrskog, skogsplantering på öppna marker, ytterligare dränering, täktverksamhet, tippning eller utfyllnad.

För mer information om riksintressets värden se NV registerblad

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen förelås ett LIS-område inom riksintresseanspråket. Höörs kommun bedömer att besöksnäringen kan utvecklas utan att påtagligt skada värden av riksintresse. I översiktsplanen föreslås även ett bostadsområde samt ett verksamhetsområde. I övrigt föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka värden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för naturvård tillämpas vid beslut.

Bråån NRO 12 055

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Eslöv och Höörs kommun och utgör 3410 hektar. Riksintresset beslutades 2023-11-30.

Riksintresseobjektet omfattar ett större område längs Bråån nedre del, från Bingstorp norr om Löberöd till där ån flyter ihop med Kävlingeån vid Örtofta. Viktiga förutsättningar för bevarande är bland annat: Fortsatt jordbruk med åkerbruk och naturvårdsinriktad betesdrift, Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker, Röjning av igenväxningsvegetation, Skötsel av landskapselement, Ingen negativ påverkan på hydrologi, vattenkvalitet eller vattenmiljö, Att åbottnar inte slammar igen av sediment, Att tillräckliga ekologiskt funktionella skyddszoner finns samt Hänsynsfullt skogsbruk.

För mer information om riksintressets värden se NV registerblad

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen förelås ett LIS-område för besöksnäring inom riksintresseanspråket. Höörs kommun bedömer att besöksnäringen kan utvecklas utan att påtagligt skada värden av riksintresse. I översiktsplanen föreslås även två verksamhetsområden. I övrigt föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till området Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka värden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för naturvård tillämpas vid beslut.

3.2. Regionala intressen för naturvården

Enligt PBL 3 kap § 5 ska kommunen i översiktsplanen redogöra för: Hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med regionala mål, planer och program; om och hur översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, samt; sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse.

Länsstyrelsen Skånes naturvärdesöversikt (2022)

Länsstyrelsen Skånes naturvärdesöversikt är en revidering av de två Skånska naturvårdsprogrammen som togs fram för Kristianstads län (1996) och Malmöhus län (1997). Det huvudsakliga syftet med revideringen är att få ett aktuellt och enhetligt underlag för Skåne som kan användas framför allt i tidiga skeden i fysisk planering men även som en översikt för övrig naturvårdsplanering. Revideringen har inte inneburit några fältbesök och bygger på befintligt kunskapsunderlag från länsstyrelsen, kommuner, skogsstyrelsen, region, artportalen och föreningar.

I planeringsunderlaget ingår särskilda områdesbeskrivningar med naturvärden i Höörs kommun. Biologiskt särskilt värdefulla områden redovisas i klass 1 och 2. Höörs kommun bedömer att kommunens egna inventeringar ger en djupare bild av naturvärdena i kommunen och gör därför inga specifika ställningstaganden till översikten.

Länsstyrelsen Skånes Naturvärdesöversikt för Höörs kommun finns tillgänglig här

Länsstyrelsen Skånes Naturvårdsstrategi (2015) Grön infrastruktur i Skåne (2020) och Handlingsplan för ekologiskt funktionella landskap (2024)

Länsstyrelsen Skånes Naturvårdsstrategi lyfter vikten av att bevara de värdefullaste områdena, värdetrakterna och värdekärnorna, och att öka hänsynen i vardagslandskapet.

I rapporten Grön infrastruktur i Skåne – nulägesbeskrivning 2020 beskrivs bland annat Skånes naturvärden, samt vilka hot som finns mot dessa värden och vad som görs för att bevara dem.

För att långsiktigt kunna bevara och utveckla grön infrastruktur så tar Länsstyrelsen fram handlingsplaner. Den senaste är Handlingsplan för ekologiskt funktionella landskap - Insatsområden för grön infrastruktur 2019-2030, aktuell period 2024-2030. Avsikten är att handlingsplanen ska fungera som ett verktyg i planering, markanvändningsbeslut och naturvårdsarbetet.

Regionplan för Skåne 2022-2040

I Regionplanens utvecklingsinriktning presenteras bland annat Region Skånes syn på regional grönstruktur. Regionplanen innehåller även en särskild tematisk fördjupning om grönstruktur, där Region Skåne presenterar planeringsprinciper för regionala grönområden och stråk och biologisk mångfald och grön infrastruktur.

Till regionplanen hör även en interaktiv karta över grönstruktur i Skåne. Kartan för grönstruktur i Skåne visar Skånes gröna strukturer och dess utvecklingsmöjligheter i ett regionalt perspektiv. I kartan visas Skånes befintliga grönstruktur som innefattar både ekologiska värden och rekreativa värden samt var det tydligaste möjligheterna att utveckla ytterligare stråk finns. Syftet med kartan är att ge ett stöd till kommunerna i sin efterföljande planering samt underlätta för dialog och samverkan. Kartan är översiktlig och kan enligt Region Skåne användas som en grund för kommunerna för fortsatt arbete att utveckla en mer detaljerad och finmaskig struktur i det kommunala översiktsplanearbetet.

3.2.1. Vägledning regionala intressen för naturvården

Vid frågor om ändrad markanvändning ska hänsyn tas till konnektivitet och lokal förekomst av naturtyper.

3.3. Kommunala intressen för naturvården

I översiktsplanen ska kommunen redovisa områden som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet samt hur dessa ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas. (MB 3 kap 6 §).

Det är även kommunens ansvar att mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt så långt möjligt skall skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön (MB 3 kap 3 §).

Nedan redogörs för de underlag som ligger till grund för kommunens bedömning enligt MB 3 kap 6 § och MB 3 kap 3 §.

Naturvårdsprogram för Höörs kommun (2012)

I Naturvårdsprogrammet (2012) har kommunen inventerat 92 av de viktigaste naturområdena i kommunen och klassat dem enligt en tregradig skala (NVP 2012). Naturvårdsprogrammet grundar sig i inventeringar som gjordes under tidigt 2000-tal men ger fortfarande en bra bild av naturvärden i kommunen. Klass ett innebär att områdena har särskilt höga naturvärden, klass två betyder att området har mycket höga naturvärden och klass tre betyder att området har höga naturvärden. Höörs kommun bedömer att dessa områden är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt enligt miljöbalken (3 kap 3 §).

Till grund för utpekandet och graderingen av de 92 områdena ligger bland annat en genomgång av statliga, regionala och kommunala underlag för de värden som är kopplade till naturmiljöer. Exempel på underlag är riksintresseområden, naturreservat, biotopskydd, strandskydd, landskapsbildsskydd samt rikstäckande inventeringar av nyckelbiotoper, ängs-, betes- och hagmark, våtmarker, sumpskog och tätortsnära natur.

Förutom underlagsmaterialet har även omfattande inventeringar genomförts i fält. Även ortofoto och fastighetskartan har fungerat som underlag i samband med klassningen av områdena.

I naturvårdsprogrammet identifierar Höörs kommun även värdefulla landskap. Det är större områden som sammantaget innefattar höga naturvärden eller samband som är viktiga för att koppla samman mindre och fragmenterade områden med höga naturvärden. Värdekärnor, alltså avgränsade områden med höga naturvärden, behöver kopplas samman för att göra det möjligt för djur och växter att spridas. Därför är utpekandet av de större sammanhangen oerhört viktiga för att ge en mer övergripande bild av hur naturområdena hänger samman och den potential som finns för att öka kopplingen och utbytet mellan områdena. Höörs kommun betraktar landskapen som särskilda markanvändningsintressen enligt miljöbalken (3 kap 6 §, första stycket).

Länk till Naturvårdsprogram för Höörs kommun (2012)

Grönstrukturprogram för Höörs tätort (2007)

Grönstrukturprogrammet (2007) innehåller en detaljerad inventering av naturvärden och rekreationsvärden i anslutning till Höörs tätort. Grönstrukturprogram för Höörs tätort med Stanstorp och Sätofta antogs 2007 och ger fortfarande en indikation av grönstrukturen i området.

Grönstrukturprogrammet innehåller en grundinventering där alla gröna områden har värderats utifrån sitt naturvärde: Klass ett - mycket höga naturvärden, klass två - höga naturvärden, klass tre - relativt höga till måttliga naturvärden och klass fyra - låga naturvärden.

Med utgångspunkt i grundinventeringen har större värdefulla områden identifierats. Dessa områden har varit vägledande vid avgränsning av grönområden i markanvändningskartan till denna översiktsplan.

Grönstrukturprogrammet innehåller också en inventering av sociala värden (rekreation). För dessa värden identifierar kommunen i programmet närrekreationsområden (befintliga samt utveckling) och gröna stråk som binder samman rekreationsmöjligheterna. Höörs kommun bedömer att dessa utpekanden ska betraktas som särskilda markanvändningsintressen för behovet av grönområden i och i närheten av tätorten Höör (MB 3 kap 6 § första stycket).

Länk till Grönstrukturprogram för Höörs tätort (2007)

Naturvärdesinventering (NVI) – vid östra Höör, Yxnaholma och Snogehall, Höörs kommun, inför översiktsplan (2024)

I arbetet med översiktsplanen har kommunen genomfört naturvärdesinventeringar för områden i och omkring Höörs tätort. Inventeringarna är gjorda utifrån standard SS 199000:2023. Inventeringsområdet består i huvudsak av bokskogar, gräsmarker, lövsumpskog och trädklädda betesmarker. Vid inventeringen avgränsades två landskapsområden som även är värdelandskap. Värdelandskap är ett landskapsområde med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Vid inventeringen avgränsades totalt 71 naturvärdesbiotoper. Av dessa biotoper var två med högsta naturvärde (naturvärdesklass 1), 18 med högt naturvärde (naturvärdesklass 2) och 31 med påtagligt naturvärde (naturvärdesklass 3) samt 20 med visst naturvärde (naturvärdesklass 4).

NVI-rapporten utgör ett underlag som ger stöd för uppfyllandet av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken. Hänsyn som tas till områden med särskild betydelse för biologisk mångfald bidrar till att uppfylla miljöbalkens krav, Sveriges internationella åtaganden samt de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen.

Länk till Naturvärdesinventering (NVI) – vid östra Höör, Yxnaholma och Snogehall, Höörs kommun, inför översiktsplan (2024)

Naturvärdesinventering för Tjörnarp med omnejd – och kartläggning av invasiva växtarter samt sociala och rekreativa värden (2021)

I arbetet med Utvecklingsplan för Tjörnarp (2022) genomförde kommunen naturvärdesinventeringar för områden i och omkring tätorten Tjörnarp. Inventeringarna är gjorda utifrån standard SS 199000:2014.

Vid inventeringen avgränsades totalt 27 naturvärdesobjekt: femton med naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde), och tolv med naturvärdesklass 4 (visst naturvärde). Objekten består i huvudsak av bokskog, blandskog och äng- och betesmark och har en total yta av ca

19 ha.

Länk till Naturvärdesinventering för Tjörnarp med omnejd – och kartläggning av invasiva växtarter samt sociala och rekreativa värden (2021)

3.3.1. Vägledning kommunala intressen för naturvården

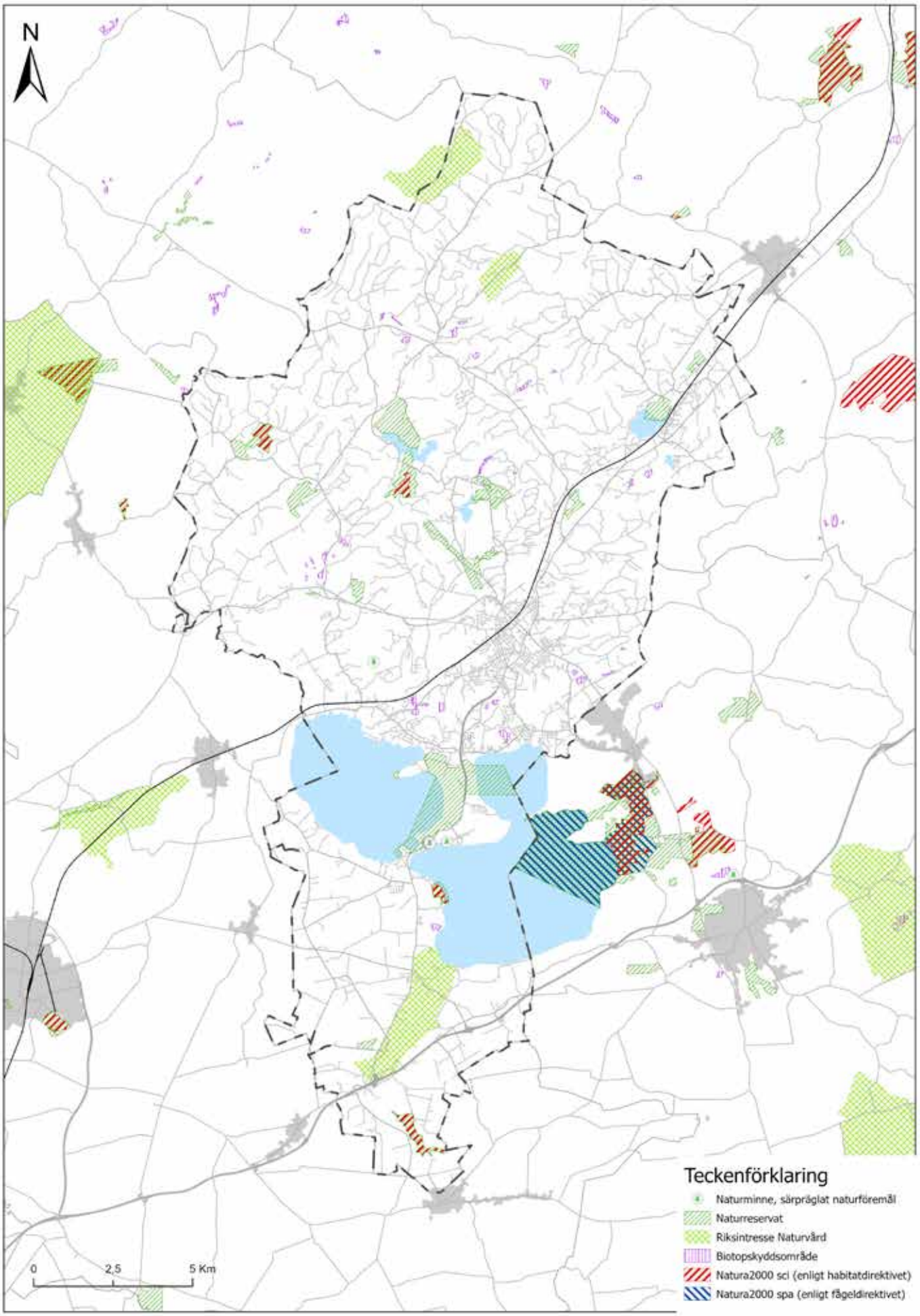
Värdefulla områden enligt Naturvårdsprogrammet (NVP 2012) innehåller höga naturvärden och är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt. Områdena ska skyddas så långt möjligt från åtgärder som kan skada naturmiljön (MB 3 kap 3 §). Det innebär att ny markanvändning generellt inte är lämplig. Om ny användning ändå tillåts ska Höörs kommun verka för att anpassning och kompensationsåtgärder genomförs så att den samlade skadan på naturvärden minimeras. Värdefulla landskap enligt programmet har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden och ska skyddas så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön (MB 3 kap 6 §). Det innebär att eventuell ny markanvändning ska anpassas både till avgränsning och till utformning så att de samlade naturvärdena i landskapet kan utvecklas. Alla delar av landskapen har inte höga naturvärden, utan fokus ligger på helheten. Beskrivningar av naturvärden och önskad skötsel enligt NVP 2012 ska vägas in vid markanvändningsbeslut som påverkar naturvärden i både värdefulla områden och värdefulla landskap.

Naturvärden med klass ett och två enligt Grönstrukturprogrammet är områden som har betydelse från allmän synpunkt för sina naturvärden. Närrekreationsområden och gröna stråk har betydelse för friluftslivet. Områdena ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön (MB 3 kap 6 § första stycket) Behovet av grönområden i tätorten och i dess närhet ska beaktas särskilt. Det innebär att möjligheten till rekreation ska säkerställas och förstärkas vid förändringar av miljön. Det gäller både i grönområden och i byggda miljöer. Gröna stråk ska betraktas utifrån tätortsnivå och binda samman grönområdena. Grundinventeringen ska vägas in vid markanvändningsbeslut som påverkar naturvärden.

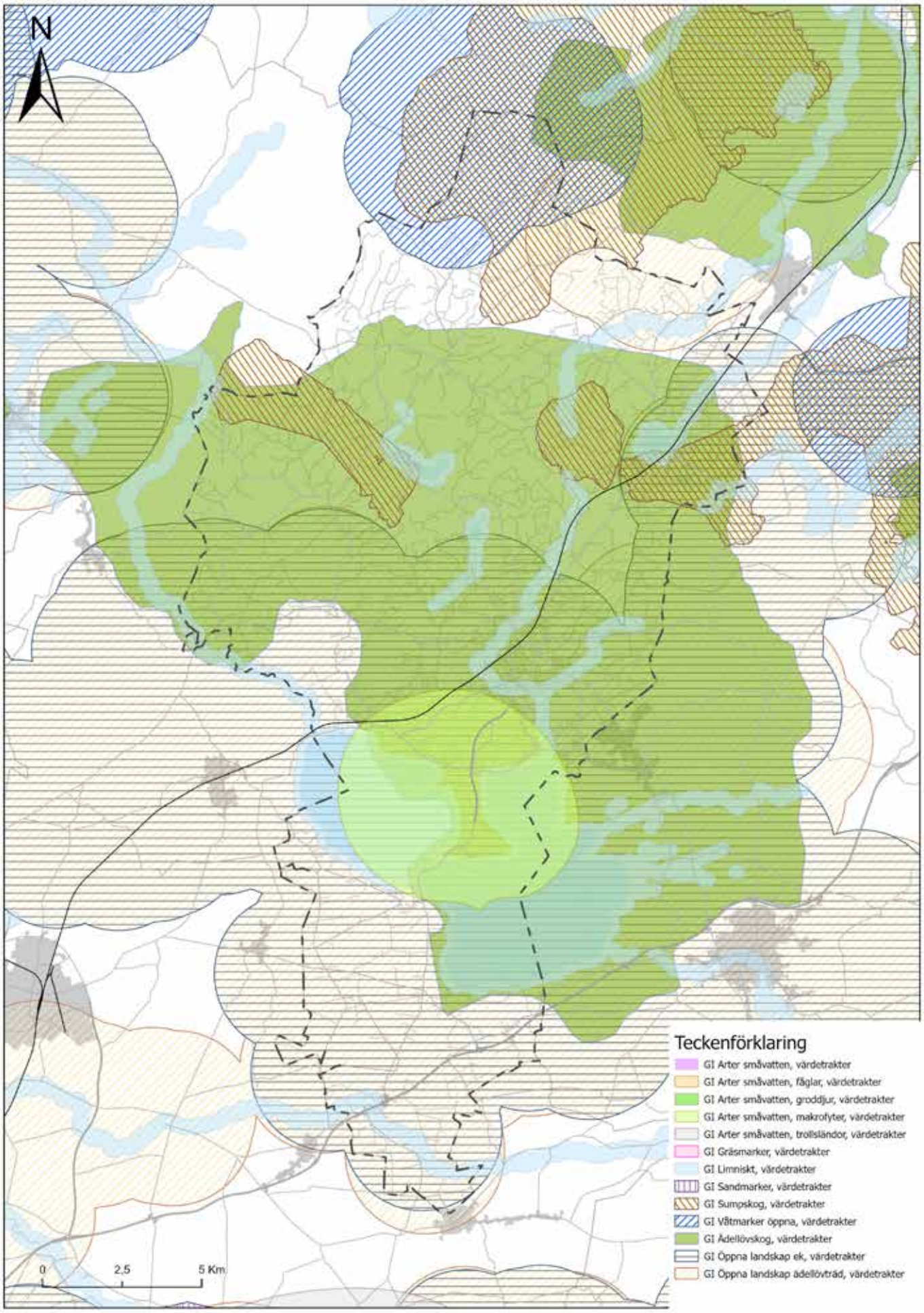
Områden med klass 1 och 2 i kommunens naturvärdesinventeringar bedöms av kommunen utgöra områden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt enligt miljöbalken (3 kap 3 §) och innehåller höga naturvärden som så långt som möjligt ska skyddas från åtgärder som kan skada naturmiljön (MB 3 kap 6 § första stycket). Det innebär att ny markanvändning generellt inte är lämplig. Om ny användning ändå tillåts ska Höörs kommun verka för att anpassning och kompensationsåtgärder genomförs så att den samlade skadan på naturvärden minimeras.

Områden med klass 3 och 4 bedöms av kommunen utgöra särskilda markanvändningsintressen för behovet av grönområden i och i närheten av tätorten och utgör en resurs för grön infrastruktur i samhällsbyggandet.

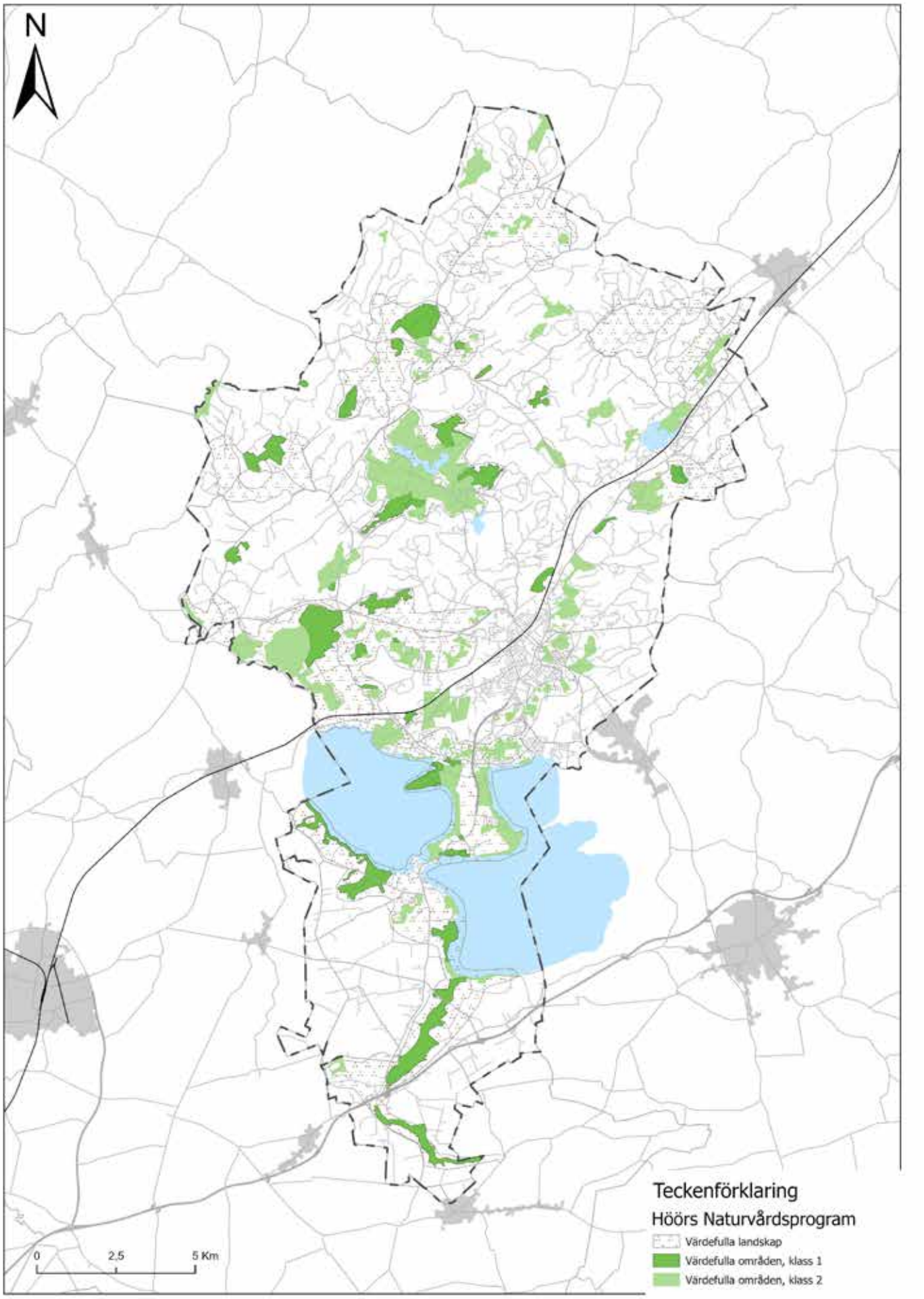
3.4. Kartor Naturvärden

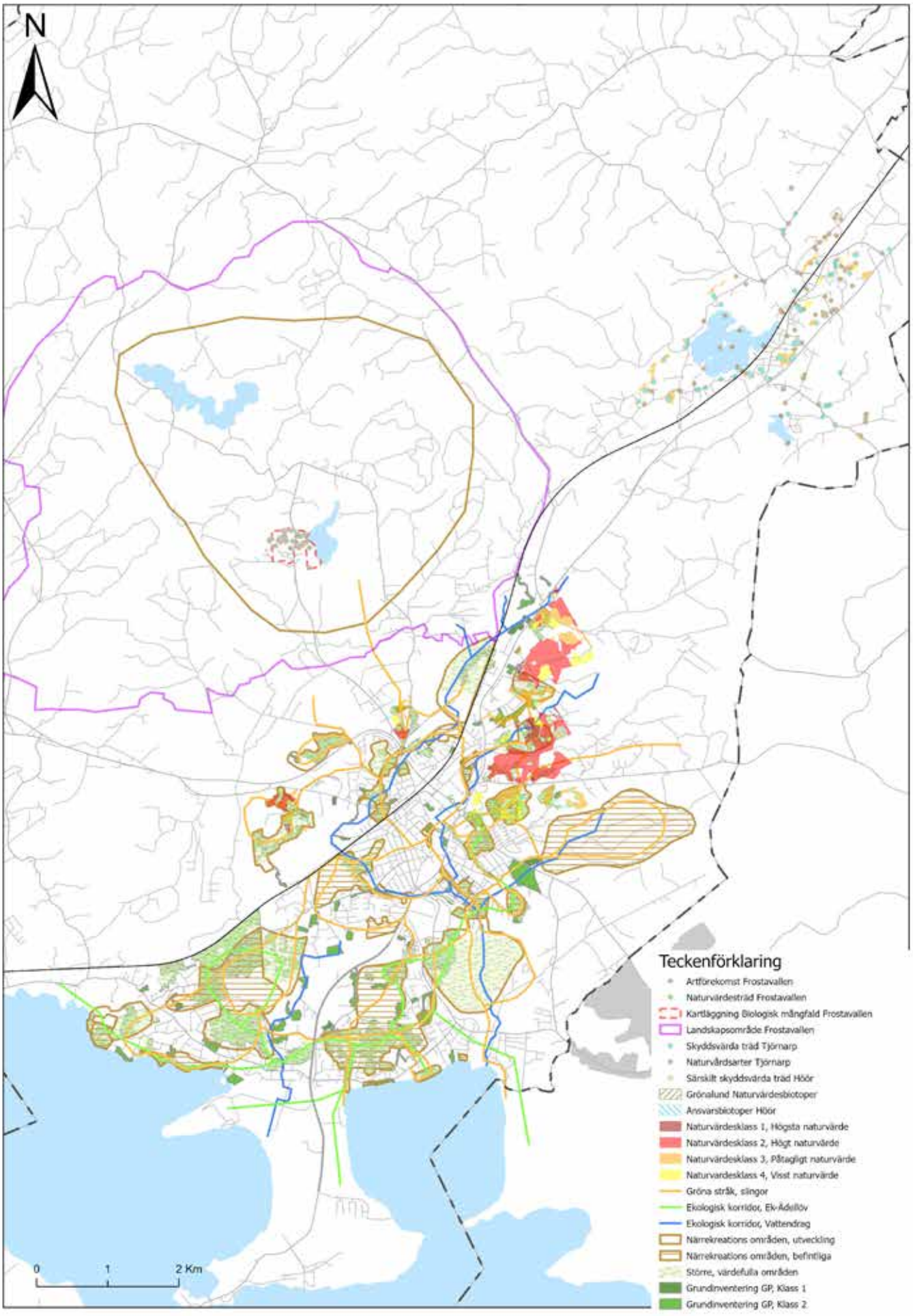
Natur 1. Riksintresse naturvård och nationellt skyddad natur

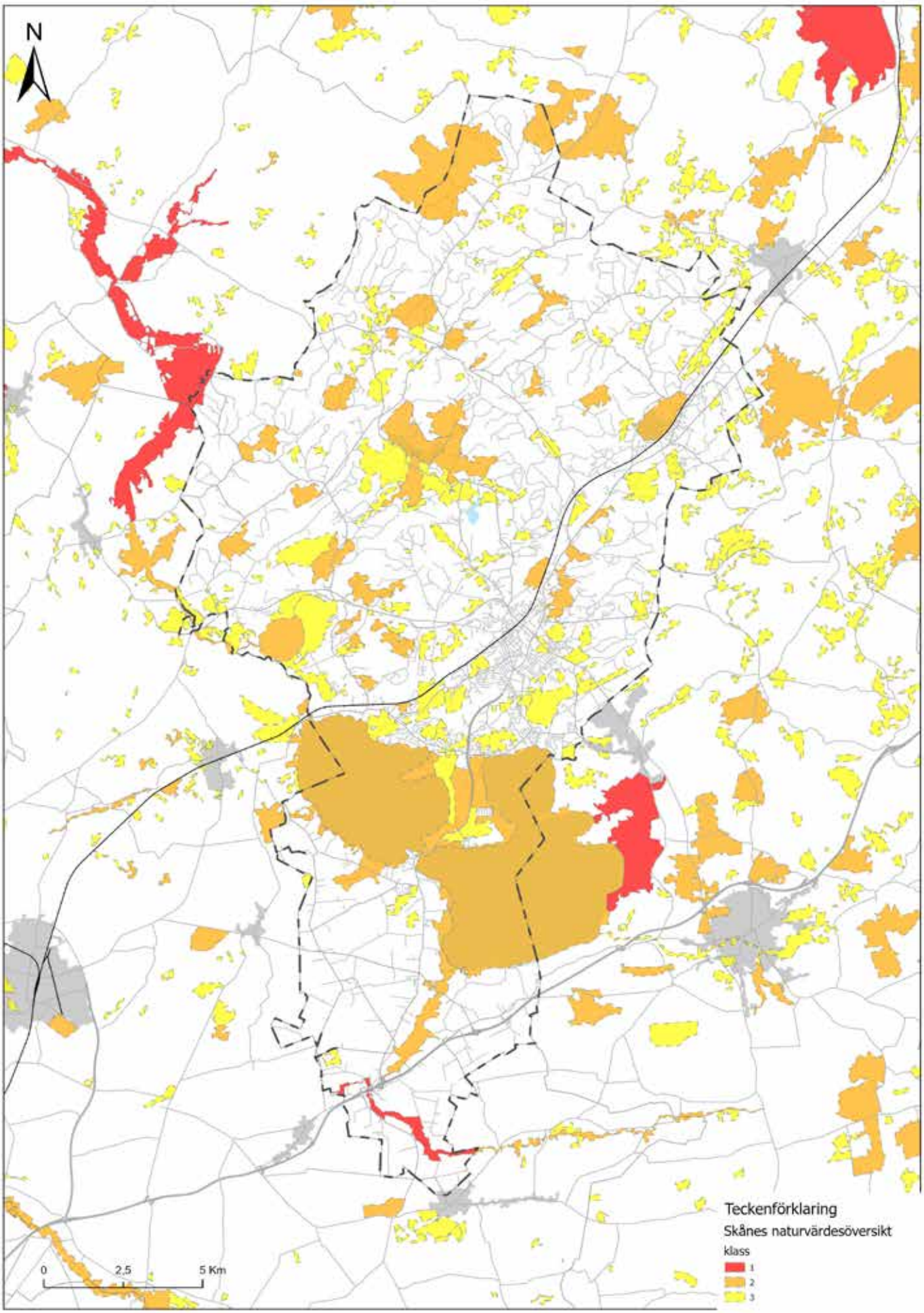
Natur 2. Grön Infrastruktur (Länsstyrelsen Skåne)

Natur 3. Naturvårdsprogram (Höörs kommun)

Natur 4. Grönstrukturprogram och naturvärdesinventeringar (Höörs kommun)

Natur 4. Länsstyrelsen Skånes naturvärdesöversikt

4. Kulturmiljö

4.1. Riksintressen för kulturmiljövården

Ett område av riksintresse för kulturmiljövården är en miljö eller ett landskap som speglar landets och områdets kulturella, politiska, sociala, religiösa eller tekniska utveckling i ett regionalt eller lokalt sammanhang. Riksintresset ska innehålla fysiska uttryck som stödjer den utvalda berättelsen om vad som hänt i landskapet. Uttrycken i kulturmiljön ska ge särskilt goda möjligheter till upplevelser, kunskap och förståelse för den kulturhistoriska utvecklingen.

Den geografiska avgränsningen för ett riksintresseområde är i sig inte avgörande vid en bedömning av påverkan på riksintresset. En genomgripande åtgärd utanför områdesavgränsningen kan mycket väl ge upphov till påtaglig skada, medan åtgärder innanför gränsen inte alls behöver göra det.

4.1.1. Generell hänsyn till områden av riksintresse för kulturmiljövård

För samtliga riksintressen för kulturmiljövård i kommunen gäller generell hänsyn enligt nedan:

Området av riksintresse för kulturmiljövården ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön. Det innebär generellt att utformning av bebyggelse ska ske med stor hänsyn till lokal tradition, både vid förändringar i befintlig bebyggelse och vid helt nya byggnader. Ny bebyggelse och nya anläggningar ska lokaliseras med hänsyn till historiska strukturer i landskapet. Riksantikvarieämbetets motiv och värdebeskrivning tillämpas vid beslut.

4.1.2. Områden av riksintresse för kulturmiljövård i Höörs kommun

I Höörs kommun finns två områden av riksintresse för kulturmiljövården: Bosjökloster M37 och Stockamöllan – Vittseröd – Stenskogen/Stanstorp M193. Båda riksintresseområdena ändrades 2025 då områdena bland annat fick nya namn, beskrivningar och geografiska avgränsningar.

Nedan listas och sammanfattas kort riksintressenas värden. Sammanfattningen är kommunens men utgår från Riksantikvarieämbetets registerblad för respektive riksintresse. Efter sammanfattningen följer kommunens bedömning av översiktsplanens påverkan samt hur kommunen avser att tillgodose riksintressets värden.

Bosjökloster M37

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset Bosjökloster M37 ligger i Höörs kommun. Riksintresset beslutades 2025-01-08.

Riksintresset utgör slottsmiljö präglat av Bosjöklosters medeltida kloster och den efter reformationen fortsatta godsdriften som format bebyggelsen och odlingslandskapet efter 1800-talets allt rationellare odlingsmetoder.

Länk till Riksantikvarieämbetets beskrivning av riksintresset: https://www.raa.se/app/uploads/2025/02/Skane-M_riksintressen-1.pdf

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen förelås tre LIS-områden för besöksnäring inom riksintresseanspråket. Höörs kommun bedömer att besöksnäringen kan utvecklas utan att påtagligt skada värden av riksintresse. I översiktsplanen föreslås bostäder i Blommeröd enligt gällande detaljplan. I övrigt föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka värden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för kulturmiljövård tillämpas vid beslut.

Stockamöllan – Vittseröd – Stenskogen/Stanstorp [M193]

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Höörs och Eslövs kommun. Riksintresset beslutades 2025-01-08.

Riksintresset utgörs av tidig industriell miljö med tusenårig kontinuitet som särskilt tydligt vittnar om hur stenindustrin och vattenkraften alltsedan medeltiden samverkat och hur dessa har bidragit till utvecklingen.

Enligt beslut från Länsstyrelsen Skåne 2022-04-07 finns för del av området brytningstillstånd för Höörsandsten.

Länk till Riksantikvarieämbetets beskrivning av riksintresset: https://www.raa.se/app/uploads/2025/02/Skane-M_riksintressen-1.pdf

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen föreslås ny cykelväg utmed Stenskogsvägen.

Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka kulturmiljövärden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för kulturmiljövård tillämpas vid beslut.

4.2. Regionala intressen för kulturmiljövården

Enligt PBL 3 kap § 5 ska kommunen i översiktsplanen redogöra för: Hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med regionala mål, planer och program; om och hur översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, samt; sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse.

Kulturmiljöprogram för Skåne (Länsstyrelsen Skåne)

I Kulturmiljöprogram för Skåne (2006) beskrivs särskilt värdefulla kulturmiljöer med kulturhistoriska värden i Höörs kommun. Kulturmiljöprogrammet är ett regionalt kunskapsunderlag för tjänstepersoner på kommuner, Trafikverket, konsulter och andra utövare i det skånska landskapet.

I kulturmiljöprogrammet har Länsstyrelsen pekat ut särskilt värdefulla kulturmiljöer och kulturmiljöstråk i Höörs kommun. I Höörs kommun finns ett tiotal särskilt värdefulla kulturmiljöer och tre kulturmiljöstråk.

Särskilt värdefulla kulturmiljöer enligt kulturmiljöprogram för Skåne har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras kulturvärden och ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön (MB 3 kap 6 §).

4.2.1. Vägledning regionala intressen för kulturmiljövården

Särskilt värdefulla kulturmiljöer enligt kulturmiljöprogram för Skåne har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras kulturvärden och ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön (MB 3 kap 6 §).

Det innebär generellt att utformning av bebyggelse ska ske med stor hänsyn till lokal tradition, både vid förändringar i befintlig bebyggelse och vid helt nya byggnader.
Ny bebyggelse och nya anläggningar ska lokaliseras med hänsyn till historiska strukturer i landskapet. Beskrivningar enligt programmet tillämpas vid beslut.

4.3. Kommunala intressen för kulturmiljövården

I översiktsplanen ska kommunen redovisa områden som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet samt hur dessa ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas. (MB 3 kap 6 §).

Från och med 1 oktober 2025 gäller enligt plan- och bygglagen att kommunen i översiktsplanen ska ange sådana särskilt värdefulla byggnadsverk, allmänna platser och bebyggelseområden som avses i 8 kap. 13 § samt kommunens syn på vilka hänsyn som krävs för att tillvarata de särskilda värdena (PBL 3 kap. 5§).

Nedan redogörs för de underlag som ligger till grund för kommunens bedömning att områdena är av allmänt intresse.

Kulturmiljöinventering (1998)

Kulturmiljövården i översiktsplaneringen är en översiktlig inventering av värdefulla miljöer i Höörs kommun. Inventeringen genomfördes 1998 som underlag för den revidering av översiktsplanen som då var aktuell. Kulturmiljöerna delas i denna inventering in i riksintressen, regionala bevarandeintressen

och lokala bevarandeintressen. För de två förstnämnda kategorierna finns nyare källor och beskrivningar. För de lokala bevarandeintressena bedöms dock beskrivningar och värderingar vara fortsatt aktuella.

Kulturmiljöprogram för Höörs kommun (2012/2014)

Höörs kommun har ett aktuellt kulturmiljöprogram för Höör, Tjörnarp och Norra Rörum. Programmet är uppdelat i flera delområden. Delar som gäller Höörs tätort färdigställdes 2012 och delar som gäller Norra Rörum och Tjörnarp blev färdiga 2014. Den tidigare bebyggelseinventeringen från 1985 (förslag till bevarandeplan för Höörs kommun) har varit ett viktigt underlag i arbetet men kulturmiljöprogrammet innehåller både fler objekt och nya värderingar av sedan tidigare inventerade objekt.

Kulturmiljöprogrammet är inte heltäckande och det saknas riktlinjer för park- och gaturum inom de flesta inventerade områdena. Höörs kommun har ambitionen att komplettera och uppdatera kulturmiljöprogrammet för hela kommunen. Områden som då bör vara prioriterade är riksintresseområdet och Sätofta-Nyby (Ringsjöbandet).

Planeringsunderlag för Ringsjöbandet

Planeringsunderlag för Ringsjöbandet (2016/2018) har ett avsnitt om hänsyn till landskapsbild och kulturmiljö. I planeringsunderlaget finns värdefulla kulturmiljöer utpekade samt områden med särskilt känslig landskapsbild och viktiga utblickar i landskapet.

PM – Kulturmiljö – Underlags-PM till Utvecklingsplan för Tjörnarp

I samband med arbete Utvecklingsplan för Tjörnarp (2022) tog kommunen fram underlags-pm om Kulturmiljö. PM Kulturmiljö beskriver värdefulla kulturmiljöer och landskapsrum med upplevelsevärde.

Dokumentet belyser också var det finns värdefulla utblickar och siktstråk som bör säkerställas. Siktstråken hänger ofta samman med utblickar över Tjörnarpssjön.

Historiska vägar

För Höörs kommun finns en kartläggning av vägar med historisk anknytning. Vägarna har kunnat spåras så långt tillbaka i tiden som 1830 och har kartorna för laga skifte som bas. I dagsläget är inventeringen inte kommunövergripande utan täcker Höör med omnejd, Fogdarp med omnejd och Gamla Bo. I takt med att landskapet koloniserades uppstod ett mönster av vägar, som delvis ligger till grund för dagens vägnät. Vägarna utgör en viktig och integrerad del av kulturlandskapet och utgör ryggraden i de strukturer som bildats och utvecklats under olika epoker i kommunens historia. En väg kan ha ett stort kulturhistoriskt värde om den till exempel berättar om äldre vägbyggnadsteknik eller om epoker i vägbyggandets historia. Till vägarna hör objekt som milstenar, stenvalvsbroar och vägvisarstenar. Den miljö som omger vägen är också av stor betydelse för vägens kulturhistoriska värde. Detta är större om det omgivande landskapet också har kulturmiljökvaliteter.

Exempel på sådana landskap och företeelser är:

- öppet kulturlandskap med inslag av lämningar av äldre tiders hävd, till exempel stenmurar och beteshagar.
- välbevarade byggnader och bebyggelsemiljöer
- fornlämningar och fornlämningsmiljöer
- industrihistoriska lämningar
- andra typer av välbevarade landskap och miljöer som under lång tid utgjort en enhet med vägmiljön
- områden utpekade som bevarandevärda i planer och program
- åslandskap

väghistorisk miljö med lämningar knutna till resande och vägar

4.3.1. Vägledning kommunala intressen för kulturmiljövården

Områden med lokalt bevarandeintresse enligt kulturmiljöinventeringen från 1998 har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras kulturvärden och ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön (MB 3 kap 6 §).

Detsamma gäller sammanhängande kulturmiljöer avgränsade genom kulturmiljöprogram för Höörs kommun (se områdesvisa vägledningar nedan).

Det innebär generellt att utformning av bebyggelse ska ske med stor hänsyn till lokal tradition, både vid förändringar i befintlig bebyggelse och vid helt nya byggnader.
Ny bebyggelse och nya anläggningar ska lokaliseras med hänsyn till historiska strukturer i landskapet. Beskrivningar enligt nämnda program och inventering tillämpas vid beslut.

Hänsynsområden och riktlinjer som beskrivs i avsnitt om Planeringsunderlag för Ringsjöbandet och om Underlags-PM till Utvecklingsplan för Tjörnarp ovan ska gälla och behöver beaktas i samband med framtida planering.

Spåren efter de historiska vägarna bör bevaras. Inom de historiska vägarnas närmiljö bör hänsyn tas till områdets kulturmiljö vid eventuella förändringsanspråk, exempelvis avstyckning för bostadsändamål.

Ovan nämnda områden ska betraktas som särskilt värdefulla bebyggelseområden enligt PBL 8 kap. 13 §. Vägledning om vilka hänsyn som krävs för att tillvarata de särskilda värdena finns i respektive underlag.

4.3.2. Områdesvisa vägledningar för värdefulla kulturmiljöer

Hänsyn, Höörs gamla kyrkby

Varje bygglov ska prövas individuellt

Tak

Traditionella takmaterial i stationssamhället är papp (med listtäckning) och lertegel. Moderna takmaterial som glaserat tegel, takpanneimiterande plåt och betong är olämpliga och bör undvikas på bebyggelse uppförd före 1960-talet.

Befintlig takform och taklutning bör bibehållas. Dominerande takform i kyrkbyn är traditionellt sadeltak. Ett fåtal mansardtak förekommer.

Skorstenar

Murade skorstenar bör bevaras och inte plåtinklädas.

Takkupor

Nya takkupor och takfönster bör tillåtas restriktivt. Eventuella takkupor (och takfönster) ska anpassas till byggnadens formspråk och helst placeras inåt gård.

Entréer

Entréer mot gatan bör bevaras.

Detaljer och färgsättning

Den ursprungliga färgsättning (fasad, tak och snickerier) bör vara vägledande. Hänsyn bör också tas till befintlig färgsättning på omgivande bebyggelse.

Fasader och naturstensgrunder

Tegelfasader och naturstensgrunder bör inte målas, putsas, slammas eller på annat sätt täckas över. Höga naturstensgrunder kan betraktas som ett lokalt särdrag för Höör.

Den ursprungliga utformningen/behandlingen av putsade fasadytor bör vara vägledande. Slätputsade fasadpartier bör inte spritputsas.

Den ursprungliga utformningen av fasadpanel i trä bör vara vägledande. Traditionell locklistpanel på exempelvis ekonomibyggnader bör bevaras och underhållas. Locklistpanel bör inte ersättas av annan slags panel, exempelvis lockpanel.

Tillbyggnader

Tillbyggnader bör tillåtas restriktivt. Eventuella tillbyggnader bör ske på baksidan så att byggnadernas volym i gatubilden inte rubbas.

Uthusen

Uthusen är av stor betydelse för miljöns karaktär och bör bevaras och underhållas.

Tomter och avgränsning

Tomter bör inte styckas av. Avgränsning av tomt bör göras med staket eller häckar. Befintliga stengärden bör bevaras och underhållas. Plank eller murar är direkt olämpliga.

Hänsyn, stationssamhället

Varje bygglov bör prövas individuellt

Tak

Traditionella takmaterial i stationssamhället är papp, tegel och eternit. Moderna takmaterial som glaserat tegel och betongpannor är olämpliga och bör undvikas på bebyggelse uppförd före 1960-talet.

Befintlig takform och taklutning bör bibehållas. Dominerande takform i stationssamhället är traditionellt sadeltak. Ett fåtal mansardtak och sadeltak med valmade gavelspetsar förekommer.

Skorstenar

Murade skorstenar bör bevaras och inte plåtinklädas.

Takkupor

Eventuella takkupor bör anpassas till byggnadens formspråk och helst placeras inåt gård.

Entréer

Entréer mot gatan bör bevaras.

Detaljer och färgsättning

Den ursprungliga utformningen vad gäller detaljer (såsom fönster, dörrar, balkonger), material och färgsättning (fasad, tak och snickerier) bör vara vägledande.

Fasader och naturstensgrunder

Tegelfasader och naturstensgrunder bör inte målas, putsas, slammas eller på annat sätt täckas över. Höga naturstensgrunder kan betraktas som ett lokalt särdrag för Höör.

Slätputsade fasadpartier bör inte spritputsas.

Tillbyggnader

Tillbyggnader bör ske på baksidan så att byggnadernas volym i gatubilden inte rubbas.

Uthusen

Uthusen är av stor betydelse för miljöns karaktär och bör bevaras och underhållas.

Tomter och avgränsning

Tomter ska inte styckas av. Tomter ska avgränsas med staket eller häckar. Plank eller murar är direkt olämpliga.

Hänsyn, bebyggelse mellan stationssamhället och kyrkbyn

Varje bygglov bör prövas individuellt

Tak

Traditionella takmaterial i stationssamhället är papp, tegel och eternit. Moderna takmaterial som glaserat tegel och betongpannor är olämpliga och bör undvikas på bebyggelse uppförd före 1960-talet.

Befintlig takform och taklutning bör bibehållas. Dominerande takform i område 3 är traditionellt sadeltak eller mansardtak (brutet tak).

Skorstenar

Murade skorstenar bör bevaras och inte plåtinklädas.

Takkupor

Eventuella takkupor bör anpassas till byggnadens formspråk och helst placeras inåt gård.

Entréer

Entréer mot gatan bör bevaras.

Detaljer och färgsättning

Den ursprungliga utformningen vad gäller detaljer (såsom fönster, dörrar, balkonger), material och färgsättning (fasad, tak och snickerier) bör vara vägledande.

Fasader och naturstensgrunder

Tegelfasader och naturstensgrunder bör inte målas, putsas, slammas eller på annat sätt täckas över. Höga naturstensgrunder kan betraktas som ett lokalt särdrag för Höör.

Slätputsade fasadpartier bör inte spritputsas.

Tillbyggnader

Tillbyggnader bör ske på baksidan så att byggnadernas volym i gatubilden inte rubbas.

Uthusen

Uthusen är av stor betydelse för miljöns karaktär och bör bevaras och underhållas.

Tomter och avgränsning

Tomter bör inte styckas av. Tomter bör avgränsas med staket eller häckar. Plank eller murar är direkt olämpliga.

Hänsyn, Åkersbergs grönområden

För att bibehålla den unika miljön kring Brännemölladammen, tidigare Mölledammen, bör förtätning av området ej tillåtas. (Bebyggelsen öster och söder om dammen bör hållas fortsatt låg och färgsättningen ljus.)

Vyn över Mölledammen och Villa Backa har synnerligen höga kulturhistoriska värden. Områden väster om Mölledammen samt

fastigheten Åkersberg 2:2 bör under inga omständigheter exploateras eller förtätas. Den parkliknande karaktären hos Åkersberg 2:2 bör bevaras och om möjligt vidareutvecklas. Den positiva upplevelsen av Mölledammen och Villa Backa är helt beroende av att Villa Backa bevaras som en solitär utan konkurrerande kringbebyggelse.

Höga träd utmed Åkersbergsgatan bidrar till en Boulevardliknande, ståndsmässigt inbjudande infart till Åkersberg söderifrån. Träden bör bevaras och underhållas.

Hänsyn, bebyggelse i Åkersberg

Varje bygglov bör prövas individuellt

Tak

Traditionella takmaterial på Åkersberg är lertegel (en- eller tvåkupigt). Rött eller grått eternittak har höga kulturhistoriska värden och bör bevaras. Moderna takmaterial som glaserat tegel och takpanneimiterande plåt är olämpliga. Rekommenderat takmaterial på bebyggelse uppförd under 1930- och 40-talen är papp eller lertegel. Betongpannor är enbart lämpligt på bebyggelse uppförd under 1960- och 70-talen.

Befintlig takform och taklutning bör bibehållas. Dominerande takform på Åkersberg är traditionellt sadeltak, undantaget funkishusen, där plantak (terrasstak) eller flackt sadeltak dominerar. Även tälttak förekommer.

Skorstenar

Murade skorstenar bör bevaras och inte plåtinklädas.

Takkupor

Nya takkupor och takfönster bör tillåtas restriktivt. Eventuella takkupor och takfönster bör anpassas till byggnadens formspråk och helst placeras inåt gård.

Entréer

Entréer mot gatan bör bevaras.

Färgsättning

Den ursprungliga färgsättningen (fasad, tak, snickerier) bör vara vägledande. Hänsyn bör också tas till befintlig färgsättning på omgivande bebyggelse. Mörka nyanser bör undvikas på såväl putsfasader som fasadpanel på bebyggelse uppförd före 1960-talet.

Detaljer

Äldre snickeridetaljer på till exempel verandor eller taksparrar bör bevaras och underhållas. Utformning av och material till nya trappräcken samt balkongfronter- och räcken bör anpassas till byggnadens formspråk. Moderna material som tryckimpregnerat trävirke är olämpligt och bör undvikas.

Fasader och naturstensgrunder

Tegelfasader och naturstensgrunder bör inte målas, putsas, slammas eller på annat sätt täckas över. Höga naturstensgrunder kan betraktas som ett lokalt särdrag för Höör. Putsade fasader bör inte teglas.

Den ursprungliga behandlingen av putsade fasadytor bör vara vägledande. Slätputsade fasadpartier bör inte spritputsas.

Den ursprungliga utformningen av fasadpanel i trä bör vara vägledande. Traditionell locklistpanel bör bevaras och underhållas. Locklistpanel bör inte ersättas av annan sorts modernare panel, exempelvis lockpanel.

Tillbyggnader

Tillbyggnader bör tillåtas restriktivt. Eventuella tillbyggnader ska ske på baksidan så att byggnadernas volym i gatubilden inte rubbas. Traditionella material bör användas. Moderna material som till exempel tryckimpregnerat trävirke är olämpligt och bör undvikas.

Uthusen

Uthusen är av stor betydelse för miljöns karaktär och bör bevaras och underhållas.

Tomter och avgränsning

Tomter bör inte styckas av. Tomter bör avgränsas med staket eller häckar. Byggande av nya plank eller murar är direkt olämpliga.

Fönster

Den ursprungliga fönstersättningen bör vara vägledande. Vid fönsterbyte bör nya fönster harmoniera med byggnaden i övrigt. Äldre originalfönster bär på höga kulturhistoriska värden.

Övrigt

Riktlinjer speciella för området: Det är väsentligt för områdets helhet att de gröna områdena och den relativa glesheten i bebyggelsen bevaras.

Hänsyn, Delområde 5

Varje bygglov ska prövas individuellt.

Tak

Traditionella takmaterial i stationssamhället är papp, tegel och eternit. Moderna takmaterial som glaserat tegel och betongpannor är olämpliga och bör undvikas på bebyggelse uppförd före 1960-talet. Till modernismens byggnader används ofta koppar eller papp.

Befintlig takform och taklutning bör bibehållas. Dominerande takform i området är traditionellt sadeltak. Ett fåtal mansardtak och sadeltak med valmade gavelspetsar förekommer.

Skorstenar

Murade skorstenar bör bevaras och inte plåtinklädas.

Takkupor

Eventuella takkupor bör anpassas till byggnadens formspråk och helst placeras inåt gård.

Entréer

Entréer mot gatan bör bevaras.

Detaljer och färgsättning

Den ursprungliga utformningen vad gäller detaljer (såsom fönster, dörrar, balkonger), material och färgsättning (fasad, tak och snickerier) bör vara vägledande. Indragna balkongpartier bör inte glasas in.

Fasader och naturstensgrunder

Tegelfasader och naturstensgrunder bör inte målas, putsas, slammas eller på annat sätt täckas över. Höga naturstensgrunder kan betraktas som ett lokalt särdrag för Höör.

Slätputsade fasadpartier bör inte spritputsas.

Tillbyggnader

Tillbyggnader bör ske på baksidan så att byggnadernas volym i gatubilden inte rubbas.

Uthusen

Uthusen är av stor betydelse för miljöns karaktär och bör bevaras och underhållas.

Övrigt

Utöver de generella riktlinjerna för delområde 5 anger kulturmiljöprogrammet att äldre tomter inte bör avstyckas av hänsyn till de lummiga trädgårdarna som i hög grad bidrar till villabebyggelsens kulturhistoriska värden.

Hänsyn, Delområde 6

Varje bygglov ska prövas individuellt.

Tak

Traditionella takmaterial på boningshus är lertegel (en- eller tvåkupigt). Rött eller grått eternittak har höga kulturhistoriska värden och bör bevaras. Moderna takmaterial som glaserat tegel och takpanneimiterande plåt är olämpliga. Rekommenderat takmaterial på bebyggelse uppförd under 1930- och 40-talen är papp eller lertegel. Betongpannor är enbart lämpligt på bebyggelse uppförd efter 1960.

Befintlig takform och taklutning bör bibehållas. Dominerande takform är traditionellt sadeltak, undantaget funkishusen, där plantak (terrasstak) eller flackt sadeltak dominerar. Även tälttak förekommer.

Skorstenar

Murade skorstenar bör bevaras och inte plåtinklädas.

Takkupor och takfönster

Nya takkupor och takfönster bör tillåtas restriktivt. Eventuella takkupor och takfönster bör anpassas till byggnadens formspråk och helst placeras inåt gård.

Entréer

Entréer mot gatan bör bevaras.

Färgsättning

Den ursprungliga färgsättningen (fasad, tak, snickerier) bör vara vägledande. Hänsyn bör också tas till befintlig färgsättning på omgivande bebyggelse.

Detaljer

Äldre snickeridetaljer på till exempel verandor eller taksparrar bör bevaras och underhållas. Utformning av och material till nya trappräcken samt balkongfronter- och räcken bör anpassas till byggnadens formspråk. Moderna material som tryckimpregnerat trävirke är olämpligt och bör undvikas.

Fasader och naturstensgrunder

Tegelfasader och naturstensgrunder bör inte målas, putsas, slammas eller på annat sätt täckas över. Höga naturstensgrunder kan betraktas som ett lokalt särdrag för Höör. Putsade fasader bör inte teglas.

Den ursprungliga behandlingen av putsade fasadytor bör vara vägledande. Slätputsade fasadpartier bör inte spritputsas.

Den ursprungliga utformningen av fasadpanel i trä bör vara vägledande. Traditionell locklistpanel bör bevaras och underhållas. Locklistpanel bör inte ersättas av annan sorts modernare panel, exempelvis lockpanel.

Tillbyggnader

Tillbyggnader bör ske på baksidan så att byggnadernas volym i gatubilden inte rubbas. Traditionella material bör användas. Moderna material som till exempel tryckimpregnerat trävirke är olämpligt och bör undvikas.

Uthusen

Uthusen är av stor betydelse för miljöns karaktär och bör bevaras och underhållas.

Tomter och avgränsning

Tomter ska inte styckas av. Tomter ska avgränsas med staket eller häckar. Plank eller murar är direkt olämpliga.

Fönster

Den ursprungliga fönstersättningen ska vara vägledande. Vid fönsterbyte bör nya fönster harmoniera med byggnaden i övrigt. Äldre originalfönster har höga kulturhistoriska värden.

Hänsyn, Delområde 7

Varje bygglov ska prövas individuellt.

Tak

Traditionella takmaterial inom området är lertegel (en- eller tvåkupigt). Rött eller grått eternittak har höga kulturhistoriska värden och bör bevaras. Moderna takmaterial som glaserat tegel och takpanneimiterande plåt är olämpliga. Rekommenderat takmaterial på bebyggelse uppförd under 1930- och 40-talen är papp eller lertegel. Betongpannor är enbart lämpligt på bebyggelse uppförd efter 1960.

Befintlig takform och taklutning bör bibehållas.

Dominerande takform är traditionellt sadeltak, undantaget funkishusen, där plantak (terasstak) eller flackt sadeltak dominerar. Även fälttak förekommer.

Skorstenar

Murade skorstenar bör bevaras och inte plåtinklädas.

Takkupor och takfönster

Nya takkupor och takfönster bör tillåtas restriktivt. Eventuella takkupor och takfönster bör anpassas till byggnadens formspråk och helst placeras inåt gård.

Entréer

Entréer mot gatan bör bevaras.

Färgsättning

Den ursprungliga färgsättningen (fasad, tak, snickeri) bör vara vägledande. Hänsyn bör också tas till befintlig färgsättning på omgivande bebyggelse. Mörka nyanser bör undvikas på såväl putsfasader som fasadpanel på bebyggelse uppförd före 1960-talet.

Detaljer

Äldre snickeridetaljer på till exempel verandor och taksparrar bör bevaras och underhållas. Utformning av och material till nya trappräcken samt balkongfronter- och räcken bör anpassas till byggnadens formspråk. Moderna material som tryckimpregnerat trävirke är olämpligt och bör undvikas.

Fasader och naturstensgrunder

Tegelfasader och naturstensgrunder bör inte målas, putsas, slammas eller på annat sätt täckas över. Höga naturstensgrunder kan betraktas som ett lokalt särdrag för Höör. Putsade fasader bör inte teglas.

Den ursprungliga behandlingen av putsade fasadytor bör vara vägledande. Slätputsade fasadpartier bör inte spritputsas.

Den ursprungliga utformningen av fasadpanel i trä bör vara vägledande. Traditionell locklistpanel bör bevaras och underhållas. Locklistpanel bör inte ersättas av annan sorts modernare panel, exempelvis lockpanel.

Tillbyggnader

Ev. tillbyggnader bör ske på baksidan så att byggnadernas volym i gatubilden inte rubbas.

Traditionella material bör användas. Moderna material som till exempel tryckimpregnerat trävirke är olämpligt och bör undvikas.

Uthusen

Äldre uthus är av stor betydelse för miljöns karaktär och bör bevaras och underhållas.

Tomter och avgränsning

Avstyckning av tomter bör tillåtas restriktivt. Tomter ska avgränsas med trästaket eller häck. Nyuppförda plank eller murar är direkt olämpliga.

Fönster

Den ursprungliga fönstersättningen bör vara vägledande. Vid fönsterbyte bör nya fönster harmonisera med byggnaden i övrigt. Äldre originalfönster har höga kulturhistoriska värden.

Hänsyn, Norra Rörum

- Det öppna landskapet, vägstrukturen och stengärdesgårdarna är värdefulla och bör bevaras.
- Det är viktigt att inte i allt för hög grad förändra upplevelsen av den ursprungliga bebyggelsen. Vid ombyggnation och renovering bör traditionellt byggnadsskick i enlighet med husets ursprungliga utformning vara vägledande. Skala, volym, material och färgsättning bör anpassas i enlighet med husets ursprungliga utformning. Nybyggnation bör anpassas till den ursprungliga bebyggelsen, avseende placering, skala och uttryck.
- Eventuella tillbyggnader och mindre komplementbyggnader som friggebodar och större lekstugor bör göras på baksidan och inte mot gatan. Respektera de ursprungliga husen genom att till exempel göra tillbyggnaderna lägre och lägga dem bakom entréfasaderna.
- Fönster är husets ögon. De bidrar på ett särskilt sätt till husets karaktär och tidsprägel. Byter man fönster är det viktigt att behålla storleken, proportioner och placeringen på fasaderna. På äldre hus bör vippfönster, aluminiumbågar och fuskspröjsar undvikas.
- En ny byggnad bör hålla samma avstånd till gatan som den omgivande bebyggelsen.

Dessa riktlinjer ska tolkas på ett sätt som också beaktar och väger in behov av förnyelse och förändring av fastigheter och verksamheter.

Hänsyn, Tjörnarp

Landskapsbild

Hänsyn ska tas till utblickar och siktstråk enligt PM – Kulturmiljö – Underlags-PM till Utvecklingsplan för Tjörnarp.

Tak

Traditionella takmaterial i är papp, tegel och eternit. Moderna takmaterial som glaserat tegel och betongpannor är olämpliga och bör undvikas på bebyggelse uppförd före 1960-talet. Till modernismens byggnader används ofta koppar eller papp. Befintlig takform och taklutning bör bibehållas. Dominerande takform i området är traditionellt sadeltak. Ett fåtal mansardtak och sadeltak med valmade gavelspetsar förekommer.

Skorstenar

Murade skorstenar bör bevaras och inte plåtinklädas.

Takkupor

Eventuella takkupor bör anpassas till byggnadens formspråk och helst placeras inåt gård.

Entréer

Entréer mot gatan bör bevaras.

Detaljer och färgsättning

Den ursprungliga utformningen vad gäller detaljer (såsom fönster, dörrar, balkonger), material och färgsättning (fasad, tak och snickerier) bör vara vägledande.

Fasader och naturstensgrunder

Tegelfasader och naturstensgrunder bör inte målas, putsas, slammas eller på annat sätt täckas över. Höga naturstensgrunder kan betraktas som ett lokalt särdrag för Höör. Slätputsade fasadpartier bör inte spritputsas.

Tillbyggnader

Tillbyggnader bör ske på baksidan så att byggnadernas volym i gatubilden inte rubbas.

Uthusen

Uthusen är av stor betydelse för miljöns karaktär och bör bevaras och underhållas. I dagsläget saknas riktlinjer för gaturum och park inom området för stationssamhället.

Hänsyn, Ringsjöbandet

Landskapsbild

Följande riktlinjer gäller avseende landskapsbild:

Markerade utblickar får inte hindras av ny bebyggelse

Inom särskilt känsliga landskapsavsnitt ska takvinkeln inte överstiga 27 grader och höjden inte överstiga en våning

Särskilt känsliga landskapsavsnitt ska hållas obebyggda, utöver befintliga tomter

Värdefulla kulturmiljöer

Ringsjöbandets värdefulla kulturmiljöer utgör sådana särskilt värdefulla miljöer som inte får förvanskas enligt 8 kap 13 § PBL. Det innebär bland annat att:

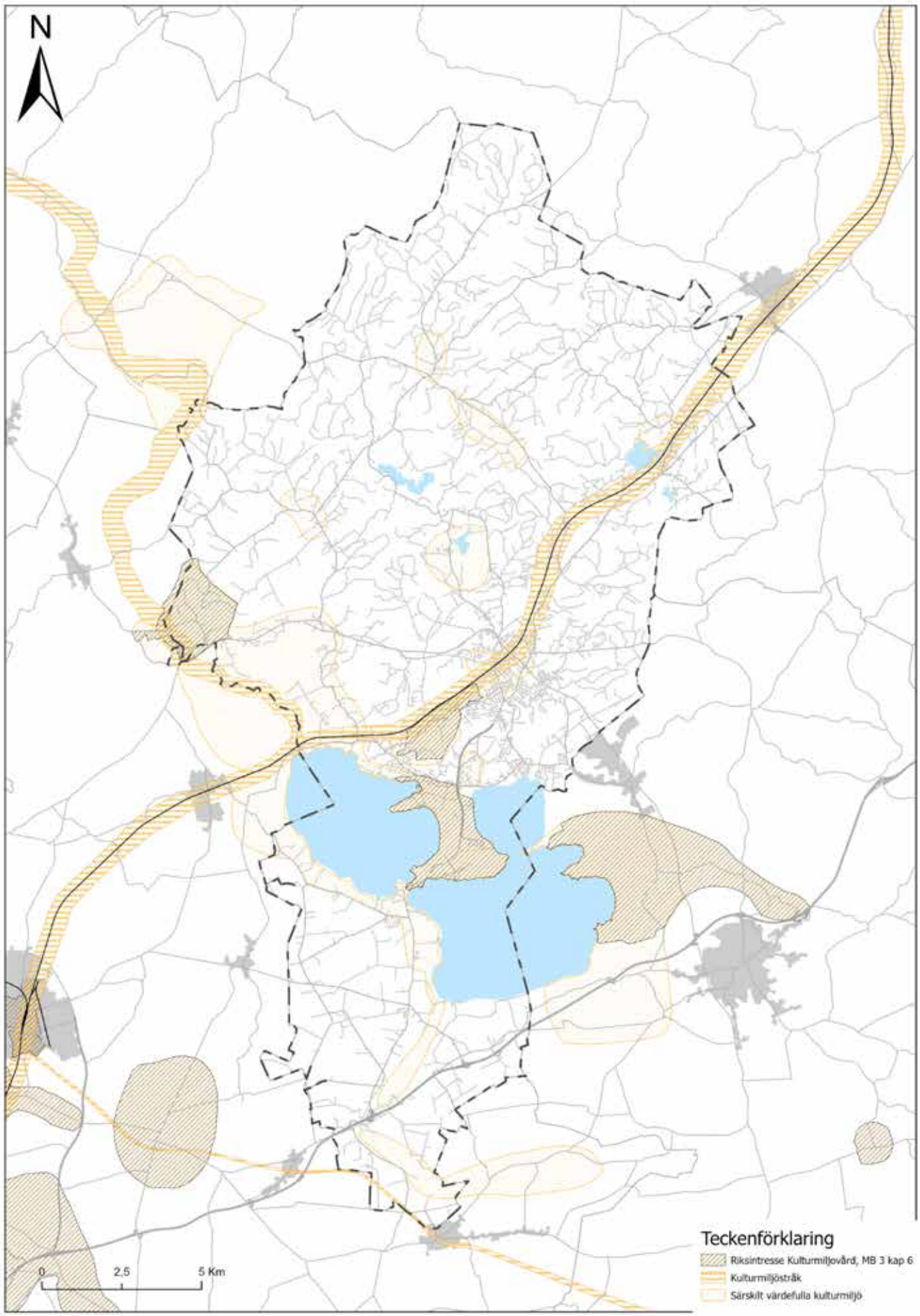
Berörda byggnadsverk ska underhållas så att de särskilda värdena bevaras (8 kap 14 § PBL).

Bygglov krävs för tillbyggnader och komplementbyggnader som annars är bygglovbefriade (9 kap 4-4d §§ PBL)

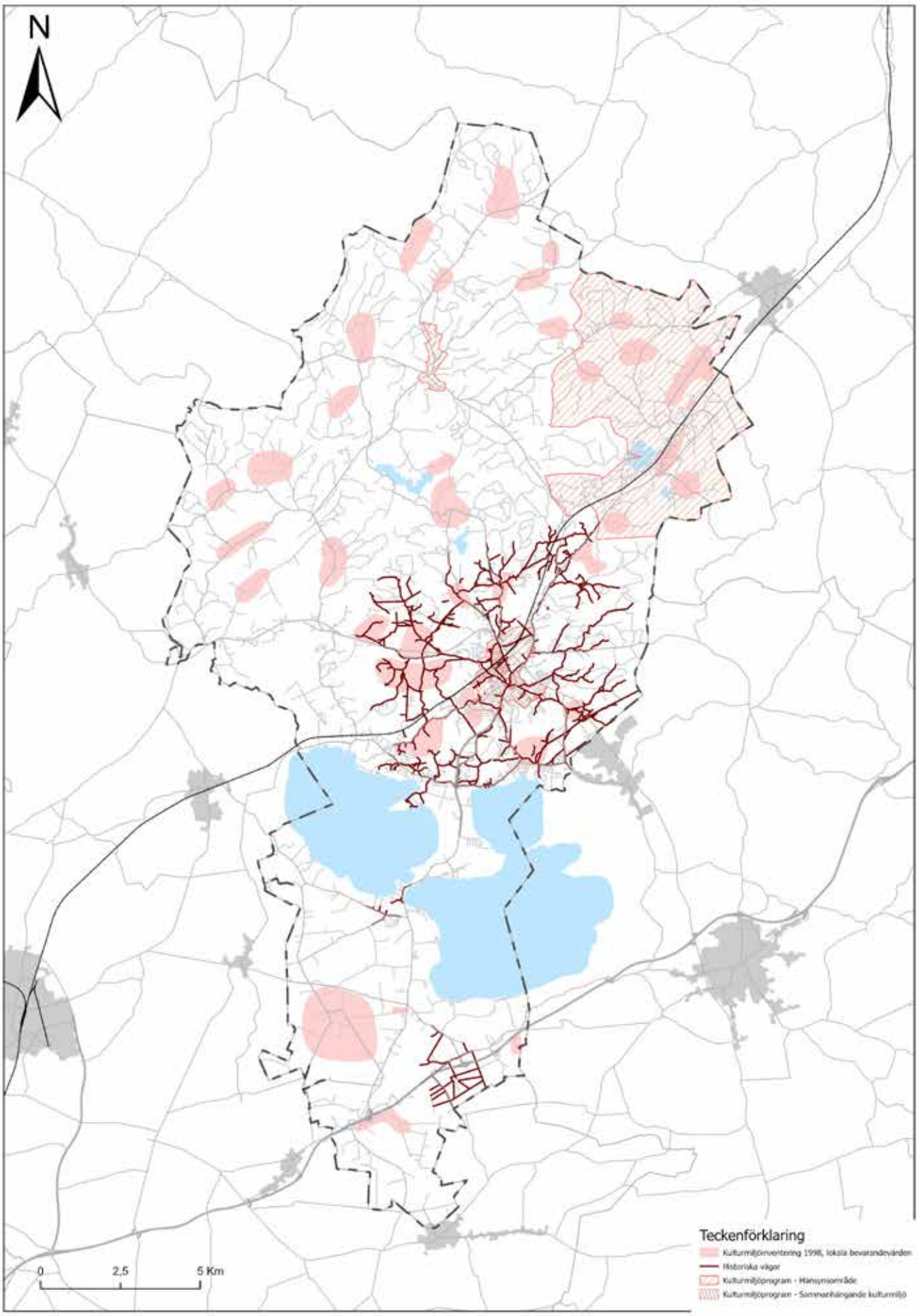
Inom de värdefulla kulturmiljöerna ska hänsyn tas till landskapet, vägstrukturer, stengärdsgårdar etc utöver bebyggelsen. Närmare riktlinjer när det gäller de värdefulla kulturmiljöerna är redovisade tillsammans med den mer detaljerade beskrivningen på delområdesnivå.

För Sätofta gamla by avser kommunen upprätta områdesbestämmelser för att värna den unika, oskiftade bymiljön. Det ger möjlighet att styra utformning och placering av eventuell tillkommande bebyggelse genom bindande bestämmelser. Det är också möjligt att styra vilka åtgärder som kräver bygglov och rivningslov. Däremot är det inte möjligt att styra byggnadshöjd och våningsantal genom områdesbestämmelser och de ger inte heller någon garanterad byggrätt. Möjligheten att införa bindande skydd av värdefulla byggnader ska övervägas.

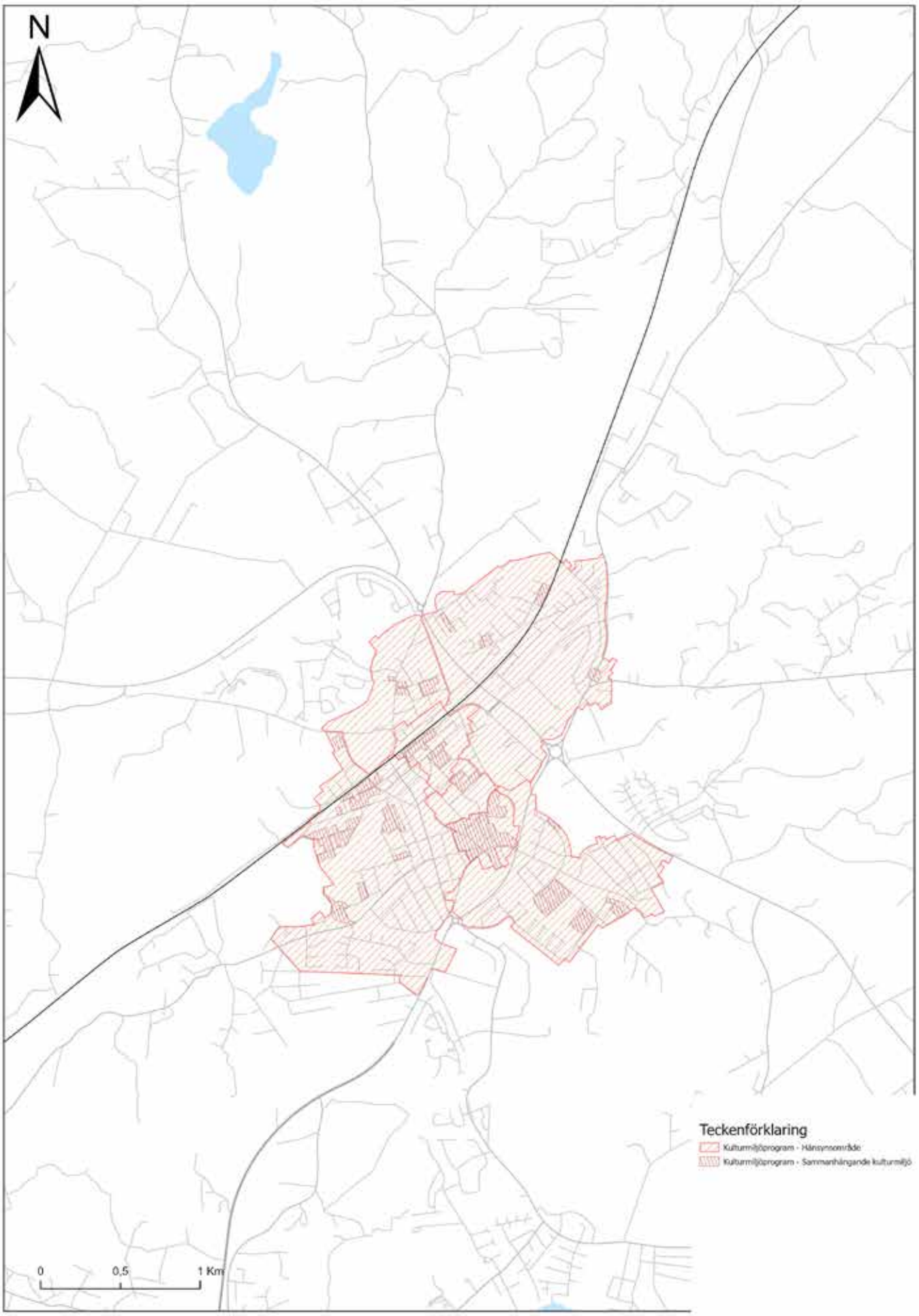
4.4. Kartor kulturmiljövärden

Kulturmiljö 1. Riksintresse kulturmiljövård och värdefulla kulturmiljöer (Länsstyrelsen Skåne)

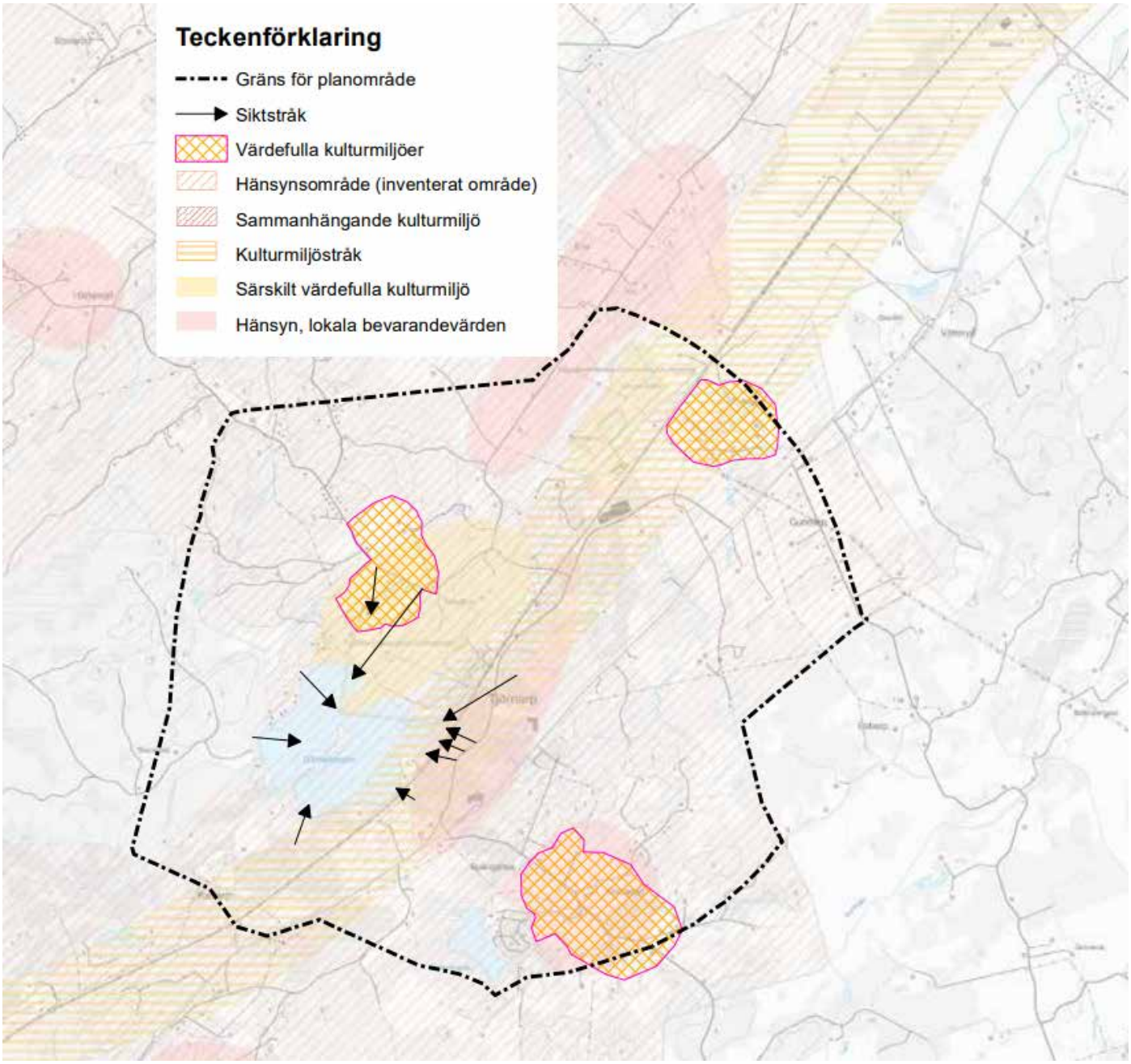
Kulturmiljö 2. Kulturmiljöinventering, Kulturmiljöprogram och Historiska vägar (Höörs kommun)

Kulturmiljö 3. Kulturmiljöprogram för Höörs tätort (Höörs kommun)

Kulturmiljö 4. Värdefull kulturmiljö och utblickar enligt planeringsunderlag för Ringsjöbandet (Höörs kommun)

Kulturmiljö 5. Värdefull kulturmiljö och utblickar enligt planeringsunderlag för Tjörnarp (Höörs kommun)

5. Friluftsliv

5.1. Riksintresse för friluftslivet

Områden som pekas ut som riksintresse för friluftsliv ska ha goda förutsättningar för människors vistelse och upplevelser i natur- och kulturlandskap. Huvudkriterier för utpekande av riksintresse för friluftsliv är att områdena har; särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur- och/eller kulturmiljöer, särskilt goda förutsättningar för friluftsaktiviteter och därmed berikande upplevelser och särskilt goda förutsättningar för vattenanknutna friluftsaktiviteter och därmed berikande upplevelser.

5.1.1. Generell hänsyn till områden av riksintresse för friluftsliv

Området av riksintresse för friluftslivet ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Det innebär generellt att ny bebyggelse och nya anläggningar ska lokaliseras och utformas med stor hänsyn till friluftslivsintresset. Alla aspekter som påverkar landskapsupplevelsen ska vägas in, som tystnad, estetiska kvaliteter, tillgänglighet till stränder, stigar med vägvisning, trafiksäkerhet och att natur- och kulturvärden bevaras och utvecklas. Omfattande kompensationsåtgärder är nödvändiga om större ingrepp blir aktuella.

5.1.2. Områden av riksintresse för friluftsliv

I Höörs kommun finns två områden av riksintresse för friluftsliv: FM 06 Frostavallen-Ringsjön-Fulltofta och FM 04 Rönneå.

Nedan listas och sammanfattas kort riksintressenas värden. Sammanfattningen är kommunens men utgår från Naturvårdsverkets registerblad för respektive riksintresse. Efter sammanfattningen följer kommunens bedömning av översiktsplanens påverkan samt hur kommunen avser att tillgodose riksintressets värden.

FM 06 Frostavallen-Ringsjön-Fulltofta

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Höörs, Hörbys och Eslövs kommuner och utgör totalt 14420 hektar. Riksintresset beslutades 2017-05-04.

Områdets värden: Strövområdena Frostavallen och Fulltofta utgör tillsammans med den stora Ringsjön och kulturlandskapet på Bosjöklosterhalvön mycket attraktiva och välbesökta rekreationsområden för människor från hela länet och även landet.

Förutsättningar för bevarande och utveckling av områdets värden är bland annat: Naturvärdena vårdas och består. Bebyggelseexploatering sker med stor hänsyn till natur- och kulturmiljövården.

För mer information om riksintressets värden se: NV registerblad

Översiktsplanens påverkan

Friluftslivet gynnas av att vattnet blir så klart som möjligt medan gösen som idag är den viktigaste matfisken gynnas av lite mindre klart vatten. Det finns därför en potentiell intressekonflikt mellan yrkesfisket och friluftslivet. Höörs kommuns hållning är att ekosystemen och friluftslivet, i form av bad och sportfiske, väger tyngre. Samtidigt ser Höörs kommun att yrkesfiskarna är centrala aktörer i arbetet med att nå en långsiktigt hållbar balans i sjön. Höörs kommun söker därför en lösning som tillvaratar både friluftslivets och yrkesfiskets intressen. Höörs kommun ser ingen konflikt mellan yrkesfisket och utveckling enligt denna översiktsplan.

I översiktsplanen förelås nio LIS-områden för besöksnäring inom riksintresseanspråket. Höörs kommun bedömer att besöksnäringen kan utvecklas utan att påtagligt skada värden av riksintresse. I översiktsplanen föreslås även bostäder i Blommeröd enligt gällande detaljplan samt bostadsområde Magleäng. I övrigt föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka värden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för friluftsliv tillämpas vid beslut.

FM 04 Rönneå

Sammanfattande beskrivning
Riksintresset ligger i Ängelholms, Klippans, Åstorps, Eslövs och Höörs kommun och utgör totalt 4180 hektar. Riksintresset beslutades 2017-05-04.

Områdets värden: Rönne å är Skånes näst

längsta vattendrag och rinner 85 kilometer från Västra Ringsjön genom fem kommuner innan den mynnar i Skälderviken. Ån har mycket stora natur- och kulturvärden och har stor betydelse för friluftsliv för hela regionen.

Förutsättningar för bevarande och utveckling av områdets värden är bland annat: Naturvärdena vårdas och utvecklas. Strandskyddet respekteras och tillsyn utövas vid behov.

För mer information om riksintressets värden se: NV registerblad

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka värden inom riksintresset.

Hur riksintresset tillgodoses

Riksintresset ska tillgodoses genom att kommunens generella hänsyn till riksintressen för friluftsliv tillämpas vid beslut.

5.2. Regionala intressen för friluftslivet

Enligt PBL 3 kap § 5 ska kommunen i översiktsplanen redogöra för: Hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med regionala mål, planer och program; om och hur översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, samt; sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse.

Regionplan för Skåne 2022-2040

I Regionplanen redovisas en karta över friluftslivet i regionen. Kartan för friluftsliv i Skåne visar översiktligt de områden och stråk som spelar en viktig roll för Skånes friluftsliv samt de strukturer som påverkar utvecklingen och tillgängligheten till rekreation och friluftsliv i Skåne.

I regionplanens redovisning av friluftslivet är Skåneleden och den regionala cykelleden centrala med flera delsträckor inom kommunen. Stora delar av Höörs kommuns yta utgörs av grönområden och flera grönstråk och förslag till nya grönstråk pekas ut av Region Skåne.

I Regionplanens tematiska fördjupning om grönstruktur finns även särskilda planeringsprinciper för friluftsliv. De tre planeringsprinciperna är: Synliggör och ta hänsyn till friluftslivets och turismens intressen i den regionala och kommunala planeringen samt ge fler områden av regional betydelse för friluftslivet ett långsiktigt skydd; Öka tillgängligheten för rekreation och friluftsliv i natur- och kulturlandskapet, samt; Förbättra tillgången till tätortsnära natur för nära, vardagligt friluftsliv och kortare utflykter.

Höörs kommun har tillämpat de regionala lederna och grönområdena i denna översiktsplan, främst i Utvecklingsinriktning och Användning av mark och vatten.

5.3. Kommunala intressen för friluftslivet

I översiktsplanen ska kommunen redovisa områden som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet samt hur dessa ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas. (MB 3 kap 6 §).

Nedan redogörs för de underlag som ligger till grund för kommunens bedömning av att områdena är av allmänt intresse.

Grönstrukturprogram för Höörs tätort (2007)

Grönstrukturprogrammet (2007) innehåller en detaljerad inventering av naturvärden och rekreationsvärden i anslutning till Höörs tätort. Grönstrukturprogram för Höörs tätort med Stanstorp och Sätofta antogs 2007 och bedöms fortfarande vara aktuellt.

Grönstrukturprogrammet innehåller en inventering av sociala värden (rekreation). För dessa värden identifierar kommunen i programmet närrekreationsområden (befintliga samt utveckling) och gröna stråk som binder samman rekreationsmöjligheterna. Höörs kommun bedömer att dessa utpekanden ska betraktas som särskilda markanvändningsintressen för behovet av grönområden i och i närheten av tätorten Höör (MB 3 kap 6 § första stycket).

Länk till Grönstrukturprogram för Höörs tätort (2007)

PM – Rekreation och sociala värden – Underlags-PM till Utvecklingsplan för Tjörnarp (2022)

I arbetet med Utvecklingsplan för Tjörnarp (2022) tog kommunen fram ett särskilt underlag om rekreation och sociala värden för tätorten Tjörnarp. I underlaget identifieras områden och värden för friluftslivet; områden för närrekreation, stråk för rekreation, leder och målpunkter samt värden för friluftsliv i Tjörnarp. Identifierade områden och värden finns integrerade i översiktsplanen.

För mer information se PM – Rekreation och sociala värden

Stora opåverkade områden

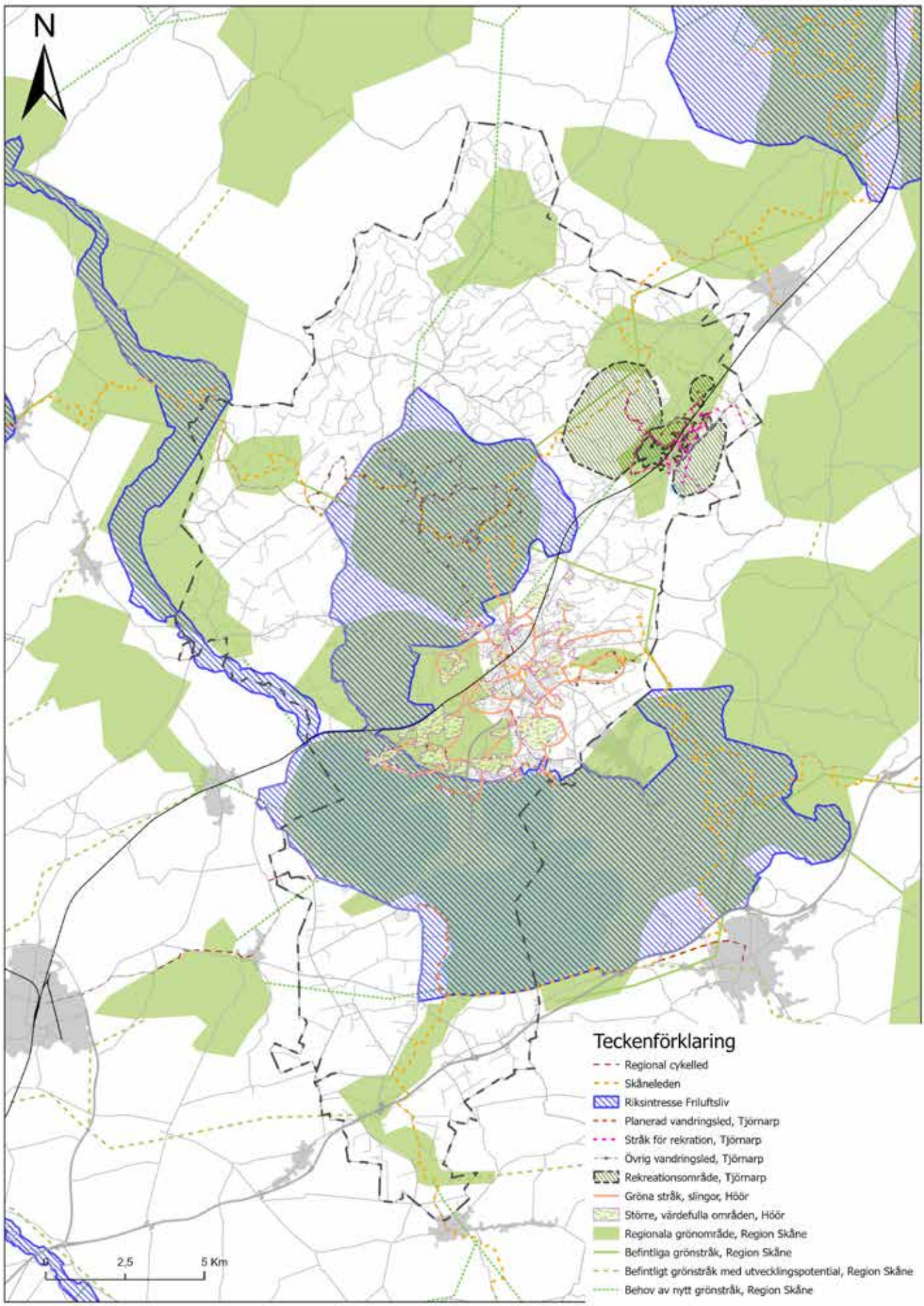
I arbetet med översiktsplanen har kommunen gjort en fördjupad granskning och bedömning av stora sammanhängande landskap fria från buller och andra störningar. Dessa områden utgör en viktig resurs för rekreation och friluftsliv samt för att bevara landskapets ekologiska funktioner. Dessa landskap har höga upplevelsevärden och bidrar till biologisk mångfald genom att upprätthålla spridningssamband mellan olika naturmiljöer. (se mer i avsnitt 6. Landskap och stora opåverkade områden).

5.3.1. Vägledning kommunala intressen för friluftsliv

Närrekreationsområden och gröna stråk enligt Grönstrukturprogrammet har betydelse för friluftslivet. Områdena ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön (MB 3 kap 6 § första stycket). Behovet av grönområden i tätorten och i dess närhet ska beaktas särskilt. Det innebär att möjligheten till rekreation ska säkerställas och förstärkas vid förändringar av miljön. Det gäller både i grönområden och i byggda miljöer. Gröna stråk ska betraktas utifrån tätortsnivå och binda samman grönområdena. Grundinventeringen ska vägas in vid markanvändningsbeslut som påverkar naturvärden.

Planeringsunderlag Landsbygdens landskapsvärden (2025), utpekade Stora opåverkade områden, Utemiljöprogram Höör (2025) samt PM – Rekreation och sociala värden (2022) utgör planeringsunderlag för översiktsplanen. Områdena ska skyddas på samma sätt som ovanstående.

5.4. Kartor Friluftsliv

Friluftsliv 1. Riksintresse friluftsliv, Regionala grönområden, grönstråk och leder (Region Skåne), gröna stråk och slingor i Höör samt rekreationsområden, stråk och vandringsleder i Tjörnarp (Höörs kommun)

6. Landskapsvärden och Stora opåverkade områden

6.1. Landsbygdens landskapskaraktärsområden

I Höörs kommun har 15 landskapstyper identifierats på landsbygden som utmärker sig från kringliggande landskap. Landskapstyperna utgörs av *flackt skogslandskap, böljande skogslandskap, böljande mosaiklandskap, småbrutet odlingslandskap, storskaligt odlingslandskap* samt *vattenlandskap*. Samspelet mellan befintliga naturförhållanden, historiska och kulturella miljöer, upplevelsevärden och markanvändning sätter sin specifika prägel på landskapstypernas olika karaktär och värden. Öster om Höörs tätort domineras landskapet av ett böljande skogslandskap som övergår i ett böljande mosaiklandskap närmre tätorten. Norr om Höör domineras landskapet av ett böljande skogslandskap med inslag av böljande mosaiklandskap och flacka skogslandskap. Väster om Höör domineras landskapet av ett småbrutet odlingslandskap och mindre skogslandskapsområden. Söder om Ringsjöarna domineras landskapet av ett storskaligt odlingslandskap.

Kommunen har genomfört landskapsanalyser för varje karaktärsområde. För mer information se Planeringsunderlag Landsbygdens landskapsvärden.

6.1.1. Vägledning landsbygdens landskapskaraktärsområden

Vid förändrad markanvändning ska hänsyn tas till områdets landskapskaraktär enligt beskrivningarna.

6.2. Stora opåverkade områden

Stora sammanhängande landskap fria från buller och andra störningar utgör en viktig resurs för rekreation och friluftsliv samt för att bevara landskapets ekologiska funktioner. Dessa landskap har höga upplevelsevärden och bidrar till biologisk mångfald genom att upprätthålla spridningssamband mellan olika naturmiljöer. De erbjuder även ostörda miljöer för boende samt är en viktig resurs för de areella näringarna.

Höörs kommun har i tidigare översiktsplanering redovisat stora opåverkade områden baserat på den preliminära avgränsning som togs fram av Länsstyrelsen i Skånes rapport *Underlag för fysisk planering i Skåne län avseende 3 kap. 2 § miljöbalken* (2000). I denna rapport ingår en fallstudie för Höör som identifierar områden med låg grad av exploatering.

I arbetet med denna översiktsplan har kommunen gjort en fördjupad granskning och bedömning av dessa områden, med stöd i ett särskilt framtaget underlag om landsbygdens landskapsvärden och landskapskaraktärer. Syftet har varit att fortsatt tillvarata intresset av stora opåverkade områden samt för att kunna möta exploateringsanspråk från bland annat Trafikverkets planering. För mer information, se Planeringsunderlag Friluftsliv och landskap.

Stora opåverkade områden omfattas av miljöbalkens hushållningsbestämmelser (3 kap. 2 §), som anger att mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt påverkats av exploatering ska skyddas så långt som möjligt från åtgärder som kan påverka deras karaktär. Dessa områden är därför viktiga att peka ut och värna i översiktsplaneringen.

6.2.1. Områdesbeskrivning

Ett större sammanhängande opåverkat område har identifierats i kommunens norra och nordvästra delar. Området kan, enligt Länsstyrelsen rapport (2000), potentiellt utgöra ett av Skånes allra största opåverkade område som sträcker sig in i Klippans och Hässleholms kommuner samt nordligaste spetsen av Eslövs kommun. Kommunens hållning är att sådana områden måste ha en viss storlek för att deras funktion som opåverkade landskap ska vara relevant i planeringssammanhang. På mindre skala tillgodoses landskapets kultur-, natur- och upplevelsevärden redan genom andra skyddsformer och intressen.

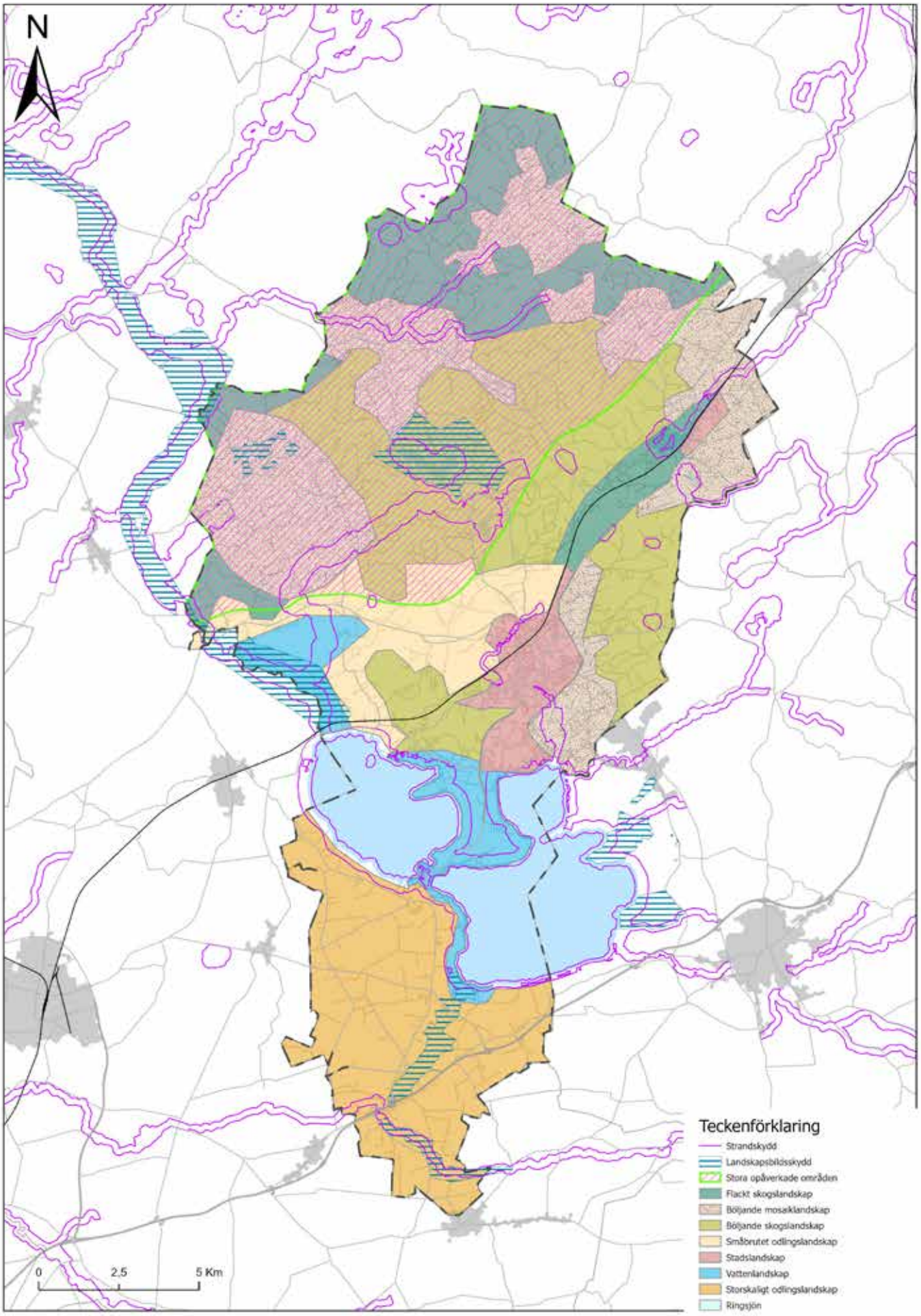
Området präglas av ett tyst, rofyllt och kuperat skogslandskap med inslag av småskaligt jordbruk, sjöar och höjder som skapar siktlinjer och variation. Kombinationen av öppna och slutna landskapsrum ger höga rekreativa och estetiska värden samt bidrar till känsla av platsidentitet. Naturvärdena är särskilt knutna till trädklädda betesmarker, våtmarker och ädellövskog. Fyra värdefulla landskapskärnor inom området har pekats i kommunens naturvårdsprogram, vilka alla har koppling till det småbrutna odlingslandskapet.

6.2.2. Vägledning stora opåverkade områden

Stora opåverkade områden ska så långt möjligt skyddas från åtgärder som kan påverka landskapets karaktär negativt (MB 3 kap. 2 §). Alla aspekter som påverkar landskapsupplevelsen ska vägas in, som tystnad, estetiska kvaliteter, tillgänglighet till stränder, stigar med vägvisning, trafiksäkerhet och att natur- och kulturvärden bevaras och utvecklas.

I det utpekade området är därmed småskalig areell näring, som betesdrift, åkerbruk och selektivt skogsbruk, centrala för att bevara landskapets rekreativa, estetiska och ekologiska värden. Större exploatering är därmed olämplig medan besöksnäring ses som en hållbar utvecklingsväg. Ny bebyggelse bör i första hand lokaliseras till befintliga bebyggelseområden och anpassas till landskapets och byarnas karaktär. Omfattande kompensationsåtgärder är nödvändiga om större ingrepp blir aktuella.

6.3. Kartor Landskapsbild och stora opåverkade områden

Landskap 1. Landskapskaraktärsområden och Stora opåverkade områden (Höörs kommun) samt strandskydd och landskapsbildskydd

7. Sjöar och vattendrag

7.1. Nationella intressen för sjöar och vattendrag

I kommunen finns flera större sjöar och vattendrag av vilka Ringsjöarna är de största vattenförekomsterna. Mindre sjöar är Dagstorpssjön, Vaxsjön, Korsarödssjön, Tjörnarpssjön, Prästtorpasjön och Syrkhultasjön.

Kommunen deltar som en av aktörerna i sammanlagt fyra vattenråd som arbetar med de tre avrinningsområden som finns inom kommunens gränser. Kävlingeån, Helge å och Rönneå är kommunens tre avrinningsområden men Ringsjön har idag ett eget vattenråd trots att det i praktiken ingår i avrinningsområdet för Rönneå.

För kommunens sjöar och vattendrag gäller olika skydd, miljökvalitetsnormer (MKN vatten) och riksintressen (RI vattenförsörjning, RI yrkesfiske, RI kulturmiljö). Nedan redogörs för sådana nationella intressen som gäller specifikt för sjöarna och vattendragen i kommunen.

7.1.1. Miljökvalitetsnormer för vatten

Miljökvalitetsnormerna (MB 5 kap) syftar till att skydda människors hälsa och miljö samt uppfylla krav som ställs på Sverige genom vårt medlemskap i EU. Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för vägledning kring miljökvalitetsnormer för vatten.

MKN ytvatten

MKN för ytvatten bedöms utifrån två parametrar, kemisk och ekologisk status. Kemisk ytvattenstatus innebär att halterna av giftiga ämnen i en vattenförekomst inte får vara högre än vad som anges i en lista över ingående ämnen som är baserad på EU-Direktivet om prioriterade ämnen. Den ekologiska statusen ska vägas samman utifrån fasta principer kring de biologiska, kemiska, hydromorfologiska bedömningsgrunderna och klassificeras utifrån i femgradig skala (hög, god, måttlig, otillfredsställande och dålig).

I VISS (vatteninformation Sverige) finns 14 ytvattenförekomster listade i Höörs kommun, varav två sjöar, Östra- och Västra Ringsjön, samt 12 vattendrag. Enligt Statusklassning 2016-2021 uppnår inget vattendrag god ekologisk status. Enligt Statusklassningen uppnår tio av vattendragen måttlig ekologisk status, två av vattendragen otillfredställande ekologisk status och ett av vattendragen dålig ekologisk status.

Ringsjöarna uppnår enligt Statusklassning 2016-2021 otillfredställande ekologisk status och ej god ekologisk status.

MKN grundvatten

MKN för grundvatten bedöms utifrån två parametrar, kvantitativ och kemisk status. Grundvattenförekomsternas kvantitativa status är god om vattenuttagen är i balans med grundvattenbildningen, så att inte grundvattenförrådet och de ekosystem som beror av det utarmas eller försämras. Kemisk status bestäms genom att mäta halterna av miljögifter eller föroreningar. Värdena jämförs mot gränsvärden som inte får överskridas om status ska bedömas som god.

Kommunens grundvattenförekomster är idag klassade till god kemisk status och god kvantitativ status.

7.1.2. Vägledning Miljökvalitetsnormer för vatten

Nya verksamheter som bedöms medföra långsiktig skada på vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag ska inte tillåtas. Aktuell status och riskbedömning ska vägas in vid beslut om markanvändning så att miljökvalitetsnormer kan följas.

7.1.3. Riksintresse för vattenförsörjning

Ringsjöverket

Sammanfattande beskrivning

Havs- och vattenmyndigheten har beslutat att Ringsjöverket utgör ett mark- och vattenområde av riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning enligt miljöbalken (3 kap 8 §). Riksintresset består av intagsledning för ytvatten och råvattenpumpstation, vattenverk och pumpstationer, ledningar mellan råvattenpumpstationer och vattenverk och Västra Ringsjön. Riksintresset aktualiserades enligt Länsstyrelsens planeringskatalog 2017.

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen förelås tre LIS-områden för besöksnäring inom riksintresseanspråket. Höörs kommun bedömer att besöksnäringen

kan utvecklas utan att påtagligt försvåra tillkomst eller nyttjande av vattenresursen. I översiktsplanen föreslås i övrigt ingen exploatering inom eller i anslutning till området. Översiktsplanens förslag bedöms inte påtagligt skada eller påverka värden inom riksintresset.

Höörs kommun ser ingen konflikt mellan vattenförsörjningen och utveckling enligt denna översiktsplan.

Hur riksintresset tillgodoses
Västra Ringsjön ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomst och nyttjande av anläggningar för vattenförsörjning.

7.1.4. Riksintresse för yrkesfiske

Ringsjön RI YF 80

Sammanfattande beskrivning
Ringsjön är av riksintresse för yrkesfisket enligt miljöbalken (3 kap 5 §).

Enligt rådande tolkning räknas fångstplatser med omfattande fiskeaktivitet eller unika förutsättningar för visst fiske, lekområden för kommersiellt viktiga arter av fisk eller skaldjur, uppväxtområden och vandringsstråk för kommersiellt viktiga arter samt fiskehamnar som områden av riksintresse för yrkesfisket. Riksintresset beslutades 2006.

Översiktsplanens påverkan

I översiktsplanen förelås 7 LIS-områden för besöksnäring inom riksintresseanspråket. Höörs kommun bedömer att besöksnäringen kan utvecklas utan att påtagligt försvåra yrkesfisket. I översiktsplanen föreslås i övrigt ingen exploatering inom eller i anslutning till området.

Friluftslivet gynnas av att vattnet blir så klart som möjligt medan gösen som idag är den viktigaste matfisken gynnas av lite mindre klart vatten. Det finns därför en potentiell intressekonflikt mellan yrkesfisket och friluftslivet. Höörs kommuns hållning är att ekosystemen och friluftslivet, i form av bad och sportfiske, väger tyngre. Samtidigt ser Höörs kommun att yrkesfiskarna är centrala aktörer i arbetet med att nå en långsiktigt hållbar balans i sjön. Höörs kommun söker därför en lösning som tillvaratar både friluftslivets och yrkesfiskets intressen. Höörs kommun ser ingen konflikt mellan yrkesfisket och utveckling enligt denna översiktsplan.

Hur riksintresset tillgodoses

Hela Ringsjön ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra yrkesfiske.

7.2. Regionala intressen för sjöar och vattendrag

Länsstyrelsen har på uppdrag från Naturvårdsverket pekat ut värdefulla naturmiljöer i och i anslutning till sjöar och vattendrag. Materialet är ett underlag till miljömålsarbetet. Materialet kan också användas av handläggare mm som behöver information om värden i vattenmiljöer.

I Skåne finns omkring 100 vattenmiljöer som bedöms vara nationellt särskilt värdefulla eller nationellt värdefulla. De utpekade sjöarna och vattendragen har höga värden för naturvård, fisk/fiske eller kulturmiljöer i och i anslutning till vatten. Dessa vattenmiljöer skall på sikt få ett långsiktigt skydd och även restaureras där behov finns.

Vattnen kan vara klassade som värdefull utifrån antingen Naturvärden, Fisk/Fiskevärden eller Kulturvärden.

Nedan redogörs kortfattat för värdefulla och särskilt värdefulla vatten i kommunen. För mer information om värdefulla vatten se Länsstyrelsens hemsida.

7.2.1. Värdefulla vatten i Höörs kommun

Bråån

Bråån har naturvärden och fisk/fiskevärde som anses vara nationellt särskilt värdefulla. Brååns värden finns Höörs, Eslövs och Hörbys kommun.

Dagstorpssjön/Vaxsjön

Dagstorpssjön har naturvärden och fisk/fiskevärde som anses vara nationellt värdefulla. Vaxsjön har fisk/fiskevärde som anses vara nationellt värdefull. Värden finns i Höörs kommun.

Kävlingeån/Lödde å

Kävlingeån/Löddeå har naturvärden, fisk/fiskevärden och kulturvärden som anses vara nationellt särskilt värdefulla. Vattendragens

värden finns i Eslövs, Hörbys, Höörs, Kävlinges, Lommas och Lunds kommun.

Ringsjöarna

Ringsjöarna har naturvärden och fisk/fiskevärden som anses vara nationellt särskilt värdefulla. Västra Ringsjön har kulturvärden som anses nationellt särskilt värdefulla. Värden finns i Höörs, Eslövs och Hörbys kommun.

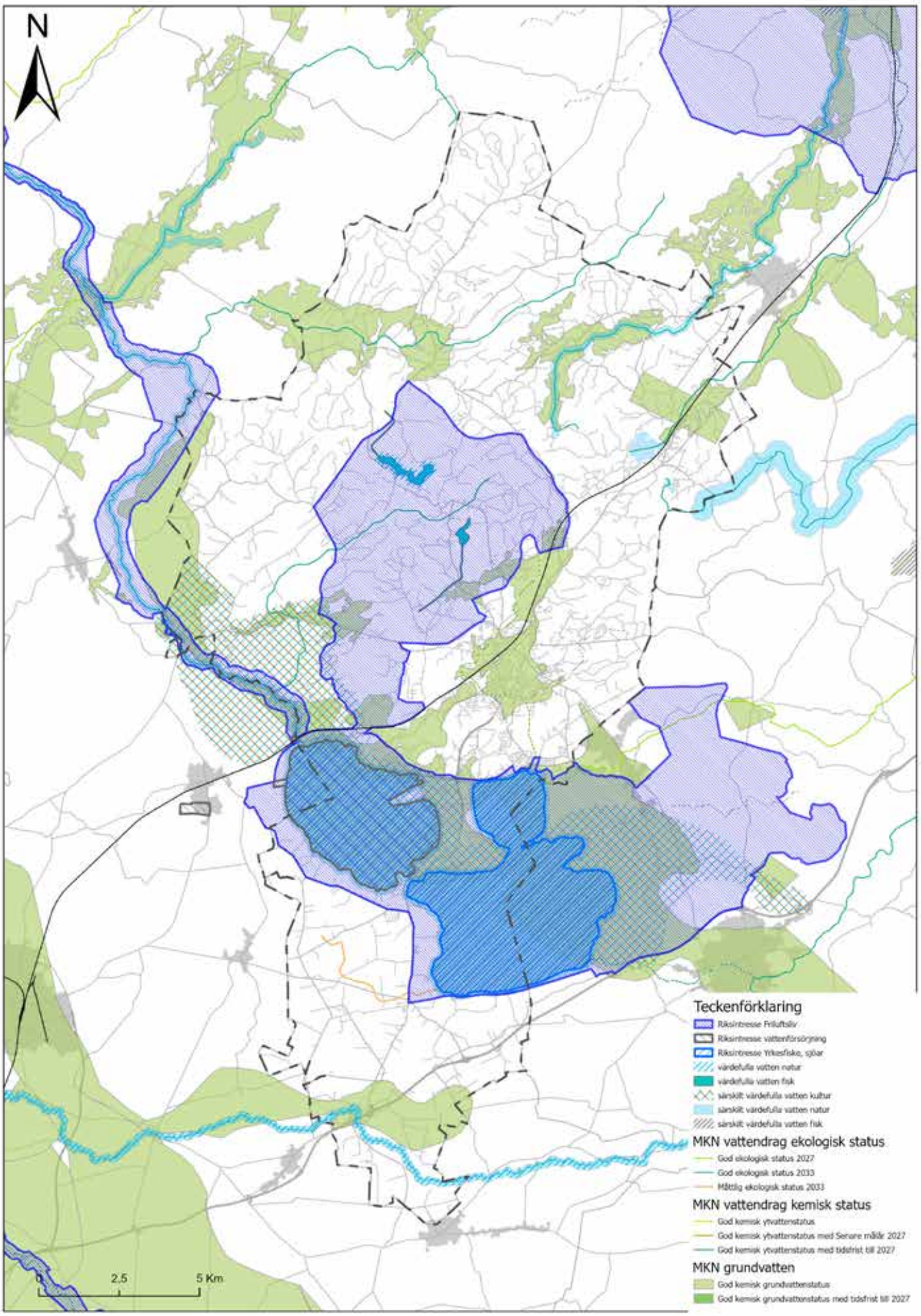
Rönne å

Rönne å har naturvärden, fisk/fiskevärden och kulturvärden som anses vara nationellt särskilt värdefulla. Värden finns i Eslövs, Höörs, Klippans, Svalövs, Åstorps och Ängelholms kommun.

7.2.2. Vägledning regionala intressen för sjöar och vattendrag

Värdefulla vatten och särskilt värdefulla vatten ska skyddas mot åtgärder som riskerar leda till att värden påverkas.

7.3. Kartor Sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag 1. Riksintressen för friluftsliv, vattenförsörjning och yrkesfiske, Miljökvalitetsnormer för vatten samt Värdefulla vatten (Länsstyrelsen Skåne)

8. Jord- och skogsbruk

Miljöbalken (MB) innehåller bestämmelser om hushållning med mark och vatten. Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Det innebär att brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska skyddas så långt möjligt mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk (3 kap 4 § MB). Hushållningsbestämmelserna innehåller flera andra regler som påverkar jordbruks- och skogsmark. Det gäller till exempel att mark som har betydelse för friluftslivet så långt möjligt ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter ska beaktas särskilt (3 kap 6 § MB).

8.1. Jordbruksmark och skogsbruksmark i Höörs kommun

Cirka en tredjedel av kommunens totala landyta består av jordbruksmark. Söder om Ringsjön finns kommunens bördigaste markområden (klass 6-7). Denna del av kommunen ingår i sydvästra Skånes rationellt brukade öppna jordbruksbygder. Även väster om Höör domineras landsbygden av jordbruk och har förhållandevis hög bördighet (klass 5-6). Öster och norr om Höör finns mellanbygden med lägre bördighet (klass 3-5).

Cirka hälften av kommunens totala landyta består av produktiv skogsmark.

8.2. Vägledning jordbruksmark och skogsbruksmark

Mot bakgrund av klimatförändringar och andra osäkerhetsfaktorer bedömer Höörs kommun att all jordbruksmark i kommunen är potentiellt brukningsvärd ur långsiktigt och översiktligt perspektiv. I en mer detaljerad skala måste jordbruksmarken bedömas ur ett näringsperspektiv där möjligheten att bedriva jordbruk påverkas av samhällsstrukturer och omgivande miljö. Avgränsade skiften kan därför i det enskilda fallet bedömas sakna långsiktigt brukningsvärde på grund av att de är avskilda från annan jordbruksmark och därför svårbrukade.

Skogsbruket är inte lika sårbart för ändrad markanvändning eftersom det finns så stora arealer och eftersom aktiva brukningsåtgärder sker relativt sällan. Ur hushållningsperspektiv bedömer Höörs kommun därför att hänsynen till friluftsliv, natur och kulturmiljö har större praktisk betydelse när det kommer till förändring av skogsmark än hänsynen till skogsbruket som sådant.

Brukningsvärd jordbruksmark får alltså bara exploateras om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen, exempelvis att tillgodose behovet av bostäder och att skapa resurseffektiva, ändamålsenliga strukturer. Höörs kommun beskriver i utvecklingsstrategin i översiktsplanen vilka områden som innebär väsentliga samhällsintressen på den mest övergripande nivån. Inriktningen fördjupas genom strategier för: Småstad i storstadsregion; Stationsby i utveckling; Levande landsbygd; Tillgänglig natur med höga kvaliteter, samt; Hållbara transporter.

Genom strategierna utvecklar Höörs kommun de väsentliga samhällsintressen som kan påverka markanvändningen i kommunen, och därmed även jordbruksmarken.

Sammanfattningsvis är det av väsentligt samhällsintresse att Höör kan växa som centralort med nya bostäder, servicelokaler och verksamheter. Genom att förtäta befintlig ort kan exploatering av jordbruksmark begränsas. Tätorten behöver trots det växa ytmässigt. Marken inom en km från Höörs station ska då användas mest effektivt, men även en-två km från stationen är marken av intresse för bostadsutbyggnad.

Tjörnarp stationsbys utvecklingsmöjligheter är begränsande i och med Tjörnarps läge mellan väg 23 och Södra stambanan samt att orten innehåller många kuperade platser. Detta medför att möjligheten till förtätning i endast redan utbyggda områden är begränsad och för att kunna peka ut områden inom en-två km från stationen som är möjliga för exploatering innebär det att även jordbruksmark i vissa lägen pekas ut.

Tjörnarp är en ort med potential för stationsnära utveckling. Det innebär att även marken inom

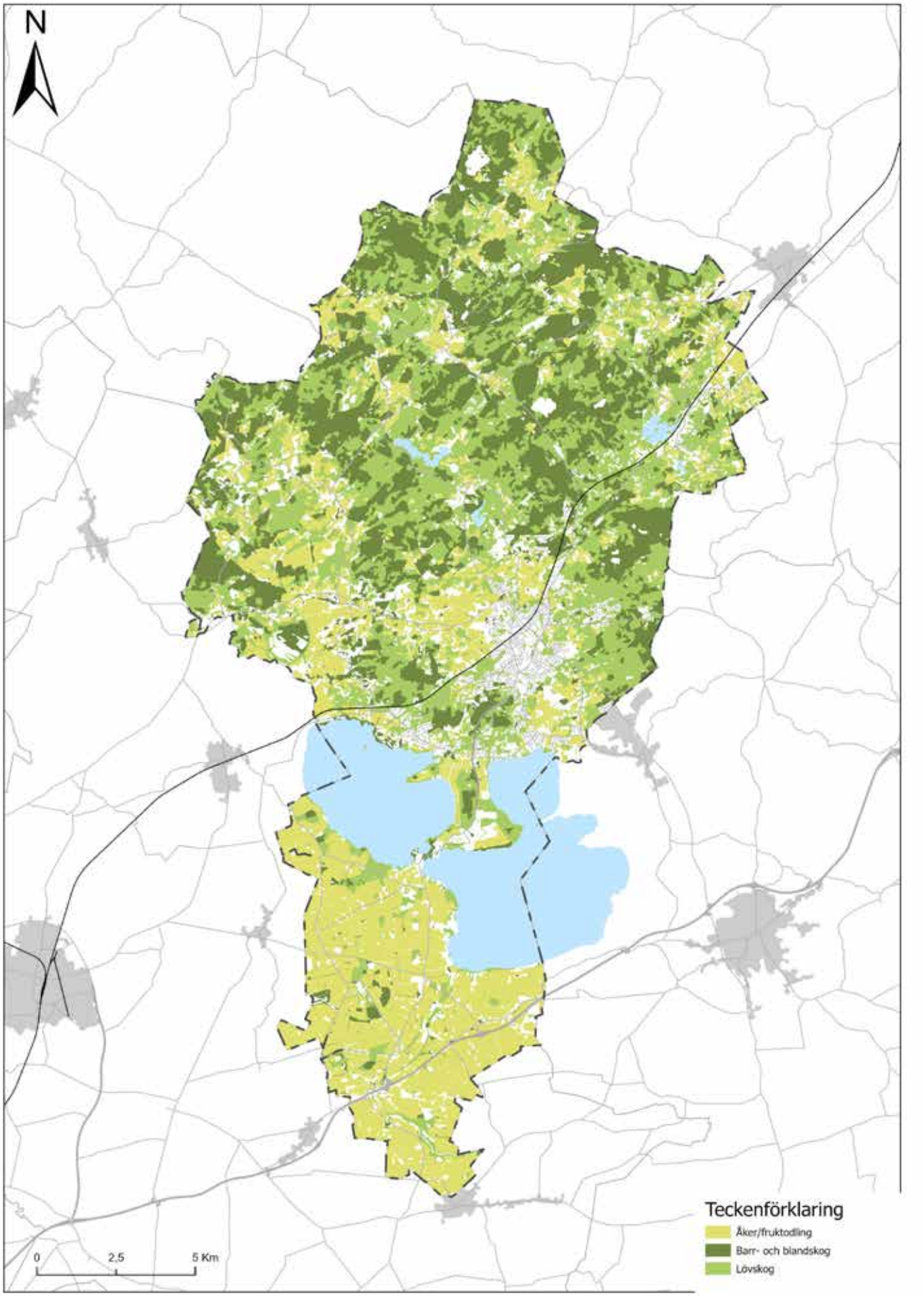
två km från stationen i Tjörnarp är attraktiv för exploatering. Stationsnära utbyggnad är effektivt ur transportsynpunkt eftersom det förenklar resande utan bil. Även byar och bebyggelsegrupper behöver utvecklas. Planen innebär att det sker inom befintliga strukturer.

Kommunens bedömning är därmed att Tjörnarp som stationsby behöver kunna utvecklas på liknande sätt som Höörs tätort enligt översiktsplanen.

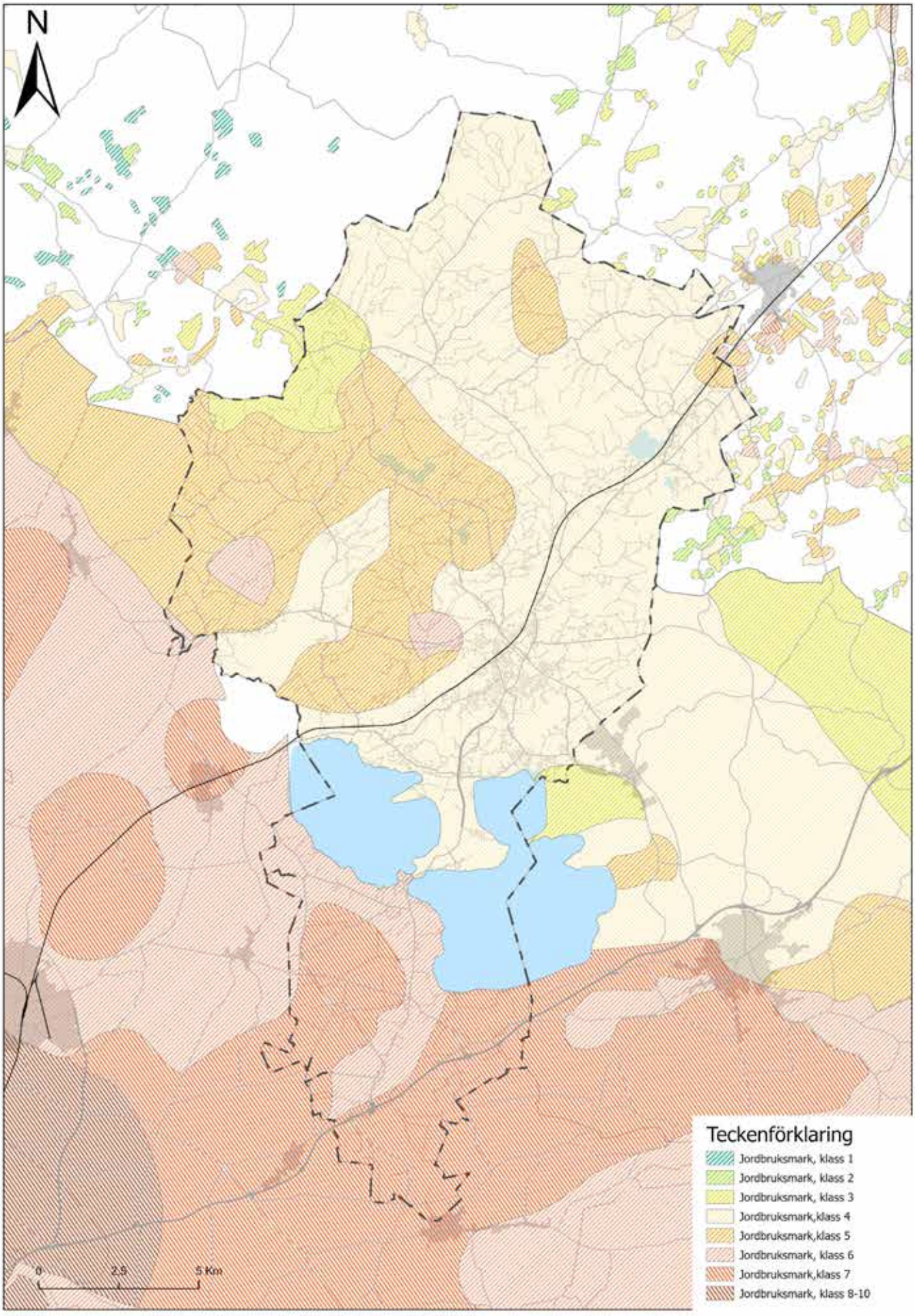
Det är alltså av väsentligt samhällsintresse att Tjörnarp kan växa som stationsby med nya bostäder, servicelokaler och verksamheter. Genom att förtäta befintlig ort kan exploatering av jordbruksmark begränsas. Tätorten behöver trots det växa ytmässigt. Marken inom en km från Tjörnarps station ska då användas mest effektivt, men även en-två km från stationen är marken av intresse för bostadsutbyggnad.

Hur utvecklingen konkret får effekter i olika delar av kommunen syns i markanvändningskartan. Där är även stora områden avsatta för jord- och skogsbruk. I dessa områden ska förutsättningarna att långsiktigt bedriva areella näringar väga tungt vid eventuella förändringsanspråk. Söder om Ringsjöarna och väster om Höör ska avstyckningar för andra ändamål styras till befintliga bebyggelsegrupper och vägar för att inte splittra upp marken. Vägledningen till områden för jord- och skogsbruk kommer att tillämpas vid förfrågningar om att avstycka mark för andra ändamål utanför befintliga orter och bebyggelsegrupper.

8.3. Kartor jord- och skogsbruk

Jord- och skogsbruk 1. Åkermark och skog

Jord- och skogsbruk 2. Jordbruksklassificering (Länsstyrelsen)

9. Infrastruktur och energi

9.1. Riksintressen för kommunikationer

Trafikverket har ansvar för att besluta om vilka områden som är av riksintresse för kommunikationsanläggningar. Dessa områden ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna (miljöbalken 3 kap 8 §). Kommunen har ansvar för att redovisa i översiktsplanen hur kommunen avser att tillgodose riksintressena.

Beslutet om riksintresseanspråk är baserade på Trafikverkets sektorsbeskrivning inklusive kriterier för utpekande från 2020. 2024-12-09 fattades beslut om uppdaterad sektorsbeskrivning med kriterier, som kommer att ligga till grund för kommande översyn av riksintressen.

Nedan sammanfattas kort riksintressen för trafikslagens anläggningar följt av Trafikverkets funktionsbeskrivning och kommunens redogörelse för översiktsplanens påverkan och hur riksintresset ska tillgodoses.

9.1.1. Järnvägsanläggningar av riksintresse

I Höörs kommun finns Södra stambanan som är en järnvägsanläggning av riksintresse. Riksintresset beslutades 2024-09-10.

Södra Stambanan

Sammanfattande beskrivning
Södra stambanan är av internationell betydelse och ingår i det utpekade Trans European Transport Network, TEN-T. Södra Stambanan ingår i kategorin riksintresse för befintlig järnvägsanläggning.

Två nya spår Hässleholm-Lund ingår som framtida utveckling inom riksintresseanspråket. Motiven till utbyggnaden är att förbättra för arbetspendling och bidra till ökad kapacitet för godstransporter på järnväg. De nya spåren ska utformas för hastigheter upp till 250 km/tim, vilket nya järnvägar i Sverige vanligtvis byggs för. Uppdraget gavs av regeringen i oktober 2023 (Trafikverket, 2025).

Det finns i dagsläget ingen avgränsad järnvägskorridor för Två nya spår Hässleholm-Lund.

Funktionsbeskrivning och framtida utveckling
TEN-T stomnät, Järnväg som trafikeras av godstrafik, Järnväg som trafikeras av långväga persontrafik, Station utmed järnväg av riksintresse. Förbigångsspår planeras i Slätthult och Rättelöv. Ombyggnad till planskild spårkorsning och fler plattformsspår på Malmö C planeras. Två nya spår Hässleholm-Lund planeras.

Översiktsplanens påverkan
Höörs kommun bedömer att det inte finns några konflikter mellan järnvägsanläggningar av riksintresse utifrån och avsedd användning av mark- och vattenområden enligt denna översiktsplan utifrån nuvarande kunskapsläge och beslut i projektet två nya spår Hässleholm-Lund.

Hur riksintresset tillgodoses
Höörs kommun ska ta hänsyn till att Södra stambanan, Höörs station och Tjörnarps station är av riksintresse vid beslut om förändringar i deras närområde.

Riksintresset tillgodoses primärt genom att inte föreslå ny markanvändning som kan förväntas försvåra utvecklingen av järnvägen i enlighet med funktionsbeskrivningen. Vidare avser Höörs kommun tillgodose riksintresset genom att särskilt belysa frågor om buller och risker i samband med kommande planering för bostäder eller annan känslig markanvändning inom järnvägens influensområde. Slutligen anser Höörs kommun att riksintresset ska tillgodoses genom Trafikverkets utredningar och planering för utveckling av Södra Stambanan. Höörs kommun avser att aktivt medverka i planeringen.

9.1.2. Vägar av riksintresse

I Höörs kommun finns två vägar av riksintresse. E22 Trelleborg-Kalmar-Norrköping beslutades 2024-12-09 och 23 Lund-Växjö beslutades 2023-09-26. Båda utgör befintliga vägar av riksintresse.

E22 Trelleborg -Kalmar-Norrköping (E22 genom Skåne län)

Sammanfattande beskrivning
E22 ingår i det av EU utpekade TEN-T-nätet (Trans European Transport Network). Vägarna som ingår i TEN-T är av särskild internationell betydelse.

Funktionsbeskrivning och framtida utveckling
TEN-T övergripande nät, Funktionellt prioriterat vägnät för godstransporter, Funktionellt prioriterat vägnät för långväga personresor, Rekommenderad färdväg för farligt gods. På sträckan Fjälkinge–Gualöv pågår ombyggnation till motorväg. Identifierat behov av kapacitetsförstärkning på stäckan Fogdarp-Hörby N och ombyggnad av trafikplats Norrehe.

Översiktsplanens påverkan
I översiktsplanen föreslås två nya verksamhetsområden och ett nytt område för utveckling av bland annat bostäder i anslutning till E22.

Höörs kommun bedömer att det inte finns några konflikter mellan riksintresset och avsedd användning av mark- och vattenområden enligt denna översiktsplan.

Hur riksintresset tillgodoses
Höörs kommun ska ta hänsyn till att väg E22 genom Skåne län är av riksintresse vid beslut om förändringar i vägens närområde.

Riksintresset tillgodoses primärt genom att inte föreslå ny markanvändning som kan förväntas försvåra utvecklingen av vägen i enlighet med funktionsbeskrivningen. Vidare avser Höörs kommun tillgodose riksintresset genom att särskilt belysa frågor om buller och risker i samband med kommande planering för bostäder eller annan känslig markanvändning inom vägens influensområde. Slutligen anser Höörs kommun att riksintresset ska tillgodoses genom Trafikverkets utredningar och planering för utveckling av vägen. Höörs kommun avser att aktivt medverka i planeringen.

23 Lund-Växjö (Väg 23 genom Skåne län)

Sammanfattande beskrivning
Väg 23 Lund-Växjö tillhör väglänkar som bidrar till att upprätthålla nationellt viktiga strukturer och ingår i kategorin befintligt riksintresse.

Funktionsbeskrivning och framtida utveckling
Funktionellt prioriterat vägnät för godstrafik, Funktionellt prioriterat vägnät för långväga personresor, Rekommenderad färdväg för farligt gods, Väglänkar som bidrar till att upprätthålla nationellt viktiga strukturer. Tjörnarp-Sandåkra planeras byggas ut till mötesfri landsväg, byggstart kommer att ske tidigast 2027 och färdigställande 2029.

Kommunens resonemang om framtida förändringar av väg 23.

Höörs kommun ser positivt på att beslut äntligen har tagits om vägens framtida dragning. Genom att södra delen av väg 13 respektive norra delen av väg 23 genom Höörs tätort byggs om så ser kommunen fram emot att befintliga problem och kapcitetsbegränsningar längs vägsträckan kan lösas för att skapa en bättre stadsmiljö i Höörs tätort och bättre säkerhet för oskyddade trafikanter. Inte minst i korsningen mellan väg 23 och statlig väg 1335 finns idag stora brister i såväl trafiksäkerhet som framkomlighet, speciellt för fotgängare och cyklister som omöjligen kan tas sig över vägen på ett säkert sätt.

Kommunen kommer att arbeta tillsammans med Trafikverket för att korsningar med kommunalt vägnät ska bli så bra som möjligt samt även bevaka intresset för det enskilda vägnätet och de många enskilda anslutningar som idag finns på sträckan.

Även på den sträckan som tas bort ur Trafikverkets prioriterade vägnät vill kommunen samarbeta för att skapa goda lösningar som gynnar alla. Övertagande av väg 23 genom Höörs tätort söder om den prioriterade delen är en gemensam fråga. Även hur man tillsammans kan arbeta för gång- och cykelväg längs väg 23 från Ängsbyn och söderut mot Snogeröd samt skapande av säkra passager vid Nybykorset och Gamla Bo.

Översiktsplanens påverkan
I översiktsplanen föreslås två nya områden för verksamheter och två nya områden för bland annat bostäder utmed väg 23 i Höörs tätort.

Höörs kommun bedömer att det inte finns några konflikter mellan riksintresset av väg 23 och avsedd användning av mark- och vattenområden enligt denna översiktsplan utifrån nuvarande kunskapsläge och beslut i projektet väg 23 Tjörnarp-E22.

Höörs kommun gör anspråk på att väg 23 byggs om och kompletteras med cykelvägar från Höör till Tjörnarp för att nå trafiksäkerhet och förbättra möjligheten till fossilfria transporter.

Hur riksintresset tillgodoses
Höörs kommun ska ta hänsyn till att väg 23 genom Skåne län är av riksintresse vid beslut om förändringar i vägens närområde.

Riksintresset tillgodoses primärt genom att inte föreslå ny markanvändning som kan förväntas

försvåra utvecklingen av vägen i enlighet med funktionsbeskrivningen. Vidare avser Höörs kommun tillgodose riksintresset genom att särskilt belysa frågor om buller och risker i samband med kommande planering för bostäder eller annan känslig markanvändning inom vägens influensområde. Slutligen anser Höörs kommun att riksintresset ska tillgodoses genom Trafikverkets utredningar och planering för utveckling av vägen. Höörs kommun avser att aktivt medverka i planeringen.

9.1.3. Flyganläggningar av riksintresse

Sammanfattande beskrivning
De skånska flygplatserna Malmö, Ängelholm-Helsingborg samt Kristianstad har status av riksintresse och deras MSA-ytor överlappar Höörs kommun. Alla delar av kommunen ingår i någon av MSA-ytorna, och en stor del av kommunen ingår i alla tre.

Den MSA-påverkande ytan består av en cirkel med radien 55 km, som utgår från flygplatsens landningshjälpmedel. Inom detta område kan nya master, vindkraftverk etc. påverka luftfarten negativt.

Översiktsplanens påverkan
Höörs kommun bedömer att det inte finns några konflikter mellan riksintressena och avsedd användning av mark- och vattenområden enligt denna översiktsplan.

Hur riksintresset tillgodoses
Vid eventuella prövningar av höga objekt, över 20 m, genom bygglov eller detaljplan kommer samråd att ske med berörda flygplatser och myndigheter, däribland Försvarsmakten.

9.2. Övriga intressen för kommunikationer

Byggnadsfritt avstånd till statlig väg

För objekt som inte ligger inom detaljplan och som inte kräver bygglov gäller enligt väglagen en tillståndspliktig zon på minst tolv meter från en väg. Inom detta område ska om möjligt inte finnas byggnader eller andra anordningar som kan äventyra trafiksäkerheten. Länsstyrelsen beslutar om tillstånd inom tillståndspliktig zon från väg. För vissa vägar gäller en utökad tillståndsplikt på 30 eller 50 meter.

Det är lika viktigt att ta hänsyn till trafiksäkerheten inom detaljplan och för objekt utanför detaljplan som kräver bygglov. Då detaljplanen upprättas ska kommunen samråda med Trafikverket så att tillräcklig hänsyn till trafiksäkerheten tas inom den tillståndspliktiga zonen. Detsamma gäller vid bygglov (Trafikverket, 2025).

Rekommenderade leder för farligt gods

Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och produkter som kan skada människor, djur, miljö, egendom och annat gods om de inte hanteras rätt under transporter eller skyddas mot yttre hot som stöld eller skadegörelse.

Transport av farligt gods på väg och järnväg regleras av lagen och förordningen om transport av farligt gods (lag (2006:263) samt förordning (2006:311) om transport av farligt gods.

En sammanställning över de allmänna vägarna upprättas årligen av Länsstyrelsen i Skåne. Denna sammanställning redovisar bland annat vilka vägar som är rekommenderade för farlig godstransport samt uppställningsplatser för rast och dygnsvila.

De rekommenderade transportvägarna i Höörs kommun är väg E22, väg 13, väg 17 och väg 23 norr om väg 13.

På väg 23 mellan korsningen med väg 17 vid Snogeröd och korsningen med väg 13 i Höör gäller förbud mot transporter av farligt gods av klasserna 1 och 2 samt transporter på kortast möjliga lämpliga väg för lastning och/eller lossning vid företag, terminal eller annan godsmottagare eller godsavlämnare inom förbudsområdet eller invid vägsträckan.

Höörs kommun tillämpar Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen (RIKTSAM) för bedömning av riskförhållanden när verksamheter planeras i närheten av leder där farligt gods transporteras.

9.2.1. Vägledning leder för farligt gods

Området inom 150 m från farligt gods-leder ska hanteras som riskhanteringsavstånd enligt RIKTSAM. Vid prövning av ny bebyggelse ska riskbedömningar genomföras om det behövs med hänsyn till bebyggelsens känslighet.

9.3. Riksintresse för energi

Energimyndigheten ansvarar för att peka ut områden som är särskilt lämpliga för energiproduktion och energidistribution sett ur ett nationellt perspektiv. Riksintressen ska tillgodoses och beaktas i den kommunala översiktsplaneringen, som är vägledande vid tillståndsprövning. Enligt miljöbalken ska områden som är särskilt lämpliga för anläggningar för energiproduktion så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

2024 gav regeringen Energimyndigheten i uppdrag att se över sina riksintresseanspråk. Första delen av uppdraget, att peka ut potentialområden, redovisades i oktober 2024. Andra delen av uppdraget, att ta fram nya riksintressen för energi, ska redovisas senast 25 oktober 2025.

9.3.1. Riksintressen energiproduktion-vindbruk

Sammanfattande beskrivning
I Höörs kommun finns ett område av riksintresse för energiproduktion-vindbruk. Området sticker in som en flik i Höörs kommun vid Trulstorp i kommunens nordligaste spets, men ligger till största delen i Hässleholms och Klippans kommuner. Riksintresset beslutades år 2013.

Översiktsplanens påverkan
Denna översiktsplan innehåller inget förslag på ändrad markanvändning som skulle kunna påtagligt försvåra energiproduktion. Däremot framgår av översiktsplanen att riksintresseområdet överlappar andra allmänna intressen. Områdena i gräns mot Hässleholms och Klippans kommuner är hänsynsområde för ”stort opåverkat område” enligt 3 kap 2 § miljöbalken.

Hur riksintresset tillgodoses
Område av riksintresse för vindbruk ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra energiproduktion.

Höörs kommun bedömer att bevarandet av stora opåverkade områden bättre svarar mot en långsiktigt hållbar utveckling än exploatering för landbaserad vindkraft. Det slutliga avgörandet kommer att ligga hos prövningsmyndigheten som får väga intressena mot varandra.

9.3.2. Övriga intressen för energi

Hänsynsområden för vindbruk

I Höörs kommun idag finns sex vindkraftverk fördelade på två områden i kommunens södra del.

I arbetet med översiktsplanen har hänsynsområden för vindkraft pekats ut. Hänsynsområdena innefattar ett område i sydvästra delen av kommunen samt befintliga vindkraftverk med en buffertzon.

Motivet till utpekandet av hänsynsområde för vindbruk i sydvästra delen av kommunen är att detta är enda området där kommunen ser att det kan finnas möjlighet att skapa en sammanhängande vindkraftsutbyggnad. Utpekandet innebär inte en slutlig bedömning att vindkraft är lämplig i området, men innebär att vindkraftsintresset ska uppmärksammas i samband med eventuella andra förändringsanspråk.

9.3.3. Vägledning hänsynsområden för vindbruk

Inom hänsynsområde för vindbruk ska intresset av energiproduktion vägas in vid eventuella förändringsanspråk, exempelvis avstyckning för bostadsändamål.

9.4. Vatten och Avlopp

Både rent dricksvatten och säkra avloppslösningar är grundläggande delar av människors livsmiljö. Miljömålen säger att vattenförsörjningen ska vara långsiktigt hållbar och tryggad. Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Kommunen ska ordna allmän VA-försörjning när det behövs i ett större sammanhang med hänsyn till miljö och människors hälsa. Den allmänna VA-försörjningen består av tjänsterna vattenförsörjning, spillvattenhantering och dagvattenhantering.

9.4.1. Vatten och avlopp i Höörs kommun

Höörs tätort försörjs med dricksvatten från Karlsviks vattenverk som behandlar grundvatten

till dricksvatten. Tjörnarp försörjs från ett eget grundvattenverk, liksom Norra Rörum. Spillvatten renas i fyra avloppsreningsverk, Ormanäs (Höörs tätort), Tjörnarp, Norra Rörum och Snogeröd, där recipienterna är Östra Ringsjön samt Tormestorpsån. Verksamhetsområde för dagvatten finns i stora delar av Höörs tätort med kringliggande områden samt Tjörnarp och Snogeröd och delar av Norra Rörum.

Den kommunala vatten- och avloppsverksamheten sköts av Mittskåne Vatten, som är ett samarbete mellan Höörs och Hörby kommun. Mittskåne Vatten styrs av en egen politisk nämnd med förtroendevalda både från Höör och Hörby, VA-nämnden. Syftet med samarbetet är att den gemensamma nämnden ska svara för att det finns en god och funktionell vatten– och avloppsinfrastruktur.

9.4.2. Utbyggnadsstrategi för den allmänna anläggningen

VA-strategi

Ett inriktningsbeslut fattades under 2024 om att behålla och rusta upp de befintliga vattenverken och avloppsreningsverken i Norra Rörum, Tjörnarp och Snogeröd. Därmed planeras fördjupade utredningar avseende utbyggnadsbehovet vid respektive anläggning. Utredningarna ska ligga till grund för investeringsplanen och anpassas för framtida exploateringar och anslutning av VA-utbyggnadsområden. Parallellt pågår ett arbete med att rusta upp Ormanäs avloppsreningsverk och ta fram nytt miljötillstånd som inrymmer framtida belastning.

Vattenförsörjning

Vattenförsörjningen för kommunen behöver förstärkas och en utredning gällande vattenförsörjningen pågår. 2024-12-03 togs ett inriktningsbeslut om att Höörs kommuns framtida dricksvattenförsörjning ska säkras genom fortsatt drift och utveckling av egen vattenproduktion, där grundvatten från egna befintliga och nya vattentäkter används som råvatten i dricksvattenproduktion.

I dagsläget saknar Höörs kommun en reservvattentäkt. Inför framtida klimatförändringar finns det risk för att grundvattentillgången under delar av året minskar. Mittskåne Vatten förbereder en gemensam vattenförsörjningsplan för Höörs och Hörby kommuner. Planen ska vara ett underlag för beslut om framtida vattenförsörjning.

Kring Orup, Ormanäs och Tjörnarps vattentäkter finns skyddsområden med syfte att förhindra verksamhet som kan medföra risk för föroreningar av grundvattentäkterna. Skyddsområdet är indelat i brunnsområden samt primär- och sekundär skyddszon.

Spillvattenhantering

Ormanäs avloppsreningsverk behöver byggas ut för att säkerställa kapacitet och driftsäkerhet. En förstudie har genomförts och under 2025 har ett arbete med att ta fram nytt miljötillstånd och genomförandeplan tagits fram. Ett nytt tillstånd behövs för utbyggnaden. Även de mindre avloppsreningsverken i kommunen har ett stort behov av renovering och i vissa fall kapacitetsökning och förbättrad rening i samband med ökade reningskrav.

Dagvattenhantering

En dagvattenstrategi håller på att tas fram gemensamt för kommunerna Höör och Hörby. Målet med den nya dagvattenstrategin är att skapa en tydlig och gemensam väg till en hållbar dagvattenhantering där det framgår hur kommunen ska jobba med dagvattenfrågor, hur ansvarsfördelningen ser ut mellan olika aktörer och i vilka skeden frågorna ska beslutas och genomföras. Strategin kommer att gälla för både nya och befintliga områden både inom och utanför verksamhetsområde för dagvatten. Arbetet sker gemensamt mellan Hörby kommun, Mittskåne Vatten och Höörs kommun. Strategin kommer ersätta den befintliga dagvattenpolicyn från 2009.

Under kommande år kommer ett arbete med att utreda om befintliga dagvattensystem har den kapacitet som de dimensionerats för samt ta fram en åtgärdsplan för de delar som inte uppnår tillräcklig kapacitet för att säkerställa en hållbar dagvattenhantering.

Ledningsförnyelse

För att klara kommande exploateringar behöver kapaciteten på ledningsnätet inom tätorten analyseras. Uppbyggnad av beräkningsmodeller för samtliga ledningsslag pågår och när de finns på plats kommer behovet av kapacitetsökningar samordnas med behovet av ledningsförnyelse i den löpande investeringsplaneringen.

Ledningsförnyelseplanen kommer längre fram att synkas med tillskottsvattenstrategin för kommunen.

VA-utbyggnadsplan

Vattentjänstlagen, Lag (2006:7) om allmänna vattentjänster, reglerar när kommunen har en skyldighet att ordna kommunalt vatten och avlopp enligt §6. Kommunens skyldighet inträder när det finns ett behov av hälsoskäl och/eller miljöskäl.

En VA-utbyggnadsplan togs fram i samband med vattentjänstplanen som beskriver områden som idag ligger utanför kommunalt verksamhetsområde där kommunen har ett ansvar enligt LAV. VA-utbyggandsplanen baseras på en behovsanalys där resultatet visade att det finns ett kommunalt ansvar för VA-försörjningen i Karlarp och Wrangelsborg. Vidare pekades Broslätt och Bokeshall/Bokelund ut som ett VA-utredningsområde där förutsättningarna behöver utredas närmare. Rolsberga, Hanninge, Korsaröd och Spångahus pekades ut som VA-bevakningsområden. VA-bevakningsområden är sådana området som kan utvecklas till VA-utbyggnadsområden om förutsättningarna förändras, t.ex. om områdena blir större i samband med exploateringar eller utökade godkända bygglov.

Vattentjänstplan

Höörs kommun har tagit fram ett förslag på vattentjänstplan som har varit ute på samråd i början av 2025. En kommunal vattentjänstplan är ett styrdokument som beskriver hur VA-försörjningen ska ordnas långsiktigt i hela kommunen. Vattentjänstplanen sträcker sig över en 12-årig tidsram och syftet med vattentjänstplanen är att få en heltäckande långsiktig planering för hela kommunens vatten- och avloppsförsörjning både inom och utanför nuvarande kommunala verksamhetsområdet för VA.

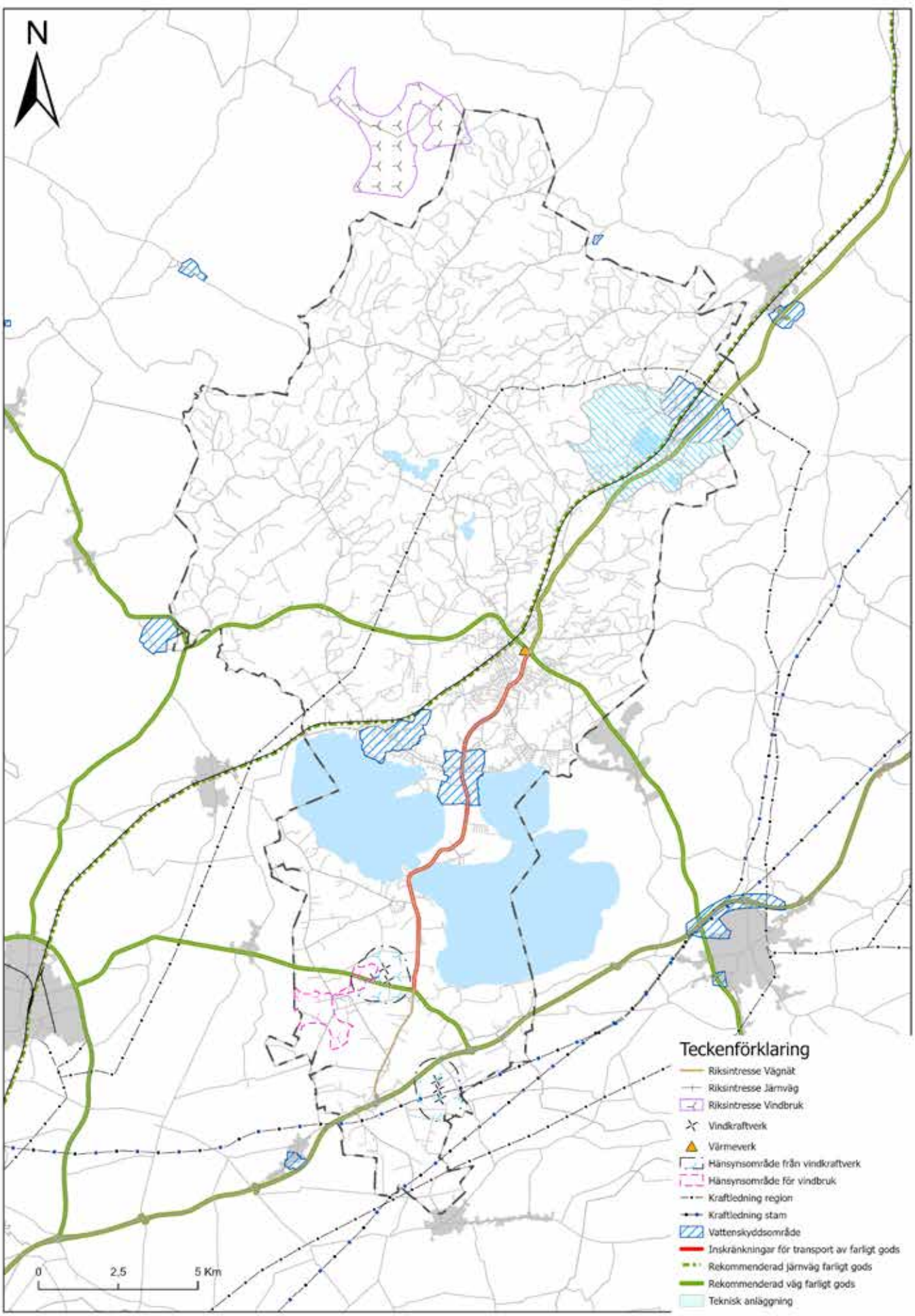
9.4.3. Vägledning Vatten och avlopp

För Västra Ringsjön som dricksvattentäkt gäller att kommunen ska verka för en fortsatt förbättring av vattenkvalitet.

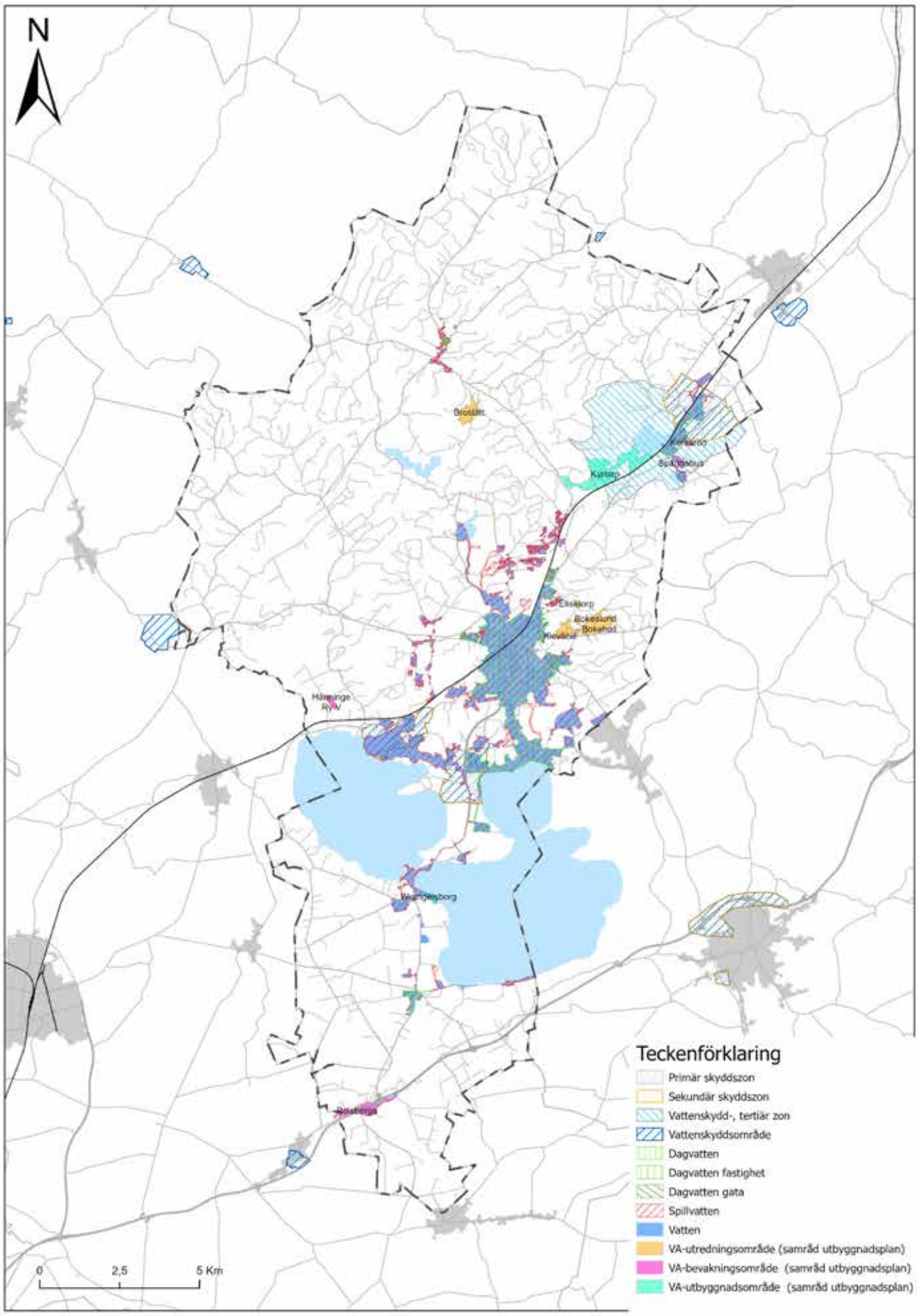
Nya verksamheter som bedöms skada kvaliteten på grundvattenförekomsterna ska inte tillåtas. Aktuell status och riskbedömning ska vägas in vid beslut om markanvändning så att miljökvalitetsnormer kan följas.

Vid vattenskyddsområden gäller skyddsföreskrifter. Inga ytterligare ställningstaganden är nödvändiga.

9.5. Kartor Infrastruktur och energi

Infrastruktur och energi 1. Riksintressen för kommunikationer och vindbruk, Vattenskyddsområden, Hänsynsområde för vindbruk, Leder för farligt gods, samt infrastruktur för energi och kommunalt hänsynsområde för vindbruk (Höörs kommun)

Infrastruktur och energi 2. VA-nät, VA-utbyggnadsområden (Höörs kommun) samt Vattenskyddsområden

10. Försvar och krisberedskap

10.1. Riksintresse för Totalförsvarets militära del

Totalförsvarets militära intressen kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte (3 kap 9 § första stycket miljöbalken). Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av totalförsvarets intressen.

Inom kommunerna kan Försvarsmaktens intressen framför allt påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. Därför bör Försvarsmakten kontaktas i tidigt skede i sådana plan- och bygglovsärenden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför och högre än 45 m inom sammanhållen bebyggelse. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten. Informationen används också som förberedelse för införandet av höga objekt i landets flyghinderdatabas.

Sammanfattande beskrivning
I Höörs kommun finns inga riksintressen för Totalförsvarets militära del som kan redovisas öppet. Påverkansområde för riksintresse finns i Hörby kommun och angränsar till Höörs kommun i öster. Påverkansområde för riksintresse finns även strax söder om Höörs kommun.

10.2. Riksintresse för Totalförsvarets civila anläggningar

Sammanfattande beskrivning
I Höörs kommun finns ett område av riksintresse för Totalförsvarets civila anläggningar (3 kap. 9 § andra stycket MB). Området TfC 0023 utgörs av transmissionsnät för el. Riksintresset beslutades 2024-10-25.

Översiktsplanens påverkan
Höörs kommun bedömer att det inte finns några konflikter mellan riksintresset och avsedd användning av mark- och vattenområden enligt denna översiktsplan.

Hur riksintresset tillgodoses
Kommunen ska alltid kontakta försvarsmakten i ett tidigt skede om plan, miljö och bygglovsärende kan påverka riksintressen från totalförsvaret.

10.3. Civilt försvar och krisberedskap

Civilt försvar och krisberedskap är centrala delar av samhällsplaneringen i Sverige och i Höörs kommun. Dessa områden syftar till att skydda befolkningen och säkerställa att viktiga samhällsfunktioner fungerar under kriser och krig. Krisberedskap handlar om att förebygga, motstå och hantera krissituationer, medan civilt försvar fokuserar på att upprätthålla samhällets motståndskraft vid krigsfara och krig.

Att säkerställa så att sjukvård, transporter och andra kritiska samhällsfunktioner fungerar även under kris och krig är avgörande för att skydda civilbefolkningen. Genom att integrera beredskap och civilt försvar i samhällsplaneringen kan Höörs kommun bättre motstå och hantera hot. Fokus behöver vara på att bygga så att man snabbt kan återkomma till ett nytt läge. Särskilt viktigt är det i upprättandet av samhällsviktiga funktioner såsom trafiknoder, sjukhus/sjukhem, vatten/avlopp och byggnader för förskola, utbildning och äldreomsorg.

Krisberedskap i samhällsplaneringen

Genom att tidigt beakta totalförsvarets behov i samhällsplaneringen kan behovet av särskild beredskapsplanering minskas, vilket gör samhället mer robust och förberett för kriser och ytterst krig. Det kan tex handla om att placera kritisk infrastruktur strategiskt, säkerställa att befolkningen kan evakueras effektivt och att samhällsfunktioner kan fortsätta fungera även under svåra förhållanden.

Begreppet ”Build Back Better” innebär att återuppbygga samhällen på ett sätt som gör dem starkare och mer motståndskraftiga än före en kris. Det handlar om att inte bara återställa det som var om något skadas eller behöver göras om, utan att förbättra och förstärka strukturer och system för att bättre kunna hantera framtida utmaningar.

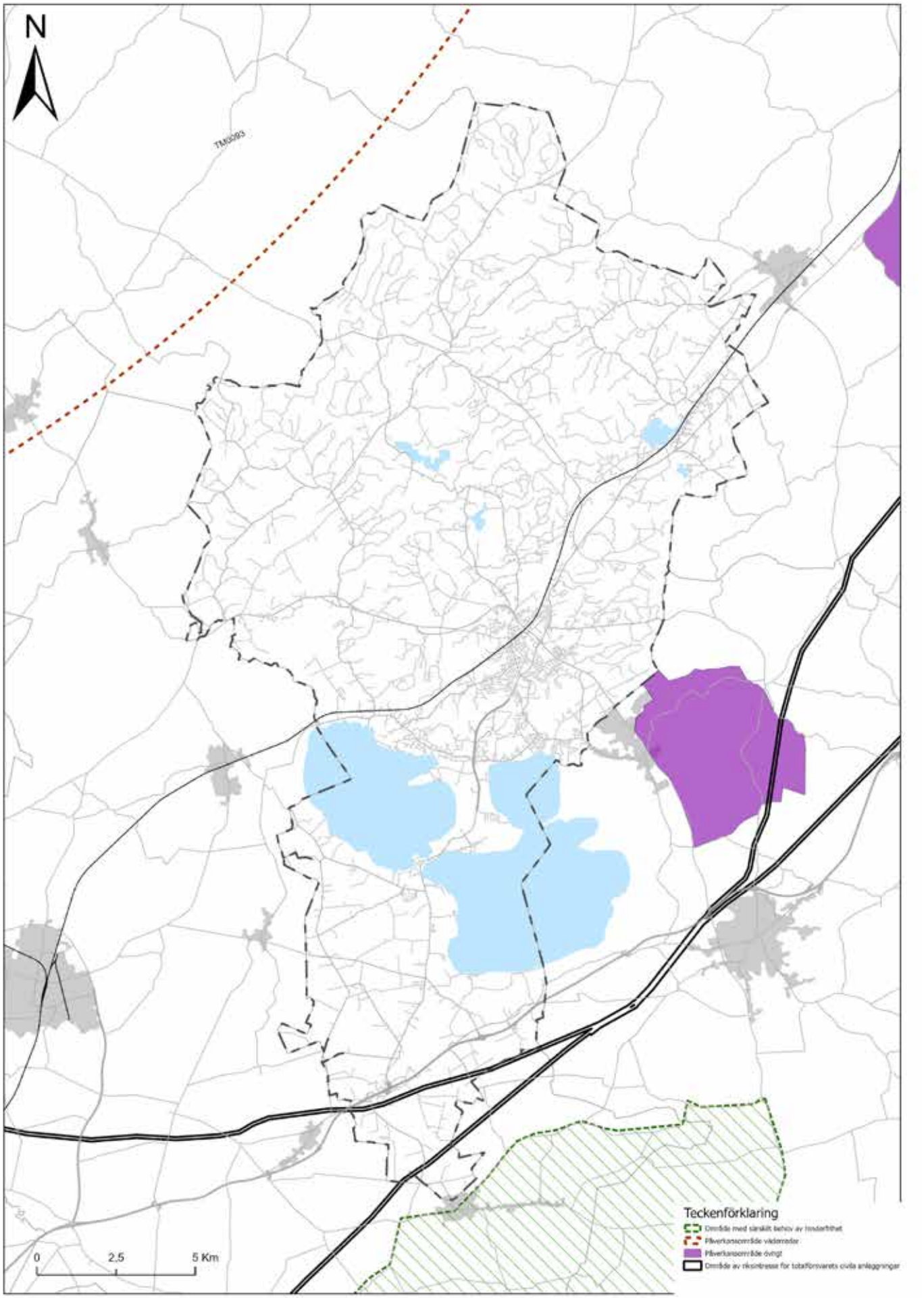
Genom att integrera detta koncept i samhällsplaneringen kan man säkerställa att återuppbyggnaden efter en kris som innebär stor skada i den fysiska miljön eller vid en förändring av den fysiska miljön leder till ett mer hållbart

och robust samhälle. Nedan följer några viktiga punkter att beakta.

NATO ställer specifika krav på medlemsländernas samhällsplanering för att stärka den civila motståndskraften. Dessa krav är utformade för att säkerställa att samhällen kan motstå och återhämta sig från större störningar och kriser, såsom hybridattacker, väpnade angrepp, avbrott i kritisk infrastruktur eller naturkatastrofer. Det finns sju framtagna civila förmågor som är särskilt viktiga.

Sveriges kommer att ha en viktig roll i NATO när det gäller att ge värdlandsstöd. Det handlar om att snabbt kunna ta emot och stödja allierade styrkor och ta emot trupper och materiel samt tillhandahålla infrastruktur för exempelvis transporter, ledning och säkerhet. Samhällsplaneringen som styr hur mark- och vattenområden ska användas, var bebyggelse och infrastruktur ska placeras och hur dessa bör vara utformade behöver ta höjd för att säkra värdlandsstöd. Det kan handla om att förbereda mottagningsplatser, ordna platser för tillfälliga bostäder, lagerhållning och transportmöjligheter. Det kan även handla om att säkerställa att det finns tillräckliga resurser, såsom mat, vatten, mediciner och sjukvård.

10.4. Kartor Försvar och krisberedskap

Försvar och krisberedskap 1. Riksintressen för totalförsvaret

11. Miljöstörningar

Enligt PBL 2 kap § 5 ska kommunen vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked lokalisera bebyggelse och byggnadsverk till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till människors hälsa och säkerhet.

11.1. Trafikbuller

Trafikverket har ansvar för att kartlägga trafikbuller vid högtrafikerade vägar och järnvägar samt upprätta åtgärdsprogram vart femte år. Kartläggningen är reglerad genom miljökvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken samt förordningen om omgivningsbuller. Miljökvalitetsnormen för omgivningsbuller är en målsättningsnorm som säger att: ”det ska eftersträvas att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter”.

I Höörs kommun är det främst vägarna E22, 23, 13 och 17 som bidrar till bullerstörningar. Dragningen av såväl väg 13 som 23 går genom Höörs tätort.

Stambanan som går genom kommunen är en av de mest trafikerade tåglinjerna i Skåne med både pendeltågstrafik till Höör och Tjörnarp samt gods- och persontrafik längs hela banan. Jämfört med de bullertyngda vägarna är järnvägen den största orsaken till buller i kommunen.

11.1.1. Vägledning Trafikbuller

Inom områden som är eller riskerar bli bullerstörda enligt Trafikverkets eller kommunens karteringar ska:

- all ny bostadsbebyggelse prövas utifrån trafikbullerförordningens regler.
- skolor, förskolor och annan känslig verksamhet utformas så att en utemiljö med god ljudmiljö kan skapas.

1.2. Miljöstörande verksamheter

Miljöstörande verksamheter är verksamheter som på något sätt påverkar sin omgivning på ett sätt som kan uppfattas som negativt. Det kan vara genom doft, ljus, ljud eller genom påverkan på miljö och natur.

I kommunen utgör avloppsreningsverk, djurhållning, skjutbanor, täktverksamheter och nedlagda avfallsdeponier sådana verksamheter.

Reningsverk påverkar sin omgivning främst via lukt, något som inte är farligt men kan uppfattas som störande. Det är därför olämpligt att placera ny bebyggelse i närheten av reningsverket.

För anläggningar med djur krävs i vissa fall ett skyddsavstånd då olägenheten kopplade till djurhållningen annars kan komma att störa omgivningen. Dessa förhållanden ska därför kommunen beakta vid beslut enligt PBL och om möjligt begränsa så att inte oacceptabel påverkan på omgivningen uppstår.

Strax norr om väg 1324 till Norra Rörum ligger kommunens enda större täktverksamhet. Täkten är en bergtäkt som bryter och krossar stenblock till mindre fraktioner.

11.2.1. Vägledning Miljöstörande verksamheter

Vid eventuell utveckling inom områden med miljöstörande verksamheter ska erforderligt skyddsavstånd säkerställas.

För reningsverket i Ormanäs gäller att ny bebyggelse för bostäder är olämplig söder om Stanstorpsvägen i delområde 1 och att sydvästra delen av delområde 2 är olämplig för bostäder med tanke på närhet till reningsverket. För reningsverket i Tjörnarp gäller bebyggelsefri zon med en radie på ca 400 m.

För anläggningar med djurhållning gäller att anläggningar med mer än 400 djurenheter (B-företag) är tillståndspliktiga och prövas enligt miljöbalken. För anläggningar med mindre än 400 djurenheter bestäms skyddsavståndet från fall till fall. Finns djur motsvarande över 100 djurenheter (C-företag) på anläggningen är denna skyldig att anmäla till miljö- och byggnadsnämnden.

Kommunens enda större täktverksamhet är tillståndspliktig och har tillstånd till och med 2036 då täkten ska vara avslutad och efterbehandlad. Bullerstörningarna vid närmast belägna bostad får inte överstiga 50 decibel under dagtid.

11.3. Förorenade områden

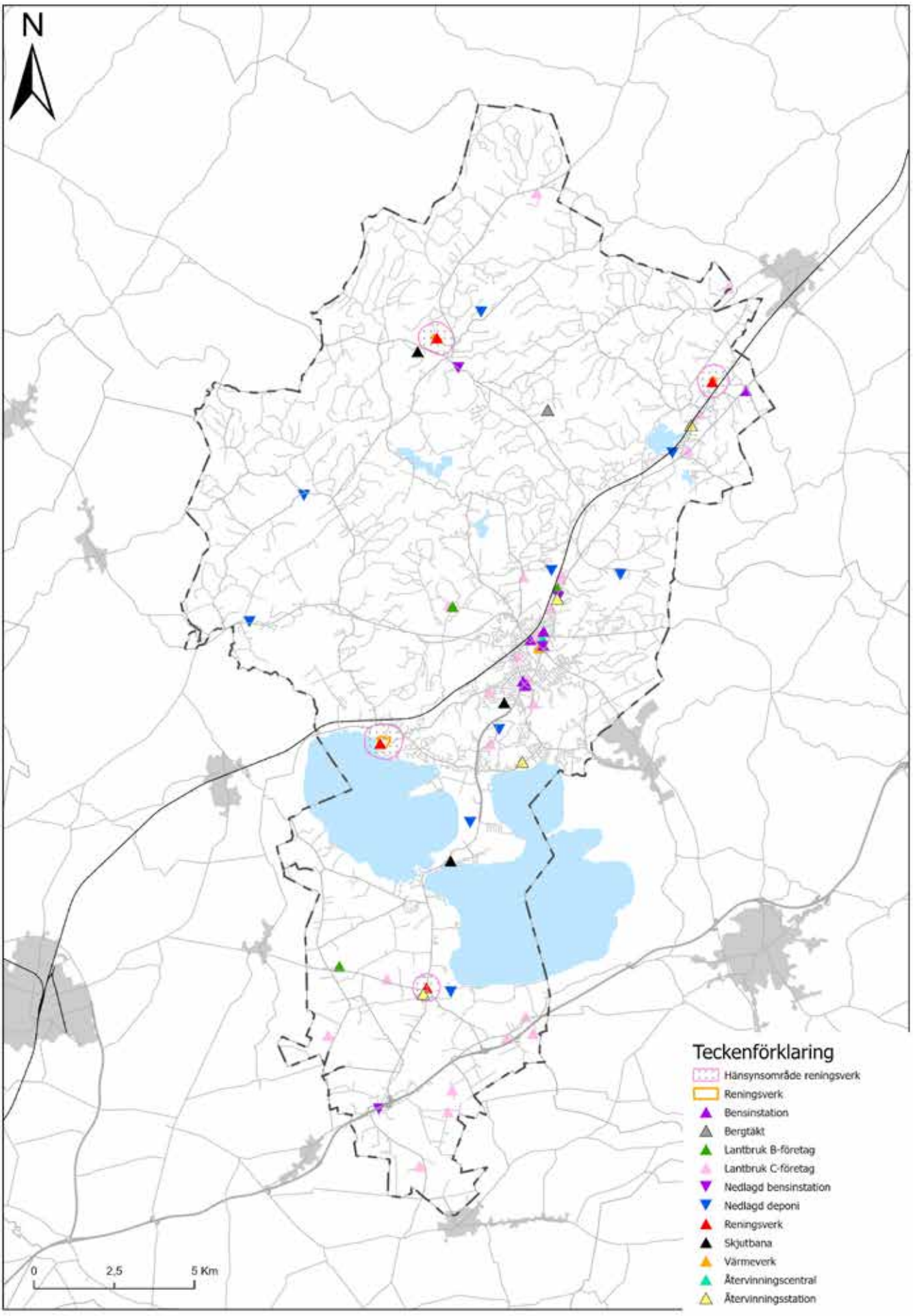
I Höörs kommun finns ett antal nedlagda

avfallsdeponier, främst för hushållsavfall men även ett par stycken för industriellt avfall. För att bedöma nedlagda avfallsdeponiers risk för långsiktig påverkan av yt- och grundvatten har kommunens nedlagda deponier inventerats och riskklassats i fyra riskklasser enligt Naturvårdsverkets MIFO-metod. De flesta av dessa är klassade som riskklass 3 vilket innebär att de har en måttlig risk för föroreningar som kan kräva mindre åtgärder. Ingen deponi har klassats i riskklass 1 (Mycket stor risk). Merab arbetar för att ta fram ett kontrollprogram för de deponier som klassificerats som riskklass 2 (Skyddsåtgärder kan behövas).

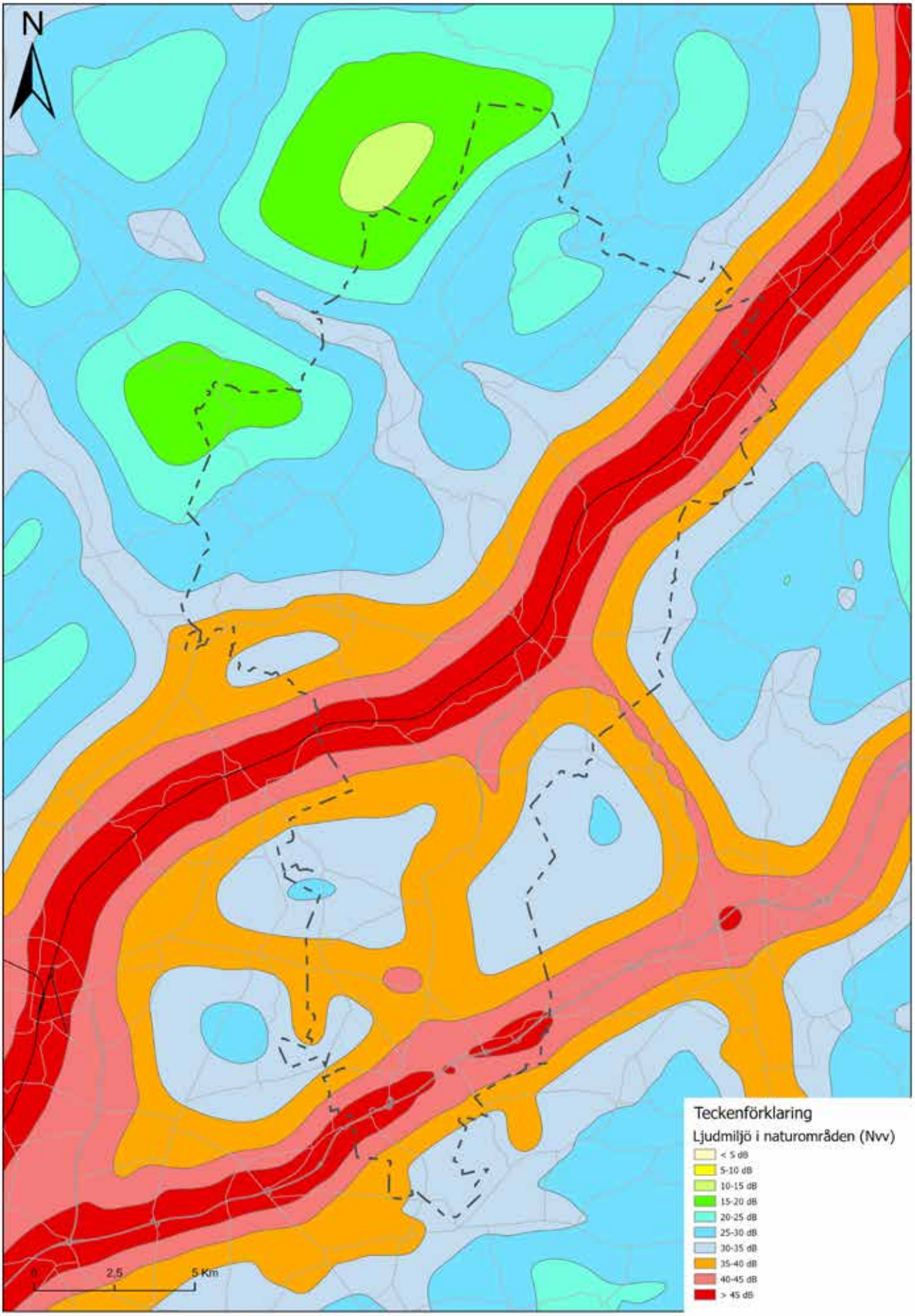
11.3.1. Vägledning Förorenade områden

Vid utveckling i närheten av potentiellt förorenade områden ska risker utredas.

11.4. Kartor Miljöstörningar

Miljöstörningar 1. Miljöstörande verksamheter (Höörs kommun)

Miljöstörningar 2. Ljudmiljö i naturområden (Naturvårdsverket)

12. Klimatrisker

Enligt PBL 3 kap §5 ska kommunen i översiktsplanen redovisa kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Enligt PBL 2 kap § 5 ska kommunen vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked lokalisera bebyggelse och byggnadsverk till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion.

Nedan beskrivs kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön samt ställningstaganden kring lokalisering av bebyggelse med hänsyn till klimatrelaterade risker.

För kommunens syn på risker kopplade till leder för farligt gods se del om Övriga intressen för kommunikationer.

12.1. Risk för olyckor, översvämning och erosion

Kommunens arbete och förhållningssätt till risker och sårbarheter kopplat till olyckor, översvämning och erosion framgår av Risk- och sårbarhetsanalys för Höörs kommun.

Höörs kommun har inte kännedom om att det skulle finnas några geotekniska riskområden där speciella hänsyn behöver tas till säkerheten med hänvisning till risk för ras, skred och erosion. I samband med fysisk planering nyttjas dock olika principer för att ta hänsyn till potentiella risker. Grundläggande är att säkerhetsfrågorna hanteras i samtliga skeden av planeringsprocessen.

12.2. Klimatanpassning

Den ökande risken för höjda vattennivåer, ökad översvämningsrisk, vattenbrist och torka på grund av klimatförändringar medför att klimatanpassningar i allt större grad behöver beaktas i samhällsplaneringen.

Höörs kommuns Kunskapsunderlag för klimatanpassning (2022) ska styra kommunens arbete med klimatanpassning i ett brett perspektiv, det vill säga hur kommunen ska agera för att klara konsekvenserna av ett förändrat klimat och mer extrema händelser såsom stora nederbördsmängder och översvämningar, värmeböljor, vattenbrist eller besvärligt väder. Av kunskapsunderlaget framgår att Höörs kommuns främsta utmaningar förknippade med klimatförändringarna ligger i att hantera värmeböljor och klara framtida dricksvattenförsörjning. Det är även viktigt att kommunen fortsätter att arbeta strategiskt med dagvattenhantering, krisberedskap och naturvård. Enligt kunskapsunderlaget finns inte några stora risker för översvämning av bebyggelse i Höörs kommun. De flesta lågpunkter i samhällena utgörs av grönområden som tål att översvämmas.

Värmekartering från Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB) utgör ett viktigt underlag i kommunens arbete med att identifiera och hantera risker vid värmebölja och torka.

Höörs kommuns Dagvattenpolicy (2017) syftar till att skapa rutiner och arbetssätt för hur hållbara dagvattensystem ska kunna skapas både i ny och befintlig bebyggelse. Med hållbara dagvattensystem kan dagvatten renas och bebyggelse kan skyddas från översvämning till följd av häftiga skyfall.

Höörs kommuns Vattentjänstplan (samrådshandling 2025) beskriver hur den långsiktiga VA-försörjningen ska säkerställas i kommunen. I Vattentjänstplanens DEL 1 VA-strategi och planeringsförutsättningar beskrivs bland annat att kommunen vid investeringar i ny VA-infrastruktur och reinvesteringar i befintlig infrastruktur ska arbeta för att minimera risker ur ett klimatperspektiv och att kommunen vid planläggning och projektering av nya bebyggelseområden ska utföra höjdsättning av området på ett sätt som säkrar bebyggelsen mot översvämningar och så att dagvattenhanteringen kan ske på ett bra sätt. Av vattentjänstplanens DEL 5 VA-åtgärdsplan framgår kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA- anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

12.3. Områden med översvämningsrisker

Under 2000-talet har Ringsjöns närområden flera gånger utsatts för översvämningar och bostäder har drabbats vid bland annat

Ängsbyn, Sjöholmen, Gamla Bo och Sätofta. Översvämningar vid Ringsjön sker ofta på grund av en kombination av högt vattenstånd i sjön och kraftig nederbörd.

Länsstyrelsens lågpunktskartering och svämplansanalys utgör ett viktigt underlag i kommunens arbete med att identifiera och förebygga översvämningsrisker på befintlig och framtida bebyggelse. Höörs kommun har låtit göra en kompletterade lågpunktskartering över Höörs tätort med bättre upplösning (2 m) för att få en mer noggrann bild över vilka områden som skulle kunna drabbas vid ett kraftigt regn. Både Länsstyrelsens och kommunens modeller visar att vattnet till största del rinner längs naturliga stråk såsom diken och vattendrag. De områden som idag är bebyggda är ganska väl skyddade.

Lågpunkterna som riskerar att översvämmas ligger främst i anslutning till grönområden. De här områdena är idag naturliga fördröjnings- och infiltrationsytor för dagvatten vilket gör dem till viktiga skydd mot översvämning i övriga tätorten. Åhusparken bedöms vara särskilt viktig för att hantera stora flöden. Lågpunkterna är markerade på alla kartor till utbyggnadsområden så att det ska vara möjligt att anpassa exploateringen till förutsättningarna.

12.3.1. Vägledning Översvämningsrisker ny bebyggelse

Ny bostadsbebyggelse, andra känsliga byggnader och känsliga anläggningar ska bara tillåtas i områden som är naturligt skyddade mot översvämningsrisker. Markområden vid Ringsjön lägre än +56,5 m och dikningsföretagens båtnadsområden är riskområden tillsammans med lågpunkter och rinnvägar enligt genomförda karteringar.

Mindre justering av den naturliga topografin kan tillåtas om det kan ske utan att påverka landskapsbilden negativt och utan att störa vattnets rinnvägar.

Ny bebyggelse ska inte tillåtas i lågpunkter i landskapet eller i innestängda områden. Utfyllnader ska inte tillämpas som metod för att dessa områden ska bli lämpliga för ny bebyggelse.

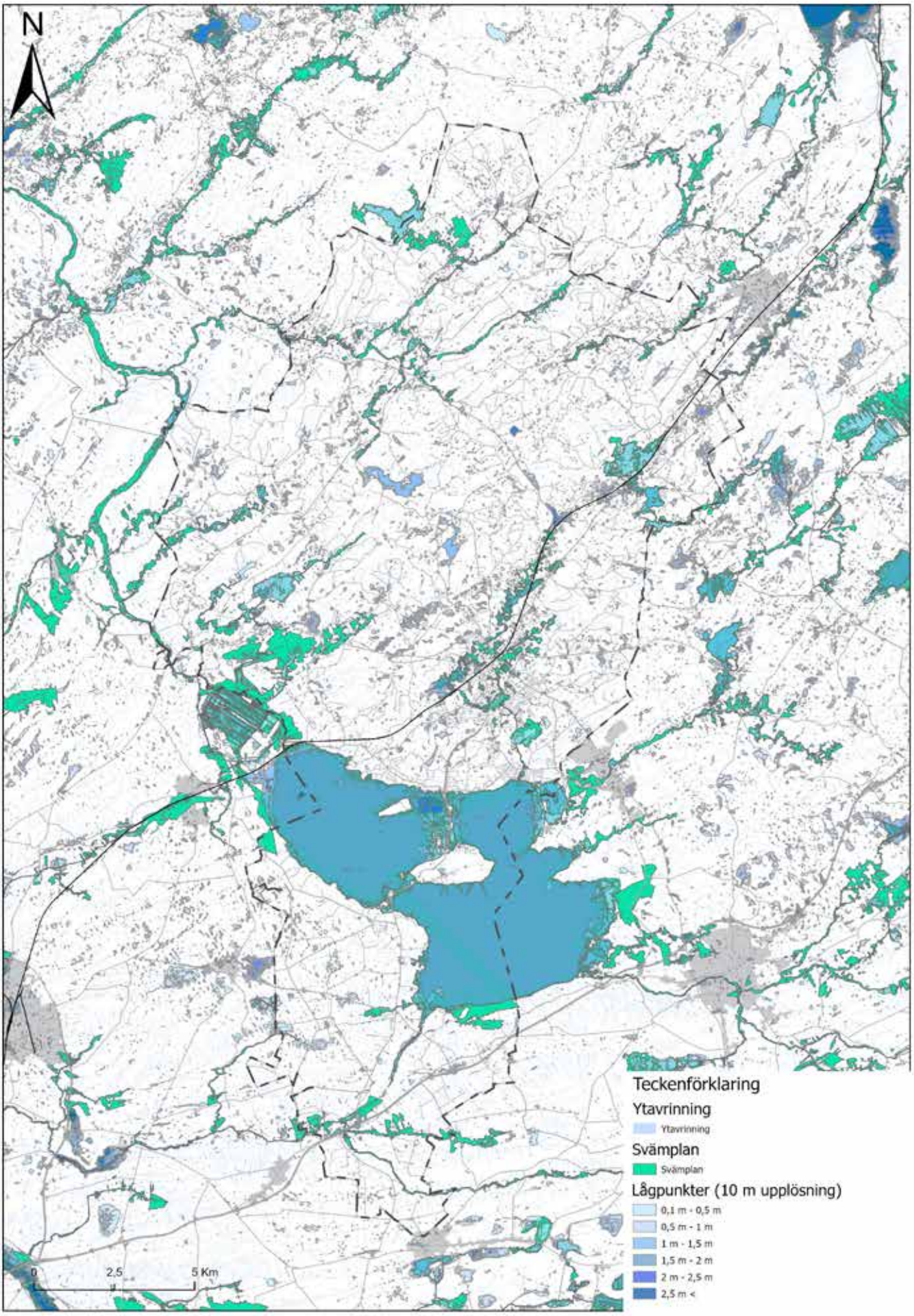
Dikningsföretagens båtnadsområden är högriskområden för översvämningar och bör generellt inte prövas för ny bebyggelse. Undantag kan göras i utkanten av båtnadsområdet om tänkta marknivåer och ny bebyggelse skapar en god helhetsverkan med befintliga förhållanden.

Vattnets rinnvägar ska inte hindras.

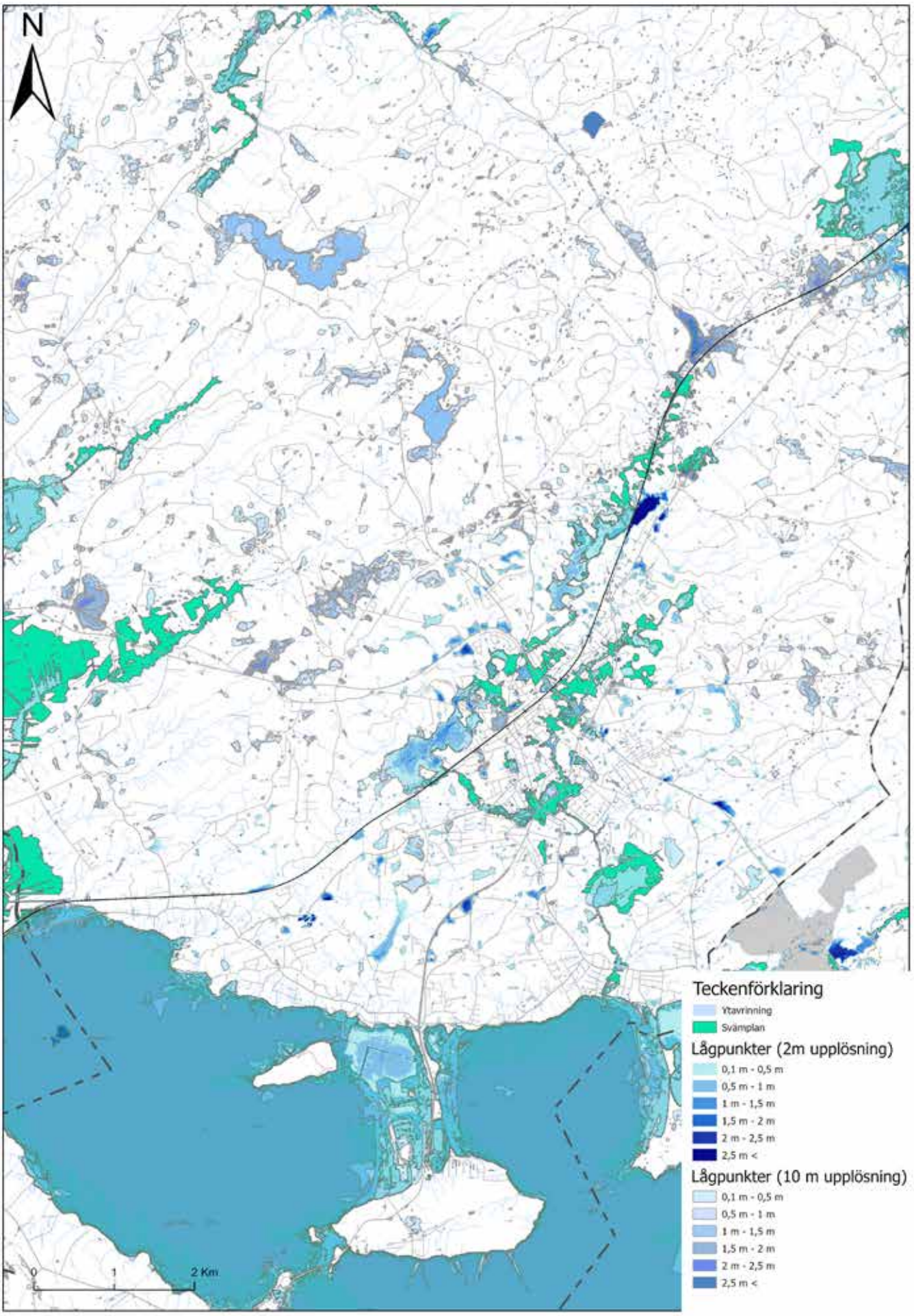
12.3.2. Vägledning Översvämningsrisker befintlig bebyggelse

För befintliga bostadsfastigheter vid Ringsjön som till största del ligger lägre än +56,5 gäller att särskild hänsyn till översvämningsrisken krävs vid ombyggnad och tillbyggnad samt vid uppförande av komplementbyggnader och ersättningsbyggnader. Placering på tomten ska ske så att behovet av utfyllnader minimeras av hänsyn till landskapsbild och vattnets rinnvägar. Teknisk utformning och andra skyddsåtgärder prövas i varje enskilt fall.

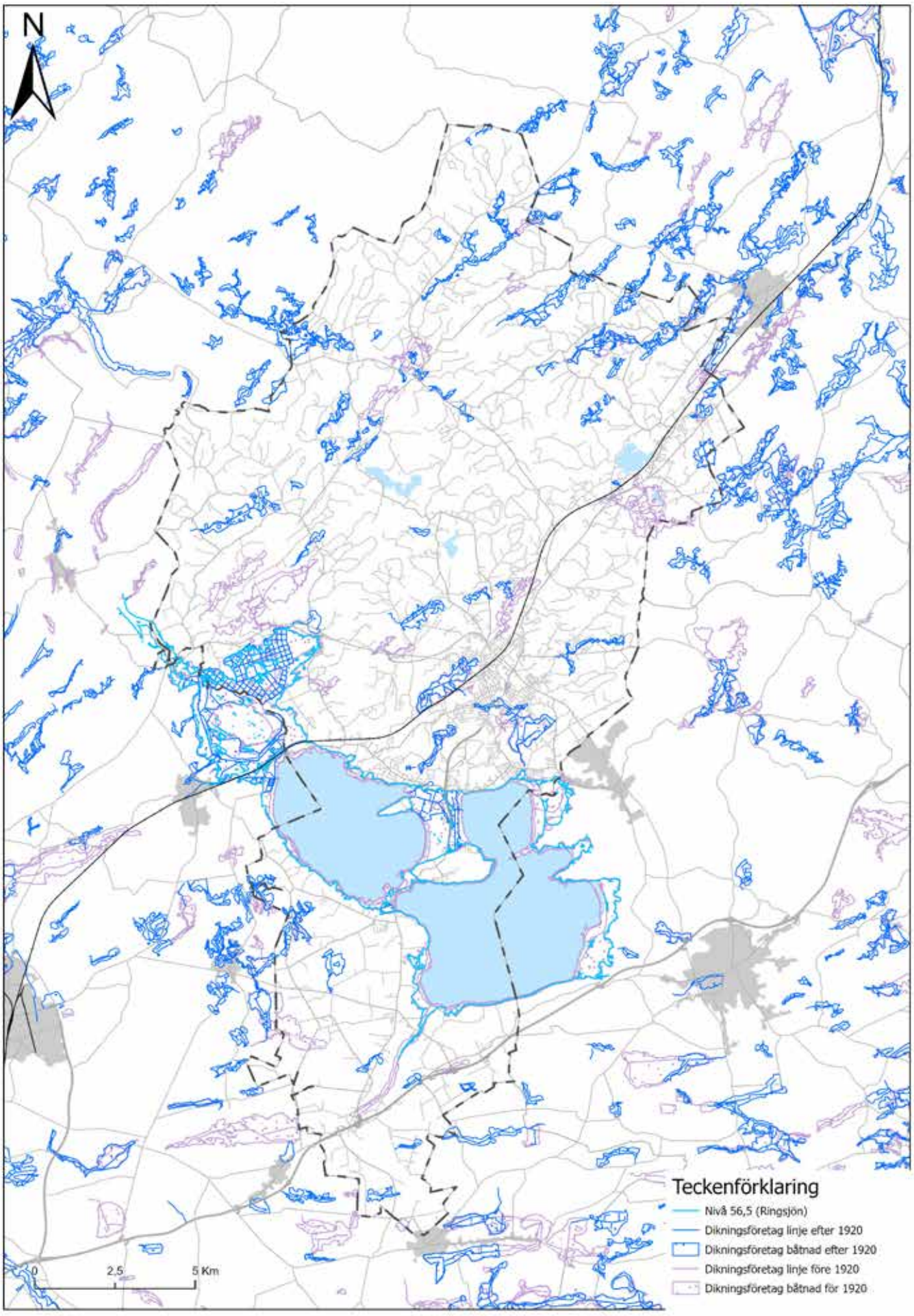
12.4. Kartor Klimatrisker

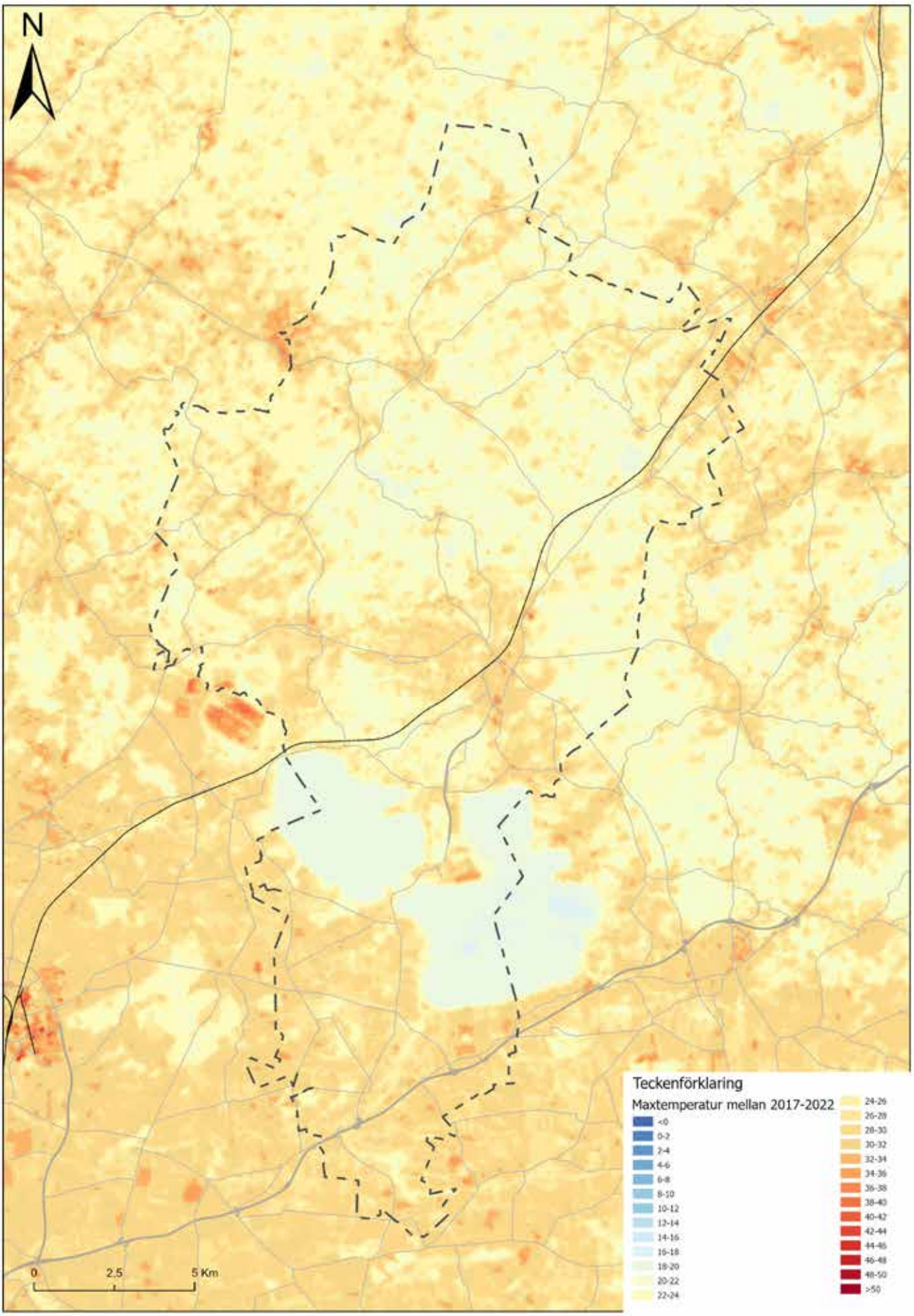
Klimatrisker 1. Lågpunkter, svämplansytor och ytavrinning i Höörs kommun (Länsstyrelsen Skåne)

Klimatrisker 2. Lågpunkter 10 m upplösning, svämplansytor och ytavrinning (Länsstyrelsen Skåne), Lågpunkter 2 m upplösning i Höörs tätort (Höörs kommun)

Klimatrisker 3. Båtnadsområden och markområden lägre än +56,5 m

Klimatrisker 4. Värmekartering (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)

Källor

Mål planer och program

Statliga myndigheter

Globala hållbarhetsmål (https://globalamalen.se/om-globala-malen/)

Nationella miljömål (https://www.sverigesmiljomal.se/Miljomalen/)

Folkhälsopolitiska mål (https://www.folkhalsomyndigheten.se/om-folkhalsa-och-folkhalsoarbete/tema-folkhalsa/vad-styr-folkhalsopolitiken/nationella-mal-och-malomraden/)

Friluftslivsmål (https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/friluftsliv/sveriges-friluftlivsmal/)

Politik för gestaltad livsmiljö (https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/gestaltad-livsmiljo/politik/)

Mål för kulturpolitiken (https://www.regeringen.se/regeringens-politik/kultur/mal-for-kultur/)

Mål för landsbygdspolitiken (https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2018/03/en-sammanhallen-politik-for-sveriges-landsbygder--for-ett-sverige-som-haller-ihop/)

Barnkonventionen (https://unicef.se/barnkonventionen)

Transportpolitiska mål (https://www.regeringen.se/regeringens-politik/transporter-och-infrastruktur/mal-for-transporter-och-infrastruktur/)

Energi- och klimatmål (https://www.energimyndigheten.se/klimat/klimat/sveriges-energi--och-klimatmal/)

Nationell plan för transportsystemet (https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/langsiktig-planering-av-infrastruktur/nationell-plan/nationell-plan-20182029/)

Nationell plan för transportsystemet (https://www.regeringen.se/regeringens-politik/nationell-infrastrukturplan/)

Länsstyrelsen och Region Skåne

Regional utvecklingsstrategi för Skåne (2024)

Regionplan för Skåne (2022)

Regional transportinfrastrukturplan för Skåne (2022)

Trafikförsörjningsprogram för Skåne (2024)

Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen (2022)

Länsstyrelsen Skånes Friluftslivsplattform

Kommunen

Vision 2035 och kommunfullmäktiges mål (2023)

Miljö- och klimatstrategi (2023)

Näringslivsstrategi (2024)

Riktlinjer för bostadsförsörjning (2025)

Förhållanden av väsentlig betydelse

Statliga myndigheter

Regeringens proposition Lättnader i strandskyddet – ett första steg (2025) (https://regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2025/02/prop.-202425102)

Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB), Totalförsvarets civila intressen i samhällsplanering (https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/samhallsplanering/totalforsvarets-civila-intressen-i-samhallsplanering/)

Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB), värmekartering

Trafikverket - Hässleholm-Lund, två nya spår (https://www.trafikverket.se/vara-projekt/projekt-i-skane-lan/hassleholm-lund-tva-nya-spar/)

Trafikverket - Säkerhetsavstånd vid byggande intill väg (https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/samhallsplanering/Sakerhet-och-konflikter/Sakerhetsavstand-mellan-infrastruktur-ny-bebyggelse-samt-ovriga-anordningar/sakerhetsavstand-vid-byggande-intill-vag/)

Länsstyrelsen och Region Skåne

Länsstyrelsen Skånes naturvärdesöversikt (2022)

Länsstyrelsen Skånes Naturvårdsstrategi (2015)

Länsstyrelsen Skånes Grön infrastruktur i Skåne (2020)

Länsstyrelsen Skånes Handlingsplan för ekologiskt funktionella landskap (2024)

Kulturmiljöprogram för Skåne (Länsstyrelsen Skåne)

Värdefulla vatten (Länsstyrelsen Skåne)

Kommunen

Naturvårdsprogram för Höörs kommun (2012)

Grönstrukturprogram för Höörs tätort (2007)

Naturvärdesinventering (NVI) – vid östra Höör, Yxnaholma och Snogehall, Höörs kommun, inför översiktsplan (2024)

Naturvärdesinventering för Tjörnarp med omnejd – och kartläggning av invasiva växtarter samt sociala och rekreativa värden (2021)

Kulturmiljöinventering Höörs kommun (1998)

Kulturmiljöprogram för Höörs kommun (2012/2014)

Planeringsunderlag för Ringsjöbandet

PM – Kulturmiljö – Underlags-PM till Utvecklingsplan för Tjörnarp (2022)

PM – Rekreation och sociala värden – Underlags-PM till Utvecklingsplan för Tjörnarp (2022)

Planeringsunderlag Landsbygdens landskapsvärden (2025)

Höörs kommuns Vattentjänstplan (samrådshandling 2025)

Övriga

Strukturplan MalmöLundregionen (https://www.malmolundregionen.se/wp-content/uploads/2020/09/Strukturplan-Malm%C3%B6Lundregionen-20161223low.pdf)

Nagami, Kozo; Takeya, Kimio: Securing recovery needs for Build Back Better (BBB) by linking Post-Disaster Needs Assessment (PDNA) with sectoral breakdown of World Risk Index (WRI)

NATO (2024) (www.nato.int Resilience, civil preparedness and Article 3)

Värdebeskrivningar om riksintressen och andra statliga intressen har inhämtats hos ansvarig myndighet våren 2025.

Kartdata har inhämtats från myndigheter och sammanställts av Höörs kommun.

MILJÖKONSEKVENS-BESKRIVNING

Tillhörande översiktsplan för Höörs kommun 2026

Samrådshandling

11 juni 2025
Slutversion

EKOLOGI GRUPPEN

Beställning: Höörs kommun
Framställt av: Ekologigruppen AB
www.ekologigruppen.se
Telefon: 08-525 201 00
Slutversion: 11 juni 2025
Uppdragsansvarig: Åsa Eriksson
Medverkande: John Hagenby, Evelina Lind
Intern granskning av rapport: Maria Lööf 2025-05-14
Illustrationer och kartor: Ekologigruppen AB och Höörs kommun
Internt projektnummer: 11064
Bild på framsidan från stadsdelen Maglehill i Höör.

EKOLOGI
GRUPPEN

SAMMANFATTNING

Höörs kommun arbetar med att ta fram en ny översiktsplan för kommunens utveckling fram till år 2045. Denna rapport utgör en miljökonsekvens-beskrivning av kommunens förslag till ny översiktsplan för de aspekter där det under avgränsningen gjorts bedömningen att det finns risk för betydande miljöpåverkan.

Samlad bedömning

Planens viktigaste konsekvenser

Areella näringar

Föreslagen översiktsplan pekar ut bebyggelse på brukningsvärd jordbruksmark. Förutsättningarna för att bedriva jordbruk i kommunen kommer inte påverkas nämnvärt och planen bedöms därför medföra obetydliga till små negativa konsekvenser för jordbruk.

Kulturmiljö och landskapsbild

Föreslagen översiktsplan tar hänsyn till befintliga kulturvärden vid lokalisering av utvecklingsområden vilket ger möjligheter till att kulturmiljövärden inte påverkas negativt. Planförslaget innehåller även riktlinjer för att stärka och tydliggöra kulturarv inom kommunen vilket skapar möjligheter till positiva konsekvenser.

Rekreation och friluftsliv

Föreslagen översiktsplan ger möjligheter till positiva konsekvenser för rekreations- och friluftsvärden tack vare planförslagets riktlinjer och ambition i att värna sammanhängande natur och bevara större naturområden samt arbete med tydligare och mer tillgängliga entréer.

Biologisk mångfald

Föreslagen översiktsplan ger möjligheter till positiva konsekvenser för biologisk mångfald med goda kunskapsunderlag och ställningstagande för skydd av naturvärden.

Samtidigt finns det en liten risk för negativa konsekvenser för ekologiska spridningssamband med planerad bebyggelse på naturmark.

Vattenmiljö

Föreslagen översiktsplan ger goda möjligheter till positiva konsekvenser för vattenmiljön, förutsatt att kommunen följer sina ambitioner att bevara, återställa och utveckla vattenmiljöer samt för att kommunen vid exploateringar följer dagvattenpolicyn.

Ekosystemtjänster

Kommunen har ett gediget kunskapsunderlag om biologisk mångfald och övriga ekosystemtjänster och föreslagen översiktsplan beskriver tydligt satsningar på natur- och vattenvård. Stora områden med rekreativa och kulturella värden bidrar till flera kulturella ekosystemtjänster. I någon mån påverkas försörjande ekosystemtjänster av att produktiv mark tas i anspråk.

Klimatpåverkan

Föreslagen översiktsplan ger möjligheter till positiva konsekvenser för minskad klimatpåverkan från personresor tack vare förtätning i kollektivtrafik- och servicenära lägen samt kopplade satsningar på kollektivtrafik samt gång- och cykelvägar.

Klimatanpassning

Goda kunskapsunderlag ger möjligheter för att planförslaget ger positiva konsekvenser kopplat till klimatrisker, främst översvämning från ytvatten och skyfall. Planförslaget innehåller riktlinjer för ny bebyggelse och åtgärdsförslag för att minimera riskerna.

Planens förhållande till lagskydd

Föreslagen översiktsplan föreslår bebyggelse på brukningsvärd jordbruksmark. Kommunen har definierat att det rör sig om ett väsentligt samhällsintresse och tagit fram en lokaliseringsutredning som visar att kommunens behov av bostäder och verksamheter inte kan tillgodoses på ett tillfredsställande sätt genom att ta annan mark i anspråk.

Föreslagen översiktsplan föreslår ingen exploatering i naturreservat eller Natura 2000-områden. I markanvändningskartan finns ett mindre område med bostadsbebyggelse i nära anslutning till naturreservatet Ekastiga. LIS-områden för besöksnäring berör flera riksintressen för kulturmiljö, friluftsliv och naturvård.

Föreslagna markanvändning i den föreslagna översiktsplanen bedöms inte motverka syftet med riksintressena.

Intrången i de strandskyddade områdena kan motverka strandskyddets långsiktiga syften om att bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet och att hålla strandområdena tillgängliga för allmänheten. Planförslaget möjliggör viss strandnära bebyggelse i form av kompletteringar i befintlig besöksnäring. Allmänhetens tillgång till strandområden ska bibehållas men kan negativt påverka växt och djurlivet. Kompletterad bebyggelse i strandnära lägen kan även negativt påverka miljökvalitetsnormer för vatten. Detta gäller framför allt Bråån och Hålsaxabäcken som bedöms som extra känsliga för påverkan. Vid eventuell utveckling av dessa platser kan den fysiska påverkan behöva utredas beroende på vad som ska göras.

Föreslagen översiktsplan bedöms vara förenlig med miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten.

Planens förhållande till miljömål

Med bebyggelse koncentrerad i kollektivtrafiknära lägen, framtagande av strategiska dokument med tydliga prioriteringar för bland annat grön- och blåstrukturen samt samarbete med omkringliggande kommuner avseende vattenkvalitet i ytvattenförekomster kan planförslaget verka i miljömålens riktning.

Ett av syftena med översiktsplanen är att möjliggöra för ny bebyggelse, vilket generellt medför ökad användning av resurser. Det bedöms motverka målet om begränsad klimatpåverkan.

Förenlighet med miljöbalkens och plan- och bygglagens hänsyns- och hushållningsregler

Förslaget kan enligt MKB anses förenligt med 2 och 3 kap. miljöbalken i det avseende att det inte medför skada eller olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa eller säkerhet.

Föreslagen översiktsplan präglas också av en tydlig ambition att möta miljöbalkens hänsyns- och hushållningsregler (MB kap 2 och 3).

När det gäller val av plats föreskriver 3 kap. 1§ MB och 2 kap. 2§ PBL att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov".

Bebyggelseområdenas läge, i huvudsak med närhet till befintlig infrastruktur med fungerande kollektivtrafik och service, är att betrakta som ett väsentligt samhällsintresse. En lokaliseringsutredning har tagits fram under arbetet med nu föreslagen översiktsplan där hänsyn tydligt tas till andra värden. Lokaliseringsutredningen har givit bakgrund till Höör kommuns prioriteringar mellan exploateringsintresset och intresset av att bevara jordbruksmark eller annan värdefull mark.

Konsekvenser av alternativt förslag

Konsekvenserna av det alternativa förslaget är till stora delar likvärdigt föreslagen översiktsplan. För kulturmiljövärden och tillgång till närnatur finns risk för negativa konsekvenser då en tätare bebyggelse kan ändra karaktären samt att mer bebyggelse pekas ut på närnaturmark. Det blir även något mindre utpekad bebyggelse på jordbruksmark.

Konsekvenser nollalternativet

Konsekvenserna av nollalternativet är till stora delar likvärdigt föreslagen översiktsplan men med möjligheter till lägre positiva konsekvenser. Detta beror till stor del på att ett flertal nya underlag har tagits fram vilket har lett till större hänsyn i planförslaget. I nu gällande översiktsplan finns även viss bebyggelse utpekad på mark med höga naturvärden.

Tabell 1. Konsekvenser för föreslagen översiktsplan, alternativt förslag och nollalternativet. Konsekvenserna bedöms på en skala från + 4 till – 4.

+ 4	+ 3	+ 2	+ 1	0	- 1	- 2	- 3	- 4

	Föreslagen översiktsplan	Alternativt förslag	Nollalternativet
Areella näringar	0/-1, obetydliga till små negativa konsekvenser eftersom jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse.	+/- 0, obetydliga konsekvenser eftersom endast mycket små arealer jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse.	0/-1, obetydliga till små negativa konsekvenser eftersom jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse.
Kulturmiljö	+/- 0, inga eller obetydliga konsekvenser för kulturmiljövärden eftersom hänsyn tagit till befintliga kulturvärden vid lokalisering av utvecklingsområden. +1, möjlighet för positiva konsekvenser eftersom planförslaget innehåller riktlinjer för att stärka och tydliggöra kulturarv inom kommunen.	- 1, risk för små negativa konsekvenser då kulturmiljövärden i bebyggelse och omgivande landskap ändrar karaktär vid förtätning.	-1, nollalternativet riskerar att medföra små negativa konsekvenser för utpekade kulturmiljövärden till följd av föreslagen markanvändning.
Rekreation och friluftsliv	+2, möjligheter till märkbara positiva konsekvenser för rekreations- och friluftsvärden, tack vare planförslagets riktlinjer och ambition i att värna sammanhängande natur och bevara större naturområden samt arbete med tydligare och mer tillgängliga entréer och överbrygga barriärer.	- 1, risk för små negativa konsekvenser möjligheter till närrekreation kan försämras vid förtätning.	+2, möjligheter till märkbara positiva konsekvenser eftersom det finns strategier och riktlinjer för att tillgängliggöra målpunkter, överbygga barriärer och tillgodose tillgången till närrekreation.
Biologisk mångfald	+ 2, möjligheter till märkbara positiva konsekvenser för biologisk mångfald med goda kunskapsunderlag och ställningstagande för skydd av naturvärden. - 1, risk för små negativa konsekvenser för ekologiska spridningssamband med planerad bebyggelse på naturmark.	+ 2, möjligheter till märkbara positiva konsekvenser för biologisk mångfald med goda kunskapsunderlag och ställningstagande för skydd av naturvärden. - 1, risk för små negativa konsekvenser för ekologiska spridningssamband med planerad bebyggelse på naturmark.	+ 1, möjligheter till små positiva konsekvenser för biologisk mångfald med vissa ställningstagande för skydd av naturvärden. - 1, risk för små negativa konsekvenser för ekologiska spridningssamband med planerad bebyggelse på naturmark.

Vattenmiljö	+ 2, möjlighet till märkbara positiva konsekvenser om kommunen följer sina ambitioner att bevara, återställa och utveckla vattenmiljöer samt för att kommunen vid exploateringar följer dagvattenpolicyn. 0 / - 1, risk för obetydliga till små negativa konsekvenser kopplade till möjlig fysisk påverkan vid LIS-områden nära vattenförekomsterna. - 1, risk för små negativa konsekvenser eftersom föreslagen översiktsplan inte har några tydliga riktlinjer för hur påverkan på grundvattenförekomster undviks.		+ 2, möjlighet till märkbara positiva konsekvenser om kommunen följer sina ambitioner att bevara, återställa och utveckla vattenmiljöer samt för att kommunen vid exploateringar följer dagvattenpolicyn. - 1, risk för små negativa konsekvenser eftersom i avsaknad av tydlig riktlinje för att undvika påverkan på grundvattenförekomster undviks.		+ 1, möjlighet till små positiva konsekvenser om dagvattenstrategin följs. - 1, risk för små negativa konsekvenser eftersom i avsaknad av tydlig riktlinje för att undvika påverkan på grundvattenförekomster undviks.	
Klimatpåverkan	+1, möjligheter till små positiva konsekvenser för minskad klimatpåverkan från personresor tack vare förtätning i kollektivtrafik- och servicenära lägen samt kopplade satsningar på kollektivtrafik samt gång- och cykelvägar.		+1, möjligheter till små positiva konsekvenser för minskad klimatpåverkan från personresor tack vare förtätning i kollektivtrafik- och servicenära lägen.		+1, möjlighet till vissa positiva konsekvenser för minskad klimatpåverkan från personresor tack vare satsningar på kollektivtrafik samt gång- och cykelvägar.	
Klimatanpassning	+ 1, möjligheter för att planförslaget ger positiva konsekvenser kopplat till klimatrisker, främst översvämning från ytvatten och skyfall. Planförslaget innehåller riktlinjer för ny bebyggelse och åtgärdsförslag för att minimera riskerna. Goda kunskapsunderlag		+ 1, möjligheter för att planförslaget ger positiva konsekvenser kopplat till klimatrisker, främst översvämning från ytvatten och skyfall. Planförslaget innehåller riktlinjer för ny bebyggelse och åtgärdsförslag för att minimera riskerna. Goda kunskapsunderlag. Viss risk för försämrat lokalklimat med tätare bebyggelse.		+ 1, möjligheter för att planförslaget ger positiva konsekvenser kopplat till klimatrisker, främst översvämning från ytvatten och skyfall. Planförslaget innehåller riktlinjer för ny bebyggelse och åtgärdsförslag för att minimera riskerna. Goda kunskapsunderlag	

INNEHÅLL

DEL 1: Planen och processen 2
Inledning 3
Föreslagen plan 4
Avgränsning och metod 8
DEL 2: Bedömning av konsekvenser 12
Areella näringar 13
Kulturmiljö och landskapsbild 17
Rekreation och friluftsliv 23
Biologisk mångfald 28
Vattenmiljö 36
Klimatpåverkan 41
Klimatanpassning – risk och sårbarhet 43
Hållbarhetsmål 45
Uppföljning och övervakning av betydande miljöpåverkan 47
Metodik för bedömning av konsekvenser 48
Referenser 53

DEL 1: PLANEN OCH PROCESSEN

INLEDNING

Denna rapport har utarbetats av Ekologigruppen AB på uppdrag åt Höörs kommun. Den utgör en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för strategisk miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken för kommunens nya översiktsplan. Rapporten behandlar de aspekter där det gjorts bedömningen att det finns risk för betydande miljöpåverkan.

Höörs kommun har under 2024 inlett arbetet med att ta fram en ny översiktsplan för att tydliggöra kommunens viljeinriktning för långsiktiga mark- och vattenanvändning.

Miljöbedömningsprocessen har genomförts parallellt med planens framtagande av samrådsförslaget och kommer att fortgå fram till översiktsplanens antagande.

FÖRESLAGEN PLAN

Ny översiktsplan för Höörs kommun

Syfte med planen

Syftet med översiktsplanen är att skapa planeringsmässiga förutsättningar för utveckling av Höörs kommun i enlighet med uppdaterade målbilder och strategier med sikte på år 2045.

Den föreslagna översiktsplanen ska möjliggöra bostadsförsörjning och tätortsutveckling i det längre perspektivet. Planering för tätortsutveckling i centrala och östra Höör utgår utifrån de nya förutsättningarna vid väg 23. Ny lagstiftning om klimatanpassning och barnperspektiv ska integreras.

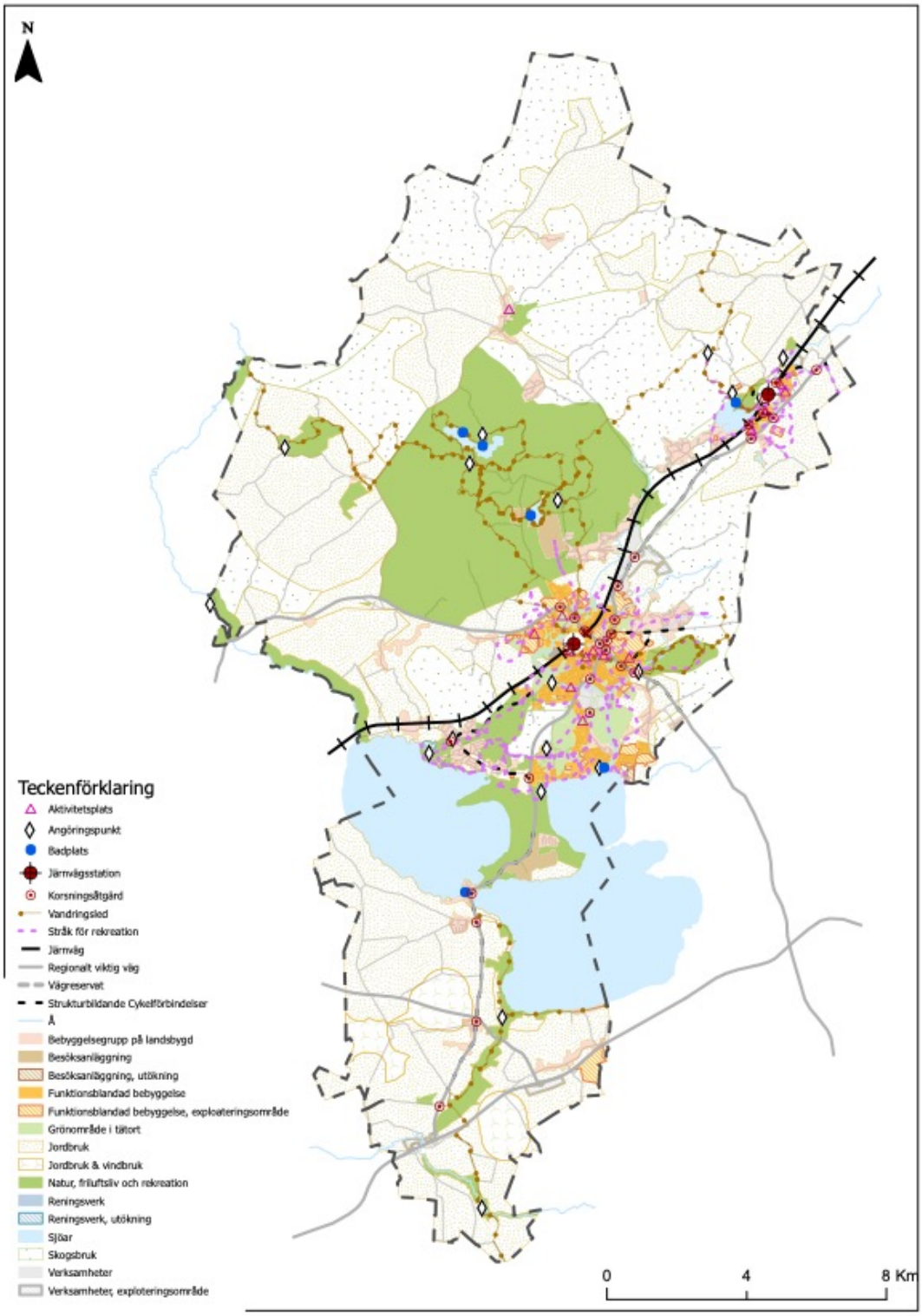
Planförslaget ska möta det ökande intresset av att samordna kollektivtrafik och rekreation som uttrycks både i regionplan, pågående trafikförsörjningsprogram och från det lokala näringslivet.

Planens innehåll

Översiktsplanen beskriver kommunens utgångspunkter och målbild, vilken utvecklingsinriktning som varit utgångspunkt och vilka lokala utvecklingsmöjligheter som finns. Därutöver beskrivs vilka olika intressen och förutsättningar som ligger till grund för översiktsplanens riktning.

Nya bostäder ska koncentreras till områden med god kollektivtrafik, cykelstråk och tillgänglig service. Stationsnära utbyggnad ska prioriteras särskilt. Merparten av bostadsutbyggnaden och befolkningstillväxten ska därför ske i Höör och i Tjörnarp - båda med potential för stationsnära utveckling. Det ger en långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur. Kompletteringar av bebyggelsen på landsbygd ger möjlighet till varierade livsmiljöer och försörjning i närhet till bostaden.

Verksamhetsområden är en viktig del av småstaden eftersom de innehåller arbetsplatser och plats för viktiga samhällsfunktioner. Småskaliga verksamheter med lokal eller delregional kundkrets ligger bäst i direkt anslutning till tätorter. Lägen invid E22 samt vägarna 13 och 23 passar verksamheter som riktar sig till trafikanter och verksamheter med stort transportbehov. Centrum är bästa läget för servicefunktioner till en lokal kundkrets.

Figur 1. Markanvändningskarta.

Övergripande mål och strategier

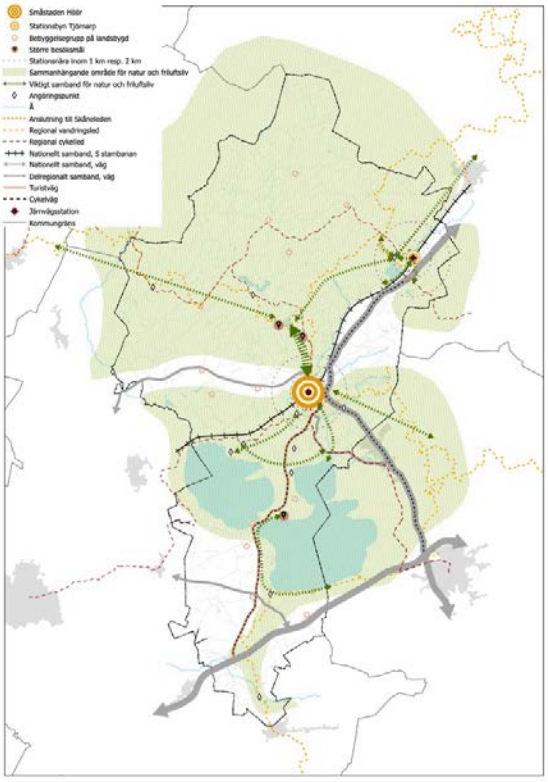
Planen utgår från kommunens övergripande målbild för 2045 och beskrivs kortfattat nedan.

År 2045 är Höör en sammanhållen, hållbar och integrerad kommun. Spontana möten mellan unga och äldre, inflyttare och gamla Höörsbor, lokalt verksamma och pendlare bidrar till känslan av samhörighet. Cykelvägar, kollektivtrafik och fibernät binder samman småstaden Höör, stationsbyn Tjörnarp, en levande landsbygd och omvärlden. Det är lätt att leva hållbart och naturens möjligheter tas till vara.

I Höörs kommun finns år 2045 boende för olika smaker och för livets olika skeden. Numera finns både ekobyar och kollektivboenden vid sidan om centrumlägenheter, villaområden, trygghetsbostäder och marklägenheter. Ny bebyggelse är varierad och anpassad till natur- och kulturmiljö så att den stärker orternas och landsbygdens identitet.

Målbilden har konkretiserats i 5 teman:

1. Småstad i storstadsregion
2. Stationsby i utveckling
3. Levande landsbygd
4. Tillgänglig natur med höga kvaliteter
5. Hållbara transporter

Figur 2. Illustration av översiktsplanens utvecklingsinriktning.

Planens förhållande till andra planer och program

Föreslagen översiktsplan har tagit ett flertal planer och program framtagna av Region Skåne i beaktande.

AVGRÄNSNING OCH METOD

Betydande miljöpåverkan

En miljöbedömning ska enligt miljöbalken (6 kap. 3 §) genomföras för planer och program som upprättas av myndigheter eller kommuner och som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Miljöbedömningen består av ett antal lagreglerade steg som bland annat omfattar undersökning, avgränsning och samråd. En översiktsplan omfattas i stort sett alltid av krav på miljöbedömning och ett undersökningssamråd med länsstyrelsen har därför inte bedömts vara behövligt.

Eftersom översiktsplanen för Höörs kommun har strategisk betydelse för markanvändningen i planområdet bedöms den medföra krav på en miljöbedömning där en MKB ingår.

Miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning

Avgränsningen syftar till att identifiera vilka av översiktsplanens konsekvenser som kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Avgränsningen utgör ramen för den kommande MKB:ns innehåll och ska identifiera vilka miljöaspekter som är viktigast att beskriva. Tyngdpunkten i denna MKB:n har därför lagts på de frågor där planen skulle kunna medföra en betydande påverkan.

Avgränsningssamråd med länsstyrelsen

Avgränsningssamråd med länsstyrelsen har genomförts den 23 januari 2025.

Sakmässig avgränsning

Konsekvenserna av översiktsplanens förslag till mark- och vattenanvändning kommer beskrivas på en övergripande nivå. Avgränsningen har gjorts för att innefatta de miljöfrågor för vilka översiktsplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

De miljöfrågor som kommunen i samråd med länsstyrelsen bedömt bör belysas i miljöbedömningsprocessen och miljökonsekvensbeskrivning (MKB) är:

- Hushållning med jordbruksmark inklusive ekosystemtjänster
- Naturmiljö, inklusive riksintresse, skyddad natur samt strandskydd
- Vattenmiljö, yt- och grundvattenförekomster, inklusive miljökvalitetsnormer (MKN) och ekosystemtjänster
- Kulturmiljö och landskapsbild, inklusive riksintressen och ekosystemtjänster
- Rekreation och friluftsliv, inklusive riksintresse samt strandskydd och ekosystemtjänster
- Klimatpåverkan (hållbart resande)
- Klimatanpassning (översvämning ytvatten och skyfall samt skred, ras och erosion)
- Barriäreffekter och effekter på markanspråk pga ny infrastruktur (ny användning av väg 23 samt två nya järnvägsspår)

Utöver miljöfrågorna så kommer förenlighet med miljöbalkens och PBL:s hänsyns- och hushållningsregler samt miljömål belysas. MKB:n kommer även innehålla ett avsnitt där uppföljning av förväntade miljöeffekter kommer att belysas. Utöver detta resoneras även kring de kumulativa effekterna för respektive miljöaspekt.

Geografisk och tidsmässig avgränsning

Geografiskt avgränsas miljöbedömningen till planområdet, vilket sammanfaller med kommungränsen. Där så ses relevant har ett större geografiskt område vägts in. Tidsmässigt avgränsas konsekvensbedömningen till planförslagets genomförandetid, runt 2045. Där så är relevant kan ett längre tidsperspektiv tillämpas, det gäller framför allt vid bedömning översiktsplanens påverkan på miljöaspekterna klimatpåverkan och klimatanpassning.

Alternativ

För analys av olika möjliga scenario jämförs föreslagen översiktsplans utförande med ett nollalternativ. En jämförelse med ett nollalternativ ska göras i miljökonsekvensbeskrivningar för att utröna och jämföra vilka konsekvenser som kan väntas om planen inte genomförs. En miljökonsekvensbeskrivning ska även innehålla identifiering, beskrivning och bedömning av rimliga alternativ med hänsyn till översiktsplanens syfte och geografiska räckvidd.

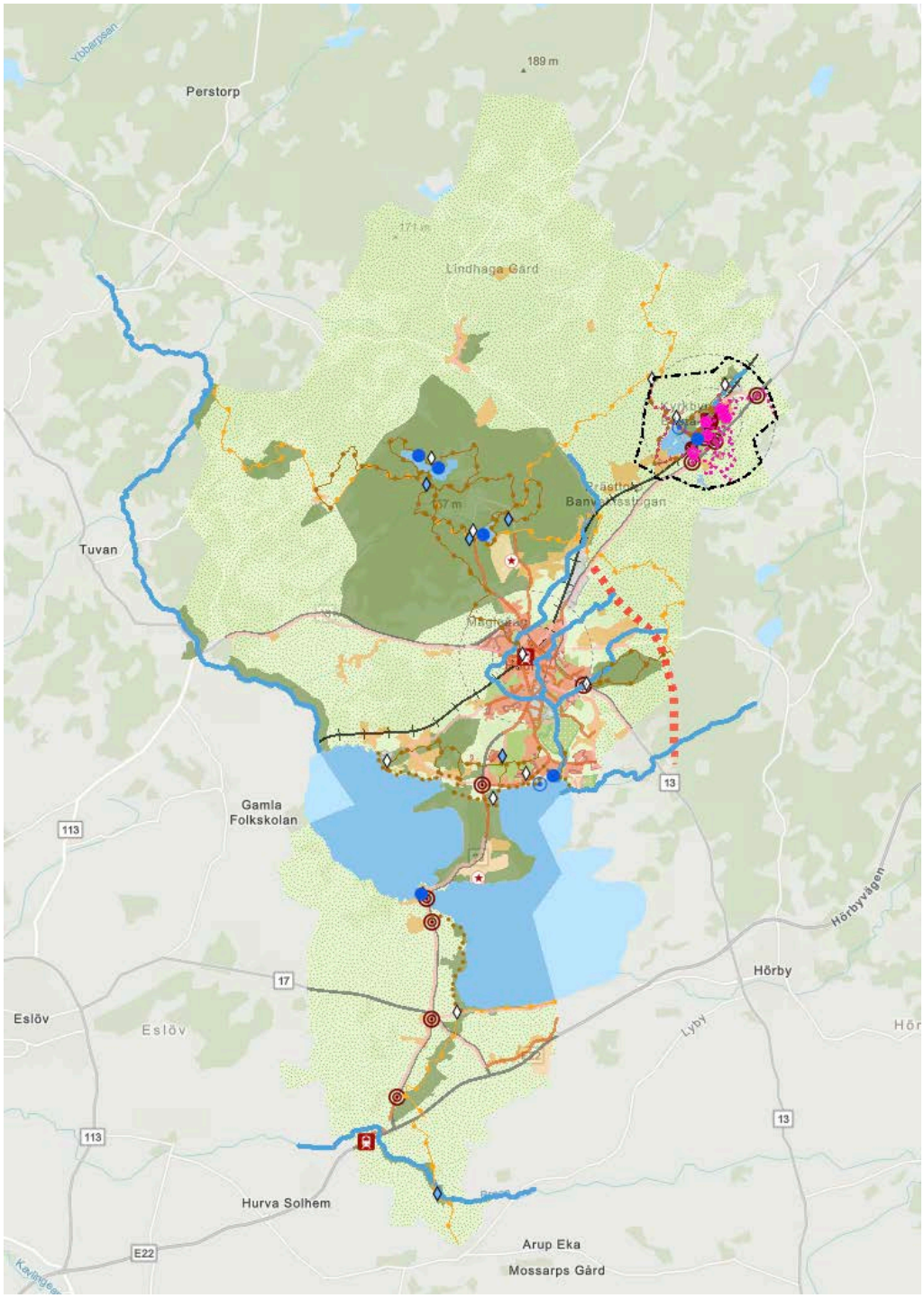
Rimliga alternativ/Alternativt förslag

Det alternativa förslaget är en tät stationsnära utbyggnad fokuserad på förtätning och transporteffektivitet. Utvecklingsområden föreslås endast inom 1,5 km från tågstation och byggnationer ska kräva minsta möjliga markanspråk. Det är fokus på högre och tätare bebyggelse vilket försvårar ett varierat bostadsbyggande och flexibilitet. Natur och grönstruktur i stationsnära lägen måste ianspråktas för exploatering. För verksamheter är det endast förtätning inom befintliga verksamhetsområden vilket försvårar flytt av befintliga verksamheter och bostadsbyggande i stationsnära verksamhetsområden. Förslaget försvårar etablering och utveckling av ytkrävande verksamheter.

Nollalternativ

Miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla en beskrivning av miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planförslaget inte genomförs, ett så kallat nollalternativ (miljöbalken 6 kap. 11 §, punkt 3 a). I detta fall utgörs nollalternativet av en utveckling i enlighet med gällande översiktsplan, 2018, utvecklingsplan för Tjörnarp (2022) samt de framtagna strategier och pågående planarbeten som kommunen i nuläget arbetar efter.

Nu gällande översiktsplan är, tillsammans med utvecklingsplan för Tjörnarp, likartad planförslaget men med mindre hänsyn tagen till andra värden än bostadsbebyggelse i tätorterna samt mer spridd bebyggelse på landsbygden.

Figur 3. Markanvändningskarta från gällande översiktsplan (Höörs kommun, 2018).

Metodik för bedömning

I bedömningen av konsekvenser utgår Ekologigruppen från det värde som berörs och de effekter som en åtgärd förväntas medföra på värdet. Åtgärdernas påverkan och dess effekter, tillsammans med områdets antagna värde och känslighet resulterar i konsekvenser. Sveriges miljökvalitetsmål ingår som en del av bedömningsgrunderna. En mer detaljerad beskrivning av tillvägagångssätt vid bedömning, samt bedömningsgrunder finns att läsa i ett separat avsnitt i slutet av detta dokument.

Metodiken för bedömning av konsekvenser och bedömningsgrunderna behöver normalt inte läsas för förståelse av konsekvensbedömningen, men kan ge en djupare förståelse för vad gjorda bedömningar grundas på.

Konsekvenserna av föreslagen plan bedöms på en skala från + 4 till – 4:

+ 4	+ 3	+ 2	+ 1	0	- 1	- 2	- 3	- 4

DEL 2: BEDÖMNING AV KONSEKVENSER

AREELLA NÄRINGAR

Ekosystemtjänst

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Ekosystem kan tillhandahålla flera ekosystemtjänster, vilket brukar kallas multifunktionalitet.

Areella näringar i nuläget

Höör kommun utgörs av cirka 8 700 hektar jordbruksmark och 15 300 hektar produktiv skogsmark, utöver det finns bebyggd mark, vatten och andra marktyper i mindre utsträckning.

I kommunen, liksom i Skåne i sin helhet, är markerna bördiga och jordbruksföretagen många. Kommunen bedömer all jordbruksmark som brukningsvärd.

Jordbruksmarken bidrar till olika ekosystemtjänster, men främst den försörjande ekosystemtjänsten matproduktion. Med försörjande ekosystemtjänster avses det som ekosystemen tillhandahåller i form av råvaror för produktion av exempelvis mat, dricksvatten, fiberråvara och bioenergi.

Definition av jordbruksmark

Jordbruksmark är ett övergripande begrepp för åkermark samt betesmark och slåtteräng. Åkermark definieras som mark som är lämplig att plöja eller som används till fruktodling eller som plantskola samt mark där det sker odling av energiskog. Betesmark är jordbruksmark som inte lämplig att plöja och används till bete, samt är bevuxen med gräs, örter eller ris som är dugligt som foder. Skogsmark räknas inte som betesmark. Slåtteräng är jordbruksmark som inte är åkermark och som används på eftersommaren till slåtter eller för slåtter kompletterat med efterbete eller lövtäkt.

Planens konsekvenser för areella näringar

0/ -1, obetydliga till små negativa konsekvenser eftersom jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse. Dock är förlusten av jordbruksmark påtaglig i ett längre tidsperspektiv, både i Höör och nationellt.

Arrondering

Markens arrondering anger fältens form, storlek och läge i förhållande till varandra och till byggnaderna vid ett jordbruksföretag. Stora och regelbundet formade fält är generellt mer effektiva att bruka.

Exploateringen av jord- och skogsbruksmark är en irreversibel process där man för alltid tar marken ur produktion. Förändrad markanvändning kan också påverka möjligheterna att bruka kvarstående och befintlig jordbruksmark genom försämrad arrondering. Över tid har andelen jordbruksmark i Sverige minskat och möjligheterna att skapa ny jordbruksmark är generellt begränsade och kan stå i konflikt med andra mål på miljöområdet.

I förslaget till översiktsplan pekas markområden ut med viss överkapacitet eftersom kommunen inte alltid har rådighet över den lämpliga marken. En översiktlig beräkning visar att planen markerar cirka 200 hektar jordbruksmark för ändrad

markanvändning i form av bostäder och verksamheter. Avsikten är att cirka hälften av de utpekade områden kommer att bebyggas, vilket skulle innebära att cirka 100 hektar jordbruksmark tas i anspråk.

Det innebär att 1–2 % av kommunens jordbruksmark kan kommas att bebyggas. Förutsättningarna att bedriva jordbruk i kommunen kommer vara fortsatt goda och planen bedöms medföra obetydliga till små negativa effekter för jordbruket i kommunen.

Mindre ytor av skogsmark pekas i översiktsplanen ut för bebyggelse, uppskattningsvis handlar det om upp till 70 hektar varav runt hälften sannolikt kommer att bebyggas. Detta gör att de lokala möjligheterna till att bedriva skogsbruk minskar marginellt, konsekvenserna bedöms som obetydliga.

Ekosystemtjänster

I någon mån påverkas försörjande ekosystemtjänster av att produktiv mark tas i anspråk för bebyggelse, främst matproduktion men även produktion av råvara och energi. Förutsättningarna för dessa ekosystemtjänster kommer dock vara fortsatt goda inom kommunen.

Kumulativa effekter

Även om det är en liten del av kommunens totala jordbruksmark som pekas ut som bebyggelseområden i översiktsplanen är det en bidragande orsak till kumulativa effekter över tid eftersom jordbruksmarken i Sverige minskar kontinuerligt till följd av att markanvändningen ställs om. Mellan 2022 och 2023 minskade Sveriges jordbruksmark med cirka 19 000 hektar (Jordbruksverket, 2025; Region Skåne, 2022). År 2024 uppgick Sveriges totala jordbruksmark till 2 980 900 hektar, vilket jämfört med år 2000 är en minskning med 7–8 %. Från år 2000 har arealen jordbruksmark i Höörs kommun minskat med 16 %, från 10 400 till 8 700 hektar.

En konsekvens av att jordbruksmark exploateras i Sverige är att den nationella förmågan att producera livsmedel minskar, vilket också går emot målen i den nationella livsmedelsstrategin om att den inhemska livsmedelsproduktionen ska öka. Lokalt i tid och rum framstår effekterna som små men ser man till de samlade effekterna nationellt och över en längre tid är förlusten av jordbruksmark påtaglig.

Att jordbruksmark pekas ut för bebyggelse i planförslaget kan också innebära att jordbruksmark i närheten av dessa områden i framtiden pekas ut som möjlig för bebyggelse eftersom den då kan framstå som mer lämplig att bebygga.

Konsekvenser i relation till lagskydd

Miljöbalken 3 kap. 4 §

Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Jord och skogsbruk av nationell betydelse enligt miljöbalken 3 kap. 4 §

För att kunna exploatera jordbruksmarken behöver kommunen dels kunna visa att den föreslagna markanvändningen i form av bostäder och verksamheter utgör ett väsentligt samhällsintresse, dels att det behovet inte går att uppfylla genom att bebygga annan mark.

Kommunen bedömer att det är av väsentligt samhällsintresse att Höör och Tjörnarp kan växa med nya bostäder, servicelokaler och verksamheter. Genom att förtäta i befintliga orter kan exploatering av jordbruksmark begränsas. Behovet av nya bostäder identifieras i kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning som antogs vintern 2025.

Höörs kommun har tagit fram en lokaliseringsutredning (Höörs kommun, 2025a). Syftet är att visa hur exploateringsområden i översiktsplanen har valts ut och att motivera varför andra möjliga områden valts bort. Lokaliseringsutredningen ger bakgrund till kommunens prioriteringar och förklarar varför exploateringsintresset ibland väger tyngre än intresset av att bevara jordbruksmark.

Mark inom en kilometer från stationerna i Höör och Tjörnarp är den mark som ska användas mest effektivt för ny bebyggelse. Även mark på en till två kilometer från stationen är av intresse för bostadsutbyggnad. I lokaliseringsutredningen redovisar kommunen olika kriterier som nya utbyggnadsområden måste uppfylla. Mark som omfattas av områdesskydd, har dåliga markförhållanden ur teknisk synpunkt eller som är översvämningskänslig har valts bort från början.

Ekologigruppen bedömer att Höör kommun tydliggjort vad som är ett väsentligt samhällsintresse samt att lokaliseringsutredningen visar att behovet av nya bostäder och verksamheter inte kan tillgodoses på ett tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Konsekvenser av alternativt förslag

0, obetydliga konsekvenser eftersom endast mycket små arealer jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse.

I det alternativa förslaget koncentreras bebyggelsen till de centrala delarna av Höör och Tjörnarp. Inga bebyggelseområden på landsbygden pekas ut. Bedömningen är att

det alternativa förslaget medför obetydliga konsekvenser för areella näringar eftersom endast mycket små arealer jord- och skogsbruksmark antas bebyggas.

Konsekvenser av nollalternativet

0/-1, obetydliga till små negativa konsekvenser eftersom jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse.

I gällande översiktsplan är de föreslagna utbyggandsområdena till ytan ungefär lika stora som i den nu föreslagna översiktsplanen. Nollalternativet bedöms därför ha likartade konsekvenser för areella näringar som den föreslagna översiktsplanen.

KULTURMILJÖ OCH LANDSKAPSBILD

Kulturmiljövärden och landskapsbild i nuläget

Höörs kommun är rikt på kulturmiljöer och landskapet är varierat med alltifrån öppna sjö- och slättlandskap till slutna skogslandskap. Södra delarna av kommunen domineras av öppet odlingslandskap. I norra delarna finns stora skogsområden som generellt sett ger ett mer slutet landskap. Mellanbygden, norr om Ringsjöarna men söder om de stora skogsområdena består av ett mer småskaligt odlingslandskap med en variation av åkrar, betesmarker och skog.

På näset mellan Västra och Östra Ringsjön ligger Bosjökloster, ett slott som med vita byggnader och röda tak, som ger en bild av 1800-talets medeltidsromantiska riddarborg. De äldsta delarna av slottet består av ett nunnekloster från 1100-talet. I övrigt finns mindre byar och ensamliggande gårdar och småbruk kring Ringsjöarna. Orups sanatorium ligger Orupsberget mellan Ringsjön och Höörs tätort. Sanatoriet placerades här på grund av platsens friska luft och dess höga läge ovanför sjön. Sanatorieverksamheten avvecklades kring 1970-talet och byggnaderna är nu en del av Skånes universitetssjukhus och verksamheten har fokus på rehabilitering.

Mölleriket är ett exempel på ett område med särpräglade kulturmiljöer med numera nedlagda verksamheter längs Rönne å. Här finns flera kvarnar, sågar och stenbrott där sandsten brutits under 1000 år för byggnadsändamål och kvarnstenstillverkning.

Ekosystemtjänster

Kulturella ekosystemtjänster är tjänster som bidrar med immateriella värden. Det kan handla om miljöer för upplevelser, lärande, kunskap, identitet och rekreation. I Höörs kommun med sitt rika och varierande kulturlandskap bidrar till flera kulturella ekosystemtjänster.

Vad är en kulturmiljö

Kulturmiljö avser hela den av människor påverkade miljön, det vill säga som i varierande grad präglats av olika mänskliga verksamheter och aktiviteter. En kulturmiljö kan preciseras och avgränsas till att omfatta en enskild anläggning eller lämning, ett mindre eller större landskapsavsnitt, en bygd eller en region (Riksantikvarieämbetets definition av kulturmiljö).

Skånes kulturmiljöprogram

I Kulturmiljöprogram för Skåne beskrivs särskilt värdefulla kulturmiljöer med kulturhistoriska värden i Skåne (Länsstyrelsen Skåne, 2006). I Höörs kommun finns ett tiotal särskilt värdefulla kulturmiljöer och tre kulturmiljöstråk utpekade i kulturmiljöprogrammet.

Höörs kulturmiljöprogram

Höörs kommun har ett kulturmiljöprogram för Höör, Tjörnarp och Norra Rörum (Höörs kommun, 2012). Programmet beskriver både enskilda byggnader och sammanhållna bebyggelsemiljöer. Syftet med programmet är att det ska användas som beslutsunderlag i bygglovsärenden och i kommunens detalj- och översiktsplanering, utöver att vara en kunskaps- och inspirationskälla samt vägledande vid om- och tillbyggnation.

Riksintressen för kulturmiljövården

Områden som särskilt tydligt berättar om kulturhistoriska sammanhang i landskapet kan pekas ut av Riksantikvarieämbetet som riksintressen för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

I Höörs kommun finns två områden av riksintresse för kulturmiljövården: Bosjökloster och Stockamöllan – Vittseröd – Stenskogen/Stanstorp.

Riksintresse Bosjökloster utgörs främst av slottsmiljön. Slottsmiljön är präglat av det medeltida klostret och den fortsatta godsdriften efter reformationen som format områdets bebyggelse och odlingslandskap efter 1800-talets allt rationellare odlingsmetoder.

Riksintresse Stockamöllan – Vittseröd – Stenskogen/Stanstorp utgör tidig industriell miljö med tusenårig kontinuitet. Miljön i området vittnar tydligt om hur stenindustrin och vattenkraften sedan medeltiden samverkat och hur dessa har bidragit till utvecklingen av området.

Fornlämningar

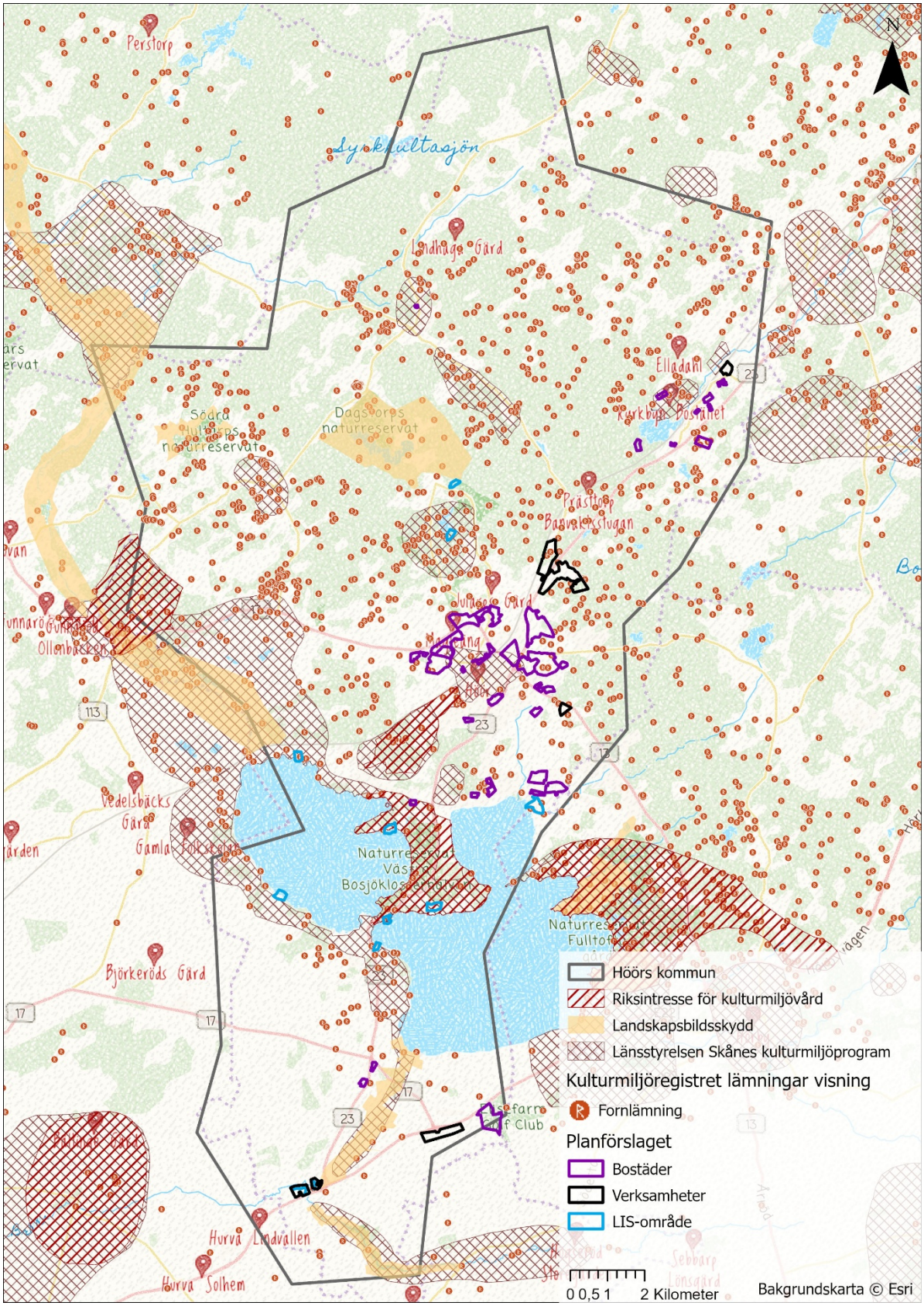
I kommunen finns även ett stort antal fornlämningar. Det är framför allt vanligt förekommande i området väster om Höör, kring Frostavallen och Maglasäte. Olika typer av gravformer från järnåldern är vanligast som stensättningar, domarringar och skeppssättningar.

Landskapsbildsskydd

I Höör berörs fem områden av landskapsbildskydd; Pinedalen, Brååns och Rönneås dalgång, landskapet kring Allarps bjär samt ett område vid Dagstorpssjön.

Landskapsbildsskyddat område

Landskapsbildsskydd är en äldre skyddsform, men som fortfarande gäller där det inte ersatts med annan skyddsform. Skyddet reglerar bebyggelse, vägar och andra anläggningar som kan ha en negativ effekt på landskapsbilden.

Figur 4. Kulturmiljövärden inom kommunen i förhållande till föreslagen översiktsplan.

Planens konsekvenser för kulturmiljövärden

+/- 0, inga eller obetydliga konsekvenser för kulturmiljövärden eftersom hänsyn tagit till befintliga kulturvärden vid lokalisering av utvecklingsområden.

+1, möjlighet för positiva konsekvenser eftersom föreslagen översiktsplan innehåller riktlinjer för att stärka och tydliggöra kulturarv inom kommunen.

Markanvändning i nya översiktsplanen

I Höörs tätort planeras för förtätning med nya bostäder. Förtätningsområdena överlappar delvis ett i Skånes kulturmiljöprogram utpekat värdefullt kulturmiljöområde. I kulturmiljöprogrammet beskrivs hur kulturmiljön inom Höörs tätort tydligt visar utvecklingen från bondby och kyrkby till ett stationssamhälle, där strukturer och samband mellan de olika tidsåldrarna är väl bevarade och de administrativa byggnaderna visar betydelsen som centralort i samtliga skeden.

Även i Tjörnarp finns ett område utpekat för bebyggelse som ingår i Skånes kulturmiljöprogram. I kulturmiljöprogrammet beskrivs hur Tjörnarpsområdet visar en utveckling av kulturlandskapet sedan förhistorisk tid. Genom kyrkan och ruinen av den medeltida kyrkan belyses de under 1800-talet ofta förekommande förändringarna i kyrkomiljön, vars orsak delvis kan sökas i den kraftiga befolkningsökningen och ökade ekonomiska resurser under detta sekel.

Områden som beskrivits som värdefulla ur kulturmiljösynpunkt i Höörs kulturmiljöprogram har pekats ut som utvecklingsområde i föreslagen översiktsplan.

De utvecklingsområden som föreslås inom områden utpekade i Skånes och Höörs kulturmiljöprogram ligger i utkanten av dessa områden och består dessutom främst av redan hårdgjord mark och befintliga verksamhetsområden. Utveckling av dessa platser bedöms inte leda till försämrad läsbarhet av befintliga kulturella värden.

I föreslagen översiktsplan har hänsyn tagits till befintliga värden inom kommunen vid lokalisering av utvecklingsområden. Bedömningen är att föreslagen markanvändning ger inga eller obetydliga konsekvenser för kulturmiljövärden.

Utvecklingsstrategier och riktlinjer i nya översiktsplanen

Den förslagna översiktsplanen innehåller riktlinjer om att hänsyn ska tas till befintliga kulturmiljövärden, vilket är positivt. Exempelvis finns det riktlinjer kring att utformning av bebyggelse ska ske med stor hänsyn till lokal tradition, både vid förändringar i befintlig bebyggelse och vid helt nya byggnader. Ny bebyggelse och nya anläggningar ska enligt planförslaget lokaliseras med hänsyn till historiska strukturer i landskapet. I planförslaget beskrivs även att kulturarvet i kommunen ska stärkas genom att kommunen har tillräcklig kunskap om kulturmiljöerna vid förändringar och genom att verka för att tydliggöra kulturarvet i landskapet. Ett exempel på hur kommunen planerar att tydliggöra kulturarvet är den nya angöringspunkt med tillhörande entré som ska uppföras vid Stenriket (gamla stenbrytningsmiljöer). Kommunen planerar även för informationstavlor om kulturmiljön på olika platser i kommunen.

Med planförslagets riktlinjer för utformningen av framtida bebyggelse och fokus på att stärka och tydliggöra kulturmiljövärdena i kommunen det finnas möjlighet till små positiva konsekvenser för kulturmiljön.

Konsekvenser i relation till lagskydd

Riksintresse för kulturmiljövård

I översiktsplanen föreslås LIS-områden för besöksnäringen inom riksintresse Bosjökloster. Dessa består av utveckling av befintlig fiskeverksamhet, utveckling av besöksnäring vid Bosjöklosters slottsområde och utveckling av befintlig besöksnäring invid Västra Ringsjön. Eftersom LIS-områdena syfte är att bidra till att upprätthålla befintliga värden bedöms det inte finnas några tydliga konflikter mellan utveckling av LIS-områden för besöksnäring och kulturmiljövärden av riksintresse. I övrigt föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till riksintresseområdet.

I översiktsplanen föreslås ny cykelväg utmed Stenskogsvägen, som ligger inom riksintresseområdet Stockamöllan – Vittseröd – Stenskogen/Stanstorp. Översiktsplanens markanvändning bedöms inte riskera att påtagligt skada kulturmiljövärden inom riksintresseområdena.

LIS-områden

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). Syftet är att kommuner ska kunna peka ut LIS-områden för att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden. Det handlar om att skapa arbetstillfällen eller locka människor att bosätta sig på platsen.

Fornlämningar

Fornlämningar förekommer i områden där kommunen planerar för framtida bostäder och verksamheter. Alla fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen och får inte skadas. Skyddet innebär att det är förbjudet att utan tillstånd ändra eller skada en fornlämning, till exempel genom att den tas bort, grävs ut eller täcks över. För ingrepp i fornlämning krävs tillstånd från Länsstyrelsen.

Landskapsbildsskydd

Ingen exploatering planeras inom landskapsbildsskyddade områden.

Förslag till åtgärder

- Höörs kommuns kulturmiljöprogram är i nuvarande version inte geografiskt heltäckande. Kommunen har ambitionen att komplettera och uppdatera kulturmiljöprogrammet så att programmet omfattar hela kommunen.

Konsekvenser av alternativt förslag

- 1, risk för små negativa konsekvenser då kulturmiljövärden i bebyggelse och omgivande landskap ändrar karaktär vid förtätning.

Det alternativa förslaget innebär högre och tätare bebyggelse, som kan komma att påverka läsbarheten av befintliga kulturmiljövärden. Det alternativa förslaget bedöms därför riskera att leda till små negativa konsekvenser för kulturmiljövärden i kommunen.

Konsekvenser av nollalternativet

-1, nollalternativet riskerar att medföra små negativa konsekvenser för utpekade kulturmiljövärden till följd av föreslagen markanvändning.

I nollalternativet finns likt i det nu aktuella planförslaget riktlinjer om att hänsyn ska tas till kulturmiljön, vilket är positivt. Föreslagen markanvändning vid Orup, som både omfattas av riksintresse för kulturmiljö och är utpekat i Skånes kulturmiljöprogram, riskerar att påverka kulturmiljön i det området negativt. Bedömningen är att nollalternativet riskerar att medföra små negativa konsekvenser för utpekade kulturmiljövärden.

REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Rekreationsvärden i nuläget

Förutsättningarna för friluftsliv och rekreation i Höörs kommun är mycket bra. Det varierade landskapet erbjuder upplevelser och rekreation samtidigt som det har betydelse för boendemiljö, folkhälsa och besöksnäring.

Höörs rika utbud av natur är en viktig del av kommunens identitet och attraktivitet. Den goda tillgången till natur är också en nyckelfaktor bakom besöksnäringen och en av anledningarna till att många väljer att bosätta sig i kommunen. I en inventering och analys av kommunens utemiljöer (Ekologigruppen AB, 2025), har ett stort antal målpunkter för friluftsliv ingått. Detta visar att just utemiljöer kopplat till friluftsliv och naturmiljöer är utmärkande för kommunens rekreativa utbud idag. Kommunen har god tillgång och tillgänglighet till natur och från stora delar av tätorterna kan en målpunkt i naturen nås med cykel inom fem minuter.

Ekosystemtjänster

Det finns flera områden i kommunen där naturen skapar en rogivande miljö som gynnar människors välbefinnande. Kommunens tillgång på ostörd natur i kombination med områden som består av större besöksområden bidrar till kulturella ekosystemtjänster som rekreation och platser för upplevelser.

Naturreservat och strövområden

Viktiga rekreationsområden finns i kommunens 18 naturreservat, som tillsammans skapar en variation av olika upplevelsevärden med sin skiftande natur. Naturreservaten bidrar med värden kopplade till fysisk aktivitet, rekreation och social samvaro.

I kommunen finns också ett flertal strövområden. Ett exempel är Frostavallen, som är en av kommunens mest populära friluftsbesöksmål.

Rekreations- och friluftsvärden kopplade till vatten

Besöksnäringen i kommunen är ofta kopplade vatten som Ringjsön, Tjörnarpssjön, Vaxsjön och Dagstorpssjön. Sjöarna utgör populära destinationer för både bad och andra fritidsaktiviteter.

Spår och leder

Skåne har ett stort och regionalt sammanhållet system av leder för vandring och cykling. Skåneledens delleder *Nord till syd* och *Ås till ås* korsar varandra i Höörs kommun. Höörs kommun genomkorsas också av två regionala cykelleder för rekreation och turism som ansluter till de nationella cykellederna Kattegattleden, Sydkustleden och Sydostleden.

I kommunen finns god tillgång även till andra leder och stigar, exempelvis invid sjöar och genom skogsområden.

Viktig infrastruktur, som utgör barriärer i landskapet

Väg 23, som är en viktig regional väg som förbinder Skåne med Småland, skapar samtidigt en barriär i Höörs tätort och igenom Tjörnarp. Även järnvägen, Södra stambanan, som är viktig för bland annat besöksnäringen, utgör en barriär mellan olika delområden i kommunen.

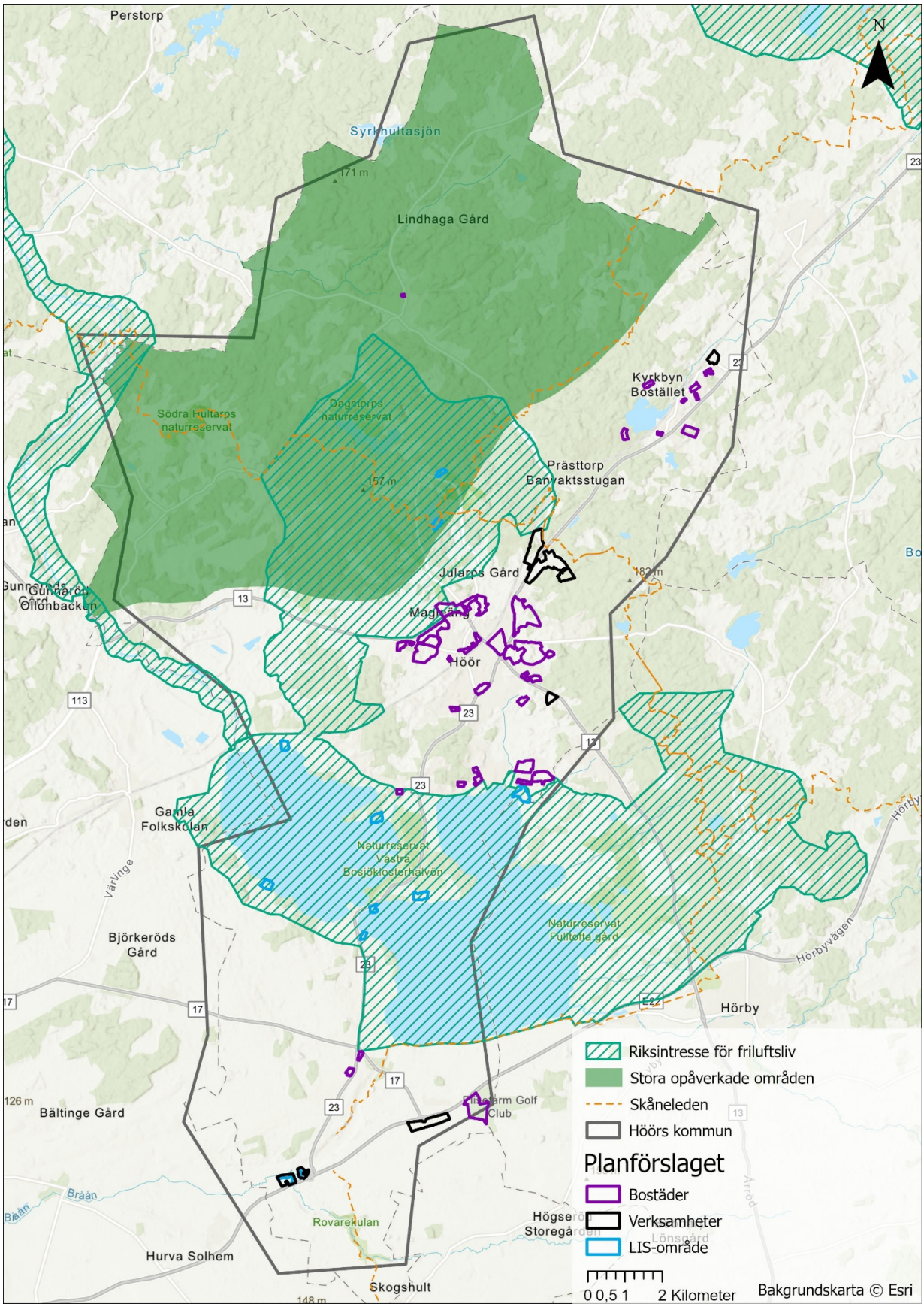
Riksintresse för friluftsliv

Riksintressena FM 06 Frostavallen-Ringsjön-Fulltofta och FM 04 Rönneå omfattas av bestämmelserna i 3 kap. 6 § miljöbalken (riksintresse för friluftsliv). Det innebär att området ska, så långt möjligt, skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Riksintresseområdet Frostavallen-Ringsjön-Fulltofta är ett 14 420 hektar stort område som sträcker sig över Höörs, Hörby och Eslövs kommuner. Riksintresseområdet Rönneå är 4180 hektar stort längs vattendraget som rinner genom fem kommunen innan vattendraget mynnar i Skälderviken.

Riksintressebestämmelserna innebär i huvudsak att ny bebyggelse och nya anläggningar ska lokaliseras och utformas med stor hänsyn till friluftslivsintresset. Alla aspekter som påverkar landskapsupplevelsen ska vägas in, som tystnad, estetiska kvaliteter, tillgänglighet till stränder, stigar med vägvisning, trafiksäkerhet och att natur- och kulturvärden bevaras och utvecklas.

Stora opåverkade områden, Miljöbalken 3 kap 2 §

Stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär. I Höörs kommun finns ett stort område utpekat i nordöstra delen av kommunen.

Figur 5. Rekreations- och friluftslivsvärden i förhållande till föreslagen översiktsplan.

Konsekvenser av föreslagen plan för rekreation och friluftsliv

+2, möjligheter till märkbara positiva konsekvenser för rekreations- och friluftsvärden, tack vare planförslagets riktlinjer och ambition i att värna sammanhängande natur och bevara större naturområden samt arbete med tillgängliga entréer till olika målpunkter och att överbygga barriärer.

Markanvändning i nya översiktsplanen

I översiktsplanen finns flera markerade angöringspunkter. Syftet med angöringspunkterna är att de ska utvecklas som entréer till naturen som hjälper och inspirerar besökare. Platser som pekats ut som angöringspunkter och entréer är:

- Skåneleden. Vandring på välskyltade leder med iordningsställda rastplatser.
- Ringsjön. Bad, fiske, paddling, skridsko-åkning.
- Skogssjöarna. Bad, fiske, paddling, skridsko-åkning.
- Stenriket (gamla stenbrytningsmiljöer).
- Naturreservat.

Genom att arbeta med angöringspunkter och att utveckla tydliga och välkomnande entréer kan kommunen bidra till att öka tillgängligheten till naturen för fler.

I markanvändningskartan finns korsningspunkter där kommunen avser arbeta med att skapa säkra passager och syftar till att överbrygga barriärer.

Utvecklingsstrategier och riktlinjer i nya översiktsplanen

Den föreslagna översiktsplanen innehåller riktlinjer om att behovet av grönområden i tätorten och i dess närhet särskilt ska beaktas. Riktlinjerna innebär att möjligheten till rekreation ska säkerställas och förstärkas vid förändringar av miljön och inkluderar både grönområden och i byggda miljöer. Planförslaget ger vägledning om att samarbete med andra kommuner ska göras för att stärka utvecklingen av leder där de knyter samman.

Märkbara positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv

I arbetet med den nya översiktsplanen har god hänsyn tagits till befintliga rekreation- och friluftsvärden. I den föreslagna översiktsplanen finns också riktlinjer för ett fortsatt arbete med att utveckla tillgången och tillgängligheten för rekreation och friluftsliv. Bedömningen är därför att planförslaget kan medföra märkbart positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv.

Konsekvenser i relation till lagskydd

Strandskydd

Översiktsplanens påverkan på strandskydd avhandlas i kapitel *Biologisk mångfald*.

Naturreservat

I översiktsplanen har inget av de planerade utvecklingsområdena placerats inom naturreservat. I markanvändningskartan kommer naturreservat vara en typ av plats

som kommer förses med en angöringspunkt. Föreslagen översiktsplan bedöms inte riskera att strida mot några reservatsföreskrifter.

Riksintresse för friluftsliv (3 kap. 6 §)

Inom riksintresseområdena finns ett antal mindre LIS-områden för utveckling av befintlig besöksnäring samt en del av ett område som är utpekat för bostäder i Höörs tätort. I övrigt föreslås ingen exploatering inom eller i anslutning till riksintresseområdena. LIS-utveckling inom föreslagna områden kan gynna friluftslivet och besöksnäringen samt bidra till att befintliga värden och skydd i området upprätthålls. Det område som pekats ut för bostäder inom riksintresseområdet består främst av jordbruksmark. Bedömningen är att det inte finns risk för påtaglig skada på riksintresset så länge hänsyn tas till riksintressets värden den fortsatta planeringen.

Stora opåverkade områden

Inom det stora opåverkade området ligger två mindre LIS-områden för utveckling av befintlig besöksnäring. Det finns ett mindre utvecklingsområde för bostäder i Norra Rörum som ligger intill befintlig bebyggelse. Planförslaget innehåller dock riktlinjer om att anläggningar för friluftsliv och besöksnäring ska utvecklas med stor hänsyn till naturvärdena inom det stora opåverkade området. Bedömning är att risken för påtaglig skada är mycket låg.

Konsekvenser av alternativt förslag

- 1, risk för små negativa konsekvenser möjligheter till närrekreation kan försämras vid förtätning.

Det alternativa förslaget medför att grönytor och natur behöver tas i anspråk inom tätorterna för bebyggelse. Det leder i sin tur till att möjligheterna för närrekreation kommer försämras.

Konsekvenser av nollalternativet

+2, möjligheter till märkbara positiva konsekvenser eftersom det finns strategier och riktlinjer för att tillgängliggöra målpunkter, överbygga barriärer och tillgodose tillgången till närrekreation.

Precis som i föreslagen översiktsplan finns utpekade angöringspunkter och platser för korsningsåtgärder i nollalternativet. Hänsyn har tagits till befintliga värden för rekreation och friluftsliv vid planering av nya utvecklingsområden. Nollalternativet innehåller riktlinjer om att möjligheten för närrekreation ska förbättras i byarna. Nollalternativet bedöms i stora delar som likvärdigt med huvudalternativet och ge möjligheter för märkbart positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Biologisk mångfald i nuläget

Höör ligger i ett gränsland mellan jordbrukslandskap och skogsbygd, där många olika natur- och landskapstyper finns representerade.

Kommunen har variationsrik natur med uppodlat slättlandskap i söder runt Ringsjöarna, småskaligt och mosaikartat landskap med artrika naturbetesmarker och ädellövskogar längre norrut och skogsbygder i norr med både ädellövskogar, barrskogar och myrmarker.

Kommunen har god kännedom om naturvärden genom naturvårdsprogram (Höörs kommun, 2013), grönstrukturprogram (Höörs kommun, 2007) och flera kompletterande naturvärdesinventeringar (Calluna AB, 2025).

Naturreservat och Natura 2000-områden

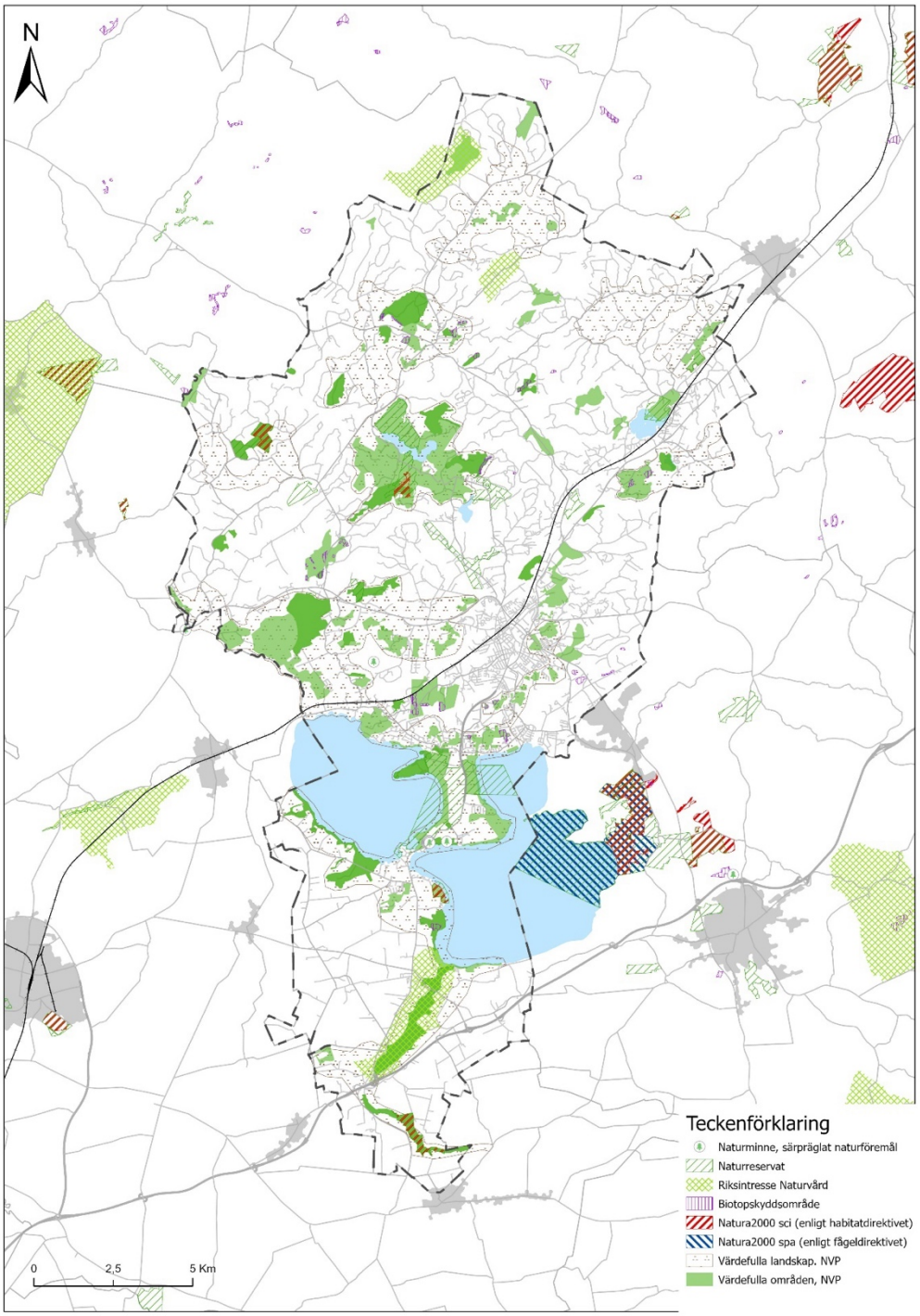
I kommunen finns 18 naturreservat varav ett kommunalt; naturreservatet Tegeldammarna-Lergravarna i Tjörnarp. Naturreservaten i kommunen är: Allarps Bjär, Bjäret, Dagstorp, Ekastiga, Frostavallen-Ullstorp, Gudmuntorp, Hallaröd, Klintaskogen, Lillö, Munkarps fälad, Munkarps jär, Prästbonnaskogen, Rövarekulan, Sjunnerup, Södra Hultarp, Tegeldammarna-Lergravarna, Västra Bosjöklosterhalvön och Östra Bosjöklosterhalvön.

I Höörs kommun finns fyra Natura 2000-områden, alla utpekade enligt art och habitatdirektivet. De fyra områdena är Allarps Bjär, Bjäret, Klintaskogen och Rövarekulan.

Riksintresse naturvård

I Höörs kommun finns 14 områden av riksintresse för naturvården. Sex av områdena benämns under samlingsbegreppet Odlingslandskap på Linderödsåsen och är; Hjällaröd, Allarp-Äsperöd, Dagstorp, Svenstorps mosse, Ella samt Fulltofta. De övriga områdena är Stanstorpsgraven, Rugerup-Kråkeboområdet, Lillö, Klinta,

Rönneåns dalgång-Ageröds mosse, Syrkhultamossen och Svalemosse, Pinedalen samt Bråån.

Figur 6. Skyddad natur och värdefulla områden.

Stora opåverkade områden, Miljöbalken 3 kap 2 §

Stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdenas karaktär. I Höörs kommun finns ett stort område utpekat i nordöstra delen av kommunen.

Ekologiska spridningssamband

I kommunen finns viktiga ekologiska spridningssamband för både öppna marker, ädellövskogar och myrmarker. Dessa spridningssamband sträcker sig över grannkommunerna. Regionplan Skåne tematiska fördjupning av grönstrukturen ger en grund för arbetet med regional grönstruktur och dess utvecklingsmöjligheter.

Artskyddsförordningen

Artskyddsförordningen är en svensk lagstiftning som införlivar EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv. Förordningen skyddar ett antal djur- och växtarter med fridlysning.

Olika arter har olika skydd beroende på vilken paragraf i artskyddsförordningen som reglerar dem. Det starkaste skyddet har de arter som omfattas av § 4 a enligt vilken både arten och dess livsmiljö är skyddad. Skyddet i § 4 a gäller bland annat fladdermöss och vissa groddjur.

Alla vilt förekommande fåglar är skyddade enligt artskyddsförordningen 4 §. Skyddet i 4 § punkt 4 innebär att en åtgärd är förbjuden om den påverkar möjligheten att bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå eller återupprätta populationen till den nivån.

Skyddade och rödlistade arter/naturvårdsarter

En naturvårdsart är en art med specifika krav på sin miljö. Genom sin förekomst signalerar arten att det finns särskilda naturvärden i ett område och att det finns möjligheter till förekomster av sällsynta och/eller rödlistade arter. Till naturvårdsarter räknas också arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen. Eftersom planområdet omfattar större naturområden och ett flertal olika naturtyper utgår Ekologigruppen från att stort antal naturvårdsarter och skyddade arter förekommer.

Konsekvenser av föreslagen plan

+ 2, möjligheter till märkbara positiva konsekvenser för biologisk mångfald med goda kunskapsunderlag och ställningstagande för skydd av naturvärden.

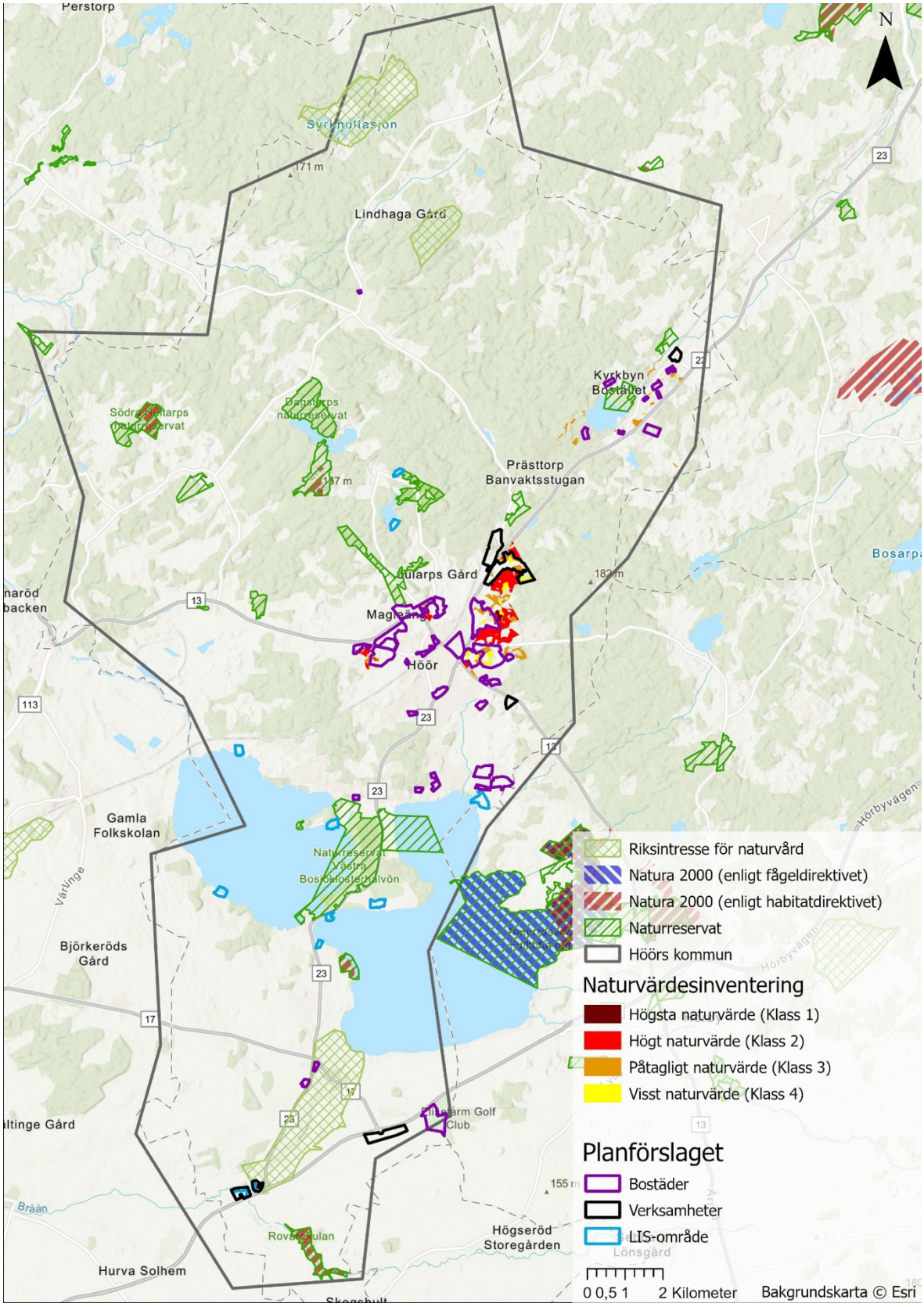
- 1, risk för små negativa konsekvenser för ekologiska spridningssamband med planerad bebyggelse på naturmark.

Markanvändning i nya översiktsplanen

Föreslagen översiktsplan möjliggör bevarande av värdena kopplade till biologisk mångfald genom att markanvändningen planeras med hänsyn till höga naturvärden (naturvärdesklass 1 och 2 undantas). I lokaliseringsutredningen har höga naturvärden varit ett viktigt kriterie för bortvalda områden. Några områden som är utpekade i gällande översiktsplan har tagits bort med hänvisning till naturvärden.

Markanvändningen har även planerats för att värna sammanhängande natur.

Planen bedöms medföra positiva konsekvenser för den stödjande ekosystemtjänster biologisk mångfald som ger grunden till övriga ekosystemtjänster.

Figur 7. Biologisk mångfald i förhållande till föreslagen översiktsplan.

Översiktsplanens ambitioner och ställningstaganden

Hänsyn och beaktade av både naturvärden i sig, naturtyper och spridningssamband har skett i samband med framtagande av föreslagen översiktsplan. Kommunen har ett gediget kunskapsunderlag om biologisk mångfald och övriga ekosystemtjänster. Biologisk mångfald är en förutsättning för ekosystemens resiliens och långsiktiga förmåga att producera ekosystemtjänster och en förutsättning för övriga ekosystemtjänster.

Det ger goda förutsättningar för beslut som bevarar och stärker den biologiska mångfalden.

Markanvändningens konsekvenser för naturvärden

Stora ytor av kommunens markanvändning visas som grönytor med naturvärden och friluftsvärden. Bebyggelse föreslås på naturmark men där naturvärdesinventeringar genomförts har områden med de högsta naturvärdena undantagits. Naturmark med naturvärden pekas i viss mån ut för bebyggelse och för dessa områden finns vägledning om anpassning och kompensationsåtgärder så att den samlade skadan på naturvärden minimeras. Förtätning och utveckling av bebyggelsen i utpekade områden där det även finns naturmark kan leda till konflikter mellan bebyggelse och grönstruktur.

Markanvändningens konsekvenser för ekologiska spridningssamband, värdekärnor och regional grön infrastruktur

Det finns vägledning om att värdefulla landskap, enligt naturvårdsprogrammet, har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden och ny markanvändning ska anpassas både till avgränsning och till utformning så att de samlade naturvärdena i landskapet kan utvecklas. Barriärer för ekologiska spridningssamband kan förstärkas med utökade järnvägsspår och stationsnära bebyggelse. Väg 23 får minskad tung trafik men kommer fortsätta vara en barriär.

Det finns risk för försämringar av lokala spridningssamband, främst vid verksamhetsområde Nord, nordost om Höör, då områden med höga naturvärden finns både söder och norr om det utpekade verksamhetsområdet.

I regionplanen för Skåne finns uppgifter om den regionala grönstrukturen och som varit en utgångspunkt för den föreslagna översiktsplanen. De storskaliga ekologiska spridningssambanden för öppna marker, ädellövskogar och sumpskogar bedöms inte påverkas negativt av föreslagen översiktsplan.

Konsekvenser i relation till lagskydd

Artskyddsförordningen

Bebyggelse föreslås till del på naturmark som kan utgöra potentiella livsmiljöer för olika artgrupper som är fridlysta enligt artskyddsförordningen. För arter som skyddas av artskyddsförordningen 6 och 8 §§ kan det ibland vara möjligt att ansöka om dispens om inga andra lämpliga lösningar finns. För arter som skyddas av artskyddsförordningen 4 och 4 a §§ är dispensgrunderna mycket stränga, och för uppförande av bostadsbebyggelse och flera typer av verksamheter är det inte möjligt att erhålla dispens.

När det inte är möjligt att erhålla dispens brukar artskyddet kunna hanteras med olika skyddsåtgärder och anpassningar. Skyddsåtgärder kan till exempel innebära att nya livsmiljöer skapas som gör att ett områdes förutsättningar för en skyddad art är lika bra eller bättre efter utbyggnad. De nya livsmiljöerna ska kunna påvisas som funktionella innan en exploatering kan påbörjas. Inför exploatering är det bra att tänka på att denna typ av skyddsåtgärder kräver att det finns ytor av lämplig naturmark som kan användas i det syftet.

Strandskydd

Intrången i de strandskyddade områdena kan motverka strandskyddets långsiktiga syften om att bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet och att hålla strandområdena tillgängliga för allmänheten. Planförslaget möjliggör viss strandnära bebyggelse i form av kompletteringar i befintlig besöksnäring. Allmänhetens tillgång till strandområden ska bibehållas men kan negativt påverka växt och djurlivet. Kompletterad bebyggelse i strandnära lägen kan även negativt påverka miljökvalitetsnormer för vatten. Detta gäller framför allt Bråån och Hålsaxabäcken som bedöms som extra känsliga för påverkan. Vid eventuell utveckling av dessa platser kan den fysiska påverkan behöva utredas beroende på vad som ska göras.

Strandskydd miljöbalken 7 kap. 13 §

Strandskydd gäller vid havet, insjöar och vattendrag och syftar till att långsiktigt

1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och
2. bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Strandsksyddsområdet omfattar normalt 100 meter från strandkanten upp på på land och ut i vattnet. Ibland är strandskyddet utökat till 300 meter.

Riksintresse för naturvård

Översiktsplanen föreslår LIS-områden för besöksnäringen i Lillö och Odlingslandskap på Linderödsåsen. För övriga riksintressen föreslås ingen exploatering inom eller i nära anslutning till riksintressena.

Naturreservat

Översiktsplanen föreslår ingen exploatering i naturreservaten men pekar ut ett bebyggelseområde i nära anslutning. Detta kan medföra att det finns viss risk för negativ påverkan genom slitage och störningar i form av buller och ljusföroreningar.

Stora opåverkade områden

Översiktsplanen föreslår ingen exploatering i det stora opåverkade området i nordost.

Biotopskydd

Föreslagen markanvändning kan komma att påverka flera miljöer som omfattas av generellt biotopskydd. I kommande planprocesser är det viktigt att tidigt klargöra om det finns förutsättningar för att få dispens från biotopskydd.

Särskilt skyddsvärda träd

Åtgärder som påverkar särskilt skyddsvärda träd omfattas av samrådsplikt enligt miljöbalken 12 kap. 6 §. I kommande planprocesser är det viktigt att tidigt hantera särskilt skyddsvärda träd.

Natura 2000-områden enligt miljöbalken 4 kap 1 & 8 §§

Översiktsplanen föreslår ingen exploatering i Natura 2000-områden eller i dess närhet varför dessa områden inte bedöms påverkas negativt av förslagen översiktsplan.

Kumulativa effekter

Med kunskapsunderlag och ställningstagande kopplat till grönstrukturen i en större skala bedöms de kumulativa effekterna vara främst positiva för biologisk mångfald.

Förslag till åtgärder

- Arbeta med grönstrukturen specifikt för biologisk mångfald för att tydliggöra ekologiska spridningssamband och större värdefulla områden.

Konsekvenser av alternativt förslag

+ 2, möjligheter till märkbara positiva konsekvenser för biologisk mångfald med goda kunskapsunderlag och ställningstagande för skydd av naturvärden.

- 1, risk för små negativa konsekvenser för ekologiska spridningssamband med planerad bebyggelse på naturmark.

Precis som för planförslaget möjliggör det alternativa förslaget positiva konsekvenser för biologisk mångfald med det goda kunskapsunderlaget. Det finns dock risk för försämring av ekologiska spridningssamband inom Höörs tätort då fler bostadsområden planeras på naturmark, jämfört med planförslaget.

Konsekvenser av nollalternativet

+ 1, möjligheter till små positiva konsekvenser för biologisk mångfald med vissa ställningstagande för skydd av naturvärden.

- 1, risk för små negativa konsekvenser för ekologiska spridningssamband med planerad bebyggelse på naturmark.

Bedömningen är att nollalternativets konsekvenser för biologisk mångfald till del är likvärdig föreslagen översiktsplan men kunskapsunderlag är sämre vilket minskar möjligheter till positiva konsekvenser.

VATTENMILJÖ

Vattenmiljön i nuläget

Sjöar och vattendrag

I Höörs kommun finns ett flertal vattendrag och mindre sjöar, samt de större Ringsjöarna i södra delen av kommunen. Genom tätorten Höör rinner Höörsån som mynnar i Östra Ringsjön ett par kilometer söderut. Flera av vattenmiljöerna har stor betydelse för den biologiska mångfalden i kommunen.

Vattenförekomster och miljökvalitetsnormer

I vattenförvaltningen delas sjöar, vattendrag, hav och grundvatten upp i mindre delar som kallas vattenförekomster. För att klassas som en vattenförekomst ska vattnet ha en viss storlek, därför omfattas exempelvis inte små bäckar och sjöar av vattenförvaltning.

För vattenförekomster gäller miljökvalitetsnormer som beskriver den kvalitet som vattnet ska ha vid en viss tidpunkt. Huvudregeln är att alla vatten-förekomster ska uppnå det som inom vattenförvaltning kallas för *god status*.

Ringsjöarna och flera vattendrag är klassade som ytvattenförekomster

Ringsjöarna samt flera av kommunens vattendrag är klassade som ytvattenförekomster för vilka det finns miljökvalitetsnormer. För ytvattenförekomster görs statusklassningarna av det som kallas ekologisk status samt kemisk status.

Östra och Västra Ringsjön har båda otillfredsställande ekologisk status till följd av övergödning samt fysisk påverkan av tidigare sjösänkningar och modifieringar av sjöarnas naturliga utlopp. Sjöarna har under lång tid tillförts mycket näring från det omgivande jordbrukslandskapet vilket bidrar till övergödningsproblematiken.

Kommunens många vattendrag har måttlig ekologisk status förutom Snogerödsbäcken som har dålig ekologisk status. De flesta vattendragen uppnår inte god ekologisk status eftersom de är fysiskt påverkade genom uträtningar och olika vandringshinder. Några av vattendragen är även påverkade av övergödning.

Den kemiska statusen är inte god i någon av sjöarna eller vattendragen. Klassningen av den kemiska statusen grundar sig på att de luftburna ämnena kvicksilver och bromerad difenyleter har antagits överskridas i alla Sveriges vattenförekomster. Gällande förekomsten av andra miljögifter i sjöarna finns inga halter från provtagningar redovisade i VISS.

Grundvattenförekomster och vattenskyddsområden

Inom kommunen finns ett flertal grundvattenförekomster. Grundvattenförekomsternas kvalitet bedöms utifrån kemisk status och kvantitativ status. Alla grundvattenförekomster i kommunen har både god kemisk och god kvantitativ status.

I Tjörnarp utgör grundvattenmagasinet också en dricksvattentäkt och en stor del av orten omfattas av dricksvattentäktens vattenskyddsområde. Ytterligare två mindre vattenskyddsområden finns intill Ringsjöarna.

Ekosystemtjänster

Höörs sjöar, vattendrag och våtmarker bidrar med flera viktiga ekosystemtjänster såsom rening och reglering av vatten, temperaturreglering, biologisk mångfald liksom möjligheter tillrekreation, friluftsliv och upplevelser.

Konsekvenser av föreslagen plan

+ 2, möjlighet till märkbara positiva konsekvenser om kommunen följer sina ambitioner att bevara, återställa och utveckla vattenmiljöer samt för att kommunen vid exploateringar följer dagvattenpolicyn.

0 / - 1, risk för obetydliga till små negativa konsekvenser kopplade till möjlig fysisk påverkan vid LIS-områden nära vattenförekomsterna.

- 1, risk för små negativa konsekvenser eftersom föreslagen översiktsplan inte har några tydliga riktlinjer för hur påverkan på grundvattenförekomster undviks.

Föreslagen översiktsplan föreslår ny bebyggelse på områden som i nuläget utgör obebyggd naturmark. I sammanhanget är det relativt små arealer som pekas ut. Generellt innebär bebyggelse på naturmark att det blir ett högre föroreningsinnehåll i dagvattnet från de ytor som hårdgörs samt att marken förlorar vattenrenande och vattenhållande funktioner. Planen förslår också exploatering av jordbruksmark, vilket potentiellt kan minska innehållet av näringsämnen i dagvattnet medan andra föroreningar kan tänkas öka till följd av ändrad markanvändning. I planen anges också att avloppsnätet ska byggas ut så att fler områden kan anslutas vilket kan minska fosforbelastningen på recipienterna som enskilda avlopp riskerar att orsaka.

Vattenkvalitet i sjöar och vattendrag

Förslaget till översiktsplan anger att vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag succesivt ska förbättras. Planen anger också att landskapets vattenhållande förmåga ska ökas vilket kan medföra flera positiva effekter. Till exempel kan det ge bättre förutsättningar för retention av näringsämnen och miljögifter och bidra till flödesutjämning vilket kan minska risken för erosion vid flödestoppar. Områden närmast vattendragen ska enligt planen utvecklas för att stärka naturvärden samtidigt som de används för att mildra effekterna av översvämningar. Kommunen arbetar genom Höörs vattenråd för att öka bestånden av rovfiskar i Ringsjöarna vilket kan bidra till att minska övergödningen i sjöarna.

Fysisk påverkan i vatten

En vattenförekomsts närområde utgörs av de närmsta 30 metrarna vid en sjö eller ett vattendrag. Om marken här består av anlagda (hårdgjorda) ytor eller jord- eller skogsbruksmark så klassas parametern som påverkad, jämfört med om den består av obrukad skog eller annan naturlig vegetation - då klassas den som ej påverkad. Östra samt västra Ringsjön har klassificerats med god respektive hög status avseende kvalitetsfaktorn *närområde*, medan Bråån och Hålsaxabäcken har otillfredsställande status och därmed bedöms som extra känsliga för påverkan.

Föreslagen översiktsplan möjliggör för nya verksamheter för besöksnäringen. På några plaster föreslås denna markanvändning i vattenförekomsternas närområden (LIS-områden vid Ringsjöarna, Bråån och Hålsaxabäcken). Vid eventuell utveckling av dessa platser kan den fysiska påverkan behöva utredas beroende på vilken typ av verksamhet som kommer etableras. Övriga föreslagna utbyggnadsområden i den föreslagna översiktsplanen är på ett sådant avstånd från vattenförekomsterna att ingen fysisk påverkan bedöms ske.

Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer, miljökvalitetsnormer ytvatten (fysisk påverkan)

Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer beskriver och ger ett mått på mänsklig påverkan på växter och djurs livsmiljöer i en vattenförekomst. Vid statusklassning av ekologisk status ingår tre hydromorfologiska kvalitetsfaktorer:

- Morfologiskt tillstånd
- Konnektivitet (vandringshinder)
- Hydrologisk regim (vattenreglering, flöden)

Ekosystemtjänster

I förslaget till översiktsplan skrivs uttryckligen att kommunen ska satsa på natur- och vattenvård som stärker ekosystemtjänsterna. I planen framgår också att de olika vattenekosystemtjänsterna är sammanlänkande med bevarandet och utvecklandet av biologisk mångfald. I utvecklingsstrategin anger kommunen att vattendrag och våtmarker ska återfå sina ursprungliga dragningar och funktioner där det är lämpligt. Kommunen uppmärksammar också vikten av de befintliga lågpunkternas fördröjningskapacitet och deras betydelse som översvämningsytor vid skyfall. Planen bedöms därför medföra positiva konsekvenser för ekosystemtjänster kopplade till vattenmiljöerna.

Grundvatten

Jordarterna inom kommunen är i hög utsträckning genomsläppliga jordarter som sandig morän och isälvssediment. Översiktsplanen pekar ut nya bebyggelseområden på grundvattenförekomster och inom vattenskyddsområde med genomsläppliga jordarter. I SGU:s karta över grundvattnets sårbarhet är sårbarheten hög inom tätorterna Höör och Tjörnarp. Det kan utgöra en risk för påverkan på grundvattnet

eftersom föroreningar lätt sprider sig i de genomsläppliga jordlagren. Störst bedöms riskerna vara i norra centralorten där planen anger ett större verksamhetsområde. Det kan också uppstå målkonflikter med infiltration av smutsigt dagvatten från till exempel vägar eller verksamheter inom områden där grundvattnet har hög sårbarhet. Samtidigt anger översiktsplanen att aktuell status för grundvattenförekomster och riskbedömning ska vägas in vid beslut om markanvändning så att miljökvalitetsnormer kan följas.

Sammantagen bedömning

Sammantaget bedömer Ekologigruppen att planen innehåller strategier och riktlinjer som kan medföra märkbara positiva konsekvenser för vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag.

Risk för obetydliga till små negativa konsekvenser finns kopplat till utvecklingen i LIS-områdena. Vilka konsekvenser utvecklingen medför beror på platsspecifika faktorer och vilken typ av anläggningar eller bebyggelse som uppförs.

Den föreslagna översiktsplanen har inga tydliga skrivelser för hur negativ påverkan på grundvatten undviks kopplat till den grundvattnets utpekade sårbarhet. Planen bedöms därför kunna medföra negativa konsekvenser i detta avseende.

Konsekvenser i relation till lagskydd

Miljökvalitetsnormer för ytvatten och grundvatten

Ekologigruppen bedömer att översiktsplanen inte försvårar möjligheten att uppnå eller upprätthålla miljökvalitetsnormerna för ytvatten och grundvatten.

Kumulativa effekter

Vattenmiljöer påverkas på flera sätt av vad som sker inom ett avrinningsområde. Det kan finnas möjligheter till positiva kumulativa effekter för sjöar och vattendrag om vattenmiljöer återställs eller restaureras samtidigt som andelen enskilda avlopp minskar. Återställning av vattenmiljöer bidrar också till positiva effekter för ekosystemtjänster kopplade till vatten och för biologisk mångfald.

Förslag till åtgärder

- Planen bör ha tydligare riktlinjer i förhållande till grundvattnets sårbarhet. Till exempel kan det anges vilken typ av riskbedömningar som behöver göras.

Konsekvenser av alternativt förslag

+ 2, möjlighet till märkbara positiva konsekvenser om kommunen följer sina ambitioner att bevara, återställa och utveckla vattenmiljöer samt för att kommunen vid exploateringar följer dagvattenpolicyn.

- 1, risk för små negativa konsekvenser eftersom i avsaknad av tydlig riktlinje för att undvika påverkan på grundvattenförekomster undviks.

I det alternativa förslag koncentreras nya bebyggelseområden till centrala och stationsnära lägen. Alternativt förslag bedöms innebära liknande konsekvenser som planförslaget under förutsättningen att dagvattenpolicyn och andra kunskapsunderlag som har tagits fram eller är under framtagande följs.

Konsekvenser av nollalternativet

+ 1, möjlighet till små positiva konsekvenser om dagvattenstrategin följs.

- 1, risk för små negativa konsekvenser eftersom i avsaknad av tydlig riktlinje för att undvika påverkan på grundvattenförekomster undviks.

Markanvändningen i befintlig översiktsplan skiljer sig i detta avseende inte nämnvärt från nu föreslagen översiktsplan. Nollalternativet bedöms i stora delar som likvärdigt med huvudalternativet under förutsättningen att dagvattenpolicyn och andra kunskapsunderlag som har tagits fram eller är under framtagande följs.

KLIMATPÅVERKAN

Planförslagets klimatpåverkan analyseras och bedöms främst i relation till hållbart resande.

Hållbart resande i nuläget

Höörs kommuns läge, mitt i Skåne medför att flera större vägar och Södra stambanan korsar Höörs kommun. Det ger god tillgänglighet både regionalt och nationellt, men innebär samtidigt att kommunen påverkas negativt av transittrafik, med störningar som buller och barriäreffekter.

En resvaneundersökning från 2023 visar att 28 % av alla resor görs med kollektivtrafik av de boende i Höörs kommun och 13 % av alla resor görs med gång- eller cykeltrafik. Biltrafiken dominerar bland de boende i Höör och utgör 55 % av alla resor (Region Skåne, 2023).

Från tågstationerna i Höör och Tjörnarp går Pågatågen med destinationer i Skåne och Småland. Vid Höörs station stannar även Öresundstågen som exempelvis skapar möjligheter för att pendla eller resa till Köpenhamn. Det går busslinjer till Hörby och Eslöv, expressbussar till Lund/Malmö och Kristianstad samt ringbussar inom Höörs kommun (Höörs kommun, 2024).

Konsekvenser av föreslagen plan för hållbart resande

+1, möjligheter till små positiva konsekvenser för minskad klimatpåverkan från personresor tack vare förtätning i kollektivtrafik- och servicenära lägen samt kopplade satsningar på kollektivtrafik samt gång- och cykelvägar.

Föreslagen översiktsplan ger en tydlig ambition att verka för minskad klimatpåverkan kopplat till att det finns strategier för att främja hållbart resande. Viktiga principer som bidrar till minskad klimatpåverkan från transporter är riktad bebyggelseutveckling intill kollektivtrafik- och servicenära lägen, möjlighet till att bo nära arbetsplatsen, prioritering av kollektivtransport samt gång och cykel.

Järnvägen och motorväg kommer ta en större andel av den tunga transittrafiken med utbyggnad av järnvägen med två spår samt omledning via E22an / väg 13 till väg 23 nordost om Höör.

Planförslaget innehåller också förslag på utbyggnad av laddinfrastruktur för fordon, vilket kan bidra till minskad klimatpåverkan.

Bedömningen är att föreslagen översiktsplan ger möjligheter för små positiva konsekvenser kopplat till minskad klimatpåverkan eftersom den innehåller riktlinjer kring hållbart resande och förtätning i stationsnära lägen.

Förslag till åtgärder

- Genomför föreslagna studier/analyser som beskrivs i trafikutredningen för gång-, cykel- och kollektivtrafik (Systra AB, 2025).
- Fortsätt arbeta med återvätning av torvmark och mål med kolinlagring för att ytterligare minska klimatpåverkan.

Konsekvenser av alternativt förslag

+1, möjligheter till små positiva konsekvenser för minskad klimatpåverkan från personresor tack vare förtätning i kollektivtrafik- och servicenära lägen.

I det alternativa förslaget koncentreras nya bebyggelseområden till centrala och stationsnära lägen. Alternativt förslag bedöms innebära liknande konsekvenser som föreslagen översiktsplan, med något bättre förutsättningar för minskad klimatpåverkan kopplat till hållbart resande eftersom förtätning sker ännu mer stationsnära än i planförslaget. Det alternativa förslaget bedöms ge möjligheter för små positiva konsekvenser kopplat till minskad klimatpåverkan för hållbart resande.

Konsekvenser av nollalternativet

+1, möjlighet till vissa positiva konsekvenser för minskad klimatpåverkan från personresor tack vare satsningar på kollektivtrafik samt gång- och cykelvägar.

Markanvändningen skiljer sig inte nämnvärt mellan förslag till ny översiktsplan och nu gällande översiktsplan. Nollalternativet bedöms i stora delar som likvärdigt med huvudalternativet med stort cykelfokus, stationsnära utbyggnad och Södra stambanan som en stomme i kommunen. Nollalternativet bedöms ge möjligheter för små positiva konsekvenser kopplat till minskad klimatpåverkan i förhållande till strategier och planering för hållbart resande.

KLIMATANPASSNING – RISK OCH SÅRBARHET

Risk och sårbarhet i nuläget

Avgränsningen utgår från den regionala handlingsplanen för klimatanpassning, framtagen av Länsstyrelsen i Skåne 2020. De relevanta riskerna för Höörs kommun är översvämning från skyfall, översvämning från ytvatten, värmeböljor, torka. Kommunens bedömning är att det inte finns risker för ras, skred och erosion och som styrks i underlag från bland annat SGI och MSB.

Konsekvenser av föreslagen plan

+ 1, möjligheter för att planförslaget ger positiva konsekvenser kopplat till klimatrisker, främst översvämning från ytvatten och skyfall. Planförslaget innehåller riktlinjer för ny bebyggelse och åtgärdsförslag för att minimera riskerna. Goda kunskapsunderlag.

Översvämningar

Översvämning från ytvatten i Ringsjöns närområden har inträffats vid flera tillfällen. I övriga delar är översvämningsrisken låg.

För befintliga bostadsfastigheter vid Ringsjön som till största del ligger lägre än +56,5 gäller att särskild hänsyn till översvämningsrisken krävs vid ombyggnad och tillbyggnad samt vid uppförande av komplementbyggnader och ersättningsbyggnader.

I Höörs tätort har extra noggrann översvämningskartering tagits fram. Idag rinner vatten till största del via naturliga stråk och lågpunkter ligger främst i anslutning till grönområden.

Enligt föreslagen översiktsplan ska ny bostadsbebyggelse, andra känsliga byggnader och känsliga anläggningar bara tillåtas i områden som är naturligt skyddade mot översvämningsrisker. Markområden vid Ringsjön lägre än +56,5 m och dikningsföretagens båtnadsområden är riskområden tillsammans med lågpunkter och rinnvägar enligt skyfallskarteringar.

Om ambitioner att återställa våtmarker och vattendrag följs finns möjligheter till positiva konsekvenser kopplat till hanteringen av översvämningsrisker.

Åtgärdsförslag kopplat till allmänna VA-anläggningar finns framtaget i kommunens vattentjänstplan (Höörs kommun, 2025b).

Lokalklimat

Kommunen har stora sammanhängande grön- och blåstrukturer, men vid förtätning kan risken för värmeböljor öka lokalt.

Torka

Risken för torka ökar och kan ge produktionsbortfall. Kommunen har tagit fram en strategi för vattenvård. I strategin ingår arbete med fördröjning av vatten i landskapet och som kan användas för bevattning. Samverkan planeras med vattenvårdsförbund och privata markägare. En åtgärdsplan ska tas fram.

Förslag till åtgärder

- Använd 3-30-300 principen för tätorterna.
- Hantering av vatten i jordbrukslandskapet bör även hantera risker med torka (vattentillgång och potentiellt bevattningsbehov).

Konsekvenser av alternativt förslag

+ 1, möjligheter för att planförslaget ger positiva konsekvenser kopplat till klimatrisker, främst översvämning från ytvatten och skyfall. Planförslaget innehåller riktlinjer för ny bebyggelse och åtgärdsförslag för att minimera riskerna. Goda kunskapsunderlag. Viss risk för försämrat lokalklimat med tätare bebyggelse.

Det alternativet förslaget tar mer närnaturmark i anspråk och ger en tätare bebyggelse som kan försämra lokalklimatet. Detta ger risk för negativa konsekvenser.

Om ambitioner att återställa våtmarker och vattendrag följs finns möjligheter till positiva konsekvenser kopplat till hanteringen av översvämningsrisker.

Konsekvenser av nollalternativet

+ 1, möjligheter för att planförslaget ger positiva konsekvenser kopplat till klimatrisker, främst översvämning från ytvatten och skyfall. Planförslaget innehåller riktlinjer för ny bebyggelse och åtgärdsförslag för att minimera riskerna. Goda kunskapsunderlag.

Möjligheterna för nollalternativet bedöms likvärdigt föreslagen översiktsplan.

HÅLLBARHETSMÅL

Nationella miljömål och Agenda 2030

FN:s generalförsamling antog i september 2015 en femtonårig agenda för långsiktigt hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling, den så kallade Agenda 2030. Agenda 2030 för hållbar utveckling består av 17 globala mål för människornas och planetens välstånd.

Sveriges miljömål är beslutade av riksdagen och är de nationella mål som bidrar till att vi uppnår den ekologiska dimensionen av de globala målen för hållbar utveckling som ingår i Agenda 2030. De 16 miljökvalitetsmålen är mer preciserade när det gäller vilken miljökvalitet som krävs för en god miljö i jämförelse med målen i Agenda 2030. Sveriges miljömål gäller dock den svenska miljöns kvalitet, även om miljöproblem i Sverige beror på negativ miljöpåverkan både inom och utanför landets gränser (Naturvårdsverket, 2018).

Detta kapitel rymmer en sammanfattande översikt över planens konsekvenser i relation till relevanta nationella och globala hållbarhetsmål. För dig som vill läsa mer om de nationella miljömålen respektive de globala hållbarhetsmålen, se www.miljomal.se, www.globalgoals.org

Tabell 3. Sammanfattande tabell över planens konsekvenser i relation till relevanta nationella och globala hållbarhetsmål.

Nationella miljömål	I miljömålets riktning	Motverkar miljömålet	Agenda 2030
God bebyggd miljö Begränsad klimatpåverkan Frisk luft	Förtätning i kollektivtrafik-nära lägen, vilket underlättar resande med kollektivtrafik och tillgång till kommunal och kommersiell service till fots och cykel. Befintlig bebyggelse i södra delen av Höörs tätort kan få minskat buller med omledning av tung trafik.	Närheten till befintlig motorväg ger förutsättningar för boende och verksamheter att välja vägen för transporter och resor. Fler människor kan utsättas för buller. Planen syftar till ökad bebyggelse, där ökad användning av resurser ger negativ påverkan på målen om begränsad klimatpåverkan.	Mål 3 – God hälsa och välbefinnande Mål 7 – Hållbar energi för alla Mål 13 – Bekämpa klimatförändringar Mål 11 – Hållbara städer och samhällen
Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Bara naturlig försurning, Myllrande våtmarker, Grundvatten av god kvalitet	Ambitionerna om att utveckla och återställa vattenmiljöer liksom dagvattenpolicyns riktlinjer om öppna dagvattenlösningar som gynnar biologisk mångfald ligger i linje med målen.	Planen bör förtydligas om hur påverkan på grundvatten undviks.	Mål 6 – Rent vatten och sanitet för alla Mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald
Giftfri miljö	Sanering av förorenade områden är möjliga.	Planen bör förtydligas om hur påverkan på grundvatten undviks.	Mål 9 – Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 11 – Hållbara städer och samhällen
Ett rikt växt- och djurliv, Levande skogar	Stora skyddade områden. Områden med höga naturvärden sparas.	Viss bebyggelse i strandmiljöer och i områden med ekologiska samband. Ökat besökstryck i skyddade områden med risk för störningar. Ökat besökstryck i närnaturmiljöer med risk för slitage.	Mål 3 – God hälsa och välbefinnande Mål 11 – Hållbara städer och samhällen Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion Mål 13 – Bekämpa klimatförändringar Mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald
Ett rikt odlingslandskap	Förutsättningar för att bedriva jordbruk är fortsatt god.	Exploatering av jordbruksmark.	Mål 2 – Ingen hunger Mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald

UPPFÖLJNING OCH ÖVERVAKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Enligt 6 kap. 11 § miljöbalken ska en miljökonsekvensbeskrivning innefatta en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av översiktsplanen medför.

Efter att en översiktsplan som omfattas av kravet på en strategisk miljöbedömning har antagits ska kommunen skaffa sig kunskap om den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen faktiskt medför (6 kap. 19 § miljöbalken) och om de åtgärder som arbetats in i planen har avsedd effekt.

Syftet med uppföljningen är också att upptäcka eventuell betydande miljöpåverkan som tidigare inte har identifierats och att skapa förutsättningar för att vidta lämpliga avhjälpande åtgärder. Miljöbalken ställer inga preciserade krav på hur uppföljningen ska gå till, men det är en fördel om uppföljningen av miljöpåverkan kan integreras i den normala planeringsprocessen.

Miljösituationen i Höör följs redan idag kontinuerligt upp inom ramen för det befintliga miljö- och klimatarbetet i Höörs kommun.

Fortsatt arbete i detaljplaner

Översiktsplanens strategier och ramverk visar på kommunens ambitioner och inriktning för efterföljande planering. I den kommande planprocessen behöver frågor konkretiseras och förtydligas.

De miljöaspekter för vilka genomförande av översiktsplanen för Höörs kommun bedöms medföra betydande miljöeffekter är även de aspekter som i dagsläget bedöms behöva belysas och utredas vidare vid kommande detaljplaneprocess och prövningar. Det kan dock inte uteslutas att det i det framtida skedet, då exempelvis detaljplanering och bygglovsprövningar är aktuella, kan tillkomma ytterligare aspekter som behöver utredas och beaktas.

METODIK FÖR BEDÖMNING AV KONSEKVENSER

Konsekvensskala

I bedömningen av konsekvenser utgår Ekologigruppen från det värde som berörs och de effekter som en åtgärd förväntas medföra på värdet. Konsekvenser har bedömts från noll till fyra för såväl positiva som negativa konsekvenser (Tabell 2)

Tabell 2. Ekologigruppens konsekvensskala som sträcker sig från mycket stora postiva konsekvenser (+ 4) till mycket stora negativa konsekvenser (- 4).

Stor effekt	Måttlig effekt	Liten effekt		Liten effekt	Måttlig effekt	Stor effekt
+ 2, märkbart positiva	+ 1, små positiva	0, inga eller obetydliga	Lågt värde eller låg känslighet	0, inga eller obetydliga	- 1, små negativa	- 2, märkbart negativa
+ 3, stora positiva	+ 2, märkbart positiva	+ 1, små positiva	Måttligt värde eller måttlig känslighet	- 1, små negativa	- 2, märkbart negativa	- 3, stora negativa
+ 4, mycket stora positiva	+ 3, stora positiva	+ 2, märkbart positiva	Högt värde eller hög känslighet	- 2, märkbart negativa	- 3, stora negativa	- 4, mycket stora negativa

Värde och känslighet

Begreppet värde baseras på ett områdes betydelse för det som analyseras, till exempel kan en artrik skog med gamla träd ha ett högt värde för biologisk mångfald, medan en asfalterad parkeringsplats ofta saknar betydelse för biologisk mångfald och därmed har ett lågt värde. Värdet kan också bestå i platsens betydelse för rekreation, till exempel ett område med vandringsleder och möjligheter till olika uteaktiviteter. Ett områdes värde kan även relatera till miljökvalitetsnormer, nationella riktvärden, gränsvärden och miljömål.

Ekologigruppen använder i miljökonsekvensbeskrivningen begreppet känslighet. Med det menar vi hur tåligt eller mottagligt ett område eller ett specifikt värde är för förändringar. Till exempel kan en kulturhistoriskt värdefull miljö med gamla byggnader eller fornlämningar vara känslig för ny bebyggelse eftersom en sådan åtgärd kan förändra intrycket av området. Ett område med låg känslighet är däremot mer tåligt för förändringar.

Påverkan

I miljökonsekvensbeskrivningen används ordet påverkan, med det avser vi den fysiska åtgärden i sig, till exempel ianspråktagande av mark i en ny detaljplan.

Effekt

Med begreppet effekt avser Ekologigruppen den förändring som sker till följd av åtgärden eller påverkan, till exempel förlust av naturmark som en följd av ianspråktagande av mark för bebyggelse.

Konsekvenser

Åtgärdernas påverkan och dess effekter, tillsammans med områdets antagna värde och känslighet resulterar i konsekvenser, betydelsen av de föreslagna åtgärderna. För att visualisera bedömda konsekvenser har Ekologigruppen tagit fram en matris, se Tabell 2. Ett exempel på en konsekvens av ianspråktagande och förlust av naturmark kan vara förlust av biologisk mångfald eller påverkan på enskilda arter. Exempel på positiva konsekvenser kan uppstå när en känslig miljö som en igenväxande betesmark med gamla ekar restaureras och förhindras från att växa igen.

Osäkerhet i bedömningarna

Översiktsplan är ett strategiskt, ej juridiskt bindande dokument, på en översiktlig nivå. Därför görs bedömningen av konsekvenser även utifrån planens strategier och ställningstaganden och hur dessa möjliggör positiva konsekvenser eller medför risk för negativa. Bedömningarna baseras på de antaganden om framtiden som planhandlingen presenterar och de förutsättningar och omvärldsfaktorer som föreligger.

Bedömningsgrunder

Bedömningsgrund för areella näringar

Enligt miljöbalken 3 kap. 4 § är jordbruk av nationell betydelse, och brukningsvärd jordbruksmark får bara tas i anspråk om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen som inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk

Miljömålet ett rikt odlingslandskap anger att odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

Bedömningen utgår från:

- lokaliseringens lämplighet
- hur förutsättningarna för jordbruk tillvaratas, förbättras eller bevaras
- om brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för andra syften
- hur möjligheten att bruka marken påverkas, till exempel genom förändrad arrondering
- om annan relevant påverkan sker på jordbruksmark.

Bedömningsgrunder för biologisk mångfald

Miljöbalkens portalparagraf slår fast att naturen i sig har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl. Miljöbalken ska tillämpas så att biologisk mångfald bevaras och

värdefulla naturmiljöer vårdas och skyddas. En långsiktigt god hushållning av den fysiska miljön från ekologisk synpunkt ska tryggas.

I miljöbalkens hushållningsbestämmelser anges vidare att mark- och vattenområden som är särskilt känsliga ur ekologisk synpunkt så långt möjligt ska skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön (3 kap. 3 §). Naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 1 och 2 är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt (SIS 199000:2014)

Enligt miljömålet *ett rikt växt- och djurliv* ska den biologiska mångfalden ”bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation”.

Bedömningen utgår från områdets värden och funktioner för biologisk mångfald i nuläget och hur föreslagna åtgärder kan påverka dessa genom att:

- Biologisk mångfald bevaras, gynnas eller skyddas.
- Om värdeklassad naturmark tas i anspråk eller om biologiska värden och ekologiska förutsättningar påverkas på ett sätt som gör att de försämras eller försvinner.
- Hur specifika arter och deras livsmiljöer påverkas. Särskild vikt läggs vid skyddade och rödlistade arter.
- Om grön infrastruktur och ekologiska spridningssamband påverkas och till vilken grad.

Bedömningsgrund för klimatanpassning

Vid planläggning enligt plan- och bygglagen ska bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion.

Miljöbalkens portalparagraf anger att lagen ska tillämpas så att mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas.

Bedömningen utgår från lokala miljöförhållanden och värden i nuläget och den påverkan som antas uppstå:

- Till följd av förändrad användning av mark- och vattenområden.
- Till följd av klimatförändringar.

Bedömningsgrund för kulturvärden

Kulturmiljölagens portalparagraf (1 kap. 1 §) anger att det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda kulturmiljön och att ansvaret för kulturmiljön delas av alla. Den som planerar eller utför ett arbete ska se till att skador på kulturmiljön undviks eller begränsas.

I miljöbalkens portalparagraf står att balken ska tillämpas så att värdefulla kulturmiljöer vårdas och skyddas liksom att en långsiktigt god hushållning av den fysiska miljön från kulturell synpunkt tryggas.

Bedömningen utgår från hur kulturmiljövärden påverkas av den framtida markanvändningen och grundas på:

- Hur kulturmiljövärden bevaras eller skyddas, för nuvarande och kommande generationer.
- Hur kulturmiljöns sammanhang och läsbarhet påverkas.

Bedömningsgrund för rekreation och friluftsliv

I miljöbalkens portalparagraf (1 kap. 1 §) anges att balken ska tillämpas så att en långsiktigt god hushållning med den fysiska miljön tryggas från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt.

Flera av Sveriges 16 miljökvalitetsmål innehåller preciseringar om friluftsliv. Preciseringarna innefattar att värna, bibehålla och tillgängliggöra värden för friluftsliv, möjliggöra naturtypspecifika friluftsaktiviteter och att vara uppmärksam på störningar (från bland annat buller).

Bedömningen utgår från områdets värden för rekreation i nuläget och hur föreslagna åtgärder kan påverka dessa genom att:

- Rekreationsvärden bevaras, stärks eller skyddas.
- Rekreationsvärden påverkas av till exempel ianspråktagande av mark, barriärer, fragmentering, störningar och andra förändringar.

Särskild vikt läggs vid områdets betydelse ur allmän synpunkt och hur möjligheterna att nyttja området påverkas.

Bedömningsgrund för vattenmiljö

Miljöbalkens portalparagraf anger att lagen ska tillämpas så att människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter, och så att mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas.

I miljöbalken kap. 5 regleras miljökvalitetsnormer som är de förorenings- eller störningsnivåer som vattenmiljön kan belastas med utan fara för påtagliga olägenheter. För vattenmiljön gäller att den inte får försämras på ett otillåtet sätt eller på ett sätt som äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.

Flera miljömål har kopplingar till vattenmiljön, framför allt levande sjöar och vattendrag, myllrande våtmarker, grundvatten av god kvalitet och hav i balans samt levande kust och skärgård. Målbilden kan översiktligt sammanfattas i att vattenmiljöers naturliga produktionsförmåga, biologiska mångfald liksom landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras. Även friluftsvärden kopplade till vattenmiljöer ska bevaras. Grundvattenresurser ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning.

Bedömningen utgår från vattenmiljöns värden, känslighet och funktioner i nuläget och de miljöeffekter som antas uppstå till följd av förändrad användning av mark- och vattenområden. Påverkan kan vara kemisk, fysisk, hydrologisk och biologisk.

Bedömningsgrunder för hållbart resande

Bedömningen av planens påverkan på hållbart resande utgår från följande kriterier:

- Bebyggelsestruktur och infrastrukturer för hållbart resande
- Attraktiva trafiknoder och stråk
- Mål och strategier för hållbart resande

REFERENSER

Calluna AB. (2025). *Naturvärdesinventering (NVI) – vid östra Höör, Yxnaholma och Snogehall, Höörs kommun, inför översiktsplan, 2024-2025*.

Ekologigruppen AB. (2025). *Utemiljöprogram, En sammanställning av Höörs kommuns utemiljöer och analyser av brister, behov och utvecklingspotential.*

Höörs kommun. (2007). *Grönstrukturprogram för Höörs tätort med Stanstorp och Sätofta.*

Höörs kommun. (2012). *Kulturmiljöprogram.*

Höörs kommun. (2013). *Naturvårdsprogram 2012.*

Höörs kommun. (2017). *Dagvattenpolicy för Höörs kommun.*

Höörs kommun. (2018). *Översiktsplan för Höörs kommun.*

Höörs kommun. (2018b). *Plan för Ringsjöbandet, del av översiktsplan för Höörs kommun.*

Höörs kommun. (2022). *Utvecklingsplan för Tjörnarp, del av översiktsplan för Höörs kommun.*

Höörs kommun. (2023). *Miljö- och klimatstrategi.*

Höörs kommun. (2024). *Buss och tåg*. Hämtat från https://www.hoor.se/trafik-gator-parker/buss-och-tag/

Höörs kommun. (2025a). *Lokaliseringsutredning - Exploatering för bostäder, kommunal service och verksamhetsområden.*

Höörs kommun. (2025b). *Vattentjänstplan.*

Jordbruksverket. (den 14 05 2025). *Jordbruksmarkens användning 2023*. Hämtat från https://jordbruksverket.se/om-jordbruksverket/jordbruksverkets-officiella-statistik/jordbruksverkets-statistikrapporter/statistik/2024-02-07-jordbruksmarkens-anvandning-2023.-slutlig-statistik

Länsstyrelsen Skåne. (2006). *Kultumiljöprogram för Skåne.*

Region Skåne. (2022). *Regionplan för Skåne 2022–2040.*

Region Skåne. (2023). *Så reser vi i Höörs komun - Resvaneundersökning 2023.*

Systra AB. (2025). *Trafikutredning för översiktsplan Höörs kommun.*

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/558

2025-09-19
Mattias Larsson
+4641362012
mattias.larsson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Delårsbokslut per 2025-08-31 för Eslövs kommun

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att
- Godkänna delårsrapporten för 2025
- Godkänna servicenämndens slutredovisning för projekt Vitsippan
- Bevilja barn- och familjenämnden tillkommande hyra för projekt Vitsippan för 2025 om 4 690 000 kr för år 2025 och beakta årshyran i budget 2026
- Godkänna servicenämndens slutredovisning för projekt Föreningslokal Husarängen
- Bevilja kultur- och fritidsnämnden tillkommande hyra för projekt Föreningslokal Husarängen from. maj till december 2025 om 1 355 000 kr för år 2025 och beakta årshyran i budget 2026
- Godkänna servicenämndens slutredovisning för projekt Violens förskola
- Bevilja barn- och familjenämnden tillkommande hyra för projekt Violens förskola för 2025 om 482 000 kr för år 2025 till en total årshyra om 3 874 000 kr och beakta årshyran i budget 2026
- Godkänna servicenämndens slutredovisning för projekt Idrottsparken
- För projekt Idrottsparken bevilja kultur- och fritidsnämnden tillkommande hyra 2025 om 113 000 kr, bevilja barn- och familjenämnden tillkommande hyra 2025 om 23 000 kr samt bevilja gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tillkommande hyra 2025 om 19 000 kr och beakta årshyran i budget 2026

Ärendebeskrivning
Kommunen exklusive kommunkoncernen har upprättat delårsrapport för perioden 1 januari till 31 augusti 2025 med ekonomisk prognos för hela året.

Beslutsunderlag
Delårsrapport 2025
Nämndernas beslut om delårsrapport inkl bilagor
Slutredovisningar från servicenämnden

Beredning

Resultatet för augusti

Kommunens resultat per 31 augusti uppgår till 151 mnkr (76 mnkr), vilket innebär ett överskott på 136 mnkr (77 mnkr) jämfört med den periodiserade budgeten. Resultatet för perioden påverkas starkt av förändring av semesterlöneskulden som påverkar resultatet med 47 mnkr. Semesterlöneskulden svänger kraftigt under året då intjänande sker jämnt över året men uttaget sker till största del under sommarmånaderna. Utöver semesterlöneskulden ingår i resultatet även värdeökningar på finansiella placeringar 1 mnkr, tomställda lokaler samt avsättning för tillkommande drift 28 mnkr, PO-tillägg 14 mnkr, energikostnader 7 mnkr samt lägre räntekostnader 11 mnkr.
Nämnderna redovisar ett överskott på 22 mnkr (28,5 mnkr) mot budget för perioden till och med 31 augusti.

Helårsprognos

Helårsprognosen landar på ett resultat på 45 mnkr vilket motsvarar 1,5 procent av skatte- och generella bidragsintäkter. Budgeterat resultat uppgår till 18 mnkr vilket gör att budgetavvikelsen uppgår till 27 mnkr. Nämndernas samlade prognoser visar på en negativ budgetavvikelse på -15 mnkr. Underskott prognostiseras av servicenämnden och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Kommunens investeringar beräknas uppgå till 442 mnkr.
Sammantaget bedöms kommunen enligt prognosen i delårsbokslutet uppfylla de finansiella målen för 2025.

Mål

Kommunfullmäktige fastställde 2023 fem övergripande inriktningsmål för kommunen. Nämnderna och kommunstyrelsen har därefter tagit fram nämndmål för respektive inriktningsmål. Nämndmålen ska bidra till att kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål nås.
Bedömningen ska avse mandatperioden, det vill säga bedömer nämnden om målet kommer att nås under mandatperioden 2023–2026. Till delårsbokslutet 2025 ligger även en prognos med för innevarande år. Utifrån nämndernas och kommunstyrelsens uppföljningar är bedömningen att fullmäktiges inriktningsmål delvis kommer bli uppfyllda.

Investeringar

Av årets investeringsbudget på totalt 590 mnkr (inklusive överföringar från 2024) har hittills 242 mnkr förbrukats. Det är främst miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och servicenämnden som har investeringsutgifter. Det enskilt största projektet är byggnationen av den nya Sallerupskolan, där budgeten uppgår till totalt 210 mnkr, varav 99 mnkr utgör årets budget. Denna byggnation kommer att färdigställas under slutet av året. Även tillbyggnaden av Lilla teatern, för kulturskolans verksamheter kommer färdigställas under hösten. Andra stora projekt som har färdigställts, eller kommer att färdigställas under året, är en stor renovering av Karlsrobadet, ny föreningslokal vid Husarängen, utbyggnaden av Husarängen friluftsområde, etapp 1

samt gator runt Föreningstorget. Det gör sammantaget att årets investeringar beräknas uppgå till cirka 442 mnkr. Det finns emellertid förseningar på några projekt som kan påverka den totala investeringsutgiften till en något lägre nivå. Överföringarna från 2025 till 2026 bedöms bli cirka 125 mnkr.

Återkoppling till nämnderna

Servicenämnden framför ökade kostnader avseende energi kopplat till el och fjärrvärmekostnader, ökade kostnader för VA samt tomställda lokaler med totalt 12,8 mnkr. Utöver detta begär nämnden även kompensation för bilpool samt semesteruttag med totalt 1,0 mnkr.
Enligt de ekonomiska styrprinciperna ersätter kommunstyrelsen normalt servicenämnden för nödvändiga kostnader för tomma lokaler. Servicenämndens begäran om medel avseende energi- och VA-kostnader och tomställda lokaler hanteras i samband med bokslutet 2025 utifrån faktiskt utfall och föreslås därefter kompenseras. Begäran utifrån kompensation för bilpool samt semesteruttag kommer också stämmas av utifrån faktiskt utfall och eventuellt kompenseras.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden framför ett underskott som är hänförbart till gata-, trafik- och park och beror på kostnaderna för dagvattenpumpstationer. VA SYD har från år 2025 lämnat över hanteringen av dagvattenpumparna till respektive kommun, vilket innebär en kostnadsökning med 1,3 mnkr för Eslöv kommun. Kostnaderna avser bland annat översyn av pumpar, elkostnader och driftunderhåll Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens begäran om medel avseende dagvattenpumpstationer kommer stämmas av i slutet av året. Beaktandet av ökade kostnaden för dagvattenpumpar finns med i vårbudgeten för 2026.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

Eva Hallberg
Kommundirektör

Mattias Larsson
Ekonomichef

§ 42 **GOV 2025/281**

Delårsbokslut 2025

Beslut

- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden antar delårsbokslut 2025 och översänder det till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens ekonomiska styrprinciper ska varje nämnd upprätta delårsbokslut avseende verksamhetens ekonomiska utfall till och med augusti samt en helårsprognos.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse; Delårsbokslut 2025
Delårsrapport 2025

Beredning

I delårsbokslutet redovisar gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ett överskott om 9,4 mnkr för perioden. Detta beror främst på att vi har färre elever än budgeterat och större delen av eleverna väljer att gå studieförberedande program vilket är billigare än yrkesprogram.

Helårsprognosen för år 2024 beräknas bli överskott om 2,0 mnkr. Det beror på bland annat på att eleverna väljer billigare program än vad budgeten är beräknad på samt att förvaltningschefens reserv inte kommer nyttjas.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

ESLÖVS KOMMUN

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ordförande:	**Tony Ekblad**
Förvaltningschef:	Jörgen Larsson
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	2,0

Händelser av väsentlig betydelse

Från och med läsår 2025–2026 erbjuds elever på vård- och omsorgsprogrammet på Carl Engströmsgymnasiet kostnadsfri körkortsutbildning. Detta initiativ är tänkt att locka fler unga till programmet, samt att underlätta för framtida anställningar inom vården. Satsningen innebär att eleverna kan ta körkortet under sin studietid, vilket förväntas öka deras anställningsbarhet efter examen.

Från och med hösten 2025 kommer elever som går det individuella programmet språkintroduktion, i stället ha sin skolgång på Lunds kommuns gymnasieskolor. Detta för att antal elever på språkintroduktion har minskat kraftigt under de senaste åren och utbildningen blivit kostnadskrävande att genomföra i kommunens regi.

Antal antagna till nationella program på Eslövs kommuns gymnasieskola inför läsår 2025–2026 är 213 elever. Av dessa var det 153 elever som sökte till skolan i första hand. Motsvarande antal läsår 2024–2025 var 184 respektive 156 elever. Utöver eleverna på de nationella programmen, tillkommer elever på introduktionsprogrammen. Teknikprogrammet visade väldigt få sökande redan under våren och kommer därför inte starta upp till hösten.

På kommunens anpassade gymnasieskola är det 13 antagna till läsår 2025–2026, varav 12 är förstahandssökande.

Under hösten kommer ett yrkespaket för svets starta upp i vuxenutbildningens regi. Yrkespaketet har startats upp i dialog med näringslivet, och kommer ha 16 platser och är 22 veckor lång.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

MÅLUPPFÖLJNING

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar en hög måluppfyllelse under mandatperioden, och arbete pågår kontinuerligt för att samtliga mål ska vara uppfyllda innan periodens slut. Prognos för måluppfyllelsen under 2025 är att samtliga nämndmål kommer bli uppfyllda eller delvis uppfyllda.

Andelen elever med gymnasieexamen från nationella program på kommunens gymnasieskola var enligt prognos 72,1 procent vårterminen 2025, vilket var något lägre än tidigare år under mandatperioden. Motsvarande andel för riket är inte publicerad ännu. Arbetet med att förbättra elevernas måluppfyllelse pågår systematiskt, och skolan har nu börjat jobba enligt en modell där insatser och stöd sätts in tidigt för elever med sådana behov.

Eleverna som går på kommunens gymnasieskola är trygga i sin skolmiljö. Arbetet med trygghet är prioriterat på skolan, och sedan skolans flytt från Bergagymnasiet till Carl Engströmgymnasiet har tryggheten förbättrats år för år.

Uppföljning över antalet klienter på arbetsmarknadsenheten som avslutar sina insatser genom att gå vidare till egenförsörjning, följs upp per månad i samband med nämndens ekonomiska månadsrapport. Sammanställning över andel för samma klientel, görs dock enbart vid årsskiftet.

UTFALL PER 31 AUGUSTI

I delårsbokslutet redovisar gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ett överskott om 9,4 mnkr. Överskottet beror främst på att övriga kostnader är lägre än budgeterat för perioden. Till exempel har vi färre elever som går hos andra huvudmän än budgeterat och större delen av eleverna väljer att gå studieförberedande program vilket är billigare än yrkesprogram. Den positiva avvikelsen på intäkterna beror på att vi har fler elever än budgeterat från andra kommuner som går på vuxenutbildning. Avvikelsen på intäkterna beror även på att nämnden inte har fått ramtilldelning för insatsanställningarna utan kompenseras för faktiskt kostnad månadsvis från kommunstyrelsen, vilket ger en motsvarande avvikelse på personalkostnad. Avvikelsen på personalkostnaderna beror också på att gymnasiet har mer än budgeterat, detta för att undervisningstiden är utökad för eleverna på yrkesprogrammen.

Resultaträkning

Mnkr

	Budget 2025–08	Utfall 2025–08	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse 2025
Intäkter	48,0	53,1	73,1	76,0	2,9
Personalkostnader	-92,8	-98,3	-138,0	-143,8	-5,8
Övriga kostnader	-149,9	-141,1	-226,4	-223,0	3,4
Kapitalkostnader	-1,8	-0,8	-2,7	-1,2	1,5
Nettokostnad	**-196,5**	**-187,1**	**-294,1**	**-292,1**	**2,0**

HELÅRSPROGNOS

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens helårsprognos för år 2025 beräknas bli ett överskott om 2,0 mnkr. Överskott fördelas enligt nedan på de olika verksamheterna inom nämnden.

Gymnasieskolan prognostiserar ett överskott om 1,4 mnkr. Färre elever hos andra huvudmän än beräknat samt att majoriteten av elever går studieförberedande program än prognostiserats.

Vuxenutbildningen prognostiserar ett underskott om 1 mnkr, till följd av att yrkeshögskolan har en utbildning mindre samt att köp av skolplatser hos andra huvudmän beräknas blir högre än budgeterat.

Arbetsmarknadsenheten prognostiserar en budget i balans för helåret.

Förvaltningsövergripande verksamhet prognostiserar ett överskott om 2,0 mnkr, vilket beror bland annat på att reserven inte kommer nyttjas.

Driftredovisning per verksamhet

Mnkr

	Budget 2025–08	Utfall 2025–08	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse 2025
Politisk verksamhet	-0,4	-0,4	-0,6	-0,6	0,0
Gymnasieskola	-139,2	-130,6	-210,8	-209,4	1,4
Anpassad gymnasieskola	-9,5	-9,8	-14,4	-14,8	-0,4
Vuxenutbildning	-25,2	-24,4	-36,1	-37,1	-1,0
Arbetsmarknadsenheten	-18,0	-19,5	-25,8	-25,8	0,0
Övrig kommungemensam verksamhet	-4,2	-2,4	-6,3	-4,3	2,0
Nettokostnad	**-196,5**	**-187,1**	**-294,1**	**-292,1**	**2,0**

OMFLYTTNING AV MEDEL – RAPPORT TILL KOMMUNSTYRELSEN

Ingen omflyttning är aktuell.

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

I år har en personbil köpts in till Fordonsprogrammet, så att eleverna kan meka. Investeringar har även gjorts för uppstart av yrkespaketet Svetsutbildning.

Nytt för i år är att datorer till de gymnasieprogram som inte kan använda Chromebooks köpts in på investering. Detta kommer bli ett återkommande årligt inköp, då man får en ny dator när man börjar årskurs ett och har den under sina tre

års gymnasiestudier. Detta förfarande gäller även vuxenutbildningen som har två datorsalar som är utrustade med 35 datorer vardera, de ska dock bytas ut vart sjätte år. Detta kommer leda till att man kommer förbruka 0,3 mnkr mer än vad som tilldelats i ram.

Investeringsredovisning

Mnkr

Projekt	Projekt-nummer	Budget 2025	Utfall 2025	Prognos 2025
Inventarier gymnasiet	96003	-1,5	-1,5	-1,8
Summa		**-1,5**	**-1,5**	**-1,8**

§ 67 **BOF 2025/565**

Delårsbokslut 2025

Beslut

- Barn- och familjenämnden beslutar att upprättad delårsrapport för 2025 godkänns och översänds till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning
I enlighet med kommunens ekonomiska styrprinciper ska nämnderna lämna en delårsrapport med prognos om ekonomiska utfall för året till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag
Delårsrapport 2025 barn- och familjenämnden

Beredning
Barn- och familjenämndens ekonomiska utfall per 31 augusti är ett överskott på 16,8 mnkr. Periodens överskott beror på högre intäkter än vad som planerats. Periodens intäkter kommer att möte kostnader som kommer att uppstå under hösten.

Prognosen för år 2025 visar på att nämnden kommer att bedriva sin verksamhet inom tilldelad ram. För förskoleverksamheten prognostiseras ett överskott, bland annat till följda av högre intäkter för försäljning av platser till andra kommuner. Grundskolans olika verksamheter planeras bedrivas inom tilldelad budget. Socialtjänst 0-18 år prognostiserar ett underskott, underskottet beror på högre placeringskostnader, och kostnader inom myndigheten. Förvaltningsledningen kommer att visa ett överskott, då kostnaderna kommer att bli lägre än vad som budgeterats.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

ESLÖVS KOMMUN

Barn- och familjenämnden

Ordförande:	David Westlund
Förvaltningschef:	Jörgen Larsson
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	0

Händelser av väsentlig betydelse

Antal barn och elever i kommunen och i nämndens verksamheter har minskat hittills under året, och enligt kommunens befolkningsprognos kommer antalet fortsätta minska. Dock ökar en grupp av elever, och det är elever inom anpassad grundskola. Detta ställer krav på nämndens verksamheter så att en rationell drift sker, samt att anpassningar i verksamheten för att fånga upp större förändringar ska kunna ske i ett tidigt skede. Omställningsarbetet för att anpassa verksamheterna till färre antal barn och elever, påbörjades redan under 2024 och är pågående. Inom förskolan har avdelningar stängts och bemanningen anpassats, och inom grundskolan har beslut tagits att påbörja avvecklingen av Fridasroskolan från och med läsår 2025–2026.

Från och med 1 juli finns det en ny socialtjänstlag. Ändringarna jämfört med tidigare socialtjänstlag består främst i att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, lättillgänglig, jämställd och kunskapsbaserad. En åtgärd i nämndens verksamhet inom ramen för nya socialtjänstlagen, är att starta upp verksamheten Navet. Navets kommer starta upp i september 2025 och kommer ha 4,5 årsarbetare. Navets verksamhet kan beskrivas som en uppsökande, främjande och förebyggande verksamhet där arbetet samlokaliseras vilket möjliggör slussningar i tidigt skede till rätt instans för mer riktat stöd för invånare i behov.

Det förvaltningsövergripande arbetet med att förbättra barn och elevers närvaro, pågår och under våren har en digitalplattform för metodstöd i arbetet utvecklats. Metodstödet kommer börja användas i verksamheterna under hösten.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

MÅLUPPFÖLJNING

Barn- och familjenämnden prognostiserar en hög måluppfyllelse under mandatperioden, och arbete pågår kontinuerligt för att samtliga mål ska vara uppfyllda innan periodens slut. Prognos för måluppfyllelsen under 2025 är att i princip samtliga nämndsmål kommer bli uppfyllda eller delvis uppfyllda.

Eslövs kommuns grundskolor ska leverera resultat som är över förväntan. Andelen elever i årskurs 9 som var behöriga till ett yrkesprogram var 83,9 procent vårterminen 2025, vilket är ungefär samma andel som tidigare år. Nämndens målsättning är att andelen behöriga till yrkesprogrammen ska vara samma eller högre än Skolverkets socialekonomiska index (som ligger till grund för fördelningen av statsbidraget *Stärkt kunskapsutveckling)* som är 85,2 procent för år 2025.

Resultatet för elevernas läsmål i årskurs 1 och 2, var 89,6 procent respektive 93,2 procent vårterminen 2025. Under mandatperioden har nämnden gjort satsningar på grundskolornas skolbibliotek, vilket bland annat har inneburit att alla grundskolor har en skolbibliotekarie som bland annat ska arbeta med läsinlärning och vara ett stöd för lärarna. En satsning som kommer bidra till ökad måluppfyllelse.

Barn och elever ska vara trygga i nämndens verksamheter, vilket de absolut flesta är. Samtliga skolenheter arbetar löpande med trygghetsskapande åtgärder utifrån sina förutsättningar och behov.

Ett förvaltningsövergripande arbete pågår kring att förbättra barn och elevers närvaro. Nämnden mål är att närvaron ska ligga på 95 procent i de obligatoriska skolformerna. Läsår 2024–2025 var det 31 procent av eleverna som hade en närvaro om mer än 95 procent. Motsvarande andel läsår 2023–2024 var 29 procent.

UTFALL PER 31 AUGUSTI

Utfallet per 31 augusti visar på ett överskott med 16,8 mnkr. Överskottet för perioden beror på till största del på högre intäkter än vad som planerats för, både högre statsbidrag och på högre barnomsorgsavgifter. Periodens intäkter kommer att möta kostnader som kommer att uppstå under hösten.

Resultaträkning

Mnkr

	Budget 2025-08	Utfall 2025-08	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse 2025
Intäkter	80,0	104,0	130,4	148,8	18,4
Personalkostnader	-496,1	-492,9	-752,96	-759,3	-6,3
Övriga kostnader	-248,7	-259,5	-380,06	-393,2	-13,1
Kapitalkostnader	-4,0	-3,5	-6,0	-4,9	1,1
Nettokostnad	**-668,8**	**-651,9**	**-1 008,6**	**-1 008,6**	**0,0**

HELÅRSPROGNOS

Nämnden prognostiserar att bedriva sin verksamhet inom tilldelad ram.

Förskoleverksamheten prognostiserar ett överskott. Överskottet beror bland annat på högre intäkter för försäljning av platser till andra kommuner, samt att övriga kostnader prognostiseras bli lägre då det generellt är färre barn än vad som budgeterades.

Grundskolans olika delar prognostiserar tillsammans att verksamheterna kommer att bedrivas inom tilldelad ram.

Inom socialtjänst 0-18 år prognostiseras ett underskott. Underskottet beror på högre placeringskostnader, och personalkostnader inom myndigheten.

För förvaltningsledningen prognostiseras ett överskott, detta till följd av att kostnader kommer att bli lägre än budget.

Driftredovisning per verksamhet

Mnkr

	Budget 2025-08	Utfall 2025-08	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse 2025
Politisk verksamhet	-0,6	-0,6	-0,9	-0,9	0,0
Förskola 1-5 år och pedagogisk omsorg	-192,2	-184,2	-295,2	-286,6	8,6
Fritidshem	-54,9	-50	-81,1	-76,4	4,7
Förskoleklass	-22,7	-19,6	-34,2	-31,7	2,5
Grundskola	-311,8	-309,2	-469,3	-475,1	-5,8
Grundsärskola	-20,4	-19,6	-30,1	-32	-1,9
Gymnasieskola	0	0,4	-0,1	0,5	0,6
Placerade barn och ungdom	-19,2	-25,1	-28,9	-35,9	-7,0
Öppna insatser barn och unga	-11,8	-11,3	-17,7	-17,4	0,3
Familjerätt och familjerådgivning	-3,4	-2,9	-3,5	-2,7	0,8
Socialtjänsten 0-18 år, myndighet	-15,7	-17,9	-23,7	-29	-5,3
Förvaltningsgemensamt	-16	-11,9	-23,9	-21,4	2,5
Nettokostnad	**-668,8**	**-651,9**	**-1 008,6**	**-1 008,6**	**0,0**

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Nämnden planerar att använda tilldelade medel gällande årets investeringsmedel.

Investeringsredovisning

Mnkr

Projekt	Projekt-nummer	Budget 2025	Utfall 2025	Prognos 2025
Anpassning	92022	-1,0	-1,0	0,0
Inventarier IT	92026	-1,2	-1,2	0,0
Vitsippan	92000	-0,2	-0,2	0,0
Inventarie förskolan/skolan	92021	-2,7	-2,7	0,0
Sallerup	92000	-6,0	-6,0	0,0
Stehagsskolan	92000	-0,3	-0,3	0,0
Summa		**-11,4**	**-11,4**	**0,0**

§ 44 **SOT 2025/120**

Servicenämndens delårsbokslut 2025

Beslut

- Servicenämnden godkänner delårsrapport för 2025, ekonomisk uppföljning till och med den 31 augusti 2025 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

- Servicenämnden godkänner verksamhetsrapporten för servicenämndens verksamheter och lägger den till handlingarna.

- Servicenämnden uppdrar åt förvaltningen att ta fram förslag till åtgärder under hösten för att uppnå budget i balans.

Ärendebeskrivning

Enligt Eslövs kommuns anvisningar omfattar delårsrapport 2025, perioden januari-augusti. Prognosen redovisas till kommunstyrelsen tisdagen 7 oktober 2025 och till kommunfullmäktige måndagen 27 oktober 2025.

Syftet med delårsrapport 2025 är att beskriva servicenämndens ekonomi och verksamheter både vad gäller driftbudget och investeringsbudget utifrån

- Periodens utfall 31 augusti och helårsprognos
- Omflyttning av medel – rapport till kommunstyrelsen
- Analys av driftutfallet med åtgärdsplan
- Analys av investeringarna
- Ramar drift och investeringar**.**

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Servicenämndens delårsrapport 2025, ekonomisk månadsuppföljning per den 31 augusti 2025
- Verksamhetsrapport, Delårsrapport 2025, servicenämnden, reviderad 2025-09-15
- Delårsrapport 2025 servicenämnden, 2025-09-11.
- Anvisningar till delårsrapport 2025, 2025-06-05. Kommunledningskontoret, Ekonomiavdelningen.
- Måluppföljning, delårsrapport 2025, reviderad 2025-09-15

Beredning

Ärendet har beretts inom Serviceförvaltningen. Överförda medel har enligt ekonomiska styrprinciper stämts av mot Kommunfullmäktiges ram.

Utfall 31 augusti och helårsprognos 2025
Servicenämnden redovisar för perioden en negativ avvikelse mot budget med -12,2 mnkr. Redovisat utfall för perioden -10,2 mnkr och jämfört med periodiserad budget till och med augusti 2,0 mnkr.

Servicenämnden redovisar för perioden ett negativt resultat -12,2 mnkr jämfört med budget. I utfallet för perioden i delårsrapporten ingår kostnader där samtal har förts med ekonomiavdelningen om kostnader som i helårsprognosen beaktats då de i bokslutet bedöms överföras till finans.

Prognos samt förslag att nå ekonomi i balans.
I budgetarbetet 2025 lyftes att avstämning för kompensation görs med Kommunledningskontoret i samband med vårprognos, delårsrapport samt årsbokslut. Reglering för kompensation görs i samband med årsbokslut efter avstämning. I vårprognos och delårsrapport 2025 föreslår servicenämnden att kompensation görs på motsvarande sätt som beslutades för 2024 genom avstämning i samband med bokslut 2025 och att servicenämnden kompenseras för kostnader över indexering i 2025 års budget.

I enlighet med vårprognosen föreslår servicenämnden uppräkning av index i budget 2026 för bilpoolen 0,5 mnkr, ökade kostnader för möjligt semesteruttag enligt lag, 0,5 mnkr, Ökade lönekostnader för prioriterade grupper vid lönerevision samt för ökade VA-kostnader 2,6 mnkr samt att servicenämnden kompenseras i bokslut 2025 efter avstämning med Kommunledningskontoret. Servicenämnden begär kompensation för helår som bedöms till 13,8 mnkr.

Kompensation för avvikande kostnader har i delårsrapporten redovisats enligt:

Summering
- Kompensation begärs för ökade elkostnader över 79,57 öre per kWh, ökade fjärrvärmepriser samt ökade VA-kostnader motsvarande, 5,1 mnkr.
- Kompensation begärs för fastigheten Mörten, -2,0 mnkr.
- Tomställda lokaler, -5,7 mnkr.
- Bilpoolen -0,5 mnkr.
- Ökade kostnader för möjligt semesteruttag enligt lag, -0,5 mnkr.

Helårsprognos 2025 beräknas till -15,3 mnkr före kompensation. Om servicenämnden i bokslut erhåller begärd kompensation efter avstämning med Kommunledningskontoret och på motsvarande vis som föregående år samt åtgärdsprogram för besparingar genomförts beräknas helårsprognos visa ett negativt utfall -1,5 mnkr. Avvikelsen beror på den fasta delen inom måltidsverksamheten som uppkommer i samband med höstens minskade volymer inom Barn och Utbildning samt ett underskott på Ölycke servicehus tillagningskök och restaurang. Serviceförvaltningen avser att under hösten arbeta fram förslag på åtgärder för att uppnå budget i balans.

Omflyttning av medel – rapport till kommunstyrelsen

Analys av driftutfallet

Servicenämnden redovisar för perioden ett negativt resultat -1,0 mnkr jämfört med budget.

Servicenämnden redovisar för perioden ett negativt resultat -12,2 mnkr jämfört med budget. I utfallet för perioden i delårsrapporten ingår kostnader där samtal har förts med ekonomiavdelningen om kostnader som i helårsprognosen beaktats då de i bokslutet bedöms överföras till finans.

Periodens större kostnadsavvikelser mot budget förklaras av:

- Periodens intäktsbortfall för tomställda lokaler, -3,4 mnkr.
- Kostnader för energi och bränsle är, -5,0 mnkr högre än budget.
- Kostnader för underhåll, tillsyn och skötsel samt sanering, -3,2 mnkr.
- Nettokostnader för fastigheten Mörten 22. avvikelse mot budget, -1,3 mnkr.
- Lägre personalkostnader, ej debiterade hyror samt Ölyckeskolan ,-1,5
- Periodiseringseffekt mot budget, +2,2 mnkr.

Analys av investeringarna

De flesta projekt följer i dagsläget tidplan och ekonomiskt utfall. För nedanstående fyra projekt råder osäkerhet.

- Karlsrobadet, renovering och ombyggnad av utebassänger och reningsverk.
- Fridasroskolan ombyggnation av kök och uppfräschning.
- Stehagskolans kök
- Vasavångskolan

Investeringsbudgeten för servicenämnden uppgår 2025 till 381,1 mnkr. Begärda överföringar från 2024 för pågående projekt är 173,7 mnkr. Tillkommande budget 2025, Karlsrobadet 6,0 mnkr, KS vårprognos

2025/278. Investeringsutfallet uppgår till 172,4 mnkr för perioden till och med den 31 augusti 2025. Varav årsanslag 1,3 mnkr. Prognosen är att nämnden kommer att disponera 299,5 mnkr 2025, överföra 76,3 mnkr till 2026 för pågående projekt.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

ESLÖVS KOMMUN

Delårsrapport 2025, Servicenämnden.

Ordförande:	**Lars Månsson**
Förvaltningschef:	Katarina Borgstrand
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	-12,2, -15,3

Händelser av väsentlig betydelse

-Servicenämndens verksamheter påverkas av inflation och omvärldens kostnadsökningar. Fortsatt oro i omvärlden kan påverka priser på bland annat livsmedel.

-Servicenämnden har genomfört enkätundersökning och dialog med större delen av kommunens chefer om hur serviceförvaltningens verksamheter fungerar. Förslag på åtgärdsplan har tagits fram, stämts av och genomförandet påbörjas under hösten 2025.

-Färre barn över tid påverkar servicenämndens verksamhet precis som det påverkar barn- och familjenämndens. Det är viktigt att det finns en medvetenhet om att det inte går att anpassa personalbemanningen direkt med i samband med färre barn då det är en tröskeleffekt. Under hösten påverkas främst måltidsavdelningen då inom förskolan förväntas volymerna minska med cirka 190 portioner under kvartal 3 och 4 jämfört med årets första halvår. Minskningen av barnantal inom förskolan kräver en anpassning av verksamheten för att möta minskade intäkter.

-Ölycke servicehus kök är ett tillagningskök med restaurang för allmänheten som är öppen sju dagar per vecka. Sedan några år tillbaka är kundunderlaget av måltidsabonnemang lågt och det är få gäster som äter i restaurangen, vilket gör att servicenämnden har ett underskott med drygt 0,8 mkr årligen.

-Utredning av fordonsflottan pågår och en första delrapport gjordes till servicenämnden samt kommunstyrelsen innan sommaren 2025 där beslut togs att påbörja arbetet med att utöka antal elbilar. Servicenämnden gav förvaltningen i uppdrag att se över kommunens behov av fordon för att se om det går att minska antalet fordon då det är många fordon som körs under 1500 mil per år. Arbetet med att se över fordonsflottan samt bygga ut infrastruktur för fler elbilar planeras under hösten och genomförs med start 2026.

-Fastighetsskötseln, 2024 gav nämnden i uppdrag att ta nytt helhetsgrepp på underhållsarbetet vilket lett till att tre avdelningar slagits samman till en ny fastighetsavdelning för att kunna hålla ihop arbetet på bra sätt. Arbetet med att

komma ikapp med underhållet pågår och underhållsplaner uppdateras för varje fastighet under 2025 och framåt. Förvaltningen ser i samband med att ny avdelning bildats över behov av bemanning då besparingar lett till personalneddragningar samtidigt som kommunen har fler fastigheter för fastighetsavdelningen att sköta. Under arbetet med att ta ett nytt helhetsgrepp har det framkommit utmaningar, möjligheter men också brister som hanterats och åtgärdats allteftersom. Dessutom har flertalet medarbetare lyft bekymmer inom både arbetssätt, säkerhet, arbetsmiljö och trivsel. Under hösten 2025 startar därför ett arbete tillsammans med kommunens HR-avdelning som ska säkerställa att alla på Fastighetsavdelningen har en trygg och säker arbetsmiljö, att arbetet sker på ett effektivt sätt och medarbetarna trivs på jobbet.

-Energieffektivisering. De senaste åren har serviceförvaltningen arbetat med att minska energiförbrukningen genom att se över lokalernas förbrukning, sänka inomhustemperaturen och tillsammans med Kraftringen starta upp arbetet med sensorer i lokalerna för att bättre kunna styra förbrukningen.

-Friskvårdssatsning. DÅ många av serviceförvaltningens medarbetare har fysiskt tunga och i vissa fall monotona arbeten haren dialog och enkätundersökning genomförts bland medarbetarna kring vad för förebyggande friskvårdssatsningar medarbetarna har behov av. Under hösten kommer friskvårdsaktiviteter genomföras utifrån de behov som lyfts. Även frågor kring medarbetarnas trygghet på arbetsplatsen är i fokus och åtgärder planeras inför 2026.

-Utredning pågår om möjlighet att anslagsfinansiera servicenämndens verksamheter. Utredningen ska vara klar under hösten 2025.

-Under årets första månader har arbetet med att byta ut belysning fortsatt på grund av att vissa ljuskällor ska upphöra. Det innebär att när en ljuskälla slutar fungera behöver hela armaturen bytas ut, vilket innebär att stora kostnader uppstår. Då detta hanterats fel från början och inte planerats in i underhållsarbetet samt heller inte budgeterats för beräknas kostnaderna bli stora under 2025.

-Kommunens lekplatser, främst de inom förskolor och skolor är eftersatta. Under våren har en stor satsning gjorts för att komma till rätta med detta. En extern besiktningsman har besiktigat alla lekplatser i maj och juni. De lekplatser eller de lekredskap som bedömdes undermåliga togs bort direkt för att lagas eller bytas ut. Då leveranstiden för redskapen är lång beräknas arbetet fortsätta under 2026 och medel äskas i samband med budgetyttrandet.

-Beredskapsarbetet som pågår inom Eslövs kommun påverkar servicenämndens verksamheter då mycket av utförandet sker här. Detta kommer att ställa krav på nämndens verksamheter och innebär mycket arbete under hösten men även under 2026.

MÅLUPPFÖLJNING

Servicenämnden har fastställt fem mål för mandatperioden 2023-2026. Utöver dessa mål arbetar nämnden också med målen som gäller för alla nämnder: Ekonomi i balans och attraktiv arbetsgivare ”*Eslövs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och präglas av ett gott ledarskap, avseende rekrytering, arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter som ska leda till ett ökat frisktal.”*

- Målet är att **erbjuda kommunens verksamheter välskötta och ändamålsenliga fastigheter,** där kundens upplevelse ligger minst i paritet med dess förväntningar under 2024-2026
- Vi ska säkerställa trygga, säkra och miljöanpassade transporter med **100% fossilbränslefritt drivmedel**
- Att inom mandatperioden 2024-2026 säkerställa att byggprojekt **tillhandahåller långsiktigt hållbart byggande** utifrån miljöklass brons samt uppnå vissa delar i miljöklass silver.
- Målet är att **matsvinnet ska minska** så att det sammantagna livsmedelsavfallet minskar med minst 20 viktprocent från riktvärdet år 2020 till år 2026. Målet är även att följa RICE klimatskalor avseende CO_2e per kilo inköpt livsmedel och uppnått 1,5 kg CO_2e år 2026.
- Målet är att **öka kundnöjdheten** från år 2024 till år 2026 **inom Måltid** för målgrupper i Omsorg och Barn och Utbildning.

För att nå målen har nämnden gett förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för uppföljning av verksamheterna där bland annat kundnöjdhet ska mätas. Detta sker genom enkätundersökningar men också via en ökad dialog med kommunens övriga verksamheter. Arbetet med fossilfritt drivmedel är nästan i hamn. Endast ett fåtal fordon av äldre modell som ska bytas ut i närtid körs på fossilt drivmedel. Övriga mål mäts löpande. Bedömningen är att alla mål kommer att nås under mandatperioden förutom målet om attraktiv arbetsgivare som bara bedöms nås delvis.

UTFALL PER 31 AUGUSTI

Servicenämnden redovisar för perioden en negativ avvikelse mot budget med -12,2 mnkr. Redovisat utfall för perioden -10,2 mnkr och jämfört med periodiserad budget till och med augusti 2,0 mnkr.

Periodens avvikelse mot budget

Servicenämnden redovisar för perioden ett negativt resultat -12,2 mnkr jämfört med budget. I utfallet för perioden i delårsrapporten ingår kostnader där samtal har förts med ekonomiavdelningen om kostnader som i helårsprognosen beaktats då de i bokslutet bedöms överföras till finans.

Periodens större kostnadsavvikelser mot budget förklaras av:

- Periodens intäktsbortfall för tomställda lokaler -3,4 mnkr.
- Kostnader för energi och bränsle är -5,0 mnkr högre än budget.
- Kostnader för underhåll, tillsyn och skötsel samt sanering, -3,2 mnkr.
- Nettokostnader för fastigheten Mörten 22. avvikelse mot budget -1,3 mnkr.
- Lägre personalkostnader, ej debiterade hyror samt Ölyckeskolan -1,5
- Periodiseringseffekt mot budget 2,2 mnkr.

HELÅRSPROGNOS

Helårsprognosen för 2025 bedöms i nuläget till -15,3 mnkr. Redovisad prognos görs för bedömt helårsutfall före kompensation för kostnader som servicenämnden enligt anvisningar lyfter i samband med delårsrapporter och avstämning med kommunledningskontoret vid årsbokslut 2025. Om servicenämnden erhåller begärd kompensation i bokslut efter avstämning med kommunledningskontoret och på motsvarande vis som föregående år samt åtgärdsprogram för besparingar genomförts beräknas helårsprognos visa ett negativt utfall -1,5 mnkr. Avvikelsen beror på den fasta delen inom måltidsverksamheten som uppkommer i samband med höstens minskade volymer inom Barn och utbildning samt ett underskott på Ölycke servicehus tillagningskök och restaurang.

Prognos samt förslag att nå ekonomi i balans.

I budgetarbetet 2025 lyftes att avstämning för kompensation görs med kommunledningskontoret i samband med vårprognos, delårsrapport samt årsbokslut. Reglering för kompensation gör i samband med årsbokslut efter avstämning. I vårprognos och delårsrapport 2025 föreslår servicenämnden att kompensation görs på motsvarande sätt som beslutades för 2024 genom avstämning i samband med bokslut 2025 och att servicenämnden kompenseras för kostnader över indexering i 2025 års budget.

I enlighet med vårprognosen föreslår servicenämnden uppräkning av index i budget 2026 för bilpoolen 0,5 mnkr, ökade kostnader för möjligt semesteruttag enligt lag, 0,5 mnkr, Ökade lönekostnader för prioriterade grupper vid lönerevision samt för ökade VA – kostnader 2,6 mnkr samt att servicenämnden kompenseras i bokslut 2025 efter avstämning med kommunledningskontoret. Servicenämnden begär kompensation för helår som bedöms till 13,8 mnkr.

-Bilpoolen har för 2025 ökade kostnader för ej avdragsgill moms på leasingbilar motsvarande 0,5 mnkr. Utredning kring avdragsprincipen pågår inom kommunledningskontoret.

-Genomförda besparingar begränsar möjlighet till semesteruttag för medarbetare då uttag för semester styrs till att enbart tas ut i samband med lov eftersom semestervikarier inte kan sättas in. Föreslås att servicenämnden kompenseras med 0,5 mnkr för 2025 års kostnader efter avstämning i samband med årsbokslut 2025 samt att möjlighet till indexuppräkning beaktas i 2026 års budget.

VA-syd har för 2025 höjt sin taxekonstruktion, vilket lett till ökade kostnader för framförallt näringsidkare i Eslövs kommun. Framräknad kostnadsökning för Eslövs kommun innebär att VA kostnader 2025 ökar med 2,6 mnkr jämfört med 2024 års kostnader.

Summering

Kompensation begärs för ökade elkostnader över 79,57 öre per kWh, ökade fjärrvärmepriser samt ökade VA-kostnader motsvarande 5,1 mnkr.

Kompensation begärs för fastigheten Mörten -2,0 mnkr.

Tomställda lokaler -5,7 mnkr.

Bilpoolen -0,5 mnkr.

Ökade kostnader för möjligt semesteruttag enligt lag, -0,5 mnkr.

Helårsprognos 2025 beräknas till -15,3 mnkr före kompensation. Om servicenämnden i bokslut erhåller begärd kompensation efter avstämning med kommunledningskontoret och på motsvarande vis som föregående år samt åtgärdsprogram för besparingar genomförts beräknas helårsprognos visa ett negativt utfall -1,5 mnkr. Avvikelsen beror på den fasta delen inom måltidsverksamheten som uppkommer i samband med höstens minskade volymer inom Barn och utbildning. Serviceförvaltningen avser att under hösten arbeta fram förslag på åtgärder för att uppnå budget i balans.

OMFLYTTNING AV MEDEL – RAPPORT TILL KOMMUNSTYRELSEN

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Analys av Investeringar 2025

De flesta projekt följer i dagsläget tidplan och ekonomiskt utfall. För nedanstående fyra projekt råder osäkerhet.

-Karlsrobadet, renovering och ombyggnad av utebassänger och reningsverk.
- Fridasroskolan ombyggnation av kök och uppfräschning.
-Stehagskolans kök
-Vasavångskolan

Investeringsbudgeten för servicenämnden uppgår 2025 till 381,1 mnkr. Begärda överföringar från 2024 för pågående projekt är 173,7 mnkr. Tillkommande budget 2025, Karlsrobadet 6,0 mnkr, KS vårprognos 2025/278.

Investeringsutfallet uppgår till 172,4 mnkr för perioden till och med 2025-08-31. Varav årsanslag 1,3 mnkr. Prognosen är att nämnden kommer att disponera 299,5 mnkr 2025, överföra 76,3 mnkr till 2026 för pågående projekt.

Tabeller:

Resultaträkning					
Mnkr					
	Budget 2025-08	**Utfall 2025-08**	**Budget 2025**	**Prognos 2025**	**Avvikelse 2025**
Intäkter	336,1	333,4	504,2	502,7	-1,5
Personalkostnader	-83,7	-82,6	-125,5	-126,0	-0,5
Övriga kostnader	-177,8	-186,8	-269,7	-283,0	-13,3
Kapitalkostnader	-72,7	-74,2	-109,0	-109,0	0,0
Nettokostnad	**2,0**	**-10,2**	**0,0**	**-15,3**	**-15,3**

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning							
Mnkr							
Projekt	**Projekt-**	**Investeringsram**	**Redovisat till**	**Prognos**	**Budget**	**Utfall**	**Prognos**
Övriga investeringar		**-47,1**	**-14,3**	**-42,7**	**-40,3**	**-4,2**	**-18,0**
Utbyte fjärrvärmecentraler	98101	-4,0	-1,7	-4,0	-2,3	0,0	-2,3
Tak tennishallen	98102	-15,0	-0,1	-15,0	-14,9	0,0	-0,3
Tak fotbollshallen	98103	-8,1	-2,8	-3,7	-5,5	-0,2	-1,1
Energieffektivisering	91606		-5,7		-2,3	-2,0	-2,3
Byte passersystem	98108	-15,0	-3,5	-15,0	-7,1	-1,6	-4,3
Åkerbo	98111	-5,0	-0,1	-5,0	-5,0	-0,1	-5,0
Utemiljö förskolor/skolor	98112		-0,4		-2,7	-0,3	-2,7
Säkra skolvägar	98113				-0,5	0,0	0,0
Förskola		**-115,8**	**-98,9**	**-103,4**	**-18,0**	**-0,8**	**-2,2**
Violens förskola (fd Norrebo)	91923	-43,8	-44,0	-44,0		0,1	0,1
Violens förskola, utemiljö	98116	-5,0	-0,1	-5,0	-5,0	-0,1	-1,5
Vitsippans förskola (fd nya Skogsglä	91923	-67,0	-54,8	-54,4	-13,0	-0,8	-0,8
Grundskola		**-295,3**	**-323,0**	**-361,9**	**-178,6**	**-104,4**	**-158,4**
Marieskolan , 18-G	91617		-44,0		0,0		0,0
Sallerupskolan, 18-F	91617	-210,3	-191,8	-212,3	-99,0	-80,5	-100,0
Norrevångskolan 18- E	91617		-57,9	-59,5	0,0		0,0
Stehagskolan (omb. och kök)	98104	-34,0	-18,7	-34,0	-30,1	-14,8	-29,9
Vasavångskolan, kök	98105	-26,0	-9,6	-26,0	-24,5	-8,1	-23,0
Fridasroskolan, ytskikt (underhåll)	98114	-12,0		-12,0	-12,0		-0,5
Marieskolan kök och matsal	98115	-13,0	-1,0	-18,1	-13,0	-1,0	-5,0
Kultur- och fritidsverksamhet		**-183,6**	**-102,0**	**-197,8**	**-116,9**	**-53,6**	**-93,6**
Kulturskolan	91925	-58,0	-38,8	-56,0	-48,1	-24,3	-43,5
Karlsrobadet		-41,0	-40,0	-44,2	-16,5	-15,5	-16,5
Nytt reningsverk	91933	-13,0	-16,7	-16,2	-4,1	-7,8	-5,5
Utomhusbassäng 50 m och 25 m	91933	-28,0	-23,3	-28,0	-12,4	-7,7	-11,0
Husarängen etapp 1	98107	-13,5	-13,3	-14,5	-4,1	-3,9	-5,1
Husarängen etapp 2	98110	-23,5	-1,9	-23,5	-22,9	-1,9	-14,0
Föreningslokal Husarängen	91899	-24,0	-2,8	-22,2	-4,7	-2,8	-3,2
Idrottsparken	91929	-2,9		-2,4	-1,1		-0,6
Ölyckeskolans idrottshall	98106	-11,7	-5,2	-12,0	-10,5	-5,2	-10,5
Medborgarhuset, takbyte (underhåll)	98117	-9,0		-23,0	-9,0		-0,2
Planerat underhåll-reinvesterings	**98100**				**-22,5**	**-8,2**	**-22,5**
Myndighetskrav	91700					-1,4	
Takomläggning	91882						
Byggnadsarbete	91889					-6,8	
Slutredovisade projekt, garantibes. mm						-0,2	
ÅRSANSLAG							
Kök, arbetsmiljö - modernisering	91877				-1,0	-0,2	-1,0
Storköksmaskiner	91879				-2,0	-0,1	-2,0
Maskiner	97001				-1,4	-0,6	-1,4
Städmaskiner	97002				-0,4	-0,1	-0,4
Summa		**-641,8**	**-538,2**	**-705,8**	**-381,1**	**-172,4**	**-299,5**

§ 94 Delårsrapport per den 31 augusti 2025 för Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner

Diarienummer: ÖFN 2025/0087

Beslut

Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner beslutar

att godkänna delårsrapport per den 31 augusti 2025 samt översända den för kännedom till kommunstyrelsen i Lunds och Eslövs kommuner.

Sammanfattning

Samtliga nämnder och styrelser i Lunds kommun ska lämna en rapport över hur nämndens/styrelsens verksamhet utvecklas efter april månad, augusti månad samt efter årets slut.

Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner föreslås godkänna delårsrapporten per den 31 augusti 2025.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse arbetsmarknads- och socialförvaltningens 2025-09-09 Delårsrapport per den 31 augusti 2025 för överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner
- Delårsrapport per den 31 augusti 2025 för överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen för Lunds och Eslövs kommuner

Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner

Tid och plats	2025-09-18 klockan 15.30–16.30, Kristallen, Diamanten
Beslutande	
Ledamöter	Monica Molin (S), ordförande Kerstin Ekoxe (S), vice ordförande Lis Carlander (L), närvarar § 92-100, klockan 15:38-16:30 Paula Petrén (KD) Bodil Wallhoff (M) Göran Lindvall (SD)
Tjänstgörande ersättare	Per Göran Nilsson (FNL), ersätter Lis Carlander (L) § 89-91, närvarar § 89-100 klockan 15:30-16:30
Övriga närvarande	
Ersättare	Göran Wallén (M) Anette Palm (S)
Övriga	Alexandra Fusoi, enhetschef, Överförmyndarenheten Jeanette Alexandersson, administratör, Överförmyndarenheten Valter Larsson, handläggare, Överförmyndarenheten, närvarar § 89-91 Katja Olsson Westin, nämndsekreterare, Kommunledningskontoret
Justerare	Paula Petrén (KD)
Paragrafer	§ 89–100
Tid och plats för justering	Digital signering måndagen den 22 september klockan 11:00

Underskrifter

Sekreterare

Katja Olsson Westin

Ordförande

Monica Molin (S)

Justerare

Paula Petrén (KD)

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Beslutande organ	Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner
Sammanträdesdatum	2025-09-18
Paragrafer	§ 89–100
Anslaget sätts upp	2025-09-22
Anslaget tas ned	2025-10-14
Protokollets förvaringsplats	

Underskrift

Katja Olsson Westin

LUNDS KOMMUN

Aug 2025

DELÅRSRAPPORT AUGUSTI 2025

Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner

Innehållsförteckning

Sammanfattning **3**

Förvaltningsberättelse **5**

Händelser av väsentlig betydelse 5

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 7

Resultat och ekonomisk ställning 12

Väsentliga personalförhållanden 13

Sammanfattning

Händelser av väsentlig betydelse

Överförmyndarnämnden har en utmaning i att tillsätta ställföreträdarskap inom rimlig tid. Denna utmaning beror främst på att det finns en brist på ställföreträdare, det vill säga frivilliga som vill och kan ta på sig uppdrag som god man eller förvaltare. I syfte att öka rekryteringen har en kampanj tagits fram. Denna genomfördes i januari 2025 i sociala medier. En ny kampanjperiod är planerad till september 2025. Nämnden följer inflödet av intresseanmälningar och dessa ökar tydligt när kampanjer genomförs.

Antal ärenden som är av mer komplex karaktär blir också fler. Komplexiteten kan handla om risk för hot och våld, missbruksproblematik eller samsjuklighet för att nämna några omständigheter som gör att uppdragen blir för tidskrävande och komplexa för att en ideell ställföreträdare ska vilja och ha förutsättningar för att utföra dem.

I Eslövs kommun finns, sedan före sammanslagningen, en förvaltarenhet. Överförmyndarnämnden remitterar regelbundet komplexa ärenden hit efter att rekrytering av en ideell ställföreträdare har misslyckats. Under året har behovet av professionella ställföreträdarskap från förvaltarenheten ökat och då enheten inte haft möjlighet att ta emot alla ärenden som anvisats har även ett privat bolag anlitats i några enstaka fall. För Lunds kommuns räkning anlitas uteslutande ett privat bolag om en ideell ställföreträdare inte kan rekryteras. En utredning genomfördes under 2024 som såg över Lunds kommuns förutsättningar för professionella ställföreträdarskap och nämnden beslutade i januari 2025 att inriktningen i det fortsatta arbetet med professionella ställföreträdare för Lunds kommuns huvudmän ska vara ett samarbete med ställföreträdarenheten i Eslövs kommun.

Ett förslag på en gemensam förvaltarenhet mellan kommunerna har tagits fram och kommer att lyftas till nämnden i september 2025. Förslaget innebär att den befintliga förvaltarenheten som finns i Eslövs kommun utökas och därmed kan omfatta även Lunds kommuns behov av professionellt ställföreträdarskap.

Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner har under senare år inte klarat att utföra sitt tillsynsuppdrag gällande granskning av årsräkningar enligt förvaltningslagens intention. Inför 2025 har rutiner och arbetssätt för granskningen setts över och en förhandsgranskning av samtliga inkomna årsräkningar har genomförts.

En stor andel av de inkomna årsräkningarna är inte kompletta vilket försvårar och fördröjer granskningen. I år har cirka 45% av årsräkningarna kompletterats. Ett fortsatt arbete med att utbilda och stötta ställföreträdare inför inlämning av årsräkningarna bedöms därför viktigt för att nämnden på sikt ska kunna öka måluppfyllelsen. För innevarande år är prognosen att 85% av årsräkningarna ska vara granskade per den sista september.

Inför 2024 togs en förtydligad samverkansprocess fram för samverkan mellan kommunerna. Enligt samverkansavtalet är Lunds budgetförutsättningar gällande och processen syftar således till att Eslöv tidigt ska ha information om dessa förutsättningar. Den utvecklade samrådsprocessen tydliggör för ändamålet relevant beredning och följer Lunds kommuns EVP process. Samverkan mellan kommunerna bedöms fungera väl och

ett kommunsamråd är planerat att genomföras i september 2025.

Målstyrning

Överförmyndarnämndens uppdrag träffas framförallt av det kommunövergripande målet "Sveriges tryggaste kommun". Genom sitt uppdrag möjliggörs för personer i behov av ställföreträdarskap att få sin rätt bevakad, egendom förvaltad och/eller får sörjt för sin person. På detta sätt bidrar överförmyndarverksamheten till att kommuninvånarna i Lunds och Eslövs kommuner får likvärdiga förutsättningar.

Överförmyndarens utvecklingsmål syftar till att säkerställa en kvalitativ, effektiv och rättssäker handläggning av överförmyndarärenden. Nämnden har en utmaning i relation till väntetiden när man ansöker om en ställföreträdare. Detta hänger också ihop med utmaningen kring att rekrytera ställföreträdare. Överförmyndaren fortsätter att ha fokus på resultat kopplat till tillsynsuppdraget och granskningen av årsräkningar med mål att i år ha granskat 85% av årsräkningarna per den sista september och öka måluppfyllelsen jämförelsevis med förra året.

Avseende övriga kommunövergripande mål följer överförmyndarnämnden beslutade planer och insatser ihop med arbetsmarknads- och socialförvaltningens arbete med dessa mål.

Ekonomisk ställning

Periodens resultat visar på en positiv avvikelse mot budget på totalt +0,9 mnkr. Den främsta orsaken till avvikelsen är för perioden lägre kostnader för arvoden till ställföreträdare, vilket bidrar med +0,6 mnkr. Verksamheten med personalkostnader och drift visar för perioden en positiv avvikelse motsvarande +0,3 mnkr i förhållande till periodens budget.

Helårsprognosen visar ett beräknat överskott på +1,5 mnkr för arvoden till ställföreträdare avseende Lunds andel. Övriga kostnader förväntas rymmas inom tilldelad budgetram.

I prognosen har hänsyn tagits till en ökad ärendemängd och kostnadsökning likt förändringarna mellan tidigare år. Svårigheten att prognostisera denna kostnad beror på ärendemängden, ärendenas komplexitet samt ersättningsnivåerna som kan variera mellan åren.

Väsentliga personalförhållanden

Överförmyndarenheten är sedan den 1 mars 2023 en del av arbetsmarknads- och socialförvaltningen, vilken har arbetsmiljöansvaret för personalen. Rapportering kring väsentliga personalförhållanden sker därför i delårsrapport för arbetsmarknads- och socialnämnden.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Viktiga förändringar och händelser

- Överförmyndarnämnden har en utmaning i att tillsätta ställföreträdarskap inom rimlig tid. Denna utmaning beror främst på att det finns en brist på ställföreträdare, det vill säga frivilliga som vill och kan ta på sig uppdrag som god man eller förvaltare. Flera av de erfarna, kompetenta ställföreträdare som tagit uppdrag för nämnden har också blivit eller börjar bli till åren varför behovet av att rekrytera nya ideella ställföreträdare är stort. I syfte att öka rekryteringen genomfördes redan under 2024 en kampanj. Denna har även genomförs i januari 2025 i sociala medier. I september 2025 planeras för att kampanjen ska visas på Skånetrafikens bussar och tåg och avslutas med att tjänstepersoner håller öppet hus på stadsbiblioteket i Eslöv för att kunna möta och svara på frågor från personer som är intresserade av uppdraget som ställföreträdare. Nämnden följer inflödet av intresseanmälningar och dessa ökar tydligt när kampanjer genomförs.

- Som en del i utmaningen ökar också ärenden som är av mer komplex karaktär. Komplexiteten kan handla om risk för hot och våld, missbruksproblematik, samsjuklighet och/eller hemlöshet för att nämna några omständigheter som gör att uppdragen blir för tidskrävande och komplexa för att en ideell ställföreträdare ska vilja och ha förutsättningar för att utföra dem. Denna utveckling beskrivs även i rapporter på området och av flertalet andra kommuner.

  I Eslövs kommun finns, sedan före sammanslagningen, en förvaltarenhet. Överförmyndarnämnden remitterar regelbundet komplexa ärenden hit efter att rekrytering av en ideell ställföreträdare har misslyckats. Under året har behovet av professionella ställföreträdarskap från förvaltarenheten ökat och då enheten inte haft möjlighet att ta emot alla ärenden som anvisats har även ett privat bolag anlitats i några enstaka fall. För Lunds kommuns räkning anlitas uteslutande ett privat bolag om en ideell ställföreträdare inte kan rekryteras. En utredning genomfördes under 2024 som såg över Lunds kommuns förutsättningar för professionella ställföreträdarskap och nämnden beslutade i januari 2025 att inriktningen i det fortsatta arbetet med professionella ställföreträdare för Lunds kommuns huvudmän ska vara ett samarbete med ställföreträdarenheten i Eslövs kommun.

  Ett förslag på en gemensam förvaltarenhet mellan kommunerna har tagits fram och kommer att lyftas till nämnden i september 2025. Förslaget innebär att den befintliga förvaltarenheten som finns i Eslövs kommun utökas och därmed kan omfatta även Lunds kommuns behov av professionellt ställföreträdarskap.

- Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner har under senare år inte klarat att utföra sitt tillsynsuppdrag gällande granskning av årsräkningar enligt förvaltningslagens intention, det vill säga att ett arvodesbeslut ska kunna

fattas senast 6 månader från det att årsräkningen inkommit och varit komplett. Under 2024 gjordes en tydlig förflyttning med en ökad måluppfyllelse. Inför 2025 har rutiner och arbetssätt för granskningen setts över och en förhandsgranskning av samtliga inkomna årsräkningar har genomförts.

En stor andel av de inkomna årsräkningarna är inte kompletta vilket försvårar och fördröjer granskningen. I år har cirka 45% av årsräkningarna kompletterats. Ett fortsatt arbete med att utbilda och stötta ställföreträdare inför inlämning av årsräkningarna bedöms därför viktigt för att nämnden på sikt ska kunna öka måluppfyllelsen. För innevarande år är prognosen att 85% av årsräkningarna ska vara granskade per den sista september. Djupgranskning av 20% av ärendena bedöms uppfyllas.

- Inför 2024 togs en förtydligad samverkansprocess fram för samverkan mellan kommunerna. Enligt samverkansavtalet är Lunds budgetförutsättningar gällande och processen syftar således till att Eslöv tidigt ska ha information om dessa förutsättningar. Den utvecklade samrådsprocessen tydliggör för ändamålet relevant beredning och följer Lunds kommuns EVP process. Samverkan mellan kommunerna bedöms fungera väl och ett kommunsamråd är planerat att genomföras i september 2025.

Risker med väsentlig påverkan på verksamheten

Överförmyndarnämnden för Lunds och Eslövs kommuner har sedan sammanslagningen den 1 januari 2023 arbetat fram en god samverkan mellan kommunerna. Verksamheten har etablerats och stabiliserats inom ramen för arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Inför framtiden finns dock ett antal utmaningar som nämnden behöver beakta.

Ställföreträdarutredningen (SOU 2021:36)
Ställföreträdarutredningen initierades 2019 då regeringen beslutade om en översyn av reglerna för gode män och förvaltare. Översynen syftade bland annat till att förbättra tillsynen på området, skapa bättre förutsättningar för att kompetenta personer ska ställa upp som ställföreträdare och stärka enskildas ställning och skydd. Utredningen blev klar i maj 2021. Utredningen föreslår en mängd förändringar i lagstiftning men också att öka överförmyndarnämndens befogenheter i vissa delar. I utredningen föreslås också att beslutanderätt i ärenden om anordnande, jämkning och upphörande av godmanskap enligt 11 kap. 4 § föräldrabalken ska flyttas från domstol till överförmyndaren. Om dessa förslag skulle antas får det en stor påverkan som kommer medföra behov av ökade resurser såväl som behov av kompetensutveckling. Överförmyndarnämnden följer utvecklingen i denna fråga. Det bedöms idag osannolikt att dessa förslag kommer att bli verklighet under 2026.

Demografiutveckling
Utifrån befolkningsprognosen är det rimligt att anta att antalet ställföreträdarskap på sikt kommer att öka. I dagsläget har denna utveckling inte fått genomslag i verksamheten och antalet ärenden i verksamheten är relativt oförändrad mellan åren 2024/2025. Införandet av framtidsfullmakter och anhörigbehörighet kan också påverka utvecklingen av behov av ställföreträdarskap för den äldre delen av befolkningen.

Utifrån antagandet om att behovet att ställföreträdarskap på sikt kan öka finns också ett behov av ständig nyrekrytering. Många erfarna ställföreträdare ingår också i den åldersgrupp som inom en överskådlig framtid kommer att ha svårare att fungera i sina uppdrag. Behovet av nyrekrytering är således tvådelat. Dels finns risk för att behovet av ställföreträdarskap ökar, dels blir nuvarande ställföreträdare äldre och kommer på sikt inte kunna ta sig an nya uppdrag.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige fattar genom antagandet av ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) beslut om mål som ska sätta en riktning för och genomsyra alla kommunens och de kommunala bolagens verksamheter. I EVP 2025-2027 beslutades om följande fyra mål:

1. En tillitsbaserad styrning och ledning
2. Sveriges tryggaste kommun
3. Fler Lundabor i arbete
4. Klimatneutralitet 2030

Utifrån de kommunfullmäktigemål som definieras i EVP 2025-2027 har nämnder och verksamheter fattat beslut om egna utvecklings- eller verksamhetsmål samt egna aktiviteter för att bidra till gällande mål.

Mål 1: En tillitsbaserad styrning och ledning

Kommunfullmäktigemålet knyter an till tre av FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030. För att nå de målen krävs att Lund arbetar med att bygga effektiva, tillförlitliga och transparenta organisationer samt säkerställa ett lyhört och inkluderande beslutsfattande.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2025-2027:

Lund ska inta en nationellt ledande position vad gäller tillitsbaserad styrning. Beslutsfattandet ska ske på rätt nivå och präglas av förankring, evidens och "best practice".

Nämndens bidrag till måluppfyllelse

Utifrån beslutet om att organisatoriskt flytta överförmyndarenheten till arbetsmarknads- och socialförvaltningen har förutsättningar för dialog kring ledning- och styrningsfrågor med liknande verksamheter underlättats. Verksamhetschefen ingår

i ledningsforum med övriga chefer inom denna förvaltning och tar del av kompetensutvecklande insatser i syfte att stärka det tillitsbaserade ledarskapet. Verksamhetschef har också tagit del av föreläsningar som erbjudes via tillitsportalen i syfte att få inspiration och lära av andra i relation till tillitsbaserad ledning- och styrning. Medarbetare på överförmyndaren medverkade också på förvaltningsdagen med fokus på tillit och förändring.

Mål 2: Sveriges tryggaste kommun

Kommunfullmäktigemålet relaterar framför allt till sex av de globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030. För att nå de målen krävs att Lund arbetar systematiskt och långsiktigt för att förebygga alla former av våld och brott, samt för att främja invånarnas hälsa och välbefinnande. Arbetet behöver bedrivas på ett sätt som stärker tilliten mellan de som bor och verkar i Lund, samt mellan människor och olika former av samhällsaktörer. För att bibehålla och stärka tryggheten i Lunds kommun krävs vidare att skillnader i upplevd trygghet mellan olika grupper och olika platser minskar.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2025-2027:

Lunds kommun ska fortsatt vara i topp när tryggheten i Sveriges kommuner rankas. Därför behöver åtgärder för att stärka den upplevda tryggheten, att arbeta målinriktat med tidiga, förebyggande insatser och att förhindra och förebygga brott genomföras.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse

Överförmyndarnämndens uppdrag som innebär rekrytering, lämplighetsprövning och utbildning av ställföreträdare för sina uppdrag som gode män, förvaltare och förmyndare möjliggör för personer med behov av att få sin rätt bevakad, egendom förvaltad och/eller får sörjt för sin person. På detta sätt bidrar överförmyndarverksamheten till att kommuninvånarna i Lunds och Eslövs kommuner får likvärdiga förutsättningar.

Nämndens utvecklingsmål och indikatorer

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2025	Utfall augusti 2025	Utfall 2024
Personer i behov av ställföreträdare ska erbjudas en snabb handläggning och ett gott bemötande. Barn ska ges särskild prioritet.	Andel ensamkommande barn som har fått en god man förordnad och sin åsikt inhämtad inom 10 dagar.	100 %		100 %
	Genomsnittligt antal dagar från att en	90		96

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2025	Utfall augusti 2025	Utfall 2024
Bedömer att målet delvis kommer klaras	ansökan eller anmälan inkommer tills att ett förslag på god man har lämnats till Tingsrätten.			
	Antal intresseanmälningar för att ta uppdrag som god man eller förvaltare.	100	*	
Överförmyndarnämndens verksamhet ska präglas av effektivitet, kvalitet och rättssäkerhet samt i sitt utvecklingsarbete beakta sin förmåga att möta framtidens förväntningar på service och en snabb handläggning.	Andel av årsräkningar som djupgranskats i enlighet med Länsstyrelsens riktlinje	20 %		20 %
	Andel av årsräkningarna som granskats före den 30/9.	95 %		81 %
Bedömer att målet delvis kommer klaras	Andel årsräkningar som inkommer digitalt	30 %		29 %
Ställföreträdare ska få stöd och kompetensutveckling i sina uppdrag samt i dialog möta överförmyndarnämnden så att deras erfarenheter och åsikter kan beaktas och tas tillvara.	Antal kompetenshöjande insatser som anordnats för ställföreträdare.	3		3
	Antal certifierade ställföreträdare	23		22
Bedömer att målet kommer klaras	Jag upplever att jag i kontakt med personal vid överförmyndarenheten får ett gott och professionellt bemötande. (positiva svar)	90 %		91 %
	Jag upplever att överförmyndarenhetens personal lyssnar på mig. (positiva svar)	90 %		87 %

**Utfall saknas för 2024. Ny indikator från 2025.*
Samtliga nyckeltal följs upp årligen.

Hitintills i år har fem ensamkommande barn kommit. I dessa ärenden, förutom ett, har handläggningstiden varit inom uppsatt mål. I ett enstaka fall har handläggningstiden varit något längre då ärenden inkom under semesterperioden och det tog då nämnden 19 dagar att förordna en god man.

Den genomsnittliga tiden från att ansökan har inkommit tills dess att nämnden lämnat förslag på god man/förvaltare har under perioden januari till augusti i snitt varit 114 dagar. Det är en minskning av handläggningstid jämfört med föregående delårsrapport med sex dagar i snitt. Tidsåtgång och fokus på granskning tillsammans med bristen på tillgång till ställföreträdare har sannolikt inverkat på handläggningstiden.

Att nämnden har ställföreträdare att tillgå är av stor betydelse för möjligheten att tillsätta godmanskap och förvaltarskap inom rimlig tid. Efter en intresseanmälan till överförmyndarnämnden för att bli ställföreträdare följer lämplighetsprövning och utbildning varför alla som anmäler intresse inte blir aktuella för att ta uppdrag. Under perioden januari till augusti 2025 har det inkommit 149 intresseanmälningar. Det är en ökning med 35 i jämförelse med samma period förra året. Under denna period har det också genomförts en kampanj vilket har haft en positiv inverkan på antal intresseanmälningar. Det bör också tilläggas att dessa resultat inkluderar både anhöriga som vill bli god man samt övriga personer som på anmält intresse för att ta uppdrag.

Överförmyndarnämnden har mottagit större delen av 2024 års redovisningar. En förhandsgranskning är genomförd av samtliga inkomna årsräkningar varav cirka 45% har kompletterats. Framåt är det av vikt att arbetar för att höja kvalitén i inlämnade årsräkningar och därmed minska kompletteringar och det arbete som detta medför.

Andel som kompletteras bedöms vara i paritet med hur det såg ut föregående år. I nuläget är prognosen att 85% av årsräkningarna ska kunna vara granskade per den sista september. Djupgranskning genomförs enligt plan. Av de inkomna årsräkningarna har hitintills 36% inkommit digitalt vilket är en stor ökning jämfört med föregående år. Satsningar på utbildning av ställföreträdare för digital inlämning skedde i slutet av 2024 och planeras också genomföras i slutet av 2025 inför nästa års inlämning av årsräkningar.

Två fortbildningar för ställföreträdare har genomförts i samverkan med Lomma/Kävlinge/Staffanstorp/Burlöv samt Höörs kommun. Ytterligare en fortbildning planeras att genomföras under hösten. Inför året har nämnden även tagit fram en ny grundutbildning för nya ställföreträdare som erbjuds som fysisk utbildning cirka tre till fyra gånger per termin.

Certifiering och en förnyad enkät är planerad att genomföras under hösten 2025.

Mål 3: Fler Lundabor i arbete

Kommunfullmäktiges mål knyter an till ett flertal av de globala hållbarhetsmålen. För att nå dem krävs att Lunds kommun i samverkan med andra aktörer erbjuder ett samlat stöd till invånare som står utanför arbetsmarknaden eller saknar annan meningsfull sysselsättning. Stödet ska vara anpassat till individers olika behov och förutsättningar, i syfte att tillgodose alla människors rätt till såväl utbildning, arbete som till en levnadsstandard som är tillräcklig för den egna och familjens hälsa och välbefinnande. För att nå målen krävs också att Lund strävar efter att bidra till en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt samt skapar goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2025-2027:

Varje Lundabo ska få känna gemenskap med andra, ta eget ansvar och uppleva självständighet. Ett arbete eller annan meningsfull sysselsättning är av största vikt för varje människa. Lunds kommun ska därför ha höga ambitioner och utveckla den samlade arbetsmarknads- och näringslivspolitiken. Detta arbete ska ske i nära samverkan med lokala aktörer.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse

Överförmyndarnämndens uppdrag är lagstadgat och riktar sig till invånare i kommunen som är i behov av rättssäkert och korrekt stöd för att bevaka sina rättigheter, förvalta sin egendom eller få sörjt för sin person. Överförmyndarnämnden ska också ge stöd och

kompetensutveckla gode män, förvaltare eller förmyndare för att bidra till en rättssäker och korrekt utförande av dessa uppdrag. Genom sitt uppdrag bidrar överförmyndarnämndens uppdrag indirekt till fler lundabor i arbete genom att stöd från ställföreträdare till huvudmän i vissa fall kan bidra till att huvudmän kan vara yrkesverksamma.

Mål 4: Klimatneutralitet 2030

Inriktningsmålet knyter an till flera globala hållbarhetsmål i FN:s Agenda 2030. För att nå målen krävs omfattande arbete för minskad klimatpåverkan från bland annat transporter, arbetsmaskiner, jordbruk och avfallshantering. Arbetet måste inkludera lokalt aktiva företag, civilsamhället och akademin. Genom bred samverkan och ansvarstagande upphandlingar kan kommunen gynna konsumtions- och produktionsmönster som tar hänsyn till klimatpåverkan, biologisk mångfald och andra miljöaspekter.

Kommunfullmäktiges beskrivning av målet i ekonomi- och verksamhetsplan 2025-2027:

Lund ska vara Sveriges ledande kommun i omställningen för klimatneutralitet och en internationell förebild. De ambitiöst satta målen ska nås genom en handlingskraftig klimatpolitik och samarbete med näringsliv, akademi och idéburen sektor. För Lundaborna ska det vara lätt att göra rätt vad gäller att ta ansvar för klimat och miljö.

Nämndens bidrag till måluppfyllelse

Nämnden följer upprättade program och handlingsplaner för att bidra till

måluppfyllelsen. Överförmyndarenheten är en del av arbetsmarknads- och socialförvaltningen där engagemanget i miljöfrågor är stort. I verksamheten följs resepolicys och andra rutiner som syftar till att minska klimatpåverkan.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat

Mnkr	PERIODENS Utfall	PERIODENS Budget	PERIODENS Avvikelse	Helårs- budget	Helårs- prognos	Helårs- avvikelse
Intäkter	4,9	5,8	-0,9	8,7	8,7	0,0
Kostnader	-15,3	-17,7	2,5	-26,6	-25,1	1,5
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	**-10,4**	**-11,9**	**1,6**	**-17,9**	**-16,4**	**1,5**
Kommunbidrag	11,9	11,9	0,0	17,9	17,9	0,0
VERKSAMHETENS RESULTAT	**1,6**	**0,0**	**1,6**	**0,0**	**1,5**	**1,5**
Intern ränta anläggningstillg.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
RESULTAT E FINANSIELLA POSTER	**1,6**	**0,0**	**1,6**	**0,0**	**1,5**	**1,5**
_RESULTAT	**1,6**	**0,0**	**1,6**	**0,0**	**1,5**	**1,5**

Analys av resultat

Periodens resultat

Överförmyndarnämndens kommunbidrag för Lunds kommun är 17,9 mnkr.

Periodens resultat visar på en positiv avvikelse mot budget på totalt +1,6 mnkr. Budgeten för perioden följer inte kostnadernas faktiska utfall exakt. Avvikelsen för perioden förklaras av lägre kostnader för arvoden till ställföreträdare +0,7 mnkr. Verksamheten med personalkostnader och drift visar för perioden en positiv avvikelse motsvarande +0,9 mnkr i förhållande till periodens budget.

Överförmyndarnämnden per ansvar	Periodens avvikelse jan-aug (mnkr)	Helårsprognos 2025
4401 Överförmyndarnämnd	0	0
4402 Överförmyndaren	0,9	0
4403 Överförm ställföreträdare	0,7	+1,5
TOTALT	1,6	+1,5

Prognos

Helårsprognosen visar ett beräknat överskott på +1,5 mnkr för arvoden till ställföreträdare avseende Lunds andel. Övriga kostnader förväntas rymmas inom tilldelad budgetram.

I prognosen har hänsyn tagits till en ökad ärendemängd och kostnadsökning likt

förändringarna mellan tidigare år. Svårigheten att prognostisera denna kostnad beror på ärendemängden, ärendenas komplexitet samt ersättningsnivåerna som kan variera mellan åren.

Samhällsutvecklingen bedöms leda till ett ökat inflöde av ärenden med högre komplexitet, vilket förväntas medföra en kostnadsökning för arvoden till ställföreträdare under kommande år.

Väsentliga personalförhållanden

Överförmyndarenheten är sedan den 1 mars 2023 en del av arbetsmarknads- och socialförvaltningen, vilken har arbetsmiljöansvaret för personalen. Rapportering kring väsentliga personalförhållanden sker därför i delårsrapport för arbetsmarknads- och socialnämnden.

Sedan sammanslagningen av nämnderna har arbete som syftar till att säkerställa en god arbetsmiljö pågått. Av de underlag som rör arbetsmiljöområdet, där inkluderat pulsen som är en månatlig uppföljning av arbetsmiljön, visar på helheten på en god arbetsmiljö. Enheten har en mycket låg rörlighet och låga sjuktal. Under innevarande år har två medarbetare gått vidare till andra tjänster varav en går vidare till annan tjänst inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Det är dock en fortsatt utmaning att hitta en god balans i verksamheten där medarbetare upplever rimlig arbetsbelastning och tid för återhämtning. Uppdragets konstitution medför utmaningar utifrån att verksamheten har en högre arbetsbelastning första halvåret då de allra flesta årsräkningar tas emot och granskas under denna period.

Nämnden har ett antal timanställda för att klara arbetet med granskning och har under året anställt ytterligare en person för arbetet med granskning.

Ett fortsatt aktivt arbetsmiljöarbete med fokus på att hitta goda strukturer och rutiner för framförallt arbetet med granskning är viktigt i relation till att förbättra upplevelsen av en rimlig arbetsbelastning.

§ 83 **VOO 2025/307**

Vård- och omsorgsnämndens delårsbokslut 2025

Beslut
- Vård- och omsorgsnämnden antar delårsbokslut 2025 och översänder den till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning
Förvaltningen har upprättat ett förslag till delårsbokslut för år 2025. Beräkningarna baseras på redovisat resultat per 31 augusti 2025 samt den information som har framkommit vid uppföljning av ekonomi med enhetschefer och verksamhetschefer inom Vård och Omsorg.

Beslutsunderlag
- Tjänsteskrivelse. Vård- och omsorgsnämndens delårsbokslut 2025
- Delårsbokslut vård- och omsorgsnämnden 2025
- Sifferbilaga delårsbokslut vård- och omsorgsnämnden 2025

Beredning
Vård- och omsorgsnämnden redovisar per den 31 augusti en positiv budgetavvikelse på 1,3 mnkr i förhållande till budget. I utfallet ingår statsbidrag för utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boende, totalt påverkan för perioden januari till augusti är 1,3 mnkr.

Helårsprognosen totalt för nämnden beräknas till en avvikelse på 0,0 mnkr. Äldreomsorgen prognostiserar en avvikelse på -0,1 mnkr. Funktionsnedsättning prognostiserar en avvikelse på 0,0 mnkr. Socialtjänst över 18 prognostiserar en avvikelse på -0,3 mnkr. Ekonomisk bistånd prognostiserar 0,0 mnkr. Förvaltningsövergripande verksamheter prognostiserar 0,1 mnkr.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Handläggarna

ESLÖVS KOMMUN

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande:	**Tony Hansson**
Förvaltningschef:	Ingrid Westerlund
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	0,0 mnkr

Händelser av väsentlig betydelse

Inom hela Eslövs kommun pågår en digitaliseringsresa och övergång till M365. För vård- och omsorgsverksamheterna har detta medfört inköp av datorer och telefoner. Fram till den 31 augusti uppgår kostnaderna för dessa inköp till 1,6 mnkr. Övergången innebär även nya arbetssätt som kräver resurser i form av tid i implementeringsfasen.

Vård- och omsorgsnämnden har erhållit 12,5 mnkr i statsbidrag för att säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer samt äldreomsorgslyftet 5,2 mnkr. Dessa statsbidrag påverkar dock inte det ekonomiska utfallet utan möjliggör specifika satsningar under året, som till exempel utbildningar och satsningar inom demensvården. Statsbidrag som riktar sig specifikt till sjuksköterskeenheten och rehabenheten är god och nära vårdpengar där vård- och omsorgsnämnden för 2025 har erhållit 2,8 mnkr.

Under våren har Jobbspåret genomförts vilket är ett samarbete mellan flera enheter inom Eslövs kommun och Arbetsförmedlingen. 11 deltagare som stått utanför arbetsmarknaden har rustats genom praktik, studier och språkstöd till en anställning inom vården. En satsning som ger positiva effekter på samhälls-, grupp- och individnivå.

I juli trädde den nya Socialtjänstlagen i kraft vilket i stort sett innebär en omställning för samtliga vård- och omsorgsnämndens verksamheter. Den nya lagen har fokus på förebyggande insatser, insatser för att främja jämlika levnadsvillkor och har ett tydligare barnperspektiv. I samarbete med kultur och fritidsnämnden och barn och familjenämnden ingår vård och omsorgsnämnden i det nystartade Navet. Fokus kommer även att ske inom LSS handläggningen genom en projektanställning i syfte med att skapa förutsättningar för en sammanhållande handläggning enligt LSS och socialtjänstlagen.

Vård- och omsorgsnämndens hälsotal ligger på en stabil nivå, ca 93 procent. Det är framför allt inom andelen långtidssjukskrivningar som en förbättring skett under det senaste året. Januari till juni 2024 hade nämnden 35st långtidssjukskrivna motsvarande period 2025 är antalet 8st.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

MÅLUPPFÖLJNING

Vård- och omsorgsnämnden har under mandatperioden prioriterat utveckling som stärker både verksamhet och medborgare. Under våren 2025 infördes RPA (Robotic Process Automation) vid utbetalning av ekonomiskt bistånd. Genom att automatisera delar av processen har manuella moment kunnat tas bort, vilket frigör tid för personalen. Även LifeCare aktivitetsplanering har implementerats vilket är en digital lösning som gör det möjligt för medarbetare att via mobil eller surfplatta planera och registrera brukarnas dagliga besök. Detta minskar risken för informationsbortfall, ökar transparensen samt effektiviserar arbetsflödet.

För att stödja äldre i ett självständigt boende har nämnden genomfört hälsosamtal som ger vägledning kring bland annat boendesituation, hälsa och behov av stöd. Dessutom har en äldrekurator anställts för att erbjuda kontinuerlig rådgivning och stöd till äldre i frågor som rör både praktiskt boende och sociala behov. På så sätt stärks förutsättningarna för ett tryggt och självständigt liv.

Samtidigt har samarbetet med andra aktörer utvecklats, bland annat genom Jobbspår, Vård- och omsorgscollege, delregional samverkan samt gemensamma insatser med Barn och Utbildning och Kultur och Fritid.

Genom dessa satsningar bidrar nämnden till ökad kvalitet, effektivitet och långsiktigt god ekonomisk hushållning.

UTFALL PER 31 AUGUSTI

Vård- och omsorgsnämnden redovisar per den 31 augusti en avvikelse på 1,3 mnkr i förhållande till budget. I utfallet ingår statsbidrag för utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boende, som vård- och omsorgsnämnden erhöll 2024 som enligt redovisningsprinciper delvis har periodiserats över till 2025. Total påverkan för perioden januari till augusti är 1,3 mnkr.

HELÅRSPROGNOS

Prognosen för helår 2025 beräknas till en avvikelse på 0,0 mnkr. I prognosen är ovannämnda periodiserade statsbidrag som på helår har en påverkan på 2,0 mnkr inräknat.

Äldreomsorg

Avvikelse per den 31 augusti 2025, -4,1 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, -0,1 mnkr.

Samtliga boende ser en ökad vårdtyngd kopplat till brukare med demensdiagnos med BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom). Det kräver en högre personaltäthet över dygnets alla timmar. Personalförstärkning har även behövts under sommaren kopplat till andra komplexa ärenden. Antalet externa placeringar uppgår nu till 9st vilket är mer än vad budget ger utrymmer till.

Inför 2025 tilldelades 4,0 mnkr för införandet av heltids som norm på äldreomsorgens boende. Omställningen har varit speciellt utmanande på vissa enheter liksom borttagandet av delade turer.

Avseende hemvårdsområdena prognostiseras en budget i balans, det förkommer dock differenser mellan enheterna. Arbetet med en ny ersättningsmodell inom hemvården är nu i slutskede och beräknas gå i gång 1 januari 2026.

För att klara sommarbemanningen har sjuksköterskeenheten behövt använda sig av bemanningssjuksköterskor. Beräknad kostnad för detta är 1,8 mnkr.

Funktionsnedsättning

Avvikelse per den 31 augusti 2025, 0,9 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, 0,0 mnkr.

Inom funktionsnedsättning är det några enstaka boende som inte når upp till en budget i balans. Under sommaren har även bemanningsundersköterskor behövts för att lösa bemanningen, kostnaderna för dessa syns ännu inte fullt ut i resultatet per 31 augusti därav ett förväntat försämrat resultat på helåret. Det finns även utmaningar inom externa placeringar både inom LSS och socialpsykiatrin. Placeringarna har blivit allt komplexare och dyrare och under året har det funnits fler placeringar än vad budget ger utrymme till.

Socialtjänst över 18 år

Avvikelse per den 31 augusti 2025, 2,1 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, -0,3 mnkr.

Antalet placeringar har under de första åtta månaderna varit ovanligt lågt, och under de tre senaste månaderna har enheten inte haft några LVM placeringar. Prognosen är dock lagd utifrån att antalet placeringar kommer att öka, dock inte i den takt som låg till grunden för vårprognosen, men utifrån att enheten brukar ur ett historiskt perspektiv ha fler placeringar.

Ekonomiskt bistånd

Avvikelse per den 31 augusti 2025 1,6 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, 0,0 mnkr.

Enheten för ekonomiskt bistånd prognostiserar ett underskott på utbetalt försörjningsstöd på -3,0 mnkr. I prognosen är medberäknat att högkostnadsskyddet höjs och att det inte blir någon förlängning av det förhöjda bostadsbidraget till

barnfamiljer. Tillfälliga intäkter kopplade till ukrainska flyktingar som blivit folkbokförda i Sverige kommer att väga upp underskott.

Förvaltningsgemensamt

Avvikelse per den 31 augusti 2025, 0,7 mnkr. Prognostiserad avvikelse på helår, 0,1 mnkr.

Osäkerheten i den förvaltningsgemensamma prognosen ligger i digitaliserings- och licenskostnader där utfallet ännu är svårt att prognostisera.

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Nämndens årliga investeringsbudget planeras i år inte nyttjas då statsbidrag har kunnat användas i stället inom bland annat välfärdsteknik.

Resultaträkning

Mnkr

	Budget 2025-08	Utfall 2025-08	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse 2025
Intäkter	86.9	164.7	130.3	183.5	53.2
Personalkostnader	-372.7	-437.2	-554.9	-643.1	-88.2
Lokalkostnader	-55.4	-56.6	-83.0	-84.9	-1.9
Övriga kostnader	-191.1	-202.1	-287.0	-250.2	36.8
Kapitalkostnader	-0.5	-0.2	-0.8	-0.7	0.1
Nettokostnad	**-532.8**	**-531.5**	**-795.4**	**-795.4**	**0.0**

Driftredovisning per verksamhet

Mnkr

	Budget 2025-08	Utfall 2025-08	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse 2025
Politisk verksamhet	-0.9	-0.7	-1.4	-1.2	0.2
Alkoholtillsyn	0.2	-0.1	0.2	0.3	0.1
Äldreomsorg	-262.0	-266.1	-390.4	-390.5	-0.1
LSS	-158.4	-155.9	-236.1	-235.1	1.0
Socialpsykiatri	-20.9	-22.5	-31.4	-32.4	-1.0
Socialtjänst över 18 år	-20.3	-18.1	-30.4	-30.7	-0.3
Förvaltningsgemensamt	-32.6	-31.9	-49.0	-48.9	0.1
Ekonomiskt bistånd	-37.9	-36.2	-56.9	-56.9	0.0
Nettokostnad	**-532.8**	**-531.5**	**-795.4**	**-795.4**	**0.0**

Investeringsredovisning

Mnkr

Projekt	Projekt-nummer	Investeringsram enligt Kf	Redovisat till och med 2025-08	Prognos totalutgift	Budget 2025	Utfall 2025	Prognos 2025
Ny teknik	93101		0,0	0,0	-1,0	0,0	-1,0
Inventarier boendeenheter mm	93200		0,0	0,0	-1,0	0,0	-1,0
Summa		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**-2,0**	**0,0**	**-2,0**
		SAMTLIGA ÅR			**ENDAST ÅR 2025**		

§ 114 **KS 2025/311**

Delårsbokslut (delårsrapport) 2025 för Kommunledningskontoret

Beslut
- Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att godkänna delårsrapport och översända den till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning
I enlighet med kommunens ekonomiska styrprinciper ska nämnderna och kommunstyrelsen lämna delårsbokslut med prognos om ekonomiskt utfall för året och rapport om måluppfyllelse till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag
Delårsrapport 2025 kommunstyrelsens/Kommunledningskontoret

Beredning
Budgetavvikelsen i delårsbokslutet uppgår till 4,2 mnkr. En stor del av överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat. Under perioden har det funnits helt vakanta tjänster och tjänster som varit delvis vakanta. Korttidsfrånvaro som inte ersätts med vikarier bidrar också till överskott på personalbudgeten.

Överskottet beror även på att tilldelade medel inom trygghet och civil beredskap inte kunnat användas fullt ut under perioden.

Prognosen för helåret är att planerad verksamhet kommer rymmas inom budget. Förvaltningen tittar på om planerade insatser kommande år kan tidigareläggas till detta år.

Yrkanden
Catharina Malmborg (M) och Tony Hansson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

ESLÖVS KOMMUN

Kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret

Ordförande:	Johan Andersson
Förvaltningschef:	Eva Hallberg
Budgetavvikelse, prognos (mnkr)	0

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har mycket av kommunstyrelsens arbete handlat om beredskap, civilt försvar och trygghetsfrågor.

Utredningar pågår för att se över vad som behöver göras för att stärka det civila försvaret. Framtagande av krigsorganisation och kontinuitetshantering pågår.

Säkerhetsläget i Sverige har inte varit så allvarligt sedan andra världskriget vilket ställer krav på kommunerna att bygga upp det civila försvaret och kommunen kommer att behöva lägga stora resurser på detta kommande år. Det gäller såväl investeringar som den löpande driften av verksamheten.

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens krisledningsarbete och under våren har organisation förändrats. Det har även hållits utbildningar i stabsmetodik.

Trygghetsfrågorna är prioriterade för kommunstyrelsen. Det pågår ett löpande arbete tillsammans med företagarna och fastighetsägarna i Eslövs centrum när det gäller trygghetsskapande åtgärder. Under sommaren har kommunstyrelsen tillsammans med många andra verksamheter i kommunen lagt mer resurser på aktiviteter och events i centrala Eslöv. Även näringslivet har bidragit i detta arbete att skapa ett mer levande centrum för att minska otryggheten.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

MÅLUPPFÖLJNING

Alla kommunstyrelsens mål mäts med indikatorer som blir klara efter delårsbokslutet. Målet *Eslövs kommun ska förbättra sin placering inom ”Sveriges miljöbästa kommun” till att ingå i de 75 bästa kommunerna* uppgår den senaste placeringen till 137 varför det inte bedöms som möjligt att målet uppnås 2025. Om utvecklingen följer trenden finns möjlighet att nå målet under mandatperioden. Målet *Eslövs kommun ska förbättra sin placering inom Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet till att ingå i de 50 bästa kommunerna* är utfallet en bra bit från målet. Då helhetsbedömningen i årets enkät är något sämre

än föregående år tros inte målet kunna nås 2025 när rankningen släpps i september. För bedömningen av måluppfyllelsen under mandatperioden behöver även andra parametrar vägas in. Målet att kommunen ska förbättra resultatet i SCB:s medborgarenkät bedöms inte heller nås innevarande. Det görs ingen enkät detta år och förslag på åtgärder efter den senaste undersökningen håller på att tas fram. Målet om stabil och sund ekonomi bedöms nås då ingen negativ budgetavvikelse prognostiseras. Målet *Attraktiv arbetsgivare* bedöms delvis nås detta år. Hälsotalet bedöms uppgå till minst 95 procent men HME-talet kommer förmodligen inte nå upp till 87. Förra årets resultat var 80 och vid en enklare avstämning under våren blev resultatet också 80.

UTFALL PER 31 AUGUSTI

Budgetavvikelsen i delårsbokslutet uppgår till 4,2 mnkr. En stor del av överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat. Under perioden har det funnits helt vakanta tjänster och tjänster som varit delvis vakanta. Vakanser uppstår dels i samband med att någon avslutar sin tjänst men det förekommer även att tjänster hålls vakanta under en längre period. Antingen för att det är svårt att rekrytera eller för att en översyn görs av verksamheten. Korttidsfrånvaro som inte ersätts med vikarier bidrar också till överskott på personalbudgeten.

Överskottet beror även på att tilldelade medel inom trygghet och civil beredskap inte kunnat användas fullt ut under perioden.

På intäktssidan är det också en positiv avvikelse. Detta kompenserar dock nästan helt för högra kostnader. Exempelvis är kapitalkostnaden för inköpta datorer högre än budgeterat men intäkten är också högre då kostnaden debiteras ut till förvaltningarna.

HELÅRSPROGNOS

Under hösten kommer många planerade insatser genomföras men som det ser ut nu kan det bli ett mindre överskott för helåret. Prognosen läggs dock på noll eftersom förvaltningen tittar på om det är någon insats som planeras för kommande år som kan genomföras redan i år.

PROGNOS AV INVESTERINGARNA

Investeringarna uppgår till 21,2 mnkr under perioden. Den största delen avser inköp av två fastigheter; Lippizanern 2 i Eslöv och brandstationen i Marieholm, för 15,7 mnkr. Även inköp av datorer har skett för 3,7 mnkr.

En del av de beviljade investeringsmedlen kommer inte att nyttjas och prognosen för helåret är att 38 mnkr kommer att förbrukas. Det finns dock osäkerheter kring

genomförande av pendlarparkering i Örtofta och upphandling av ett nytt HR-system. Mindre förseningar i dessa projekt gör att en del av investeringarna kan flyttas till 2026.

EXPLOATERINGSREDOVISNING

I kommunen bedrivs cirka 35 exploateringsprojekt. Kommunen arbetar både med att möjliggöra privata exploateringsprojekt och med att driva egna kommunala projekt.

Försäljningen av villatomter på Långåkra, etapp 1, fortsätter. Under 2024 tog kommunstyrelsens arbetsutskott beslut om att gå ut med en markanvisningstävling för bostäder på Långåkra, etapp 2. Kommunen har valt att avbryta markanvisningstävlingen då det inlämnade anbudet inte överensstämde med vad som efterfrågades i tävlingsprogrammet.

Kommunen har flera pågående projekt ute i byarna, både privata exploateringsprojekt och egna kommunala projekt. I Marieholm fortsätter arbetet med detaljplanen för Tegelbruksområdet men Länsstyrelsen har synpunkter kring vatten- och avloppsfrågorna. I Löberöd kommer utbyggnaden av området Ölyckegården påbörjas under hösten 2025.

I samband med delårsbokslutet har en omklassificering gjorts avseende mark som köpts in där en ersättningsfastighet till Stena skulle ha byggts. Då Stena lagt ned sin verksamhet i Eslöv har intentionen med avtalet med Stena, avseende byte av fastigheter och uppförande av ersättningsfastighet, upphört. Mark och byggnad har därför flyttats från omsättningstillgångar (exploateringsfastigheter) till materiella anläggningstillgångar. I exploateringsredovisningen kallas projektet Gäddan.

TABELLER

Resultaträkning (mnkr)

	Budget 2025–08	Utfall 2025–08	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse 2025
Intäkter	24,1	26,4	36,1	38,5	2,4
Personalkostnader	-71,1	-68,9	-107,1	-105,0	2,1
Övriga kostnader	-41,1	-40,7	-61,7	-65,2	-3,5
Kapitalkostnader	-6,6	-7,3	-9,9	-10,9	-1,0
Nettokostnad	**-94,7**	**-90,5**	**-142,6**	**-142,6**	**0,0**

Driftredovisning (mnkr)

	Budget 2025–08	Utfall 2025–08	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse 2025
Politisk verksamhet	-13,8	-12,6	-20,8	-20,5	0,3
Infrastruktur, skydd mm	-12,7	-10,5	-19,1	-18,5	0,6
Kommungemensam verksamhet	-68,2	-66,8	-102,7	-103,6	-0,9
Nettokostnad	**-94,7**	**-90,5**	**-142,6**	**-142,6**	**0,0**

Investeringsredovisning (mnkr)

Projekt	Budget 2025	Utfall 2025	Prognos 2025
Årsanslag datorer	-14,0	-3,7	-6,0
Årsanslag IT-infrastruktur	-3,5	-0,9	-3,5
Beredskap/reservkraft	-5,0	0,0	-5,0
Digital infra strategi	-4,0	0,0	0,0
Digital infrastruktur	-0,5	0,0	0,0
Förstudie Stadshus	-3,0	0,0	0,0
Förvärv byggnader och mark	-18,2	-15,7	-16,0
HR-system	-4,5	0,0	0,0
Informationstavlor E22	-0,4	0,0	-0,4
Landsbygdsutveckling	-3,3	-0,2	-2,0
Pendlarparkering Örtofta	-3,8	-0,5	-3,0
Skrivare	0,0	-0,2	-0,2
Upphandlingsverktyg	-0,3	0,0	-0,3
Utredning demensboende	-3,0	0,0	0,0
Utredning fordonsflotta	-0,5	0,0	-0,5
Utredning Gasverket	-1,0	0,0	-1,0
Utredning lokaler tidigt skede	-1,0	0,0	-0,5
Summa	**-66,0**	**-21,2**	**-38,4**

Exploateringsredovisning (mnkr)

Kommunal mark - pågående projekt, mnkr	Kommun-bidrag	IB 2025	Budget 2025	Period försäljn	Period utgift	UB
Expl.omr Gustavslund	10,6	-6,4	0,4	0,6		-5,8
Expl omr Kv Gåsen 17 m fl	1,4	-3,2	-0,1			-3,2
Löberöd, Hörbyv 1	0,9	0,0	0,0			0,0
Föreningstorget	9,1	-1,4	-0,1			-1,4
Långåkra bostäder	-1,8	-11,4	3,0	3,8		-7,6
Sibbarp 2:39	-0,5	-0,1	2,0			-0,1
Gäddan 41	-55,5	-4,0	-0,8		4,0	0,0
Solvägen/Bygelvägen/ Allmogevägen	2,0	-0,5	0,9			-0,5
Ölyckegården, etapp 3	-6,2	-2,1	-13,2		-0,1	-2,2
Hurva 14:45	0,0	-0,1	0,0			-0,1
Billinge tomter	0,6	0,0	0,0			0,0
	-39,4	**-29,2**	**-7,9**	**4,4**	**3,9**	**-20,9**

Kommunal mark - planerade/förebered projekt, mnkr	Kommun-bidrag	IB 2025	Budget 2025	Period försäljn	Period utgift	UB
Verksamhetsmark flygplatsen	-1,4	0,0	-0,6			0,0
Berga trädgårdsstad, etapp1	-5,5	0,0	-1,6		-0,2	-0,2
Tegelbruksområdet	-5,4	0,0	-0,6			0,0
Långåkra, etapp 2	-2,4	0,0	-0,4			0,0
	-14,7	**0,0**	**-3,2**	**0,0**	**-0,2**	**-0,2**

Kommunal och privat mark - planerade projekt, mnkr	Kommun-bidrag	IB 2025	Budget 2025	Period försäljn	Period utgift	UB
Badhusparken	-2,5	0,0				0,0
Drottningen S:1 Sallerup	1,2	0,0				0,0
Övriga exploateringsprojekt	-2,5	0,0				0,0
	-3,8	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Privat mark - pågående projekt, mnkr	Kommun-bidrag	IB 2025	Budget 2025	Period försäljn	Period utgift	UB

Stehag 5:21	0,0	-0,1				-0,1
	0,0	**-0,1**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**-0,1**
Äldre projekt med kvarvarande brister, mnkr	**Kommun-bidrag**	**IB 2025**	**Budget 2025**	**Period försäljn**	**Period utgift**	**UB**
Harlösa Karl Axels väg, översvämning	-3,2	-0,1	-1,0			-0,1
Stehag Hålebäcksområdet, översvämning	-4,2	0,0	0,0			0,0
	-7,4	**-0,1**	**-1,0**			**-0,1**
	Kommun-bidrag	**IB 2025**	**Budget 2025**	**Period försäljn**	**Period utgift**	**UB**
Summa exploateringsprojekt	**-65,3**	**-29,4**	**-12,1**	**4,4**	**3,7**	**-21,3**

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/525

2025-09-23

Dick Fredholm
dick.fredholm@eslov.se

Kommunstyrelsen

Revidering av riktlinjer för flaggning i Eslövs kommun

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att anta reviderade riktlinjer för flaggning i Eslövs kommun.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen antog 2021-04-06 riktlinjer för flaggning i Eslövs kommun. Riktlinjerna reglerar flaggning vid Stadshuset, Medborgarhuset och Stora Torg, samt anger ansvarsfördelning mellan förvaltningar och hur flaggdagar hanteras.

En översyn av riktlinjerna för flaggning i Eslövs kommun har genomförts. Riktlinjerna är i huvudsak oförändrade, men en justering har gjorts för att tydliggöra hanteringen av flaggdagar. De årliga flaggdagarna samlas numera i en separat bilaga som uppdateras av Serviceförvaltningen varje år. Syftet är att göra dokumentet mer överskådligt och samtidigt säkerställa att bilagan alltid innehåller aktuella uppgifter.

Beslutsunderlag

Förslag till reviderade riktlinjer för flaggning i Eslövs kommun

Beredning

Kommunikationsavdelningen har sett över riktlinjerna för flaggning. I samband med översynen har en mindre förändring gjorts: de årliga flaggdagarna samlas numera i en separat bilaga som uppdateras av serviceförvaltningen varje år. I övrigt är innehållet oförändrat.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

Eva Hallberg
Kommundirektör

Dick Fredholm
Kommunikationschef

ESLÖVS KOMMUN

RIKTLINJER FÖR FLAGGNING I ESLÖVS KOMMUN

Dokumentet är antaget av kommunstyrelsen den xxxxx. Det riktar sig till allmänhet, politiker och tjänstemän. Ses över för revidering senast april 2029. Till dessa riktlinjer finns bilaga med innevarande års flaggdagar. Kontaktperson: Avdelningschef, kommunikationsavdelningen

Riktlinjer för flaggning

Flaggan är en symbol som kan användas för att högtidliggöra eller uppmärksamma händelser av olika slag. Trots symbolvärdet, och att flaggor kan väcka starka känslor hos människor, saknas ett nationellt heltäckande regelverk för olika flaggor. Det är upp till varje enskild kommun hur den vill flagga med kommunflagga, EU-flagga eller den svenska flaggan.

Dessa riktlinjer avser flaggning vid Eslövs Stadshus, Medborgarhuset och Stora Torg i Eslöv. För flaggning vid andra fastigheter, exempelvis skolor, ansvarar respektive förvaltning. När det gäller besök från andra länder och i samband med EU-ordförandeskapet avses endast flaggning vid Eslövs Stadshus.

Utöver de på förhand beslutade flaggdagarna nedan, beslutar kommundirektören om det ska flaggas och i så fall med vilken flagga. För andra platser än vid Eslövs Stadshus och på Stora Torg beslutar respektive förvaltningschef om flaggning.

Allmänna regler för flaggning
Regler och rekommendationer för hissning och halning av den svenska flaggan baseras på tradition och lagtext. Den svenska flaggan ska inte hänga uppe över natten, utan hissas på morgonen och halas på kvällen.

Föreskrifter finns också för i vilken ordning olika flaggor ska hänga i de fall det finns flera flaggstänger, beroende på flaggans status i relation till andra nationsflaggor och övriga flaggor. Däremot finns inga entydiga regler för vid vilka händelser det ska flaggas med vilken flagga.

När ska det flaggas med vilken flagga?
Vanligtvis gäller att kommunflaggan är hissad på samtliga stänger vid Eslövs Stadshus, Medborgarhuset och på Stora Torg. Under allmänna flaggdagar flaggas med den svenska flaggan. Under EU-dagen den 9 maj, dag för EU-parlamentsvalet och FN-dagen den 24 oktober flaggas med EU- respektive FN-flaggan bredvid den svenska flaggan. För allmänna och övriga flaggdagar, se årsplan i bilaga som uppdateras årligen.

Vid besök från andra länder flaggas med respektive nationsflagga och den svenska flaggan vid Eslövs Stadshus. Om besökslandet är EU-medlem flaggas även med EU-flaggan.

För allmänna och övriga flaggdagar, se aktuellt flaggningsschema i bilagan. Serviceförvaltningen uppdaterar flaggningsschemat i bilagan i januari varje år och översänder det till avdelningschefen på kommunikationsavdelningen.

När ska flaggan hissas respektive halas?
Kommunflaggan får alltid vara hissad, dag som natt. Detta gäller inte för den svenska flaggan. Mellan den 1 mars och 31 oktober ska den svenska flaggan hissas kl. 8.00 och halas vid solnedgången, dock senast kl. 21.00. Mellan den 1 november och den 28 (29) februari ska flaggan hissas kl. 9.00 och halas vid solnedgången, dock senast kl. 21.00. För övriga nationsflaggor gäller samma regler som för den svenska flaggan.

FN-dagen den 24 oktober, EU-dagen den 9 maj, samt dag för EU-parlamentsval, hissas och halas FN-flaggan respektive EU-flaggan samtidigt som den svenska flaggan. Detta gäller också när EU-flaggan hissas i samband med besök från EU-land.

I vilken ordning ska flaggorna hänga?
Den svenska flaggan har alltid högst status (plats 1 i skisserna nedan). Därefter kommer andra nationsflaggor i fransk bokstavsordning. Om det flaggas med övriga nordiska nationsflaggor har den svenska högst status och därefter kommer övriga länder i svensk bokstavsordning.

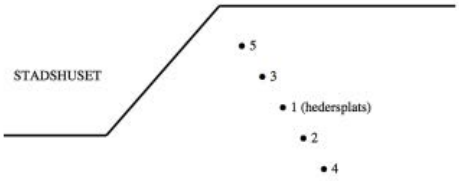
Efter nationsflaggor kommer, i tur och ordning, FN-flaggan, EU-flaggan, flaggor för andra förvaltningsområden eller liknande, regnbågsflaggan och avslutningsvis kommunflaggan. FN-flaggan, EU-flaggan, regnbågsflaggan och kommunflaggan har med andra ord alltid lägre status än alla nationsflaggor.

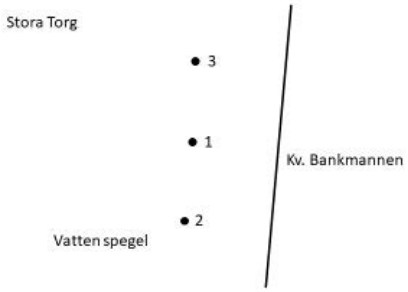
Exempel för Stadshuset
Om det flaggas för de nordiska länderna hänger den svenska flaggan på hedersplatsen i mitten (1), och därefter i tur och ordning den danska flaggan (2), den finska (3), den isländska (4) och den norska (5).
Vid exempelvis tyskt besök (EU-land) hänger den svenska flaggan på hedersplatsen (1), den tyska heraldiskt höger om denna (2), och EU-flaggan på plats 5. På resterande flaggstänger (3 och 4) hänger den svenska flaggan. Vid besök från exempelvis Japan (icke EU-land) hänger den svenska flaggan på plats 1 och den japanska flaggan på plats 2. På resterande flaggstänger (3, 4, 5) hänger den svenska flaggan.

Ansvarig för flaggning i Eslövs kommun
För flaggning på Stora Torg ansvara Miljö och Samhällsbyggnad, Gata, Trafik och Park genom extern entreprenör.

För flaggning vid Eslövs Stadshus och Medborgarhuset ansvarar Serviceförvaltningen, Fastighetsavdelningen.

Flaggstängernas ”status” utifrån heraldiskt höger och vänster

Flaggdagar för Eslövs kommun

Flaggdagar År 2026

Datum	Högtid	Svenska flaggan	FN-flaggan	EU-flaggan	Kommunflaggan	Prideflaggan	Nordens flaggor
1 jan	Nyårsdagen	Alla					
28 jan	Konungens namnsdag	Alla					
12 mar	Kronprinsessans namnsdag	Alla					
23 mar	Nordens dag						1–5 SH
5 apr	Påskdagen	Alla					
30 apr	Konungens födelsedag	Alla					
1 maj	Första maj	Alla					
9 maj	EU-dagen	1–4 SH, 1–2 ST, 1–3 MB		5 SH, 3 ST, 4 MB			
17 maj	IDAHOT-dagen (Pride)					Alla	
29 maj	Veteranernas dag	Alla					
6 jun	Nationaldagen	Alla					
24 maj	Pingstdagen	Alla					
20 jun	Midsommardagen	Alla					
14 jul	Kronprinsessans födelsedag	Alla					
8 aug	Drottningens namnsdag	Alla					
13 sep	Valdagen (Riksdagsval)	Alla					
24 okt	FN-dagen	1–3 SH, 1 ST, 1–2 MB	4 SH, 2 ST, 3 MB	5 SH, 3 ST, 4 MB			
6 nov	Gustav Adolfsdagen	Alla					
10 dec	Nobeldagen	Alla					

Datum	Högtid	Svenska flaggan	FN-flaggan	EU-flaggan	Kommunflaggan	Prideflaggan	Nordens flaggor
23 dec	Drottningens födelsedag	Alla					
25 dec	Juldagen	Alla					
Övriga dagar		Alla					

Flaggdagar År 2027

Datum	Högtid	Svenska flaggan	FN-flaggan	EU-flaggan	Kommunflaggan	Prideflaggan	Nordens flaggor
1 jan	Nyårsdagen	Alla					
28 jan	Konungens namnsdag	Alla					
12 mar	Kronprinsessans namnsdag	Alla					
23 mar	Nordens dag						1–5 SH
28 mar	Påskdagen	Alla					
30 apr	Konungens födelsedag	Alla					
1 maj	Första maj	Alla					
9 maj	EU-dagen	1–4 SH, 1–2 ST, 1–3 MB		5 SH, 3 ST, 4 MB			
17 maj	IDAHOT-dagen (Pride)					Alla	
29 maj	Veteranernas dag	Alla					
6 jun	Nationaldagen	Alla					
16 maj	Pingstdagen	Alla					
26 jun	Midsommardagen	Alla					
14 jul	Kronprinsessans födelsedag	Alla					
8 aug	Drottningens namnsdag	Alla					
24 okt	FN-dagen	1–3 SH, 1 ST, 1–2 MB	4 SH, 2 ST, 3 MB	5 SH, 3 ST, 4 MB			

Datum	Högtid	Svenska flaggan	FN-flaggan	EU-flaggan	Kommunflaggan	Prideflaggan	Nordens flaggor
6 nov	Gustav Adolfsdagen	Alla					
10 dec	Nobeldagen	Alla					
23 dec	Drottningens födelsedag	Alla					
25 dec	Juldagen	Alla					
Övriga dagar		Alla					

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/565

2025-09-22
Birgitta Petersson
+4641362449
birgitta.petersson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Revidering av kommunstyrelsens delegeringsordning avseende överprövning och sekretessbeslut vid upphandling

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

- **Att** anta föreslagen revidering av delegeringsordningen att gälla från och med den 15 oktober 2025.

Ärendebeskrivning

I förslag till reviderad delegeringsordning föreslås att kommunens upphandlingsjurist vid inköps- och upphandlingsavdelningen på Kommunledningskontoret erhåller delegation att fatta sekretessbeslut vid upphandling samt rätt att företräda kommunen vid överprövning av upphandling.

Beslutsunderlag

Utkast till delegeringsordning för kommunstyrelsen:

- Allmänna ärenden, punkt A.7 a) Beslut att inte lämna ut allmän handling i upphandlingsärenden
- Förteckning av administrativ ordning, punkt 5.

Beredning

I kommunstyrelsens delegeringsordning **Allmänna ärenden punkt A.7 a)** ges inköps- och upphandlingschef delegation att ”Besluta att inte lämna ut allmän handling och uppställa villkor för dess utlämnande samt yttra sig över ett eventuellt överklagande (avseende) a) upphandlingsärenden”. I förslag till revidering av kommunstyrelsens delegeringsordning föreslås att Kommunledningskontorets upphandlingsjurist erhåller delegation i ovan angivna avsnitt. Respektive delegat innehar delegationen var för sig.

Vidare ges i **Förteckning av administrativ ordning, punkt 5**, kommunjurist och inköps- och upphandlingschef ”Rätt att föra Eslövs

kommuns (talan) inför domstol och andra myndigheter i mål och ärenden som rör överprövning av upphandlingar. Även rätt att sätta annan i sitt ställe genom fullmakt". I förslag till revidering av kommunstyrelsens delegeringsordning föreslås att Kommunledningskontorets upphandlingsjurist erhåller rätt att företräda Eslövs kommun i ovan angivna avsnitt. Respektive angiven befattningshavare innehar rätten var för sig.

Kommunstyrelsen föreslås besluta att anta föreslagen revidering av delegeringsordningen att gälla från och med den 15 oktober 2025.

Beslutet skickas till
Kommunledningskontoret, inköps- och upphandlingsavdelningen
Kommunledningskontoret, juridiska avdelningen

Eva Hallberg
Kommundirektör

Birgitta Petersson
T f Inköps- och upphandlinschef

Delegeringsordning för kommunstyrelsen i Eslövs kommun

Antagen av kommunstyrelsen 2021-04-06

Senast reviderad av kommunstyrelsen 2025-XX-XX

Att gälla från och med 2025-XX-XX

Innehåll

Delegeringsordning för kommunstyrelsen i Eslövs kommun 1
Bakgrund och information 4
Allmänna förutsättningar 4
Skillnad mellan kommunalrättslig delegering, ren verkställighet och ställningsfullmakt 4
Avgränsning av delegats beslutanderätt 5
Överklaganden 5
Vem kan man delegera till? 5
Delegeringsbeslutens innehåll 6
Anmälan av delegeringsbeslut 6
Ramar för beslut 6
Brådskande ärenden 6
Vidaredelegering av beslutanderätt 6
Villkorad vidaredelegering av beslutanderätt – brukarinflytande 7
Ersättare för delegat 7
Andra typer av beslut 7
Undertecknande av handlingar 7
Firmatecknare 7
Tillsyn enligt miljöbalken 8
Delegeringsförteckning – Kommunstyrelsen 9
Allmänna ärenden 9
Ekonomi 12
Upphandling* 14
Fastighet och exploatering 15
Detalj- och översiktsplanering m.m. 16
Personal 18
Miljö 20
Kommunikation 20
Förteckning av administrativ ordning 21
Firmateckningsrätt – generell och för vissa handlingar för kommunstyrelsen 23
Delegeringsförteckning avseende tillsyn enligt miljöbalken – Kommunstyrelsen 24
Allmänna ärenden 24
Miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag 25
Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 25
Förorenade områden 26
Vattenverksamhet – Tillstånd 26
Kemiska produkter och biotekniska organismer –Tillstånd/dispensbeslut 26
Kemiska produkter och biotekniska organismer – Tillsynsärenden 27
Avgifter för prövning och tillsyn 27
Sanktioner mm 27

Brådskande ärenden 27
Avfall och producentansvar – Tillstånd/dispensbeslut 28
Jordbruk och annan verksamhet 28
Laghänvisning 29

Bakgrund och information

Kommunstyrelsen kan genom delegering eller annan form av uppdrag/behörighet ge sina utskott och personal på sin förvaltning olika former av möjlighet att agera. Dessa är samlade i detta dokument, delegeringsordningen. Den är indelad på så sätt att först kommer delegeringsförteckning, förteckning av administrativ ordning, firmateckningsrätt och sist delegeringsförteckning avseende tillsyn enligt miljöbalken.

Allmänna förutsättningar

De juridiska förutsättningarna för kommunstyrelsens möjlighet att delegera beslutanderätt följer av 6 kapitlet 37-40 §§ och 7 kapitlet 5-8 §§ kommunallagen (KL).

Huvudsyftet med delegering av beslutanderätten är att
- avlasta kommunstyrelsen rutinärenden för att skapa utrymme för mer omfattande behandling av betydelsefulla och principiella ärenden, och
- möjliggöra en effektivare verksamhet genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare, samt
- förbättra servicen

Med delegering avses att kommunstyrelsen överför självständig beslutanderätt till förtroendevalda eller anställda i kommunen. Det vill säga att kommunstyrelsen ger någon i uppdrag att fatta beslut på styrelsens vägnar i vissa ärenden. De vanligaste förekommande ärendena samlas i kommunstyrelsens delegeringsordning, men styrelsen kan också besluta om delegation i en viss fråga enligt särskilt beslut.

Beslut som är fattade med stöd av delegeringsordning har samma rättsliga verkan som om det skulle ha fattats av kommunstyrelsen. Rätten att ta beslut förs helt över till delegaten. Delegaten ansvarar för det fattade beslutet. Kommunstyrelsen kan inte ändra eller återkalla ett beslut som har fattats med stöd av delegation. Delegaten kan lämna över beslutanderätten i ett visst ärende till kommunstyrelsen om ärendets beskaffenhet bedöms påkalla det.

Om ärendet är principiellt viktigt kan kommunstyrelsen ta över ärendet och föregripa delegatens beslut, det vill säga ta upp ärendet till eget avgörande även om beslutanderätten delegerats. Då måste den som fått beslutanderätten delegerad till sig få reda på, i förväg, att kommunstyrelsen tänker fatta ett eget beslut.

Kommunstyrelsen kan dock när som helst besluta om att återkalla en delegats beslutanderätt.

Man får inte utöva delegerad beslutanderätt i ärenden som berör ens egna personliga förhållanden eller där det enligt kommunallagen finns något annat jäv. Bestämmelserna finns i 6 kapitlet 28-32 §§ kommunallagen.

Skillnad mellan kommunalrättslig delegering, ren verkställighet och ställningsfullmakt

Delegering innebär att självständig beslutanderätt överförs från nämnden till delegaten att skilja från beslutanderätt som utgår från givna ramar som de anställda har att utgå ifrån som då kallas för ren verkställighet. Ren verkställighet saknar utrymme för självständiga bedömningar och i dessa ärenden handlar det om att verkställa sådant som redan är beslutat och reglerat genom lag, kommunens styrdokument eller avtal. Exempel på ren verkställighet är utlämnande av allmänna handlingar enligt tryckfrihetsförordningen, att ta ut avgift för barnomsorg enligt en av kommunfullmäktige fastställd taxa eller personalärenden som gäller ledighet vid sjukdom eller liknande enligt kollektivavtal.

Vissa ärenden är i gränslandet mellan ren verkställighet och självständiga beslut men kan ändå räknas som ren verkställighet under förutsättning att det finns klara riktlinjer och där intresset för att överklaga med stöd av kommunallagen inte bedöms vara stort.

Delegeringsbeslut ska kunna överklagas genom laglighetsprövning eller förvaltningsbesvär. Beslut som är ren verkställighet kan inte överklagas.

Rätten att avge yttranden behöver delegeras, trots att yttranden normalt inte kan överklagas. Kännetecknande för denna typ av beslut är, förutom att de regleras i lag, bland annat att det finns alternativa lösningar och att

beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar.

Övriga beslut kallas beslut av verkställighetskaraktär och innebär åtgärder som normalt finns inom den anställdes område. Interna beslut och ställningstaganden som rör den inre verksamheten, till exempel de flesta personaladministrativa beslut och beslut i den löpande driften, räknas till verkställighet och omfattas inte av delegeringsrätten. Sådan beslutanderätt kan framgå av lagar, arbetsbeskrivningar, ekonomi-/personalrutiner och liknande.

Beslut som behöver delegeras av kommunstyrelsen är sådant som rör myndighetsutövning enligt specialförfattningar, och andra beslut som berör tredje man, till exempel bidragsgivning till organisationer.

Ställningsfullmakt innebär att det med anställningen följer en behörighet att företa rättshandlingar med bindande verkan för huvudmannens räkning, som här är Eslövs kommun.

Avgränsning av delegats beslutanderätt

En delegats beslutanderätt är begränsad till det egna verksamhetsområdet och i detta fall kan delegeringen aldrig omfatta något utanför kommunstyrelsens verksamhet. Enligt 6 kapitlet 38 § kommunallagen får inte beslutanderätten delegeras i följande slag av ärenden:
- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut i kommunstyrelsen i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Överklaganden

Delegeringsbeslut kan överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens beslut. Inom svensk förvaltningsrätt förekommer två huvudtyper av överklagande: laglighetsprövning och förvaltningsbesvär.

Laglighetsprövning:
Varje kommunmedlem kan få lagligheten av kommunstyrelsens beslut prövad genom att överklaga beslutet hos förvaltningsrätten enligt 13 kapitlet kommunallagen. Bestämmelserna om överklagande gäller oavsett om beslutet fattats av kommunstyrelsen eller av delegat. Om överklagandet bifalles så kan besvärsmyndigheten upphäva det överklagade beslutet, men inte ersätta det med ett nytt beslut. Besvärsmyndighet är förvaltningsrätten. Överklagandetiden enligt kommunallagen räknas från det datum protokollet från kommunstyrelsens sammanträde, där beslutet anmäldes, tillkännages.

Förvaltningsbesvär:
Vid förvaltningsbesvär prövar besvärsmyndigheten både beslutets laglighet och lämplighet och om överklagandet bifalles så kan besvärsmyndigheten inte bara upphäva beslutet utan också ändra dess innehåll eller ersätta det med nytt beslut. Besvärsinstans varierar efter vilket lagstiftningsområde det gäller. Överklagandetiden räknas från det datum klaganden fått del av beslutet.

Vem kan man delegera till?

Kommunstyrelsen får delegera sin beslutanderätt i ett visst ärende eller en grupp av ärenden åt
- presidiet,
- ett utskott under styrelsen,
- en enskild ledamot eller ersättare eller
- en anställd inom kommunen.

Beslutanderätten får inte utövas av anställda i förening. Det är inte tillåtet för tjänstemän att besluta tillsammans. Det är inte heller tillåtet att delegera till en blandad grupp med både anställda och förtroendevalda. Om en ärendegrupp är så stor att man vill delegera till flera anställda får ärendegruppen delas upp t.ex. genom indelning i distrikt, indelning efter sökandens personnummer m.m. Vid delegering till utskott bestående av två eller flera förtroendevalda måste regler om beslutsförhet och omröstning finnas.

Delegeringsbeslutens innehåll

Av delegeringsbesluten ska det framgå att beslutet är fattat på delegation, särskild mall finns framtagen. Respektive delegat ansvarar för att delegeringsbeslut anmäls till kommunstyrelsen.

I ett delegeringsbeslut ska det framgå
- datum för när beslutet fattas,
- diarienummer,
- ärenderubrik,
- beslutsinnehåll med klargörande motivering (oavsett om beslutet är negativt eller positivt)
- hänvisning till den lagtext och bestämmelser som ligger till grund för beslutet,
- vem som fattat beslutet,
- att beslutet är ett delegeringsbeslut med hänvisning till nummer i delegeringsordningen,
- vem/vilka som delgivits beslutet, och
- hur det överklagas.

Anmälan av delegeringsbeslut

Beslut fattade med stöd av delegering ska anmälas på första kommunstyrelsesammanträdet efter tidpunkten för beslutet. I protokollet ska anges att kommunstyrelsen tagit del av delegeringsbeslut inkomna under viss tidsperiod.

Delegeringsbeslutet får inte överprövas av kommunstyrelsen i samband med att beslutet anmäls. Delegatens beslut överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens beslut. Det är därför viktigt att man genom protokollet kan identifiera varje delegeringsbeslut, det vill säga med en rubrik som speglar innehållet i beslutet, med hänsyn till bland annat möjligheten att överklaga besluten och för att delegeringsbeslut ska kunna vinna laga kraft.

Ramar för beslut

För samtliga beslut som fattas med stöd av delegering gäller att besluten ska följa gällande lagstiftning, av Eslövs kommuns beslutade styrdokument samt ligga inom budgeterad ram för den verksamhet det gäller.

Om ärendet inte ryms inom budgeten ska ärendet beslutas av kommunstyrelsen.

Brådskande ärenden

Kommunstyrelsen får enligt 6 kapitlet 39 § kommunallagen uppdra åt ordföranden eller annan ledamot att besluta i ärenden som är så brådskande att kommunstyrelsens beslut inte kan avvaktas. Det rör sig bara om ärenden som måste beslutas omgående. Ärenden som avgörs med den här bestämmelsen ska anmälas vid kommunstyrelsens nästa sammanträde.

Vidaredelegering av beslutanderätt

Kommunstyrelsen får besluta, att en förvaltningschef som erhållit delegation ges rätt att vidaredelegera beslutanderätten till en annan anställd inom kommunen (7 kapitlet 6 § kommunallagen).

I Eslövs kommun är kommundirektören förvaltningschef för Kommunledningskontoret.

Ett beslut som har fattats med stöd av vidaredelegering ska anmälas till kommundirektören. Kommundirektören ska i sin tur anmäla beslutet till kommunstyrelsen.
Vidaredelegering får enbart ske i ett led, det vill säga den som fått delegation från kommundirektören får inte delegera vidare.

Villkorad vidaredelegering av beslutanderätt – brukarinflytande

I 8 kapitlet 3 § kommunallagen anges att kommunstyrelsen ska verka för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster. I syfte att stärka brukarinflytandet kan kommunstyrelsen förena delegering, till en anställd av beslutanderätten, med villkor som innebär att brukarna av kommunstyrelsens tjänster ska ges tillfälle att lägga fram förslag eller att yttra sig innan delegaten fattar beslutet (7 kapitlet 7 § kommunallagen). Kommunstyrelsen får också bestämma att en anställd får fatta beslut endast om företrädare för brukarna har tillstyrkt beslutet.

Ersättare för delegat

Vid ordinarie delegats frånvaro inträder närmast överordnad chef. Vid kommundirektörens frånvaro träder i första hand tillförordnad kommundirektör in.

Ersättaren får samma rätt att fatta delegeringsbeslut som ordinarie delegat. Ett beslut som har fattats av en ersättare ska anmälas till kommunstyrelsen.

Andra typer av beslut

Det finns andra typer av beslut där kommunstyrelsen ger i uppdrag eller ger behörighet till tjänstepersoner som inte utgör delegering i kommunallagens bemärkelse, till exempel att företräda kommunstyrelsen i rättsliga tvister såsom ombud. Dessa uppdrag är samlade i en förteckning, Förteckning av administrativ ordning. Dessa ärenden ska inte anmälas till nämnden då de inte är delegeringsbeslut.

Undertecknande av handlingar

Att teckna avtal, att underteckna eller digitalt signera ett avtal, till följd av ett beslut antingen av kommunstyrelsen eller på delegation betraktas som verkställighet och behöver inget eget beslut.

Handlingar upprättade mot bakgrund av beslut av kommunstyrelsen eller dess utskott ska enligt reglemente för kommunstyrelsen undertecknas av kommunstyrelsens ordförande eller vid dennes förfall av kommunstyrelsens förste vice ordförande eller vid även dennes förfall av kommunstyrelsens andre vice ordförande med kontrasignering av anställd som kommunstyrelsen bestämmer.

Avtal och andra handlingar som upprättas till följd av delegeringsbeslut undertecknas av den som fattat delegeringsbeslutet eller den chef som har verksamhetsansvar och betraktas som verkställighet.

Avtal och andra handlingar som inte är upptagna i delegeringsordningen och som rör någon verksamhet på Kommunledningskontorets avdelningar ska undertecknas i enlighet med kommunstyrelsens beslut om undertecknande och firmateckningsrätt.

Firmatecknare

Firmatecknare är en civilrättslig term som används beträffande personer som utsetts av styrelsen för till exempel ett aktiebolag eller en ekonomisk förening att företräda bolaget eller föreningen och teckna dess firma. Firmatecknare regleras i aktiebolagslagen (2005:551) respektive lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. Begreppet firmatecknare finns däremot inte i kommunallagen. Trots detta förekommer det ändå att kommunens firmatecknare efterfrågas i samband med ingående av avtal vid ärendetyper som inte anges i delegeringsordningen, eller exempelvis när kommunen ansöker om medel till diverse projekt.

Vem som företräder en kommun i avtalsrättsliga eller andra sammanhang avgörs av kommunallagens regler om beslutanderättens fördelning i form av delegering genom reglementen (från kommunfullmäktige till kommunstyrelse eller nämnd) och delegeringsordningar (inom kommunstyrelsen eller nämnden och dess förvaltning). I de flesta ärenden framgår vem som är behörig att underteckna handlingar antingen av kommunstyrelsens eller kommunfullmäktiges beslut eller som en följd av delegeringsordningen, se också avsnittet ovan om *Undertecknande av handlingar*.

I syfte att tydliggöra hanteringen av ärendetyper där firmatecknare efterfrågas finns en separat del i

delegeringsordningen som hanterar både generell firmateckningsrätt och firmateckningsrätt för vissa handlingar för kommunstyrelsen.

Rätten att teckna firma följer av ansvar för ett verksamhetsområde och budgetansvar för samma område. Det är således inte möjligt för en avdelningschef på Kommunledningskontoret att underteckna ett avtal som rör en fråga utanför det egna verksamhetsområdet eller inte ryms inom avdelningens budget. Firmateckningsrätten följer respektive ansvarsområde och innebär att administrationen förenklas på så sätt att rätten att underteckna avtal läggs på den tjänsteperson som normalt handlägger den typen av ärenden.

Tillsyn enligt miljöbalken

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är lokal nämnd för miljöfrågor i Eslövs kommun. Genomförandet av tillsynen utförs av miljöavdelningens miljöinspektörer. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar även för verksamhet som är föremål för miljötillsyn. För att säkerställa att intressekonflikter och jävssituationer inte uppstår är kommunstyrelsen lokal miljönämnd i vissa frågor som rör Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens verksamhet, till exempel kommunaltekniska verksamheter kopplat till gatu- och trafikfrågor. För utförandet av den faktiska tillsynen anlitar kommunstyrelsen miljöinspektörer från andra kommuner. Delegeringsförteckning avseende tillsyn enligt miljöbalken finns som separat del i denna delegeringsordning.

Delegeringsförteckning – Kommunstyrelsen

I delegeringsförteckningen anges vilka ärenden eller grupper av ärenden inom nämndens område där annan än nämnden får beslutanderätt.

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Kommun-direktörens vidaredelegering	Anmärkningar
A	**Allmänna ärenden**				
A.1	Besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.	6 kap. 39 § KL	Kommunstyrelsens ordförande, vid dennes förfall 1:e vice ordförande, vid även dennes förfall 2:e vice ordförande		
A.2	Ge tillstånd till att använda a) kommunens vapen (gäller näringsidkare) och b) kommunens logotyp.	a) Lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar	Kommundirektör Kommunikationschef		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig. a) Kommunens vapen kan fritt användas av enskilda medborgare.
A.3	Avge yttrande angående antagande av hemvärnsmän.	5 § Hemvärns-förordningen	Kommundirektör Avdelningschef		Efter att Vård och Omsorg har lämnat utlåtande till Kommunledingskontoret. Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig.
A.6	Ansöka om extern finansiering till verksamhet och projekt.		Kommundirektör		
A.7	Besluta att inte lämna ut allmän handling och uppställa villkor för dess utlämnande samt yttra sig över ett eventuellt överklagande a) upphandlingsärenden, b) arkivärenden, c) övriga ärenden	TF, OSL	a) Inköps- och upphandlingschef a) Upphandlingsjurist b) Arkivarie c) Kommunjurist		Överklagas hos Kammarrätten. Respektive angiven delegat avseende a) innehar delegation var för sig. Allmän handling som inte är sekretessbelagd ska i första hand lämnas ut av den som har handlingen i sin vård och detta är en verkställighet.
A.8	Yttrande enligt lagen om allmän kameraövervakning.	12 § Kamera-bevakningslag (2018:1200)	Trygghetssamordnare		
	Krisberedskap/höjd beredskap				
A.9	Besluta om eldningsförbud.	10 kap. 1 § LSO 2 kap 7 § FSO	Kommundirektör		På inrådan av Räddningstjänst Syd
A.9.1	Besluta om sändning av VMA Viktigt meddelande till allmänheten	Lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten	Kommundirektör		Beslutsrätt innehas också av Räddningstjänst Syd
	Säkerhetsskydd				
A.10	Besluta i frågor kopplade till säkerhetsskydd såsom att leda, samordna, analysera och kontrollera det interna arbetet med säkerhetsskydd för att identifiera och åtgärda brister.	Säkerhets-skyddslag (2018:585) Säkerhets-skyddsför-ordningen (2018:658)	Kommundirektör	Säkerhets-skyddschef	Säkerhetsskyddschefen är adjungerad i kommunens ledningsgrupp och delges alltid samtliga ärenden. Säkerhetsskyddschefen deltar vid behov i de möten där säkerhetsskydds-perspektiv ska beaktas.
A.10.1	Besluta om säkerhetsskyddsanalys.	2 Kap 1 § Säkerhets-skyddsför-	Kommundirektör		

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Kommun-direktörens vidaredelegering	Anmärkningar
		ordningen (2018:658)			
A.10.2	Ingå säkerhetsskyddsavtal.	4 kap. 1 § Säkerhets-skyddslag (2018:585)	Kommundirektör		Efter samråd med säkerhetsskyddschef
A.10.3	Besluta om säkerhetsprövning och placering i säkerhets-klasser.	3 kap Säkerhets-skyddslagen (2018:585)	Kommundirektör		Efter samråd med säkerhetsskyddschef
A.12	**Handläggning**				
A.12.1	Remittera ärenden till annan förvaltning och kommunalt bolag (ej styrelse).	5 kap. 26 § KL	Kommundirektör Avdelningschef		Gäller för ärenden som handläggs av respektive avdelning.
A.12.2	Besluta att ge anstånd till annan förvaltning, nämnd och kommunalt bolag (ej styrelse) avseende begärda yttranden.		Avdelningschef		Gäller för ärenden som handläggs av respektive avdelning.
A.12.3	Besluta att handläggningen i ett ärende helt eller delvis ska vara muntlig.	9 § FL	Ansvarig handläggare		
A.12.4	Underrätta part om att handläggningen av ett ärende försenas.	11 § FL	Ansvarig handläggare		Anledningen till förseningen ska redovisas i underrättelsen.
A.12.5	Besluta att avslå begäran vid dröjsmålstalan.	12 § FL	Ansvarig handläggare		Avslagsbeslut ska ske inom fyra veckor från det att begäran om att få ärendet avgjort kom in. Beslutet kan av den enskilde överklagas till den domstol eller förvaltningsmyndighet som är behörig att pröva ett överklagande av avgörandet i ärendet.
A.12.6	Besluta att avstå från tolkning eller översättning.	13 § FL	Ansvarig handläggare		
A.12.7	Avvisa ombud eller biträde.	14 § FL	Ansvarig handläggare		
A.12.8	Besluta om föreläggande för ombud att styrka sin behörighet.	15 § FL	Ansvarig handläggare		
A.12.9	Besluta om föreläggande att avhjälpa brister i framställan.	20 § FL	Ansvarig handläggare		
A.12.10	Besluta om muntligt uppgiftslämnande ska få ske och hur det i så fall ska ske.	24 § FL	Ansvarig handläggare		
A.12.11	Besluta om hur underrättelse ska ske för att uppfylla kravet på kommunicering med part inför beslut.	25 § FL	Ansvarig handläggare		
A.12.12	Besluta om hur underrättelse om innehållet i ett beslut ska ske.	33 § FL	Ansvarig handläggare		
A.12.13	Besluta om rättelse av skrivfel och liknande.	36 § FL	Ansvarig handläggare		Uppenbara skrivfel rättas inom ramen för verkställighet.
A.12.14	Besluta att ändra ett beslut på grund av nya omständigheter.	37-39 §§ FL	Ansvarig handläggare		
A.12.15	Kontrollera om ett överklagande kommit in i rätt tid samt avvisa ett överklagande som kommit in för sent.	45-46 §§ FL	a) Ansvarig handläggare b) Kommun-fullmäktiges sekreterare		Kallas också för rättids-prövning. b) Avser överklagande av beslut i kommunfullmäktige Vid tveksamheter samråd med kommunjurist
A.13	**Yttranden**				

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Kommun-direktörens vidaredelegering	Anmärkningar
A.13.1	Yttranden i ärenden till utomstående part i ärende som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.		Kommundirektör Avdelningschefer Enhetschefer		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig.
A.13.2	Framställning till och yttrande över remisser från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, lantmäterimyndighet eller annan statlig myndighet angående tillstånd enlig plan- och bygglagstiftning, fastighetsbildning etc. som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.		Kommundirektör Avdelningschef-Tillväxt Plan- och exploateringschef		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig.
A.13.3	Yttrande över bygglov, grävtillstånd och lantmäteriförrättning som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.		Mark- och exploateringsingenjör		
A.14	**Arkiv**				
A.14.1	Ansvara för kommunstyrelsens arkiv och utse arkivredogörare	4 § AL	Kommundirektör		Arkivansvaret kan inte överlämnas på annan.
A.14.2	Besluta om arkivbeskrivning.	6 § AL	Kommundirektör		
A.14.3	Besluta om informationshanteringsplan.	6 § AL	Kommundirektör		Tidigare dokumenthanteringsplan.
A.14.4	Besluta om riktlinjer och tillämpningsföreskrifter.		Kommunalförbundet Sydarkivera		
A.14.5	Utöva arkivmyndighetens tillsyn över myndigheternas arkiv.		Kommunalförbundet Sydarkivera		
A.14.6	Besluta vilken myndighet som ska ansvara för arkivering av digitala handlingar som ingår i system som används av mer än en myndighet i kommunen.		Kommunalförbundet Sydarkivera		
A.14.7	Besluta att föreskriva undantag från gallring i myndighets arkiv.		Kommunalförbundet Sydarkivera		
A.14.8	Godkänna nya arkivlokaler av analoga handlingar.		Kommunarkivarie		
A.14.9	Bestämma var analoga handlingar ska förvaras.		Kommunarkivarie		
A.14.10	Besluta att låna ut arkivmyndighetens handlingar tillfälligt till andra myndigheter.		Kommunarkivarie		
A.15	**Behandling av personuppgifter**				
A.15.1	Beslut att ta ut en avgift eller avvisa begäran om registerut-drag eller anmälningsskyldighet om begäran är uppenbart ogrundad eller orimlig.	Art. 12.5 DSF Art. 15 DSF Art. 19 DSF	Kommundirektör Avdelningschef Enhetschef		Överklagas hos förvaltningsrätten. Samråd med dataskyddssamordnare.
A.15.2	Beslut om att avvisa den registrerades rätt till radering.	Art. 17 DSF	Ansvarig handläggare		Överklagas hos förvaltningsrätten. Samråd med dataskyddssamordnare.
A.15.3	Beslut om att avvisa den registrerades rätt till begränsning av behandling.	Art. 18 DSF	Avdelningschef Enhetschef		Överklagas hos förvaltningsrätten. Respektive angiven delegat

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Kommun-direktörens vidaredelegering	Anmärkningar
					innehar delegation var för sig. Samråd med dataskydds-samordnare.
A.15.4	Nekande beslut med anledning av den registrerades rätt att göra invändningar mot behandling av sina personuppgifter.	Art. 21 DSF	Avdelningschef Enhetschef		Överklagas hos förvaltningsrätten. Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig. Samråd med dataskyddssamordnare.
A.15.5	Besluta att inte anmäla en personuppgiftsincident till datainspektionen.	Art. 33 DSF	Kommundirektör		Enligt riktlinjer för personuppgiftsincident-hantering, samråd ska ske med dataskyddsombud
A.16	**Visselblåsning**				
A.16.1	Hantering, utredning och beslut inom ramen för uppföljningsärende med anledning av rapport om missförhållanden	Lagen (2021) om skydd för personer som rapporterar om missförhållande n	Kommunjurist		Samråd med HR-chef eller förtroendearbetsgrupp.
B	**Ekonomi**				
B.1.1	Utgöra budgetberedning.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		
B.1.2	Besluta om igångsättningstillstånd för investeringar i fastigheter, övriga anläggningar och exploateringsprojekt.		a) Kommunstyrelsens arbetsutskott		
B.1.3	Underteckna låne- och borgensförbindelser.		Kommunstyrelsens ordförande, vid förfall 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande och kontrasigneras av Ekonomichef, vid dennes förfall Kommundirektör		
B.1.4	Rätt att uppta nya lån enligt i budgeten fastställd låneram.		Ekonomichef		
B.1.5	Rätt att uppta lån för kortare tid än ett år samt konvertering av befintliga lån.		Ekonomichef		
B.1.6	Omfördelning av medel som är av teknisk karaktär.		Ekonomichef		
B.1.7	Besluta om hyreskompensation vid verksamheters byte av lokaler, kommunövergripande.		Ekonomichef		Maxbelopp finns angivet inom kommunstyrelsens budget
B.1.8	Besluta om ekonomiska transaktioner och placeringar så att kommunens medel får god avkastning och ges betryggande säkerhet.	11 kap. 2 § KL	Ekonomichef		Enligt finanspolicy respektive placeringspolicy av pensionsmedel.

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Kommun-direktörens vidaredelegering	Anmärkningar
B.1.9	Försäljning av lös egendom a) till ett belopp om högst tre prisbasbelopp i varje enskilt fall b) till ett belopp om högst sex prisbasbelopp i varje enskilt fall, c) till ett belopp om högst 25 prisbasbelopp i varje enskilt fall, d) därutöver.		a) Enhetschef b) Avdelningschef c) Kommundirektör d) Kommunstyrelsens arbetsutskott		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig.
B.2	**Donationsmedel**				
B.2.1	Placera donationsmedel		Ekonomichef		
B.3	**Avskrivning – fordran**				
B.3.1	Avskrivning av kommunens fordringar, i varje särskilt fall högst 100 000 kronor.		Ekonomichef		
B.3.2	Avskrivning av fordran vid konkurs högst 10 prisbasbelopp per gång.		Ekonomichef		
B.4	**Förlustansvar – statlig bostadsfinansiering**				
B.4.1	Beslut om infriande av kommunalt förlustansvar som ingåtts enligt reglerna om statlig bostadsfinansiering.		Ekonomichef		
B.5	**Inkasso**				
B.5.1	Beslut om att hänskjuta inkassoärenden och ärenden om betalningsföreläggande till rättegång.		Kommunjurist Ekonomichef		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig.
B.6	**Attestordning m.m.**				
B.6.1	Besluta om attestordning.		Kommundirektör		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig.
B.6.2	Rätt att utse person för undertecknande av bankuttag och liknande ärenden.		Kommundirektör Ekonomichef		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig.
B.7	**Stiftelser**				
B.7.1	Utse beslutsattestanter för stiftelse.		Ekonomichef		
B.7.2	Utse behöriga personer att göra uttag från bankkonton/bankgiro/plusgiro samt rätt att utkvittera värdepost och paketförsändelser för stiftelser.		Ekonomichef		KS § 125/2010
B.8	**Sponsring**				

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Kommun-direktörens vidaredelegering	Anmärkningar
B.8.1	Tecknande av sponsringsavtal till ett värde upp till 5 prisbasbelopp i varje enskilt fall.		Kommundirektör		Se Eslövs kommuns riktlinjer avseende sponsring. Avtal om sponsring upprättas av den verksamhet som sponsrar eller tar emot sponsring. Nämnd får ingå avtal där sponsringen eller motprestationen värderas till högst 0,5 prisbasbelopp. Sponsringsavtal som överskrider detta belopp hänskjuts till kommunstyrelsen för beslut och undertecknande.
B.8.2	Motta sponsring till ett värde upp till 2 prisbasbelopp i varje enskilt fall.		Kommundirektör Avdelningschef -Tillväxt		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig. Se Eslövs kommuns riktlinjer avseende sponsring. Huvudprincipen är att Eslövs kommun ska vara restriktiv med mottagande av sponsring. Vid mottagande av sponsring ska denna stödja redan planerade verksamheter eller evenemang, och ske i linje med verksamhetens inriktning.
B.9	**Leasing- och hyresavtal**				
B.9.1	Leasingavtal/hyresavtal (inte fastigheter och lokaler) – upp till tre år.		Ekonomichef		
C	**Upphandling***	Upphandlingslag-stiftning Styrdokument			* Med upphandling jämställs samtliga former av anskaffning som upphandlingslagstiftningen reglerar.
C.1	**Upphandlings- och genomförandeplan***				* Av upphandlings- och genomförandeplan framgår vilka upphandlingar som kommunstyrelsen beslutat ska genomföras.
C.1.1	Revidera kommunstyrelsens upphandlings- och genomförandeplan.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		
C.1.2	Besluta om att tilldela och avbryta upphandlingar fastställda i kommunstyrelsens upphandlings- och genomförandeplan.		Inköps- och upphandlingschef Kommundirektör		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig. Underskrift, se rubrik Undertecknande av handlingar, sid 7.
C.2	**Direktupphandling**				

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Kommun-direktörens vidaredelegering	Anmärkningar
C.2.1	Besluta om genomförande av direktupphandling.		Enhetschef Avdelningschef Kommundirektör		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig. Underskrift, se rubrik Undertecknande av handlingar, sid 7.
C.2.2	Besluta om att tilldela och avbryta direktupphandling.		Enhetschef Avdelningschef Kommundirektör		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig. Underskrift, se rubrik Undertecknande av handlingar, sid 7.

D	**Fastighet och exploatering**				
D.1	**Köp och försäljning av fast egendom, byggnation och förvaltning**				
D.1.1	Försäljning av fast egendom avsedd för verksamhetändamål på de villkor i fråga om pris m.m. som kommunfullmäktige fastställt.	JB, FBL	Kommunstyrelsens arbetsutskott		Avser mark som enligt fastställd detaljplan är avsedd för verksamhets-ändamål.
D.1.2	Försäljning av fast egendom avsedd för bostadsbebyggelse eller där arrendeavtal redan har tecknats på de villkor i fråga om pris m.m. som kommunfullmäktige fastställt.	JB, FBL	Mark- och exploateringsingenjör		Avser mark som enligt fastställd detaljplan är avsedd för bostads-bebyggelse eller verksamhetsändamål om arrendeavtal redan har tecknats.
D.1.3	Försäljning av fast egendom till en köpeskilling a) om högst 2 000 000 kronor, b) upp till högst 5 000 000 kronor. I samband med försäljning teckna erforderliga avtal.		a) Kommunstyrelsens arbetsutskott b) Kommunstyrelsen		Försäljning till en köpeskilling över 5 000 000 kronor beslutas av Kommunfullmäktige.
D.1.4	Köp av fast egendom till en köpeskilling a) om högst 5 000 000 kronor, b) upp till högst 10 000 000 kronor. I samband med köp teckna erforderliga avtal.		a) Kommunstyrelsens arbetsutskott b) Kommunstyrelsen		Köp till en köpeskilling över 10 000 000 kronor beslutas av Kommunfullmäktige. Finansiering av förvärv ska redovisas i anslutning till beslut.
D. 1.5	Rätt att teckna överenskommelse om fastighetsreglering som omfattar överlåtelse eller upplåtelse av mark för att genomföra detaljplan till ett värde om högst 250 000 kr		Mark- och exploateringsingenjör		
D.1.6	Rätt att godkänna och teckna markanvisningsavtal till en köpeskilling av a) om högst 2 000 000 kronor, b) upp till högst 5 000 000 kronor.		a) Kommunstyrelsens arbetsutskott b) Kommunstyrelsen		Avtal avseende belopp över 5 000 000 kronor beslutas av Kommunfullmäktige.
D.1.7	Beslut om att genomföra markanvisningstävling, fastställa tävlingsprogram och utse eventuellt rådgivande jury samt utse vinnaren av markanvisningstävlingen.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		
D.1.8	Beslut om direktanvisning.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		Vid behov om att frångå markanvisningspolicyn
D.1.9	Rivning av kommunens egna byggnader såvida de inte är av principiell beskaffenhet.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		
D.1.10	Ändringar i riktlinjer för Markanvisningsavtal respektive Exploateringsavtal som följer av lag eller andra författningsändringar samt smärre ändringar av redaktionell karaktär.		Avdelningschef – Tillväxt		Måste framgå av beslut från kommunfullmäktige att detta är delegerat till kommunstyrelsen. Smärre förändringar får inte innebära förändringar av innebörden av riktlinjerna.

D.2	**Arrende, hyra, servitut m.m.**				
D.2.1	Rätt att upplåta kommunens mark genom arrendeavtal eller annan nyttjanderätt a) avseende bostadsbebyggelse eller verksamhetsändamål med undantag för verksamhet med industriändamål för en tid av högst ett år (12 månader) b) avseende verksamhet med industriändamål c) för tid överstigande ett år (12 månader)	7 kap. 1 § JB	a) Mark- och exploaterings-ingenjör b) Kommunstyrelsens arbetsutskott c) Kommunstyrelsens arbetsutskott		
D.2.2	Rätt att arrendera mark till kommunal verksamhet.		Mark- och exploateringsingenjör		
D.2.3	Rätt att säga upp arrendeavtal och annan nyttjanderätt.		Mark- och exploateringsingenjör		
D.2.4	Beslut att godkänna hyra av lokal om hyrestiden inte överstiger ett år (12 månader).		Kommundirektör		SeF tecknar kontrakt efter godkännandet.
D.2.5	Rätt att göra ändringar i tidplaner för investeringar och inhyrningar i kommunens lokalprojekt.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		Se separat beslut KF § 121/2020 Dnr KS 2020.0027
D.3	**Servitut**				
D.3.1	Rätt att tillförsäkra kommunen servitut, ledningsrätt eller nyttjanderätt i annan tillhörig fastighet och medverka till ändring eller upphävande av sådan rätt.		Mark- och exploateringsingenjör		
D.3.2	Rätt att belasta kommunens mark med a) servitut, ledningsrätt eller nyttjanderätt för ledning, rätt till väg eller rätt till anläggning och medverkan till ändring eller upphävande av sådan rätt, utom såvitt avser högspänningsledning ovan jord. b) servitut, ledningsrätt eller nyttjanderätt för ledning, rätt till väg eller rätt till anläggning och medverkan till ändring eller upphävande av sådan rätt, utom såvitt avser högspänningsledning ovan jord om det avser genomförande av detaljplan.		a) Kommunstyrelsens arbetsutskott b) Mark- och exploateringsingenjör		
E	**Detalj- och översiktsplanering m.m.**				
E.5	**Detaljplan, planbesked, samråds- och granskningsförfarande m.m.**				
E.5.1	Beslut om att ta fram en detaljplan eller beslut om planbesked.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		

E.5.2	Beslut om att påbörja, samråda och godkänna planprogram.	5 kap. 10 § PBL	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
E.5.3	Beslut om överenskommelse med sökanden att planbesked får lämnas senare än inom fyra månader.	5 kap. 4 § PBL	Avdelningschef-Tillväxt		
E.5.4	Beslut om begäran om planeringsbesked.	5 kap. 10 a § PBL	Avdelningschef-Tillväxt		
E.5.5	Beslut om inledande av samråds- och granskningsförfarande vid framtagande av detaljplan.	5 kap. 11-15 §§ PBL	Kommunstyrelsens arbetsutskott		Kungörelse sker i samband med framtagande av detaljplan enligt PBL och är en verkställighet.
E.5.6	Beslut om att ta fram områdesbestämmelser.	5 kap. 39 § PBL	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
E.5.7	Beslut om inledande av samråds- och granskningsförfarande vid framtagande av områdesbestämmelser.	5 kap. 39 § PBL	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
E.5.8	Beslut om kungörelse vid framtagande av områdes-bestämmelser.	5 kap. 39 § PBL	Plan- och exploateringschef		
E.5.9	Rätt att teckna planavtal.		Avdelningschef-Tillväxt Plan- och exploateringschef		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig.
E.5.10	Besluta om prioritering av pågående detaljplaner.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		
E.6	**Översiktsplanering**				
E.6.1	Besluta om kommunövergripande planeringsunderlag för Eslövs Kommun.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		Med kommunövergripande planeringsunderlag avses underlag i form av utredningar till den kommunövergripande översiktsplanen.
E.6.2	Beslut om kungörelse vid framtagande av översiktsplan		Plan- och exploateringschef		
E.6.3	Beslut om inledande av planeringsstrategi.	3 kap. 23 § PBL	Kommunstyrelsens arbetsutskott		
E.6.4	Beslut att begära reviderat granskningsyttrande från länsstyrelsen	3 kap. 18a § PBL	Plan- och exploateringschef		
E.7	**Byggnadsvårdspris**				
E.7.1	Handlägga beslut och eventuella förändringar rörande byggnadsvårdsprisets innehåll.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		KS § 89/2015, ärendenr KS.2011.0363
E.8	**Pantbrev – utbyte m.m.**				
E.8.1	Rätt att utföra utsträckning, nedsättning, dödning, sammanföring och relaxation av inteckningar samt utbyte av pantbrev liksom andra jämförliga åtgärder vad gäller pantbrev eller inteckningar.		Mark- och exploateringsingenjör		

F	**Personal**				
F.1	**Ärenden rörande personal inom Eslövs kommuns förvaltningsorganisation som helhet**				
F.1.1	Förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lag-stiftning och avtal om förhandlingsrätt, central nivå.	11-13 §§, 19 § och 38 § MBL	Kommundirektör		Kan också regleras av samverkansavtal.
F.1.2	Förhandla på förvaltningens vägnar enligt gällande lagstiftning och avtal om förhandlingsrätt, lokal nivå.	11-13 §§, 19 § och 38 § MBL	Kommundirektör		Kan också regleras av samverkansavtal. Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig.
F.1.3	Förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning och avtal om förhandlingsrätt, lokal och central nivå.		HR- chef Lön- och förhandlingsstrateg		Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig.
F.1.4	Besluta om frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dessarbetstagare, genom kollektivavtal eller på annat sätt, med bindande verkan för kommunens hela förvaltningsorganisation.		Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott		
F.1.5	Besluta om stridsåtgärd.		Kommunstyrelsens arbetsutskott		
F.1.6	Besluta om undantag från samordningsbestämmelserna i gällande kollektivavtal.		Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott		
F.1.7	Besluta om pensionsförmåner i den mån de avviker från lag och avtal.		Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott		Gäller i andra fall än verkställighet.
F.1.8	Besluta om löne- och anställningsvillkor för kommundirektör.		Kommunstyrelsens ordförande		
F.1.9	Besluta om löne- och anställningsvillkor för förvaltningschef och.		Kommundirektör		
F.1.10	Besluta om förmåner för förvaltningschef vid ledighet för uppdrag utanför kommunen samt beviljande av ledighet för förvaltningschef som inte följer av lag eller avtal.		Kommundirektör		
F.1.11	Besluta om hel tjänstledighet som inte är reglerad i lag för tid överstigande sex månader för a) kommundirektör b) förvaltningschef c) avdelningschef och enhetschef på Kommunledningskontoret d) övriga anställda.		a) Kommunstyrelsens ordförande b) Kommundirektör c) Kommundirektör d) HR-chef		
F.1.12	Besluta om förmåner, utöver lag och avtal, under ledighet överstigande sex månader för a) Kommundirektör b) Förvaltningschef, avdelningschef och enhetschef på Kommunledningskontoret		a)Kommunstyrelsens ordförande b)Kommundirektör c) HR-chef		

	c) övriga anställda.				
F.1.13	Besluta om disciplinärende (varning) av a) Förvaltningschef, b) övriga anställda.	AB	a) Kommundirektör b) Kommundirektör Förvaltningschef		a) Efter samråd med HR-chef b) Efter samråd med HR-chef eller Lön- och förhandlingsstrateg.
F.1.14	Besluta om avstängning av a) förvaltningschef, b) övriga anställda.	AB	a) Kommundirektör b) Kommundirektör Förvaltningschef		a) Efter samråd med HR-chef b) Efter samråd med HR-chef eller Lön- och förhandlingsstrateg.
F.1.15	Besluta om uppsägning på grund av personliga skäl av a) förvaltningschef, b) övriga anställda.	LAS	a) Kommundirektör b) Kommundirektör Förvaltningschef		a) Efter samråd med AGU b) Godkänns och förhandlas av HR-chef eller Lön- och förhandlingsstrateg
F.1.16	Besluta om avsked av a) förvaltningschef, b) övriga anställda.	LAS	a) Kommundirektör b) Kommundirektör Förvaltningschef		a) Efter samråd med AGU b) Efter samråd med HR-chef eller Lön- och förhandlingsstrateg Får inte vidaredelegeras.
F.1.17	Besluta om överenskommelse om avslut av anställning av a) förvaltningschef, b) övriga anställda.	LAS	a) Kommundirektör b) Kommundirektör Förvaltningschef		a) Efter samråd med AGU b) Efter samråd med HR-chef eller Lön- och förhandlingsstrateg Får inte vidaredelegeras.
F.1.18	Besluta om överenskommelse med arbetstagarorganisation om skadestånd.	MBL	HR-chef		
F.1.19	Besluta om arvoden till uppdragstagare utan anställningsavtal. a) röstmottagare b) övriga uppdragstagare.		a) Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott b) Kommundirektör Förvaltningschef Avdelningschef Enhetschef Lön- och förhandlingsstrateg		Exempelvistillfälliga konsulter som direktupphandlas.
F.1.20	Beslut om att lämna uppdrag till en sammanslutning av kommuner i arbetsgivarfrågor.	6 kap. 3 § lagen om vissa kommunala befogenheter	Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott		
F.2	**Ärenden rörande personal vid Kommunledningskontoret**				
F.2.1	Ansvar för arbetsmiljön.	3 kap. Arbetsmiljölagen	Kommundirektör med rätt att fördela arbetsmiljöuppgifter	Förvaltnings-chef samt Avdelningschef och enhetschef på kommun-ledningskontoret	Vidaredelegation 7 kap. 6 § KL

F.3	**Ärenden rörande förtroendevalda**				
F.3.1	Besluta om tolkning av reglemente om ekonomiska förmåner till förtroendevalda.		Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott		
F.3.2	Besluta om tolkning och tillämpning av ”Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda” och ”Pensionsreglemente för kommunala förtroendevalda”.		Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott		
F.3.3	Besluta om förlorad arbetsinkomst för de förtroendevalda som inte är i ett anställningsförhållande.		Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott		
G	**Miljö**				
G.1	**Delegation**				
G.1.1	Delegation av dispenser avseende avfall.	15 kap. 25 § MB	Miljö- och samhällsbyggnads-förvaltningen		Se avsnitt Delegeringsförteckning avseende tillsyn enligt miljöbalken - Kommunstyrelsen
G.1.2	Delegation av miljöärenden avseende tillsyn och offentlig kontroll av den egna verksamheten.		Samverkanskommun		Se avsnitt Delegeringsförteckning avseende tillsyn enligt miljöbalken - Kommunstyrelsen
G.2	**Miljöfarliga ärenden**				
G.2.1	Tillstånds- och tillsynsuppgifter avseende explosiva varor.	Förbunds-ordning punkt 3.11	Räddningstjänsten Syd		Se separat beslut KF § 103/2010 dnr KS.2010.0426
G.2.2	Tillstånds- och tillsynsuppgifter avseende brandfarliga varor.	Förbunds-ordning punkt 3.11	Räddningstjänsten Syd		Se separat beslut KF § 103/2010 dnr KS.2010.0426
H	**Kommunikation**				
H.1	**Grafisk profil**				
H.1.1	Besluta om förändringar i grafisk manual.		Kommunikationschef		

Förteckning av administrativ ordning

Av följande förteckning framgår vad som gäller i administrativa frågor för kommunstyrelsen. Förteckningen beslutas av kommunstyrelsen men utgör inte delegering i kommunallagens bemärkelse. Åtgärder som vidtas med stöd av denna förteckning ska alltså inte anmälas till nämnden.

Nr	Ärende	Ansvar	Anmärkning
	Administrativ ordning		
1	Godkänna tjänsteresa utanför Europas gränser avseende a) Förvaltningschefer, b) personal inom Kommunledningskontoret	a) Kommundirektör b) Kommundirektör	
2	Godkänna tjänsteresa utanför Europas gränser för Kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande	
3	Rätt att utse tjänsteförrättande chef för a) Kommundirektör b) Förvaltningschef c) Övriga chefer	a) Kommundirektör b) Kommundirektör Förvaltningschef vid semester c) Övriga chefer	
4	Rätt att föra Eslövs kommuns inför domstol, myndigheter och andra organisationer samt vid förrättningar av olika slag, såsom förlikning. Även rätt att sätta annan i sitt ställe genom fullmakt.	Kommunjurist Kommundirektör	Respektive angiven befattningshavare innehar rätten var för sig.
5	Rätt att föra Eslövs kommuns talan inför domstol och andra myndigheter i mål och ärenden som rör överprövning av upphandlingar. Även rätt att sätta annan i sitt ställe genom fullmakt.	Inköp- och upphandlingschef Kommunjurist Upphandlingsjurist	Respektive angiven befattningshavare innehar rätten var för sig.
6	Rätt att företräda kommunen vid fastighetsbildningsförrättningar, byggnations- och tillståndsärenden, ansöka om fastighetsbildning och bygglov och dylika ärenden samt i anslutning därtill träffa och underteckna erforderliga överenskommelser inom av kommunfullmäktige fastlagd budget.	Mark- och exploateringsingenjör	
7	Rätt att utse ombud för kommunen i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.	HR-chef	I samråd med kommunjurist.
8	Rätt att avgöra frågor om kommunens tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.	HR-chef	
9	Rätt att avgöra tillämpning av reglemente om ekonomiska förmåner till förtroendevalda i Eslövs kommun.	HR-chef Lön- och förhandlinsstrateg	Respektive angiven ansvarig innehar ansvaret var för sig.
10	Hantera frågor rörande innehav av bisysslor för a) Kommundirektör b) Förvaltningschef, c) övriga anställda	a) Kommunstyrelsens ordförande b) Kommundirektör c) Kommundirektör Förvaltningschef,	Respektive angiven ansvarig innehar ansvaret var för sig.
11	Bevilja hel tjänstledighet som inte är reglerad i lag för tid understigande sex månader. a) Förvaltningschef, b) Avdelningschef på kommunledningskontoret och övriga anställda inom förvaltningen	a) Kommundirektör b) Kommundirektör	

12	Bevilja hel tjänstledighet som inte är reglerad i lag för tid understigande sex månader. a) Förvaltningschef, b) Avdelningschef, enhetschef och övriga anställda inom förvaltningen	a) Kommundirektör b) Kommundirektör	
13	Hantera omplacering/stadigvarande förflyttning mellan nämnder/förvaltningar av a) Förvaltningschef och avdelningschef på Kommunledningskontoret b) övriga anställda.	a) Kommundirektör b) HR-chef	
14	Hantera omplacering inom nämnd/förvaltning av a) förvaltningschef, b) övriga anställda.	a) Kommundirektör b) Kommundirektör Förvaltningschef	Respektive angiven ansvarig innehar ansvaret var för sig.
15	Rätt att företräda kommunen som ombud vid bolags- och föreningsstämmor och vattenråd.	a) Ekonomichef b) Ekonom c) Kommunjurist d) Annan person som utses av kommundirektören	Kommunen företräds i första hand av ekonomichefen men samtliga ansvariga innehar ansvaret var för sig.

Firmateckningsrätt – generell och för vissa handlingar för kommunstyrelsen

Nr	Ärende	Ansvar	Anmärkning
	Rätt att teckna Eslövs kommuns firma		
	Generell		
1	Generell rätt att på kommunstyrelsens vägnar, genom underskrift, teckna Eslövs kommuns firma.	Kommunstyrelsens ordförande, vid förfall 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande och kontrasigneras av Kommundirektör, vid dennes förfall Ekonomichef	Kräver alltid underskrift och kontrasignering, det vill säga två i förening.
	Leasing- och hyresförbindelser		
2	Rätt att på kommunstyrelsens vägnar teckna firma för Eslövs kommun av leasingförbindelser och hyresavtal såsom firmatecknare i de fall detta krävs.	Ekonomichef, vid förfall Kommundirektör	
	Firmatecknare i andra ärenden inom kommunstyrelsens ansvarsområde		
3	Rätt att på kommunstyrelsens vägnar teckna Eslövs kommuns firma var för sig inom respektive ansvarsområde och/eller inom befintlig budget.	Kommundirektör Ekonomichef HR-chef Avdelningschef för Juridiska avdelningen Avdelningschef för Tillväxtavdelningen Kommunikationschef Löne- och förhandlingsstrateg Inköps- och upphandlingschef Planchef	Respektive angiven delegat innehar delegation var för sig. Avtalsförhandling gällande upphandlingskontrakt.
	Ansökningar om statsbidrag		
4	Rätt att på kommunstyrelsens vägnar teckna Eslövs kommuns firma vid ansökningar om statsbidrag från statliga myndigheter där underskrift av firmatecknare krävs.	Kommundirektör, vid förfall Ekonomichef	
	Ansökningar om stöd från EU samt andra myndigheter och nationella organ		
5	Rätt att på kommunstyrelsens vägnar teckna Eslövs kommuns firma vid ansökningar om stöd från EU samt andra myndigheter och nationella organ där underskrift av firmatecknare krävs.	Kommundirektör, vid förfall Ekonomichef	
	Ansökningar om utbetalningar av bidrag från statliga myndigheter		
6	Rätt att på kommunstyrelsens vägnar teckna Eslövs kommuns firma vid ansökningar om utbetalning av bidrag från EU samt andra myndigheter och nationella organ där underskrift av firmatecknare krävs.	Kommundirektör, vid förfall Ekonomichef	Exempelvis ansökningar till Jordbruksverket avseende utbetalning av mjölkstöd.
	Bankadministration		
7	Rätt att på kommunstyrelsens vägnar teckna Eslövs kommuns firma avseende handlingar av bankadministrativ karaktär såsom firmatecknare gentemot kommunens bank och låneinstitut.	Ekonomichef, vid förfall Biträdande ekonomichef	Exempelvis medgivande av behörighet till internetbank och liknande.
	Stiftelser		
8	Rätt att på kommunstyrelsens vägnar teckna Eslövs kommuns firma avseende stiftelser.	Kommunstyrelsens ordförande, vid förfall Ekonomichef	Se KS § 125/2010, dnr KS.2010.0376

Delegeringsförteckning avseende tillsyn enligt miljöbalken – Kommunstyrelsen

I delegeringsförteckningen anges vilka ärenden eller grupper av ärenden inom nämndens område där annan än nämnden får beslutanderätt.

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Anmärkningar
Miljö-ärenden	**Allmänna ärenden**			* Samverkanskommun avser annan kommun som Eslövs kommun har samverkansavtal med.
2.1	Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar också rätt att besluta att överklaga beslut och domar som innefattar ändring av delegatens beslut.		Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.2	Rätt att besluta i en viss ärendegrupp innefattar också rätt att besluta att besluta att avge yttrande till högre instans med anledning av överklagande av delegeringsbeslut.		Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.3	Rätt att besluta om tillstånd/dispens i en viss ärendegrupp omfattar också rätt att besluta att på ansökan av tillståndshavare upphäva eller ändra bestämmelser och villkor i ett tillståndsbevis.	24 kap. 13 § MB	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.4	Rätt att besluta om tillstånd/dispens i en viss ärendegrupp omfattar också rätt att i den mån inte annat framgår av den aktuella ärendegruppen omfattar delegation av rätten att "Besluta om tillsynsärende" rätt att -Besluta att avskriva klagomål.		Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.5	Rätt att besluta om tillstånd/dispens i en viss ärendegrupp omfattar också rätt att besluta att meddela föreläggande och förbud.	26 kap. 9 § MB	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	Vitesföreläggande meddelas av Kommunstyrelsen
2.6	Rätt att besluta om tillstånd/dispens i en viss ärendegrupp omfattar också rätt att besluta att ålägga tidigare ägare eller nyttjanderättshavare att lämna uppgift om ny ägare eller nyttjanderättshavares namn och adress.	26 kap. 13 och 13a §§ MB.	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Anmärkningar
2.7	Rätt att besluta om tillstånd/dispens i en viss ärendegrupp omfattar också rätt att besluta att sända föreläggande eller förbud, som meddelats mot någon i egenskap av ägare till fastighet m.m. till inskrivnings-myndigheten för anteckning i inskrivningsregistret.	26 kap. 15 § MB	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.8	Rätt att besluta om tillstånd/dispens i en viss ärendegrupp omfattar också rätt att besluta att begära att den som bedriver verksamhet som kan befaras medföra olägenhet för människors hälsa eller påverka miljön skall lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder	26 kap. 19 § tredje stycket MB.	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.9	Rätt att besluta om tillstånd/dispens i en viss ärendegrupp omfattar också rätt att besluta att förlägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd att lämna de handlingar som behövs för tillsynen.	26 kap 21 § MB.	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.10	Rätt att besluta om tillstånd/dispens i en viss ärendegrupp omfattar också rätt att 1. Besluta att föreskriva att undersökning av verksamhet och dess verkningar i stället skall utföras av någon annan och att utse någon att göra sådan undersökning om kostnaden för undersökningen inte överstiger 10.000 kronor. 2. Besluta att förena beslut om undersökning med förbud att överlåta berörd fastighet eller egendom till dess undersökningen är slutförd. 3. Besluta att meddela förbud vid vite av högst 25 000 kronor att rubba eller skada mätapparat eller liknande utrustning som behöver sättas ut vid undersökningar. 4. Ansökan om utdömande av försuttet vite.	1. 26 kap. 22 § första stycket tredje meningen MB 2. 26 kap 22 § tredje stycket MB 3. 28 kap. 1 och 7 §§ MB 4. 21 kap. 1 § punkt 8 MB, 6 § lag (1985:206) om vite	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
Miljö-ärenden	**Miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag**			* Samverkanskommun avser annan kommun som Eslövs kommun har samverkansavtal med.
2.11	1. Avge yttrande till verksam-hetsutövare med anledning av utökat samråd med miljökonsekvensbedömning. 2. Besluta om villkor av mindre betydelse som miljödomstol eller länsstyrelse överlåtit åt tillsynsmyndigheten att fastställa.	1. 6 kap. 6 § MB 2. 22 kap, 25 § MB	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
Miljö-ärenden	**Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd**			* Samverkanskommun avser annan kommun som Eslövs kommun har samverkansavtal med.

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Anmärkningar
2.12	Besluta i tillsynsärenden angående a) Miljöfarlig verksamhet som i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd har beteckningen A, B eller C. b) Miljöfarlig verksamhet i övrigt.		Miljöinspektör i samverkanskommun*	
2.13	Förelägga den som bedriver miljöfarlig verksamhet att avge miljörapport.	26 kap. 20 § MB	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
2.14	Avge yttrande till miljödomstol eller länsstyrelse i den s.k. kompletteringsremissen vid prövning av ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet.	19 kap.4 § MB, 9 § Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälosksydd, respektive 22 kap.4, 6 och 10 §§ MB	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
2.15	Avge yttrande till länsstyrelsen i anmälningsärende angående mindre ändring av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet.	5 § andra stycket samt 22 och 26 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
Miljö-ärenden	**Förorenade områden**			* Samverkanskommun avser annan kommun som Eslövs kommun har samverkansavtal med.
2.16	Besluta i ärende om anmälan angående vidtagande av åtgärder inom förorenade områden som avses i 10 kap. miljöbalken.	10 kap. MB 28 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.17	Pröva om åtgärder enligt 10 kap. 12-13 §§ miljöbalken är lämpliga och tillräckliga samt förelägga om åtgärder för avhjälpande.	10 kap. 12-14 §§ MB	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.18	Besluta i tillsynsärende om ansvar för verksamhetsutövare eller den som annars är ansvarig för efterbehandling att utreda föroreningar.	10 kap. 8 § första stycket MB 10 kap 9 och 10 §§ MB	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.19	Besluta i tillsynsärende om ansvar för verksamhetsutövare eller den som annars är efterbehandlingsansvarig att utföra och bekosta efterbehandlingsåtgärder.	10 kap. 2-5 §§ MB 10 kap 14 § MB	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö-och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Anmärkningar
Miljö-ärenden	**Vattenverksamhet – Tillstånd**			* Samverkanskommun avser annan kommun som Eslövs kommun har samverkansavtal med.
2.20	Besluta om villkor av mindre betydelse som miljödomstol i beslut om tillstånd till vattenverksamhet överlåtit åt tillsynsmyndigheten att fastställa.	22 kap. 25 § tredje stycket MB	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
2.21	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende om anmälan av vattenverksamhet, till länsstyrelse eller till mark- och miljödomstol i ärende om tillstånd för markavvattning.	11 kap. 9 a-b och 13 §§ MB, 21-22 §§ FVV	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
Miljö-ärenden	**Kemiska produkter och biotekniska organismer – Tillstånd/dispensbeslut**			* Samverkanskommun avser annan kommun som Eslövs kommun har samverkansavtal med.
2.22	Besluta i ärende om ansökan eller anmälan att sprida kemiska bekämpningsmedel (7 kap. NFS 2015:2).	40 och 41 §§ Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
Miljö-ärenden	**Kemiska produkter och biotekniska organismer – Tillsynsärenden**			* Samverkanskommun avser annan kommun som Eslövs kommun har samverkansavtal med.
2.23	Besluta i tillsynsärende om spridning av kemiska bekämpningsmedel.	NFS 2015:2	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
2.24	Besluta i tillsynsärende om skydd mot vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor.	NFS 2017:5 MSBFS 2018:3	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
2.25	1. Besluta i tillsynsärende angående kemiska produkter och biotekniska organismer i övrigt. 2. Besluta om att medge undantag från informationsplikten.	Förordning 2008:245 om kemiska produkter och biotekniska organismer 2 kap. 19 § 5-9, 2 kap. 31§ 5-6 2 kap. 32-33 §§ Miljötillsynsförordningen (2011:13) NFS 2015:2	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
Miljö-ärenden	**Avgifter för prövning och tillsyn**			* Samverkanskommun avser annan kommun som Eslövs kommun har samverkansavtal med.
2.26	Besluta att debitera avgift enligt kommunens taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.	27 kap 1 § MB	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö-	

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Anmärkningar
			och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.27	Besluta att sätta ned eller efterskänka avgift enligt kommunens taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.	27 kap 1 § MB	Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
Miljö-ärenden	**Sanktioner mm**			* Samverkanskommun avser annan kommun som Eslövs kommun har samverkansavtal med.
2.28	Besluta om miljösanktionsavgifter som inte överstiger 10.000 kronor.	30 kap. 3 § MB Förordning (2012:259) om miljösanktion savgifter	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
Miljö-ärenden	**Brådskande ärenden**			
2.29	Besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.	6 kap. 39 § KL	Kommunstyrelsens ordförande, vid dennes förfall 1:e vice ordförande, vid även dennes förfall 2:e vice ordförande	
Miljö-ärenden	**Avfall och producentansvar – Tillstånd/dispensbeslut**			* Samverkanskommun avser annan kommun som Eslövs kommun har samverkansavtal med.
2.30	Besluta i ärenden om anmälan/ansökan/tillstånd att själv återvinna och bortskaffa avfall.	15 kap. 19, 24-25 §§ MB 5 kap. 5 § Avfallsförord-ningen	Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinpektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	Avser ansökningar om total dispens för de som vill kompostera sitt matavfall samt de lantbrukare som vill kompostera matavfall på befintlig gödselplatta. Avser också ansökningar för de som vill kompostera fosforfällor eller latrin.
2.31	Besluta om anmälan/ansökan/tillstånd i övrigt från bestämmelserna i renhållningsföreskrifterna.	15 kap. 25§ MB	Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	Exempelvis ärenden som uppehåll, utsträckt intervall, total dispens m.fl.
2.32	Besluta i tillsynsärende angående hushållsavfall i övrigt, industriavfall, producentansvarsavfall och hantering av avfall i övrigt.		Miljöinspektör i samverkanskommun* Miljöinspektör, livsmedelsinspektör och miljö- och hälsoskyddsinspektör i Miljö och Samhällsbyggnad Eslövs kommun	
2.33	Förelägga den som är ansvarig för nedskräpning att iordningställa platsen samt vidta erforderliga förebyggande åtgärder.	15 kap. 30 § MB	Miljöinspektör i samverkanskommun*	

Nr	Ärende	Lagrum/Källa	Delegat	Anmärkningar
2.34	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärenden om tillstånd till yrkesmässig transport av avfall.	15 kap. 17 § MB	Miljöinspektör i samverkanskommun*	
Miljö-ärenden	**Jordbruk och annan verksamhet**			
2.35	Avge yttrande till länsstyrelsen eller skogsvårdsstyrelsen i ärende angående anmälan för samråd för verksamhet/åtgärd som väsentligt kan komma att ändra eller skada naturmiljön.	12 kap. 6 § MB 9 § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd	Miljöinspektör i samverkanskommun*	

Laghänvisning

Lista över de lagar och andra föreskrifter som det hänvisas till i ovanstående text inklusive förkortningar.

AB	Allmänna bestämmelser (kollektivavtal med de centrala fackliga organisationerna)
AL	Arkivlag (1990:782)
AML	Arbetsmiljölag (1977:1160)
DSF	Dataskyddsförordningen – GDPR, The General Data Protection Regulation, EU 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG.
FBL	Fastighetsbildningslag (1970:988)
FL	Förvaltningslag (2017:900)
FSO	Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor
FVV	Förordning (1998:1388) om vattenverksamheter
JB	Jordabalk (1970:994)
KL	Kommunallag (2017:725)
KöL	Kameraövervakningslag (2013:460)
LAS	Lag (1982:80) om anställningsskydd
LOU	Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
LSO	Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
MB	Miljöbalk (1998:808)
MBL	Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet
MSBFS 2018:3	Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor
NFS 2015:2	Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel
NFS 2017:5	Föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor
OSL	Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
PBL	Plan- och bygglagen (2010:900)
TF	Tryckfrihetsförordning (1949:105)

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/290

2025-08-27
Mattias Larsson
+4641362012
mattias.larsson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion från Ted Bondesson (SD) om kontanthantering i kommunens verksamheter

Förslag till beslut

- Kommunfullmäktige föreslås besluta att avslå motionen.

Ärendebeskrivning

Ted Bondesson (SD) har lämnar in en motion avseende utökad hantering av kontanter. I motionen föreslås att

- kontant betalning accepteras i alla kommunala verksamheter där inte särskilda skäl föreligger.
- kontant betalning inte får nekas i kommunal verksamhet där inte särskilda själ föreligger.
- gällande regelverk och rutiner uppdateras för att tillåta kontanthantering.

Kommunfullmäktige har remitterat motionen till kommunstyrelsen för yttrande.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges beslut § 30, 2025
Motion från Ted Bondesson (SD) avseende utökad hantering av kontanter

Beredning

Kommunen hanterar idag kontanter i tre verksamheter. Kontanthanteringen har även i dessa tre verksamheter minskat varje år. Idag uppgår kontanthanteringen till totalt cirka 40 000 kronor årligen.

Kommunledningskontoret delar uppfattning om att trygghet och robusthet i betalningssystemen är en viktig samhällsfråga. Vi ser dock att ansvaret för den övergripande kontanthanteringen i samhället ligger på staten, Riksbanken och de aktörer som reglerar och tillhandahåller betalningsinfrastrukturen.

I kommunens verksamheter har kontanthanteringen successivt avvecklats under de senaste åren. Skälen är flera:

Säkerhet: Hantering och förvaring av kontanter innebär risker för både personal och brukare.

Effektivitet: Digitala betalningslösningar minskar kostnaderna för administration, transporter och kassahantering.

Tillgänglighet: Idag finns etablerade digitala betalningssätt (kort, Swish m.fl.) som är enkla att använda och vida accepterade.

Kommunen följer naturligtvis utvecklingen av de statliga utredningar som pågår gällande kontanthantering. Om ny lagstiftning eller nationella riktlinjer införs kommer kommunen att anpassa sig till dessa.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Kommunledningskontoret dock inte att det är vare sig ändamålsenligt eller resurseffektivt att återinföra kontantbetalningar generellt i kommunens verksamheter och föreslår att motionen avslås.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Eva Hallberg
Kommundirektör

Mattias Larsson
Ekonomichef

Motion om utökad hantering av kontanter

I takt med en ökad digitalisering och ökad användning av alternativa betalningssätt (kort, swish, etc) har kontanter succesivt börjat att fasas ut. En utveckling som på många sätt är problematiskt. Detta inte minst av säkerhetsskäl då övriga betalsätt är sårbara för olyckor där elnät eller internet slås ut eller en uppdatering av viktiga koder misslyckas. Dessutom kan sårbarheten utnyttjas i cyberterror eller av främmande makt.

Nyligen presenterade regeringens utredare sina slutsatser om kontanthanteringen och det finns förslag om skärpta regler och krav på kontanthantering i vissa verksamheter. Som kommun och offentlig aktör bör vi föregå med gott exempel i frågor om säkerhet och vi bör göra vår del för att stärka och behålla kontanternas roll som ett självklart betalningsmedel.

Med hänvisning till ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att kontant betalning accepteras i alla kommunala verksamheter där inte särskilda skäl föreligger.
- Att kontant betalning inte får nekas i kommunal verksamhet där inte särskilda själ föreligger.
- Att gällande regelverk och rutiner uppdateras för att tillåta kontanthantering.

För Sverigedemokraterna Eslöv

Ted Bondesson

§ 30 **KS 2025/290**

Remittering av motion från Ted Bondesson (SD) avseende utökad hantering av kontanter

Beslut
- Motionen remitteras till kommunstyrelsen med begäran om svar senast den 1 november 2025.

Ärendebeskrivning
Ted Bondesson (SD) har inkommit med en motion avseende utökad hantering av kontanter.

I motionen föreslås

- Att kontant betalning accepteras i alla kommunala verksamheter där inte särskilda skäl föreligger.
- Att kontant betalning inte får nekas i kommunal verksamhet där inte särskilda skäl föreligger.
- Att gällande regelverk och rutiner uppdateras för att tillåta kontanthantering.

Beslutsunderlag
- Motion från Ted Bondesson (SD)

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

ESLÖVS KOMMUN

KS 2025/160

2025-09-23
Helena Heintz
+4641362123
helena.heintz@eslov.se

Kommunstyrelsen

Redovisning av ej slutbehandlade motioner per oktober 2025

Förslag till beslut
- Kommunfullmäktige föreslås lägga redovisningen till handlingarna.

Ärendebeskrivning
Kommunstyrelsen ska enligt kommunfullmäktiges arbetsordning, § 29, redovisa ej slutbehandlade motioner till kommunfullmäktige. Detta ska ske två gånger per år, i april och oktober.

Beslutsunderlag
Sammanställning av motioner

Beredning
Det finns fem motioner som inte slutbehandlats. Av dessa är två äldre än ett år.

Beslutet skickas till
Kommunledningskontoret, juridiska avdelningen

Eva Hallberg
Kommundirektör

Susanna Karlsson
Avdelningschef

Diarienummer	Sändare/mottagare	Ärenderubrik	Reg.-datum	Besvarade/obesvarade	Status
KS 2023/598	Ted Bondesson (SD)	Motion avseende dokumentation av tjänstepersoners arbetstid	2023-10-23	obesvarad	Remitterad 2023-10-23 till kommunstyrelsen.
KS 2024/708	Dennis Larsen (SD)	Motion avseende mobilförbud i Eslövs skolor	2024-09-27	obesvarad	Remitterad 2024-09-30 till barn- och familjenämnden. Barn- och familjenämnden har lämnat yttrande 2025-02-26.
KS 2024/807	Dennis Larsen (SD) och Fredrik Ottesen (SD)	Motion avseende stärkt yttre säkerhet på Eslövs skolor	2024-11-05	obesvarad	Remitterad 2024-11-25 till barn- och familjenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.
KS 2025/290	Ted Bondesson (SD)	Motion avseende utökad hantering av kontanter	2025-04-28	obesvarad	Remitterad 2025-04-28 till kommunstyrelsen. Planeras behandlas på kommunstyrelsens sammanträde 2025-10-07.
KS 2025/368	Alexandra Nikoleris (V), Max Love da Rocha (V) och Laila Fast Petrovic (V)	Motion avseende införande av förkortad arbetstid med bibehållen lön	2025-06-02	obesvarad	Remitterad 2025-06-16 till vård- och omsorgsnämnden och kommunstyrelsen.